बडागुरुज्यू विजयराजसँग सम्बद्ध पत्रहरु

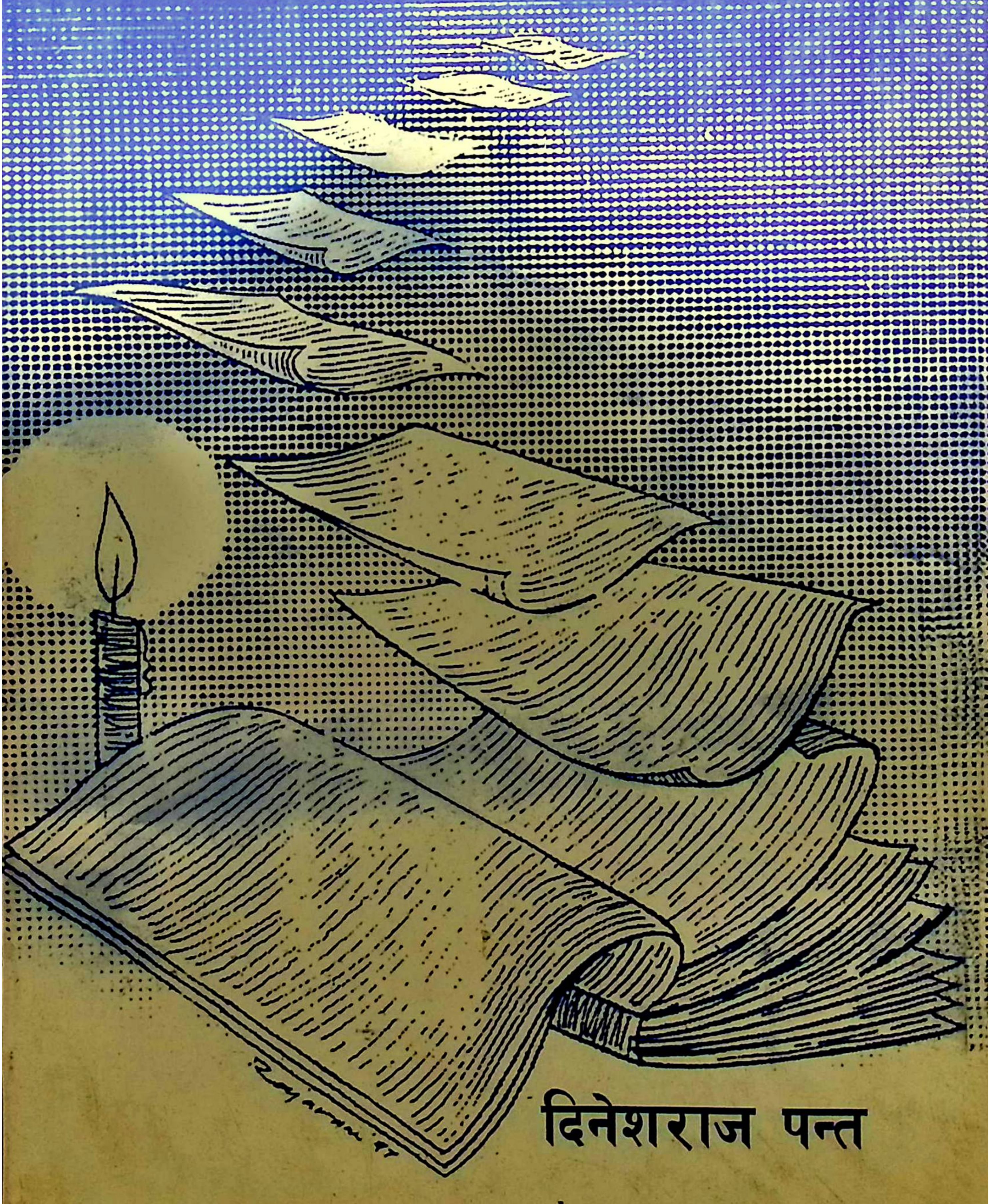

दिनेशराज पन्त

बडागुरुज्यू विजयराजसँग सम्बद्ध पत्रहरू

दिनेशराज पन्त

खिलशर्म-राजीवलोचनजोशीस्मारकप्रतिष्ठान

खिलशर्मराजीवलोचनजोशीस्मारकप्रतिष्ठानको २२ सौं पुष्प

बडागुरुज्यू विजयराजसँग सम्बद्ध पत्रहरु

प्रकाशक -
खिलशर्म-राजीवलोचनजोशीस्मारकप्रतिष्ठान
रक्तकाली, काठमाडौँ, नेपाल
फोन: ४२६३४९४, ४४१७८५७

प्रकाशनमिति -
वि.सं. २०६८ मार्ग १३ गते मार्गशुक्ल पञ्चमी
(कविशिरोमणि राजीवलोचन जोशीको ८३ औं स्मृतिदिवस)

पहिलो संस्करण - ५०० प्रति

मूल्य - रु. ५२५।-

मुद्रक - श्री प्रेस, जावलाखेल, ललितपुर
फोन: ५५३२८२२, ५५४८९४६

प्रकाशकको मन्तव्य

खिलशर्म-राजीवलोचनजोशीस्मारकप्रतिष्ठानद्वारा यस वर्ष प्रतिष्ठानका संस्थापक सदस्य प्रा. श्रीदिनेशराज पन्तले सम्पादन गर्नुभएको बडागुरुज्यू विजयराजसँग सम्बद्ध पत्रहरूनामक पुस्तक प्रकाशमा ल्याइँदैछ। यस प्रतिष्ठानबाट प्रकाशित यो कृति बाइसौँ हो।

सदा झैँ यो पुस्तक पनि विद्वान्हरूका निमित्त अध्ययनमननको लागि उपयोगी सामग्री हुनेछ भन्ने हाम्रो ठम्याइ रहेको छ।

यस्तो अमूल्य अनुसन्धानमूलक कृति प्रकाशनार्थ हाम्रो प्रतिष्ठानलाई दिनुभएकोमा विद्वान् प्रा.दिनेशराज पन्तप्रति हार्दिक अभिवादनका साथै आभार प्रकट गर्दछौँ।

वि.सं. २०६८ मंसीर
१३ गते मङ्गलवार
मार्गशुक्ल पञ्चमी (विवाहपञ्चमी)

खिलशर्म-राजीवलोचनजोशीस्मारकप्रतिष्ठान
रक्तकाली, काठमाडौँ

वक्तव्य

विद्वच्छिरोमणि हेमराज (वि.सं. १९३५-२०१०)का जेठा छोरा बडागुरुज्यू केसरिराज पाण्डे (वि.सं. १९८३-२०६८)बाट वि.सं. २०५९ आश्विन १४ गते विजयराजसँग सम्बद्ध पत्र यी हुन्, यिनको आधारमा एउटा पुस्तक तयार पार्नुहोस्, म प्रकाश गर्छु भनी मलाई केही सामग्री दिनुभएको थियो। 'कालः पिबति तद्रसम्' (कालले त्यसको रसलाई पिउँछ) भने जस्तै मेरा अन्य धेरै कामसरह यो काम पनि त्यसै रहिरह्यो, अघि बढ्न सकेन। खिलशर्मराजीवलोचन-जोशीस्मारकप्रतिष्ठानबाट हरेक वर्ष पुस्तक प्रकाश गर्ने परम्पराअनुसार पुस्तकको कुरा उठ्दा यस सामग्रीको सम्झना आयो र प्रतिष्ठानको बैठकमा यो सामग्री लगी देखाउँदा अध्यक्ष श्रीपुरुषोत्तमराज जोशीलगायत सबै सदस्यबाट यो पुस्तक प्रकाश गर्ने कुरा आयो। यसलाई सम्पादन गर्दै जाने क्रममा मलाई यो सामग्री दिने श्रीकेसरिराज पाण्डेलाई यो कुरा सुनाउन जाँदा उहाँ बिरामी हुनुहुन्थ्यो। यही बीचमा वि.सं. २०६८ कार्तिक १६ गते उहाँको देहावसान भयो र उहाँकै जीवनकालमा यो पुस्तक बाहिर आउन सकेन। स्वर्गवासी श्रीकेसरिराज पाण्डेज्यूमा श्रद्धाञ्जलि व्यक्त गर्दछु।

अब यी पत्रहरूको बारेमा केही लेख्दछु।

श्री ५ रणबहादुर शाहले नागेश्वर पाँडेलाई तिमी हाम्रै मानिस हौ, यस कारण आऊ भनी बोलाएको कुरा वि.सं. १८४९ को पत्रमा परेको छ।

कुलप्रसाद पण्डितले आफ्ना भानिज पशुपति जोशीलाई आफ्नो घरको केही भाग दिएको कुरा वि.सं. १८५० को पत्रमा परेको छ।

आफ्नी मुमा कान्तवतीले वि.सं. १८५५ मा शय्यादान गर्दा रश्मिराज चालिसेलाई दिएको जग्गाको कुरा श्री ५ गीर्वाणयुद्धविक्रम शाहको वि.सं. १८५६ को पत्रमा परेको छ।

पाल्पाका राजा पृथ्वीपाल सेनले नारायण पाँडेलाई लेखिदिएको वि.सं. १८५७ को पत्रमा उनका बाबु जगन्निवास पाँडेलाई दिएको जग्गा थामिदिएको कुरा परेको छ।

कान्छी मैयाँबाट वाणीविलास पाँडेलाई जग्गा दान दिएको कुरा वि.सं. १८५९ को पत्रमा परेको छ ।

श्री ५ रणबहादुर शाहले लछु जोशीलाई वि.सं. १८४७ मा जग्गा दान दिएको कुरा वि.सं. १८६१ को श्री ५ गीर्वाणयुद्धविक्रम शाहको पत्रमा परेको छ ।

नागेश्वर पाँडेको पाल्पाको जग्गामा कर माफी गरिदिएको कुरा वि.सं. १८६१ को श्री ५ गीर्वाणको पत्रमा परेको छ ।

नागेश्वर पाँडेलाई काठमाडौँ सिकमुगलटोलको घर दान दिएको कुरा वि.सं. १८६१ को श्री ५ गीर्वाणको पत्रमा परेको छ ।

नागेश्वर पाँडेलाई पाल्पाली राजा मुकुन्द सेन(द्वितीय)ले दिएको जग्गा रणबहादुर शाह काशी जाँदा सेवा गरेको हुनाले थामिदिएको कुरा वि.सं. १८६३ को श्री ५ गीर्वाणको पत्रमा परेको छ ।

कान्छा मुमा परलोक हुँदा गुरु सूर्यमणि मिश्र र पशुपति पण्डितलाई दान दिएको जग्गाको कुरा वि.सं. १८६३ को श्री ५ गीर्वाणको पत्रमा परेको छ ।

वृजलाल कुरुक्षेत्रीलाई वि.सं. १८६२ को कार्तिकसंक्रान्तिमा जग्गा दान दिएको कुरा वि.सं. १८६३ को श्री ५ गीर्वाणको पत्रमा परेको छ ।

बलभद्र पाँडे र दुर्योधन कार्कीलाई सम्बोधन गरी लेखिएको श्री ५ गीर्वाणको वि.सं. १८६५ को पत्रमा गुरु रङ्गनाथ मिश्र र पशुपति पण्डितलाई गादिममारख आदि कर माफी गरिदिएको कुरा परेको छ ।

श्रीकान्त चालिसेलाई श्री ५ रणबहादुर शाहको शुद्धशान्तिमा जग्गा दान दिएको कुरा वि.सं. १८६५ को श्री ५ गीर्वाणको पत्रमा परेको छ ।

वि.सं. १८६१ मा साहिँलीमुमा परलोक हुँदा रामभद्र प्याकुरेललाई जग्गा दान दिएको कुरा वि.सं. १८७२ को श्री ५ गीर्वाणको पत्रमा परेको छ ।

भादगाउँका मस्त बाँडाको अपुताली टैढी बाँडाले नखाई सरकारमा चढाएको जग्गा प्राणलक्ष्मीले किन्दा रजिष्ट्रेशन गरिदिएको कुरा वि.सं. १८७२ को श्री ५ गीर्वाणको पत्रमा परेको छ ।

दिलभरसिंह खत्रीले आफ्नो जग्गा जगन्नाथ उप्रेतीलाई बेचेपछि रजिष्ट्रेशन गरिदिएको कुरा वि.सं. १८९० को श्री ५ राजेन्द्रविक्रम शाहको पत्रमा परेको छ ।

युवराज सुरेन्द्रको जन्मोत्सवमा विजयराज पाँडेलाई जग्गा दान दिएको कुरा वि.सं. १८९६ को श्री ५ राजेन्द्रको पत्रमा परेको छ ।

वि.सं. १८९७ को श्री ५ राजेन्द्रको पत्रमा नारायण पाँडेलाई पाठशालाको अख्तियारी गरिदिएको कुरा परेको छ । त्यस पत्रमा विद्यार्थीहरूलाई कसरी पाठ कण्ठ हुन्छ, त्यसरी कण्ठ गराई राम्ररी पढाउनू भनी लेखिएको छ । वेद, व्याकरण, न्याय, आयुर्वेद, ज्यौतिष, साहित्य विषयलाई यसरीयसरी पढाउनू भनेर पाठशालामा पनि त्यस पत्रमा लेखिएको छ । पाठशालामा अनुशासन राख्ने काम नारायण पाँडेले गर्नू भनेर त्यसमा लेखिएको छ । त्यस पत्रबाट काव्य साहित्य अलङ्कार पढाउन पुरोहित विद्यारण्यकेशरी अर्ज्याल, वेद पढाउन बुद्धिनाथ भट्टराई, व्याकरण पढाउन रमानाथ खकुरेल, न्याय पढाउन रामनाथ प्याकुरेल, आयुर्वेद पढाउन गङ्गानाथ वैद्य, ज्यौतिष पढाउन अरविन्द जैसी तोकिएका थिए भनेर पनि थाहा हुन्छ । मिहिनेत गरेर पढ्ने विद्यार्थीलाई पुरोहितमार्फत दानदक्षिणा दिलाइदिनू भनेर त्यस पत्रमा लेखिएको छ ।

श्री ५ राजेन्द्रको वि.सं. १८९७ को पत्रमा आफ्ना पति व्रजलाल पाँडेले दिएको जग्गा उनको जीवनभर स्याहारसुसार र मृत्युपछि सतित्वमा रही भोग गर्नू भनी सीता खसिनीलाई लेखिएको छ ।

विजयराज पाँडेलाई पुरोहित विश्वनाथ अर्ज्यालको खायलमध्येबाट आधा पौरोहित्य दिएको कुरा वि.सं. १८९८ को श्री ५ राजेन्द्रको पत्रमा परेको छ ।

युवराज सुरेन्द्रको वि.सं. १८९७ मा भएको व्रतबन्ध विवाहमा विजयराज पाँडेलाई जग्गा दान दिएको कुरा श्री ५ राजेन्द्रको वि.सं. १८९८ को पत्रमा परेको छ ।

युवराज सुरेन्द्रले लगाएको रामायणको साङ्गेमा विजयराज पाँडेलाई जग्गा दान दिएको कुरा वि.सं. १८९८ को श्री ५ राजेन्द्रको पत्रमा परेको छ ।

वि.सं. १८९९ को श्री ५ राजेन्द्रको पत्रमा विजयराज पाँडेलाई जागिरबापतको जग्गा दिएको कुरा परेको छ ।

श्री ५ राजेन्द्रको वि.सं. १८९९ को पत्रमा विजयराज पाँडेलाई चप्रासे कम्पनीमा दस्तूर बझाई जग्गा भोग गर्न दिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १८९९ मा जेठी महारानी साम्राज्यलक्ष्मीको वार्षिक श्राद्धमा विजयराज पाँडेलाई जग्गा दान दिएको कुरा २४ सङ्ख्याको वि.सं. १९०० को श्री ५ राजेन्द्रको पत्रमा परेको छ ।

लक्ष्मिमा जोसिनीले विजयराज पाँडेलाई रु. ६००। मा घर बेचेको कुरा वि.सं. १९०० को पत्रमा परेको छ ।

वि.सं. १९०० मा पुराणको साङ्गेमा विजयराज पाँडेलाई जग्गा दान दिएको कुरा वि.सं. १९०१ को श्री ५ राजेन्द्रको पत्रमा लेखिएको छ ।

वि.सं. १९०० मा युवराज सुरेन्द्रको विवाहमा विजयराज पाँडेलाई जग्गा दान दिएको कुरा वि.सं. १९०१ को श्री ५ राजेन्द्रको पत्रमा परेको छ ।

सल्ल्यानका राजाले नागेश्वर पाँडेलाई दिएको बिर्ताको थमौती उनका छोरा विजयराजलाई गरिदिएको कुरा वि.सं. १९०१ को श्री ५ राजेन्द्रको पत्रमा परेको छ ।

गुरु पण्डितराज जनार्दन पौडेलको जिम्मा रहेको धर्माधिकार मानको पगरी वि.सं. १९०२ कार्तिकदेखि १ वर्षको लागि विजयराज पाँडेलाई दिएको कुरा वि.सं. १९०२ को श्री ५ राजेन्द्रको पत्रमा परेको छ ।

महाकालीपूर्व मेचीपश्चिम नेपाल राज्यभरका सम्बद्ध सबैलाई विजयराज पाँडेलाई धर्माधिकारी बनाएको कुराको सूचना वि.सं. १९०२ को श्री ५ राजेन्द्रको पत्रमा दिइएको छ ।

वि.सं. १९०१ को युवराज सुरेन्द्रको जन्मोत्सवमा विजयराज पाँडेलाई जग्गा दान दिएको कुरा वि.सं. १९०२ को श्री ५ राजेन्द्रको पत्रमा परेको छ ।

महारानी राज्यलक्ष्मीले विजयराज पाँडेलाई दीक्षा गुरु वरण गरेको कुरा वि.सं. १९०३ को पत्रमा परेको छ ।

धर्माधिकार विजयराज पाँडेले कोतपर्वमा आफ्नो जीउ जोगाएबापत धर्मसम्बन्धी अधिकार दिनुको साथै राजपण्डितको मान दिएको कुरा वि.सं. १९०३ को श्री ५ राजेन्द्रको पत्रमा परेको छ ।

विजयराज पाँडेलाई जागीरको रूपमा विभिन्न ठाउँका जग्गा दिएको कुरा वि.सं. १९०३ को श्री ५ राजेन्द्रको पत्रमा परेको छ ।

कान्छी महारानी राज्यलक्ष्मीसँग पछि लागी काशी पुगेका श्री ५ राजेन्द्रले काशीबाट विजयराज पाँडेलाई २०/२५ दिनपछि नेपाल फर्कनेछु, तिमी र बद्रीनरसिंह बाटोसम्म लिन आउनू भनेको कुरा वि.सं. १९०३ को पत्रमा लेखिएको छ ।

दाजु भक्तवीरसहित जङ्गबहादुरका सातै भाइ, बखतजङ्ग कुँवर, कृष्णध्वज

कुँवर, गम्भीर अधिकारी, रणमेहर अधिकारीले विजयराज पाँडेसँग एकमत भई धर्मपत्र गरिएको छ ।

राजदरबारबाहिरको धार्मिक कार्यको जिम्मा पनि पण्डितराज रङ्गनाथ पौडेलको हातबाट झिकी विजयराज पाँडेलाई दिएको कुरा वि.सं. १९०३ को श्री ५ राजेन्द्रको पत्रमा परेको छ ।

महारानी सुरराज्यलक्ष्मीले विजयराज पाँडेलाई दीक्षा गुरु वरण गरेको कुरा वि.सं. १९०३ को पत्रमा परेको छ ।

श्री ५ राजेन्द्रका छोरा उपेन्द्रविक्रमले विजयराज पाँडेलाई आफ्नो खलकको गुरु वरण गरेको कुरा वि.सं. १९०३ को पत्रमा छ ।

म चाँडै नै नेपाल आउनेछु भनी श्री ५ राजेन्द्रले विजयराज पाँडेलाई वि.सं. १९०३ मा लेखेको पत्रमा राजनीतिका निकै कुरा परेका छन् ।

श्री ५ राजेन्द्रले वि.सं. १९०३ को चैतेदसैं राम्रोसँग गर्नू भनी विजयराज पाँडेलाई लेखेका छन् ।

सुगौलीबाट श्री ५ राजेन्द्रले विजयराज पाँडेलाई पठाएको वि.सं. १९०४ को पत्रमा जङ्गबहादुर र राजेन्द्रको पक्षको बीचमा चलिरहेको कूटनीतिको झलक निकै पाइन्छ ।

विजयराज पाँडेलाई जग्गा दान दिएको कुरा वि.सं. १९०४ को श्री ५ राजेन्द्रको पत्रमा परेको छ ।

सुगौलीबाट श्री ५ राजेन्द्रले विजयराज पाँडेलाई पठाएको वि.सं. १९०४ को पत्रमा पनि त्यही षाड्गुण्यको कुरा छ । यसको साथै तीर्थराज पाँडे पनि यस वेला राजेन्द्रविक्रमसँगै छन् भन्ने कुरा यसबाट बुझिन्छ ।

वि.सं. १९०३ मा विजयराज पाँडेलाई दान गरिएको जग्गाविषयको कुरा सुरेन्द्रविक्रम शाहको वि.सं. १९०४ को पत्रमा परेको छ ।

सुगौलीबाट श्री ५ राजेन्द्रले विजयराज पाँडेलाई लेखेको वि.सं. १९०४ को पत्रमा पनि त्यही दोहरो संवादको कुरा छ ।

वि.सं. १९०४ मा सुगौलीबाट श्री ५ राजेन्द्रले विजयराज पाँडेलाई लेखेको पत्रमा राजेन्द्रको विवाहको कुरा परेको छ । विजयराजले पत्र पठाएपछि त्यसको

जवाफमा राजेन्द्रले पत्र लेख्ने गरेका छन् । यी पत्रबाट अलैपर्व हुनुभन्दा अघि र सुरेन्द्रलाई राजगद्दीमा राख्नु भन्दा अघिको नेपालको अवस्थामा प्रकाश पर्छ ।

हाम्रो गाथगादी जोगाएको हुनाले त्यसबापत गुरुपदवी दियौँ भनी विजयराज पाँडेलाई लेखिदिएको कुरा वि.सं. १९०४ को श्री ५ सुरेन्द्रको पत्रबाट बुझिन्छ ।

वि.सं. १९०४ को श्री ५ सुरेन्द्रको पत्रमा दीक्षा मन्त्र सुनाएबापत विजयराज पाँडे र नगेन्द्रराज पाँडेलाई जग्गा दिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९०४ को श्री ५ सुरेन्द्रको पत्रमा विजयराजका छोरा नगेन्द्रराज पाँडेलाई फसिकेवमा घर जग्गा दिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९०४ र १९०५ का पत्र ५१-५२ नगेन्द्रराज पाँडेलाई फसिकेवमा घर जग्गा दिएको कुरासँग सम्बद्ध छन् ।

महारानी त्रैलोक्यराज्यलक्ष्मीको वि.सं. १९०५ को पत्रमा विजयराज र उनका सन्तानलाई गायत्रीगुरु दीक्षागुरु मान्ने कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९०५ को श्री ५ सुरेन्द्रको पत्रमा विजयराज पाँडेलाई गङ्गोत्तरीको जल झिकाउने अख्तियारी दिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९०५ को श्री ५ सुरेन्द्रको पत्रमा विभिन्न अवसरमा विजयराज पाँडेलाई जग्गा दिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९०५ को पत्रमा विजयराज पाँडेले रु. १००१ मा लक्ष्मी जोसिनीसँग मधेशको जग्गा किनेको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९०५ को पत्रमा दामोदर पण्डितकी पत्नी राज्यलक्ष्मीले आफ्नी आमालाई जग्गा बेचेको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९०५ को पत्रमा रामनारायण मिश्र र ज्वालादत्त मिश्रले विजयराज पाँडेसँग रु.१००१। लिई आफ्नो मधेशको जग्गा बेचेको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९०५ को पत्रमा विजयराज पाँडेलाई जागीरबापतको जग्गा सट्टा दिएको कुरा परेको छ ।

जङ्गबहादुरको वि.सं. १९०५ को पत्रमा नगेन्द्रराज पाँडेलाई जग्गा दान दिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९०५ को श्री ५ सुरेन्द्रको पत्रमा जङ्गबहादुरलाई जग्गा दिएको कुरा परेको छ ।

श्री ५ सुरेन्द्रको वि.सं. १९०५ को पत्रमा विजयराज पाँडेलाई जग्गा दान दिएको कुरा परेको छ ।

जङ्गबहादुरको वि.सं. १९०६ को पत्रमा चान्द्रायणको काम कृष्णराम पण्डितबाट झिकी विजयराज पाँडेलाई दिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९०६ को श्री ५ सुरेन्द्रको पत्रमा फसिकेवटोलको घरजग्गाको रजिष्ट्रेशन गरिदिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९०६ को श्री ५ सुरेन्द्रको पत्रमा जयराम जोशीलाई फसिकेवटोलको घरजग्गा शक्तिवल्लभ अर्ज्यालले बेचेको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९०७ को बद्रीनरसिंहको पत्रमा विजयराज पाँडेको ठवहिलको जग्गा बद्रीनरसिंहको बगैँचामा परेकोले त्यसमा सट्टा टेखामा जग्गा दिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९०८ को श्री ५ सुरेन्द्रको पत्रमा उपेन्द्रविक्रम शाहले विजयराज पाँडेलाई जग्गा दान गरेको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९०९ को पत्रमा बाँडाहरूले विजयराज पाँडेसँग ५० रुपैयाँ लिइ पोखलड्याङटोलको जग्गा बेचेको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९१० को पत्रमा विजयराज पाँडेले धन बडेनीसँग घर सट्टापट्टा गरेको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९१० को पत्रमा भोसिकोटेल बस्ने रामचन्द्र रेग्मीले आफ्नो बेलकोटको जग्गा डिट्ठा पद्मनिधि पाँडेलाई बेचेको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९१० को श्री ५ सुरेन्द्रको पत्रमा विजयराज पाँडेलाई जग्गा दान दिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९१० को विजयराज पाँडेको पत्रमा डिट्ठा पद्मनिधि पाँडेलाई पाकोटेलको घर बकस दिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९११ को श्री ५ सुरेन्द्रको पत्रमा रामचन्द्र रेग्मीले डिट्ठा पद्मनिधि पाँडेलाई बेलकोटको जग्गा बेचेको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९११ को पत्रमा जङ्गबहादुरदेखि पृथ्वीध्वज राणासम्मले विजयराज पाँडेलाई गुरुपदवी दिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९११ को पत्रमा जङ्गबहादुरदेखि केदारनसिंहसम्मले विजयराज पाँडेलाई पूर्विया कुर्माइँ भट्ट तेह्रौँति ब्राह्मणको जातभातको कुरामा निर्णय गर्ने अधिकार दिएको छ ।

वि.सं. १९११ को पत्रमा जङ्गबहादुरदेखि केदारनरसिंहसम्मले विजयराज पाँडेलाई दरबारको धर्मसम्बन्धी अधिकार दिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९१२ को श्री ५ सुरेन्द्रको पत्रमा विजयराज पाँडेलाई सुरेन्द्रकी जेठी छोरीको विवाहमा जग्गा दान दिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९१३ को श्री ५ सुरेन्द्रको पत्रमा विजयराज पाँडेले गूठी राखेको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९१३ को पत्रमा जङ्गबहादुरले बझाङ्गी राजासँग किनेको घरजग्गा विजयराज पाँडेलाई दान दिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९१३ को श्री ५ सुरेन्द्रको पत्रमा जङ्गबहादुरले बझाङ्गी राजासँग घरजग्गा किनेको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९०३ को श्री ५ सुरेन्द्रको पत्रमा जङ्गबहादुरले बझाङ्गी राजासँग किनेको घरजग्गा विजयराज पाँडेलाई दान दिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९१४ को पत्रमा विजयराज पाँडेले आफू र आफ्ना सन्तानमा धर्माधिकारको पद रहेसम्म ३ जना पण्डित, १० जना विद्यार्थी र १ जना टहलुवा राखी निजी खर्चमा पाठशाला चलाउने कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९१४ को पत्रमा कृष्णराम जोशीले हरिलाल पाँडेसँग कर्जा लिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९१५ को श्री ५ सुरेन्द्रको पत्रमा द्विजराज पाँडेलाई जग्गा दान दिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९१५ को श्री ५ सुरेन्द्रको पत्रमा श्री ५ राजेन्द्रको जन्मोत्सवमा नगेन्द्रराज पाँडेलाई जग्गा दान दिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९१५ को पत्रमा नरदेव अर्ज्याल र शिवप्रियाले विजयराज पाँडेलाई १००१ रुपैयाँ लिई जग्गा बिक्री गरिदिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९१६ को पत्रमा फसिकेवटोल बस्ने भैरवनाथ पाँडेले रु. २४० मा विजयराज पाँडेलाई बेलकोटको जग्गा बेचेको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९१६ को पत्रमा भैरवप्रसाद पाँडेले रु.४०१ मा फसिकेवटोलको घरजग्गा विजयराज पाँडेलाई बेचेको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९१६ को पत्रमा भालचन्द्र लामिछानेले विजयराज पाँडेलाई जग्गा बेचेको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९१७ को श्री ५ सुरेन्द्रको पत्रमा वि.सं. १९१५ को श्री ५ राजेन्द्रको जन्मोत्सवमा द्विजराज पाँडेलाई जग्गा दान दिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९१७ को श्री ५ सुरेन्द्रको पत्रमा वि.सं. १९१५ को युवराज त्रैलोक्यको जन्मोत्सवमा द्विजराज पाँडेलाई जग्गा दान दिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९१७ का श्री ५ सुरेन्द्रका २ पत्रमा वि.सं. १९१६ मा जङ्गबहादुरले विजयराज पाँडेलाई जग्गा दान दिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९१८ मा श्री ५ सुरेन्द्रले भाइ उपेन्द्रलाई लेखेको पत्रमा तिम्रो सवारी चलाउन नगेन्द्रराज पाँडे आउँदैछन् भनी लेखिएको छ ।

वि.सं. १९१८ को श्री ५ सुरेन्द्रको पत्रमा विजयराज पाँडेले गूठी राखेको कुरा परेको छ ।

बालनरसिंह कुँवरका ५ भाइ छोराले विजयराज पाँडेलाई धर्मपत्र गरिदिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९१९ को पत्रमा काजी जसपाउ थापाकी पत्नी चित्रलेखाले लोकराज पाँडेलाई जग्गा दान दिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९१९ को पत्रमा कप्तान अमरविक्रम पाँडेले आफ्नी आमा दीर्घकुमारीलाई बाजे जनरल भीमसेन थापाले दाइजोको रूपमा दिएको जग्गा विजयराज पाँडेसँग १५०१ रुपैयाँ लिई बेचेको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९२० मा श्री ५ सुरेन्द्रले विजयराज पाँडेलाई लेखिदिएको पत्रमा गौरेश्वर पाँडे हाम्रो पुर्खाका गुरु, ३६ वर्ष मुख्तियारी ग़री राम्ररी शासन गरेका भीमसेन थापालाई पाँडेहरूको पक्षमा लागी मिश्रहरूले बिगारेका, पौडेल मिश्रहरूलाई खारेज गरी यहाँलाई हामीले गुरु मान्यौँ, बासठ्ठी हरण भएको बिर्ता पनि फिर्ता हुन्छ, हाम्रो दरबारमा व्यभिचार नगरुञ्जेल सन्तानदरसन्तानसम्म गुरुपदवी थाम्यौँ भनी लेखिएको छ ।

वि.सं. १९२० मा श्री ३ जङ्गबहादुरले नगेन्द्रराज पाँडे, द्विजराज पाँडे र वेदराज पाँडेलाई हाम्रो कुलमा पिँढीपिछे १ जनालाई अधिकारीले दीक्षामन्त्र सुनाउनू, सत्यालले गायत्री मन्त्र सुनाउनू, एकजना मात्र भए हजुरकै सन्तानले सुनाउनू भनी लेखिएको छ ।

वि.सं. १९२० मा जनरल बखतजङ्गले माथिकै व्यक्तिलाई जङ्गबहादुरकै बेहोरामा पत्र लेखेर दिइएको छ ।

वि.सं. १९२० मा जनरल जगत्शमशेरले माथिकै व्यक्तिलाई माथिकै बेहोराको पत्र लेखेर दिइएको छ ।

वि.सं. १९२० मा धीरशमशेरले माथिकै व्यक्तिलाई माथिकै बेहोराको पत्र लेखेर दिइएको छ ।

वि.सं. १९२० मा जङ्गबहादुर र रणोद्दीपसिंहले माथिकै व्यक्तिलाई माथिकै बेहोराको पत्र लेखेर दिइएको छ ।

वि.सं. १९२० को पत्रमा सैँबु बस्ने कृष्णदत्त र धर्मदत्त प्याकुरेलले २५०१ रुपैयाँ लिई जग्गा बेचेको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९२१ को पत्रमा जङ्गबहादुर, रणोद्दीपसिंह, जगत्शमशेर, धीरशमशेर, जगत्जङ्ग र जितजङ्गले नगेन्द्रराज पाँडे, द्विजराज पाँडे र वेदराज पाँडेलाई गुरु बनाएको कुरा लेखिएको छ ।

नगेन्द्रराज पाँडेको प्रमाणपत्रमा विजयराज शर्मा पण्डितराजका छोरा नेपालका राजाका गुरु नगेन्द्रराज शर्मा पण्डितले व्याकरणका सिद्धान्तकौमुदी मनोरमा शब्दरत्न परिभाषेन्दुशेखर र महाभाष्य, काव्य र साहित्यमा रघुवंश माघ (शिशुपालवध) किरातार्जुनीय नैषध र कुवलयानन्द, धर्मशास्त्रमा मनुस्मृति मिताक्षारा (याज्ञवल्क्यस्मृति)को दायभाग, न्यायमा कारिकावली मुक्तावली व्याप्तिपञ्चक व्यधिकरणधर्मावच्छिन्नाभाव र सिद्धान्तक्षणी राम्ररी पढे भनी लेखिएको छ । नेपालका राजाबाट पाएको राजगुरु र धर्माधिकारी भन्ने दुवै पदवीले अलङ्कृत भएका नगेन्द्रराज ठूला विद्वान् र कुलीन छन् भनी लेखिएको छ । यस प्रमाणपत्रमा बापूदेव शास्त्री राजाराम शास्त्री र बाल शास्त्रीको संमति छ भनेर लेखिएको छ ।

वि.सं. १९२२ को पत्रमा जङ्गबहादुरले विजयराज पाँडेलाई म ६ महीनाको लागि बेलायत जाँदैछु, म बेलायतबाट फर्केर नआउन्जेलसम्म हजुर काशीबाट नेपाल आउनुहोस् भनेर लेखिएको छ ।

वि.सं. १९२३ को पत्रमा सुबेदार हरिवंश खत्रीले उपेन्द्रविक्रम शाहसँग १२५ रुपैयाँ लिई आफ्नो जग्गा बेचेको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९२४ को पत्रमा अन्नपूर्णा लोहत्यानीले धर्मपुत्री हरिमायालाई जग्गा दिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९२४ को पत्रमा श्री ५ सुरेन्द्रले हाम्रो नातिको जन्म हुने भएकाले आशीर्वाद दिन कडरवन आइपुग्नुहोस् भनी विजयराज पाँडेलाई लेखेको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९२४ को पत्रमा लेफटेन्ट कर्णेल गजराजसिंह थापाले मन्त्र सुनाउने अधिकार विजयराज पाँडेका सन्तानलाई दिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९२४ को पत्रमा श्री ५ सुरेन्द्र र युवराज त्रैलोक्यले वेदराज पाँडेकी पत्नीलाई युवराज त्रैलोक्यकी कान्छी रानीलाई मन्त्र सुनाउनू भनी लेखिएको छ ।

वि.सं. १९२४ को पत्रमा श्री ३ जङ्गबहादुरदेखि मेजर जनरल बुद्धिविक्रमबहादुरसम्मकाले पाँडे परिवारलाई धार्मिक कुराको जिम्मा दिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९२५ को पत्रमा जङ्गबहादुर र रणोद्दीपसिंहले नगेन्द्रराज पाँडेलाई नयाँ खुलेको पाठशालाको अख्तियारी दिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९२६ को पत्रमा पोखल्ड्याङ्येल बस्ने सीतादेवी क्षत्रिणीले आफ्नो जग्गा दान दिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९२६ को पत्रमा कुरुक्षेत्रीहरूले विजयराज पाँडेलाई जग्गा बेचेको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९२७ को श्री ५ सुरेन्द्रको पत्रमा नगेन्द्रराज पाँडेलाई सञ्चो छैन त्यस कारण हजुर एकपटक यहाँ आउनुहोस् भनी विजयराज पाँडेलाई लेखिएको छ ।

वि.सं. १९२७ को पत्रमा श्री ५ सुरेन्द्रले विजयराज पाँडेकी पत्नीलाई काठमाडौँमा बोलाएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९२८ को पत्रमा जुद्धप्रतापलाई लोकराज पाँडेले गायत्री मन्त्र सुनाउनू भनी लेखिएको छ ।

वि.सं. १९२८ को पत्रमा सुबेदार भीमसेन खत्रीले ३०० रुपैयाँ लिई विजयराज पाँडेलाई घर बेचेको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९२८ को पत्रमा पञ्च्या ज्यापुले सुबेदार भीमसेन खत्रीसँग २३२ रुपैयाँ लिई घरको आफ्नो हक छाडिदिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९२८ को पत्रमा भाननरसिंह बाँड़ाले विजयराज पाँडेसँग कर्जा लिई आफ्नो घरजग्गा भोगबन्धकी दिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९२८ को पत्रमा पाको पोखल्ड्याङटेलबस्ने व्रजलाल ओझाले विजयराज पाँडेसँग ८०० रुपैयाँ लिई आफ्नो घरजग्गा बेचिदिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९२८ को पत्रमा रु. ३०१ मा पाकोपोलडच्याडटेलको घरजग्गा बेचिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९२८ को पत्रमा पाको पोखल्ड्याङटेल बस्ने दयाथकुं बडेनीले ४०१ रुपैयाँ विजयराजसँग लिई आफ्नो घरजग्गा बेचेको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९२८ को पत्रमा लक्ष्मीधन र कृष्णधन उदासले विजयराज पाँडेसँग पर्खालको सट्टापट्टा गरेको कुरा लेखिएको छ ।

वि.सं. १९२९ मा विजयराज पाँडेले लेखिदिएको पत्रमा उनकी कान्छी पत्नी मुक्तलक्ष्मीले माहिली छोरी प्रेमकुमारीलाई जग्गा दान दिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९२९ को श्री ५ सुरेन्द्रको पत्रमा मुक्तलक्ष्मी, नगेन्द्रराज र लोकराज पाँडेलाई जग्गा दान दिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९२९ का २ पत्रमा नगेन्द्रराज पाँडेले जङ्गबहादुरलाई ४५०। र ३०००। रुपैयाँ लिई फसिकेवटेलको आफ्नो घरजग्गा बेचेको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९२९ को पत्रमा नगेन्द्रराज पाँडेसँग जङ्गबहादुरले किनेको फसिकेवटेलको घरजग्गा लोकराज पाँडेलाई दान दिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९२९ को श्री ५ सुरेन्द्रको पत्रमा लोकराज पाँडेलाई जग्गा दान दिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९२९ को पत्रमा वाचस्पति पन्तकी पत्नी प्रेमकुमारी (विजयराज पाँडेकी छोरी)ले बाबुले आफूलाई दिएको जग्गा ७२२५ रुपैयाँ लिई सरकारलाई बेचेको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९२९ जङ्गबहादुरका २ पत्रमा जङ्गबहादुरले लोकराज पाँडेलाई घरजग्गा दान दिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९३५ को श्री ५ सुरेन्द्रको पत्रमा विजयराज पाँडेले राखेका पौवाहरुको व्यवस्थाको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९३५ को श्री ५ सुरेन्द्रको पत्रमा विजयराज पाँडेको मृत्युको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९३६ को श्री ५ सुरेन्द्रको पत्रमा लोकराज पाँडेको जग्गाजमीनको व्यवस्था गरिदिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९३६ को श्री ५ सुरेन्द्रको पत्रमा गुरुमाहरुले मन्त्र सुनाएबापत जग्गा दान पाएको कुरा परेको छ ।

केदारनरसिंहको पत्रमा लोकराज पाँडेलाई जग्गा दान दिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९३७ को श्री ५ सुरेन्द्रको पत्रमा द्विजराज पाँडेलाई श्री ३ महाराज रणोद्दीपसिंहले विभिन्न अवसरमा जग्गा दान दिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९३८ को पत्रमा द्विजराज पाँडेले काशीनाथ उप्रेतीलाई ४८०१ रुपैयाँ दिई जग्गा किनेको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९३९ को पत्रमा द्विजराज पाँडेले जग्गा किनेको कुरा परेको छ ।

दीपकुमारीको वि.सं. १९४० को पत्रमा वि.सं १९३९ मा श्री ५ कान्छा महारानीलाई घाट चलाउँदा लोकराज पाँडेलाई जग्गा दान दिएको कुरा परेको छ ।

जीतजङ्गदेखि भैरवबहादुरसम्मका ६५ जना राणाजीले लोकराज पाँडे, भीमराज पाँडे, कुवलयराज पाँडे र तर्कराज पाँडेलाई वि.सं. १९४१ मा लेखिदिएको धर्मपत्रमा हाम्रो कुलका स्त्रीहरूलाई व्यभिचार नगरुञ्याल गुरुपदवी थाम्यौँ भनी लेखिएको छ ।

वि.सं. १९४१ को द्विजराज पाँडेको पत्रमा उनले देवपाटनमा स्थापना गरेको शिवनारायण द्विजराजेश्वरको लागि गूठी राखिदिएको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९४१ मा धीरशमशेरदेखि जोगविक्रमसम्मका ७२ जना राणाजीहरूले लोकराज पाँडे, भीमराज पाँडे, कुवलयराज पाँडे र तर्कराज पाँडेको नाममा लेखिदिएको धर्मपत्रमा सत्याल र अधिकारीहरूले बलपूर्वक दीक्षा गायत्री सुनाइएको नाम दिई अब उनीहरूले धेरैपछि मात्र मन्त्र सुनाउन पाउँछन् भनी लेखिएको छ ।

वि.सं. १९४१ को पत्रमा द्विजराज पाँडेले पद्मलाल भट्टराईसँग १२०१ रुपैयाँमा जग्गा किनेको कुरा परेको छ ।

वि.सं. १९४२ को श्री ५ पृथ्वीवीरविक्रम शाहको पत्रमा द्विजराज पाँडे र भीमराज पाँडेलाई जग्गा दान दिएको कुरा परेको छ ।

यी पत्र वि.सं. १८४९ देखि १९४२ सम्मका छन् । यी पत्रहरूमध्ये अधिकांश पत्र विजयराज पाँडेसँग सम्बद्ध छन् तापनि केही पत्र भने विजयराज पाँडेको जन्म वि.सं. १८६२ भन्दा अघिका र उनको मृत्यु वि.सं. १९३५ पछिका पनि छन् । ती पत्र पनि विजयराजका पुर्खा र उनका सन्तानसँग सम्बद्ध छन् । केही पत्र भने त्यस परिवारले अरूको घरजग्गा किन्दा आएका हुनाले प्रत्यक्ष हेर्दा विजयराजसँग असम्बद्ध जस्ता पनि छन् । तर ती पत्र घरजग्गाको सम्बन्धले त्यही परिवारसँग सम्बद्ध भएको र विजयराजकै पत्र बढी भएकाले यस पुस्तकको नाउँ बडागुरुज्यू विजयराजसँग सम्बद्ध पत्रहरू भनी राखिएको हो ।

हामीले पाएको पत्रमा ३ पृष्ठदेखि शुरू भई १५० पृष्ठसम्मको एउटा खण्ड छ । त्यस खण्डमा १४३ पृष्ठपछि १४४ पृष्ठ लेख्नुपर्नेमा भुक्िएर १४५ पृष्ठ लेखिई त्यही क्रमले १४६ हुँदै १५० पृष्ठ हुन गएको छ । १४३ पृष्ठको अन्त्यको र १४५ पृष्ठको शुरूको वाक्य हेर्दा एउटै पत्र त्यो देखिन्छ । त्यसै गरी अर्को खण्ड १ पृष्ठ देखि ५० पृष्ठसम्मको छ ।

विजयराजका नाति नातिगुरुज्यू लोकराज (वि.सं. १९०९-१९४७) ले मूलपत्र आफ्नो वंशका अरूको संग्रहमा गएकाले आफ्नो मान्छेद्वारा यसको प्रतिलिपि गराएका हुन् भन्ने भनाइ बडागुरुज्यू केसरिराजको थियो । मैले पाएको फोटोकपीमा केही पत्रका पूरा अंश नआएकाले त्यो अपूरो रहन गएको कुरा जानकारी गराउँदै भविष्यमा मूलपत्र भएकाले वा केसरिराजका सन्तानबाट प्रकाश हुन गयो भने पूर्ण रूपमा बाहिर आउला भनेर आशा गर्न सकिन्छ ।

यी पत्रहरूबाट विजयराज र उनको वंशको बारेमा त प्रकाश परेको छ नै त्यसको साथसाथै आ-आफ्नो वंशको वंशावली इतिहास तयार गर्ने प्रसङ्ग चलिरहेको वर्तमान अवस्थामा अरू धेरै थरको वंशावली तयार गर्न पनि यिनबाट मदत मिल्ने स्पष्ट छ ।

यस पत्रमा जस्तो छ, त्यस्तै गरेर पाठ दिइएको छ । सार्नेको दोषले केही अशुद्धि भएको बुझिन्छ तापनि मूल हेर्न नपाएकोले यसै हो भनी सबै ठाउँमा भन्न सकिँदैन । ज्यादै अस्पष्ट हुने ठाउँमा कतैकतै मात्र कोष्ठमा अक्षर थप्ने र शुद्ध रूप दिइएको छ ।

नेपालमा पाठशालाको इतिहासको प्रसङ्गमा वि.सं. १८९७ को श्री ५ राजेन्द्रको पत्रबाट त्यस वेला पाठशाला स्थापना भइसकेको कुरा बुझिन्छ। त्यसको साथै वि.सं. १९१४ मा बडागुरुज्यू विजयराज पाँडेले आफ्नो निजी खर्चमा पाठशाला खोलेको तथ्य पनि बाहिर आएको छ। यसै गरी वि.सं. १९२५ मा जङ्गबहादुरले नयाँ खुलेको पाठशालाको अख्तियारी बडागुरुज्यू नगेन्द्रराज पाँडेलाई दिएको कुरा पनि यसमा आएको छ।

नरभूपाल शाहलाई राजगद्दीमा राख्ने काममा मद्दत गर्ने पाँडे वंशको बारेमा जान्न यो सामग्री निकै काम लाग्दो छ। यसको साथै नेपालमा सर्वप्रथम वि.सं. १९४१ मा पात्रो प्रकाश गर्ने वाचस्पति पन्तको परिवारको बारेमा पनि यी सामग्रीबाट केही प्रकाश पर्छ। काठमाडौं शहरका विभिन्न टोलको उल्लेख यी पत्रमा आएका छन्। नेपालको शहरी विकासको अध्ययनमा पनि यसले मद्दत गर्छ र नेपालको शाहकालको भूमिव्यवस्थाको अध्ययनमा यी पत्रबाट सहयोग मिल्छ। बनारसबाट काठमाडौँमा आएर बसेका केही परिवारको बारेमा पनि यी पत्रबाट प्रकाश पर्छ र कुरुक्षेत्रबाट यहाँ आएर बसेका केही परिवारको थरमा कुरुक्षेत्री पनि प्रयोग भएको कुरा यी पत्रबाट बुझिन्छ।

शासकहरू आफ्नो अनुकूलका मान्छेलाई कसरी दिन्छन् भन्ने कुराको नमूना पनि यी पत्रमा पाइन्छन्। बाबु नगेन्द्रराजसँग घरजग्गा किनी त्यही घर जग्गा छोरा लोकराजलाई दान दिने जङ्गबहादुरको नीति निकै रमाइलो छ। हाम्रो यहाँ जङ्गबहादुरले स्थापना गरेको राणाशासनलाई गाली गर्ने र त्यसमा विजयराज पाँडेलाई जोडी गाली गरिहाल्ने प्रचलन छ र जङ्गबहादुरको उदय भएपछि मात्र विजयराजको उदय भएको कुरा व्यापक प्रचार छ। तर यो कुरा प्रामाणिक होइन। नरभूपाल शाहको पालादेखि नै विजयराज पुर्खा गुरुज्यूको रूपमा गोरखाराज्यसँग सम्बद्ध थिए। त्यही वंशका विजयराज पाँडेले वि.सं. १८९८ मै दरबारको पौरोहित्य समालिसकेको स्पष्ट देखिन्छ। कोतपर्व हुनुभन्दा अघि नै महारानी राज्यलक्ष्मीले विजयराजलाई दीक्षा गुरुको रूपमा वरण गरेको कुराबाट पनि यसमा अझ बढी प्रकाश पर्छ।

वि.सं. १८६२ माघ १९ गते जन्मेका विजयराजको वि.सं. १९३५ मार्ग २९ गते काशीमा मृत्यु भएको हो। वि.सं. १९२१ देखि बडागुरुज्यू पद छोडी काशीवास गर्दै आएका विजयराजलाई फकाउन जङ्गबहादुरले लेखेका पत्र पनि यस संग्रहमा छन्। म फेरि बेलायत जाँदैछु (जङ्गबहादुरको यो बेलायतयात्रा भने भएन), त्यस

वेलामा कमसेकम ६ महीनाको लागि भए पनि नेपाल आएर हजुर बस्नुहोस् भनी त्यस पत्रमा जङ्गबहादुरले लेखेका छन् । निश्चय नै जङ्गबहादुरको उदय भएपछि विजयराजको बढी उदय भएको हो । राणाजीहरूमा भाइभाइमा शासन जाने जस्तै गुरुज्यूहरुमा पनि छोराछोरामा नगई भाइभाइमा जाने परम्परा रह्यो र विजयराजदेखि खगेन्द्रराजसम्म यही परम्परा रहिरह्यो । मूलपुरोहिततिर भने तीर्थराजदेखि प्रयागराजसम्म यो परम्परा चले तापनि प्रयागराजपछि यो परम्परा काकाका छोरा जनकराजमा नगई छोरा विक्रमराजमा गएको कुरा यस प्रसङ्गमा स्मरणीय छ । १०४ वर्षको राणाशासनले नेपालको इतिहासमा महत्त्वपूर्ण स्थान लिए जस्तै गुरुज्यू पुरोहितको यस परम्पराको विषयमा प्रामाणिक अध्ययन गर्न पनि यी पत्रले मद्दत गर्ने कुरा स्पष्टै छ ।

यस सङ्ग्रहमा परेका पत्रमा एउटा पत्रलाई छोडेर सर्वत्र विक्रमसंवत्को प्रयोग गरिएको छ । श्री ५ रणबहादुर शाहदेखि श्री ५ पृथ्वीवीरविक्रम शाहसम्मका पत्र यहाँ परेका छन् । यहाँ भएका दुनियाँदारले लेखेका पत्र पनि श्री ५ रणबहादुर शाह, श्री ५ गीर्वाणयुद्धविक्रम शाह, श्री ५ राजेन्द्रविक्रम शाह, श्री ५ सुरेन्द्रविक्रम शाह र श्री ५ पृथ्वीवीरविक्रम शाहको राज्यकालका हुन् । एउटा पत्रमा भने साल दिँदा वि.सं. नदिई सन् दिइएको छ । त्यो पत्र पाल्पाका अन्तिम राजा पृथ्वीपाल सेनको हो । विजयराजका बाजे नारायणलाई पृथ्वीपाल सेनले लेखिदिएको यस पत्रमा नारायणका बाबु जगन्निवासलाई दिएको जग्गा थामिदिएको कुरा परेको छ ।

विजयराजका बाबु नागेश्वर, उनका बाबु नारायण, उनका बाबु जगन्निवास र उनका बाबु गौरीश्वरको उल्लेख यी पत्रमा आएको छ । विजयराजका बाजे नारायणका अर्का छोरा वेणीप्रसादका छोरा तीर्थराज, उनका दुइ छोरा अमरराज र वामदेवको उल्लेख पनि यहाँ आएको छ । विजयराजका छोरा नगेन्द्रराज, द्विजराज र वेदराजको उल्लेखको साथै नगेन्द्रराजका छोरा लोकराज र तर्कराजको उल्लेख यहाँ आएको छ । द्विजराजका छोरा भीमराज र कुवलयराजको उल्लेख पनि यहाँ आएको छ । विजयराजका बाजे नारायणका बाजे गौरीश्वरका छोरा राजीवलोचनका नाति वाणीविलासको उल्लेख पनि यहाँ आएको छ । बडागुरुज्यू केसरिराज पाण्डेबाट पाएका यी पत्र म दिनेशराज पन्तले छपाउँदैछु । त्यसैले यस वंशसँग सम्बद्ध वंशवृक्ष तल दिएको छु ।

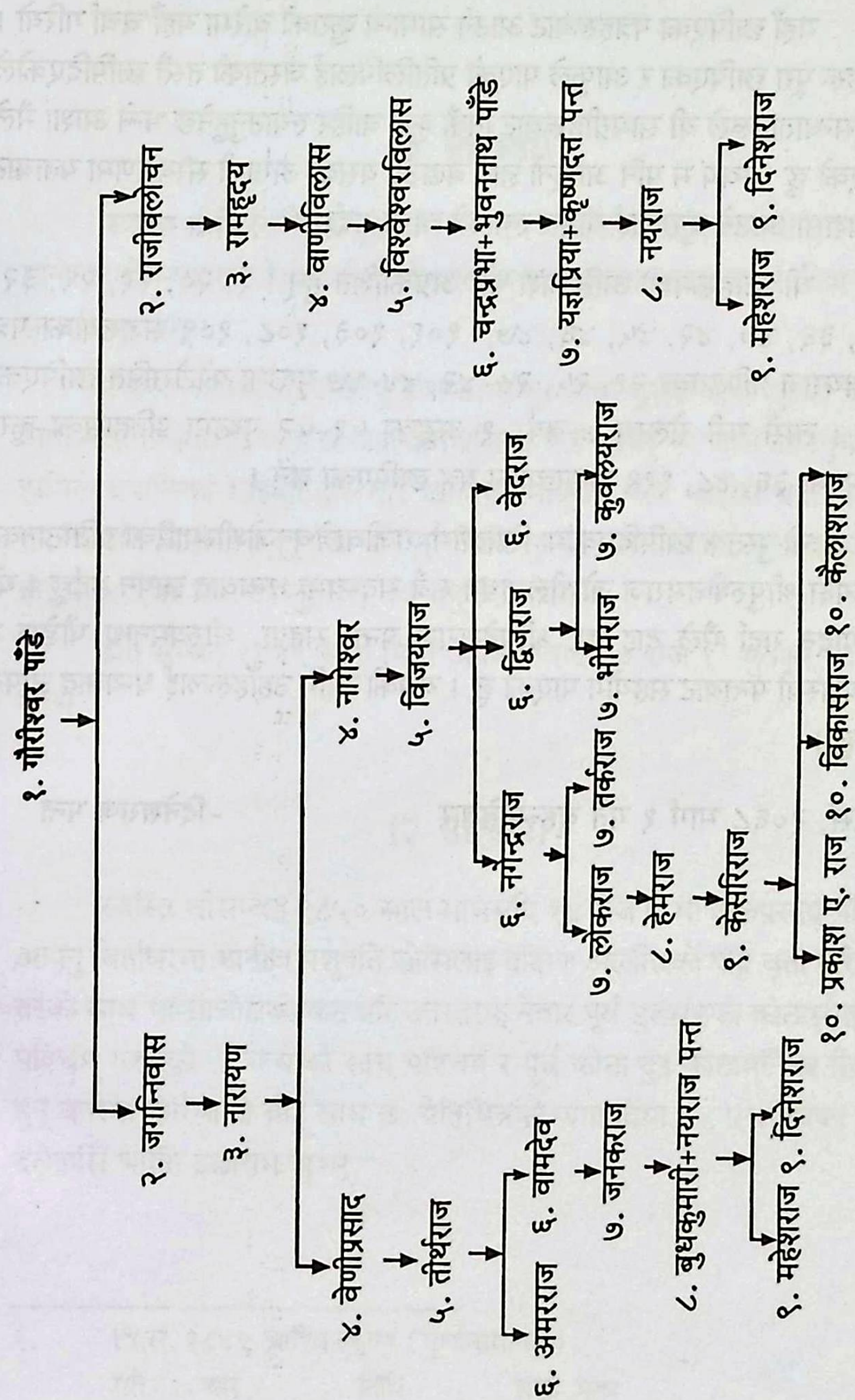
१. गौरीश्वर पाँडे
२. जगन्निवास
२. राजीवलोचन
३. नारायण
३. रामहृदय
४. वेणीप्रसाद
४. नागेश्वर
४. वाणीविलास
५. तीर्थराज
५. विजयराज
५. विश्वेश्वरविलास
६. अमरराज
६. वामदेव
६. नगेन्द्रराज
६. द्विजराज
६. वेदराज
६. चन्द्रप्रभा+भुवननाथ पाँडे
७. जनकराज
७. लोकराज
७. तर्कराज
७. भीमराज
७. कुवलयराज
७. यज्ञप्रिया+कृष्णदत्त पन्त
८. बुधकुमारी+नयराज पन्त
८. हेमराज
८. नयराज
९. महेशराज
९. दिनेशराज
९. केसरिराज
९. महेशराज
९. दिनेशराज
१०. प्रकाश ए. राज
१०. विकासराज
१०. कैलाशराज

यहाँ छापिएका पत्रहरूबाट आउने सामान्य कुराको बारेमा यहाँ चर्चा गरियो। पत्रहरू पूरा छापिएका र आफूले पाएको प्रतिलिपिलाई जस्ताको तस्तै छापिदिएकोले अनुसन्धाताहरूले यी सामग्रीहरूबाट निकै कुरा बाहिर ल्याउनुहुनेछ भन्ने आशा मैले लिएको छु। स्वयं म पनि आफ्नो ज्ञान बढाउँदै यसका अगामी संस्करणमा यताबाट प्रकाशमा आउने कुरालाई बाहिर ल्याउने वाचा गर्दछु।

यी पत्रहरूमध्ये अधिकांश पत्र अप्रकाशित हुन्। १, २०, २२, २९, ३२, ३५, ३६, ४०, ४२, ४५, ४६, ४७, १०१, १०३, १०८, १०९ सङ्ख्याका पत्र विजयराज पण्डितका २१, २५, २७-४२, ४४-४७ पृष्ठमा फोटोसहित छापिएका छन्। त्यसै गरी रोलम्ब ७ वर्ष १ अङ्कका ५१-५२ पृष्ठमा इतिहासका कुरा स्तम्भमा ३६, ४८, ११९ सङ्ख्याका पत्र छापिएका छन्।

यो पुस्तक छापिदिएकोमा खिलशर्म-राजीवलोचनजोशीस्मारिका प्रतिष्ठानका अध्यक्ष श्रीपुरुषोत्तमराज जोशीलगायत सबै सदस्यमा धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु। यो सम्पादन गर्दा मैले दाइ डा. श्रीमहेशराज पन्त, सहप्रा. श्रीरुक्मनाथ पौडेल र श्रीयशस्वी पन्तबाट सहयोग पाएको छु। यसको लागि उहाँहरूलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु।

वि.सं. २०६८ मार्ग १ गते बृहस्पतिवार **-दिनेशराज पन्त**

(१ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजेरणबहादूरसाहबहादूरसम्सेरजँदेवानां सदा समरविजइनाम्------

स्वस्ति श्रीनागेश्वरपंडितेषु प्रणामाः सन्तुः ञाहा कुसल ताहा कुसल चाहिये. आगे ञाहाको स्माचार भलो छ. उप्रान्त तपाञिका भाई आपनु घर जानि आउनुभयेथ्यो. हामिले तपाञिका भाइको द्वार गरि खातीरजामापूर्वक सर्व भाईको बनाइबक्स्यौं. तपाञि पनि विद्यावान् हुनुहुन्छ भनि गुणकिति सुन्यौ. तसर्थ यो घर भन्याको आफ्नै हो. मोहर देषत पाउ लाग्नुहवस्. विग्यषु किमधिकम्

इति सम्वत् १८४९ साल मिति आश्विनवदि ३० रोज १[१] मुकाम कान्तिपुर शुभ्म्---

(२ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीसम्वत् १८५० साल माघसुदि १४ रोज ५ मा कुलप्रसाद पंडितले आपनु बिर्ताघरमा भानीज पशुपति जोसिलाइ दक्षिण अलंतिरको पट्टि वृत्ता गरिदिञा. तस्को साध भान्साचोटाको कठवारि उत्तरतरफ् नेवार पूर्व डुडसंमको कोठास्मेत् साध पश्चिम् गरुडको ... गऱ्याको साध पश्चिम र पूर्व कोठा दुइ कोठामुनिका छिडि... हुन् बारिमा दारिमाको बोट् साध छ. येतिभित्रको जगा दिया. ... एस पत्रका साछि दलेलसिं बषेति इछाराम शुभ्म्---

---

[१] वि.सं. १८४९ आश्विनकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी	पला
आश्विन	४	आदित्य	अमावास्या	२१।	३२

(३ सङ्ख्या)

श्री ५ मुमाज्यू

१

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधरुदावलीविराजमानमानोन्नत श्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजगीर्वाणयुद्धविक्रमसाहबहादुरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्---

आगे रश्मीराज पाध्या चाल्स्याके सम्वत् १८५५ साल माघकृष्ण ५ सुक्रवारका[2] दिनमा ---१--- ले सैय्या दान गर्दा कुस पानि डल्लो संकल्प गरिबक्सनुभयाको जगाको सांध गोकर्णका अम्बलमध्ये पूर्व कुलो दक्षिण पश्चिम् उत्तर रैकरको लुहकिल एति चार किलाभित्र धनसिं डोल षेत मुरि चौवन्न ५४ औ पूर्व दक्षिण लामिछान्याका बिर्त्ताको सांध पश्चिम् उत्तर रैकरको लुहकिल एति सांधभित्र धन्सींडोल षेत मुरि आट् ८ औ पूर्व बाटे दक्षिण पश्चिम् उत्तर रैकरको सांध लुहकिल एति सांधभित्र धन्सींडोल मुरि छ ६ औ पूर्व दक्षिण सुवेदिका बिर्त्ताको लुहकिल पश्चिम् उत्तर लामिछान्याका बिर्त्ताको लुहकिल एति चार किलाभित्र धनसिंडोल षेत मुरि चौध १४ ज्मा षेत मुरि बयासि ८२ औ पूर्व रैकर लुहकिल दक्षिण बाटे पश्चिम् सिमषाडाको बिर्त्ताको सांध उत्तर रैकर लुहकिल एति सांधभित्र पाषो रोपनि साढे नौ ९।। षेतमा नपुग्याको षेतको साटे रोपनि साढे चार घड्यारि रोपनि पाचस्मेत्‌को मोहर तावापत्र गरिबक्स्यौ. हाम्रा संतानपर्यन्तको शुभ चिन्तना गरि आफना संतानपर्यन्त कुसबिर्त्ता जानि भोग्य गर. यो बिर्त्ता दान गर्दा संकल्पवाक्य पढन्या न्यायकेसरि अर्ज्याल् पानि हालन्या काजी त्रिभुवन सधियार हरि जोसि अर्ज्याल् भानुपाध्या षनाल् बाका पंथ वंसविर राना हरिवंस बोहरा काठमाडौका बुगल धनवंत षटन् चारकिलाभन्दा अर्ध्यालो ब्राह्मनले नचापनु विनातक्सीर श्रीराजाले हन्त नगर्नु. यो बन्देजमा जो रहोइन. सो यस श्लोकमा भन्याको पातकि होला.

---

[2] वि.सं. १८५५ माघकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
माघ	१५	शुक्र	चतुर्थी	२२। ५९

शुक्रवार चतुर्थी २२ घडी ५९ पलाउप्रान्त पञ्चमीमा शय्यादान भएको देखिन्छ।

स्वदत्ताम्परदत्ताम्वा यो हरेद्वै वसुन्धराम् ।।
षष्टिवर्षसहश्राणि बिष्टयां जायते कृमिः ।।

इति सम्वत् १८५६ साल मिति माघवदि ४ रोज २ मोकाम कान्तिपुर राजधानि शुभ्म्---

(४ सङ्ख्या)

श्रीभवानीहृषीकेशौ जयत
श्रीमहाराज मुकुंद सेन
१

स्वस्ति श्रीश्वरचरणस्मरणपूर्वकरुपनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमान-मानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमत्पृथ्वीपालसेनबहादुरदेवानां सदा समरविजयीनाम्----

आगे जगन्निवास पंडीतकै प्रगने विनायकपुर तपै गोरावलमे मौजे पोषरभिडा ---- कै दानदातव्य बेतलब रहल आजु नागेश्वर पंडीतके सदर्थकै दिहल सकट सपथ सजल चतु सिवांनकै दिहल आपन षात्रीज्मांसे मांफ षांहि आसिर्वाद देहि.

सन १२०८ साल जेठवदि ९ रोज ४[३] मुकाम श्रीनगर शुभ्म्---

सदर्थ पत्र सही

---

३. पाल्पाका राजा पृथ्वीपाल सेनको यस पत्रमा सन १२०८ साल जेठवदि ९ रोज ४ लेखिएको छ। पृथ्वीपाल सेनका बाबु पाल्पाका राजा महादत्त सेनको एउटा पत्रमा पौषशुदि ६ रोज ४ सन १२०० साल संवत १८४९ लेखिएको छ (पाल्पा राज्यको इतिहास १ भागको २१५ पृ.)। यताबाट १८४९-१२०० = ६४९ सन् र वि.सं. को अन्तर देखिन्छ।

वि.सं. १८४९ पौषशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
पौष	८	बुध	षष्ठी	२०। ५८

यताबाट यो अन्तर प्रामाणिक देखिन आयो।

वि.सं. ६४९ देखि बिलायती सन् र अमली सन् चलेको देखिन्छ (पूर्णिमा ७१ पूर्णाङ्कका ५-६ पृ.)।

(५ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीगिरीराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधरुदावलिविराजमान–मानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजेगीर्वाणयुद्धविक्रमसाहबहादुरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्---

आगे वाणिविलास पंडितके सम्वत् १८५८ साल मिति पौषकृष्णत्रीतियायां ३ तिथौ[४] तदिने श्रीकान्छा मैञाबाट आर्ज्याघाटमा दान गऱ्याको मैया साहेबका बिर्त्ता पिपल नलांका षेतमध्ये कुस पानि डल्लो संकल्प गरिबक्स्याका बिर्त्ता तस्को सांध पूर्व मैला साहेबका बिर्त्ता लुहकिल सांध दक्षिण मैया साहेबका बिर्त्ता चिलाउन्याको रुष लुहकिल सांध पश्चिम् फट्कयाषोलो सांध उत्तर बाध्या ढुंगो चिलाउन्याको रुष लुहकिल सांध येति चारकिलाभित्रको फट्क्या षेत मुरि १४० पाषो दिहिसमेत औ पूर्व मैञासाहेबका बिर्त्ता लुहकिल सांध दक्षिण च्यांदु षोलो पश्चिम् षहऱ्या षोल्सी उत्तर कुलो ऐति चार किलाभित्रको असि मुऱ्या षेत मुरि ६० यो दुर ठाउका चारकिलाभित्रको ज्मा षेत २ औ डिही पाषो रोपनि १० समेतको मोहर तावापत्र गरिबक्स्यौं हाम्रा संतानपर्यन्तको शुभ चीतना गरि आफ्ना संतानपर्यन्त कुसबिर्त्ताबितलप जानि भोग्य गर. यो बिर्त्ता बक्सदा संकल्पवाक्य पढ्न्या प्रोहित देविदास अर्ज्याल् पानि हालन्या काजि कीर्तिमानसिंह सधियार हरि जैसि अर्ज्याल कासिराम पाडे भानुपाध्या षनाल बांका पंथ जगदीप बोहरा वंसविर राना डुंगल धनीवंत जगत क्याला पिपयल नलांगका रामकृष्ण अर्ज्याल जयमंगल अर्ज्याल तारु नलागका नारद सिलवाल छिताराम थपलिया देउरिषी सिलवाल पृथिधर सिलुवाल चक्रपाणि सिलुवाल श्रीकृष्ण कड्वाल् चार किलाभन्दा अर्घ्यालो ब्राह्मणले नचापनु. विनातक्सीर

वि.सं. १८५७ ज्येष्ठकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
ज्येष्ठ	७	शनैश्चर	नवमी	२१। ३१

पत्रमा ज्येष्ठवदि ९ रोज ४ भनी लेखिए तापनि ज्येष्ठकृष्ण नवमीमा शनैश्चरवार पर्छ, शुक्रवार पर्दैन।

[४] वि.सं. १८५८ पौषकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी
पौष	११	बुध	तृतीया	१६

राजाले नहर्ण गर्नु. यो बन्देजमा जो रहोइन. सो यस श्लोकमा भन्याको पातकी होला

स्वदत्ताम्परदत्ताम्वा यो हरेद्वै वसुन्धराम् ।।
षष्टिवर्षसहश्राणि विष्टायां जायते कृमि ।।१।।

इति सम्वत् १८५९ साल मिति जेष्टसुदि ५ रोज मोकाम कांतिपुर महानगरा राजधानि शुभ्म्---

(६ सङ्ख्या)

श्रीबुबाज्यू

१

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधरुदावलीविराजमानमानोन्नत श्रीमन्महाराजाधिराज श्रीश्रीश्रीमहाराजगीर्वाणयुद्धविक्रमसाहबहादुरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्----

आगे लछु जोसिके साल ४७ भाद्रपदवदि ५ रोज १[५] का दिन ---१ बाट कुस डल्लो संकल्प गरि बिर्त्ताबितलप बक्सनुभयाको चागुका अम्बलमहा कटुवा षेत रोपनि ५० डिहि रोपनि १० तस्को सांध पुर्व षोल्सीका कुलाको सांध दक्षिण रैकरको सांध पश्चिम् काभ्र्याषोल्सीको सांध उत्तर प्रोहित शक्तिवल्लभ पंडीतको षेतको सांध येति चार किल्लाभित्र षेत रोपनि ५० डिहि रोपनि दशको मोहोर तामापत्र गरि बिर्त्ताबितलप गरिबक्स्यौं. बिर्ताबितलप जानि संतानपर्यन्त परमसुख भोग्य गर. यो बिर्त्ता बक्सका पानि हालन्या बलभद्र साह संकल्प वाक्यवक्ता पुरोहित सक्तिवल्लभ पंडीत् सधियार जगजीत पाडे श्रीधर जैसि अर्ज्याल चुडामनि राना गजबल षत्रि चारकिला भन्दा अर्घ्यालो बिर्तवारले नचापनु. विनातक्सीर नहर्नु. यस बन्देजमा जो रहोइन. सो यस श्लोकमा भन्याको पातकि होला.

---

[५] वि.सं. १८४७ भाद्रकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
भाद्र	१७	आदित्य	पञ्चमी	५७। ३८

स्वदत्ताम्परदत्ताम्वा यो हरेद्वै वसुन्धराम् ।।
षष्टिवर्षसहश्राणि विष्टयां जायते कृमि ।।१।।

इति सम्वत् १८६१ साल मिति कार्तिकसुदि ५ रोज ४[६] शुभ्म्---

(७ सङ्ख्या)

श्रीबुबाज्यू

३

स्वस्ति श्रीमन्महाराजधीराजकस्य रुक्का-----

आगे नागेश्वर पंडीतके पालपाका तिम्रा बिर्त्ताबितलपको कुससहि बिसहि अघि पनि ---३--- बाट गरिबक्स्याको हो. वहि धर्म्म थामि आज पनि कुसहि बिसहि माफ गरिबक्स्यौ.

सम्वत् १८६१ साल पौष(व)दि ११ रोज ५[७] शुभ्म्---

मार्फत भीमसेन थापा
(मार्फत) त्रिभुवन १
मार्फत रणजीत पाडे १
रुजु सेरबहादुर सा(ह)
रुजु प्राण सा(ह)
(रुजु बष)तवारसिंह
.... सिंहः

---

[६] वि.सं. १८६१ कार्तिकशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
कार्तिक	२५	बुध	पञ्चमी	४६। १७

[७] वि.सं. १८६१ पौषकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
पौष	१५	बृहस्पति	एकादशी	३७। ३६

(८ सङ्ख्या)

श्री ५ बुबाज्यू

१

श्री ५ ज्यूज्यूबुबा

२

(स्व)स्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामनिनरनारायणेत्यादिवि(विध)विरुदावलीविराजमानमानोन्नत श्रीमन्महाराजाधि(राज) श्रीश्रीश्रीमहाराजेगीर्वाणयुद्धविक्रमसाहबहादु(रस)म्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्---------

(आ)गे नागेश्वर पंडितके सहर काठमाडौको सिकंमुगल्(टेल) न्हुलक्षे घर किस्न बाडाको अपुतालि पर्दा सर्कारिया (भ)याको घर --१-- का वार्षिमा --२-- बाट संकल्प गरि... नारायन पंडितलाइ बिर्ता गरिबक्सनुभयाको उनछेउ ... पंडितले सुक्रिबिक्रि गरि किनिलियाको उन्लाइ बा(त) लाग्दा सर्कारिया भयाको घर आज तिमिलाइ कुसबिर्ता गरिबक्स्यौं. आफना षातिरजामासग हामिलाई आसिर्वाद दि(सं)तानदरसंतानसम्म कुसबिर्ता जानि भोग्य गर.

इति स(म्व)त् १८६१ साल मिति फाल्गुनसुदि १४ रोज ५[८] शुभ्म्-----

(९ सङ्ख्या)

श्रीबुबाज्यू

१

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नत श्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजेगीर्वाणयुद्धविक्रमसाहबहादुरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्--

---

[८] वि.सं. १८६१ फाल्गुनशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
चैत्र	४	बृहस्पति	चतुर्दशी	२२। ४८

आगे नागेश्वर पंडीतके तिम्रा बाबालाइ पाल्पाका राजा मुकुन्द सेनले दियाका पर्वतका बिर्त्ताबितलप षेत ५।७० मध्येसगाउ येक १ आजसम्म चर्च्या बेहोऱ्याको लगापात घर घड्यारिस्मेत् ---१--- बनारस पाउलाग्यामा सेवामा रिझारइ थामिबक्स्याको रहेछ. तपसिलबमोजीं ६२ सालको बालिस्मेत् थामिबक्स्यौं. आफ्ना षातिर्जामासित संतानदरसंतानसम्म बिर्त्ताबितलप जानि भोग्य गर. आसिर्वाद दिदै रहु---

तपसिल

अर्गलिमध्ये लकुवा आठ बिसमध्ये	०।८०
माडिमध्ये बगरिया षेत	१।०
भुलुवाकुंड षेत	०।८०
माडिमध्ये कानाटार षेत	२।०
माडिमध्ये दामदर चिदि मुरी षेत	०।६०
धरम्पानिमध्ये काट्कटुवा षेत	०।६०
गौरवल्तप्पामध्ये पोषर पिडागाउ येक	१

इति सम्वत् १८६३ साल श्रावणसुदि ८ रोज ५[९] शुभम्---

मार्फत् भीमसेन थापा- १

मार्फत् रणजीत पाडे- १

मार्फत् बालनरसिं कुवर- १

मार्फत् बहादुर (र) भडारी- १

मार्फत् रणध्वज थापा- १

मार्फत् प्राण साह- १

(१० सङ्ख्या)

श्रीकान्छा मुमाज्यू

१

---

[९] वि.सं. १८६३ श्रावणशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
भाद्र	८	बृहस्पति	अष्टमी	४४। ३०

श्रीगुरु सुर्जमणि मिश्रज्यू

२

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधरुविदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराज श्रीश्रीश्रीमहाराजेगीवाणयुद्धविक्रमसाहबहादुरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्-------------

अगो ---१--- को आर्य्याछेत्रमा परिलोक हुदामा संकल्प भयाको बिगाहा पाच सय ५०० मध्ये ---२--- लाइ बिगहा यक सय १०० अवादि बिगहा ५० वैरानि कालाबंजर बिगहा ५० पसुपति पंडितलाइ बिगहा यक सय १०० अवादि बिगहा ५० वैरानि कालाबंजार बिगहा ५० जिल्ला बारा प्रगन्ना सिधमास मौजे बदुकी तेलीयाका जमीन बिगाहा दुइ सय २०० प्रंगन्ना बरवस्तका कठ्ठाले नाप येति जगाको माल सायेर जलकर वनकर डंड गुनहगारि सिंगार हाट्ट मोरो अपुतालि गादिममारष चुमावन गोडधुवा साहि हलाली हाट्ट छौरहि प्रोहिति मंडली आमिलानमै चौधरि कानुगोयेका दस्तुर बिआहदा... गौढा कठियारी फर्माइस बेगार भारा हुलाक भो... पंचषत फर्रोयात छतिस जातको आमदनी इस्तक... १८६२ सालका बालीदेषि सर्वकर अकर गरि कुस... बितलपको मोहर गरिबक्स्यौं. आफ्ना षातिरज्मासं... बन्दिभित्रको जमिन अवादि वैरानि कुसबिर्त्ताबि... जानि संतानदरसंतानसम्म भोग्ये गर आसिर्वा... दै रहु. येसका सधियार सुब्बा सक्तिवल्लभ पाध्या फौ... व्याकर्ण पाध्या मोतसद्दिसि बक्ससिं विचारि लक्ष्मी... ध्या ज्मादार धन्या थापा लाटा भडारि पेसकार भिष... भिनकलाल संकरदत्त मुनसिफ् कुमरसिं दा... सिंदा अगंदसिं कठैत रोभन भा बैज राउत जिमि... सिवनारायण चौधरी कानु गोये सोन फुलदास र... रामदत्त कुर्क जैवार ठगमनि चौधरि विहारि चौधरि... त्रि जैपाल भार्ति बीर्त्तवार मौजे विदुरा प्रगन्तना... मास जेठरैअति वादरि राय प्रगंन्ना मजकुर मोक... जगबंदन ठाकुर मौजे गोडपर्सा बिर्त्ता प्रगन्ना मज... बमोजीम् लालमोहोर मौजे मजकुर्को चौतर्फि सा... माना गाउका उत्तरको सिमाना बडका पैनीका पू... भिडको पछि पारि किनारा किला कोइला १ ताहा... सिडियाहि नदि सौ पूर्व दक्षिण गोडपर्साको उत्तर... का पछिम भिडका पछिम किला १ ताहादेषि भीड... सोभा पछिम सिडियाहि नदीका पुर्वारि किनाराभि... पुरब किला १ गोडपर्साका पैनिसौ पश्चिम बडुकि... या ताहिसौ पूर्व गोडपर्सा ताहिदेषि पैनि वहति उ... दक्षिणे गोडपर्साको दछिण र मौलि भडारकुना पैनी... पछवारि

किनारा भिडका भडारकोता किला १ ताहाके ... पश्चिम सिडियाहि नदिका पुर्बारि किनारा किल्ला... ताहादेषि सिडियाहि नदिका पश्चिम दक्षिण भिडका... श्चिम किनारा किल्ला १ ताहादेषि पश्चिम् मौजे मजकुर ... पुरानु पैनिका पूरुव भिडका पुरुव किल्ला १ ताहिदेषि ... नै आमका फेदका पश्चिम किल्ला १ ताहादेषि दक्षि... रैकर ताहादेषि उत्तर मौजे मजकुर गाउका पश्चिं मैति... पूर्व षेतमा किल्ला १ ताहादेषि पश्चिम उत्तरको नाव... का पैतिसौ २ र उत्तर भीडका पश्चिं किनारा किल्ला १... चौतर्फिको तपसिल पुरुवे पश्चिमे रसरि १० उत्तरे दक्षिणे नापरसरि २० के बिगाहा २००. पानि हालन्या काजी त्रिभुवन वाक्य पढन्या प्रोहित प्रद्युमन पंडित

इति सम्वत् १८६३ साल मिति कार्तिकसुदि १२ रोज २[१०] शुभ्म्---
(दायाँतिर छेउमा)
मार्फत् भीमसेन थापा १
मार्फत् रणध्वज थापा १
मार्फत प्राण साह १
रुजु बालनरसिं कुवर १
फार्फत् रणजीत पाडे १

(११ सङ्ख्या)

श्रीबुबाज्यू

१

श्रीमुमाज्यू ललितेश्वरिदेवी

२

---

१०. वि.सं. १८६३ कार्तिकशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी	पला
मार्ग	१०	आदित्य	द्वादशी	१।	३६

पत्रमा कार्तिकशुदि १२ रोज २ भनी लेखिए तापनि कार्तिकशुक्ल द्वादशीमा आदित्यवार पर्छ, सोमवार पर्दैन ।

श्रीङटेश्वरी

३

श्रीसिंभु

४

श्रीरक्तकाली

५

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराज श्रीश्रीश्रीमहाराजेगिर्वाणयुद्धविक्रमसाहबहादुरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्---

आगे वृजलाल कुरुक्षेत्रि ब्राह्मणके सम्वत् १८६२ साल तुलासंक्रान्तिको दिनमा ---१--- का हुकुमले मेरा बिन्तिले ---२--- ले षेत ३ लगाडिहिस्मेत् संकल्प गरिबक्सनुभयो देउरालि ब्यासिमा ढाड्या षेत १।४४ तसको सांध पूर्व वैरागिको बिर्ता षेत दक्षिण मह्यास षोलो पश्चिम् रैकर षेत उत्तर चापा षोलो दफे सिंल्या षेत मुरि ८६ तस्को साध पूर्व रैकर षेत दक्षिण महभास षोलो पश्चिम रैकर षेत उत्तर शक्तिवल्लभको बिर्त्तषित र रामचन्द्र धितालको विर्ता पाषो दफे चिउरिबोट्या षेत मुरि ७० तस्को सांध पूर्व कुलो दक्षिण मह्यास षोलो पश्चिम् रैकर षेत उत्तर भट्टराइको बिर्त्ता षेत औ घड्यारि भिमढुंगाको पिपलिचौर रोपनि २१ तस्को सांध पूर्व पाटिको गुठि षेत दक्षिन मूलबाटो पश्चिम् रैकर पाषो उत्तर षाल्सी औ सहर काठमाडौ पोषलड्याङको घर १ तस्को सांध पूर्व मूल बाटो दक्षिन चिकिटि बाडाको घर पश्चिम् ठाकुरसिं बाडाको घर येति सांधभित्र घर षा ४ जवा ३ हात ।। अगुल ७ लिवि पाताल जवा ३ हात ६।। बारि षा ७ घाट् हात २ दफे डटपिठ्याको समय केव बारिको सांध पूर्व भान्नरसिं उदास् र संकर मनिधर धनविर बाडा ---३--- का अषाडा बारि दषिन नमसिं नाउ मोहोनकृष्ण झा श्री ---४--- जान्या बाटेको ढोका पश्चिम् सर्कारिया बारि उत्तर ५ जान्या बाटो येति येति सांधभित्रको जगह घर षेत बारि घड्यारि गादिममारष चुमाउन गोड्धुवा इ तिन कलमबाहिक् कुसडल्लो संकल्प सर्वांक माफ बिर्त्ताबितलप गरिबक्स्यौ आफना षातिरज्मासंग सन्तानदर्सन्तानपर्यन्त सुष भोग्य गर. यो ब्र्िता बक्सदा संकल्पवाक्यवक्ता प्रोहित देविदास अर्ज्याल् पानि हालन्या काजी भिमसेन थापा सधियार श्रीनाथ पंथ कासिराम

पाडे श्रीभक्त अर्ज्याल भानु पाध्या छिमडेल लछिमनारान् डंगोल धनवन्त बुढो मट्याङ् चारकिलाभन्दा अर्घ्यालो बिर्त्तवारले नचापनु विनातक्सीर सर्कारबाट नहर्नु. जो यस बन्देजमा रहोईनन्. सो यस श्लोकमा भन्याको पातकि होला ।।

स्वदत्ताम्परदत्ताम्वा यो हरेद्वै वसुन्धराम् ।।
षष्टिवर्षसहश्राणि विष्टयां जायते कृमिः ।।१।।

इति सम्वत् १८६३ साल मिति फागुनसुदि १२ रोज ६[११] शुभम्---
मार्फत् भिमसेन थापा १
मार्फत् रणउद्योत साह १
मार्फत् बालनर्सिंह कुवर १
मार्फत बाहादुर भडारि १
मार्फत् प्राण साह १
रुजु रणजीत पाडे १
रुजु रणध्वज थापा १

(१२ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीमन्महाराजधिराजकस्य रुक्का-----

आगे बलभद्र पाडे दुर्योधन कार्तिप्रति. सिधवास तपामध्ये मौजे बडकि तेलिया श्रीगुरु रंगनाथ मिश्रज्यू पशुपति पंडितलाइ गादिममारष चुमावन गोडधुवास्मेत् सर्वांक माफ गरि कुसबिर्त्ताबितलपको मोहर गरिबक्स्याको छ. तेस गाउमा चुमावनबापत टंय तगादा न(ग)र छोडिदेउ. असुल गऱ्याका रुपैया फिर्त्ता गरिदेउ.

इति सम्वत् १८६५ साल मिति वैसाषवदि १० रोज ४ शुभम्------
मार्फत् भीमसेन थापा १
मार्फत् रणध्वज थापा १

---

[११] वि.सं. १८६३ फाल्गुनशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
चैत्र	८	शुक्र	एकादशी	१७। ५७

शुक्रवार एकादशी १७ घडी ५७ पलापछि द्वादशी लागेको देखिन्छ ।

(१३ सङ्ख्या)

श्रीबुबाज्यू

१

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजे गीर्वाणयुद्धविक्रमसाहबहादुरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्---

आगे श्रीकान्त पाध्या चालिस्याके सम्वत् १८६३ साल ज्येष्ठवदि ४ रोज ३[१२] का दिन ---१--- का शुद्धसान्तिमा संकल्प भयाको षेत मुरि ३० घड्यारि रोपनि १।। कु(श)डल्लो संकल्प गरि बिर्त्ता मोहर तावापत्र गरिबक्स्यौं यसमध्ये गोकर्णको अम्बल धन्सींडोल पाषामध्य मुरि ३० पानि षेतको पाषो रोपनि २८ का दरले मुरि ३८ घड्यारि रोपनि १।। तस्को सांध पूर्व रैकर कुलो काल्हो लुहकिल दक्षिण पश्चिम् आफ्ना पुरानु बिर्त्ता उत्तर रैकर लुहकिल येति सिवानाका चारकिला लुहकिलभित्र षेत मुरि ३८ घड्यारि रोपनि १।। कुसबिर्त्ता जानि सुष भोग्य गर यो बिर्त्ता बक्सदा संकल्पवाक्य पढन्या प्रोहित यदुनाथ अर्ज्याल् पानि हालन्या काजी भिमसेन थापा सधियार कासिराम पाडे श्रीनाथ पंथ श्रीनाथ अर्ज्याल भानु षनाल् हरिवंस बोहरा वंसविर् राना भास्कर पाध्या कृष्णानन्द पाध्या डंगोल धनवन्त षटन जगत भला मानिस गोकर्णको द्वाऱ्या सुनाकृष्ण उदैनारान पाध्या सुवेदि रिषि जैसि चारकिलाभन्दा अर्घ्यालो बिर्त्तवारले नचापनु. विनातक्सीर सरकारबाट नहर्नु. जो यस बन्देजमा रहोइन. सो यस श्लोकमा भन्याको पातकि होला.

स्वदत्ताम्परदत्ताम्वा यो हरेद्वै वसुन्धराम् ।।
षष्ट्विवर्षसहश्राणि विष्ययां जायते कृमि

इति सम्वत् १८६५ साल मिति माघसुदि ३ रोज ४ शुभ्म्---

---

[१२] वि.सं. १८६३ ज्येष्ठकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी	पला
वैशाख	२६	मङ्गल	चतुर्थी	५८।	६

(१४ सङ्ख्या)

श्रीसाहीला मुमाज्यू

१

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजगिर्वाणयुद्धविक्रमसाहबहादुरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्---

आगे रामभद्र पंडीत प्याकुर्याल्के सम्वत् १८६१ साल मिति आषाडवदि ३० रोज ७ का दिन ---१--- परलोक हुनुहुदा... योग सान्तिमा हाम्रा बाहुलिबाट संकल्प भयाको षेत १। तस्को सहरबमोजीमको घड्यारिस्मेत् गरिबक्स्यौं. डढुवाका अम्बल कोल्पुम... धुल्पुऱ्या षेत मुरि ।६८ सोति मुहान षेत मुरि ३२ तस्को साध पुर्व कंचऱ्याको षादको ठुलो (ढुं)गा लुहकिल् दक्षिण कोल्पुषोलाको ढिक सा(ध) पश्चिम् रैकर आलि साध लुहकिल उत्तर कुलाको साध लुहकिल् घड्यारि पाहाडका सह्राले थुंकि...(रो) पनि ७ तस्को साध पूर्व उत्तर काल्हो सांध लुहकिल दक्षिण पश्चिम बाटो साध लुहकिल येति सि...भित्र षेत येक घऱ्याडि पाषो रोपनि सात (बिर्ताबित)लप जानि संतानपर्य्यन्त परमसुख भोग्ये (गर.) (यो) बिर्त्ता संकल्प हुदा संकल्पवाक्य पढन्या पुरोहित (य)दुनाथ पंडीत अर्ज्याल पानि हालन्या काजी (भीमसे)न थापा साध लाउन्या सधियार गणपति पं(डित) ... अर्ज्याल डंगोल नाएक मडुटेलको धन्त वरबहाल टोलको सिंजु डढुवाका भला मानीस द्वान्या प... (पा)ध्या नेउपान्या थरि भुल्लभ नेवपान्या महादेउ विष्णुहरि अर्ज्याल् जिवाराम थपलिया अं... बासकोटा जगेश्वर अधिकारि कासिराम पौड्या(ल) अधिकारि कपिलमनि घिमिऱ्या तिलु पौड्या(ल) ... मु कटुवाल. बिर्तवारले अर्घ्यालो नचापनु. विना(तक्सीर) जबद नगर्नु. जो यस बन्देजमा रहोइन. सो यस (श्लो)कमा भन्याको पातकि होला.

स्वदत्ताम्परदत्ताम्वा यो हरेद्वै वसुन्धराम् ।।
षष्टिवर्षसहश्राणि विष्ययां जायते कृमि ।।१।।

इति सम्वत् १८७२ साल मिति .. वदि १४ रोज ४ शुभम्---

(१५ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजेगीर्वाणयुद्धविक्रमसाहबहादुरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्---

आगे सहर भादगाउका ठंडुटेलको मस्त बाडा मरि अपुतालि षान्या टैढि बाडाले अपुतालि नषाई सर्कार चह्रायाको धालाषुसि षेत रोपनि १ तस्को साध पुर्व बाटे दक्षिण पश्चिम रत्नजोति सिद्धिजोतिको षेत उत्तर बाटे तस्को मोल सिक्का ५५ मा सुकृबिक्री फर्छा गरि बालाषुटेलको प्राणलक्ष्मीकन बक्स्यौ. तस्को बक्साउनि रोपनिको चार आनाका हिसाबले चार आना। अर्जवेगी कुलानन्दझामार्फत हाम्रा हजुर दाषिला भयो. बेचन्याको दाम पाको किंन्याको माटे पाको गरिबक्स्यौं. बाह्र हजारका सरहसंग वर्गप्रति पोता तिरी आफना षातीरजामासंग सुनाबिर्त्ता जानि षेतको भोग्य गर.

इति सम्वत् १८७२ साल मिति फागुनवदि ३० रोज ३[१३] शुभ्म्---

(१६ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीगिरीराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजराजेन्द्रविक्रमसाहबहादुरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्---

आगे दिलभरसिं षत्रिले आफनु फिकधार बिर्त्ता पसांषेल डढुवाका अम्बलमध्ये भीमसिन ढाड षेत रोपनी बाइस् २२ तस्को साध पुर्व रैकर ठाडो बाटे दक्षिण कुलो मुहान लुहकिल पश्चिम षाणिषोलो उत्तर रेग्मी बाहुन्को बिर्त्ता यति चार किलाभित्रको जगा पानि हालि डल्लो गालि पारपर्छिंद गरि सुकृ बिकृ गरि ब्यच्यो. पसांषेल बस्न्या जगन्नाथ उप्रेतिले किन्यो. तस्को मोल मोहर सिक्का रुपैया २२०१ तस्को बक्साउनि

---

[१३] वि.सं. १८७२ फाल्गुनकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी
फाल्गुन	१८	मङ्गल	अमावास्या	६०

यक रोपनिका चार आनाका हिसाबले रुपैया साढे ५।। दसौध रुपैया २२०।। ज्मा रुपैया २२५।।" हाम्रा हजुर दाषिल भयो. बेचन्याको दाम पाको किंन्याको माटे पाको. आफना षातिरजामासंग बिर्त्ता जानि भोग्य गर.

इति सम्वत् १८९० साल मिति फागुनवदि ६ रोज ७ शुभम्----

(१७ सङ्ख्या)

श्रीनानि

१

स्वस्ति श्रीगिरीराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमान-मानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजराजेन्द्रविक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्------

आगे विजयराज पंडीतके सम्वत् १८९६ साल मिति आश्विनसुदि ७ रोज २[१४] का दिन ---१--- का जन्मोत्सवमा ---१--- बाट संकल्प भयाको षेत १।मध्ये षेत मुरि ।५० तस्को सरहबमोजीमको घड्यारिस्मेत् हाम्रा २६ वर्षको उमेर हुदा गादिममारषबाहिक सर्वांक माफ बिर्त्ताबितलप गरिबक्स्यौं. बेलकोटका अम्बलमध्ये गुना केटिले मानाचावल गरि षायाको ढाड्या षेत मुरि ।४१ तस्को साध पुर्व कुलाको ढीक र बेलकोट्षोलाको ढीक साध लुहकिल दक्षिण बाध्या ढुंगो मुहानको आलि साध लुहकिल पश्चिम् रैकर षेतको कंधा सो षर्षड्याषोलाको ढीक साध लुहकिल उत्तर बाध्या ढुंगो ढीक साध लुहकिल दफे षोलापार ढाड्या षेत मुरि ।९ घड्यारि पाहाडका सरहबमोजीम पाषो मुरि ।१४ को पानि षेत दिदा डेढो घटाइ षेत मुरि ।९।६।५।३ ज्मा षेत मुरि १८।६।५।३ तस्को साध पूर्व रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण पश्चिम बेलकोट्षोलाको ढीक साध लुहकिल उत्तर बेलकोट्षोलाको ढीक र कधासो साध लुहकिल येति सिमानाभित्र षेत घड्यारिस्मेत् ज्मा मुरि ।५९।६।५।३

---

१४. वि.सं. १८९६ आश्विनशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
आश्विन	३०	सोम	सप्तमी	६०। ०

बिर्त्ताबितलप जानी संतानदरसंतानपर्य्यन्त परमसुष भोग्य गर. यो बिर्ता संकल्प हुदा संकल्पवाक्य पढन्या प्रोहित रघुनाथ पंडीत अर्ज्याल पानि हालन्या चौतरीया पुष्कर साह साध लाउन्या संधीयार थरघर देवदत्त षनाल् मर्दनसिं राना तलाछिटोलको डंगोल धंनारान् पुनसिरी बेलकोट्को द्वाऱ्या दुबल्या मिझार थरि देवानन्द तेवारी राधु तेवारी माधौ तेवारी रघुनाथ तिवारी रामचन्द्र पाडे मधु कड्याल् वैजनाथ तेवारी जैकृष्ण नेवपान्या दाङमैका थरी श्रीहर्ष लोहनि कुस्माकर रेग्मी कालु वझा पूर्णभद्र रोहिल्ला वीरभद्र नेवपान्या हर्षदेव तेवारी रामदत्त तेवारी नुवाकोटका बालकृष्ण थपलिया विष्णुलाल तेवारी. बिर्त्तवारले किलाभन्दा अर्घ्यालो नचापनु. विनातक्सीर जबद नगर्नु. जो यस बन्देजमा रहोईन. सो यस श्लोकमा भन्याको पातकि होला.

स्वदत्ताम्परदत्ताम्वा यो हरेद्वै वसुन्धराम् ।।
षष्टिवर्षसहश्राणि विष्टायां जायते कृमि ।।१।।

इति सम्वत् १८९६ साल मिति मार्गसुदि १२ रोज ३[१५] शुभ्म्
मार्फत् रणजङ्ग पाडे १
मार्फत् रणजोर थापा १
(किनारामा पछि लेखिएको)
यो लालमोहोरबमोजीं येहि बेहोराको येहि मितिको तामापत्र १ छ.

(१८ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराज राजेन्द्रविक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयिनाम्---

आगे श्रीगुरु पंडितराज श्रीनारायण पडितज्यूलाइ पाठसालाका अखत्यारि गरिबक्स्यौं पाठसालामा रह्याका पंडित वैद्य जैसिहरुलाइ विद्यार्थी पढाउनलाइ ताकीत

---

[१५] वि.सं. १८९६ मार्गशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
पौष	४	मङ्गल	द्वादशी	४६। ४१

गर्नुभै पढाया नपढायाको र विद्यार्थीहरुले पर्ह्या नपर्ह्याको रोज रोजको विचार गर्दै रहनुहोला ---

पाठसालामा विद्यार्थी पढाउन्या पंडितहरुले दिनका १०।१२ घडि बित्यापछि पाठसालामा गै पढन आउन्या विद्यार्थीहरुलाइ पढाइदिनु. तेस्मा पनि बुद्धिमाफिक कसैलाइ एकै फेरा भन्दामा संभन्छन्. कसैलाइ ५।७ फेरा भनी सम्झाउनुपर्छ. तेस्तालाइ बेस गरि संझाइ .... तन्मन् लगाई पढाइदिनु. आलटाल गरि दीन काटन्या उपाय मात्र गरिनरहनु. ५।७ घडि दिन बाकि छदा विद्यार्थीहरुलाइ घरमा जाइ पह्याको पाठ घोकि आउदो गर्नु भंन्या उर्दि दी आफुले उठनु---

अघिल्ला दिन पढायाको पाठ आउदो भया नभयाको सोधपुछ गरि जसले ता अघिल्ला दीनको पाठ आउदो गरि राषेछ उसलाइ दोश्रो पाठ दिनु. अघिल्ला दिनको ता आउदो भयाको रहेनछ भन्या फेरि उधुन लगाइ आउदो गराइदिनु. पढिगयाका पाठ घोकन्याको याद राषनै गर्नु. कोहि सब्द मात्रै आउदो गर्न्या हुन्छन्. कोहि अर्थमात्रै टिपन्या हुन्छन्. एस्तालाई सब्द अर्थ दुवै आउदो हुन्या तजबीजसित पढाउनु---

वेद पढाउन्याले कंडिका सारस्व(र) ह्रस्व दीर्घ प्लुतको तजबीज वाधि वेद पढाउनु---

व्याकरण पढन्याहरुलाइ शब्द अर्थ दुवैमा बुद्धि बसन्यागरि .... व्याकरण पढाउनु---

न्याय शास्त्र पढन्याहरुलाइ केहि सब्द ढेरै अर्थांसमा बुद्धि बसन्या तजबीज बाधि न्यायशास्त्र पढाउनु--

वैद्यशास्त्र पढन्याहरुलाइ पहिले नाडी ज्ञानदेषि उपाय .... औषधीका प्रकार देसदेसका बोलिले जरीबुटिले चिन्ह गैह्र र बुद्धि बसन्या तजबीज बाधि वैद्य शास्त्र पढाउनु----

ज्योतिष शास्त्र पढन्याहरुलाइ शब्द अर्थ गणित फल सिद्धान्त गैह्र शास्त्रमा बुद्धि बसन्या तजबीज बाधि ज्योतिष शास्त्र पढाउनु---

अलंकार शास्त्र पढन्याहरुलाई काव्य साहित्य अलंकार ... मा बुद्धि बसन्या र वचन्मा अरु श्रोताहरुका मनमा राम्रो लागन्या तजबीज बाधि काव्य साहित्य अलंकार पढाउनु---

येति लेषियाका शास्त्रमा जस्जस्का जौन शास्त्र पढनाको इक्षा रहंछ उस्उस्लाइ उहिउहि शास्त्र पढाइ तयार गराउनु--

पाठसालामा पढन आउन्या विद्यार्थीहरुमा अल्क्षी ठग ढाट र काम छाडि कुरा गर्न्या गुरुका मुखमुख लाग्न्यालाइ नीकाली दिनु. मैन्हामैन्हा दीनमा विद्यार्थीहरुलाइ छेउ लैगी विचार गराउदै रहनु---

पाठसालामा चाहिन्या पण्डित र विद्यार्थीहरुलाइ तपसिलबमोजीमको षान्गी लीई सवालबमोजीम हाजीर रुजु रहि विद्यार्थी पढाउन्या काम गर---

तपसिल

काव्य साहित्य अलंकार पढाउन्या प्रोहित विद्यारण्डकेशरि पण्डितके षान्नी मधेसको प्रोहितीमा थप रुपैया--- १५०

वेद पढाउन्या बुद्धिनाथ भट्टराइके वर्ष १ को षानगी पैसा रुपैया---१००

व्याकर्ण पढाउन्या रमानाथ पंडित षकुराल के षानगी चतुर्मासाको पुराण--- १७५

न्यायशास्त्र पढाउन्या रामानाथ प्याकुन्यालके षानगी चतुर्मासाको पुराण--- २००

वैद्यसास्त्र पढाउन्या गंगानाथ वैद्य के वैद्यांगी षान्गी---

ज्योतिषशास्त्र पढाउन्या अरविन्द जैसिके षान्गी षर्दारी--- १५०

हटलुवा जना ४ के पैसा रुपैया--- १००

मिहिनती विद्यार्थीहरुलाइ प्रोहितले दानदक्षिणा दिलाइदिनु.

संक्रान्ति २ को दान

तुलादानको

तावोका तुला--- १

वस्त्रको तुला--- १

इति सम्वत् १८९७ साल मिति भाद्रवदि ९ रोज ७[१६] शुभम्---

मार्फत प्रसादसिंह बस्न्यात्

मार्फत तारानाथ अर्ज्याल्

---

[१६] वि.सं. १८९७ भाद्रकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
भाद्र	८	शुक्र	नवमी	४७। १

पत्रमा भाद्रवदि ९ रोज ७ भनी लेखिए तपानि भाद्रकृष्ण नवमीमा शुक्रवार पर्छ, शनिवार पर्दैन ।

(१९ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीमन्महाराजाधिराजकस्य रुक्का-------

आगे शीता षसिनीके तेरा षसं कुरुक्षेत्रि व्रजलाल पाडेले मेरा सेषपछि सत्त्यमा रहि षानु बस्नु भनि देउरालीका अम्बलमध्ये मेरा बिर्ता चिउरिबोट्या षेत मुरि ७० र सहर काठमाडौ पोषलड्यांका घरको पूर्वपट्टिका लङ् कोठाचोटा छेडिस्मेत् तेरा सेषपछि दान पुन्य गरि जानु भनि तेरा षसमले लेषिदियाको बमोजीम कसैको धावा धक्का नास्ति गरि थामिबक्स्यौं. आफ्ना षातिरजामासंग षसंका ज्यूताभर टहल गरि सेषपछि सत्य धाइ बस्

इति सम्वत् १८९७ साल मिति मार्गसुदि २ रोज ५[१७] शुभ्म्---
रुजु फत्त्यजं साह
रुजु गुरुप्रसाद साह
रुजु अभिमान्सीं राणा
रुजु दलभंजन पाडे
रुजु तारानाथ अर्ज्याल्

(२० सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजराजेन्द्रविक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयिनाम्---

आगे विजयराज पंडितके प्रोहित विश्वनाथ अर्ज्यालको षायेल जील्लै बारा पर्सा तप्पा रौतहट प्रगन्ना सर्लाहि असिभौ कोद्राहा ब्रह्मपुरी बदियानदिदेषि पूर्व अधवारादेषि पश्चिम् दरोबस्त मधेसको प्रोहितिमध्ये सम्वत् १८९७ साल पौषवदि ३ रोजदेषि आधि प्रोहिति बक्स्यौं. आफ्ना षातिर्जामासित परापूर्वदेषि चलिआयाबमोजीम रैतिप्रजा नपिराई असुलतहसिल गरि हाम्रो जय मनाइ प्रोहिति जानि भोग्य गर.

इति सम्वत् १८९७ साल मिति मार्गसुदि २ रोज ५ शुभ्म्---

मार्फत् तारानाथ अर्ज्याल् १

---

[१७] वि.सं. १८९७ मार्गशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
मार्ग	१३	बृहस्पति	द्वितीया	१०। १९

(२१ सङ्ख्या)

श्रीनानि युवराजधिराज

१

श्रीमहादेव

२

स्वस्ति श्रीगिरीराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमान-मानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराज श्रीश्रीश्रीमहाराजराजेन्द्रविक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्----

आगे विजयराज पंडीतके सम्वत् १८९७ साल मिति वैशाषसुदि ३ रोज २[१८] का दिन ---१--- का व्रतबन्ध विवाहमा ---१--- बाट संकल्प भयाको षेतमध्ये षेत मुरि ।५० तस्को सरहबमोजीमको घड्यारिस्मेत् हाम्रा वर्ष २८ का उमेर हुदा गादिममारषबाहिक सर्वांक माफ बिर्त्ताबितलप गरिबक्स्यौं. बेलकोटका अम्बलमध्ये डुड्या षेत मुरि ।१५ तस्को साध पूर्व डुड्याषोल्सीको ढिक् साध लुहकिल दक्षिण ---२--- का गुठि षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम बेलकोट षोलाका ढीकको साध लुहकिल उत्तर बेलकोट षोला र डुम्म्रा षोलसिका दोभानको ढीक साध लुहकिल दफे ऐंजन् षेत मुरि ।५ तस्को साध पूर्व कुलाको साध लुहकिल दक्षिण कुषुन्याषोल्सीको डिल् साध लुहकिल पश्चिम डुम्म्राषोल्सीका डील साध लुहकिल उत्तर रैकर षेतका आलि साध लुहकिल दफे गोकर्णका अम्बलमध्ये पानि षेत मुरि ।२८ को पानि षेत दिदा रोपनि ।२८ का दरले धनसिंडोल पाषो मुरि ।३१।७।३ तस्को साध पूर्व कुलो र रैकर आलि साध लुहकिल दक्षिण पुंन्यमाता ब्राह्मणिका बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम सिंषाडा ब्राह्मणका बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर कुलानन्द पाध्या चालिस्याका बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल बाकि पानि षेत मुरि ।२ को पाषो काठमाडौका अम्बलमध्ये धंचाषेल पाषो मुरि ।२।४।५ घड्यारिको ऐं पाषो मुरि ।१० दुवै पाषो मुरि ।१२।४।५ तस्को साध पूर्व रैकर पाषो साध लुहकिल

---

[१८] वि.सं. १८९७ वैशाखशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
वैशाख	२४	सोम	तृतीया	४१। ३७

दक्षिण गौचरको साध लुहकिल पश्चिम् मुलबाटो साध लुहकिल उत्तर गौचर साध लुहकिल येति सबै सिमानाभित्र षेत पाषो मुरि ।५३।१२ घड्यारि मुरि ।१० ज्मा षेत घड्यारि ।६३।१२ बिर्त्ताबितलप जानि संतानदरसंतानपर्य्यन्त परमसुख भोग्य गर. यो बिर्त्ता संकल्प हुदा संकल्पवाक्य पढन्या प्रोहित रंगनाथ अर्ज्याल् पानि हालन्या काजी रणजङ्ग पाडे साध लाउन्या सधीयार थरघर जयदेव पंत भवानिसंकर षनाल् ब्राह्मटेलको डगोल बलभद्र ऐं टोलको भीष्वाल गोकर्णका द्वाया हरिदास् नाइक्या भांनरसिं हरिवंस चालिस्या पृथीधर चालिस्या जयनारायण पाध्या रिजाल रामचन्द्र पंडीत कुलानन्द पाध्या चालिस्या बेलकोट्का द्वान्या केदारनाथ तेवारी थरि राधु तेवारी श्रीवल्लभ इटनी कुसुक् रेग्मी दुर्गादत्त पाडे बालकृष्ण उप्रेति मुक्तिनाथ तेवारी. बिर्तवारले किलाभन्दा अर्घ्यालो नचापनु. विनातक्सीर जबद नगर्नु. जो यस बन्देजमा रहोईन. सो यस श्लोकमा भन्याको पातकि होला.

स्वदत्ताम्परदत्ताम्वा यो हरेद्वै वसुन्धराम् ।।
षष्टिवर्षसहश्राणि विष्टयां जायते कृमि ।।१।।

इति सम्वत् १८९८ साल मिति भाद्रवदि १२ रोज ७[१९] शुभम्

मार्फत प्रसादसिंह बस्न्यात्

(पछि लेखिएको)

यो लालमोहोरबमोजीं येहि बेहोराको यहि मितिको तामापत्र १ छ.

(२२ सङ्ख्या)

श्रीनानि युवराजाधिराज

१

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजराजेन्द्रविक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्----

---

[१९] वि.सं. १८९८ भाद्रकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
श्रावण	३२	शनि	द्वादशी	११। ५४

आगे विजयराज पंडितके सम्वत् १८९८ साल मिति प्रथमआश्विनसुदि २ रोज ६[२०] का दिन ---१--- बाट लाग्याको रामयण पुराण सांग्य हुदा ---१--- बाट संकल्प भयाको षेत १। तस्को सरहबमोजीमको घड्यारिस्मेत् हाम्रा २८ वर्षका उमेर हुदा गादिममारषबाहिक सर्वांक माफ् बिर्त्ताबितलप गरिबक्स्यौ. षोकनाका अम्बलमध्ये षालसि षेत मुरि ।७० तस्को साध पूर्व मुलबाटो र कुलाको साध लुहकिल दक्षिण प्रजाका सुना षेतको आलि साध लुहकिल् पश्चिम् उत्तर बाटो साध लुहकिल दफे ऐजन् षेत मुरी ।१६ तस्को साध पूर्व रैकर षेतको आलि साध लुहकिल् दक्षिण पश्चिम् मुलबाटो साध लुहकिल उत्तर रैकर षेतको अलि साध लुहकिल दफे ऐजन् षेत मुरि ।७ तस्को साध पूर्व दक्षिण पश्चिम उत्तर रैकर षेतको आलि साध लुहकिल औ सषा षेत मुरि ।१२ मध्ये षेतमा लाग्याको मुरि ।७ घड्यारिमा लाग्याको मुरि ।५ दुवै ज्मा मुरि ।१२ तस्को साध पुर्व दक्षिण पश्चि(म) रैकर षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर कुलो र बाटे साध लुहकिल सरहबमोजीमको घड्यारि पाषो मुरि ।२० तस्को पानि षेत दिदा डेढो घटाइ पानि षेत मुरि ।१३।६।५।४ मध्ये अघि सषा षेतमा लाग्याको मुरि ।५ मिन्हा गरि बाकि रह्याको मुरि ।८।६।५।४ यस्को भर्ना दफे सषा षेत मुरि ।८।६।५।४ तस्को साध पुर्व दक्षिण उत्तर रैकर षेतको अलि साध लुहकिल पश्चिम बाटे साध लुहकिल येति सबै सिमानाभित्र षेत १। घड्यारि मुरि ।१३।६।५।४ ज्मा षेत घड्यारि १।१३।६।५।४ बिर्त्ता(बि)तलब जानि संतानदरसंतानपर्य्यंत परमसुख भोग्य गर. यो बिर्त्ता संकल्प हुदा संकल्पवाक्य पढन्या पुरोहित विद्यारंण्यकेशरि अर्ज्याल् पानि हालन्या चौतरिया फत्यजङ्ग साह साध लाउन्या सधियार थरघर भगिरथ पाडे जयदेव पंथ ब्राह्मणटेलको डंगोल बलभद्र वबाहालटेलको विंनरसिं यटषाटेलको बिलवन्त षोकनाको अमालि दसरथ नेवार मोहिनाइक्या सुर्जनारान् भलामानिस गिरेश्वर जौसि रतिविलास पंडीत् तीर्थराज पंडित् पद्मनिधि पाडे प्रधान कुमारी सिवनर लक्ष्मिनारान् कोत्या सुंनारान् मोहि धन्तसिं सदर दफदरषानाका सिपाहि अैमान कार्कि दलविर षत्रि. बिर्त्तावारले किलाभन्दा अर्घ्यालो नचापनु. विनातक्सीर जबद नगर्नु.

---

[२०] वि.सं. १८९८ अधिकआश्विनशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी	पला
आश्विन	३	शुक्र	द्वितीया	५।	३३

इति सम्वत् १८९८ साल मिति मार्गसुदि ५ रोज ७[21] शुभ्म्

रुजु फत्येजङ्ग साह १
रुजु रंगनाथ पंडीतराज १
रुजु अभीमान्सिं राना १
मार्फत् प्रसादसिंह बस्न्यात् १
रुजु नरहरिविक्रम साह १
रुजु तारानाथ अर्ज्याल् १

(किनारामा पछि लेखिएको)

यो लालमोहोरबमोजीं येहि बेहोराको येहि मितिको तामापत्र १ छ.

(२३ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीमन्महाराजाधिराजकस्य रुक्का--------

आगे विजयराज पंडितको अघिको छापमा कलषुचा काजी कालु साहिलाइ जादा तस्को सट्टा डुक्रन्यापानि डंडविरले षायाको स्मेत् रोपनि १६ को उठति रुपैया १६ मध्ये रोपनि १४।। को उठति रुपैञा १४।। हाम्रा वर्ष ३० का उमेर हुदा डंडविरको छाप हानि छाप (ग)रिबक्स्यौ. रोपनि १ का आना १ का दरले रुपैया ।।।"।। ...र बाकि रोपनि १।। को ठेक रुपैया १।। सालवसाल चप्रास कंपनिमा तारि छाप जानि भोग्य गर.

इति सम्वत् १९९९(१८९९) साल मिति माघसुदि ४ रोज ६[22] शुभ्म्----

---

[21] वि.सं. १८९८ मार्गशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
पौष	६	शनि	पञ्चमी	११। ५५

[22] वि.सं. १८९९ माघशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
माघ	२२	शुक्र	चतुर्थी	४२। २०

(२४ सङ्ख्या)

श्रीजेठारानि

१

श्रीनानि युवराजाधिराज

२

(श्रीमाहि)लानानि

३

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमान-मानोन्नत श्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजराजेन्द्रविक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्-----

आगे विजयराज पंडीतके सम्वत् १८९९ साल मिति आश्विनवदि ६ रोजका दिन ---१--- का वार्षिक श्राद्धमा ---२--- का बाहुलिबाट संकल्प भयाको षेत १६।मध्ये षेत १। तस्को सरहबमोजीम घड्यारिस्मेत हाम्रा वर्ष ३० का उमेर हुदा गादिममारषबाहेक सर्वाङ्क माफ बिर्त्ताबितलप गरिबंस्क्यौं. नर्जाका अम्बलमा फेदि बाह्रबिस्या षेतमध्ये षेत १।० तस्को साध पूर्व दक्षिण पश्चिम् रैकर षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर रैकर काल्हाको साध लुहकिल् औ घड्यारि पर्वतका सरह पाषो रोपनि ७ का दरले दिदा सुगुऱ्या पाषो मुरि ।२४ तस्को साध पूर्व रैकर पाषाको साध लुहकिल् दक्षिण बाटाको डिल साध लुहकिल पश्चिम रैकर साध लुहकिल उत्तर रैकर काल्हाको साध लुहकिल औ काठमाडौका अम्बलमध्ये घड्यारि रोपनि ५ का दरले धन्चामल् पाषो मुरि ।२।१७।१ तस्को साध पूर्व दक्षिण रैकर पाषाको डिल् साध लोहकिल पश्चिम् आफ्ना बिर्त्ताको साध लुहकिल् उत्तर रैकर पाषाको डिल साध लुहकिल यति सबै सिमानाभित्र षेत १। घड्यारि पाषो मुरि ।२६।१७।१ ज्मा षेत घड्यारि १।२६।१७।१ गादिममारषबाहेक सर्वांक माफ बिर्त्ताबितलप जानि सन्तानदरसन्तानपर्य्यन्त परम सुष भोग्य गर. यो बिर्त्ता संकल्प हुदा संकल्पवाक्य पढन्या पुरोहित विद्यारण्यकेसरि पंडीत अर्ज्याल् पानि हालन्या ---३--- साध लाउन्या सधियार थरघर भगीरथ पाडे मर्दनसिं राना डंगोल सिनु गोदालटेलको भिमनर विजयापुतटेलको पुनसिरी ब्राह्मणटेलको विंनर्सिं नर्जाका अमालिबाट आयाका

वैजनाथ थपलिया थरी मकरानन्द भडारि गणपति उप्रेति गणपति षनाल इक्षाराम अधिकारी भलामानिस दौलथसिं बषतवारसिं अधिकारी श्रीकृष्ण भटराइ कासिराम पौड्याल् सदानन्द ढकाल् मोहि चन्दु भट्टराइ धर्मसिं दनुवार बलभद्र षत्रि जयनन्द भट्टराई बदल्सीं दनुवार जहरसिं दनुवार रामकृष्ण गौरुं. बिर्त्तवारले किलाभन्दा अर्घ्यालो नचापनु. विनातकसीर जबद नगर्नु.

इति सम्वत् १९०० साल मिति आषाडवदि ११ रोज ६[२३] शुभ्म्

मार्फत् कुलमान्सींह बस्न्यात् १
रुजु नरहरिविक्रम साह १
रुजु भीमविक्रम साह १
रुजु दलभंजन पाडे १
रुजु जंगवीर पाडे १
रुजु गुरुप्रसाद साह १
रुजु वीरवृन्दपराक्रम साह १
रुजु(जङ्ग) बहादुर कुवर १
रुजु ...
(किनारामा पछि लेखिएको)

नर्जाको १ षेत र तस्को घड्यारि मुरी २४ दान गरी दानपत्र गरीदियाको छ. यो लालमोहरबमोजीं येहि बेहोराको येहि मितिको तामापत्र १ छ.

(२५ सङ्ख्या)

(स्व)स्ति श्रीलिषितम् लक्षिमा जोस्यानि आगे मेरा षसं पसुपति (जो)सिलाइ कुलप्रसाद पंडितज्यूले दान गरिदियाको सिकग... को घरको साध भान्साचोटाको कठवार उत्तरतरफ् दक्षि(ण)... नेवार पूर्व डुडसम्मको कोठास्मेत् साध पश्चिम गरुडको ... गिन्याको साध पश्चिम २ पूर्व कोठा दुइ कोठामुनिका छि(डि)स्मेत्

---

२३. वि.सं. १८०० आषाढकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
आषाढ	११	शुक्र	एकादशी	३९। ४९

दक्षिण अलंतिरका बारि दारिमको साध येति ... जगा घरको निग्रह मोहर रुपैञा ६०० अक्षरेपि छ स(य) लि माया मारि दानपत्रस्मेत् विजयराज पंडितलाइ दिञा. (यस) पत्रका साछि षरिदार इसाराम जोसि लक्ष्मिकान्त (पंडि)त तिर्थराज पंडित रुद्रदेव लोहनि पंडित एकदेव पा(ध्या ऋ)षिराम पंडित भाननर्सिं बाडा ज्ञानमन्त साल्मि (ले)षक साक्षि गिरेश्वर जोसि.

इति सम्वत् १९०० साल मि(ति) फाल्गुणशुदि ३ रोज ४[२४] शुभ्म्-----

(२६ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमान-मानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजराजेन्द्रविक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरवीजयीनाम्-----

आगे विजैराज पंडीतके सम्वत् १९०० साल मिति कार्तिकशुदि १२ रोज ६[२५] का दिन पुराण सांग्यमा हाम्रा बाहुलिबाट संकल्प भयाको षेत १। तस्को सरहबमोजीमको घड्यारिस्मेत् हाम्रा वर्ष ३१ का उमेर हुदा गादिममारषबाहिक् सर्वांक माफ बिर्त्ताबितलप गरिबक्स्यौं. काठमाडौका अम्बलमध्ये गोंगलबु षेत मुरि ।५२।१० तस्को साध पूर्व विद्याविलास पंडीतको बिर्त्ता षेतको आलि र रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण प्रजाको सुना षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम् जैमंगल जैसिको बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर रैकर षेतको आलि र विद्याविलास पंडीतको बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल दफे गोलबु षेतको मुरि ।७।१० तस्को साध पुर्व रैकर पाषाको आलि साध लुहकिल दक्षिण उत्तर विद्याविलास पंडीतको बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम् षह्र्या षोलसि डिलको साध लुहकिल डुक्रन्यापानि

---

[२४] वि.सं. १९०० फाल्गुनशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
फाल्गुन	११	शुक्र	तृतीया	२२। ४३

[२५] वि.सं. १९०० कार्तिकशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
कार्तिक	१९	शुक्र	द्वादशी	५४। ३०

पाषो मुरि ।८ तस्को साध पुर्व मुल बाटाको डिल् साध लुहकिल दक्षिण रैकर पाषो आलि साध लुहकिल पश्चिम रैकर पाषाको डिल् साध लुहकिल उत्तर रैकर पाषाको आलि साध लुहकिल षेत बाकि रह्याका मुरि ।३२ डुक्रन्यापानिमा पानि षेतको साटो पाषो लिदा ।२८ का दरले मुरि ८।१९।२मध्ये माथिका साधमा पऱ्याको मुरि ।८ बाकि पाथी ।१९।२ दुवै ज्मा मुरि ।३२।१९।२ येसमा भर्ना बुग्मतिका अम्बलमध्ये डुगुब्यासि नगनडोल षेत मुरि ।३२।१९।२ तस्को साध पूर्व रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण रैकर षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम विराज बिष्टको बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर कुलाका डिल्को साध लुहकिल घड्यारि डुक्रन्यापानि पाषो मुरि ।२० तस्को साध पूर्व रैकर षोलसिको साध लुहकिल दक्षिण रैकर कांल्हा डीलको साध लुहकिल पश्चिम आफ्नु बिर्त्ता पाषाको साध लुहकिल उत्तर मुल बाटो साध लुहकिल येति सबै सिमानाभित्र षेत १।।१९।२ घड्यारि मुरि ।२० ज्मा षेत घड्यारि १।२०।१९।२ गादिममारषबाहेक सर्वांकमाफ् बिर्त्ताबितलप जानि संतानदरसन्तानपर्य्यन्त परम सुख भोग्य गर. यो बित्ता संकल्प हुदा संकल्पवाक्य पढन्या प्रोहित गोविन्द अर्ज्याल् पानि हालन्या कप्तान् रणउज्जल्सिं थापा साध लाउन्या सधीयार थरघर प्रियव्रत षनाल् भगीरथ पाडे ब्रह्मटेलको डगोल मानविर सीनु गोदालटेलको भीमनर वबाहालटेलको विंनर्सिं मजाकदेवलटेलको धमनारां सदरको मोहिनाइक्या जश्राम सदरको ज्मादार उजुरसिं कार्कि सिपाहि महीन्द्र घर्ति सिपाहि रामनाथ जैसि रुद्रदेव लोहनि टुकुब्यासिको मिझार दलजित मिझार भिमसेन् मिझार गुजवीर गौरुं धनदेउ गंभीर षत्रि करविर षडका रणभिम थापा विराज बिष्ट. बिर्त्तवारले किलाभन्दा अर्घ्यालो नचापनु. विनातक्सीर जबद नगर्नु.

इति सम्वत् १९०१ साल मिति ज्येष्ठवदि १० रोज १[२६] शुभम्
मार्फत् मातवरसिंह थापा १
मार्फत् रणजोर थापा १
(किनारामा पछि लेखिएको)
यो लालमोहोरबमोजीम् येहि बेहोराको येही मितिको तावापत्र १ छ.

---

[२६] वि.सं. १९०१ ज्येष्ठकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी	पला
ज्येष्ठ	१	आदित्य	दशमी	२।	११

(२७ सङ्ख्या)

श्रीनानियुवराजाधिराज

१

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमान-मानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजराजेन्द्रविक्रमसाहबहादुरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्---

आगे विजैराज पंडीतके सम्वत् १९०० साल मिति वैसाषसुदि १२ रोज ५[२७] का दिन ---१--- का विवाहमा ---१--- बाट संकल्प भयाको षेत १। तस्को सरहबमोजीमको घड्यारिस्मेत् हाम्रा वर्ष ३१ का उमेर हुदा गादिममारषबाहेक सर्वांक माफ बिर्त्ताबितलप गरिबक्स्यौं. सिंधुका अम्बलमध्ये सालबोट्या षेत १। तस्को साध पूर्व हुक्र्यापट्टिको षाडिको साध लुहकिल दक्षिण पश्चिम रैकर षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर कुलाको डील साध लुहकिल औ घड्यारि काठमाडौका अम्बलमध्ये डुक्रन्यापानि पाषो मुरि ।२० तस्को साध पूर्व बाटो साध लुहकिल दक्षिण रैकर पाषाको साध लुहकिल पश्चिम माछाको गुठि पाषाको साध लुहकिल उत्तर बाट्यको साध लुहकिल् येति सिवानाभित्र षेत १। घड्यारि पाषाको मुरि ।२० ज्मा षेत घड्यारि १।२० गादिममारषबाहेक सर्वांक माफ बिर्त्ताबितलप् जानि सन्तानदरसंतानपर्यन्त परम सुष भोग्य गर. यो बिर्त्ता संकल्प हुदा संकल्पवाक्य पढन्या प्रोहित रघुनाथ अर्ज्याल पानि हालन्या चौतरिया फत्त्यजङ्ग साह साध लाउन्या सधियार घरथर सुकदेउ अर्ज्याल मर्दनसिं राना मजाकदेवलटेलको डगोल बिलवत ऐंटेलको डगोल भागिवन्त सिंधुका थरि भलामानिस् कासिराम सिकद्याल् प्रोहित लछुमन सिकद्याल् थरि गोपाल भट्टराइ महेश्वर नेपाल कृष्ण साप्कोट्य लक्ष्मिनारान् जैसि थरि चामु षत्रि मोहि गोपाल सिकद्याल् मोहि श्रीवत्स सिकद्याल् धर्मधोज सिकद्याल् जैकृष्ण मिश्र माहावीर षत्रि डुक्रन्यापानिको लछिमन पाध्या अचार्ज

---

[२७] वि.सं. १९०० वैशाखशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
वैशाख	३०	बृहस्पति	द्वादशी	१४। १७

मनरथ पाध्या अचार्ज विसिं लामा कालु लामा. बिर्त्तवारले किलाभन्दा अर्घ्यालो नचापनु. विनातक्सीर जबद नगर्नु.

इति सम्वत् १९०१ साल मिति जेष्टवदि १० रोज १[२८] शुभ्म्---

(२८ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजेन्द्रविक्रमसाहबहादुरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्---

आगे विजयराज पंडितके सल्यानका अम्बलमध्ये सिमक गाउ अघि सल्यानका राजा तषतमा छदै तिम्रा बाबा नागेश्वर पंडीतलाइ बिर्त्ता गरिदियाको ६२ सालमा पनि थामिबक्स्याको आजसम्म पनि तिमिले षाइचर्चि बेहोरिआयाको तेस जगाको स्याहामोहर सम्वत् १९०० साल माघ मैन्हामा तिम्रो घरमा तिलंगाहरुले हाह्हुड गर्दा हराउदा सोहि स्याहामोहरबमोजीम तिमिले षाइ चर्चि बेहोरिआयाको जगा सर्वांक माफ बित्तीबितलप १ को मोहर गरिबक्स्यौ. आफना षातिरज्मासंग सर्वांक माफ बित्तीबितलप जानि सन्तानदरसंतानपर्यन्त परम सुख भोग्य गर.

इति सम्वत् १९०१ साल मिति दुतीयश्रावणवदि ७ रोज २ शुभ्म्---
मार्फत रणजोर थापा १
मार्फत मातवरसिंह थापा १

(२९ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजेन्द्रविक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयिनाम्---

आगे विजयराज पंडित पाडेके श्रीगुरु पंडितराज श्रीजनार्दन पंडितज्यूका षायेल सम्वत् १९०२ साल कार्तिकवदि १ रोज देषि १९०३ साल आश्विनसुदि १५ रोजसम्म

---

२८. वि.सं. १९०६ ज्येष्ठकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी	पला
जेष्ठ	१	आदित्य	दशमी	२।	११

वर्ष १ धर्माधिकार मानको पगरि बक्स्यौं आफना षातिरजामासित भरमुलुकका चार वर्ण छत्तिसै जाका भात पानि संसर्ग र छितको कुरा पर्दा जाचि बुझि सास्त्र हेरि यथोक्त पारि छित्अनुसार पुस्तकको भेटि दछिना ली पूर्जीमा छाप लगाइ प्रायश्चित्त दिन्या काम गर.

इति सम्वत् १९०२ साल मिति कार्तिकवदि ५ रोज २[२९] शुभ्म्---

मार्फत् अभीमान राना १

मार्फत् उमाकान्त उपाध्या १

(३० सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीमन्महाराजाधिराजकस्य रुक्का---

आगे महाकालिपूर्व मेचिपश्चिम् दरोबस्त हाम्रा भर मुलुक पहाडमध्येस्का गुरु प्रोहित चौतरिया काजी सर्दार भरभारादार सुब्बा सुबेदार ज्मादार हुदा सिपाहि जगाजगाका अमालि द्वाऱ्या जेठाबुढा विचारी तल्पा बितलपपा वेष वुंन्याद मानाचावल् फीकढार गुठि मोहरिया षुवा छापछप्याली मिझाऱ्या प्रजा रैति महाजन देसी विदेसि भाट् भिछुक् जोगी संन्यासि गैह्रचार वर्ण छत्तिस जा प्रति श्रीगुरु पंडितराज श्रीजनार्दन पंडितज्यूका षायेल विजयराज पंडित पाडेलाइ सम्वत् १९०२ साल कार्तिकवदि १ रोजदेषि सम्वत् १९०३ साल आश्विनसुदि १५ रोज[३०] सम्म वर्ष १ धर्माधिकार मान बक्स्याको छ. जातभात पानि संसर्ग षतछितको कुरा पर्दा जात भात राषी जाचि पुस्तकको भेटि दछिना दि धर्माधिकार विजयराज पंडित पाडेको छाप लाग्याको पुर्जी ली पुर्जीमा लेख्यामाफिक प्रायश्चित गर्नु. परिआयाको कुरो नदबाउनु. षतछित पानि संसर्ग जाहेर नगरि पुर्जी सहि ली प्रायश्चित गर्नु. जो दबाइ छपाइ प्रायश्चित नगराई राषौला. सो पानिबाहेक हौला. जो हर हेमायत गरि धर्माधिकारको रकम अड्याउनामा पसला. तसलाइ भारि दण्ड सासना होला.

---

[२९] वि.सं. १९०२ कार्तिककृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
कार्तिक	६	सोम	पञ्चमी	३१। ९

[३०] वि.सं. १९०३ आश्विनशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
आश्विन	२०	आदित्य	पूर्णिमा	५३। १२

इति सम्वत् १९०२ साल मिति कार्तिकवदि ५ रोज २[३१] शुभम्---

मार्फत अभीमान्सीं राना १

मार्फत उमाकान्त पाध्या १

(३१ सङ्ख्या)

श्रीनानि महाराजधीराज

१

श्रीमछिन्द्रनाथ

२

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधरुदावलीविराजमान-मानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजराजेन्द्रविक्रमसाहबहादुरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयिनाम्-----

आगे विजयराज पंडीतके सम्वत् १९०१ साल मिति आश्विनसुदि ७ रोज ६[३२] का दिन ---१--- का जन्मोत्सवमा संकल्प भयाको षेत १। तस्को सरहबमोजीमको घड्यारिस्मेत हाम्रा वर्ष ३३ का उमेर हुदा गादिममारषबाहेक सर्वांक माफ बिर्त्ताबितलप गरिबक्स्यौं. चापागाउका अम्बलमध्ये ठबु षेत मुरि ।८।६।४ तस्को साध पूर्व बाटे डिल् साध लुहकिल दक्षिण ---२--- को गुठि षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम रैकर पाषो डिल् साध लुहकिल उत्तर रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दफे ठबु षेत मुरि ।३ तस्को साध पूर्व ---२--- को गुठि षेतको आलि साध लुहकिल् दक्षिण रैकर षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम रैकर पाषोको डिल् साध लुहकिल उत्तर ---२--- को गुठि षेतको आलि साध लुहकिल दफे ठबु षेत मुरि ।२० तस्को साध पूर्व बायको डिल साध लुहकिल दक्षिण रैकर भीर डीलको साध लुहकिल पश्चिम रैकर भीर डीलको साध

---

[३१] वि.सं. १९०२ कार्तिककृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
कार्तिक	२	बृहस्पति	प्रतिपद्	२१। ४८

[३२] वि.सं. १९०१ आश्विनशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
कार्तिक	४	शुक्र	सप्तमी	१८। ३७

लुहकिल उत्तर ---२--- को गुठि रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दफे ठबु षेत मुरि ।९ तस्को साध पूर्व बाटाको डिल् साध लुहकिल् दक्षिण रैकर भिर डिल् साध लुहकिल पश्चिम् रैकर भीर डील् साध लुहकिल उत्तर रैकर षेतको आलि साध लुहकिल येति सबै सिमानाभित्र षेत १। घड्यारि पाषो मुरि ।२० को साटे पानि षेत दिदा डेढो घटाइ षेत मुरि ।१३।६।५।४ ज्मा षेत घड्यारि १।१३।६।५।४ गादिममारषबाहेक सर्वांक माफ बिर्त्ताबितलप जानी सन्तानदरसंतानपर्य्यन्त परम सुष भोग्य गर. यो बिर्त्ता संकल्प हुदा संकल्पवाक्य पढन्या पुरोहित रघुनाथ पंडीत अर्ज्याल् पानी हालन्या काजी त्रिविक्रमसिं थापा साध लाउन्या सधीयार थरघर प्रियेव्रत षनाल् गिरिधारि पंत ब्राह्मणटेलको डगोल बलभद्र मट्याङ् मानविर डगोल द्वान्या केसर श्रेष्ठ मोहिनाइक्या जिन्नरसिं प्रधान् लांजु कुलानन्द हाकुसिं नमसिं मोहि सिताराम धोजे रघुविर भोट्या जबरजं बुक मरजित मानसिं भलामानिस रुद्रदेउ लोहनि पंडीत् गंगाराम तेवारी. गोपि तेवारी बिर्त्तवारले किलाकिलाभन्दा अर्घ्यालो नचापनु. विनातक्सीर जबद नगर्नु. जो यस बन्देजमा (र)होइन. यो श्लोकमा भन्याको पातकि होला.

स्वदतांपरदतां वा यो हरेद्वै वसुन्धराम् ।।
षष्टिवर्षसहश्राणि विष्टायां जायते कृमि ।।१।।

इति सम्वत् १९०२ साल मिति पौषसुदि ४ रोज ५[३३] शुभ्म्

रुजु फत्यजङ्ग साह १
मार्फत् कुल्मानसींह बस्न्यात् १
रुजु गगनसिंह १
रुजु अभिमानसीं राना १
रुजु जङ्गबहादुर कुवर १
रुजु दलभंजन् पाडे १
रुजु उमाकान्त उपाध्या १
(अर्कै अक्षरले पछि लेखिएको)
यो लालमोहोरबमोजीं येहि बेहोराको यहि मितिको तामापत्र १ छ.

---

[३३] वि.सं. १९०२ पौषशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
पौष	२०	बृहस्पति	चतुर्थी	३१। ३

(३२ सङ्ख्या)

श्री(सा)झिला नानि

श्रीसाझिला दुलहि बुहारि

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजधिराजपट्टराज्ञीश्रीश्रीश्रीश्रीश्रीराजलक्ष्मीदेवीनां सदा सौभाग्यधर्मशीलवतीनाम्------

आगे विजयराज पण्डितके तिमिहरु अघिका पनि हाम्रा गुरुघर हौ. तसर्थ हाम्रा --- को दीक्षागुरु पदवीको मोहर गरि तिमिलाइ बक्स्यौ. हामिहरुको जय मनाई गुरुले गर्न्या शुभचिन्तना गरि रहु.

इति सम्वत् १९०३ साल मिति आश्विनसुदि १ रोज २[३४] शुभम्---
मार्फत जङ्गबहादुर कुवर १

(३३ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजराजेन्द्रविक्रमसाहबहादुरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्---

आगे धर्माधिकार विजयराज पंडितके १९०३ साल. आश्विनवदि ९ रोज २[३५]का दिन हंगामा हुल हुदा हाम्रा गातका रक्षानिमित्त बढिया बिन्ति पारि भित्र चलाउदा तेस रीझमा तिमिहरु हाम्रा दर्बारका अघिदेषिका १ घर हुनाले स्वदेसि पर्देसि पंडित ज्योतिषि वैदिक सास्त्रि गैह्लाइ हाम्रा हजुरमा आसिर्वाद चढाउन

---

[३४] वि.सं. १९०३ आश्विनशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
आश्विन	७	सोम	प्रतिपद्	४०। ११

[३५] वि.सं. १९०३ आश्विनकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
भाद्र	३१	सोम	नवमी	९। ५१

आउन्या औ बिदा भै देस जान्याहरु र अरु सामान्य ब्राह्मणहरुलाइ तिमिले कम्यांडर इन चिफसंग साधि हाम्रा हजुरमा बिन्ति पारि निकासि पैसारिको बिन्ति पार्नु. तिमिबाहिक अरु कसैले बिन्ति नगर्नु भंन्या बंदेज बाधि आजदेषि तिमिलाइ राजपंडितको षिताबसमेत बक्स्यौं. येस बन्देजमा नरहि जो बिन्ति पार्नामा पसला. सो अप्सरिया होला. आफ्ना षातिरज्मासंग परिआयाका काजकाममा हाजीर रुजु रहि हाम्रो जय मनाई निमकको सोझो चिताई काजकाम गर.

इति सम्वत् १९०३ साल मिति कार्तिकवदि १ रोज २[३६] शुभ्म्---
रुजु जङ्गबहादुर कुवर - १
मार्फत् बंबहादुर कुवर - १
मार्फत् रघुनाथ अज्याल् -१
मार्फत् उमाकान्त पाध्या - १
रुजु जयबाहादुर कुवर - १
रुजु कुल्मान्सींह बस्न्यात् - १
रुजु पृथ्वीध्वज थापा - १
मार्फत हेमदल् थापा - १
रुजु करविर षत्रि - १
रुजु श्रीजर्नादन पंडितराज - १

(३४ सङ्ख्या)

श्रीगुरुराज पंडित धर्माधिकार श्रीविजयराज पंडितज्यू
१

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराज राजेन्द्रविक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयिनाम्---

---

[३६] वि.सं. १९०३ कार्तिककृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
आश्विन	२१	सोम	प्रतिपद्	४२। २६

आगे ---१--- के षान्गी षेत ८० पुवा वदे नगद रुपैया १६०० को जागिर गरिबक्स्यौं. तपसिलबमोजीमको भर्ना ली राजअंकबाहेक आफना बन्दोबस्तले बढाउन सक्याको बढाइ ली हामिलाइ आसिर्वाद जागीर जानि भोग्य गर्नुहवस्---

तपसिल

भर्ना षेत---	२१।१०।९
किर्तिपुर षुनाल् तेजनरसिंस्मेत ७ मोहि चौतरिया खड्गविक्रमसाहको---	१।१५
हरिसिद्धि थसिलको १।२६मध्ये धनसिंस्मेत् ३ मोहि काजी कर्णवीर पाडे ।६५।१०मध्ये बिर्तामा गयाको ।१८।६ बाकि---	।४७।४
सतंगोल .... का भ्र्या २।४ मा बिर्ता साध लागी बाकि रह्याको षेत मुरि---	।२०
ठिमी चौतरिया जान साहले षायाको	।१६
ताडोल भाजुराम---	।२
ऐ भान्नरसिं---	।२
ऐ चिगढि	।८
चाडो चोभिन्या---	।.।१०
निकोचो गुनसंकर---	।.।१०
जसिडोल् मकै---	।३
धुलषेल तल्लो थाम्बु १।२०मध्ये महन्त काजि गगनसिंको---	।१५
षडपु मस्याल्गुठि ब्राह्मणगाउ ।२०मध्ये काजी अभिमानसिं रानाको---	।५
धादिङ धुवाकोट चौतरिया दक्ष साहको---	२।६
महसुल तिरि षायाको कासिरामको बुढो सेरो---	।५६
ऐं जोषु रानाको चिसापानि सिस्न्या २ ठाउ---	।८०
ऐं सेत्या रानाको सार्क्या जामुन्या २ ठाउ---	।४५
ऐं नरसिं रानाको केउऱ्यानि---	।२५
उपल्लो गेर्षु चामु मिझार सुरविर मिझारपट्टि झिकुवा काजि कालु साहिको---	१।७१
थान्सीं वर्नसिं देउकोयको कालिमाटि १।४०मध्ये ददा रससिंको---	।८९
झिलटुङ् तल्लो पातल्या इच्छाराम नेवार काजी कर्णवीर पाडेको---	।४
माझि फेदा चौतरिया दक्ष साहको---	।९५।१५

ठुटिगाउ मुकुन्द भाजुदत्त सिद्धिनारां के पोकपासैलको लामुडाडा काफलबोट विलापु सिरिस्या---	।७४।१०
नागऱ्या वागसीं मिझार कनकसिं मिझारको कोचदिपध्यारो	।२१।५
नर्जा किपट कट्टि चापाबोट्या सूर्यसिं सि(मि)झार जिम्मा कटुज्या रातमाट्या ऐंजनूले षायाको---	।३०
सिं. रास् चौतरिया गुरुप्रसाद साहको कलस्या---	।६६
तन्हौ---	९।९३
चौतरिया खड्गविक्रम साहको चुदि भवानिबक्सको ४। मध्ये ३।६० ज्मामिऱ्या ।९० ज्मा ४।८०मध्ये षोला ।८७ बाकि धनंजयां पाध्या---	३।९३
काजी त्रिविक्रं थापाले षायाको वसन्तपुर वगुवा १।८०मध्ये षोलो ।५५ बाकि धोकल् अधिकारि १।२५मध्ये षोलो ।१५ बाकि जाचस्मेत्---	१।७०
काजी अैमान रानाले षायाको वन्दिपुर आम्बोट्यां १।२० म. षो ।१० बाकि हर्षसिं षत्रि---	१।१०
ऐं ऐं काजि कर्नवीर पाडेले षायाको पाल्चोक ढुंग्याषर्क देराज गुरुंको कृष्णवीर रोकाया श्रीपाडे---	।२०
ऐं षायाको कलेस्ति धर्मानन्दको लोकु षनाल्को गैह्रि २।९२ मध्ये षो ।१२ बाकि करवीर---	२।८०
ऐं लेषायाको दोर्दोर उप्रेतिले षायाको कटबास्या कासिराम विरभद्र---	।२०
गजुरि चौतरिया गुरुप्रसाद साहको---	२।१।१०
टारि कान्तु डल्ला कोटि दलषम्बर भंडारि---	१।२१।१०
ऐं. रामभद्र थापाको छबिस्या---	।४०
ऐं. षलि थापा---	।४०
षुवा वदे रुपैया---	१६२४
जिल्लै बारा प्रगंना चेरवंत मौजे सोनामार १ के	४०८
जील्लै महोत्तरी प्रगन्ना महोत्तरि मौजे सोनमा १ के १४७०मध्ये---	४४७
तप्पा रौतहटमध्ये मौजे ब्रह्मपुरि १ के---	३००
जिल्लै बारा प्रगन्ना वसन्तपुरमध्ये मौजे भवानिपुर १ को ज्मा ७९५।।मध्ये बिर्त्ता साध लाग्याको ५७८।। बाकि---	२१७
महा. भार. कर्ताप्.--- १ के	१०९।।″
लेले १ के---	१४२।″

पट्टा बमोजीम चाहिन्या षेत ८०मध्ये भना षेत २१।१०।९ बाकि नपुग्याका षेत ५८।८९।११ के षेत १। को रुपैया २५ का दरले रुपैया १४७२।"।। चाहिन्या षुवा रुपैया १६०० मध्ये भर्ना षुवा रुपैया १६२४' फाजील् षुवा रुपैया २४' षेतका दर्दमा मिन्हा गरि बाकि षेतको दर्द रुपैया--- १४४८।'१

इति सम्वत् १९०३ साल मिति माघवदि ९ रोज १[३७] शुभ्म्---

मार्फत् जयबहादुर कुवर -१

(३५ सङ्ख्या)

श्री ५ नानिमहाराजाधिराज

१

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजराजेन्द्रविक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्---

स्वस्ति श्रीब्रह्मशिवेन्द्रादिवृन्दारकलन्दवन्दितचरणेदिरादयितमन्दिरायमानहृदयारविन्द श्री ६ गुरुराजपंडितविजयराजपंडितकेषु प्रणामपुर्वकपत्रमिदं. ञाहा कुसल छ. ताहा कुसल चाहिये. आगे ञाहाको समाचार भलो छ उप्रान्त तिमिले कार्किहस्ते चढाइ पठायाको अर्जी हाम्रा हजुरमा आइपुग्यो. विस्तार मालूम भयो. अर्जी चढाइ पठाउन्या कां बढिया गर्‍याछौ. ताहा ---१--- का गाथको संभार र सबै कामको अंजां गर्न तिमि जांन्यै छौ हामि र ञाहा २०।२५ दिन् राज गरि नेपालतर्फ कूंच गरिबक्स्या छौं. जनरललाइ पनि लेष्याको छ. तिमि र बद्रिनर्सिंले बाटासम्म लिन आउन्या काम गर्‍या बढिया होला.

इति सम्वत् १९०३ साल मिति माघसुदि ३[३८] रोज मुकां बनारस असि शुभ्म्---

---

[३७] वि.सं. १९०३ माघकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
पौष	२८	आदित्य	अष्टमी	५। ३९

[३८] वि.सं. १९०३ माघशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
माघ	८	मङ्गल	तृतीया	४३। १

(३६ सङ्ख्या)

गुरुराज पंडित विजयराज पंडितजी

१

स्वस्ति श्रीप्राइम्मिनीष्टर यान् कम्यांडर इन चीफ जनरल जङ्ग बहादुर कुवर राणा ---१--- र मेरा तपसिलबमोजीमका भाइ गैह्लह. हामि सबैका सल्लाहाले मारकाट लेनदेन राजकाज गद्दिमा राज गराउनु सब कुरामा हामि सबैको सल्लाह छ. राजकाज गद्दिमा राजकाज गराउन्या कुरामा मेरो सल्लाह छैन भनि मैले भन्या मेरा भाइ गैह्लले भन्या सो झुट्टा जसले छैनौ भन्ला सो दुइ बाबुले जन्मायाका भनि लेखिदिञा.

सम्वत् १९०३ साल मिति फाल्गुनवदि ३[३९] रोज शुभ्म्---

काजी जङ्गबहादुर कुवर- १
कपर्दार भक्तवीर कुवर- १
काजी बंबहादुर कुवर- १
काजी बद्रिनर्सिङ् कुवर- १
कर्णैल बषत्जङ्ग कुवर- १
कर्णैल रणउद्योतसिं -१
कर्णैल जगत्सम्सेर जङ्ग कुवर- १
कर्णैल धीरसम्सेर जङ्ग कुवर-१
कप्तान कृष्णधोज कुवर- १
कप्तान् गभीर अधिकारी- १
बडा कप्तान् रणमेहर अधिकारी- १

(३७ सङ्ख्या)

श्रीराजगुरु विजयराज पंडितज्यू

१

श्रीराजगुरु पंडितराज श्रीरंगनाथ पंडितज्यू

३

---

[३९] वि.सं. १९०३ फाल्गुनकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
माघ	२३	बुध	तृतीया	३१। १५

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजराजेन्द्रविक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्---

आगे ---१--- के ---२--- ढोकादेषि बाहिर हाम्रा परिआयाका प्रतिष्ट्य शांति ---३--- बाट गर्नु भनि मोहर गरिबक्स्याको हो. अबउप्रान्त ---२--- ढोकादेषि बाहिर परिआयाको प्रतिष्ठा शान्ति स्वस्त्ययन गैह्र तपाञिबाट गर्नु भनि ---३--- का नाउमा भयाको मोहोर हानि मोहर गरिबक्स्यौं. आफ्ना षातिरज्मासंग ---२--- ढोकादेषि बाहिर परिआयाका प्रतिष्ट्य शांति स्वस्त्ययन गैह्र कामकाज गरि हाम्रो जय मनाउन्या काम गर्नु.

इति सम्वत् १९०३ साल मिति फागुणवदि १० रोज $४^{४०}$ शुभम्---
मार्फत बँबहादुर कुवर -१
मार्फत उमाकान्त पाध्या -१
मार्फत रघुनाथ अर्ज्याल् -१
रुजु सुरथसिं पंत -१

(३८ सङ्ख्या)

श्रीगुरुराज पंडित धर्माधिकार विजयराज पंडितज्यू

१

श्री ५ महाराजाधिराज

२

श्रीदक्षिणकालिका

३

---

४०. वि.सं. १९०३ फाल्गुनकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
फाल्गनु	१	बुध	दशमी	४७। ३२

श्रीगुरु

४

स्वस्ति श्रीमन्महाराजाधिराजपट्टराज्ञी श्री ५ महारानिसुरराजलक्ष्मीदेवीकस्य रुक्का-----

आगे ---१--- के तिमिसित मैले दिक्षाका निमित्त वरण गरिबक्स्याको छ. सो पनि साएत आयेपछि लिइबक्सौला. अत्तोतर पनि मेरा संतान भयापछि तिम्रा संतानलाइ मबाट कृतसक्य गरि ---४--- गराइबक्सौला. ---२--- का सोभ्को र हाम्रो सोभ्को गरिंज्यालसम्म तिमिलाइ कसैले बिगार्न लाग्या बिगार्न बक्सन्याछैन भनि धर्मपत्र लेषि ---३--- का स्थानमा बक्स्या. एस धर्मपत्रमा रहिन भन्या मेरो भलो नहवस्. एस धर्मपत्रमा रह्या भन्या मेरो भलो हवस्.

इति सम्वत् १९०३ साल मिति फाल्गुनवदि ४ रोज[४१] शुभ्म्

(३९ सङ्ख्या)

श्रीगुरुराज पंडित विजयराज पंडितज्यू

१

श्रीस्वेष्टदेवता

२

श्रीदक्षिणकाली

३

स्वस्ति श्रीमन्माभिलासाहेबज्यूकस्य रुक्का---

आगे ---१--- के तिमिसित आफना इक्षाले गुरुको वरण गरिबक्स्याको छ. मेरा रानिलाइ पनि तिम्रा छोराबाट दिक्षा दिलाउला भनि हुकुम बक्स्याको छ. सो कुरो सायेत आयापछि गरिबक्सौला. अत्तोत्तर पनि मेरा सन्तानलाई पनि तिम्रा संतानदेखिन्

---

[४१] वि.सं. १९०३ फाल्गुनशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
फाल्गुन	१०	शुक्र	चतुर्थी	३। ५८

बाहेक अर्कालाइ गुरु गराई मबाट बक्स्या छैन भनि ---२--- स्थानमा धर्मपत्र गरिबक्स्या. एस धर्ममा चलीन भन्या ---३--- को मलाइ कुदृष्टि हवस्. एस धर्ममा चल्या भन्या ---३--- ले सुदृष्टि गरि मेरो भलो गरुन् भनि स्याहामोहर गरिबक्स्या.

इति सम्वत् १९०३ साल मिति फागुणव ४ रोज[४२] शुभ्म्---

(४० सङ्ख्या)

श्री ५ महाराजधिराज श्रीमहारानि

१

श्री ५ नानि महाराजधिराज

२

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजराजेन्द्रविक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्-------

स्वस्ति श्रीब्रह्मसिवेन्द्रवृन्दारकवृन्दवन्दितचरणेन्दिरादयितमन्दिरायमानहृदयारविन्दश्री ६ गुरुराजपंडितश्रीविजयराजपंडितकेषु प्रणामपूर्वकपत्रमिदं. ञाहा कुसल छ. ताहा कुशल चाहिये. आगे ञाहाको समाचार भलो छ. फागुनवदि १२ रोज ६ का मितिमा चढाइ पठायाको अर्जीए शुदि १५ रोज २ का दिन आइपुग्यो अर्थ मालुम् भयो. उप्रान्त म त जानाको तयारि गऱ्या जान्छु भनि श्री ---१--- हजुरका हजुरमा बिन्ति पाऱ्याथ्यां. जनरलबाट पनि जाउ भन्याथ्या तिमिलें जानु हुदैन. जनरल जाला भंन्या हुकुम हुदा मेरा अवाइ भयेन. अघि पनि हजुरमा वारंवार बिन्ति गऱ्यैको हो. ---१--- हरुबाट पनि कैल्हे पाउलागिबक्सनुहोला भनि वारंवार हुकुम हुन्छ. जनरल पनि हजुरका भक्तिभावमा छन् ---१--- हरुका गाथमा पनि आराम छ. हजुरबाट पनि औलाको याम् आयो. चाडो गरि पाउलागिबक्सनुभया बढिया होला

---

[४२] वि.सं. १९१० फाल्गुनकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
माघ	२४	बृहस्पति	चतुर्थी	३६। ५०

भन्या विस्तार बढिया लेषि चढाइ पठायाछौ. तिमिले जानुपर्दैन जनरल जाला भनि २ बाट बढिया हुकुं बक्स्याछन्. कैल्हे पाउलागीबक्सनुहोला भन्या अर्थलाइ र अरु विस्तार गाजीपूर मुकाम्‌बाट जनरललाइ बक्सी पठाया. चिठिले बुझौला अब चैत्रवदि ३ रोज ६ का दिन गाजीपूरबाट कूंच गरिबक्स्यौं. अब सरासर नेपालतरफ कूंच गरिबक्सौला. ताहा तिमिले र ---२--- का गाथको बहुत तरहले सम्भार राषन्या काम् गऱ्या बेस् होला. ताहा परिआयाको कामकाज गर्दा र ---२--- बाट हुकुं बक्स्याबमोजीम गर्नु.

इति सम्वत् १९०३ साल मिति चैत्रवदि ६ रोज २ मुकाम दरौंलि चलिचलाउ शुभ्म्---

(४१ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजसुरेन्द्र(राजेन्द्र) विक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयिनाम्---

स्वस्ति श्रीब्रह्मशिवेन्द्रादिवृन्दारकवृन्दवन्दिचरणेन्दिरादयितमन्दिरायमानहृदयारविन्दश्री ६ गुरुराजपंडितश्रीविजयराजपंडितकेषु प्रणामपूर्वकपत्रमिदं. ञाहा कुसल छ. ताहा कुसल चाहिये. आगे ञाहाको समाचार भले छ. उप्रान्त दसै गर्न्या कुरालाइ हामि ताहा आइकन गरौला भंन्या पाठले भन्या बर हुन गयो. अब र ताहा तिमिले बढिया तरहसंग हामिबाट पठाइबक्स्याका पूर्जीबमोजीम् दसै गर्न्या काम गऱ्या बढिया होला.

इति सम्वत् १९०३ साल मिति चैत्रसुदि १ रोज ४[४३] मुकाम् गोविन्दगंज शुभ्म्

(४२ सङ्ख्या)

श्री ५ नानिमहाराजधिराज

१

---

[४३] वि.सं. १९०३ चैत्रशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
चैत्र	६	बुध	प्रतिपद्	४६। ११

श्रीनारायणी

२

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजराजेन्द्रविक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्------

स्वस्ति श्रीब्रह्मशिवेन्द्रादिवृन्दारकवृन्दवन्दीचरणेन्दिरादयितमन्दिरायमानहृदयराविन्दश्री ६ गुरुराजपंडितविजयराजपंडितकेषु प्रणामपूर्वकपत्रमिदं. ञाहा कुशल छ. ताहा कुसल चाहिये. आगे ञाहाको समाचार भलो छ. उप्रान्त वैसाषवदि ५ रोज ३ का मितिमा चढाइ पठायाको अर्जी आइपुग्यो. अर्थ सबै जाहेर भयो. मेहर्वानिले बक्सीस् भयाका २ षेतको माटे र लालमोहर वासुदेव जोसिहस्ते आइपुगि बाहुलिबाट छुवाइदिनु भन्या हुकुं हुदा सोबमोजीम् गरि साध लगाइदिनु भन्या हुकुम हुदा भोलि पर्सिमा लाग्छ भन्या कुरालाइ मैले पठाइबक्स्याको २ षेतको माटे ताहा पुग्दा --- बाट षुसि भै साध लगाइदिनु भंन्या हुकुम बक्स्याछन्. बढिया भयेछ. म ट्याढा हुनाले साना ठुला सत्रुहरुले चुक्ली पाऱ्या हुन्. चुकली गर्न्या मानीसको नाउ र रिसानि भयाको कुरासमेत् जर्नैल्को चौवन्नीका कुरामा चुकली पाऱ्याको उहा फरक पाऱ्या हुन्. दुइ हामिमा फ्रक परायाका हुनन् भन्न्या कुरा जर्नैललाइ राषि म बसि जोसिबाट बिन्ति गराउदा उस्मा ञाहा पनि बहुतै षुस हुनुभयो. अब त जर्नैल पनि षुसिराजी छन् भंन्या कुरा बढिया लेष्याछौ. जर्नैल् र तिमि --- का हजुरमा बसि जोसिबाट बिन्ति गराउदा षुसि भयाछन् बेस् भयेछ. तिमिले र कौनै कुराको सन्देह मान्नु पर्दैन बीचमा कसैले घटिया कुरा बिन्ति पाऱ्या पनि म सुनिबक्सन्याछैन. जर्नैलले पनि कौनै कुराको सन्देह मान्नुपर्दैन. अघि पनि --- निमित्त र मेरा निमित्त गाथको पनि माया नराषि अघि सऱ्याको हो. आज पनि तेस्तै माया गऱ्याकै छ --- का हुकुंबमोजीम् कामकाज गऱ्यापछि जनरलदेषि म पनि बहुतै षुसि छु. श्रीबुढा गुर्ज्यूसंग र भगुवाहरुसंग मुलाकात्का कुरालाइ आफना अघिदेषिका भलाआदमी आसिर्वाद दर्सन् गर्न आयापछि भेट्घाट् गर्नैपर्छ गरिबक्स्या. श्रीप्राइम्मिनीष्टर यान् कम्याण्डर इन चिफ जनरल जङ्गबहादुर कुवरलाइ दगाको कुरा गरियाको छैन. एस्तो झुट्टा कुरा ताहा प्रतित् मांदा र पठदा आश्चर्य लाग्दछ. दधिराम र मेरा हजुरमा आई मैले दगाको कुरा आट्याको भया मलाई कायेल गर्न कोहि आवस्. जोरि निसाफ गरिबक्स्या जावस् भनि बिन्ति

गर्दछ. जोरिनसकन्या कोहि वादी छ भन्या जोरिन आवस् र निसाफ गरिबक्सुला दधिरामका षेल भयो भन्या हाम्रा सिमानाभित्र ल्याइ मुडि धपाइ निकाला गरिबक्सुला जगत्सिंग्या बस्न्यातलाइ विरध्वज्या चंडाल्या बस्न्यातले गाथसंबंधिको कुरा गर्दा उसमेत् बाह्र जना मेरा हुकुमले काटिया. तंसंग पनि विरुध्वज्या चंडालले गाथसंबंधिको कुरा गऱ्याको सबै विस्तार मेरा हजुरमा बिन्ति गर भनि मैले हुकुम गर्दा मैले तेस् विरुध्वज्या चण्डालसित केहि कुरा गऱ्याको छैन मलाइ निसाप् भनि बिन्ति गर्दा तंले नेपाल जा तेरो निसाप अदालतमा होला भंन्या हुकुम् गर्दा जांछु भनि रंगील्दास्का तलाउमा बिन्ति गर्दा कप्तान् धीरबहादुर कुवरले पनि सुन्याको छ. मैले भरिसक्य जगत्सिंग्यालाइ बनारसबाट झिकाइ हाम्रा सिमानाभित्र ल्याउन सक्यां भन्या बाधि ताहा इय्चपलीमा सौपि पठाउला. गाथसंबंधिका कुरामा जगत्सिंग्या कायेल् भयो भन्या जगत्सिंग्याको छाला काढि नुन् चुक लाउनु. मकै षत्रि प्रभृतिलाइ ञाहा आउन नदिनु भनि उर्दि ञाहा रहन्याहरुलाइ बक्स्यौं अब आउन पाउन्याछैनन्. ढडामा सहि हालन्या कुरालाइ र चमक् मेटाउना निमित्त भंन्या लेष्या छौ मैले त्यो ढडा २ बाट पैल्है पठायाको हो. चमक मेटाउनानिमित्त होइन. जनरललाई सम्झाइ सहि हलाइ पठाउन्या काम गऱ्या पनि बेसै छ. हजूरबाट दोहोरो माया गरि साध्य छैन. एसै चक्रको माया गरिबक्स्या बढिया होल भंन्या कुरालाइ अघिदेषि पनि तेसै चक्रको माया ज्यादा गरिबक्स्याको छ. अरुतिरको त भेट गर्न आयापछि षानालाइ कोहि दिन्या हो भनि मात्र केहि षर्च बक्स्याको हो. उन्हेरुसितको मायामुलाहिजा केहि छैन. तेस चक्रको माया छाडि अरुतिरको माया गऱ्याको पनि छैन गरिन्या पनि छैन. एस् कुरामा कत्ति संदेह नराष्या बढिया होला.

इति सम्वत् १९०४ साल मिति वैसाषवदि १४ रोज ४ मुकाम सुगौली शुभ्म्

(४३ सङ्ख्या)

श्रीगुरुराज पंडीत् धर्माधिकार विजयराज पंडीतज्यू

१

श्रीमाहिलानानि

२

श्रीजेठाबुहारि

३

श्रीसाहिला बुहारि

४

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमान-मानोन्नतश्रीमन्म हाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयिनाम्------

आगे ---१--- लाइ सम्वत् १९०३ साल मिति फाल्गुणसुदि ९ रोज ३[४४] का दिन दिक्षामंत्र सुन्दा ---२--- बाट संकल्प भयाको षेत मुरि ।३३।६।४ औ एहि साल मिति फाल्गुणसुदि १० रोज ४[४५] का दिन दिक्षा मंत्र सुन्दा ---३--- बाट संकल्प भयाको षेत मुरि ।६६।११ ---४--- बाट संकल्प भयाको षेत मुरि ।६६।११ सबै पटक भयाको ज्मा षेत १।६६।८।४ तस्को सरहबमोजीम घड्यारिस्मेत् हामा वर्ष ३४ का उमेर हुदा सर्वांक माफ बिर्त्ताबितलप गरिबक्स्यौं. सतंगोलका अंबलमध्ये षेत १।६६।८।४ घड्यारि पाषो मुरि ।३३।४।०।६ को पानि षेत दिदा डेढो घटइ षेत मुरि ।२२।२।५।८ ज्मा काम्य्रा षेत १।८८।३।६।२ तस्को साध पूर्व रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण मुल बाटो साध लुहकिल पश्चिं सानु बाटो र प्रजाका सुनाबिर्त्ताको आली साध लुहकिल उत्तर रैकर षेतको आलि साध लुहकिल येति सिमानाभित्र षेत १।६६।८।४ घड्यारि मुरि ।२२।२।५।८ ज्मा षेत घड्यारि १।८८।३।६।२ सर्वांक माफ् बितलप जानि संतानदरसंतानपर्यन्त परम सुख भोग्य गर्नुहवस्. हामिलाइ आसिर्वाद बक्सदैरहनुहवस्. यो बिर्त्ता संकल्प हुदा संकल्पवाक्य पढन्या ---१--- पानि हालन्या काजी बंबहादुर कुवर साध लाउन्या सधियार थरघर वीरभद्र बोहरा मर्दनसिं नारा ब्रह्मटेलको डगोल भीमनर वबाहाटेलको डगोल विन्द्रसिं मजागदेवलको

---

४४. वि.सं. १९०३ फाल्गुनशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
फाल्गुन	१४	मङ्गल	नवमी	४७। १८

४५. वि.सं. १९०३ फाल्गुनशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
फाल्गुन	१५	बुध	दशमी	४७। १४

डगोल् धमनारान् तलाछिटोलको डंगोल धमनारां सतंगोलको द्वाऱ्या अमरसिं थापा न्होछे शिवनन्द ल्याह्य रतंचा भवानी जितमान् सिंनारान् प्रमानन्द विष्णु मोही तुल्या थापा पाटन्का षरिदार लक्ष्मीनाथ गजुऱ्याल् थापागाउका लक्ष्मिनाथ थपलिया गोर्षाका हबल्दार महिन्द्र षत्रि सुनागुठिको महाविर कार्कि मंढन्को हर्कवीर आले नुवाकोट्को दलमर्दन बुढा सिकर ब्यासिको बागसिं कृतिपुरको मोहिनाईक्या लक्ष्मीनर. बिर्त्तवारले किलाभन्दा अर्घ्यालो नचापनु. विनातक्सिर जबद नगर्नु. जो येस बन्देजमा रहोइन. सो यस श्लोकमा भन्याको पातकि होला.

स्वदत्ताम्परदत्ताम्वा यो हरेद्वै वसुन्धराम् ।।
षष्टिवर्षसहश्राणि विष्टायां जायते कृमिः ।।१।।

स्वदत्तां द्विगुणं पुण्यं परदत्तानुपालनात् ।।
परदत्तापहारेण स्वदत्तं निष्फलं भवेत् ।।२।।
भूयो भूयो भाविनो भूमिपालान् नत्त्वा नत्त्वा याचते रामचन्द्रः ।।
सामान्योयं धर्मसेतुर्नृपाणां काले काले पालनीयो भवद्भिः ।।३।।

इति सम्वत् १९०४ साल मिति वैसाषवदि ३० रोज ५[४६] शुभम्--

मार्फत् जङ्गबहादुर कुवर-१
मार्फत् जयबहादुर कुवर-१
रुजु बद्रिनरसिंह कुवर-१
रुजु चतुर्भुजदत्त अर्ज्याल्-१
रुजु कनकसिं महत्-१
रुजु हेमदल् थापा-१
रुजु कुलमान्सिंह बस्न्यात्-१
रुजु करविदव-१
रुजु वीरवृन्दपराक्रम साह-१
रुजु जित्मान्सींह बस्न्यात्-१
रुजु सुरथसिं पंथ-१
रुजु फत्तेसिं-१

---

[४६] वि.सं. १९०४ वैशाखकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
वैशाख	४	बृहस्पति	अमावास्या	१५। २

(४४ सङ्ख्या)

श्रीगुरुराज पंडीत धर्माधीकार श्रीविजयराज पंडीतज्यू

१

श्रीनारायणि

२

श्रीभीमभक्तेश्वर

४

श्रीतलेज्यू

५

श्री(दे)गुतले

६

श्री(म)छिन्द्रनाथ

७

श्रीभगवान्

८

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाराजेन्द्रविक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्---------

आगे ---१--- के सम्वत् १९०३ साल मिति चैत्रवदि ३० रोज ३[४७] का दिन सल्पम्पूरमा ---२--- का तीरमा हाम्रा बाहुलिबाट संकल्प भयाको षेत २।० तस्को सरहबमोजीम घड्यारिस्मेत हाम्रा वर्ष ३४ का उमेर हुदा सर्वांक माफ बिर्त्ताबितलप गरिबक्स्यौ. पाटन्का अम्बलमध्ये क्वाछे षेत मुरि ।२० तस्को साध पूर्व रैकर षेतको आली साध लुहकिल दक्षिण ---३--- का बिर्त्ता षेतको आलि साध र प्रजाका सुनाषेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम् ब्राह्मणका बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर रैकर बाझाको डिल् र पाटिको सांध लुहकील दफे सरस्वति षेत

---

[४७] वि.सं. १९०३ चैत्रकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
चैत्र	५	मङ्गल	अमावास्या	५२। २

मुरि ।२१।१५ तस्को साध पूर्व प्रजाको सुनाबिर्ता षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण ---३--- का बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम कुलाको डिल् साध लुहकिल् उत्तर ---४--- का गुठि षेतको आलि साध लुहकिल् दफे सामुगल् षेत मुरि ।१२।१५ तस्को साध पूर्व प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण बाटाको डील् साध लुहकिल पश्चिम उत्तर प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल दफे गोषा षेत मुरि ।२० तस्को साध पुर्व गोदावरी षोलाको डिल् साध लुहकिल दक्षिण ---५--- का गुठि षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम कुलाको डिल साध लुहकिल उत्तर ---६--- का गुठि षेतको आलि साध लुहकिल दफे बलमडु षेत मुरि ।३० तस्को साध पूर्व देउभाजुको बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण चिहान् र प्रजाका सुनाबित्ता षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम् बाटाको डिल् साध लुहकिल उत्तर कुलाको डिल् साध लुहकिल दफे बलमडु षेत मुरि ।२८ तस्को साध पूर्व बाटाको डिल् साध लुहकिल दक्षिण देउभाजुको बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम् कुलाको डिल् साध लुहकिल उत्तर प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल दफे डोडोल् षेत मुरि ।२० तस्को साध पूर्व जनरल भीमसेन थापाको बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल् दक्षिण बांडाको बिर्त्ता षेतको आ आलि साध लुहकिल पश्चिम् प्रजाको सुनाबिर्त्ता षेत र रैकर षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर कुलाको डिल् साध लुहकिल दफे मिलं षेत मुरि ।२० तस्को साध पूर्व दक्षिण प्रजाको सुनाबिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम उत्तर बाटाको डिल् साध लुहकिल दफे भेलुपा षेत मुरि ।१२।१५ तस्को साध पूर्व दक्षिण रैकर षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम रैकर षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर ---७--- का गुठि षेतको आलि साध लुहकिल् दफे सुकुंति षेत मुरि ।१४।१५ तस्को साध पूर्व ब्राह्म(ण)का बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल् दक्षिण प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेतको आली र कुलाको डिल् साध लुहकिल पश्चिम ब्राह्मणका बिर्त्ता षेतको साध लुहकिल उत्तर कुलाको डिल् र ब्राह्मणका बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल दफे इषुहिटि षेत मुरि ।६ तस्को साध पूर्व प्रजाका सुना बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण बुबाहालका ---८--- का गुठि षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर प्रजाका सुना बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल दफे इकुहिटि षेत मुरि ।२०।१३।२।६ तस्को साध पूर्व ---८--- का गुठि षेतको आलि र विश्वनाथ थपलियाको बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण रैकर षेतको

आलि र ---८--- का गुठि षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम् ब्राह्मणका बिर्त्ता षेत र रैकर षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर प्रजाको सुनाबिर्त्ता षेतको आलि र कुलाको डील साध लुहकिल येति सबै शिवानाभित्र षेत २।० घड्यारि पाषो मुरि ।४० को साटे पानि षेत दिदा डेढो घटइ षेत मुरि ।२६।१३।२।६ ज्मा षेत घड्यारी २।२६।१३।२ सर्वांक माफ बिर्त्ताबितलप जानि संतानदरसन्तानपर्य्यन्त परम सुष भोग्य गर्नुहवस्. हामिलाइ आसिर्वाद बक्सदैरहनुहवस्. यो बिर्त्ता संकल्प हुदा संकल्पवाक्य पढन्या पुरोहित सोमनाथ अर्ज्याल् पानि हालन्या कप्तान् षड्गबहादुर कुवर यो बिर्त्ता साध लाउन्या सधियार थरथर भगीरथ पाडे विरभद्र बोहोरा डगोल ब्रह्मटेलको बलभद्र मट्याङ हरिचा पाटन्का अमालिबाट आयाको लक्ष्मीनारान् कोटल् सदरको मोहिनाईक्या जस्राम् पाटन्को मोहिनाइक्या हर्क धिन्नारान् कंपूको मोहिनाईक्या देवनारान् भलामानिस विश्वनाथ थपलिया त्रैलोक्यनिवास् गजुर्‍याल् मोहि लाजमान्सीं मोहि बेषासिं क्वाछे रत्नसिं षोकनाको टैढि मोहि भवानि ज्यापू. बिर्त्तवारले किलाभन्दा अर्घ्यालो नचापनु. विनातक्सीर जबद नगर्नु. जो यस बन्देजमा रहोईन. सो यस श्लोकमा भन्याको पातकि होला ।।

स्वदत्ताम्परदत्ताम्वा यो हरेद्वै वसुन्धराम् ।।
षष्टिवर्षसहश्राणि विष्टायां जायते कृमि ।।१।।
स्वदत्तां द्विगुणं पुण्यं परदत्तानुपालनात् ।।
परदत्तापहारेण स्वदत्तं निष्फलं भवेत् ।।२।।
भूयो भूयो भाविनो भूमिपालान् नत्त्वा नत्त्वा याचते रामचन्द्रः ।।
सामान्योयं धर्मसेतुर्नृपाणां काले काले पालनीयो भवद्भिः ।।३।।

इति सम्वत् १९०४ साल मिति वैसाषवदि ३० रोज ५ शुभ्म्----

मार्फत् जङ्गबहादुर कुवर १
मार्फत् जयबहादुर कुवर १
रुजु बद्रिनरसिंह कुवर १
रुजु करवीर षत्रि १
रुजु जीतमानसिंह बस्नेत १
रुजु हेमदल थापा
रुजु उमाकान्त उपाध्या १

(४५ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराज श्रीश्रीश्रीमहराजराजेन्द्रविक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्--

स्वस्ति श्रीब्रह्मशिवेन्द्रादिवृन्दारकवृन्दवन्दितचरणेन्दिरादयितमन्दिरायमानहृदयारविन्दश्री ६ गुरुराजपंडितविजयराजपंडितकेषु प्रणामपूर्वकपत्रमिदं. ञाहा कुल छ. ताहा कुसल चाहिये. आगे ञाहाको समाचार भलो छ उप्रान्त वैसाषवदि रोज मा लेष्याको पत्र आइपुग्यो. विस्तार सबै जाहेर भयो. दधिरामका कुरालाइ ताहा पठाइदिउ भन्या अर्काका मुलुकमा बढिया पर्दैन. केरकार गर्नुपर्छ. दधिरामलाइ ञाहा पठाइ बक्स्याजाला भन्या विस्तारसमेत् ढडामा सहि हालन्या कुरालाई जर्नेलको पनि मन्सुवा थियो. गाजीपूरबाट राउतले हजुरबाट प्रतित विश्वास भयाका मानिसले कह्याको बात दगाको सुन्दा हाल्न सकेनन्. अब त वासुदेव जोसीले हजुरबाट पेट षोलिबक्सको सुन्दा सावधान् छन् भंन्या विस्तार बढिया लेष्याछौ. दधिरामलाइ म आउदा साथैमा ली आउला र ताहि निरूपन् गरिबक्सौला आयेन अंग्रेजका सिमानाभित्रैमा भागी गयो भन्या त्यो सरासर झुठ रहेछ. ञाहा तेस्को संगि आइसक्तैन भन्या तेसले लेष्याको बेहोरा वारको कागजपत्र जो छ. ञाहा पठाइदिनु र त्यो कागज र एस्लाइ जोरि निरुपन गरिबक्सौला. पछि जो ठहर्ला. सो होला. श्रीप्राइम्मिनिष्टर यान् दगाको बात सुन्दा हडबडाउछन् भंन्या कुरालाइ मैले तेस्तो दगा गर्‍याको पनि छैन कसैसित मद्दत गर्‍याको पनि छैन. गंजसिं राउतले भन्याको कुरालाइ त्यो पनि ञाहा छैन. तेस्को मानिस् पनि ञाहा छैन कसो गरि श्रीबुढागुर्ज्यूसित कुरा पुग्दछ र तेस्को तहकित् होईसक्तछ. श्रीप्राइम्मिनिष्टर यान् पनि एस्ता कुरामा अर्काका कुरा सुनिकन किन हडबडाउछ. एस्मा कति सन्देह नगर्नु. लेषिकन मात्रै केहि हुदैन. म ताहि आयापछि विस्तार हुन्यैछ औलो बचाइ पावलागीबक्सया जाला भंन्या कुरालाइ विभुत्या औलो बचाइ आउन्या काम गरिबक्सुला. विवाहको उद्योग पनि भयाको छ भंन्या कुरालाइ बढिया हो. तहा आयापछि विस्तार होला. अंग्रेजले देउरालीको जगा छाडिदियाछन् बेस् भएछ. ती रजीडंट बढियै हुनन् भन्न्या मेरा चित्तमा पनि लागीरहेछ. तीर्थराज पण्डित सरणमा छन् भन्न्या कुरालाइ हाम्रा साथैमा हाजीर छन्. एस्मा सन्देह मान्नुपर्दैन. हामीबाट निगाहा राषिबक्सन्यैछौ.

इति सम्वत् १९०४ साल मिति वैसाषशुदि ३ रोज १[४८] मुकाम् सुगौली शुभम्---

(४६ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहा(राज)राजेन्द्रविक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्------

स्वस्ति श्रीब्रह्मशिवेन्द्रादिवृन्दारकवृन्दवन्दिचरणेन्दिरादयितमंदिरायमान हृदयराविन्दश्री ६केषु प्रणाम्पूर्वक पत्रमिदं. ञाहा कुसल छ. ताहा कुसल चाहिये. आगे ञाहाको समाचार भलो छ. उप्रान्त अब हजुरमा पनि मेरो बिन्ति छ. वि(वा)हको हजुरको उद्योग गरिराष्याको छ. विवाह भयापछि मोहर गरिबक्स्यैको छ. मेहमान्गी हजुरबाट रहोस् भनि वैसाषशुदि ६ रोज ३ मा तपाञिबाट मेरा हजुरमा चढाइ पठाउनुभयाको अर्जी वैसाषशुदि ९ रोज ७ का दिन आइपुग्यो. म षुसि भञा. मेरा १२ का हजुरमा बिन्ति पारि हुकुंमाफिक मेरा विवाहको उद्योग हवस्. मेरा अब विवाह भयाका १३ काले १४ हुनु भनि मोहर गरिबक्स्यौं.

सम्वत् १९०४ साल मिति वैसाषशुदि १० रोज १ मुकाम् सुगौली शुभम्---

(४७ सङ्ख्या)

श्री ५ नानिमहारा(ज)धिराज

१

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराज श्रीश्रीश्रीमहाराजराजेन्द्रविक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयिनाम्---

---

[४८] वि.सं. १९०४ वैशाखशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी	पला
वैशाख	१४	आदित्य	दशमी	९।	६

स्वस्तिश्रीब्रह्मसिवेन्द्रदिवृन्दारकेवृन्दवन्दिचरणोन्दिरादयितमन्दिरायमानहृदयराविन्द श्री ६ गुरुराजपंडितश्रीविजयराजपंडितकेषुप्रणाम पूर्वक पत्रमिदं ञाहा कुसल छ. ताहा कुसल चाहिये. आगे ञाहाको समाचार भलो छ. उप्रान्त वैसाषवदि १४ रोज ४ का मितिमा चढाइ पठायाको अर्जी आइपुग्यो अर्थ सबै जाहेर भयो. हजूरलाइ चलाउनानिमित्त पल्टन् र पगरिको ठुलो रौला उठिरहेछ. एस्को २।४ दिन्मा बढियै थालि बस्ला भन्या जस्तो देषिन्छ भन्या विस्तारको अर्जि चढाइ पठाउन्याकां बढिया हो. यो अर्जी नजर गर्दा म बहुतै षुसि भञ. पल्टन् पगरिको र श्रीप्राइम्मिनिष्टर यान्का सल्लाहमा ठहऱ्याको विस्तार चाडो लेषि पठाउन्या काम गर्नु. अरु विस्तार तीर्थराज पण्डितका चिठिले सबै जाहेर भयो ताहा र ---१--- सबै तरहले सम्भार राषन तिमि जान्यै छौ. बाकि दधिरामका कुरालाइ ताहा तेस्का साथिले क्या भन्छ तेसले भन्याको जवान्वन्दी जो छ त्यो जवान्वन्दि ञाहा पठाइदिनु ञाहा दधिरामसंग पनि जवान्वन्दि लेषाइदिउला २ जवान्वन्दि जोरि ञाहि होला तपनि जाहा छिन्न्या... तजवीजले ठहर्ला ताहि छिन्न्या काम गरिबक्सौला.

इति सम्वत् १९०४ साल मिति वैशाषसुदि ११ रोज २[४९] मुकाम सुगौली शुभ्म्---

(४८ सङ्ख्या)

श्रीगुरुराज पंडित धर्माधिकार श्रीविजयराज पंडितज्यू

१

श्रीनारायण

२

धर्म

३

---

४९. वि.सं. १९०४ वैशाखशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
वैशाख	१५	सोम	एकादशी	१४। ७

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहबहादुरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्---

आगे ---१--- प्रति तपाञीले हाम्रा गाथसंबंधि हुदामा मिहिनेत गरि गाथ बचाइ गद्‌दिमा राज गराइ राज्याभिसेष गराउदाका रीझमध्ये तपाइका सन्तानले सोझो गरंजिसम्म हाम्रा सकल संतानले तपाञिका संतानसित मन्त्र लिनु भनि गुरुपदवीको मोहर गरिबक्स्यौ. यस बन्देजमा जो रहोइन. तपाञिका संतानले रहेनन् भन्या पनि हाम्रा सकल संतानले रहेनन् भन्या पनि पंचेमहापातक लागला. जसले यो बन्देजमा रहला. उसलाइ ---२--- ले भलो गरुन् भनि ---३--- पूर्वक गुरुपदवीको लालमोहर गरिबक्स्यौं. आफ्ना षातिरज्मासित रहनुहवस्.

इति सम्वत् १९०४ साल मिति प्र.ज्येष्टशुदि १२ रोज ५[५०] शुभम्---

मार्फत जङ्गबहादुर कुवर - १
मार्फत बंबहादुर कुवर - १
रुजु जयबहादुर कुवर - १
रुजु बद्रिनर्सिं कुवर - १
रुजु भक्तवीर कुवर - १
मार्फत रघुनाथ अर्ज्याल - १
रुजु सुरथसिं पंत - १
मार्फत उमाकान्त उपाध्या - १
रुजु चतुर्भुजदत्त अर्ज्याल् - १
रुजु रामनारायन मिश्रज्यू - १
मार्फत कुलचन्द्र साह - १
रुजु जित्मानसिंह बस्न्यात् -१
मार्फत तारानाथ अर्ज्याल् - १
मार्फत करवीर षत्रि - १

---

[५०] वि.सं. १९०४ अधिकज्येष्ठशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
ज्येष्ठ	१४	बुध	द्वादशी	५९। ४०

(४९ सङ्ख्या)

श्रीगुरुराज पंडीत् धर्माधिकार श्रीविजयराज पण्डितज्यू

१

श्रीगुरुराज पंडीत् श्रीनगेन्द्रराज पंडीतज्यू

२

श्रीकांछारानी

३

श्रीमाहिला बुहारी

४

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमान-मानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयिनाम्----

आगे ---१--- ---२--- लाइ सम्वत् १९०४ साल मिति वैसाषशुदि ८ रोज ५[५१] का दिन दिक्षा मंत्रका चतुर्थिमा हाम्रा बाहुलिबाट संकल्प भै ---२--- लाइ बक्स्याको षेत् ३। औ यहि साल यहि दिन यहि काममा हाम्रा ---३---बाट संकल्प भै ---१--- लाई बक्स्याको षेत् मुरि ।६६।११ औ यहि साल यहि दिन यहि काममा ---४--- बाट संकल्प भै ---२--- लाइ बक्स्याको षेत् मुरि ।२२।३ तिनै पटक् संकल्प भयाको षेत् ३।८८।१४ तस्को सरहबमोजीम घड्यारिस्मेत् हाम्रा वर्ष १७ का उमेर हुदा सर्वाङ्क माफ बिर्त्ताबित(ल)प् गरिबक्स्यौं. कविलासको अम्बलमध्ये षेत् ३।८८।१४ घड्यारि पाषो १।१६।६ तस्को पानि षेत् दिदा डेढो घयाई षेत् ।७२।११।१।३ ज्मा नौबिस्या षेत् ४।६१।५।१।२ तस्को सांध पूर्व रैकर षेत्को आलि र कुलाको डिल् सांध लुहकिल् दक्षिण षादषोल्सिको डिल् सांध लुहकिल पश्चिम् उत्तर रैकर षेत्को आलि सांध लुहकिल् यति सिमानाभित्र षेत् ३।८८।१४ घड्यारि ।७२।११।१।३ ज्मा षेत् घड्यारि ४।६१।५।१।२ सर्वाङ्ग माफ् बिर्त्ताबितलप जानि सन्तानदरसंतानपर्य्यंत परम सुख

---

[५१] वि.सं. १९०४ वैशाखशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
वैशाख	११	बृहस्पति	अष्टमी	६०। ०

भोग्य गर्नुहवस्. हामिलाई आसिर्वाद बक्सदैरहनुहवस्. यो बिर्त्ता संकल्प हुदा संकल्पवाक्य पढन्या ---२--- पानि हालन्या श्रीप्राइम्मिनिष्टर यान् कम्याण्डर इन चिफ जनरल जङ्गबहादुर कुवर सांध लाउन्या सधियार थरघर भगिरथ पाडे भवानिसंषर षनाल् डंगोल यट्याषाटेलको बिलवन्त बिज्यापूतको पुनसिरि टेगलटेलको हिमन्त कविलासको द्वाऱ्या इष्याराम मिश्र थरी विष्णुकान्त मिश्र इच्छाराम मिश्र वैजनाथ षतिवडा छिताराम सिटैला डिट्ठाबाट आउन्या उदैनारान् पौड्याल् भलामानिस् सिवदत्त बोहोरा नन्दलाल जैसि विष्नुकान्त जैसि रंजित षत्रि अंगिरस सिटौला भैरव षत्रि नन्दराम गोताम्या विसु षतिवडा पदम गिरी देउसिं मिझार थापागाउका जगंनाथ पाध्या थपलिया विरभद्र पाध्या उदैराज पंथ लक्ष्मण पाडे रामहृदय जैसि सिलवाल् थानसिंका गौरिदत्त पाठक् गुननिधि भेटुवाल् बुद्धिविलास् भेटुवाल् रघुनाथ भेटुवाल् रामचन्द्र सेढाइ. बिर्त्तवारले किलाभन्दा अर्घ्यालो नचापनु. विनातक्सीर जबद नगर्नु. जो येस बन्देजमा रहोईन. सो यस श्लोकमा भन्याको पातकी होला.

स्वदत्ताम्परदत्तां वा यो हरेद्वै वसुन्धराम् ।।
षष्टीवर्षसहश्राणि विष्टायां जायते कृमि ।।१।।
स्वदत्तां द्विगुणं पुण्यं परदत्तांनुपालनात् ।।
परदत्तांपहारेण स्वदत्तं निष्फलं भवेत् ।।२।।
भूयो भूयो भाविनो भूमिपालान् नत्वा नत्वा याचते रामचन्द्रः ।।
सामांन्योयं धर्म्मसेतुर्नृपाणां काले काले पालनीयो भवद्भिः ।।३।।

इति सम्वत् १९०४ साल मिति आश्विणसुदि २ रोज २[५२] शुभ्म्---

मार्फत् जङ्गबहादुर कुवर
मार्फत् जयबहादुर कुवर
रुजु जितमानसिंह बस्न्यात्
रुजु बद्रिनरसिंह कुवर
रुजु हेमदल् थापा
रुजु करवीर षत्रि
रुजु उमाकान्त उपाध्या

---

[५२] वि.सं. १९०४ आश्विनशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
आश्विन	२७	सोम	द्वितीया	२८। ३६

(५० सङ्ख्या)

(स्वस्तिश्री) गिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविवि(धविरु)दावली-विराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराज (श्रीश्री) श्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहबहादूर-सम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्------

---१--- के काठमाडौ फसिकेव टेलको काजी दलभंज(न पाडे).. उसलाई टुकुचापारि सट्टा गरिबक्सी पछि बस्(न (ब)क्स्याको फसिकेव घरबारि लगापातस्मेत्को सम्व(त्) १९०४ साल मिति ज्येष्टसुदि १० रोज ४ का दिन हाम्रा बा(हुलीबाट)संकल्प गरिबक्स्याको हो. तस्को दानपत्र गरि स(र्वकर) अकर सर्वांक माफ् गरि बिर्त्ताबितलप गरिबक्स्यौ. आ(फ्ना बि)र्ताबितलप जानि भोग्य गर्नुहवस्.

स्वदत्ताम्परद(त्ताम्वा यो) हरेद्वै वसुन्धराम् ।।
षष्टिवर्षसहश्राणि विष्टा(यां जाय)ते कृमि ।।१।।

इति सम्वत् १९०४ साल मिति पौ... १२ रोज २ शुभम्---
मार्फत् सिवप्रसाद अर्ज्याल १
रुजु करविर षत्रि १
रुजु हेमदल थापा १

(५१ सङ्ख्या)

सम्वत् १९०४ साल मिति शुद्धज्येष्ठशुदि १० रोज [५३]... (फ)सिकेवटेलको दलभंजन पाडे बस्याको घरबारि... श्री ५ महाराजधिराजका बाहुलिबाट संकल्प... पंडितराज श्रीनगेन्द्रराज पंडितज्यूलाइ बिर्ता बक्स... साध लाइमागनु संकल्पवाक्य पढन्या श्रीप... (चतु)र्भुजदर्त्त अर्ज्याल्. पानि हालन्या श्रीप्राइंमिमिनिष्टर कम्यांडर इन चीफ जनरल जङ्गबहादुर कुवर.

इति सम्वत् १९०४ साल मिति पौषशुदि १० रोज ७[५४] शुभम्

---

[५३] वि.सं. १९०४ ज्येष्ठशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
आषाढ	११	बुध	दशमी	२८। ५०

[५४] वि.सं. १९०४ पौषशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
माघ	३	शनैश्चर	दशमी	४२। २४

(५२ सङ्ख्या)

(स्वस्ति श्री)गिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिवि(विधरु)दावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधि (राजश्री) श्रीश्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहबहादूरसंसे (रजङ्गदे)वानां सदा समरविजयीनाम्---

(स्वस्ति श्री)गुरुराज पंडित नगेन्द्रराज पंडितके काठमाडौ फ(सिकेवटे)लको काजी दलभंजन पाडेको घर उसलाइ टुकु(चा)... सट्टा गरिबक्सी पछि बसनुलाई बक्स्याको फसि(केव)... रि लगापातस्मेत्‌को घरको सम्वत् १९०४ (मिति) ज्येष्टसुदि १० रोज ४ का दिन हाम्रा बाहुलिबाट... गरिबक्स्याको तस्को दानपत्र गरि सर्वकर अकर (सर्वांक माफ) गरि बिर्ताबितलप गरि १९०४ साल पौषसुदि... दिन बक्स्याका मोहर हराउदा तस्को सट्टा मोह(र)... यो. आफ्ना षातिरज्मासंग बिर्ताबितलप जानि... हवस् ।।

स्वदत्ताम्परदत्ताम्वा ब्रह्मवृत्तिं हरेच्च (यो ।)
(षष्टि)वर्षसहश्राणि विष्ठयां जायते कृमि ।।१।।

इ(ति सम्वत्) १९०५ साल मिति ज्येष्टवदि २ रोज ७ शुभम्---

(५३ सङ्ख्या)

श्रीगुरुराज पंडित धर्माधिकार श्रीविजयराज पंडितज्यू

१

श्रीयुवराजधिराज श्रीत्रैलोकवीरविक्रम साहबहादुरसंसेरजङ्ग साह

२

धर्म

२(३)

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजपट्टराज्ञीश्रीश्रीश्रीत्रैलोक्यराज्यलक्ष्मीदेविनां सदा सौभाग्यधर्मशीलवतीनाम्-----------

आगे ---१--- के हाम्रा साहेबज्यादा ---२--- र अरु साहेबज्यादाहरु सबै जनालाइ हाम्रा गाथगादि ढुंगाको सोभो चिताउदासम्म तपाइलाइ र तपाइका सन्तानलाइ

गायत्रि र दीक्षाका गुरुपदवीको स्याहामोहरको ---२(३)--- पत्र गरिबक्स्यौं. सो जानि हाम्रो जय मनाइ रहनुहवस्.

इति सम्वत १९०५ साल मिति ज्येष्टवदि २ रोज ७[५५] शुभम्------

मार्फत जङ्गबहादुर कुवर राणाजी -१
मार्फत बँबहादुर कुवर राणाजी -१
मार्फत जयबहादुर कुवर राणाजी-१
मार्फत बद्रिनर्सिंह कुवर राणाजी-१
मार्फत शिवप्रसाद अर्ज्याल-१
मार्फत चतुर्भुजदत्त अर्ज्याल्-१

(५४ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीमन्महाराजधिराजकस्य रुक्वा---

आगे श्रीगुरुराज पंडित धर्माधिकार श्रीविजयराज पंडितज्यूके बझांगिया साहेबका नाउमा श्रीगंगोत्तरिका जल झिकाउनु भंन्या अषतियारि गरिबक्स्याको लालमोहर हानि सम्वत् १९०५ साल वैसाषवदि २ रोज[५६] देषि तपाञिका नाउमा उहिबमोजीम मानिस राषि श्रीगंगाका जलको काम चली आयाबमोजीम कामको अषतिरयारि गरि श्रीगङ्गोत्तरिको जल झिकाउनाको लालमोहर गरिबक्स्यौं.

इति सम्वत् १९०५ साल मिति ज्येष्ठवदि २ रोज ७ शुभम्----

मार्फत जङ्गबहादुर कुवर राणाजी -१
मार्फत बँबहादुर कुवर राणाजी -१
मार्फत सिवप्रसाद अर्ज्याल् -१

---

[५५] वि.सं. १९०५ ज्येष्ठकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
ज्येष्ठ	९	शनैश्चर	द्वितीया	२२। २९

[५६] वि.सं. १९०५ वैशाखकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
वैशाख	१०	बृहस्पति	द्वितीया	४३। ३३

(५५ सङ्ख्या)

श्रीगुरुराज पंडीत धर्माधिकार श्रीविजयराज पंडीतज्यू

१

श्रीजेठाबडारानि

४

श्रीसाहिलारानि

५

श्रीमाहिला भाइ

३

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयिनाम्-----

आगे ---१--- लाई अघि मलाइ बक्स्याका बिर्त्ताबितलपमध्ये सतंगोल षोकनाको षेत चल्दोमिल्दो भयेन ---२--- का गुठि काठमाडौका अम्बलमध्ये गुसल्का षेतमा हालका पैदावारसंग बरोबर पारि सट्टा गरिबक्स्या चल्दो मिल्दो भै बेहोर्दा हुं भनि तपाञिले श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज श्रीप्राइम्मिनिष्टर यान् कम्याण्डर इन चिफ जनरल जङ्गबहादुर कुवर राणाजीमार्फत् हाम्रा हजुर्मा बिन्ति पारि जाहेर गराउदा तपाइलाइ अघि बिर्त्ताबित(ल)प गरिबक्स्याको सम्वत् १८९८ साल मिति प्रथमआश्विनसुदि २ रोज ६ का दिन हामिबाट लाग्याको रामायण पुराण सांग्यमा हाम्रा बाहुलिबाट संकल्प भैबक्स्याको बिर्त्ता षेत १। र तस्को घड्यारिस्मेत् षोकनामा साध लाग्याको षेत १।१३।६।५।३ औ सम्वत् १९०३ साल मिति फाल्गुणसुदि ९ रोज ३ का दिन दिक्षा मंत्र सुन्दा ---३--- बाट संकल्प भयाको षेत मुरि ।३३।६।४ औ यहि साल मिति फाल्गुणसुदि १० रोज ४ का दिन दिक्षा मंत्र सुंदा हाम्रा ---४--- बाट संकल्प भयाको षेत मुरि ।६६।११ ---५--- बाट संकल्प भयाको षेत मुरि ।६६।११ ज्मा षेत १।६६।८।४ र तस्को घड्यारिस्मेत् सतंगोलमा साध लाग्याको १।८८।३।६।२ सब ज्मा षेत ३।१।१०।३।६ झिकि हालको पैदावारमा गुठितिर बढता पारि ---२--- का गुठिमा दरि तस्को सट्टा ---२--- को गुठि काठमाडौका अम्बल विष्णुमतिपारि

गुसल्का षेतमध्ये षेत ३।१।१०।३।६ भिकि हाम्रा वर्ष १९ का उमेर हुदा सर्वांक माफ् सट्टा बिर्त्ताबितलप गरिबक्स्यौं. काठमाडौका अम्बलमध्ये विष्णुमतिपारी गुसल षेत मुरि ।८४ तस्को साध पुर्व दक्षिण बाटो साध लुहकिल पश्चिम् ---२--- का गुठि षेतको आलि र प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर ---२--- का गुठि षेतको आलि साध लुहकिल दफे गुसल् षेत १।५५।१०।३।६ तस्को साध पुर्व दक्षिण उत्तर ---२--- का गुठि र प्रजाका सुनाषेतको आलि साध लुहकिल दफे गुसल् षेत मुरि ।६२ तस्को साध पूर्व दक्षिण पश्चिम उत्तर ---२--- का गुठि षेतको आलि साध लुहकिल येति सबै सिमानाभित्र ज्मा षेत ३।१।१०।३।६ सर्वांक माफ् सट्टा बिर्त्ताबितलप जानि सन्तानदरसन्तानपर्य्यन्त परम सुख भोग्य गरनुहवस्. हामिलाई आसिर्वाद बक्सदैरहनुहवस्. यो सट्टा बिर्त्ता सांध लाउन्या सधियार थरघर जयदेव पंथ खड्गविलास् अर्ज्याल् ब्राह्मणटेलको डगोल् बलभद्र मानविर विजयापूतटेलको पुनसिरी सदर दफदरषानाको मोहिनाइक्या जसराम् ---२--- का गुठि षेतको मोहिनाइक्या मधसिं क्वाछे गुणवन्त साल्मी भलामानिस् षरिदार लक्ष्मीनाथ गजुर्‍याल् भवनाथ अर्ज्याल् अब्जनाभ पाध्या घिमिर्‍या हबल्दार हरिभक्त थापा अमल्दार रामचन्द्र थपलिया सिपाहि दलसुर थापा पुलचोकको वाग्सीं नेवार मोहि पाण्डौ रामनारान् लाय थाकुसिं राजविर गनदेउ. बिर्त्तावारले किलाभन्दा अर्घ्यालो नचापनु. विनातक्सीर जबद नगर्नु. जो यस बन्देजमा रहोईन. सो य(स) श्लोकमा भन्याको पातकि होला.

स्वदत्ताम्परदत्ताम्वा यो हरेद्वै वसुन्धराम् ।।
षष्टिवर्षसहश्राणि विष्टायां जायते कृमि ।।१।।
स्वदत्तां द्विगुणं पुण्यं परंदत्तांनुपालनात् ।।
परदत्तांपहारेण स्वदत्तं निष्फलं भवेत् ।।२।।
भूयो भूयो भाविनो भूमिपालान् नत्त्वा नत्त्वा याचते रामचन्द्रः ।।
सामान्योयं धर्मसेतुर्नृपाणां काले काले पालनीयो भवद्भिः ।।३।।

इति सम्वत् १९०५ साल मिति आश्विनसुदि ६ रोज ३[५७] शुभ्म्

---

५७. वि.सं. १९०५ आश्विनशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
आश्विन	२०	मङ्गल	षष्ठी	४७। १४

मार्फत् जङ्गबहादुर कुवर राणाजी १
मार्फत् बंबहादुर कुवर राणाजी १
मार्फत् जयबहादुर कुवर राणाजी १
रुजु बद्रिनरसिंह कुवर राणाजी १
रुजु भक्तवीर कुवर राणाजी १
मार्फत् संसेरजङ्ग साह १
रुजु गंभीरसिं अधिकारी १
मार्फत् सिवप्रसाद अर्ज्याल् १
रुजु उमाकान्त उपाध्या १
रुजु चतुर्भूजदत्त अर्ज्याल् १
रुजु हेमदल थापा १
रुजु कुलमानूसींह बस्नेत् १
रुजु करवीर षत्रि १
रुजु रविध्वज अधिकारी १
रुजु कर्णसिं बोगटि १
रुजु हरिनाथ उपाध्या १
रुजु दीर्घसिंह भडारि १

(५६ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीसम्वत् १९०५ साल मिति आश्विनशुदि ९ रोज ६[५८] तद्दिने लिषितं धनिकनाम श्रीगुरुराज पंडित धर्माधिकार श्रीविजयराज पंडितज्यू रिणीकनाम काठमाडौ बस्न्या लक्ष्मी जोसिनि हस्तेगत चादिका मोहर रुपैञा येक हजार एक १००१. इ रुपैयामध्ये मेरा षसं पसुपति पंडितका नाउका मोहोरबमोजिंको मेरो मधेस बिर्त्ता तेलियागाउ लगापातस्मेत मारिमेटि पानि हालि डल्लो गालि पारप्रछिन्न गरि लेषिदिञा. यस बातका साछि भतिजा शिवदत्त जोसि १ धुर्जटि जोसि १ लिमिठाना

---

[५८] वि.सं. १९०५ आश्विनशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
आश्विन	२३	शुक्र	नवमी	५४। ४९

बस्न्या साछि श्रीविष्णुप्रसाद पंडितज्यू श्रीइन्द्रविलास पंडितज्यू मणिराम पंडित वासुदेव जोसि लेषक साछि षरिदार लक्ष्मीनाथ गजुर्‍याल शुभ्म्--------

सिवदत्त जोसि धूर्जटि जोशिको सही
सही दामोदर पंडितकि ब्राह्मणीको

(५७ सङ्ख्या)

श्रीकाशि

१

लिषितं काठमाडौ बस्न्या दामोदर पंडितकी ब्राह्मणि राज्यलक्ष्मी आगे मेरि भाउज्यू छिमाले मलाई ---१--- मा दान दियाको तेलियागाउ आधाको मोहरुपैया चार शय महतारि लक्ष्मीसित निग्रह लि मेरो भाउज्यूको दातव्य ते... लिया. आधा गाउ आफनु षुस गर्नुहवस् भनि मेरा मानोमानसित महतारिलाइ भइपाइ लेषिदिञा. येस बातका साछि सुबेदार लक्ष्मीनाथ पाध्या षरिदार रुद्रदेव लो(ह)नि लेषक साछि षरिदार लक्ष्मीनाथ गजुर्‍याल

इति सम्वत् १९०५ साल मिति आश्विनसुदि ९ रोज ६ शुभ्म्-----

(५८ सङ्ख्या)

श्रीगुरुराज पंडित धर्माधिकार श्रीविजयराज पंडितज्यूलाई नीजका छाप पाटन्मध्ये सान्हेपा रोपनि ४ के रुपैया ८ जुडिमालिको भेडिगोठ रोपनि ९ के रुपैया ९ ज्मा रोपनि १३ को ज्मा मोहर रुपैया १७ के पैसा रुपैया २२।। साल १९०६ का बालिलाइ भिकि टुसाल धन्सारमा भर्ना हुदा तस्को सट्टा तेहि सालका बालिदेषि काठमाडौमध्ये डाडागाउ टुसाल धंसारबाट भिकियाको पैसा रुपैया २३ को जगा सट्टा भर्ना गरिदिञ्यूं.

इति सम्वत् १९०५ साल मिति पौषवदि १२ रोज ५[५९] शुभ्म्-----

---

५९. वि.सं. १९०५ पौषकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
पौष	९	बृहस्पति	एकादशी	१६। १९

बृहस्पतिवार एकादशी १६ घडी १९ पलाउप्रान्त द्वादशी लागेको देखिन्छ ।

(५९ सङ्ख्या)

श्रीसम्वत् १९०५ साल मिति माघसुदि १२ रोज १[६०] तद्दि(ने लिषि)तं श्रीरामनारायण मिश्रज्यू श्रीज्वालादत्त मिश्रज्यू (हा)म्रो बिर्त्ताबितलब जिल्ला पर्सा प्रगन्ना सिधमास् मौजे बडकि तेलिया माल माहाल्लादस्मेत् चतुःसिमा १ पसुपँति पंडितका साधको तेलियागाउ बिगहा १००... बिगाहा सयको १९०४ सालका गादिमुमारष र सालको बालिस्मेत् हर्सन्ना पटना गौराइस्मेत् रु १००१ अक्षरेपि एक हज्जार एकमा श्रीगुरुराज धर्माधिकार श्रीविजयराज पंडितज्यूलाइ पा(र) डल्लो गालि पारप्रछिन्न सुक्रिबिक्रि गरि बिर्त्ताबितलप जानि सुखभोग गर्नुहवस्. कालकला संतानको दावामुद्दा नास्ति. दाताको दाम पाको. (किंन्या)को माटे पाको. एस बातका साछि डिठ्ठा मणिरा(म) सुबेदार लक्ष्मीकान्त रुपाषेति पंडित प्याकुऱ्याल षडानन्दोपाध्याय कुइक्याल... हर्षा पाडे जगंनाथ पाध्या टिकाराम घिमिरे (ले)षकसाछि रामदत्त पं. रिमाल् श्रीशाके १७७० शुभ्म्----

---

(६0 सङ्ख्या)

श्रीबडाकांछामुमाज्यू

१

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरु(दावली)विराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्री(महा)राजसुरेन्द्रविक्रमसाहबहादुरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरवि(जयी)नाम्------

श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज श्रीप्राइमिनिष्टर यान् कम्या(डर इ)न चीफ जनरल जङ्गबहादुर कुवर राणाजीके हाम्रा ---१--- ... दाषचोक ढुकुटिका रुपैञा ६३१५०० बक्सदा उनिहरुला... अघिअघि बक्स्याका जगाजमिन् ढुकुटिमा राषि ढुकुटिका रु(पै)या भर्ना नहुनज्याल जगा नछोडनु कदाचित् कोहि भरादा... ले यो भना

---

[६०] वि.सं. १९०५ माघशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
माघ	२४	आदित्य	द्वादशी	३७। ५६

भना जगामध्ये केहि जगाजमीन् मोहोर हुकुं गराई... टिको बेतालुक् गरायो भन्या भर्ना नभयाको रुपैया उसैका (घर)घरानाबाट भर्नु भन्या बन्देजको लालमोहर गरिबक्स्याको (थियो) आज तिमिले हाम्रा हजुरमा सुंदरप्रसाद मकुंना मत्ता हा(ति)...हाति १ दाहिना एकदन्ता मझौला हात ५ को हाति १ हि... ११४ लाग्याको बाजु जोडा १ चह्राउदा तिमिले केहि बिन्ति... हाम्रा आफना षुसिले ढुकुटिबाट लियाका ति रुपैयाबाट... मिनकाफट्मा लाग्याको रुपैञा १७९०२। को जगा सहर का(ठमा)डौका अम्बलमध्ये बमोजीम तपसिलका षेत रोपनि १५० (ढु)कुटिबाट झिकि ---२--- लाइ संकल्प गरिदिनानिमित्त्य... लाइ सम्वत् १९०५ साल मिति फागुनवदि ३० रोज ...[६१] का दिन हाम्रा वर्ष २० का उमेर हुदा सर्वकर अकर सर्वां(क मा)फ आफ्नु बिर्ताबितलप जानि संकल्प गरि दान दि आ... नाउको दानपत्रस्मेत् गरिदिन्या काम गर----

तपसिल

..फल----			३०।।
..विरले कमायोका रोपनि -----	३	अर्को -------- कमायाको ---ऐं ----	४
याको ऐ ---------	२।	.... कमायाको ऐं ---------	६।।
बेषाले कमायाको ---------	४	वंतले कमायाको ऐं ---------	२।।
विसमान्ले कमायाको ---------	३	नर्सिंले कमायाको ऐं ---------	५
सिजुंले कमायाको ऐं ---------	१०	भाजुदेउले कमायाको ---------	५
विरवसिंले कमायाको ऐं ------	५।	वुनारांले कमायाको- ---------	४।
गजाधरले कमायको ऐं- ----------	२।	पंचमनिले कमायको- ---------	२
धुलोषा---------------------			४८।।
देवुले कमायाको ऐं ---------	३	धर्मसिंले कमायको ---------	८
दफे धर्मसिंले कमायाको ऐं -----	२	ज्यूंनर्सिंले कमायाको ---------	२०
गजाधरले कमायाको ऐं -----	२।।	रांनारांले कमायाको बारीस्मेत् ------	१

---

[६१] वि.सं. १९०५ फाल्गुनकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी	पला
फाल्गुन	१४	शुक्र	अमावास्या	१।	२२

दफे गजाधरले कमायाको ऐं ------ ४ दफे धर्मसिंले कमायाको --------- १२
रत्नेले कमायाको ऐं --------- २ दफे रत्नले कमायाको --------- ६।।
डुठमा--------------------- २८।।।
बुधंसिले कमायाको ऐं --------- ५ विरले कमायाको --------- ५
मठले कमायाको ऐं --------- ५ जुधनले कमायाको --------- ५
धन्तले कमायाको ऐं --------- ४ धंन्यार विष्नुसिंले कमायाको--- ४।
लछिमन गिरिले कमायाको ऐं -----।।
विकुहिटि ----------------- ९।। धीजवरले कमायाको ऐं --------- ४
धर्मासिंले कमायाको --- २।। धर्मसिंले कमायाको ऐं ---------३

इति सम्वत् १९०५ साल मिति चैत्रवदि ५ रोज ४[६२] शुभ्म्-----

(६१ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज श्रीप्राइम्मिनिष्टर यान् कम्यांडर इन चीफ जनरल जङ्गबहादुरकुवरराणाजीकस्य पत्रम्----

आगे श्रीगुरुराज पंडित श्रीनगेन्द्रराज पंडितज्यूके मैले हातिहरु र हिरा लाग्याको बाजु जोर १ श्री ५ सर्कार्मा चढाउदा येसै रिझमा मलाइ बिर्ता गरिबक्सनुभयाको जगा श्रीबडा कान्छामहारानिले दाषचोक ढुकुटीका रुपैञा लि जगाजमिन् ढुकुटिमा राषि ढुकुटिबाट लियाका ति रुपैयास्मेत् जमिन्फाटमा लाग्याका रुपैञा १७९०२। मध्ये जगामा गन्याको सहर काठमाडौका अम्बलमध्ये तपसिलबमोजिमका टहाचल षेत रोपनि १५० ढुकुटिबाट झिकि श्री ५ सर्कारबाट मलाइ सर्वकर अकर सर्वांक माफ बिर्त्ताबितलप गरि मोहर गरिबक्सनुभयाको जगा मैले सम्वत् १९०५ साल फागुणवदि ३० रोज ६ का दिन श्री ५ सर्कारबाट मलाइ भयाको मोहोरस्मेत् दि जगा संकल्प गरि बिर्ता गरिदिञ्यू. येस्मा हाम्रा वा हाम्रा संतानदरसंतानसंम दावा मुद्दा नास्ति भनि लेषिदिञ्यू. तपसिलबमोजीमका

---

६२. वि.सं. १९०५ चैत्रकृष्ण (पूर्णान्तिमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
चैत्र	३	बुध	पञ्चमी	१२। १४

लालमोहरमा लेषियाका षेत रोपनि १५० लि हाम्रो जय मनाइ बिर्त्ताबितलप जानि भोग्य गर्नुहवस्.

इति सम्वत् १९०५ चैत्रवदि १० रोज २[६३] शुभम्----

(६२ सङ्ख्या)

श्रीदूर्गाज्यू

श्रीगुरुराज पण्डित् धर्माधिकार श्रीविजयराज पण्डितज्यू

१

श्रीनानिमहाराज

२

श्रीजेठाबडारांनी

३

श्रीतलेजु

४

श्रीमनामैजु

५

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराज श्रीश्रीश्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयिनाम्------

आगे ---१--- लाई सम्वत् १९०५ साल मिति मार्गवदि ८ रोज ७[६४] का दिन जन्मोत्सवमा ---२--- का बाहुलिबाट संकल्प भयाको षेत् ११० औ येहि साल मिति

---

[६३] वि.सं. १९०५ चैत्रकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
चैत्र	८	सोम	दशमी	३५। २२

[६४] वि.सं. १९०५ मार्गकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
मार्ग	५	शनैश्चर	अष्टमी	२६। ३९

मार्गवदि १० रोज २[६५] का दिन हाम्रा ---३--- का बाहुलिबाट संकल्प भयाको षेत् ४।० दुवै पटक् संकल्प भयाका ज्मा षेत् ५।० तस्को सरहबमोजीम घड्यारिस्मेत् हाम्रा वर्ष २० का उमेर हुदा सर्वाङ्ग माफ बिर्त्ताबितलप् गरिबक्स्यौं. भादगाउका अम्बलमध्ये विदुऱ्याको गडेषेत् मुरि ।२८ तस्को साध पूर्व दक्षिण कुलाको डिल् साध लोहकिल् पश्चिम् प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को आलि साध लोहकिल् उत्तर रैकर षेत्को आलि र प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को आलि साध लोहकिल् दफे चोगा षेत् मुरि ४।१० तस्को साध पूर्व रैकर षेत्को आलि साध लोहकिल् दक्षिण पश्चिम् रैकर बाझाका काल्हाको साध लोहकिल् उत्तर रैकर षेत्को आलि साध लोहकिल् दफे लाभाडोल षेत् मुरि ।२५ तस्को सांध पूर्व ---४--- का गुठिषेत्को आलि साध लोहकिल् दक्षिण ---४--- का गुठि षेत्को आलि र प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को आलि साध लोहकिल् पश्चिम् कुलाको डिल् र प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को आलि साध लोहकिल् उत्तर प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को आलि र ---४--- का गुठिका षेत्को आलि साध लोहकिल् दफे भाडोल् षेत् मुरि ।।१ तस्को साध पूर्व दक्षिण पश्चिम् उत्तर प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को आलि साध लोहकिल् औ पलांचोकका अम्बलमध्ये भीमथान षेत् १।३४ तस्को साध पूर्व रैकर षेत्को आलि साध लोहकिल् दक्षिण थपलिया ब्राह्मणको बिर्त्ता षेत्को आलि र कुलाको डिल् साध लोहकिल् पश्चिम् पाठक् ब्राह्मणका जबदी षेत्को आलि र कुलाको डिल् साध लोहकिल् उत्तर रैकर षेत्को आलि साध लोहकिल् औ नर्जाका अम्बलमध्ये बाह्रबिस्या षेत् १।० तस्को साध पूर्व दक्षिण पश्चिम् रैकर षेत्को आलि साध लोहकिल् उत्तर रैकर षेत्को आलि र आफ्ना पुराना बिर्त्ता षेत्को आलि साध लोहकिल् औ थान्सिंका अम्बलमध्ये अर्चल्या षेत् मुरि ।६१ तस्को साध पूर्व दक्षिण पश्चिम् उत्तर रैकर षेत्को आलि साध लोहकिल् औ कपिलासका अम्बलमध्ये छबिस्या षेत् १।४० तस्को सांध पूर्व रैकर षेत्को आलि साध लोहकिल् दक्षिण रैकर षेत्को आलि र आफ्ना पुराना बिर्त्ता षेत्को आलि साध लोहकिल् पश्चिम् आफ्ना पुराना बिर्त्ता षेत्को आलि साध लोहकिल् उत्तर रैकर षेत्को आलि र बाटको डिल् साध लोहकिल् दफे छबिस्या षेत् मुरि ।२ तस्को साध पूर्व षांदका षोल्सिको डिल् साध लोहकिल् दक्षिण पश्चिम्

---

[६५] वि.सं. १९०५ मार्गकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी	पला
मार्ग	७	सोम	अष्टमी	२७।	३९

रैकर षेत्‌को आलि साध लोहकिल् उत्तर षादका षोल्सिको डिल् साध लोहकिल् औ काठमाडौका अम्बलमध्ये पिलांष्वाट् पाषो मुरि दसमध्ये षेत्‌मा नपुग्याको मुरि चार पाथि दसको साटो पाषो दिंदा षेत् येक्‌को अट्ठाईस रोपनिका दरले षेत्‌मा भर्ना पाषो मुरि ।४।१९।१।८ घड्यारिमा भर्ना पाषो मुरि ।५।०।६।२ ज्मा पिलाङ्ष्वाट पाषो मुरि ।१० तस्को साध पूर्व दक्षिण बाटो साध लोहकिल् पश्चिम् उत्तर प्रजाका सुनाबिर्त्ता पाषाको डिल् साध लोहकिल् दफे डाँडागाउमध्ये पाषो मुरि ।९५।६।५ तस्को साध पूर्व ---५--- का गुठि र रैकर पाषाको आलि साध लोहकिल् दक्षिण प्रजाका सुनाबिर्त्ता पाषाको डिल् साध लोहकिल् पश्चिम रैकर पाषाको डिल् र बाटो साध लोहकिल् उत्तर रैकर बाझाको डिल् र बाटो साध लोहकिल् येति सबै सिमानाभित्र षेत् ४।९५।१० पाषो १।५।६।५ ज्मा षेत् घड्यारि ६।०।१६।५ सर्वाङ्क माफ बिर्त्ताबितलप् जानि सन्तानदरसन्तान्‌पर्य्यान्त परमसुख भोग्य गर्नुहवोस्. हामिलाइ आसिर्वाद बक्सदैरहनुहवस्. यो बिर्त्ता संकल्प हुदा संकल्पवाक्य पढन्या पुरोहित चतुर्भूजदत्त अर्ज्याल् पानि हालन्या श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज श्रीप्राइम्‌मिनिष्टर यान् कम्याण्डर इन चिफ जनरल जङ्गबहादुर कुवर राणाजी सांध लाउन्या सधियार थरघर भगिरथ पाडे डंगोल ब्रह्मटोलको बलभद्र मट्यांमजाकदेवलको धंमुनारान् भादगाउका अमालिबाट आयाको ढलवा भाट मनिरांम वीर मोहिनाईक्या जयसंषर अचार भान्नारान् भान्नर्सिङ् ज्यापु पांडौ व्यङ्रत्ला ज्यापु पलांचोकका अमालिबाट आयाको थरि इच्छाराम षत्याल् बालानन्द थपलिया जज्ञनिधि तेवारि भोटु उप्रेति रुद्रदत्त हटुवाल मेजर राधु मैनाली चन्द्रसेषर षकुन्याल् राधाकृष्ण थपलिया नर्जाका द्वारा दत्तु लामिछान्या थरि कृष्णानन्द पाध्या षनाल् बालकृष्ण उप्रेति सुबेदार नैनसिङ् अधिकारि भैरविदत्त पंडीत् लम्साल् कासिराम पौड्याल् रामकृष्ण गौरुं दनुवार चन्दु जैसि भट्टराई थानसिंका द्वाऱ्या जगेश्वर पाध्या षतिवडा थरि सिवनिधि पाध्या अधिकारी रविदत्त पाध्या भंडारि सिद्धिकर्ण पाध्या ढुंगाना रणकेसर भंडारि भूमीनन्द पाध्या साप्‌कोटा लक्ष्मिदत्त नेवार ज्यूना कटुवाल् कपिलास्‌का द्वाऱ्या नैनसिं कार्कि थरि विष्णुकान्त मिश्र विसु षतिवाडा सदासिव सिटौला अजिटन् रणजित् षत्रि ज्मादार अैमान् कार्कि सिवदत्त बोहरा नन्दलाल् जैसि षनाल् भैरवसिं षत्रि काठमाडौ ठंहवेलको जित्मान षत्रि ज्मादार श्रीकृष्ण कार्कि आसामडु नेवार नाइक्या पारसिं पुनसिं लालसिं बिर्त्तवारले किला किलाभन्दा अघ्यर्ालो नचापनु. विनातक्‌सिर जबद नगर्नु जो येस बन्देजमा रहोइन. सो यस (श)लोकमा भन्याको पात्तकी होला.

स्वदत्ताम्परदत्तां वा यो हरेद्वै वसुन्धराम् ।।
षष्टिवर्ग(र्ष)सहश्राणि विष्ययां जायते कृमिः ।।१।।
स्वदत्तां द्विगुणं पुण्यं परदत्तामुपालनात् ।।
परदत्तापहारेण स्वदत्तां निष्फलं भवेत् ।।२।।
भूयो भूयो भाविनो भूमिपालान् नत्त्वा नत्त्वा याचते रामचन्द्रः ।।
सामान्योयं धर्मसेतु नृपाणां काले काले पालनीयो भवद्भिः ।।३।।

इति सम्वत् १९०५ साल मिति चैत्रवदि ३० रोज ६[६६] सुभ्म्---

मार्फत् जङ्गबहादुर कुवर राणाजी
मार्फत बँबाहादुर कुवर राणाजी
मार्फत् जयबहादुर कुवर राणाजी
रुजु बद्रिनरसिंह कुवर राणाजी
रुजु भक्तवीर कुवर राणाजी
रुजु सम्सेरजङ्ग साह
रुजु चतुर्भूजदत्त अर्ज्याल्
रुजु सिवप्रसाद अर्ज्याल्
रुजु उमाकान्त उपाध्या
रुजु हेमदल् थापा
रुजु करवीर षतृ
(किनारामा पछि लेखिएको)

एस लालमोहोरमध्ये नर्जाको १ षेत् दान गरि दानपत्र गरीदियाको छ.

(६३ सङ्ख्या)

श्रीगुरुराज पंडित धर्माधीकार श्रीविजयराज पंडीतज्यू

१

---

[६६] वि.सं. १९०५ चैत्रकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
चैत्र	१२	शुक्र	चतुर्दशी	३६। २१

शुक्रवार चतुर्दशी ३६ घडी २१ पलाउप्रान्त औँसीमा यो पत्र लेखिएको देखिन्छ ।

श्री ५ बुबाज्यू

२

श्रीत्रिपुरेश्वर

३

स्वस्ति श्रीगिरीराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमान-मानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजसुरेन्द्रविक्रमसाहबहादुरसंसेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्-----

आगे ---१--- लाइ सम्वत् १९०३ साल मिति मार्गशुदि १५ रोज ४[६७] का दिन जन्मोत्सवमा ---२--- का बाहुलिबाट बरेवाकचहरिमा संकल्प भयाको षेत १। औ सम्वत् १९०५ साल मिति आश्विनसुदि ७ रोज ४[६८] का दिन जन्मोत्सवमा हाम्रा बाहुलिबाट संकल्प भयाको षेत १। दुवै पटक संकल्प भयाका ज्मा षेत २। तस्को सरहबमोजीम घड्यारिस्मेत् हाम्रा वर्ष २० का उमेर हुदा सर्वांक माफ बिर्त्ताबितलप गरीबक्स्यौं. पाटन्का अम्बलमध्ये थासलढोकाबारी षेत मुरि ।१७ पाषो मुरि ।८ ज्मा षेत पाषो मुरि ।२५ तस्को साधपूर्व बाटो साधलुहकिल दक्षिण ठंठमुगलको सिव नेवारले राष्याका गुठि बारिको आलि साध लुहकिल् पश्चिम बाटो साध लुहकिल उत्तर रैकर बारी र धलाछे प्रधान्का बारिको आलि साध लुहकिल दफे भोलढोकाबारि षेत मुरि ।८ पाषो मुरि ।४ ज्मा षेत पाषो मुरि ।१२ तस्को साध पूर्व धर्मानन्द पंडीतका बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण धलाछे प्रधान्का बिर्त्ता बारीको आलि साध लुहकिल पश्चिम बाटो साध लोहकिल उत्तर सिकर्मिको बिर्त्ताबारी र बाटो साध लुहकिल दफे वुग्मतिका अम्बलमध्ये नषु मलेजुडोल षेत मुरि ।३४ तस्को साध पूर्व ---३--- का गुठि षेतको आलि र रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण पश्चिम रैकर षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर बाटो साध लुहकिल् दफे मलेजुडोल

---

[६७] वि.सं. १९०३ मार्गशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
मार्ग	१९	बुध	पूर्णिमा	५१। ४७

[६८] वि.सं. १९०५ आश्विनशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
आश्विन	२१	बुध	सप्तमी	५०। ५२

वषा षेत मुरि ।२४ तस्को साध पुर्व रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण रैकर षेतको आलि र रामगिरि गोसाञिका गुठि षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम ऐं गोसाञिका गुठि षेतको आलि साध लुहकिल् उत्तर रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दफे मलेजुडोल वषा षेत मुरि ।३२ तस्को साध पूर्व रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण पश्चिम नीज राम गिरीका गुठि षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दफे किर्तिपुरका अम्बलमध्ये वधान्या साना बाटवरीपरिको षेत मुरि ।४०।१० तस्को साध पूर्व षम्बुषोल्साको डील साध लुहकिल दक्षिण पश्चिम उत्तर रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दफे भादगाउका अम्बलमध्ये लुकुंडोल षेत मुरी ।२६ तस्को साध पूर्व बाटो साध लुहकिल दक्षिण रैकर षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल दफे लुकुंडोल षेत मुरि ।२० तस्को साध पूर्व प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण रैकर षेतको आलि र प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम उत्तर प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल दफे काठमाडौका अम्बलमध्ये मदनपुर हिल्याडोल पाषो मुरि ।२५।१५ तस्को साध पूर्व दक्षिण पश्चिम उत्तर रैकर पाषाको आलि साध लुहकिल येति सबै सिवानाभित्र षेत ।२।१।१० पाषो मुरि ३७।५ तेसमध्ये षेतमा भर्ना षेत मुरि ।२ घड्यारिमा भर्ना पाषो मुरि दुई पाथी पांचको साटो पानिषेत दिदा डेढो घटाइ षेत मुरि ।१।१० घड्यारि भर्ना पाषो मुरि ।३७।१५ सब ज्मा षेत २।१।१० घड्यारि पाषो ।३७।१५ ज्मा षेत २।३९।५ सर्वांक माफ् बिर्त्ताबितलप जानि सन्तान्दरसन्तान्पर्य्यन्त परमसुख भोग्य गर्नुहवस्. हामिलाइ आसिर्वाद बक्सदैरहनुहवस्. यो बिर्त्ता संकल्प हुदा संकल्पवाक्य पढन्या प्रोहित् हेमलाल् अर्ज्याल् चतुर्भुजदत्त अर्ज्याल् पानि हालन्या श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज कर्णैल षड्गबहादुर कुवर राणाजी श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज श्रीप्राइम्मिनिष्टर यान् कम्याण्डर इन चिफ जनरल जङ्गबहादुर कुवर राणाजी सांध लाउन्या सधीयार थरघर जयदेव पंत डंगोल ब्रह्मटेलको बलभद्र मानवर मट्या भादगाउको मोहिनाइक्या जयसंषर अचार पाटन्का अमालिबाट आयाको कोतवाल धमसुन्दर बुग्मतिको द्वाऱ्या धिर्जराम् ऐं ठाउको मोहिनाइक्याको छोरा राजमान बाडा छत्रपति भलामानिस भवनाथ अर्ज्याल् सुबेदार लक्ष्मीनाथ पाध्या षरिदार लक्ष्मीनाथ जैसि जैसि गजुऱ्याल् बुग्मतिको माहान्या धजु आसामडु गोडा बलवीर भादगाउको थापल्या हुलाकि दयाकिष्न मोहि जर षडका विंनरसिं अजित

कार्कि नर्सिं भडारी रणधोज भडारि भादगाउको ढलपा रामसिं मोहि धीर्ज जसनारान् काठमाडौ मदनपुर बस्न्या ज्मादार श्रीकृष्ण कार्कि सिपाहि दीर्घसिं षडका सरुप कार्कि रामनारान् बेषासिं सिसिंग्या धंजु तेजधन. बिर्त्तवारले किलाभन्दा अर्घ्यालो नचापनु. विनातक्सीर जबद नगर्नु. जो यस बन्देजमा रहोईन. सो यस श्लोकमा भन्याको पातकि होला ।।

स्वदत्ताम्परदत्ताम्वा यो हरेद्वै वसुन्धराम् ।।
षष्टिवर्षसहश्राणि विष्टायां जायते कृमि ।।१।।
स्वदत्तां द्विगुणं पुण्यं परदत्तानुपालनात् ।।
परदत्तापहारेण स्वदत्तं निष्फलं भवेत् ।।२।।
भूयो भूयो भाविनो भूमिपालान् नत्त्वा नत्त्वा याचते रामचन्द्रः ।।
सामान्योयं धर्मसेतुर्नृपाणां काले काले पालनीयो भवद्भिः ।।३।।

इति सम्वत् १९०५ साल मिति चैत्रवदि ३० रोज ६ शुभ्म्

मार्फत् जङ्गबहादुर कुवर राणाजी-१
मार्फत् बंबहादुर कुवर राणाजी-१
मार्फत् जयबहादुर कुवर राणाजी-१
रुजु बद्रिनसिंह कुवर राणाजी १
रुजु भक्तवीर कुवर राणाजी-१
रुजु चतुर्भूजदत्त अर्ज्याल्-१
रुजु शिवप्रसाद अर्ज्याल्-१
रुजु उमाकान्त उपाध्या-१
रुजु सम्सेरजङ्ग साह-१
रुजु हेमदल थापा-१
रुजु करवीर षत्री-१

(६४ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज श्रीप्राइम्मिनिष्टर यान् कम्यांडर इन चीफ जनरलजङ्गबहादुरकुवरराणाजीकस्य पत्रम्---

आगे बडीयापुर्व मेचिपश्चिम् दरोबस्तमध्ये ससातै जील्लाका सुब्बा फौजदार चौधरि कानुगोये जेठरैयत गैह्रके जथोचित् उप्रान्त कृष्णाराम पंडितलाई चन्द्रायनको काम छदा जस्ता रितसित तिमिहरुले चन्द्रायन गरिआयाको हो. अबउप्रान्त पनि चन्द्रायनको कुरो पर्दा श्रीगुरुराज पंडित धर्माधिकार विजयराज पंडितज्यूका मानीसछेउ जाइ सोहि रीतसंग तिरि चन्द्रायन लिन्या काम गर्नु. अघिदेषि कृष्णाराम पंडितलाइ चन्द्रायनका बेहोरामा तिरि आयाबमोजीम नतिरि अन्त गै चन्द्रायन लिनामा जो पसला. तेसलाइ भारि दण्ड होला.

इति सम्वत् १९०६ साल मिति ज्येष्ठवदि ५ रोज ७[६९] शुभ्म्---

(६५ सङ्ख्या)

(स्वस्ति श्री)गिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादि(विविधरु)दावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजा(धिराजश्रीश्री)श्रीमहाराज सुरेन्द्रविक्रमसाहबहादुरसम्सेरज(ङ्गदेवानां स)दा समरविजयीनाम्---

(बनार)सदेषि काठमाडौ इन्द्रचोकटोल बस्न आउन्या... सिलाइ फसिकेवटोलको रंगनाथ पंडित प्या(कुरेलले) आफ्ना सुनाबिर्ता फसिकेवटोलको बारिपा...(फ) तस्को साध फर्सिकेवको ढल्देषि पश्चिं श्री... लको बारि पातालदेषि उत्तर ----- बाट च... (फ)सिकेवको तबेलाको गारोदेषि पूर्व भुक्ताले स... अर्ज्यालसंग किनिलियाको बारिपाताल... येति साधभित्र बारिपाताल षा ७ जवा १ ... गुल १२ दफे सोहि ठाउको बारिपाताल त... तलको वल्यानि षस्याको जमीन् र पर्षाल... म् मुलबाटको जीमिन्देषि उत्तर ----- वा... फसिकेवको तबेलाको गारोदेषि पूर्व श्रीम... को बारिपातालदेषि दक्षिन् येति साधभि... बारिपाताल षा ४ जवा १ हात २ अंगुल ६ ज्मा पातालषा ११ जवा २ हात १४ अंगुल १८ बावत् सम्वत् १८९० साल पौषशुदि ७ रोजका दिन डल्लो गालि दिइराष्याको सुक्रिबिक्री गरि बेच्यो. तस्को मोल रुपैया २००. तस्को दसवद रुपैया २० छेभडेल सिद्धिनारान् राजभडारिमार्फत् हाम्रा हजुर

---

[६९] वि.सं. १९०६ ज्येष्ठकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी	पला
ज्येष्ठ	१	शनैश्चर	पञ्चमी	३८।	५२

दाषिला भयो. बेचन्याको दाम पाको. किंन्याको बारिपाताल पाको.... दृष्टसाछि दाताको भाइ रामनाथ पंडित अंतरसाछि... अमीर अर्ज्याल् ज्मादार राचमरण बलभद्र अर्ज्याल नरोत्तं प्याकुयाल थाकस्थापित कर्मिनायेक तेजव... चनुन्नु. आफ्ना मनोग्य गर्नु. आफ्ना षातिरज्मासंग सुनाबिर्ता जानि भोग्य गर.

इति सम्वत् १९०६ साल मिति चैत्रवदि १० रोज ६[७०] शुभम्----

(६६ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादि(विवि)धविरुदावली विराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधि(राज)श्रीश्रीश्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहबहादुरसम्सेर(जङ्ग)देवानां सदा समरविजयीनाम्---

आगे बनारसदेषि काठमाडौ इन्द्रचोकटेल बस्न आउन्या जयराम जोसिलाई फसिकेवटेलको सक्तिवल्लभ अर्ज्याल्ले आफ्ना सुनाबिर्ता सोहि फसिकेवटेलको बारि पाताल बेच्यो. तस्को साध फेसिकेवको ढलदेषि पश्चिम् भुक्ता... नाथ पंडित प्याकुयालसंग किनीलियाको बारि पाताल उत्तर ----- बाट चर्च्याको फसिकेवको तबेलाको गारो... पूर्व कप्तान् ---- घर्तिका घरको किलास गारो र चोक... पर्षालदेषि दक्षिन येति साधभित्र बारि पाताल षा ७ जवा... हात १३ अंगुल १२ बापत् सम्वत् १८९१ साल वैसाषसुदि ... रोजका दिन मेरा बाबा वाचस्पति पाध्या अर्ज्याल्ले डल्लो... दिइराष्याको बाबा वाचस्पति पाध्या मरिगयापछि... वल्ल पाध्या अर्ज्याल दाता भै सुक्रिबिक्रि गरि बेच्यो. तस्को... ल रुपैया १०० तस्को दसौद रुपैया १० छेभडेल सिद्धिनारान् राजभडारिमार्फत् हाम्रा हजुर दाषिल भयो. बेच्न्याको दाम पाको. किन्याको बारि पाताल पाको. तस्को दृष्टसाछि दाताको श्रेष्ट भ्राता बलभद्र अर्ज्याल. अंतरसाछी षरदार शिव अर्ज्याल ज्मादार रामचरण विश्वनाथ षतिवडा उत्तम् पंडित रेग्मी गंगाधर भट्ट सर्मा थाक स्थापित कर्मिनायेक तेजवन्त. बेचनु किन्नु आफ्ना मनोग्य गर्नु. आफ्ना षातिरज्मासंग सुनाबिर्ता जानि भोग्य गर.

इति सम्वत् १९०६ साल मिति चैत्रवदि १० रोज ६ शुभ्म्----

---

[७०] वि.सं. १९०६ चैत्रकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
फाल्गुन	२७	शुक्र	दशमी	३५। ३२

(वीरपुस्तकालयमा रहेको ऐ पात्रोबाट)

(६७ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मजश्रीजनरलबद्रिनरसिंहकुवरराणाजी-बहादुरकस्य पत्रम्---

आगे श्रीगुरु पंडीतराज विजयराज पंडीतज्यूका बिर्ता ठवहेल पिलाष्वाट् परालको छाना भयाको घरस्मेत् घैयाबारि रोपनि २।। हाम्रा बघैचा बनाउदामा पर्षालभित्र पर्दा हामिले किन्याको बन्‌जारहिटि बस्न्या अडै कनैयालाल झासित सुकृ बिक्रि गरि लियाको टोषाका अम्बलमध्ये साङ्‌लाषोलाको पानि षेत रोपनि ६मध्ये तल्लो षण्ड रोपनि २।। भोग गर्नु भनि सट्टापत्र लेषिदिव्यू.

इति सम्वत् १९०७ साल मिति भाद्रसुदि ५ रोज ४[७१] शुभम्----

(६८ सङ्ख्या)

श्रीगुरुप्रोहित धर्माधिकार श्रीविजयराज पंडितज्यू

१

श्रीगुह्यश्वरि

२

श्रीमाहिला भाइ

३

श्रीगुरु वटुकनाथ मिश्रज्यू

४

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमान-मानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्-----------

---

[७१] वि.सं. १९०७ भाद्रशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
भाद्र	२७	मङ्गल	पञ्चमी	५५। ५८

पत्रमा भाद्रशुदि ५ रोज ४ भनी लेखिए तापनि भाद्रशुक्ल पञ्चमीमा मङ्गलवार पर्छ, बुधवार पर्दैन ।

आगे ---१--- लाइ सम्वत् १९०६ साल मिति पौषवदि ५ रोज ३[७२] का दिन ---२--- मा पूर्णाभिशेष ली शिलाका षम्बमाथी आफ्ना सालिक स्थापना गर्दा ---३--- बाट बिर्त्ता संकल्प गरिबक्स्याको षेत २।० को पछि आफै जगामा सवारि भै साध धुमि संकल्पको माटो छरि बिर्त्ता बक्स्याबमोजीम् ---४--- संग ---३--- बाट फाछर्या गरि किनिलियाका पाटन्का षेत ३। मध्ये तपसिलबमोजीमका षेत २। हाम्रा वर्ष २२ का उमेर हुदा सर्वांक माफ् बिर्ताबितलपको मोहर गरिबक्स्यौ. आफ्ना षातिरज्मासंग बिर्ताबितलप जानि संतानदरसंतानपर्यन्त परम सुख भोग्य गर्नुहवस्. हामिलाइ आसिर्वाद बक्सदैरहनुहवस्.

तपसिल

सुइबहाल रत्नसिं च्यासि बस्न्याले कमायाको ---	।२१
ऐ. गजीन्द्रले कमायाको--	।२१
ऐं बागदलले कमायाको--	।२१
ऐं धीर्जले कमायाको ---	।२१
ऐं सिंहवीरले कमायाको--	।२१
ऐं दसपिंछेले कमायाको--	।१२
ऐं इकुडोल सिलदेउ पिंछेले कमायाको---	।२०
ऐं च्यासि दसरथ षतृकि बुहारि ज्मादारनीले कमायाको-----	।२०
ऐं राम्या घर्तिले कमायको ----	।२०
ऐं भज्या घर्तिले कमायाको ----	।२०

ऐं ऐं बगर मुरि ।१२ मध्ये षोलो ।७ बाकि रत्नविर ठिमि ।५ मध्ये ।३

इति सम्वत् १९०८ साल मिति वैशाषवदि ११ रोज ७[७३] शुभम्

---

[७२] वि.सं. १९०६ पौषकृष्ण (पूर्णान्तिमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
मार्ग	२१	मङ्गल	पञ्चमी	३७। ५२

(ढुङ्गे छापाको भारतीय पञ्चाङ्गबाट)

[७३] वि.सं. १९०८ वैशाखकृष्ण (पूर्णान्तिमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
वैशाख	१५	शनैश्चर	दशमी	३। २५

शनैश्चरवार दशमी ३ घडी २४ पलाउप्रान्त एकादशी लागेको देखिन्छ।

(दायाँतिर)

मार्फत् जङ्गबहादुर कुवर राणाजी १
रुजु कृष्णबहादुर कुवर राणाजी १
रुजु रणउद्दिपसिंह कुवर राणाजी १
मार्फत् जगतसंसेर जङ्ग कुवर राणाजी १
मार्फत् धीरसंसेर जङ्ग कुवर राणाजी १
रुजु भक्तवीर कुवर राणाजी १

(६९ सङ्ख्या)

लिषितं काठमाडौ पोषलड्यांटेल बस्न्या भानुर्नसिं बाडा राजविर बाडा धीर्जविर बाडा कृष्णधन् बाडा आगे हामिहेरुको सुनाबिर्ता नीज पोषलड्यांटेलको बारि पाताल पूर्व पश्चिम हात ११ उत्तर दक्षिण हात ५ येतिभित्रका जगाको मोहर रुपैया पचास् हामिहरुले लिञ्यू. जगा श्रीगुरुराज पंडित धर्माधिकार श्रीविजयराज पंडितज्यूलाइ चढाञ्यू. आजउप्रान्त हजुरको जगा पाको हाम्रो रुपैया पाको भनि हाम्रा मनोमान षुसिराजीसँग पारप्रछिन्न गरि जगा बेच्याको तमसुक लेषि श्रीगुरुराज पंडित धर्माधिकार श्रीविजयराज पंडितज्यूका हजुर्मा चढाञ्यू. यस पत्रका साछि कुलविर बाडा साछि चन्द्रवीर बाडा साछि राजमुनि बाडा साछि वषत्मान् श्रेष्ठ साछि ज्मादार भीमसेन षत्रि साछि ज्मादार महिन्द्रसिं षत्रि लेषक साछि षरिदार हरिलाल पाडे.

इति सम्वत् १९०९ साल मिति चैत्रशुदि १ रोज ७[७४] शुभम्---

(७० सङ्ख्या)

श्रीगुरुराज पंडित धर्माधिकार श्रीविजयराज पंडितज्यू

१

---

[७४] वि.सं. १९०९ चैत्रशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
चैत्र	२९	शनैश्चर	प्रतिपद्	३१। १६

लिषितं धन बडेनि आगे ---१--- बाट राजमनि बाडासित कि(न्या)को पाकोटेलको घर १ तस्को लिग पाताल्स्मेत् ---१--- (बा)ट मलाइ सट्टा बक्सनुहुदा मलाइ मेरि सानिआमाले ... राषदा लेषिदियाको पोषलड्यांको लिग फसिकेवटेलको घर १ तस्को लिग पातालस्मेत् ---१--- का (हजु)र्मा चह्राञा. येस घरको लिग पातालसमेत्मा मेरा संतान्दर्संतान्को झैझगरा लाग नास्ति भनि मेरो मनोमान षुसिराजी(सं)ग सट्टापत्र लेषि ---१--- का हजुर्मा चह्राञा. येस काम(का) साछि सोपुत्र विर बाडा अन्तरसाछि सोहि टेलको राजमा(न) बाडा साछि ज्मादार महिन्द्र षत्रि लेषक साछि राजमा(न) जोसि.

इति सम्वत् १९१० साल मिति वैसाषवदि ६ रोज[७५]...

(७१ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीलिषितं सहर काठमाडौ भोसिको टेल बस्न्या गौरिदत्त पंडितका नाति उत्तम् पंडितका पुत्र विश्वरुप पंडित रामचन्द्र पंडित रेगमी आगे बेलकोटका अम्बलमध्ये हाम्रो बितलप कुसबिर्त्ता घड्यारि १ को सांध पूर्व मुलबाटे दक्षिण कालु कड्यालका मोहरि छापको काल्से पश्चिम पध्याराको षोल्सी उत्तर चिलाउन्याका रुषको लुहकिल येति ४ किलाभित्रको पाषो जगा घरबारिको मोल पटक चादिका मोहर रुपैया २४० दुइ सय चालिसमा डल्लो गालि पारप्रछिन्न फर्छा गरि पटकबमोजीमका रुपैञा डिट्ठा पद्मनिधि पंडितलाइ सुकृ बिकृ गरि बेच्यौ. नीज पंडीतले किन्या. यो बेच्याका जगामा हाम्रो हाम्रा संतानदरसन्तानको लाग नास्ति. येस जगामा कसैको हडिक ठह्र्यो कालकला केहि झगडा आइलाग्यो भन्या हामि बुझाउला. येस जगाको लालमोहोर अरु बिर्त्तास्मेत्का गोश्वारा हुदा हामिसंग रह्याको छ भनि हाम्रा मनोमान षुसिराजीसंग जगा बिकृ सुकृ बेचिएको फर्छ्यापत्र लेषि निज भुक्ता पद्मनिधि पंडितलाइ दिञ्यू. यो जगा बेचदा गौराइ षान्या नहुदा गौराई षान्या नीज दाताका भिनाज्यू मेजर गोविन्द पाध्या अधिकारि अरु पंच साछि लंजुङ् जिता तान्द्राङ् बस्न्या

---

[७५] वि.सं. १९१० वैशाखकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी	पला
वैशाख	१९	शुक्र	षष्ठी	४।	१४

गोविन्द पाध्या सेढाई धैबुं बस्न्या द्वाऱ्या कृष्णलाल् लामिछान्या लेषकसाछि मुषिया विश्वामित्र पाध्या पाठक

इति सम्वत् १९१० साल मिति ज्येष्टवदि १ रोज २[७६] मा काठमाडौ ठंहिटिंयेलमा लेषियाको शुभ्म्--

(७२ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्--

आगे श्रीगुरुराज पंडीत धर्माधिकार श्रीविजयराज पंडीतज्यूलाई सम्वत् १९०५ साल मिति चैत्रसुदि १५ रोज ७[७७] का दिन जन्मोत्सवमा हाम्रा जेठा रानिबाट संकल्प भयाको षेत १। औ सम्वत् १९०६ साल मिति मार्गवदि ९ रोज ५[७८] का दिन जन्मोत्सवमा श्रीनानी महाराजबाट संकल्प भयाको षेत मुरि ।२० औ यहि साल मिति मार्गसुदि १५ रोज ६[७९] का दिन जन्मोत्सवमा श्री ५ बुबाज्यूका बाहुलीबाट

---

७६. वि.सं. १९११ ज्येष्ठकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी	पला
ज्येष्ठ	१२	सोम	प्रतिपद्	५१।	५४

७७. वि.सं. १९०५ चैत्रशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी	पला
चैत्र	२७	शनैश्चर	पूर्णिमा	३६।	२४

७८. वि.सं. १९०६ मार्गकृष्ण (पूर्णान्तानले)

	गते	वार	तिथि	घडी	पला
कार्तिक	२५	बृहस्पति	नवमी	५१।	५६

(विरपुस्तकालय चतुर्थ १९३७ सङ्ख्याको पात्रोबाट)

७९. वि.सं. १९०६ मार्गशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी	पला
मार्ग	१७	शुक्र	पूर्णिमा	६।	३०

(ऐ पात्रोबाट)

संकल्प भयाको षेत मुरि ।२५ तिनै पटक् संकल्प भयाको ज्मा षेत १।४५ तस्को सरहबमोजीमको घड्यारि मुरि ।२९ ज्मा षेत घड्यारिस्मेत् १।७४ को १९०६ साल मिति पौषवदि १२ रोज ४[८०] का मितिमा येहि साल मिति चैत्रवदि १२ रोज ४ का मितिमा थरघरका नाउमा प्रमान्गीको लालमोहर भै सांध लाग्याको हो. सो षेतमध्ये काठमाडौका अम्बलका श्रीजगन्नाथका देवलमनिका पोषरिमा बाझो मुरि ।३९ सांध लाग्दा यो जगा षेत बिह्राउनुनहुन्या पोषरिको पोषरि थामि रैकर तुल्याइ राषन्या ठहर्दा तेस पोषरिमा अघि गाड्याका लोहकिल् उषेलि तस्को सट्टास्मेत् भर्ना गरि अघि साध लाग्याबमोजीमका जगामा १९०६ साल मिति चैत्रवदि १० रोज ६[८१] का दिन गरिबक्स्याका दानपत्रको मोहर धुल्याइ ज्मा षेत घड्यारिको पाषोस्मेत् १।७४ हाम्रा वर्ष २४ का उमेर हुदा सर्वांक माफ बिर्त्ताबितलप गरिबक्स्यौ. बुग्मतीका अम्बलमध्ये गालबु षेत मुरि ।१३ तस्को साध पूर्व दक्षिण पश्चिम उत्तर रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दफे देवथौ षेत मुरि ।२ तस्को साध पूर्व बाटाको डील साध लुहकिल दक्षिण पश्चिम उत्तर रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दफे देवथौ षेत मुरी १।५ तस्को साध पूर्व दक्षिण रैकर षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम बाटाको डील साध लुहकिल उत्तर रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दफे देवथौ षेत मुरि ।१०।५ तस्को साध पूर्व रैकरषेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण षोल्साको साध लुहकिल पश्चिम उत्तर रैकर षेतको आलि साध लुहकिल औ किर्तिपूरका अम्बलमध्ये गामचा षेत मुरि ।७ तस्को साध पूर्व भीमसेन थापाको जबदि षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण बाटाको डील साध लुहकिल पश्चिम ब्राह्मणका बिर्त्ता षेतको आलि साध

---

८०. वि.सं. १९०६ पौषकृष्ण (पूर्णान्तानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
मार्ग	२८	मङ्गल	द्वादशी	२२। ५१

(ऐ पात्रोबाट)

८१. वि.सं. १९०६ चैत्रकृष्ण (पूर्णान्तानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
फाल्गुन	२७	शुक्र	दशमी	३५। ३२

(ऐ. पात्रोबाट)

पत्रमा पौषवदि १२ रोज ४ भनी लेखिए तापनि पौषकृष्ण द्वादशी मङ्गलवार पर्छ, बुधवार पर्दैन ।

लुहकिल उत्तर रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दफे सौडोल षेत मुरि ।५।१० तस्को साध पूर्व रैकर बाझाको आलि साध लुहकिल दक्षिण पश्चिम श्रीवैरामेश्वर महादेवका गुठि षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर बाटामाथीको डील् साध लुहकिल औ पुराना थामियाको षेत पलांचोकका अम्बलमध्ये तिमालब्यासि काल्ह्या षेत मुरि ।५६ तस्को साध पूर्व भीमथान् सेरा षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण अधिकारि ब्राह्मणका जबदि षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम गोताम्या ब्राह्मणका बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर पंतका जबदि षेतको आलि साध लुहकिल दफे भीमथान सेरो षेत मुरि ।२४ तस्को साध पूर्व थपलियाका बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण पश्चिम आफ्ना पुराना बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर रैकर षेतको आलि साध लुहकिल औ टोषाका अम्बलमध्ये चिमढि षेत मुरि ।१७ तस्को साध पूर्व रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम रैकर षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल दफे ष्वाटबु षेत मुरि ।६।८ तस्को साध पूर्व रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण मुल बाटाको डील साध लुहकिल पश्चिम उत्तर प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल औ सुनागुठिका अम्बलमध्ये गल पाषो मुरि ।३२ षेतमा नपुग्याको षेत मुरि ।२।१२ को साटो पाषो दिदा अठ्ठाइस रोपनिका दरले षेतमा भर्ना पाषो मुरि ।३ घड्यारिमा भर्ना पाषो मुरि २९। षेत घड्यारिको ज्मा नीज गल पाषो मुरि ।३२ तस्को साध पूर्व रैकर पाषाको डील साध लुहकिल दक्षिण मुल बाटाको डील साध लुहकिल पश्चिम ठेचोका नेवारका सुनार गुठि षेतको आलि र रैकर षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर रैकर पाषाको डिल् साध लुहकिल येति सबै सिवानाभित्र षेत १।४५ घड्यारि पाषो मुरि ।२९ ज्मा षेत घड्यारि १।७४ सर्वांक माफ बिर्त्ताबितलप जानि संतानदरसंतानपर्यन्त परम सुख भोग्य गर्नुहवस्. हामिलाई आसिर्वाद बक्सदैरहनुहवस्. यो बिर्त्ता संकल्प हुदा संकल्पवाक्य पढन्या चतुर्भुजदत्त अर्ज्याल् श्रीगुरुप्रोहित तीर्थराज पंडितज्यू पानि हालन्या श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज श्रीप्राइम्मिनिष्टर यान् कम्याण्डर इन चीफ जनरल जङ्गबहादुर कुवर राणाजी साध लाउन्या सधीयार थरघर जयदेव पंथ लक्ष्मीध्वज पंथ येकदत्त अर्ज्याल् डगोल ब्राह्मणटोलको मट्याङ् वुबहालटोलको विन्नर ब्राह्मणटोलको बलभद्र मानविर हरि पलांचोकका द्वाऱ्या रामनाथ षऱ्याल् थरि ब्रह्मा उप्रेति बालानन्द थपलिया चन्द्रसेषर षऱ्याल् भक्तु षऱ्याल् चन्द्रसेषर उप्रेति भक्तु

सेढाइ बस्तिलाल षत्र्याल रुद्रदत्त थपलिया राधाकृष्ण थपलीया चक्रपानी थपलीया विश्वामित्र पाठक विष्णुहरि मर्हट्टा लछिमन पाडे भलामानिस ज्मादार जीत्मान्सीं महंत राम गिरी मोहिनाइक्या विष्णुसिं थकुजु काछे कुह्माल नारांदत्त पंथ सुनागुठिका अमालीबाट आयाको नाइक्या पद्मसिं नाइक्या जीत्मान् विश्वनाथ भट्ट सिवनर ज्यापू धंजु अम्बल्दार बलवीर पाडे टोषाको अमाली भैरवसिं षत्रि लोकनाथ अचार मोहि स्यामलाल काफ्ल्या सिवनरसिं कुवऱ्या कालु कटुवाल बुगमतीका द्वाऱ्याबाट आयाको मोहिनाइक्या हर्क बाडा नाइक्या सुंदर धनजोति मटेंसिं धीर्ज धन महान्या गोरा आसामडु बलवीर धंजु मोहि मनोसिं मानसिं किर्तिपुरका द्वाऱ्याबाट आयाको सिद्धिनारान् प्रधान् कालीदास् मोहिनाइक्या लक्ष्मीना मोहि देविसिं भाजुनारां नसिडोलको मोहि धीन्नर्सिं. बिर्त्तवारले किलाभन्दा अर्घ्यालो नचापनु. विनातक्सीर जबद नगर्नु. जो यस बन्देजमा रहोइन. सो यस श्लोकमा भन्याको पातकि होला.

स्वदत्ताम्परदत्ताम्वा यो हरेद्वै वसुन्धराम् ।।
षष्टिवर्षसहश्राणि विष्ट्यायां जायते कृमि ।।१।।
स्वदत्तां द्विगुणं पुण्यं परदत्तानुपालनात् ।।
परदत्तापहारेण स्वदत्तां निष्फलं भवेत् ।।२।।
भूयो भूयो भाविनो भूमिपालान् नत्त्वा नत्त्वा याचते रामचन्द्रः ।।
सामान्योयं धर्मसेतुर्नृपाणां काले काले पालनीयो भवद्भिः ।।३।।

इति सम्वत् १९१० साल मिति श्रावणसुदि १० रोज १[८२] शुभम्---

मार्फत जङ्गबहादुर कुवर राणाजी १
मार्फत बँबहादूर कुवर राणाजी १
रुजु तीर्थराज पंडितज्यू १
रुजु उमाकान्त षत्रि १
रुजु सनकसिं षत्रि १
रुजु सिवप्रसाद अर्ज्याल् १
रुजु डिल्लिसिंह बस्न्यात् १
रुजु कृष्णबहादुर कुवर राणाजी १

---

८२. वि.सं. १९१० श्रावणशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
श्रावण	३२	आदित्य	दशमी	२०। १७

(७३ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीगुरुराजपंडितधर्माधिकारश्रीविजयराजपंडि(त)कज्यूकस्य पत्रम्--

आगे डिट्ठा पद्मनिधि पंडित पाडे सपत्निकके हामिले ... मुनि बाडासित षरिद गरि गालिलियाको पाकोटेलको ... पातालस्मेत् घर १ धन बडेनिलाइ सट्टा दि नीज धन बडेनिसित पारप्रछिन्न गरि गालिलियाको पोषलड्यांको ... लिग फसिकेवटेलको नीज धन बडेनिको बिर्ता घर १ ... लगा पातालमध्ये दक्षिणपट्टि ९ नौ हात १५ पन्ध्र ... ल पाताल र पश्चिमपट्टि हामिले बनायाको पाताल... गारो १ बाहेक राषि ६ छ अंगुल घटि १३ हात गज १२... लामु भयाको चारतल्या घर १ र पातालमध्ये निज ... इ निकास दक्षिणपट्टि चार अंगुल घटि सात हात ... स्मेत् १९१० साल भाद्रवदि १३ रोज ६[८३] का दिन ... जेठा नानि नगेन्द्रराज पंडितज्यू श्रीमाहिला नानि द्विजराज पंडितज्यूलाइ साछि राषि तिमिलाइ बक्स गरि बिर्ता दिज्यू. आजउप्रान्त येस घरमा हाम्रो र हाम्रा संतानको दावाधक्का नास्ति. तिमिले संतानदरसंतान ... भोग्य गर्नु भनि दस्कत् गरिदिज्यू. आफ्ना षातिरज्मासंग बिर्ताघर जानि भोग्य गर.

इति सम्वत् १९१० साल (मि)ति भाद्रशुदि ३ रोज ३[८४] शुभम्--

(७४ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधरुदावलीविराजमान-मानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहबहादुरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्--

---

[८३] वि.सं. १९१० भाद्रकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
भाद्र	१८	बृहस्पति	त्रयोदशी	२८। ३६

पत्रमा भाद्रवदि १३ रोज ६ भनी लेखिए तापनि भाद्रकृष्ण त्रयोदशीमा बृहस्पतिवार पर्छ, शुक्रवार पर्दैन ।

[८४] वि.सं. १९१० भाद्रशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
भाद्र	२३	मङ्गल	तृतीया	१९। १६

(वीरपुस्तकालय २०५ क्रमसङ्ख्यामा रहेको पात्रोबाट)

आगे सदर काठमाडौ भोसिटेल बस्न्या विश्वरुप रामचन्द्र पंडीत रेग्मीहरुले बेलकोट्मध्येको आफ्ना बितलप कुसबिर्त्ता घड्यारि तस्को सांध पुर्व मूलबाटे दक्षिण कालु कड्यालका मोहरिया छापको काल्हो पश्चिम् पध्याराको षोल्सी उत्तर चिलाउन्याको रुष येति चार किलाभित्रको पाषो जगा घरबारिको मोल मोहर रुपैया २४०मा सुकृ बिकृ गरि बेच्या डिट्ठा पद्मनिधि पंडीतले किन्या. तस्को बक्सउनि रुपैया १। दसवध रुपैया २४ ज्मा रुपैया २५। सदरदफदरषानामार्फत् हाम्रा हजुर दाषिल भयो. बेचन्याको दाम पाको. किंन्याको माटे पाको. आफ्ना षातिरज्मा बिर्त्ता जानि भोग्य गर.

इति सम्वत् १९११ साल मिति वैसाषवदि ९ रोज ६[८५] शुभम्---

मार्फत् वेणिमाधव उपाध्या १

(७५ सङ्ख्या)

श्रीगुरुराज वीजयराज पंडित

१

श्री ५ सर्कार

२

श्रीधर्माधिकार

३

श्रीसिंहसार्दूर्जङ्कंपति

४

श्रीधर्म

५

---

[८५] वि.सं. १९११ वैशाखकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
वैशाख	११	शुक्र	नवमी	३७। ४३

स्वस्ति श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज श्रीप्राइम्मिनिष्ट(र) यान कम्यांडर इन चिफ जनरल जङ्गबहादुर कुवर राणाजी श्रीकम्यांडर इन चीफ जनरल बंबहादूरकुवरराणाजी कस्य पत्रम्------

आगे ---१--- ज्यूलाइ हाम्रो मुषत्यारि भयामा ---२--- को गुरु पद्वी गुरु पदवीको षानकी ---३--- ---४--- दियाको छ. तपसीलबमोजीमका तिन बाबुका सन्तानले आफ्नाआफ्ना घरपिछेको जना १ को बाहेक गुरुपदवी आफ्ना घरको दियाको छ. षोसमोस हुन्याछैन. तपाञिपछि पनि तपाञीका छोरा नाति सन्तानपर्य्यन्त पनि यो मानमर्यादा ---२--- को गुरुपदवी गुरुपदवीको षानकी ---३--- ---४--- हाम्रा घरको जना १ को बाहेक गुरु पदवी षोस्मोस् गर्नु भनि ---५--- को दस्कत गरिदिञ्यू. तपाञिले र तपाञिका छोरा नातिले हाम्रा जीयको रोटिको बेगार नगरिञ्यालसम्म यो दस्कतबमोजीम रोल भयाका तिन बाबुका संतानले पनि थामनु. जस्ले थामैन. उस्लाइ पंचमहापातक् लाग्ला--

तपसिल

श्रीजनरल बद्रिनरसिंह कुवर राणाजी १ श्रीजनरल कृष्णबहादुर कुवर राणाजी २ श्रीजनरल रणउद्योत्सिंह कुवर राणाजी ३ श्रीजनरल जगत्सम्सेर जङ्ग कुवर राणाजी ४ श्रीजनरल धीरसम्सेर जङ्ग कुवर राणाजी ५ श्रीजनरल भक्तवीर कुवर राणाजी ६ श्रीकम्यांडर कर्णैल बषत जङ्ग कुवर राणाजी ७ श्रीकर्णैल कृष्णधोज कुवर राणाजी ८ श्रीकर्णैल षड्गबहादुर कुवर राणाजी ९ श्रीकर्णैल पृथीध्वज कुवर राणाजी १०

इति सम्वत् १९११ साल मिति वैसाषवदि १० रोज[८६] शुभ्म्---

(७६ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज श्रीप्राइम्मिनिष्टर यान् कम्यांडर इन चीफ जनरल जङ्गबहादुर कुवर राणाजी श्रीकम्याण्डर इन चीफ जनरल बँबहादुर कुवर

---

[८६] वि.सं. १९११ वैशाखकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
वैशाख	१२	शनैश्चर	दशमी	२३। ३

राणाजी श्रीजनरल कृष्णबहादुर कुवर राणाजी श्रीजनरल रणउद्दिप्सिंह कुवर राणाजी श्रीजनरल जगत्सम्सेर जङ्ग कुवर राणाजी श्रीजनरल धिरसम्सेर जङ्ग कुवर राणाजी श्रीजनरल भक्तविर कुवर राणाजी श्रीकम्याड कर्णैल बषतजङ्ग कुवर राणाजी श्री कर्णैल कृष्णबहादुर कुवर राणाजी श्रीकर्णैल षड्गबहादुर राणाजी श्री छोटा कर्णैल पृथ्वीधोज कुवर राणाजी श्रीकर्णैल केदारनसिं कुवर राणाजीकस्य पत्रम्-----

आगे श्रीगुरुज्यूके पूर्विया कुमाहि भट्ट तेह्रौत्या ब्राह्मण गैह्रका जातभातको कुरा परिआउदा अदालथ ठानाका डिट्ठा विचारि डाकि जात भाइ राषि तपाञिका दलान्मा कचहरि गरि अयनबमोजीम् निसाफ गरि छिनिदिनु घुसपेस षाई कसैका मोलायजापहि लागी पन्पक्ष गर्नामा पस्नुभयो भन्या अयनबमोजीम् बुझाउन पर्ला.

इति सम्वत् १९११ साल मिति श्रावनसुदि ८ रोज ४ शुभ्म्---

प्रमान्गी सुबेदार फत्त्यसिं थापा-१

(७७ सङ्ख्या)

श्रीगुरु

१

स्वस्ति श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज श्रीप्राइम्मिनिष्टर कम्यांडर इन चिफ जनरल जङ्गबहादुर कुवर राणाजी श्रीकम्यांडर इन चिफ बंबहादुर कुवर राणाजी श्रीजनरल कृष्णबहादुर कुवर राणाजी श्रीजनरल रणउद्दिपसिंह कुवर राणाजी श्रीजनरल जगत्संसेर जङ्ग कुवर राणाजी श्रीजनगर धीरशमशेर जङ्ग कुवर राणाजी श्रीजनरल भक्तवीर कुवर राणाजी श्री कम्यांडर कर्णैल कृष्णध्वज कुवर राणाजी श्रीकणेल खड्गबहादुर कुवर राणाजी श्रीछोटा कर्नेल पृथ्वीध्वज कुवर राणाजी श्रीकर्णैल केदारनसिंकुवरराणाजीकस्य पत्रम्----

आगे ---१--- के दर्बारमा दानदक्षिना जप पाठपूजा पुराण गैह्र सानु ठुलो काजकाम परिआउदा तपाइले मुक्तियारसंग साधि परिआयाको काजकाम गराउनु. तपाइसंग नसाधी दर्बारमा परिआयाको दान दक्षिना जप पाठ पुजा पुराण गैह्र सानु ठुलो कामकाज् कसैले गऱ्यो भन्या ऐनबमोजीम सजाय होला.

इति सम्वत् १९११ साल मिति श्रावणसुदि ८ रोज ४[८७] शुभ्म्---

प्रमान्गी सुबेदार फत्यसिं थापा

(७८ सङ्ख्या)

श्रीगुरुराज पंडीत धर्माधिकार श्रीविजयराज पण्डितज्यू

१

श्रीजेठा मैञा नानी

२

श्रीमछिन्द्रनाथ

३

श्रीफुल्चोकिदेवी

४

श्रीकुंभेश्वर महादेव

५

श्रीगुरुप्रोहित तीर्थराज पंडितज्यू

६

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमान-मानोन्नतश्रीश्रीश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयिनाम्----

आगे ---१--- के सम्वत् १९११ साल मिति वैसाषसुदि १२ रोज ३[८८] का

---

[८७] वि.सं. १९११ श्रावणशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
श्रावण	२०	बुध	अष्टमी	१२। २४

[८८] वि.सं. १९११ वैशाखशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
वैशाख	२९	मङ्गल	द्वादशी	४९। ४७

दिन हाम्रा ---२--- का विवाहमा नीज हाम्रा ---२--- का बाहुलिबाट संकल्प भयाका षेत् ३।मध्ये तपाञ्जिलाई बिर्त्ता बक्स्याका षेत् १। तस्को सरहबमोजींका घड्यारिस्मेत् हाम्रा वर्ष २७ का उमेर हुदा सर्वांक माफ बिर्त्ताबितलप् गरिबक्स्यौं. पाटन्का अम्बलमध्ये सानागाउ गसि षेत् मुरि ।१२।५ तस्को साध पूर्व प्रजाका सुनाबिर्त्ता र ---३--- का किकिंपा गुठि षेत्को आलि साध लुहकिल दक्षिण प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को आलि र रैकर षेत्को आलि साध लुहकील दक्षिण प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेतको आलि र बाटाको डिल साध लुहकील पश्चिम उत्तर प्रजाका सुनाबिर्ता षेत्को आलि साध लुहकिल दफे गसि षेत् मुरि ।१३।१५ तस्को साध पूर्व सानु बाटो साध लुहकिल पश्चिम् उत्तर प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को आलि साध लुहकील् दफे घपि षेत् मुरि ।८ तस्को साध पूर्व ---४--- का गुठि षेत्को आलि साध लुहकिल दक्षिण बाटाको डिल् साध लुहकिल पश्चिम् साना कुलाको डिल् साध लुहकिल उत्तर प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को आलि साध लुहकिल दफे घपि षेत् मुरि ।३ तस्को साध पूर्व प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को आलि साध लुहकिल दक्षिण बाटाको डिल् साध लुहकिल पश्चिम् उत्तर ---४--- का गुठि षेत्को आलि साध लुहकिल दफे तमोट् षेत् मुरि ।१५।१० तस्को साध पूर्व रैकर षेत्को आलि र प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को आलि साध लुहकिल दक्षिण प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को आलि र रैकर षेत्को आलि साध लुहकिल पश्चिम् कुलाको डिल् साध लुहकिल दफे उत्तर प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेतको आलि र साध लुहकिल तमोट् षेत् मुरि ।११।५ तस्को साध पूर्व प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को आलि साध लुहकिल दक्षिण रैकर षेत्को आलि र प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को आलि साध लुहकिल् पश्चिम् उत्तर प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को आलि साध लुहकिल् दफे सन्न्यासि षोला षेत् मुरि ।९ तस्को साधपूर्व रैकर षेत्को आलि साध लुहकिल दक्षिण पश्चिम् उत्तर प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को आलि साध लुहकिल दफे सानिषेल् षेत् मुरि ।१ तस्को साध पूर्व रैकर षेत्को आलि साध लुहकिल दक्षिण पश्चिम् उत्तर प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को आलि साध लुहकिल दफे गसि षेत् मुरि ।३।१५ तस्को साध पूर्व ---४--- का गुठि षेत्को आलि साध लुहकिल दक्षिण ---४--- का गुठिषेत्को आलि र प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को आलि साध लुहकिल पश्चिम प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को आलि साध लुहकिल उत्तर कुलाको डिल् साध लुहकिल दफे मोस्याषेत् मुरि ।.।१० तस्को सांध पूर्व प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को र ---५--- का गुठि षेत्को आलि साध

लुहकिल दक्षिण पश्चिम् उत्तर प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को आलि साध लुहकिल दफे ठसिष्वाट् षेत मुरि ।९।५ तस्को साध पूर्व बाटाको डिल् साध लुहकिल दक्षिण पश्चिम उत्तर प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को आलि साध लुहकिल दफे इयाटगीन् षेत् मुरि ।१।१० तस्को सांध पूर्व सानु बाटो र प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को आलि सांध लुहकिल दक्षिण प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को आलि साध लुहकिल पश्चिम उत्तर ब्राह्मणका बिर्त्ता षेत्को आलि साध लुहकिल् दफे ठसिष्वाट् षेत् मुरि ।१० तस्को सांध पुर्व दक्षिण सानु बाटाको डिल् साध लुहकिल पश्चिम्उत्तर प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को आलि साध लुहकिल दफे गलसि षेत् मुरि ।५।५ तस्को साध पूर्व दक्षिण प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम् कप्तान् दलजीत बिष्टका बिर्त्ता षेत्को आलि साध लुहकिल उत्तर प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को आलि सांध लुहकिल दफे गलसि षेत् मुरि ।१।१० तस्को साध पूर्व दक्षिण पश्चिम् उत्तर प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को अालि साध लुहकिल दफे गल्सी षेत् मुरि ।३ तस्को सांध पूर्व दक्षिण प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को आलि साध लुहकिल पश्चिम् बाटाको डिल् सांध लुहकिल उत्तर प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को आलि साध लुह दफे गल्सि षेत् मुरी ।.।१५ तस्को साध पूर्व दक्षिण प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को आलि साध लुहकिल पश्चिम् बाटाको डिल साध लुहकिल् उत्तर प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को आलि साध लुहकिल दफे गोडाषेल षेत् मुरि ।.।६।५।३ तस्को साध पूर्व बाटाको डिल् साध लुहकिल पश्चिम् उत्तर रैकर षेत्को आलि साध लुहकिल दफे भाजुमनको गल्सि षेत्को ष्वाक अटष्वाट् षेत् मुरि ।.।१० तस्को साध पूर्व प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को आलि सांध लुहकिल दक्षिण रैकर षेत्को आलि सांध लुहकिल पश्चिम् साना बाटाको डिल् सांध लुहकिल उत्तर प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को आलि सांध लुहकिल दफे अटष्बाट् षेत् मुरि ।.।१० तस्को सांध पूर्व रैकर षेत्को आलि सांध लुहकिल दक्षिण पश्चिम् उत्तर प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को आलि सांध लुहकिल देफे गोडाषेल षेत् मुरी ।१ तस्को सांध पुर्व दक्षिण प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को आलि साध लुहकिल पश्चिम् बाटाको डिल् सांध लुहकिल उत्तर प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को आलि साध लुहकिल दफे गोडाषेल षेत् मुरि ।.।१५ तस्को सांध पुर्व दक्षिण पश्चिम् उत्तर प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत्को आलि सांध लुहकिल येति सबै सिमानाभित्र षेत् १। घड्यारि पाषो मुरि ।२० को साटो पानि षेत् दिदा डेढो घटाइ षेत् मुरि ।१३।६।५।३ ज्मा षेत् १।१३।६।५।३ को सर्वांक माफ बिर्त्ताबितलप

जानि संतानदरसन्तानपर्य्यंत परम सुख भोग्य गर्नुहवस्. हामिलाइ आसिर्वाद बक्सदैरहनुहवस्. यो बिर्त्ता षेत संकल्प हुदा संकल्पवाक्य पढन्या ---६--- पानि हालन्या श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज श्रीप्राइम्मिनिष्टर यान् कम्यानडर इन चिफ जनरल जङ्गबहादुर कुवर राणाजी सांध लगाउन्या सधियार घरथर विष्णुदत्त षनाल् डंगोल ब्रह्मटोलको भीम नरहरि मचा ढोकाको बेषासिं चीगढी सदरबाट जान्या सिपाहि बाका षत्रि सानागाउको द्वान्या धनविर भलामानिस् षरिदार लक्ष्मिनाथ गजुऱ्याल् बहिदार राजमानसिं मोहि धनको सिदिगु नन्द पिपाज्मादार विष्णुसिं नेवार. बिर्त्तावारले किलाभन्दा अर्घ्यालो नचापनु विनातक्सीर जबद नगर्नु. जो यस बन्देजमा रहैन. सो यस श्लोकमा भन्याको पात्तकि होला.

स्वदत्ताम्परदत्ताम्वा यो हरेद्वै वसुन्धराम् ।।
षष्टिवर्षसहश्राणि विष्टायां जायते कृमि ।।१।।
स्वदत्तां द्विगुणं पुण्यं परदत्तांनु पालनात् ।।
परदत्तांपहारेण स्वदत्तां निष्फलं भवेत् ।।२।।
भूयो भूयो भाविनो भूमिपालान् नत्त्वा नत्त्वा याचते रामचन्द्र ।।
सामांन्योयं धर्मसेतुर्नृपाणां काले काले पालनीयो भवद्धि ।।३।।

इति सम्वत् १९१२ साल मिति चैत्रवदि १३ रोज ५[८९] शुभम्

मार्फत् जङ्गबहादुर कुवर राणाजी-१
मार्फत् बँबहादुर कुवर राणाजी-१
मार्फत् कृष्णबहादुर कुवर राणाजी-१
मार्फत् भक्तवीर कुवर राणाजी-१
मार्फत् जगत्सम्सेर जङ्ग कुवर राणाजी-१
मार्फत् बषतजङ्ग कुवर राणाजी-१

---

[८९] वि.सं. १९१२ चैत्रकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
चैत्र	२३	बृहस्पति	त्रयोदशी	२६। २४

(७९ सङ्ख्या)

श्रीकासि

२

मंगलगौरि

३

श्रीवजयश्वर

४

श्रीवैद्यनाथेश्वर

५

अल्पमृत्युहरेश्वर

६

श्रीविश्वेश्वर

७

श्रीकालभैरव

९

विश्वेश्वरादि देवता

११

श्रीवीरेश्वर

१०

सिद्धेश्वरी

८

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामलिणनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्--------------

आगे ---१--- बाट आफ्ना पितृपितामहहरुले ---२--- मा ---३--- का नगिचमा स्थापना गर्‍याका ---४--- ---५--- ---७--- ---८--- ---९--- ---१०--- ---११--- हरुका प्रतिदिन पूजानिमित्त ---४--- का मंदिरविषये प्रतिदिन सदावर्तनिमित्त ---२--- वासिका वर्षासन निमित्त पनि सदावर्त पूजाका काम कारिन्दाका वृत्तिनिमित्त ---४--- ---११--- प्रिति गरि सम्वत् १९१२ साल मिति शुद्धआषाडसुदि ११ रोज ४ मा गुठि राषिबक्स्याको काठमाडौ जील्ला टाहाचलका षेत ६। दानपत्रमा लेषियाको नीज ---१--- का उक्तिले श्लोकबद्ध र भाषाबमोजिीं ।। श्लोक् ।।

आसीत्पंडितमौलिमण्डनमणिश्रेष्ठो गुरुर्भूभुजां
नित्यध्यातनिज्येष्टदैवतकृपामीलच्चतुर्वर्गकः ।।
पाडे इत्युपनाम्नि कास्यपकुले गौरिश्वराख्यद्विज-
स्तत्पुत्रोथ जगन्निवास उदभूद्विश्रान्तकीर्तिः क्षितौ ।।१।।
तस्माद् भूपतिवृन्दवन्दितपदो नारायणाख्योभव-
त्तस्यासित्तनयोदयोदयनयोन्मीलन्मनोनिर्मलः ।।
नानाशास्त्रविचारचारचारितो नागेश्वराख्यः सुधी-
र्य्यत्पुण्यामरपादपोद्भवफलं प्रोज्जम्भते भूतले ।।२।।
स्वस्तिश्रीगुरुराजपंडितपुरो धर्माधिकारं पदं
प्राप्तः श्रीविजयादिराजविबुधश्रेणिपतिस्तत्सुतः ।।
गोर्षाधीशसुरेन्द्रविक्रममहाराजस्य वित्तो गुरु-
स्तत्पुत्रोथ नगेन्द्रराजबुधराड् वर्वर्त्ति भूमितले ।।३।।
सम्वद्बाहुमहीनवेन्दु १९१२ प्रमिते ज्येष्ट्यान्त्यमासे सिते
पक्षे विश्वतिथौ ११ दिने विधुभुवो गोरक्ष्यभूमिपतेः ।।
मंत्रिश्रेणिकिरीटहीरसदृशश्श्रीजङ्गबाहादुरा-
ल्लब्ध्वं स्वेन पुरैव षद्शतमुरीक्षेत्रं च तेनार्प्पितं ।।४।।
विजयश्वरदेवस्य वैद्यनाथस्य चोभयोः ।।
काश्यां स्थापितयोः पूर्वैरर्चनाय च तद्गृहे ।।५।।
अविच्छिनान्नसत्राय काशिवासिजनस्य च ।।
वर्षाशनायाल्पमृत्युहरस्याप्यर्चनाय च ।।६।।

श्रीविश्वेश्वरपूजार्थसिद्धेश्वर्य्यार्चनाय च ।।
श्रीविरेश्वरकालादिभैरवाभ्यर्चनाय च ।।७।।
सन्तसत्रार्चनाकार्यकारिमानुषवृत्तये ।।
विजयश्वरविश्वेशदेवादिनां सुतुष्टये ।।८।।
पंचभिः कुलकं ।।
क्षेत्रषट्कमितं रम्यं कान्तिपुर्य्यां टहाचले ।।
यस्यायमादाय कृता व्यवस्थोकार्चनादिषु ।।९।।
नगेन्द्रराजाख्यबुधेश्वरेण विनिर्मितोयं ..कृतैकमार्गः ।।
यावद्रवीन्दू दिवि दीव्यतोमूतावत् क्षितौ संसरताच्छ्रिवेनः ।।१०।।
यः कश्चिन्निजवंशजोथ नृपतिर्मंत्रि तथान्यो जनः
षट्क्षेत्रं हि सुरार्चनादिविधये संस्थापितं लोकतः ।।
वांछेद्धर्तुमथो छलाद्विनिमयं कर्तुं च विश्वेश्वर-
स्तं प्रेक्षेत कुदृष्टितो हितकरं प्रेक्षेत कारुण्यतः ।।१।।

।। भाषा ।।

सम्पूर्ण पंडितका शिरोमणि अनेक राजन्का गुरु नित्य ध्यान गऱ्याका इष्ट देवताका कृपाले धर्म अर्थ काम मोक्ष पदार्थ पायाका काश्यप गोत्रविषे पाडे उपनाम भयाका गौरीश्वर पंडित भया. तन्का पुत्र पृथ्वितलविषे प्रख्यात किर्ति भयाका जगन्निवास पंडित भया ।।१।।

तन्का पुत्र सकल राजन्ले पाउमा प्रणाम दियाका नारायण पंडित भया. तनका पुत्र दयाका उदयले नितिले युक्त भयाको मन हुनाले अति निर्मल अनेक शास्त्रका विचारले सुन्दर आचरण भयाका नागेश्वर पंडित भया. जन्ले गऱ्याका पुण्यरूपि कल्पवृक्षको नाना फल पृथ्वीतलविषे प्रतिदिन बढेको छ. तन्का पुत्र स्वस्ति श्री ---१२--- पदवीकन प्राप्त हुनुभयाका सकल पंडित् मंडलीका अधिपति ---१३--- हुनुहुन्छ. तन्का पुत्र गोर्षाधीस ---१४--- का गुरु भूमंडलविषे अति प्रख्यात ---१--- विराजमान हुनुहुन्छ ।।३।।

इनै ---१--- ले ---१४--- का मंत्रिमंडलका शिरोमणि श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज श्रीप्राइम्मिनीष्टर यान् कम्यांडर इन चीफ जनरल जङ्गबहादुर कुवर राणाले पैल्ही

आफुलाइ दान गरिदियाको काठमाडौ जिल्ला टहाचल षेत मुरि ६०० आफ्ना पितृपितामहले ---२--- मा ---३--- का नगीचमा स्थापना गऱ्याका ---४--- ---५--- को र ---६--- ---७--- ---८--- ---९--- ---१०--- इन्का प्रतिदिन पूजानिमित्त ---४--- का मंदिरविषे प्रतिदिन सदावर्तनिमित्त ---२--- वासिका वर्षासननिमित्त पनि सदावर्त पूजाका कामका कारिन्दाका वृत्तिनिमित्त पनि ---४--- ---५--- प्रिति गरि सम्वत् १९१२ साल मिति शुद्धआषाढसुदि ११ रोज ४ मा गुठ राषियो ।।४।५।६।७।८।।

टहाचलका इनै ६ षेतका प्रतिवर्षका आमदानिले पैल्हि कह्याका ---११--- को पूजा सदावर्त प्रतिवर्च चलाउनु ।।९।।

---१--- बाट बनायाको यो धर्मको अति उत्तमार्ग जाहातक् आकासविषे सूर्य चन्द्र उदाउछन् तहातक अविछिन्न भइ पृथिवीतलविषे चलिरहोस् ।।१०।।

---१--- बाट ---२--- का ---११--- का पूजाहेरुनिमित्त गुठ राषेका इनै ६ षेतमा आफ्ना वंसको मनुष्य अथवा परवंसि अथवा राजा मुषतियार मंत्रिप्रभृति जो कोहि पनि लोभले केहि छलले हर्नाको मन्सुब गर्ला अथवा अन्यत्र सट्टा गर्नाको मनन्सुवा गर्लान् तेसका उपर ---७--- को कुदृष्टि होला. जो त यो.. संभार गर्ला तेसका उपर ---७--- का करुणा नजर पर्नन् ।।११।।

भनि दानपत्रमा लेषियाबमोजीम् हामिबाट पनि थामि हाम्रा वर्ष २७ का उमेर हुदा लालमोहोर गरिबक्स्यौं---

तपसिल

आमदानि काठमाडौका अम्बलमध्ये टहाचल सेरा... को ज्मा मोहर रुपैञा ९४८।।'''।१ के शयकरा २० का दरले बट्टा कट्टि गरि लाठसाहि ज्मा रु ७९०।।''।२

...धान मुरि २९०।.।४ को दरले ।९ ताके मोहर रुपैया ६४४।। को लाठसाहि रु ५३७'।

...गहु मुरि ४४।१९ का दर ।६ ताके मोहरु १४९।।।'।१ को लाठसाहि रु १२४।।।'।।।

...षानि मोहर रुपैया १५४।'' को लाठसाहि रु १२८।।''।२

... ज्मा लाठसाहि रुपैञा ७७४।।'

... के ९०।।।'

... नैमित्य पूजा र अरू पर्वपर्वका पूजाके २६'''

... नैमित्यक पूजाके मैन्हावारि १।.। का दर

------------१२५///

... धन पूजाके ------–५

... पूजाके------------–१

...जन्माष्टमिका पूजाके ------।।.

...रिके------------–१।।.

... मा तेल लाउनाके------१

... न्या लालटेन बालनाके----२

हाके ---- ६४।।//

...हारि-- १ के ---४०

...द्वान्या--- १ के ---२४

...आरतीके......।।//

... का नित्य नैमित्यकर अरू पर्वपर्वका पूजाके ११।.

... नैमित्यक पूजाके मैन्हावारि ।।. का दरले ---६

... बन्धनके ---२।।.

...माष्टमिके --- ।।।.

... मीपूजा बत्ति बालनास्मेत्के ---२

... को वर्षदिनका आदित्यवारका पूजाके ----२

... को वर्षदिन सोमवारका पूजाके---------२

.. को वर्षदिनका ...वारका पूजाके---------२

...को वर्षदिनका मंगलवारका पूजाके------–२

...को वर्षदिनका शनिश्चरवारका पूजाके------२

... को वर्षदिनका शुक्रवारका पूजाके---------२

सदावर्त रोजिन्दा सिधा ८ के ज्मा रुपैया---------२६४।।.

चावल रोजिन्दा सिधा ८ के दर ऽ।।। ताके सेर ६ का दरले वर्ष १ के चावल मन् ५४ के दर १ को चवाल सेर २० ताके ----------१०८

दाल रोजिन्दा सेर १ का दरले वर्ष १ के दाल मन् ९ के दर रु १ को सेर २० ताके---------१८

नुनके----–५

घ्यूके----१६
लकडीके----२५
पालाके-----२।।.
दक्षिणा रोजिन्दा सिधा ८ के रु।. का दर्ले वर्ष १ के ---९०
---२--- वासि जना ६ के वर्षासन् दर जवान् १ के रु ३० ताके ज्मा रु १८०
कारिन्दाके दर्माहा ज्मा रु ---२१६
डिट्ठा १ के ---१००
लेषन्या १ के ---४०
जगाजगामा पूजा गर्न्या सिधा बाडन्या १ के ---४०
चप्रासि १ के ---३६
बाकि लाठसाहि रुपैया १६ऽ।२

यो गुठि रह्याको षेत ६। को नेपालबाट षेत पजनि गरि बालि तहसिल बिक्रि गरि लाठसाहि साटि ---२--- पठाउन्याले माथि आमदानिमा लेषियाबाहेक मोहिहरुबाट आउन्या दाजोपाथीका धान षानगी षाई काम गर्नु ---२--- मा रुपैया पुग्यापछि लेषियाबमोजीमको षर्च गर्नु र साल तमाम भयापछि आमदानि षर्चको भाउ घट्याबढ्याको कसर वासिल बाकि गरि बाकिका रुपैया सबै जगेरामा ज्मा गरि राषनु. देवालय भत्क्या बिग्र्यामा र अन्न गैह्रको भाउ साह्रै महगो भै आमदानिले नपुग्दा अथवा गुठि षेतमा असिनाले भयो अरु केहि बेहोराले सावुद बालि नउठ्यामा पनि तेहि सालवसाल रह्याका जगेराले काम चलाउनु.

इति सम्वत् १९१३ साल मिति वैसाषवदि ४ रोज ५[९०] शुभम्---

(८० सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीमद्दतिप्रचण्डभुजदण्डमंण्डितोदण्डषड्गखण्डितोदण्डवैरिन्द्र-

---

[९०] वि.सं. १९१३ वैशाखकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
वैशाख	१३	बुध	तृतीय	२८। १२

बुधवार तृतीया २८ घडी १२ पलाउप्रान्त चतुर्थीमा यो पत्र लेखिएको देखिन्छ।

मण्डलोडण्डमुण्डमण्डलीमण्डितावनिखण्डो दण्डकीर्तिस्थितिस्थापक श्री ३ महाराज जङ्गबहादुरकुवरराणाजीसाहदेवानां सदा संग्रामविजयशालीनां----------

आगे श्रीगुरुराज पंडित धर्माधिकार विजयराज पंडितज्यूके सम्वत् १९१३ साल वैसाषसुदि ३ रोज[९१] का दिन अक्षतृतीयापर्वमा हामिबाट संकल्प गरिबक्स्याको काठमाडौको हिटिढोकाबाहिर विष्णुमतिका किनाराको बझांगी राजा गजराजसिंहछेउ किन्याको पर्षालभित्रका बघैचा र घर १ र पर्षालका वल्यानिभित्रको स्मेत् कुसपानि हालि बिर्त्ताबितलप गरिबक्स्यौ हामिलाइ र हाम्रा संतानलाइ आसिर्वाद बक्सनुभै बिर्ताबितलप जानि भोग्य गर्नुहवस्.

इति सम्वत् १९१३ साल मिति आश्विनवदि ६ रोज ६[९२] शुभ्म्-----

(८१ सङ्ख्या)

(स्वस्ति श्री)गिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविवि(धविरुदा)वली-विराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराज(श्रीश्री)श्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहबहादुर-सम्सेरजङ्ग(देवानां)सदा समरविजयीनाम्-------------

स्वस्ति श्रीमदतिप्रचण्डभुजदण्डमण्डितोदण्डषड्ग... दण्डवैरिन्द्रमण्डलोदण्ड-मुण्डमण्डलिमण्डि... खण्डोदण्डकिर्तिस्थितिस्थापक श्रीश्रीश्रीमहा(राज जङ्गबहादुर कुवर राणाजिलाई श्रीराजा भुपेन्द्र... सरह काठमाडौको हिटिका घरबारि बेच्यो. त... राजविर कर्मिका घरको किलास् गारो र बारि... नरसिं श्रेष्ट मैनसिंह सहदेउ सैष्वा ज्यापुका दा... पश्चिम् दाताका बाकि बारिदेषि उत्तर विष्णुम(ती)... बारिका तेर्सो बाटोदेषि पूर्व मूलबाटोदेषि द... ति साधभित्रका जाव घर षा २ हात ३ अगुंल्... षा

---

[९१] वि.सं. १९१३ वैशाखशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
वैशाख	२७	बुध	तृतीया	२४। ४५

[९२] वि.सं. १९१३ आश्विनकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
आश्विन	५	शुक्र	पञ्चमी	६। ४

शुक्रवार ६ घडी ४ पलाउप्रान्त षष्ठी लागेको देखिन्छ ।

५३ हात १६ सुक्रिबिक्रि गरि बेच्यो. तस्को मो... २५१ तस्को दसवन् रुपैया २५′।। छेभडेलका... विरसिं बिष्टमार्फत् हाम्रा हजुर दाषिल भयो. बेच(न्याको दा)म पाको. किंन्याको घरबारि पाको. तस्को दृष्टसा(क्षि)... चि सिद्धिमानसिं राजभडारी लेफटेन्ट कर्णेल... माझी थाकस्थापित कर्मिनायेक भान्नारान्... बेचनु किनु आफ्ना मनोग्य गर्नु आफ्ना षाति... सुनाबिर्त्ता जानि भोग्य गर.

इति सम्वत् १९१३ सा(ल) मार्गवदि ३० रोज ५[९३] शुभम्------

(८२ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहबहादुरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्--------

आगे श्रीगुरुराज पंडित धर्माधिकार श्रीविजयराज पंडितज्यूलाइ सम्वत् १९१३ साल वैसाषसुदि ३ रोजका दिन अक्षतृतीयापर्वमा श्री ३ महाराज जङ्गबहादुर कुवर राणाजीबाट आफ्नु किनुवा बिर्ता काठमाडौको हिटिढोकाबाहिर विष्णुमतिका किनाराको बझांगी राजा भुपेन्द्रसिंहछेउ किन्याको पर्षालभित्रका बघैचा र घर १ र पर्षालभित्रको स्मेत् कुसपानि संकल्प गरि बिर्त्ताबित(ल)बको १९१३ साल आश्विनवदि ६ रोज ६ का दिन स्याहामोहोर गरिदियाबमोजीम्को जगा र घर १ स्मेत् हामिबाट पनि थामि हाम्रा वर्ष २८ का उमेर हुदा सर्वकर अकर सर्वांक माफ् बिर्ताबितलपको मोहर गरिबक्स्यौ. आफ्ना षातिरज्मासंग सर्वकर अकर सर्वांक माफ् बिर्ताबिलतव जानि सुषभोग्य गर्नुहवस् ।।

स्वदत्ताम्परदत्ताम्वा यो हरेद्वै वसुन्धराम् ।।
षष्टिवर्षसहश्राणि विष्टायां जायते कृमि ।।१।।

---

[९३] वि.सं. १९१३ मार्गकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
मार्ग	१४	बृहस्पति	अमावास्या	३५। ४०

इति सम्वत् १९१३ साल मिति फाल्गुणवदि ११ रोज ६[९४] शुभम्

मार्फत श्रीप्राइम्मिनिष्टर यान् कम्यांडर इन चिफ जेनरल बँबहादुर कुवर राणाजी १

मार्फत कम्याण्डर इन चीफ जनरल कृष्णबहादुर कुवर राणाजीः १

मार्फत् लेफटेन्ट जनरल जगज्जङ्गबहादुर कुवर राणाजी १

मार्फत् कर्णेल....

(८३ सङ्ख्या)

श्री ५ सर्कार

१

(लिषित)म् बनारसदेषि काठमाडौ इन्द्रचोकटेल बस्न (आउन्या) कृष्णाराम जोसि आगे सहर काठमाडौ तब्बोटेल ब(स्न्या ष)रिदार हरिलाल पाडेसंग चादिका लाठसाहि रुपै(या १२५) अंकेपि येक सै पचिस् कर्जा लिञा. येस रुपैया... फसिकेवटेलका रंगनाथ पंडित प्याकुन्याल ... टेलका सक्तिवल्लभ अर्ज्यालसंग मेरा बाबा ज... जोसिले सुक्रिबिक्रि गरिलिराष्याको सहरका फसिकेवटेलको बारि पाताल दिञा. आजका ... भित्र निषन्न आईन भन्या ---१--- मा बवन्ति पारि (बि)क्रिको लालमोहर गराइलिनु. येसमा कसैले... यो पाताल हाम्रो हो. रुपैञा लिनु छ भनि तम... पत्र केहि सनदपत्र ली झगडा गर्न आयाभ(न्या)... उला. तिमिले येस मोलमा लालमोहर ग... येस पातालका हामिले सुक्रिबिक्रि गरिलिदा... बाबाका नाउको सुक्रिबिक्रिका लालमोहर... मिलाइदिया र प्रछिन्नसंग सुक्रिबिक्रिको (प)त्र लेषिदिञा. येस बातका साछि गुचाटे(ल बस्न्या वि)ष्णुदत्त पंडित नेपाल् वटु गुजाटेलको लक्ष्मि... त अर्ज्याल् पोषलड्यांको श्रीधर पंडित ला... पाकोटेलको ज्मादार भिमसेन षत्रि लेष(क) मेजर बुद्धिमान्सी.

इति सम्वत् १९१४ साल ... शुदि १० रोज ४ शुभम्---

---

[९४] वि.सं. १९१३ फाल्गुनकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
फाल्गुन	११	शुक्र	एकादशी	३५। ४६

(८४ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीगुरुराजपण्डितश्रीविजयराजपंडितज्यूकस्य पत्रम्-----

आगे धर्माधिकारका सालवसालका आमदानिमध्ये सम्वत् १९१४ साल मिति श्रावणसुदि ५ रोजदेषि हाम्रा सन्तानलाइ यो धर्माधिकारको पगरि रहनज्यालसम्म हामिबाट राख्याका पाठसालमा पढाउन्या पंडित जना २ पढन्या विद्यार्थी जना १० टहलुवा जना १ ज्मा जवान् १३ लाइ बमोजीम् तपसीलका दरले दर्माहा पैसा सोह्र गडि रुपैया नौ सय बिस् ९२० प्रतिवर्ष नीज धर्माधिकारका तहबिलबाट दी सबै सास्त्र पढनु पढाउनु गर्नु भनि पाठसाला राषिदिञ्यूं. हाम्रा संतानदरसन्तानमा यो धर्मधिकारको पगरि जस्लाइ होला नेपालमा सास्त्रको चर्चा बढोस् भन्नानिमित्त हामिबाट रह्याका पाठसालमा हाम्रो धर्म थामि सालवसाल धर्माधिकारका आम्दानिमध्ये लेषियाबमोजीम्को दर्माहा दि बढिया पंडित र विद्यार्थिहरु राषि पढनु पढाउनु गराइ शास्त्रको चर्चा बढाइ हामिबाट गर्‍याको धर्म थामनु भनि दस्कत गरिदिञ्यूं-----

तपसिल

शास्त्र पढाडन्या पंडित जना २ के वर्ष १ के पैसा १६ गंडि रुपैया---	६४०
पंडितजना १ के मैन्हा १ के रु २८।'१ ताके वर्ष १ के---	३४०
पण्डित जना १ के मैन्हा १ के रु २५ ताके वर्ष १ के---	३००
विद्यार्थी जना १० के फिजवान् २ रुपैयाका दरले मैन्हा १ के रु २०---ताके वर्ष १ के पैसा १६ गंडि रुपैया---	२४०
टहलुवा जना १ के मैन्हा १ के रु ३ ता के वर्ष १ के पैसा सोह्र गंडि रुपैया---	३६
मसि हरिताल् गेरु कागज कलं गैह्र षर्च वर्ष १ के पैसा सोह्र गंडि रुपैया---	४९२०

इति सम्वत् १९१४ साल मिति श्रावणसुदि ५ रोज १[९५] शुभम्---

मार्फत् जनरल पद्मजङ्ग राणा १

---

[९५] वि.सं. १९१४ श्रावणशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
श्रावण	१३	आदित्य	पञ्चमी	१३। ९

(८५ सङ्ख्या)

श्रीगुरुराज पंडीत श्रीद्विजराज पंडीतज्यू

१

श्रीगुरु वटुकनाथ मिश्रज्यू

२

श्रीनानिमहाराजधिराज

३

श्रीहरिसिद्धि

४

श्रीनवदुर्गा

५

श्रीतलेजु

६

श्रीगणेश

७

श्रीगुरुप्रोहित अम्बरराज पंडीतज्यू

८

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्------

आगे ---१--- लाइ ९७ सालमा हाम्रा व्रतबंधन विवाहमा ---२--- के बित्तां बक्स्याको षेत् ५। को उठति मोहर रुपैया ६४०।।″। तस्को सरहबमोजीम घड्यारि पाषो षेत १। को उठति मोहर रुपैया ५५।।.।।।२ षेत घड्यारि ज्मा षेत ६। को ज्मा उठति मोहर रुपैया ६९६।″।।।३ को जगा बित्तां बक्सि सांध लाग्याको हो. सोबमोजीम येस पालि ---३--- का व्रतबन्धनमा पनि बित्तां संकल्प गर्नु भंन्या सम्वत् १९१४

साल मिति ज्येष्टशुदि ५ रोज ५ का दिन ---३--- का व्रतबन्धमा ---३--- बाहुलिबाट संकल्प गरि ज्मा उठति मोहर रुपैया ६८३।।'''३ भयाको संकल्प षेत मुरि ।९ तस्को सरहबमोजीमको घड्यारि पाषो षेत १। हाम्रा वर्ष २९ का उमेर हुदा सर्वकर अकर सर्वाङ्ग माफ बिर्त्ताबितलप गरिबक्स्यौ. किर्त्तिपूरका अम्बलमध्ये षुयेल षेत मुरि ।९६ तस्को सांध पुर्व किलाको डिल् साध लुहकिल दक्षिण रैकर षेतको आलि र ब्राह्मणका बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम् कुलाको डिल् सांध लुहकिल उत्तर ब्राह्मणका बिर्त्ता षेत र आलि सांध लुहकिल दफे एजन् षेत १।३ तको साध पूर्व ब्राह्मणका बिर्त्ता षेतको आलि र रैकर षेतको आलि साध लुहकील दक्षिण कुलाको डिल् र रैकर षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम् षोलाको डिल् र रैकर षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर रैकर षेतको र रंजित गिरिका मठ गुठिका षेतको र ब्राह्मणका बिर्त्ता षेतको साध लुहकिल ठेचोका अम्बलमध्ये मसांढि षेत मुरि ।६ तस्को सांध पूर्व कुलो र रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण रैकर षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम् कुलाको डिल् साध लुहकिल उत्तर रैकर षेतको साध लुहकिल दफे ऐ षेत मुरि ।३ तस्को सांध पुर्व दक्षिण पश्चिम् उत्तर रैकर षेतको आलि र षेत साध लुहकिल दफे षेत मुरि ।७ तस्को सांध पुर्व दक्षिण पश्चिम उत्तर रैकर षेत र आलि साध लुहकिल ठैवका अम्बलमध्ये फुचिम षेत मुरि ।९३ तस्को साध पुर्व कुलाको सांध लुहकिल दक्षिण रैकर षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम कुलाको डिल साध लुहकिल उत्तर रैकर षेतको आलि र ---४--- का गुठि षेतको र रैकर षेतको र ---५--- का गुठि षेतको लुहकिल दफे ऐ षेत मुरि ।३ तस्को साध पूर्व दक्षिण रैकर षेतको सांध लुहकिल पश्चिम कुलाको डिल् साध उत्तर रैकर षेतको सांध लुहकिल लुभुका अम्बलमध्ये सुकाफल षेत मुरि ।६ तस्को साध पूर्व दक्षिण पश्चिं रैकर षेतको र आलि साध लुहकिल उत्तर कुलाको डिल् साध लुहकिल दफे ऐ षेत मुरि ।५ तस्को साध पुर्व रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण षोलाको डिल सांध लुहकिल पश्चिम उत्तर रैकर षेतको आलि सांध लुहकिल दफे जेठाषुसि षेत मुरि ।१६ तस्को सांध पुर्व दक्षिण पश्चिम रैकर षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर कुलाको डिल् र रैकर षेतको आलि साध लुहकील दफे जेठाषुसि षेत मुरि ।२३ तस्को साध पूर्व रैकर षेतको र सानुषहऱ्यापारि रैकर बारिको डिल् साध लुहकिल दक्षिण नीज सानुषहऱ्यापारि रैकर षेतको आलि र बाटाको डिल् साध लुहकिल

पश्चिम् रैकर षेतको आलि र षेत साध लुहकिल उत्तर रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दफे गलसि षेत मुरि ।१।५ तस्को सांध पूर्व बाटाको डिल् सांध लुहकिल दक्षिण रैकर षेतको ठुलो आलि सांध लुहकिल पश्चिम् उत्तर रैकर षेतको आलि र षेत सांध लुहकिल दफे ऐ षेत मुरि ।१ तस्को सांध पूर्व दक्षिण रैकर षेतको आलि सांध लुहकिल पश्चिम् दीर्घकुमारीको बिर्ता षेतको सांध लुहकिल उत्तर रैकर षेतको ठुलो आलि सांध लुहकिल् दफे ऐ षेत मुरी ।१ तस्को सांध पूर्व गोसाञीका मठ गुठि षेतको आलि सांध लुहकिल दक्षिण दीर्घकुमारिका बिर्त्ता षेतको सांध लुहकिल पश्चिं रैकर षेत्को साध लुहकिल उत्तर बाटाको डिल् सांध लुहकिल दफे ऐं षेत मुरि ।४२ तस्को सांध पूर्व गोसाञीका मठ गुठि षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण रैकर षेत र कुलाको डिल् सांध लुहकिल पश्चिं दीर्घकुमारिका बिर्त्ता षेतको सांध लुहकिल उत्तर रैकर षेत र दीर्घकुमारिका बिर्त्ता षेतको सांध लुहकिल दफे ऐं षेत पाथी ।.।५ तस्को सांध पूर्व दक्षिण पश्चिम दीर्घकुमारिका बिर्त्ता षेतको आलि सांध लुहकिल उत्तर कुलाको डिल् सांध लुहकिल दफे ऐं षेत मुरि ।४।१५ तस्को सांध पूर्व बाटाको डिल् सांध लुहकिल दक्षिण दीर्घकुमारिको बिर्त्ता षेतको आलि सांध लुहकिल पश्चिम उत्तर रैकर षेतको आलि सांध लुहकिल् दफे चाकमकल षेत मुरि ।१६ तस्को सांध पूर्व रैकर षेतको आलि र दीर्घकुमारीका बिर्त्ता षेतको र रैकर षेतको आलि सांध लुहकिल दक्षिण बाटाको डिल् सांध लुहकिल पश्चिम रैकर पाषाको सांध लुहकिल उत्तर दीर्घकुमारिका बिर्त्ता षेतको आलि सांध लुहकिल दफे ज्वोरपुरमध्ये कांष्वाट् षेत मुरि ।६ तस्को सांध पूर्व प्रजाका सुना बिर्त्ता षेतको सांध लुहकिल दक्षिण गाभाल ब्राह्मणका बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम् बाटाको साध लुहकिल उत्तर रैकर बाझो र बाटाको साध लुहकिल दफे ऐं षेत मुरि ।४।१५ तस्को साध पुर्व रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण पश्चिम् रैकर बारीको साध लुहकिल उत्तर रैकर षेतको साध लुहकिल दफे ऐंमध्ये चैनथलि षेत मुरि ।२।१० तस्को साध पुर्व रैकर षेतको साध लुहकिल दक्षिण पश्चिम् उत्तर प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल भादगाउका अम्बलमध्ये लाजिना षेत मुरि ।२२ तस्को साध पूर्व कुलाको डिल् साध लुहकिल दक्षिण बाटाको डिल् र प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेतको साध लुहकिल पश्चिं प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेतको आलि र कुलाको डिल् र ---६--- का गुठि

षेतको आलि साध लुहकिल दफे ऐं षेत मुरि ।३।१५ तस्को साध पूर्व ---६--- का गुठि षेतको साध लुहकिल दक्षिण बाटाको डिल् र पाटिको बल्यानि र बाटाको डिल् साध लुहकिल पश्चिं कुलाको डिल् साध लुहकिल उत्तर प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल दफे ऐं षेत मुरि ।१।१५ तस्को साध पूर्व दक्षिण प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिं कुलाको डिल् साध लुहकिल उत्तर प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल ठिमिका अम्बलमध्ये तबुटि षेत मुरि ।३२ तस्को साध पूर्व ---७ गुठि षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण रैकर षेतको र गुठि षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम गुठि षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर रैकर षेतको आलि साध लुहकिल देउपाटन्का अम्बलमध्ये टुसाल षड्गवीर वासको पाषो षेत १। तस्को साध पुर्व रैकर बारिको साध लुहकिल दक्षिण रैकर बारिको डिल साध लुहकिल पश्चिम बारिको डिल् र बाटे साध लुहकिल उत्तर रैकर बारिको डिल साध लुहकिल येति सबै सिमानाभित्र षेत ५। घड्यारि पाषो षेत १। ज्मा षेत घड्यारि गरि षेत ६। सर्वकर अकर सर्वांक माफ बिर्त्ताबितलप जानि सन्तान्दरसन्तान्पर्य्यंत परम सुषभोग्य गर्नुहवस्. हामिलाइ आसिर्वाद बक्सदैरहनुहवस्. यो बिर्त्ता संकल्प हुदा संकल्पवाक्य पठन्या ---८--- पानि हाल्न्या श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज श्रीकम्यान्डर इन चीफ जनरल कृष्णबहादूर कुवर राणाजी सांध लाउन्या सधियार थरघर रामनाथ पौड्याल् डंगोल ब्रह्मटेलको भिमनर मजादेवलको तेजवन्त धमनारां सदरबाट जान्या सिपाहि महाविर महत प्रसादसिं बरुवाल किर्तिपुरको द्वाऱ्या जुजुमान् द्वाऱ्या तेजनारान् ज्यूंनसिं माहान्या बाहादुर भलाआदमि स्यामलाल् पाध्या ठेचोको द्वाऱ्या भान्नारान् नाइक्या धनविर जीउनारान् हरिमा हान्या बागि जयधन् सुनागुठिको द्वाऱ्या जित्मान् नाइक्या भान्नारान् सिन्नर विरमान्यासिंह धनविर लुभुको द्वाऱ्या भाजुमन नाइक्या मनिनारां राम जगनारान् रत्लनारान् श्रीकृष्ण विप्नारान् सदासिव लक्ष्मिनारान् बहिदार न्हुछे भादगाउको माहान्या भिमिनारान् ठिमिको द्वाऱ्या साहेवरां वसि धन प्रधान् मोहिनाइक्या लक्ष्मीसुन्दर कैठि गोकर्णको धन्या नेवार बिर्त्तावारतर्फबाट आउन्या डिट्ठा लक्ष्मिनाथ गजुऱ्याल् सुबेदार भिमसेन षतृ सुबेदार मेहरसिं बोहरा सिपाहि दीर्घसिं षड्का बिर्त्तावारले किलाभन्दा अर्घ्यालो नचापनु. विनातक्सीर जबद नगर्नु. जो येस बन्देजमा रहोईन. सो यस श्लोकमा भन्याको पातकि होला.

स्वदत्ताम्परदत्ताम्वा यो हरेद्वै वसुन्धराम् ।।
षष्टिवर्षसहश्राणि विष्टायां जायते कृमिः ।।१।।

स्वदत्तान् द्विगुणं पुण्यं परदत्तानुपालनात् ।।
परदत्तापहारेण स्वदत्तं निष्फलं भवेत् ।।२।।
भूयो भूयो भाविनो भूमिपालान् नत्त्वा नत्त्वा याचते रामचन्द्रः ।।
सामान्योयं धर्मसेतुर्नृपाणां काले काले पालनीयो भवद्भिः ।।३।।

इति सम्वत् १९१५ साल मिति प्रथमज्येष्टवदि ११ रोज १ शुभम्---

मार्फत् श्रीश्रीश्रीमहाराज जङ्गबहादुर कुवर राणाजी -१

मार्फत् कम्यान्डर इन चीफ जनरल कृष्णबहादुर कुवर राणाजी-१

(८६ सङ्ख्या)

श्रीगुरुराज पंडित धर्माधिकार श्रीनगेन्द्रराज पंडितज्यू
१
श्री ५ बुबाज्यू
२
श्रीगुरुराज पंडित श्रीद्विजराज पंडितज्यू
३
श्रीगुरुप्रोहित तीर्थराज पंडितज्यू श्रीगुरुप्रोहित अमरराज पंडितज्यू
४
श्रीश्रीश्रीमहाराज जङ्गबहादुर राणाजी प्राइम्मिनीष्टर यान्ड कम्यांडर इन चीफ
५

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावली विराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराज श्रीश्रीश्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहबहादुरसम्सेर जङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्---

आगे ---१--- लाइ सम्वत् १९१२ साल मार्गसुदि १५ रोज १[९६] का दिन

---

[९६] वि.सं. १९१२ मार्गशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
पौष	१०	आदित्य	पूर्णिमा	२१। -

---२--- का जन्मोत्सवमा ---२--- का बाहुलिबाट संकल्प भयाको षेत मुरि ।२० औ सम्वत् १९१३ साल मार्गसुदि १५ रोज ५[९७] का दिन ---२--- का जन्मोत्सवमा ---२--- का बाहुलिबाट संकल्प भयाको षेत मुरि ।४० र तस्को सरहबमोजीं घड्यारि पाषो मुरि ।८ ज्मा षेत घड्यारि मुरि ।४८ हाम्रा वर्ष २९ का उमेर हुदा सर्वकर अकर सर्वांक माफ बिर्त्ताबितलप गरिबक्स्यौ. सुना गुठिमध्ये ढुंडोल षेत मुरि ।४० तस्को साध पूर्व दक्षिन पश्चिम रैकर षेत र आलि साध लुहकिल उत्तर रैकर षेत र प्रजाको सुनाबिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल देउपाटन्का अम्बलमध्ये टुसांल पाषो षेत मुरि ।८ तस्को साध पूर्व रैकर बारिको साध लुहकिल दक्षिन रैकर बारिको डिल साध लुहकिल पश्चिम ---३--- का बिर्त्ता बारिको साध लुहकिल उत्तर रैकर बारिको डील साध लुहकिल येति सबै सिवानाभित्र षेत घड्यारि ज्मा मुरि ।४८ सर्वकर अकर सर्वांक माफ बिर्त्ताबितलप जानि संतानदरसंतानपर्यन्त परम सुख भोग्य गर्नुहवस्. हामिलाइ आसिर्वाद बक्सदैरहनुहवस्. यो बिर्त्ता संकल्प हुदा संकल्पवाक्य पढन्या ---४--- पानि हालन्या ---५--- श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज श्रीप्राइम्मिनिष्टर यान कम्यांडर इन चिफ जनरल बँबहादुर कुवर राणाजी साध लगाउन्या सधियार थरघर रामनाथ पौड्याल डगोल ब्रह्मटेलको भिमनर धनविर मजाकदेवलको टेलको धमनारान् सदरबाट जान्या सिपाहि पहलसिं महत पाटन्को मोहिनाईक्या धिन्नारान् सुनागुठिका द्वान्या संषनारान् नाइक्या जितमान् नारान् सुंनारान् विषंषर धनसिं विन्नरसिं भैरवसिं माधव ग्यांनर भीमनारांन् जिम्मावाल् कासिराम बिर्तवारतर्फका षरिदार हरिलाल पाडे हवल्दार कालु थापा. बिर्त्तवारले किलाभन्दा अर्घ्यालो नचापनु. विनातक्सीर जबद नगर्नु. जो यस बन्देजमा रहोइन. सो यस श्लोकमा भन्याको पातकि होला

स्वदतापरदत्तांवा यो हरेद्वै वसुंधराम् ।।
षष्टिवर्षसहश्राणि बिष्ठयां जायते कृमि ।।१।।
स्वदत्तां द्विगुणं पुण्यं परदत्तानुपालनात् ।।
परदत्तापहारेण स्वदत्तां निष्फलं भवेत् ।।२।।
भूयो भूयो भाविनो भूमिपालान् नत्वा नत्वा याचते रामचन्द्रः ।।
सामान्योयं धर्मसेतुर्नृपाणां काले काले पालनीयो भवद्भिः ।।३।।

---

[९७] वि.सं. १९१३ मार्गशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
मार्ग	२८	बृहस्पति	पूर्णिमा	४७। ०

इति सम्वत् १९१५ साल मिति प्रथमजेष्टवदि ११ रोज १ शुभम्---
मार्फत् श्रीश्रीश्रीमहाराज जंगबहादुर राणाजी: १
मार्फत् कम्यान्डर इन चीफ जनरल कृष्णबहादुर कुवर राणाजी: १

(८७ सङ्ख्या)

(इति) सम्वत् १९१५ साल मिति मार्गवदि २ रोज ३[९८] तद्दिने ... धनी(क) नाम ---१--- उद्धारिनिक नाम सहर काठमा(डौ)... बस्न्या नरदेव अर्ज्यालनि सिवप्रिया अर्ज्यानि् ब्राह्म(णि) चांदिका मोहर रुपैञा १००१ अक्षेरेपि येक हजार... (क)र्जा लिञा. बापत् साहु तिर्नाके र घरषर्चके. येस रुपैञा... हाम्रा बाबा सुकदेव पाध्या अर्ज्यालले हाडिगाउ ब(स्न्या)... न्तामणि राम शर्म बालकृष्ण दाहालसित सुक्रिबि(क्रि गरी) किनिलियाको लालमोहरबमोजीं वेलासपुरका अं... पुराना गाउका बिर्त्ता कट्हरबोट्या षेत मुरि ।४० त(स्को साध) पूर्व बोहोऱ्या षोलो र भडारिको साध दक्षिण कु... म् मगरपानिको षोल्सो उत्तर कोलथुंकि कु... गालाइ बाधा दियाको पहराको साध येति चारकि... षेत मुरि ।४० निबुवाबोट्या घड्यारि पाषो रे षोल... औ आरुचौर बस्न्या धर्मानन्द पाध्या बलभद्र पाध्या नेपाल. लिलावति नेपालनि ब्राह्मणिसित सुक्रिबिक्रि गरि लियाको फाछर्यापत्रका तमसुकबमोजीम् वेलासपुरका अम्बलको भर्तापुर षेत मुरि ।५ तस्को साध पूर्व सिधुऱ्या षोलो दक्षिण दोरंगालाइ दियाका साधको सालको रुष पिपल्या षेतका पुछारको पहरका ढुंगो. पश्चिम् नाउधाराको षोल्सो उत्तर दुइ षोलाको दोभान् औ ज्यामिऱ्या षेत मुरि ।७ तस्को साध पुर्व दोरंगालाइ दियाका साधको षोल्सो दक्षिण दाहालको साधको तेर्सो बाटो पश्चिम् दिछित्का साधको षोल्सो उत्तर कुलो. कुला उभो येति किलाभित्रको जगा पाषो गह्रा वन घरबारि औ आरुचौर बस्न्या लछिमन पाध्या नेपालसित सुक्रिबिक्रि गरि लियाको फाछर्यापत्रका तमसुकबमोजीं वेलासपुरका

---

[९८] वि.सं. १९१५ मार्गकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
मार्ग	९	सोम	द्वितीया	४७। २४
	१०	मङ्गल	तृतीया	४७। ३५

यस पक्षमा प्रतिपद् टुटेको छ । टुटेको याद नगरी सुरुसुरु गन्दा द्वितीया मङ्गलवार भनी लेखिएको देखिन्छ ।

लियाको फाछर्‍यापत्रका तमसुकबमोजीं वेलासपुरका अम्बल आरुचौर आहाल्या डाडो तस्को साध पूर्व बोहोर्‍या षोलो. दक्षिण जपति भयाका आहाल्या षेतको पुछारको काल्हो. जफतिबाहेकको सांध. पश्चिम षोल्सो उत्तर दुइ षोलाको दोभान् येति चार किलाभित्रको जगा पाषो र सो गहरा वनबधेलो र आहाल्या षेतको सिह्वान जफतिबाहेकका गह्राका तस्को लगास्मेत्. औ आरुचौर बस्न्या रामकृष्ण पाध्या नेपालसग सुक्रिबिक्रि गरि लियाका फाछर्‍यापत्रका तमसुकबमोजीं. आरुचौरका लुगा धुन्या चौर षेत पाषो पुर्व सालको रुष दक्षिण षोल्सो पश्चिम् कुला उत्तर षोल्सो येति. तस्को साध चार किलाभित्रको जगा औ वेलासपुरका अम्बलमध्ये आरुचौर बस्न्या टिकाराम पाध्या लछिमन पाध्या बलभद्र पाध्या नेपालसित सुक्रिबिक्रि गरि लियाको फाछर्‍यापत्रका तमसुकबमोजीम. नीज अम्बलको तल्लो माघ्या डाडो तस्को साध पुर्व ठाडो षोल्सो दक्षिण दाहालको साध तेर्सो बाटे पश्चिं षोल्सो उत्तर दुइ षोलाको दोभान् येति चार किलाभित्रको जगाको परल हाम्रो ज्मा रुपैया १०८८।। को सुक्रिबिक्रिका हाम्रा नाउमा भयाको लालमोहोर १ फाछर्‍यापत्रका तमसुक ४ ज्मा सनद ५ मा लेषियाबमोजीं षेत पाषोरेषो वन्बधेलो लगापातस्मेतको मोल मोहर रुपैया १००१ मा पटक् गरि पारप्रछिन्न गरि माया मारि डल्लो गालि येस जगाका अघिका लालमोहर २ अरु तमसुक ६ स्मेत् दि हाम्रा मनोमान षुसिराजीसग पाछर्‍यापत्रका तमसुक लेषि ---१--- का हजुर्मा चह्राज्यूं. येस्मा हाम्रा संतान्दरसंतान्को लाग नास्ति. येस जगामा कसैले न्हेडिक छ यो जगा हाम्रो हो येस्मा हाम्रा रुपैया लिना छन् भनि तमसुक बहिपत्र केहि सनद ली झगरा गर्न आया हामि बुझाउला. येस बातका साछि दाताका माहिला बाबु भीमरुद्र अर्ज्याल् अन्तर साछि ज्यूनपूर बस्न्या तारादत्त रेग्मी टोषा बस्न्या कालु पाडे षरिदार हरिलाल पाडे ज्मादार भिमसेन षत्रि ज्मादासर मेहरसिं बोहरा मेजर गुरुप्रसाद गेलाल् बहिदार बषतमानसिं लेषक साछि मेजर बुद्धिमान्सीं शुभम्

(८८ सङ्ख्या)

लिषितं सहर काठमाडौ फसिकेवटोल बस्न्या भैरवप्रसाद पाडे आमास्मेत मेरा बाबा पद्मनिधि पंडीतले सहर काठमाडौ भोसिकोटोल बस्न्या विश्वरुप रामचन्द्र पंडीत रेग्मीसंग मोहर रुपैञा दुइ सय चालिस २४० मा सुकृ बिकृ गरि

किनिलियाको बेलकोटमध्ये १९११ साल वैसाषवदि ९ रोज ६ मा भयाको सुकृ बिकृका लालमोहर बमोजीम्को घड्यारि १ को मोल परलबमोजीम् महोर रुपैया २४० हजुरसंग बुझिलिञा. निज घड्यारि १ सुकृ बिकृ पारपरछिन्न गरि हजुरलाइ चढाञा. येस घड्यारिमा मेरा र मेरा संतानको दावा धक्का नास्ति भनि मेरा मनोमान षुसिराजी फार्छापत्रको तमसुक लेषि --- का हजुरमा चढाञा. येस बातका साछि डिट्ठा लक्ष्मिनाथ गजुऱ्याल राइटर विष्णुदत्त थपलिया गुरुप्रसाद गेलाल् लेषक साछि कुमेदान् हरिलाल पाडे.

इति सम्वत् १९१६ साल मिति माघवदि ८ रोज २[९९] शुभम्---

(८९ सङ्ख्या)

लिषितं सहर काठमाडौ फसिकेवटोल बस्न्या भैरवप्रसाद पाडे आमास्मेत् आगे हजुरबाट मेरा बाबा पद्मनिधि पंडितलाइ बक्स बिर्त्ता गरि दस्कत् गरिबक्सनुभयाको पोषलड्यांको लिग फसिकेवटेलको म बस्याको घर १ र लगा पातालस्मेत्को मोल् मोहर रुपैया ४०१ अक्षरेपि चा(र सये एक) हजुरसग बुझिलिञा. घर पातालस्मेत् पारप्रछिन्न (बि)क्रि गरि हजुरमा चह्राञा. यस घर पातालमा मेरो संतानदरसंतानको दावाधका नास्ति भनि मेरा म(नोमान) षुसिराजीसंग फाछ्र्यापत्रको तमसुक लेषि श्री(गुरुरा)ज पंडित धर्माधिकार श्रीविजयराज पंडितज्यूका (हजुर्मा) चह्राञा. येस बातका साछि डिट्ठा लक्ष्मीना(थ गजु)ऱ्याल् राइटर विष्णुदत्त थपलिया गुरुप्रसाद गेलाल् लेषक साछि कुंमेदान् हरिलाल पाडे.

इति स(म्वत् १)९१६ साल मिति माघवदि ८ रोज २ शुभ्म्---

---

[९९] वि.सं. १९१६ माघकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
माघ	२	शनैश्चर	षष्ठी	२१। ५७
	३	आदित्य	अष्टमी	५८। २
	४	सोम	नवमी	५०। ४१

यस पक्षमा सप्तमी छुटेको छ। सप्तमी छुटेको याद नगरी सुरुसुरु गनेर अष्टमीको दिन सोमवार लेखिएको देखिन्छ।

(९० सङ्ख्या)

... बस्न्या भालचन्द्र पंडित लामिछान्या आगे श्री(पं)डित धर्माधिकार श्रीविजयराज पंडितज्यूसंग चा(दिका लाठ)साहि रुपैया ३० कर्जा लिञा. येस रुपैञाको ... किनुवा बिर्ता सहर काठमाडौ फसिकेवटेल... पाताल दिञा. आजका दिन १ भित्र निषन्न आ(इन भन्या) श्री ५ सर्कार्मा बिन्ति पारि सुक्रिबिक्रिको लाल (मोहर गरा) इलिनु. येस जगामा कसैले न्हेडिक छ. यो पाता... येस पातालमा हाम्रा रुपैया लिनु छ भनि त... केहि सनद ली झगडा गर्न आया भन्या म बुझाउ... पंडित धर्माधिकार श्रीविजयराज पंडितज्यूबा(ट)... लालमोहर गराइलिनु भनि मेरा मनोमान षुसि(राजिसग)... लेषिदिञा. येस बातका साछि देविभक्त पंत वंसनिधि तेवारी विष्णुहरि पंडित लामिछान्या. लेषक साछि राइटर बुद्धिमान्सीं

इति सम्वत् १९१६ साल मिति चैत्रशुदि १० रोज ३[१००] शुभम्-----

(९१ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीगिरीराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमान-मानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्-------

आगे श्रीगुरुराज पण्डित श्रीद्विजराज पण्डितज्यूलाइ सम्वत् १९१५ साल मिति मार्गसुदि १५[१०१] रोज का दिन जन्मोत्सवमा श्री ५ बुबाज्यूका बाहुलिबाट

---

[१००] वि.सं. १९१६ चैत्रशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
चैत	२१	आदित्य	दशमी	२२। ५४

पत्रमा चैत्रशुदि १० रोज ३ भनी लेखिए तापनि चैत्रशुक्ल दशमीमा आदित्यवार पर्छ, मङ्गलवार पर्दैन ।

[१०१] वि.सं. १९१५ मार्गशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
पौष	७	सोम	पूर्णिमा	३०। ५०

संकल्प भयाको षेत मुरि ।२० हाम्रा वर्ष ३१ का उमेर हुदा सर्वकर अकर सर्वांक माफ बिर्त्ताबितलप गरिबक्स्यौं. काठमाडौका अम्बलमध्ये कर्णैल रणसिंह षत्रि थरघर देविदास कड्यालले षोजि ल्यायाको बन्देको सानु बाटो थुन्दा निस्क्याको निज ठाउको रैकर बाझो मुरि ।१० तस्को सांध पूर्व बन्दे जान्या पुरानु बाटो डिल् र रैकर षेतको आलि सांध लुहकिल दक्षिण झेलषानाको पर्षाल् र रैकर षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम् कसाहिको पसलको डिल् र रमणीया बगैचाको प्रषाल साध लुहकिल उत्तर देविदास् प्रोहित जानकि चतुरभूज प्रोहितका बिर्त्ता आलि साध लुहकिल दफे लुटिको बाझो मुरि ।१० तस्को साध पूर्व प्रजा गुठि षेत र प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण प्रजालाइ सट्टा दियाको सुनाबिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम प्रजाका सुनाबिर्त्ता र गुठि षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर प्रजालाइ सट्टा दियाको सुनाबिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल एति सबै सिमानाभित्र बाझो षेत मुरि ।२० सर्वकर अकर सर्वांक माफ बिर्त्ताबितलप जानि सन्तानदरसन्तानपर्य्यन्त परम सुष भोग्य गर्नुहवस्. हामिलाई आसिर्वाद बक्सदैरहनुहवस्. यो बिर्त्ता संकल्प हुदा संकल्पवाक्य पढन्या श्रीगुरुप्रोहित अम्बरराज पंडीतज्यू पानि हालन्या श्रीमद्दतिप्रचण्डभुजदण्डेत्यादि श्रीश्रीश्रीमहाराज जङ्गबहादुर राणा जी शि बि प्राइम्मिनिष्टर यान्ड कम्यान्डर इन चिफ यो बिर्त्ताबितलप साध लाउन्या सधियार थरघर गोपिनाथ लमसाल् डगोल ब्राह्मणटेलका भिमनर कुलात्तत मजाकदवल्को धमनारान् सदरबाट जान्या सिपाहि असवीर थापा मोहिनाइक्या शिव बिर्त्तवारतर्फबाट जान्या लेफ्टेन हरिलाल पाडे डिट्ठा लक्ष्मीनाथ गजुर्याल भलादमी बहिदार बषत्मान्. बिर्त्तवारले किलाभन्दा अर्घ्यालो नचापनु विनातक्सीर जबद नगर्नु. जो यस बन्देजमा रहोइन. सो यस श्लोकमा भन्याको पातकी होला.

स्वदत्ताम्परदत्ताम्वा यो हरेद्वै वसुन्धराम् ।।
षष्टिवर्षसहश्राणि विष्टायां जायते कृमि ।।१।।
स्वदत्तां द्विगुणं पुण्यं परदत्तानुपालनात् ।।
परदत्ताम्पहारेण स्वदत्तां निष्फलं भवेत् ।।२।।
भूयो भूयो भाविनो भूमिपालान् नत्त्वा नत्त्वा याचते रामचन्द्रः ।।
सामान्योयं धर्मसेतुर्नृपाणां काले काले पालनीयो भवद्भिः ।।३।।

इति सम्वत् १९१७ साल मिति वैसाषवदि १२ रोज ३[१०२] शुभ्म्

मार्फत् श्रीश्रीश्रीमहाराज जङ्गबहादुर राणा जी सि बि प्राइम्‌मिनीष्टर यान्ड कम्यांडर इन चीफ १

मार्फत् कम्यांडर इन चीफ जनरल कृष्णबहादुर कुवर राणाः

(पछि लेखिएको)

हाम्रा बाहुनी परलेग हुदा गोचर गरीदियाको छ. म इनका लछिनका १० मुरी अरु हाम्रो छ.

(९२ सङ्ख्या)

श्रीगुरुराज पंडीत श्रीद्विजराज पंडितज्यू
१
श्रीनानी वोलिअहद महाराजधिराज
२
श्रीगुरुप्रोहित अम्बरराज पंडीतज्यू
३
श्रीमदतिप्रचण्डेत्यादि श्री ३ महाराज जङ्गबहादुर राणा जी सि बि प्राइंमिनीष्टर यांड कम्यांडर इन चीफ
४

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमान-मानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराज श्रीश्रीश्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्---

आगे ---१--- लाइ सम्वत् १९१५ साल मिति मार्गवदि ९ रोज २[१०३] का दिन

---

[१०२] वि.सं. १९१७ वैशाखकृष्ण (पूर्णान्तिमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला	
वैशाख	७	मङ्गल	द्वादशी	५९। ४	८

[१०३] वि.सं. १९१५ मार्गकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
मार्ग	२६	सोम	नवमी	१७। ८

थानकोट् दहचोकका अम्बलमध्ये तपाञिका षान्गीको रात्माट्या षडकागाउमध्ये ---२--- बाट जन्मोत्सवमा संकल्प भयाको पैसा १६ गंडी रुपैया ३ उठन्या पाषो जगा र तपाइहरुबाट नीज जगामा बनायाको पौवाको पाताल र नीज पौवाका अगाडी आगन्के हात १६ सम्मको जगास्मेत्को जगा रोपनि १ हाम्रा वर्ष ३० का उमेर हुदा सर्वकर अकर सर्वाक माफ बिर्त्ताबितलप गरिबक्स्यौं. नीज अम्बल रात्माट्या षडकागाउमध्ये अघि थरघर देविदास् कड्याललाइ जाचनाप गरि ल्याउनु भनि पठाउदा नीज थरघरले जाचनाप गर्दा उठति पैसा १६ गंडी रुपैया ३।″ को अवादि जमीन रोपनि ५९।। हठराइ ल्याउदा ढेरै जमीनको थोरै उठति रहेछ भंन्या संका भै लेफटेन्ट कर्णेल दलजित बिष्टलाइ नीज जगामा पठाइ जाचबुझ गराउदा नीज थरघरलाई नीज जगाका रैतिले ९४ सालका जाचमा दरियाको उठति नलेषाई पछि १९०७ सालदेषि आफुले तिरोभरो गऱ्याको उठति लेषि थरघरलाइ मुचुल्का दि ९४ सालको र पछि बढ्याको स्मेत पैसा रुपैञा ६।।′ उठन्या जगामा पैसा रुपैञा ३।‴ मात्र हो भनि ढांट्याको रहेछ. बढता पैसा रुपैया ३।।′ को जगा बाहेक गरि तपाञिकै षान्गीमा थामि बाकि पैसा १६ गंडी रुपैया ३ मध्ये १६ गंडी २।।′।। उठति भयाको रोपनि २३।।। तस्को साध पूर्व स्यूंडिको बार साध लुहकिल दक्षिण मुल बायको डील साध लुहकिल पश्चिं पिपलका रुषनेरा बारभित्रको षोल्सी र रैकर ककेरो ठाडो स्यूंडिको बार पैराको कपाल सोझो डील साध लुहकिल उत्तर बास्को रुष भयाको सिमषोल्सी साध लुहकिल दफे पैसा १६ गंडि रु ।″। उठ भयाको रोपनि ३।।। तस्को साध पूर्व रैकर बारिको डील र हाड्यावलको रुष सोझो डिल साध लुहकिल पश्चिम रैकर डहरको डिल साध लुहकिल उत्तर रैकर पध्धेरामाथिका पषेराको डिल साध लुहकिल दफे नीज पौवाको पाताल र नीज पौवाका अगाडि आगनके हात १६ सम्मका जगास्मेत्को जगा रोपनि १ तस्को साध पूर्व रैकर डहरको डिल साध लुहकिल दक्षिण मुलबायको साध लुहकिल पश्चिम रैकर स्यूंडिबार र बाझो साध लुहकिल उत्तर रैकर बाझो साध लुहकिल एति सबै सिमानाभित्र पैसा १६ गंडि रुपैया ३ उठति लाग्याको पाषो जगा रोपनि २७।। उठति नलाग्याको पौवाको पाताल र आगन्स्मेत्को रोपनि १ ज्मा रोपनि २८।। सर्वकर अकर सर्वाक माफ बिर्त्ताबितलप जानि संतानदरसंतानपर्यन्त परमसुख भोग्य गर्नुहवस्. यो बिर्त्ता संकल्प हुदा संकल्पवाक्य पढन्या ---३--- पानी हालन्या ---४--- साध लगाउन्या सधीयार थरघर गोपिनाथ लमसाल् डंगोल ब्रह्मटेलको भीमनर मजादेवल्को धमनारान् त्यौडटेलको आसामरु सदरबाट जान्या सिपाहि आसविर थापा बीर्त्तवारबाट जान्या कुम्मेदान हरिलाल पाडे

बहिदार बषत्मान् भलादमि मेजर कान्तिदत्त पाध्या. बिर्त्तवारले किलाभन्दा अर्घ्यालो नचापनु. विनातक्सीर जबद नगर्नु. जो यस बन्देजमा रहोइन. सो यस श्लेकमा भन्याको पातकी होला.

स्वदत्तांपरदत्ताम्वा यो हरेद्वै वसुन्धरां ।।
षष्टिवर्षसहश्राणि विष्ययां जायते कृमिः ।।१।।
स्वदत्तां द्विगुणं पुण्यं परदत्तानुपालनात् ।।
परदत्तापहारेण स्वदत्तां निष्फलं भवेत् ।।२।।
भूयो भूयो भाविनो भूमिपालान् नत्वा नत्वा याचते रामचन्द्रः ।।
सामान्योयं धर्मसेतुर्नृपाणां काले काले पालनीयो भवद्भिः ।।३।।

इति सम्वत् १९१७ साल मिति वैसाषवदि १२ रोज ३ शुभम्---

(९३ सङ्ख्या)

श्रीपशुपतिनाथ

३

श्रीगुरुराज पंडित धर्माधिकार श्रीविजयराज पंडितज्यू

१

श्रीमद्दतीप्रचंडभूजदंडेत्यादि श्री ३ महाराज जङ्गबहादुर राणा जि सि बि
प्राइंमिनिष्टर यान्ड कम्यांडर इन चिफ

२

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधरुदावलीविराजमानमानोन्नत श्रीमन्महाराजाधिराज श्रीश्रीश्रीमहाराज सुरेन्द्रविक्रम साहबहादूर सम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्-------

आगे ---१--- लाइ काठमाडौको अम्बल देउपाटन्मध्ये मैले घर बनाउनानिमित्त बिर्तालाई मोलका रुपैया... गुठिलाइ आफनु बिर्त्ता दी तपसिलबमोजिमका मानिससंग श्रेस्तामाफिक फाक्र्यापत्र लेषियाको गोफ्लेटेल... लगन् लाछिटेल धनतनीको पाताल

जमीन् ज्मा लम्बाइ चौडाइ पूर्व पश्चिम् हात १११।। उत्तर दक्षिण हात ९१।।. भयाको जगा मैले सुक्रिबिक्रि सट्टा फाक्ष्र्या गरि लियाको छ. ... भयामा सो अली पनि पुग्यो मोहर गरिपाउ भनि हजुरबाट गर्‍याको विस्तार ---२--- श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज श्रीकम्यांडर इन चीफ जनरल कृष्णबहादुर कुवर राणामार्फत हाम्रा हजुरमा जाहेर गर्दा तपसिलबमोजीमका मानीसहेरुसंग मोलका रुपैया दी र बिर्ता सट्टा दि हजुरले लियाको तपसिलबमोजीम् ज्मा चौडाई पूर्व पश्चिम हात १११।। उत्तर दक्षिण हात ९१।। भयाको जगा सुक्रिबिक्रि मोहर हुदाको दस्तुर माफ बक्सी हाम्रा वर्ष ३१ का उमेर हुदा सर्वकर अकर सर्वांक माफ् बिर्त्ताबितलप गरिबक्सदा षतिरज्मासंग आफूले फाक्ष्र्या गरिलियाको नी(ज) जगा सर्वकर अकर (स)वांक माफ् बिर्त्ताबितलप जानी संतानदरसंतानपर्यन्त सुखभोग्य गर्नुहवस्.

तपसिल

देउपाटन लगनलाछि टेल मतर्मंडिल् बस्न्या धीजवीर भडारि राजविर भडारिसिंग मोहर रुपैया १५ मा १९१७ साल वैसाषवदि १२ रोज ३[104] का दिन ४ को अलि राषि फाछ्र्या गरि लियाको नीज फाक्ष्र्यापत्रबमोजीम् सोहि टेल तधंननी पाताल पूर्व पश्चिम् हात १६ उत्तर दक्षिण हात १६ भयाको जगा---१

ऐं को फलेटेल ठुला सदावर्तका अगाडिका सतलको गुठियार मनोरथ भडारि रामकृष्ण श्रेष्ठ धर्मनारान् बिसेट निमनारान् भडारि पुनसिं बिसेट हरिसुन्दर श्रेष्ठ लछिमिनर्सिं भडारि आनंद डंगोलहरुसंग देउपाटन् भटकुनि टेलको आफ्नु किनुवा बिर्त्ता सट्टा दि १७ साल वैसाषवदि १३ रोज ४[105] का दिन फाछ्र्या गरिलियाको नीज फाक्ष्र्यापत्रबमोजीं सोहि टेलको आफ्नु बिर्त्ता गुठिमा अघि घर बनायाको घर भतकि पाताल भयाको पाताल पूर्व पश्चिं हात १९ उत्तर दक्षिण हात १३ भयाको जगा---१

---

[104] वि.सं. १९१७ वैशाखकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
वैशाख	७	मङ्गल	द्वादशी	५९। ४८

[105] वि.सं. १९१७ वैशाखकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
वैशाख	८	बुध	त्रयोदशी	६०। ०

---३--- का १७ सालका कामदार डिट्ठा रेवतिरमण पंडित रिमाल बिसेट नाइक्या सिवनर्सिं कासिदत्त मुलभडारि सिवनारान् लक्ष्मिनर्सिं धिर्जविर विसेट धर्मनारान् वैजनाथसिं संषनारां पुनसिं माहादेउ लक्ष्मीनर्सिं देविदत्त जीत्मान् श्रीकान्त जोसिहरुसंग देउघाट र भटकुनिटेल नासननीको आफनु किनुवा बिर्त्ता सट्टा दि १७ साल वैसाषशुदि ६ रोज ६[१०६] का दिन फाक्ष्र्या गरिलियाको नीज फाक्ष्र्यापत्रबमोजीम्को फलेटेलको ---३--- का गुठिको अघिको घर भत्कि बारि भयाको पाताल पूर्व पश्चिं षेत २८।। उत्तर दक्षिण हात १६।। भयाको जगा----१

सहर काठमाडौ नायमुचोटेल बस्न्या संग्रामसिं श्रेष्ट असन्टेल बस्न्या बालकृष्ण श्रेष्ट हर्कनारान् श्रेष्ट पाटन् नञालुषु बस्न्या गौरिसंकर श्रेष्ट रणप्रीयाग श्रेष्टहरुसंग काठमाडौका अम्बल बालाज्यु लुटिको आफ्नु कुसबिर्ता सट्टा दि १७ साल वैसाषसुदि १२ रोज ४ का दिन फाक्ष्र्या गरिलियाको नीज फक्ष्र्यापत्रबमोजीम देउपाटनको फलेटेलको आफ्नु बिर्त्ताबाट ---३--- लाइ घ्यूमत गुठि गरि चह्रायाको अघिको घर भत्कि पाताल भयाको पाताल पश्चिं हात १६ उत्तर दक्षिण हात १६ भयाको जगा----१

देउपाटन् कोफ्लेटेल धंननी बस्न्या दुर्गाचरन पंथ मुक्तिनाथ पंथसंग देउपाटन् भटकुनिटेल आफ्नु किनुवा बिर्त्ता सट्टा दि १७ साल जेष्ठवदि ६ रोज ६[१०७] का दिन फाक्ष्र्यापत्र गरिलियाको नीज फाक्ष्र्यापत्रबमोजीम सोहि टेल धंननीको आफ्नु बिर्त्ता ---३--- लाइ गुठि गरि चह्रायाको बारि पूर्व पश्चिं हात ३२ उत्तर दक्षिण हात ३३ भयाको जगा----१

इति सम्वत् १९१७ साल मिति आषाढसुदि ८ रोज ३[१०८] शुभम्----

---

[१०६] वि.सं. १९१७ वैशाखकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
वैशाख	२२	बुध	द्वादशी	३२। ४०

[१०७] वि.सं. १९१७ जेष्ठकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
वैशाख	३१	शुक्र	षष्ठी	१३। ३३

[१०८] वि.सं. १९१७ आषाढशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
आषाढ	१५	मङ्गल	अष्टमी	३३। १७

(९४ सङ्ख्या)

श्रीगुरुराज पंडीत धर्माधिकार श्रीविजयराज पंडितज्यू

१

श्रीवाग्मति

२

श्रीपाञ्चायण

३

श्रीमद्दतिप्रचण्डभूजदण्डेत्यादि श्रीश्रीश्रीमहाराज जंगबाहादुर राणा जी सि बि
प्राइंमिनिष्टर यान्ड कम्यांडर इन चीफ

४

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहबहादुरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्---

आगे ---१--- लाइ थापाथलि ---२--- का ---३--- घाटपारिको पाटन् फिकको बगर बाफो जगा हुकुं बक्स्या बिर्त्ता संकल्प गरि ---१--- लाइ चढाउदा हुं भनि ---४--- बाट हाम्रा हजुर्मा बिन्ति गर्दा हुन्छ माटे संकल्प गरि ---१--- लाइ चढाइ साध लगाइदिनु. सो साध लाग्याबमोजीमको जगा ---१--- लाइ सर्वकर अकर सर्वांक माफ बिर्त्ताबितलप गरिबक्स्यौला भनि हामिबाट हुकुं बक्सदा ---४--- बाट सम्वत् १९१६ साल मिति आषाडसुदि १३ रोज ४[१०९] का दिन माटे संकल्प गरि तपाञिलाइ चढायाको नीज फिकको बगर बाफो षेत ६।४४ हाम्रा वर्ष ३२ का उमेर हुदा सर्वकर अकर सर्वांक माफ बिर्त्ताबितलप गरिबक्स्यौं. पाटन्का अम्बलमध्ये नीज फिकको

---

[१०९] वि.सं. १९१६ आषाढशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
आषाढ	३०	मङ्गल	त्रयोदशी	५३। ७

पत्रमा आषाढशुदि १३ रोज ४ भनी लेखिए तापनि आषाढशुक्ल त्रयोदशी मङ्गलवार पर्छ, बुधवार पर्दैन ।

बगर बाझो षेत ६।४४ तस्को साध पूर्व ---२--- को साध लुहकिल दक्षिण प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेत र रैकर बिह्लौटाको आलि साध लुहकिल पश्चिम रैकर बाझाको डिल र ---२--- को तिर साध लुहकिल उत्तर ---२--- को साध येति सबै सिमानाभित्र पेट(षेत)को बाटेबाहेक बगर बाझो षेत ६।४४ सर्वकर अकर सर्वांक माफ बिर्त्ताबितलप जाति(जानि) सन्तानदरसन्तानपर्यन्त परम सुख भोग्य गर्नुहवस्. यो बिर्त्ताबितलब साध लगाउन्या सधियार थरघर देविदास कड्याल् डंगोल ब्राह्मणटोलको भिमनर हरि हर्कमान कुलवन्त सदरबाट आउन्या राइटर कुलबहादुर अमल्दार रत्नसिं षत्रि बिर्त्तवारतर्फबाट आउन्या कुंमेदान हरिलाल पाडे डिट्ठा लक्ष्मीनाथ गजुर्‍याल सुबेदार भीमसेन षत्रि. बिर्त्तवारले किलाभन्दा अर्घ्यालो नचापनु . विनातक्सीर जबद नगर्नु. जो यस बन्देजमा रहोइन. सो यस श्लोकमा भन्याको पातकि होला.

स्वदत्ताम्परदत्ताम्वा यो हरेद्वै वसुन्धराम् ।।
षष्टिवर्षसहश्राणि विष्टायां जायते कृमि ।।१।।
स्वदत्तां द्विगुणं पुण्यं परदत्तानु पालनात् ।।
परदत्तापहारेण स्वदत्तां निष्फलं भवेत् ।।२।।
भूयो भूयो भाविनो भूमिपालान् नत्वा नत्वा याचते रामचन्द्रः ।।
सामान्योयं धर्मसेतुर्नृपाणां काले काले पालनीयो भवद्भिः ।।३।।
इति सम्वत् १९१७ साल मिति मार्गवदि १३ रोज ३[110] शुभम्----

(९५ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलिविराजमान-मानोन्नतश्रीमन्महाराज श्रीश्रीश्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहबहादुरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्---

---

११०. वि.सं. १९१७ मार्गकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
मार्ग	२७	सोम	त्रयोदशी	३७। ३०

पत्रमा मार्गवदि १३ रोज ३ भनी लेखिए तापनि मार्गकृष्ण त्रयोदशीमा सोमवार पर्छ, मङ्गलवार पर्दैन ।

स्वस्तिश्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलिविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजकुमार श्रीभाइ उपेन्द्रविक्रम साहके शुभआशिषपूर्वकपत्रमिदं. ञाहा कुसल छ. ताहा कुशल मंगल हवस्. आगे ञाहाको समाचार भलो छ. उप्रान्त तिम्रो सवारि ञाहा चलउनानिमित्त श्रीगुरु नगेन्द्रराज पंडितज्यूलाइ ञाहाबाट बिदा गरि ताहा पठायाको छ. आराम भै फेरि जान्या काम गरौला.

इति सम्वत् १९१८ साल मिति मार्गवदि १० रोज ४[111] मुकाम् कान्तिपुर दर्बार शुभम्---

(९६ सङ्ख्या)

श्रीशिव
२
श्रीपशुपति
३
श्रीगुह्यश्वरी
४

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहबहादुरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्------

आगे ---१--- बाट ---२--- रात्रिका मेलामा आउन्या देसि पर्देसि यात्रुलाइ ---३--- का नगीचमा बनायाका नञा घरबाट सदावर्त दिनको रोजिन्दा सिधा बाडनाके औ मैन्हामैन्हाका शुक्लपक्षका त्रयोदसिमा ---३--- का पुजा र मैन्हामैन्हाका शुक्लपक्षका अष्टमिमा ---४--- का पुजाके र देउपाटनमा नञा बनायाको घर संभार

---

[111] वि.सं. १९१८ मार्गकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी
मार्ग	१४	बुध	दशमी	३२

गर्न्या पुजा गर्न्या सिधा सदावर्त बाडन्या मानिसका वृत्ति निमित्तलाइ सम्वत् १९१८ साल मिति फागुणवदि १४ रोज ४[112] मा पाटन्का अम्बलमध्ये सुइबहाल इकुडोल च्यासिका षेत २। गुठि राषिबक्स्याको जगाको दानपत्रमा लेषियाबमोजीम नीज ---१--- का उक्तिले श्लोकबद्धबमोजीम् ।। श्लोक ।।

पाडे इत्युपनाम्ति काश्यपकुले गौरेश्वराह्वः सुधी-
र्जातस्तस्य जगन्निवासतनुजो राजागुरु पंडितः ।।
तत्पुत्रो निषिलावनीन्द्रमहितो नारायणो नामतो
विद्वद्वृन्दविवन्द्यमानचरणद्वंद्वोभवत्सत्तमः ।।१।।
तस्माज्जात उदारचित्रचरितो नागेश्वरोक्त्येकवि-
च्छ्रीनागेश्वरपंडितो गुणिगुणै ... ह्वयः ।।
यस्यानेककधर्मकल्पतरुतो जातं फलं राजते
श्रीगोरक्षामहीन्द्रगौरवपदं स्वकीयैर्गुणैः ।।२।।
निखितपंडितमंडलमंडलः शरणसङ्गतदुःखविखण्डनः ।।
नृपतिवृंदविवंदितपत्कजो विजयराजबुध सजयत्यलम् ।।३।।
धर्माधिकारगुरुराजपदङ्गतेन तेनाखिलं जगदिंद द्रविणं च नृसणां ।।
शंपाप्रकंपसदृशं परिचिन्त्य तेने लोकान्तरातिसुखदा कृतिरुत्तमेयम् ।।४।।
वाग्मत्या निकटे तटे पसुपतेरूर्ध्वप्रदेशे शुभे
निर्मायाभिनवं गृहं प्रतिसमं तत्र प्रदेया कृताः ।।
आमान्तस्य च भागका दशशतिरात्र्यां शिवाद्यां जना
आयाताः पसुयोनिनाशनकृतौ दृष्यर्थमादन्विति ।।५।।
एकस्तद्गृहरक्षिता क्षितिसुरस्तस्यापि वृत्तिः कृता
विप्रेभ्यः प्रतिवासरं श्रुतिमिता आमान्तभागा अपि ।।

---

[112] वि.सं. १९१८ फाल्गुनकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी
फाल्गुन	१७	बुध	त्रयोदशी	४१

बुधवार त्रयोदशी ४१ घडीउप्रान्त चतुर्दशीमा यो पत्र लेखिएको देखिन्छ ।

देया यत्र च कुत्रचित्पसुपतिश्रीगुह्यकालिमुदे
पूजा कामतिथौ तथाष्टमितिथौ शुक्ले दले स्थापिता ।।६।।
।। युग्मम् ।।

क्षेत्रद्वयं पाटन्इकुडोल्च्यासी स्थितं प्रोक्ततिथौ नियुक्तम् ।।
अत्रोक्तकार्य्योर्व्वरितस्तदायःसंरक्षणीयो गृहरक्षणार्थम् ।।७।।
गजविधुनवभूमिमान १९१८ सम्वच्छुभशिवरात्रितिथौ दिने बुधस्य ।।
अकृतविजयराजराजमान्यः कृतिमिमकामियमस्तु दीर्घकालम् ।।८।।

निसंकल्प भै दानपत्रमा लेषियाबमोजीं हामिबाट पनि थामि हाम्रा वर्ष ३३ का उमेर हुदा सर्वकर अकर सर्वांक माफ् गरि गुठिको लालमोहर गरिबक्स्यौं------

तपसिल

आम्दानि गुठि रह्याको पाटन्का अम्बलमध्ये सुइबहाल इकुडोल च्यासिको ज्मा षेत २। को उठति ज्मा मोहर रु--------२९

धान मुरि १०४।८।४ के दर ।९ ताके मोहरु ----२३२′

गहु मुरि १२।१७।२ के दर ।६ ताके मोहरु ------ ४२।।‴

घ्यूषानि मोहरु ----२४।।″

तेमध्ये षर्च ज्मा मोहरु ------ २७०।।।″।।।

सिवरात्रिमा आउन्या देसि पर्देसि जात्रुलाई ३ दिनसम्म सदावर्त दिनाके सिधा १००० के मोहर रु ------ ६६।।।‴३

सिधा १ के चावल माना १ का दरले चावल मुरि ६।५ को चावल ।९।४ को धान १। का हिसाबले धान मुरि १३।३।२।५ के दर ।९ ताके मोहरु ----२९।.२

मासको दाल सवायेक मुठिका दर्लें मास पाथि ।१५।५ के दर ।४ ताके मोहरु ---३।।।″।।

नुन सिधा १ के ऽ१ का हिसाबले पैसा रुपैया ३।।।″।। के साढे २२ गंडिले मोहरु ----२।।।.।।

बेसार के मोहरु ----१

घ्यू सिधा १ के तोला २ का हिसाबले ज्मा धार्नि ८ऽ।।।.।। के दर १।।. ताके

मोहरु ----१३।″।

दारुवा सिधा १ के ऽ। का हिसाबले पैसा रुपैञा १५।।″ के साढे बाइस गंडीले मोहरु ---११′।।।१

गंडि १००० को मोहरु ---५

पातके मोहरु ----।।.

रोजीन्दा सिधा ४ के मोहरु ---१२६″।।३

चावल दिन १ का सिधा ४ के दर डेढमानाले चामल माना ।.।६ का दर्ले वर्ष १ के चावल मुरि १३।१० को चावल ।९।४ को धान मुरि १। का हिसाबले धान मुरि २८।८।४ के दर ।९ ताके मोहरु ------ ६३″।।३

दाल दिन १ के मुठि ५ का दरले वर्ष १ के मास मुरि १।७ के दर ।४ ताके मोहरु ---६।।।.

नुन दिनको ऽ। का दरले वर्ष १ के पैसारु ५।।″ के २२।। गंडिले मोहरु ---४

बेसार वर्ष १ के मोहरु-----------१

घ्यू दिनको तोला ८ का दरले वर्ष १ के घ्यू धार्नि १२ऽ२।। के दर १।।. ताके मोहरु ------------–१९।.

दारुवा दिनका′ हिसाबले पैसा रु २२।। के मोहरु--------- १६

शुक्ल पक्षका त्रयोदसि १२ ---३--- का पूजा के मोहर्रु ९′। भेटि पूजा के पैसा रु ।। का दरले पैसा रु के मोहरु----------- ४।.।१

पूजाको सराजामके पुजा १ के पै रु ।।. दरले पैसा रु ६ के मोहरु ------ ४।.।१

..आवर्ति १२ के पैसा रु ।।।. के मोहरु ------ ।।.।।

शुक्ल पक्षका अष्टमि १२ मा ---४--- का पूजा के------ २८।।″′

...का १२ के दर १।।. ताके मोहरु---------- १८

.. पुजा १ के पैरु ।। का दर्ले ६ ताके मोहरु--------- ४।.।

..सराजामके पुजा १ के पैरु ।।. का दरले ६ ताके मो ------ ४।.।१

..आवर्ति १२ के पैरु ३ का दरले मोहरु ------ २″२

घरको संभार गर्न्या प्रजा गर्न्या सिधा बाडन्या मानिसको षान्गी मोहरु---- ४०

बाकि जगेरा मोहरु------ २८

यो गुठिका षेत २। का आमदानिले लेषियाबमोजिमको षर्च गर्नु र साल तमाम् भयापछि आमदानि षर्चका भाउ घट्याबढ्याको कसर वासिल बाकि गरि बाकि ठह्र्या रुपैया सबै जगेरामा ज्मा गरि राषनु. देउपाटन्को घर भत्क्याबिग्र्यामा र षेतमा असिना गैह्रले साबुद बालि नउठ्यामा तेहि जगेराका रुपैयाले काम चलाउनु

इति सम्वत् १९१८ साल मिति फागुणवदि ७ रोज ६[११३] शुभम्---

मार्फत श्री ३ महाराज जङ्गबहादुर राणा जि सि बि प्राइंमिनिष्टर यान्ड कम्यांडर इन चीफ १

मार्फत कम्याण्डर इन चीफ जनरल कृष्णबहादुर कुवर राणा १

(९७ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीगुरुराज विजयराज पंडितज्यूको आफुलाइ आफ्ना छोरालाइ १८ सालसम्म दियाको षाइपाइ आयाको तैनाथ दियाको षाइ घर बसि आनन्दसंग सुती आनन्दसंग उठि आनन्दसंग षाइ राजा वजीर भरभारादार दुनिञा रैयत प्रजा कसैको षुसामत् आसा नगरि आनन्दपूर्वक आफ्ना राजीषुसिसंग १९१८ सालसम्म षाइपाइ आयाको षाइ आनन्दपूर्वकसंग आफ्नु षुसि गरि षानुहवस् भनि हाम्रा औलादक षत्यारभर तपाञिका जिंदगीभर आफ्ना घरमा मनोग्य गरि कसैलाइ यक रौमजती नमानि भोग्य गर्नुहवस्. तपाञिले दुनिञामा अंन्याय गर्‍याका कुरामा अन्याय गर्न दिन्या छैन. अंन्याय गर्‍याका कुरामा डंड गर्न्याछैन. कसैलाइ तपाञिका हातले षुन गर्नुभया षुन गर्‍याका बातमा तपाइलाइ राज्यमा राषन्याछैनौ. तेस कुरामा डंड जरिवाना गर्न्याछैनौ. हाम्रा ५ भाइका ज्यूमा धनमा रोटिमा मानमा लागनुभइ बिगार्नामा

---

११३. वि.सं. १९१८ फाल्गुनकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी
फाल्गुन	१२	शुक्र	सप्तमी	१०

तत्पर भै जालसाजी गरि हवस् जालसाजी नगरि हवस् मैले गर्‍याको हु भनि तपाञिले कायेलनामा लेषनु भया पनि तपाञिलाइ गरिदियाको धर्मपत्रबमोजीम हामि ५ भाइले तपाञिलाइ र तपाञिका औलादलाइ बेइजत् डंड जरिवाना तपाञिका गुरुपदवी धन ज्यू इजत् मान्मा मुषले तुछे वचन बोलन्याछैनौ. केहि कुराको हाम्रा ५ भाइमाथि लाग्याका कुरामा सुनि यो गरिदियाको धर्मपत्र उच्युत गर्‍यौं भन्या श्रीबालनरसिंको संतान् होइनौ. कोटि जन्म नर्कवास होला. लेषियाबमोजीम हामिले धर्म थाम्यौ भन्या हामिहरुको वैकुंठवास होला. तपाञिले गुन गर्‍याको बदला होला. शुभम्

भारादारि कचहरिमा लेषिदियां जङ्गबहादुर थामिदीउला लेषियाबमोजीम सहि शुभम्

यो लेषिदियाबमोजीम थामिदिउला, सहि धीरसम्सेरजङ्

यो लेषियाबमोजीम थामिदिउला सहि रणउदिप्सिंह १

यो लेखियाबमोजिम थामिदिउला कृष्णबहादुर सहि १

(५८ सङ्ख्या)

श्रीगुरुराज पंडीत श्रीलोकराज पण्डितज्यू

१

लिषितं काजि जस्पाउ थापाकि मोहिलि मुषेनि चित्ररेषा आगे ---१--- लाई सम्वत् १९१९ साल मिति आश्विनसुदि १५ रोज ३[११४] का दिन हाम्रा बित्ताबितलप धुनिब्यासि नौबिस्या सोति षेत मुरि ।४० आरुबोटे षेत मुरि ।२० ज्मा षेत मुरि ।६०मध्ये मेरा अंस षेत मुरि ।३० संकल्प गरि चढाञा. १९१९ सालका बालिदेषि नीज षेत हजुरबाट भोग गरिबक्सनुहवस्. यस षेतमा मेरो र मेरा संतानदरसंतानको दावा मुद्दा

---

[११४] वि.सं. १९१९ आश्विनशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
आश्विन	२३	मङ्गल	पूर्णिमा	४८। ५७

(वीर पुस्तकालयको ऐ. सङ्ख्याको पात्रोबाट)

नास्ति भनि दानपत्र लेषि चढाञा. यो बिर्त्ता संकल्प हुदा संकल्पवाक्य पढन्या कुसाल बस्न्या प्रोहित भैरवानन्द पाध्या पाडे पानि हालन्या गोर्षा थापाथोक बस्न्या नाति कुलधोज थापा साछि कुमेदान हरिलाल् पाडे डिट्ठा कालिदास धमला दहचोक बस्न्या गंगादत्त पाध्या सुवेदि ठमेल बस्न्या मानवीर श्रेष्ठ ठमेल बस्न्या सुबेदार जीत्मानसिं श्रेष्ठ

इति सम्वत् १९१९ साल मिति मार्गवदि ५ रोज ३[115] शुभ्म्

(छेउमा लेखिएको)

चित्ररेखाको दानपत्र सही

(९९ सङ्ख्या)

लिषितं कप्तान् अम्मरविक्रम पाडे क्षेत्रि आगे मैले श्रीगुरुराज पंडीत धर्माधिकार श्रीविजयराज पंडीतज्यूसित मोहर रुपैया पंध्र सये येक १५०१ लिया. यस रुपैञामा तावागुरु काभ्रे षेत ३। र तस्को ब्यासि डिहि रोपनि ३०मध्ये मेरी आमा दीर्घकुमारीलाइ बाज्या जनरल भेमसेन थापाबाट दाइजो दियाको मेरि आमाले भोग गरि षायाको सम्वत् १९०४ साल मिति माघवदि १[116] रोजमा श्री ३ महाराजबाट पनि दस्षत् गरि थामिबक्स्याको नीज काभ्र्या मुहान षंड षेत १। र तस्को ब्यासिको डिहि रोपनि १०स्मेत् डल्लो गाली सुकृ बिकृ पारप्रछिन्न गरि चढाञा. येस षेत् घड्यारिस्मेत्मा मेरो र संतानदरसंतानको लाग नास्ति भनि मेरा मनोमान षुसिराजीसग सुकृ बिक्रीको फाछर्यापत्र लेखि श्रीगुरुराज पंडीत धर्माधिकार

---

[115] वि.सं. १९१९ माघकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
कार्तिक	२७	मङ्गल	पञ्चमी	५१। ५४

(वीर पुस्तकालयको ऐ. सङ्ख्याको पात्रोबाट)

[116] वि.सं. १९०४ माघकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
माघ	९	शुक्र	प्रतिपद्	२६। १९

श्रीविजयराज पंडीतज्यूका हजुर्मा चढाञा. येस बेहोराका साछि मेरि भाउज्यु गनेसकुमारी क्षेत्रिनी मेरो जेठा छोरा नरविक्रम् पाडे क्षेत्रि माहिला छोरा नरधोज पाडे क्षेत्रि साछि द्यौपाटन् बस्न्या गौरीसंकर भट्ट तावागुरु बस्न्या ढुंडिराज पंडीत अर्ज्याल डिट्ठा लक्ष्मीनाथ गजुर्याल् सुबेदार गुरुप्रसाद गेलाल् लेषक साछि मेजर राजमान जोसि.

इति सम्वत् १९१९ साल मिति फागुणसुदि ३ रोज ७[११७] शुभ्म्---

(१०० सङ्ख्या)

श्रीगुरुराज धर्माधिकार नगेन्द्रराज पंडितज्यू

१

श्रीगुरु द्विजराज पंडितज्यू

२

श्रीगुरु वेदराज पंडितज्यू

३

स्वस्ति श्रीमद्दतिप्रचण्डभुजदण्डेत्यादि श्रीश्रीश्रीमहाराज जङ्गबहादुर राणा जि सी बी प्राइम्मिनिष्टर याण्ड कम्याण्डर इन चीफकस्य पत्रम्---

आगे ---१--- ---२--- ---३--- के हाम्रा कुलमा रानि छोरा बुहारिहरुमा पीढिपिछे १ जनालाई अधिकारि षलकले दिक्षा मंत्र सुनाउनु १ जनालाइ सत्यालहरुले गायत्री सुनाउनु १ जना मात्र भयो भन्या हजुरैका हजुरैका सन्तानले सुनाउनु मंत्र

---

[११७] वि.सं. १९१९ फागुनशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी	पला
फाल्गुन	९	बृहस्पति	प्रतिपद्	०।	५०
	१०	शुक्र	तृतीया	५५।	५८

(वीरपुस्तकालयको ऐ. सङ्ख्याको पात्रोबाट)

यस पक्षमा द्वितीया छुटेको छ । द्वितीया छुटेको याद नगरी सुरुसुरु गन्दा तृतीयामा शुक्रवार लेख्नुपर्नेमा शनिवार लेख्न पुगेको देखिन्छ ।

सुनाउदा लोग्न्यालाइ लोग्न्यैले सुनाउनु. स्त्रीजातिलाइ स्त्रीजातिले सुनाउनु भंन्या बन्देज गरि पांचायनमा धर्म भाक्याबमोजीम्‌का रोलमा षलल हुन्या कुरो नगरनज्याल र हाम्रा कुलमा स्त्री गैह्रहरुसित व्यभिचार नगरुनज्यालसम्मलाइ धर्मपत्र लेषि चढाञ्यूं. पांचायनमा धर्म भाक्याबमोजीम्‌का रोलमा षलल हुन्या कुरो भयो भन्या र १ जना मात्र भयो भन्या हजुरैका सन्तानले सुनाउनु यो लेषियाको धर्मपत्र रद्दि होला औ दरबारमा र हाम्रा घरमा ब्राह्मण गैह्र देसि पर्देसि हाल्दा र बिदा गराउदा रोलबमोजीम्‌का तपाञिका संतानले गर्नु. अरुले गर्‍या भन्या जरिवाना होला.

इति सम्वत् १९२० साल मिति द्वितीय श्रावणसुदि १० रोज २ शुभ्म्---

(१०१ सङ्ख्या)

श्रीगुरुराज पंडित विजयराज पंडितज्यू

१

श्रीगुरु गौरेश्वर पंडितज्यू

२

श्री ३ महाराज जङ्गबहादुर राणा जी सि बी प्राइंमिनिष्टर याण्ड कम्यांडर इन चीफ

३

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमान-मानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्----

आगे ---१--- प्रति अघि तपाइका बाज्या ---२--- बाट गुरु हुनुहुदा हाम्रा बाज्याज्यूंहरुको सोझो गरिरह्याको हुनाले र पौड्याल गुरु हुदा हाम्रा मैञा बिगार्‍याको ६२ सालमा ब्राह्मणको बिर्ता गुठ गैह्र जफत हुन्या कुरामा सल्लाह दियाको घुसरोसवतपछि लागि राजकाजमा वजीरहरुको अदलीबदली गराउन्या खेलखालपछि लाग्याको सुन्दा देषता र मिश्रहरुले पनि पाडेसंग मिलि ३६ वर्ष मुषतियारि गरि हाम्रो सोझो गर्न्या वजीर जनरल भीमसेन थापालाइ र अरु भैभारादारहरुलाइस्मेत् जाल गरि बिगार्‍याको र घुसरोसवतपछि लागी हाम्रो बिगार्‍याको सुन्दा पौड्याल मिश्रहरुलाइ

षारेज गरि तपाइलाई गुरु मान्याको हो. तपाइबाट अरुका षेलषालले गुरु दर्जा छुटइदिदा पनि हाम्रा निमकको सोझो चिताई हाम्रा हजुरमा रह्याको हामिबाट गुरु मान्यापछि राजकाज षेलषाल लोभपापपछि नलागी हाम्रा वजीर ---३--- का सल्लाहबमोजीम् सबै कामकाज गर्नुभयाको र आफुलाइ बक्स्यादेषि बाहेक १ दाम लालच नगर्नुभयाको हाम्रा गाथगादिपछि लाग्न्या कुल्याहाहरुलाइ मार्नुपर्दा हतियारस्मेत् बाधि तैयार भै हाम्रा गाथगादि बचाऊन्या वजीर ---३--- संग सामेल भै काम गर्नुभयाको हाम्रा मानिसहरुलाइ ---३--- का मैञा र ---३--- का छोरालाइ हाम्रा मैञाको विवाहबारी गराइ पछिपरन्तुसम्म हाम्रो र हाम्रा वजीरको येकचित्त रहन्या सलतनत गराउनुभयाको हामि गादिमा राज गर्दा हाम्रा वजीर ---३--- बाट ६२ सालमा जबद भयाका ब्राह्मणका बिर्ता गुठिगैह्र सबै फुकाइदिउ भन्या पल्टनै षारेज हुन्या भयो. पुगेन तापनि यो ब्रह्मश्व देवश्वले बढिया हुन्याछैन. यस्को सट्टा बक्सनुपर्न्या हो भन्या बिन्ति पार्दा सामेल भै सल्लाह दि संकल्प गराउनुभयाको तपाइलाइ गुरु मान्यादेषि हाम्रा वजीर ---३--- ले तजबिज गरि आट्याको भोटमधेसको लडाइ फत्य भै हाम्रो तेगतरवार षडा रह्याको र हामिलाइ सबै कुराबाट शुभ भयाको हुनाले हाम्रा गाथगादिको र हाम्रा रोलबमोजीमका वजीरहरुको रोटिज्यानमा षलल हुन्या काम नगरंज्याल र हाम्रा कुलमा स्त्रीगैह्रहरुसित व्यभिचार नगरुंज्यालसम्म तपाइका सन्तानलाई श्रीपेच सुनका गजुर भयाको छाता सुनका आसा बक्सी हाम्रा सन्तानदरसंता(न)ले हजुरका संतानदरसंतानसंग मात्र दिक्षा गायत्रिमंत्र सुनि गुरु मान्नु. अरुलाइ गुरु तुल्याइ मंत्र नसुन्नु भन्या धर्मपत्रको लालमोहर गरिबक्स्यौं. यो धर्मपत्र जसले उल्लंघन गर्ला. पंचमहापाक लाग्ला. सो जानि हाम्रा निमषको सोझो चिताई संतानदरसंतानपर्यन्त गुरु भैरहनुहवस्.

इति सम्वत् १९२० साल मिति द्वितीयश्रावणसुदि १० रोज २[११८] शुभम्---

मार्फत श्री ३ महाराज जङ्गबहादुर राणा जी सि बि प्राइम्‌मिनिष्टर याण्ड कम्यांडर इन चिफ -१

मार्फत श्रीकम्यांडर इन चीफ जनरल रणउद्दिपसिंह कुवर राणा- १

मार्फत श्रीकम्यांडिङ् जनरल जगतसंसेरजङ्ग कुवर राणा -१

मार्फत कम्यांडिङ् जनरल धीरसंसेरजङ्ग कुवर राणा- १

---

११८. वि.सं. १९२० श्रावणशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
भाद्र	१०	सोम	दशमी	२१। ४७

(१०२ सङ्ख्या)

श्रीगुरुराज धर्माधिकार नगेन्द्रराज पंडितज्यू

१

श्रीगुरु द्विजराज पंडितज्यू

२

श्रीगुरुवेदराज पंडितज्यू

३

स्वस्ति श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मजश्रीजनरलबषतजङ्गकुवर राणाकस्य पत्रम्------

आगे ---१--- ---२--- ---३--- के हाम्रा कुलमा रानि छोरा वुहारिहरुमा पीढिपिछे १ जनालाइ अधिकारी षलकले दिक्षा मंत्र सुनाउनु. १ जनालाइ सत्यालहरुले गायत्री सुनाउनु ञाहादेषि बढता जतिसुकै भया पनि हजुरहरुले र हजुरका सतान्तले सुनाउनु. १ जना मात्र भयो भन्या हजुरैका सन्तानले सुनाउनु. मंत्र सुनाउदा लोगन्यालाइ लोग्न्यैले सुनाउनु. स्त्रीजातिलाइ स्त्रिजातिले सुनाउनु भंन्या बन्देज गरि पांचायनमा धर्म भाक्याबमोजीम्का रोलमा षलल हुन्या कुरो नगरुज्याल् हाम्रा कुलमा स्त्री गैह्रहरुसित व्यभिचार नगरुनज्यालसम्मलाइ धर्मपत्र लेखि चढाज्यू पांचायनमा धर्म भाक्याबमोजीमका रोलमा खलल हुन्या कुरो भयो भन्या र हाम्रा कुलमा स्त्री गैह्रहरुसित व्यभिचार भयो भन्या यो लेखियाको धर्मपत्र रद्दि होला औ दर्बारमा र हाम्रा घरमा ब्राह्मण गैह्र देसि पर्देसि हाल्दा र बिदा गराउदा रोलबमोजीम्का तपाञिका सन्तानले गर्नु. अरुले गन्या भन्या जरिवाना होला.

इति सम्वत् १९२० साल मिति दुतियश्रावणसुदि १५ रोज ६ शुभ्म्---

(१०३ सङ्ख्या)

श्रीगुरुराज धर्माधिकार नगेन्द्रराज पंडितज्यू

१

श्रीगुरु द्विजराज पंडितज्यू

२

श्रीगुरुवेदराज पंडितज्यू

३

स्वस्ति श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज पूर्वतर्फका कम्याण्डिङ् जनरल श्रीधीरसम्सेर जङ्ग कुवर राणाकस्य पत्रम्--

आगे ---१--- ---२--- ---३--- के हाम्रा कुलमा रानि छोरा बुहारिहरुमा पिढिपिछे १ जनालाइ अधिकारी खलकले दिक्षा मंत्र सुनाउनु. १ जनालाइ सत्यालहरुले गायत्रि सुनाउनु. ञाहादेषि बढता जतिसुकै भया पनि हजुरहरुले र हजुरका संतानले सुनाउनु. १ जनामात्र भयो भन्या हजुरैका संतानले सुनाउनु. मंत्र सुनाउदा लोग्न्यालाइ लोग्न्यैले सुनाउनु. स्त्रीजातिलाइ स्त्रीजातिले सुनाउनु भंन्या बन्देज गरि पांचायनमा धर्म भाक्याबमोजीमका रोलमा षलल हुन्या कुरो नगरुनज्याल र हाम्रा कुलमा स्त्री गैह्रहरुसित व्यभिचार नगरुनज्यालसम्मलाइ धर्मपत्र लेषि चढाज्यू. पांचायनमा धर्म भाक्याबमोजीमका रोलमा षलल हुन्या कुरो भयो भन्या र हाम्रा कुलमा रुत्रीकुलमा स्त्री गैह्रहरुसित व्यभिचार भयो भन्या यो लेषियाको धर्मपत्र रद्दि होला औ दर्बारमा र हाम्रा घरमा ब्राह्मण गैह्र देसि पर्देसि हाल्दा र बिदा गराउदा रोलबमोजीमका तपाञिका सन्तानले गर्नु. अरुले गऱ्या भन्या जरिवाना होला.

इति सम्वत् १९२० साल मिति द्वितीयश्रावनसुदि १५ रोज ६ शुभम्--

(१०४ सङ्ख्या)

श्रीगुरुराज धर्माधिकार नगेन्द्रराज पंडितज्यू

१

श्रीगुरु द्विजराज पंडितज्यू

२

श्रीगुरुवेदराज पंडितज्यू

३

स्वस्ति श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज दछिनतर्फका कम्यांडीङ जनरल श्रीजगतसम्सेरजङ्ग कुवरराणाकस्य पत्रम्---

आगे ---१--- ---२--- ---३--- के हाम्रा कुलमा रानी छोरा बुहारिहरुमा पीढि पीछे १ जनालाइ अधिकारि षलकले दिक्षा मंत्र सुनाउनु. १ जनालाइ सत्यालहरुले

गायत्रि सुनाउनु. ञाहादेषि बढता जतिसुकै भया पनि हजुरहरुले र हजुरका संतानले सुनाउनु. १ जनामात्र भयो भन्या हजुरैका संतानले सुनाउनु. मंत्र सुनाउदा लोग्न्यालाइ लोग्न्यैले सुनाउनु. स्त्रीजातिलाइ स्त्रिजातिले नै सुनाउनु भंन्या बन्देज गरि पांचायनमा धर्म भाक्याबमोजीम्का रोलमा षलल हुन्या कुरो नगरुनज्याल र हाम्रा कुलमा स्त्री गैह्रहरुसित व्यभिचार नगरुनज्यालसम्मलाई धर्मपत्र लेखि चढाज्युं. पांचायनमा धर्ममा भाक्याबमोजीमका रोलमा षलल हुन्या कुरो भयो भन्या र हाम्रा कुलमा स्त्री गैह्रहरुसित व्यभिचार भयो भन्या यो लेषियाको धर्मपत्र रद्दि होला औ दर्बारमा हाम्रा घरमा ब्राह्मण गैह्र देसि पर्देसि हाल्दा र बिदा गराउदा रोलबमोजीमका तपाञिका सन्तानले गर्नु. अरुले गऱ्या भन्या जरीवाना होला.

इति सम्वत १९२० साल मिति दुतीयश्रावणसुदि १४।१५ रोज ६[११९] शुभ्म्--

(१०५ सङ्ख्या)

श्रीगुरुराज धर्माधिकार नगेन्द्रराज पंडितज्यू

१

श्रीगुरु द्विजराज पंडितज्यू

२

श्रीगुरुवेदराज पंडितज्यू

३

स्वस्तिश्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज श्रीकम्यांडर इन चिफ जनरल रणउद्दिपसिंह कुवर राणाकस्य पत्रम्-----

आगे ---१--- ---२--- ---३--- के हाम्रा कुलमा रानि छोरा बुहारिहरुमा पीढिपिछे १ जनालाइ अधिकारि षलकले दीक्षा मंत्र सुनाउनु. १ जनालाइ सत्यालहरुले

---

[११९] वि.सं. १९२० श्रावणशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
भाद्र	१३	बृहस्पति	त्रयोदशी	२८। ३७
				५१। ३१
	१४	शुक्र	पूर्णिमा	५२। १

गायत्रि सुनाउनु. ञाहादेषि बढता जतिसुकै भया पनि हजुहरुले र हजुर्का सन्तानले सुनाउनु. १ जना मात्र भयो भन्या हजुरैका सन्तानले सुनाउनु. मंत्र सुनाउदा लोग्नयालाई लोग्न्यैले सुनाउनु. स्त्रीजातिलाइ स्त्रिजातिले सुनाउनु भंन्या बन्देज गरि पांचायनमा धर्म भाक्यबमोजीम्का रोलमा षलल हुन्या कुरो नगरंज्याल र हाम्रा कुलमा स्त्री गैह्रहरुसित व्यभिचार नगरुन्ज्यालसम्मलाई धर्मपत्र लेषि चढाञ्यूं. पांचायनमा धर्म भाक्याबमोजीमका रोलमा षलल हुन्या कुरो भयो भन्या र हाम्रा कुलमा स्त्री गैह्रहरुसित व्यभिचार भयो भन्या यो लेषियाको धर्मपत्र रद्दि होला औ दरबारमा र हाम्रा हारमा ब्राह्मण गैह्र देसि पर्देसि हाल्दा र बिदा गराउदा रोलबमोजीमका तपाञिका सन्तानले गर्नु. अरुले गऱ्या भन्या जरीवाना होला.

इति सम्वंत १९२० साल मिति भाद्रवदि १२ रोज ४[१२०] शुभम्---

(१०६ सङ्ख्या)

(लि)षितम् संषु बस्न्या कृष्णदत्त उपाध्या प्याकुऱ्याल् (ध)र्मदत्त उपाध्या प्याकुऱ्याल् आगे ---१--- संग मोहर (रुपै)ञा २५०१ अक्षरेपि मोहर रुपैञा पच्चिस सय एक रुपैया लिञ्यू. इ रुपैयामा हाम्रा बिर्त्ताबितलप डढुवाका ....लमध्ये कोलपु ब्यासि तल्लो धुलपुऱ्या षेत मुरि ।६८ ... मुहान षेत मुरि ।३२ ज्मा षेत १। र तस्को घड्यारि थुंमकि पाषो रोपनि ७ स्मेत् डल्लो गालि पारप्रछिन्न सुकृ बिकृ गरि ---१--- लाइ चढाञ्यू. इ रुपैया लियाको बापत अघि १९ साल मिति भाद्रसुदि ३ रोज ५[१२१] मा सोहि षेत र घड्यारि भोग बन्धक् राषि ---का हजुर्मा तमसुक लेषि लग्याको मोहर रुपैया २०५१ तिर्नाके र येमितिमा घरषर्चके लियाको मोहर रुपैया ४५० लिञ्यू. हाम्रा मनोमान षुसिराजीसित सुकृ बिकृको फाछ्र्यापत्र लेषि ---१--- का हजुरमा चढाञ्यू. इ षेतका बेहोराको दानपत्रको लालमोहर १ इ षेतको भोगबंधक राषि सर्दार गुंजमानसिं बस्न्यात् क्षेत्रिसंग लियाका रुपैया तिरि ल्यायाको नीज सरदारको भरपाइ १ ज्मा

---

[१२०] वि.सं. १९२० भाद्रकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी	पला
भाद्र	२६	बुध	द्वादशी	५८।	१८

[१२१] वि.सं. १९१९ भाद्रशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी	पला
भाद्र	१४	बृहस्पति	तृतीया	१७।	२०

(वीरपुस्तकालय चतुर्थ २९३७ सङ्ख्यामा रहेको पात्रोबाट)

कागज दुइ २ स्मेत् सपुर्त गरिदिञ्यू. यस बातका साछि संधु बस्न्या गजाधर प्याकुऱ्याल काठमाडौको काजी उद्योत्सीं थापा क्षेत्रि कुम्मेदान लक्ष्मीनाथ थपलिया षरिदार गुरुप्रसाद गेलाल् सुबेदार पद्मनिधि पाडे लेषक साछि राइटर सिवदास

इति सम्वत् १९२० साल मिति आश्विनसुदि १ रोज ३[१२२] शुभम्---

(१०७ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीमद्दतिप्रचण्डभूजदण्डेत्यादि श्रीश्रीश्रीमहाराज जङ्गबहादुर राणा जी सि बि प्राइंमिनिष्टर यान्ड कम्यांडर इन चीफकस्य रुक्का-----

स्वस्ति श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज श्रीकम्यांडर इन चिफ् जनरल रणउद्दिपसिंह कुवर राणा पश्चिमतर्फका कम्यांडिङ जनरल श्रीजगत्संसेर जङ्ग कुवर राणा पूर्वतर्फका कम्यांडिङ जनरल श्रीधीरसम्सेरजङ्ग कुवर राणा श्रीजनरल श्रीजगत्जङ्गबहादुर कुवर राणा श्रीजनरल श्रीजितजङ्गबहादुर जितजङ्ग बहादुर कुवरराणाकस्य पत्रम्----

आगे श्रीगुरुराज पंडित धर्माधिकार श्रीनगेन्द्रराज पंडितज्यू श्रीगुरुराज पंडित द्विजराज पंडितज्यू श्रीगुरुराज पंडित श्रीवेदराज पंडितज्यूके आहाबाट धपायाका र आफै गयाका गुरुषलक र अरु ब्राह्मण गैह्रलाइ नेपालषाल्डामा ल्याउन्या नल्याउन्याका हजुरहरु ३ को अषत्यारि गरिदियाको छ. कदाचित् इनहरुलाइ नेपाल षाल्डामा ल्याञ्यूं भन्या गुरु कोहि गऱ्याको पाप हामिहरुलाइ लाग्ला भनि रुक्का दस्षत् गरिबक्स्यौं.

इति सम्वत् १९२१ साल मिति मार्गवदि ११ रोज ५[१२३] शुभम्--

(१०८ सङ्ख्या)

श्रीमद्विजयराजशर्मपण्डितराजात्मजः श्रीनगेन्द्रराजशर्मपण्डित्तो नेपालवनिपाल गुरुर्व्याकरणो सिद्धान्तकौमुदीं मनोरमां शब्दरत्नं परिभाषेन्दुशेखरं शेखरं महाभाष्यं

---

[१२२] वि.सं. १९२० आश्विनशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
आश्विन	२९	मङ्गल	प्रतिपद्	४४। ४६

[१२३] वि.सं. १९२१ मार्गकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
मार्ग	११	बृहस्पति	एकादशी	६०। ०

काव्यसाहित्ययोः रघुवंशं माघं किरातार्जुनीय नैषधं कुवलयानन्दं धर्मशास्त्रे मनुस्मृतिं मिताक्षराया दायभागं न्यायशास्त्रे च कारिकावलीमुक्तावलीं व्याप्तिपञ्चकं व्यधिकरण धर्मावच्छिन्नाभावं सिद्धान्तलक्षणीं सम्यगधीतवान्. अथ च नेपालनृपालतोऽधिगतेन राजगुरुधर्माधिकारीतिपदवीद्वितयेनालङ्कृतो महान् कोविदः कुलीनश्चास्तीति शिवम् । बापूदेवशास्त्री राजारामशास्त्री संमन्यते २ बालशास्त्री च ।।

(१०९ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीगुरुज्यू विजयराज पंडितज्यूके पाउमा जङ्गबहादुरको पाउलागी दण्डवत् उप्रान्त तिम्रा खिरको दूना दोपटिदा मेरा दूदको दुना घोपटियामा संतोषै छ भन्या नपालनुहवस्. तिम्रा षिरको दुना पनि नघोप्टियोस्. मेरा दूदको दुना पनि नघोप्टियोस् भन्नुहुन्छ भन्या म ६ मैन्हा बिलायत् गयेर आउन्ज्यालसम्म नेपाल पाल्नुहवस्. म बिलायतबाट नेपाल आयापछि फेर श्रीकाशी जानुहोला. आउन्या भया म आउछु भनि लेषिपठाउनुहवस्. ञाहा नेपाल पालनुहुदा उसै पालनुहुदैन. मेरो मार्फत हालि श्री ५ महाराजधीराजको मोहर पठाउला. तिम्रै चिठिमा म आउछु मलाइ मोहर किन चाहिन्छ भन्नुहोला. दुनिञाले देषन्या बडाको दर्बारि इज्जत् चालचलन् छोडनहुदैन. पालनुहुन्छ भन्या ताहाको आफ्नु बन्दोबस्त गर्नुहवस्. मंसिरभरमा पालनु हुनुपर्न्या छ. मंसिरैमा म मोहर पठाउला.

इति सम्वत् १९२२ साल मिति मार्गवदि १० रोज ५[१२४] शुभ्म्---

सहि जङ्गबहादुर

(११० सङ्ख्या)

श्री ३ माहिलासाहेबज्यू उपेन्द्रविकम साह

१

---

[१२४] वि.सं. १९२२ मार्गकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
कार्तिक	२९	आदित्य	दशमी	१३। ९

पत्रमा मार्गवदि १० रोज ५ भनी लेखिए तापनि मार्गकृष्ण दशमीमा आदित्यवार पर्छ, बृहस्पतिवार पर्दैन ।

लिषितं पाटन् मंगलटेललोहदेगोलमनि बस्न्या सुबेदार हरिवंस षत्रि छेत्रि आगे ---१--- बाट चागुमा लाष होम् हुदा सांगेमा दान गर्नाके मेरा किनुवा बिर्त्ता भादगाउ धालाषुसि षेत रोपनि १ को मोल मोहोर रुपैया १२५ बुझिलि सोहि मोलले सोहि षेत फर्छा गरि चह्राञ्युं. येस बातका दृष्टसाक्षि मुषिया माधवसिं राजलवत दात्ताका स्वास्नि मानेलक्ष्मि भादगाउ तुलाछेटेलका सिपाहि गोपाल लिषिनि भादगाउका केहरसिं

इति सम्वत् १९२४ साल मिति श्रावणसुदि ३ रोज ७ शुभ्म्---

(१११ सङ्ख्या)

लिषितं आगे अन्नपूर्णा लोहन्यानिले जेष्ठसुदि १५[१२५] पूर्णमासिमा लघुरुद्रि गर्दामा मैले धर्मपुत्रि पाल्याकि हरिमाया भन्याकि छोरिलाइ मैले दांमै अम्बलमध्ये धाईको डिहि मेरो बिर्त्ता पूर्व दिनाकर लोहनिका बिर्त्ता साध पश्चिम संकर लोहनिका बिर्त्ताको साध उत्तर कुला उभो साध दक्षिन रैकरको साध यो चार किल्लाभित्रको जगा र बलंबु बिर्तामा मेरो मुरि १० षेत पनि मैले धर्मपुत्रि छोरिलाइ दाइजो दातव्य संकल्प गरिदिञा. यस पत्रका साछि विद्यानिधि पाडे तथा साछि तारानिधि पाडे तथा साछि दुर्गादत्त पाडे तथा साछि भक्तविलास सिलुवाल तथा साछि महारुद्र सिलुवाल तथा साछि रामसालि पाडे तथा साछि चामु सिलुवाल तथा साछि चन्द्रदत्त सेढाइ तथा साछि भयहरन सेढाइ तथा साछि गंगाधर पाडे तथा साछि ... लक्ष्मिदत्त पाडे तथा साछि लक्ष्मीदत्त लोहनि. ले.(षक) साछि विद्यानिधि लोहनि

इति सम्वत् १९२४ सा(ल) मिति १५ रोज २ शुभ्म्---

(११२ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीमद्भवानिचरणासमाराधनासाधितपुरुषार्थचतुष्टयश्रीश्रीश्रीश्रीश्रीगुरुराज पंडितधर्माधिकारश्रीविजयराजपंडितज्यूचरणेषु स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्त्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराज-

---

[१२५] वि.सं. १९१७ ज्येष्ठशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
ज्येष्ठ	२३	आदित्य	पूर्णिमा	४१। ५४

श्रीश्रीश्रीमहाराजसुरेन्दविक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम् कोटिसाष्टांगदण्डवत्सेवापूर्वकपत्रमिदं. आसिर्वादले ञाहा कुशल छ. ताहा कुशल मङ्गल भया हाम्रो उत्तरोत्तर वृद्धि होला. आगे ञाहाको समाचार भलो छ. उप्रान्त यो साल माघ मैन्हामा हामिलाइ नाति पैदा हुन्याछन्. तसर्थ आसिरवाद बक्सनालाइ पुस लाग्न्या संक्रान्तिका दिन कडरवना आइपुग्नुभया बढिया होला.

इति सम्वत् १९२४ साल मिति कार्तिकवदि ८ रोज २[१२६] मुकाम कान्तिपुर शुभ्म्--

(११३ सङ्ख्या)

श्रीगुरुराज पंडित विजयराज पंडितज्यू

१

लेफ्टेन् कर्णैल गजराजसिंह थापा क्षेत्रिले अबउप्रान्त मेरा सन्तानले मंत्र सुन्दा ---१--- का संतानसंग सुन्नु भनि यो कागज लेषि ---१--- का हजुरमा चढाञा.

इति सम्वत् १९२४ साल मिति फागुनवदि रोज शुभ्म्--

(११४ सङ्ख्या)

श्रीगुरुराज पंडित श्रीवेदराज पंडितज्यू

१

श्री ५ वलिअहद कान्छामहारानि

२

श्रीबडाकान्छा गुरुमा

३

श्री ५ वलिअहद महाराजधिराज

४

---

[१२६] वि.सं. १९२४ कार्तिककृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
कार्तिक	५	आदित्य	अष्टमी	५२। ५९

पत्रमा कार्तिकवदि ८ रोज २ भनी लेखिए तापनि कार्तिककृष्ण अष्टमीमा आदित्यवार पर्छ, सोमवार पर्दैन ।

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुद्रावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहबहादुरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्------

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराज श्रीश्रीश्रीमहाराजत्रैलोक्यवीरविक्रमसम्सेरजङ्गबहादुरसाहबहादुरदेवानां सदा समरविजयीनाम्------

आगे ---१--- के ---२--- लाइ तपाइका ब्राह्मणिबाट मंत्र सुनाउनु भन्या भयाको हो. नीज ---२--- लाइ ---३--- बाट मंत्र सुनाउनुभयो. अब हुन्या ---४--- लाइ तपाइबाट गायत्री मंत्र सुनाउनु. अबउप्रान्त हाम्रा दरबारका कामकाजमा दक्षिणा पनि मोहर रुपैया १० लिनु भनि गुरुपदवीको लालमोहर गरिबक्स्यौं. आफना षातिरज्मासंग गुरुपदवी चलाइ आसिर्वाद बक्सदैरहनुहवस्.

इति सम्वत् १९२५ साल मिति आषाडवदि ३ रोज २[127] शुभ्म्---

मार्फत श्री ३ महाराज जङ्गबहादुर राणा जी सि बि पाइम्मिनिष्टर याण्ड कम्यांडर इन चिफ- १

मार्फत कम्यांडर इन चीफ जनरल रणउद्दिपसिंह कुवर राणा- १

मार्फत् गुरुपुरोहित षजांचि वामदेव पंडितज्यू- १

(११५ सङ्ख्या)

श्रीगुर्ज्यू

१

स्वस्ति श्रीमद्दतिप्रचण्डभुजदण्डेत्यादि श्रीश्रीमहाराज जङ्गबहादुर राणा जि सि बि प्राइममिनिष्टर यान्ड कम्यांडर इन चीफकस्य रुक्का----

---

[127] वि.सं. १९२५ आषाढकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
ज्येष्ठ	२८	सोम	तृतीया	२६। ३५

स्वस्ति श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मजश्रीकम्यांडर इन चिफ जनरल रणउद्दिपसिंह कुवर राणा पश्चिमतर्फका कम्यांडिङ् जनरल श्रीजगत्संसेर जङ्ग कुवर राणा पूर्वतर्फका कम्यांडिङ् जनरल श्रीधीरसम्सेर जङ्ग कुवर राणा दक्षिण तर्फका कम्यांडिङ् जनरल श्रीजगत्जङ्गबहादुर कुवर राणा श्रीजनरल जीतजङ्ग बहादुर कुवर राणा श्रीजनरल पद्मजङ्ग बहादुर कुवर राणा श्रीलेफटेन्ट जनरल बबजङ्ग बहादुर कुवर राणा श्रीलेफटेन् जनरल रणवीरजङ्ग बहादुर कुवर राणा श्रीकर्णैल जुद्धप्रताप जङ्गबहादुर कुवर राणा श्रीमेजर जनरल केदारनसिंह कुवर राणा मेजर जनरल बंवीरविक्रं बहादुर कुवर राणा श्रीमेजर जनरल बुद्धिविक्रम बहादुरकुवरराणाकस्य पत्रम्----

आगे ---१--- के दर्बारमा दान दक्षिणा जप पाठ पूजा पुराण गैह्र सानु ठुलो कामकाज परि आउदा हजुरले मुक्तियारसंग साधि परिआयाको काजकाम गराउनु. हजुरसंग नसाधि दर्बारमा परिआयाको दान दक्षिणा जप पाठ पुराण गैह्र सानु ठुलो कामकाज कसैले गऱ्यो भन्या अैनबमोजीम् सजाय होला.

इति सम्वत् १९२५ साल मिति श्रावणवदि ७ रोज ७[१२८] शुभ्म्--

(११६ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीमद्दतिप्रचण्डभुजदण्डेत्यादि श्रीश्रीश्रीमहाराज जङ्गबहादुर राणा जी सी बी प्राइममिनिष्टर याण्ड कम्यांडर इन चीफकस्य रुक्का----

स्वस्ति श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज श्रीकम्यांडर इन चिफ जनरल रणउद्दीप्सिंहकुवरराणाकस्य पत्रम्

आगे श्रीगुरुराज पंडित धर्माधिकार नगेन्द्रराज पंडितज्यूके यथोचित् उप्रान्त नञा पाठसालामा पंडितले पढाया नपढायाको र हाजीर भया नभयाको र विद्यार्थीहरुले पढ्या नपढ्याको हाजीर भया नभयाको हेरचाह गरि हाम्रा हजुरमा सो हाजीर जाहेर गर्नु. बेस गरि मन लगाई नपढन्या लुच्चा विद्यार्थीलाइ र पटकपटक गरि भयो वा येकै

---

[१२८] वि.सं. १९२५ श्रावणकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
आषाढ	३०	शनैश्चर	षष्ठी	१७। ३४

पट्क गरि भयो येक मैन्हा सम्म गयेर पर्न्या विद्यार्थीलाइ हाम्रा हजुरमा जाहेर गरि षारेज गर्नु. सो षारेज हुन्या ठाउमा बेस गरि मन लगाइ पढन्या विद्यार्थी भर्ना गर्नु भंन्या प्रमानीको रुक्का दस्कत गरिबक्स्यौं.

इति सम्वत् १९२५ साल मिति मार्गवदि ६ रोज ६[१२९] शुभ्म्---

(११७ सङ्ख्या)

लिषितम् सहर काठमाडौ पोषलड्याङटोल बस्न्या सितादेवि क्षेत्र्यानि. आगे मेरा षसं कुरुक्षेत्रि वृजलाल पाडेले मेरा सेषपछि सत्यमा रहि षानु दानदातव्य आफ्नु षुसि गर्नु भनि लेषिदियाको कागजमुताबिक १८९७ साल मार्गसुदि २ रोज ५ मा ---१--- बक्साइ मेरा नाउमा लालमोहर गराइदियाबमोजीम मेरा बिर्त्ता देउरालिका अम्बल चिउरीबोट षेत ७० मध्ये मैले १५ साल माघसुदि २५ (१५) रोज ५ का दिन सोपस्करण सैयादान गर्दा नीज षेतमध्ये यथासंष्या भन्या वाक्य गरि दान भयाको पछि २६ साल प्रथम वैसाषवदि ५ रोज ५ मा म जगामा गै माटो छरी जगा छुट्याइदिदा षेत मुरि ।४० तोक गरि माटो छरि छुट्याइदियाको तस्को सांध षेत माथिल्लो षंड मुरि ।२० को पूर्व गंगाधर पाध्याको बिर्ता दक्षिण नीजको पश्चिम् कालिगढको बिर्त्ता उत्तर भट्टराइको जिल्ला तल्ला षंडका २० को सांध पूर्व गंगाधर पाध्याको बिर्त्ता दक्षिण महेस षोला पश्चिम् कालिगढको बिर्त्ता उत्तर गंगाधर पाध्याको बिर्त्ता यति चार किलांभित्रको ज्मा षेत मुरि ४० पद्मलाल उपाध्या भट्टराइलाइ कुसपानि संकल्प गरि दानदातव्य गरि दानपत्र लेषिदिञा. हाम्रो शुभचिन्तना गरि तिम्रा संतानदरसंतानपर्यन्त बिर्त्ता जानि सुभोग्य गर. यो षेत मैले वर्ष ७५ का उमेरमा संकल्प गर्दा वाक्य पढन्या चामु पंडित अर्ज्याल पानि हालन्या नाति हिक्मतसिं षत्रि क्षेत्रि साछि स्वपुत्र सुबेदार भिमसेन षत्रि क्षेत्रि साछि दहचोकका हरिदत्त पाध्या सिकद्याल् मेहेलेका गंगाधर पाध्या सापकोटा लछिमन पाध्या लुइट्याल्.

---

[१२९] वि.सं. १९२५ मार्गकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी	पला
कार्तिक	२३	शुक्र	षष्ठी	९।	२५

सिमांगढका महंत रामकृष्णदास वैरागी देउरालिका इक्षाराम पाध्या श्रीलाल पाध्या भट्टराइ दुर्गादत्त पाध्या ल्त्रीट्ट्याल. साध घुमाइ माटो छर्दाका साछि मेजर बलभद्र पाध्या सापकोटा मुसु पाध्या पोषऱ्याल कालु षत्रि क्षेत्रि विष्नुहरि पाध्या लुञिट्याल् थरि पद्मलाल पाध्या धिताल्. लेषक साछि मुषिया इन्द्रध्वज लोहनि. यो दातव्य गरिदियाका जगामा जसले लोभानि पापानि गर्ला पंचमहापातक लाग्ला

स्वदत्तां परदत्तां वा यो हरेद्वै वसुन्धरां ।।
षष्टिवर्षसहश्राणि विष्टयायां जायते कृमिः ।।१।।
इति सम्वत् १९२६ साल प्रथमवैसाषवदि ८ रोज १ शुभम्---------

(११८ सङ्ख्या)

श्रीमहाराज रणबहादुर साह
१
श्री ५ महारानि ललितेश्वरिदेवी
२
श्रीङ्टेश्वरी
३
श्री ३ महाराज
४
श्रीबडागुरुज्यू विजयराज पंडितज्यू
५

लिषितम् कुरुक्षेत्र बस्न्या व्रजलाल कुरुक्षेत्रिका जेठा छोरा सदासुक सदासुकका कान्छा छोरा म जानकी कुरुक्षेत्रि पाडे सदासुकका जेठा छोरा बुद्धिराम कुरुछेत्री पाडेकि विवाहिता विधवमान गुलाफि पडेनि कुरुक्षेत्र्यानि व्रजलालका कान्छा छोरा सर्वसुक सर्वसुकका छोरा हरिजस् पाडे कुरुक्षेत्रिकि विवाहिता विधबाम पार्वति पडेनि कुरुक्षेत्र्यानि आगे हाम्रा बाज्या हाम्रा बुढा ससुरा व्रजलाल

पाडे कुरुक्षेत्रिलाइ सम्वत् १८६२ साल तुलासंक्रान्तिका दिन ---१--- का हुकुमले ---- बाहुलिबाट संकल्प गरिबक्स्याको देउराली बेसि ढाड्या षेत मुरि १।४४ घड्यारि भिमढुंगाको पिपलचोर रोपनि २१ ---३--- आडा बारि जिल्लै बाराका प्रगन्ना वसन्तपुर मौजे लछुमनुवाकट्टि जोवागामा बिगहा १५० हाम्रा बाज्या हाम्रा बुढा ससुरा व्रजलाल कुरुछेत्रिलाइ संकल्प गरि कुस बित्तां बक्स्याको हाम्रो बित्तांबितलपका ---४--- बाट गरिबक्स्याका अैनबमोजीम दर्बन्दिले देउरालि ब्यासि ढाड्या षेत मुरि १।४४ को उठति मोहर रुपैञा ७३।।'।।।१ के सयकडा मोहर रुपैया ६ का दरले मोह रुपैया १२२५ घडेरि भीमढुंगाको पिपलचौर रोपनि २१ को उठति मोहर्रुपैञा ५५० ---३--- का अषाडा बारीका मोल मोहोर रुपैञा ४२० ज्मा पाहाडका बित्तां मोल मोहोर रुपैञा २१९५ कै सैकरा २१।। का दर्ले लाट्साहि रुपैञा १८० ६।।'।२ जिल्लै बारा प्रगंना वसंतपुर मौजे लछुमनुबाकट्टि जोवागामा बिगाहा १५० को उठति कंपनि रुपैञा २२९ के सयकडा कंपनि रु ६ का दर्ले मोल कंपनि रुपैञा ३८१६।।"।।२ ज्मा पाहाड मध्येसका हाम्रो बित्तांबितलप सुक्रि बिक्रि गरि ज्मा कंपनि रुपैञा ५६२३। ---५--- बाट ली येति जगाका पाहाडको लालमोहर मध्येसको मेडबंदि डल्लो गालि पारपरछिन्न फार्स्या गरि ---५--- का हजुरमा चढाञ्यूं. इ बित्तांको सुक्रिबिक्रिको लालमोहर हजुरका नाउमा गरिबक्सनुहवस् इ बित्तांमा हाम्रो अंस छ हाम्रो नेडिक छ भनि कोहिले भन्न आया भन्या अैनबमोजीं हामिहरुले बुझाउला. येस बित्तांमा हाम्रा संतानदरसंतानको लाग नास्ति भनि फार्स्या गरि फार्स्यापत्र लेषि ---५--- का हजुर्मा चढाञ्यूं. यस बातका साछि कपतान बलदेव पंथ काकुराम कुरुक्षेत्रि नन्दराम कुरुछेत्रि मोहनलाल कुरुक्षेत्रि वैजनाथ मिश्र सिवदेवि मिश्यानि नरोत्तम लोहनि सुबेदार बलवीर बिष्ट छेत्रि सुबेदार श्रीप्रसाद थपलिया ज्मादार भिमबाहादुर षत्रि क्षेत्रि विश्वनाथ प्याकुन्याल नरोत्तं पंडित प्याकुन्याल् चन्द्रदत्त पंडित देउकोटा षगाराम जोसि लेषकसाछि चिरंजिवि पाध्या

इति सम्वत् १९२६ साल मिति शुद्धवैशाषसुदि १ रोज ४ शुभम्---

(पछि अर्कै असरले लेखिएको)

येस्मध्ये नरदेवीको घरबारी ताराकुमारीके दान मीति १९४२ मार्गशुदि १५ रोज २ शुभम्---

(११९ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीमद्भवानिचरणसमाराधनासाधितपुरुषार्थचतुष्टयश्री ६ गुरुराजपंडितधर्माधिकारश्रीविजयराजपंडितज्यूचरणेषु

स्वस्तिश्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायोत्यादिविविधविरुदावलिविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम् कोटि साष्यंगदण्डवत्सेवापूर्वक पत्रमिदं. आसिर्वादले ञाहा कुसल छ. ताहा कुसल मंगल भया हाम्रो उत्तरोत्तर बुद्धि होला आगे ञाहाको समाचार भलो छ. उप्रान्त श्रीगुरुराज पंडित धर्माधिकार श्रीनगेन्द्रराज पंडितज्यूलाइ आराम नभयाको अझसम्म आराम भयाको छैन. कैले सुरका कुरा गरि म अंसलि भिन्न हुन्छु भनि भन्नुहुन्छ. कैल्हे विशुद्धिका कुरा गर्नुहुन्छ भन्न्या विस्तार श्रीमद्दतिप्रचण्डभुजदण्डेत्यादि श्री ३ समधिमहाराज जङ्गबहादुर राणा जी सि बि प्राइम्मिनीष्टर यान्ड कम्यांडर इन चिफबाट हाम्रा हजुरमा बिन्ति गर्दा जाहेर भयो. तसर्थ येक फेरा हजुर ञाहा पालनु भया सबै कुराको बढिया होला भंन्या मेरा चित्तमा लाग्छ. पाल्नु भया बढिया होला.

इति सम्वत् १९२७ साल मिति कार्तिकवदि ४ रोज ५[१३०] मुकाम् कान्तिपुर शुभ्म्---

(१२० सङ्ख्या)

स्वस्तिश्रीमद्भवानिचरणसमाराधनासाधितपुरुषार्थचतुष्टयश्री ६ गुरुमाज्यूचरणेषु स्वस्तिश्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलिविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजधिराज श्रीश्रीश्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहबाहादुरसम्सेरजङ्ग देवानां सदा समरविजयीनाम् कोटिसाष्यंगदण्डवत्सेवापूर्वकपत्रमिदं आशीर्वादले ञाहा कुशल छ. ताहा कुशल मंगल भया हाम्रो उत्तरोत्तर वृद्धि होला. आगे ञाहाको समाचार भलो

---

१३०. वि.सं. १९२७ कार्तिकशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
कार्तिक	१३	शुक्र	चतुर्थी	१४। ४३

छ. उप्रान्त श्रीगुरुज्यू आरामसाथ ञाहा कार्तिकवदि १० रोज ४ का दिन आइ पुगीबक्सनुभयो. श्रीगुरुज्यू ञाहा राज गर्नुहुन्छ. हजुर पनि यो मोहर पुग्नि मात्र असल सायेत् हेरि रेलको कोठरि १ षरिद गरि पटनासम्म पालनुहवस्. पटनादेषि हजुरलाइ लिनानिमित्त ञाहाबाट हजुरका छोरा भतिजाहरुमा आइपुग्न्याछन्. पटनादेषि म्यानामा सवारि गराई इज्जत्साथ चलाइ ल्याउन्याछन्. श्रीगुरुर्ज्यू ताराज हुन्ज्याल् हजुर पनि ञाहि राज होला. काशी पाउलाग्नुभयो भन्या हजुर पनि साथै पादलागिबक्सनुहोला विज्ञेचरणेषु.

इति सम्वत् १९२७ साल मिति कार्तिकशुदि ४ रोज ६ मुकाम् कान्तिपुर शुभ्म्---

(१२१ सङ्ख्या)

जुद्धप्रतापजङ्ग बाहदूरलाइ तिन पुस्ताका गुरु तुल्याउनानिमित्ति यो नानिलाइ श्रीगुरु लोकराज पण्डितज्यूले गायत्रि सुनाउनु भनि मैले दिञा.

सम्वत् १९२८ साल मिति ज्येष्टवदि रोज ६ शुभ्म्---
जङ्गबहादुर
सहि जगतसम्सेर जङ्ग
सहि धीरसम्सेरजङ्ग कुवर राणा

(१२२ सङ्ख्या)

(लिषि)तं सुबेदार भीमसेन षत्रि क्षेत्रि आगे कुरुक्षात्रिको सहर काठमाडौ नेटपिठ्याटेलको अषडा बारिका (दक्षि)णपट्टि छेउमा नीज कुरुक्षात्रिसंग भनि मैले र पंच्या (ज्यापू)ले १९१५ सालमा घर बनायाका थिञ्यू. पछि श्री(गुरुराज) पंडित श्रीविजयराज पंडितज्यूबाट त्यो घरको पाता(ल्) कुरुक्षेत्रिसंग फाछर्या गरिलिबक्सदा हाम्रा जगा(मा) बनायाका रहऱ्याछौ आज त्यो घर पंचकृति मोल ... छौ कि भनि मर्जी हुदा नीज पंच्या ज्यापुको यो घ(र बना)उदा लाग्याका रुपैया मबाट दि उस्को भरपाइ नि(लि) मैले येकोटि गऱ्याको सो घर पंचकृति मोल मोहर रुपैया तिन्सय ३०० श्रीगुरुराज पंडित श्रीविजयराज पंडितज्यूबाट लि फार्स्या गरि नीज पंच्या ज्यापुको भरपाइस्मेत् श्रीगुरुराज पंडित श्रीविजयराज पंडितज्यूका हजुर्मा चढाञा.

यस घरमा मेरो र मेरा संतानदरसंतानको लाग नास्ति भनि फार्स्यापत्र लेषि चढाञा. येस बेहोराका साछि मेरा जेठा छोरा डिल्लिसिं षत्रि छेत्रि कान्छा छोरा हिक्मत् बाहादुर षत्रि क्षेत्रि नीज ठहटिटेलको पंच्या ज्या(पु) बलदेव पंत षरिदार गुरुप्रसाद गेलाल बहिदार हर्कवीर श्रेष्ट लेषक साछि राइटर राजमान जोसि.

इति सम्वत् १९२८ साल मिति माघशुदि १ रोज ७ शुभ्म्------

(१२३ सङ्ख्या)

(लिषि)तं पंच्या ज्यापु आगे कुरुछेत्रिको बिर्ता सहर काठ(माडौ ने)तपिठ्यायेलको अषडा बारिका दक्षिणपट्टि ... नीज कुरुछेत्रिसंग भनि सुबेदार भिमसेन (षत्रि) छेत्रिले र मैले गरि १५ साल्मा साजा घर बनाया(का थी)ञ्यू. आज मेरा लगत् घर बनाउदा लाग्याका ... रुपैञा २३२ नीज सुबेदार भिमसेन षत्रि क्षेत्रि (सग बु)झिलि निज घर छाडिदिञा. यस घरमा मेरो र मे(रा सन्ता)नको लाग नास्ति भनि नीज सुबेदारलाइ लेषिदि(ञा य)स पत्रका साछि मेरा छोरा हर्षमान् ज्यापु द... (ब)स्न्या कालु श्रेष्ट लेषक साछि राइटर राजमा(न जो)सि.

इति सम्वत् १९२८ साल मिति माघशुदि २ रोज १[१३१] शुभ्म्----

(१२४ सङ्ख्या)

(स्व)स्ति श्रीसम्वत् १९२८ साल मिति माघसुदि ८ रोज ६[१३२] तद्दि(ने)

---

[१३१] वि.सं. १९२८ माघशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
माघ	२९	शनैश्चर	द्वितीया	५७। २८
				५३। २९

यस पक्षमा प्रतिपद् छुटेको छ। यो याद नगरी सुरुशुरु गन्दा माघशुदि द्वितीयामा आदित्यवार लेखिन गएको देखिन्छ।

[१३२] वि.सं. १९२८ माघशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
फाल्गुन	६	शुक्र	अष्टमी	५२। ४४

लिषितं धनिकनाम श्रीगुरुराज पंडित श्रीविजयराज पंडितज्यू धनबेहोरिणिकनाम सहर काठमाडौ पा(को)पोषल्ड्याङ्टेल बस्न्या भांनरसिं बाडा गत चादिका ... रुपैया चार सय साढे बाह्र कर्जा लिञा. बापत् मेरा अंसको सुनाबिर्ता घर भोगबंधक दियाको घडिक साहु सुबेदार जोधासिं थापा छेत्रिलाइ तिर्जाके रु ३११।। जोगनर तमोट्लाइ तिर्नाके मोहरु १०१ लियाको हो. येस रुपैञाको सोहि टेलको मेरा अंसको सुनाबिर्ता घरबारिस्मेत् भोगबन्धक लेषिदिञा. भाका आजका सुर्ज्यभरमा निषन्न सकिन भन्या येहि मोलले फाछर्या भयो. सुक्रिबिक्रिको लालमोहर गराइलिनु. यस घरबारिमा मेरो र मेरा दरसंतानको लाग नास्ति भनि मेरा मनोमान षुसिराजीसंग अलिपत्र लेषि श्रीगुरुराज पंडित श्रीविजयराज पंडितज्यूका हजुरमा चढाञा. यस पत्रका साछि जिलरत्न बाडा गोराचा बाडा बलदेव पंत सुबेदार प्राणनाथ थपलिया सुबेदार दयाराम भट्ट षरिदार गुरुप्रसाद गेलाल् र अदालत इट्यचपलि साभासमुच्चये शुभ्म्----

(१२५ सङ्ख्या)

(स्वस्ति) श्रीसम्वत् १९२८ साल मिति माघसुदि १५ रोज[१३३]...(त)द्दिने लिषितं धनीक नाम श्रीगुरुराज पडित् श्री(विज)यराज पंडितज्यू धनबेहोरीनिकनाम पाकोपो(षल्)ड्याङ्टेल बस्न्या व्रजलाल पंडित वभा गत चा(दिका) मोहर रुपैञा ८०० अक्षरेपि मोहर रुपैञा (आ)ठ सये कर्जा लिञा. बापत् घर किन्नाके लिया. यस रुपैयाको हाम्रा किनुवा बिर्त्ता पाकोपोष(ल्)ड्याङ्टेलका पुरोहित रघुनाथ अर्ज्याल्संग कि(न्या)को घरबारी लगास्मेत्को र मनिथकुं साकेभि(क्षु) संग किन्याको घरबारी लगापातस्मेत् भोगबं(धक) लेषिदिञा. भाका आजका सूर्य भरमा निषन्न (आउ)ला. आजका सुर्ज्येभरमा निषन्न सकीन भन्या ... मोलले फाछर्या भयो श्री ५ सकारमा गै सुक्रि(बि)क्रिको लालमोहर गराईलिनु. इ दुइ घरबारिमा ... संतान्दरसंतानको लाग नास्ति भनि मेरा म(नोमा)न षुसिराजीसंग अलिपत्र लेषि

---

[१३३] वि.सं. १९२८ माघशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
फाल्गुन	१४	शनैश्चर	पूर्णिमा	२४। ३१

नीज घरबा(रि)को लालमोहर १ तमसुक फाछर्‍यापत्र १ दान(पत्र) १ अलिपत्र १ स्मेत् श्रीगुरुराज पंडित श्रीविज(यरा)ज पंडितज्यूका हजुर्मा चढाञा. येस पत्रका साछि सानिआमा चन्द्रकुमारी वज्यानि डिट्ठा लक्ष्मीना(थ ग)जुरेल् प्रोहित सोमनाथ अर्ज्याल डमरुव(ल्लभ) पंडित सुबेदार दयाराम भट्ट कप्तान् बलदेव (पन्त) षरिदार गुरुप्रसाद गेलाल् सुबेदार प्राणना(थ थ)पलिया लेषक साछि राइटर राजमान् जोसि शुभम्---

(१२६ सङ्ख्या)

श्री ५ सर्कार

२

श्रीसम्वत् १९२८ साल मिति फागुणवदि १ रोज १ लिषितं धनिकनाम --- १--- धनबेहोरिणिकनाम काठामाडौ पाकोपोषलड्याङ्टेल बस्न्या धमानि व... (ग)त चादिका मोहर् रुपैया ३०१ अक्षरेपि मोहर रुपै(या ति)न सय येक कर्जा लिञा. बापत् पिंगलादेवि उत्त(र) पाटिका रीन तिर्ना के र घर किन्नाके लियाको. यस ...को मेरो सुनाबिर्ता सोवासिक सोहि पाको पोष(लड्या)ङ्टेलको घरबारि लगापातस्मेत् भोगबंधक ले(षिदि)ञा. आजका सुर्ज्येभरमा निषनि आउला. आज (का सु)र्ज्येभरमा निषन्न सकीन भन्या येहि मोलले फा(छर्‍या) भयो. ---२--- गै सुक्रिबिक्रिको लालमोहर गराइ(लिनू). यस घरबारिमा मेरा संतानको र मेरि ज्येठि सौता(का) छोरा कुलवीर बाडाको र नीजका संतान्को लाग ना(स्ति) भनि मेरा मनोमान षुसिराजीसंग अलिपत्र लेषि ---१--- का हजुर्मा चढाञा. यस पत्रका साछि मेरा छो(रा) ...वीर बाडा ज्येठि बुहारि प्रान्मति बडेनि दयाथ(कुं ब)डेनि भांनरसिं बाडा कप्तान बलदेव पंत डिट्ठा ल(क्ष्मी)नाथ गजुर्‍याल् षरिदार गुरुप्रसाद गेलाल् सुबेदार (दया)राम भट्ट सुबेदार प्राननाथ थपलिया डमरुवल्ल(भ पं)डित पंत विरकृष्ण बाडा राइटर राजमान् जोसि ज(ना)र्दन् अधिकारी व्रजलाल् वझा लेषक साछि (षरि)दार हर्कवीर शुभम्------

(१२७ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीसम्वत् १९२८ साल मिति फागुनवदि १ रोज १[१३४] तद्दिने लिषितं धनिकनाम श्रीगुरुराज पंडित श्रीविजयराज पंडितज्यू धनबेहोरिनीकनाम सहर काठमाडौ पाकोपोषलड्यांटेल बस्न्या दयाथकुं बडेनि गत चादिका मोह रुपैया ४०१ अक्षेरेपि मोहर रुपैया चार सय येक् कर्जा लियाबापत् घर किन्नाके लियाको. यस रुपैयाको मेरा सुनाबिर्ता सोवासिक सोहि पाकोपोषलड्यांटेलको घरबारि लगापातस्मेत् भोगबन्धक लेषिदिञा. आजका सुर्ज्येभरमा निषन्न आउला. आजका सुर्ज्येभरमा निषन्न सकिन भन्या येहि मोलले फाछ्र्या भयो. सर्कारमा गै सुक्रिबिक्रिको लालमोहर गराइलिनु. यस घरबारिमा मेरो दरसंतानदरसंतान्को लाग नास्ति भनि मेरा मनोमान षुसिराजीसंग अलिपत्र लेषि श्रीगुरुराज पंडित श्रीविजयराज पंडितज्यूका हजुर्मा चढाञा. यस पत्रका (सा)छि मेरि छोरि मानिथकुं बडेनि धमानि बडेनि ह... बाडा कप्तान् बलदेव पंत डिट्ठा लक्ष्मीनाथ गजु(र्‍याल) षरिदार गुरुप्रसाद गेलाल् सुबेदार प्राणनाथ (थप)लिया डमरुवल्लव पंडित लेषका साछि राइटर ... शुभ्म्---

(१२८ सङ्ख्या)

श्रीगुरुराज पंडित श्रीविजयराज पंडितज्यू

१

लिषितं सहर काठमाडौ पाकोपोषलड्याङ्टेल बस्न्या लक्ष्मीधन् उदास कृष्णधन् उदास आगे ---१--- बाट व्रजलाल वभ्कासंग किनिबक्सनुभयाको घरबारिका लालमोहरमा हाम्रा बिर्ता बारिको पर्षाल साध लेषियाको हुदा हाम्रा बिर्ता घरको विल्हास् गारोदेषि पूर्व इदारसम्मको हाम्रो बिर्ता पर्षाल हामिले लि ---१--- का पर्षाल् सोझ्याउनानिमित्त हाम्रा बिर्ता कटेरोको पश्चिं कुनादेषि धिजमान् श्रेष्ठको बारिका पर्षालसम्मको पर्षाल १ ---१--- लाइ चह्राञा. येस्को सट्टा हाम्रा कटेरोको पश्चिं

---

[१३४] वि.सं. १९२८ फाल्गुनकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
फाल्गुन	१५	आदित्य	प्रतिपद्	२६। ३४

कुनादेषि इदारको पश्चिं कुना(त)क्को बारि ---१--- बाट पाञा. हाम्रा बिर्ता पर्षाल हाम्रो सन्तान्दरसन्तान्को लाग नास्ति भनि हामि २ भाईको मनोमान षुसिराजीसंग कागज लेषि ---१--- का हजुर्मा चढाञा. यस पत्रका साछि हाम्रा छोरा लक्ष्मीनारान् उदास सोहि टेलको मत्य साल्मी वीर बाडा कप्तान् बलदेव पंत लेषकसाछि राइटर राजमान् जोसि.

इति सम्वत् १९२८ साल मिति फागुनवदि ४ रोज ४[१३५] शुभ्म्--------

(१२९ सङ्ख्या)

श्रीगुरुराज पंडित श्रीलोकराज पंडितज्यू

१

श्रीगुरुराज पंडीत धर्माधिकार श्रीनगेन्द्रराज पंडितज्यू

२

श्रीगुरुराज पंडित श्रीद्विजराज पंडितज्यू

३

स्वस्ति श्रीगुरुराजपंडीतश्रीविजयराजपंडीतज्यूकस्य पत्रम्-----

आगे माहिलि छोरी नानि प्रेमकुमारिके सम्वत् १९२८ साल मेषसंक्रान्तिका दिन हाम्रा कान्छा ब्राह्मणि भु(मु)क्तलक्ष्मीबाट धर्मार्थनिमित्त संकल्प भयाको षेत् १। हाम्रा बिर्ताबितलप काठमाडौका अम्बलमध्ये गुसल षेत् ३।१।१०।३।६मध्ये तपसिलबमोजीम्का मोहिले कमायाको ज्मा धान ५२।१० गहु ५।१७ घ्यूषानी रु १२।। उठति भयाको षेत् १। तिमिलाइ बिर्ता दातव्य गरिदिञू. आफ्ना षातिरजामासंग बिर्ता जानि भोग्य गर. यो बिर्ता संकल्प हुदा संकल्पवाक्य पढन्या पण्डित प्रेमानन्द पाडे पानि हालन्या ---१--- यस पत्रका साक्षी ---२--- ---३--- कपतान बलदेव पंत डिट्ठा लक्ष्मीनाथ गजुर्याल् सुबेदार दयाराम भट्ट राइटर राजमान जोसि लेषका साछि कप्तान् पद्मदेव पंत

---

[१३५] वि.सं. १९२८ फाल्गुनकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
फाल्गुन	१८	बुध	चतुर्थी	२४। ३९

तपसिल

असामि	षेत्	धान	गहु	घ्यू
मोहि जमान्सीं कार्कि	।१८	९।९	१।	२।
ऐं नैनसिं बुढा	।२०	१०।१०	१।५	२॥
ऐंगेकुल थापा	।५४	२८।७	३।२	६॥।
ऐं पाण्डोवरम	।८	४।४	।१०	१
	१।	५२।१०	५।७	१२॥

इति सम्वत् १९२९ साल मिति वैसाषसुदि ७ रोज ३[136] शुभ्म्

(१३० सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्------

आगे श्रीबडागुरुमा मुक्तलक्ष्मिदेविका र श्रीनगेन्द्रराज पंडीतज्यू श्रीगुरुराज पंडीत श्रीलोकराज पंडीतज्यूहरुके श्रीगुरुज्यू बडागुरुमा मुक्तलक्ष्मिदेविहरुलाइ १९२५ सालमा सर्कारबाट दिक्ष्या मन्त्रका चतुर्थिमा संकल्प गरिबक्सनुभयाको षेत ४।८८।११।४ साध लाउनालाइ श्रीगुरुज्यूहरुका षान्गीमा दरियाको नेपाल पाहाडका षेत ४।८८।४ को उठति रु ४०९///।।३ भयाको जगा साध लाइसक्यो संकल्प बिर्त्ताको लालमोहोर भयाको छैन लालमोहोर हवस् भनि श्रीगुरुज्यूबाट श्रीमद्दतिप्रचण्डभुजदण्डेत्यादि श्रीश्रीश्रीमहाराज जङ्गबहादुर राणा जी सि बि थोङ् लिन् पिम्मा कोकाङ् वाङ् स्यान् प्राइम्मिनिष्टर याण्ड कम्याण्डर इन चीफ र श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज श्रीकम्याण्डर इन चीफ जनरल रणउद्दिप सिंह कुवर राणाका हजुरमा मर्जि हुदा श्रीमद्दत्तिप्रचण्डभुजदण्डेत्यादि श्रीश्रीश्रीमहाराज जङ्गबहादुर राणा जी सि बि थोङ् लिन्

---

[136] वि.सं. १९२९ वैशाखशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
ज्येष्ठ	३	मङ्गल	सप्तमी	६०। ०

पिम्मा कोकाङ्वाङ् स्यान् प्राइम्मिनिष्टर याण्ड कम्यांडर इन चिफ श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज श्रीकम्यांडर इन चिफ जनरल रणउद्दिप्सिह कुवर राणाबाट पनि हाम्रा हजुरमा बिन्ति पार्दा १९२५ साल मार्गसुदि (रो)ज ५ का दिन दिक्ष्या मंत्रका चतुर्थिमा रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण रैकर षेत र श्रीगुरुराज पण्डित् धर्माधिकार श्रीनगेन्द्रराज पंडीतज्यूका बिर्त्ता षेतको साध लुहकिल पश्चिम् मुल बाटो र पाटिका बल्यानि र सानु बाटो रैकर षेत साध लुहकिल उत्तर रैकर षेत र सानु बाट्यको डिल् साध लुहकिल दफे हरसिद्धि व्रजधुं षेत ३६।४ तस्को साध पूर्व दक्षिण पश्चिम उत्तर रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दफे ठेचोको अम्बलमध्ये ढुंपो षेत मुरि ।१७ तस्को साध पुर्व कोट्कुषोलाको डिल् साध लुहकिल दक्षिण नीज कोट्कुषोलाको डिल सांध लोहकिल पश्चिम् उत्तर रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दफे ठेचोको अम्बलमध्ये ढुंपो षेत ।३२ को साध पूर्व दक्षिण पश्चिम उत्तर रैकर षेतको अलि साध लुहकिल दफे भंसाढिक षेत ।१ तस्को साध पूर्व नषु षोला बगरको डिल् साध लुहकिल दक्षिण श्रीगुरुराज पंडीत श्रीलोकराज पंडितज्यूका बिर्त्ता षेतको साध लुहकिल पश्चिम कुलाको डिल् साध लुहकिल उत्तर रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दफे भंसाढिक ५ नानि वलिअहदमहाराजधिराजका बाहुलिबाट संकल्प गरि श्रीगुरुराज पंडीत श्रीलोकराज पंडीतज्यूलाइ बिर्त्ता बक्स्याको षेत ३। श्री ५ बुहारिनानि वलिअह(द) जेठा महारानिका बाहुलिबाट संकल्प गरिबक्स्याको षेत ।६६।११ श्री ५ बुहारी नानि वलिअहद कान्छा महारानिका बाहुलिबाट संकल्प गरिबक्स्याको षेत् ।६६।११ श्री ५ बुहारी नानि माहिला जेठा महारानिका बाहुलिबाट संकल्प गरिबक्स्याको षेत् ।२२।३ श्रीबडागुरुमा मुक्तलक्ष्मिदेविलाइ बिर्त्ता गरिबक्स्याको ज्मा षेत् १।५५।५ श्री ५ माहिलानानिका बाहुलिबाट संकल्प गरि श्रीगुरुराज पंडीत् धर्माधिकार श्रीनगेन्द्रराज पण्डितज्यूलाइ बिर्त्ता बक्स्याको षेत ।३३।६।४ ज्मा षेत् ४।८८।११।४ हाम्रा वर्ष ४३ का उमेर हुदा २६ सालदेषि सर्वकर अकर सर्वांक माफ बिर्त्ताबितलब गरिबक्स्यौं. १९२६ साल आश्विणसुदि १५[१३७] रोजका मेडबन्दिबमोजीम हरसिद्धिका अम्बलमध्ये व्रजधुं षेत मुरि ।२१ तस्को साध पूर्व रैकर षेतको आलि

---

[१३७] वि.सं. १९२६ आश्विनशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
कार्तिक	६	बुध	पूर्णिमा	३०। ५८

र श्रीगुरुराज पंडीत धर्माधिकार श्रीनगेन्द्रराज पंडितज्यूका बिर्त्ता षेत ।२०।१ तस्को साध पूर्व महसुल्या षेत र नषु षोलाको डिल् साध लुहकिल दक्षिण महसुल्या षेत र रैकर षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम् कुलाको डिल् साध लुहकिल उत्तर श्रीगुरुराज पंडीत श्रीलोकराज पंडीतज्यूका बिर्त्ता षेतको आलि र रैकर षेत र महसुल्या षेतको साध लुहकिल दफे ठेचोका अम्बलमध्ये ढुंपो षेत मुरि ।८ तस्को साध पूर्व दक्षिण पश्चिम उत्तर रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दफे ठेचोका अम्बलमध्ये ढुंपो षेत मुरि ।२० तस्को साध पूर्व दक्षिण पश्चिम् उत्तर रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दफे भन्साधिक् षेत मुरि ।३२ तस्को साध पुर्व नषुबगर बिह्नौटेको साध लुहकिल दक्षिण चापागाउका महसुल्या षेत र श्रीगुरुज्यूका बिर्त्ता षेतको अलि साध लुहकिल पश्चिम् श्रीगुरुज्यूका बिर्त्ता षेत् र रैकर षेतको आलि र कुलाको डिल् साध लुहकिल उत्तर रैकर षेतको आलि साध लोहकिल दफे भन्साढिक् षेत मुरि ।४५ तस्को साध पूर्व नषु षोला र नीज षोलाको बगर रैकर बिह्नौटेका आलि साध लुहकिल दक्षिण रैकर षेतको आलि र श्रीगुरुज्यूका पुरानु बिर्त्ता षेतको आलि र रैकर षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिं श्रीगुरुज्यूका पुराना बिर्त्ता र रैकर षेत र कुलाको डिल् साध लुहकिल दफे भन्साढिक् षेत .।.।५ तस्को साध पूर्व दक्षिण पश्चिम् उत्तर रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दफे भन्साढिक् षेत मुरि ।२९।१० तस्को साध पूर्व महसुल्या षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण श्रीबडागुरुमा भु(मु)क्तलक्ष्मीदेविका बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम् कुलाको डिल् साध लुहकिल उत्तर रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दफे बेलकोट्का अम्बलमध्ये पेटको क्यौऱ्यानि षोलाबाहेक चह्रैट्या षेत मुरि ।३२ तस्को साध पूर्व चह्रैट्या र बढ्ऱ्या रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण रैकर बढ्ऱ्या षेतको आलि र कुलाको डिल् साध लुहकिल पश्चिम् ठाडो बाटो र क्यौऱ्यांनि षोलाको डिल् साध लुहकिल उत्तर रैकर चह्रौट्या षेतको आलि साध लुहकिल दफे सेरा षेत मुरि ।६० तस्को साध पुर्व रैकर षेत र कुलाको डिल् साध लुहकिल दक्षिण रैकर षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिं श्री ५ माहिलानानिका गुठिका षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर कुलाको डिल् साध लुहकिल दफे बेलकोट् सिमलुजुऱ्या षेत १।१ तस्को साध पूर्व बेलकोट्षोलाको डिल् र रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण पश्चिं उत्तर रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दफे हरिसिद्धिका अम्बलमध्ये व्रजधुं षेत मुरि ।१३।२।४ तस्को साध पुर्व दक्षिण रैकर षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिं

श्रीबडागुरुमा भु(म)क्तलक्ष्मीदेविका बिर्त्ता षेत र षेलबाटाको डिल् साध लुहकिल उत्तर श्रीबडागुरुमा भु(मु)क्तलक्ष्मीदेविका बिर्त्ता षेत र रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दफे व्रजधुं षेत मुरि ।३।१४ तस्को साध पूर्व दक्षिण पश्चिम् उत्तर रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दफे व्रजधुं षेत मुरि ।२।१० तस्को साध पूर्व दक्षिण पश्चिम् उत्तर रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दफे ठेचोका अम्बलमध्ये भन्साढिक् षेत मुरि ।९ तस्को साध पूर्व नषु षोलाको डिल् साध लुहकिल दक्षिण रैकर षेत र श्रीगुरुज्यूका पुराना बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर श्रीगुरुज्यूका पुराना बिर्त्ता र रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दफे हरिसिद्धिका अम्बलमध्ये व्रजधुं षेत मुरि ।५ तस्को साध पूर्व दक्षिण पश्चिम् उत्तर रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दफे ठेचोका अम्बलमध्ये भन्साधिक षेत मुरि ।.।५ तस्को साध पूर्व दक्षिण पश्चिम् उत्तर रैकर षेतको आलि साध लुहकिल येति सबै सिमानाभित्र सबै ज्मा षेत ४।८८।११।४ सर्वकर अकर सर्वांक माफ बिर्त्ताबितलब जानि संतान्दरसंतानपर्य्यंत परमसुख भोग्य गर्नुभै हामिलाई आसिर्वाद बक्सदैरहनुहवस्. यो बिर्त्ता संकल्प हुदा संकल्पवाक्य पढन्या श्रीगुरुप्रोहित अम्बरराज पंडितज्यू पानि हालन्या श्रीमद्राजकुमारकुमारात्म श्रीदक्षिणतर्फका कम्यांडिङ् जनरल श्रीजगत्जङ्ग बहादुर राणा यो बिर्त्ता साध लाउन्या सधियार थरघर हिरालाल घोरासैनी डंगोल ब्रह्मटेलको भिमनर कुलवत मजादेवलको चिगढि सदरबाट जान्या अमल्दार चन्द्रविर षत्रिक्षेत्रि हरसिद्धिका द्वान्या लक्ष्मिमसंषर विचारि दिसंकर नाइक्या बेषा शिवनारान् वाग्सीं मोहिनाइक्या गोपाल जिम्मावाल राजमानसिं नाइक्या गुणकरसिं दिसंकर दसरथ माहान्या दसविर धनविर संखनारान् धिजवीर दिसंकर नाइक्या चिलनरसिं मोहि गुणकरसिं ज्ञानदत्त धीर्ज कृष्णवीर लक्ष्मिनारान् विस्मानसिं श्रीमान् ठेचोका द्वान्या ड्कुसिं भगिनारान् जिम्मावाल दसरथ नाइक्या कृष्णविर सिंह बेषा गोपाल बेलकोटका जिम्मावाल् जयेदेव त्रिपाठि पंडीत् अमालबाट आउन्या थरि रघुलाल् कड्याल् भोटु राना भलादमि वानिविलास पाडे लेफटेन् बलभद्र त्रिपाठि जगजीत बस्न्यात् छेत्रि कोत्या बलभद्र बस्न्यात् छेत्रि दाङ्मैका थरि तारानिधि पाडे विश्वनाथ पाडे मोहि विष्णुदत्त अधिकारी विष्णुलाल पाडे कृष्णदत्त गजुऱ्याल् महासुर बस्न्यात् छेत्रि बिर्त्तावारतरफबाट आउन्या डिट्ठा लक्ष्मीनाथ गजुऱ्याल् षरिदार गुरुप्रसाद गेलाल बहिदार पृथुधर पाध्या पौड्याल बिर्त्तावारले किलाभन्दा अर्घ्यालो नचापनु. विनातक्सीर जबद नगर्नु. जो यस बन्देजमा रहोईन. सो यस श्लोकमा भन्याको पातकि होला.

स्वदत्ताम्परदत्ताम्वा यो हरेद्वै वसुन्धराम् ।।
षष्टिवर्षसहश्राणि विष्टायां जायते कृमि ।।१।।
स्वदत्तां द्विगुणं पुण्यं परदत्तानुपालनात् ।।
परदत्तापहारेण स्वदत्तं निष्फलं भवेत् ।।२।।
भूयो भूयो भाविनो भूमिपालान् नत्त्वा नत्त्वा याचते रामचन्द्रः ।।
सामान्योयं धर्मसेतुर्नृपाणां काले काले पालनीयो भवद्भिः ।।३।।

इति सम्वत् १९२९ साल मिति श्रावणशुदि १४ रोज ४[१३८] शुभम्----

मार्फत् श्रीश्रीश्रीमहाराज जङ्गबहादुर राणा जी सि बि थोङ् लिन् पिम्मा कोकाङ् वाङ् स्यान् प्राइम्मिनीष्टर यान्ड कम्याण्डर इन चिफ-१
मार्फत् श्रीकम्यांडर इन चीफ जनरल रणोद्दिप्सिंह कुवर राणा-१
मार्फत् पश्चिमतर्फका कम्यांडिङ् जनरल श्रीजगत्सम्सेर जङ्ग राणा-१
मार्फत् पूर्वतर्फका कम्यांडिङ् जनरल श्रीधीरसम्सेर जङ्ग राणा बहादुर-१
मार्फत् चौतरिया सम्सेर जंग साह-१
मार्फत् चौतरिया रणसेर साह-१
मार्फत् गुरुप्रोहित अमरराज पण्डितज्यू-१
मार्फत् गुरुप्रोहित षजांचि वामदेव पंडितज्यू-१
मार्फत् कम्याण्डर कर्णैल सनकसिङ् टंडं लाहुरि छेत्रि-१
मार्फत् बीर्गिडियर कर्णैल रणसिं सिजापति छेत्रि-१

(१३१ सङ्ख्या)

श्रीमद्दतिप्रचंडभुजदण्डेत्यादि श्री ३ महाराज जङ्गबहादुर राणा जि सि बि थोङ् लिन् पीम्मा कोकाङ वाङ् स्यान् प्राइंमिनिष्टर यांड कम्यांडर इन चीफ

१

---

[१३८] वि.सं. १९२९ श्रावणशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी	पला
भाद्र	३	शनैश्चर	त्रयोदशी	४।	३९
	४	आदित्य	पूर्णिमा	५२।	२७

पत्रमा श्रावणशुदि १४ रोज ४ भनी लेखिए तापनि श्रावणशुक्ल चतुर्दशीको दिन शनिवार पर्छ, बुधवार पर्दैन ।

श्रीगुरुराज पंडित श्रीद्विजराज पंडितज्यू

२

श्रीगुरुराज पंडित लोकराज पंडितज्यू

३

लिषितं श्रीगुरुराज पंडित धर्माधिकार श्रीनगेन्द्रराज पंडितज्यू आगे ---१--- बाट मोहर रुपैया चार सय पचास् ४५० लिञ्यू. यस रुपैयामा हामिले इन्द्रचोक बस्न्या कृष्णाराम जोसि पिडा बस्न्या भालचन्द्र पंडित लामिछानेहरुसंग सुक्रिबिक्रि गरिलियाको बिर्ता सहर काठमाडौ फसिकेवटोलको बारि पाताल १ र पषाल पाटिस्मेत् मारिमेटि सुक्रिबिक्रि फर्फाछ्र्या गरि ---१--- का हजुर्मा चढाञ्यू. बेचन्याको दाम पाको. किंन्याको जगा पाको. यस्मा हाम्रा संतानदरसंतानको लाग नास्ति भनि हाम्रा मनोमान षुसिराजीसंग फार्छापत्र लेषि ---१--- का हजुर्मा चढाञ्यू. यस फार्छ्र्याका साछि ---२------३--- कर्णैल सिद्धिमानसिं राजभडारि कप्तान बलदेव पंत षरिदार गुरुप्रसाद गेलाल्. लेषक साछि बहिदार सिद्धिलाल्

इति सम्वत् १९२९ साल मिति आश्विनसुदि १३ रोज ३[१३९] शुभम्---

(१३२ सङ्ख्या)

लिषितं श्रीगुरुराज पंडित धर्माधिकार श्रीनगेन्द्रराज पंडितज्यू आगे श्रीमद्दतिप्रचण्ड भुजदण्डेत्यादि श्रीश्रीश्रीमहाराज जङ्गबहादुर राणा जी सि बि थोङ् लिन् पिम्मा कोकाङ् वाङ् स्यान् प्राइम्मिनिष्टर यान्ड कम्यांडर इन चीफबाट मोहर रुपैया तिन हजार ३००० लिञ्यू. यस रुपैआमा हाम्रा बिर्ताबितलप सहर काठमाडौ फसिकेवटोलको चौघरा घरमध्ये दक्षिणतर्फको २ नालको लग् १ र तस्को लगा दक्षिणतर्फको आधा इदारस्मेत चोक १ र भित्रि चोक १ मध्ये ४ षंडको १ षंड

---

१३९. वि.सं. १९२९ आश्विनशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
आश्विन	३०	सोम	त्रयोदशी	४४। ५४

पत्रमा आश्विनशुदि १३ रोज ३ भनी लेखिए तापनि आश्विनशुक्ल त्रयोदशीमा सोमवार पर्छ, मङ्गलवार पर्दैन ।

लगापातालस्मेत् मारिमेटि सुक्रिबिक्रि फरफाछर्या गरि श्रीमद्दतिप्रचण्डभुजदण्डेत्यादि श्री ३ महाराज जङ्गबहादुर राणा जी सि बि थोङ् लिङ् पिम्मा कोकाङ् वाङ् स्यान् प्राइम्मिनिष्टर यान्ड कम्यांडर इन चीफका हजुरमा चह्राज्यू. बेचन्याको दाम् पाको किंन्याको घर पाको. यस्मा हाम्रा संतानदरसंतानको लाग नास्ति भनि हाम्रा मनोमान षुसिराजीसंग फाछर्यापत्र लेषि श्रीमदतिप्रचण्डभुजदण्डेत्यादि श्री ३ महाराज जङ्गबहादुर राणा जी सि बि थोङ् लिन् पिम्मा कोकाङ् वान् स्यान् प्राइंमिमिनिष्टर यान्ड कम्यांडर इन चीफका हजुर्मा चह्राज्यू. यस फाछर्याका साछि श्रीगुरुराज पंडित श्रीद्विजराज पंडितज्यू श्रीगुरुराज पंडित श्रीलोकराज पंडितज्यू कप्तान् बलदेव पंत षरिदार गुरुप्रसाद गेलाल लेषक साछि बहिदार सिद्धिलाल.

इति सम्वत् १९२९ साल मिति आश्विनशुदि १३ रोज ३ शुभम्---

(१३३ सङ्ख्या)

श्रीमद्दतिप्रचण्डभूजदण्डेत्यादि श्रीश्रीश्रीमहाराज जङ्गबहादुर राणा जी सि बि थोङ् लिङ् पिम्मा कोकाङ् वाङ् स्यान् प्राइम्मिनिष्टर याण्ड कम्यांडर इन चीफ

१

श्रीगुरुराज पंडीत श्रीलोकराज पंडीतज्यू

२

स्वस्ति श्रीगिरीराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमान-मानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराज सुरेन्द्रविक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्ग देवानां सदा समरविजयिनाम्----

आगे ---१--- के मैले १९२९ साल कार्त्तिकसुदि ९ रोज ७[१४०] का दिन गोकर्णमा सिविका दान गर्दछु. तेसमा दान गर्नालाइ सरकारबाट वाचस्पति पंडीतकि ब्राह्मणि प्रेमकुमारि पंडीत्यानिसंग मोहर रुपैया ७२२५ ले फार्छा गरि किनिबक्स्याको

---

[१४०] वि.सं. १९२९ कार्तिकशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
कार्तिक	२६	शनैश्चर	नवमी	३०। १०

काठमाडौका अम्बलमध्ये गुसल षेत १। बिर्त्ताबितलप गरि मलाई बक्स्या ---२--- लाइ दान गरि दानपत्र गरिदिदा हु भनि तिमिले हाम्रा हजुरमा बिन्ति पार्दा हामिले नीज प्रेमकुमारि पंडीत्यानिसंग मोल मोहर रु ७२२५ दी फार्छा गरि किनिबक्स्याको काठमाडौका अम्बलमध्ये गुसल षेत १। को उठति मोहरु १४८।।२२ भयाको षेत तिमिले दान गर्नानिमित्त १९३० सालका बालीदेषि हाम्रा वर्ष ४४ का उमेर हुदा सर्वकर अकर सर्वांक माफ बिर्त्ताबितलपको लालमोहर गरिबक्स्यौं. नीज ---२--- लाइ तिम्रो दानपत्र गरिदि सो जगामा सदर दफदरषानाबाट थरघर डगोल गै साधसिवाना गरि २९ साल मार्गवदि ३ रोज २[१४१] मा गरिदियाका मेज्ड्वंदिबमोजीमको साध काठमाडौका अम्बलमध्ये गुसल षेत मुरि ।२० तस्को साध पूर्व घन्ट गुठि षेतको आलि र नीज गुरुज्यूका बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण नीज गुरुज्यूका बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम् प्रजाका सुना बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर घंट गुठि षेतको आलि साध लुहकिल दफे गुसल षेत मुरि ।३६ तस्को साध पूर्व प्रजाका सुना बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण नीज गुरुज्यूका बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम् घन्ट गुठि षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दफे गुसल षेत मुरि ।४४ तस्को साध पूर्व गुरुज्यूका बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम् गुरुज्यूका बिर्त्ता षेतको आलि र प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर गुरुज्यूका बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल येति साधभित्र ज्मा षेत १। सर्वकर अकर सर्वांकमाफ् बिर्त्ताबितलप जानि दानपत्र गरि दिन्या काम गर. यो बिर्त्ताबितलप साधसिवाना गर्दाका सधियार थरघर हिरालाल् घोरासैनि डंगोल ब्रह्मटेलको छ्याक वबहालटेलको इन्द्रवीर सदरबाट जान्या हबल्दार इन्द्रविर थापा छेत्रि मोहि जमानसिं कार्कि छेत्रि गोकुल थापा छेत्रि नैनसिं बुढाथोकि छेत्रि पांड भलाआदमि फौदसिं षत्रि छेत्रि सधि(या)र भांनर्सिं हर्षमान्. बिर्त्तावारतर्फबाट जान्या कप्तान् पद्मदेव पंत सिपाहि लक्ष्मन् बुढाथोकि छेत्रि. बिर्त्तावारले किलाभन्दा अर्घ्यालो नचापनु. विनातक्सीर जबद नगर्नु. जसले यो बिर्त्ताबितलप षिचोला गर्ला. तेसलाइ यो श्लोकमा भन्याको पातकि होला.

---

[१४१] वि.सं. १९२९ मार्गकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी	पला
मार्ग	५	सोम	तृतीया	१४।	४९

स्वदत्ताम्परदत्ताम्वा यो हरेद्वै वसुन्धराम् ।।
षष्टिवर्षसहश्राणि विष्टायां जायते कृमि ।।१।।
स्वदत्तां द्विगुणं पुण्यं परदत्तानुपालनात् ।।
परदत्तापहारेण स्वदत्तं निष्फलं भवेत् ।।२।।
भूयो भूयो भाविनो भूमिपालान् नत्त्वा नत्त्वा याचते रामचन्द्रः ।।
सामान्योयं धर्मसेतुर्नृपाणां काले काले पालनीयो भवद्भिः ।।३।।

इति सम्वत् १९२९ साल मिति मार्गवदि ४ रोज ३[१४२] शुभ्म्

मार्फत् कम्यांडर इन चिफ जनरल रणउद्दिप्सिंह राणा : १
मार्फत् गुरुराज नगेन्द्रराज पण्डितज्यू -१
मार्फत कम्यांडिङ जनरल जगत्संसेर जङ्ग राणा -१
मार्फत् पूर्वतर्फका कम्यांडिङ् जनरल श्रीधीरसम्सेर जङ्ग राणा बहादुर -१
मार्फत् गुरुप्रोहित अमरराज पंडीतज्यू -१
मार्फत् गुरुप्रोहित् षजांचि वामदेव पंडीतज्यू -१
मार्फत् दक्षिणतर्फका कम्यांडिङ् जनरल श्रीजगत् जङ्गबहादुर राणा -१
मार्फत् बिर्गिडियर कर्णैल रणसेर सिजापति क्षेत्रि -१
मार्फत् चौतरिया रणसिंह साह -१
मार्फत् कम्यांडर कर्णैल सनकसिंह टण्डन लाहुरि छेत्रि -१
मार्फत् चौतरिया सम्सेरजङ्ग साह -१

(१३४ सङ्ख्या)

श्री ५ सर्कार

१

---

[१४२] वि.सं. १९२९ मार्गकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
मार्ग	६	मङ्गल	चतुर्थी	१८। ५९

लिखितं वाचस्पति पंडीतकि ब्राह्मणी प्रेमकुमारि पंडीत्यानि आगे चादिका मोह रुपैया बहत्तर सय पचिस् ७२२५ कर्जा लिञा बापत् घरषर्चलाइ लियाको हो. सो रुपैयाबापत् मेरा बिर्त्ता काठमाडौका अम्बलमध्ये गुसल षेत् १। को कुत धान मुरि ५२।१० के दर ।६ ताके मोरु १७५ गहु मुरि ५।१७ के दर ।४ ताके मोहर रु २९। घ्यूषानि मोरु १२।। ज्मा मोहर रु २१६।।। उठति भयाको जगाको सैकडा मोहर रु ३ का दरले मोल ली डल्लो गालि पारपरछिन्न सुक्रिबिक्रि गरि चह्राञ्यां. यो मैले मोल लि चह्रायाको जगा यस मितिअघि दानदातव्य गरिदियाको र अरु साहुलाइ भोगबन्धक दृष्टिबन्धक दियाको अर्काको अंस ज्यूनि गुठि राष्याको सनदपत्र तमसुक निस्कि जगा भोग भयेन कच्चा ठह्र्यो भन्या अैनबमोजीम सजाय गरिबक्सी थैली जुन रीतसंग षडा हुन्छ. सो रीत गरिलि बक्सनु. मेरो उजुर नास्ति भानि मेरा मनोमान षुसिराजीसंग फाछ्र्यापत्र लेषि ---१--- का हजुर्मा चढाञा. येस पत्रका साछि पंडीत जयदेव पंत दिव्यदेव पंत कास्कि बस्न्या बुद्धिसागर पौड्याल लेषक साछि सिद्धिलाल् श्रेष्ठ

इति सम्वत् १९२९ साल मार्गवदि ४ रोज ३ शुभ्म्

(१३५ सङ्ख्या)

श्रीगुरुराज पंडीत श्रीलोकराज पंडीतज्यू

१

श्री ५ सर्कार

२

स्वस्ति श्रीमद्दतिप्रचण्डेत्यादिश्रीश्रीश्रीमहाराज जङ्गबहादुर कुवर राणा जि सि बि थोङ लीन पिम्मा कोकाङ् वाङ् स्यान प्राइम्मि(नि)ष्टर यान्ड कम्याण्डर इन चीफकस्य रुक्का

आगे ---१--- लाइ ---२--- बाट पंडीत वाचस्पति पंतकि ब्राह्मणि प्रेमकुमारिसंग निजको बिर्त्ता षरिद गरि हामिलाई सिविका दान गर्नालाइ बक्स् भयाको गुसल षेत १। को उठति मोहर रुपैया १४८।।"।।२ भयाको जगा हामिले १९२९ साल कार्तिकशुदि ९ रोज ७ का दिन सिविका दान गर्दा संकल्प गरि १९३० सालका बालिदेषि दानदातव्य गरि माटै छरिबक्स्यौ. यो दान गरिबक्स्याको षेतमा सदर दफदरषानाबाट थरघर डगोल

गै साधसिमाना गरि मेदबंदि गरिदियाबमोजीम तस्को साध काठमाडौका अम्बलमध्ये गुसल षेत मुरि ।२० तस्को साध पूर्व घंट गुठि षेतको आलि र नीज गुरुज्यूका बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण नीज गुरुज्यूका बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम् प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर घंट गुठि षेतको आलि साध लुहकिल दफे गुसल षेत मुरि ।३६ तस्को साध पूर्व प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण नीज गुरुज्यूका बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम् घंट गुठिषेतको आलि साध लुहकिल उत्तर रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दफे गुसल षेत मुरि ।४४ तस्को साध पूर्व गुरुज्यूका बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम् गुरुज्यूका बिर्त्ता षेतको आलि र प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर गुरुज्यूका बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल येति साधभित्र षेत १। संकल्प बिर्त्ताको सनद गरिबक्स्यौं. यो जगा संकल्प हुदा संकल्पवाक्य पढन्या पानि हालन्या प्रोहित् कासिराज सत्याल्. यो संकल्प बिर्त्ता जानि संतानदरसंतानपर्य्यन्त सुष भोग्य गर्नुहवस्. यो संकल्प बिर्त्तामा जसले षरषिचोला गर्ला. तेसलाई यो श्लोकमा भन्याको पातकि होला ।।

स्वदत्ताम्परदत्ताम्वा यो हरेद्वै वसुन्धराम् ।।
षष्टिवर्षसहश्राणि विष्टायां जायते कृमि ।।१।।
स्वदत्तां द्विगुणं पुण्यं परदत्तानुपालनात् ।।
परदत्तापहारेण स्वदत्तं निष्फलं भवेत् ।।२।।
भूयो भूयो भाविनो भूमिपालान् नत्त्वा नत्त्वा याचते रामचन्द्रः ।।
सामान्योयं धर्मसेतुर्नृपाणां काले काले पालनीयो भवद्भिः ।।३।।

इति सम्वत् १९२९ साल मिति मार्गवदि ४ रोज ३ शुभ्म्

(१३६ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीमद्दतिप्रचण्डभुजदण्डेत्यादि श्रीश्रीश्रीमहाराज जङ्गबहादुर राणा जि सि बि थोङ् लिन् पिम्मा कोकाङ् वाङ् स्यान् प्राइम्मिनिष्टर याण्ड कम्याण्डर इन चीफकस्य रुक्का------------

आगे श्रीगुरुराज पंडित श्रीलोकराज पंडितज्यूलाइ हामिबाट श्रीगुरुराज पंडित धर्माधिकार श्रीनगेन्द्रराज पंडितज्यूसंग नीजका बिर्ता षरिद गरिलियाको फसिकेवटेलको बारि पाताल १ र पर्षाल पटिस्मेत् हामिले १९२९ साल कार्तिकसुदि ९ रोज ७[१४३] का दिन सिविका दान गर्दा संकल्प गरि दानदातव्य गरि माटो छरि संकल्पबिर्ताको सनद गरिबक्स्यौं. यो बिर्ता संकल्प हुदा संकल्पवाक्य पढन्या र पानि हालन्या प्रोहित कासिराज पंडित सत्याल्. यो संकल्पबिर्ता जानि संतानदरसंतानपर्यंत सुखभोग्य गर्नुहवस्. यो संकल्पबिर्तामा जसले षर्षिचोला गर्ला य(स) श्लोकमा भन्याको पातकि होला.

स्वदत्तां परदत्तां वा यो हरेद्वै वसुन्धरां ।।
षष्टिवर्षसहश्राणि विष्टयायां जायते कृमि ।।१।।
स्वदत्तां द्विगुणं पुण्यं परदत्तानुपालनात् ।।
पंरदत्तापहारेण स्वदत्तं निष्फलं भवेत् ।।२।।
भूयो भूयो भाविनो भूमिपालान् नत्वा नत्वा याचते रामचन्द्रः ।।
सामान्योयं धर्मसेतुर्नृपाणां काले काले पालनीयो भवद्भिः ।।३।।
इति सम्वत् १९२९ सालमिति मार्गवदि ४ रोज ४[१४४] शुभम्--------

(१३७ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीमद्दतिप्रचण्डभुजदण्डेत्यादिश्रीश्रीश्रीमहाराज जङ्गबहादुर राणा जि सि बि थोङ् लिन् पिम्मा कोकाङ् वाङ् स्यान् प्राइम्मिनिष्टर याण्ड कम्यांडर इन चीफ कस्य रुक्का----

---

१४३. वि.सं. १९२९ कार्तिकशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
कार्तिक	२६	शनैश्चर	नवमी	३०। १०

१४४. वि.सं. १९२९ मार्गकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
मार्ग	७	बुध	पञ्चमी	२३। ४५

आगे श्रीगुरुराज पंडित श्रीलोकराज पंडितज्यूलाइ हामिबाट श्रीगुरुराज पंडित धर्माधिकार श्रीनगेन्द्रराज पंडितज्यूसंग निजका बिर्ता षरिद गरिलियाको सहर काठमाडौ फसिकेव टोल... घरमध्ये दक्षिणतर्फको २ नालको लंग् १ र त... दक्षिणतर्फको आधा इदारस्मेत्को चोक १ र भित्रि(म)ध्ये ४ षण्डको १ षंड लगापातालस्मेत् हामिले १९ ... कार्तिकसुदि ९ रोज ७[१४५] का दिन सिविका दान गर्दा ... दानदातव्य गरि संकल्पबिर्ताको सनद गरिब(क्सि)... बिर्त्ता संकल्प हुदा संकल्पवाक्य पढन्या र पा(नि हालन्)या प्रोहित कासिराज पंडित सत्याल् यो संकल्प... नि संतानदरसंतानपर्यन्त सुषभोग्य गर्नुहवस्. ... बिर्त्तामा जसले षिर्षिचोला गर्ला. यस श्लोक(मा भन्या) को पातकि होला.

स्वदत्तां परदत्तां वा यो हरे(द्वै वसुन्ध)राम् ।।
षष्टिवर्षसहश्राणि विष्टायां जायते (कृमि ।।१)।।
स्वदत्तां द्विगुणं पुण्यं परदत्तानुपालनात् ।।
... पहारेण स्वदत्तां निष्फलं भवेत् ।।२।।
भूयो... विनो भूमिपालान् नत्वा नत्वा याचते रामचन्द्रः ।।
... यं धर्मसेतुर्नृपाणां काले काले पालनीयो ... ।।३।।
इति सम्वत् १९२९ साल मिति मार्गवदि ... (रोज) ४ शुभ्म्----

(१३८ सङ्ख्या)

(स्वस्ति श्री)गिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविध(विरुदाव)ली - विराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराज(श्रीश्री) श्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहबहादुर-सम्सेरजङ्गदेवा(नां सदा) समरविजयीनाम्--------------------

(श्री)गुरुराज विजयराज पण्डितज्यूके मैले बनायाका (भिक्षा)षोरि पौवा १ भीमढुंगाको पौवा १ ज्मा पौवा २ का... ई जिल्लै पर्सा प्रगंना सिधमासमध्ये पसुपतिकि ब्रा(ह्मणीस)ग लियाको मौजे १ रामनारान मिश्रसंग लियाको... ज्मा बिर्ता बडुकि तेलियागाउ २ को साल १ उठति कं(पनिरुपै)या ३१२ को तपसिलमा

---

[१४५] वि.सं. १९२९ कार्तिकशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
कार्तिक	२६	शनैश्चर	नवमी	३०। १०

लेषियाबमोजीम् साल(वसाल) गुठि चलाउनु भनि ३५ साल ज्येष्ठसुदि ११ रोज २ मा (दा)न गरि गुठि राष्याको हो. सो दानपत्रबमोजिं लालमो(हर गरि) दिनु भंन्या हुकुम बक्स्याको हो. सनद भयाको छैन (त)पाञिबाट श्रीमद्दतिप्रचण्डभुजदण्डेत्यादि श्री(महा)राज रणाउद्दिप्सिंह राणाबहादुर के सि यस आइ (थोङ्) लिङ् पिम्मा कोकाङ् वाङ् स्यान् प्राइम्मिनिष्टर याण्ड कम्यांडर इन चीफ र श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज श्रीकम्यांडर इन चिफ जनरल जगत्संसेर जङ्ग राणा बहादुरमार्फत हाम्रा हजुर्मा बिन्ति पार्दा जिल्लै पर्सा प्रगंना सिधमासमध्ये पसुपतिकि ब्राह्मणिसंग लियाको मौजे १ रामनारान् मिश्रसंग लियाको मौजे १ ज्मा बिर्त्ता बटकि टेलियागाउ २ को उठति साल १ को कंपनि रुपैया ३१२ सम्वत् १९३५ साल मिति ज्येष्ठसुदि १० रोज २[१४६] देषि भिक्ष्याषोरि पौवा १ भीमढुंगा पौवा १ ज्मा पौवा २ धर्मषातिर गुठि राषनुभयाको सो आमदानिले तपसिलबमोजिम्को कामकाज सालवसाल चलाउनु. सदावर्त बाडि बाकि रहन (ग)यो भन्या जगेरा राषि बेसधनी भयो भन्या जगेराले चलाउनु अथवा भत्क्याबिग्र्यामा बनाउन नपुग्या उसैमा लाउनु वा लेषियाबमोजीम्का सदावर्तलाई चाहिन्या चावल दाल नुन् घ्यू बेसार हंडि पाला निज तेलियाका सालवसालका ठेकेदारले ताकिति गरि बषतबषतमा तपसिलबमोजीमका सिराभाउले षरिद गरि भिक्ष्याषेरिमा पुऱ्याइ बुझाइ रसिद लिनु. रसिदले मोजरा होला भनि बन्देज बाधि गुठिको सनद गरिबक्स्यौं भंन्या तपाइबाट ३५ साल ज्येष्टसुदि ११ रोज ३ मा दानपत्र गरि गुठि राष्याको हामिबाट पनि सोहि दानपत्रबमोजीम् सदर गरि सालवसाल गुठि चलाउन लालमोहर गरिबक्स्यौ. जो यो लेषियाबमोजिंका बन्देजमा रहोइन लोभानिपापानि गर्नामा लागला तेसलाई यस श्लोकमा भन्याको पातकि होला ।।

स्वदत्तां परदत्तां वा यो हरेद्वै वसुन्धराम् ।।
षष्टिवर्षसहश्राणि विष्टायां जायते कृमि ।।१।।

तपसिल

साल १ को नीज गाउको ठेक कंपनि रुपैया ----३१२
येमध्ये षंच कंपनि रुपैया ---------३१२

---

[१४६] वि.सं. १९३५ ज्येष्ठशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
ज्येष्ठ	२९	सोम	दशशी	२२। ४४
	३०	मङ्गल	एकादशी	१६। ५६

भिक्ष्यर्याषोरि पौवा १ भीमढुंगा पौवा १ ज्मा पौवा २ भत्क्याबिग्ग्रामा बनाउनाके कंपनि रु ---------१००

भिक्ष्याषोरिका पौवालिके वर्ष १ को षान्गी य सदावर्त पनि बाडनु कंपनि रुपैया ----४०

शिवरात्रिमा आउन्या जात्रु षान नपाउन्या फकिरफकेडाहरुलाइ भिक्ष्याषोरि पौवाबाट हंडी बाडनाके ------१७२

...के	---------६२।।	दालके-	-----------१४′
...	-------- १८।।।	बेसारके	---------६।
...	------ २०।।।′२	हंडिके	--------११।।‴।।
...	---------११।।‴।।		

... राषनाके भडार बोकि ल्याइ पौवा दा... उनाको मजुरि------२६″।।।२

(इति स)म्वत् १९३५ साल मिति मार्गसुदि १५ रोज २[१४७] शुभ्म्------

मार्फत् श्री ३ महाराज रणउदीपसिंह राणा बहादुर के सि यस आइ थोङ् लीन पिम्मा कोकाङ् वाङ् स्यान प्राइम्मिनीष्टर याण्ड कम्यांडर इन चीफ १

मार्फत् कम्याण्डर इन चीफ जनरल जगत्सम्सेर जङ्ग राणा १

मार्फत् गुरुद्विजराज पंडितज्यू १

मार्फत् गुरुप्रोहित षजांचि वामदेव पंडितज्यू

मार्फत् चौतरिया रणसेर साह १

मार्फत् चौतरिया केसरिजङ्गपराक्रम साह १

मार्फत कम्याडर कर्णेल सनकसिंह टंडं लाहुरि छेत्रि १

मार्फत् बिर्गेडीयेर कर्णेल रणसिं सिजापति क्षेत्रि १

(१३९ सङ्ख्या)

श्रीकाशी

१

---

[१४७] वि.सं. १९३५ मार्गशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
मार्ग	२५	सोम	पूर्णिमा	४७। ६

श्री ६ बडागुर्ज्यू मुक्त

२

श्री ६ माहिलागुरुज्यू

३

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमान-मानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराज श्रीश्रीश्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्ग देवानां सदा समरविजयीनाम्-----

स्वस्तिश्रीमद्भवानिचरणसमाराधनासाधितपुरुषार्थचतुष्टयश्री ६ बडागुरुज्यूमहासयेषुदण्ड वत्प्रणामपूर्वकपत्रमिदं. आशीर्वादले ञाहा कुसल छ. ताहा कुसल मङ्गल भया हाम्रो उत्तरोत्तर वृद्धि होला. आगे ञाहाको समाचार भलो छ. उप्रान्त हजुरको ---१--- वास् गर्न्या बषत् पनि भयाको थियेन उस्मा पनि ---२--- भैबक्स्यापछि अब हजुरले ताहा राज गर्नु हुदैन. --२--- भैबक्स्नुभयो तापनि हजुरबाट कौनै कुराको सुर्ता फिक्रि मानिबक्सनुपर्दैन. हजुरको इमान् दर्जा कौनै कुरामा षलल हुन्याछैन. यो लालमोहर पुग्नि मात्र बढिया सायेत हेराइ ---३--- का साथमा ञाहा (पा)व लागिबक्सनुहवस्. किमधीकम् विज्ञेचरणेषु.

इति सम्वत् १९३५ साल मिति माघवदि १० रोज ७[148] मुकाम् कान्तिपुर शुभम्---

(१४० सङ्ख्या)

श्रीगुरुराज पंडीत श्रीलोकराज पंडीतज्यू

१

---

१४८. वि.सं. १९३५ माघकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
माघ	५	शुक्र	दशमी	४२। २

(वीरपुस्कालयको ऐ. पात्रोबाट)

पत्रमा माघवदि १० रोज ७ भनी लेखिए तापनि माघकृष्ण दशमीमा शुक्रवार पर्छ, शनिवार पर्दैन ।

श्रीकालिबहादुर

२.

श्रीपुराना गोरष

३

श्रीमदतिप्रचण्डभुजदण्डेत्यादि श्रीश्रीश्रीमहाराज रणउद्दिप्सिंह राणा बहादुर के सि येस आइ थोङ् लीन पिम्मा कोकाङ् वाङ् स्यान प्राइम्मिनिष्टर याण्ड कम्याडर इन चीफ

४

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमान-मानोन्नत्श्रीमन्महाराजाधिराज श्रीश्रीश्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहबहादुरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरवीजयीनाम्---

आगे ---१--- के हाम्रा बिर्ताबितलब थानसिन् फाटका छबिस्या नौबिस्या षेत् ६।३।५मध्ये उठति २५।।।.।३ भयाको षेत् मुरि ४४।१०।६ येस पाला बनायाका नुवाकोट् जान्या नञा सटक्भित्र पर्नु जादा तस्को सट्टा जगाजमीनका गोस्वाराका ८ लम्बरका अैनमा कम्पू पल्टनमा दरीयाको जगा कसैलाई बिर्त्ता सांध लाइदिनु भंन्या हुकुम मर्जी लालमोहोर भया पनि सांध लाइनदिनु सांधलाई लिनेलाई बात लाग्दैन सांध लाई दिन्यालाई जागिरदेषि बर्षास गरि बिगोबमोजीम दण्ड गर्नु भंन्या अैन छ तापनि दिक्षा मत्र सुनिबक्सदा संकल्प गरिबक्स्याको हुनाले जागिरदारलाइ नगदि सट्टा बक्सी सो जागीरदारका षान्गीबाट झिकिबक्स्याको जगा ३६ सालका बालिदेषि देषि ---२--- पल्टन ५।१६५ अमलदार दलकेसर गुरुंका षान्गीको थान्सिं पंचकंन्या चन्द्रविर थापा षेत् मुरि ।२० ---३--- पल्टनका पछाडि निसान नर्सिं रानाका षांगीको थानसिं पंचकंन्या कनकसिं १।१२मध्ये गौरिदत्त पाठक् षेत् मुरि ।२२ नीज नर्सिं रानाको थानसिं पचकंन्या कनकसिं १।१२मध्ये ।५६ मध्ये भवदत्त ।३४मध्ये षेत् मुरि ।२।१०।६ को ज्मा पंचकन्या षेत् ।४४।१०।६ को उठति रु २५।।।.।३ भयाको षेत् सांधसिवाना मेडबन्दि गरीदिनु भंन्या थरघरका नाउमा ३६ साल श्रावणवदि ७ रोज ५ मा प्रमानगिको लालमोहर गरिबक्सदा सांधसिवाना कीलाकोईला भै मेडबंदि भयाको छ सट्टा बिर्त्ताको सनद गरिबक्स्याको छैन सट्टा बिर्त्ताको लालमोहोर गरिबक्स्या हुदो हो भनि हजुर्बाट ---४--- र

श्रीमद्राराजकुमारकुमारात्मज श्रीकम्याण्डर इन चिफ जनरल धीरसंसेरजं राणाबहादुरमार्फत हाम्रा हजुरमा बिन्ति पार्नुहुदा जाहेर भयो. तसअर्थ हजुरको बिर्त्ताबितलब थानसिं फाट्का छबिस्या नौबिस्या षेत् ६।३।५मध्ये उठति रु २५।।।.।३ भयाको षेत् मुरि ।४४।१०।६ येस पालि बनायाका नुवाकोट् जान्या नञा सटक्मा पर्न जादा तस्को सट्टा ---२--- पल्टन ५।१६५ अमल्दार दलकेशर गुरुंका षान्गीको थानसिं पंचकंन्या चन्द्रविर थापा षेत् मुरि ।२० र ---२--- पल्टंका पछाडि निसान् नर्सिं रानाका षान्गीको थानसिं पंचकंन्या कनकसिं १।१२मध्ये ।५६मध्ये भवदत्त ।३४मध्ये षेत् मुरि ।२।१०।६ ज्मा पंच कंन्या षेत् ।४४।१०।६ को उठति रु २५।।।.।३ भयाको जगा सट्टा बक्सदा जगाजमिन गोश्वाराका ८ लम्बरका अैनमा कम्पु पल्टनमा दरीयाको जगा कसैलाइ बिर्त्ता सांध लाइदिनु भन्न्या हुकुम मर्जी लालमोहोर भया पनि सांध लाइनदिनु सांध लाइ लिन्यालाइ बात लाग्दैन सांध लाइदिन्या हाकिमलाइ जागीरदेषि बर्षास गरि बिगोबमोजीम दण्ड गर्नु भंन्या अैन छ तापनि जागीरदारलाइ नगदि सट्टा बक्सी सो जागीरदारका षानगीबाट झिकियाको जगा १९३६ सालका बालिदेषि हाम्रा वर्ष ५० का उमेर हुदा सर्वकर अकर सर्वाङ्क माफ बिर्त्ताबितलप गरिबक्स्यौ. ३६ साल भाद्रवदि ११ रोज ४ को मेडबंदिबमोजीमको सांध थान्सींका अम्बलमध्ये पंचकंन्या षेत् मुरि ।४४।१०।६ तस्को सांध पूर्व लक्ष्मिदत्त पाध्या भडारिले कमायाको रैकरका आलिको डिल् सांध लुहकील दक्षिण दनुवारका बारिको तेर्छो डील सांध लोहकील् पश्चिम् रैकर सिवालि घारिका डिल् सांध लोहकिल् उत्तर पसुपति लोहनिका बिर्त्ताको र रैकर षेत्का कुलाका डिल् सांध लुहकील येति चार किलाभित्रको रु २५।।।.।३ उठति भयाको षेत् ।४४।१०।६ साल ३६ का बालिदेषि सट्टा बिर्त्ता गरिबक्स्यौ. आफ्ना षातिरजामासंग सर्वकर अकर सर्वाङ्क माफ बिर्त्ता जानि हजुर्का सन्तानदरसंन्तानपर्य्यन्त सुख भोग्य गर्नुहवस्. हामिलाई आसिर्वाद दिदै रहनुहवस्. यो सट्टा बिर्त्ता सांधसिवाना गर्न्या थरघर सिवसंषर पाध्या अर्ज्याल् ब्रह्मटोल बस्न्या डगोल छ्याक १ सिरिमान १ सहरबाट जाने सिपाहि भवनाथ पाध्या अर्ज्याल् सधियार विष्ने दनुवार सधियार लक्ष्मीदत्त पाध्या भडारि द्वाऱ्या पृथ्वीधोज षत्रि छेत्रि जीम्मावाल श्रीप्रसाद पाध्या भेटुवाल् थरी केसरीदत्त पाध्या पाठक् थरि मुषिया नरधोज षत्रि छेत्रि थरी रुद्रलाल पाध्या पाठक् मुषिया जयेमंगल पाध्या भडारी मुषिया कुलनाथ पाध्या भडारि भलामानिस गोप्रसाद पाध्या पाठक् धनसिरि नेवार बीर्त्तवारबाट आउन्या

ज्मादार त्रिलोचन रीजाल अमल्दार कविराज राना. बिर्त्तावारले किलाभन्दा अर्घ्यालो नचापनु. वीनातक्सीर जफत नगर्नु. जसले यो सट्टा बिर्त्ता वीनातक्सीर जफत गर्ला. यो श्लोकमा भन्याको पातक लागला.

स्वदात्ताम्परदत्तां वा यो हरेद्वै वसुन्धराः ।।
षष्टिवर्षसहश्राणि विष्टयां जायते कृमि ।।१।।

इति सम्वत् १९३६ साल मिति भाद्रवदि ३० रोज १[१४९] शुभम्

मार्फत् श्रीश्रीश्रीमहाराज रणद्दीपसिंह राणा बहादुर के सी यस् आइ थोङ् लिन पिम्मा कोकाङ् वाङ् स्यान् प्राइम्मिनिष्टर याण्ड कम्यांडर इन चिफ

मार्फत् कम्यांडर इन चिफ जनरल श्रीधीरसम्सेर जङ्ग राणा बहादुर
मार्फत् चौतरिया रणकेशर साह
मार्फत् चौतरिया केशरिजङ्ग(प)राक्रम साह
(मा)र्फत् गुरुपुरोहित षजांचि वाम(देव) पंडीतज्यू
(मा)र्फत् कम्यांडर कर्णेल सनक(सिंह टं)डं लाहुरि छेत्रि
(मा)र्फत् बिर्गेडियेर कर्णेलसिं सिजापति छेत्रि

(१४१ सङ्ख्या)

श्रीजेठा गुर्मा गंगादेवि
१
श्रीमाहिला गुर्मा दुर्गाकुमारि
२
श्री ५ बडामहारानि
३
श्री ५ बलिअहद कांछामहारानी
४

---

[१४९] वि.सं. १९३६ भाद्रकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
भाद्र	३	आदित्य	अमावास्या	४९। २२

श्रीमाहिला साहिला महारानी

५

श्रीमाहिला कांछा महारानि

६

श्रीबडागुर्ज्यू

७

श्रीगुरुराज पंडीतज्यू श्रीलोकराज पंडीतज्यू

८

श्रीमद्दतिप्रचंडभुजदंडेत्यादि श्रीश्रीश्रीमहाराज रणउद्दिप्सिंह राणा बहादुर के सि येस् आइ थोङ लीन् पिम्मा कोकाङ् वाङ् स्यान प्राइममिनीष्टर यांड कम्यांडर इन चीफ

९

श्रीगुरुप्रोहित अम्बरराज पंडीतज्यू

१०

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहबहादुरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्-----

आगे ---१--- ---२--- के ३४ साल कार्तिकसुदि १२[१५०] रोजमा र मार्गवदि ३[१५१] रोजका दिक्षा मंत्रका चतुर्थिमा ---३--- बाट संकल्प भै मलाई बक्स्याको षेत् मुरि ।६६।११ ---४--- बाट संकल्प भै मलाई बक्स्याको षेत् मुरि ।६६।११ ---५ बाट संकल्प भै मलाइ बक्स्याको षेत मुरी ।२२।३ ---६--- बाट संकल्प भै मलाइ बक्स्याको षेत् मुरि ।२२।३ ज्मा नेपालको षेत् १।७७।८ को साबिकमा साध लाइदियाबमोजीमका

---

[१५०] वि.सं. १९३४ कार्तिकशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
मार्ग	४	शनैश्चर	द्वादशी	४९। १०

[१५१] वि.सं. १९३४ मार्गकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
मार्ग	१०	शुक्र	तृतीय	४६। ५०

षेत् साध लाइदीना लाई डको षेत् जगेरा नभयाको हुनाले ऐन्मा जागिरदारका षान्गीका षेत् झिकि सांध नलाउनु भन्न्या छ तापनि साबिकमा ---७--- बाट आफ्नै षान्गीको षेत् झिकि साध लाई मागनुभयाको हुनाले जगाजमीन गोस्वाराका ८ लम्बरका अैनमा कम्पुपल्टनमा दरियाको जगा कसैलाइ दिनु भंन्या मर्जी हुकुम लालमोहर भया पनि साध लाइनदिनु साध लाइ लिन्यालाइ बात लाग्दैन साध लाइ दिन्यालाई जागीरदेषि बर्षास गरि बिगोबमोजीम दण्ड गर्नु भंन्या अैन छ तापनि साबिकमा आफ्नै षान्गीबाट झिकि साध लाग्याको हुनाले ---८--- का षानगीमा दरियाको जगा साबिकबमोजीम षेत् १।७७।८ को बिक्रिबमोजीमको उठति मोहरु २१७।ʹ।३ भयाको जगा १९३६ सालका बालिदेषि झिकिबक्सी तस्को सट्टा जागीरदारलाई कौसितोसाषानाबाट लेना नगदि दर्द भर्ना गरिबक्सी सो जागिरबाट ३६ सालका बालिदेषि झिकिबक्स्याको जगा साधसिवाना गरिदिनु भंन्या थरघरका नाउमा प्रमांगीको लालमोहर भै साध सिवाना भैसकियाको छ. संकल्प बिर्त्ताको लालमोहर गरिबक्स्याको छैन संकल्प बिर्त्ताको लालमोहर गरिबक्स्या हुदो हो भनि हजुरहरुले ---९--- र श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज श्रीकम्याण्डर इन चिफ जनरल धीरसम्सेर जङ्ग राणा बहादुरमार्फत् हाम्रा हजुरमा बिन्ति पार्नुहुदा जाहेर भयो. तसर्थ ३४ साल कार्तिकसुदि १२ रोजमा र मार्गवदि ३ रोजका दीक्षा मंत्रका चतुर्थिमा हाम्रा --३ बाट संकल्प भै नीज ---१--- लाई बक्स्याको षेत् मुरि ।६६।११ हाम्रा बुहारी ---४--- बाट नीज ---२--- लाई बक्स्याको षेत मुरि ६६।११ हाम्रा बुहारि ---५--- बाट संकल्प भै नीज ---१--- लाइ बक्स्याको षेत् मुरि ।२२।३ हाम्रा बुहारि ---६--- बाट संकल्प भै नीज ---२--- लाई बक्स्याको षेत मुरि ।२२।३ ज्मा नीज ---१--- लाइ संकल्प गरिबक्स्याको षेत मुरि ।८८।१४ नीज ---२--- लाई संकल्प गरीबक्स्याको षेत मुरि ।८८।१४ ज्मा षेत १।७७।८ साबिक्मा साध लाइदियाबमोजीमको षेत् साध लाउनालाइ डको षेत् जगेरा नभयाको हुनाले जगाजमिन गोस्वाराका ८ लम्बरका अैनमा कम्पु पल्टनमा दरियाको जगा कसैलाइ बिर्त्ता साध लाइदिनु भंन्या मर्जी हुकुम लालमोहर भया पनि स साध लाइनदिनु साध लाइलिन्यालाइ बात लागदैन साध लाइदिन्यालाई जागीरदेषि बर्षास गरि बिगोबमोजीम डंड गर्नु भंन्या अैन छ तापनि साबिकमा आफ्नै षानगीबाट झिकि साध लाग्याको हुनाले ---८--- का षान्गीमा दरियाको जगा साबिकबमोजीम षेत् १।७७।८ को बिक्रिबमोजीमको उठति मोरु २१७।ʹ।३ भयाको जगा १९३६ सालका बालिदेषि झिकिबक्सी तस्को सट्टा जागीरदारलाइ कौसितोसाषानाबाट लेना गदि दर्द भर्ना गरिबक्सी सो जागीरबाट झिकिबक्स्याको

बिक्रिबमोजीमको उठति मोहर रुपैया २१७।'।३ भयाको षेत १।७७।८ हाम्रा वर्ष ५० का उमेर हुदा १९३६ सालका बालिदेषि सर्वकर अकर सर्वांक माफ बिर्त्ताबितलप गरि संकल्प बिर्त्ताको लालमोहोर गरिबक्स्यौं. संकल्प बिर्त्ता जानि हजुरका संतानदरसंतानपर्य्यंत भोग्य गर्नुहवस्. यो संकल्प बिर्त्ता ३६ साल श्रावणसुदि ६ रोज ३[१५२] का मेडर्बंदिबमोजीमको साध कीर्तिपुर बुसिंडोल षेत मुरि ।८ तस्को साध पूर्व रैकर षेत र बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण बिर्त्ता षेत र बाटाको साध लुहकिल पश्चिम रैकर षेत र बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दफे ऐं षेत मुरि ।३६ तस्को साध पूर्व रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण कुलाको डील साध लुहकिल पश्चिम् ब्राह्मणका बिर्त्ता षेतको रैकर षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर मुलबाटाको डील साध लुहकिल दफे चोभार मगलबु षेत मुरि ।४० तस्को साध पूर्व रैकर षेत र बाटाको डील साध लुहकिल दक्षिण लुछु पाध्याका बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम कुलाका डील र नीज ब्राह्मणका बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर कुलाको डिल् साध लुहकिल दफे ऐं षेत मुरि ।२०।१० तस्को साध पूर्व कुलाको डील साध लुहकिल दक्षिण ब्राह्मणका बिर्त्ता षेतको आलि र कुला कुलाको डिल् साध लुहकिल पश्चिम् बाटे र नीज ब्राह्मणका बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर बाटे र कुलाको डील साध लुहकिल दफे ऐं बलंबु सिंप्वाट षेत मुरि ।३६ तस्को साध पूर्व रैकर षेतको आली र रैकर बाटाको डील साध लुहकिल दक्षिण रैकर षेतको आलि र रैकर बाटाको डील साध लुहकिल पश्चिम् बाटे र रैकर षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर रैकर बाटे र रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दफे ऐं षेत मुरि ।२२ तस्को साध पूर्व बुढिवलिषोलाको डिल् साध र रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण नीज षोलसि र रैकर षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम उत्तर रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दफे ऐं षेत मुरि ।१२ तस्को साध पुर्व रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण बुढिवलिषोल्सिको डिल् र रैकर षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम उत्तर रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दफे देउपाटन् सोबाहाल षेत मुरि ।२।१८ तस्को साध पूर्व

---

[१५२] वि.सं. १९३६ श्रावणशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी	पला
श्रावण	११	शुक्र	षष्ठी	४।	१

पत्रमा श्रावणशुदि ६ रोज ३ भनी लेखिए तापनि श्रावणशुक्ल षष्ठीको दिन शुक्रवार पर्छ, मङ्गलवार पर्दैन ।

कोत्याले कमायाको रैकर बारिको डिल् साध लुहकिल पश्चिम उत्तर तेजवीर बाडाको बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल येति सबै सिवानाभित्र ज्मा षेत मुरि १।७७।८ यो बिर्त्ता कार्तिकशुदि १२ रोजमा संकल्प हुदा पानि हालन्या श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज श्रीजनरल बंविरविक्रम बहादुर राणा संकल्पवाक्य पढन्या ---१०--- मार्गवदि ३ रोजमा संकल्प हुदा वाक्य पढन्या ---१०--- पानि हालन्या श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज श्रीमेजर जनरल भैरवनरसिंह कुवर राणा यो संकल्प बिर्त्ता साध लाउन्या थरघर मक्रानन्द पाध्या बास्कोटय डंगोल ब्रह्मटेल बस्न्या भाजुवीर छ्याक कुलवन्त भीमनर सदरको सिपाहि माहाविर थापा वसिंडोलको सधियार द्वाऱ्या माष्टर बहादुर मोहिनाइक्या कालिदास् सधियार धर्मराज बस्न्यात् छेत्रि इन्द्रवीर बस्न्यात् छेत्रि भलादमि सूर्यमान भडारी रघुवीर राउत भ्यूंसिन् षत्रि चंपसिं अधिकारि लक्षिमन् पसल्या षड्गबहादुर बस्न्यात् चोभारको सधियार धीर्जविर लछिमन बलंबुको सधियार द्वाऱ्या हर्षवीर मोहिनाइक्या भीमनर पहलमान बुढाथोकि चामु बुढाथोकि कालु बुढाथोकि प्रतापसिं सधियार सोमान्सीं थापा ग्वाम्पा थापा देउपाटन्का सधीयार ज्मानसिं बिष्ट श्रीदत्त पाध्या ग्यानसंकर बीर्त्तवारतर्फबाट आउन्या षरिदार जानकिर(म)ण थपलिया सुबिदार दलसुर बस्न्यात् छेत्रि ज्मादार त्रिलोचन् रिजाल् सिपाहि भक्तवीर षड्का. बिर्त्तवारले किलाभन्दा अर्घ्यालो नचापनु. विनातक्सीर जबद नगर्नु. जसले यो संकल्प बिर्त्ता विनातक्सीर जफत गर्ला. यस श्लोकमा भन्याको पातकी होला ।।

स्वदत्ताम्परदत्ताम्वा यो हरेद्वै वसुंधराम् ।।
षष्टिवर्षसहश्राणि विष्टायां जायते कृमि ।।१।।
स्वदत्तां द्विगुणं पुण्यं परदत्तानुपालनात् ।।
परदत्तापहारेण स्वदत्तां निष्फलं भवेत् ।।२।।
भूयो भूयो भाविनो भूमिपालान् नत्त्वा नत्त्वा याचते रामचन्द्रः ।।
सामान्योयं धर्मसेतुर्नृपाणां काले काले पालनीयो भवद्भिः ।।३।।

इति सम्वत् १९३६ साल मिति भाद्रसुदि ८ रोज २[१५३] शुभम्

---

[१५३] वि.सं. १९३६ भाद्रशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी	पला
भाद्र	११	सोम	अष्टमी	९।	१७

मार्फत् श्रीश्रीश्रीमहाराज रणउदीपसिंह राणा बहादुर के सि यस आइ थोङ् लीन पिम्मा कोकाङ् वाङ् स्यान प्राइम्मिनीष्टर याण्ड कम्यांडर इन चीफ

मार्फत् कम्याण्डर इन चीफ जनरल धीरसम्सेर जङ्ग राणा बहादुर

मार्फत् चौतरिया रणसेर साह

मार्फत् गुरुप्रोहित षजांचि वामदेव पंडितज्यू

मार्फत् बिर्गेडियर कर्णैल रणसिं सिजापति छेत्रि

मार्फत कम्याडर कर्णैल (सनकसिंह) टंटन् लाहुरि छेत्रिः

मार्फत् चौतरिया केसरिजङ्ग साह

(१४२ सङ्ख्या)

श्रीजेठा गुरुमाज्यू

१

श्रीगुरुराज पंडीत श्रीलोकराज पंडीतज्यू

२

श्रीमाहिला रानि

४

कांछारानि

५

सेरनरसिंहबहादुर राणा

६

स्वस्ति श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज श्रीजनरलकेदारनरसिंहबहादुरराणाकस्य पत्रम्--------

आगे सहर काठमाडौ फसिकेवटेल बस्न्या ---१--- के र हामि ---३--- ले र हाम्रा ---४--- ---५--- ले र हामा छोरा नानि ---६--- ले १९३४ साल अश्विनसुदि १२ रोज ६[१५४] मा दिक्षा मंत्रका चतुर्थि गरिबक्सदा तपसिलबमोजीमका दरले

---

[१५४] वि.सं. १९३४ आश्विनशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
कार्तिक	५	शुक्र	द्वादशी	५। ८

संकल्प भयाको भुमिदान षेत रोपनि ४ मा भर्ना १९२६ साल श्रावणवदि ११ रोजमा त्यौडटोलको क्वाछेननिको मोहिनाइके मानवीरसंग मोहरु ४०० मा फाछ्र्या गरि किनिलियाको इउडा षेत रोपनि ४ को लगापातस्मेतको कुत धान मुरि ८। घ्यूषानि मोहरु २ भयाको नीज षेत् १९३५ सालका बालिदेषि हजुर्मा दानपत्र गरि चढाञ्यूं. दानपत्रबमोजीम कुसबिर्त्ता जानि जगाको चलन गरि सालवसाल्का पोता तिरी आम्दानी हजुर्बाट र हजुर्का सन्तानले षानु. यो जगामा हाम्रो र हाम्रा संतानको लाग नास्ति भनि दानपत्रको दस्कत् गरि चह्राञ्यूं. येस बातका साछि सुब्बा बषत्बहादुर थापा क्षेत्रि लेफटेन् लेषमानसिं बस्न्यात् क्षेत्रि डिट्ठा बहादुरसिं सुबेदार वाणिविलास् पाध्या मुषिया चंडिकादास् लेषकसाछि षरिदार जानकिरमण थपलिया

तपासिल

असामि--------- षेत रोपनि धांन घ्यू मोहरु
हामिले ---३--- र हाम्रा छोरा ---६--- ले
---२--- लाइ षेत रोपनि ४ मध्ये रोपनि २।४।१
हाम्रा ---४--- ---५--- ले ---१--- लाइ षेत रोपनी ४ मध्ये रोपनि २।४।१
(इति सम्वत्)... पौषवदी ८ रोज ६ शुभ्म्----
(पछि लेखिएको)
मोहि नीज असामि पोता पैसा रु २ऽ।। धरंथलिपट्टी शुम्भ्-----

(१४३ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीगिरीराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराज सुरेन्द्रविक्रमसाहबहादूरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्------

आगे श्रीगुरुराज पंडित धर्माधिकार श्रीद्विजराज पंडीतज्यूके ३५ साल मार्गशुदि ५[१५५] रोजका दिन श्रीमद्दतिप्रचण्डभुजदण्डेत्यादि श्रीश्रीश्रीमहाराज रणउद्दीपसिंह राणा बहादुर के सि यस् आइ थोङ् लिङ् पिम्मा कोकाङ् वाङ् स्यान् प्राइम्मिनीष्टर

---

[१५५] वि.सं. १९३५ मार्गशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी	पला
मार्ग	१५	शुक्र	पञ्चमी	९।	१२

याण्ड कम्याण्डर इन चीफबाट चांदिका तुलादान गरिबक्सदा मोहरु ४०।।″।। मा उठति भयाका सुब्बा सोमनाथ पाध्या अर्ज्याल्का षान्गी षारेज भै सदर दफदरषानाका जगेरा पालचोक गाउ १८ मध्ये प्राइम्मिनीष्टरको वाजबी रु ९९३।.।।। को उठति रु १०१२‴।।।।३ मध्ये ६७३।।.।। मध्ये डबल्यांगाउ १ को ६०।″ मध्ये ढाक्र्याघरका कुरियाको उठति रु ३०।′ षरकको उठति रु १०।′।। ज्मा मोहरु ४०।।″।। भयाको जगा ३६ सालका बालिदेषि संकल्प बिर्त्ता गरिबक्सी सो जगा सांधसिवाना भै मेडबंदिस्मेत भैसकियाको छ. संकल्प बिर्त्ताको लालमोहर भयाको छैन. संकल्प बिर्त्ताको लालमोहर गरिबक्स्या हुदो हो भनि हजुरबाट श्रीमद्दतिप्रचण्डभुजदण्डेत्यादि श्रीश्रीश्रीमहाराज रणउद्दिप्सिंह राणा बहादुर के सि यस् आइ थोङ् लिङ् पिम्मा कोकाङ् वाङ् स्यान् प्राइंमिनिष्टर यान्ड कम्यांडर इन चीफ र श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज श्रीकम्यांडर इन चीफ जनरल धीरसंसेरजं राणा बहादुरमार्फत् हाम्रा हजुरमा बिन्ति पार्नुहुदा जाहेर भयाको तसर्थ श्रीमद्दतिप्रचण्डभुजदण्डेत्यादि श्रीश्रीश्रीमहाराज रणउद्दिपसिंह राणा बहादुर के सि यस् आइ थोङ् लिङ् पिम्मा कोकाङ् वाङ् स्यान् प्राइम् मीनीष्टर यान्ड कम्यांडर इन चिफबाट ३५ साल मार्गसुदि ५ रोजका दिन चांदिका तुलादान हुदा गाउ १ संकल्प भयाको उठति मोहरु ४०।।″।। भयाका जगा सुब्बा सोमनाथ पाध्या अर्ज्यालका षान्गी षारेज भै सदर दफदरषानाका जगेरा पालचोक गाउ १८मध्ये प्राइम्मिनिष्टरको वाजबी रु ९९३।.।।। को उठति १०१२।।।‴।।३ मध्ये ढाक्र्या घर कुरियाको उठति रु ३०।′ षरकको उठति रु १०।′।। ज्मा मोरु ४०।।″।। भयाको सो डबल्यागाउ १ साल १९३६ का बालिदेषि हाम्रा वर्ष ४२ का उमेर हुदा संकल्प बिर्त्ता गरिबक्स्यौं. आफ्ना षातीरज्मासंग संकल्प बिर्त्ता जानि संतानदरसंतानपर्यन्त भोग गर्नुहोला. यो संकल्प बिर्त्ता साधसिवाना गर्न्या थरघर लक्ष्मीनाथ पाध्याले ३७ साल कार्तिकवदि १२ रोज ७[१५६] मा सहिछाप गरिदियाको मेडबंदिबमोजिम्को साध पालचोक डबल्यागाउमध्ये मोहरु ४०।।″।। उठति भयाको जगाको साध क्षेत्रि गाउघर ११ तस्को साध पूर्व भुपाल मिझारको देवीथानको काचो वन पुछार डील चेपट्या

---

[१५६] वि.सं. १९३७ कार्तिककृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
कार्तिक	१६	शनैश्चर	द्वादशी	४६। ७

(वीरपुस्तकालय चौथो २९३७ सङ्ख्यामा रहेको पात्रोबाट)

ढुंगा साध लुहकिल दक्षिण हर्कबहादुर थापाको काफलका रुषको षोल्सी नीजका बारि पुछार चिलाउन्याको रुष साध लुहकिल पश्चिम् महेलका रुष चिलाउन्याका रुष भुपालको डोके षेतको आलि डील साध लुहकिल उत्तर ढाक्र्या पध्येरा आरुबोट्याको षोल्सी तेर्सो बाटो सिंघरामको बारिको डील नीज भुपालको डोक्या षेतको डोबाटो पधेंरो षोल्सी लप्सीको रुष साध लुहकिल नीज डबल्यांमध्ये मनवीरको घट्ट र सार्कि घट् जसराजका घरको साध पूर्व अधेरि षोलो साध लुहकिल दक्षिण भैरिषोरको फेदि सानु पैराको दोभान भुपालको बिह्रौटो षेतका डील साध लुहकिल अवलाको रुष पेरेकीलो पश्चिम् जसराज थापाको बारि पुछारको सल्लो चिलाउन्याको रुष देउरालि षोल्सी साध लुहकिल उत्तर भेडिषोरको पहरो टंदल थापाको बारि डीलको पट्वनको साध लुहकिल ऐं डबल्यामध्ये सुमान्सीं घर्तिषरक कासिनाथका षरक धनराज थापाको घर रन्जीत गिरिको षरक गुरुप्रसाद गिरीको षरक हर्ष मुगतान्को घर साध पुर्व वष्रेनि षोल्सी नीज घर्तिको बारिको पुछार साध लुहकिल दक्षिण मिद्दलको रुष चिलाउन्याको रुष साध लुहकिल पश्चिम् देउरालि षोल्सीको सिह्रान् डाडाको पानि वल्लो धनराज थापाको बारिको सिह्रान् साध लुहकिल उत्तर गुरुप्रसाद गिरिको षोल्सी कालु लामाका षायलको थुंकि साध लुहकिल ऐंमध्ये इछ्याराम षऱ्याल लाट्या कार्कि छेत्रि हिरा गिरिका षरकको पूर्व देउरालि षोल्सी साध लुहकिल दक्षिण अधेरि षोल्सी साध लुहकिल पश्चिम् हिरा गिरिका सुवाराका उत्तर षोल्सी मेहेल्का रुष साध लुहकिल उत्तर च्याहानडाडा साध लुहकिल ऐंमध्ये हर्कसिं षडकाको षरक अइवर्ण बिष्ट क्षत्रिका पूर्व च्याहानषोल्सी साध लुहकिल दक्षिण च्याहानषोल्सी अर्जुन थापाको लोस्याको सिह्रान् बाभ्को चौरको थुंकि साध लुहकिल पश्चिम् राम कार्किको सुवारोको पुछार साध लुहकिल उत्तर सिंषोल्सी पेट्याकिलो भुपाल्को किपटका डील साध लुहकिल ऐंमध्ये ज्मान्सीं घर्तिको घर १ धनेसिं घर्तिको घर १ को साध पूर्व षऱ्याषोलो साध लुहकिल दक्षिण नीज पैदोषोलो र भवनाथका बिर्त्ता साध लुहकिल पश्चिम् चिलाउन्या स्वाराको पल्लो छेउको काल्हो भुपालको काचो वनको डील साध लुहकिल उत्तर बाभ्को षेतको डील सुनडुंगाको षोल्सी डाडा षेतका डील काफलका रुष साध लुहकिल् ऐंमध्ये दुवल् पाध्याका घर १ को साध पुर्व ज्मानसिं लामाको डोके षेतको डील दौलतसिं गौरुंको डोके बारिको डिल साध लुहकिल दक्षिण दौलतसिंका रैकर षेत र नीज ज्मानसिंको डोके षेतको डील साध लुहकिल पश्चिम् नीज दुवल पाध्याको रैकर षेत र भडालषोलाको डील साध लुहकिल उत्तर दौलतसिंको

डोकेबारि तेर्सो गल्लि भडारषोला डील साध लुहकिल ऐंमध्ये प्रिथ्याको घर स्याल् दोर्ज्याको घर पुर्व काढेषोल्सि नीज भुपालको किपट साध लुहकिल दक्षिण लोते मुगतानको डोके बारि र गल्लि साध लुहकिल् पश्चिं डोबाटो र दौलतसिंको बारि डील साध लुहकिल उत्तर मिझारको किपट् बारिको डिल् साध लुहकिल नीजमध्ये अर्जुन थापाको सुवार हर्षबहादुर थापाको सुवार १ विरु बस्न्यात्का सुवार १ जितारामको षायेल १ जितमान् लामाको षायेल १ को साध पुर्व ष्याषोलो मेहेलको रुष साध लुहकिल दक्षिण ष्याषोल्सी भुपालको किपट् काचो वन् साध लुहकिल उत्तर भुपालको किपट् कर्मिषोलो काफल्को रुष साध लुहकिल ऐंमध्ये लिकस्वारोको साध पूर्व भुपालको षरषको डिल् साध लुहकिल पश्चिम् नीजको बारि डील साध उत्तर नीजका बारि डील साध लुहकिल दक्षिण निज किपट् बारि डील साध लुहकिल ऐंमध्ये सुनासिं लामास्मेत्को षरष ३ को पूर्व ऐं बारि डिल् साध लुहकिल दक्षिण भुपाल्को किपट्को डिल् साध लुहकिल पश्चिम् नीज किपट् साध लुहकिल उत्तर चिलाउन्याको रुष किपट् वन साध लुहकिल ऐं अर्जुन थापाको सुवारो १ को साध पूर्व नीजको रैकर षेतको डील उतिस्का रुष साध लुहकिल दक्षिन आरुबोट्याको षोल्सी डील साध लुहकिल पश्चिम भुपालको किपूट सानो चिलाउन्याको रुष साध लुहकिल उत्तर नीज षेतका डील साध लुहकिल ऐंमध्ये रामु कार्किको घर १ को साध पूर्व तेर्सो बाटेमुनि मेहलको रुष साध लुहकिल दक्षिण पानिगौडो साध लुहकिल पश्चिम् चिलाउन्याको रुष साध लुहकिल उत्तर करास्याषोल्सी साध लुहकिल ऐंमध्ये दुवल पाध्याको फर्क्या षरक १ को पूर्व काफल रुष साध लुहकिल दक्षिण ठाडो बाटे साध लुहकिल पश्चिम् ज्मानसिं लामाको डोके षेतको डील साध लुहकिल उत्तर तेर्सो बाटेमुनिको चिलाउन्याको रुष डिल् साध लुहकिल ऐंमध्ये जबऱ्या सार्किको षरष अर्जुन थापाको घट्ट साध पूर्व अधेरीको डील साध लुहकिल दक्षिण नीज अधेरि र सुनषानिका कुलाको डील साध लुहकिल पश्चिम् भुपाल्को किपट् साध लुहकिल उत्तर नीजको किपट् साध लुहकिल नीज मोहरु ४०॥"॥ को जगा साधसिवाना गऱ्या थरघर लक्ष्मीनाथ पाध्या लामिछान्या ब्रह्मटोल बस्न्या भाजुमान डगोल मजादेवल् बस्न्या चिगढी डंगोल देवनारान् सिपाहि केसर थापा मगर भलादमि द्वाऱ्या ज्मान्सीं कार्कि क्षेत्रि १ मिझार भुपाल १ गौरुं दौलतसिं लामा १ ज्मानसिं लामा १ रंजित गिरिं १ गुरुप्रसाद गिरि १ कासिनाथ वली १ सुभान्सिं घर्ति १ इक्षाराम ष्याल् १ हिरा गिरी १ अइवर्ण बिष्ट क्षेत्री १ कहर्सिं षडका क्षेत्रि १ अरिमर्दन षडका क्षेत्रि १ तुलाराम

षडका क्षेत्रि १ रघुविर थापा क्षेत्रि १ अर्जुन थापा क्षेत्रि १ दुवल पाध्या ढुंगाना १ कर्नबहादुर थापा क्षेत्रि १ रामु कार्कि क्षेत्रि १ जगत्बहादुर पंथ क्षेत्रि १ बिरु बस्न्यात् क्षेत्रि १ भोटु थापा क्षेत्रि १ हर्षबहादुर थापा क्षेत्रि १ जसराज थापा क्षेत्रि १ जीतराम लामा १ बिर्त्तवारतर्फबाट आउन्या ज्मादार त्रिलोचन रिजाल् सिपाहि पहल्सीं घर्ति १

स्वदत्ताम्परदत्ताम्वा यो हरेद्वै वसुन्धरां ॥
षष्टिवर्षसहश्राणी विष्टयां जायते कृमि ॥१॥

इति सम्वत् १९३७ साल मिति पौषसुदि ११ रोज ३[१५७] शुभम्---

मार्फत् श्रीश्रीश्रीमहाराज रणोददीपसिंह राणा बहादुर के सि येस् आइ थोङ् लिङ् पिम्मा कोकाङ् वाङ् स्यान् प्राइम्मिनिष्टर याण्ड कम्याण्डर इन चीफ

मार्फत् कम्यांडर इन चीफ जनरल धीरसंसेर जङ्ग राणा बहादुर १

मार्फत् श्रीजगत्जङ्ग बहादुर राण १

मार्फत् चौतरिया केशरिजङ्गपराक्रम साह १

(मा)र्फत् गुरुप्रोहित (अ)म्बरराज पंडीत(ज्यू) १

(मा)र्फत् गुरुप्रोहित (षजां)चि वामदेव पंडी(तज्यू) १

(मा)र्फत चौतरिया रण... साह १

(मा)र्फत् बिर्गेडीयेर कर्णै(ल र)णसिंह सिजापति (ष)त्रि १

(१४४ सङ्ख्या)

श्रीसम्वत् १९३८ साल मार्गवदि ९ रोज ३[१५८] तद्दिने लिषितं धनिकनाम श्रीगुरुराज पंडीत धर्माधिकार श्रीद्विजराज पंडीतज्यू रिणिकनाम अघि पसांषेल हाल्

---

[१५७] वि.सं. १९०६ ज्येष्ठकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
पौक्ष	२९	मङ्गल	एकादशी	३। ५५

(वीरपुस्तकालयको ऐ. सङ्ख्याको पात्रोबाट)

[१५८] वि.सं. १९३८ मार्गकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
मार्ग	२	मङ्गल	नवमी	३०। ४

गजुरि तालति बस्न्या कासिनाथ जैसि उप्रेति गत चादिका मोहर रुपैया अठचालिस सय यक ४८०१ कर्जा लिञा. हाम्रा किनुवा बिर्त्ता डढुवा भीमसेन ढाड षेत मुरि ।८८मध्ये मेरि दिदिलाइ दातव्य दियाको ।४० बाकी षेत ।४८ र मैधी नलां षेत २।४८ को हडिक रामनाथ सदानन्द सिवंकर रिजाललाइ तमसुकी तिर्नाके ४००१ घरषर्चके ८०० हुन्. येस रुपैयाको धितो सोहि नी षनीयाको भिमसिन ढाड षेत ।४८ नलाङ् षेत २। तस्को लिग पाषो ।४०स्मेत् ज्मा षेत २।४८ पाषो ।४० लेषिदिञा. भाका आजका सुर्यभरमा र पैया तिरि जग निषनिलिउला सुर्यभरमा रुपैया बुझायेनौ भन्या सो षेत २।४८ पाषो ।४० स्मेत् येसै मोलमा सुकृ बिकृ फरि फाछर्या भयो. श्री ५ सर्कारमा बक्साइ सुकृ बिकृको लालमोहर गराइलिबक्सनु. किंन्याको जगा पाको बेचन्याको दाम पाको. यस जगामा कसैले मेरो अंस ज्यूनी हडीक छ भनि केहि कल झगडा आयो भन्या म बुझाउला भनि मेरा मनोमान षुसिराजीसंग अलिपत्र लेषि सो जगा किन्दा हामीले लेषाइलियाको फाछर्या हराउदा हाम्रा दाता वाणिविलास पंडीतका नाउको नलाङ् षेत पाषाको तावापत्र १ हाम्रा बाबाका नाउमा भयाको भिमसेन ढाड षेतको सुकृ बिकृको लालमोहर १ हडिक तिरेको फट्टा तमसुक १ भाका पत्र चिठि २ स्मेत साहु श्रीगुरुराज पंडीत धर्माधिकार श्रीद्विजराज पंडीतज्यूका हजुर्मा चह्राञा. यस बातका साछि छोरा षड्गसिं उप्रेति क्षेत्रि हरिप्रसाद उप्रेति अंतर साछि डिट्ठा भैरवसिं क्षेत्रि त्रिलोचन रिजाल कप्तान् पद्मदेव पंत यककृष्णविलास पंडीत सुबेदार प्राणनाथ थपलिया लेषक साछि षरिदार सिद्धिलाल मिति सदर शुभ्म्---

(१४५ सङ्ख्या)

(श्रीसम्व)त् १९३९ साल मिति चैत्रवदि ८ रोज १ तद्दिने लिषि(तं ध)नीक नाम श्रीगुरुराज पंडित धर्माधिकार श्रीद्विजराज पंडितज्यू धनबेहोरीनिक नाम दाङमै बस्न्या हरिदत्त ... चादिका मोहर रुपैञा चार सय साढे बहत्तर ....केपि ४७२।। कर्जा लिया बापत अघिका हंदिकसा तिर्नाके र घरषर्च गर्नास्मेत्के लियाको हो. यस रुपैञा... को धितो २४ साल ज्येष्ठसुदि १५ रोज २ का दिन अन्न(पू)र्ण लोह्यानिले लघुरुद्रि गर्दा मेरा ब्राह्मणि हरिप्रि(या) लाइ दान गरिदियाको जगामध्ये बलंबु सेरो षेत मु... ।१० को कुत धान ३।१८ गहु ।९ घ्यू मोहरु ।। भयाको ... षि चह्राञा. भाषा आजका दिन ३५ मा रुपैञा तिरि ज... निषनि लैजाउला सो भाषामा रुपैञा तिर्न

सकेनौ ... सो षेत फरिफाक्ष्र्या भयो श्री ५ सर्कारमा बक्सा... सुक्रिबिक्रिको लालमोहर गराइलिबक्सनु यस जगा... कसैको ज्यूनि पेठिया रैकर ठहरि र अरू केहि कु... साहुले जगा भोगचलं गर्नु पायेन भन्या सावा ब्या(ज)बुझाउला भनि सो जगाको दानपत्र थान १ ... चह्राइ मेरा मनोमानसंग फाछ्र्यापत्र लेषि नीज साहुका हजुर्मा चह्राञा. यस पत्रका साछि मेरा दज्यू ...दत्त पाडे सुबेदार प्राणनाथ थपलिया सुबेदार दलविर राउत क्षेत्रि. लेषक ललितमान जोसि शुभम्----

(१४६ सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीगिरिराज्येत्यादि श्री ५ कान्छामैञादीपकुमारीदेविकस्य रुक्का-----

आगे श्रीगुरुराज पंडीत श्रीलोकनाथ(राज) पंडीतज्यूके सम्वत् १९३९ साल आषाडसुदि ६ रोजका दिन हाम्रा श्रीसासुज्यू श्री ५ बडा कान्छा महारानिलाई आराम नभै श्रीपशुपति आर्ज्याघाट्मा चलाउदा नीज श्रीसासुज्यू श्री ५ बडा कान्छा महारानिबाट दशदानमा संकल्प गरिबक्स्याको नीजका अंसको काठमाडौ हिटिचोक सेरा षेत्मध्ये काठमाडौ बाहाफल सेराका तपसीलबमोजीमको मोहिहरुले कमायाका षेत १। सम्वत् १९३९ सालका वर्ष्या बालिदेषि हजुरलाइ बिर्त्ता गरि सनद गरिबक्स्यौं. आफ्ना षातिरज्मासंग बिर्त्ता जानी भोग्य गरिबक्सनुहवस्. यो बिर्त्ता संकल्प हुदा संकल्पवाक्य पढन्या प्रोहित लक्ष्मीकान्त भट्टराइ पानि हालन्या श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज श्रीजनरल वीरसंसेर जङ्ग राणा बहादुर दाज्यैज्यू

तपसिल

काठमाडौं वाहाफल सेराषेत्			१	
असामि	षेत्	चावल	गहु	घ्यू
ढोलषा				
सुंदर	।२१	५।५	१।६।२	१।।″।
पलसिं ।१६।१०मध्ये	।११	२।१५	।१३।६	।।′।।
बाहाफल				
भवानसिं	।८	२।	१०	।।″
सिरीमान	।२४	६।	१।१०	१।।।″

सिवधन	।२०	५।	१।५	१।।′
धंथकुं	।१६	४।	१।	१।
	१।	२५.।	६।५।	.७।।′

इति सम्वत् १९४० साल मिति वैसाषसुदि १४ रोज २[१५९] शुभ्म्

(१४७ सङ्ख्या)

श्रीगुरुराज पंडित श्रीलोकराज पंडितज्यू
१
श्रीगुरुराज पंडित श्रीभीमराज पंडितज्यू
२
श्रीगुरुराज पंडित श्रीकुवलयराज पंडितज्यू
३
श्रीगुरुराज पंडित श्रीतर्कराज पंडितज्यू
४
श्री ३ महाराज जङ्गबहादुर राणा
५
श्रीइष्टदेवता
६
श्रीकुलदेवता
७

स्वस्ति श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज श्रीपश्चिमतर्फका कम्याण्डिङ् जनरल जीतजङ्ग बहादुरराणाकस्य पत्रम् १ श्रीपूर्वतर्फका कम्यांडिङ् जनरल पद्मजङ्ग बहादुर राणा २ श्रीदक्षिणतर्फका कम्यांडिङ् जनरल रणवीरजङ्ग बहादुर राणा ३ श्रीउत्तरतर्फका कम्यांडिङ् जनरल जुद्धप्रतापजङ्ग बहादुर राणा ४ श्रीजनरल केदारनरसिं राणा ५ श्रीजनरल

---

[१५९] वि.सं. १९४० वैशाखशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी	पला
ज्येष्ठ	९	सोम	चतुर्दशी	२।	५८

वीरसंसेर जङ्ग राणा ६ श्रीजनरल अम्मरजङ्ग राणा ७ श्रीजनरल ध्वजनर्सिंह राणा ८ श्रीलेफ्टेन्ट जनरल खड्ग सम्सेर जङ्ग राणा ९ श्रीमेजर जनरल भुपेन्द्रजङ्ग राणा १० श्रीमेजर जनरल रणसम्सेर जङ्ग राणा ११ श्रीमेजर जनरल देवसम्सेर जङ्ग राणा १२ श्रीमेजर जनरल चन्द्रसंसेर जङ्ग राणा १३ श्रीमेजर जनरल भीमसम्सेर जङ्ग राणा १४ श्रीकर्णैल फत्यसम्सेर जङ्ग राणा १५ श्रीकर्णैल ललितसम्सेर जङ्ग राणा १६ श्रीकर्णैल जीतसम्सेर जङ्ग राणा १७ श्रीकर्णैल जुद्धसम्सेर जङ्ग राणा १८ श्रीमेजर जनरल भैरवनरसिंह राणा १९ श्रीमेजर जनरल यक्षविक्रम बहादुर राणा २० श्रीमेजर जनरल जुद्धजङ्ग बहादुर राणा २१ श्रीमेजर जनरल ललीतजङ्ग बहादुर राणा २२ श्रीलेफ्टेन्ट कर्णैल हर्षजङ्ग बहादुर राणा २३ श्रीमेजर जनरल डम्बरजङ्ग बहादुर राणा २४ श्रीमेजर जनरल वीरजङ्ग बहादुर राणा २५ श्रीकर्णैल सेरनर्सिंह राणा २६ श्रीकर्णैल छत्रविक्रम बहादुर राणा २७ श्रीलेफ्टेन्ट् कर्णैल डम्बर संसेर जङ्ग राणा २८ श्रीमेजर कप्तान् पूर्णसम्सेर जङ्ग राणा २९ श्रीमेजर कप्तान् सेरसम्सेर जङ्ग राणा ३० श्रीमेजर कप्तान् खम्बसम्सेर जङ्ग राणा ३१ श्रीमेजर कप्तान् यदुसम्सेर जङ्ग राणा ३२ श्रीमेजर कप्तान् दुर्गासम्सेर जङ्ग कुवर राणा ३३ श्रीमेजर कप्तान् हर्षसम्सेर जङ्ग राणा ३४ श्रीलेफ्टेन् कर्णैल धनप्रताप जङ्ग राणा ३५ श्रीप्रथमजङ्ग बहादुर राणा ३६ श्रीलक्ष्मीजङ्ग बहादुर राणा ३७ श्रीकर्णैल सुरथजङ्ग राणा ३८ श्रीलेफ्टेन्ट कर्णैल प्रेमजङ्ग राणा ३९ श्रीलेफ्टेन्ट कर्णैल फत्यबहादुर राणा ४० श्रीलेफ्टेन्ट कर्णैल मीन बहादुर राणा ४१ श्रीलेफ्टेन्ट कर्णैल विश्वबहादूर राणा ४३ श्रीलेफ्टेन्ट कर्णैल उपेन्द्रविक्रम राणा ४४ श्रीलेफ्टेन्ट कर्णैल बहादुरजङ्ग राणा ४५ श्रीमेजर कप्तान देवविक्रम राणा ४६ श्रीलेफ्टेन्ट कर्णैल हरिविक्रम राणा ४७ श्रीलेफ्टेन्ट कर्णैल पूर्णविक्रमबहादुर राणा ४८ श्रीमेजर कप्तान चोलविक्रमबहादुर राणा ४९ श्रीमेजर कप्तान शुभविक्रम बहादुर राणा ५० श्रीलेफ्टेन्ट कर्णैल कुमारनरसिंह राणा ५१ श्रीलेफ्टेन्ट कर्णैल किसोनर्सिंह राणा ५२ श्रीलेफ्टेन्ट कर्णैल अमीरनसिंह राणा ५३ श्रीकर्णैल कुलविक्रमधोज राणा ५४ श्रीमेजर कप्तान विरविक्रमधोज राणा ५५ श्रीमेजर कप्तान कृतिन्द्रविक्रमबहादुर राणा ५६ श्रीमेजर कप्तान इन्द्रविक्रम बहादुर राणा ५७ श्रीकप्तान मीनविक्रमबहादुर राणा ५८ श्रीसोमविक्रमबहादुर राण ५९ श्रीअंविक्रमबहादुर राणा ६० श्रीजोगविक्रमबहादुर राणा ६१ श्रीमेजर कप्तान महिन्द्रबहादुर राणा ६२ श्रीमेजर कप्तान मानबहादुर राणा ६३ श्रीकप्तान इन्द्रधोज राणा ६४ श्रीकप्तान टीकाबहादुर राणा ६५ श्रीकप्तान भैरवबहादुरराणाकस्य पत्रम्------

आगे ---१--- ---२--- ---३--- ---४--- को हाम्रा कुलमा विवाहिता अविवाहिता स्वास्नि तेसतर्फबाट जन्म्याका छोरा तिनका विवाहिता अविवाहिता स्वास्निहरुमध्ये १ जना छोरालाइ मात्र अधिकारिखलकले दीक्षा मंत्र मात्र सुनाउनु. १ जना छोरालाइ मात्र सत्यालखलकले गायत्रि मंत्र मात्र सुनाउनु. ञाहादेखि बढता जतिसुकै स्वास्नि छोरा बुहारि भया पनि हजूरहरुले र हजुरहरुका सन्तानले गायत्रि दीक्षा मन्त्र सुनाउनु. १ जना छोरा मात्र भयो भन्या हजुररुहरुले र हजुरहरुका सन्तानले मात्र गायत्रि दिक्षा सुनाउनु. सत्याल अधिकारि षलकले नसुनाउनु. यहि थितिबमोजीम हाम्रा संतानदरसन्तान पुस्तापिछे हजुरहरुका संतानदरसंतानले र सत्याल अधिकारि खलकले सुनाउनु. यस्मा जसले अन्याय गर्ला. पंच महापातक लाग्ला. आफ्ना आफ्ना भागभन्दा बढता मिचन्याबाट भाग मिचन्यालाइ १ जजमानको २ जजमान आफ्ना आफ्ना भागबाट भर्ना नहुनज्याल सनदबमोजीम आफ्ना भागका जजमानलाइ मंत्र सुनाउनु. हजुरहरुले र अधिकारि सत्यालले हुन्याछैन. मंत्र सुनाउदा पुरुषजातलाइ पुरुषजातले स्त्रिजातलाइ स्त्री जातिले सुनाउनु भंन्या बन्देज बाधि सम्वत् १९११ साल वैसाषवदि १० रोजमा र १९२० साल श्रावणसुदि १० रोज २ मा ---५--- बाट गरिबक्स्याका सनदको धर्म थामि सम्वत् १९४१ साल वैसाषसुदि १५ रोज ७ का देबालि पूजामा पांचायनमा ---६--- ---७--- का सामान्ये यो धर्मपत्र लेषि चढाञ्यू. पांचायनमा धर्म भाक्याबमोजीम्का रोलमा षलल हुन्या कुरो नगरुनज्याल र हाम्रा कुलमा स्त्री गैह्रसित व्यभिचार नगरुनज्याल अघिका मुखत्यार षलकलाइ मंत्र नसुनाउनज्यालसम्मलाइ योधर्म पत्र रहला. पाञ्चायनमा धर्म क्याबमोजीमका रोलमा षलल हुन्या कुरो भयो भन्या र हाम्रा कुलमा स्त्री गैह्रसित व्यभिचार भयो अघिका मुखत्यार षलकलाइ मंत्र सुनाउनुभयो भन्या जसले गर्ला. गर्न्यासित बोधर्म रहन्याछैन औ दरबारमा र हाम्रा घरमा ब्राह्मण गैह्र देसि पर्देसि यो हाल्दार बिदा गराउदा रोकबमोजीमका हजुहरुका संतानदरसंतानले गर्नु. अरुले गर्‍यो भन्या जरिवाना होला.

इति सम्वत् १९४१ साल वैसाषसुदि १५ रोज ७[160] शुभ्म्---

---

[160] वि.सं. १९४१ वैशाखशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
वैशाख	३०	बृहस्पति	पूर्णिमा	७। ४६

(१४८ सङ्ख्या)

श्रीशिवनारायण द्विजराजेश्वर

१

स्वस्ति श्रीगुरुराजपंडितधर्माधिकारश्रीद्विजराजपडितज्यूकस्य पत्रम्-----

आगे ४१ साल वैसाषसुदि १३ रोज[१६१] का दिन देउपाटन्का हाम्रा घरका बघैचामा हामिबाट स्थापना गर्‍याका ---१--- का तपसिलबमोजीमका षर्चके हामिले ४० सालका बालिलाइ हरिदत्त पाडेसग षरिद गरेको बलंबु सेरा षेत मुरि ।१० उठति मोहरु १७।. भयाको जगा गुठि चह्राञ्यूं. सो षेत मुरि ।१० को सालवसालका पैदावारले ---१--- का तपसिलबमोजीम्को षर्च पुजाहारिले बुझिलि तपसिलका कामकामको षर्च गर्नु भंन्या बन्देज गरि गुठिको दानपत्र लेषि ---१--- प्रीति गरि चह्राञ्यूं. यस्मा जसले लोभानिपापानि गर्ला. तसलाइ यस श्लोकमा भन्याको पातक लागला.

स्वदत्ताम्परदत्तां वा यो हरेद्वै वसुन्धराम् ।।
षष्टिवर्षसहश्राणि विष्टायां जायते कृमि ।।१।।

तपसिल

आम्दानि ज्मा मोहर रुपैञा -------- १७।
नित्य पूजाके रोज १ को दर पैरुले ज्मा पैरु २२।। के
२५ गंडिका दरले मोहरु -------- १४।‴।।
वर्षबन्धन्के मोहरु १।।″
पूजाकि ।।.
रुद्रिआवर्ति ११ के ।।.
विष्णुसहस्रनामआवर्ति १ के ′।।
सिवरात्रिके मोहरु ″

---

[१६१] वि.सं. १९४१ वैशाखशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
वैशाख	२७	बुध	त्रयोदशी	५९। २

पूजाके ।।.
रुद्रि आवर्ति ११ के ।।
कार्तिकसुदि १४ रोजका दिना के मोहरु १″
पूजाके ।
दीपमाला के ।।
रुद्रि आवर्ति ११ के ।।
कार्तिकसुदि १४ रोजका दिनके माहेरु १″
पूजाके ″
दीपमालाके---।।
रुद्रि आवर्ति ११ के ---।।

इति सम्वत् १९४१ साल मिति ज्येष्ठसुदि ८ रोज १[१६२] शुभम्

(१४९ सङ्ख्या)

श्रीगुरुराज पंडित श्रीलोकराज पंडितज्यू
१
श्रीगुरुराज पण्डित श्रीभीमराज पंडितज्यू
२
श्रीगुरुराज पण्डित श्रीकुवलयराज पंडितज्यू
३
श्रीगुरुराज पंडित श्रीतर्कराज पंडितज्यू
४
श्री ५ सर्कार
५
श्रीगुरुराज पंडित धर्माधिकार विजयराज पंडित
६

---

[१६२] वि.सं. १९४१ ज्येष्ठशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
ज्येष्ठ	२१	आदित्य	अष्टमी	२४। २७

स्वस्ति श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज श्रीकम्यांडर इन चिफ जनरल धीरसम्सेर जङ्ग राणा बहादुरकस्य पत्रम्

८

श्रीकम्यांडर इन चिफ जनरल बद्रिनसिंह राणा बहादुर

९

श्रीकम्यांडर इन चिफ जगत्सम्सेर जङ्ग राणा बहादुर

१०

श्री ३ कान्छी महारानि

११

श्री ३ रानिसाहेब

१२

स्वस्ति श्रीमद्दतिप्रचण्डभूजदण्डेत्यादिश्रीश्रीश्रीमहाराजे रणउददिप्सींह बहादुर के सि यस् आइ थोङ् लिङ् पिम्मा कोकाङ वाङ् स्यान् प्राइम्मिनिष्टर याण्ड कम्यांडरु इन चीफकस्य रुक्का·····१

श्रीपश्चिमतर्फका कम्यांडिङ् जनरल जितजङ्ग बहादुर राणा ३ श्रीपूर्वतर्फको कम्यांडिङ् जनरल पद्म जङ्ग बहादुर राणा ४ श्रीदक्षिणतर्फका कम्यांडिङ् जनरल रणवीरजङ्ग बहादुर राणा ५ श्रीउत्तरतर्फका कम्यांडिङ् जनरल जुद्धप्रतापजङ्ग राणा बहादुर ६ श्रीजनरल बषतजङ्ग राणा ७ श्रीजनरल केदारनर्सिंह राणा बहादुर ८ श्रीजनरल वीर सम्सेर जङ्ग राणा बहादुर ९ श्रीजनरल धोज नर्सिंहराणा बहादुर ११ श्रीलेफटेन्ट जनरल खड्गसम्सेर जङ्ग राणा १२ श्रीलेफटेन्ट जनरल भुपेन्द्रजङ्ग राणा १३ श्रीलेफ्टेन्ट जनरल रणसम्सेर जङ्ग राणा १४ श्रीमेजर जनरल देवसम्सेर जङ्ग राणा १५ श्रीमेजर जनरल चन्द्रसम्सेर जङ्ग राणा १६ श्रीमेजर जनरल भीमसम्सेर जङ्ग राणा १७ श्रीमेजर जनरल डम्बरजङ्ग बहादुर राणा १८ श्रीमेजर जनरल जुद्धजङ्ग बहादुर राणा १९ श्रीमेजर जनरल ललितजङ्गबहादुर राणा २० श्रीमेजर जनरल वीरजङ्गबहादुर राणा २१ श्रीमेजर जनरल भैरवनर्सिंह राणा २२ श्रीमेजर जनरल यक्षविक्रमबहादुर राणा २३ श्रीकम्यांडर कर्णैल तेजबहादुर राणा २४ श्रीकर्णैल फत्यसम्सेर जङ्ग राणा २५ श्रीकर्णैल ललितसम्सेर जङ्ग राणा २६ श्रीकर्णैल जीतसम्सेर जङ्ग राणा २७ श्रीकर्णैल जुद्धसम्सेर जङ्ग राणा २८ श्रीकर्णैल कुलविक्रंधोज राणा २९ श्रीकर्णैल सुरथजङ्ग राणा ३० श्रीलेफ्टेन्ट कर्णैल कीसोनसिंह राणा ३१ श्रीलेफ्टेन्ट

कर्णैल कुमारनर्सिंह राणा ३२ श्रीलेफ्टेन्ट कर्णैल अमीरनर्सिंह राणा ३३ श्रीलेफ्टेन्ट कर्णैल प्रेमजङ्ग राणा ३४ श्रीलेफ्टेन्ट कर्णैल उपेन्द्रविक्रमधोज राणा ३५ श्रीलेफ्टेन्ट कर्णैल फत्येबहादुर राणा ३६ श्रीलेफ्टेन्ट कर्णैल मीनबहादुर राणा ३७ श्रीलेफ्टेन कर्णैल विश्व बहादुर राणा ३८ श्रीलेफ्टेन्ट कर्णैल हर्षजङ्ग राणा ३९ श्रीलेफ्टेन्ट कर्णैल पूर्णविक्रमबहादुर राणा ४० श्रीलेफ्टेन्ट कर्णैल बहादुरजङ्ग राणा ४१ श्रीलेफ्टेन्ट कर्णैल बहादुर सेरनर्सिंह राणा ४२ श्रीलेफ्टेन्ट कर्णैल छेत्रविक्रम्बहादुर राणा ४३ श्रीलेफ्टेन्ट कर्णैल हरिविक्रम राणा ४४ श्रीलेफ्टेन्ट कर्णैल सम्सेरविक्रमजङ्ग राणा ४५ श्रीलेफ्टेन्ट कर्णैल पुन्य प्रतापजङ्ग राणा ४६ श्रीलेफ्टेन्ट कर्णैल धनप्रतापजङ्ग राणा ४७ श्रीलेफ्टेन्ट कर्णैल डम्बरसम्सेर जङ्ग राणा ४८ श्रीमेजर कप्तान पुर्णसम्सेर जङ्ग राणा ४९ मेजर कप्तान् सेरजङ्ग राणा ५० श्रीमेजर कप्तान हर्षसम्सेर जङ्ग राणा ५१ श्रीमेजर कप्तान् खम्ब सम्सेर जङ्ग राणा ५२ श्रीमजेर कप्तान यदुसम्सेर जङ्ग राणा ५३ श्रीमेजर कप्तान दुर्गासम्सेर जङ्ग राणा ५४ श्रीमेजर कप्तान महीन्द्रबहादुर राणा ५५ श्रीमेजर कप्तान देववीक्रम राणा ५६ श्रीमेजर कप्तान बोलविक्रमबहादुर राणा ५७ श्रीमेजर कप्तान वीरविक्रमधोज राणा ५८ श्रीमेजर कप्तान सुभविक्रम राणा ५९ श्रीमेजर कप्तान कीतिन्द्रविक्रमबहादुर राणा ६० श्रीमेजर कप्तान इन्द्रविक्रमबहादुर राणा ६१ श्रीमेजर कप्तान मानबहादुर राणा ६२ श्रीकप्तान इन्द्रधोज राणा ६३ श्रीकप्तान (मीन)विक्रमबहादुर राणा ६४ श्रीकप्तान् टीकाबहादुर राणा ६५ श्रीकप्तान् भैरवबहादुर राणा ६६ श्रीकप्तान कुंजरजं बहादूर राणा ६७ श्रीकप्तान् प्रथमजङ्गबहादुर राणा ६८ श्रीसोमवीक्रमबहादूर राणा ७० श्रीअंवीक्रमबहादुर राणा ७१ श्रीजोगविक्रमबहादुर राणाकस्य पत्रम् ---------७२

आगे ---१--- ---२--- ---३--- ---४--- हरुके १९११।२० सालमा हामि राणाजी गैह्रका घरको गुरुपञ्ची्को थितीको सनद गरि बक्स्यापछि पनी आफ्नाआफ्ना सनदका भाग पुग्यापछिको पनी तपसीलमा लेषिया आधिकारी सत्याल षलकले तपसीलमा लेषियाको जजमानका घरमा तपसीलमा लेषियाका जजमान जना ६३ लाइ आफ्ना गोदमा सत्यालले सनद राषि र अधिकारीले हाम्रा सनद र सत्यालको सनद भयाको जानिजानि हाम्रा सनदले नपाउन्या जजमान मीचि गायत्री दीक्ष्या सुनाया अैनबमोजीम् निसाफ गरि पाउ भनि ---१--- ---२--- ---३--- ---४--- बाट हामीहरुका हजुरमा बिन्तिपत्र चह्राई बिन्ती पार्दा अधिकारि सत्याल षलकलाइ यो कुरामा कसोकसो भयाको छ भनि हामिबाट सोधनि गर्दा अधिकारि सत्यालहरुले

आफुआफुलाइ भयाका सनद र आफुआफुले मंत्र सुनाइ मिच्याका जजमानको तपसिलबमोजीमको हो भनि बिन्तिपत्र चह्राउदा हजुरहरुका सनद बिन्तीपत्र र अधिकारि सत्यालका सनद बिन्तिपत्रस्मेत् हामिहरुबाट हेरि बुझिबक्सदा अधिकारि सत्यालले आफुलाइ भयाका सनद र हजुरहरुलाइ भयाका सनद हामिहरुका हजुरमा जाहेर नगरि नजनाइ हजुरहरुका भागका तपसिलका जजमान जना ६३ लाइ नीज अधिकारि सत्यालले मिचि दिक्षा गायत्री मंत्र सुनायाको ठहर्दा सनद बन्देज छोडि मंत्र सुंन्या सुनाउना जजमान प्रोहितलाइ दस्तुर लिन्याका १० लम्बरका अैनबमोजीम् ५ रुपैञादेखि १०० रुपैञासम्म जरिवाना गर्नु भंन्या र तिन् थरलाइ माग बन्डा गरिदियाको हुनाले अंसबन्डाका २६६ लम्बरका अैनले मिचन्याको भाग मिचन्याबाट भराइदिनु पर्न्या हुनाले तपसिलबमोजीम्का जजमानका घरमा तपसिलबमोजीम्का जजमानहरुलाइ तपसिलबमोजीम्का अधिकारि सत्यालले मिचि मंत्र सुनायाको हामिहरुबाट ठहराञौ. तसर्थ नीज अधिकारी सत्यालले मीचिच मंत्र सुनायाका तपसीलबमोजीमका राणाजीका घरका जजमानहरु नीजहरुले पाउन्या सनदबमोजीम्को भागमा अबउप्रान्त हजुरहरुका सट्टा भर्ना नहुनज्यालसम्म हजुरैहरुबाट गायत्री दीक्ष्या सुनाइबक्सनु हजुरहरुको भर्ना पुग्यापछि मात्र आफ्नाआफ्ना सनद भागबमोजीम् अधिकारि सत्यालले सुनाउनु भंन्या बन्देजको धर्मपत्रको सनद गरिबक्स्यौ. अबउप्रान्त यो बन्देज भयापछि पनि अधिकारि सत्यालले सुनाया भन्या अैनबमोजीम् सजाय गराइ भर्नाबापत् १ जजमानको भर्ना २ जजमान् अधिकारि सत्यालका भाग हजुरहरुले सुनाउनु र हजुरहरुको भर्ना नपुकंज्यालसम्म अधिकारि सत्यालले पनि नसुनाउनु हामिहरुबाट पनि सुनाउन बक्सन्याछैनौ औ ---५--- र ---५--- का मैयादमा हजुरहरुबाहेक अरु कसैले मंत्र सुनायो भन्या तेसलाइ हजुरको सपुर्थ गरि हजुरको तजबीजबमोजीम् सजाय गरि डाडो कटाइबक्तौला. हामि राणाजी गैह्रका घरमा ---६--- का संतान र अधिकारिमा लीलानाथ विष्णुगोपालका सन्तान सत्यालमा पद्मपाणि कासिराज नित्येराज रेवतिरमण जगदीस रमण रजत्रिरमण तीर्थप्रसाद र नीजका सन्तानले मात्र आफ्नाआफ्ना सनदका दरबन्दीबमोजीम् आफ्नाआफ्ना जजमानका घरमा सुनाउनु. इबाहेक इनीहरुका खलकले सुनाया भन्या प्राइममिनिष्टरको तजबीजले सजाय गरि बक्सौला. इनिहरुका षलकबाहेक् अरु कसैले सुनायो भन्या तेसलाइ पत्री हजुरका सपुर्थ गरि हजुरका तजबीजबमोजीम् सजाय गरि डाडो कटाइबक्सौला. यस्मा जसले अन्यथा गर्ला. पंचमहापातक लाग्ला.

तपसिल

इ लेषियाका तपसिलमा छोरा १ मात्र भयो वा हुदै भयेन भन्या नाति पनातिसम्ममा पनि हजुरहरुले अधिकारि सत्यालका भागमा भर्ना बावत् विवाहितापट्टि स्वास्नि छोरा मिचियामा विवाहितैपट्टि छोरा भर्ना लिनु. अविवाहितापछि स्वास्नि छोरा मिचियाकोमा अविवाहितापट्टिका छोरा भर्ना ली अधिकारि सत्यालको भाग गायत्री दीक्ष्या सुनाउनु---

सुब्बा खडानन्द पाध्या अधिकारिले मेजर कप्तान विरविक्रम राणा १ जना मात्र छोरा हुनाले हजुरहरुका सनदले अरुले न्याउनया हजुरहरुले मात्र पाउन्यामा सनद मिचि दिक्ष्या सुनायाको हुनाले नीजका छोरामा अधिकारिले सुनाउनु. भर्नाबावत् हजुरहरुले सुनाउनु---

लीलानाथ पाध्या अधिकारिले श्रीपश्चिमत्तर्फका कम्यांडिङ् जनरल जगतजङ्ग बहादुर राणा र श्रीउत्तरतर्फका कम्यांडिङ् जनरल युद्धप्रतापजङ्ग बहादुर राणालाइ दीक्ष्या सुनायापछि श्रीपश्चिमत्तर्फका कम्यांडिङ् जनरल जगतजङ्ग बहादुर राणाका रानि २ श्रीउत्तरतर्फका कम्यांडिङ् जनरल युद्धप्रताप जङ्गबहादुर राणाका रानि १ लाइ हजुरहरुको भाग मिति सुनायाको हुनाले नीजका छोरा नातिलाइ भर्ना बापत् हजुरहरुले सुनाउनु. लीलानाथले नसुनाउनु. भर्ना पुग्यापछि नीजको भाग नीजले सुनाउनु---

सुब्बा विष्णुगोपाल पाध्याले श्रीमेजर जनरल भुपेन्द्रजङ्ग राणालाइ गायत्री सुनायापछि मिच्याका श्रीमेजर जनरल भुपेन्द्रजङ्ग राणाका रानि १ श्रीजनरल अम्बरजङ्ग राणाका रानी १ श्रीजनरल बंवीरविक्रम राणाका रानि १ ज्मा ३ हुनाले नीजहरुका छोरा नातिलाइ भर्नाबापत् हजुहरुले सुनाउनु. विष्णुगोपालले नसुनाउनु. भर्ना पुग्यापछि नीजको भाग नीजले सुनाउनु---

सत्याल तीर्थप्रसादले श्रीकम्यांडर कर्णैल मक्रोज राणाका छोरा १ लाइ गायत्री सुनायापछि मिच्याका कम्यांडर कर्णैल भक्रधोज राणाका छोरा १ मेजर कप्तान महिन्द्रबहादुर राणाका रानि २ ज्मा ३ हुनाले नीजका छोरा नातिहरुलाइ भर्नाबापत् हजुरहरुले सुनाउनु. तीथ प्रसादले सुनाउनु. भर्ना पुग्यापछि नीजको भाग नीजले सुनाउनु ---

र(ज)नीरमण सत्यालले लेफटेन्ट कर्णैल ऐन्द्रविक्रम राणालाइ सुनायापछि मिच्याका कप्तान सम्सेरजङ्ग राणाका रानि २ लेफटेन्ट कर्णैल ऐन्द्रविक्रम राणाका

रानि १ ज्मा ३ लाइ सुनायाको हुनाले लेफ्टेन्ट कर्णैल उपेन्द्रविक्रम राणा मेजर कप्तान् देवविक्रम राणा मेजर कप्तान् हरिविक्रम राणाका छोरालाइ भर्नाबापत् हजुरहरुले सुनाउनु रजनीरमण सत्यालले नसुनाउनु. भर्ना पुग्यापछि नीजको भाग नीजले सुनाउनु---

जगदीशरमण सत्यालले लेफ्टेन्ट कर्णैल मिनबहादुर राणालाइ सुनायापछि मिचियाको लेफटेन्ट कर्णैल मीन बहादुर राणाका रानि १ कम्यांडर कर्णैल तेजबहादुर राणाका रानि १ श्रीजनरल दीपबहादुर राणाका जेठि बुहारी १ ज्मा ३ लाइ सुनायाका हुनाले जगदीशरमणको अपुतालि षरषान्या रजनिरमण सत्यालले लेफ्टेन्ट कर्णैल मीनबहादुर राणा कम्यांडर कर्णैल तेजबहादुर राणा कर्णैल पूर्णविक्रम राणाका छोरालाइ भनौबापत् हजुहरुले सुनाउनु. रजनिरमणले सुनाउनु. भर्ना पुग्यापछि नीजको भाग नीजले सुनाउनु---

जगन्नाथ सत्यालले श्रीमेजर जनरल यक्षविक्रम राणालाइ गायत्रि सुनायापछि मिच्याका कर्णैल टेकबहादुर राणाका रानि २ हुनाले भर्नाबापत् कर्णैल टेकबहादुर राणाका छोरा नातिहरुलाइ हजुरहरुले सुनाउनु. सत्यालले नसुनाउनु. भर्ना पुग्यापछि नीजको भाग नीजले सुनाउनु---

पद्मपाणि सत्यालले कर्णैल टेकबहादुर (रा)णाका छोरा ६मध्ये छोरा १ लाइ गायत्रि सुनायापछि मिच्याका कर्णैल टेकबहादुर राणाका छोरा ४ मेजर जनरल यक्षविक्रम राणाका जेठा रानि १ श्रीजनरल बंविक्रं राणाका रानि १ लेफ्टेन्ट कर्णैल छत्रविक्रं राणाका रानि १ श्रीजनरल केदारनर्सिंह राणाका रानि २ कर्णैल सेरनर्सिंह राणाका रानि २ ज्मा ११ हुनाले इनका छोरा नाति पनातिहरुलाइ भर्नाबापत् हजुरहरुले सुनाउनु. सत्यालले नसुनाउनु. भर्ना पुग्यापछि सत्यालको भाग सत्यालले सुनाउनु---

शिवराज सत्यालले मिचि सुनायाका ---८--- का रानि ६ श्रीपश्चिम्तर्फका कम्यांडिङ् जनरल जीतजङ्ग बहादुर राणाका रानि १ श्रीजनरल विरसम्सेर जङ्ग राणाका रानि २ श्रीपूर्वतर्फका कम्यांडिङ जनरल पद्मजङ्ग बहादुर राणाका रानि ८ कर्णैल नरजङ्ग राणाका रानि १ श्रीजनरल बबरजङ्ग बहादुर राणाका रानी २ ---९--- का रानि २ ---१०--- का रानि २ श्रीपश्चिम्तर्फका कम्यांडिङ् जनरल जगतजङ्ग बहादुर राणाका रानि ४ कप्तान देवजङ्ग राणा १ कर्णैल रण(का)ङ्ग राणा रानि २ ज्मा ३१

हुनाले इनका छोरा नाति पनातिहरुमा भर्नाबावत् हजुरहरुले सुनाउनु. सत्यालले गायत्रि नसुनाउनु. भर्ना पुग्यापछि सत्यालको भाग सत्यालले सुनाउनु---

नित्यराजले मिचि सुनायाको श्रीपश्चिम्‌तर्फका कम्यांडिङ् जनरल जीतजङ्ग बहादुर राणाको रानि देवजङ्ग राणाका मुमा ---१--- ---७---का---१---११---१२--- १ ज्मा ३ हुनाले इनका छोरा नाति पनातिहरुमा भर्नाबापत् हजुहरुले सुनाउनु. सत्यालले गायत्रि सुनाउनु. भर्ना पुग्यापछि सत्यालको भाग सत्यालले सुनाउनु---

१० लम्बरका अैनले दिन्या लिन्यालाइ फिजवान् १०० का दर्ले मिचियाका जवान् ६३ को ज्मा जजमानलाइ ६३०० दण्ड सुनाउन्यालाइ ६३०० पर्छ सो पहिलो पटक हुनाले दण्ड माफ गरिबक्सीन्छ भंन्या तपसिलका जजमानका घरको जना २३ को भर्ना माफ पनि गरिदिन्छु भनि ---१--- ---५--- ---३--- ---४--- बाट बिन्ती चढाउनुभयाको हुनाले हामिबाट पनि पहिलो पटक हुनाले जजमान गुरुलाइ लाग्न्या अैनबमोजीम् दण्ड १२६०० माफ् गरिबक्स्यौं. हजुहरुबाट पनि तपसिलका जजमानको भर्ना लिन्न भनि विन्ती पार्नु भयाको हुनाले अधिकारि सत्यालहरुसंग तपसिलका जजमानको भर्ना नलिनु भनि सनद गरिबक्स्यौ---

---७--- का जना ---------- २

---११------------- १

---१२------------- १

---९--- का रानि जना ---------- २

---१०--- का भिन्यानि जना ----------- २

---८--- का रानि जना ६मध्ये जना ---------- १

श्रीपश्चिम्‌तर्फका कम्यांडिङ् जनरल जीतजङ्ग बहादुर राणाका रानि वेदजङ्ग राणाका मुमा --- १

श्रीपूर्वतर्फका कम्यांडिङ् जनरल पद्मजङ्ग बहादुर राणाका रानि ८ मध्ये जना ---- ४

श्रीजनरल बँबवरजङ्ग बहादुर राणाका रानि ---२

श्रीजनरल केदारनसिंह राणाका भित्र्यानि जना --- २

श्रीजनरल वीरसम्सेर जङ्ग राणाका रानि २ मम्धे जना १ नानिसाहेब --- १

श्रीमेजर जनरल यक्षविक्रम राणाका रानि जना -- १

कर्णैल टेकबहादुर राणाका रानि जना -- २

कर्णैल रणजङ्गका रानि जना------ २

कर्णैल सेरनसिंह राणाका रानि जना २ मध्ये --- १

इति सम्वत् १९४१ साल मिति ज्येष्ठसुदि १० रोज ३[१६३] शुभम्---

(१५० सङ्ख्या)

स्वस्ति श्रीसम्वत् १९४१ साल मिति फागुनवदि १२ रोज ४[१६४] तद्दिने लिषितं धनिकनाम श्रीगुरुराज पंडित धर्माधिकार श्रीद्विजराज पंडितज्यू धनबेहोरिनीकनाम देउरालिका अम्बलमध्ये षत्रि गाउ मेहेले बस्न्या पद्मलाल पाध्या भट्टराइ गतलिहल चादिका मोहर रुपैञा बाह्र सये एक अंकेपि १२०१ कर्जा लिञा. बापत् मेरा भाई गोपिलाल पाध्या भट्टराइको अंसको षेत मेरा भानीज सिवनिधी पाध्या सुवेदिलाई मेरा महतारि सारदादेवीले दानदातव्य गरिदियाको षेतस्मेत् फाछर्‍या गरि लिनाके लियाको हो. इन रुपैञाको धितो सहर काठमाडौ पोषलड्याङ् बस्न्या सितादेवि क्षेत्र्यानिले १५ सालका माघसुदि १५ रोजका दिन सोपस्कर सैय्या दान गर्दा मलाइ दान दियाको देउरालिका अम्बलमध्ये चिउरिबोट्या षेत मुरि ७०मध्ये २६ साल प्रथमवैसाषवदि ८ रोज १ का दानपत्रबमोजींको षेत मुरि ।४० मध्ये मेरो अंस षेत मुरि ।२० तस्को साध पूर्व गंगाधर पाध्याको बिर्त्ता दक्षिण महेस षेला पश्चिम् कालिगढको बिर्त्ता उत्तर गंगाधर पाध्याको बिर्त्ता येति चार किलाभित्रको षेत मुरि २० भोगबन्धक लेषि नीज साहु श्रीगुरुराज पंडित धर्माधिकार श्रीद्विजराज पंडि(त)का

---

[१६३] वि.सं. १९४१ ज्येष्ठशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी पला
ज्येष्ठ	२३	मङ्गल	दशमी	२६। ३०

[१६४] वि.सं. १९४१ फाल्गुनकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
फाल्गुन	२	बुध	द्वादशी	५१। ४३

हजुर्मा चढाञा. यो रुपैञा तिर्नाको भाषा आजका ... ३ न दिनभित्रमा तिरुला. भाषाभित्रमा तिर्न (सकिन) भन्या येहि मोलले ---२--- मा गै सुक्रिबिक्रको (लाल)मोहोर गराइलिनु. बेचन्याको दाम पाको किंन्या (को माटो) पाको. सो षेत मुरि ।२० को कुत धान मुरि १०।... (मुरि) साल वसाल श्रीगुरुराज पंडित धर्म्माधि(कार श्री)द्विजराज पंडितज्यूका नेपालका धन्सार (माग)इ बुझाउला. धन्सारमा बुझाउन सकिन भन्या ... स्मेत हिसाब गरि बुझाउला भनि मेरा मनोमान... राजीसंग अलिपत्र लेषि नीज साहू श्रीगुरु(राज पं)डित... धर्माधिकार श्रीद्विजराज पंडितज्यूका हजु(र्मा चढा)ञा. येस अलिपत्रका साछि छोरा कासि... पाध्या भट्टराइ टिकाराम पाध्या भट्टराइ भाइ गो... पाध्या भट्टराइ भानीज सिवनिधि पाध्या सुवेदि... साछि कप्तान् सिवलाल् पाडे ललितमान् जो(सि)... षगमान् न्हुछे प्रधान्. लेषक साछि षरिदार प्र... मिति सदर शुभ्म्---

(१५१ सङ्ख्या)

श्रीगुरुराज पंडित धर्माधिकार श्रीद्विजराज पंडितज्यू

१

श्री ५ वलिअहद महाराजधिराज त्रैलोक्यवीरविक्रम साह

२

श्रीगुरुराज पंडित श्रीभीमराज पंडितज्यू

३

श्रीमदतिप्रचण्डभूजदण्डेत्यादिश्री ३ महाराज रणउद्दिपसिंह राणा बहादुर के सि यस् आइ थोङ लिङ् पिम्मा कोकाङ् वाङ् स्यान प्राइंमिनिष्टर यांड कम्यांडर इन चिफ

४

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराज श्रीश्रीश्रीमहाराजपृथ्वीवीरविक्रमजङ्गबहादूरसाहबहादुरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा समरविजयीनाम्---------

आगे ---१--- के गद्दिनसिनबमोजीम् ---२--- का व्रतबंधमा बाहुलिबाट संकल्प गरि हामिलाइ मोहरु ६३६।ऽ२ उठति भयाको षेत ५। मोहरु ४७।'''१ उठति भयाको घड्यारि पाषो षेत १। ज्मा नेपालको मोहरु ६८३।।'''३ उठति भयाको षेत्

पाषो ६। बक्स्याको हुनाले सोबमोजीम् ४० साल वैसाषवदि रोज ६[१६५] का दिन सर्कारका व्रतबन्धमा बाहुलिबाट नानि ---३--- लाइ मोहरु ६३६।ऽ२ को पानिषेत ५। मोहरु ४७।///१ को पाषो षेत १। ज्मा उठति मोहरु ६८३।।///३ भयाको नेपालको षेत पाषो ६। साल ४० का बालिदेषि संकल्प गरिबक्स्याकोमा उठति मिलन्या पाषो जगा नहुनाले जागीरदारका षानगीबाट झिकि बिर्ता षेत गुठि कसैलाइ नदिनु भंन्या जगाजमिनगोस्वाराका ८ लम्बर अदालति बन्दोबस्तका ९० लम्बरका अैन छ तापनि जागीरदारजागीरदारहरुका षानगीको जगा सट्टापट्टा गरिदिनु भंन्या अैन सवाल छैन तापनि जागीरदारहरुका षानगीमा दरियाको उठति मोहर रु ६७५।.।३ भयाको नेपालको षेत ६। तेसै सालदेषि नीज जागीरदारहरुका षान्गीबाट झिकि तस्को सट्टा नीज जागीरदारहरुलाइ हामीहरुका षान्गीको मोहरु ६७५।।.।१ उठति भयाको जगा झिकि भर्ना गरिदि हामिहरुलाइ सो झिकियाका षान्गीको सट्टानगदि भर्ना गरिबक्सी सो जागीरदारहरुका षानगीबाट झिकिबक्स्याको उठति मोहरु ६७५।.।१ भयाको नेपालको षेत ६। तेसै ४० सालका बालिदेषि नीज नानि ---३--- सर्वकर अकर सर्वांक माफ् संकल्प बिर्त्ताबितलप गरिबस्याको हो. नीज नानि ---३--- स्वर्गे भयाको हुनाले जो चाहिन्या सनद भै हाम्रा नाउमा साधसिमाना मेदबंदि भैसकियाको छ. हाम्रा नाउमा सर्वकर अकर सर्वांक माफ बिर्त्ताबितलपको लालमोहर भयाको छैन. लालमोहोर गरिबक्स्या हुदो हो भनि हजुरबाट ---४--- र श्रीमद्राराजकुमारकुमारात्मज श्रीकम्यांडर इन चिफ जनरल जितजङ्गबहादुर राणामार्फत् हाम्रा हजुर्मा बिन्ति पार्नुहुदा गद्दिनसीन्बमोजीं ---२--- बुबाज्यूका व्रतबंधनमा बाहुलिबाट संकल्प गरि हजुरलाइ मोहरु ६३६।... भयाको षेत ५। मोहर्रु ४७।///१ उठति भयाको घडेरि पाषो १। ज्मा नेपालको मोहर्रु ६८३।।///३ उठति भयाको षेत पाषो ६। बक्स्याको हुनाले सोबमोजीम ४० साल वैसाषवदि रोज ६ का दिन हाम्रा व्रतबन्धमा हाम्रा बाहुलिबाट ---३--- लाइ मोहरु ६३६।ऽ२ भयाको षेत ५। मोहरु ४७।///१ भयाको पाषो षेत १। ज्मा उठति मोहरु ६८३।।///३ भयाको नेपाल ... षेत पाषो ६। साल ४० का बालिदेषि संकल्प गरिबक्स्या... मा उठति मिलन्या पाषो जगा नहुनाले जागीरदारका ... बाट झिकि

---

१६५. वि.सं. १९४० वैशाखकृष्ण (पूर्णान्तमानले)

	गते	वार	तिथि	घडी पला
वैशाख	१६	शुक्र	पञ्चमी	४०। ८

बिर्ता वेष गुठि कसैलाइ नदिनु भंन्या जषजमिन् गोस्वाराका ८ लम्बर अदालति बन्दोबस्तका ९० लम्बरका अैन छ तापनि जागीदार जागीरदारहरुका षान्गीको जगा सट्टापट्टा गरिदिनु भंन्या अैनसवाल छैन तापनि सो जागीरदारका षान्गीमा दरियाको उठति मोहरु ... भयाको नेपालको षेत ६। तेसै सालदेषि नीज जागीरदारहरुका षानगीबाट झिकि तस्को सट्टा नीज जागिरदारहरुलाइ हजुरहरुका षान्गीको मोहरु ६७५।।.।१ उठति भयाको जगा झिकि भर्ना गरिदि हजुरहरुलाइ सो ...कियाका षान्गीको सट्टा नगदि भर्ना गरिबक्सी सो जागीरदारहरुका षानगिबाट झिकिबक्स्याको उठति मोहरु ६७५।ऽ।३ भयाको नेपालको षेत ६। तेसै ४० सालका बालिदेषि हामिबाट ---३--- लाई सर्वकर अकर सर्वांक माफ् संकल्प बित्तीबितलप गरिबक्स्याको नीज ---३--- स्वर्गे भयाको हुनाले सो जगाको हाम्रा वर्ष १० का उमेर हुदा हजुरलाइ सर्वकर अकर सर्वांक माफ् संकल्प बित्तीबितलपको लालमोहर गरिबक्स्यौं. सो संकल्प बित्तां साध लाउन्या थरघर दयानिधि पाध्ये दाहालले ४२ साल वैसाषवदि १० रोज ५ मा सहिछाप गरिदियाका मेडर्बांदंबमोजीमको साध जील्लै पाटन् चोभार मगनदुषला १ के षेत २ तस्को साध पूर्व चौतरिया षानगीमा र तालमा दरियाको रैकर षेतको आलिआलि साध लुहकिल दछिन् पश्चिं बाटैबाटो साध लुहकिल उत्तर चौतरिया षानगी दरियाको रैकर षेतको आलिआलि साध लुहकिल चोभार वौडोल ।१८ मध्ये षला १ के ।१३।१० तस्को साध पुर्व बाटो साध लुहकिल दछिन पछिं तालमा दरियाका रैकर षेतको आलिआलि साध लुहकिल उत्तर डंगोल षानगीमा दरियाका रैकर षेतको काल्हैकाल्हो साध लुहकिल सो वौडोल ।१८ मध्ये षला १ के ४।१० तस्को साध पुर्व दक्षिण तालमा दरियाको रैकर षेतको आलिआलि साध लुहकिल पश्चिं बाटो साध लुहकिल उत्तर भगवतिका गुठिषेतको आलिआलि साध लुहकिल टौदह जापा पोषरि षला १ के ।२२।१८ तस्को माध पूर्व रैकर कुलो साध लुहकिल दक्षिण रैकर षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम सानु बाटो साध लुहकिल उत्तर सानु बाटो र कुलाको डिल् साध लुहकिल चौभार टौदह षला १ को ।५७ तस्को साध पूर्व ब्राह्मणका बिर्ता षेतको आलि तालमा दरियाका रैकर षेतको आलि र सानु बाटो साध लुहकिल दछिण पश्चिम् ब्राह्मणका बिर्ता षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर तालमा दरियाका रैकर षेतको आलिआलि साध लुहकिल मौजे हरिसिद्धि इगालषला १ के ।५३।१२ तस्को साध पुर्व कुलो र बाटयको काल्हैकाल्हो मिश्र गुर्ज्यूका बित्तां षेतको आलिआलि साध लुहकिल दक्षिण सानु बाटो साध लुहकिल पश्चिम् मुल

बाटो मिश्र गुर्ज्यूका बिर्ता षेतको आलि र नाल्मा दरियाका रैकर षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर नालमा दरियाका रैकर षेतको आलिआलि साध लुहकिल. षोनाइता ।६३ मध्ये षला १ के ।६१ तस्को साध पूर्व दछिन नालमा दरियाका रैकर षेतको आलिआलि साध लुहकिल पछिं राजकुलाको डिलैडिल साध लुहकिल उत्तर सानु बाटो साध लुहकिल सो षोनाइता ।६३ मध्ये षला १ के ।२ तस्को साध पूर्व पश्चिम् उत्तर नालमा दरियाका रैकर षेतको आलिआलि साध लुहकिल दछिन् सानु बाटो साध लुहकिल मेलवु षला १ के ।२१।१५ तस्को साध पूर्व कुलाको काल्हैकाल्हो साध लुहकिल दक्षिण सानु बाटो र कुलाको काल्है साध लुहकिल पश्चिम् बाटाका काल्हो साध लुहकिल उत्तर हरिसिद्धिका गुठिषेतको आलि आलि साध लुहकिल. मौजे सानागाउ वषनाषला १ के २१ तस्को साध पूर्व उत्तर प्रजाका बिर्त्ता षेतको आलिआलि साध लुहकिल दक्षिण पसुपतिका देवलका गुठि षेतको आलिआलि साध लुहकिल पश्चिम् बाटाको काल्हो साध लोहकिल्. मचागाल ।१२ मध्ये षला १ के ।२ तस्को साध पूर्व उत्तर प्रजाका बिर्त्ता षेतको आलि र काल्हो साध लुहकिल दक्षिण प्रजाका बिर्त्ता षेतको काल्हो साध लुहकिल पछिम बाटो साध लोहकिल् सो मचागाल ।१२ मध्ये षला १ के ।१० तस्को साध पूर्व बाटैबाटो साध लुहकिल दक्षिण प्रजाका बिर्त्ता षेतको आलिआलि साध लुहकिल पश्चिं प्रजाका बिर्त्ता षेतको आलि र ब्राह्मणका बिर्त्ता षेतको आलिआलि साध लुहकिल उत्तर बाटो साध लोहकिल्. मौजे पाटन् सुभावति ।२६ मध्ये षला १ के ।७ तस्को साध पूर्व मुल बाटो साध लुहकिल दछिण प्रजाका बिर्त्ता षेतको आलिआलि साध लुहकिल पछिम कप्तान् किर्तिमान् षत्रिका बिर्त्ता षेतका काल्हो साध लुहकिल उत्तर नीज कप्तान्का... को आलि र प्रजाका बिर्ता षेतको आलि साध लुह... सुभावति ।२६ मध्ये षला १ के ।७ तस्को साध पूर्व मुल बा... लुहकिल दक्षिण पश्चिम् उत्तर प्रजाका बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल सो सुभावति षला ।२६ मध्ये षला १ के ... साध पुर्व दक्षिण पश्चिम् उत्तर चौतर्फि प्रजा... षेतको आलिआलि साध लुहकिल सो सुभावति ... षला १ के ।४ तस्को साध पुर्व पश्चिम् उत्तर प्रजा... षेतको आलिआलि साध लुहकिल दक्षिण ना... दरियाका रैकर षेतको आलि आलि साध लुहकिल सो ... ।२६ मध्ये षला १ के ।१।५ तस्को साध पूर्व मुल बा... लुहकिल दक्षिण नाल्मा दरियाको रैकर षेतको आ... लुहकिल. पश्चिम् उत्तर प्रजाका बिर्ता षेतको आ... साध लुहकिल सो सुभावति ।२६ मध्ये षला १ के .. तस्को साध पूर्व दक्षिण पश्चिम्

उत्तर चौतरफि ... का बिर्त्ता षेतको आलिआलि साध लुहकिल. सो सु... ।२६ मध्ये षला १ के ।५ तस्को साध पुर्व दक्षिण ... उत्तर चौतरफि प्रजाका बिर्त्ता षेतको आलिआलि साध लुहकिल. मौजे सानागाउ वलमडु ।१० मध्ये ष ... के ।६।१० तस्को साध पुर्व दक्षिण उत्तर ... का बिर्त्ता षेतको आलिआलि साध लुहकिल पश्चि... जाका बिर्त्ता षेतको आलि र गोकर्णका गुठि षेतको ... साध लुहकिल सो वलमडु ।१० मध्ये षला १ के ।३... तस्को साध पूर्व फुलचोकिका देविका गुठिका षेत आलि र प्रजाको बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल दक्षि... का बिर्ता षेतको आलि साध लुहकिल. पश्चिम् घट्टकुलाको डिल् साध लुहकिल उत्तर गोकर्णका गुठि षेत आलिआलि साध लुहकिल. जील्लै काठमाडौ मौजे... मकुंडोल षला १ के ।१६ तस्को साध पूर्व प्रजाका ... बिर्त्ता बारिको आलि साध लुहकिल दक्षिण सानु बाटै... साध लुहकिल पश्चिम् रैकर बाझाको डिल् साध लुहकिल उत्तर कर्णैल तेजबहादुर राणाका बिर्त्ता बारि... काल्हो र प्रजाका सुनाबिर्त्ता बारिको काल्हो साध लुहकिल जिल्लै भादगाउ मौजे ठिमि ठुलो डोल ।१३ मध्ये षला...।१८ ठुलो डोल ।१६ ... षला १ के ।८ ज्मा षला २ के ।९ येकै डक्का भयाको ... तस्को साध पुर्व पश्चिम् प्रजाको बिर्त्ता षेतको आलिआलि साध लुहकिल दक्षिण रैकर बाझाको डिल् साध लुहकिल उत्तर गाटिला गुठि षेतको आलि र प्रजाका बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल सो ठुलो डोल ।१३ मध्ये षला १ के ।१२ तस्को साध पूर्व पश्चिम् उत्तर नालमा दरियाको रैकर षेतको आलि र महसुल्या षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण भादगाउ जान्या मुल बाटे र राजकुलाको काल्हैकाल्हो साध लुहकिल सो ठुलो डोल ।१६ मध्ये षला १ के ।४ तस्को साध पूर्व प्रजाका बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण रैकर बाझाको डिल् साध लुहकिल पश्चिम् नालमा दरियाको रैकर षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर ब्राह्मणका बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल सो ठुलो डोल ।१६ मध्ये षला १ के ।४ तस्को साध पूर्व दछिन पछिम उत्तर चौतरफिमा महसुल्या षेतको आलिआलि साध लुहकिल ठुलो डोल षला १ के ।८ तस्को साध पूर्व दक्षिण नाल्मा दरियाको रैकर षेतको आलिआलि साध लुहकिल पश्चिम् जनरल वीरसम्सेर जङ्ग राणाका बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल उत्तर कुलाको डिल् साध लुहकिल मौजे भादगाउ वंतिषला १ के ।१६ तस्को साध पूर्व पछिम् प्रजाका बिर्त्ता षेतको आलिआलि साध लुहकिल दक्षिण उत्तर नाल्मा दरियाको रैकर षेतको आलि साध लुहकिल काल्हा ३ ठाउ गरि ।१६ मध्ये षला १ को ३।१० तस्को साध पूर्व पश्चिं उत्तर प्रजाका

बिर्त्ता षेतको आलिआलि साध लुहकिल दक्षिण हिटिचोकको सदावर्त गुठि षेतको आलि साध लुहकिल सो काल्हा चा ३ ठाउ गरि ।१६ मध्ये षला १ के ।६।५ तस्को साध पूर्व प्रजाका सुनाबिर्त्ता षेतको आलि र नाल्मा दरियाको रैकर षेतको आलि साध लोहकिल् दक्षिण ब्राह्मका बिर्त्ता षेतको काल्हैकाल्हो साध लुहकिल पश्चिम् काल्हा चा षोल्साको डिल् साध लुहकिल उत्तर प्रजाका बिर्त्ता षेतको आठैआठो साध लुहकिल सो काल्हा चा ३ ठाउ गरि ।१६ मध्ये षला १ के ।६।५ तस्को साध पूर्व काल्हा चा षोल्साको डिल् साध लुहकिल दक्षिण कर्णैल मकरध्वज राणाका मैञाका बिर्त्ता षेतको आठैआठो साध लुहकिल पश्चिम् बाटो साध लुहकिल उत्तर हिटिचोकका सदासर्वगुठि षेतको आठैआठो साध लुहकिल लीवालो वोसाना सेरा षला १ को ।१६ तस्को साध पूर्व महंत विरु गिरिका मठका षेतको आलि र संषमुलका गुठि षेतको आलिआलि साध लुहकिल दछिण संषमुलका गुठि षेतको आलिआलि साध लुहकिल पश्चिम् दत्तात्रयेका सदावर्त गुठि षेतको काल्हो संषमुलका गुठि षेतको आलिआलि साध लुहकिल उत्तर संषमुलका गुठि षेतको आलि र महंत विरु गिरिका मठका षेतको आलि साध लुहकिल. मुसुपा ।५४ मध्ये षला १ के ।३४ तस्को साध पूर्व उत्तर नाल्मा दरियाको रैकर षेतको आलि र काल्हो साध लुहकिल. दछिण नाल्मा दरियाका रैकर षेतको आलि र सिद्धपोषरिका गुठि षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम् सिद्धपोषरिका गुठि षेतको आलि र कर्णैल... अधिकारीका बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल सो मुसुपा... षला १ के ।२० तस्को साध पुर्व तेह्रौत्या ब्राह्मनका बिर्त्ता षे... आलि साध लुहकिल दक्षिण अलमले षोल्साको डिल् सा... पश्चिम् उत्तर नाल्मा दरियाको रैकर षेतको काल्हैकाल्हा... लुहकिल १ के ।१५।५ तस्को साध पूर्व प... सिवालये गुठि षेतको आलिआलि साध लुहकिल दक्षि... का बिर्त्ता षेतको आलिआलि साध लुहकिल पश्चिं नाल... रैकर षेतको काल्हैकाल्हो साध लुहकिल उत्तर पच... सिवालये गुठि षेतको काल्हैकाल्हो साध लुहकिल... डोल ।१६ मध्ये षला १ के ।२।१० तस्को साध पूर्व नाल्मा ... रैकर षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण बाटो साध... पश्चिं तलेज्यूका गुठि षेतको आलि साध लुहकिल... घाटका सिवालय गुठि षेतको काल्हो साध लुहकिल ... ।१६मध्ये षला १ के ।२।१० तस्को साध पुर्व दक्षिण... घाटका सिवालये गुठि षेतको आलिआलि साध लु... पश्चिम् बाटो साध लुहकिल सो लुकुंडोल ।१६ मध्ये षला... तस्को साध पूर्व पचलिघाटका सिवालयेका गुठि षेत... तलेज्यूका गुठि षेतको आलि साध

लुहकिल दक्षिण ... गुठि षेतको आलि साध लुहकिल पश्चिम् पचलिघाट... लयेका गुठि षेतको आलि र बाटो सांध लुहकिल उत्तर घाटका सिवालयेका गुठिषेतको आलिआलि साध लु... दफे लु कुंडोल षला १ के ।१६।१० तस्को साध पूर्व दक्षि... दरियाका रैकर षेतको आलिआलि साध लोह... पश्चिम् बाटो साध लुहकिल उत्तर नाल्मा दरियाको रैकर काल्हैकाल्हो साध लुहकिल नषिचा षला १ के ।३० साध पूर्व प्रजाका बिर्त्ता षेतको आलि साध लुहकिल दक्षिण प्रजाको बिर्त्ता षेतको काल्हैकाल्हो र नाल्मा दरियाका... को काल्हो साध लुहक़िल पश्चिम नाल्मा दरियाको रै... को आलि साध लुहकिल उत्तर नाल्मा दरियाका रैकर...लिट तलेज्यूका गुठि षेतको आलि र प्रजाका बिर्त्ता षे...लिआलि साध लुहकिल येति साधसिवानाभित्रको ...।६ को साधसिवाना किलाकोइला गर्न्या थरघर द... पाध्या दाहाल दहचोक डंगोल श्रीमान् ब्रह्मटेल... ह्मटेल राजमान् मजादेवल. द्वार्या बहादुर षत्रि... चिगढि जोसि किर्तिपुर. राजमान्सीं ज्यापु हरिसि... बहादुर श्रेष्ठ सानागाउ. मोहिनाइके कालुदास श्रेष्ठ... बिस्मान् ज्यापु हरिसिद्धि. समरसिं डंगोल पाटन् मनिसु... सानागाउ हरिदास श्रेष्ठ गोकर्ण भीमनरसिं प्रधान... क्ष्मिनारन् श्रेष्ठ भादगाउ मोहि मनलक्ष्मि ज्यापुनि पा... ज्यापु पागा धिंनारान् ज्यापु पागा रामनरसिं ज्यापु पागा विष्नुमाया षत्र्यानि क्षेत्र्यानि टैदह. मुसे षत्रि क्षेत्रि टैदह भद्रवीर कार्कि क्षेत्रि टैदह. नुइसिं ज्यापु पागा लालसिं षवास वोसन् प्रेमनिधि पाध्या वोसन्. ज्मादार राजमन ज्यापु हरिसिद्धि गुनंकरसिं ज्यापु हरिसिद्धि धिनसिं ज्यापु हरिसिद्धि. धनदत्त ज्यापु हरिसिद्धि कालु महत क्षेत्रि ढापाषेल नेत्रनाथ पाध्या ढापाषेल मैते लामा ढापाषेल कुलमान् नगरकोटि ढापाषेल कालु घर्ति ढापाषेल धीर्जवीर ज्यापू ढापाषेल कालुचा ज्यापु सानागाउ चिद्धि ज्यापुनी सानागाउ पांचस गोल पाटन् पटासिं श्रेष्ठ गोकर्न नुछेधन प्रधान ठिमि सिंहविर साषकर्मि भादगाउ तेजनारा न्हुछे भादगाउ हर्ष ज्येंला भादगाउ सुबेदार सिंहविर षत्रि छेत्रि कोल्पाकोट हरिनारान् दाहाल कोल्पाकोट जगनारां अचार भादगाउ हर्षनारां ब्रस्यो महंत ज्यापु भादगाउ हरिदास श्रेष्ट भादगाउ सधियारमा नविर ज्यापु पागा जित्मान ज्यापु पागा बिस्मान् ज्यापु पागा कालु ज्यापु हरिसिद्धि कालु ज्यापु हरिसिद्धि धन ज्यापु हरिसिद्धि पुनविर ज्यापु हरिसिद्धि सिवनर्सिं ज्यापु हरिसिद्धि संषर ज्यापु हरिसिद्धि भागीवन्त ज्यापु हरिसिद्धि कृष्नविर ज्यापु हरिसिद्धि नरसिं ज्यापु हरिसिद्धि. भागिसंषर ज्यापु सानागाउ दसविर ज्यापु सानागाउ राजमान ज्यापु सानागाउ आसामडु ज्यापु पाटन् हर्कमान श्रेष्ठ गोकर्ण लिलाधर पाध्या अधिकारी

गोकर्ण जयेविर ज्यापु नकदेस् लछिनरसिं ज्यापु नकदेस् हतनरसिं ज्यापु नकदेस् देवनरसिं श्रेष्ठ ठिमि हरिगोपाल श्रेष्ठ नकदेस् बुद्धिमान् कुलमान् नकदेस् लक्ष्मीदास् षाकि भादगाउ राजविर बहाल भादगाउ संषनारां लोहलाया भादगाउ रामनारां मुसेवाग भादगाउ जये षर्म दाहाल् कोल्पाकोट्. हरिदत्त दाहाल कोल्पाकोट् राजमान् नायेजु भादगाउ न्हुछेराम ज्यापु भादगाउ महंत ज्यापु भादगाउ हरि ज्यापु भादगाउ बुद्धिविर ज्यापु भादगाउ सिंहविर ज्यापु भादगाउ भलादमि प्रधान देविदास श्रेष्ट पागा षड्गसिं कार्कि क्षेत्रि टौदह हेमकर्ण षत्रि क्षेत्रि टौदह गंभिरसिं षत्रि क्षेत्रि टौदह लक्ष्मिधर ज्यापु वोसन् पुलिस अमल्दार सुरविर घर्ति लमजुङ नाइके पुनसंषर ज्यापु हरिसिद्धि गोले डिट्ठा भैरवसिं ज्यापु हरिसिद्धि नाइके धिर्जविर ज्यापु सानागाउ माहाने पाराड ज्यापु सानागाउ कालु घर्ति चागाथलि प्रधान जक्तविर श्रेष्ठ गोकर्ण महाविरसिं श्रेष्ठ गोकर्ण बाहादुर श्रेष्ठ गोकर्ण नाइके प्रधान् गजाधर श्रेष्ठ ठिमि कान्छा प्रधान् हर्कमान् श्रेष्ट ठिमि ढल्ल्वा प्रधान् कुलबहादुर श्रेष्ठ ठिमि पाच ढल्वा कृष्णविर श्रेष्ठ ठिमि जुन्‌नर लोहलाया भादगाउ तुलसिनारां स्वगमिषा भादगाउ केसौ छिपि भादगाउ. जगंनाथ दाहाल् कोल्पाको् ट देवनारां दाहाल कोलाकोट् रामनर्सिं ज्यापु भादगाउ राजमान ज्यापु भादगाउ हर्ककुमार श्रेष्ठ भादगाउ हरिदास् श्रेष्ठ भादगाउ बिषमान् ज्यापु भादगाउ महत ज्यापु भादगाउ सदरको अमल्दार महाविर थापा क्षेत्रि चोभार सिपाहि विरुधोज षडका क्षेत्रि रानिबारि बिर्त्तावारतर्फका मानिस सुबेदार दलविर राउत क्षेत्रि लुभु सुबेदार डिल्लुसिं षडका क्षेत्रि पोषलड्याङ् सिपाहि बंबहादुर बुढाथोकि क्षेत्रि तिलंग्याटार सिपाहि कासिनाथ पाध्या देउरालि...ले किलाभन्दा अर्घ्यालो नचपानु विनातक्सिर जबद नगर्नु. जो यस बन्देजमा रहोइन सो यस श्लोकमा भन्याको पातकि होला.

स्वदत्ताम्परदत्ताम्वा यो हरेद्वै वसुन्धराम् ।।
षष्टिवर्षसहश्राणि विष्ययां जायते कृमिः ।।१।।
स्वदत्ताद्द्विगुणं पुण्यं परदत्तानुपालनात् ।।
परदत्तापहारेण स्वदत्तं निष्फलं भवेत् ।।२।।
भूयो भूयो भाविनो भूमिपालान् नत्वा नत्वा याचते रामचन्द्रः ।।
सामान्योयं धर्मसेतुर्नृपाणां काले काले पालनीयो भवद्भिः ।।३।।

आफ्ना (षातिर)ज्मासंग सर्वकर अकर सर्वांक माफ् बिर्त्ताबितलप जानि...

गर्नुहोला

इति सम्वत् १९४२ साल मिति वैसाषसुदि ...(रोज) ७[१६६] शुभम्----

मार्फत् गुरुप्रोहित अम्बरराज पंडितज्यू १

मार्फत् श्रीश्रीश्रीमहाराज रणउद्दिपसिंह राणाबहादुर के सि यस् आइ थोङलिङ् पिम्मा कोकाङ् वाङ् स्यान प्राइंमिनिष्टर यांड कम्यांडर इनची(फ)

मार्फत् कम्यांडर इन चीफ जनरल जितजङ्गबहादुर राणा१

मार्फत् कम्यांडिङ् जनरल युद्धप्रताप जङ्गबहादुर राणा १

मार्फत् रणविरजङ्गबहादुर राणा १

मार्फत् बिर्गेडियेर कर्णैल रणसिं सिजापति क्षेत्रि १

मार्फत् गुरुप्रोहित षजांचि वामदेव पण्डितज्यू १

मार्फत् जनरल पद्मजङ्ग राणा १

---

१६६. वि.सं. १९४१ वैशाखशुक्ल

	गते	वार	तिथि	घडी	पला
वैशाख	७	शनि	तृतीया	०।	५६
वैशाख	१४	शनि	एकादशी	१७।	४७

यो पुस्तक तयार गर्दा उपयोग गरिएका पुस्तक निबन्ध

ज्ञानमणि नेपाल	*पं. हेमराज शर्मा उनका कृति र समीक्षा*, महेन्द्रसंस्कृतविश्वविद्यालय दाङ, वि.सं. २०५७
दिनेशराज पन्त	*राजज्योतिषी लीलानाथ पाँडेले तयार पारेको तिथ्यावली*, खिलशर्म-राजीवलोचनजोशीस्मारकप्रतिष्ठान काठमाडौँ, वि.सं. २०६४
दिनेशराज पन्त	कुण्डलीसङ्ग्रह, *पूर्णिमा* ९३ पूर्णाङ्कका १-५० पृ., ९५ पूर्णाङ्कका १-३२ पृ., ९६ पूर्णाङ्कका १-३७ पृ., संशोधन-मण्डल काठमाडौँ, वि.सं. २०५५
दिनेशराज पन्त	वक्तव्य, प्रकाश ए. राजको कोतपर्वको महारानी राज्यलक्ष्मीका क-ढ पृ., नवीन पब्लिकेशन्स काठमाडौँ, वि.सं. २०५९
दिनेशराज पन्त	विद्वच्छिरोमणि हेमराजको गोरखासम्बन्धी अनुसन्धान, डा. ठाकुरनाथपन्तस्मृतिगुठी काठमाडौँ, वि.सं. २०६५
दिनेशराज पन्त	बडागुरुज्यू विजयराजको जन्ममिति र मृत्युमितिको विषयमा, *ऋतम्भरा* ५ वर्ष ८ अङ्कका ९७-१०० पृ., महेन्द्रसंस्कृतविश्वविद्यालय अनुसन्धानकेन्द्र काठमाडौँ, वि.सं. २०५८
दिनेशराज पन्त	*गोरखाको इतिहास* (पहिलो भाग), दिनेशराज पन्त काठमाडौँ, वि.सं. २०४१
नयनाथ पौडेल (उपोद्घातका रचयिता, अनुवादक तथा सम्पादक)	*प्रशस्ति-रत्नावलि*, श्री ५ को सरकार शिक्षामन्त्रालय पुरातत्त्वविभाग नेपाल राष्ट्रिय पुस्तकालय ललितपुर, वि.सं. २०२२

नयराज पन्त	*वेङ्कटेश केतकरको इन्डिअन् यान्ड् फरइन् क्रोनल्अजिको* संस्कृत अनुवाद, पूर्णिमा ७१ पूर्णाङ्कका १-१०४ पृ., वि.सं. २०४५
नयराज पन्त	पण्डित भुवननाथ पाँडे (वि.सं. १९२०-२०००), *पूर्णिमा* १०७ पूर्णाङ्कका २७-३६ पृ., वि.सं. २०६०
नित्यराज पाण्डे (संयोजक)	काश्यपगोत्रीय पाण्डे (बडाखोला)को वंशावली, काश्यपगोत्रीय पाण्डे (बडाखोला) समाज काठमाडौँ, वि.सं २०६०
नित्यराज पाण्डे	*आफ्नो वंश आफ्नै हात*, नेपाली २०२ पूर्णाङ्कका ३-१४ पृ., मदनपुरस्कारगुठी ललितपुर, वि.सं. २०६६
प्रकाश ए. राज	विद्वच्छिरोमणि हेमराज शर्मा (जीवनी), प्रकाश ए. राज काठमाडौँ, वि.सं. २०३५
प्रकाश ए. राज	ए नेप्लिज् डिस्कोभर्स् हिज् कन्ट्रि (एकजना नेपाली आफ्नो देश पत्ता लाउँछ), साझाप्रकाशन काठमाडौँ, वि.सं. २०३५
प्रकाश ए. राज	*पोर्ट्रट्स् यान्ड् फोटोग्राफ्स् फ्रम् नेपाल्* (नेपालका हातले लेखिएका, मानिसका तस्वीर र क्यामेराले खिँचिएका तस्वीर), नवीन पब्लिकेशन्स, वि.सं. २०५१
प्रकाश ए. राज	*विजयराज पण्डित* (१८६२-१९३५) जीवनी, नवीन पब्लिकेशन्स, वि.सं. २०५३
प्रकाश ए. राज	*नेपालका मूल पुरोहितहरू*, प्राचीन नेपाल १४५ सङ्ख्याका ५०-५३ पृ., श्री ५ को सरकार संस्कृति पर्यटन तथा नागरिक उड्डयनमन्त्रालय पुरातत्त्वविभाग काठमाडौँ, वि.सं. २०५७
प्रकाश ए राज	*बागकी कान्छी मैयाँ दीपकुमारी* (जीवनी), नवीन पब्लिकेशन्स, वि.सं. २०५९
महेशराज पन्त	*ङतपिथ्या*, पूर्णिमा १३३ पूर्णाङ्कका १८-२६ पृ., वि.सं. २०६७

महेशराज पन्त	काशिकराजकीयसंस्कृतपाठशालाको पुरानो खालको प्रमाणपत्रको विषयमा, पूर्णिमा १३३ पूर्णाङ्कका ७०-७९ पृ.
मीरा प्रधान	*चन्द्रिका व्याकरणको भाषावैज्ञानिक अध्ययन*, विद्वच्छिरोमणिहेमराजपुरस्कारगुठी काठमाडौँ, वि.सं. २०५६
मोहनप्रसाद खनाल	*सेनराज्यको राजनैतिक इतिहास*, त्रिभुवनविश्वविद्यालय नेपाल र एशियाली अनुसन्धानकेन्द्र काठमाडौँ, वि.सं २०६१
रोलम्बका सम्पादक	*इतिहासका कुरा*, रोलम्ब ७ वर्ष १ अङ्कका ५०-५२ पृ., जोशी रिसर्च इन्स्टिच्यूट ललितपुर, वि.सं. २०४३
विष्णुप्रसाद घिमिरे	*पाल्पा राज्यको इतिहास* (सेनकालीन) १ भाग, घिमिरे-प्रकाशन चितौन, वि.सं. २०४५
शरद्चन्द्र शर्मा भट्टराई	*राणाशासन-पूर्वार्द्धका केही शैक्षिक तथ्य*, प्रज्ञा ५३ पूर्णाङ्कका ४७-६३ पृ., नेपाल राजकीय प्रज्ञाप्रतिष्ठान काठमाडौँ, वि.सं. २०४२

◆

बडागुरुज्यू विजयराजसँग सम्बद्ध पत्रहरूको हामीलाई प्राप्त प्रतिको मूलरूप

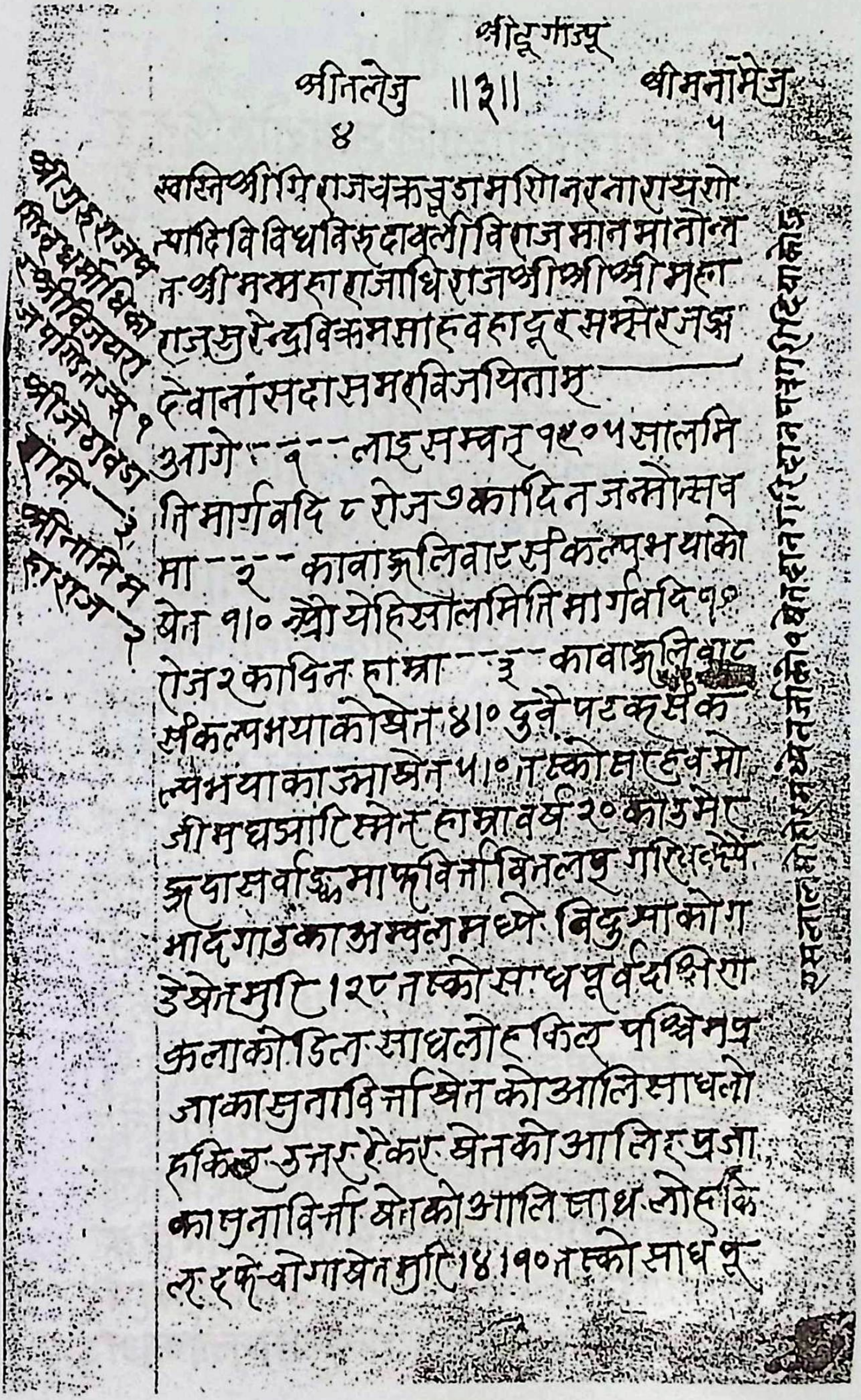

श्रीदूर्गाज्यू

श्रीतलेजु ॥३॥ श्रीमनामेजु
४ ५

श्रीगुरुराजव
शिष्ठधर्माधिका
र श्रीविजयरा
ज पण्डितज्यू १
श्रीजेठाबुडा
रानि —— ३
श्रीनातिम
रराज —— २

स्वस्तिश्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणे
त्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्न
तश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहा
राजसुरेन्द्रविक्रमसाहवहादूरसम्सेरजङ्ग
देवानांसदासमरविजयिताम् ——
आगे —२— लाइसम्वत् १९०५सालमि
तिमार्गवदि ८ रोज ७ कादिन जन्मोत्सव
मा —२— कावाञ्जलिवाट संकल्पभयाको
खेत १।० श्रो येहिसालमिति मार्गवदि १०
रोज २ कादिन हाम्रा —३— कावाञ्जलिवाट
संकल्पभयाकोखेत ४।० दुवैपटकसंक
ल्पभयाकाजम्माखेत ५।० तस्कोसहेवमो
जीमघसाटिस्मेत हाम्रावर्ष २० काउमेर
कृपासर्वाङ्गमाफविर्ताविंतलप गरिसक्स्यै
भादगाउकाअम्वलमध्ये बिङ्कुमाकोग
उखेतमाटि १२८ तस्कोसाधपूर्वदक्षिण
कुलाकोडिलसाधलोहकिल्ला पश्चिमप्र
जाकाजुनाविर्ताखेतकोआलिसाधलो
हकिल्ला उत्तर रैकर खेतकोआलिहप्रजा
काजुनाविर्ता खेतकोआलि साध लोहकि
ल्ला दर्फे योगा खेत माटि १४।१० तस्कोसाधपू

एसतालमोहोरमध्येतजीको १ खेतदान गरिदान पत्र गरिदियाको छ

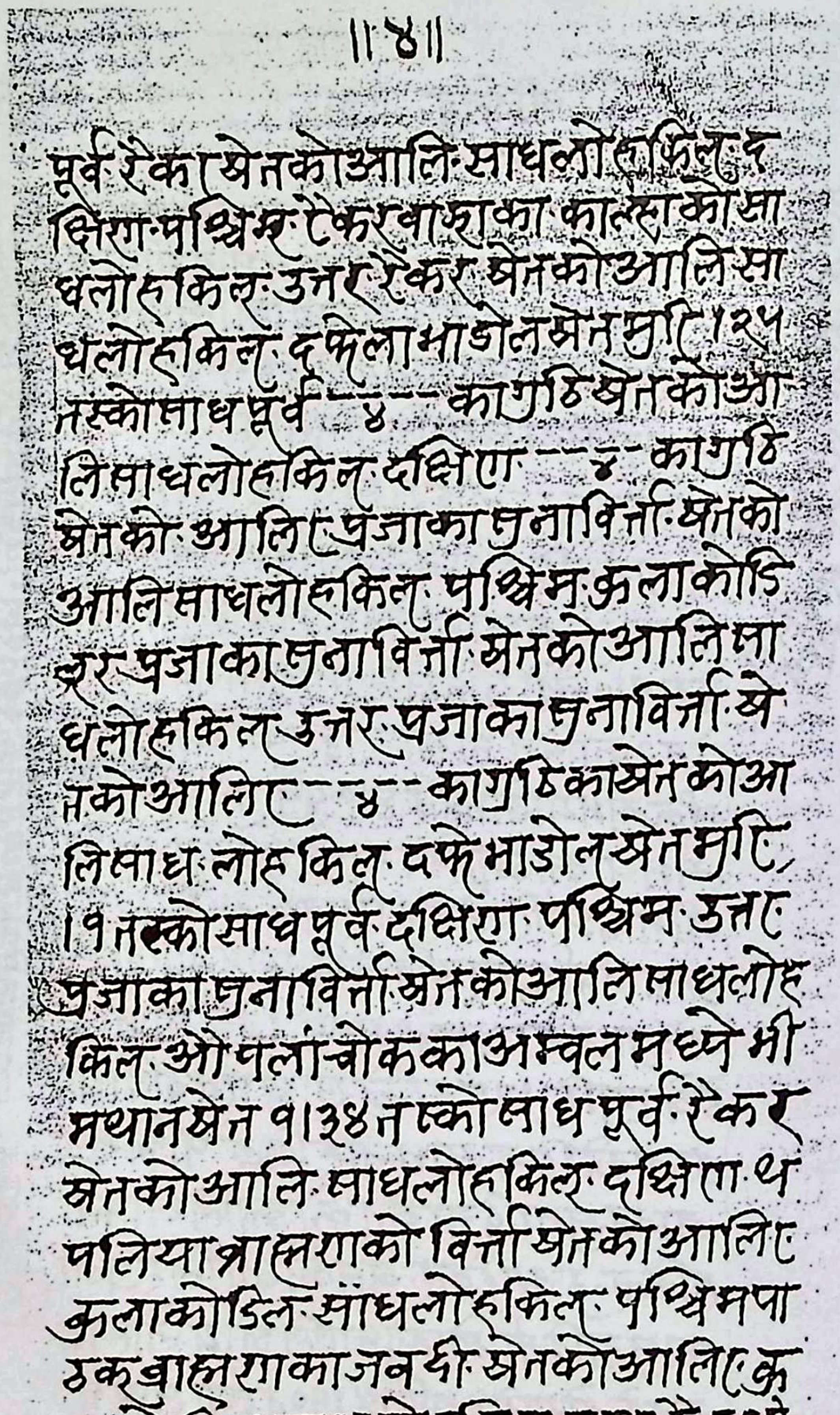

॥४॥

पूर्व रैकर षेतको आलि साधलो हकिल द
क्षिण पश्चिम रैकर वाशाका काल्हाको सा
धलो हकिल उत्तर रैकर षेतको आलि सा
धलो हकिल दफेला भाडेल षेत मुरि ।२५
तस्को साध पूर्व --४-- कागुठि षेतको आ
लि साधलो हकिल दक्षिण --४-- कागुठि
षेतको आलि प्रजाका जुनाविर्त्ता षेतको
आलि साधलो हकिल पश्चिम कलाको डि
रर प्रजाका जुनाविर्त्ता षेतको आलि सा
धलो हकिल उत्तर प्रजाका जुनाविर्त्ता षे
तको आलि --४-- कागुठिका षेतको आ
लि साध लो हकिल दफे भाडेल षेत मुरि
।१ तस्को साध पूर्व दक्षिण पश्चिम उत्तर
प्रजाका जुनाविर्त्ता षेतको आलि साधलो ह
किल ओ पलांचोकका अञ्चल मध्ये भी
मथान षेत १।३४ तस्को साध पूर्व रैकर
षेतको आलि साधलो हकिल दक्षिण थ
पलिया ब्राह्मणको विर्त्ता षेतको आलि
कलाको डिल साधलो हकिल पश्चिम पा
ठक ब्राह्मणका जवधी षेतको आलि कु
लाको डिल साधलो हकिल उत्तर रैकर षे
तको आलि साधलो हकिल ओ नर्जाका अ

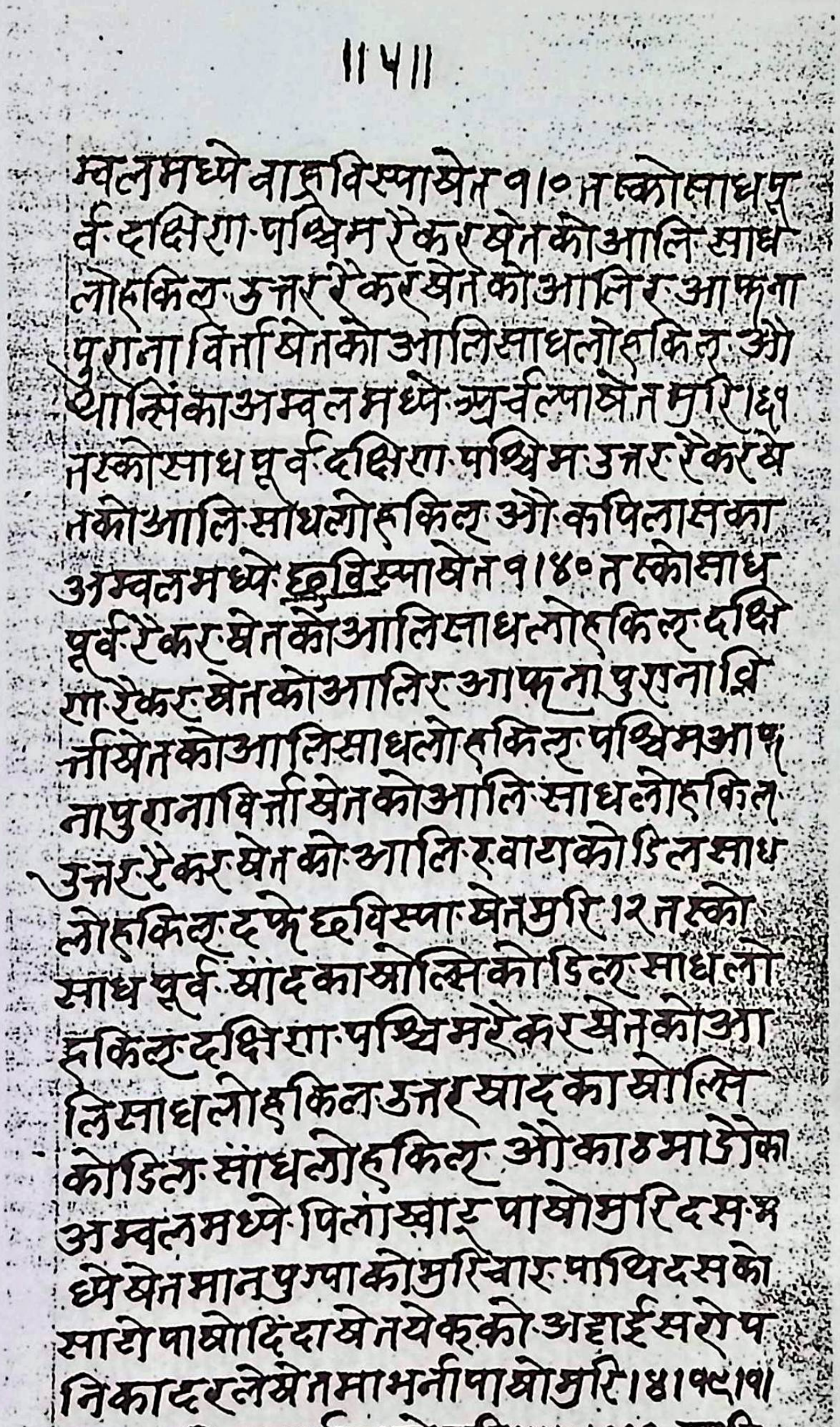

॥५॥

म्वलमध्ये नाहृविस्पाषेत १।० तस्कोसाधपू
र्व· दक्षिण· पश्चिम रैकर षेतको आलि साध
लोहकिल· उत्तर रैकर षेतको आलि र आफ्ना
पुराना विर्ता षेतको आलि साध लोहकिल· औ
थान्सिंका अम्वल मध्ये स्यर्चल्पाषेत मुरि।६।
तस्कोसाध पूर्व· दक्षिण· पश्चिम· उत्तर· रैकर षे
तको आलि· साध लोहकिल· औ· कपिलासका
अम्वल मध्ये· छ्वविस्पाषेत १।४० तस्कोसाध
पूर्व· रैकर· षेतको आलि साध लोहकिल· दक्षि
ण· रैकर· षेतको आलि र आफ्ना पुराना वि
र्ता षेतको आलि साध लोहकिल· पश्चिम आफ
ना पुराना विर्ता षेतको आलि· साध लोहकिल
उत्तर रैकर षेतको· आलि र वाटको डिल साध
लोहकिल· दफे छ्वविस्पा· षेत मुरि।२ तस्को
साध पूर्व· षोंदका षोल्सिको डिल· साध लो
हकिल· दक्षिण· पश्चिम रैकर षेतको आ
लि साध लोहकिल उत्तर षोदका षोल्सि
को डिल· साध लोहकिल· औ काठमाडौंका
अम्वल मध्ये· पिलांखाड़ पाषो मुरि दस म
ध्ये षेत मान पुग्याको मुरि चार· पाथि दसको
साटो पाषो दिंदा षेत येकको अट्ठाईस रोप
निका दरले षेतमा भनी पाषो मुरि।४।१८।१।
८ घसारि मा भनी पाषो मुरि।५।०।६।२ ज्मापि

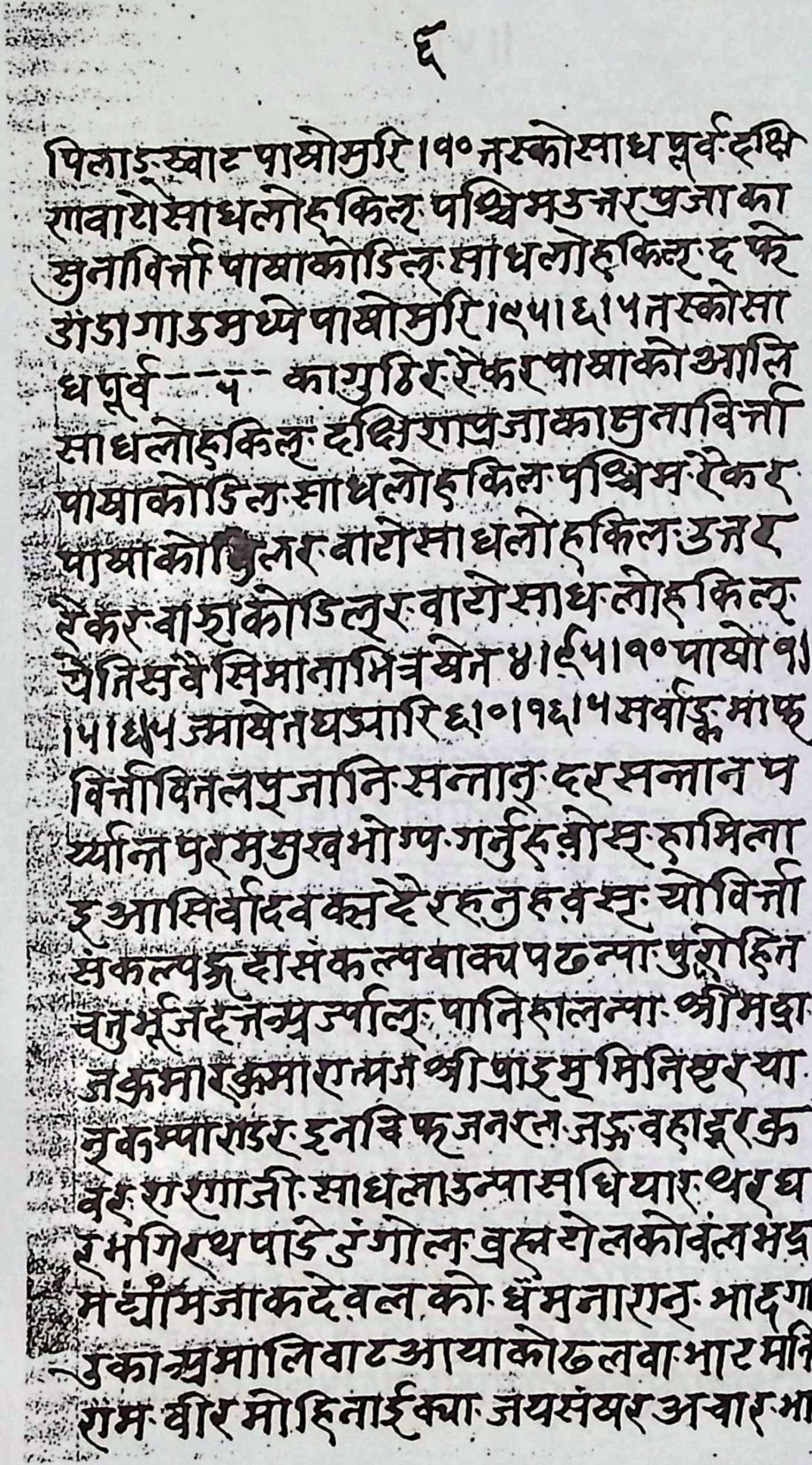

६

पिलाङ्खाट पाथोमुरि।१० तस्कोसाध पूर्व दक्षि
णवारेसाधलोहकिल् पश्चिम उत्तर प्रजाका
जुनाविर्त्ता पाथाकोडिल् साधलोहकिल् द फे
उँडागाउमध्ये पाथोमुरि।९५।६।५ तस्कोसा
ध पूर्व — प — कापुठि रैकर पाथाको आलि
साधलोहकिल् दक्षिण प्रजाका जुनाविर्त्ता
पाथाकोडिल साधलोहकिल पश्चिम रैकर
पाथाकोडिलर वारेसाधलोहकिल उत्तर
रैकर वाराकोडिलर वारेसाधलोहकिल्
येतिसवैसिमानाभित्र येत ४।९५।१० पाथो १।
।५।६५ जम्मा येत पझारि ६।०।१६।५ सर्वाङ्ग माफ
विर्त्ता दिनल प्रजानि सन्तान दर सन्तान प
र्यन्त परम सुख भोग्य गर्नुहवोस् हामिला
इ आसिर्वाद वक्स दै रहनु हवस् यो विर्त्ता
संकल्प गर्दा संकल्प वाक्य पठन्या पुरोहित
चतुर्भुज दत्त अर्ज्याल पानि हाल्न्या श्रीमद्रा
जकुमार कुमार आत्मज श्री प्राइम मिनिस्टर या
न्द कम्याण्डर इन चिफ जनरल जङ्ग वहादुर कु
वर राणाजी साधला उन्यासधियार थर घ
र भगिरथ पाडे डंगोल ब्रह्मयेलको वंत भद्र
मे ध्याँमजाक देवल को धर्म नारायन भादगा
उका स्रमालि वाट आयाको ढलवा भार मनि
राम वीर मोहिनाई क्या जयसंयर अचार भा

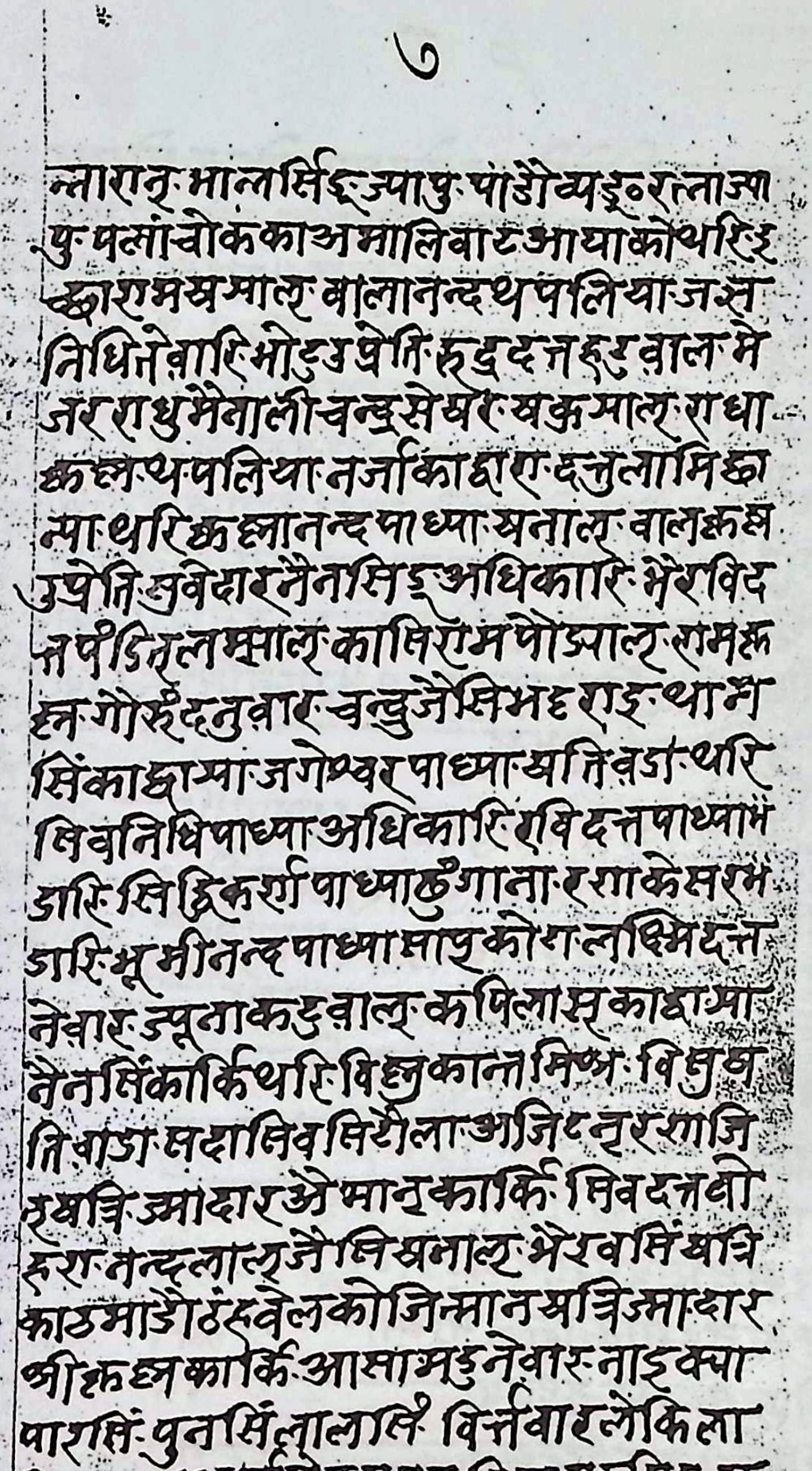

७

न्नारायन्·मालसिंह ज्यापु·पांडे व्यइ० रत्नाज्ञा
पु·पसां चोकका अमालिवार आयाको थरि·र
कृपाराम सस्माल्·बालानन्द थपलिया·जस
निधि नेवारि·भोइउ प्रेति·हृद्रदत्त हरु वाल·मे
जर राधु भैनाली चन्द्रसेखर·चक्र स्माल्·राधा
कृष्ण थपलिया·नजर्का द्वारे·दत्तु लामिछा
न्या·थरि·कृष्णानन्द पाध्या·सनाल्·बालकृष्ण
उप्रेति·सुवेदार नैनासिंह अधिकारि·भैरविद
त्त पंडित्‌ लम्साल्·कासिराम पोख्राल्·रामकृ
ष्ण गोर्षे दनुवार·चन्द्रजैसि भट्टराइ·थाम
सिं काछामा·जगेश्वर पाध्या·सतिवउ·थरि
सिवनिधि पाध्या·अधिकारि·रविदत्त पाध्या·भं
डारि·सिद्धिकर्ण पाध्या·कुंगाना·रराकेसर भं
डारि·भूमीनन्द पाध्या·मापकोस·लक्ष्मिदत्त
नेवार·ड्सूनाकदुवाल्·कपिलासर काथामा
नैनासिं कार्कि·थरि·विष्णुकान्त मिश्र·विष्णुव
ति·बाज·सदाशिव सिंग्रैला·अजिदतृ रराजि
रषत्रि·ज्मादार·अैमान कार्कि·सिवदत्त वो
हरा·नन्दलाल् जोसि·प्रमाल्·भैरवसिं खत्रि
काठमाडौंठहरवेलको·जिन्मान खत्रि ज्मादार
श्रीकृष्ण कार्कि·आसाभद्र नेवार·नाइक्या
पारालि·पुनासिं·लालाले·विर्तवार लेकिला
किलाभन्दा अघ्मालोनया पत्र·विना तक्सिर·ज

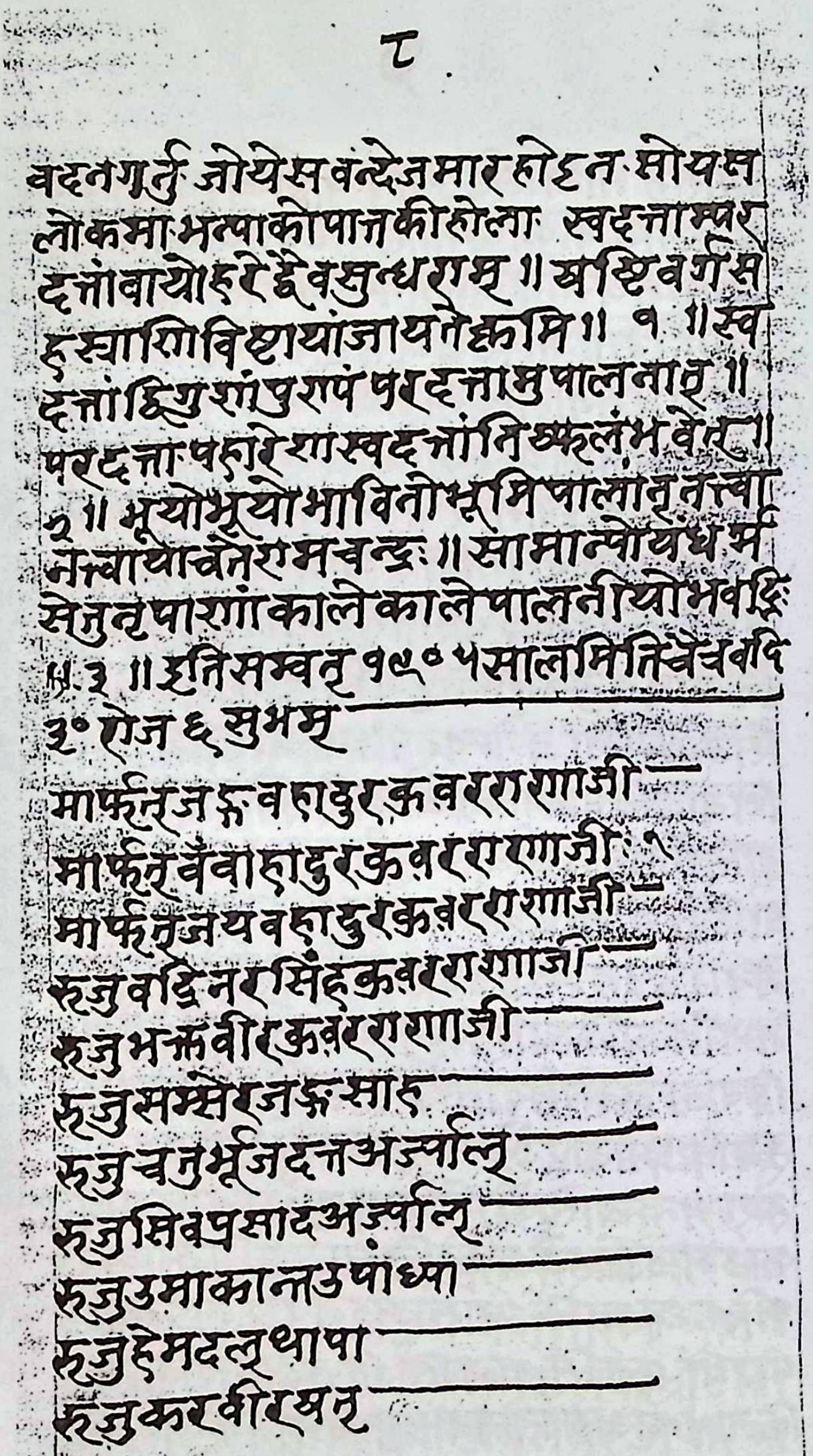

८

वदनगर्दछु जोयेसवंस्देजमार होइन सोयस
लोकमा भन्याको पातकी होला स्वदत्ताम्पर
दत्तांवायोहरेद्वेवसुन्धराम् ॥ षष्टिवर्षस
हस्राणिविष्टायांजायतेक्रमि ॥ १ ॥ स्व
दत्तांद्विगुणंपुण्यं परदत्तानुपालनात् ॥
परदत्तापहारेणस्वदत्तांनिष्फलंभवेत् ॥
२ ॥ भूयोभूयोभाविनोभूमिपालान्नत्वा
नत्वायाचतेरामचन्द्रः ॥ सामान्योयंधर्म
सेतुनृपाणां कालेकाले पालनीयोभवद्भिः
॥ ३ ॥ इतिसम्वत् १९०५ साल मिति चैत्रवदि
३० रोज ६ सुभम्

मार्फत्जङ्गबहादुरकुवरराणाजी
मार्फत्बंबाहादुरकुवरराणाजी १
मार्फत्जयबहादुरकुवरराणाजी
हजुरबद्रिनरसिंहकुवरराणाजी
हजुरभक्तवीरकुवरराणाजी
हजुरसम्सेरजङ्गसाह
हजुरचतुर्भुजदत्तअर्ज्याल
हजुरसिवप्रसादअर्ज्याल
हजुरउमाकान्तउपाध्या
हजुरहेमदलथापा
हजुरकरवीरषत्र्

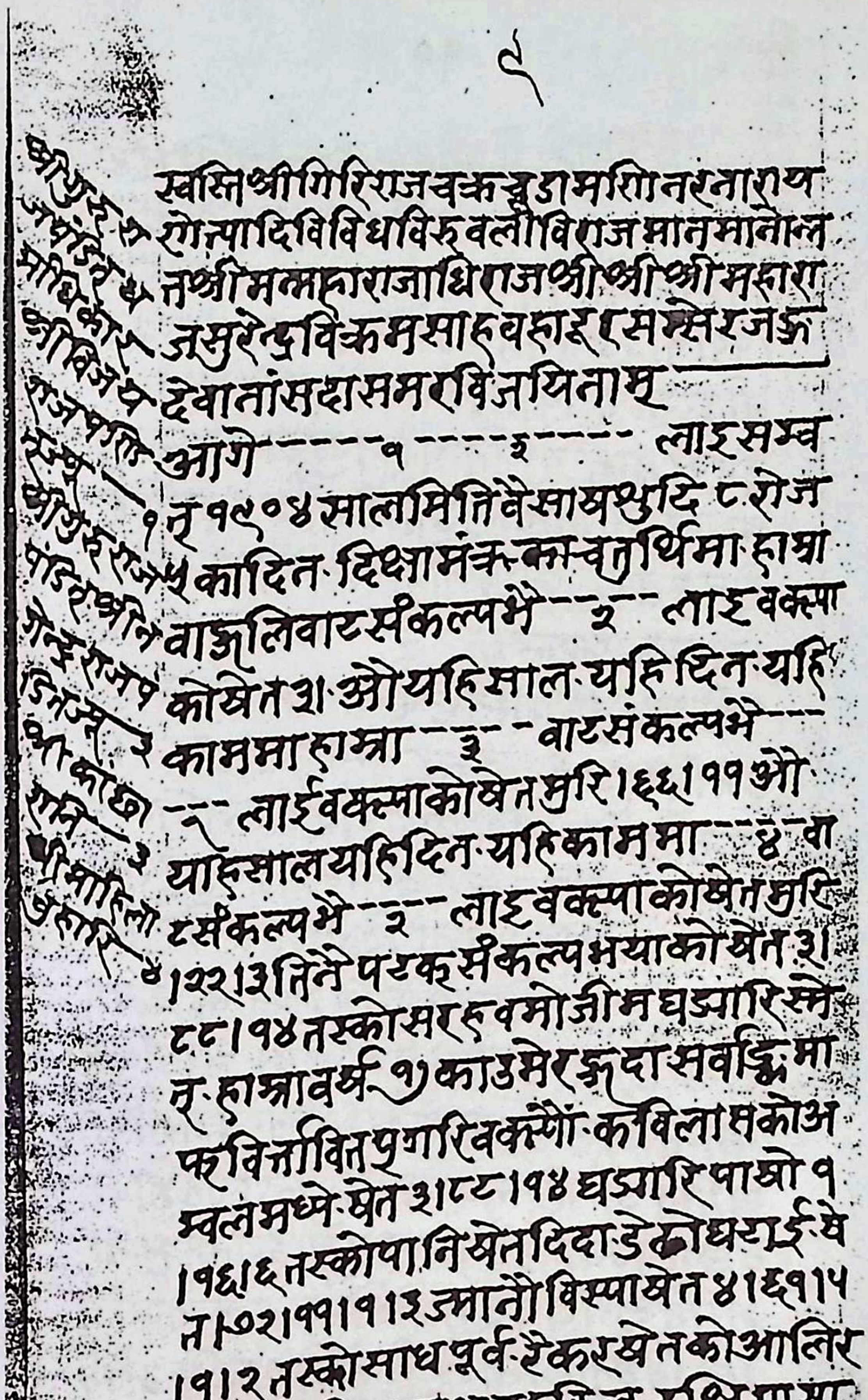

९

स्वस्तिश्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनाराय
णेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्न
तश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहारा
जसुरेन्द्रविक्रमसाहवहादुरसम्सेरजङ्ग
देवानांसदासमरविजयिनाम्
आगे ----१----२---- लाइसम्व
त् १९०४ सालमिति वैसाषसुदि ८ रोज
४ कादिन दिक्षामंत्रकाचतुर्थिमा हाम्रा
वाजूलिवारसंकल्पभे --२-- लाइ वक्सा
कोषेत ३। औ यहि साल यहि दिन यहि
काममा हाम्रा --३-- वारसंकल्पभे---
--२-- लाई वक्स्याकोषेत मुरि।६।११ औ
याहि साल यहि दिन यहि काममा --४-- वा
रसंकल्पभे --२-- लाइ वक्स्याकोषेत मुरि
।२२।३ तिनै परक संकल्प भयाको षेत ३।
८८।१४ तस्को सरह वमोजीम घड्यारि स्मे
त हाम्रा वर्ष ७ का उमेर जुदा सवद्धिमा
फविजयवितपुराणि वक्स्यौं कविलासको अ
म्वलमध्ये षेत ३।८८।१४ घड्यारि पाषो १
।१६।६ तस्को पानि षेत दिदाडेको घरई षे
त।०२।११।१।२ ज्मानो विस्पाषेत ४।६।१५
।१।२ तस्को साध पूर्व रैकर षेतको आलि र
कुलाको डिल साध लुहकिल दक्षिण सा

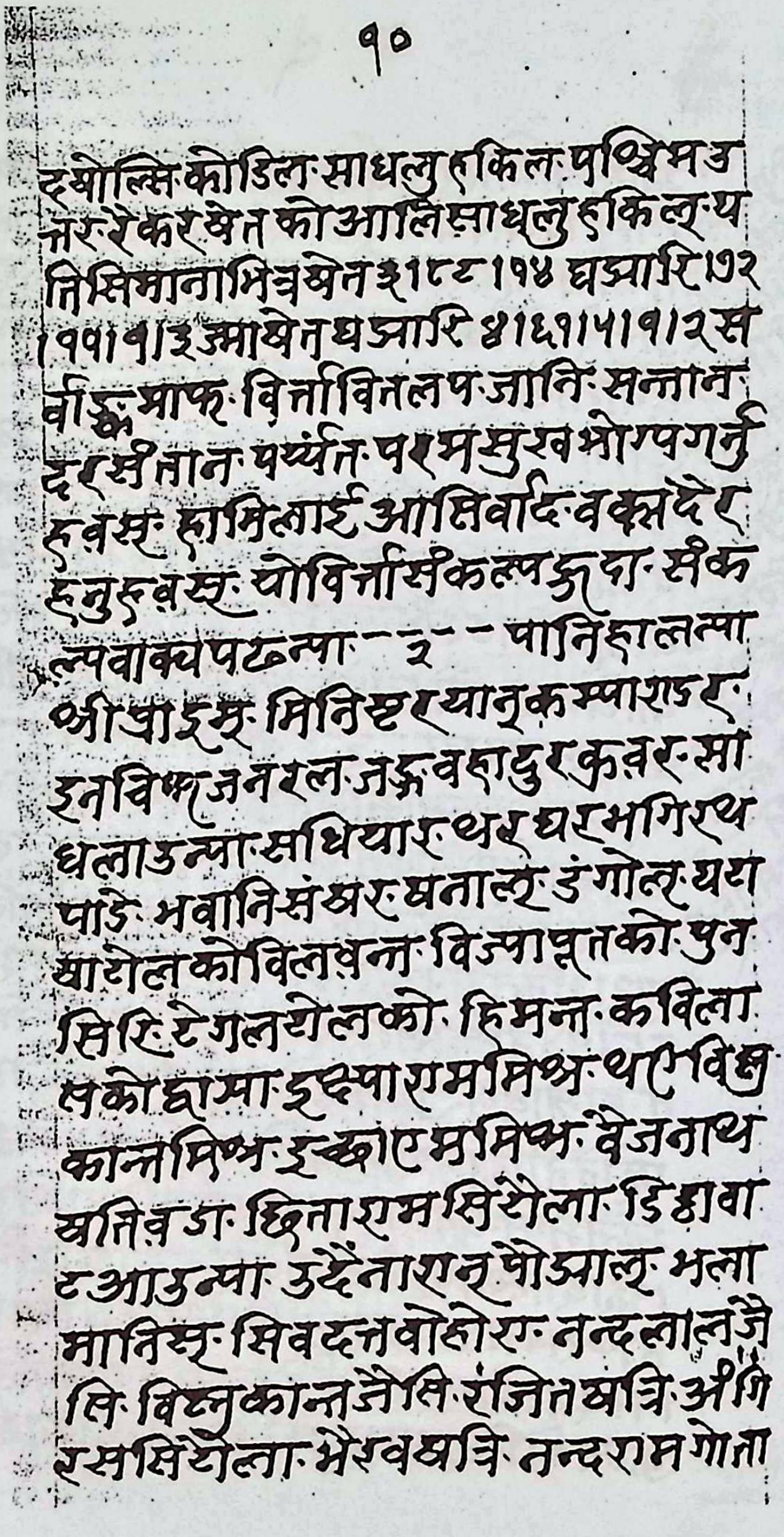

१०

रषोल्सि कोडिल साधलु हकिल पश्चिमउ
त्तर रेकर षेत को आलि साधलु हकिल य
तिसिमानाभित्र षेत ३।८८।१४ घस्यारि।७२
।११।१।३ अमाषेत घस्यारि ४।८।१।५।१।२ स
र्वाङ्ग माफ विर्ता विर्तलप जानि सन्तान
दरसीतान पर्यंत परमसुखभोग्य गर्नु
हवस हामिलाई आसिर्वाद वक्सदै र
हनुहवस यो विर्ता सँकल्प अघ सँक
ल्पवाक्य पढन्या — २ — पानिहाल्न्या
श्री ३ म मिनिस्टर यानुकम्याण्डर
इनचिफ जनरल जङ्गवहादुर कुवर सा
धलाउन्या सधियार थर घर भागिरथ
पाडे भवानिसंकर पनाल डंगोल यय
मायेल को विलषना विज्या घृतको पुन
सिरि टेगलयेलको हिमन्त कविला
सको ह्वासा इस्पाराम मिश्र थप विस्नु
कान्त मिश्र इस्काए म मिश्र वैजनाथ
यतिवज छिताराम सिर्येला डिठावा
ट आउन्या उर्दैनारान पोख्राल भला
मानिस सिवदत्त वोहोरा नन्दलाल जै
सि विस्नुकान्त जैसि रंजित षत्रि श्री गि
रसासियेला भैरव षत्रि नन्दराम गोता

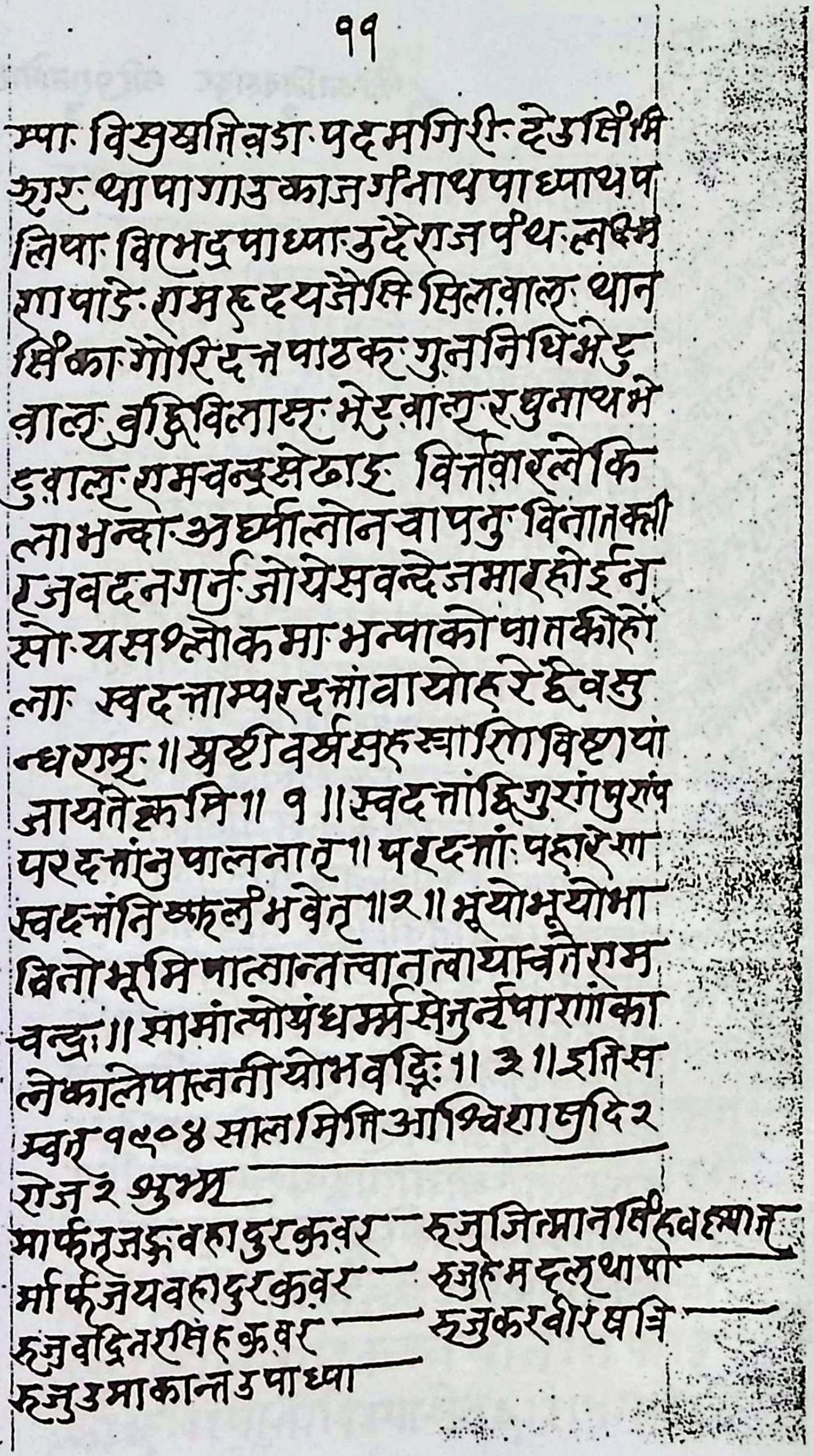

११

म्पा॰ विसुस्पतिवडा॰ पद्मगिरी॰ देउसिंभि
शार॰ थापागाउकाजगनाथपाध्यायप
लिपा॰ विश्वेश्वरपाध्या॰ उदेराजपंथ॰ लक्ष्म
णपाडे॰ रामहृदयजैसि सिलवाल॰ थान
सिंका॰ गोरिदत्तपाठक॰ गुननिधिभेटु
वाल॰ बुद्धिविलास॰ भेरवास॰ रघुनाथभे
टुवाल॰ रामचन्द्रसेडाइ॰ बिर्तवारलेकि
त्ला भन्दा अघ्मीलोनचापनु बितातको
हजवदनगर्नु जोयेसवन्देजमारहोइन
सो॰ यसश्लोकमा॰ भन्याको पातकी होंला॰
स्वदत्ताम्परदत्तांवा यो हरेद्वेवसु
न्धराम्॰ ॥ षष्टी वर्षसहस्राणि विष्टायां
जायते कृमि ॥ १ ॥ स्वदत्तां द्विगुणं पुण्यं
परदत्तानु पालनात्॰ ॥ परदत्तां पहारेण
स्वदत्तं निष्फलं भवेत् ॥ २ ॥ भूयोभूयो भा
विनो भूमि पालान्त्वा तन्त्वा याचते राम
चन्द्रः ॥ सामान्योयं धर्म्मसेतुर्नृपाणां का
ले काले पालनीयो भवद्भिः ॥ ३ ॥ इति स
म्वत् १९०४ साल मिति आश्विन शुदि २
रोज २ शुभम्

मार्फत जङ्गबहादुरकुवर — हजुर जितमानसिंहबस्न्यात
मार्फत जयबहादुरकुवर — हजुर हेमदल थापा
हजुर बद्रिनरसिंहकुवर — हजुर करवीर खत्रि
हजुर उमाकान्तउपाध्या

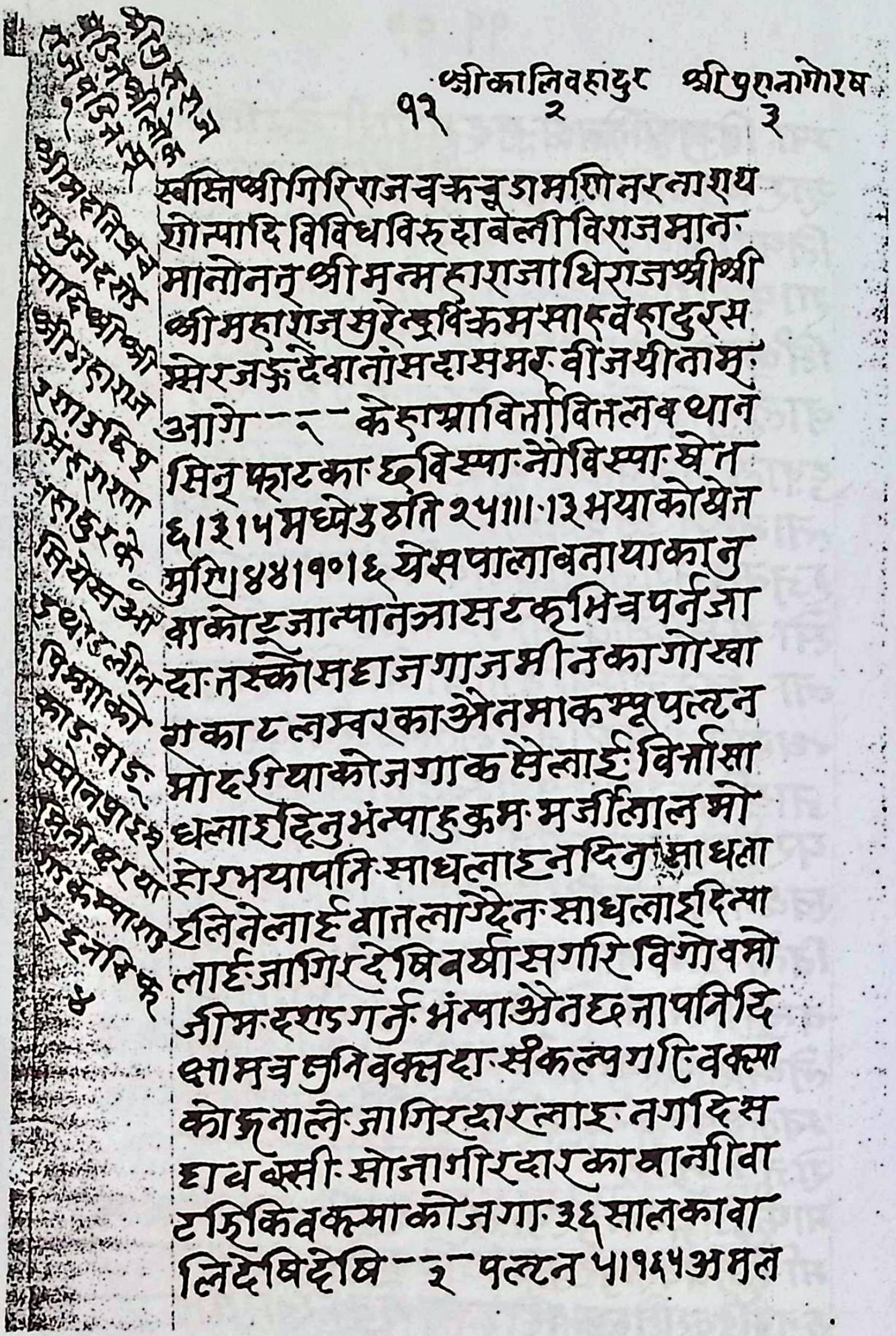

श्रीकालिवहादुर श्रीगुरुगोरष
१२ २ ३

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायण
णेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमान
मानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्री
श्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहवहादुरस
म्सेरजङ्गदेवानांसदासमरवीजयीनाम्
आगे --२-- के हाम्रा वितविंतलव थान
सिन्धु फाटका छ विस्या नौ विस्या षेत
६।३।५ मध्ये उठति २५।।।।१३ भयाको षेत
मुरि ४४।१०।६ येस पालावताया कानु
वाको रुजा भ्याने त्यास टकुभिन पर्नजा
दा तस्को सदाजगा जमीनका गोस्वा
राका ८ लम्बरका ऐनमा कम्पू पल्टन
मोहरियाको जगा कसैलाई विर्ता सा
धलाई दिनु भन्या हुकुम मर्जी भाल मो
हो र भया पनि साधलाई न दिनु साधला
ई लिनेलाई वात लाग्दैन साधलाईदिन्या
लाई जागिर देषि वर्षासगरि विगो वमो
जीम दण्ड गर्नु भन्या ऐन छ जापनि दि
क्षा मन्त्र जनि वकलदा सीकल्प गरि वक्सा
कोजनाले जागिरदारलाई नगादिस
दाव वक्सी सो जागिरदारका वानीवा
टफिकि वक्स्याकोजगा ३६ सालका वा
लि देषि देषि --२-- पल्टन ५।१६५ अमल

[illegible]
श्रीमहतिश्रव
हादुरदरो
सादश्री श्री
श्रीमहाराज
र साउहिव
सिंहराणा
वहादुरके
सियसआ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
र इनाम्के
४

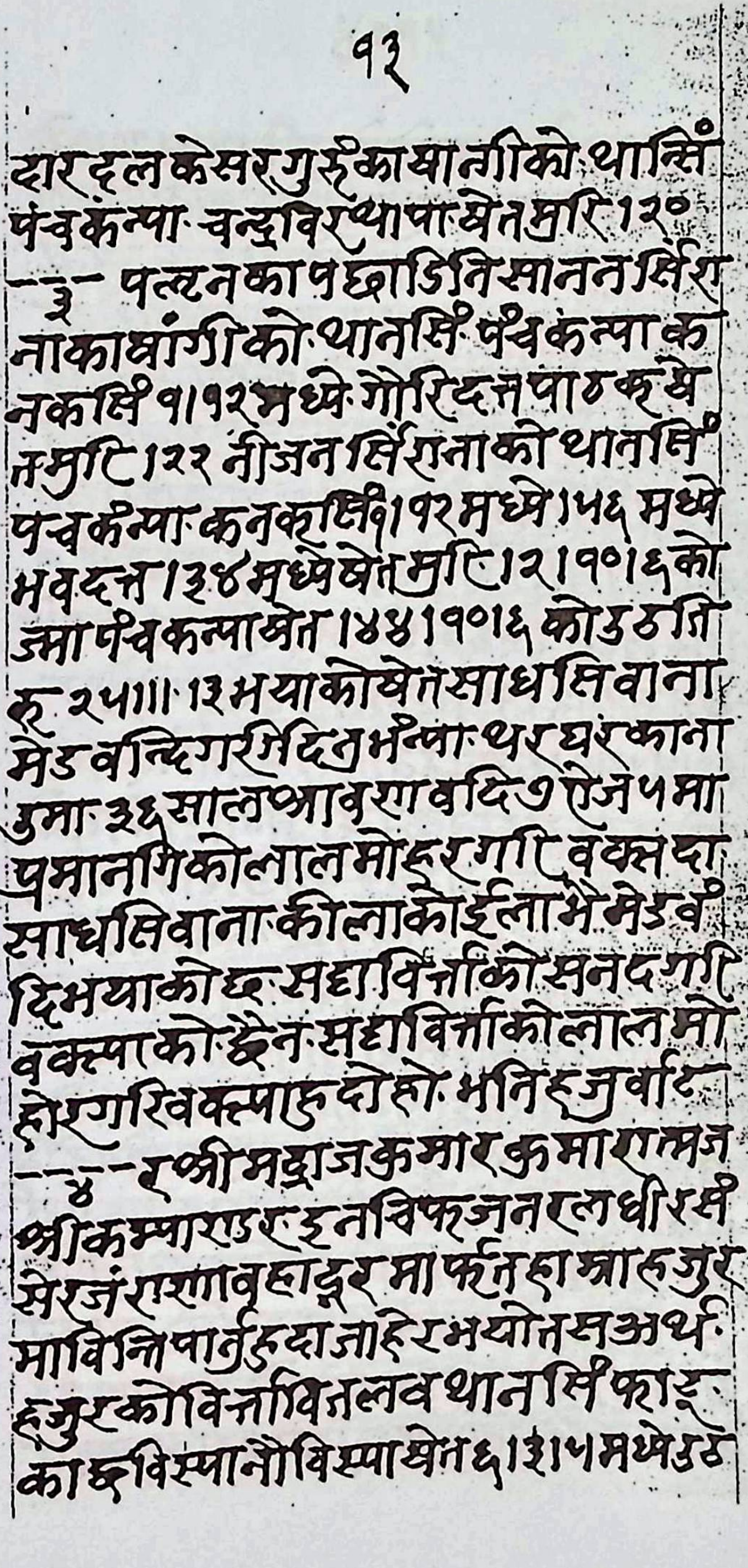

१२

दार दल केसर गुरुंईका षानगीको थान्सिं
पंचकन्या चन्द्रविर थापा षेत मुरि १२०
—३— पल्टनका पछाडि जितिमान नर्सिंरा
नाका षांगीको थानसिं पंचकन्या क
नकाषि १।१२ मध्ये गौरिदत्त पाठक षे
त मुरि १२२ नीजन सिंरानाको थानसिं
पंचकन्या कनकाषि १।१२ मध्ये १५८ मध्ये
भवदत्त १३४ मध्ये षेत मुरि १२।१०।६ को
ज्मा पंचकन्या षेत १४४।१०।६ को उठ जि
रु २५।।। १२ भयाको षेत साधसिवाना
मेड वन्दि गरि दिनु भन्या थर घर काना
जुमा ३६ साल श्रावण वदि ७ रोज ५ मा
प्रमानगिको लाल मोहर गरि वक्स दा
साधसिवाना कीला कोईला भै मेड वं
दि भयाको छ सदा विर्ताको सनद गरि
वक्स्याको छैन सदा विर्ताको लाल मो
होर गरि वक्स्याहुदो हो भनि हजुर वाट
—४— श्री महाराजकुमार कुमारात्मज
श्री कम्यांडर इनचिफ जनरल धीरसं
सेर जंग राणा वहादुर मार्फत हाम्रा हजुर
मा विन्ति पार्दा जाहेर भयो तस अर्थ
हजुरको विर्ता वितलव थानसिं काइ
का छ विस्पानौ विस्पा षेत ६।३।५ मध्ये उठ

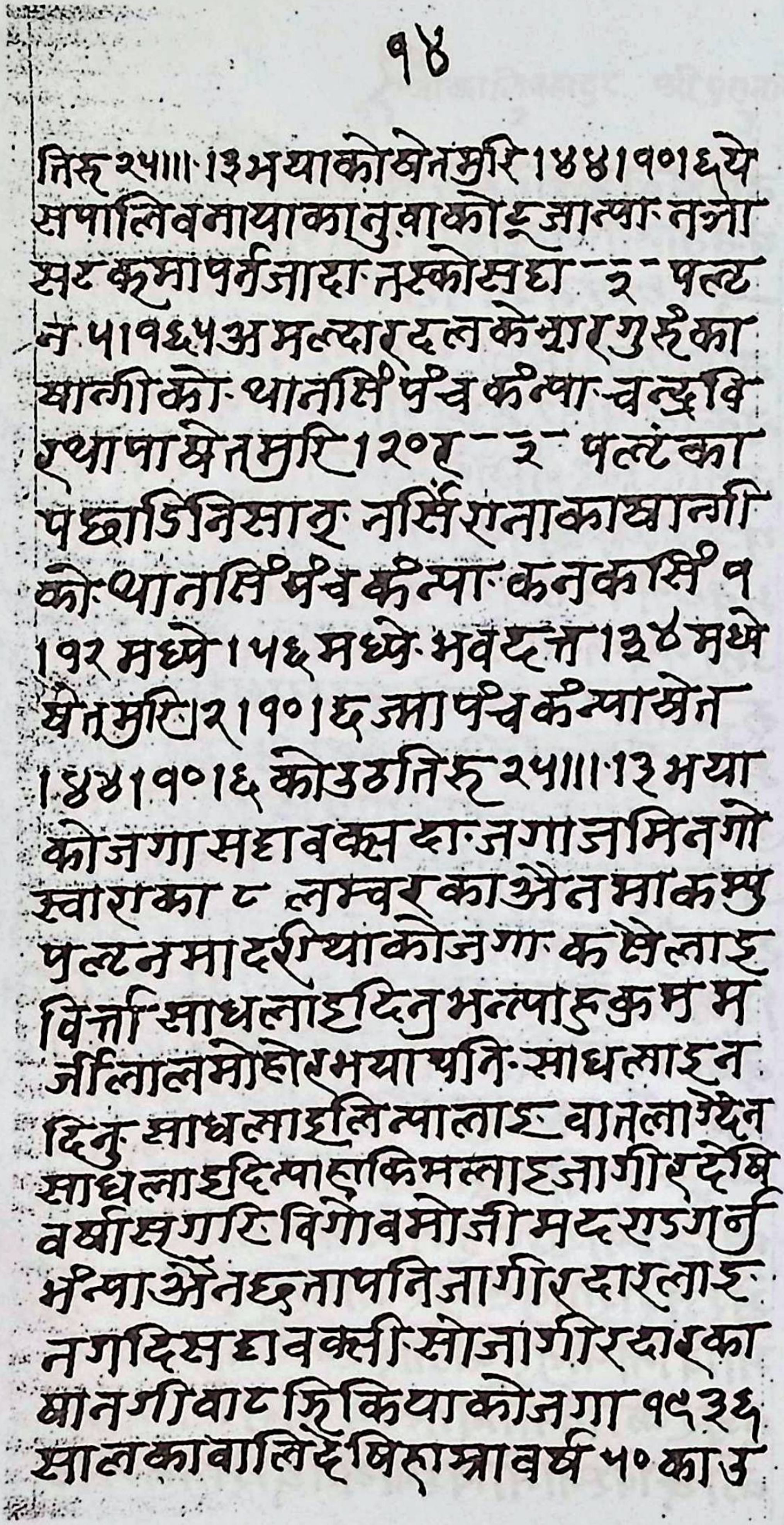

१४

तिरु २५।।।।३ भयाको षेतमुरि १४४।१०।६ये
सपालिवमायाकानुवाको हुजास्या तसो
सरक्रमापर्नजादा तस्कोसघ –२– पल्ट
न ५।१६५ अमल्दार दलकेसर गुरुङका
षात्तीको थानसि पंच कैन्या चन्द्रवि
रथापा षेतमुरि १२०१ –२– पल्टका
पछाडिनिसारु नसिंरानाकाषात्ती
को थानसि पंच कैन्या कनकासि १
१२ मध्ये १५६ मध्ये भवदत्त १३४ मधे
षेतमुरि २।१०।६ जमा पंच कैन्यासेत
१४४।१०।६ कोउठतिरु २५।।।।३ भया
कोजगा सहावक्स दाजगाजमिनगो
स्वाराका ८ लम्वरकाऔनमाकमु
पल्टनमा दरियाकोजगा कषेलाइ
वित्ती साधलाइ दिनु भन्याहुकुम म
जीलालमोहोर भया पनि साधलाइ न
दिनु साधलाइ लिन्यालाइ व्याजलाग्देन
साधलाइ दिन्या हाकिमलाइ जागीरदेषि
वर्षासगारि विगोवमोजीम दरउगर्नु
भन्या औनछ ता पनि जागीरदारलाइ
नगादिस हावक्सी सोजागीरदारका
षानगीवाट झिकियाकोजगा १९३६
सालकावालि देषि साम्रा वर्ष ५० काउ

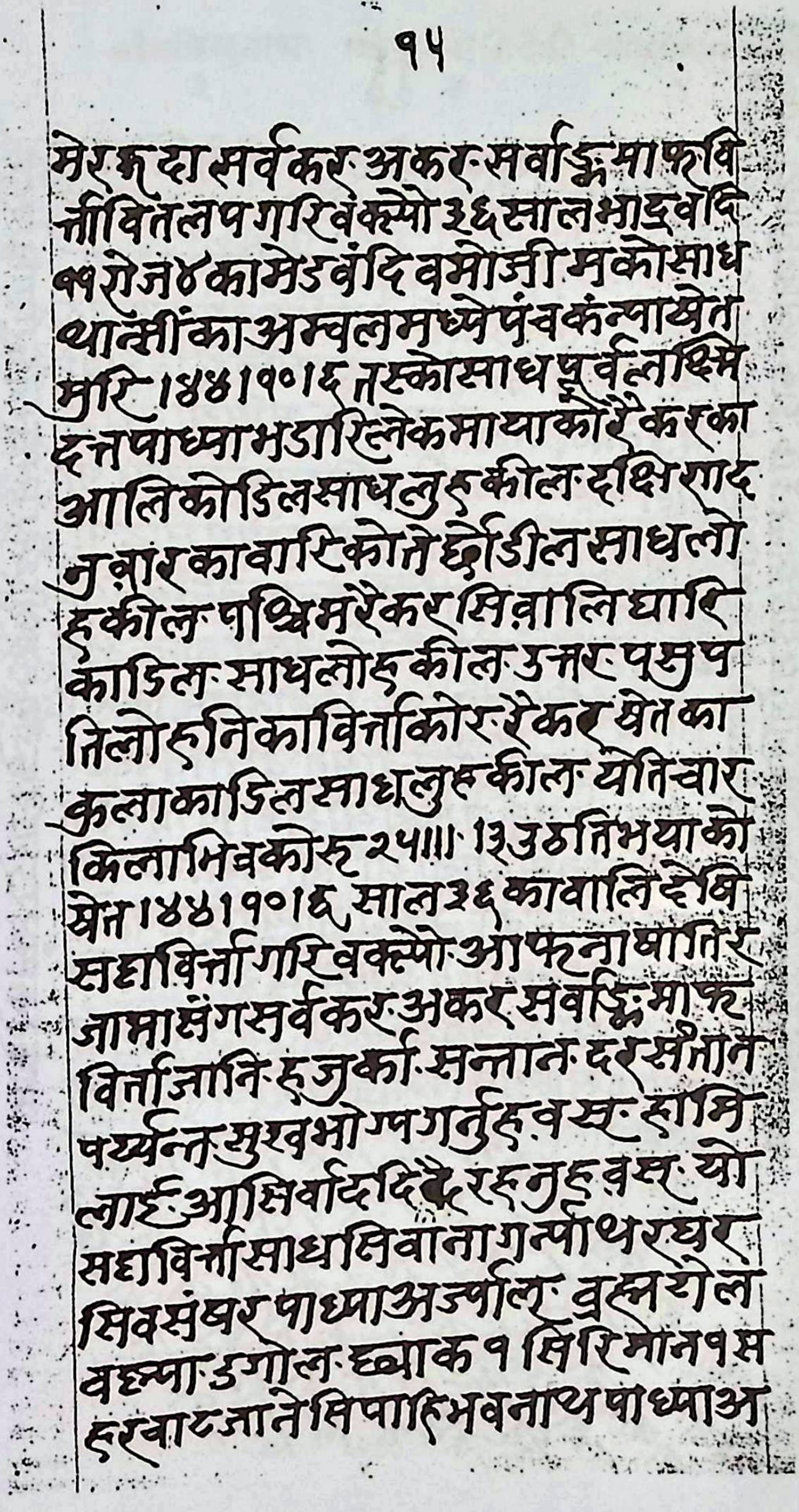

१५

मेरजुदासर्वकर·अकर·सर्वाङ्गमाफवि
र्ताविर्तलपगरिवक्स्यो ३६सालभाद्रवदि
११रोज४कामेडवंदिवमोजीमकोसाध
थाम्सींकाअम्चलमध्येपंचकन्याखेत
मुरि।४४।१०।६ तस्कोसाधपूर्वल्तास्मि
दत्तपाध्याभडारिलेकमायाकोरैकरका
आलिकोडिलसाधलुहकील·दक्षिणाद
नुन्नारकावारिकोतेर्छोडीलसाधलो
हकील·पश्चिमरैकरसिवालिघारि
काडिल·साधलोहकील·उत्तर·पसप
तिलोहनिकाविर्त्ताकोर·रैकरषेतका
कलाकाडिलसाधलुहकील·यतिचार
किलाभित्रकोरु२५।।।·।३उठतिभयाको
षेत।४४।१०।६ साल३६कावालिदेषि
सदाविर्त्तागरिवक्स्यो·आफ्नापातिर
जामासंगसर्वकर·अकर·सर्वाङ्गमाफ
विर्ताजानि·हजुर्का·सन्तान·दरसीतान
पर्य्यन्तसुखभोग्यगर्नुहवस·हामि
लाईआसिर्वाददिदैरहनुहवस·यो
सदाविर्तासाधसिवानागर्न्याथरघर
सिवसंघरपाध्याअर्ज्याल·व्रह्मयोल
वह्म्या·डगोल·छ्याक १ सिरिमान १ स
हरवारजानेसिपाहिभवनाथपाध्याअ

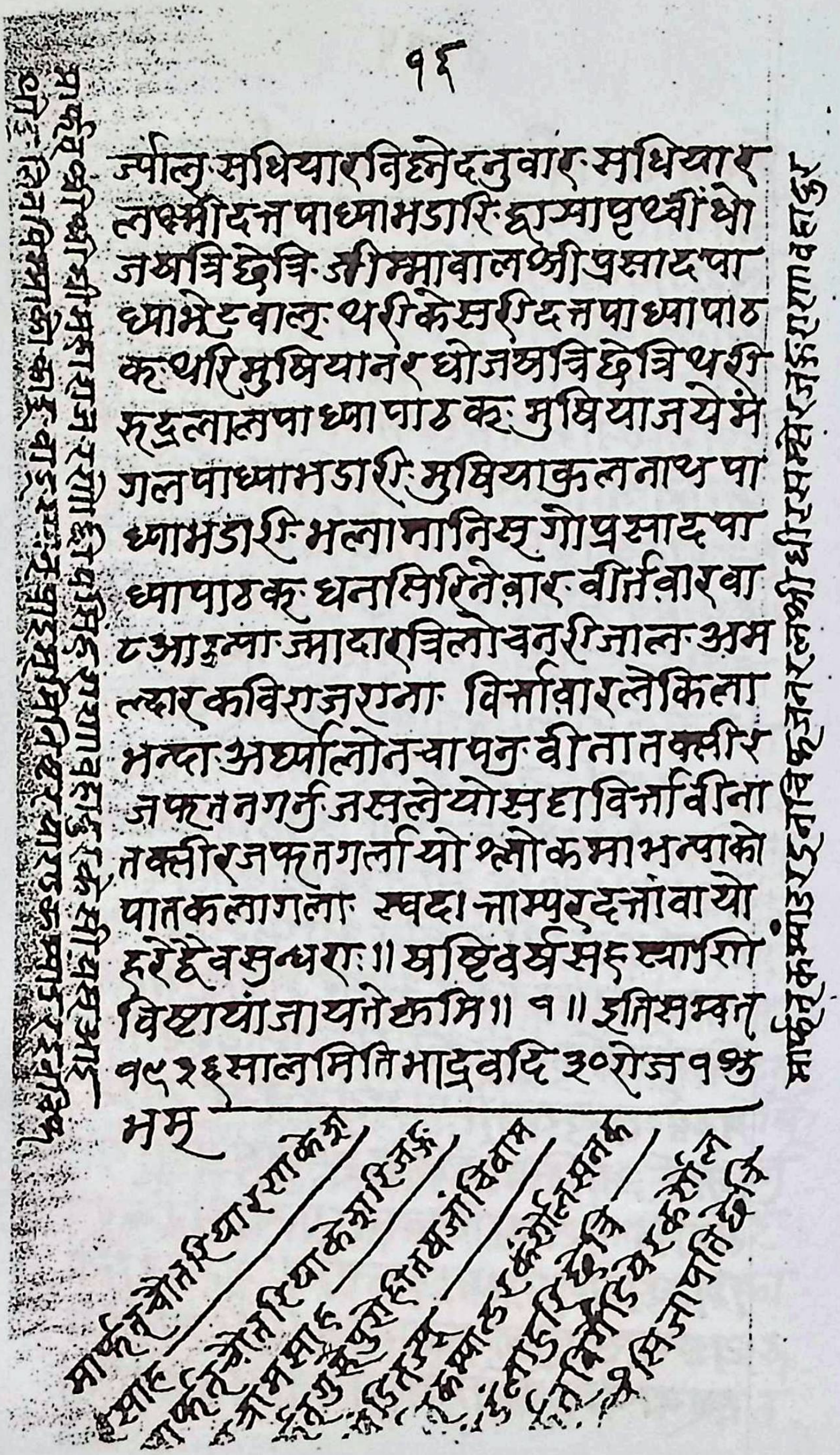

१६

ज्योलुः सधियार निष्ठे दनुवार सधियार
लक्ष्मीदत्त पाध्या भडारिः ह्रस्या पृथ्वी धो
जअत्रि छेत्रि जीम्मावाल श्रीप्रसाद पा
ध्या भेरवालः थरि केसरिदत्त पाध्या पाठ
कः थरि मुखियानर धोजअत्रि छेत्रि थरि
रुद्रलाल पाध्या पाठकः मुखिया जयमं
गल पाध्या भडारिः मुखिया कुलनाथ पा
ध्या भडारिः भलानानिस गोप्रसाद पा
ध्या पाठकः धनसिरि नेवारः वीर्तिवार वा
ट आकुम्या ज्मादार त्रिलोचन रिजालः अम
ल्दार कविराज रगनाः विर्तावारले किला
भन्दा अघ्यालीनचा पत्रः वीतातक्सीर
जफ्त नगर्नु जसले यो सदा विर्ता विना
तक्सीर जफ्त गर्ला यो श्लोकमा भन्याको
पातक लागलाः स्वदत्तां परदत्तां वा यो
हरेद्वसुन्धरा ।। षष्टिवर्षसहस्राणि
विष्ठायां जायते कृमि ।। १ ।। इतिसम्वत
१९२६ साल मिति भाद्रवदि ३० रोज १ शु
भम्

मार्फत श्री श्री श्री महाराज रणोद्दीपसिंह राणा वहादुर के सी एस आइ
थोङ्लिन पिम्माको काङ् वाङ् स्याङ् ग्वाइ सु मिनिस्टर यारण कम्याङ र इनविन्

मार्फत कम्यांडर इन चिफ जनरल श्री धीरसम्सेर जङ्ग राणा वहादुर

मार्फत चौतरिया रणाकम
साह
मार्फत चौतरिया केशरिजङ्ग
ग्रामसाह
गुरुज्यू पुरोहित मर्जाविवाम
डितस
कम्याण्डर कर्णेल सनक
जनाडरि छेत्रि
किर्णडव कर्णेल
सिजापति छेत्रि

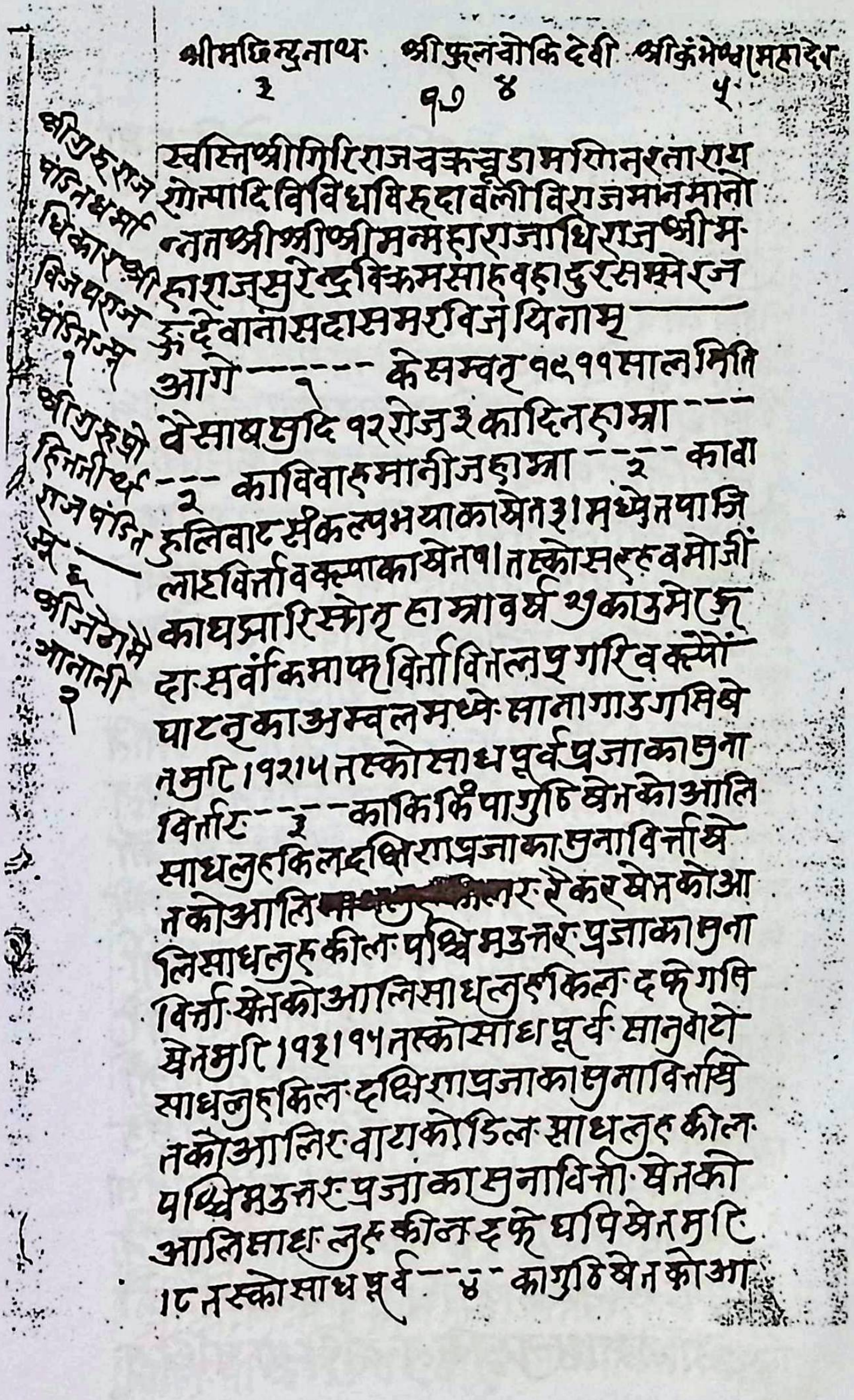

श्रीमछिन्द्रनाथ· श्रीफूलचोकिदेवी· श्रीकुंभेश्वरमहादेव
३ १७ ४ ५

श्रीगुरुहरुराज
पंडितधर्मा
धिकारश्री
विजयराज
पंडितज्यू
१
श्रीगुरुहरुश्री
हिमतीर्थ
राजपंडित
ज्यू ———
३
श्रीजेठीमै
भानानी
२

स्वस्तिश्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनाराय
णेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानो
न्नतश्रीश्रीश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीम
हाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहवहादुरसम्सेरजं
ङ्गदेवानांसदासमरविजयिनाम् ———
आगे ——— २ ——— केसम्वत् १९११ साल मिति
वैसाषसुदि १२ रोज ३ का दिन हाम्रा ———
——— २ ——— काविवाहमानीजहाम्रा ——— २ ——— कावा
फुलिवाटसंकल्पभयाकाषेत३। मध्येतपासि
लाईविर्तावक्स्याकाषेत५। तस्कोसहहवमोजीं
कायमारिस्षेर्हाम्रावर्ष५काउमेरु
दा·सर्वांकिमाफविर्ताविर्तलप गरिवक्स्यों
पाटन्काअम्वलमध्ये·सानागाउगामिषे
तमुरि।१२।५ तस्कोसाधपूर्वप्रजाकाधना
विर्ता ——— २ ——— काकिर्किपागुठिषेतकोआलि
साधलुहकिलदक्षिणप्रजाकाधनाविर्ताषे
तकोआलि [redacted] कालर·रैकरषेतकोआ
लिसाधलुहकील·पश्चिमउत्तर·प्रजाकाधना
विर्ता·षेतकोआलिसाधलुहकिल·दकेगति
षेतमुरि।१२।१५ तस्कोसाधपूर्व·सानुवोटे
साधलुहकिल·दक्षिणप्रजाकाधनाविर्ताषे
तकोआलिर·वाटाकोडिल·साधलुहकील·
पश्चिमउत्तर·प्रजाकाधनाविर्ता·षेतको
आलिसाध·लुहकील·दकेघापिषेतमुरि
।८ तस्कोसाधपूर्व ——— ४ ——— कागुठिषेतकोआ

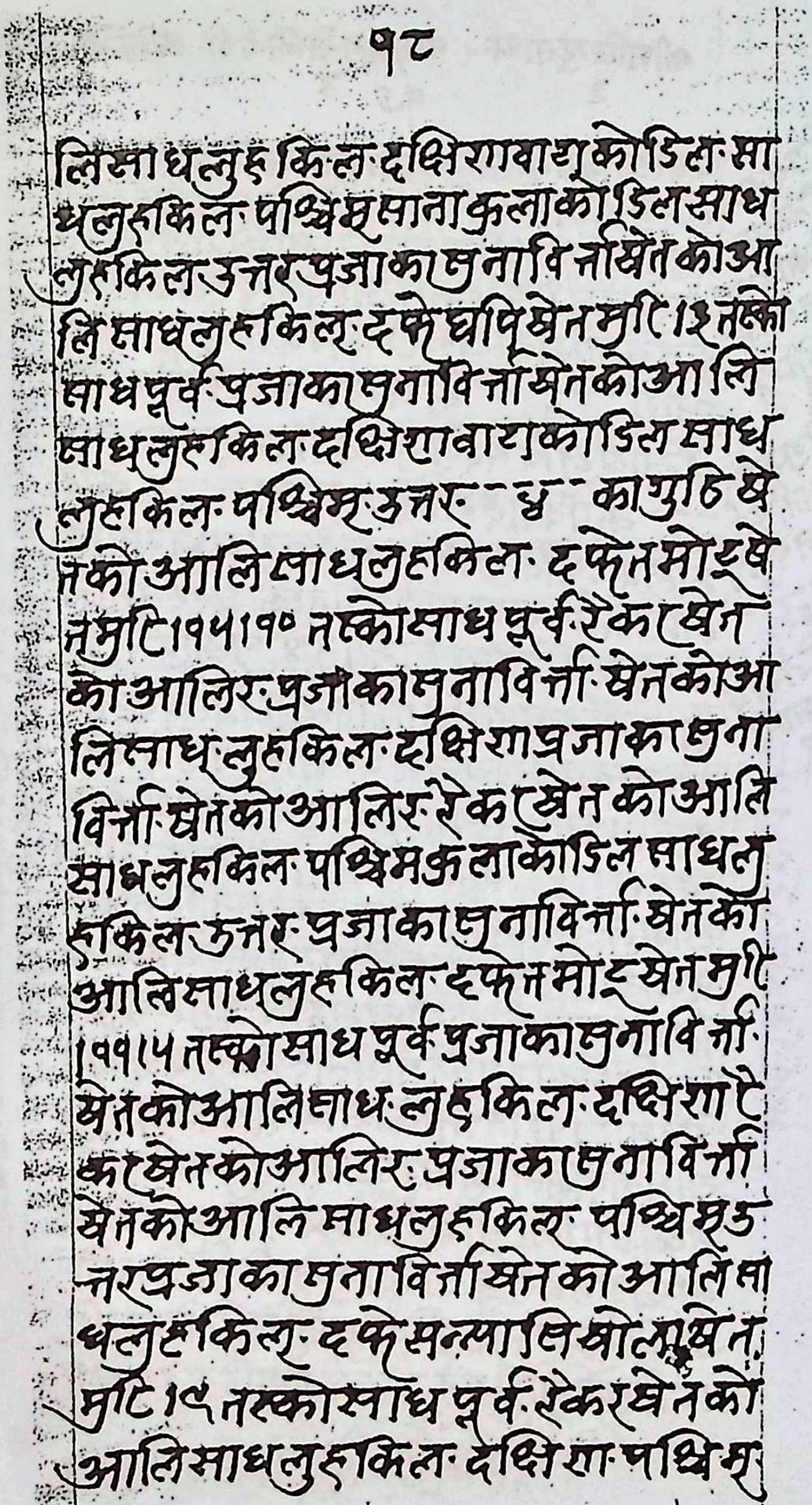

१८

लिसाधलुहकिल·दक्षिणवायुकोडिल·सा
धलुहकिल·पश्चिमसानाकुलाकोडिलसाध
लुहकिल·उत्तर·प्रजाकाजनाविर्ताषेतकोआ
लिसाधलुहकिल·दफेघापृषेतमुरी।२तको
साधपूर्व·प्रजाकाजनाविर्ताषेतकोआलि
साधलुहकिल·दक्षिणवायुकोडिलसाध
लुहकिल·पश्चिम·उत्तर· - ध्रु - कागुठिषे
तकोआलिसाधलुहकिल· दफेतमोरुषे
तमुरी।११५।१० तस्कोसाधपूर्व·रैकरषेत
कोआलिर·प्रजाकाजनाविर्ता·षेतकोआ
लिसाध·लुहकिल·दक्षिणप्रजाकाजना
विर्ता·षेतकोआलिर·रैकरषेतकोआलि
साधलुहकिल·पश्चिमकुलाकोडिलसाधलु
हकिल·उत्तर·प्रजाकाजनाविर्ता·षेतको
आलिसाधलुहकिल·दफेतमोरुषेतमुरी
।११।५ तस्कोसाधपूर्व·प्रजाकाजनाविर्ता·
षेतकोआलिसाध·लुहकिल·दक्षिणरै
करषेतकोआलिर·प्रजाकाजनाविर्ता
षेतकोआलिसाधलुहकिल·पश्चिम·उ
त्तरप्रजाकाजनाविर्ताषेतकोआलिसा
धलुहकिल·दफेसन्यासिवोलुषेत
मुरी।१९ तस्कोसाधपूर्व·रैकरषेतको
आलिसाधलुहकिल·दक्षिण·पश्चिम·

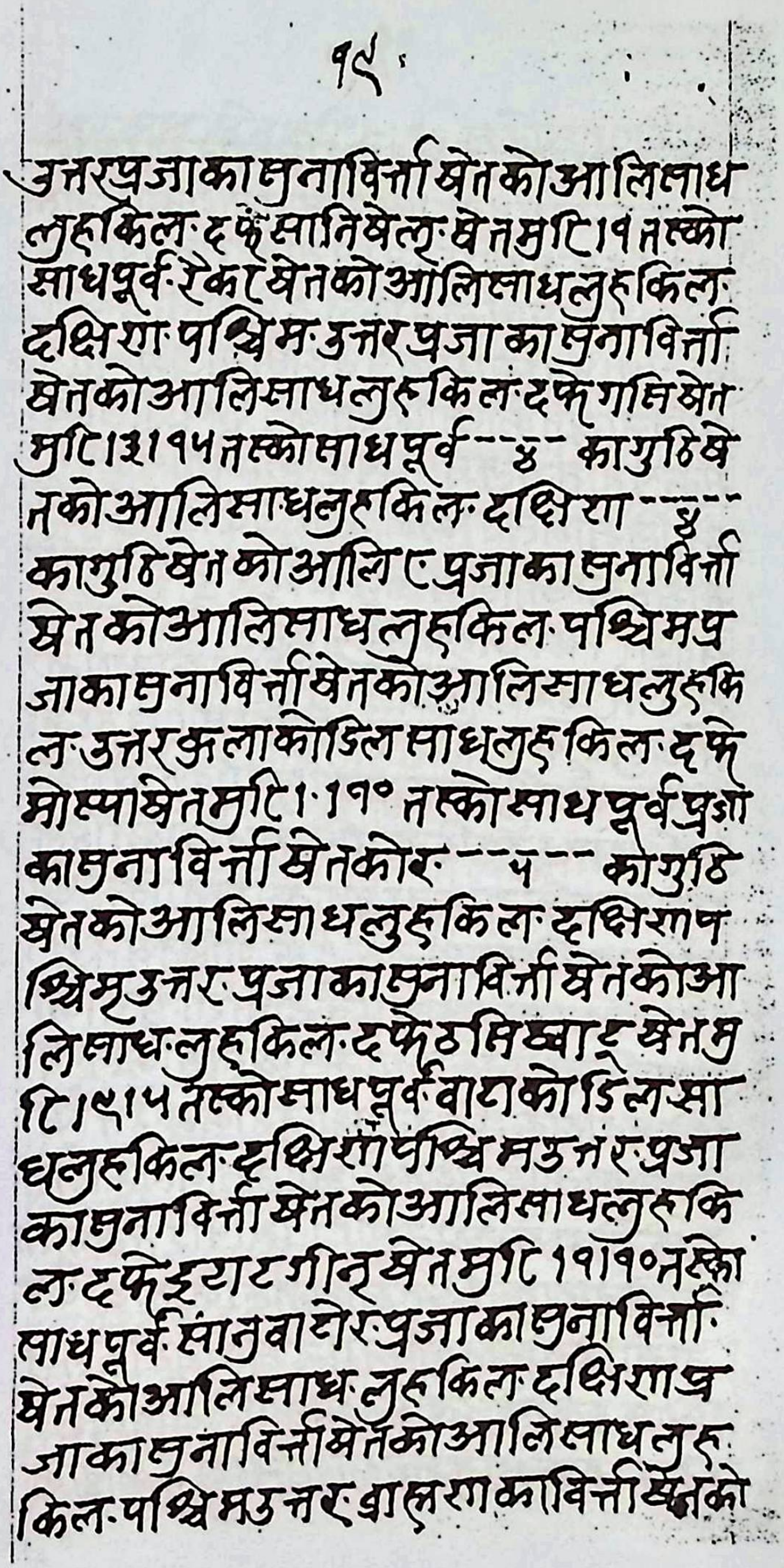

१९

उत्तरप्रजाका जुनाविर्त्ता षेतको आलिसाध
लुहकिल·दफे सानिषेत्लृ·षेतमुाट।१ तस्को
साधपूर्व·रैकर षेतको आलिसाधलुहकिल·
दक्षिण·पश्चिम·उत्तरप्रजाका जुनाविर्त्ता
षेतको आलिसाधलुहकिल·दफे गालिषेत
मुाट।३।१५ तस्को साधपूर्व --४-- कागुठिषे
तको आलिसाधलुहकिल·दक्षिण --४--
कागुठिषेतको आलि ए प्रजाका जुनाविर्त्ता
षेतको आलिसाधलुहकिल·पश्चिमप्र
जाका जुनाविर्त्ता षेतको आलिसाधलुहकि
ल·उत्तरकुलाको डिलसाधलुहकिल·दफे
मोस्पाषेतमुाट।·१० तस्को साथपूर्वप्रजा
काजुनाविर्त्ता षेतको र --५-- कागुठि
षेतको आलिसाधलुहकिल·दक्षिणप
श्चिम·उत्तर·प्रजाका जुनाविर्त्ता षेतको आ
लिसाध·लुहकिल·दफे ठमिख्वार षेतमु
ाट।९।५ तस्को साधपूर्व वाटको डिलसा
धलुहकिल·दक्षिण पश्चिम उत्तर·प्रजा
काजुनाविर्त्ता षेतको आलिसाधलुहकि
ल·दफे इयाटगीन् षेतमुाट।१।१० तस्को
साधपूर्व सांतुवा दोर·प्रजाका जुनाविर्त्ता·
षेतको आलिसाध·लुहकिल·दक्षिण प्र
जाका जुनाविर्त्ता षेतको आलिसाधलुह
किल·पश्चिम उत्तर·आलरणका विर्त्ता षेतको

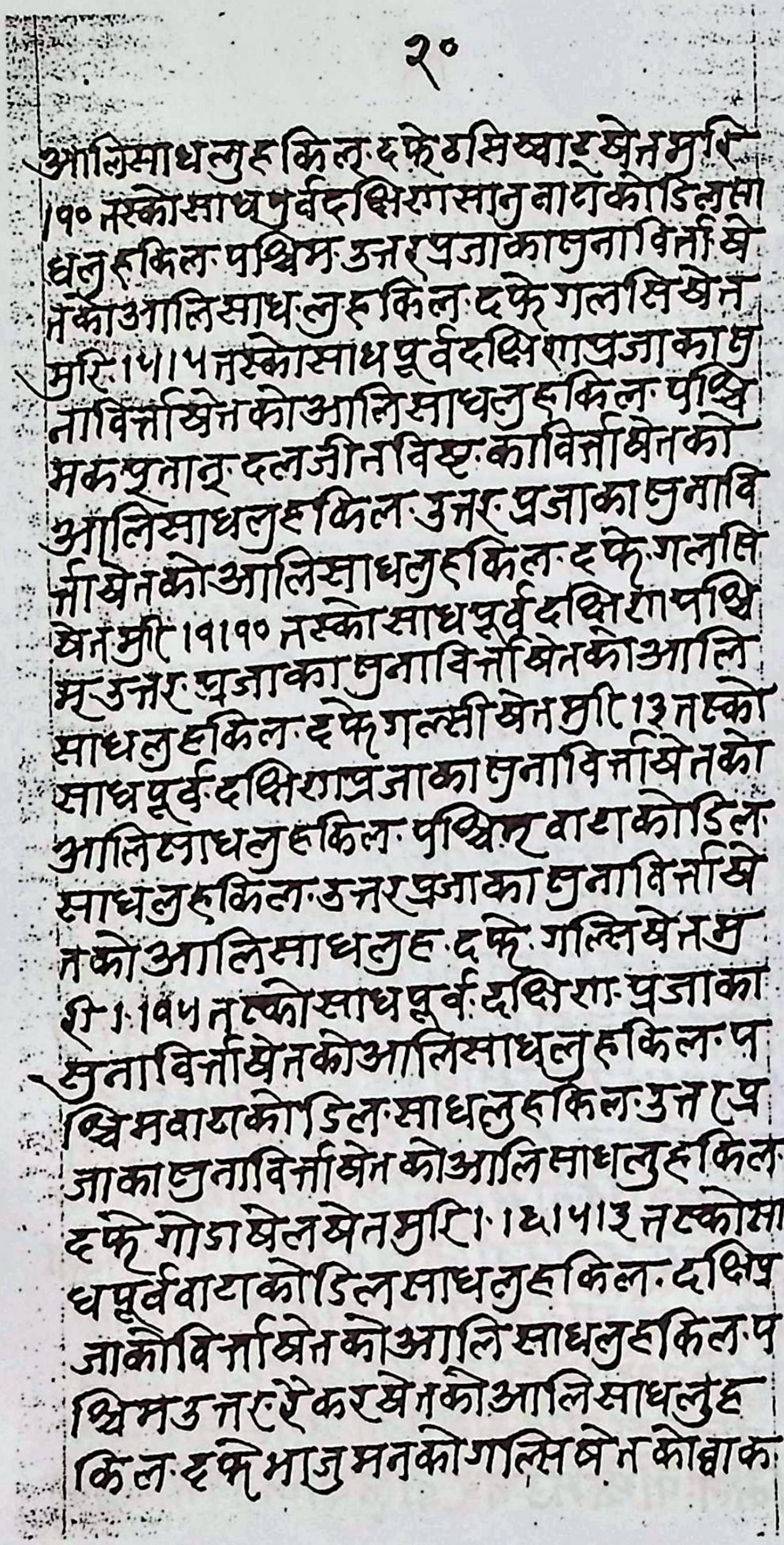

२०

आलिसाधलुह किल दफे ठसिप्याइ षेत मुरि
१० तस्कोसाध पुर्व दक्षिण सानु वायकोडिल सा
धलुह किल पश्चिम उत्तर प्रजाका जनाविर्ता षे
तको आलिसाधलुह किल दफे गलसि षेत
मुरि १५।५ तस्कोसाध पूर्व दक्षिण प्रजाका ज
नाविर्त्ता षेत को आलिसाधलुह किल पश्चि
म कपृताइ दलजीत विष्ट काविर्त्ता षेत को
आलिसाधलुह किल उत्तर प्रजाका जनावि
र्ता षेत को आलिसाधलुह किल दफे गलसि
षेत मुरि १।१० तस्को साध पूर्व दक्षिण पश्चि
म उत्तर प्रजाका जनाविर्ता षेत को आलि
साधलुह किल दफे गल्सी षेत मुरि १३ तस्को
साध पूर्व दक्षिण प्रजाका जनाविर्ता षेत को
आलिसाधलुह किल पश्चिम वायकोडिल
साधलुह किल उत्तर प्रजाका जनाविर्ता षे
त को आलिसाधलुह दफे गल्सि षेत मु
रि १।१५ तस्को साध पूर्व दक्षिण प्रजाका
जनाविर्ता षेत को आलिसाधलुह किल प
श्चिम वायकोडिल साधलुह किल उत्तर प्र
जाका जनाविर्ता षेत को आलिसाधलुह किल
दफे गोज षेल षेत मुरि ।१।५।३ तस्कोसा
ध पूर्व वायकोडिल साधलुह किल दक्षिण प्र
जाको विर्ता षेत को आलिसाधलुह किल प
श्चिम उत्तर ऐकर षेत को आलिसाधलुह
किल दफे भाजु मनको गल्सि षेत को वाक

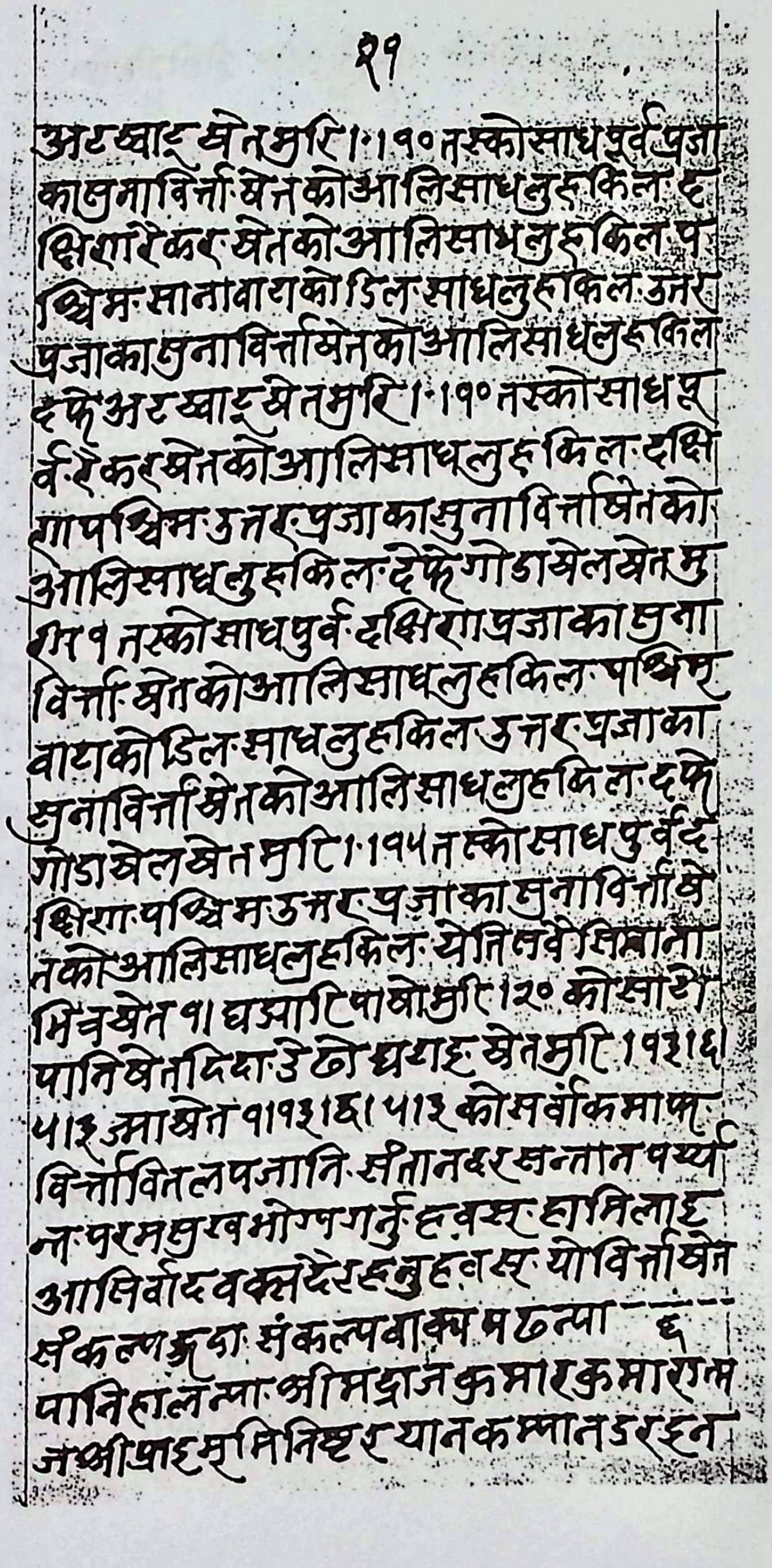

२१

अरख्वाइ् षेतमुरि।।१० तस्कोसाध पुर्व प्रजा
काजुमाविर्त्ता षेत्तकोआलिसाधलुहकिल द
क्षिणरैकर षेतकोआलिसाधलुहकिल प
श्चिम सानावारको डिल साधलुहकिल उत्तर
प्रजाकाजुनाविर्त्ताषेतकोआलिसाधलुहकिल
दफे अरख्वाइ् षेतमुरि।।१० तस्कोसाध पू
र्व रैकरषेतकोआलिसाधलुहकिल दक्षि
णपश्चिम उत्तर प्रजाकाजुनाविर्त्ताषेतको
आलिसाधलुहकिल दफे गोडाषेलषेत मु
रि१ तस्कोसाधपुर्व दक्षिणप्रजाकाजुना
विर्त्ता षेतकोआलिसाधलुहकिल पश्चिम
वारको डिल साधलुहकिल उत्तर प्रजाका
जुनाविर्त्ताषेतकोआलिसाधलुहकिल दफे
गोडाषेलषेत मुरि।।१५ तस्कोसाधपुर्व द
क्षिण पश्चिम उत्तर प्रजाकाजुनाविर्त्ताषे
तकोआलिसाधलुहकिल येतिनवै सिमाना
भित्र षेत १। घसाटिपाषोमुरि।२० कोसारो
पानिषेतदिदा उ ढो घयाइ् षेतमुरि।१२।६।
पा१२ आषेत १।१३।६। पा१२ कोसर्वांकमाफ
बिर्त्ता बितलपजाति सीतानदर सन्तान पर्य्य
न्त परम सुखभोग्य गर्नु हवस हामिलाई
आसिर्वाद बकस देरहनु हवस योविर्त्ताषेत
सकल्पगरा संकल्पवाक्य मछन्या ६
पानि हालन्या श्रीमद्राजकुमारकुमारात्म
जश्रीप्रद्युम्निनिष्टर यानकम्पा तडरहुन

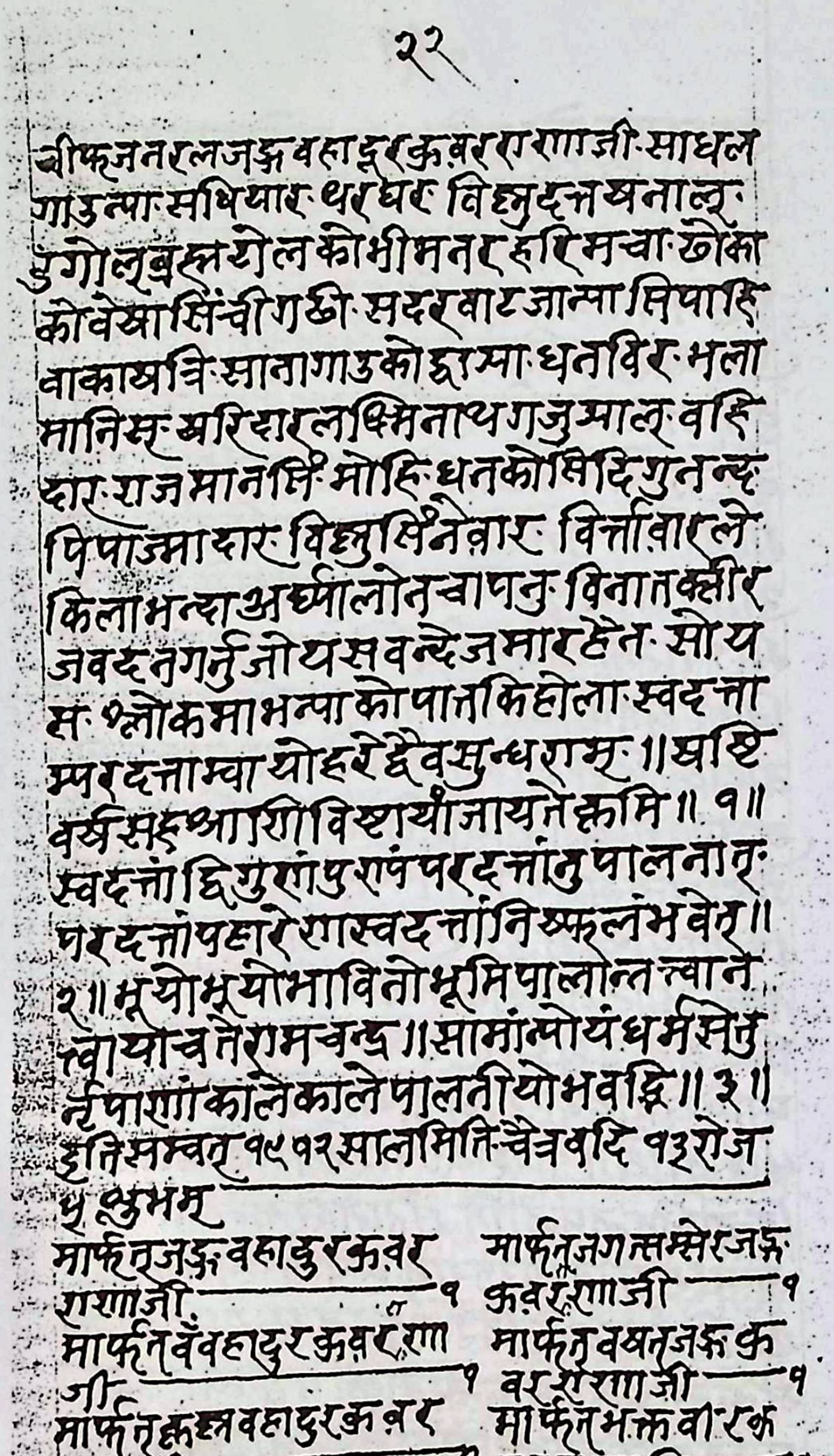

२२

श्रीजनरलजङ्गबहादुरकुँवरराणाजी·साधल
गाउँमा·सधियार·थरघर·विष्णुदत्तपनालु·
डुंगोलब्रह्मरेलकोभीमनरहरिमचा·छोका
कोवेस्रासिंचीगछी·सदरबाटजान्मासिपाहि
वाकाग्रत्रि·सानागाउँकोछ्राम्मा·धनविर·भला
मानिस·अरिदारलछिमिनाथगजुमाल·वाहि
दार·राजमानसिं·मोहि·धनकोसिदिगुनन्द
पिपाज्मादार·विष्णुसिंनेवार·विर्त्तावालले
किलाभन्दाअघीलोतवापनु·विनातक्सीर
जवर्दस्तगर्नुजोयसवन्देजमारहेनन·सोय
स·श्लोकमाभन्याकोपातकिहोला·स्वदत्ता
म्परदत्तांवायोहरेद्वसुन्धराम्·॥षष्टि
वर्षसहस्राणिविष्टायांजायतेक्रमि॥ १॥
स्वदत्तांद्विगुणंपुण्यंपरदत्तानुपालनात्·
परदत्तापहारेणस्वदत्तांनिष्फलंभवेत्॥
२॥भूयोभूयोभाविनोभूमिपालान्त्वाने
त्वायोचतेरामचन्द्र॥सामान्योयंधर्मसेतु
र्नृपाणांकालेकालेपालतीयोभवद्भि॥ ३॥
इतिसम्वत् १९१२सालमिति·चैत्रवदि १३रोज
४ शुभम्

मार्फत्जङ्गबहादुरकुँवर
राणाजी — १

मार्फत्जगत्समसेरजङ्ग
कुँवरराणाजी — १

मार्फतवंबहादुरकुँवरराणा
जी — १

मार्फत्वषतजङ्गकु
वरराणाजी — १

मार्फत्कृष्णबहादुरकुँवर
राणाजी — १

मार्फतभक्तवीरकु
वरराणाजी — १

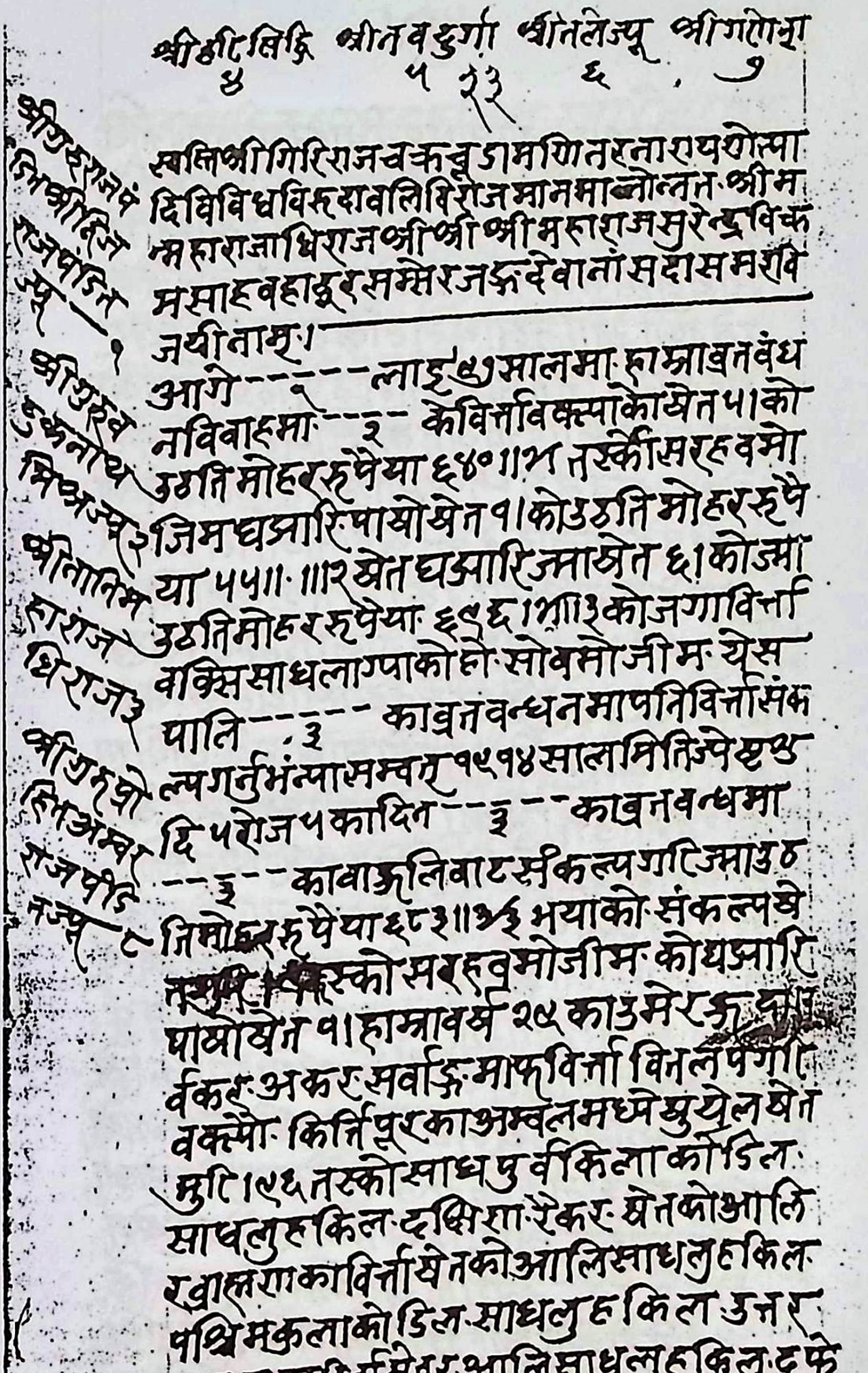

श्रीहरिसिद्धि श्रीनवदुर्गा श्रीतलेज्यू श्रीगणेश
४ ५ २३ ६ ७

स्वस्तिश्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्या
दिविविधविरुदावलिविराजमानमानोन्नत श्रीम
न्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्र
मसाहवहादुरसम्सेरजङ्गदेवानांसदासमरवि
जयीनाम्।

आगे — १ — लाई ७ सालमा हाम्राव्रतवंध
नविवाहमा — २ — केविर्त्तविक्स्याकोषेत पाको
उठतिमोहररुपैया ६४०॥७ तस्कोसरहवमो
जिमघआरिपासोषेत १।कोउठतिमोहररुपै
या ५५॥ ॥२षेत घआरिज्माषेत ६।कोज्मा
उठतिमोहररुपैया ६९६।॥३कोजगाविर्त्ता
वक्सिसाधलागपाकोले सोवमोजीम येस
पालि — ३ — काव्रतवन्धनमापनिविर्त्तासंक
ल्पगर्नुभंन्यासम्वत् १९१४ सालमितिजेष्ठसु
दि ५ रोज ५ कादिन — ३ — काव्रतवन्धमा
— ३ — कावाऊलिवाटसंकल्पगरिज्माउठ
तिमोहररुपैया ६८३॥७२ भयाकोसंकल्पषे
त[illegible]स्कोसरहवमोजीम कोघआरि
पासोषेत १।हाम्रावर्ष २९ काउमेरक[illegible]
वकिई अकर सर्वाङ्गमाफविर्त्ता विनलपंगा
वक्स्यौ किर्त्तिपुरकाअम्वलमध्येसुयेलषेत
मुरि १९५ तस्कोसाधपुर्वकिलाकोडिल
साधलुहकिल दक्षिणारैकर षेतकोआलि
साधलुहकिल
रवाहलराकाविर्त्ताषेतकोआलिसाधलुहकिल
पश्चिमकुलाकोडिल साधलुहकिल उत्तर
रवाहलराकाविर्त्तषेतरआलिसाधलुहकिल दफे

श्रीगुरुराजपं
डितश्रीविज
यराजपाँडे
ज्यू — १

श्रीगुरुरघ
कनाथ
मिश्रज्यू २

श्रीनानिम
हाराज
धिराज ३

श्रीगुरुश्री
लिअम्बर
राजपाँडे
ज्यू ८

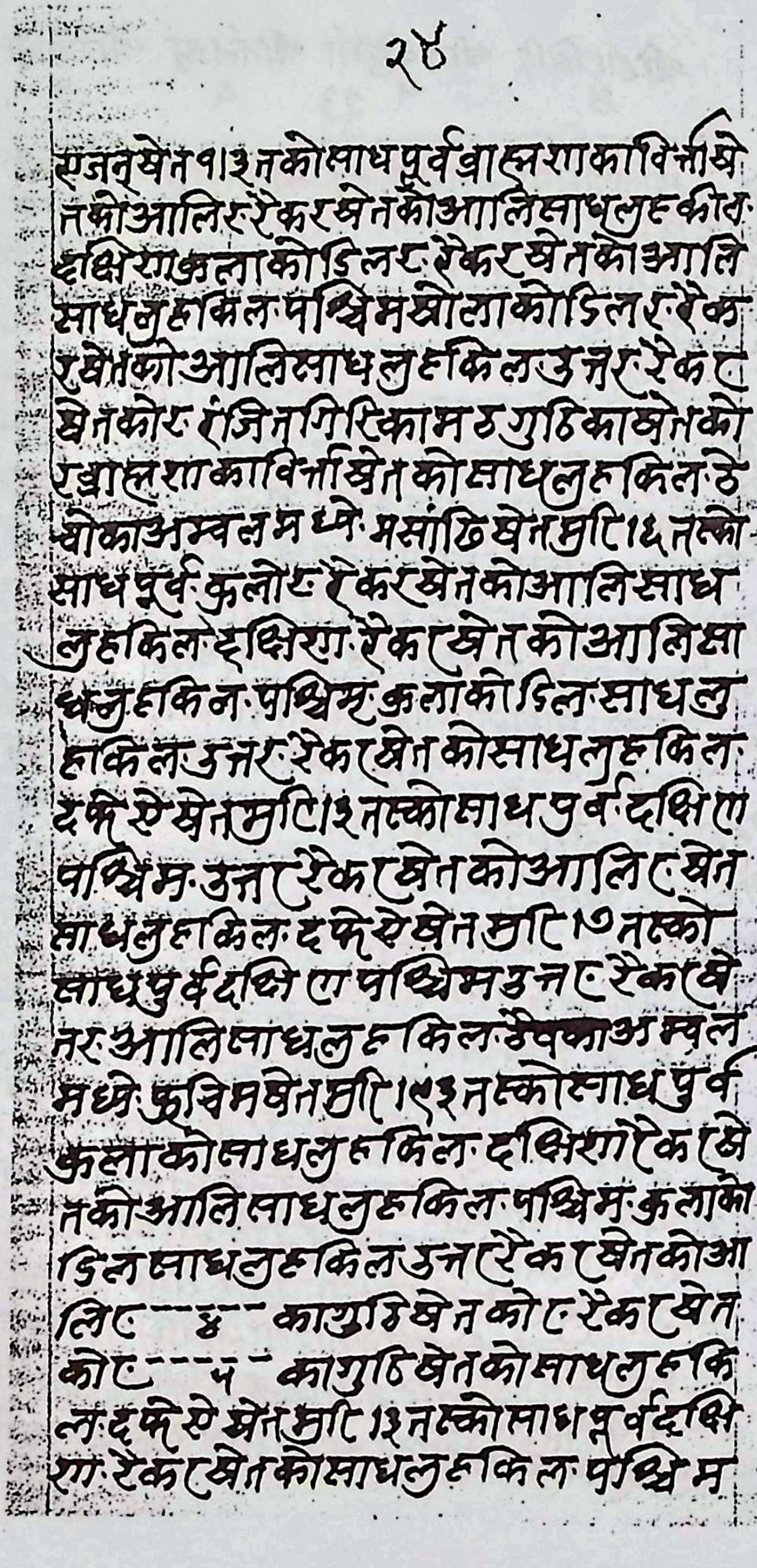

२४

एजनुषेत १।३ तकोसाध पुर्व ब्राह्मणकाविर्ताषे
तकोआलि र· रैकर षेतकोआलिसाधलुह्किल·
दक्षिणाकुलाको डिल र· रैकर षेतकोआलि
साधलुह्किल· पश्चिम षोलाको डिल र· रैक
र षेतको आलि साधलुह्किल उत्तर· रैक र
षेतको र· रजि गागिरिका मठ गुठिका षेतको
र ब्राह्मणकाविर्ताषेतको साधलुह्किल· ठे
षोकाअम्वल मध्ये· मसांठि षेत मुरि।८ तस्को
साध पुर्व· कुलो र· रैकर षेतकोआलि साध
लुह्किल· दक्षिण· रैक षेतकोआलिसा
धलुह्किल· पश्चिम· कुलाको डिल· साधलु
ह्किल· उत्तर· रैक षेतकोसाधलुह्किल·
दफे से षेत मुरि।२ तस्कोसाध पुर्व· दक्षिण
पश्चिम· उत्तर रैक षेतकोआलि र षेत
साधलुह्किल· दफे से षेत मुरि।७ तस्को
साध पुर्व दक्षिण पश्चिम उत्तर र· रैक षे
तर· आलि साधलुह्किल· ठेपकाअम्वल
मध्ये· कुचिम षेत मुरि।१३ तस्कोसाध पुर्व
कुलाको साधलुह्किल· दक्षिण रैक षे
तकोआलि साधलुह्किल· पश्चिम· कुलाको
डिल साधलुह्किल उत्तर रैक षेतकोआ
लि र ---४-- कागुठि षेतको र रैक षेत
को र ---५- कागुठि षेतको साधलुह्कि
ल· दफे से षेत मुरि।३ तस्कोसाध पुर्व दक्षि
ण· रैक षेतकोसाधलुह्किल· पश्चिम

२५

कुलाको डिल साधलुहकिल. उत्तर रैकर षेत
को साधलुहकिल. लभुकाअम्वल मध्ये सुका
फल षेत मुरि १०६ तस्को साध पूर्व दक्षिण पश्चि
रैकर षेतको र आलि साधलुहकिल उत्तर रैकु
लाको डिल साधलुहकिल. दफे ऐ षेत मुरि १५
तस्को साध पूर्व. रैकर षेतको आलि साधलुह
किल. दक्षिण षोलाको डिल साधलुहकिल
पश्चिम उत्तर रैकर षेतको आलि साधलुह
किल. दफे जेठा बुलि षेत मुरि १९६ तस्को सा
ध पूर्व ~~[illegible] कोआलि~~ दक्षिण पश्चिम
रैकर षेतको आलि साधलुहकिल. उत्तर कुला
को डिल र रैकर षेतको आलि साधलुहकि
ल. दफे जेठा बुलि षेत मुरि १२३ तस्को साध
पूर्व रैकर षेतको र. सानुघ हमापारि रैक
र वारिको डिल. साधलुहकिल. दक्षिण नी
ज सानुघ हमापारि रैकर षेतको आलि र
वाटाको डिल. साधलुहकिल. पश्चिम रैक
र षेतको आलि र षेत साधलुहकिल. उत्तर र
रैकर षेतको आलि साधलुहकिल. दफे गलति
षेत मुरि १९१५ तस्को साध पूर्व वाटाको डिल सा
धलुहकिल दक्षिण रैकर षेतको कुलो आ
लि साधलुहकिल. पश्चिम उत्तर रैकर षे
तको आलि र षेत साधलुहकिल. दफे ऐ षेत
मुरि १४ तस्को साध पूर्व दक्षिण. रैकर षेतको
आलि साधलुहकिल. पश्चिम दीर्घकुमारीको

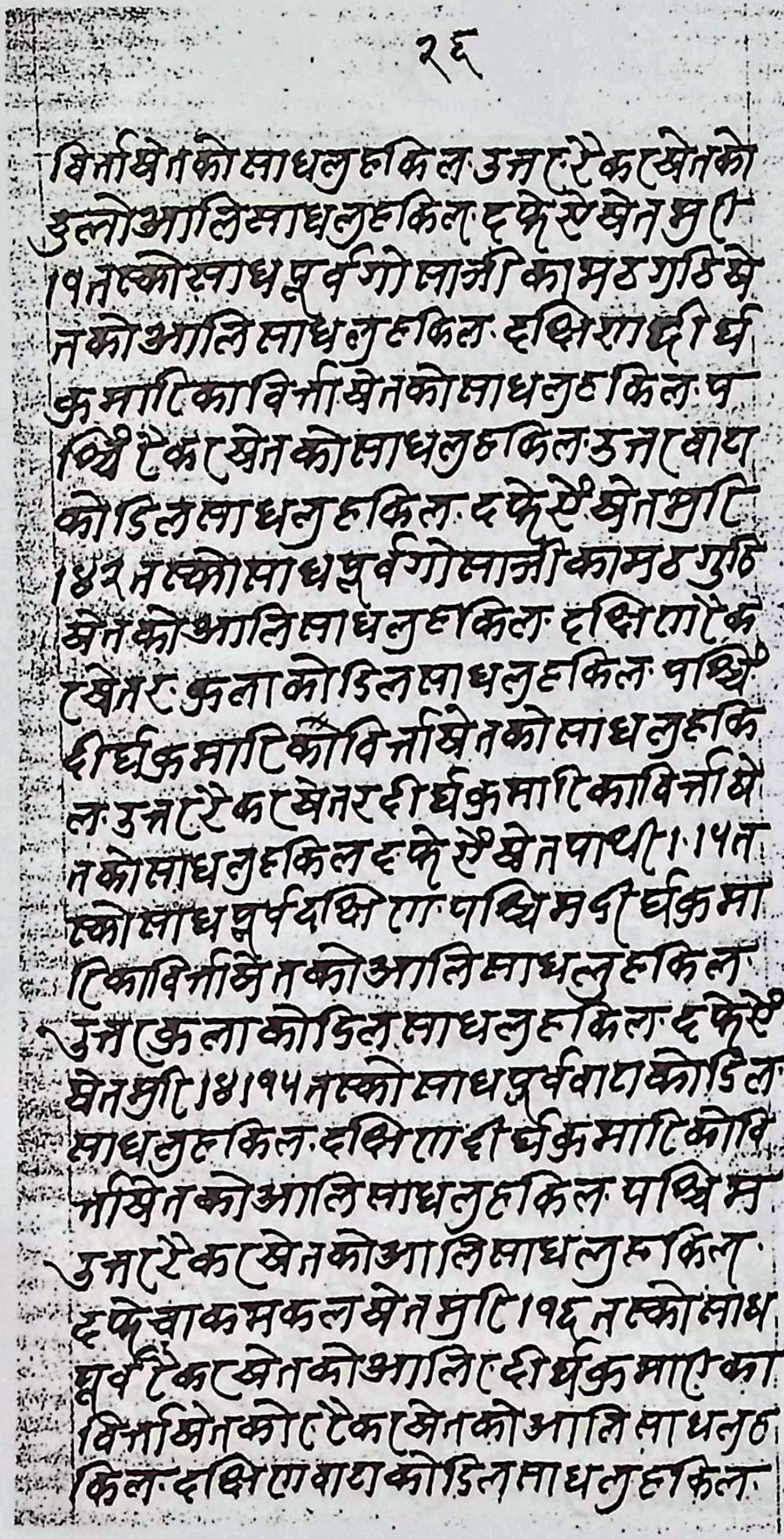

२६

विर्तषेतको साधलु हकिल· उत्तर रैकरषेतको
उल्लो आलि साधलु हकिल· दफे ऐ षेत मुरि
।१ तस्को साध पूर्व गोसाञीं का मठ गुठि षे
तको आलि साधलु हकिल· दक्षिण दीर्घ
कुमारिका विर्ता षेतको साधलु हकिल· प
श्चिम रैकर षेतको साधलु हकिल· उत्तर षोल
को डिल साधलु हकिल· दफे ऐ षेत मुरि
।४२ तस्को साध पूर्व गोसाञीं का मठ गुठि
षेतको आलि साधलु हकिल· दक्षिण रैक
रषेत र· कुलाको डिल साधलु हकिल· पश्चि
दीर्घकुमारिकाको विर्ताषेतको साधलु हकि
ल· उत्तर रैकरषेत र दीर्घकुमारिकाको विर्ता षे
तको साधलु हकिल दफे ऐ षेत पाथी ।१।१५ त
स्को साध पूर्व दक्षिण· पश्चिम दीर्घकुमा
रिकाको विर्ता षेतको आलि साधलु हकिल·
उत्तर कुलाको डिल साधलु हकिल· दफे ऐ
षेत मुरि ।४।१५ तस्को साध पूर्व बाटाको डिल
साधलु हकिल· दक्षिण दीर्घकुमारिकाको वि
र्ताषेतको आलि साधलु हकिल· पश्चिम
उत्तर रैकर षेतको आलि साधलु हकिल·
दफे चाकमकल षेत मुरि ।१६ तस्को साध
पूर्व रैकर षेतको आलि· दीर्घकुमारिका
विर्ताषेतको रैकर षेतको आलि साधलु ह
किल· दक्षिण बाटाको डिल साधलु हकिल·

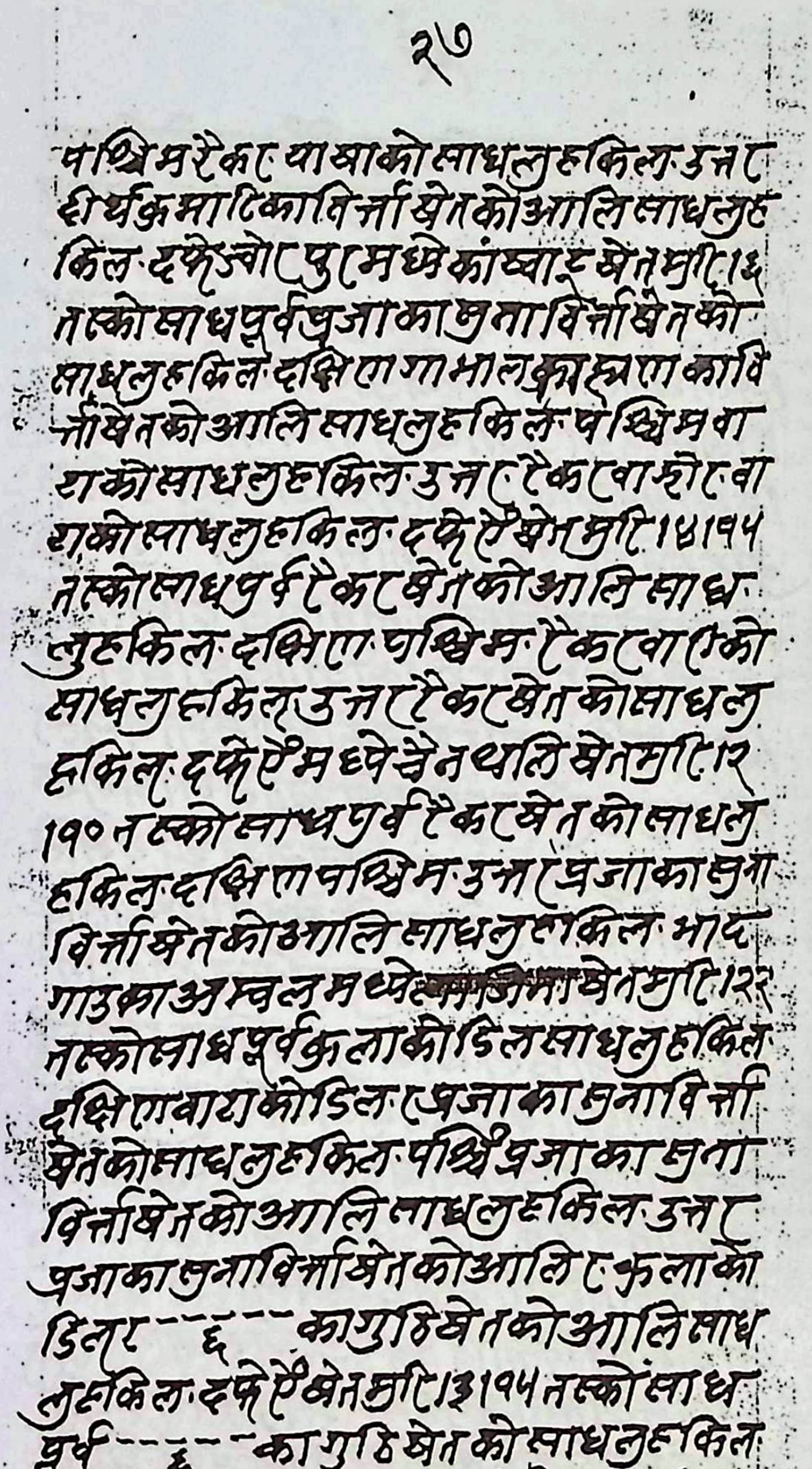

२७

पश्चिम रैकर(याखाको साधलुहकिला·उत्तर(
दीर्घकृष्णमा टिकाति जौ षेतको आलि साधलुह
किल·दफे ज्यो(पुमे थ्छे कांख्वार षेत मु(०।६
तस्को साध पूर्व प्रजाका भुना विर्त्ता षेतको
साधलुहकिल·दक्षिण गाभाल कृष्णल्याका बि
र्त्ता षेतको आलि साधलुहकिल·पश्चिम वा
टाको साधलुहकिल·उत्तर(रैकर वो शो(वा
टाको साधलुहकिल·दफे ऐ षेत मु(।४।१५
तस्को साध पूर्व रैकर षेतको आलि साध
लुहकिल·दक्षिण·पश्चिम·रैकर वो(को
साधलुहकिल उत्तर(रैकर षेतको साधलु
हकिल·दफे ऐ मध्ये चैन थालि षेत मु(०।२
१० तस्को साध पूर्व रैकर षेतको साधलु
हकिल·दक्षिण पश्चिम·उत्तर(प्रजाका भुना
विर्त्ता षेतको आलि साधलुहकिल·भाद
गाउका अम्वल मध्ये ~~भाजिमा~~ षेत मु(०।२२
तस्को साध पूर्व कुलाको डिल साधलुहकिल
दक्षिण बाटाको डिल·प्रजाका भुना विर्त्ता
षेतको साधलुहकिल·पश्चिम प्रजाका भुना
विर्त्ता षेतको आलि साधलुहकिल·उत्तर(
प्रजाका भुना विर्त्ता षेतको आलि(कुलाको
डिल र --- द --- का गुठि षेतको आलि साध
लुहकिल·दफे ऐ षेत मु(।३।१५ तस्को साध
पूर्व --- द --- का गुठि षेतको साधलुहकिल
दक्षिण बाटाको डिल(पाटिको वल्याति वो

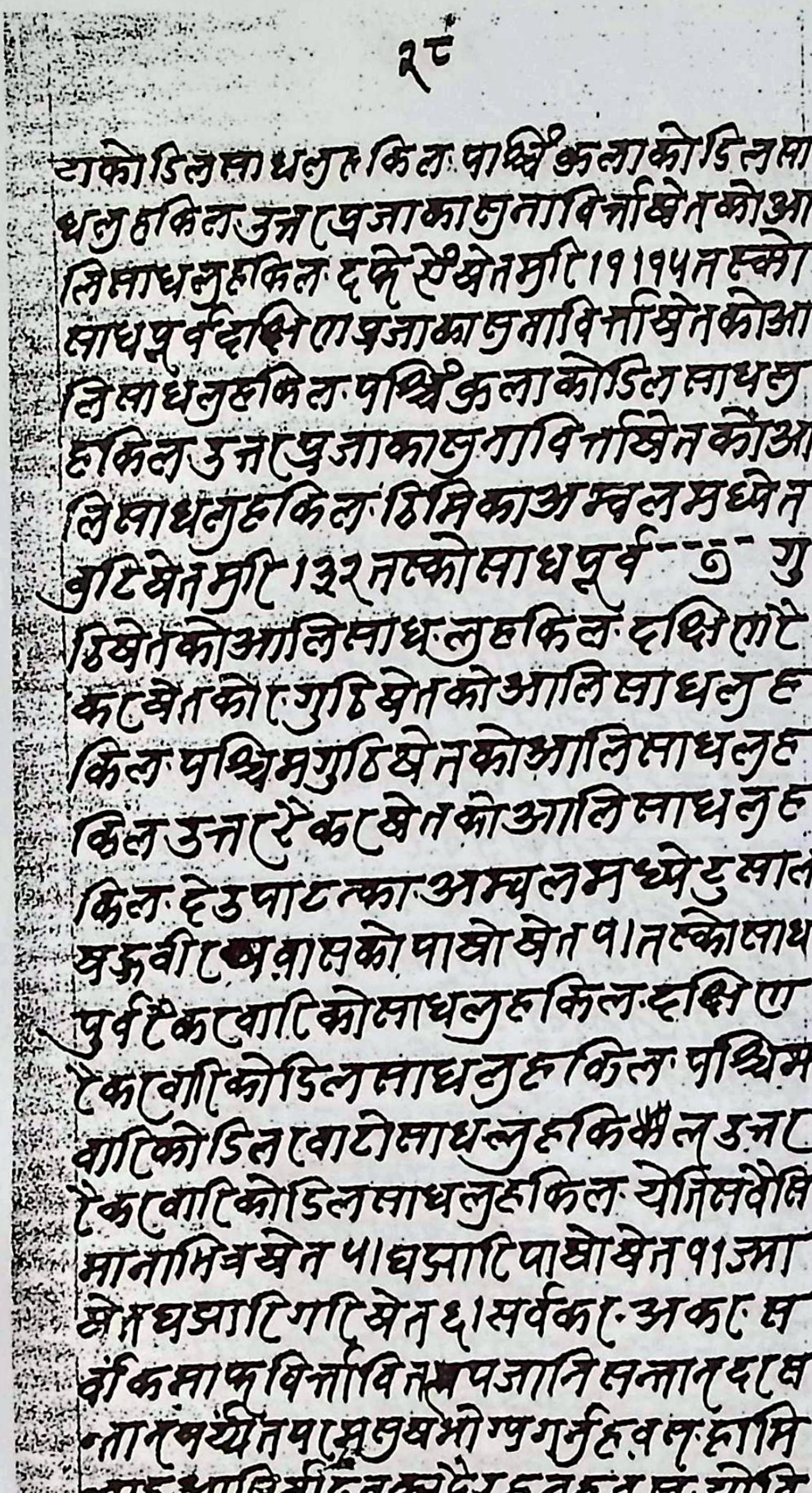

२८

टाकोडिलसाधलुहकिल·पश्चिँझलाकोडिलसा
धलुहकिल·उत्तरप्रेजाकाजुनाविर्त्ताषेतकोआ
लिसाधलुहकिल·दषेसैँषेतमुरि११।१५तस्को
साधपूर्वदक्षिणप्रजाकाजुमाविर्ताषेतकोआ
लिसाधलुहकिल·पश्चिँझलाकोडिलसाधलु
हकिल·उत्तरप्रेजाकाजुगाविर्ताषेतकोआ
लिसाधलुहकिल·ठिमिकाअम्वलमध्येत
गुटिषेतमुरि१३२तस्कोसाधपूर्व ठ गु
ठिषेतकोआलिसाध·लुहकिल·दक्षिणटे
कषेतकोगुठिषेतकोआलिसाधलुह
किल·पश्चिमगुठिषेतकोआलिसाधलुह
किलउत्तरटेकषेतकोआलिसाधलुह
किल·देउपाटन्का·अम्वलमध्येदुसाल
मझुवीअवासकोपाषोषेत१।तस्कोसाध
पुर्वटैकवोकोसाधलुहकिल·दक्षिण
टैकवोकोडिलसाधलुहकिल·पश्चिम
वाकोडिलवोटोसाधलुहकिल·उत्तर
टैकवोकोडिलसाधलुहकिल·येतिलवेलि
मानाभिवषेत१।घप्यारपाषोषेत१।जमा
षेतघप्यारगोरषेत२।सर्वकर·अकर·स
र्वकमाफविर्तावितमपजानिसन्तानदरस
न्तानसैयीतपसुखभोगगर्नुहवल·हामि
लाइआशिर्वाददवक्सदैरहनुहवल·योवि
र्तासिकल्पजुगालैंकल्पवाक्यपठन्मा ट

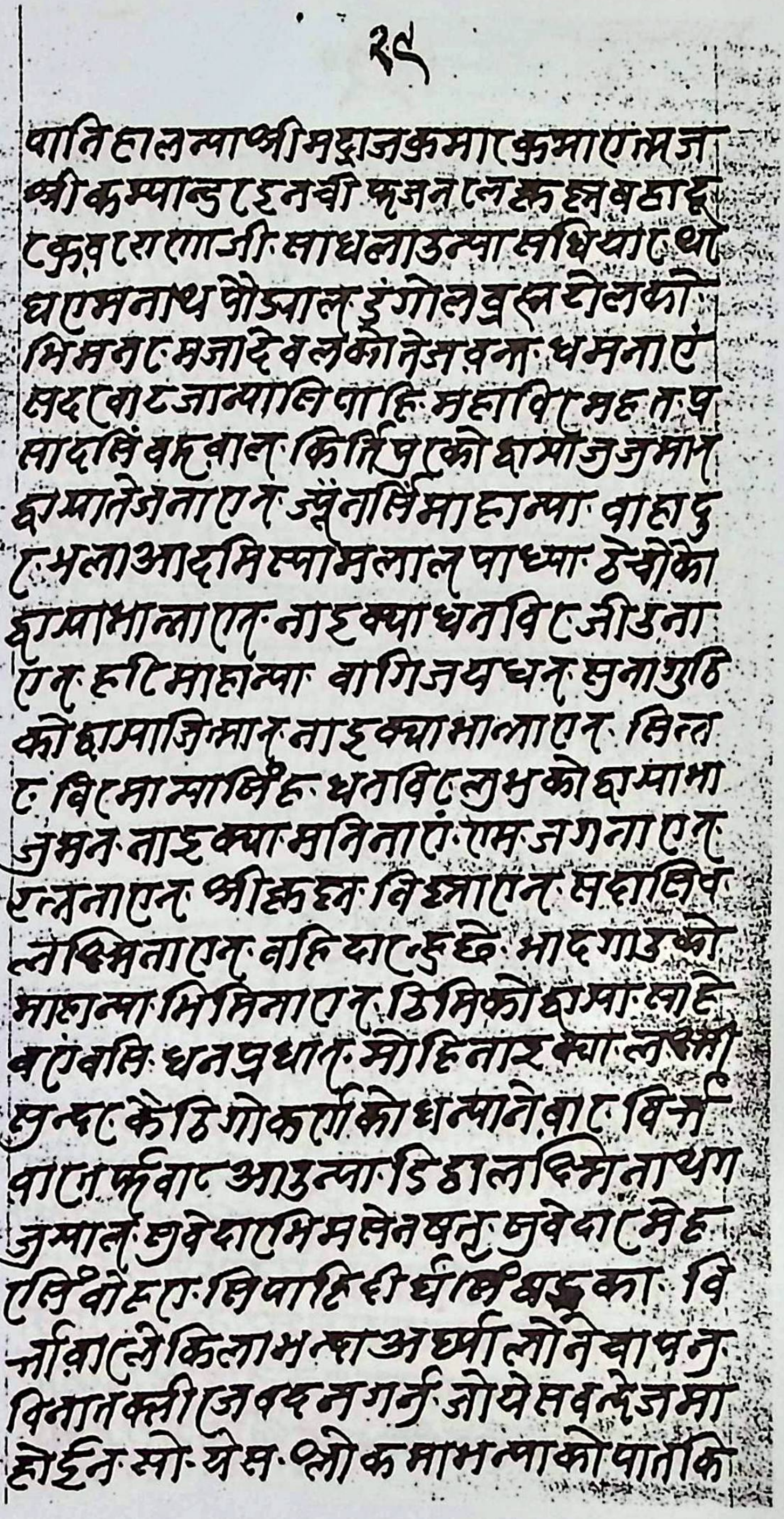

२८

पाति हाल त्याश्री महाराजकुमार कुमार रणमज
श्री कम्यान्डर इनचीफ जनरल खड्गबहादु
र कुवर राणाजी साधलाउन्या सधियार थो
घरेमनाथ पोख्याल डुंगोल ब्रह्म पोलको
भिमनर मजादेवलको तेजवन धमनार
सदरोट जान्यानि णाहि महाविर महत प्र
सादलिं वमहवाल किर्तिपुरको धामांङजुमार
धम्याते जनाएन जङ्गनार्सिमा हाम्या वाहादु
र मलाआदमिस्या मलाल पाध्या ठेचोको
धम्याभाल्ला एन नाइक्या धनविर जीउना
एन हरि माहाम्या वागिजयचन खुनागुठि
को धम्याजिम्मार नाइक्या भाल्लाएन सिन्त
र विरमोमार्जिहरू धनविर लुभको धम्याभा
जुमन नाइक्या मानिनाएं एम जगनाएन
रत्ननाएन श्रीकृष्ण विष्णाएन सदाशिव
लछिमनाएन नहि यार हुछे भादगाउंको
मालन्या भिमिनाएन ठिमिको धम्या सादे
वरेवसि धनप्रधान मोहिनारक्या लछमी
सुन्दर कोठि गोकर्णको धन्यानेवार विर्ज
वारेर्फवार आउन्या डिठा लछिमनाथ्य
जुमाल सुवेदार भिमसेन पन्त सुवेदार मैह
रलिवोहर लिपाहिदी घर्तिमङ्का वि
जीरास्लो किलाभन्या अ घर्ती लोनेसापन्त
विनात कलीजेवद्द मगर्न जो ये सबले जमा
होइन सो येस श्लोक मा भन्या को पाती कि

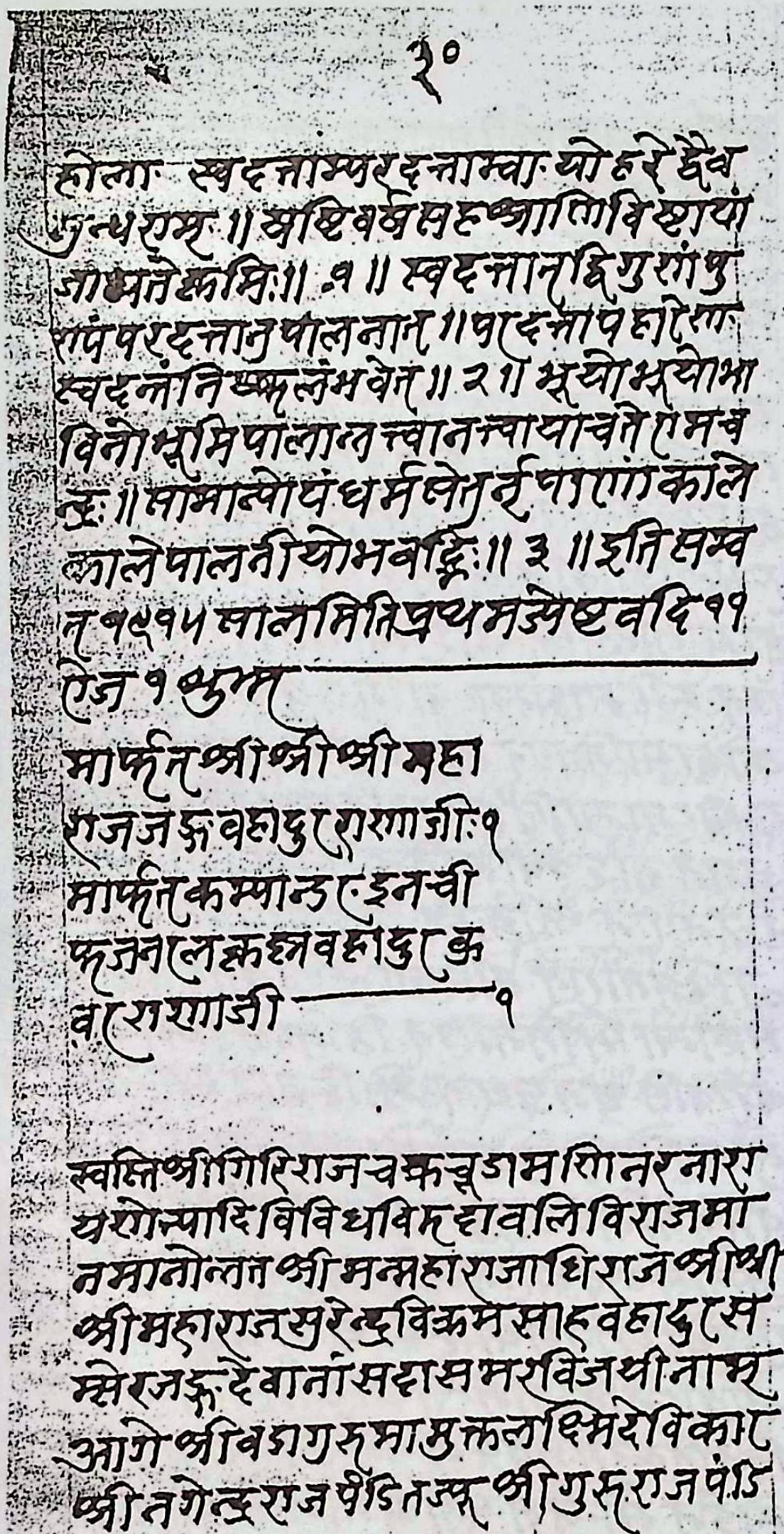

३०

होलाः स्वदत्ताम्परदत्ताम्वाः यो हरेद्देव
वुन्धराम् ॥ षष्टिवर्षसहस्राणि विष्टायां
जायते कृमिः॥ १ ॥ स्वदत्तान्द्विगुणं पु
ण्यं परदत्तानुपालनात् ॥ परदत्तापहारेण
स्वदत्तं निष्फलं भवेत् ॥ २ ॥ भूयोभूयोभा
विनो भूमिपालान्नत्वा नत्वा याचते रामच
न्द्रः ॥ सामान्योयं धर्मसेतुर्नृपाणां काले
काले पालनीयो भवद्भिः ॥ ३ ॥ इति सम्व
त् १९१५ साल मिति प्रथम ज्येष्ठ वदि ११
रोज १ शुभम्

मार्फत श्री श्री श्री महा
राज जङ्ग वहादुर राणाजीः १
मार्फत कम्यान्डर इनची
फ जनरल कृष्ण वहादुर कु
वर राणाजी ——— १

स्वस्तिश्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारा
यणेत्यादिविविधविरुदावलिविराजमा
नमानोन्नत श्रीमन्महाराजाधिराज श्रीश्री
श्री महाराज सुरेन्द्रविक्रम साह वहादुर से
म्सेर जङ्ग देवानां सदासमरविजयीनाम्
आगे श्रीविजगुरुमा मुकुन्दलक्ष्मिदेविका
श्री नगेन्द्रराज पंडित ज्यू श्री गुरुराज पं.ड

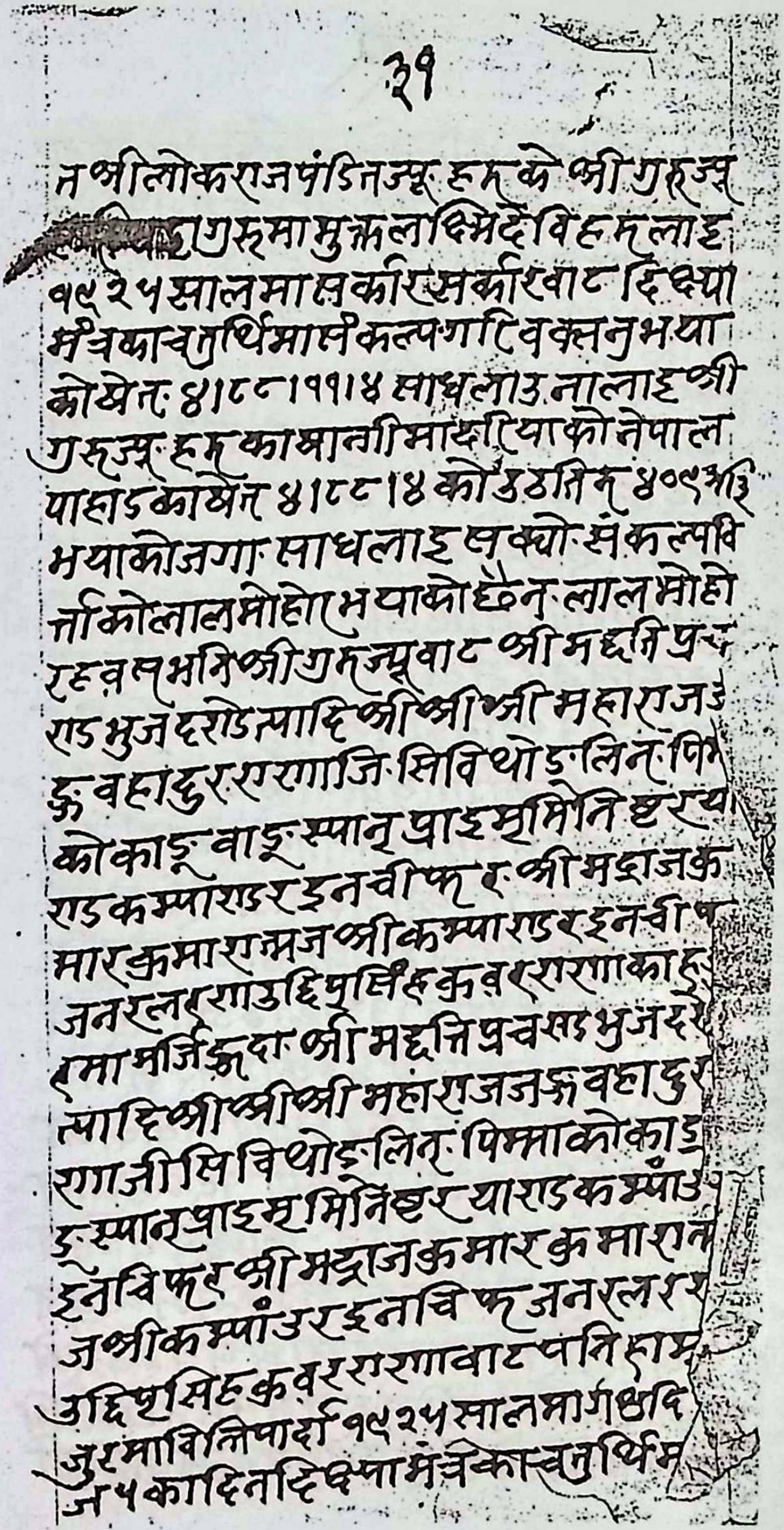

३१

न श्रीलोकराजपंडितज्यू हरुके श्रीगुरुज्यू
[illegible]गुरुमा मुक्तलक्ष्मिदेवि हरुलाइ
१९२५ सालमा सर्कार सर्कारबाट दिक्ष्या
मंत्रका चतुर्थिमा संकल्प गरि बक्सनु भया
को खेत ४।८८।११।४ साधलाउनालाइ श्री
गुरुज्यू हरुका मात्रीमा दियाको नेपाल
पाहाडका खेत ४।८८।४ को उठति रु ४०९ भइ
भयाको जगा साधलाइ लक्ष्यो संकल्प वि
नीको लालमोहोर भयाको छैन लालमोहो
र हवस भनि श्रीगुरुज्यूबाट श्री मद्धति प्रच
ण्ड भुजदण्ड त्यादि श्री श्री श्री महाराजजं
ङ्ग बहादुर राणाजि सि बि थो इलिन पि
को काडू बाडू स्पानू प्राइमिमिनिष्टरया
ण्ड कम्याण्डर इनचीफ र श्री मह्राजकु
मारकुमारात्मज श्री कम्याण्डर इनची फ
जनरल रणउद्दिप सिंह कुवर राणाका हु
कुमा मर्जिङ्गदा श्री मद्धत्ति प्रचण्ड भुजदण्डे
त्यादि श्री श्री श्री महाराजजङ्ग बहादुर
राणाजी सि बि थो इलिन पिम्माको काडू
डू स्पान प्राइम मिनिष्टर याण्ड कम्पाँउ
ण्डर इनचिफ र श्री मह्राजकुमार कुमारात्म
ज श्री कम्पाँउर इनचिफ जनरल र
उद्दिप सिंह कुवर राणाबाट पनि हाम्र
जुरमा बिन्ति पार्दा १९२५ साल मार्गबदि
ज ५ का दिन दिक्ष्या मंत्रेका चतुर्थिम

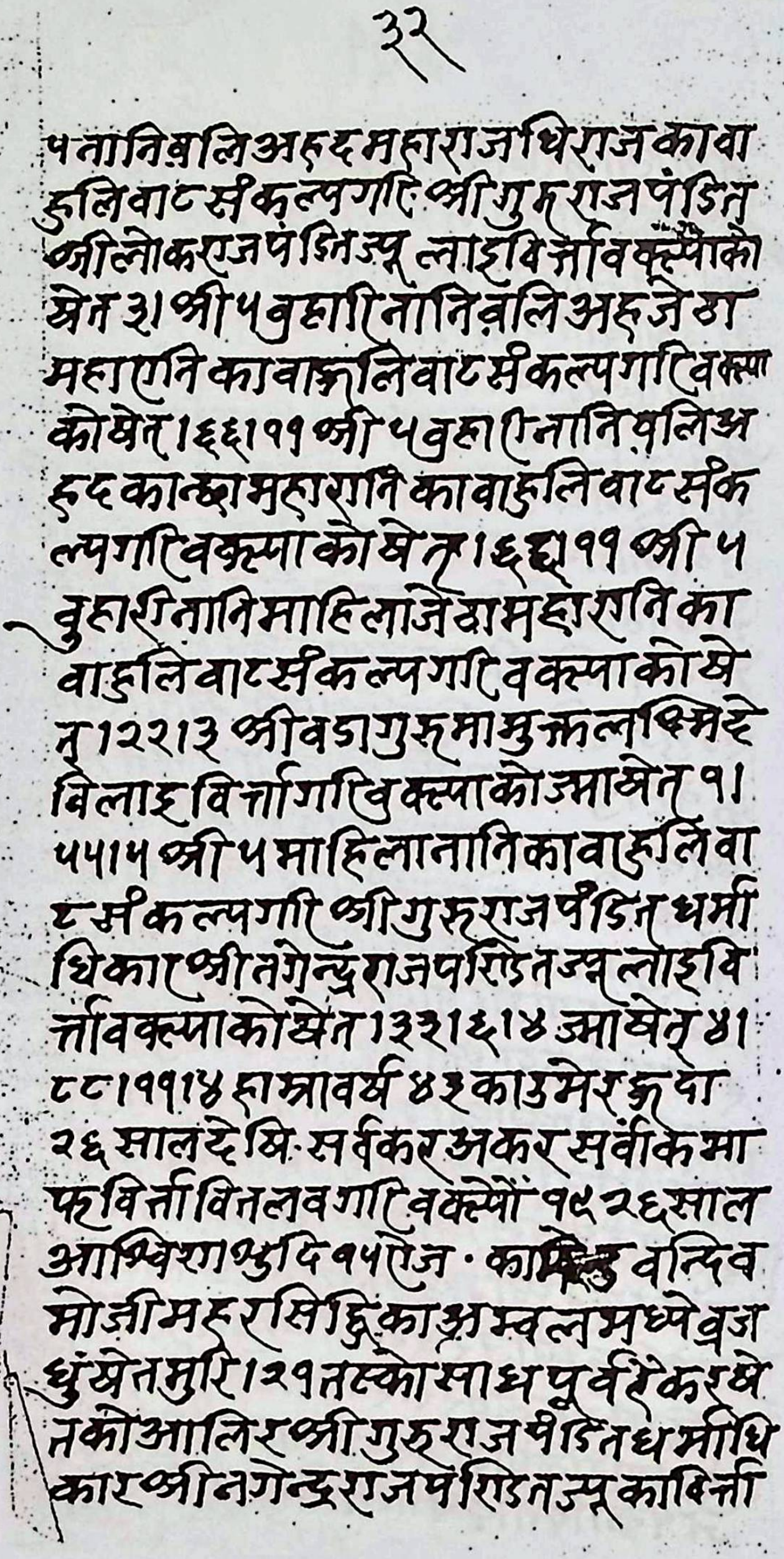

३२

५नानिब्रलिअह्लदमहाराजधिराजकावा
हुलिवाटसंकल्पगरि श्रीगुरुराजपंडित
श्रीलोकराजपंडितज्यूलाइविर्ताविकस्याँको
खेत३।श्री५वुहारीनानिब्रलिअह्लजेठा
महारानिकावाहुलिवाटसंकल्पगरिविकस्या
कोखेत।६६।११ श्री ५ वुहारीनानिब्रलिअ
ह्लदकान्छामहारानिकावाहुलिवाटसंक
ल्पगरिविकस्याकोखेत।६६।११ श्री ५
वुहारीनानिमाहिलाजेठामहारानिका
वाहुलिवाटसंकल्पगरिवकस्याकोखे
त।२२।३ श्रीवडागुरुमामुक्तलक्ष्मिदे
विलाइविर्तागरिविकस्याकोज्माखेत १।
५५।५ श्री ५ माहिलानानिकावाहुलिवा
टसंकल्पगरी श्रीगुरुराजपंडितधर्मा
धिकार श्रीनगेन्द्रराजपण्डितज्यूलाइवि
र्ताविकस्याकोखेत।३२।६।४ ज्माखेत४।
८८।११।४ हाम्रावर्ष ४२ काउमेरकुपा
२६ सालदेखि सर्वकरअकर सर्वाकमा
फ बिर्ता विनलवगरिवक्स्यौं १९२६ साल
आश्विनशुदि १५ रोज · [illegible] वन्दिव
मोजीमहरसिंहिकाअम्वलमध्येव्रज
धुंखेतमुरि।२१तस्कोसाधपुर्वईकरखे
तकोआलिर श्रीगुरुराजपंडितधर्माधि
कार श्रीनगेन्द्रराजपण्डितज्यूकाबिर्ता

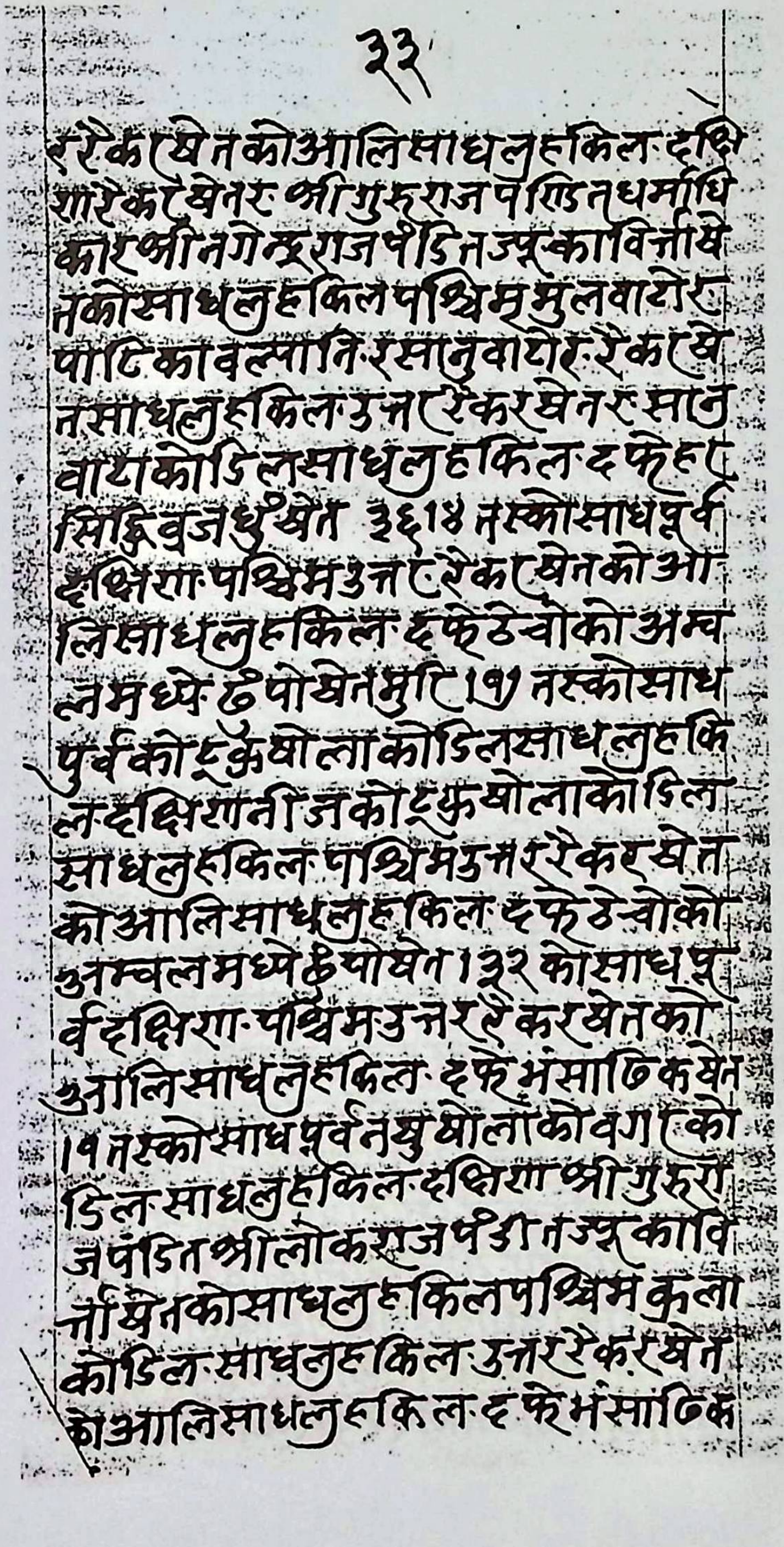

३३

ररैकरषेतकोआलिसाधलुहकिल·दक्षि
णरैकरषेतर·श्रीगुरुराजपण्डितधर्माधि
कारश्रीनगेन्द्रराजपंडितज्यूकाविर्त्ताषे
तकोसाधलुहकिलपश्चिममुलवाटोर
पाटिकावल्लातिरसानुवाटोर·रैकरषे
तसाधलुहकिल·उत्तररैकरषेतर·सातं
वाटाकोडिलसाधलुहकिल·दफेहरु
सिद्धिवुजथुषेत ३६।४ तस्कोसाधपूर्व
दक्षिण·पश्चिमउत्तर·रैकरषेतकोआ
लिसाधलुहकिल·दफेठेवोकोअम्व
लमध्येकुपोषेतमुरि।१७ तस्कोसाध
पुर्वकोहुकुषोलाकोडिलसाधलुहकि
ल·दक्षिणानीजकोहुकुषोलाकोडिल
साधलुहकिल·पश्चिमउत्तररैकरषेत
कोआलिसाधलुहकिल·दफेठेवोको
अम्वलमध्येकुंपोषेत।३२ कोसाधपू
र्वदक्षिण·पश्चिमउत्तररैकरषेतको
आलिसाधलुहकिल·दफेभंसाठिकषेत
।१ तस्कोसाधपूर्वतषुषोलाकोवगरको
डिलसाधलुहकिल·दक्षिणश्रीगुरुरा
जपंडितश्रीलोकराजपंडितज्यूकावि
र्त्ताषेतकोसाधलुहकिलपश्चिमकुला
कोडिल·साधलुहकिल·उत्तररैकरषेत
कोआलिसाधलुहकिल·दफेभंसाठिक

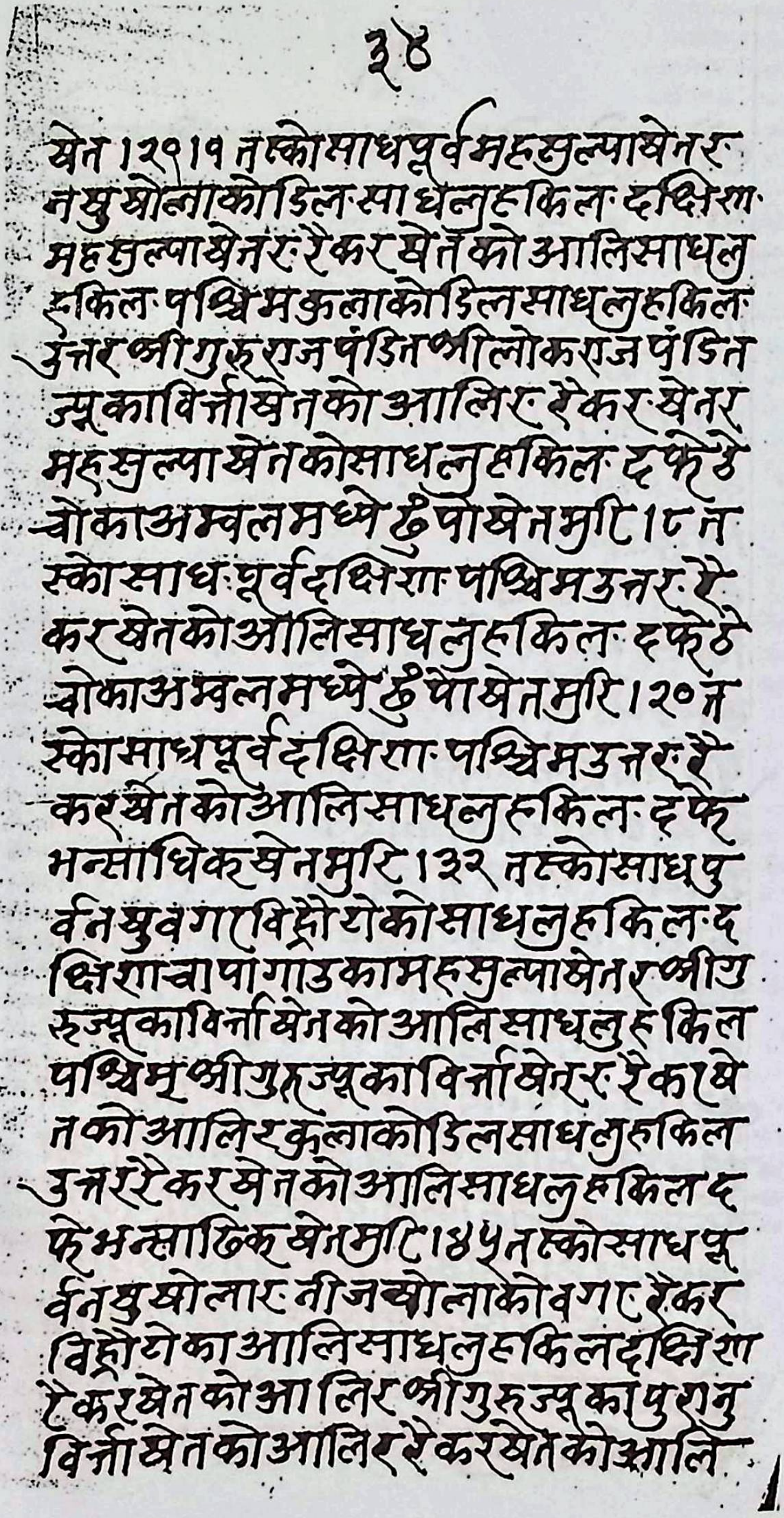

३४

षेत।२९।१ तस्कोसाधपूर्वमहसुल्याषेतर:
नषुषोलाकोडिल:साधलुहकिल: दक्षिण:
महसुल्याषेतर: रैकरषेतकोआलिसाधलु
हकिल: पश्चिमकुलाकोडिलसाधलुहकिल:
उत्तर श्रीगुरुराजपंडित श्रीलोकराजपंडित
ज्यूकाविर्त्ताषेतकोआलिर: रैकर:षेतर
महसुल्याषेतकोसाधलुहकिल: दफेठे
चोकाअम्बलमध्ये ढु पोषेतमुरि।८ त
स्कोसाध: पूर्वदक्षिण: पश्चिमउत्तर: रै
करषेतकोआलिसाधलुहकिल: दफेठे
चोकाअम्बलमध्ये ढु पोषेतमुरि।२० त
स्कोसाधपूर्वदक्षिण: पश्चिमउत्तर: रै
करषेतकोआलिसाधलुहकिल: दफे
भन्साधिकषेतमुरि।३२ तस्कोसाधपु
र्वनषुवगर(विह्रोयेकोसाधलुहकिल: द
क्षिणाचापागाउकामहसुल्याषेतर श्रीगु
रुज्यूकाविर्त्ताषेतकोआलिसाधलुहकिल
पश्चिम: श्रीगुरुज्यूकाविर्त्ताषेतर: रैकाषे
तकोआलिर कुलाकोडिलसाधलुहकिल
उत्तररैकरषेतकोआलिसाधलुहकिलद
फेभन्साधिकषेतमुरि।४५ तस्कोसाधपू
र्वनषुषोलार: नीजषोलाकोवगर: रैकर
विह्रोयेका आलिसाधलुहकिल दक्षिण
रैकरषेतकोआलिर श्रीगुरुज्यूकापुरानु
विर्त्ताषेतकोआलिर रैकरषेतकोआलि

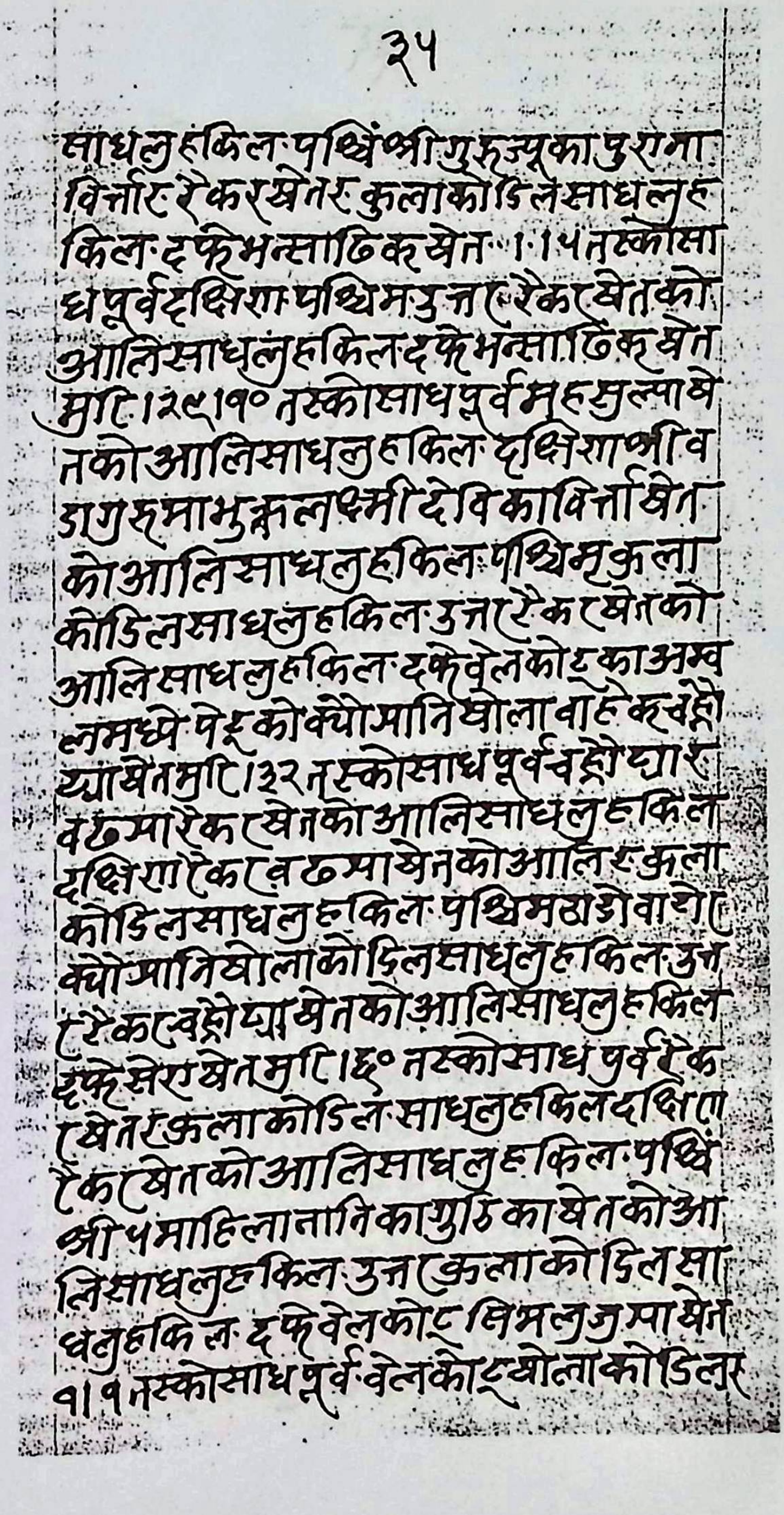

३५

साधलुहकिल·पश्चिंश्रीगुरुज्यूकापुराना
विर्त्तार:रैकरखेतर:कुलाकोडिलेसाधलुह
किल·दफेभन्साढिकखेत।·।५तस्कोसा
धपूर्वदक्षिण·पश्चिमउत्तररैकखेतको
आलिसाधलुहकिल·दफेभन्साढिकखेत
मुरी।२९।१० तस्कोसाधपूर्वमहसुल्याखे
तकोआलिसाधलुहकिल·दक्षिणश्रीव
डागुरुमाभुक्तलक्ष्मीदेविकाविर्त्ताखेत
कोआलिसाधलुहकिल·पश्चिमकुला
कोडिलसाधलुहकिल·उत्तररैकखेतको
आलिसाधलुहकिल·दफेवेलकोटकाअम्व
लमध्येपेटकोक्योमातिखोलावाहेकवह्ने
खाखेतमुरी।३२ तस्कोसाधपूर्ववह्नेखार
वढमारैकखेतकोआलिसाधलुहकिल
दक्षिणरैकवढमाखेतकोआलिरकुला
कोडिलसाधलुहकिल·पश्चिमठाडोवारोर
क्योमातिखोलाकोडिलसाधलुहकिल·उत्त
ररैकवह्नेखाखेतकोआलिसाधलुहकिल
दफेसेराखेतमुरी।६० तस्कोसाधपूर्वरैक
खेतरकुलाकोडिल·साधलुहकिलदक्षिण
रैकखेतकोआलिसाधलुहकिल·पश्चिं
श्री५माहिलानातिकागुठिकाखेतकोआ
लिसाधलुहकिल·उत्तरकुलाकोडिलसा
धलुहकिल·दफेवेलकोटलिमलजमाखेत
१।१ तस्कोसाधपूर्व·वेलकोटखोलाकोडिलर

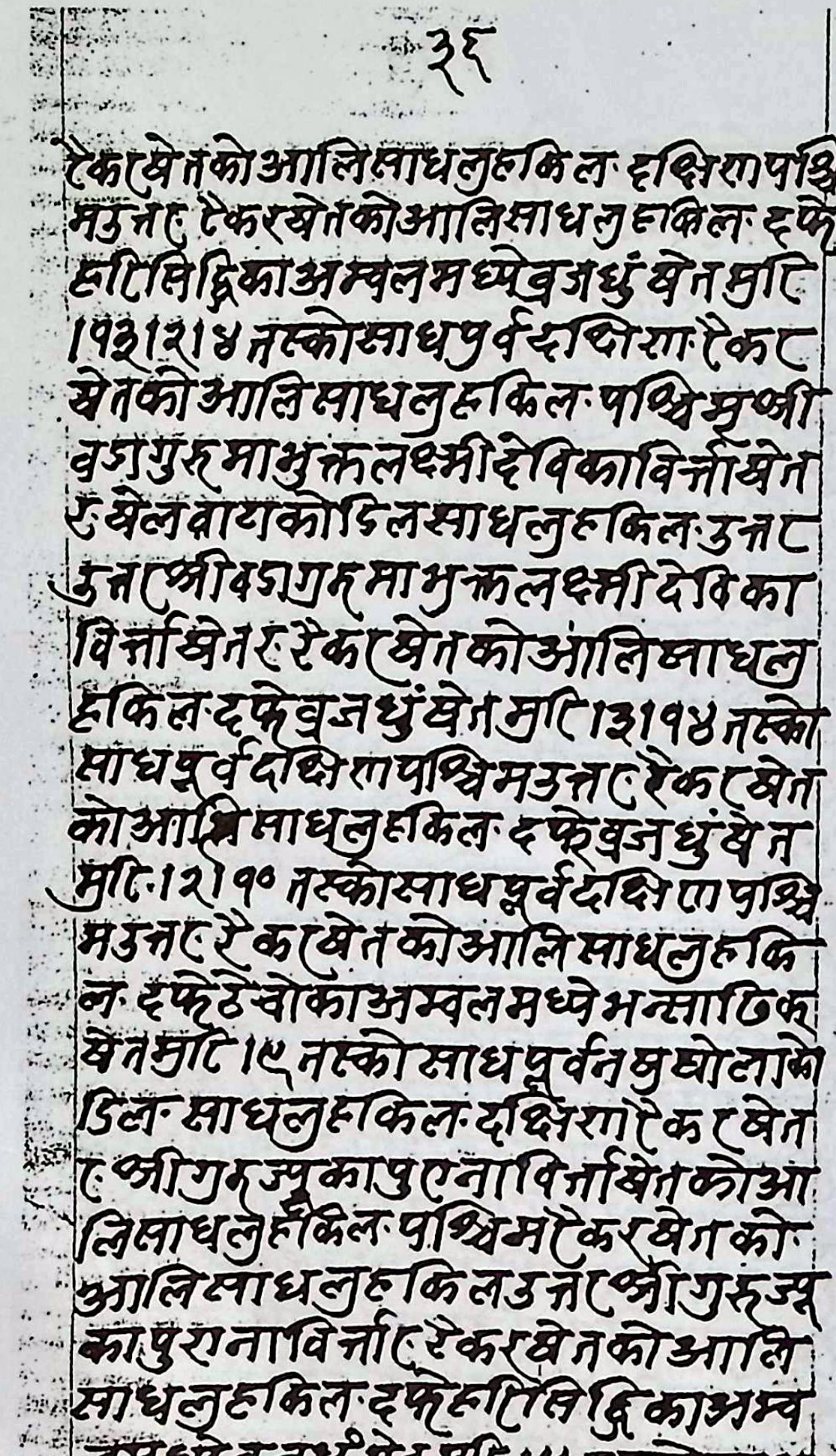

३६

रैकखेतकोआलिसाधलुहकिल· दक्षिरापश्चि
मउत्तर॰ रैकरखेतकोआलिसाधलुहकिल· दफे
हरिसिद्धिकाअम्वलमध्येव्रजधुंखेत मुरि
।१३।२।४ तस्कोसाधपुर्वदक्षिरा· रैकर
खेतकोआलिसाधलुहकिल· पश्चिमश्री
वृजगुरुमाभुक्तलक्ष्मीदेविकाविर्त्ताखेत
र॰ खेलवायकोडिलसाधलुहकिल· उत्तर
उत्तरश्रीवृजगुरुमाभुक्तलक्ष्मीदेविका
विर्त्ताखेतर॰ रैकखेतकोआलिसाधलु
हकिल· दफेव्रजधुंखेत मुरि।३।१४ तस्को
साधपूर्वदक्षिरापश्चिमउत्तर॰ रैकखेत
कोआलिसाधलुहकिल· दफेव्रजधुंखेत
मुरि।२।१० तस्कोसाधपूर्वदक्षिरापश्चि
मउत्तर॰ रैकखेतकोआलिसाधलुहकि
ल· दफेठेचोकाअम्वलमध्येभन्साठिक
खेतमुरि।९ तस्कोसाधपूर्वनमुघोलाको
डिल· साधलुहकिल· दक्षिरा॰ रैकखेत
र॰ श्रीगुरुज्यूकापुरनाविर्ताखेतकोआ
लिसाधलुहकिल· पश्चिमरैकरखेतको·
आलिसाधलुहकिलउत्तरश्रीगुरुज्यू
कापुरनाविर्ता॰ रैकरखेतकोआलि
साधलुहकिल· दफेहरिसिद्धिकाअम्व
लमध्येव्रजधुंखेत मुरि।५ तस्कोसाध
पूर्वदक्षिरापश्चिमउत्तर॰ रैकखेतको
आलिसाधलुहकिल· दफेठेचोकाअम्व

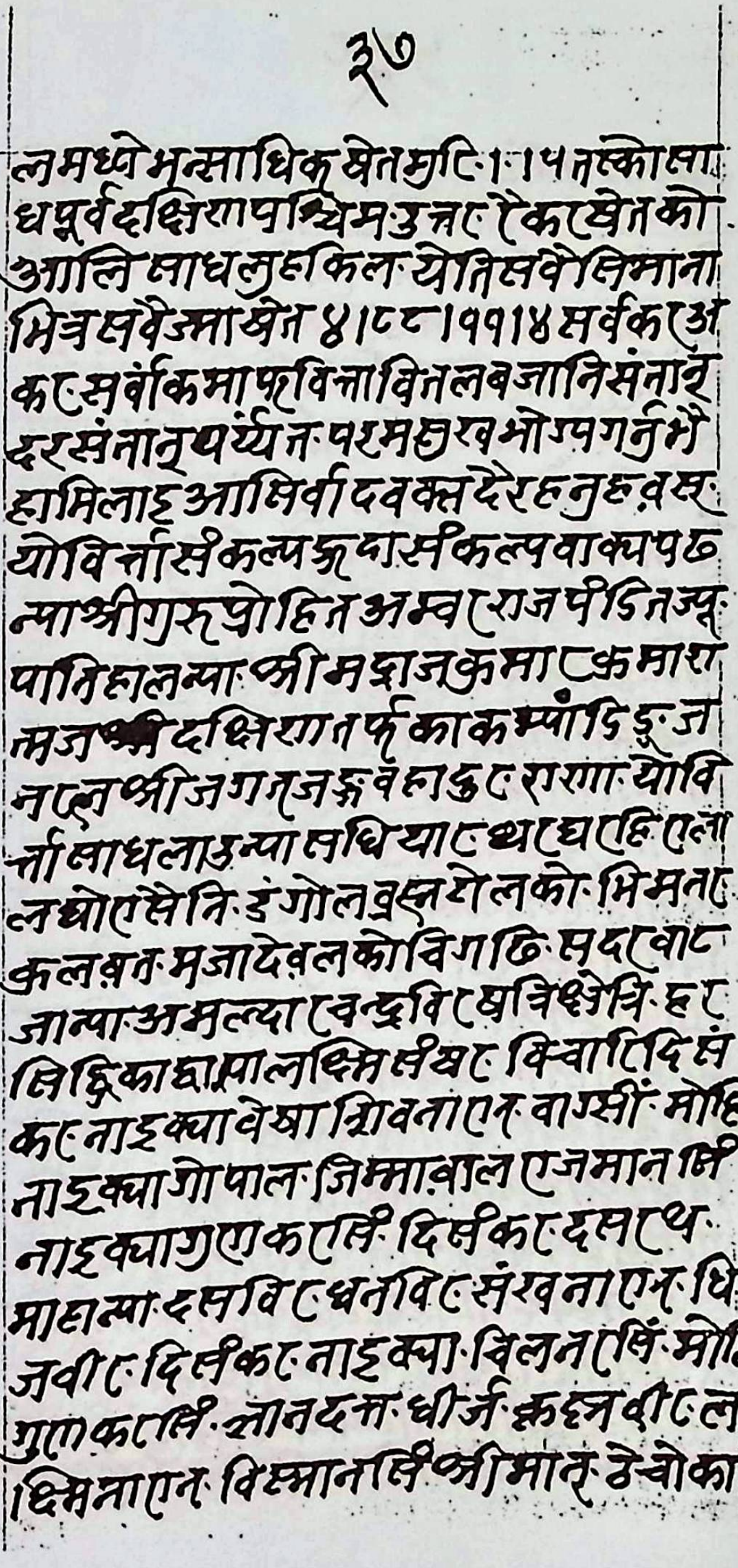

३७

लमध्ये भुस्साधिक षेत मुरि ११५ तस्को सा
ध पूर्व दक्षिण पश्चिम उत्तर४ कै षेतको
आलि साध लुहकिल· येति सबै सिम्माना
भित्र सबै ज्मा षेत ४।८८।१११४ सर्वकर अ
कर सर्वांकमाफ विना वितलब जानि संतानै
दरसंतानु पर्य्यंत· परमसुख भोग्य गर्नु भै
हामिलाइ आसिर्वाद वक्सदै रहनु हवस·
योवितर्तासी कल्पकृदासी कल्प वाक्य पछ
न्याश्रीगुरुप्रोहित अम्बरराज पंडितज्यू·
पानि हालन्या· श्री महाराजकुमार कुमारा
त्मज [illegible] दक्षिणा तर्फका कम्यांडिङ ज
नरल श्री जगतजङ्ग वहादुर राणा· योवि
र्तासाध लाउन्या सधियार थरघर हिएलो
लघोरसेनि· डुंगोल ब्रह्मटोलको· भिमता
कुलशत· मजा देवलको विगाछि· सदरवाट
जान्या· अमल्दार बेन्द्रविक्रम छेत्री· हर
लिच्छिकाद्वारपाल लक्ष्मिसींघर किवारिदिसं
कर नाइक्या वेषा शिवनाएन· वाग्सी· मोहि
नाइक्या गोपाल· जिम्मावाल एजमान सि
नाइक्या गुरुएकरसि· दिसीकर दसरथ·
माझ्या· दसविर धनविर संखनाएन· धि
जवीर· दिसीकर· नाइक्या· विलनरसि· मोहि
गुरुकरसि· लानदस· धीज· कृष्णवीर ल
क्ष्मिनाएन· विस्मानरसि श्रीमात्र ठेचोका

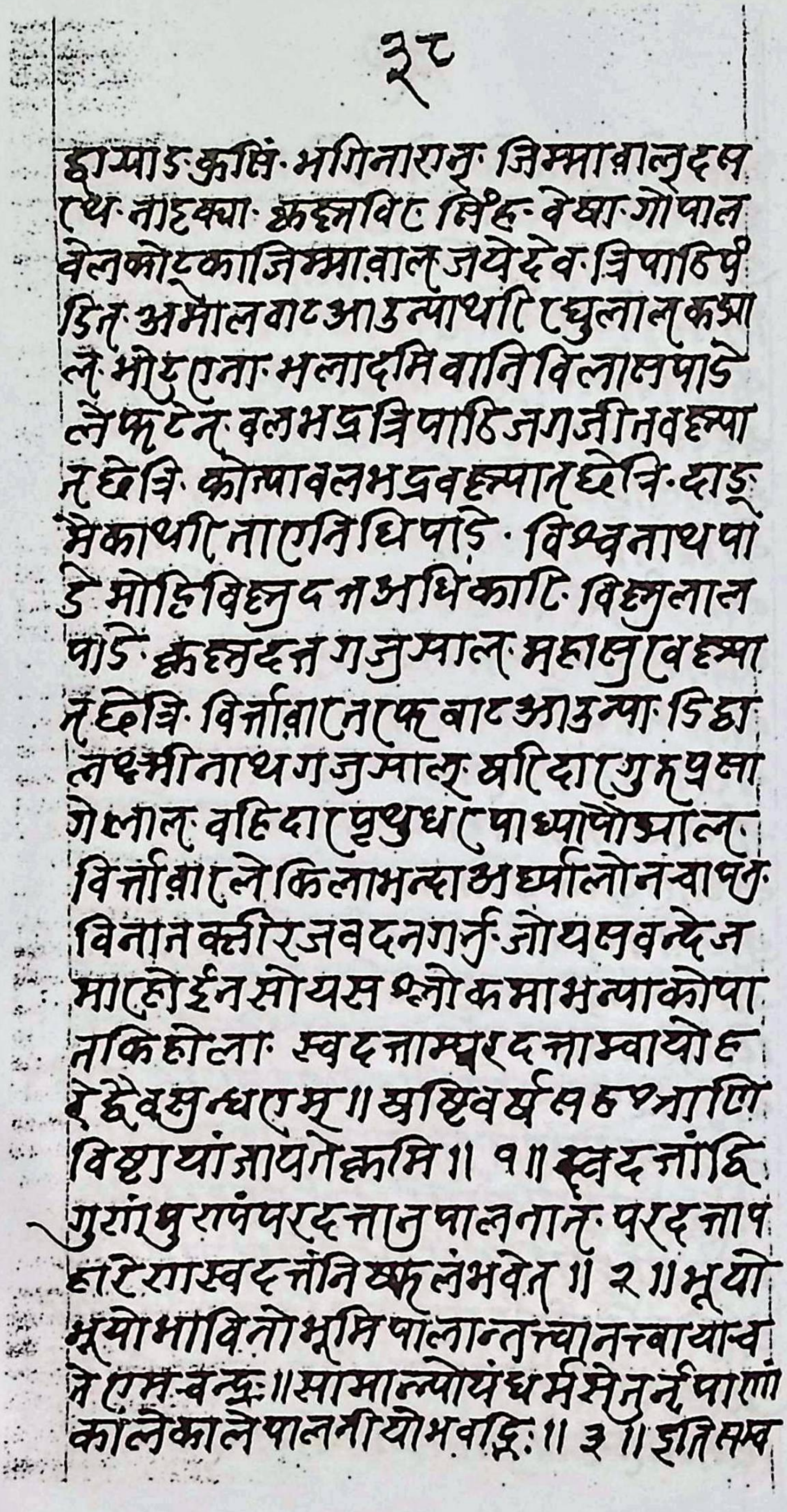

३८

हुम्पाड कृष्णसिं · भगिनाराम् · जिम्मावाल दस
रथ · नाइक्या · कृष्णविर सिंह · वेग्रा · गोपाल
वेलकोट्का जिम्मावाल जयदेव · त्रिपाठि पं
डित · अमोलवाट आउन्या थापा घुलाल कप्ता
ले · मोहएना · भलादमि वानि विलास पाडे
लेफटेन · वलभद्र त्रिपाठि जगजीत वस्न्या
न छेत्रि · कोत्पा वलभद्र वस्न्यात छेत्रि · दाड
मेका थापा नाएनि धि पाडे · विश्वनाथ पा
डे मोहि विष्णुदत्त अधिकारि · विष्णुलाल
पाडे · कृष्णदत्त गजुर्याल · महाजु वस्न्या
न छेत्रि · विर्जाबाले फेवाट आउन्या · डिठा
लक्ष्मीनाथ गजुर्याल · बहिदार गुरुप्रसा
गेलाल · वहिदार पृथुधर पाध्या पोख्र्याल ·
विर्जाबाले किलाभन्दा अघ्यालो नचापनु ·
विनान क्षीर जव दन गर्नु · जो यस वन्देज
मा होईन सो यस श्लोकमा भन्याको पा
तकि होला · स्वदत्ताम्परदत्ताम्वा यो ह
रेद्वसुन्धराम् ॥ षष्ठिवर्षसहस्राणि
विष्ठायां जायते कृमि ॥ १ ॥ स्वदत्तां द्वि
गुणं पुण्यं परदत्तानुपालनात् · परदत्ताप
हारेण स्वदत्तं निष्फलं भवेत ॥ २ ॥ भूयो
भूयो भाविनो भूमिपालान्तन्त्वानत्त्वा याच
ते रामचन्द्रः ॥ सामान्योयं धर्मसेतुर्नृपाणां
काले काले पालनीयो भवद्भिः ॥ ३ ॥ इति सम्व

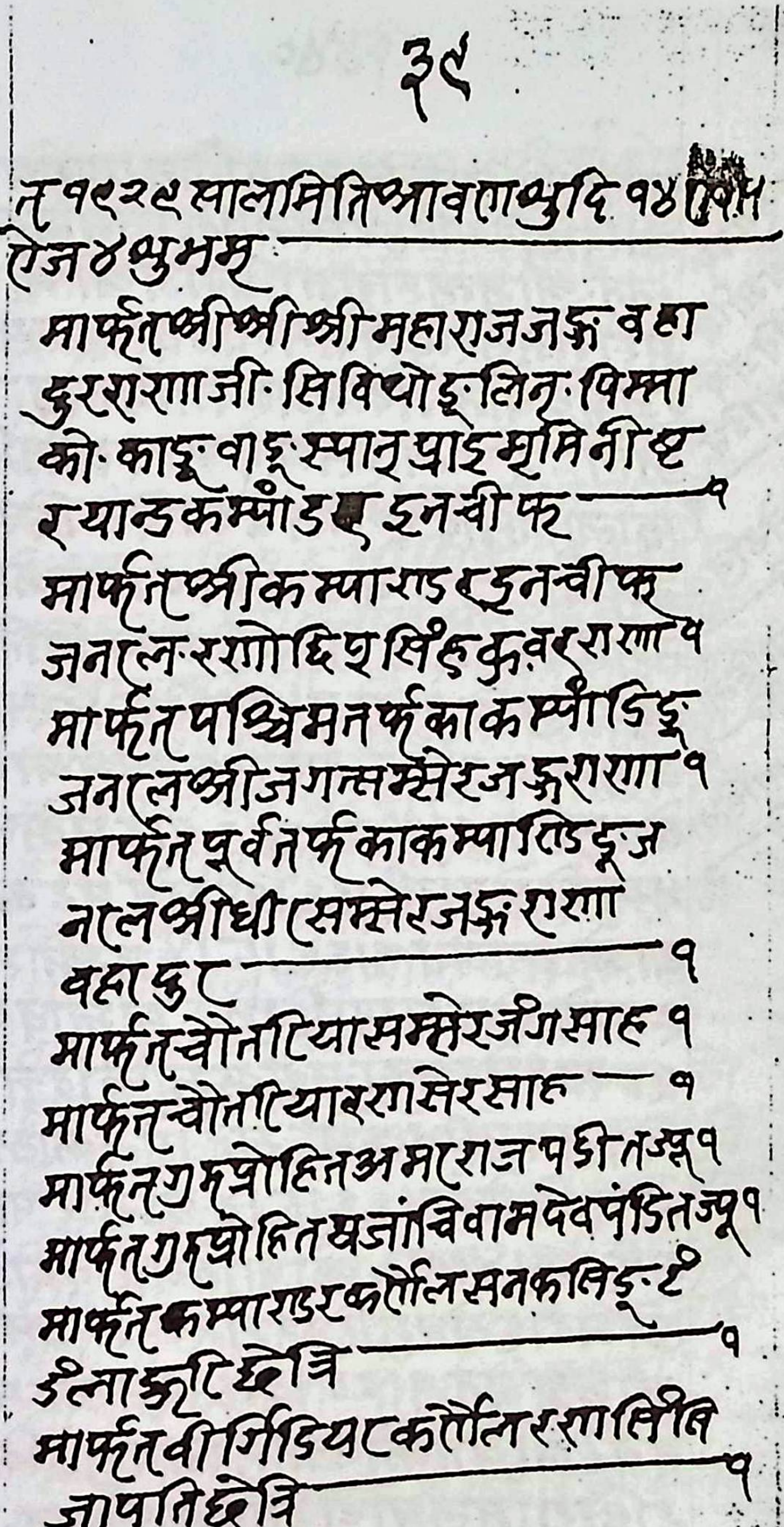

३९

त् १९२९ साल मिति श्रावण शुदि १४ रो
ज ४ शुभम्

मार्फत् श्री श्री श्री महाराज जङ्ग बहा
दुर राणा जी. सि. वि. थोङ्लिन्. पिम्मा
को. काङ् वाङ् स्यान् प्राइ मीनिष्ट
र याण्ड कम्याण्डर इनचीफ ——— १

मार्फत् श्री कम्याण्डर इनचीफ
जनरल रणोद्दिप सिंह कुवर राणा १
मार्फत् पश्चिम तर्फका कम्याण्डिङ्
जनरल श्री जगत्सम्सेर जङ्ग राणा १
मार्फत् पूर्व तर्फका कम्याण्डिङ् ज
नरल श्री धीरसम्सेर जङ्ग राणा
बहादुर ——— १
मार्फत् चौतरिया सम्सेरजङ्ग साह १
मार्फत् चौतरिया रणसेर साह ——— १
मार्फत् गुरुप्रोहित अमरराज पंडितज्यू १
मार्फत् गुरुप्रोहित मजांचि वामदेव पंडितज्यू १
मार्फत् कम्याण्डर कर्णेल सनकसिंह टं
डन छेत्रि ——— १
मार्फत् ब्रीगिडियर कर्णेल रणजित
जापति छेत्रि ——— १

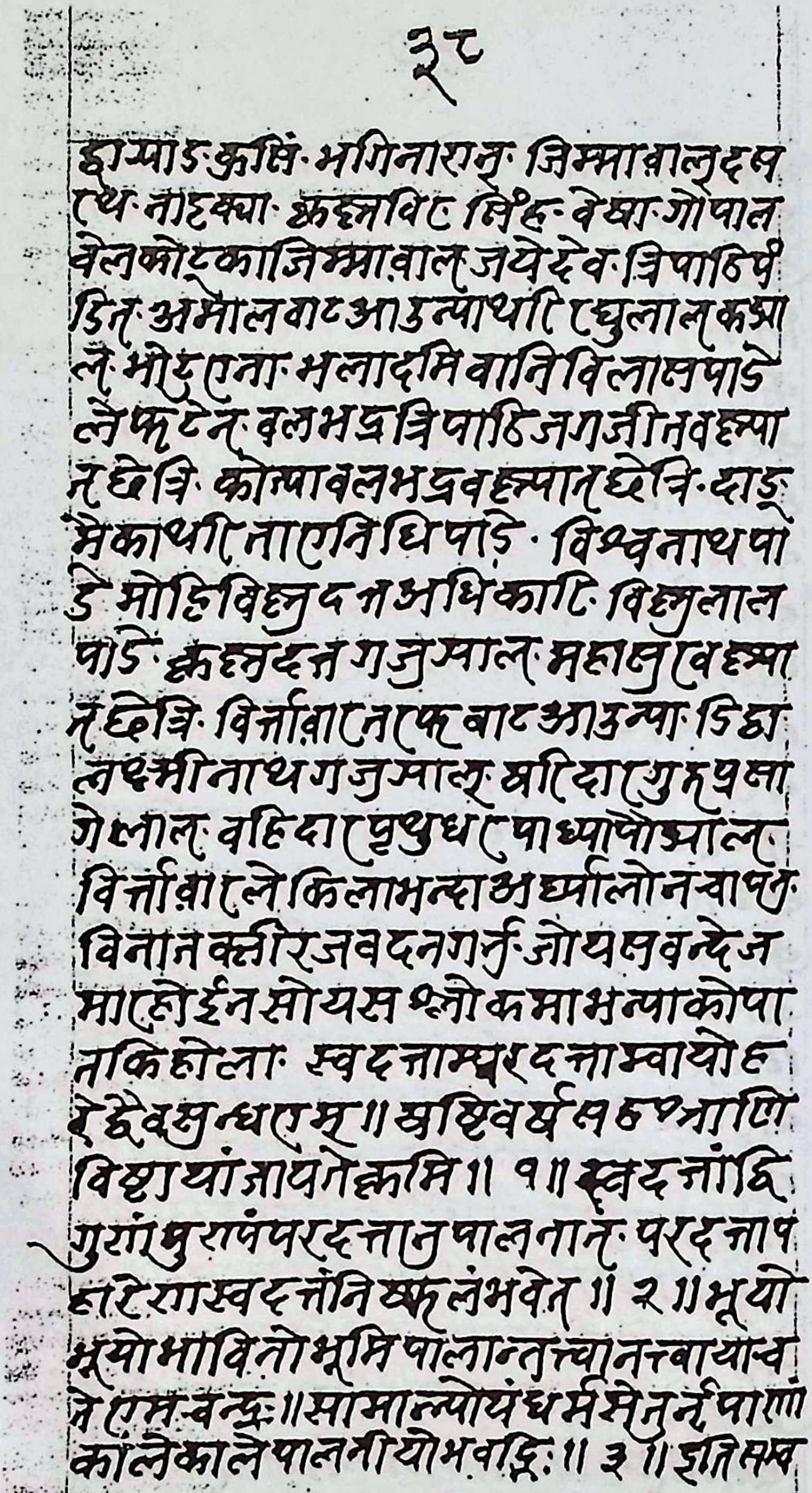

३८

ड्याग्याङ कुलिं · भगिनारान् · झिम्म्यावाल्दस
त्थ · नाटक्या · कृष्णविर सिंह · वेग्या · गोपाल
वेलकोट्का झिम्म्यावाल जयेदेव · त्रिपाठि पं
डित · अमोलवाट आउन्याथरि घुलाल कप्ला
ले · भोट एना · भलादमि वानि विलास पाडे
ले फुटेन · वलभद्र त्रिपाठि जगजीत वह्म्या
न घेत्रि · कोल्पा वलभद्र वह्म्यान घेत्रि · दाङ
भेका थरि नारायनि धि पाड़े · विश्वनाथ पा
डे मोहि विष्णु दत्त अधिकारि · विष्णुलाल
पाडे · कृष्णदत्त गजुर्याल · महासुखे वह्म्या
न छेत्रि · विर्तावाटे फेवाट आउन्या · डिग्रा
लक्ष्मीनाथ गजुर्याल् · सदिरा गुरुप्रसा
गे लाल · वहिदा पृथुधर पाध्या पोख्याल ·
विर्तावाले किला भन्दा अघ्यालो नचापन् ·
विनान क्षीर जवदन गर्नु · जो यसवन्देज
मा होईन सो यस श्लोकमा भन्याको पा
तकि होला · स्वदत्ताम्परदत्ताम्वायो ह
रे द्वे वसुन्धराम् ॥ षष्टिवर्ष सहश्राणि
विष्टायां जायते कृमि ॥ १ ॥ स्वदत्तां द्वि
गुणं पुण्यं परदत्तानु पालनात् · परदत्ताप
हारेणा स्वदत्तं निष्फलं भवेत् ॥ २ ॥ भूयो
भूयो भावि नो भूमि पालान्तन्त्यानन्त्वा याच
ते एम-व-न्द्रः ॥ सामान्योयं धर्मसेतुर्न पाणां
काले काले पालनीयो भवद्भिः ॥ ३ ॥ इति सम्व

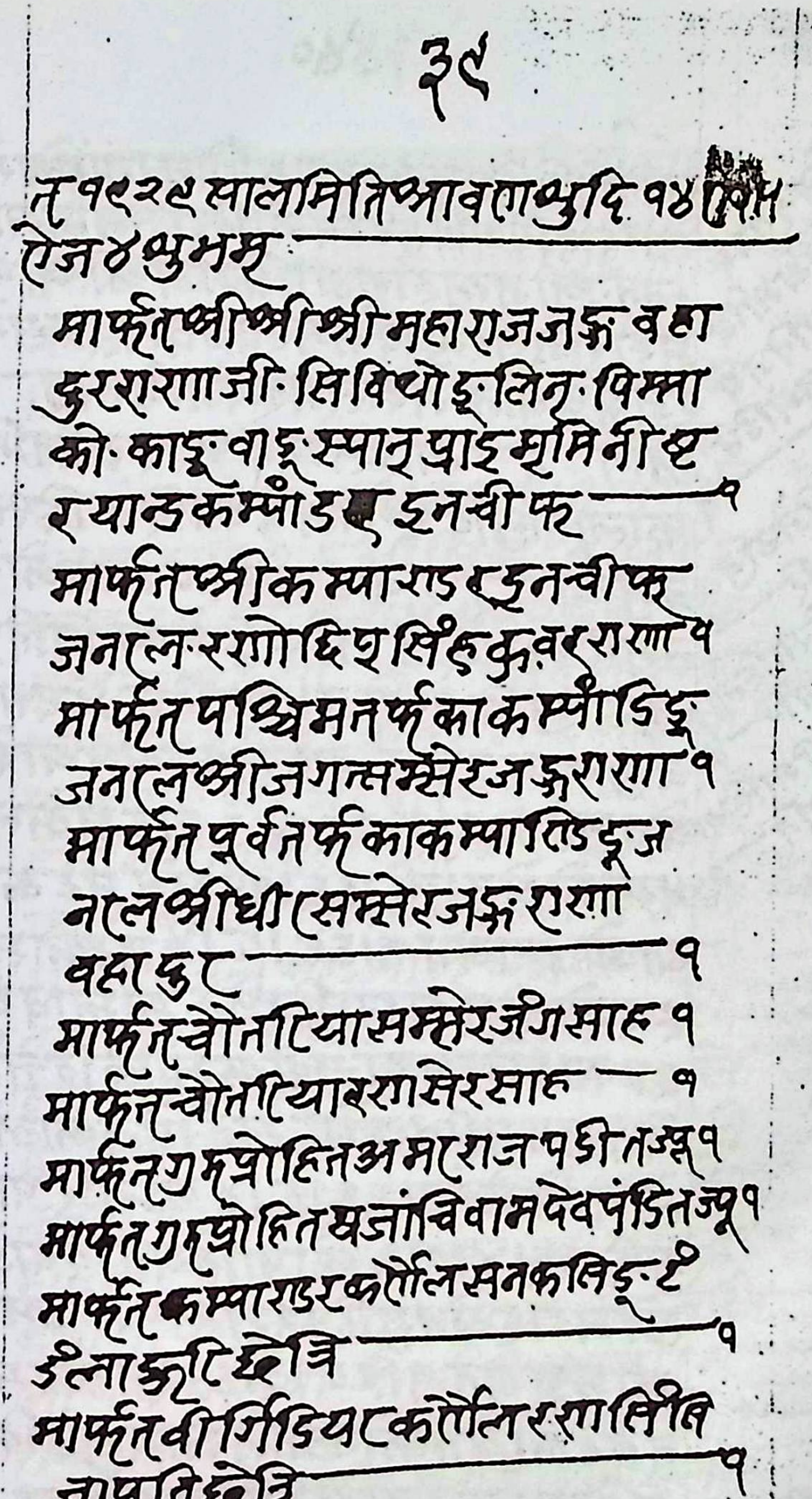

३९

त् १९२९ सालमिति श्रावण शुदि १४ रो
ज ४ शुभम्

मार्फत श्री ३ श्री महाराज जङ्ग बहा
दुर राणा जी· सि बि पी इ· लिन्· पिम्मा
को· काइ· बाइ· स्पान प्राइ म मिनी स्ट
र यान्ड कम्याँडर इनचीफ ——— १

मार्फत श्री कम्याण्डर इनचीफ
जनरल रणोद्दिप सिंह कुँवर राणा १

मार्फत पश्चिम तर्फका कम्याँडिङ
जनरल श्री जगत्समसेर जङ्ग राणा १

मार्फत पूर्व तर्फका कम्यांडिङ ज
नरल श्री धीरसम्सेर जङ्ग राणा
बहादुर ——— १

मार्फत चौतरिया सम्सेर जङ्ग साह १

मार्फत चौतरिया रणसेर साह ——— १

मार्फत गुरु पुरोहित अमरराज पंडित ज्यू १

मार्फत गुरु पुरोहित मजांचि वामदेव पंडित ज्यू १

मार्फत कम्याण्डर कर्णैल सनकसिंह टं
डेलाकुरि छेत्रि ——— १

मार्फत बीगेडियर कर्णैल रणजीत
जापति छेत्रि ——— १

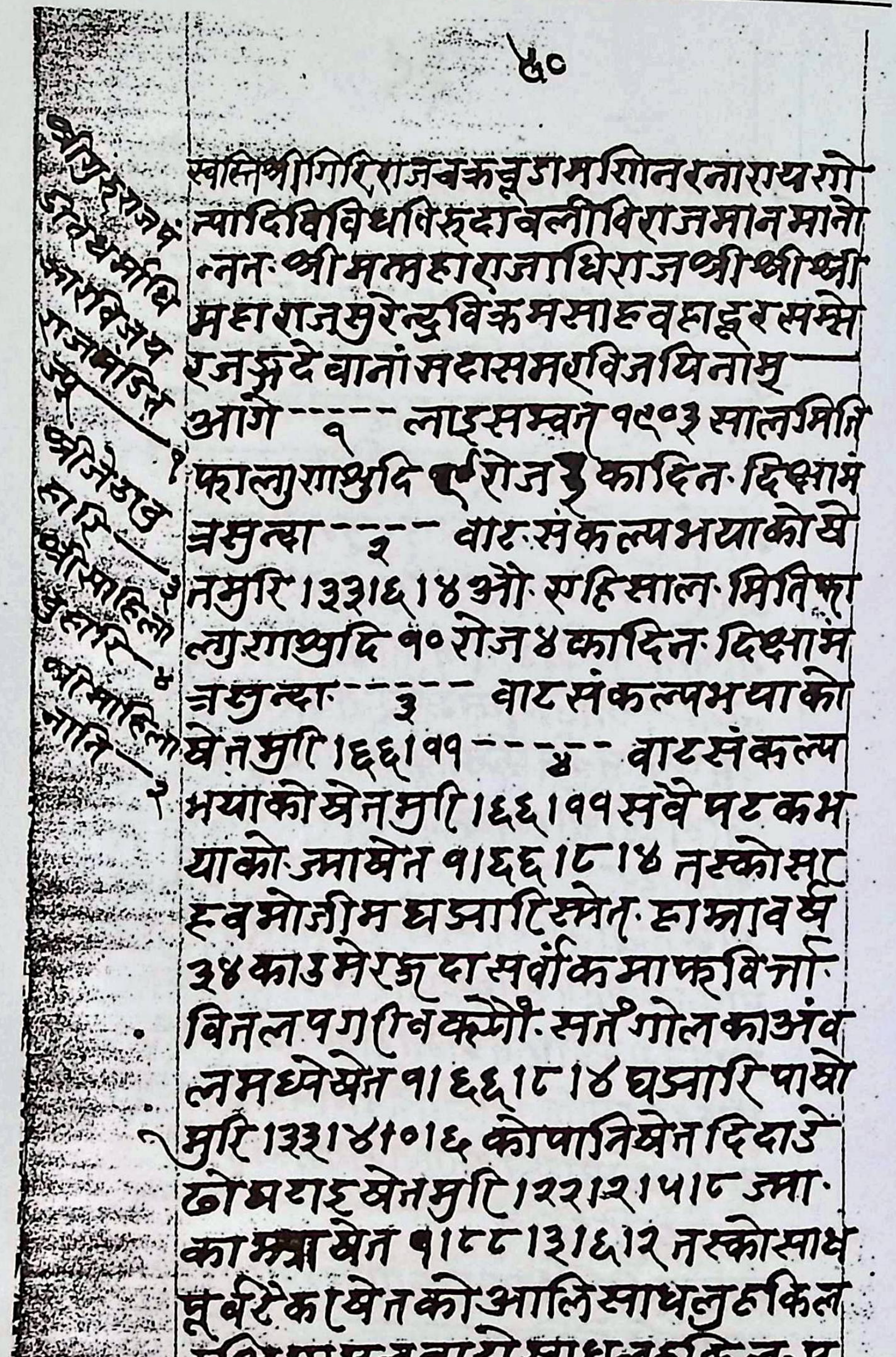

५०

श्रीगुरुराजवंशधर्माधिकारविजयराजपंडितज्यू १
श्रीजेठाबहादुर ३
श्रीमाहिला बुहारी ४
श्रीमाहिला नाति २

स्वस्तिश्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणे
त्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानो
न्नत श्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्री
महाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहवहादुरसम्से
रजङ्गदेवानांसदासमरविजयिनाम्
आगे --- १ --- लाइसम्वत १९०३ सालमिति
फाल्गुणशुदि ९ रोज ३ कादिन दिक्षामं
त्रसुन्या --- २ --- वार संकल्पभयाको षे
तमुरि १३।६।१४ ओ एहिसाल मिति फा
ल्गुणशुदि १० रोज ४ कादिन दिक्षामं
त्रसुन्या --- ३ --- वार संकल्पभयाको
षेतमुरि।६।११ --- ४ --- वार संकल्प
भयाको षेतमुरि।६।११ सबै पटकभ
याको ज्माषेत १।६६।८।१४ नस्कोसद
रबमोजीम घज्ञारिस्मेत हाम्रावर्ष
३४ काउमेरजुदा सर्वांक माफबिर्ता
बितलपगरिनक्सौं सतगोलकाअंच
लमध्येषेत १।६६।८।१४ घज्ञारिपाषे
मुरि १३।४।०।६ कोपानिषेत दिदाउ
ढोभराइषेतमुरि १२।२।५।८ ज्मा
का ~~म्मा~~ षेत १।८८।३।६।१२ नस्कोसाध
पूर्वरिकषेतकोआलिसाधलुहकिल
दक्षिणमूलबाटोसाधलुहकिल प

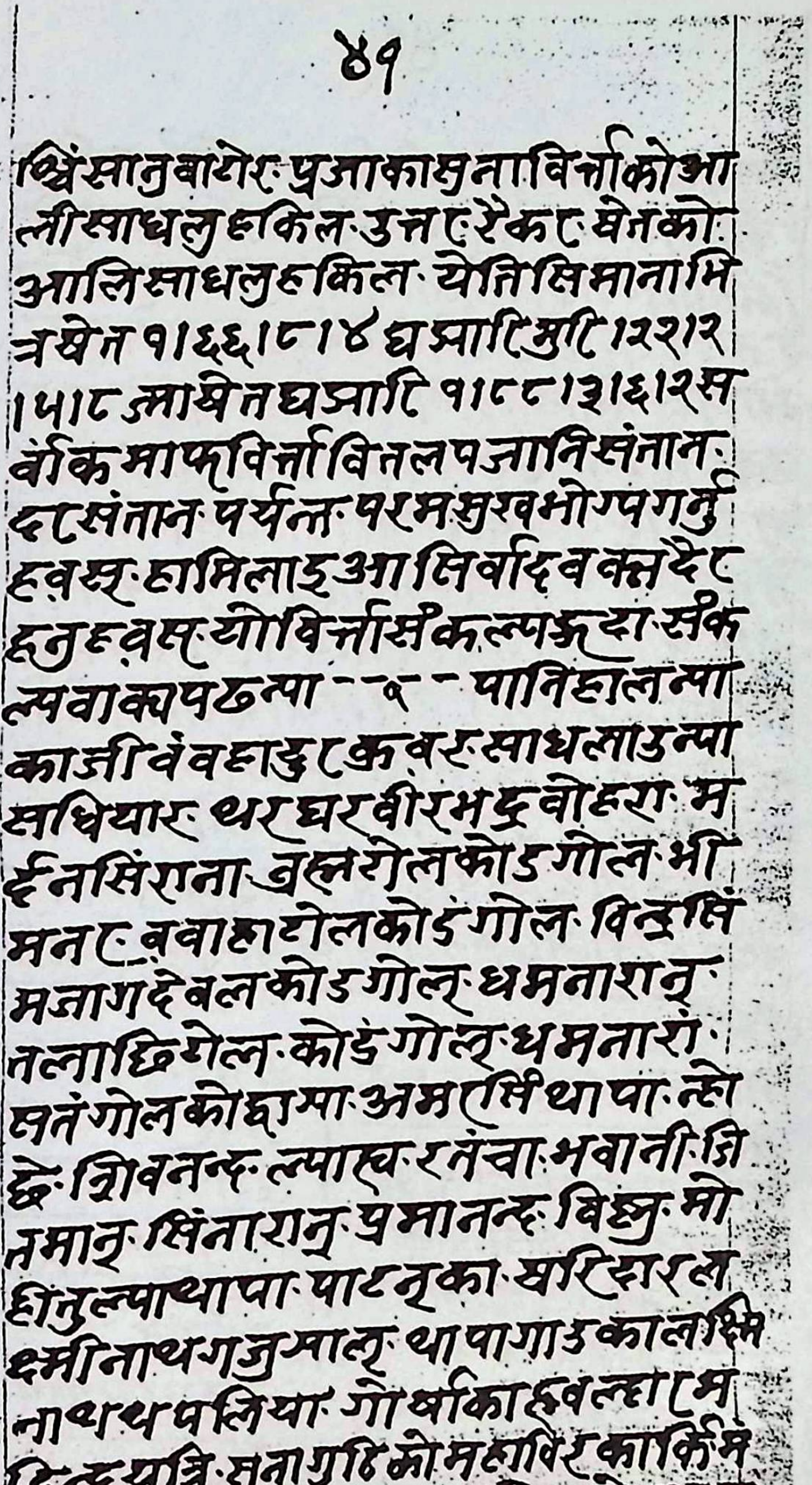

४१

ष्विंसानुवायेर: प्रजाकासुनाविर्त्ताकोआ
लीसाधलुहकिल·उत्तर: रैकर: षेतको:
आलिसाधलुहक्किल· येतिसिमानाभि
त्रषेत १।६६।८।४ घस्याटिमुरि १२।२।२
।५।८ ज्याषेत घस्याटि १।८८।३।६।२ स
र्वंकि माफविर्त्ता वितलप जातिसंतान:
दर संतान पर्यन्त: परमसुखभोग्यगर्नु
हवस्· हामिलाइ आसिर्वाद दिवक्सदैछ
हनु हवस्· योविर्त्तासँकल्पङ्दा सँक
ल्पवाक्यपठन्मा -- ९ -- पातिहालमा
काजी वंवहादुर: कुंवर: साधलाउन्मा
सधियार: थर घर वीरभद्र वोहरा· म
ईनासिंराना ठुलयोलकोडगोल· भी
मन: ववाहायोलकोडगोल· विदुसिं
मजागदेवलकोडगोल: धमनारान्:
तल्लाछियेल· कोडगोल: धमनारां:
सतंगोलकोछामा· अमरसिं थापा· त्सो
छेः शिवनन्द: त्याख्य: रतंचा: भवानी: शि
नमान्: सिंनारान्· प्रमानन्द: विष्णु: मो
हिनुल्पाथापा· पाटनूका· घरिस्नरल
क्ष्मीनाथगजुमालृ· थापागाउकालक्ष्मि
नावाधपलिया· गोषकाहवल्दार म
हिन्दुयत्रि· सुनागुठिको महावीर कार्किम
ढन्कोहर्कवीर आले· नुवाकोट्कोदलम

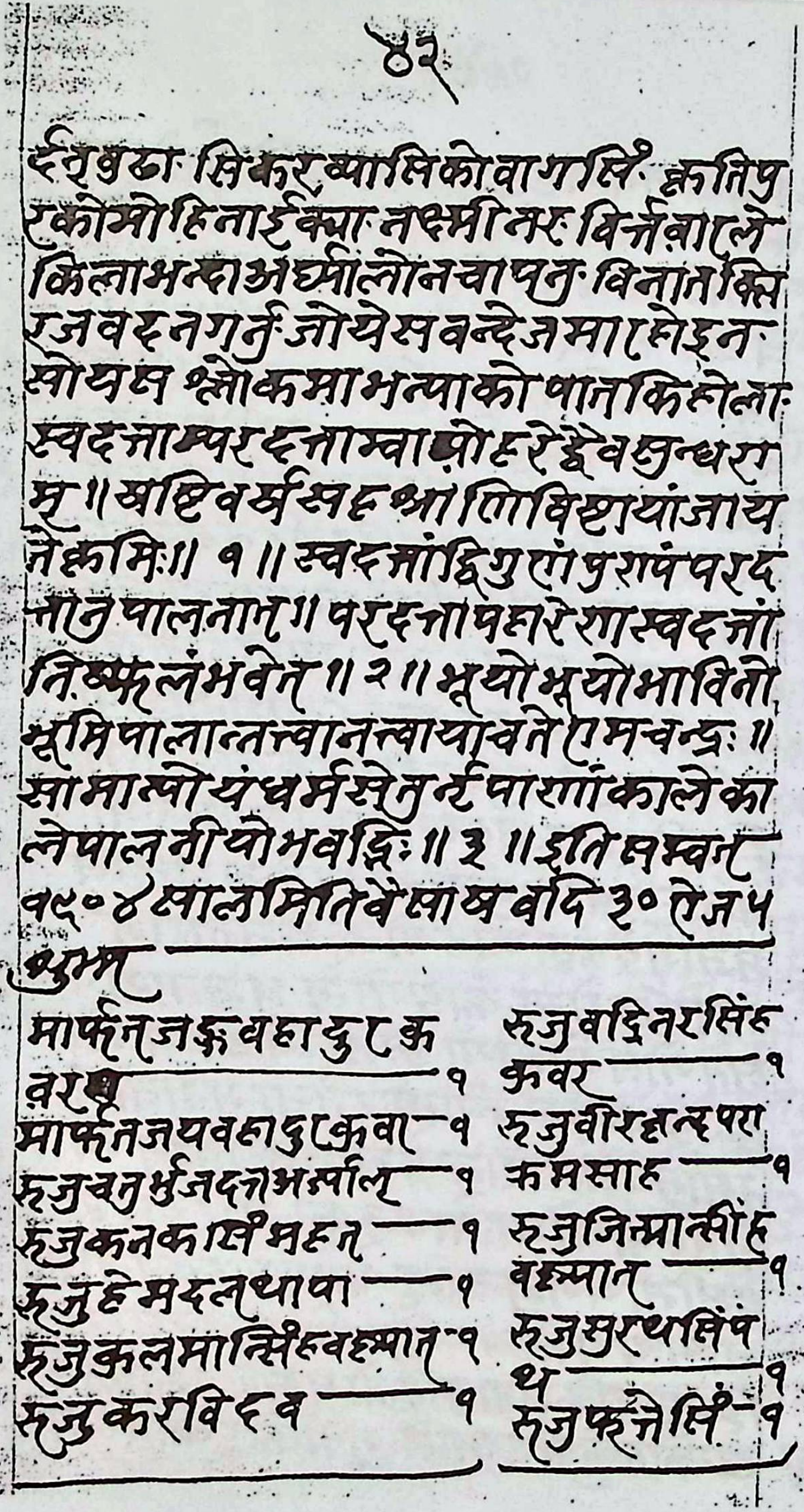

४२

दरिवुडा सिकरष्यालिकोवागलि· कान्तिपु
रकोमोहिनाईक्या· लक्ष्मीनर· विर्जवाले
किल्लाभन्दा अर्घालोनचापनु· विनातकि
रजवरदनगर्नु जोयेसवन्देजमा लेइन·
सोयस श्लोकमाभन्याको पानकिल्ला·
स्वदत्ताम्परदत्ताम्वायोहरेद्वेवसुन्धरा
म् ॥ षष्टिवर्षसहस्राणि विष्टायांजाय
तेक्रमिः॥ १ ॥ स्वदत्तांद्विगुणंपुण्यंपरद
त्तानुपालनम् ॥ परदत्तापहारेण स्वदत्तं
निष्फलंभवेत ॥ २ ॥ भूयोभूयोभाविनो
भूमिपालान्नत्वानत्वायाचते रामचन्द्रः ॥
सामान्योयंधर्मसेतुर्न्रपाणांकालेका
लेपालनीयोभवद्भिः ॥ ३ ॥ इति सम्वत
१९०४ साल मिति वैसाष वदि ३० रोज ५

शुभम

मार्फतजङ्गबहादुरकुवर — १	रुजुबद्रिनरसिंह कवर — १
मार्फतजयबहादुरकुवर — १	रुजुवीरहन्द्पराक्रमसाह — १
रुजुचतुर्भुजदासमल्ल — १	रुजुजितमान्सींह बस्न्यात — १
रुजुकनकसिंमहत — १	रुजुसुरथसिंपथ — १
रुजुहेमदलथापा — १	रुजुफत्तेसिं — १
रुजुकुलमान्सिंहबस्न्यात — १	
रुजुकरविदत्त — १	

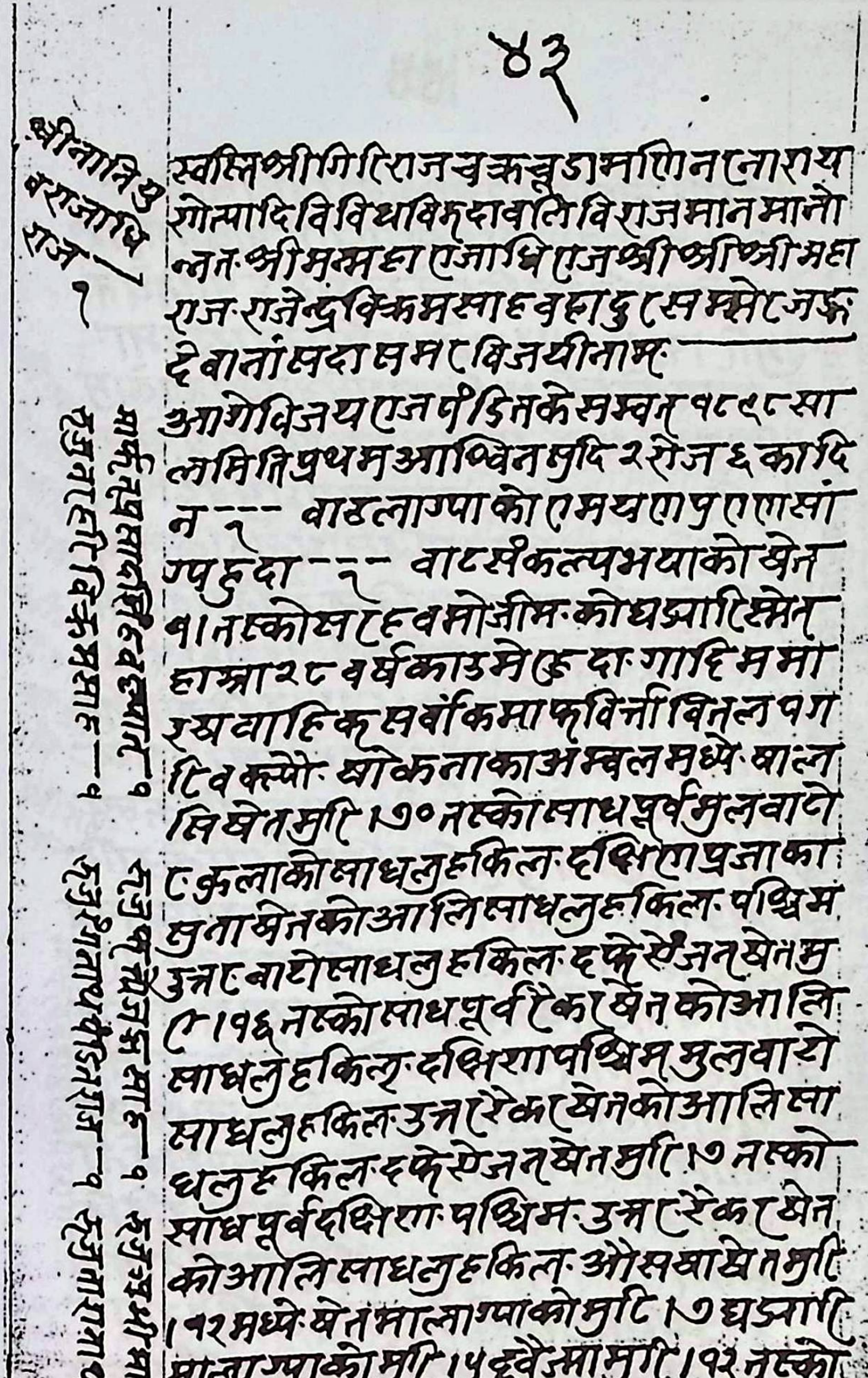

४३

श्रीनाथिउ
वराजाधि
राज १

स्वस्तिश्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनाराय
णेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानो
न्नत श्रीमन्महाराजाधिराज श्री श्री श्री महा
राज राजेन्द्रविक्रमसाह बहादुर समसेर जङ्ग
देवानां सदा समर विजयीनाम्

आगे विजयराज पंडितके सम्वत् १८९८ सा
ल मिति प्रथम आश्विन सुदि २ रोज ६ का दि
न --- २ --- वाट लाग्याको रामायणपुराणसां
ग्य हुंदा --- २ --- वाट सँकल्प भयाको खेत
१। नस्कोसरह बमोजीम कोधन्याखेत
हाम्रा २८ वर्षका उमेरुदा गादिममा
रुसवाहिक सर्वांकमा फविन्नी विनल पग
रिवस्यो षोकनाका अम्वल मध्ये षाल्त
लिषेत मुरि ।७० नस्को साध पूर्व मुलवारो
रकुलाको साधलु हकिल दक्षिण प्रजाका
सुनाखेतको आलि साधलु हकिल पश्चिम
उत्तर बारो साधलु हकिल दफे सैजन खेत मु
रि ।१६ नस्को साध पूर्व रैक खेत को आलि
साधलु हकिलु दक्षिण पश्चिम मुलवारो
साधलु हकिल उत्तर रैक खेतको आलि सा
धलु हकिल दफे सैजन खेत मुरि ।७ नस्को
साध पूर्व दक्षिण पश्चिम उत्तर रैक खेत
को आलि साधलु हकिल ओस खाखेत मुरि
।१२ मध्ये खेत माला लाग्याको मुरि ।७ घस्या मुरि
माला ग्याको मुरि ।५ दुवै जम्मा मुरि ।१२ नस्को
साध पूर्व दक्षिण पश्चिम रैक खेतको आ

मार्फत् प्रसादसिंह बस्न्यात १
रुजु नाहरि विक्रमसाह — १
रुजु पृथ्वीजङ्ग साह — १
रुजु रंगनाथ पंडितराज — १
रुजु श्री भाक्तिं राना १
रुजु नारानाथ अर्ज्याल — १

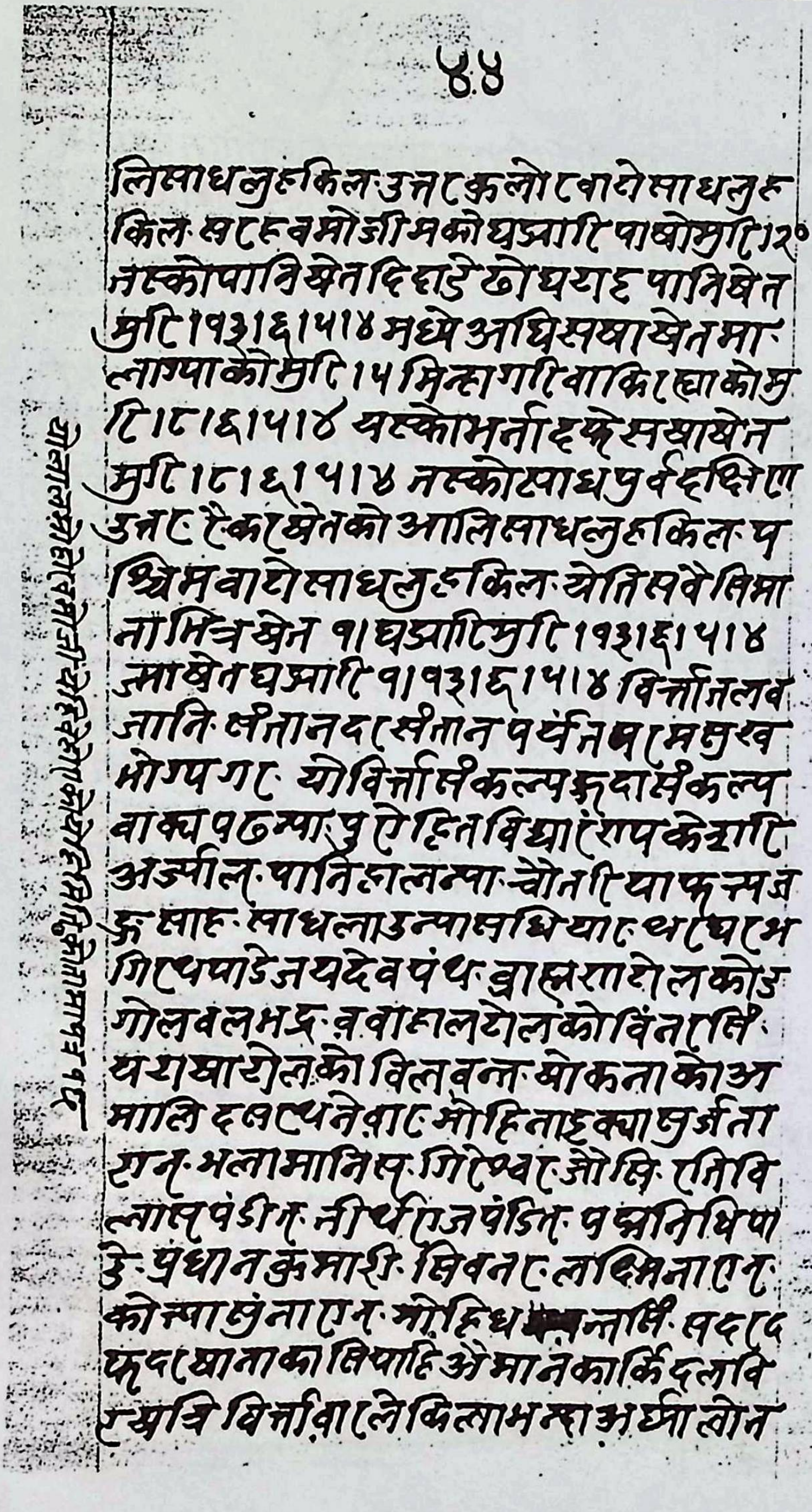

४.५

लिसाधलुहकिल·उत्तरकुलोवोरेसाधलुरु
किल·सरहद्दबमोजीमकोघऱ्यारि पाथोमुरि।२०
नस्कोपानिषेतदिहाडे छोघयाइ पानिषेत
मुरि।१३।६।५।४ मध्ये अघिसषाषेतमा·
लाग्याकोमुरि।५ मिन्हागरिबाकि ह्योकोमु
रि।८।६।५।४ यस्कोभर्नादफेसषाषेत
मुरि।८।६।५।४ नस्कोसाधपुर्वदक्षिण
उत्तर ३ कैकषेतको आलिसाधलुहकिल·प
श्चिमवायेसाधलुहकिल·येतिसर्वैलिमा
नाभित्रषेत १। घऱ्यारिमुरि।१३।६।५।४
ज्माषेत घऱ्यारि १।१३।६।५।४ बिर्त्ताजलब
जाति·स्रीतानदरसैतान पर्यंत प भैमुख
भोग्य गर· योबिर्त्तासीकल्पकृदासंकल्प
वाक्यपढ्न्या पुरोहित विप्रा रंगप केसरि
अर्ज्याल·पानिगलन्या·चौतरि या फत्तेज
ङ्ग साह·साधलाउन्यासाक्षि यात·थरघरभे
गिरधेपाडे जयदेव पं·ष· ब्राह्मणटोलकोड
गोलबलभद्र·नवाह्मलटोलको विंतरलि·
ययाषायेतलको विलवन्त·भोकनाकोअ
मालि दलथ्यनेवार·मोहिताइ क्याजुर्जता
रान· भलामानिस·गिरथ्वर·ओलि·एतिबि
लाषपंडीग·नीर्थराजपंडित·पक्षानिधिपा
डे·प्रधानकुमारी·सिवनर·लक्षिनारान·
कोस्याजुनारान·मोहिध [illegible] नार्सि·सदरद
फदरषानाका सिपाहि ओभानेकार्कि दलबि
रथापि बिर्त्तावाले कितामभन्या अघ्रोतोन

योत्नालस्रोहोरवमोजीं येहिवेसोाकोयोहामितिकोतामापत्र १८

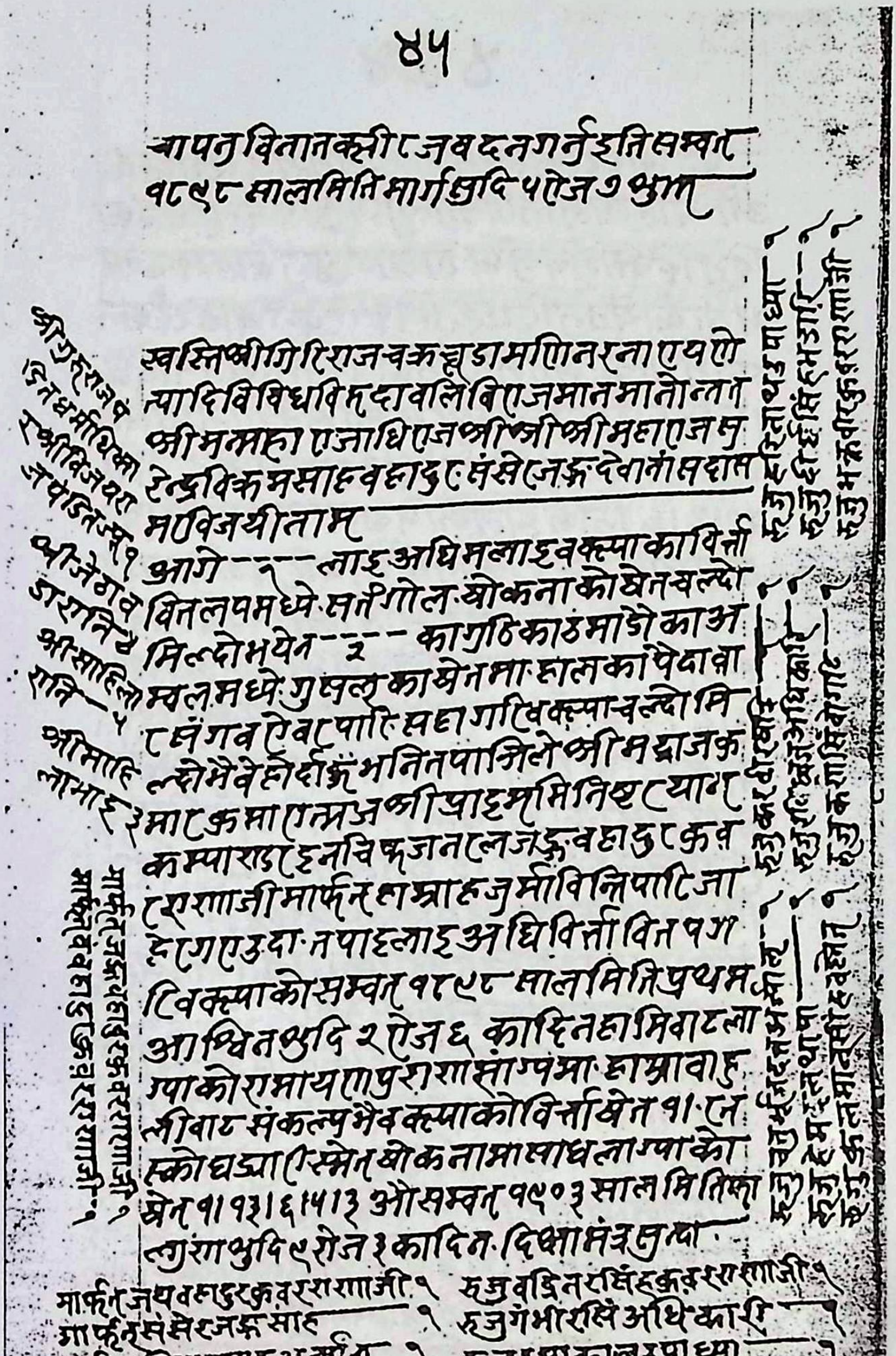

४५

चापत्र बितानक्सी रजव दत गर्नु इति सम्वत्
१८९८ साल मिति मार्ग शुदि ५ रोज ७ शुभम्

श्रीगुरुहरुजंव
डिनधर्माधिका
र श्रीविजयरा
ज पंडितस्य १
श्रीजेठाव
डारानी ६
श्रीसाहिला
रानि — ५
श्रीमाहि
लामाइ ३

स्वस्तिश्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणे
त्यादिविविधविरुदावलिविराजमानमानोन्नत
श्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजसु
रेन्द्रविक्रमसाहबहादुर संसेरजङ्ग देवानां सदास
मरविजयीनाम्
आगे --- २ --- लाइ अधिमलाइ बक्स्याका बिर्त्ता
बितलपमध्ये सर्तगोल थोकना को खेत बल्दो
मिल्दो भयेन --- २ --- कागुठि काठमाडो का अ
म्वल मध्ये गुफल्लु का खेतमा हालका पेदावा
र सँग बरैवर पारि सदा गरि बक्स्या बल्दो मि
ल्दो भैवेहोर्दाछँ भनि तपाञिले श्रीमद्राजकु
मार क्रमार तन अर्ज श्रीप्राइम्मिनिष्टर याण्ड
कम्यारडर इन चिफ जनरल जङ्ग बहादुर कुंव
र राणाजी मार्फत सम्राह हजुर मा बिन्ति पारि जा
हेर गरउदा तपाइलाइ अघि बिर्त्ता बित पगा
रि बक्स्याको सम्वत् १८९८ साल मिति प्रथम
आश्विन शुदि २ रोज ६ का दिन हामि बाट ला
ग्याको रामायण पुरश्चरण साङ्गमा हाम्रा बाहु
लीबाट संकल्प भै बक्स्याको बिर्त्ता खेत १। रो
ष्को घड्यारी स्मेत थोकनामा साध लाग्याको
खेत १।१३।६।५।३ औ सम्वत् १९०३ साल मिति फा
ल्गुण शुदि ९ रोज १ का दिन दिक्षामन्त्र लाग्या

मार्फत जङ्गबहादुर कुंवर राणाजी १
मार्फत बमबहादुर कुंवर राणाजी १

मार्फत जयबहादुर कुंवर राणाजी १
मार्फत संमसेर जङ्ग साह १
[illegible] अर्म्याल १

हजुर हरिनाथ उपाध्या १
हजुर दीर्घसिंह भंडारि १
हजुर भक्तवीर कुंवर राणाजी १
हजुर करवीर खत्री १
हजुर रविध्वज अधिकारि १
हजुर करणसिं बोगटि १
हजुर चतुर्भुजदत्त अर्म्याल १
हजुर हेमदत्त थापा १
हजुर कुलमानसींह बस्नेत १
हजुर वडि नरसिंह कुंवर राणाजी १
हजुर गंभीरसिं अधिकारि १
हजुर माकाल उपाध्या १

४६*

--- ३ --- वाटसीकल्पभयाको षेत मुरि।२३।६।४
औ · यहिसाल मिति फाल्गुणशुदि १० रोज ४ का
दिन दिक्षामंत्र र्लिदा हाम्रा --४-- वाटसंकल्प
भयाको षेत मुरि।६६॥११ --५-- वाटसीक
ल्पभयाको षेत मुरि।६६।११ जम्मा षेत १।६६
।८।४८ · तस्को घस्यारि समेत सर्व गोलसासा
धलाग्याको १।८८।३।६।२ सकजमा षेत ३।१।
१०।३।६ झिकि हालको पैदावार मागुठितिर्वे
छना पारि --२-- कागुठि मा दिनेस्को सघ
--२-- कोगुठि काठमाडौका अम्बलावि
ष्णुमति पारि गुजल्का षेत मध्ये षेत ३।१।१०
।३।६ झिकि हाम्रा वर्ष १९ का उमेरदा स
र्वीक माफ सघा विर्ता वितल प गरि वक्स्यौं
काठमाडौका अम्बल मध्ये विष्णुमति पा
रि गुजल षेत मुरि।८४ तस्को साध पुर्व द
क्षिण वाधे साध लुहकिल · पश्चिम --२-- का
गुठि षेतको आलि प्रजाका जनाविर्ती षेत
को आलि साध लुहकिल · उत्तर --२-- काग
ठि षेतको आलि साध लुहकिल · दफे गुसल
षेत १।५५।१०।३।६ तस्को साध पुर्व दक्षिण
उत्तर --२-- कागुठि प्रजाका जना षेतको
आलि साध लुहकिल · दफे गुसल षेत मु
रि।६२ तस्को साध पुर्व दक्षिण पश्चिम
उत्तर --२-- कागुठि षेतको आलि साध
लुहकिल येति सवै लिमाना भित्र जमा षेत
३।१।१०।३।६ सर्वांक माफ सदा विर्ता विन

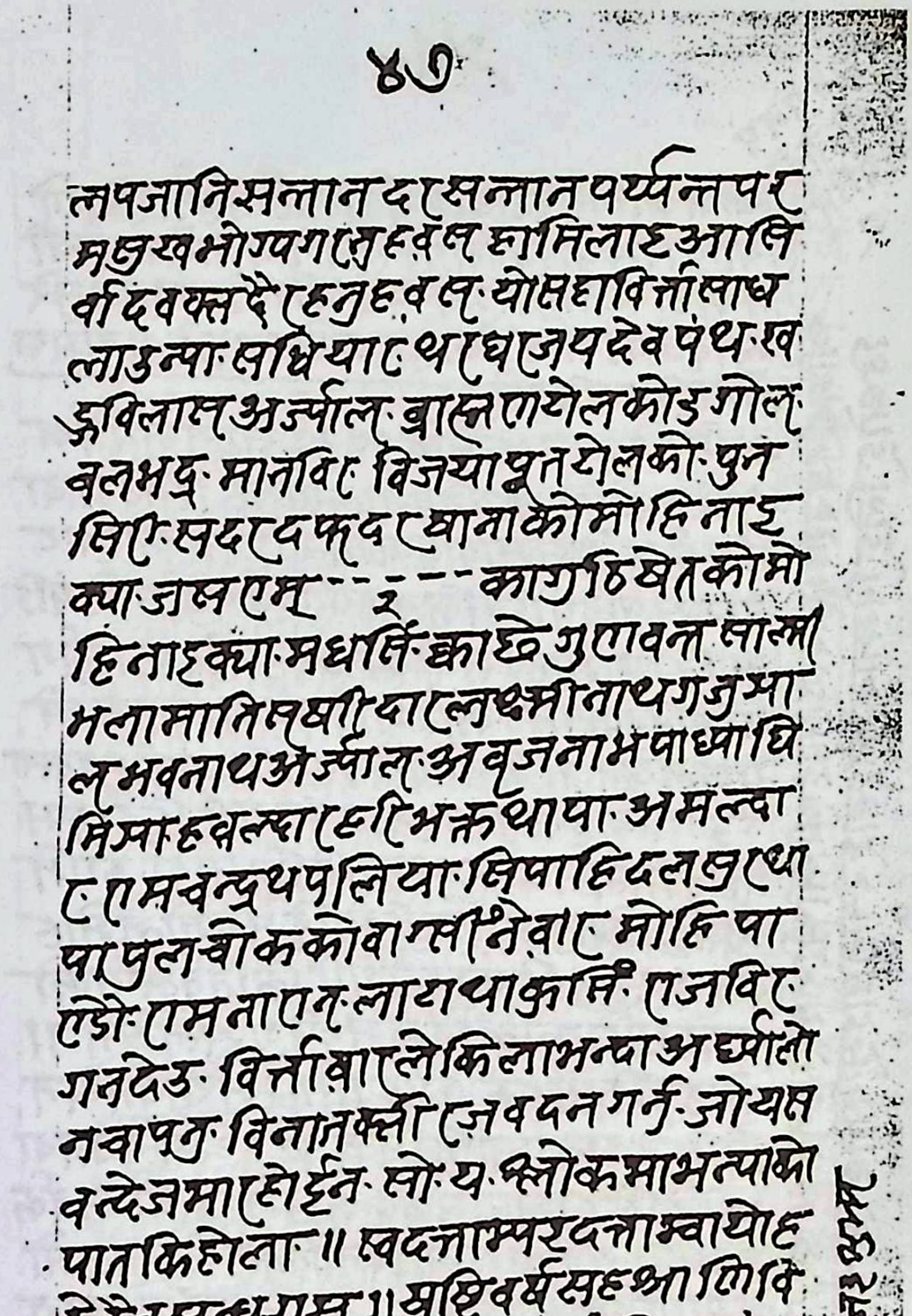

४७

लपजानिसन्तान दरसन्तान पर्य्यन्तपर
मसुखभोग्यगरि हवस हामिलाइ आशि
र्वाद वक्सेरै हन्नु हवस · योसहाविर्त्तीसाध
लाउन्या साधियार थपिद्वजयदेव पंथ · ख
ड्गविलास अर्ज्याल · ब्राह्मणयेलकोड गोल
वलभद्र · मानविर विजयापूत येलको · पुन
सिर · सदरदफ्दरखानाको मोहि नाइ
क्या जसरेम - - - २ - - - कागठि षेतको मो
हिनाइ क्या मधालिं काछि गुणवन्त साम्ली
मलामातिमषी दालक्ष्मीनाथ गजुर्मा
ल भवनाथ अर्ज्याल · अवजनाभ पाध्या घि
मिसा हस्वल्दार रभिभक्त थापा · अमल्दा
र रामचन्द्र थपलिया · सिपाहि दलसुध्या
पा पुलचोकको वाग्मतीतिवार मोहि पा
रेडो · रामनारायन ला · थापाकार्कि · राजविर
गनदेउ · विर्त्ताबालेकि लाभन्या अघ्येलो
नचापनु · विनातकसीर जेवदन गर्नु · जो यस
वन्देजमा होइन · सो · य · श्लोकमा भन्याको
पातकि होला · ॥ स्वदत्ताम्परदत्ताम्वा योह
रेद्वैवसुन्धराम् ॥ षष्टिवर्षसहश्राणि वि
ष्ठायां जायते कृमिः ॥१॥ स्वदत्ताद्विगुणंपु
ण्यं परदत्तानुपालनात् ॥ परदत्तापहारेण
स्वदत्तं निष्फलं भवेत् ॥२॥ भूयोभूयो भावि
नो भूमिपालान्नत्वा नत्वा याचते रामचन्द्रः ॥
सामान्योयं धर्मसेतुर्नृपाणां काले काले पा
लनीयो भवद्भिः ॥३॥ इति सम्वत् १८०५ सालमिति

आश्विनशुदि ६ रोज २ शुभम्

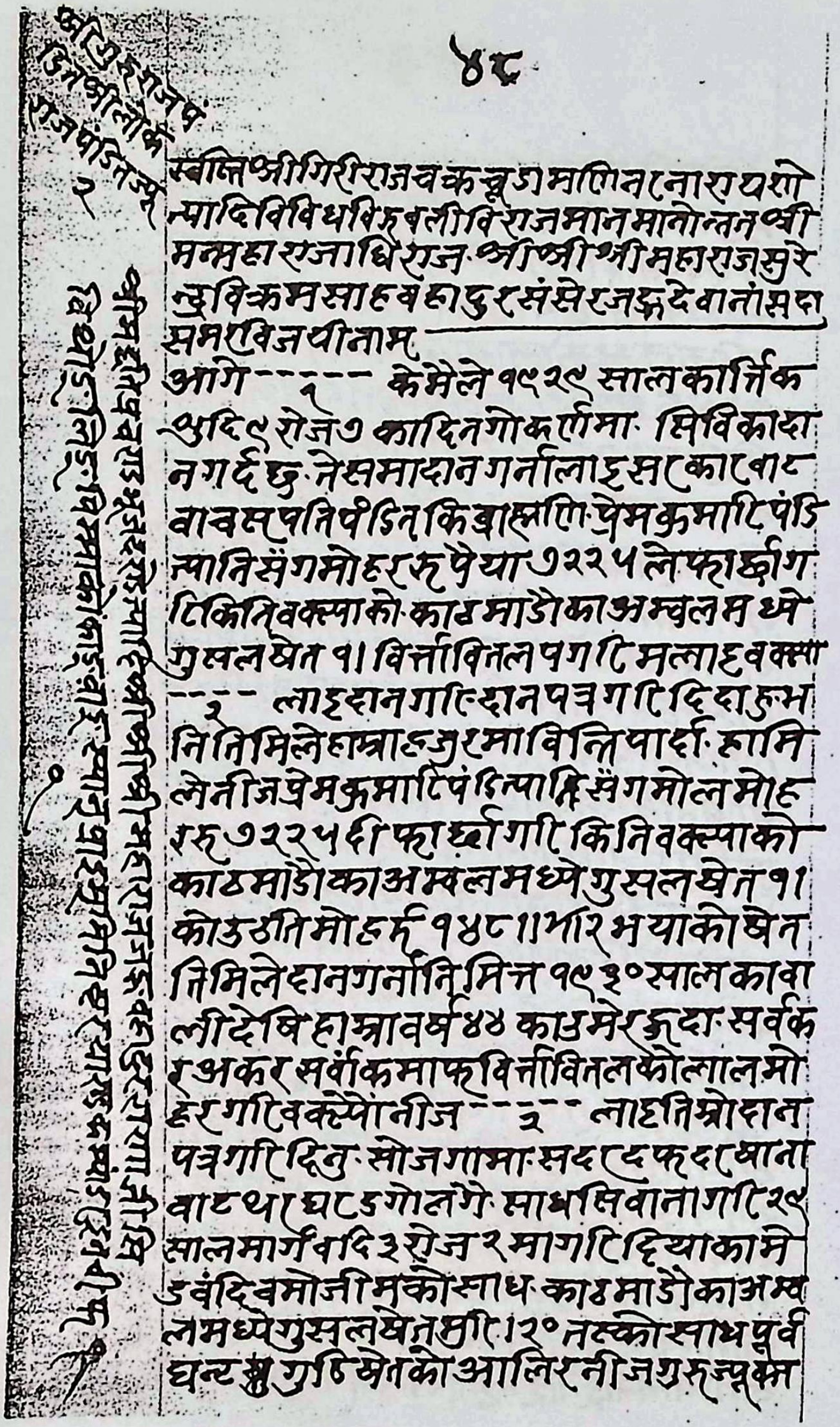

अद्येहराजप
उणकालोर्के
राजपंडितज्यू
२

श्रीमद्दीप्तिप्रवराडभुजदण्डेत्यादि श्री श्री श्री महाराजजङ्गबहादुरराणाजी सि
विथोड्लिङ्पिम्माकोकांइवाइ स्यान्प्राइम्मिनिष्टर्यारकम्यांडरइनचीफ

४८

स्वस्तिश्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणे
त्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्री
मन्महाराजाधिराज श्री ३ श्री महाराजसुरे
न्द्रविक्रमसाहबहादुरसंसेरजङ्गदेवानांसदा
समरविजयीनाम्
आगे --२-- केमेले १९२९ सालकार्तिक
सुदि ९ रोज ७ कादिनगोकर्णमा सिविकादा
नगर्दछु तेसमादानगर्नालाइसकोवोट
वावसपतिपंडितकिब्राह्मणि प्रेमकुमारि पंडि
त्यानिसँगमोहररुपैया ७२२५ लेफाङ्गीग
रिकितिबकस्याको काठमाडौकाअम्बलमध्ये
गुसलषेत १। बिर्ताबितलपगरि मलाइबक्स्या
--२-- लाइदानगरि दानपत्रगरिदिदाकुम
नितिमिलेहाम्राहजुरमाबिन्तिपार्दा हामि
लेनीजप्रेमकुमारिपंडित्यानिसँगमोलमोह
ररु ७२२५ दी फाङ्गीगरि कितिबकस्याको
काठमाडौकाअम्बलमध्येगुसलषेत १।
कोउठीतिमोहर्रु १४८।।भारभयाकोषेत
तिमिलेदानगर्नानिमित्त १९३० सालकावा
लीदेषि हाम्रावर्ष ४४ काउमेरहुँदा सर्वक
रअकर सर्वांकमाफबिर्ताबितलकोलालमो
हरगरिबक्स्यौंनीज --२-- लाइतिम्रोदान
पत्रगरिदिनु सोजगामा सदरदफदरषाना
वाटथापघटडगोलगे साधासिवानागरि २९
सालमार्गवदि ३ रोज २ मागरिदियाकामे
डवंदिबमोजीमकोसाध काठमाडौकाअम्ब
लमध्येगुसलषेतरोपी।१२० तस्कोसाधपूर्व
घन्टस्थगुठिषेतकोआलिरनीजगुरुज्युको

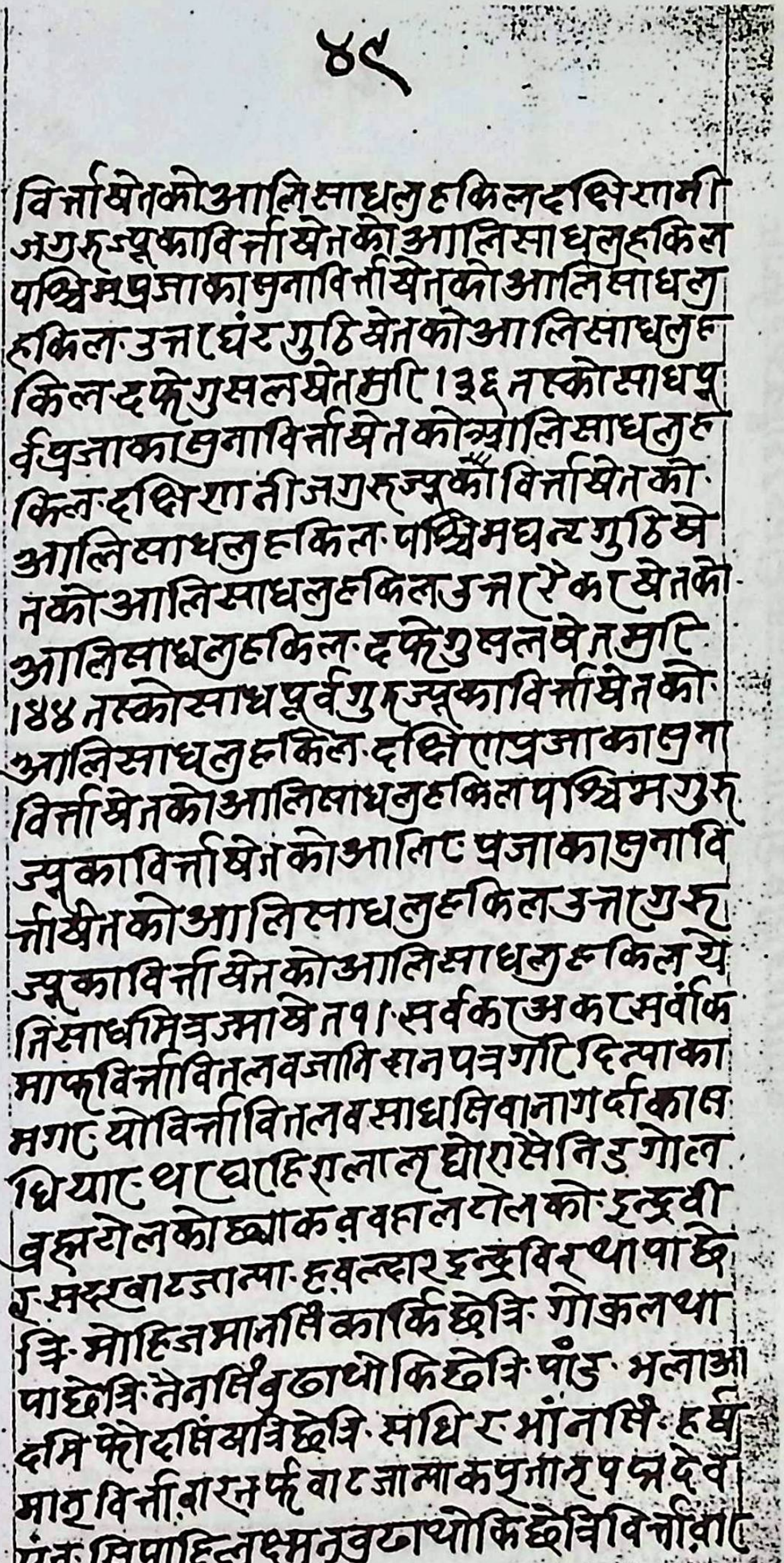

४९

विर्त्ताषेतकोआलिसाधलु हकिल दक्षिरानी
जगुरुज्यूकाविर्त्ताषेतकोआलिसाधलु हकिल
पश्चिमप्रजाकाजुनावित्तीषेतकोआलिसाधलु
हकिल उत्तर घेर गुठिषेतकोआलिसाधलुह
किल दफे गुसलषेत मुरि १३६ नस्कोसाधपू
र्वप्रजाकाजुनावित्तीषेतकोआलिसाधलुह
किल दक्षिरानी जगुरुज्यूकौं वित्तषेतको
आलिसाधलु हकिल पश्चिम घर गुठिषे
तकोआलिसाधलुहकिल उत्तर रैकर षेतको
आलिसाधलुहकिल दफे गुसलषेत मुरि
१४४ नस्कोसाध पूर्व गुरुज्यूकावित्तीषेतको
आलिसाधलु हकिल दक्षिण प्रजाकाजुना
वित्तीषेतकोआलिसाधलुहकिल पश्चिम गुरु
ज्यूकावित्तीषेतकोआलि॰ प्रजाकाजुनावि
त्तीषेतकोआलिसाधलुहकिल उत्तर गुरु
ज्यूकावित्तीषेतकोआलिसाधलुहकिल ये
तिसाधभित्र ज्मा षेत १। सर्वकर अकर सर्वांक
माफ विर्त्ता वितलव जानि स्वन पत्र गरि दिन्याका
म गरि यो वित्ती वितलव साधलिवानागर्दा काम
धियाः थरघर हिरालाल घोरासेनिङ गोल
व्रह्लयेलको छ्याक व वहाल येलको इन्द्रवी
र सरस्वाटड्टान्या हरवल्सार इन्द्रविर थापा छे
त्रि मोहिजमानसिं कार्कि छेत्रि गोकुल था
पा छेत्रि तेनसिं वुढाथोकि छेत्रि पांडे भलाऔ
दमिफो दक्षिंयत्रि छेत्रि साधि रभानासि हर्ष
माहू वित्तीदार सर्फ वारजामाक पुजारि पदम देव
पंत सिपाहि लक्ष्मन वुढाथोकि छेत्रि विर्त्तावाल

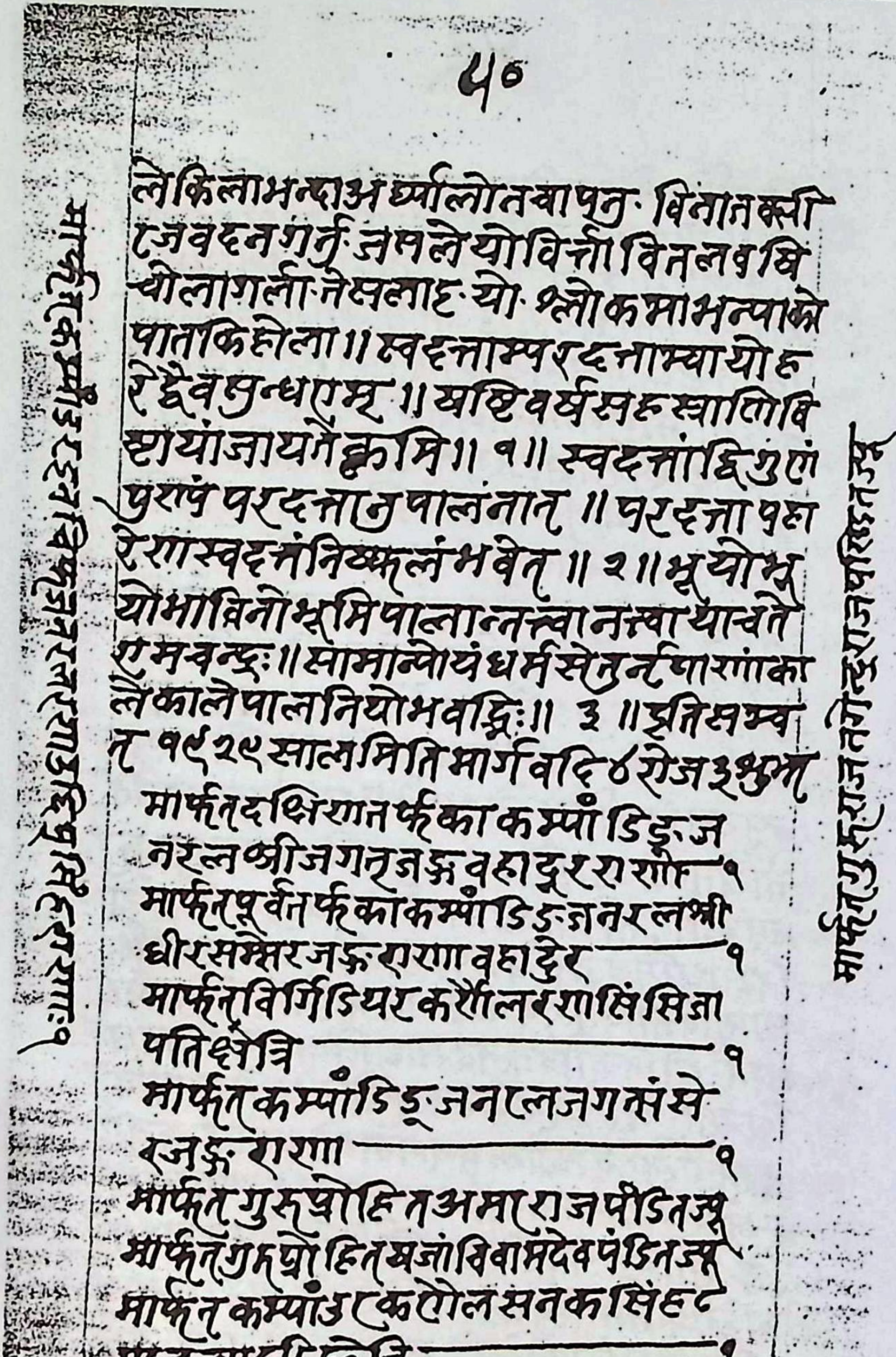

५०

लेकिलाभन्दाअघ्र्यालोतवापुनु· विनातक्सी
जेवदनगर्नु· त्रमलेयोविर्त्ता वितलवथि
चीलागर्ली·जेसलाह्· यो· श्लोकमाभन्याके
पातकिहोला ॥ स्वदत्ताम्परदत्तांवायोह
रेद्वैवसुन्धराम् ॥ षष्टिवर्षसहस्राणिवि
ष्टायांजायतेक्रिमि॥ १॥ स्वदत्तांद्विगुणं
पुण्यं परदत्तानुपालनात ॥ परदत्ताप्रह
रेणास्वदत्तंनिष्फलंभवेत ॥ २॥ भूयोभू
योभाविनोभूमिपालान्नत्वानत्वायाचते
एमचन्द्रः॥ सामान्योयंधर्मसेतुर्नृपाणांका
लेकालेपालनियोभवद्भिः॥ ३ ॥इतिसम्व
त १९२९ सालमितिमार्गवदि ४ रोज ३ शुभम

मार्फतदक्षिणतर्फका कम्याँडिङ्गज
नरलश्रीजगत्जङ्गवहादुरराणा —— १
मार्फतपूर्वतर्फकाकम्याँडिङ्गजनरलश्री
धीरसम्सेरजङ्गराणावहादुर —— १
मार्फतविर्गेडियरकर्णेलरणसिंहसिजा
पतिक्षेत्रि —— १
मार्फतकम्पाँडिङ्जनरलजगत्संसे
रजङ्गराणा —— १
मार्फतगुरुप्रोहितअमरराजपंडितज्यू
मार्फतगुरुप्रोहितमजांविवामदेवपंडितज्यू
मार्फतकम्पांडरकर्णेलसनकसिंहट
राडनलाहुरिछत्रि —— १
मार्फतचौतरियारणसेरसाह —— १
मार्फतचौतरियासम्सेरजङ्गसाह —— १

मार्फतकम्पौंडरइनचिफ्जनरलरणोद्दिप्सिंहराणाः १

मार्फतगुरुराजनगेन्द्रराजपण्डितज्यू

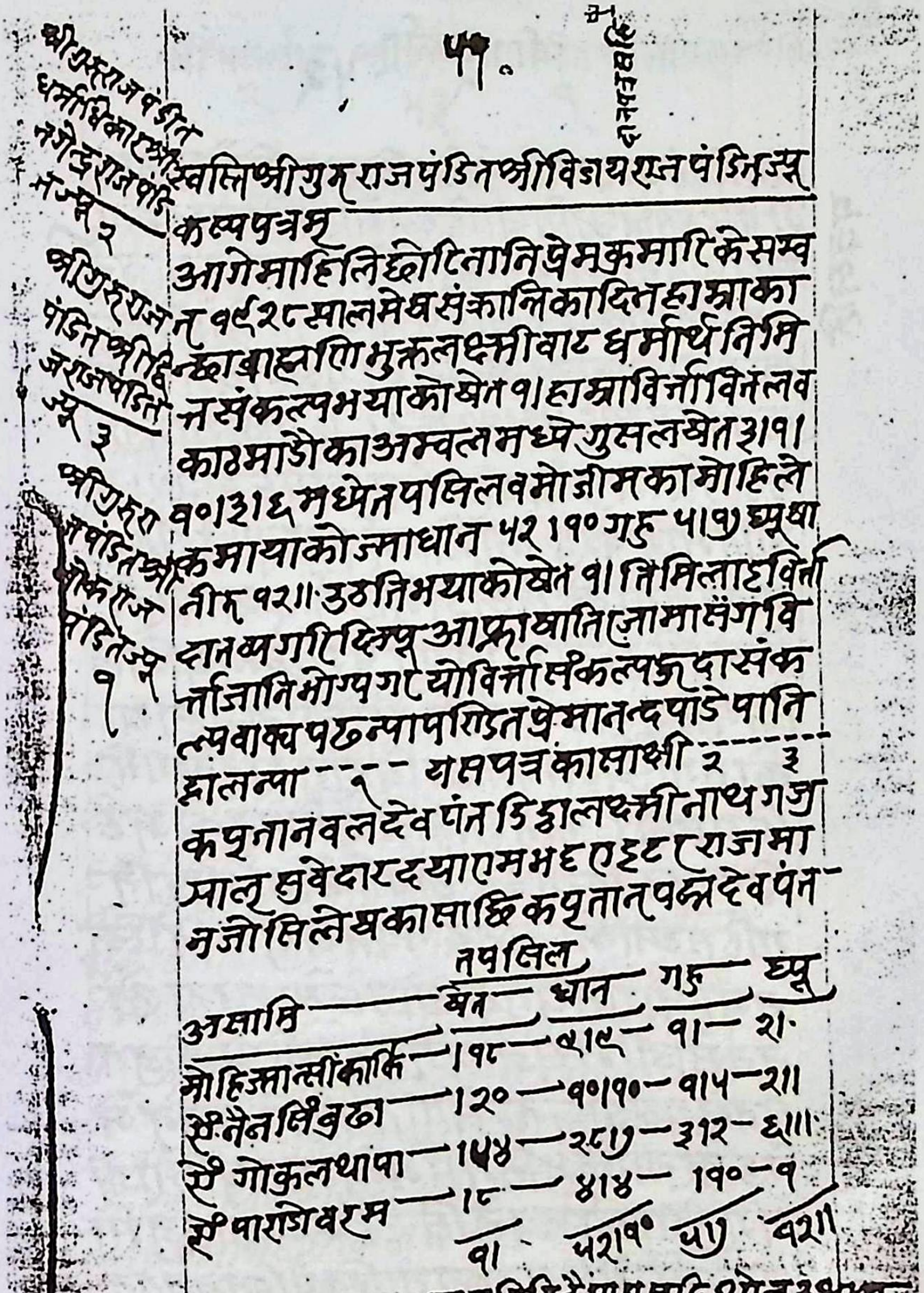

श्रीगुरुराज पंडित धर्माधिकारश्री नगेन्द्रराज पंडितज्यू २

श्रीगुरुराज पंडितश्रीहि[illegible]राजपंडितज्यू ३

श्रीगुरुराज पंडितश्री[illegible]राज पंडितज्यू १

५१

शुभमस्तु

स्वस्तिश्रीगुरुराजपंडितश्रीविजयराजपंडितज्यू

कल्पपत्रम्

आगेमाहिलिख्यौंनानिप्रेमकुमारिकेसम्वत् १९२८सालमेषसंक्रान्तिकादिनहाम्राकान्छाब्राह्मणिभुक्तलक्ष्मीबाट धर्मार्थनिमित्तसंकल्पभयाकोषेत १। हाम्राविर्ताविर्तलव काठमाडौंकाअम्बलमध्येगुसलषेत ३।१। १०।३।६ मध्येतपसिलबमोजीमकामोहिले कमायाकोज्माधान ५२।१० गहु ५।७ घ्युधानीम् १२॥ उठतिभयाकोषेत १। तिमिलाइविर्तादानगरिदियाँ आफ्नापातिज्ञोमासँगविर्ताजानिभोग्यगर योविर्तासंकल्पजदासंकल्पवाक्यपढन्यापण्डितप्रेमानन्दपाडेपानिछालन्या ---१--- यसपत्रकासाक्षी २ ३ कप्तानबलदेवपंत डिठ्ठालक्ष्मीनाथगजु साल् सुवेदारदयाराम भट्ट [illegible] राजमानजोसिलेषकासाछि कप्तानपद्मदेवपंत

तपसिल

असामि	षेत	धान	गहु	घ्यु
मोहिज्मान्सींकार्कि	।१८	९।९	।१	२।
ऐ नैनसिंबुढा	।२०	१०।१०	।१५	२॥
ऐ गोकुलथापा	।५४	२८।७	३।२	६।।।
ऐ पारसिवरम	।१८	४।४	१।०	१
	१।	५२।१०	५।७	१२॥

इतिसम्वत १९२९सालमितिवैसाषसुदि ७ रोज ३ शुभम्

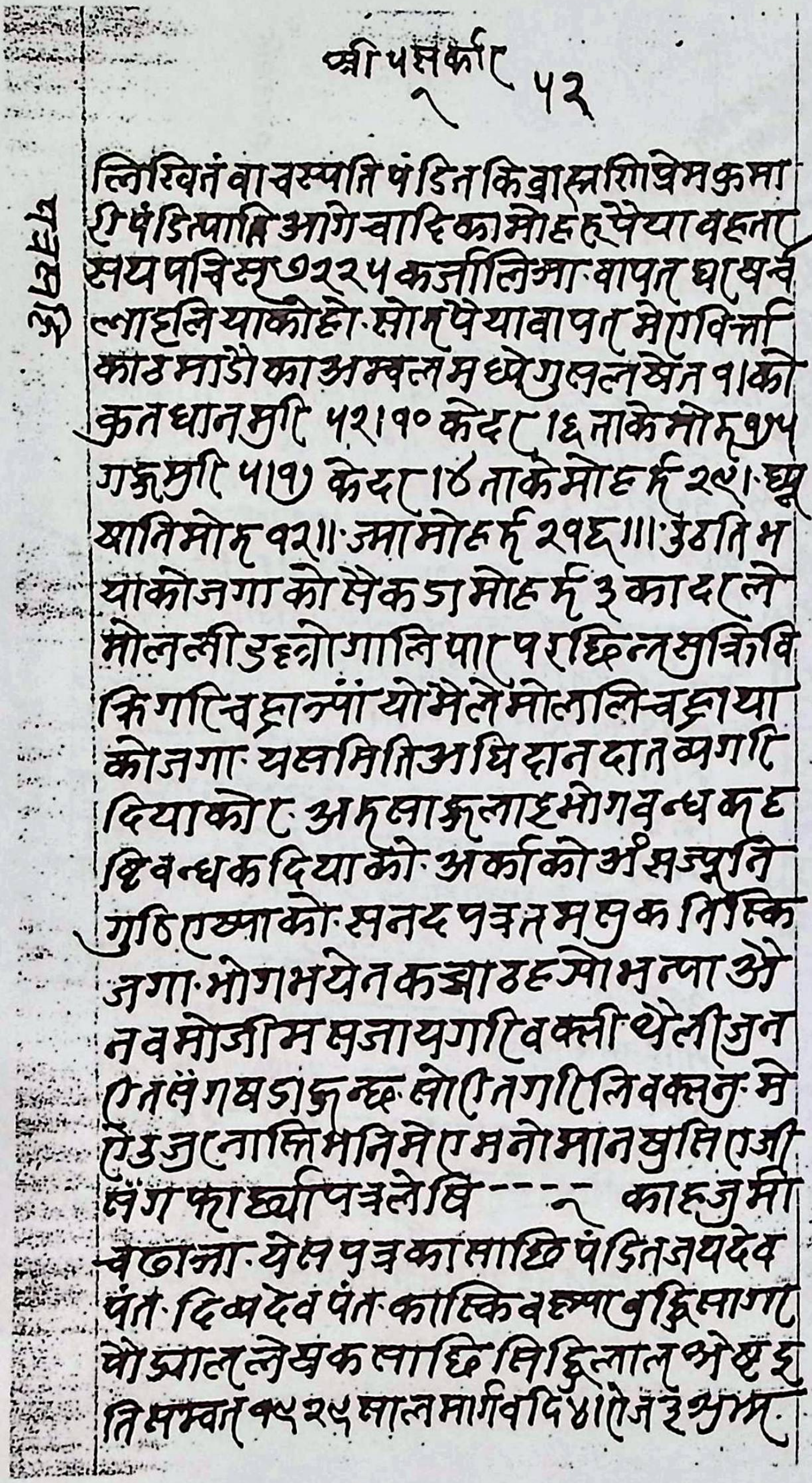

श्री पशुपतिः ५२
२

पत्रसहि

लिखितं वाचस्पति पंडित कि ब्राह्मणी प्रेमकुमा
री पंडित्याणि आगे चारिका मोहरु पैया बहत्त(
सय पचिस रु ७२२५ कर्जा लिम्या बापत घर खर्च
लाइलियाको हो सो मपैया बापत मेरा चिन्ना
काठमाडौका अम्बल मध्ये गुल्लल षेत १।को
कुत धान मुरि ५२।१० केदर ।६ ताके मोहर ११५
गहुं मुरि ५।७ केदर ।८ ताके मोहर २९। घू
साति मोहर १२॥ जम्मा मोहर २१६॥। उठति भ
याको जगाको सेकज मोहर ३ का दरले
मोलली डहत्रो गालि पार परछिन्न सुचिवि
कि गरि चिह्नान्यां यो भेले मोल लिन्छु या
को जगा यस मिति अघि दान दातव्य गरि
दियाको छ अहुला कुलाइ भोग बन्ध कह
छि बन्धक दियाको अर्काको अंस सम्पति
गुठि रह्याको सनद पत्र त मसुक निस्कि
जगा भोग भयेन कज्या ठहर्‍यो भन्या औ
न व मोजिम सजाय गरि बिक्ली थैली जुन
रैतलें गषडा जन्छ सो रैत गरि लिवकलनु मे
रै उजुर नालिस भनि मेरा मनो मान खुसि राजी
सँग का छ्या पत्र लेषि --- २ काह्जु मी
चलान्ना येस पत्रका साछि पंडित जयदेव
पंत दिव्यदेव पंत काछि वहम्या बुझि लागा
यो प्रात लेषक साछि सिद्धिलाल भेष इ
ति सम्वत १९२९ साल मार्ग वदि ४ रोज ३ शुभम्.

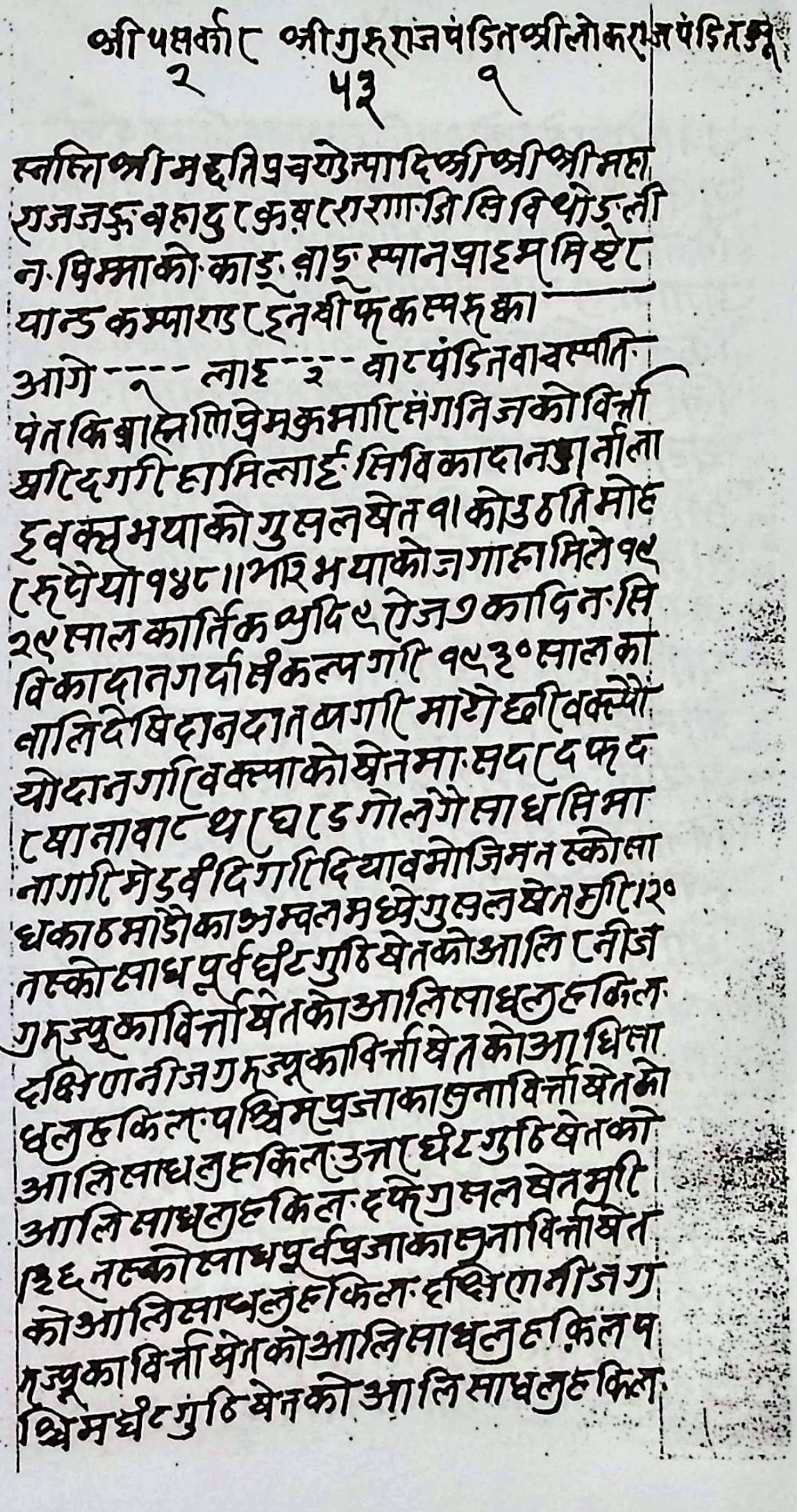

श्री पसर्की८ श्रीगुरुराजपंडितश्रीलोकराजपंडितज्यू
२ ५३ १

स्वस्ति श्री मद्दति प्रचण्डेत्यादि श्री श्री श्री महा
राजजङ्गबहादुरकुंवररानाजि सि वि थोङ्ली
न पिम्माको काङ् वाङ् स्यान प्राइम मिनिष्टर
यान्ड कम्यान्डर इनचीफ कस्य रुक्का
आगे ---- लाइ २ -- बार पंडितवाचस्पति
पंत कि श्रास्ने लि प्रेमकुमारिसँग निजको वित्त
खरिदगरी हामिलाई लिषिकादानगरीला
इवक्स भयाको गुसल षेत १ कोउठाति मोह
रुपैयां १४८ ॥ भरि भयाको जगा हामिले १९
२९ साल कार्तिक वदि ९ रोज ७ का दिन सि
विकादान गर्दा संकल्प गरि १९३० साल का
वालिदेषि दानदात व्यगरि मारो छौ वक्स्यौं
यो दान गरि वक्स्याको षेतमा सदर दफद
रषानावाट थरघरड गोलगे साध सिमा
नागरि मेडवी दिगरि दियाबमोजिम तस्कोला
धकाठमाडौका अम्बलमध्ये गुसल षेत मुरि २०
तस्को साध पूर्व घंट गुठि षेतको आलि नीज
गुरुज्यूका वित्त षेतको आलि साधलुहाकिल
दक्षिण नीज गुरुज्यूका वित्त षेतको आलिसा
धलुहाकिल पश्चिम प्रजाका जुना वित्त षेतको
आलि साधलुहाकिल उत्र घंट गुठि षेतको
आलि साधलुहाकिल दफे गुसल षेत मुरि
२६ तस्को साध पूर्व प्रजाका जुना वित्त षेत
को आलि साधलुहाकिल दक्षिण नीज गु
रुज्यूका वित्त षेतको आलि साधलुहाकिल प
श्चिम घंट गुठि षेतको आलि साधलुहाकिल

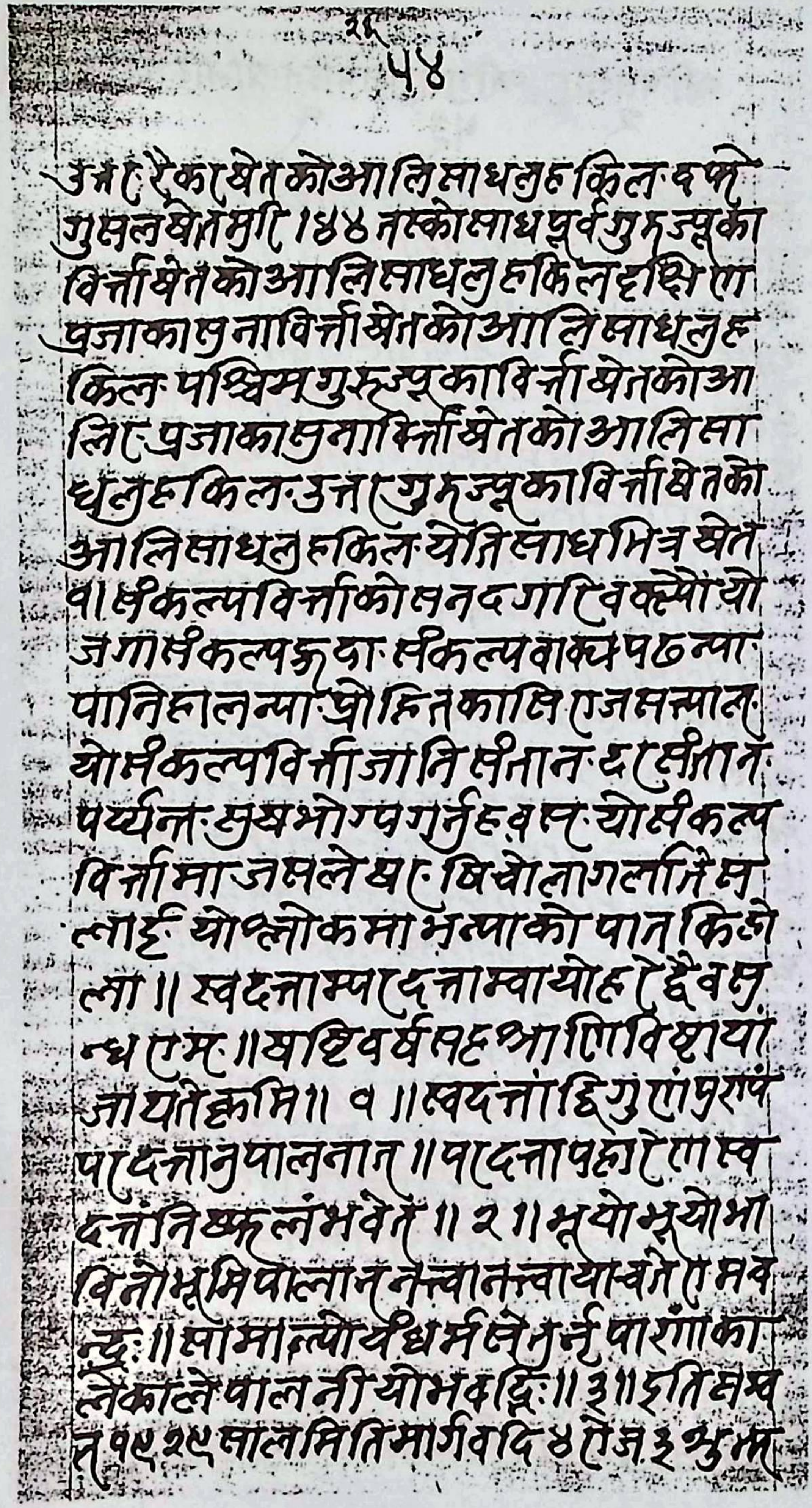

२८
५४

उत्तर रैकर षेतकोआलि साधलुहकिल· दषे
गुसलषेत मुरि।४४ तस्कोसाध पूर्व गुरुज्यूका
विर्त्ता षेतकोआलि साधलुहकिल दक्षिण
प्रजाकाजुनाविर्त्ता षेतकोआलि साधलुह
किल· पश्चिम गुरुज्यूका विर्त्ता षेतकोआ
लि· प्रजाकाजुनाविर्त्ता षेतकोआलि सा
धलुहकिल· उत्तर गुरुज्यूका विर्त्ता षेतको
आलि साधलुहकिल· येति साधभित्र षेत
वा सकल्प विर्त्ताको सनद जारि गरिबक्स्यौं यो
जगा सकल्प कुश· सकल्पवाक्य पढन्या
पानि हालन्या प्रोहित काशिराज सत्मान·
यो सकल्पा विर्त्ता जानि सन्तान दरसन्तान·
पर्यन्त· सुषभोग्य गर्नुहवस्· यो सकल्प
विर्त्तामा जसले षर षिचो लागला उस
लाई योपलोकमा भन्याको पातक लागे
ला॥ स्वदत्तां परदत्तां वा यो हरेद्वसु
न्धरां॥ षष्टिवर्षसहस्राणि विष्ठायां
जायते कृमि॥ १॥ स्वदत्तां द्विगुणं पुण्यं
परदत्तानुपालनात्॥ परदत्तापहारेण स्व
दत्तं निष्फलं भवेत्॥ २॥ भूयो भूयो भा
विनो भूमिपालान् नत्वा नत्वा याचते रामच
न्द्रः॥ सामान्योयं धर्मसेतुर्नृपाणां का
ले काले पालनीयो भवद्भिः॥ ३॥ इति सम्व
त १९२९ साल मिति मार्गवदि ४ रोज २ शुभम्

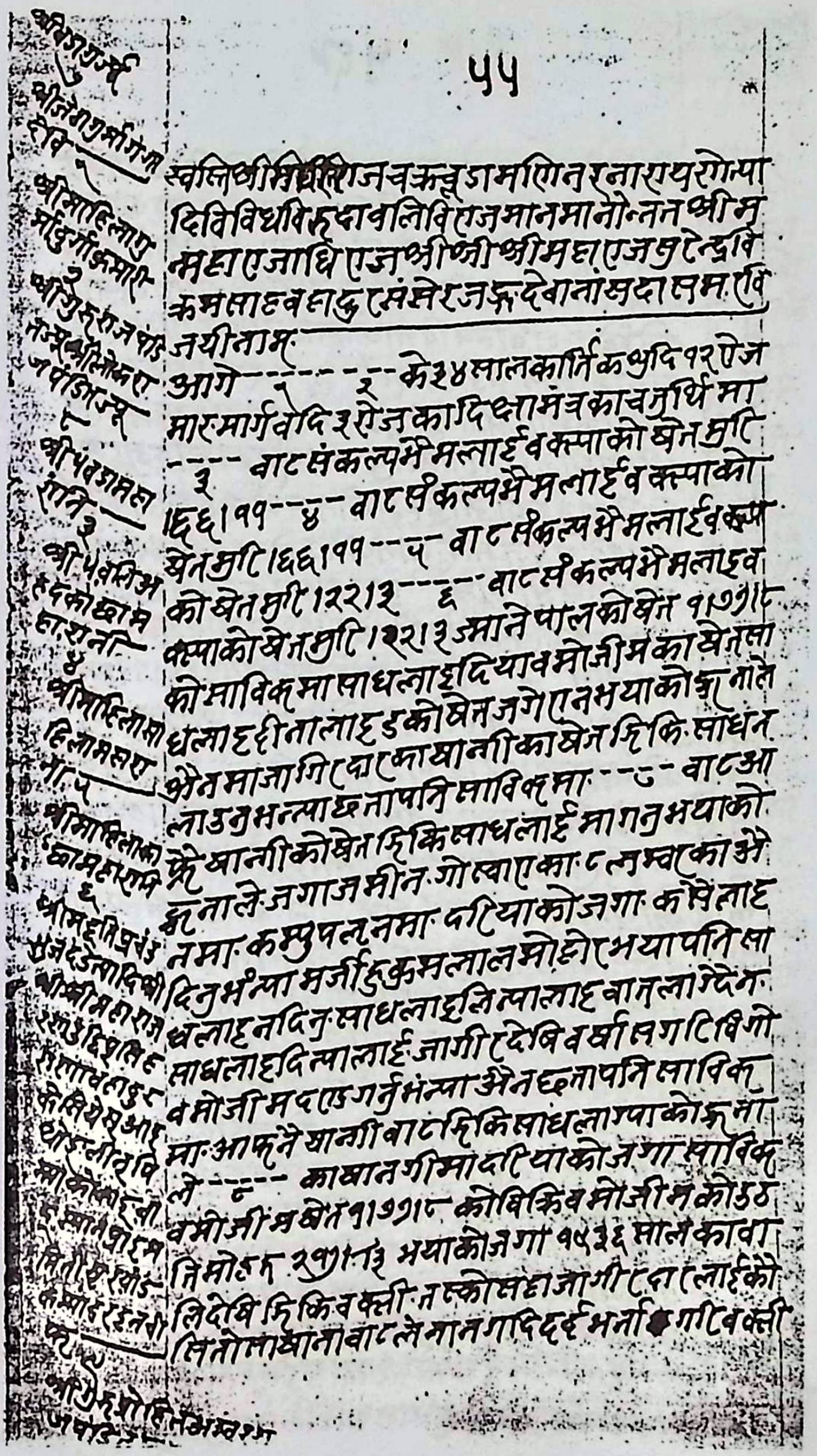

स्वस्तिश्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्या
दिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीम
न्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजराजेन्द्रवि
क्रमसाहवहादुरसंसेरजङ्गदेवानांसदासमरवि
जयीनाम्
आगे ---१---२--- के२४सालकार्तिकशुदि१२रोज
मारमार्गवदि३रोजकादिक्षामंत्रकाचतुर्थिमा
---३--- वाटसंकल्पभैमलाईवक्स्याकोखेतमुरि
।६६।११ --४-- वाटसंकल्पभैमलाईवक्स्याको
खेतमुरि।६६।११ --५-- वाटसंकल्पभैमलाईवक्स
कोखेतमुरि।२२।२ --६-- वाटसंकल्पभैमलाइव
कस्याकोखेतमुरि।२२।२ ३मानेपालकोखेत ११७।८
कोसाविकमासाधलाइदियावमोजीमकाखेतसा
धलाइदीनालाइडकोखेतजगेरनभयाकोछुनाले
ओतमाजागिरदारकाखानीकाखेतझिकिसाधन
लाउनुभन्याछनापनिसाविकमा --७-- वाटआ
छै खानीकोखेतझिकिसाधलाई मागनुभयाको
छुनाले जगाजमीन गोस्वाराका ८ लम्बरको ओ
नमा कम्पुपलनमा दियाकोजगा कपिलाइ
दिनुभन्या मर्जीहुकुमलालमोहोरभयापनिसा
धलाइनदिनुसाधलाइछुलित्यालाइवागलागेदेग
साधलाइदित्यालाई जागीरदोबिवर्षीसगटिखिगो
वमोजीमदरठगर्नुभन्याऐनछनापनिसाविक
मा आफ्नैखानीवाटझिकिसाधलाग्याकोछुमा
ले ---८--- काखानगीमादियाकोजगासाविक
वमोजीमखेत ११७।८ कोविकिवमोजीमकोठठ
तिमोहर रु१७॥३ भयाकोजगा १८३६ सालकावा
लिदेखिझिकिवक्सीतस्कोसलहाजागीरदारलाईको
लितोमाखानावाटलेमानगादिदइभनी [illegible]गीरवक्सी

श्रीगुरुज्यू
श्रीजेठगुरुश्रीरंगना
देव
१
श्रीमाहिलागु
माडुगीकुमारि
२
श्रीगुरुराजपांड
तश्रीलोकरा
जपांडेज्यू
८
श्रीपवडामल
राते ३
श्रीपवसिअ
हदकोछाम
हासनी
४
श्रीमाहिलासा
हिलामलाए
गी ५
श्रीमाहिलाक
छामहासपि
६
श्रीमहरिप्रवंड
प्रजेदडेत्नादिवी
श्रीमीमलराज
रसउहिपतेट
हीलावलउर
श्रीसियेभआइ
थोडलीरवि
श्रीकेलाइवी
हस्नामदाइन
वितीहरयोड
वीमादरहनी
जगेदमोहिनभमवरम
जपाडे

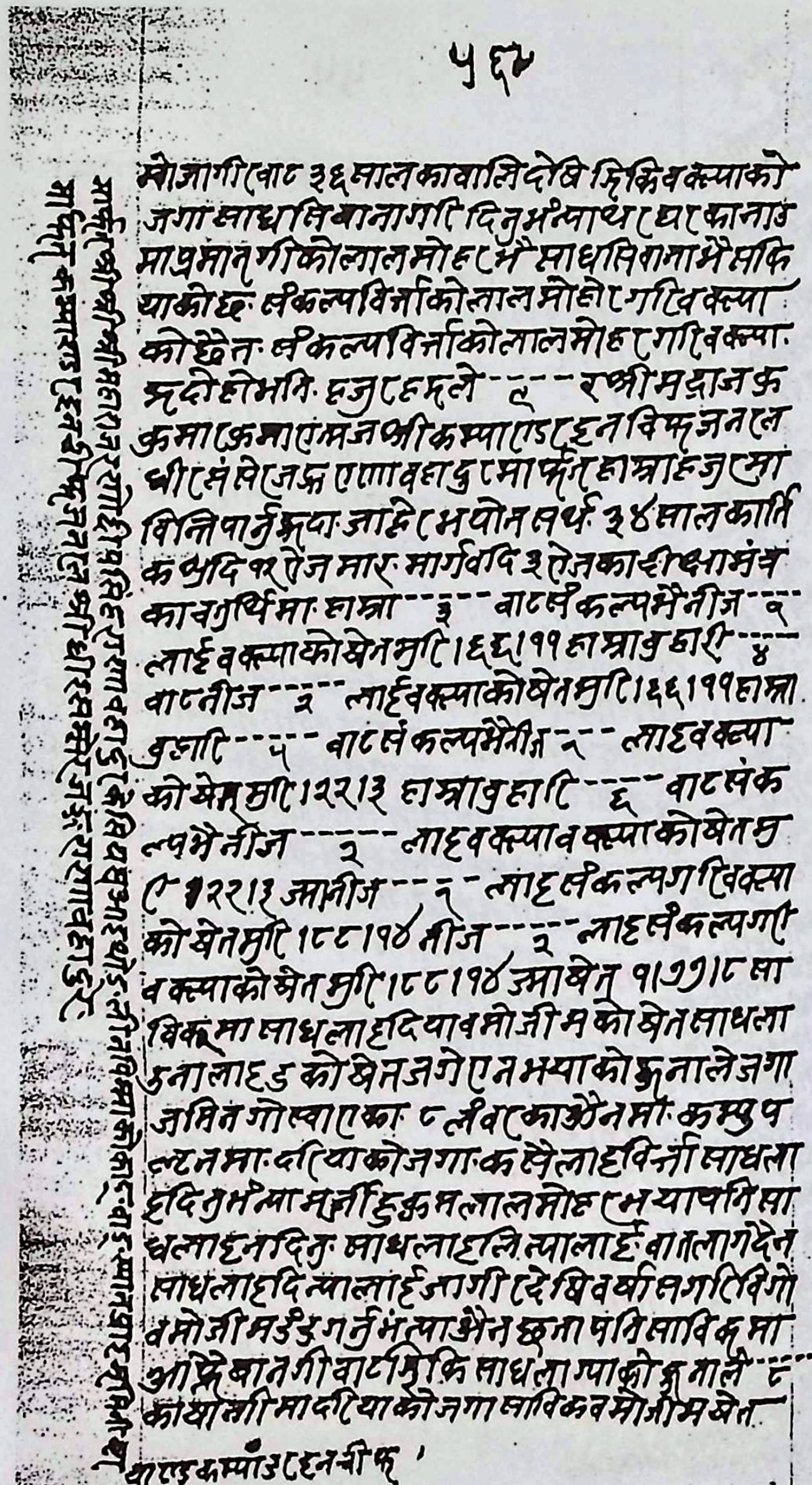

५८

मौजा गिवोट ३६ सालका वालि देखि हिक्षिवस्याको
जगा साधा लिवानागरि दिनु भंन्याथ्यो घरफानाउ
माप्रमाण गरिको लाल मोहर भै साधा लिवाना भै सकि
याको छ· लेकल्पविर्नाको लाल मोहोर गरि वस्या
को छैन· लेकल्प विर्नाको लाल मोहर गरि वस्या·
ज्दो होभनि· हजुर हन्दले --- ८ --- रश्री महाराज कु
कुमार कुमार्यं मज भीक म्याण्डर इन चिफ जनरल
धीरसम्सेर जङ्ग राणा वहादुर मार्फत हाम्रा हजुर सा
विन्ति पार्नु भयाछ· जाहेर भयो न सर्ष· ३४ सालकार्ति
कसुदि १२ रोज मार· मार्गवदि ३ रोजका दीक्षामंत्र
का चतुर्थि मा· हाम्रा --- ३ --- वाट लेकल्प भैनीज --- २
लाई वस्याको षेत मुरि।६६।११ हाम्रा वुहारि --- ४
वाट नीज --- २ --- लाई वस्याको षेत मुरि।६६।११ हाम्रा·
वुहारि --- ५ --- वाट लेकल्प भैनीज --- २ --- लाई वस्या
को षेत मुरि।२२।३ हाम्रा वुहारि --- ६ --- वाट लेक
ल्प भैनीज --- २ --- लाई वस्या वस्याको षेत मु
रि।२२।३ जम्मा नीज --- २ --- लाई लेकल्प गरि वस्या
को षेत मुरि।८८।१४ नीज --- २ --- लाई लेकल्प गरि
वस्याको षेत मुरि।८८।१४ जम्मा षेत मुरि।७७।८ सा
विक मा साधलाई दियाव मोजीमको षेत साधला
इना लाई उ को षेत जगेरन भयाको हुनाले जगा
जमिन गोस्वारा· ८ लेव काउजेन मो· कम्पु प
ल्टन मा· दरियाको जगा· कसैलाई विर्ता साधला
ई दिनु भन्या मर्जी हुकुम लाल मोहर भयापनि सा
धलाई नदिनु· साधलाई दिलि त्यालाई वातालाग देन
साधलाई दि त्यालाई जागीर देखि वर्षा लगाइ दिगो
व मोजीम दंड गर्नु भंन्या भैन छ जो पनि साविक मा
आफ्ने वात गरी वाट मुकि साधला ग्याको हुनाले --- ८
का षाली मा दीयाको जगा साविक व मोजीम षेत
गाल्ह कम्पांउर इनचीफ '

मार्फत श्री श्री श्री महाराज रणोदीपसिंह राणा वहादुर के सि य स आइ थोङ् लीनविम्माको काङ्वाङ् स्यान प्राइसर्पिनी या
मार्फत कम्यान्डर इनचीफ जनरल श्री धीरसम्सेर जङ्ग राणा वहादुरे

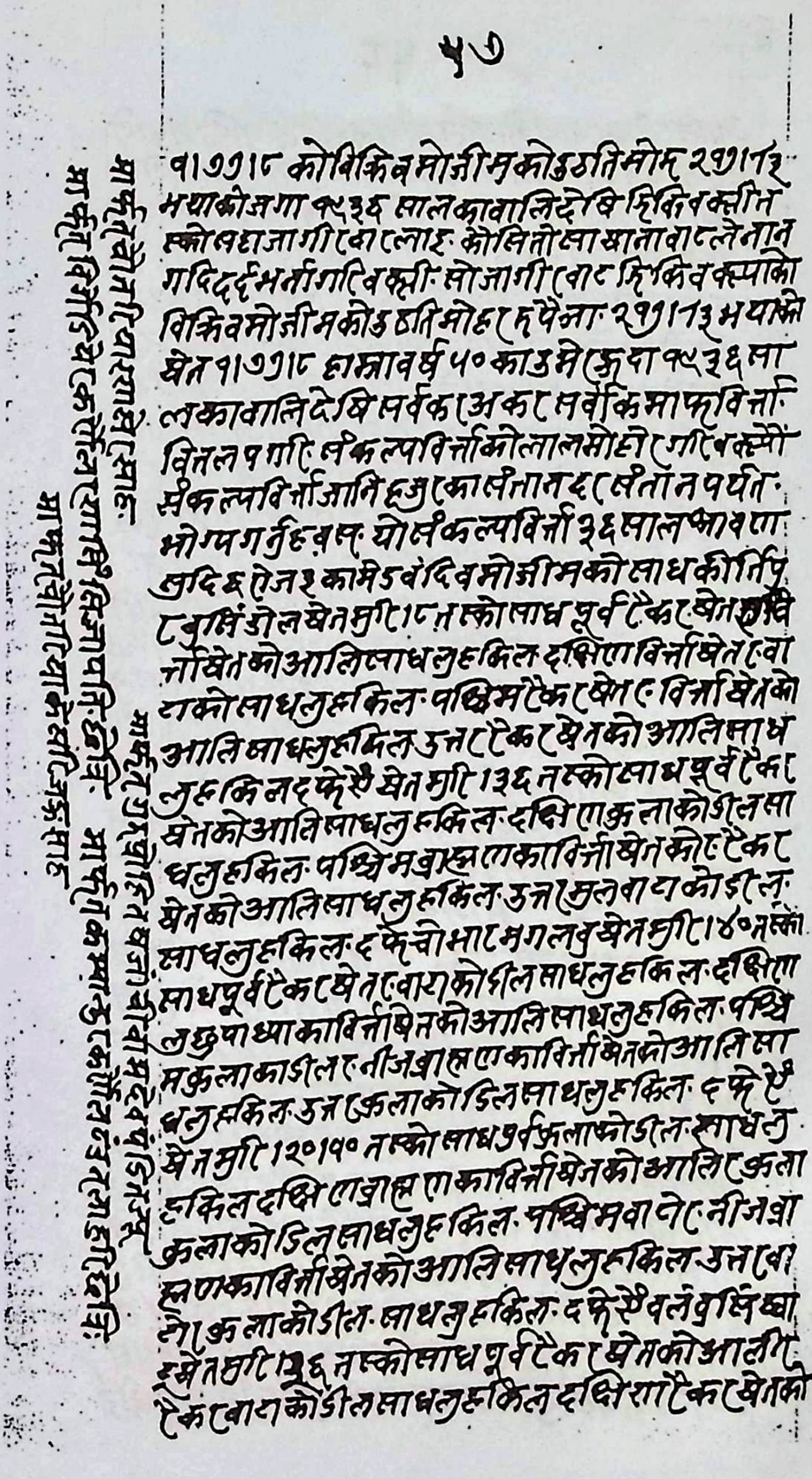

५७

१।७।१८ कोबिक्रिबमोजीमकोउठतिमोहर २७।१३
भयाकोअगा १८३६ सालकाबालिदेषि झिकिबक्सीनं
स्कोलघाजागीरवाललाइ कोसितोसाखानावाटलेनान
गर्दिदर्ईभर्नागरिबक्सी सोजागीरवाट झिकिबक्स्याको
बिक्रिबमोजीमकोउठतिमोहररुपैञा २७।१३ भयाको
षेत १।७।१८ हाम्रावर्ष ५० काउमेरजुदा १८३६ सा
लकाबालिदेषि सर्वकरअकर सर्वकिमाफबिर्ता
बितलपगरि संकल्पबिर्ताकोलालमोहोरगरिबक्स्यौं
संकल्पबिर्ताजानि हजुरकासैतानदरसैतानपर्यंत
भोग्यगर्नुहवस् योसंकल्पबिर्ता ३६ सालश्रावण
शुदि ६ रोज २ कामेड्वंदिबमोजीमकोसाधकीर्तिपु
रधुसिंडोलषेत मुरी १८ तस्कोसाध पुर्व रैकरषेतसावि
त्रीषेतकोआलिसाधलुहकिल दक्षिण बिर्ताषेत रवो
टाकोसाधलुहकिल पश्चिम रैकरषेत र बिर्ताषेतको
आलिसाधलुहकिल उत्तर रैकरषेतको आलिसाध
लुहकिल दफे ३ षेत मुरी १३६ तस्कोसाध पुर्व रैकर
षेतकोआलिसाधलुहकिल दक्षिण रकुलाकोडीलसा
धलुहकिल पश्चिम ब्राह्मणकाबिर्ताषेतको रैकर
षेतकोआलिसाधलुहकिल उत्तर रकुलवायाकोडील
साधलुहकिल दफे चोभार मंगलषु षेत मुरी १४० तस्को
साधपुर्व रैकरषेत रवाराकोडील साधलुहकिल दक्षिण
लछुपाध्याकाबिर्ताषेतकोआलि साधलुहकिल पश्चि
मकुलाकाडील र नीजब्राह्मणकाबिर्ताषेतकोआलिसा
धलुहकिल उत्तर रकुलाकोडिलसाधलुहकिल दफे ५
षेत मुरी १२०।१० तस्कोसाधपुर्वकुलाकोडील साधलु
हकिल दक्षिण ब्राह्मणकाबिर्ताषेतकोआलि रकुला
कुलाकोडिलसाधलुहकिल पश्चिमबानेर नीजब्रा
ह्मणकाबिर्ताषेतकोआलिसाधलुहकिल उत्तररो
नोरकुलाकोडील साधलुहकिल दफे ६ बलंबुसिंघा
रषेत मुरी १०६ तस्कोसाध पुर्व रैकरषेतकोआलीर
रैकरवाराकोडीलसाधलुहकिल दक्षिण रैकरषेतको

मार्फत गुरुप्रोहित षजांचीवामदेवपंडितज्यू
मार्फत चौतरिया रासेर साह
मार्फत बिर्गडियेर कर्णेल रणसिं क्षिजापति छेत्रि मार्फत कम्यान्डर कर्णेल नंदलाल हरि छेत्रि
मार्फत चौतरिया केसरीजङ्ग साह

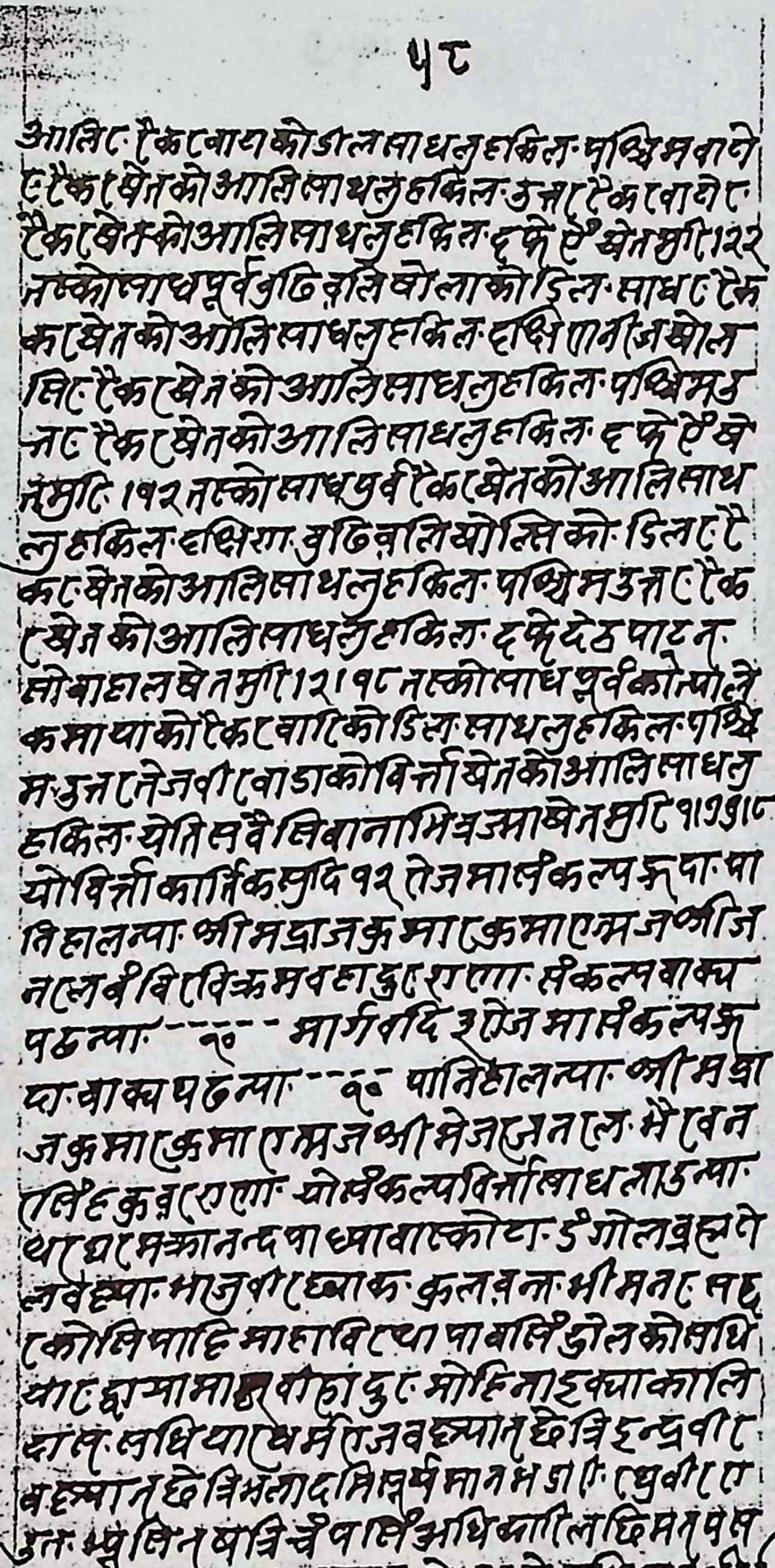

५८

आलि८ रैकबोटकोआलसाधलुहकिल·पश्चिमबाने
८ रैकखेतकोआलिसाधलुहकिल·उत्तर८ रैकबोटे८·
रैकखेतकोआलिसाधलुहकिल·दफे ऐ खेतमुरी१२२
तस्कोसाधपूर्वबुढिवालिबोलाकोडिल·साध८ रैक
कखेतकोआलिसाधलुहकिल·दक्षिणनीजखेत
लि८ रैकखेतकोआलिसाधलुहकिल·पश्चिमउ
त्तर८ रैकखेतकोआलिसाधलुहकिल· दफे ऐ खे
तमुरी८ १२ तस्कोसाधपूर्व रैकखेतकोआलिसाध
लुहकिल·दक्षिण·बुढिवालिबोलिसिको·डिल८ रै
क८·खेतकोआलिसाधलुहकिल·पश्चिमउत्तर८ रैक
खेतकोआलिसाधलुहकिल·दफे देठ पाट न·
सोबाहलखेतमुरी१२।१८ तस्कोसाध पूर्वकोसाले
कमायाको रैकबोटकोडिल·साधलुहकिल·पश्चि
म·उत्तर तेजवीबोडाकोबिर्ता खेतकोआलिसाधलु
हकिल· येति सवै लिबानाभिवज्माखेतमुरी१७७।१८
योबिर्ता कार्त्तिकसुदि १२ रोज मा संकल्प रू पा·पा
तिहालन्या· श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज श्रीजि
तसेवी वि८विक्रमवहादुर८राणा· संकल्पवाक्य
पढन्या· --- रू० --- मार्गवदि ३ रोज मा संकल्प रू
पा·वाक्य पढन्या· --- रू० पानिहालन्या· श्रीमद्रा
जकुमारकुमारात्मज श्रीमेजरजनरल· भैरवेन
द्रसिंहकुवर८राणा· योसंकल्पविर्तासाधलाउन्या·
थरघरमुक्कानन्दपाध्यायाको पा·डै गोलब्रह्मणे
लवेहन्या· भाजुषा घ्याक· कुलवन·भीमव८ मह
कोलि पाहि मा हादि८ प्या पा बालिं डोलकोसधि
या८ द्वासामाल वोहादुर८·मोहिनाइक्याकालि
दास·लधियाखेमर्तजवहन्यात छैत्रि इन्द्रवी८
वहन्यात छैत्रि भैलादमिस्र्प मानभ ज।८·पृथ्वी८ ए
उत· भ्रूलिन पात्रि चौपासी अधिकारी लछिमनपंप
ल्पा· श्रीकृष्णवहादुर८वहन्यात· चौभा८कोसधिवा८·चीजं

५९

वि. लेछिमन वलीउको सधियाए छ्यास्पाहर्सवीर
मोहिनाइक्याभी मन १ हल माफ्उ छा थोकि चामउ
छा थोकि कालउ छा थोकि प्रताप लि सधियाले
मान्सी थापा ज्वाम्या थापां देउ पाएन का सधीपा
एजमानापिं विष्ट जीदम पाध्या ग्पानसीकए वीजिवा
एतर्फवाएआउन्या खर्दा जानकि पाथपानिया
सुविदा एदल सुवेर्प्यानछे त्रिज्मादार त्रिलोचर्ण
जान लिपा हिमक्रवी खेलुका विर्तवालोकिला
मत्या अर्घ्यालोन्याप्नु बिनातक्ली जेवदनगर्नुज
सले यो सीकल्प विर्ता विनाजक्ली जेगर्ला गर्ला यसी
कमा भन्याको पातकी होला ॥ स्वदत्ताम्परदत्ताम्वा
योहरेत वसुंधरां ॥ षष्ठिवर्षसहस्राणि विष्टायांजा
यते कृमि ॥ १ ॥ स्वदत्तांद्विगुणंपुण्यंपरदत्तानु
पालनात परदत्तापहारेण स्वदत्तां निष्फलं भ
वेत् ॥ २ ॥ भूयोभूयोभाविनो भूमिपालान् नत्वा नत्वा
याचते रामचन्द्रः ॥ सामान्योयं धर्मसेतुर्नृपाणां का
ले काले पालनीयो भवद्भिः ॥ ३ ॥ इति सम्वत
१८३६ साल मिति भाद्र शुदि ८ रोज २ शुभम्

श्रीनारायणपति २ श्रीभीमभक्तेष्या ४ श्रीतलेज्यू ५ श्रीगुनले ६
श्रीधिनुनाथ श्रीभगवाने ८

श्रीराजगु
रुधर्माधि
कारी विज
यराजपंडित
ज्यू
१

स्वस्ति श्री गिरिराजचक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि विवि
धविरुदावली विराजमानमानोन्नत श्रीमन्महाराजाधिराजे
न्द्रविक्रमसाहवहादुरसम्सेरजङ्गदेवानांसदासमर
विजयीनाम्
आगे ------- के सम्वत १९०३ साल मिति चैत्र वदि ३०
सल्पम्पूरमा ------- २ ------- कातिर माहा
रोज २ का दिन संकल्प भयाको खेत २१० मुरीको सट
म्रावाहुति वाट संकल्प भयाको खेत २१० मुरीको सट
हवमोजीम घघ्याग्स्नेत हा म्रावर्ष ३४ काउ मे जुस
सर्वकिमाफ विर्ता वितलप गरी देक्स्यो- पारत का अम्वलम
ध्येकाछे खेत मुरी १२० मुरीको साध पूर्व दैक्र खेत कोआ

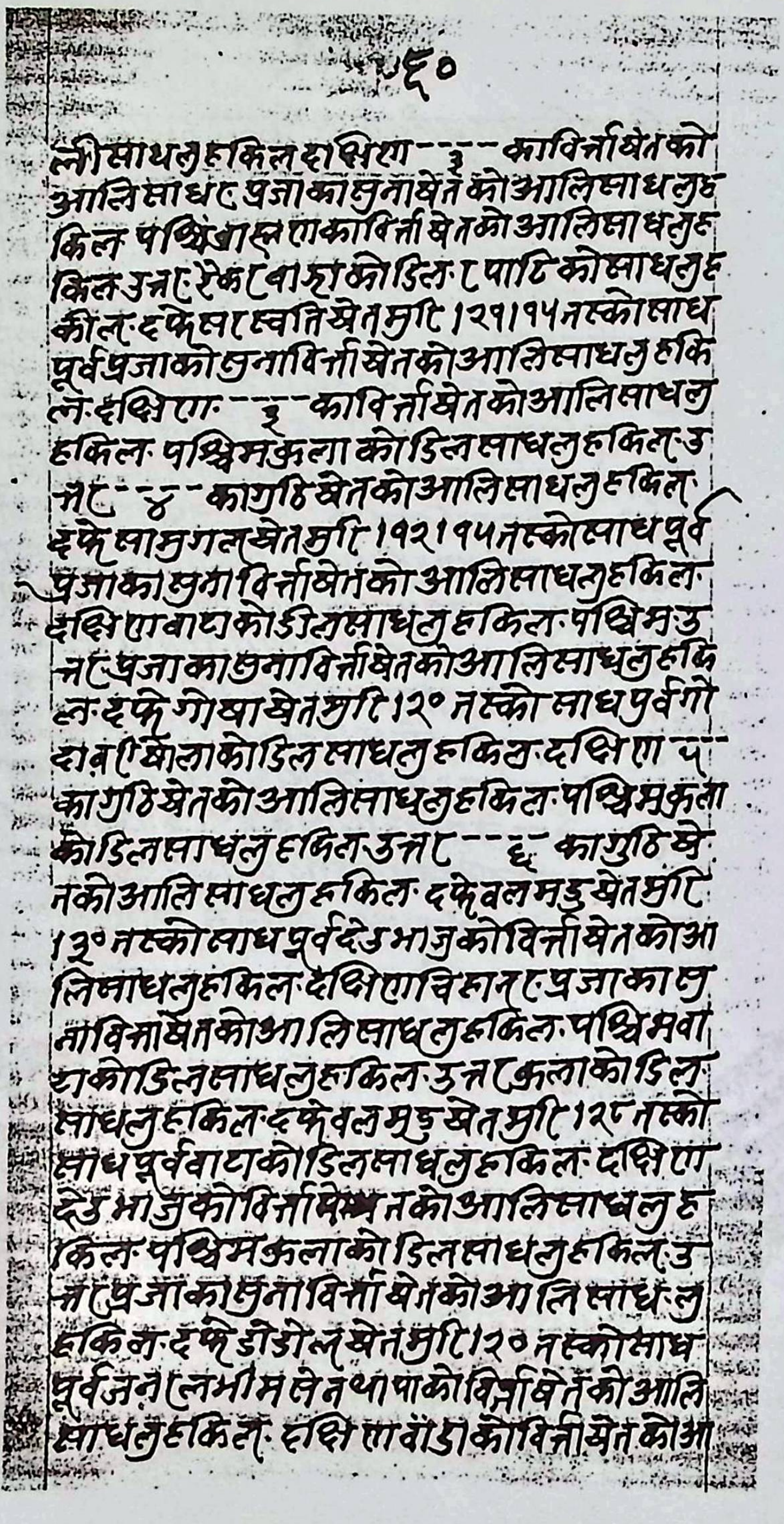

६०

लीसाधलुहकिल दक्षिण --- ३ --- काविर्त्ताषेतको
आलिसाधर प्रजाका जुनाषेतकोआलिसाधलुह
किल पश्चिंबाह्मणकाविर्त्ताषेतकोआलिसाधलुह
किल उत्तर रैकर बाह्माकोडिल र पाटिकोसाधलुह
कील दफे सरस्वतिषेत मुरि ।२१।१५ नस्कोसाध
पूर्व प्रजाको जुनाविर्त्ताषेतकोआलिसाधलु हकि
ल दक्षिण --- २ --- काविर्त्ताषेतकोआलिसाधलु
हकिल पश्चिमकुलाकोडिलसाधलुहकिल उ
त्तर --- ४ --- कागुठिषेतकोआलिसाधलुहकिल
दफे साकुगलषेत मुरि ।१२।१५ नस्कोसाध पूर्व
प्रजाका जुना विर्त्ताषेतकोआलिसाधलुहकिल
दक्षिण वाधाकोडिलसाधलुहकिल पश्चिम उ
त्तर प्रजाका जुनाविर्त्ताषेतकोआलिसाधलुहकि
ल दफे गोषाषेत मुरि ।२० नस्को साध पूर्व गो
दावरि षोलाकोडिल साधलुहकिल दक्षिण ५
कागुठिषेतकोआलिसाधलुहकिल पश्चिम कुला
कोडिलसाधलुहकिल उत्तर --- ६ --- कागुठिषे
तकोआलिसाधलुहकिल दफे वलमडु षेत मुरि
।३० नस्कोसाध पूर्व देउ भाजुकोविर्त्ताषेतकोआ
लिसाधलुहकिल दक्षिण चिसान र प्रजाका जु
नाविर्त्ताषेतकोआलिसाधलुहकिल पश्चिम वा
टाकोडिलसाधलुहकिल उत्तर कुलाकोडिल
साधलुहकिल दफे वलमडु षेत मुरि ।२० नस्को
साध पूर्व वाटाकोडिलसाधलुहकिल दक्षिण
देउ भाजुकोविर्त्ताषेतकोआलिसाधलुह
किल पश्चिम कुलाकोडिलसाधलुहकिल उ
त्तर प्रजाका जुनाविर्त्ताषेतकोआलिसाधलु
हकिल दफे डोडोल षेत मुरि ।२० नस्कोसाध
पूर्व जनरल भीमसेन थापाको विर्त्ताषेतकोआलि
साधलुहकिल दक्षिण वांडाकोविर्त्ताषेतकोआ

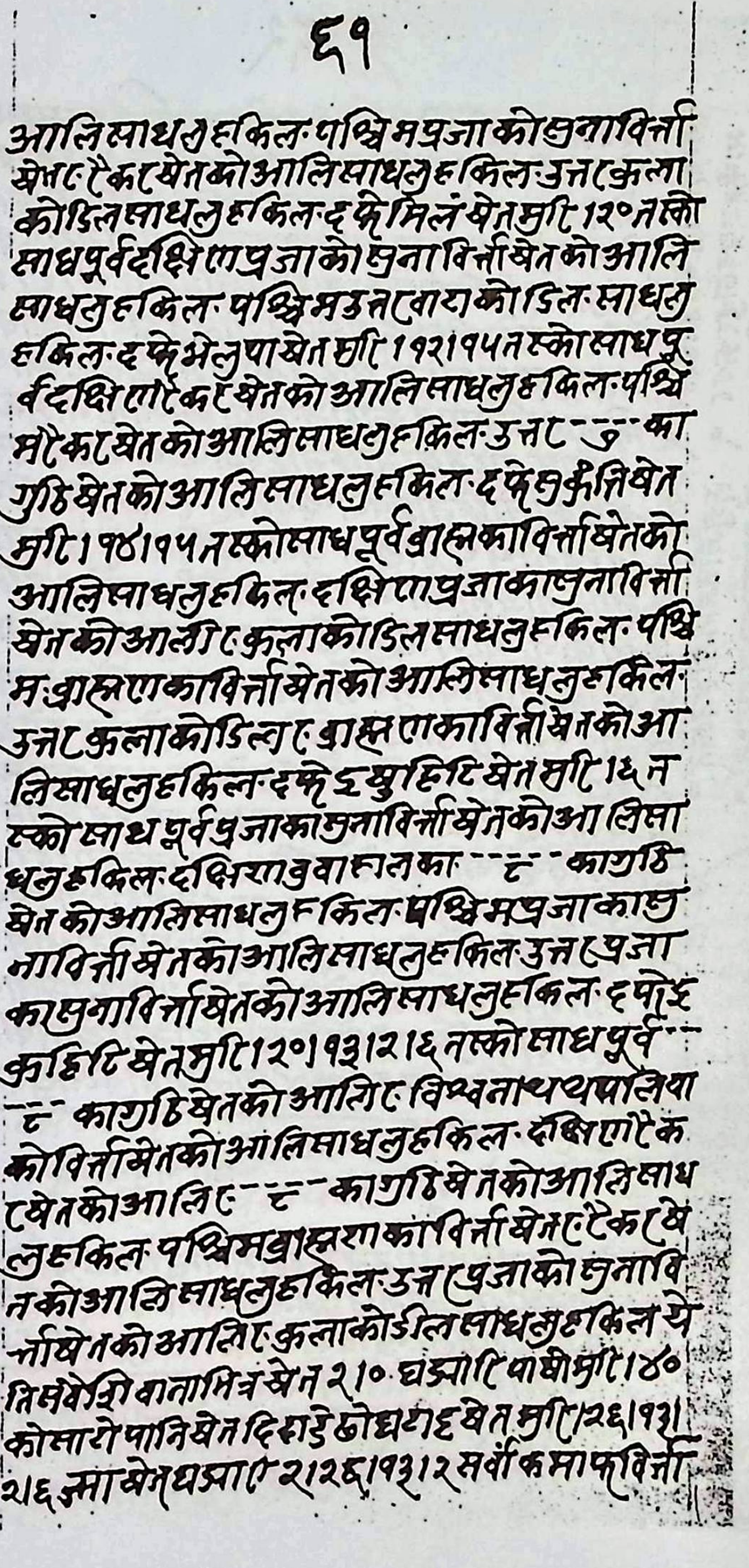

६१

आलिसाधलुह्किलः पश्चिमप्रजाकोजुनाविर्त्ता
षेतर ऐकरषेतकोआलिसाधलुह्किलः उत्तरकुल्ला
कोडिलसाधलुह्किलः दफे मिलं षेत मुरि १२० तस्को
साधपूर्वदक्षिणप्रजाकोजुनाविर्त्ताषेतकोआलि
साधलुह्किलः पश्चिमउत्तरवोराकोडिलः साधलु
ह्किलः दफे भेलुपा षेत मुरि।१२।१५ तस्कोसाधपू
र्व दक्षिणतोऐकर षेतकोआलिसाधलुह्किलः पश्चि
मौकर षेतकोआलिसाधलुह्किलः उत्तर --उ-- का
गुठि षेतकोआलिसाधलुह्किलः दफे जुङ्गतिषेत
मुरि।१४।१५ तस्कोसाधपूर्वब्राह्मणकाविर्त्ताषेतको
आलिसाधलुह्किलः दक्षिणप्रजाकाजुनाविर्त्ता
षेतकोआली र कुल्लाकोडिलसाधलुह्किलः पश्चि
मः ब्राह्मणकाविर्त्ताषेतकोआलिसाधलुह्किलः
उत्तर कुलाकोडिल र ब्राह्मणकाविर्त्ताषेतकोआ
लिसाधलुह्किलः दफे दमुहिटि षेत मुरि।१८ त
स्कोसाधपूर्वप्रजाकाजुनाविर्त्ताषेतकोआलिसा
धलुह्किलः दक्षिणरावुवाह्मणका --ट-- कायठि
षेतकोआलिसाधलुह्किलः पश्चिमप्रजाकाजु
नाविर्त्ताषेतकोआलिसाधलुह्किलः उत्तर प्रजा
काजुनाविर्त्ताषेतकोआलिसाधलुह्किलः दफे पोई
कुहिटि षेत मुरि।२०।१३।२।८ तस्कोसाधपूर्व
--ट-- कायठि षेतकोआलि र विश्वनाथ थपालिया
कोविर्त्ताषेतकोआलिसाधलुह्किलः दक्षिण ऐक
षेतकोआलि र --ट-- कायठि षेतकोआलिसाध
लुह्किलः पश्चिमब्राह्मणकाविर्त्ताषेतर ऐकर षे
तकोआलिसाधलुह्किलः उत्तर प्रजाकोजुनावि
र्त्ताषेतकोआलि र कुल्लाकोडिलसाधलुह्किल ये
तिसवेशि वातामित्र षेत २।० घस्मारि पाषी मुरि।४०
कोसाटे पानि षेत दिहाडे छोघराद षेत मुरि।२८।१३।
२८ जम्मा षेत घस्मारि २।२८।१३।२ सर्वांक मापकाविर्त्ता

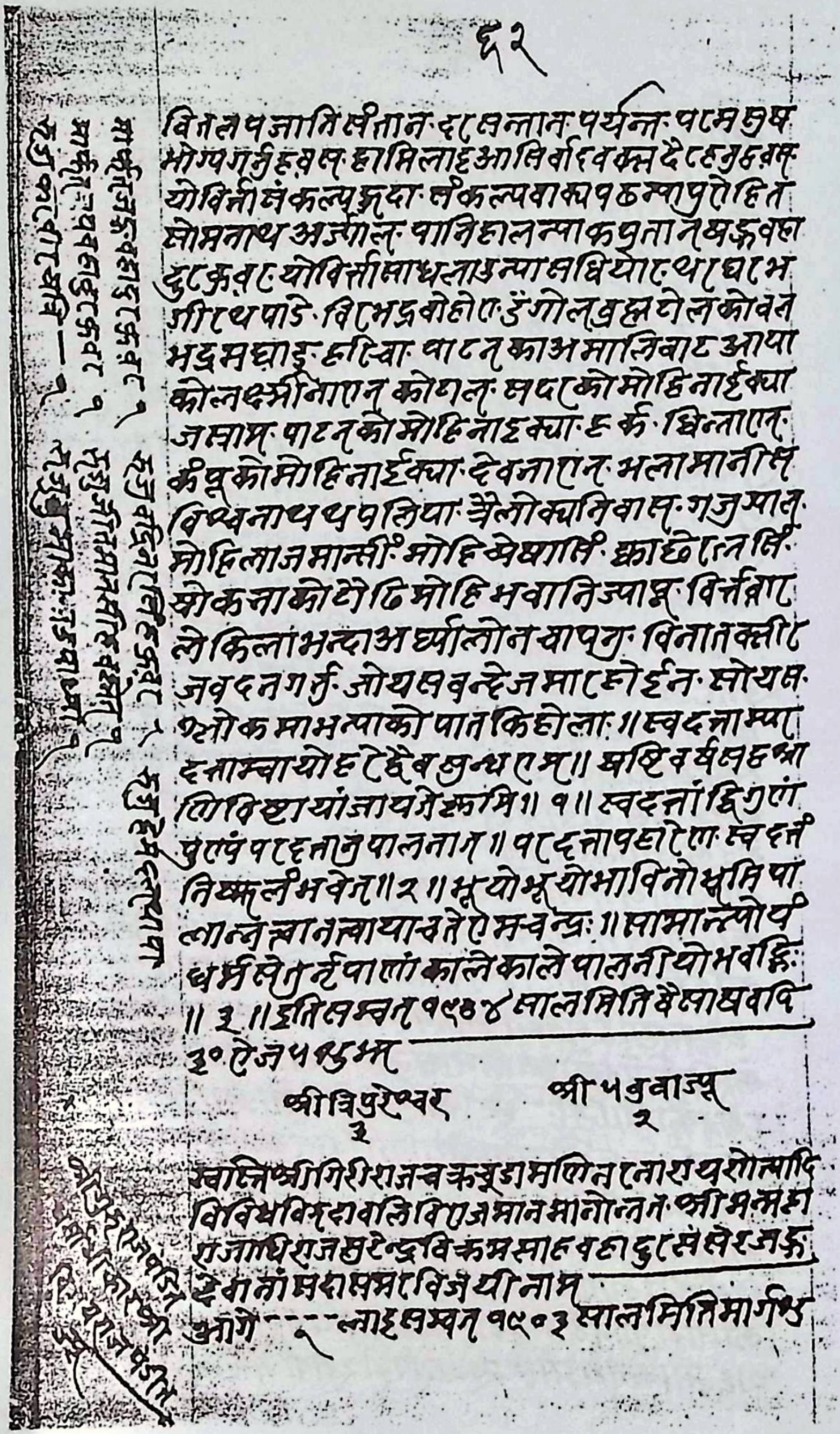

६२

विजलपजाति सीतान दरसन्तान पर्यन्त पमेभुष
भोग्य गर्नु हवस हामिलाइ आसिर्वाद दवस्त देरहनुहवस
योवित्तीसंकल्प गर्दा संकल्पवाक्य पढन्या पुरोहित
सोमनाथ अर्ज्याल पानि हालन्या कपुतान भक्तवहा
दुरकुवर योवित्ती साधसाउन्या सक्षि योरथ घरभ
जीरथ पाडे विरभद्र वोहोरा डंगोल ब्रह्म पोलकोवन
भद्रमघाइ हरिख्वा पाटनका अमाल्तिवाट आया
कोलक्ष्मीनारान कोषल सदरको मोहिनाईक्या
जमाम पाटनको मोहिनाईक्या दर्के छिन्तारन
कीपुकोमोहिनाईक्या देवनारान भलामानीस
विश्वनाथ पप्रतिया त्रैलोक्यनिवास गजुमाल
मोहिलाजमान्सीं मोहिखेषणासिं छाछोरतनसिं
सोकराजाको टोठि मोहि भवानिज्याछ विर्तविरा
ले किला भन्दा अघ्यल्तोन यापन्त विनातक्लीर
जवदलगर्नु जोयसवन्देजमा म्होईन सोयस
श्लोकमा भन्याको पातकि होला ॥ स्वदत्ताम्पर
दत्तांवायो हरेहैव सुन्धरम ॥ षष्टिवर्षसहश्रा
णि विष्टायांजायते कृमि ॥ १ ॥ स्वदत्तां द्विगुणं
पुण्यं परदत्तानुपालनात ॥ परदत्तापहारेण स्वदत्तं
निष्फलं भवेत ॥ २ ॥ भूयोभूयो भाविनो भूमिपा
लान्नत्वा नत्वा याचते रामचन्द्रः ॥ सामान्योयं
धर्मसेतुर्नृपाणां काले काले पालनीयो भवद्भिः
॥ ३ ॥ इति सम्वत १९०४ साल मिति वैसाष वदि
३० रोज ५ शुभम

श्रीत्रिपुरेश्वर
३

श्री५ गुवाज्यू
२

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादि
विविधविरुदावलिविराजमानमानोन्नत श्रीमन्मह
राजाधिराजसुरेन्द्रविक्रमसाहवहादुरसंसेरजङ्
देवानां सदा समरविजयीनाम
आगे ---- लाइ सम्वत १९०३ साल मिति मार्गशि

मार्फत जङ्गवहादुर कुवर १
मार्फत जयवहादुर कुवर १
रुजु का[illegible] — १

रुजु वद्रिनरसिंह कुवर १
रुजु जीतमानसिंह वस्नेत १
रुजु गु[illegible] उपाध्या १

रुजु हेमदल थापा

[illegible]
[illegible]को
[illegible] विजयराजपंडीत

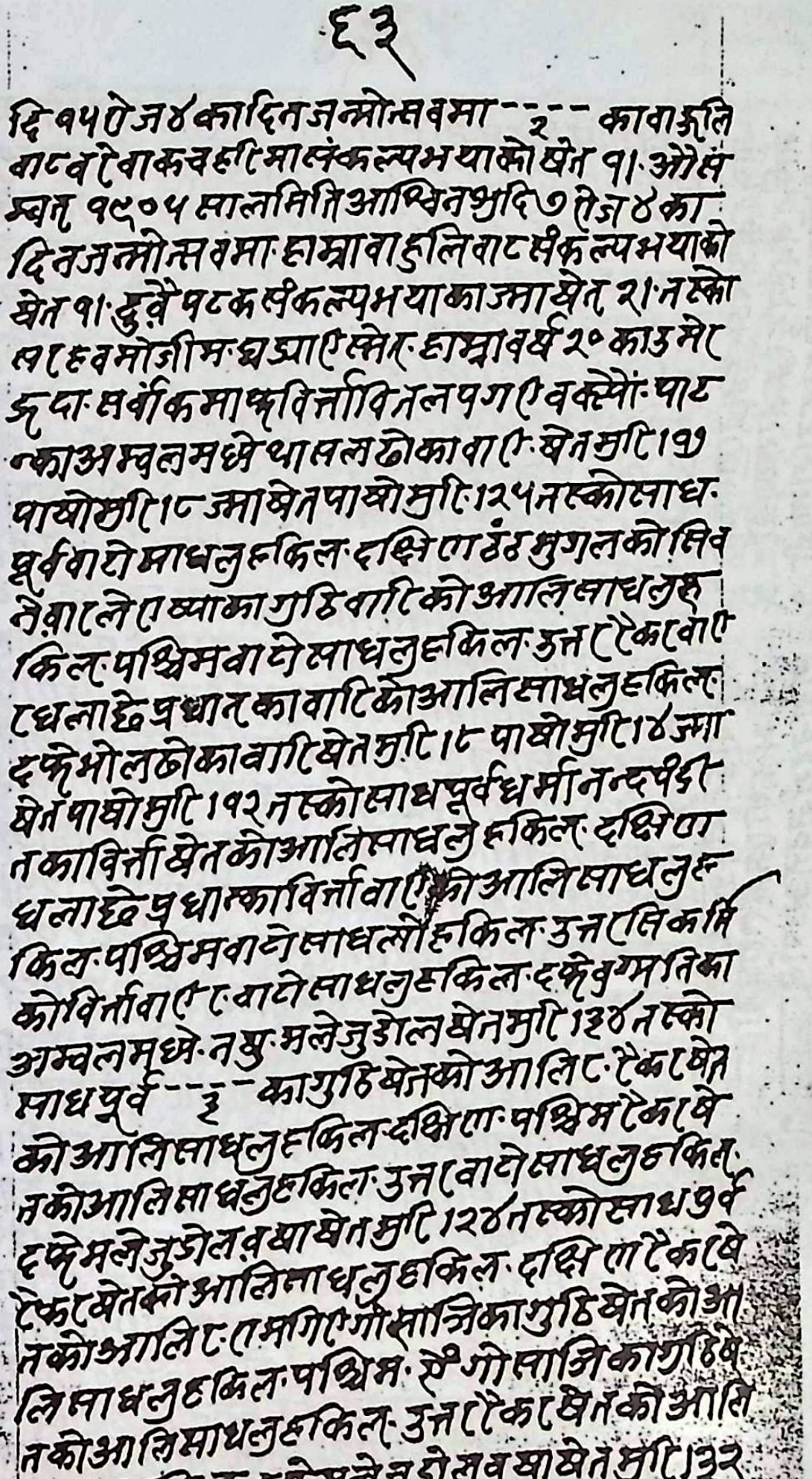

६३

दि १५ रोज ४ का दिन जन्मोत्सवमा --२-- का बाहुलि
बाट वैरोकुवर्हामा संकल्प भयाको षेत १। औ सं
म्वत् १९०५ साल मिति आश्विन शुदि ७ रोज ४ का
दिन जन्मोत्सवमा हाम्रा बाहुलि बाट संकल्प भयाको
षेत १। दुवै पटक संकल्प भयाका ज्मा षेत २। तस्को
साहेब मोजीम घ्राएस्नेर। हाम्रा वर्ष २० का उमेर
हुदा सर्वीक माफ्वित्ती वितल पगरे वक्स्यौं। पाट
न्का अम्वलमध्ये थासल ढोका वाट। षेत मुरि।१७
पाषो मुरि।८ ज्मा षेत पाषो मुरि।२५ तस्को साध।
पूर्व बाटो साधलुहकिल। दक्षिण ठठ मुगलको सिव
नेवाले रैख्याका गुठि वारिको आलि साधलुह
किल। पश्चिम बाटो साधलुहकिल। उत्तर टैकवारे
घेला छे प्रधानका वारिको आलि साधलुहकिल।
दफे भोलछोका वारि षेत मुरि।८ पाषो मुरि।४ ज्मा
षेत पाषो मुरि।१२ तस्को साध पूर्व धर्मानन्दपंडि
तका वित्ती षेतको आलि साधलुहकिल। दक्षिण
घेलाछे प्रधान्का वित्ती वारिको आलि साधलुह
किल। पश्चिम बाटो साधलौहकिल। उत्तर टेलिकामि
कोवित्ती वारि। बाटो साधलुहकिल। दफे वुधसतिका
अम्वलमध्ये। नघु। मलेजुडोल षेत मुरि।२४ तस्को
साध पूर्व --२-- का गुठि षेतको आलि। टैकषेत
कोआलि साधलुहकिल। दक्षिण। पश्चिम टैकषे
तकोआलि साधलुहकिल। उत्तर बाटो साधलुहकिल।
दफे मलेजुडोलवषा षेत मुरि।२४ तस्को साध पूर्व
टैकषेतको आलि साधलुहकिल। दक्षिण टैकषे
तकोआलि। ८। भागिरे गोसाञिका गुठि षेतको आ
लि साधलुहकिल। पश्चिम। ऐ गोसाञिका गुठि षे
तकोआलि साधलुहकिल। उत्तर टैकषेतको आलि
साधलुहकिल। दफे मलेजुडोलवषा षेत मुरि।३२
तस्को साध पूर्व टैकषेतको आलि साधलुहकिल

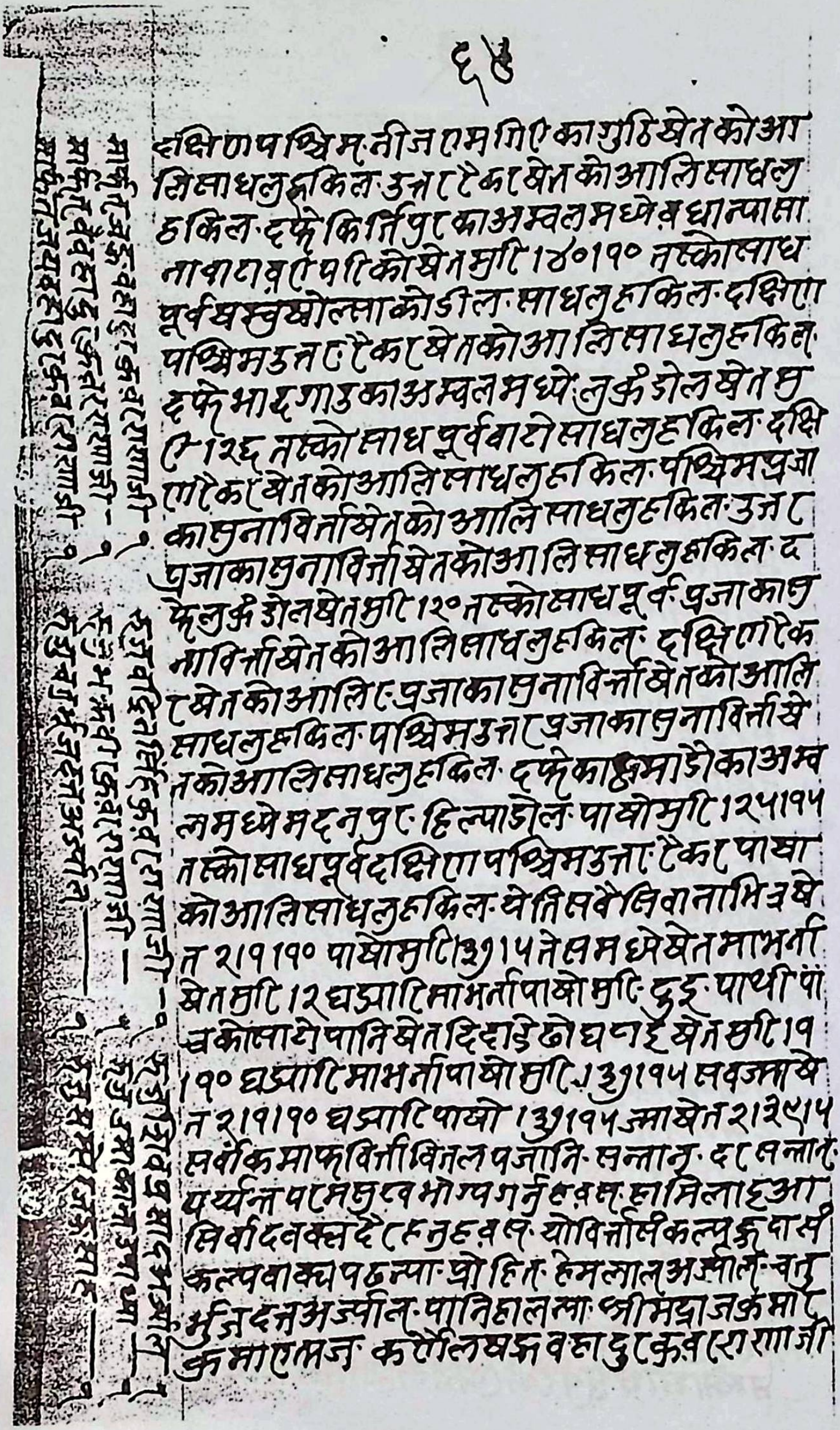

६५

दक्षिणपश्चिम·तीजरामगिरिका गुठिखेतकोआ
लिसाधलुहकिल·उत्तरटैकरखेतकोआलिसाधलु
हकिल·दफे किर्तिपुरका अम्वलमध्ये ब धान्पासा
नावारावुरपाटिको खेत मुरि १४०।१० तस्कोसाध
पूर्वघस्खुखोल्साकोडील·साधलुहकिल·दक्षिण
पश्चिमउत्तर टैकरखेतकोआलिसाधलुहकिल·
दफे भादगाउका अम्वलमध्ये लुर्कुडोल खेत मु
रि २६ तस्कोसाध पूर्ववाटो साधलुहकिल·दक्षि
णटैकरखेतकोआलिसाधलुहकिल·पश्चिमप्रजा
काफुनाविर्तखेतको आलि साधलुहकिल·उत्तर
प्रजाकाफुनाविर्तखेतकोआलिसाधलुहकिल·द
फे लुर्कुडोलखेत मुरि १२० तस्कोसाध पूर्व·प्रजाकाफु
नाविर्तखेतकोआलिसाधलुहकिल· दक्षिणटैक
रखेतकोआलि र·प्रजाकाफुनाविर्तखेतकोआलि
साधलुहकिल·पश्चिमउत्तर प्रजाकाफुनाविर्तखे
तकोआलिसाधलुहकिल· दफे काष्ठमाडौंका अम्व
लमध्ये मदनपुर·हिल्पाडोल·पाखो मुरि १२५।१५
तस्कोसाध पूर्वदक्षिण पश्चिमउत्तर·टैकर पाखा
कोआलिसाधलुहकिल·येति सवै लिवानाभित्र खे
त २१।१० पाखो मुरि १३।१५ तेसमध्ये खेत माभर्ना
खेत मुरि १२ घरआरि माभर्ना पाखो मुरि दुइ·पाथी पां
चकोलाये पानिखेत दिदाइ ढोघनाई खेत मुरि १
१० घरआरि माभर्ना पाखो मुरि १३।१५ लवजाखे
त २१।१० घरआरि पाखो १३।१५ ज्माखेत २१२।१५
सर्वोक माफविर्ता विर्तल पजाति·सन्तान·दरसन्तान·
पर्यन्त परमेजुरव भोग्य गर्नु हरवष हामिलाई आ
सिर्वाद वक्सदे रहनु हरवष· योविर्तालीकल्पकृ दास
कल्पवाक्य पढन्या·प्रोहित·हेमलाल अर्ज्याल·चतु
र्भुजदत्त अर्ज्याल·पानिहाल्न्या·श्रीमहाराजकुमार
कुमार एमज· कर्णेलखड्ग वहादुर कुँवर राणाजी

साक्षीत जङ्गवहादुर कुँवर राणाजी १
साक्षीत वम्वहादुर कुँवर राणाजी १
साक्षीत जयवहादुर कुँवर राणाजी १
हजुर वद्रिनरसिंह कुँवर राणाजी १
हजुर भक्तवीर कुँवर राणाजी १
गुरु चतुर्भुजदत्त अर्ज्याल १
गुरु शिवप्रसाद अर्ज्याल १
गुरु उमाकान्त उपाध्या १
गुरु सम्सेरजङ्ग साह १

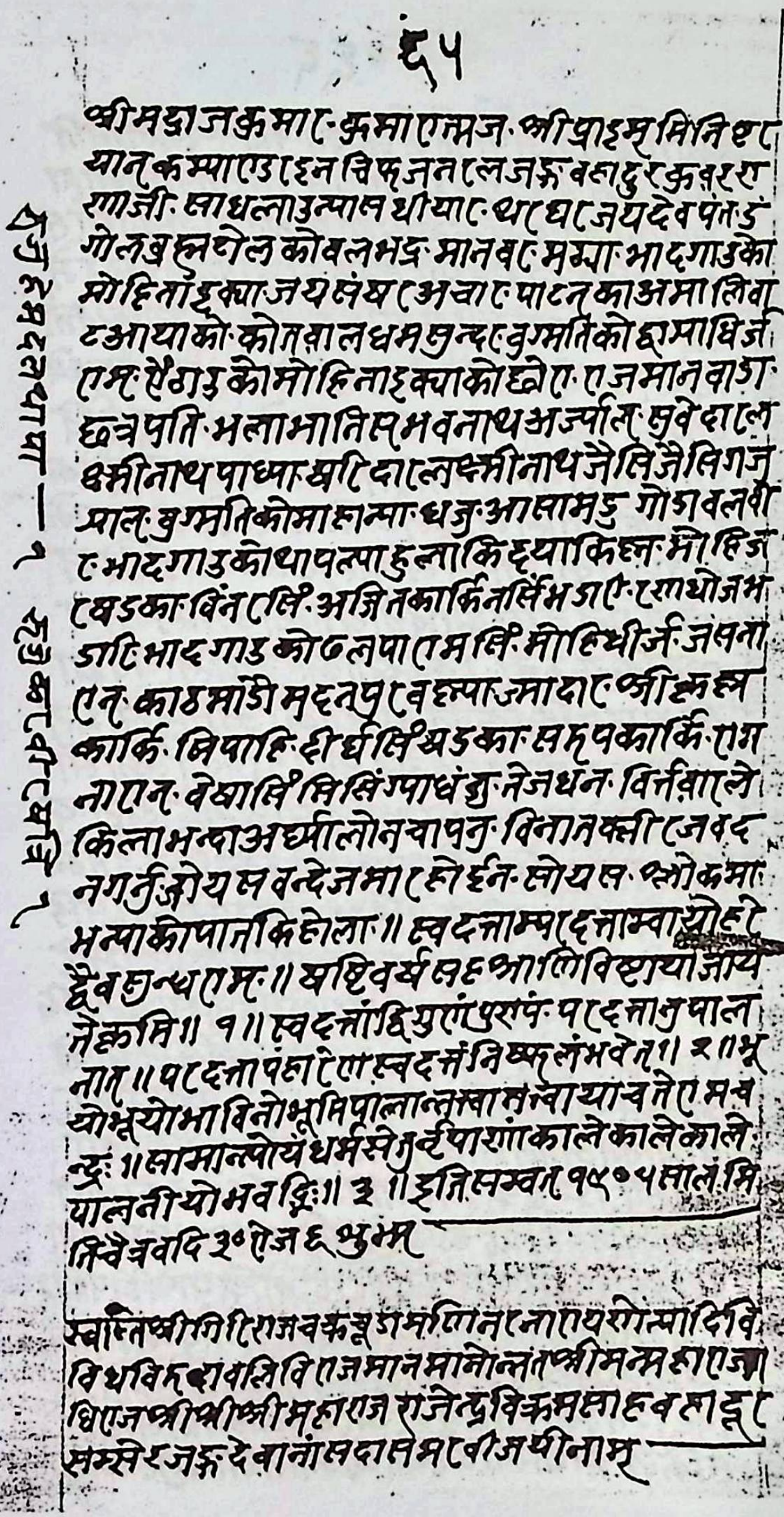

६५

श्रीमद्राजकुमार·कुमारात्मज· श्री प्राइम् मिनिष्टर
यान् कम्याण्डर इन चिफ् जनरल जङ्ग बहादुर कुवँर रा
णाजी· साधलाउन्याल थीया· थरघर जयदेव पंत डं
गोलख्रु ल्पोल को बलभद्र· मानव र· भम्मा· भादगाउंको
मोहितार्ह क्या जयसंघ रेअचार· पाटन्का अमालिवा
ट आयाको· कोतसाल धमछुन्द रवुम्मतिको छमाधिजं
रेम्· हैंठाडुको मोहितार्हक्याको छत्रे ए· एजमान वाग·
छत्रपति· मलाभातिस भवनाथ अर्ज्याल· छुबेदा ले
क्ष्मीनाथ पाध्या· स्वरि दाले क्ष्मीनाथ जेसि जैसि गजु
साल· कुम्मतिको साहाम्मा· धजु· आसामडु गोग वलथी
र· भादगाउंको थापल्पा हुल्ला किट्याकिछ्न· मोहिजं
खेडका· विंतरेलि· अजितकार्कि नार्सिंभ जरे· रोथोजभ
डारि भादगाउंको ठलपारेम लि· मोहिथीजं· जसना
रेन· काठमाडौं मदनपुरवेहम्पाजमादार· श्री हर्ष
कार्कि· सिपाहि· दीर्घ सिंअडका· सहृपकार्कि· राम
नारेन· वेषाले मिसिंग्पाधं छु· नेजधन· विनशाले
किल्ला भन्या अघ्मालोन चापनु· विनानक्ली रेजवद
नगर्नुजोयस वन्देजमा रहो इन· सोयस· श्लोकमा
भन्याको पातकि होला·॥ स्वदत्तां परदत्तां वा यो हरे
द्वैवसुन्धरां· ॥ षष्टिवर्ष सहस्राणि विष्टायां जाय
तेक्कमि॥ १॥ स्वदत्तांद्विगुणं पुण्यं· परदत्तानुपाल
नात्॥ परदत्तापहारेण स्वदत्तं निष्फलं भवेत्॥ २॥ भू
योभूयो भाविनो भूमिपालान्नत्वा याचते रामच
न्द्रः॥ सामान्योयं धर्मसेतुर्नृपाणां काले काले
पालनीयो भवद्भिः॥ ३॥ इति सम्वत् १९०५ साल मि
ति चैत्र वदि ३० रोज ६ शुभम्

स्वस्ति श्री गिरिराजचक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि वि
विध विरुदावली विराजमान मानोन्नत श्रीमन्महाराजा
धिराज श्री श्री श्री महाराज राजेन्द्रविक्रमसाहबहादुर
सम्सेर जङ्ग देवानां सदा समर विजयिनाम्

राजहेमदलथापा — १ सुब्बाकालेखत्रि १

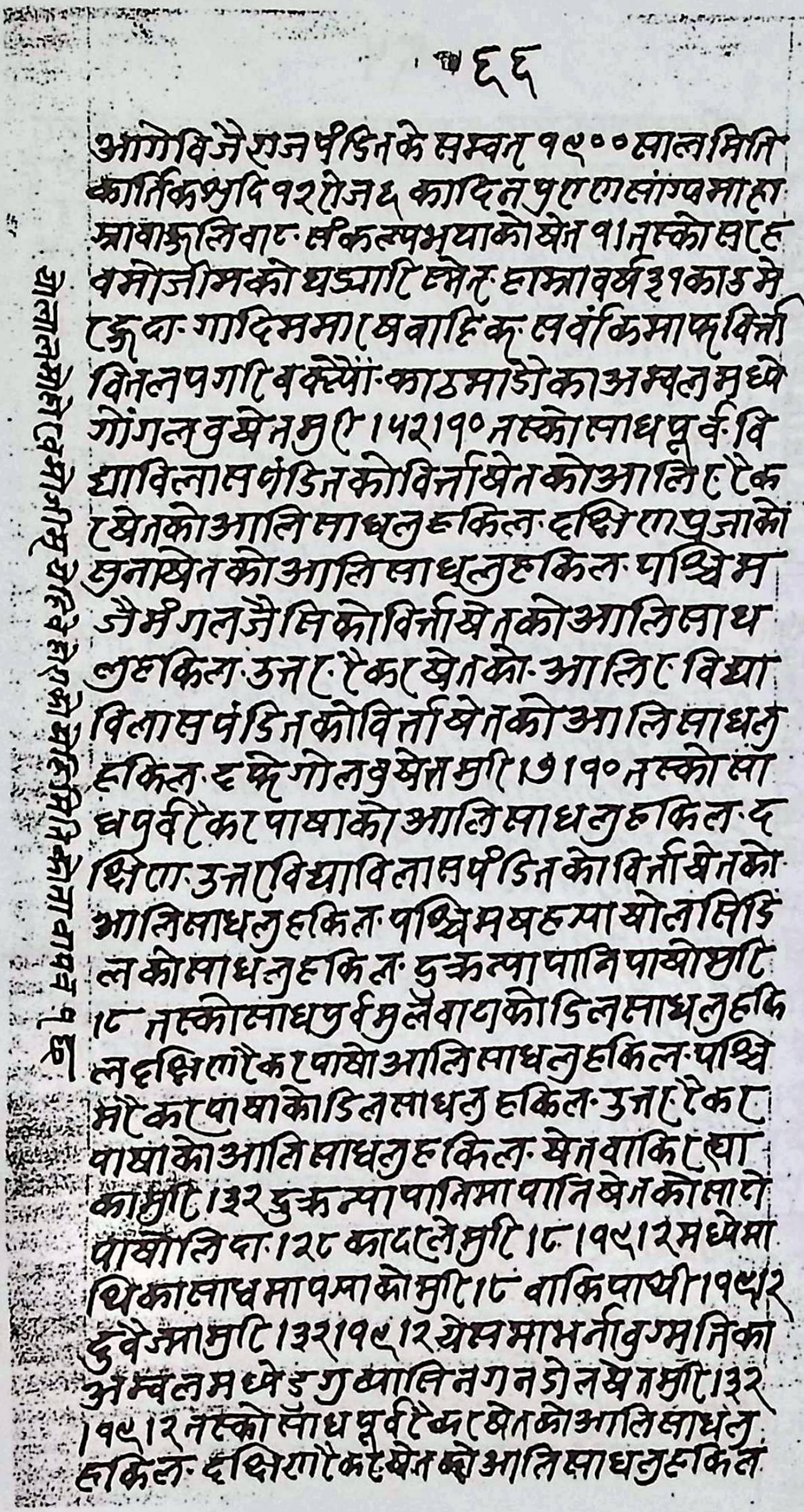

६६

आगेविजैराजपंडितके सम्वत् १९०० साल मिति
कार्तिकशुदि १२ रोज ६ का दिन पुरएगएलाग्य माहा
स्नावाकुलिवाट· लकिल्पभयाको षेत ११ तस्को सहद
वमोजीमको घड्यारि स्मेत· हाम्रा वर्ष ३१ काठमे
क्रुदा· गादिममा षेवाहिक· सर्वंकिमापद्धिर्त्ती
वितलप गरिवक्स्यौं· काठमाडौंका अम्बल मध्ये
गोंगलवुषेतमुरि १५२।१० तस्को साध पूर्व· वि
द्याविलास पंडितको विर्त्ता षेतको आलि टैक
षेतको आलि साधलु हकिल· दक्षिण पुजाको
ज्ञनाषेतको आलि साधलु हकिल· पश्चिम
जैमंगल जैसिको विर्त्ता षेतको आलि साध
लु हकिल· उत्तर टैक षेतको· आलि विद्या
विलास पंडितको विर्त्ता षेतको आलि साधलु
हकिल· दफे गोलवुषेत मुरि ७।१० तस्को सा
ध पूर्व टैक पाषाको आलि साधलु हकिल· द
क्षिण· उत्तर विद्याविलास पंडितको विर्त्ता षेतको
आलि साधलु हकिल· पश्चिम षहस्या षोलासिडि
लको साधलु हकिल· डुकुन्या पानि पायो षारि
१८ तस्को साध पूर्व मुलैवायको डिल साधलु हकि
ल दक्षिण टैक पाषा आलि साधलु हकिल· पश्चि
म टैक पाषाको डिल साधलु हकिल· उत्तर टैक
पाषाको आलि साधलु हकिल· षेतवाकि षा
का मुरि ३२ डुकुन्या पानिमा पानि षेतको लागे
पायो लिदा १२८ का दरले मुरि १८।१९।२ मध्येमा
थिका साध मापमा को मुरि १८ वाकि पायो १५।२
दुवै ज्मा मुरि ३२।१९।२ येस माभर्नावुग्मा तिका
अम्वल मध्ये इगु प्यालि नगन डोलषेत मुरि ३२
।१९।२ तस्को साध पूर्व टैक षेतको आलि साधलु
हकिल· दक्षिण टैक षेतको आलि साधलु हकिल

योलालमोहोरदेखीगीस्र येहिवे होराको मोहिसिमितिकोनावापत १ छ

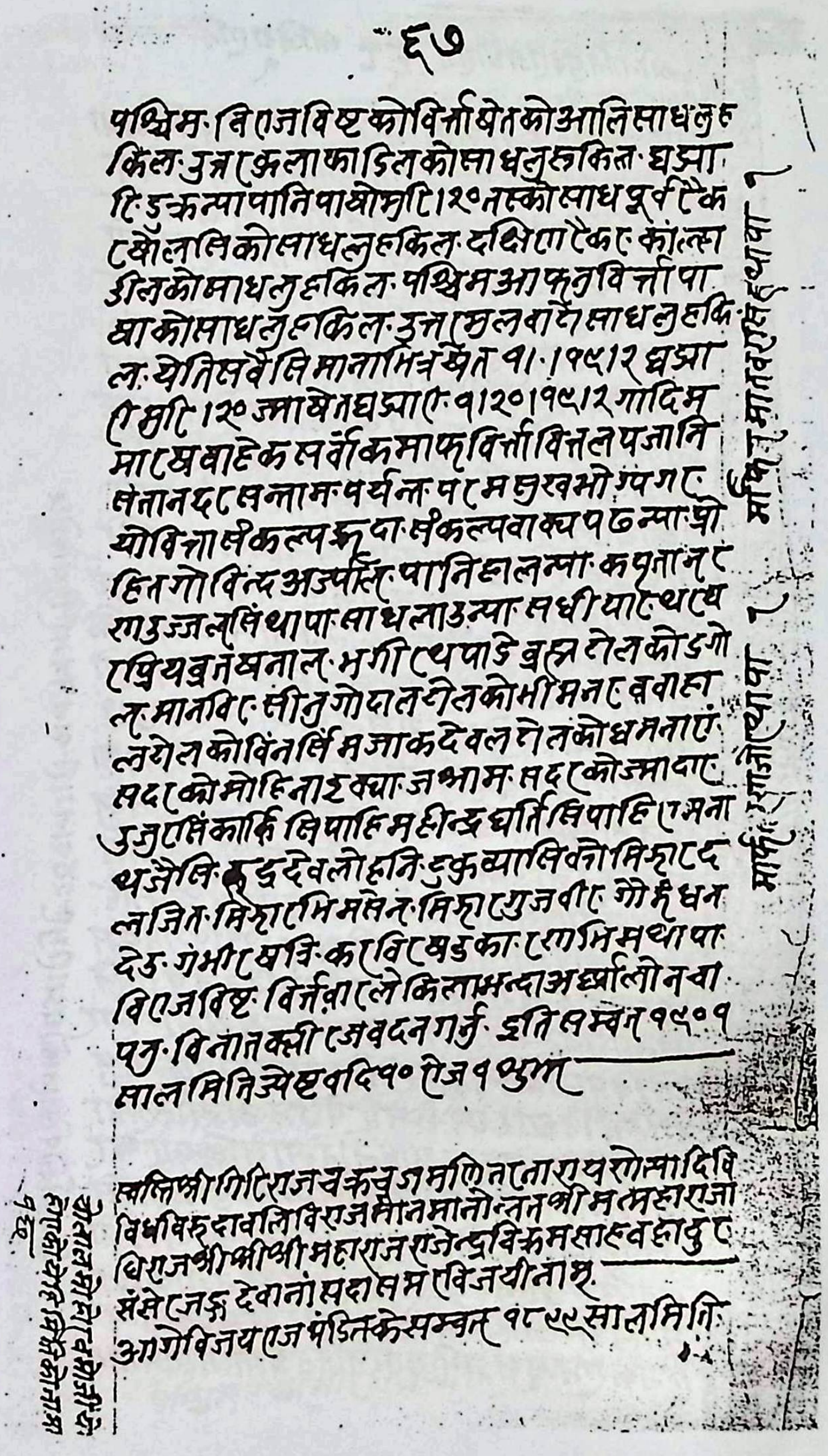

६७

पश्चिम· विराजविष्टकोविर्तासेतकोआलिसाधलुह
किल· उत्तर खेलाफाडिलकोसाधलुह्किल· घ्या
रि· डुक्र्न्या पानि पाथो मुरि।२० तस्कोसाध पूर्व टैक
रषोलालिकोसाधलुह्किल· दक्षिण टैढर कांल्सा
डिलकोसाधलुह्किल· पश्चिम आफ्नु विर्त्ता पा
खाकोसाधलुह्किल· उत्तर खेलवाटेसाधलुह्दि·
ल· येतिसवै लि मानाभित्र षेत १।·।१९।२ घ्या
रि मुरि।२० ज्माषेतघ्यारि· १।२०।१९।२ गादिम
मा खेवाहेक सर्वीकमाफ विर्त्ता वित्तलप जानि
सेतानदरसेन्नामः पर्यन्ताः परमेसुखभोग्यगरि
योविर्त्तासीकल्पकुदा· संकल्पवाक्यपठन्या प्रो
हित गोविन्द अर्ज्यालि· पानि हालन्या कपृतानर
राउज्जलसिंथापा· साधलाउन्या सधी यारथरथे
र प्रियव्रतषनाल· भगीरथपाडे ब्रह्म दोलकोङगो
ल· मानविर· सीनु गोपालदोलकोभीमनरवाह्न
ल येदलकोविंदलिंगमजाकदेवलदोलको धमनाए
सदरको मोहिनाइक्या· जभाम· सदरकोज्मादार
उजुरसिंकार्कि सिपाहि महीन्द्र घर्ति सिपाहि रमना
थजैसि· [illegible] ड्र देवलोहानि· दकु व्यासिवनोमिश्रारद
लजित· मिश्रारमिमसेन· मिश्रारघुजवीर गोमृधन
देउ· गंभीरषत्रि· काविरषड्का· रणभिमथापा·
विराजविष्ट· विर्जवारले किलाभन्दा अघ्यालि नवा
पत्र· विनातक्ली रजेवदनगर्जु· इति सम्वत् १९०१
साल मिति ज्येष्ठ वदि १० रोज १ शुभम्

साक्षी राजोथापा १
साक्षि मानसिंह थापा १

स्वस्तिश्री गिरिराजचक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि वि
विधविरुदावलिविराजमान मानोन्नत श्री मन्महाराजा
धिराज श्री श्री श्री महाराज राजेन्द्रविक्रमसाहवहादुर
संसेरजङ्ग देवानां सदा समरविजयीनाम्
आगे विजयराज पंडितके सम्वत् १८९९ साल मिति

बैसाखसोदि वसोउंछ
सिसाकोथेर छिर्कि कोनामा
१ छ

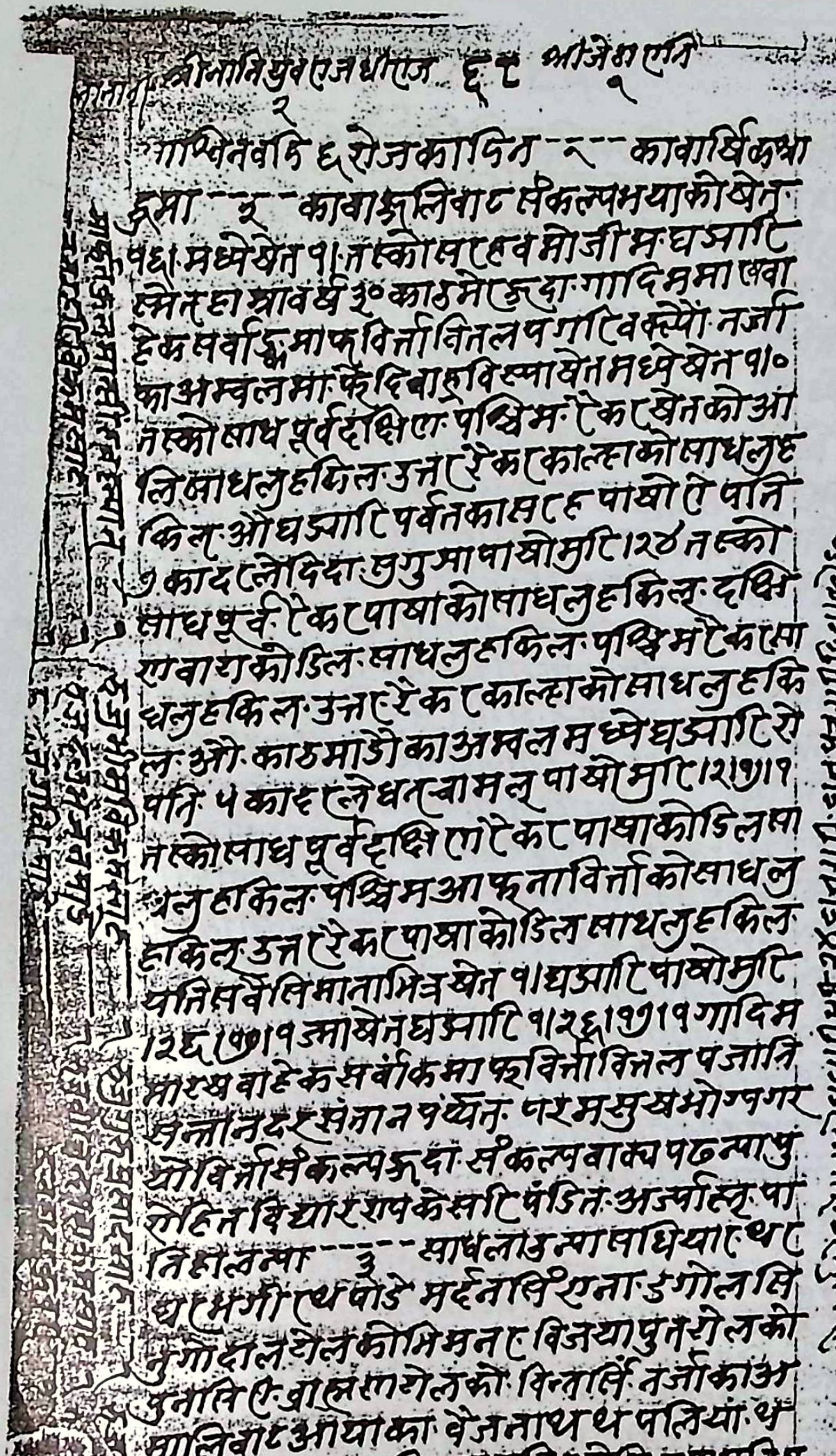

श्रीमानिधुवएजधाएज द्द ८ आजेभ्रएनि
२
आश्विनवदि ६ रोजकादिन २ कावार्षिकश्रा
द्धमा २ कावाञ्जलिवाट संकल्पभयाकोखेत
पद्य मध्येखेत १। तस्कोसरहद मौजा म घआरि
स्मैतह्ना ग्रावर्ष ३० काठमेकुदा गादिममा ख्वा
हेक सर्वाङ्गमाफ विर्त्ता वितलप गरिवक्स्यों नजी
काअम्वलमा फेदिवाह्रविस्या खेत मध्ये खेत १।०
तस्कोसाध पूर्वदक्षिण पश्चिम ऐक खेतकोआ
लिसाधलुहकिल उत्तर ऐक कोल्हाको साधलुह
किल ओ घआरि पर्वतकासरह पाखो ऐ पाति
७ काद लोदिदा ऊगुमा पाखोमुरि।२४ तस्को
साध पूर्व ऐक पाखाकोसाधलुहकिल दक्षि
णवारको डिल साधलुहकिल पश्चिम ऐकसो
धलुहकिल उत्तर ऐक कोल्हाको साधलुहकि
ल ओ काठमाडौका अम्वल मध्ये घआरि रो
पति ५ काद लेधतवा मल पाखो मुरि।२।७।१
तस्कोसाध पूर्वदक्षिण ऐक पाखाकोडिलसा
धलु हकिल पश्चिम आफ्नाविर्त्ताकोसाधलु
हकिल उत्तर ऐक पाखाकोडिल साधलुहकिल
पतिस वैलि मातामित्र खेत १।घआरि पाखोमुरि
।२६।७।१ज्माखेत घआरि १।२६।१७।१ गादिम
मा रुख वाहेक सर्वाङ्कमाफ विर्ता वितलप जाति
हुन्नानन्द र संतान पर्यन्त परमसुखभोग गर
न्योविमी सिकल्पकुदा संकल्पवाक्य पढन्या पु
रोहित विद्यारत्नकेसरि पंडित अर्ज्याल्ट पा
ति हल्नमा ३ साधलाउन्या साधियार थर
घर्ती मगी थ पोडे मर्दनासिरगना डगोल सि
पुगोदाल येलकोभिमन र विजयापुन्तरोलको
पुनालि ऐ वाहुन सायेलको विन्तालि नजोकाअ
माल्लिवार आयाका वेजनाथ थ पलियां थ
ऐमकरान्ते दमजा तिगरण पाति उद्योति गरण पातिप

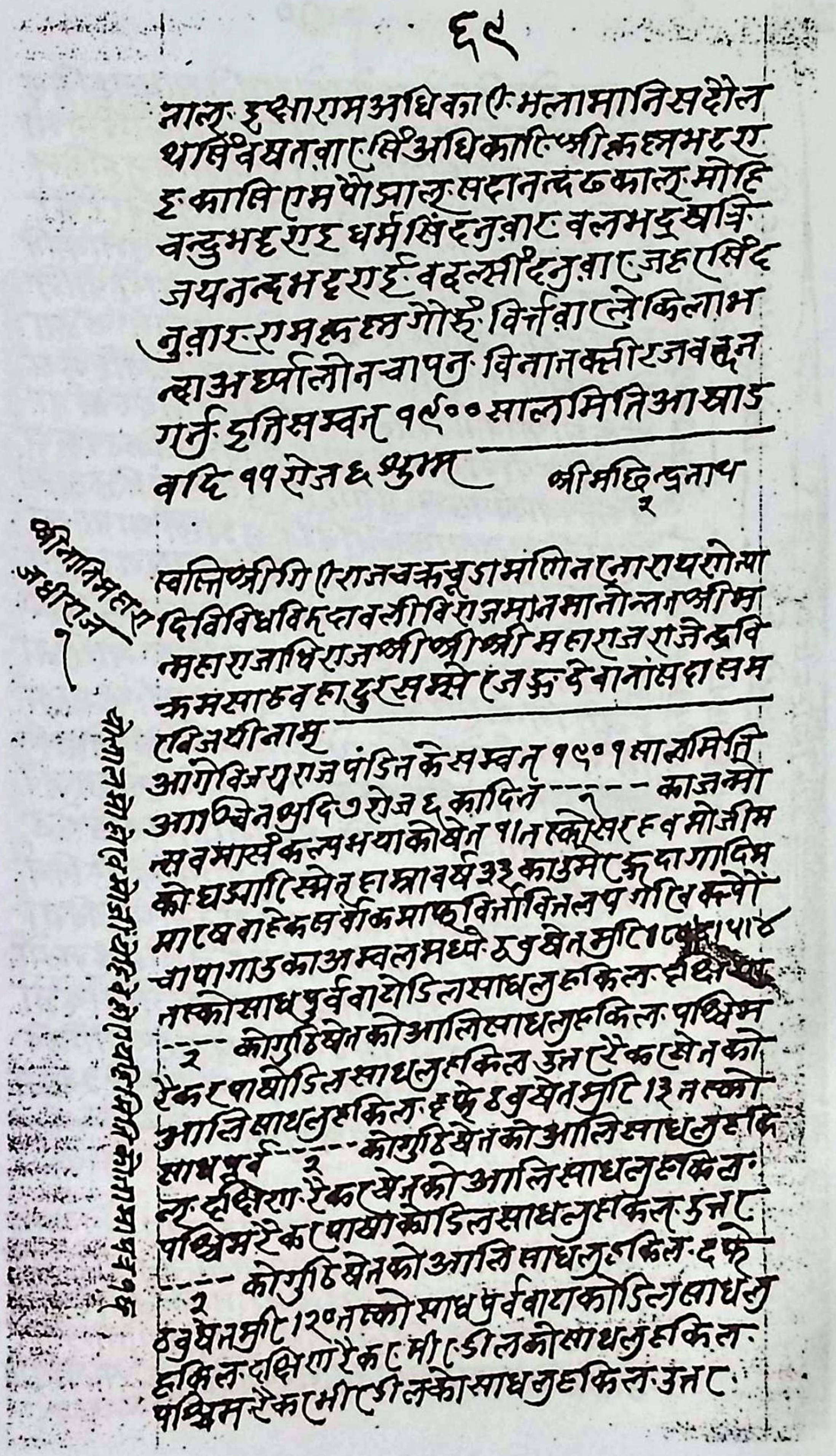

६९

नालु: इस्वाराम अधिकारी: भला मानिस दौल
थासिं विषतवारीसिं अधिकारी: श्री कृष्ण भट्टरा
ई: कालि एम पोख्रालु: सदानन्द ढकालु: मोहि
वन्डु भट्टराई धर्म सिं दनुवार: वलभद्र खाति:
जयनन्द भट्टराई: वदल्सीं दनुवार: जहरसिं द
नुवार: रामकृष्ण गोरुं: विर्चवाल्ले किलाभ
न्याअ घर्मलोन चापन: विनान क्लीरजवढन
गर्नु इति सम्वत् १९०० साल मिति आषाढ
वदि ११ रोज ६ शुभम्   श्री मछिन्द्रनाथ २

श्रीनातिमहारा
जधीराज

स्वस्तिश्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्या
दिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीम
न्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजराजेन्द्रवि
क्रमसाहवहादुरसम्सेरजङ्गदेवानांसदा सम
रविजयीनाम्
आगे विजयराज पंडितके सम्वत् १९०१ सालमिति
आश्विनसुदि ७ रोज ६ कादिन --२-- काजमो
सवमासैकत्स भयाको षेत पातस्कोसर हव मोजीम
को घसारि स्मेत हाम्रा वर्ष ३२ काठमेऊदा गादिम
मा षे वाहेकसर्वैकमाफ विर्तोविंतलप गोविंद कपौ
चापागाउका अम्वलमध्ये ठ४ षेत मुटि [illegible] पा ४
नस्कोसाध पुर्व वायोडिलसाधलु हकिल: दक्षि[illegible]
--२-- कोगुठिषेतको आलिसाधलु हकिल: पश्चिम
रैकर पाखोडिलसाधलु हकिल उत्तर रैकर षेतको
आलिसाधलु हकिल: ६ फे ठ४ षेत मुटि १२ नस्को
साध पुर्व --२-- कोगुठिषेतको आलिसाधलु हकिल
न: दक्षिण रैकर षेतको आलिसाधलु हकिल:
पश्चिम रैकर पाखोकोडिलसाधलु हकिल: उत्तर
--२-- कोगुठिषेतको आलि साधलु हकिल: दफे
ठ४ षेत मुटि १२० नस्को साध पुर्व वायकोडिल साधलु
हकिल: दक्षिण रैकर मीरडिलको साधलु हकिल:
पश्चिम रैकर भीरडिलको साधलु हकिल: उत्तर:

योलाल मोहोर वमोजीं येहि वेहोरा यहि मिति को ताम्रापत्र १६

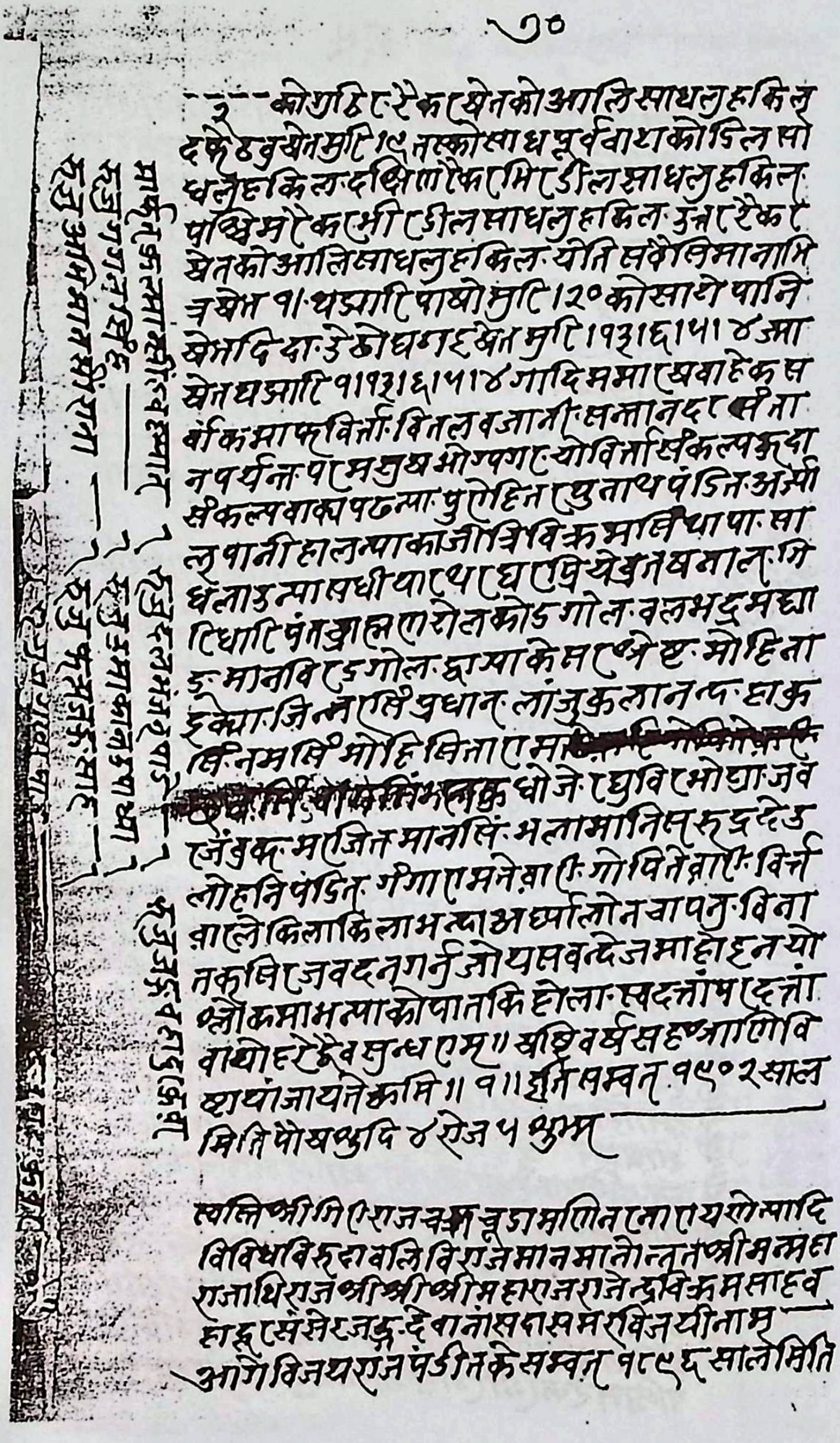

७०

२ — कोगठि ८ रैक खेतको आलि साधलु हकिलु
दके ठबु खेत मुरि १९ तस्को साध पूर्व वाथको डिल सो
धलु हकिलु दक्षिण फेदि भिडील साधलु हकिल
पश्चिम रैक भी डील साधलु हकिल उत्तर रैक
खेतको आलि साधलु हकिल यति सधैं भित्रका नामि
त्र खेत ११ घमारि पाखो मुरि १२० को साथै पानि
खेत दिदा उ ठोघग ६ खेत मुरि ११३।६।५।४ आ
खेत घमारि ११।१३।६।५।४ गादिममा खेवा हेक स
र्वंकिमा फविर्ता· विताल वजानौ· लक्ष्मानन्द सीता
न पर्यन्त पशुपति भोग्यगर· योविर्ता संकल्प कुन्दा
संकल्प वाक्य पढन्या· पुरोहित रघुनाथ पंडित· अर्जी
लु पानी हालन्या काजी त्रिविक्रम थापा· सा
धलाउन्या सधी थापा थप घर एप्रि येद्रजे षमान· गि
र्घिमारि पंतवाल एरोल कोड गोल· वलभद्र मघा
ड मानवि रुड गोल· खजाके मरुष्ट· मोहिना
इक्या· ज्ञि मन एलि प्रधान· लांजु कलानन्द· हाकु
लि· नमसि मोहि ज्ञिता एमा ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ धोजे· छुवि भोग्रा जव
जेंडक मणिजित मानसिं· भलामानिस रुद्रदेउ
लोहनि पंडित· गंगा एमने स्वा· गोपि ते व्रारो· विर्त
वाले किलाकि लाभन्या अघ्र्यातीन वापनु· विना
तकुलि ज्ञवद नगर्नु जो यस वन्देजमा होइन यो
श्लोक माभन्याको पातकि होला· स्वदत्तां परदत्तां
वा यो हरेद्वसुन्धराम्॥ षष्ठिवर्षसहस्राणि वि
ष्ठायां जायते कृमि॥ १॥ शुभ सम्वत् १९०२ साल
मिति पोषशुदि ४ रोज ५ शुभम्

मार्फत कल्मांम्सीं ल्वहस्मात
रुजु गगनसिंह
रुजु अभिमानसीं राना
रुजु दलभंजन पाडे
रुजु उमाकान्त उपाध्या
रुजु फत्तेजङ्ग साह
रुजु जङ्गवहादुर क्वंर
रुजु [illegible] पाडे

स्वस्ति श्री गिरिराज चक्र चूडामणि नरनारायणेत्यादि
विविध विरुदावलि विराजमान मानोन्नत श्री मन्मह
राजाधिराज श्री श्री श्री महाराजराजेन्द्र विक्रम साहव
हादुर संसेर जङ्ग देवानां सदा समर विजयीनाम्
आगे विजयराज पंडीतके सम्वत् १८९६ साले मिति

७१. श्रीतारी

आश्विन सुदि ७ रोज २ का दिन --- --- का जन्मोत्सव
मा --- --- वाट संकल्प भयाको षेत १। मुष्ये षेत मु
रि। ५० तस्को सद्देव मोजीमको घड्यारि समेत हाम्रा
२६ वर्षको उमेरदा गादिममा रघुवाहिक सर्वांक
मा फा विर्ता वितल पगारि विकर्मी वेलकोट का अम्वल
मध्ये गुनाके टिले भानाचावल गीरि घ्यायाको छाञा
षेत मुरि। ४१ तस्को साध पुर्व कुलाको छीक र वेलको
ट षोलाको छीक साधलुह किल दक्षिण वांध्या ढुंगो
मुहानको आलि साधलुह किल पश्चिम रैकर षेत
को कँधा सोझै आ षोलाको छीक साधलुह किल
उत्तर वांध्या ढुंगो छीक साधलुह किल दक्षे षोला
पारि को आषेत मुरि। ८ घड्यारि पाहाड कारा हेन
मोजीम पाषो मुरि। १४ को पानि षेत दिदा डेढ
घयाद षेत मुरि। ०।६।५।३ ज्मा षेत मुरि। १९।६।५।
३ तस्को साध पुर्व रैकर षेतको आलि साधलुह
किल दक्षिण पश्चिम वेलकोट षोलाको छीक
साधलुह किल उत्तर वेलकोट षोलाको छीक
घासो साधलुह किल येति लिमानाभित्र षेत घड्यारि
समेत ज्मा मुरि। ५८।६।५।३ विर्ता वितल वज्या जानी सुँता
न र संतान पर्यन्त पसमेसुष भोग्य गर यो विर्ता संक
ल्पछ्र्या संकल्प वाक्य पढ्न्या प्रोहित रघुनाथ पं
डित अर्घ्यालु पानि हालन्या चोतरैया पुष्कर सोहमा
धलाउन्या लंधीयार थघ रदेवदत्त षनाल मदनसि
रामा तलाछि पेलको डगोल धनाएन पुनासि रै
वेलकोट कोहरसा डुवल्या मिश्रा र थरि देवानन्द
तेवारि राघु तेवारि माधो तेवारि रघुनाथ तेवारि
रामचन्द्र पाडे मधुकर ज्यारर वैजनाथ तेवारि जैकृष्ण
नेवपाम्या दाडु भैकाथ रि श्री हर्षलो इति कृसमाक
रेग्मी कालु वरेरा सूर्यभद्र रोहिंद्या श्री भद्र नेवपा
न्या हर्षदेव तेवारि रामदत्त तेवारि तुवाकोट कावाल
कृष्णप पलिया विष्णुलाल तेवारि विर्ता वारेले किला भ
न्हा अर्घ्यालो तचा पनु विनाजक्की रजवदन गनुजो यष

यो लालमोहोर वमोजीं यो दिवे होर क्षे येहि मितिको तामापत्र १ छ

मा फईन्द्रराजज्यू पाडे — १
म फईन्द्रराजो थापा — १

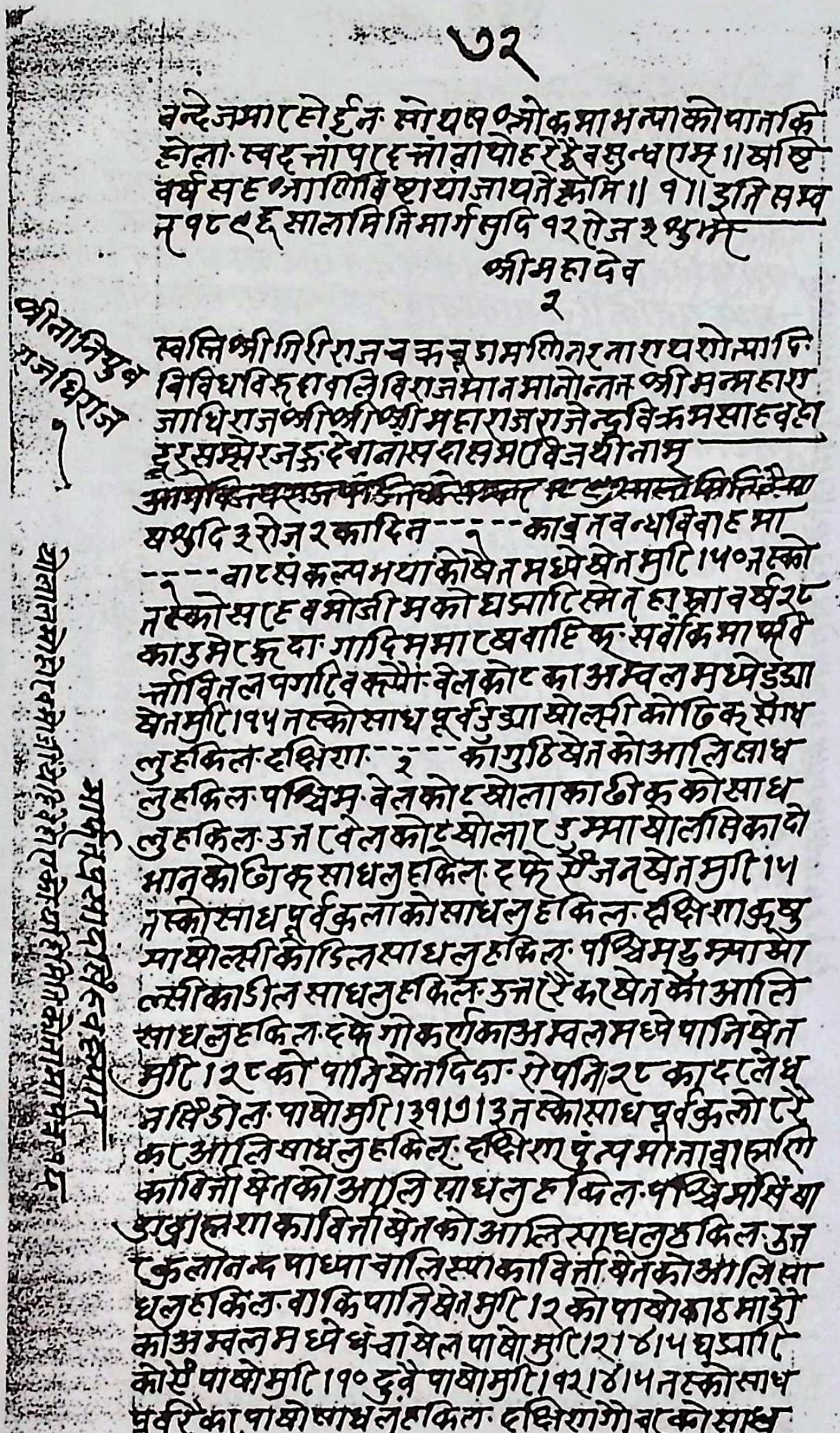

७२

वन्देजस्माद्होईनः सोपन श्लोकमा भन्याको पातकि
होला· स्वदत्तां परदत्तां वा यो हरेद्वसुन्धराम् ॥ षष्टि
वर्षसहश्राणि विष्टायां जायते कृमि ॥ १ ॥ इति सम्व
त् १८९६ साल मिति मार्ग सुदि १२ रोज ४ शुभम्

श्रीमहादेव
२

श्रीनाथिपुर्व
राजधिराज

स्वस्तिश्री गिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादि·
विविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नत श्रीमन्महारा
जाधिराज श्री श्री श्री महाराज राजेन्द्रविक्रमसाहवहा
दूरसम्सेरजङ्गदेवानां सदासमरविजयीनाम्
[illegible]
षशुदि ३ रोज २ का दिन - - - २ - - - का व्रतबन्धविवाहमा
- - - - बाट संकल्प भयाको षेत मध्ये षेत मुरि १५० नस्को
नस्को सहेद बमोजीम को घस्यारि स्मेत हुन्या वर्ष २८
काउमेह्रदा· गादिमनमा षेवा दिन्हु· सर्वकिमा पवि
त्रीवितलपगाविकन्मो· वेलकोटका अम्वलमध्ये डुम्रा
षेत मुरि १५ नस्को साध पूर्व डुम्रा षोल्सी कोठिक साध
लुहकिल· दक्षिण· - - - २ - - - का गुठि षेतको आलि साध
लुहकिल· पश्चिम· वेलकोट षोलाका ढीकको साध
लुहकिल· उत्तर वेलकोट षोला डुम्रा षोल्सिका दो
भानको ढिक साध लुहकिल· दफे रैंजन षेत मुरि १५
नस्को साध पूर्व कुलाको साध लुहकिल· दक्षिण कुसु
मा षोल्सीको डिल साध लुहकिल· पश्चिम डुम्रा षो
ल्सीका डील साध लुहकिल· उत्तर रैकर षेतको आलि
साध लुहकिल· दफे गोकर्णका अम्वल मध्ये पानि षेत
मुरि १२८ को पानि षेत दिदा· रोपनी २८ का दरले ध
नसिडोल· पाषो मुरि ३१।७।३ नस्को साध पूर्व कुलो रै
कर आलि साध लुहकिल· दक्षिण पंन्य मोताव्रालाले
का विर्ता षेतको आलि साध लुहकिल· पश्चिम षिंषा
उपाध्याका विर्ता षेतको आलि साध लुहकिल· उत्त
र कुलानन्द पाध्या वालिस्याका विर्ता षेतको आलि सा
ध लुहकिल· बाकि पानि षेत मुरि १२ को पाषो काठमाडौ
को अम्वल मध्ये धंवाषेल पाषो मुरि २।४।५ घुस्यारि
को सैं पाषो मुरि १० दुवै पाषो मुरि १२।४।५ नस्को साध
पूर्व रैकर पाषो साध लुहकिल· दक्षिण गोवरको साध

मार्फत प्रसादसिंह वष्न्यात

योलालमोहोर बमोजीं येहि बेहोरेको यहि मितिको नामा पत्र द

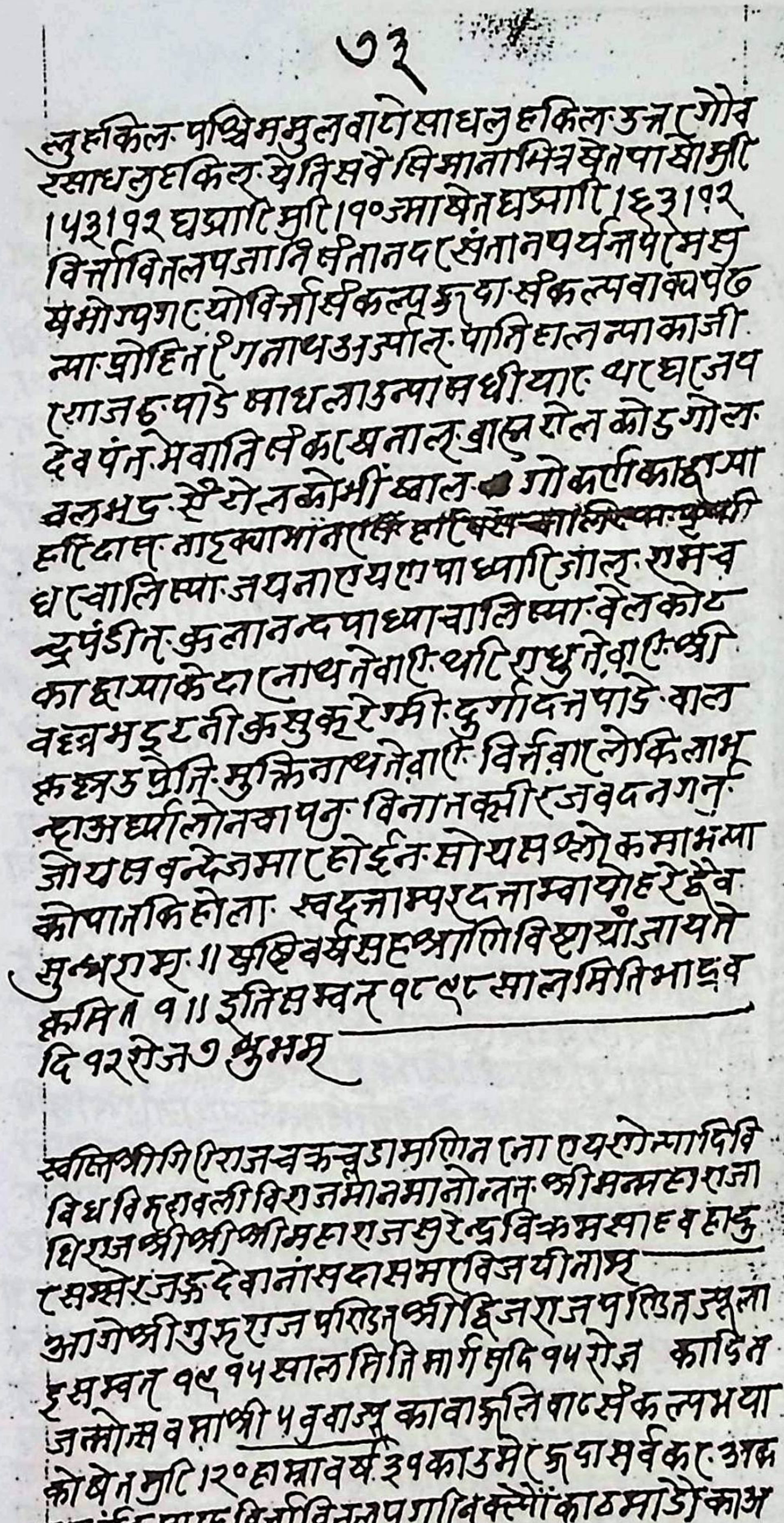

७३

लुहकिल: पश्चिम मुलवाटे साधलुहकिल उत्तर गोव
रसाधलुहकिल येति सवै सिमानाभित्र षेत पाषोमा
१५३।१२ घम्राटि मुरि।१० जमा षेत घम्राटि।६३।१२
वित्तीवितलप जाति सितानद संतानपर्यन्त पेमेरु
षभोग्य गर्दयो विर्त्तासीकल्प कुशा संकल्प वाक्य पढ
न्या प्रोहित रंगनाथ अर्ज्याल: पानि घाल्न्या काजी
राजहरु पाडे माथ लाउन्या मधीयार थरघर जेप
देवपंत भेवाति लेकारखनातर ब्राह्मसेल कोडगोल:
बलभद्र सैयेल कोभी ख्वाल [illegible] गोकर्णकाढ्या
हरिदास नाहक्याभानतरके ~~हरिवंस चालिस कल्पुमी~~
घर्त्वालिस्या जयनारायण पाध्या जोल्र रामव
स्रूपंडीत कुलानन्द पाध्या चालिस्या वेलकोट
का ह्यास्या केदारनाथ तेवाडि थापि रघु तेवाडि श्री
वद्धभट्ट रतीक सुकरेग्मी दुर्गादत्त पाडे वाल
कृष्णउप्रेति मुक्तिनाथ तेवाडि विर्त्तवाल लोकिलाभ
न्या अघ्रीलोनचापनु विनातकसीर जवदनगनु
ज्ञो यस वन्देजमा होईन सो यस श्लोकमा भन्या
कोपातकि होला स्वदत्ताम्परदत्ताम्वा यो हरेद्व
सुन्धराम् ॥ षष्टिवर्षसहस्राणि विष्ठायां जायते
कृमि ॥ १ ॥ इति सम्वत् १८९८ साल मिति भाद्रव
दि १२ रोज ७ शुभम्

स्वस्ति श्री गिरिराजचक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादिवि
विध विरुदावली विराजमानमानोन्नत श्रीमन्महाराजा
धिराज श्री श्री श्री महाराज सुरेन्द्र विक्रम साह बहादु
र सम्सेर जङ्ग देवानां सदा समर विजयीनाम्
आगे श्री गुरुराज पण्डित श्री द्विजराज पण्डित ज्यूला
इ सम्वत् १९१५ साल मिति मार्ग सुदि १४ रोज काडिन
जन्मोत्सव मा श्री ५ बुवाज्यू का वाजुलि पाठ संकल्प भया
को षेत मुरि।२० हाम्रा वर्ष ३१ का उमेर जग्गा सर्वकर अक
र सर्वंकि माफ विर्त्तावितलप गरि दिक्स्यौं काठमाडौंका अ

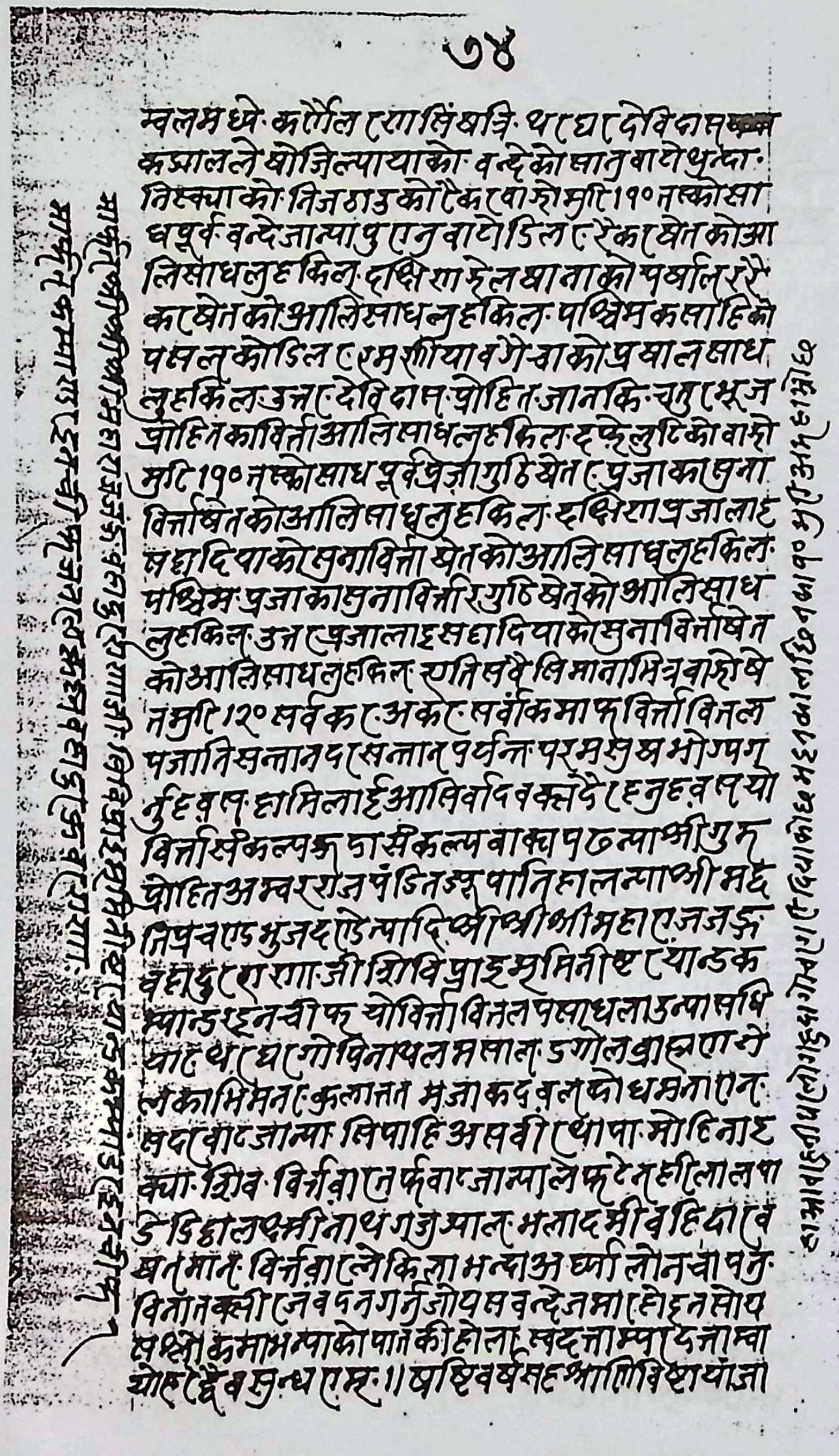

७४

स्वलमध्ये· कर्तौल खोलिं षत्रि· थघ देविदासपन्त
कस्यालले षोजित्यायाको· वन्देको षातु वापेभुन्दा·
तिस्क्याको· निजठाउको टैक्र षोर्फो मुरि १९० नस्कोसा
धपूर्व· वन्देजान्या पुग्नेनु वापेडिल रैकर षेतकोआ
लिसाधलुहकिल· दक्षिण रामेलषानाको पषलि रैं
कर षेतकोआलिसाधलुहकिल· पश्चिम कसाहिको
पषलकोडिल रैमशीयावगेचाको प्रषालसाध
लुहकिल· उत्तर देविदास प्रोहित जानकि· चतुर्भुज
प्रोहितका वित्तीआलिसाधलुहकिल· दफे लुटिको वाफो
मुरि १९० नस्कोसाध पूर्व प्रजा गुठि षेत प्रजाका जना
वित्ताषितकोआलिसाधलुहकिल· दक्षिण प्रजालाई
सघदियाको सुनावित्ता षेतकोआलिसाधलुहकिल·
पश्चिम· प्रजाका सुनावित्तारि गुठि षेतको आलिसाध
लुहकिल· उत्तर प्रजालाई सघादियाको सुनावित्ताषेत
कोआलिसाधलुहकिल· यति सबै लिमानामित्र वाफो षे
त मुरि १२० सर्वकर अकर सर्वांकमाफ वित्तीविनल
पजाति सन्तान दर सन्तान पर्यन्त परम सुष भोग पनु
र्दहृ वृष· हामिलाई आसिर्वाद वक्सदै रहनुहवृष यो
वित्तीसि सिकल्पक दासी कल्प वाक्य पढन्या श्रीगुरु
प्रोहित अम्वरराज पंडितज्यू पानिराल न्याश्री मद्दे
तिप्रचण्ड भुजदण्डेत्यादि श्रीश्रीश्री महाराजजङ्ग
वहादुर राणाजी· शिवि प्राइम्मिनीष्टर यान्डक
म्यान्डरइनचीफ यो वित्तीविनल पसाधलाउन्या साधि
याई थघ गोपिनाथ लम सालनं· डंगोल ब्राह्मणले
लकाभिमन कुलानन्त मजा कद वलफो धर्मनापन·
सद्वादजान्या सिपाहि असवी थापा मोदिनाई
क्या· शिव· विर्जिवा प्रेर्फवार्जान्याले फदेन हीलालपा
डे डिठालक्ष्मीनाथ गजुर्याल· मलाद सीवहिदा रे
षतमानं· विर्जवा ल्नेकिला भन्दाअ घर्ती लोनचा पर्जे·
वितातक्सी जेव दनगर्जीप सवन्देजमा रहो इतसोप
सर्क्षो क्रमाभन्याको पार्जकी होला सदजान्या दजान्या
योह द्वैव सुन्ध ए महः।। षाष्ठि वर्ष सहस्राणि विष्ठायां जा

मार्फत् श्रीश्रीश्री महाराजजङ्ग वहादुर राणाजी· शिविप्राइम्मिनीष्टर यान्ड कम्यान्ड इनचीफ

मार्फत कम्याण्ड इनचीफ जनरल कृष्णवहादुर कुवर राणा:

हाआवाहनीपलोगढ्वागोरवणं ऐ दियाकोध्र मह२आलाछिन२आ१० ज्राति अद हाओद

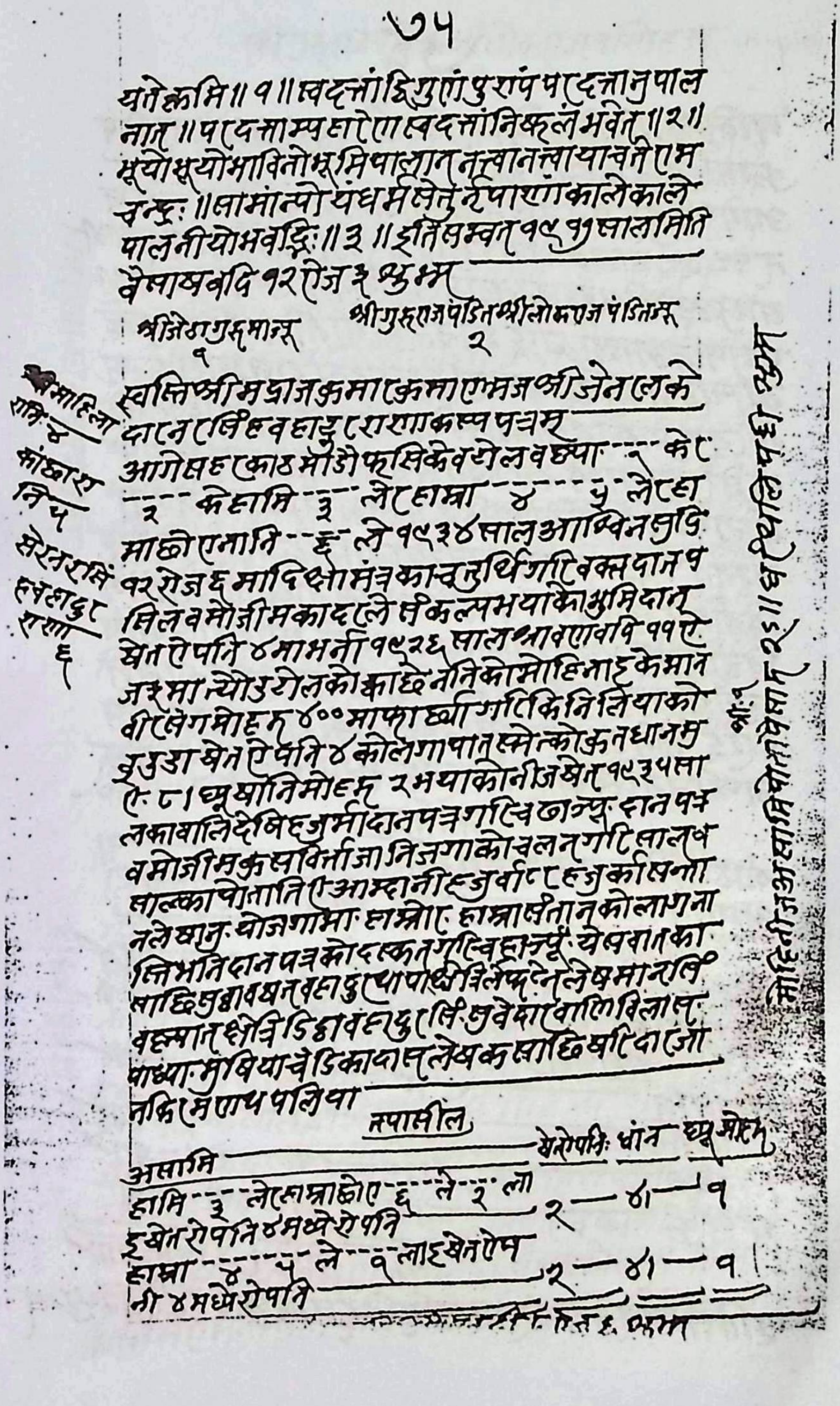

७५

यतेक्रमि ॥ १ ॥ स्वदत्तांद्विगुणंपुण्यंपरदत्तानुपाल
नात ॥ परदत्तापहारेण स्वदत्तांनिष्फलंभवेत ॥ २ ॥
भूयोभूयोभाविनोभूमिपालान नत्वानत्वायाचते राम
चन्द्रः ॥ सामान्योयंधर्मसेतुर्नृपाणांकालेकाले
पालनीयोभवद्भिः ॥ ३ ॥ इतिसम्वत १९३५ सालमिति
वैसाषवदि १२ रोज २ शुभम्

श्रीजेठागुरुज्यूमान्स्
१

श्रीगुरुराजपंडितश्रीलोकराजपंडितम्
२

माहिला रानि ४
कांछारानि ५
सेरतरासिंहबहादुर राणा ६

स्वस्तिश्रीमद्राजकुमारकुमारात्मजश्रीजेनरलके
दारनेरसिंहबहादुरराणाकस्य पत्रम्
आगेसहदकोठमौजेफसिकेवरोलवछ्या --- २ --- केट
२ --- केहासि ३ लेहामा ४ --- ५ लेखेद
माछोएमानि --- ६ ले १९३४ साल आश्विनसुदि
१२ रोज ६ मा दिक्षामंत्रकाचतुर्थिगरि वक्सदानप
त्रिलबमोजीमकादत्तले संकल्पभयाकोभूमिदान
खेतरोपनि ४ मा भनी १९२६ साल श्रावणवदि ११ रो
जरमा न्योडरोलकोकाछेनेतिकोसोहिमाइकेमान
वीरसेनमोहर ४०० मा फाछ्वा गरिकिनिलियाको
दुउडा खेतरोपनि ४ को लेगापातुस्मेत्कोकूतधानमु
री ८ । घ्यु पाथिमोहर २ भयाकोनीजखेत १९३५ सा
लकावालिदेखिहजुरमा दानपत्र गरिदिञ्यौं दानपत्र
वमोजीमकसैविर्ताजानिजगाकोचलन गरि खालव
सल्कापोतातिरिआम्दानीहजुरवाट हजुरकोषत्नो
नले षानु योजगामा हाम्रो हाम्रा सँतानुकोलाग ना
जिभनि दानपत्रकोदस्कत गरिदियाञ्यूं येषवातका
साछिसुब्बावषतवहादुरपोपाध्यें निलेपदेनलेषमानरसि
वहमानथोत्रि डिठावहादुरसिंह वेदावालिविलास
वाध्या मुखियाचेडिकादास लेषक साछिघरिदाजी
नकि मेराथ पलिया

तपसील

असामि	खेतरोपनि:	धान	घ्यु मोहर
हासि ३ लेखामाछोए ६ ले २ ला दुखेतरोपनि ४ मध्येरोपनि	२	४।	१
हामा ४ ५ ले १ लाइखेतरोप नी ४ मध्येरोपनि	२	४।	१

तित ६ शुभम्

श्रीः १
मोहिनीजअसामिपोतापेसाद २६ ॥ थथिलिपधि शुभम्

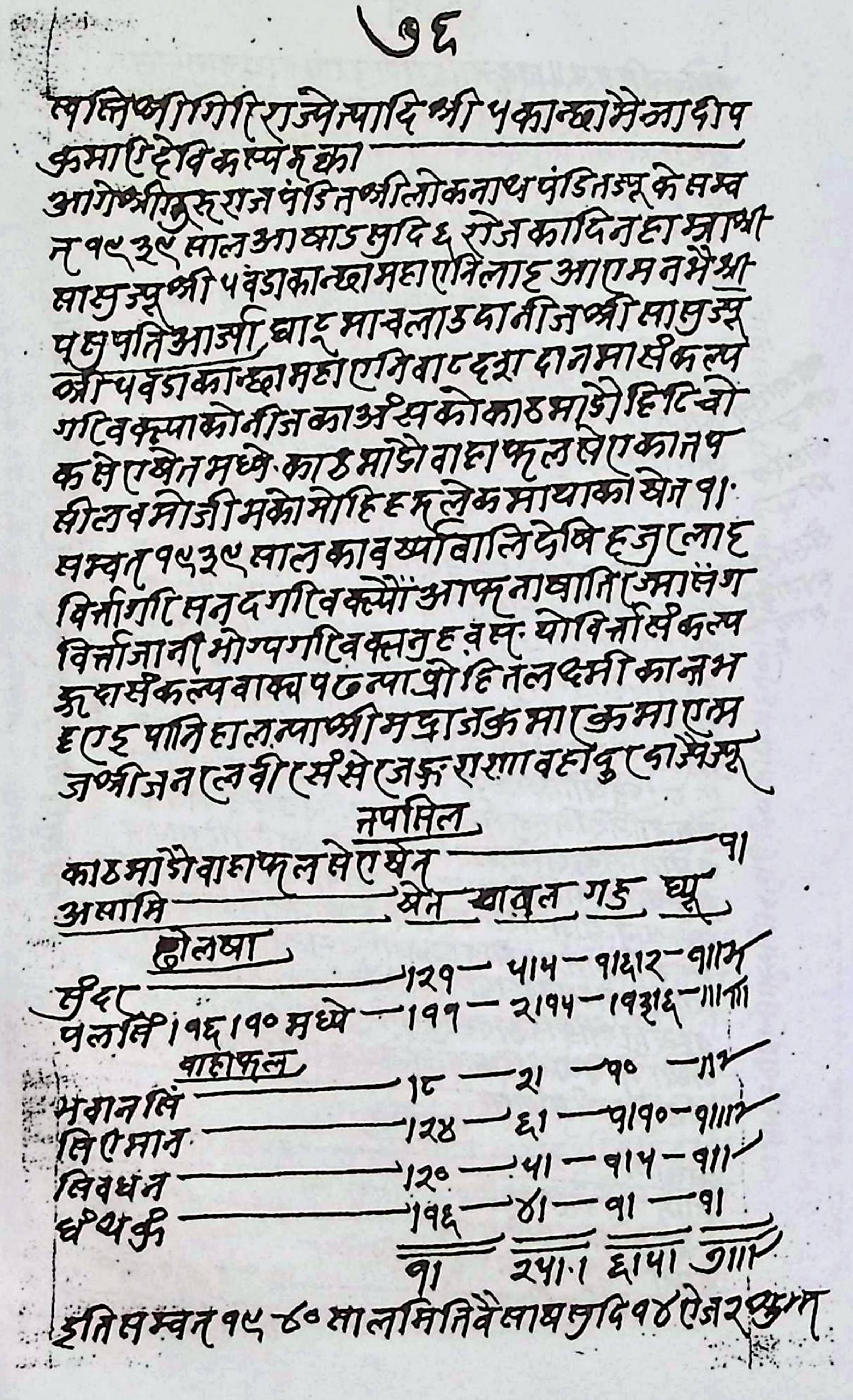

७६

स्वस्ति श्री गिरिराजेत्यादि श्री ५ कान्छा मैजा दीप
कुमारि देविकस्य मुक्का
आगे श्री गुरु राजपंडित श्री लोकनाथ पंडितज्यू के सम्व
त १९३९ साल आषाड सुदि ६ रोज का दिन हाम्रा
सासुज्यू श्री ५ वडाकान्छा महाराणीलाइ आएमन भै श्री
पशुपति आर्ज्याघाट्मा चलाउदा तीनि श्री सासुज्यू
श्री ५ वडाकान्छा महाराणिबाट दशदानमा संकल्प
गरिबक्स्याको नीजिका अंसको काठमाडौ हिटिचो
क खेए षेत मध्ये· काठमाडौ वाहाफल खेएका तप
सील बमोजीमको मोहि हरु लेक मायाको खेत १।
सम्वत् १९३९ साल का वर्षाबालि देषि हजुरलाइ
बिर्ता गरि सनद गरिबक्स्यौं आफ्ना षातिर्जमासंग
बिर्ता जानी भोग्य गरिबक्सनु हवस्. यो बिर्ता संकल्प
गर्दा संकल्प वाक्य पढन्या प्रोहित लक्ष्मीकान्त भ
ट्ट एइ पानि हाल्न्या श्रीमद्राजकुमार कुमारात्म
ज श्री जनरल वीरसमसेर जङ्ग राणा बहादुर जोर्मैज्यू

तपसिल

काठमाडौ वाहाफल खेएषेत ——— १।

असामि	खेत	चावल	गहु	घ्यू
ठोलषा				
उँदर	।२१	५।५	१।८।२	१।।र
पलांलि।१६।१० मध्ये	।११	२।१५	१।३।६	।।।ग
वाहाफल				
भवानसिं	।८	२।	१०	।।र
सिएमान	।२४	६।	१।१०	१।।र
सिवधन	।२०	५।	१।५	१।।
धर्थकु	।१६	४।	१।	१।
	१।	२५।।	६।५।	७।।र

इति सम्वत् १९४० साल मिति वैशाष सुदि १४ रोज २ शुभम्

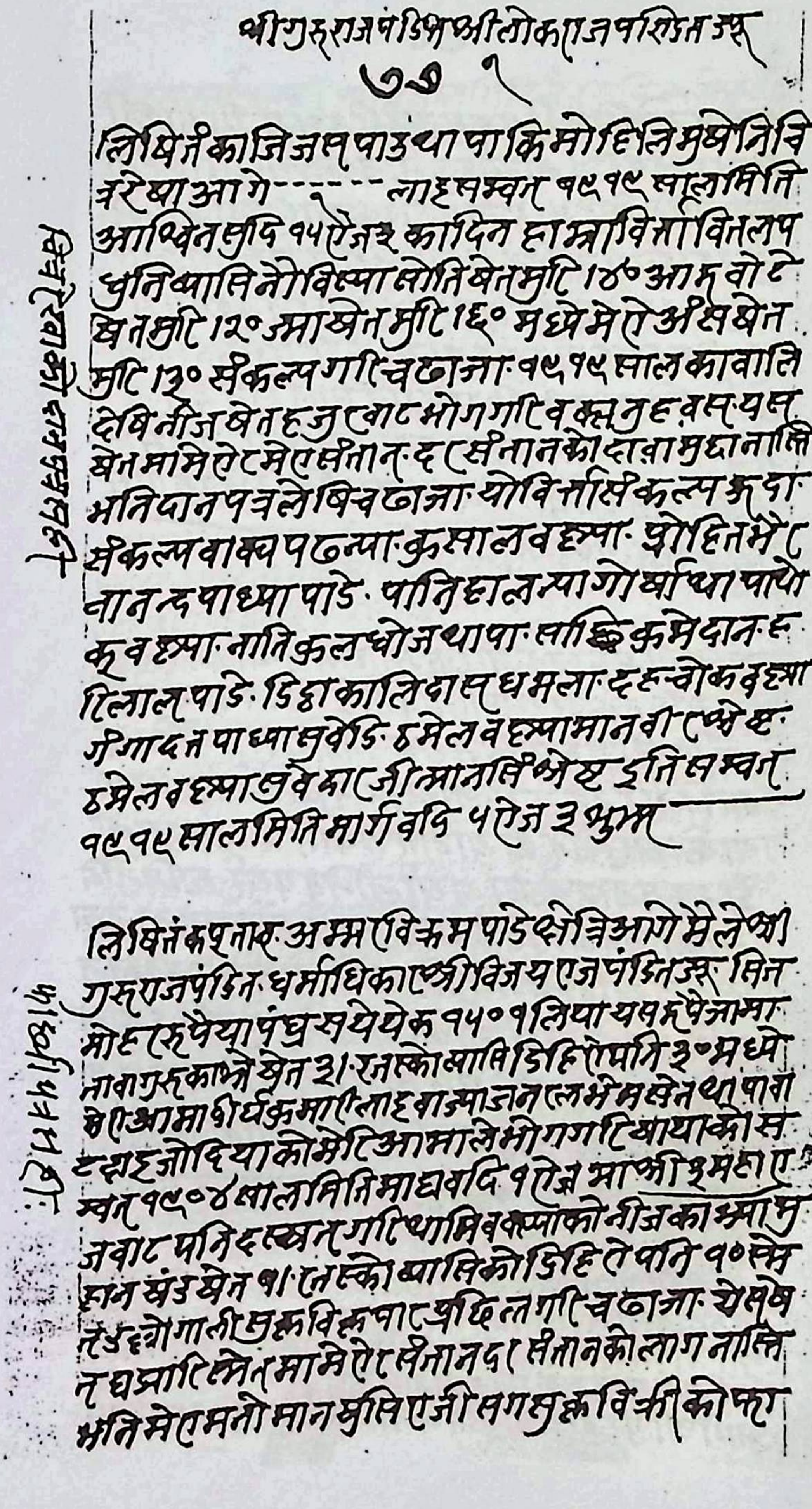

श्रीगुरुराजपंडित श्री लोकराज पण्डितज्यू

७७ १

लिषितं काजि जस पाउ थापा कि मोहिनि मुषेनिबि
र्त्र रेषा आगे ------ लाइ सम्वत् १९१९ साल मिति
आश्विन शुदि १५ रोज २ का दिन हाम्रा विर्ता वितलप
धुनि ख्याति नेतो विस्पा लोति षेत मुरि १८० आम्बोटे
षेत मुरि १२० जम्मा षेत मुरि १६० मध्ये मेरो अंस षेत
मुरि १३० संकल्प गरि चढाञा १९१९ साल का वालि
देषि नीज षेत हजुर वाट भोग गरि वक्सनु हवस् यस
षेतमा मेरो मेरा सीतान दर सीतानको दावा मुद्दा नास्ति
भनि दानपत्र लेषि चढाञा यो विर्ता संकल्प अघा
संकल्पवाक्य पढन्या कुसाल वस्न्या प्रोहित मेर
नानन्द पाध्या पाडे पानि हाल्न्या गोर्षिया पाधो
कृ वस्न्या नाति कुलधोज थापा साक्षि कुमेदान ह
रिलाल पाडे डिङ्घा कालिदास धमला दस्न्वोक वस्न्या
जगादत्त पाध्या सुवेदि टमेल वस्न्या मानवीर स्वे ह
टमेल वस्न्या सुवेदार जीमानसिं श्रेष्ठ इति सम्वत्
१९१९ साल मिति मार्ग वदि ५ रोज ३ शुभम्

विर्त रेखाको दानपत्रसमेत

लिषितं कप्तान अमर विक्रम पाडे क्षेत्रि आगे मेलेष्या
गुरुराजपंडित धर्माधिकार श्री विजयराज पंडितज्यू सिन
मोहर रुपैया पंध्र सय येक १५०१ लिया यस मोहरजम्मा
नावागुरुकाष्ठे षेत ३। रजस्को साति डिहि रोपनि ३० मध्ये
मेरा आमा दीर्घकुमारीलाइ बाज्याजानले भेमक्षेत थापावा
स्थाइ जोदियाको मेरि आमाले भोग गरि आयाको स
म्वत् १९०४ साल मिति माघ वदि १ रोज मा श्री ३ महारा
जवाट पनि दस्षत गरि थामि वक्स्याको नीजका श्रीमु
हुम संड षेत १। जस्को साविकको डिहि ते पानि १० सेम
तेउ द्यो गाली छक विल्कुल पार प्राधित गरि चढाञा ये षेत
न घमारि स्मेत मामेरा सीतान दर सीतानको लाग नास्ति
भनि मेरा मनो मान सुसि राजी सगसु कुविक्रीको फा

कांछी पत्रम.ही:

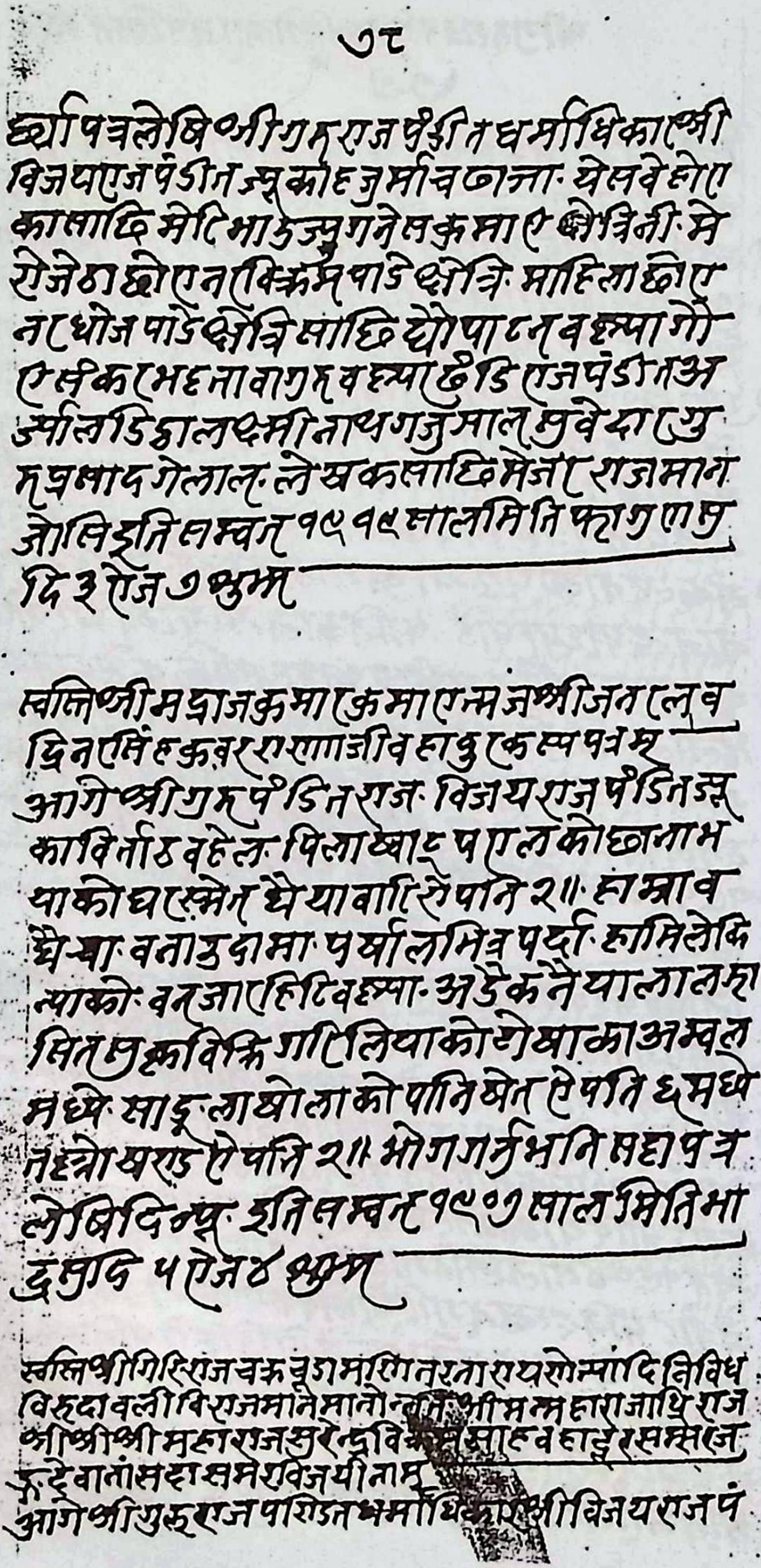

७८

ख्यापत्र लेषि श्री गुरु राज पंडीत धर्माधिकारी श्री
विजयराज पंडीत ज्यूका हजुर मा चढाउन्या। येस बेला ए
कास्ताहि मेरि भाउज्यु गनेसकुमार क्षेत्रिनी मे
रो जेठा छोरा एन विक्रम पाडे क्षेत्रि माहिला छोरा
न थोज पाडे क्षेत्रि साक्षि यो पात्र बहस्या गो
रखीकि भट्टनावागुरु बहस्या छेडि राजपंडीत
श्री लडि ग्रालक्ष्मीनाथ गजु साल मुवे दा ल्यु
गुप्रसाद गेलाल। ले सकसाक्षि मेजा राजमान
जो लि इति सम्बत १९१९ साल मिति फाल्गुण सु
दि २ रोज ७ शुभम्

स्वस्ति श्री महाराजकुमार कुमार एन जंग श्री जित लेव
द्रिन रनसिंह कुंवर राणाजीव हादुर के स्य पत्र म्
आगे श्री गुरु पंडित राज विजयराज पंडित ज्यू
का बिर्ता ठ वहेल पिलाख्वाड पएल को छाना भ
याको घरखेत घेर्या बारि रोपनी २॥ हाम्रा ब
घेरा बनाउदा मा पर्या लामित्र पर्दा हामिलेदि
न्याको बनजाए हितिबहस्या अडेकै यालाल गुरु
सित छुकाबिकि गरि लियाको ये षाका अम्बल
मध्ये साडु लाषोलाको पानि षेत हेपति छ सय
तहत्रो षरेड रोपनि २॥ भोग गर्नु भनि सदा पत्र
लेषि दिन्यू इति सम्बत १९०७ साल मिति भा
द्र सुदि ५ रोज ४ शुभम्

स्वस्ति श्री गिरिराज चक्र चूडामणि नरनारायणेत्यादि विविध
विरुदावली विराजमानमानोन्नत श्री मन्महाराजाधिराज
श्री श्री श्री महाराज सुरेन्द्र वि[illegible]म साहबहादुर समसेर ज
ङ्ग देवानां सदा समरविजयीनाम्
आगे श्री गुरु राज पण्डित धर्माधि[illegible]री श्री विजयराज पं

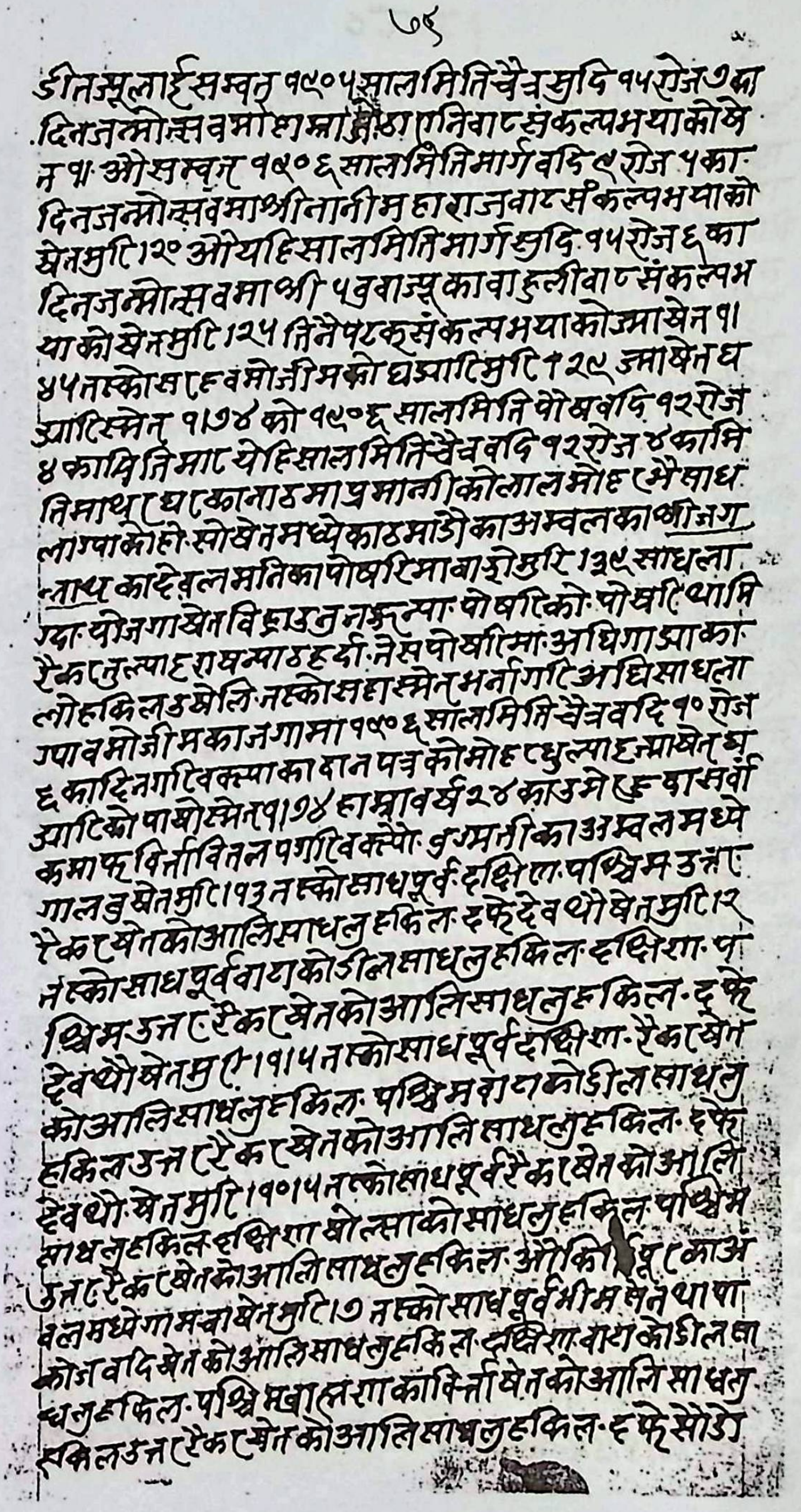

७६

डीतजूलाई सम्वत् १९०५ साल मिति चैत्र सुदि १५ रोज ७ का
.दिनजन्मोत्सवमा श्री ५ जेठा रानीवाट संकल्प भयाको खे
त १॥ औ सम्वत् १९०६ साल मिति मार्ग वदि ९ रोज १ का
दिनजन्मोत्सवमा श्री नानी महाराजवाट संकल्प भयाको
खेत मुरि १२० औ यहि साल मिति मार्ग शुदि १५ रोज ६ का
दिनजन्मोत्सवमा श्री ५ बुबाज्यूका बाहुलीवाट संकल्प भ
याको खेत मुरि १२५ तिनै पटक संकल्प भयाको जम्मा खेत १।
४५ तस्को सहेव मोजीमको घम्ला मुरि १२९ जम्मा खेत घ
आटिस्मेत १।७४ को १९०६ साल मिति पोष वदि १२ रोज
४ का मिति माट योहि साल मिति चैत्र वदि १२ रोज ४ का मि
तिमाथि ८ घ ८ को नाठमा प्रमानीको लालमोहर भै साध
लाग्याको हो· सो खेत मध्ये काठमाडौका अम्वलका श्रीजग
न्नाथ कादेवल मतिका पोषरिमा वाश्रे मुरि १३९ साधला
ग्दा· यो जगा खेत विछ्याउन नभन्या· पोषाकिको· पोषाकि थामि
रैकर तुल्याइ राषम्याठ हदी· नेस पोषाकिमा· अघि गाउँका·
लोहकिल उखेलि· तस्को सट्टा स्मेत भर्ना गरि अघि साधला
ग्या वमोजीम काजगामा १९०६ साल मिति चैत्र वदि १० रोज
६ का दिन गरि विकल्याका दान पत्र को मोहर ८ धुल्याइ जम्मा खेत घ
आटिको पाषो स्मेत १।७४ हाम्रा वर्ष २४ का उमेर ८ दा सर्वा
कमाफ विर्तावितल प गरि विक्न्यो· ७ जमनीका अम्वल मध्ये
गाल्डु खेत मुरि १३ तस्को साध पूर्व· दक्षिण· पश्चिम उत्तर
रैकर खेतको आलि साध लुहकिल· दफे देवथो खेत मुरि १२
तस्को साध पूर्व वायाकोडील साध लुहकिल· दक्षिण· प
श्चिम उत्तर ८ रैकर खेतको आलि साध लुहकिल· दफे
देवथो खेत मुरि १११५ तस्को साध पूर्व दक्षिण· रैकर खेत
को आलि साध लुहकिल· पश्चिम वायाकोडील साध लु
हकिल उत्तर ८ रैकर खेतको आलि साध लुहकिल· दफे
देवथो· खेत मुरि १०१५ तस्को साध पूर्व रैकर खेतको आलि
साध लुहकिल· दक्षिण खोल्साको साध लुहकिल· पश्चिम
उत्तर ८ रैकर खेतको आलि साध लुहकिल· औ को [illegible] पू ८ को अ
वल मध्ये गामचा खेत मुरि ७ तस्को साध पूर्व भीम खेत थापा
को जवादि खेतको आलि साध लुहकिल· दक्षिण· वायाकोडील सा
धलुहकिल· पश्चिम ख्वाल्टाका क्षेत्री खेतको आलि साधलु
हकिल उत्तर ८ रैकर खेतको आलि साध लुहकिल· दफे सोउरे

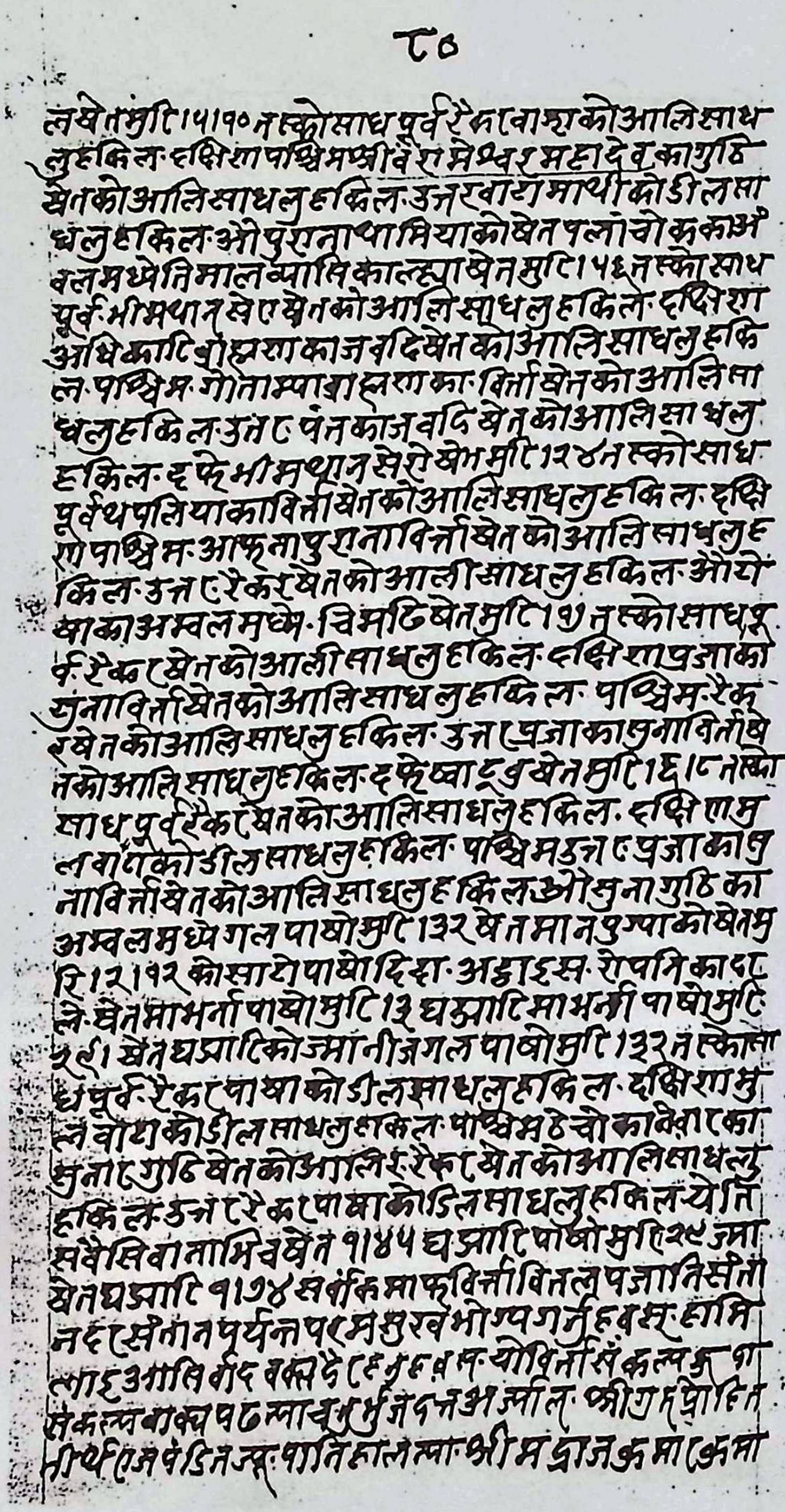

८०

लषेत मुरि ।५।१० न स्कोसाध पुर्व रैकर्वाम्राको आलिसाध
लुहकिल· दक्षिण पश्चिम श्री वैरामेश्वर महादेवकागुठि
षेतको आलिसाधलुहकिल· उत्तर वारा माथीको डीलसा
धलुहकिल· ओ पुराना पा मियाको षेत पलांचोक कअं
वलमध्ये तिमाल स्यालिकाल्ह्या षेत मुरि ।५६ न स्कोसाध
पुर्व· भीमथान खेर षेतको आलिसाधलुहकिल· दक्षिण
अधिकारि श्रीहरसाकाजवदि षेतको आलिसाधलुहकि
ल· पश्चिम· गोताम्पाङ्राहरका· बिर्ता षेतको आलिसा
धलुहकिल· उत्तर पंतकाजवदि षेतको आलिसाधलु
हकिल· दफे भीमथान सेरे षेत मुरि ।२४ न स्कोसाध
पुर्व थपलियाका विर्ता षेतको आलिसाधलुहकिल· दक्षि
ण पश्चिम· आफ्नापुराना विर्ता षेतको आलिसाधलुह
किल· उत्तर रैकर षेतको आलीसाधलुहकिल· ओ ये
षाका अम्वलमध्ये· चिमटि षेत मुरि ।७ न स्कोसाध पु
र्व· रैकर षेतको आली साधलुहकिल· दक्षिण प्रजाको
गुना विर्ता षेतको आलिसाधलुहकिल· पश्चिम· रैक
र षेतको आलिसाधलुहकिल· उत्तर प्रजाका गुना विर्ता षे
तको आलिसाधलुहकिल· दफे ष्वाद्रुङ षेत मुरि ।६।८ न स्को
साध पुर्व रैकर षेतको आलिसाधलुहकिल· दक्षिण गु
लवांगको डीलसाधलुहकिल· पश्चिम उत्तर प्रजाका गु
ना विर्ता षेतको आलिसाधलुहकिल· ओ गुना गुठिका
अम्वलमध्ये गल पाषो मुरि ।३२ षेतमा नपुग्याको षेत मु
रि ।२।१२ को साटो पाषो दिया· अड्डाइस· रोपनिका दर
ले· षेतमा भर्ना पाषो मुरि ।३ घस्याटिमा भर्ना पाषो मुरि
२९। षेत घस्याटि को ज्मा नीज गल पाषो मुरि ।३२ न स्कोसा
ध पुर्व· रैकर पाषाको डीलसाधलुहकिल· दक्षिण गु
ना वांयाको डीलसाधलुहकिल· पश्चिम ठेचोका क्षेत्र को
गुना गुठि षेतको आलि· रैकर षेतको आलिसाधलु
हकिल· उत्तर रैकर पाषाको डिलसाधलुहकिल· ये ति
सवै सिवा नामिव षेत ११४५ घस्याटि पाषो मुरि ।२९ ज्मा
षेत घस्याटि ११७४ सर्वांकिमा फबिर्ता वितलपजानिसीनी
नदसीता नपुर्यन्त परमसुख भोग्य गर्नु हवस्· हामि
ल्याइ उआलि वाद वक्स दे हैनु हवस· यो विर्ता संकल्प गु ग
से कल्प वाक्य पठ स्वाचमुर्जे दन्त अर्स्याल· श्रीगुरु प्रोहित
र्थिराज पंडित ज्यू· पाति हाल स्या· श्री मद्राजकुमार कुमा

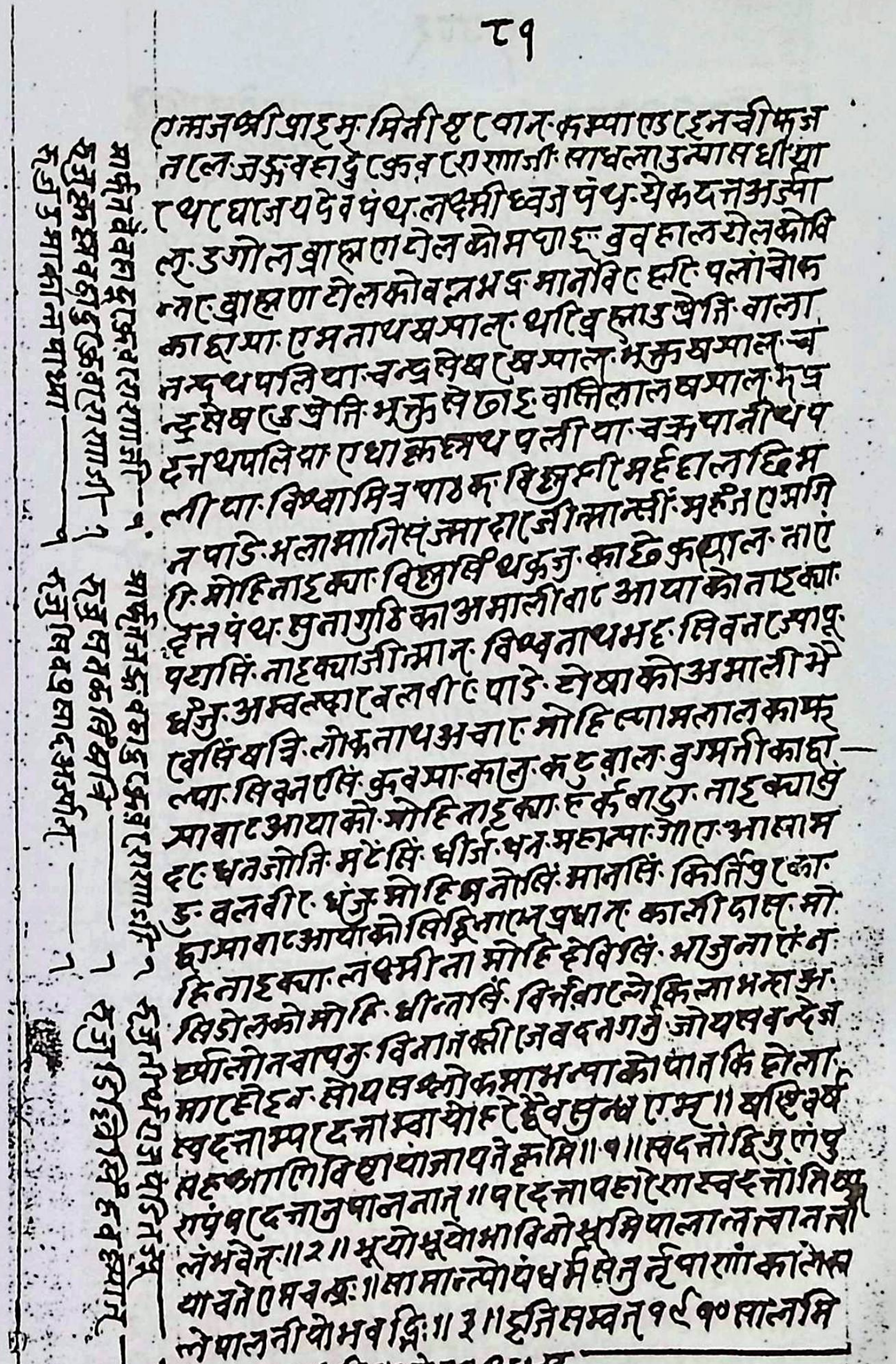

८१

(स्वजश्री आइमु·मिती श्र(पोन·कम्पा एउ(इनवीफर्ज
नले·जङ्गबहादुर कुंवर राणाजी·साधलाउन्यास धीथ्या
(थ(घाजयदेव पंथ·लक्ष्मीध्वज पंथ·येकदत्त अर्ज्या
ल्(·उगोल ब्राह्मण टोलको मच्याङ्·बुवहाल टोलकोवि
न्नाट्·ब्राह्मण टोलको वल्लभभट्ट·मानोविट हरि·पलांचोक
काछ्या·एमनाथ घस्माल·थाप्रि हलाउ श्रेत्ति·वाला
नन्दथपलिया·चन्द्रशेखर घस्माल·भक्त घस्माल·च
न्द्रसेष(श्रेत्ति·भक्तसे ढाइ·वाजिलाल घस्माल·भद्र
दत्तथपलिया·एथाकनाथ पलीया·चक्रपानीथप
लीया·विश्वामित्र पाठक·विष्णुमनि मईहाला·ढिम
न पाडे·भलामानिसं ज्यादाजैसी ज्यास्सी·महईजैसी एसागि
(·मोहि नाइक्या·विष्णुलाल थकुजु·काछि कसाल·तांए
दत्त पंथ·सुतागुठि का अमाली वार आयाको नाइक्या·
पयासिं·नाइक्याजी स्मान·विश्वनाथ भट्ट·शिवनन्दपु
धीजु·अम्वल्स्या(वेलवीर पाडे·टोषाको अमाली भे
(वेलिं थक्रि·लोकनाथ अचार·मोहि स्यामलाल काफ्ले
ल्या·सिक्नपसिं·कुवस्या·काजु·कर्णबाल·दुर्गमती काह्र
स्यावार आयाको मोहि नाइक्या·हर्क बाडुर·नाइक्याजु
दट·धनजोति·मर्टेसिं·धीर्ज·धन·महात्मा·जोरे·आसाम
डु·वलवीर·धंजु·मोहिमनोलि·मानसिं·किर्तिपुर(को·
छ्यावार आयाको लिछ्विमान प्रधान·काशी दास·मो
हि नाइक्या·लक्ष्मीना मोहि हेविसिं·भाजुना केन
खिडे लको मोहि·धीन्तासिं·विर्नवारले किल्ला भन्सा अ
छ्यालीनवापजु·विनानक्षी जेवदनगर्जु जोयसवन्देव
मारहोइव·सोपसश्लोकमाभस्याको पातकि होला·
स्वदत्ताम्परदत्तां वा यो हरेद्वैवसुन्धरां॥ षष्ठिवर्ष
सहस्राणि विष्ठायां जायते कृमि॥१॥ स्वदत्तां द्विगुणं पु
ण्यं परदत्तानुपालनात्॥ परदत्तापहारेण स्वदत्तां निष्फ
लं भवेत्॥२॥ भूयो भूयो भाविनो भूमिपालान् त्वानत्वा
याचते रामचन्द्रः॥ सामान्योयं धर्मसेतुर्नृपाणां कालेकाले पालनीयो भवद्भिः॥३॥ इति सम्वत् १९१० साल मि
ति आषाढ शुदि १० रोज १ शुभम्

मार्फत वेवहादुर कुंवर राणाजी — १
हजुर कृष्णवहादुर कुंवर राणाजी — १
हजुर उमाकान्त पाध्या — १
मार्फत जङ्गवहादुर कुंवर राणाजी — १
हजुर सनक सिंह खत्रि — १
हजुर शिवप्रसाद अर्ज्याल — १
हजुर तीर्थराज पंडितज्यू — १
हजुर डिल्लिसिं हवल्दार — १

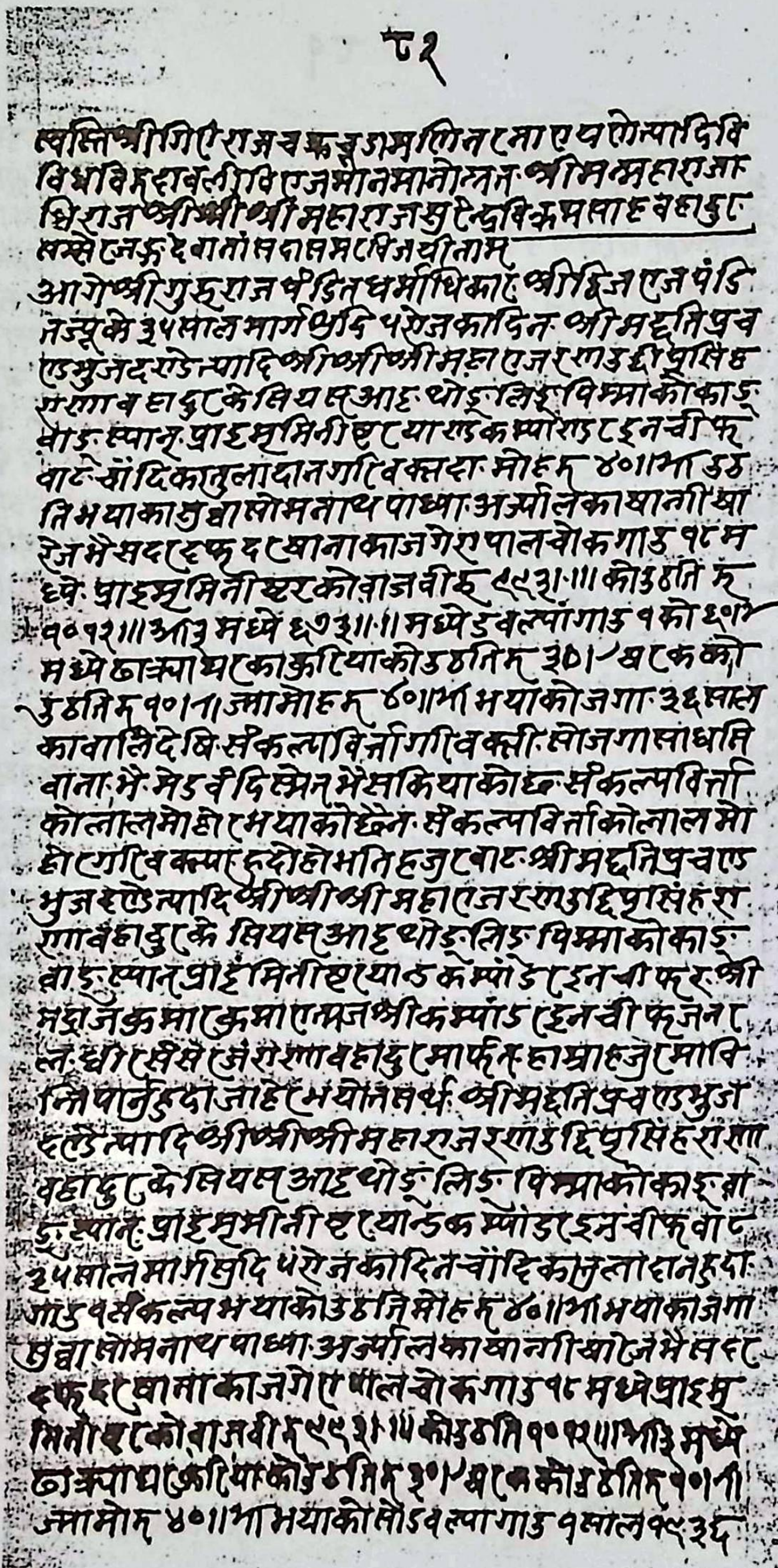

८२

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिवि
विधविरुदावलीविराजमानमानोन्नत श्रीमन्महाराजा
धिराज श्री श्री श्री महाराजसुरेन्द्रविक्रमसाह बहादुर
सम्सेर जङ्ग देवानां सदा समरविजयीनाम्
आगे श्री गुरुराज पंडित धर्माधिकार श्री विजयराज पंडि
तज्यूके ३५ साल मार्ग सुदि ५ रोज का दिन श्री मदतिप्रच
ण्डभुजदण्डेत्यादि श्री श्री श्री महाराज रणउद्दीप सिं
ह राणा बहादुर के सि एस आइ थोङ्लिङ् पिम्माकोकाङ्
वाङ् स्यान् प्राइम् मिनीष्टर याण्ड कम्याण्डर इन चीफ
बाट चाँदिका तुलादान गरि बक्सदा मोहर ४०।।। भा उठ
ति भयाका गुरुज्वा सोमनाथ पाध्या अर्ज्यालका षानी षा
रेज भै सदर दफ्दरषानाका जगेरा पालचोक गाउ १८ म
ध्ये प्राइम मिनीष्टरको बाजबी रु ९९३।।। को उठति रु
७०१२।।। आउ मध्ये ६७३।।। मध्ये डवल्या गाउ १ को ६०
मध्ये छाक्र्या घर कोकुर्या को उठति रु ३०।८ षर्के को
उठति रु १०।।। ज्मा मोहर ४०।।। भयाको जगा ३६ साल
का बालि देषि संकल्पा विर्ता गरि बक्सी सो जगा साधति
बाला भै मेड बंदिस्त भै सकियाको छ संकल्पा विर्ता
को लाल मोहोर भयाको छैन संकल्पा विर्ताको लाल मो
होर गरि बक्स्या हुन्दो हो भनि हजुर बोट श्री मदतिप्रचण्ड
भुजदण्डेत्यादि श्री श्री श्री महाराज रणउद्दीप सिंह र
णा बहादुर के सि एस आइ थोङ्लिङ् पिम्माकोकाङ्
वाङ् स्यान प्राइम मिनीष्टर याण्ड कम्याण्डर इन चीफ र श्री
मद्राजकुमार कुमारात्मज श्री कम्याण्डर इन चीफ जनर
ल धीर सम्सेर जङ्ग राणा बहादुर मार्फत हाम्रा हजुर मा बि
न्ति पार्नु हुंदा जाहेर भयो तसर्थ श्री मदतिप्रचण्डभुज
दण्डेत्यादि श्री श्री श्री महाराज रणउद्दीप सिंह राणा
बहादुर के सि एस आइ थोङ्लिङ् पिम्माकोकाङ् वा
ङ् स्यान प्राइम मिनीष्टर याण्ड कम्याण्डर इन चीफ बाट
३५ साल मार्ग सुदि ५ रोज का दिन चाँदिका तुलादान हुँदा
गाउ १ संकल्प भयाको उठति मोहर ४०।।। भयाका जगा
गुरुज्वा सोमनाथ पाध्या अर्ज्यालका षानी षारेज भै सदर
दफ्दरषानाका जगेरा पालचोक गाउ १८ मध्ये प्राइम
मिनीष्टरको बाजबी रु ९९३।।। को उठति ७०१२।।। आउ मध्ये
छाक्र्या घर कोकुर्या को उठति रु ३०।८ षर्के को उठति रु १०।।।
ज्मा मोहर ४०।।। भयाको सो डवल्या गाउ १ साल १९३६

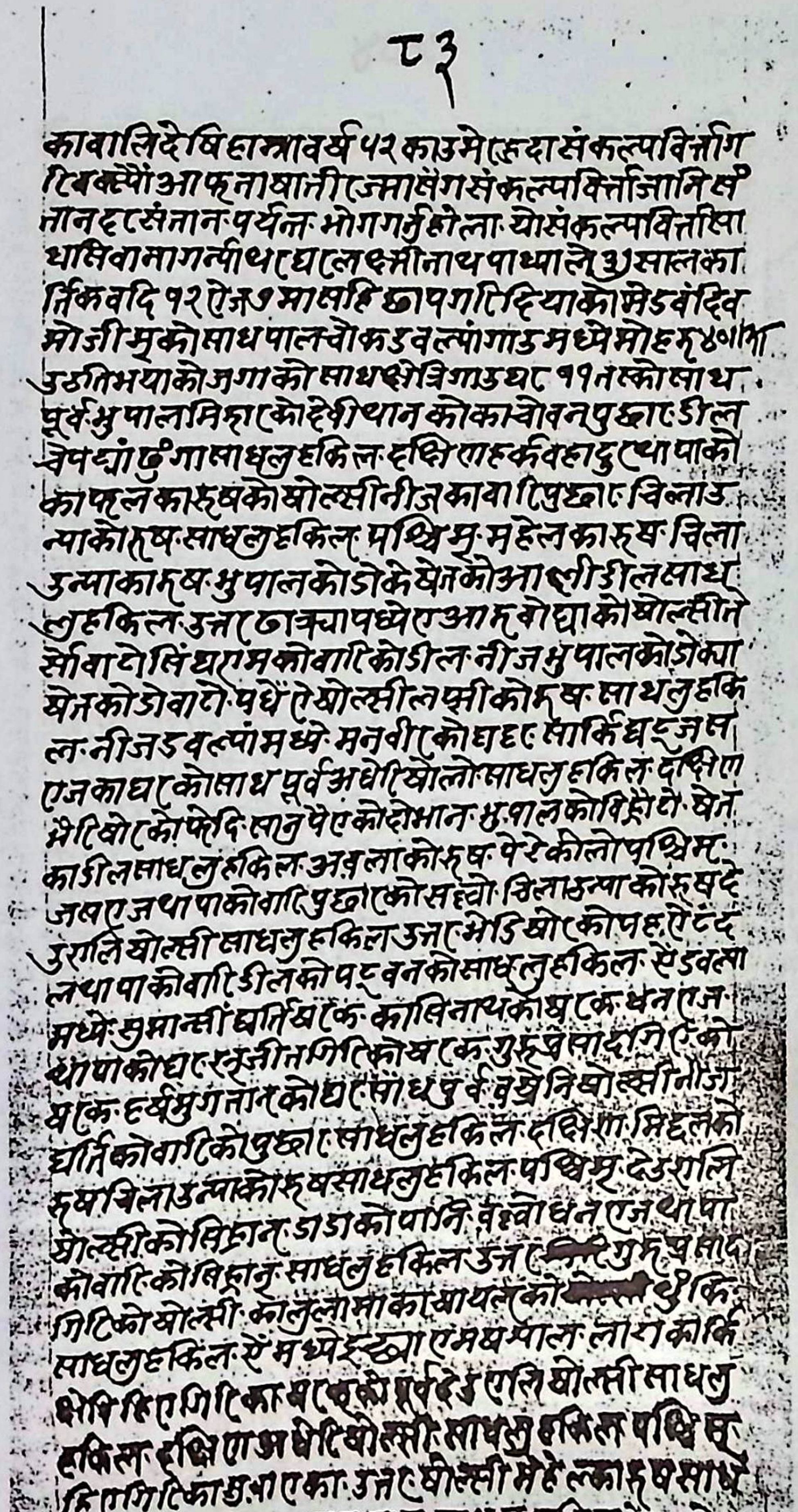

८३

कावालिदेषि हाम्रा वर्ष ५२ काउमे हुँदा संकल्पवित्तगि
रिबक्स्यौं आफ्ना षातीज्मासँग संकल्पवित्तजानि सं
तानदरसंतान· पर्यन्त· भोगगर्नु होला· यो संकल्पवित्तसि
धासिवामागन्यीथ्यो घले लक्ष्मीनाथ पाध्याले ७ सालका
र्तिक वदि १२ रोज ७ मा सहिछाप गरिदियाको भेडवांदिव
मोडीमुको साध पाल्चोक डवल्पांगाउ मध्ये मोहमूठ ७० आना
उठति भयाको जगाको साध झोत्रिगाउ घर ११ नस्को साथ
पूर्व भु पालामिह्याको देवीथान कोकाचोवन पुछार डील
ग्रेपध्यां पुंगा साधलुहकिल· दक्षिण रहकविहादुर थ्यापाको
कापल कारुषको षोल्सी नीजकावा पुछार· विलाउ
न्याको रुष· साधलुहकिल· पश्चिम· महेलका रुष· विला
उन्याका रुष· भुपालको डोके षेतको आली डील साध
लुहकिल· उत्तर ढोक्या पध्येर आह वोघाको षोल्सीने
सीवाटो लिं घराम कोवारिको डील· नीज भुपालको डोक्या
षेतको डोवाटो· पधेरो षोल्सी लक्ष्मीको रुष· साथलुहकि
ल· नीज डवल्पां मध्ये· मनवीरको घर ८ सार्कि घर जमै
रजका घरको साध पूर्व अधेरि षोल्तो साथलुहकिल· दक्षिण
मेरिषोरको फेदि· सालपेरको दोभान· भुपालको विहुँठो· षेत
काडील साधलुहकिल· अम्बलाको रुष· पेरेको लो पश्चिम·
जसरज थापाको वारि पुछाको सह्यो· विलाउन्याको रुष दे
उराले षोल्सी साधलुहकिल उत्तर भेडषोरको पहरै देद
लथापाको वारि डीलको परवनको साधलुहकिल· सेंडवला
मध्ये भुमान्सीं घार्ति घरकै· कालिनाथको घरकै· धनरजे
थापाको घर रजुजीत गिरिको घरकै· गुरुङ्ग सादारिएको
मकै· हर्षिमुगतानको घर सोध पुर्व बुघ्रेनि षोल्सी डौजा
घार्तिको वारिको पुछार· साधलुहकिल· दक्षिण· मिदलको
रुष विलाउन्याको रुष साधलुहकिल· पश्चिम· देउराली
षोल्सीको सिह्रान डाडाको पानि वह्वो धनरज थापा
कोवारिको लिह्रानु साधलुहकिल उत्तर [illegible] गुरुङ्ग प्रसाद
गिरिको षोल्सी· कोलुलामाका षायलको [illegible] पुंकि
साधलुहकिल· सें मध्ये रुक्वा ए मबपाल· लामाको कि
षोरि किएगिरिको मकैको पूर्व देउराली षोल्सी साधलु
हकिल· दक्षिण अधेरिषोल्सी साधलुहकिल पश्चिम
हि एगिरिको छुशाएका· उत्तर षोल्सी मेहेल्का रुष साथ
लुहकिल· उत्तर ख्योमान डाडा· साधलुहकिल· सें मध्ये ह

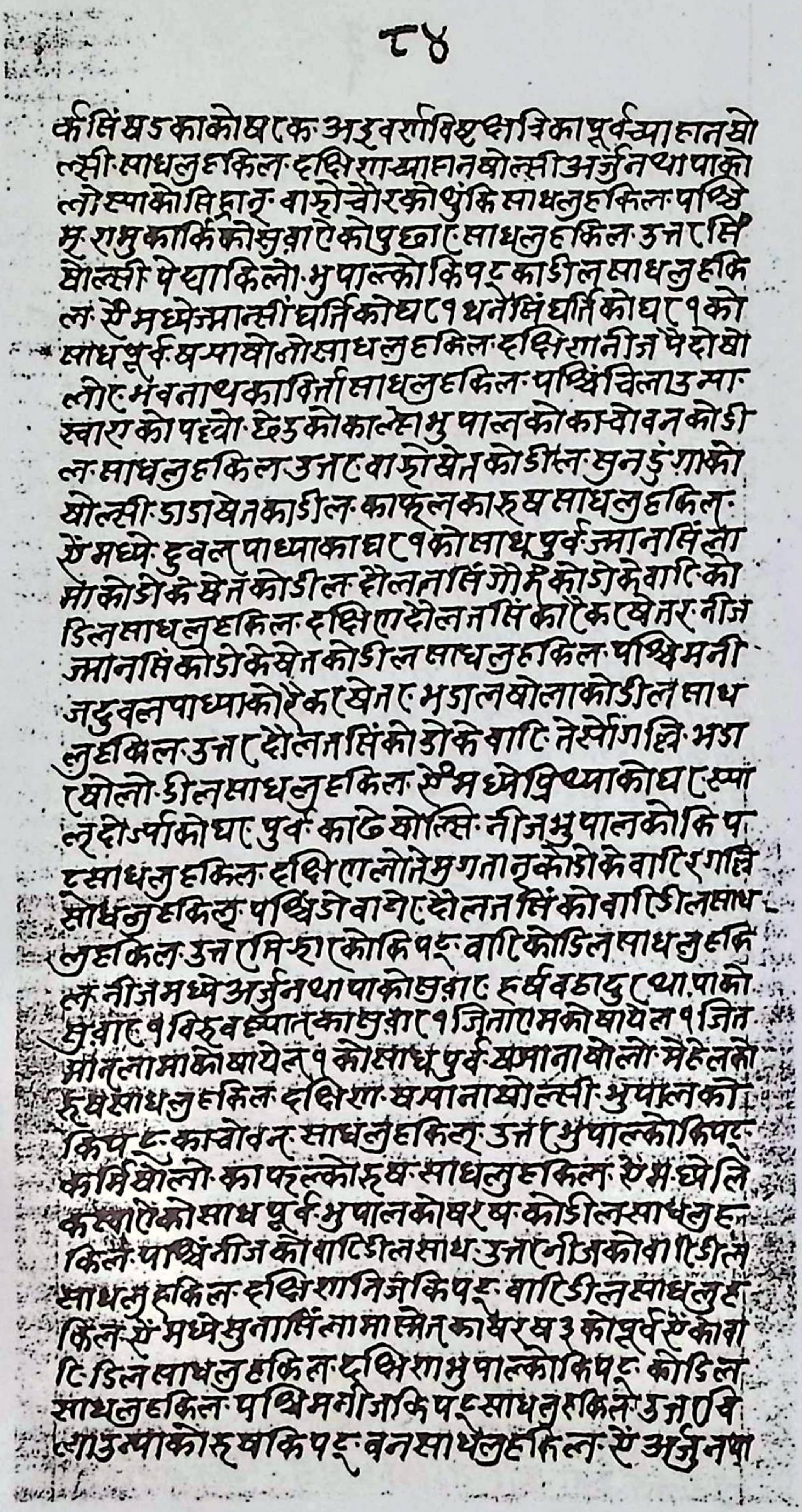

८४

कसिंषड्काकोषर(के अड्वर्गविष्टक्षत्रिका पूर्वख्यामानषो
ल्सी साधलुहकिल दक्षिणा ख्यामानषोल्सी अर्जुनथापाको
लोह्याकोसिद्धार् वाफ्रोचोरको थुंकि साधलुहकिल पश्चि
म राभुकार्किकोसुवा ऐकोपुछा(साधलुहकिल उत्तर(सि
षोल्सी पेघाकिलो भुपाल्कोकिपट्ट काडील साधलुहकि
ल ऐ मध्ये ज्मान्सी घर्तिकोघर(१ थनोसिं घर्तिकोघर(१को
साध पूर्व षस्याषोलोसाधलुहकिल दक्षिणा नीज पैदोषो
लो(भंवनाथकाविर्ता साधलुहकिल पश्चिं चिलाउ मा
स्वारको पट्टो छेउको काल्से भुपालकोकाषोवनकोडी
ल साधलुहकिल उत्तर(वाफ्रोषेतकोडील जुनडुंगाको
षोल्सी डाजषेतकाडील काफलकारुष साधलुहकिल
ऐ मध्ये दुवल पाध्याकाघर(१को साध पुर्व ज्मानासिंहा
मोकोडोकेषेतकोडील दोलतसिं गोमेकोडोके वारिको
डिल साधलुहकिल दक्षिण(दोलतसिंकाकेषेतर नीज
ज्मानासिंकोडोकेषेतकोडील साधलुहकिल पश्चिमनी
जदुवल पाध्याकोरैकषेत(भडालषोलाकोडील साध
लुहकिल उत्तर(दोलतसिंकोडोके वारि नेर्सोंगढि भडा
(षोलो डील साधलुहकिल ऐ मध्ये त्रिष्याकोघर(स्या
ल दोर्ज्याकोघर(पुर्व काढेषोल्सि नीजभुपालकोकिप
ट्ट साधलुहकिल दक्षिण(लोते भ्रगतानुकोडोके वारि(गल्लि
साधलुहकिल पश्चिं डोवाये(दोलतसिंकोवाडिल साध
लुहकिल उत्तर(मिश्राकोकिपट्ट वारिकोडिल साधलुहकि
ल नीज मध्ये अर्जुनथापाकोछुवा(हर्षवहादुर थापाको
छुवा(१ बिरुवहृपातकाछुवा(१ जिताएमको षायेल १ जित
मानलामाको षायेल १ को साध पुर्व षस्यानाषोलो मैहेलको
रुष साधलुहकिल दक्षिणा षस्यानाषोल्सी भुपालको
किपट्ट काषोवन साधलुहकिल उत्तर(भुपाल्कोकिपट्
कार्किषोलो काफल्कोरुष साधलुहकिल ऐ मध्ये लि
कस्या ऐको साध पूर्व भुपालकोषरष कोडील साधलुह
किल पश्चिं नीजकोवाडील साध उत्तर(नीजकोवाडील
साधलुहकिल दक्षिणा निजकिपट्ट वाडील साधलुह
किल ऐ मध्ये सुनासिं लामाको षेतकाषरष ३ कोपूर्व ऐकोवा
डिल साधलुहकिल दक्षिणा भुपाल्कोकिपट्ट कोडिल
साधलुहकिल पश्चिमनीजकिपट्ट साधलुहकिल उत्तर(वि
सोउन्याकोरुषकिपट्ट वनसाधलुहकिल ऐ अर्जुनथा

८५

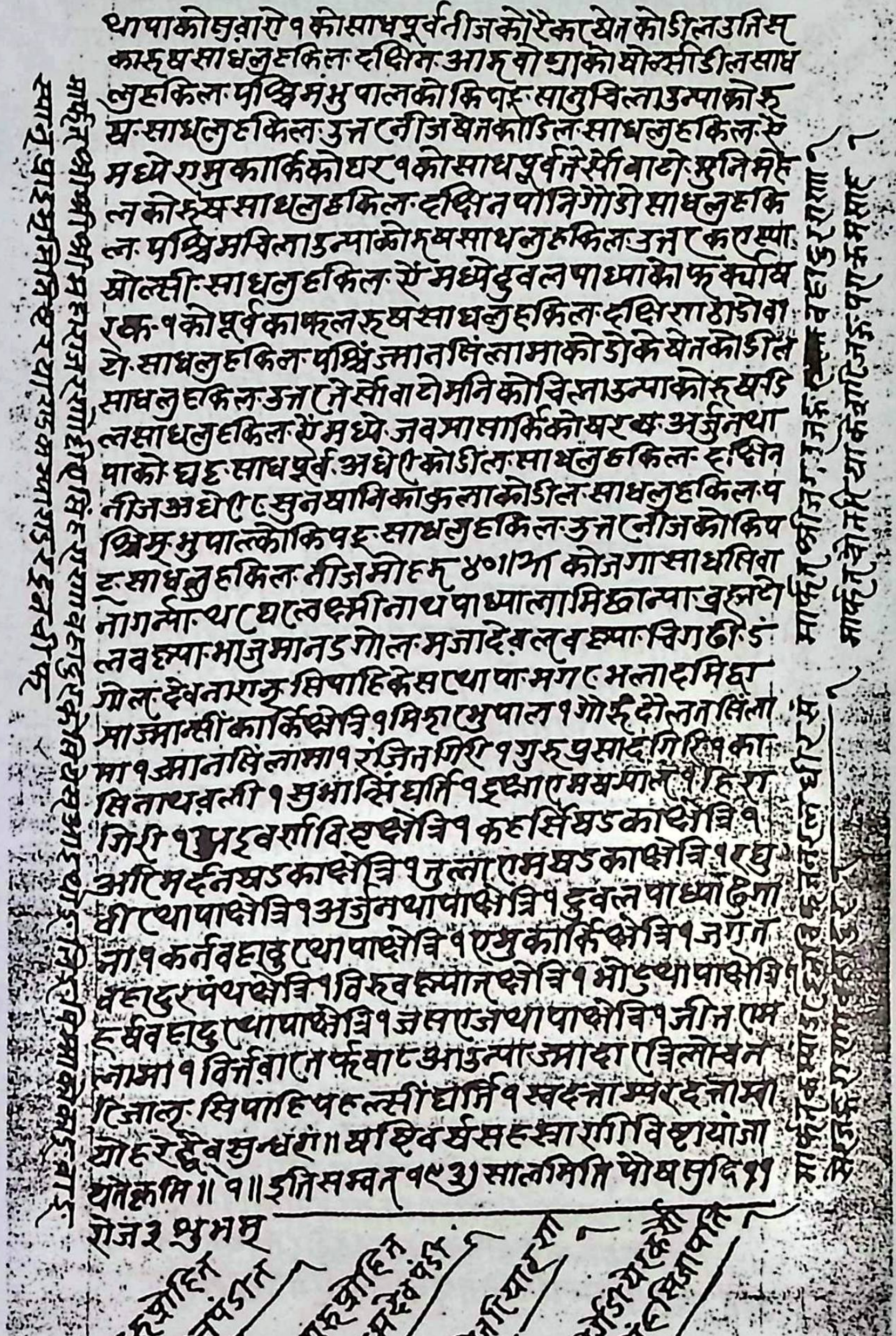

थापाकोछ्वारो१कोसाधपूर्वतीजकोरैकरखेतकोडीलउतिस्
कारूषसाधलुहकिल·दक्षिन·आम्हपोष्याकोषोल्सीडीलसाध
लुहकिल·पश्चिमभुपालकोकिपट्सातुविलाउन्पाकोरू
ष·साधलुहकिल·उत्तरतीजषेतकोडिल·साधलुहकिल·ऐं
मध्येरम्भुकार्कीकोघर१कोसाधपूर्वतेसीवायोमुनिमेहे
लकोरूषसाधलुहकिल·दक्षिनपोनिगोडोसाधलुहकि
ल·पश्चिमविलाउन्पाकोरूषसाधलुहकिल·उत्तरकरस्या
षोल्सी·साधलुहकिल·ऐंमध्येदुवलपाध्याकोफक्याघ
रक·१कोपूर्वकाफलरूषसाधलुहकिल·दक्षिराठाडोवा
टो·साधलुहकिल·पश्चिंज्ञानसिंलामाकोडोकेषेतकोडील
साधलुहकिल·उत्तरजेसीवायोमनिकोविलाउन्पाकोरूषडि
लसाधलुहकिल·ऐंमध्ये·जवमासार्कीकोघरघ·अर्जुनथा
पाकोघट्साधपूर्वअघेरीकोडील·साधलुहकिल·दक्षिन
तीजअघेरी·सुनषानिकाकुलाकोडील·साधलुहकिल·प
श्चिमभुपालकोकिपट्साधलुहकिल·उत्तरतीजकोकिप
ट्साधलुहकिल·तीजमोहड४०।।।कोजगासाधलिवा
नागर्ना·थपघरेलक्ष्मीनाथपाध्यालामिछान्या·ब्रह्मले
लवझ्या·भजुमानडगोल·मजादेवलवझ्या·विगडीडं
गोल·देवनारायण्सिपाहिकेसरथापा·मगरभलादमिछ
ञाज्ञान्सींकार्कीक्षेत्रि१मिहाछेपाल१गोर्षदौलतसिंला
मा१ज्ञानसिंलामा१रंजितगिरि१गुरुप्रसादगिरि१का
शिनाथवली१अभासिंघर्ति१रूपाएमवमाले१हिर
गिरि१भइववाविष्टक्षेत्रि१कहसिंषडकाक्षेत्रि१
अरिमर्दनषडकाक्षेत्रि१जलाएमषडकाक्षेत्रि१रघु
वीरथापाक्षेत्रि१अर्जुनथापाक्षेत्रि१दुवलपाध्या१दुगा
ना१कर्नवहादुरथापाक्षेत्रि१रघुकार्कीक्षेत्रि१जगन
वहादुरपंथक्षेत्रि१विरुवस्यानक्षेत्रि१भोड्थापाक्षेत्रि
हर्षवहादुरथापाक्षेत्रि१जसएजथापाक्षेत्रि१जीतएम
लामा१वित्तिवारतेर्फवाटआउन्याजमादारत्रिलोचन
जोलङ्·सिपाहिपहल्सीघर्ति१स्वदत्तांपरदत्तांवा
योहरेद्वसुन्धरां।।षष्टिवर्षसहस्राणीविष्टायांजा
यतेकृमि।।१।।इतिसम्वत्१९३१सालमितिपौषशुदि११
रोज३शुभम्

मार्फत्श्रीश्रीश्रीमहाराजरणोद्दीपसिंहराणावहादुरकेसियेसआइथोङलिङपिम्माकोकाङवाङ
स्यान्प्राइममिनिस्टरयाण्डकम्याण्डरइनचीफ

मार्फतश्रीजगतजङ्ग[illegible]वहादुरराणा
मार्फतचौतरियाकेशरजङ्गपराक्रमसाह

मार्फतकम्याण्डरइन्चिफजनरलधीरसं
सेरजङ्गराणावहादुर

श्रीगुरुप्रोहित
वडाराजपंडित

श्रीराजगुरुप्रोहित
विवामरुद्रपंडित

श्रीचौतरियाहरी
साह

श्रीकविजेडीयरकेशौ
गोसिंहविजापति
कै

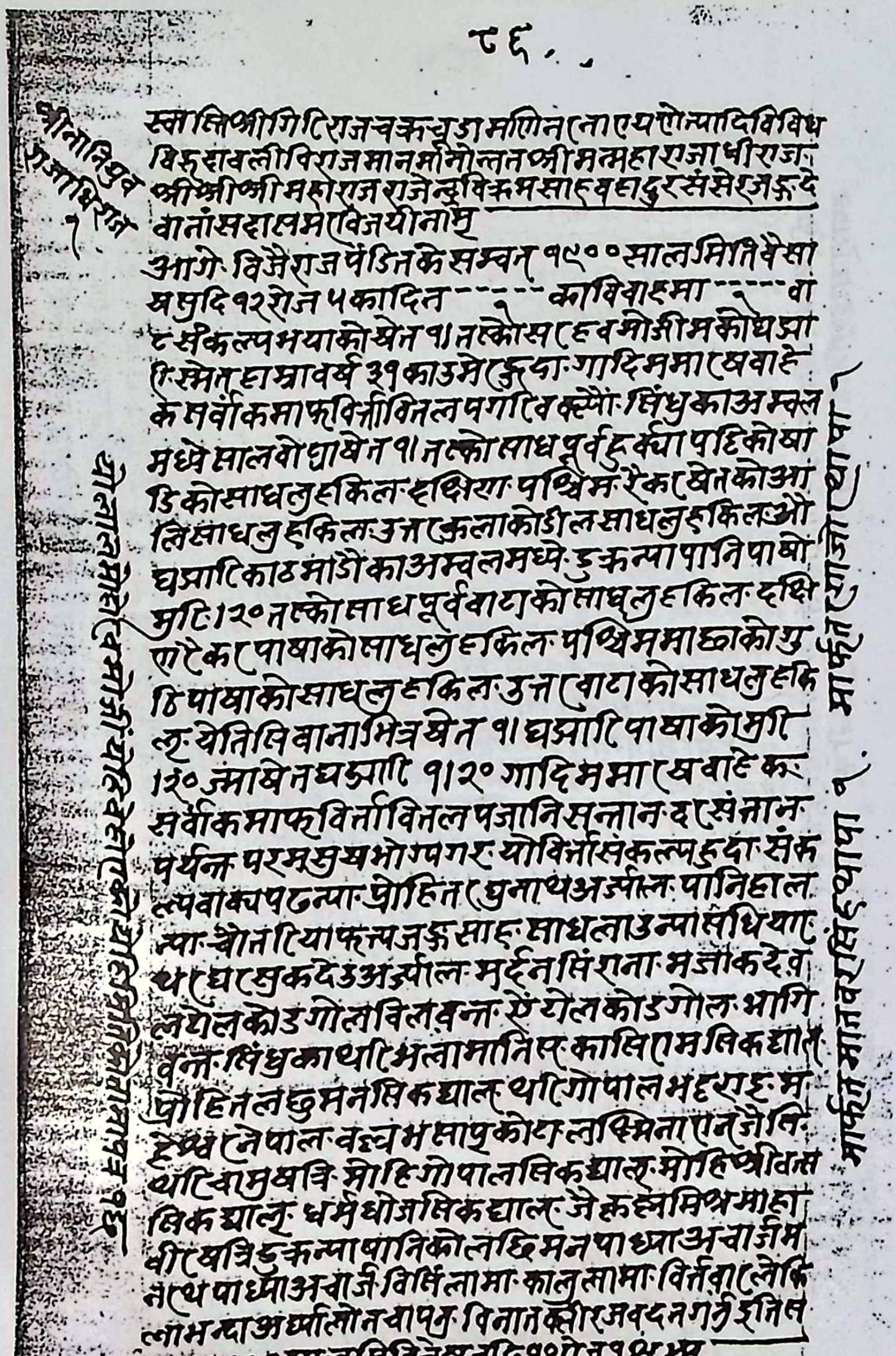

८६.

श्रीनाथिप्रव
रुजाधिराज
१

स्वास्तिश्रीगिरिराजचक्रचुडामणिनरनाराएणेत्यादिविविध
विरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराज
श्रीश्रीश्रीमहाराजराजेन्द्रविक्रमसाहबहादुरसंसेरजङ्गदे
वानांसदासमरविजयीनाम्
आगे विजैराज पंडितके सम्वत् १९०० साल मिति वैसा
षसुदि १२ रोज ५ का दिन ---- काविवाहमा ---- वा
ट संकल्प भयाको षेत १। तस्कोसरहदबमोजीमकोघस्या
रि स्मेत हाम्रा वर्ष ३१ काउमेरहुदा गादिममा षेवाहे
के सर्वांक माफ बिर्ता बितल पगरिदियौं सिंधुका अम्वल
मध्ये सालबोटा षेत १। तस्को साध पूर्व हुर्क्या पट्टिको षा
डिको साधलु हकिल दक्षिण पश्चिम रैकर षेतको आ
लि साधलु हकिल उत्तर कुलाको डील साधलु हकिल औ
घस्यारि कोठमांडी का अम्वल मध्ये डुकन्या पानि पाषो
मुरि १२० तस्को साध पूर्व वाटाको साधलु हकिल दक्षि
ण रैकर पाषाको साधलु हकिल पश्चिम माछाको गु
ठि पाषाको साधलु हकिल उत्तर षोलाको साधलु हकि
ल येतिलिवानाभित्र षेत १। घस्यारि पाषाको मुरि
१२० जम्मा षेत घस्यारि १।१२० गादिममा षेवाहेकः
सर्वांक माफ बिर्ता बितल पजानि सन्तान दरसंतान
पर्यन्त परमसुष भोग्य गर योबिर्ता संकल्प हुदा संक
ल्पवाक्य पढन्या प्रोहित रघुनाथ अर्ज्याल पानिहाल
न्या चौतरिया फत्तेजङ्ग साह साधलाउन्या सधियार
थ घेरुकदेउ अर्ज्याल मर्दनसिं राना मजाकदेव
लयेलकोडगोलविलबना ऐं येलकोडगोल भागि
बना सिंधुका थरि अलामानि रु काशिराम लिकघाल
प्रोहित लछुमन लिकघाल थरि गोपाल भट्टराइ म
हेश्वर नेपाल बच्च भसापुकोट लछिमनारान जोसि
थरि वाम सुवेदि मोहि गोपाल लिकघाल मोहि श्रीविस
लिकघाल धर्मधोज लिकघाल जे कृष्ण मिश्र माहा
वी षत्रि डुकन्या पानिको लछिमन पाध्या अवाजीम
नत्थे पाध्या अवाजी विर्षि लामा कालु लामा विर्तवाललोकि
लाभन्दा अघिलो न वापनु विनातक्सीर जबद न गर्नु इतिस
म्वत् १९०१ साल मिति जेष्ठ वदि १० रोज १ शुभम्

योलालमोहोरबमोजीं येहि वेहोरेको येहि मितिको ताम्रपत्र १६

मार्फत रणजोर थापा १
मार्फत मातवरसिंह थापा १

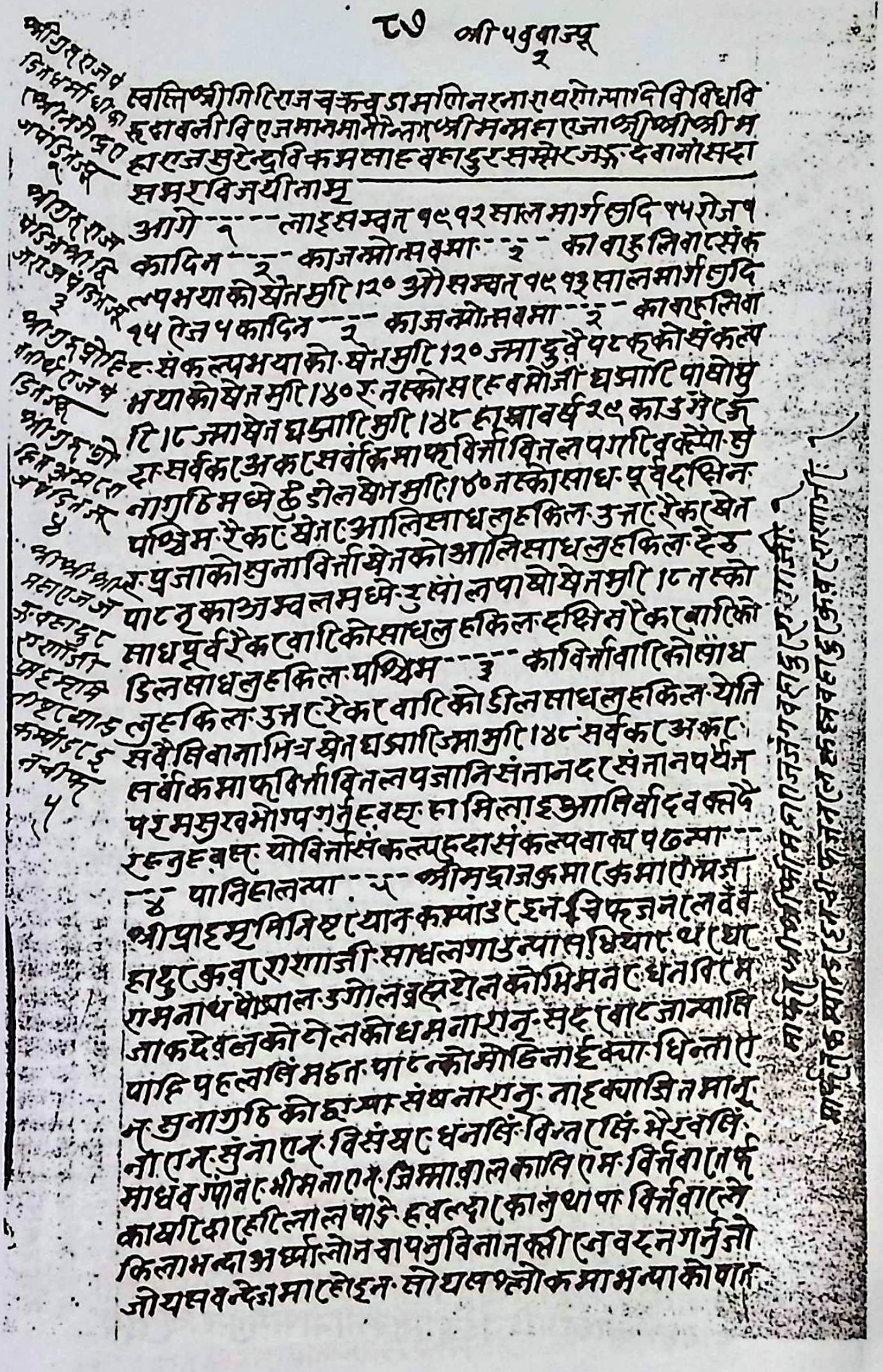

८७ श्रीपशुपाज्यू
२

श्रीगुरुराजगु
रुधर्माधिका
श्रीरंगनाथ
पंडितज्यू
१

श्रीगुरुराज
पंडितश्रीवि
जयराजपंडितज्यू
२

श्रीगुरुपुरोहित
गर्धराजपं
डितज्यू

श्रीगुरुज्यो
तिषअमरा
जपंडितज्यू
४

श्रीश्रीश्री
महाराजजं
गवहादुर
राणाजी
प्राइम्मि
निष्टर्याण्ड
कम्याण्डरइ
नचीफ
५

स्वस्तिश्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधवि
रुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीम
हाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहवहादुरसम्सेरजङ्गदेवानांसदा
समरविजयिनाम्
आगे --- २ --- लाइसम्वत १९१२ सालमार्गशुदि १५ रोज १
कादिन --- २ --- काजन्मोत्सवमा --- २ --- कावाहुलिवासंक
ल्पभयाको खेत मुरी १२० ओ सम्वत १९१३ सालमार्गशुदि
१५ रोज ५ कादिन --- २ --- काजन्मोत्सवमा --- २ --- कावाहुलिवा
ट संकल्पभयाको खेत मुरी १२० ज्मा दुवै पटकको संकल्प
भयाको खेत मुरी १४० र नक्कोस हेरवमोजीं घसाटि पाखोमु
टि १८ ज्मा खेत घसाटि मुरी १४८ हाम्रा वर्ष २९ काउमेरजु
दा सर्वकरअकरसेवंकिमाफविर्तावितलपगादिवृक्ष्या सु
नागुठिमध्ये कुडील खेत मुरी ४० नक्कोसाध पूर्व दक्षिन
पश्चिम रैकर खेत आलिसाधलुहकिल उत्तर रैकर खेत
र प्रजाको सुनाविर्ता खेतको आलिसाधलुहकिल देउ
पाटनकाअम्वलमध्ये दुसांलपाखो खेत मुरी १८ नक्को
साध पूर्व रैकर वारिको साधलुहकिल दक्षिन रैकर वारिको
डिलसाधलुहकिल पश्चिम --- ३ --- काविर्तावारिकोसाँध
लुहकिल उत्तर रैकर वारिको डील साधलुहकिल येति
सवैविवानामिश्र खेत घसाटि ज्मा मुरी १४८ सर्वकरअकर
लवांकमाफविर्ता वितलपजानि संतानदरसंतानपर्यन्त
परमसुखभोगगर्नुहवस हामिलाइ आसिर्वादवक्सदै
रहनुहवस योविर्तासंकल्पहुँदासंकल्पवाक्यपढन्या ---
--- ४ --- पानिहाल्न्या --- ५ --- श्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज
श्रीप्राइम्मिनिष्टर्यानकम्याण्डरइनचिफजनरलवँव
हादुरकुवरराणाजी साधलगाउन्या सधियार थ घर
रामनाथ पोख्याल उगोलवस्तयोलको भिमन धनविम
जाकदेवलको गोलको धमनारायन सद वोट जान्याति
पाहि पहल्वानि महत पाटको मोहिनाई क्या धिन्ती ए
न सुनागुठिको हस्मा संखनारायन नाइक्याजित मानू
नो एन सुनाएन विसंखर धनाढिं विन्त एकिं भैरवलि
माधव ग्यावत भीमनाएन झिम्माशाल कालि एम विर्तवार ए
काषदि हरिलाल पाडे हवल्दार कालुथापा विर्तवाले
किलाभन्दा अर्घ्यालोन वापनुविनानक्सी लेवदन गर्नुजो
जोयसवन्देजमा होइन सो यस श्लोकमा भन्याको पाह

मार्फत् श्रीश्रीश्रीमहाराजजंगवहादुरराणाजी १
मार्फत् कम्याण्डरइनचीफजनरलकृष्णवहादुरकुंवरराणाजी १

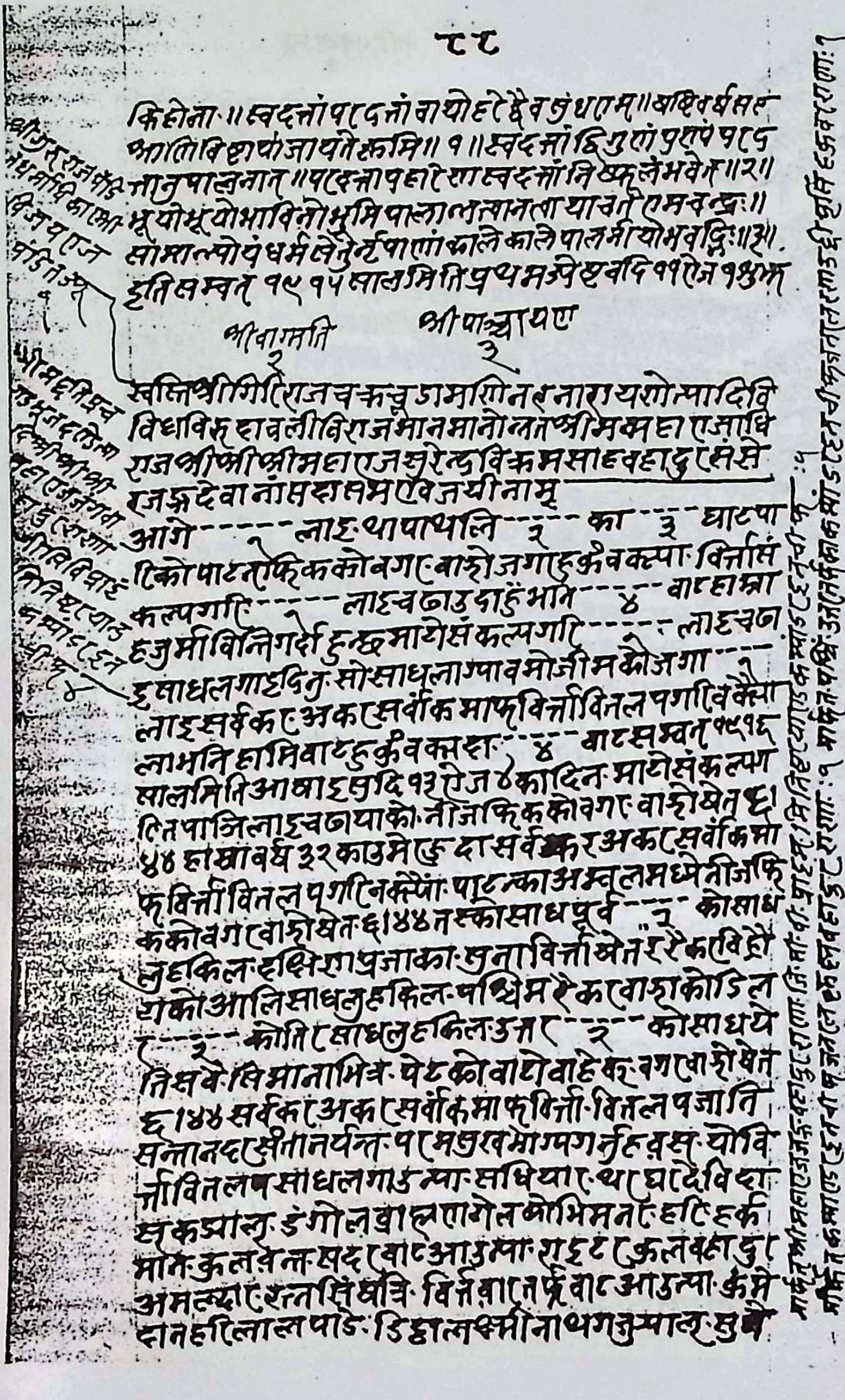

८८

किहोना ॥ स्वदत्तां परदत्तां वा यो हरेद्वेवसुंधराम ॥ षष्टिवर्षसह
स्राणि विष्टायां जायते कृमि ॥ १ ॥ स्वदत्तां द्विगुणं पुण्यं परद
त्तानुपालनात ॥ परदत्तापहारेण स्वदत्तां निष्फलं भवेत ॥ २ ॥
भूयो भूयो भाविनो भूमिपालान्नत्वा नत्वा याचते रामचन्द्रः ॥
सामान्योयं धर्मसेतुर्नृपाणां काले काले पालनीयो भवद्भिः ॥ ३ ॥.
इति सम्वत १९१५ साल मिति प्रथम ज्येष्ठ वदि ११ रोज १ शुभम्

श्री वाग्मती २ श्री पाञ्चायण ३

स्वस्ति श्री गिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादि वि
विध विरुदावली विराजमानमानोन्नत श्री मन्महाराजाधि
राज श्री श्री श्री महाराज सुरेन्द्रविक्रमसाह बहादुर सम्से
र जङ्ग देवानां सदा समर विजयिनाम्
आगे ---- लाइ थापाथलि २ का ३ घाटपा
टिको पाटनोफिक को वगर बाह्रो जगा हरुकै वकस्या विर्तासि
कल्पगरि ---- लाइ चढाउ दाहुं भनि ४ बाट हाम्रा
हजुरमा विन्ति गर्दा हुन्छ मायेसं कल्पगरि ---- लाइ चढ
इ साधल गाइदिनु सो साधलाग्या बमोजीम कोजगा ---- २
लाई सर्वकर अकर सर्वांक माफ विर्ता वितलप गरि विकैसा
ला भनि हामि बाट हुकुम बकस्या ४ बाट सम्वत १९१६
साल मिति आषाढ सुदि १२ रोज ४ का दिन मायेसं कल्पना
लित पाजिलाइ चढायाको नीजफिकको वगर बाह्रो षेत ६।
४४ हाथ वर्ष ३२ काउमेत दा सर्वकर अकर सर्वांकमा
फ विर्ता वितलप गरि निकैसा पाएको अम्वलमध्ये नीजफि
कको वगर वाह्रो षेत ६।४४ नस्को साध पूर्व --- २ को साध
लु हकिल दक्षिण प्रजाका जुना विर्ता षेत रहे कविछ्रो
डाको आलि साधलु हकिल पश्चिम रैकर वाह्राको डिल
र --- २ --- कोति साधलु हकिल उत्तर २ को साध ये
तिस चौ किमाना भित्र पेट को वाये बाहेक वगर वाह्रो षेत
६।४४ सर्वकर अकर सर्वांक माफ विर्ता वितलप जाति
सन्तान दर सन्तान पर्यन्त परमेश्वर भोग्य गर्नु ह व्रह्म योवि
र्ता वितलप साधल गाड्या साधिया रथ घाट देवि दा
सकपालु डंगोल ब्राह्मण लागेन भोभिमनारे हरि हर्क
मान कुलनेल सद वोर आउन्या राइट कुलवहादुर
अमल्दार रत्नसिंघ षत्रि विर्तावाले ये वार आउन्या कमे
दान हरिलाल पाडे डिठा लक्ष्मीनाथ गजुर्याल सुबे

श्रीगुरु राजपण्डि
त नथनाथि कार्यो
विजयराज
पंडित ज्यू
१

श्रीमद्धर्मिध्व
ज अनुजकतेल
नि श्री श्री श्री
महाराज जगत
वहादुर राणा
जीविविभाई
कीर्तिइर्णोल
क व्याइरहेन
श्री मु ४

मार्फत श्री महाराज जङ्गवहादुर राणा जि सी वी प्राइम मिनिष्टर याण्ड कम्याण्डर इन चीफ :५

मार्फत कम्याण्डर इन चीफ जनरल कृष्णवहादुर राणा :१ मार्फत पश्चिं उत्तरतर्फ का कम्याण्डर इन चीफ जनरल रणउद्दीप सिंह कुवर राणा :१

८९

दाएभीमसेतथान्ति· वित्तुवा लोकिल्लाभन्दाअघ्मोत्तोन्स्वापतु·
वितात क्लीरजवद्दत गर्नु· जोयसवन्देजमा होइन· सोयस
श्लोकमा भन्याको पातकि होला· स्वदत्तां परदत्तां वा यो ह
रेद्वसुन्धराम्·।। षष्टिवर्षसहस्राणि विष्टायां जायते कृ
मिः।। १।। स्वदत्तां द्विगुणं पुण्यं परदत्तानुपालनात्।। परदत्ता
पहारेण स्वदत्तां निष्फलं भवेत्।। २।। भूयो भूयो भाविनो भूमि
पालान्नत्वा नत्वा याचते रामचन्द्रः।। सामान्योयं धर्मसेतु
र्नृपाणां काले काले पालनीयो भवद्भिः।। ३।। इति सम्वत् १८
७१ साल मिति मार्गवदि ११ रोज ३ शुभम्

स्वस्ति श्री गिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविध
विरुदावलीविराजमानमानोन्नत श्री मन्महाराजाधिराज श्री श्री
महाराजराजेन्द्रविक्रमसाहबहादुर सम्सेरजङ्ग देवानां सदास
मरविजयीनाम्
आगे विजयराज पंडितके सल्यान का अम्बल मध्ये जिम
कगाउ आधि सल्यान का राजा नयनमा छदै तिम्रा बाबा ता
जेष्य पंडितलाइ विर्ता गरि दियाको छ र सालमा पनि था
मि बक्स्याको आज सम्म ति मिले षाइ चर्चि बेहोरि आयाको
ले सजगा को स्याहामोहर सम्वत् १९०० साल माघ मै
न्हामा तिम्रो घर जा जिले गाह्रूले हाकु हुड गर्दी हराउ
दा सो हि स्याहा मोहर बमोजिम तिमिले षाइ चर्चि बेहोरि
आयाको जगा सर्वाङ्ग माफ विर्ता बिनल १ को मोहर गरि ब
क्स्यौं आफ्ना षाति जमासंग सर्वाङ्ग माफ विर्ता बिनल पजा
नि सन्तान दर सन्तान पर्यन्त परम सुख भोग गर इति सम्वत्
१९०१ साल मिति द्वितीय श्रावण वदि ७ रोज २ शुभम्

मार्फत रणजोर थापा १
मार्फत मातवरसिंह थापा १

स्वस्ति श्री गिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदा
वलि विराजमानमानोन्नत श्री मन्महाराजाधिराज श्री श्री श्री म
हाराजे गीर्वाणयुद्धविक्रमसाह बहादुर सम्सेर जङ्ग देवानां सदा
समरविजयीनाम्
आगे सइ आदगाउ का ठंड्यौल को मक्त बाज मरि अपुताली षा
न्या रोढि बाडाले अपुताली लिन षाई लर्की त्यसं हाया को घाला ञ्
लि षेत रोपनी १ तस्को साँध पुर्व वाणे दक्षिण पश्चिम राजजोगि
सिद्धि जोगि कोषि न उत्तर खोपे तस्को मोलालिक्का ५५ मासु को बिकी
फ छोगा बिलाकु पेतनको प्राणाल क्षमिक तल बक्सो तस्को दक्ला
उनिरिपति को नारस्नानाकाटि साब ले वास्नामा। स्वर्जेबेगीक

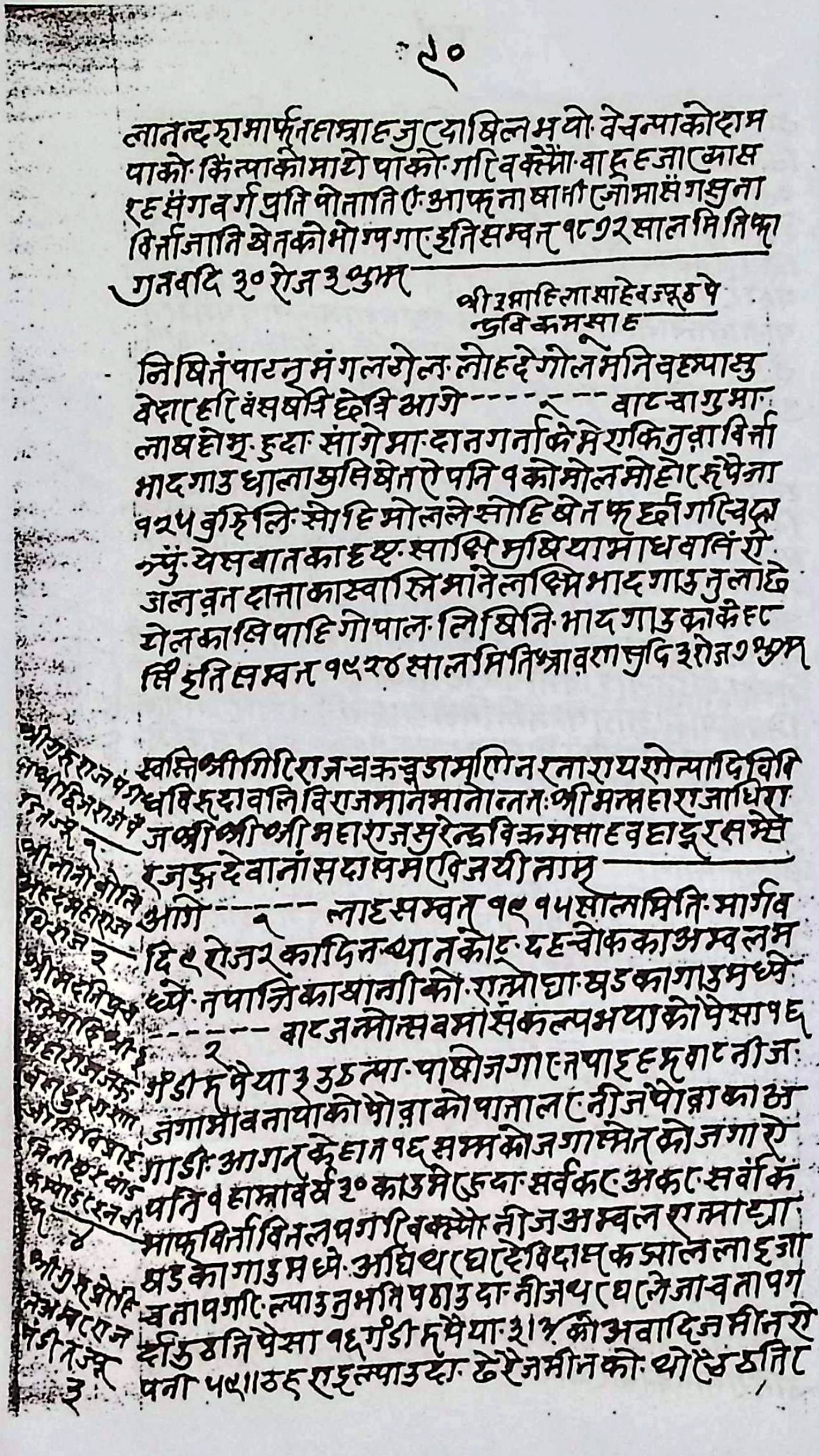

९०

लातन्दरुभार्फतसमाहजुरोमबिलभयो· वेचन्याकोदाम
पाको· किन्याकोमाथै पाको· गरिबक्स्यौं· बाहुदजारोमास
रुहसंगवर्गप्रति पोतातिर· आफना षामी जोमासँ गरुना
विर्ताजाति षेतकोभोग्यगरः इतिसम्वत १८७२ सालमितिफा
गुनवदि ३० रोज ३ शुभम्

श्री ३ माहिलासाहेबज्यूठपे
डविक्रमसाह

लिषितं पारस्नु मंगलघोल· लोहदेगोलमनि वहम्यासु
वेरहरि वंसषेरि छोरी आगे ---- २ --- बाटचागुभा
लाषहोमु· हुदा· सांगेमा· दानगर्नाकिमेरकि जुरा विर्ता
भादगाउ धालाभुनिषेत ऐपनि १ कोमोल मोहोरु रुपैञा
१२५ बुझिलि· सोहि मोलले सोहि षेत फछ्र्यौ गरिदिञ
न्युं· येसबातका हष्ट· साक्षि मुषियामाधवतिरे
उलवन दत्ताकास्वास्निभाने लक्ष्मि भादगाउनुलाछे
घोलकालि पाहिगोपाल· लिषिति· भादगाउँ काकेहट
लि इति सम्वत १९२७ साल मिति श्रावण सुदि ३ रोज ७ शुभम्

श्रीगुरुराजपं
डितश्रीविजयराजके
[illegible] २
[illegible]
[illegible] ४
[illegible]
[illegible] ३

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविवि
धविरुदावलिविराजमानमानोन्नत श्रीमन्महाराजाधिरा
ज श्री श्री श्री महाराज सुरेन्द्रविक्रमसाहबहादुरसम्सेर
रजङ्ग देवानां सदा समरविजयीनाम्
आगे ---- २ ---- लाई सम्वत १९१५ साल मिति मार्गव
दि ९ रोज २ का दिन स्थानकोट दहचोकका अम्बलम
ध्ये· नपाञ्जिकाषान्गीको· रहमाघा· मडकागाउमध्ये
------ बाटजमोस्सवमासंकल्पभयाको पेसा १६
२
मुडी रुपैया ३ उठन्या· पाषोजग्गा तपाई हरुगर नीज
जगामा वनायाको पोज्राको पाताल निज पोखराका अ
गाडीः आगन केहात १६ सम्मको जग्गासमेत कोजगा रे
पनि १ हात्ताकर्षे ३० काउमे हुदा· सर्वकर अकर सर्वांक
माफविर्ताबितलपगरिबक्स्यो नीज अम्बल रहमाघा
मडकागाउमध्ये· अघिथरघरे विदाम् कसालेलाई गा
वतापगरी· ल्याउनुभन्निपठाउदा· नीजथरघलेजाव तापग
र्दाउठन्जि पेसा १६ मुडी रुपैया ३।१५ कोअवादि जमीन रे
पनी पञ्चाठहराइल्याउदा· छोरेजमीनको· थोरहेउ ठानि

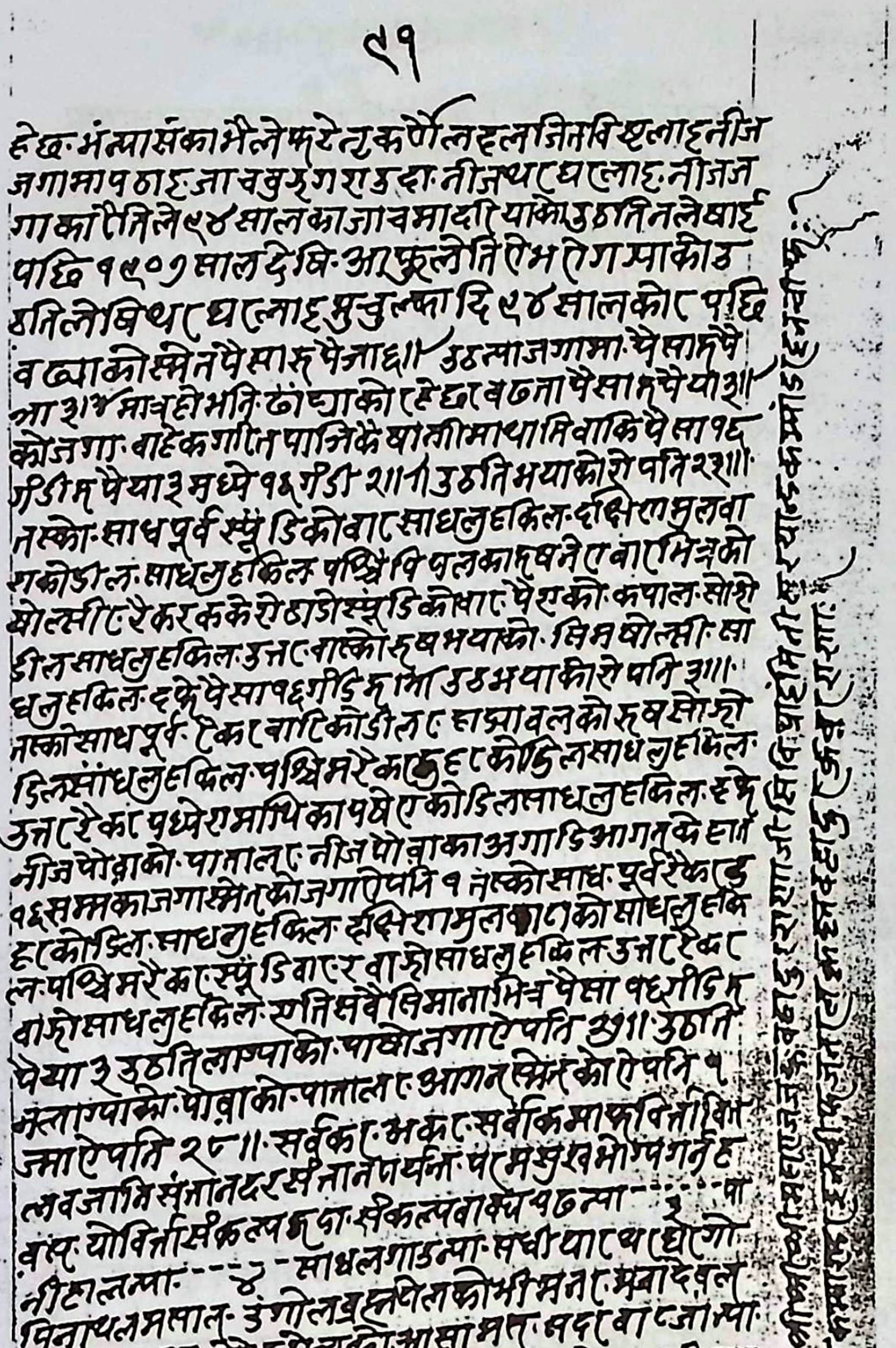

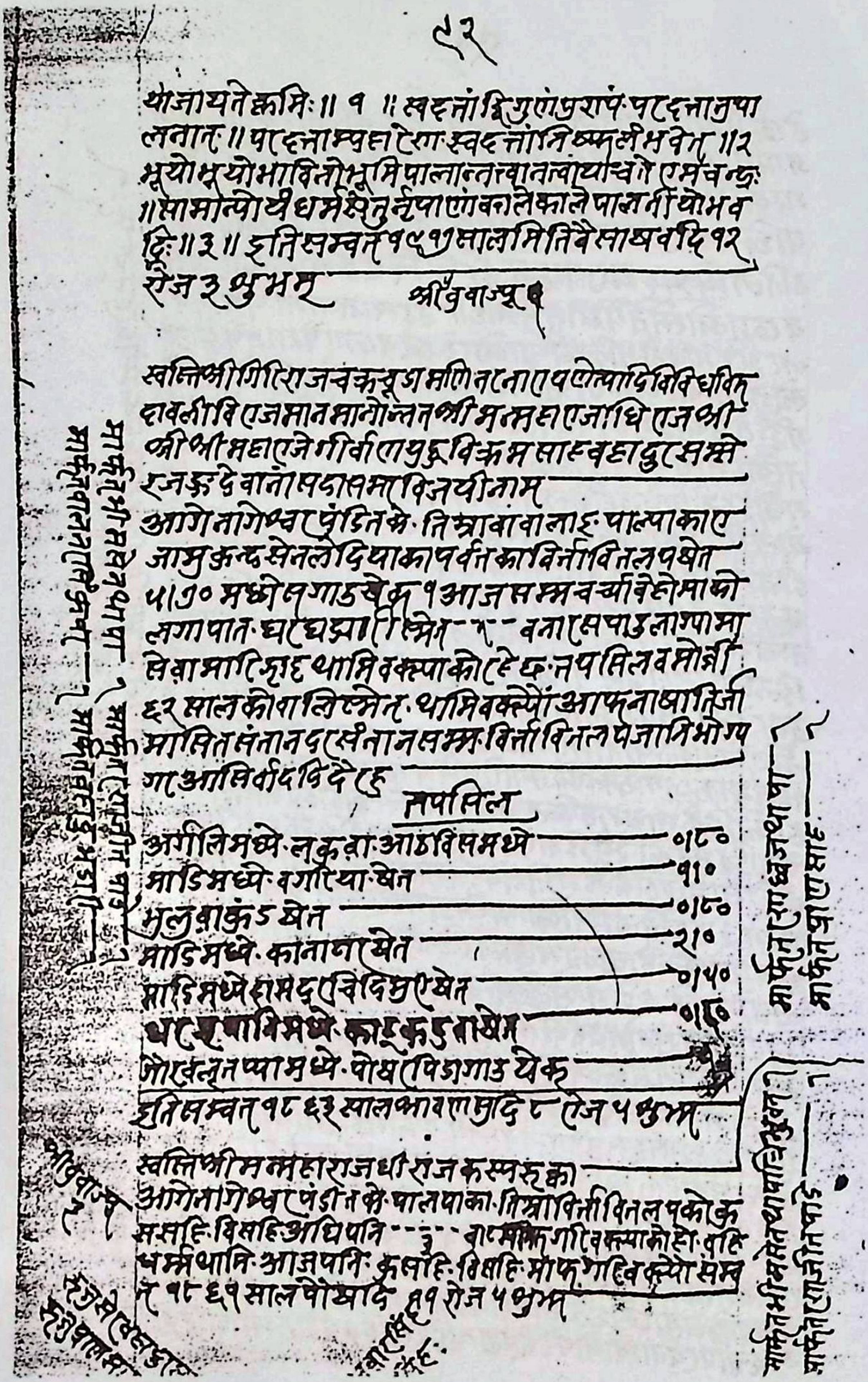

९२

योजायतेक्रमिः ॥ १ ॥ स्वदत्तांद्विगुणंपुण्यंपरदत्तानुपालनात् ॥ परदत्तापहारेण स्वदत्तंनिष्फलंभवेत् ॥२ भूयोभूयोभाविनोभूमिपालान्तत्त्वान्तत्वायाचते रामचन्द्रः ॥ सामान्योयंधर्मसेतुर्नृपाणांकालेकालेपालनीयोभवद्भिः ॥३॥ इतिसम्वत् १८६१ साल मिति वैशाष वदि १२ रोज ३ शुभम्

श्रीदुर्गाज्यू

स्वस्तिश्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजगीर्वाणयुद्धविक्रमसाहबहादुरसम्सेरजङ्गदेवानांसदासमरविजयीनाम्

आगे नागेश्वर पंडितके तिम्रा बाबालाई पाल्पाका राजा मुकुन्दसेनले दियाका पर्वतका विर्ता बितलप षेत पा।३० मध्ये लगाउ षेत १ आज सम्म चलीरहेको माफी लगापात घरघडेरी ... ४ ... बनारस पाउ लाग्पामा सिवामा रिझाई थामि बक्स्याको हो हवस् तपसिलबमोजिम् ६२ सालको लालमोहर थामि बक्स्यौं आफ्ना खातिरजामासित संतान दरसंतान सम्म विर्ता बितल पजानि भोग्य गर आसिर्वाद दि दे रहु

तपसिल

अगिलिमध्ये लकुवा आठविसमध्ये	०।८०
माडिमध्ये वगरिया षेत	१।०
मुलखाकुंड षेत	०।८०
माडिमध्ये कानाण षेत	२।०
माडिमध्ये रामदत्तदिक्षितदिएको षेत	०।५०
घरेरपानिमध्ये काडकुडताषेत	०।८०
जोरखलुन प्यामध्ये पोषरि जगाउ येक	

इतिसम्वत् १८६३ साल श्रावण सुदि ८ रोज ५ शुभम्

मार्फत भीमसेन थापा — १
मार्फत रणजीत पाडे — १
मार्फत बालनरसिंह कुंवर — १
मार्फत बहादुर भंडारी — १

स्वस्तिश्रीमन्महाराजधिराजकस्य रुक्का
आगे नागेश्वर पंडितके पाल्पाका तिम्रा विर्ता बितलपको कुसाहि बिसाहि अधिपति ... ३ ... वाण्माफिक गरि बक्स्याको हो पूर्वहि चल्याथ्यो आज पनि कुसाहि बिसाहि माफ गरि बक्स्यौं सम्वत् १८६१ साल पोषवदि ११ रोज ५ शुभम्

श्रीदुर्गाज्यू
८

मार्फत रणध्वज थापा — १
मार्फत प्राण साह — १
मार्फत भीमसेन थापा त्रिभुवन — १
मार्फत रणजीत पाडे — १

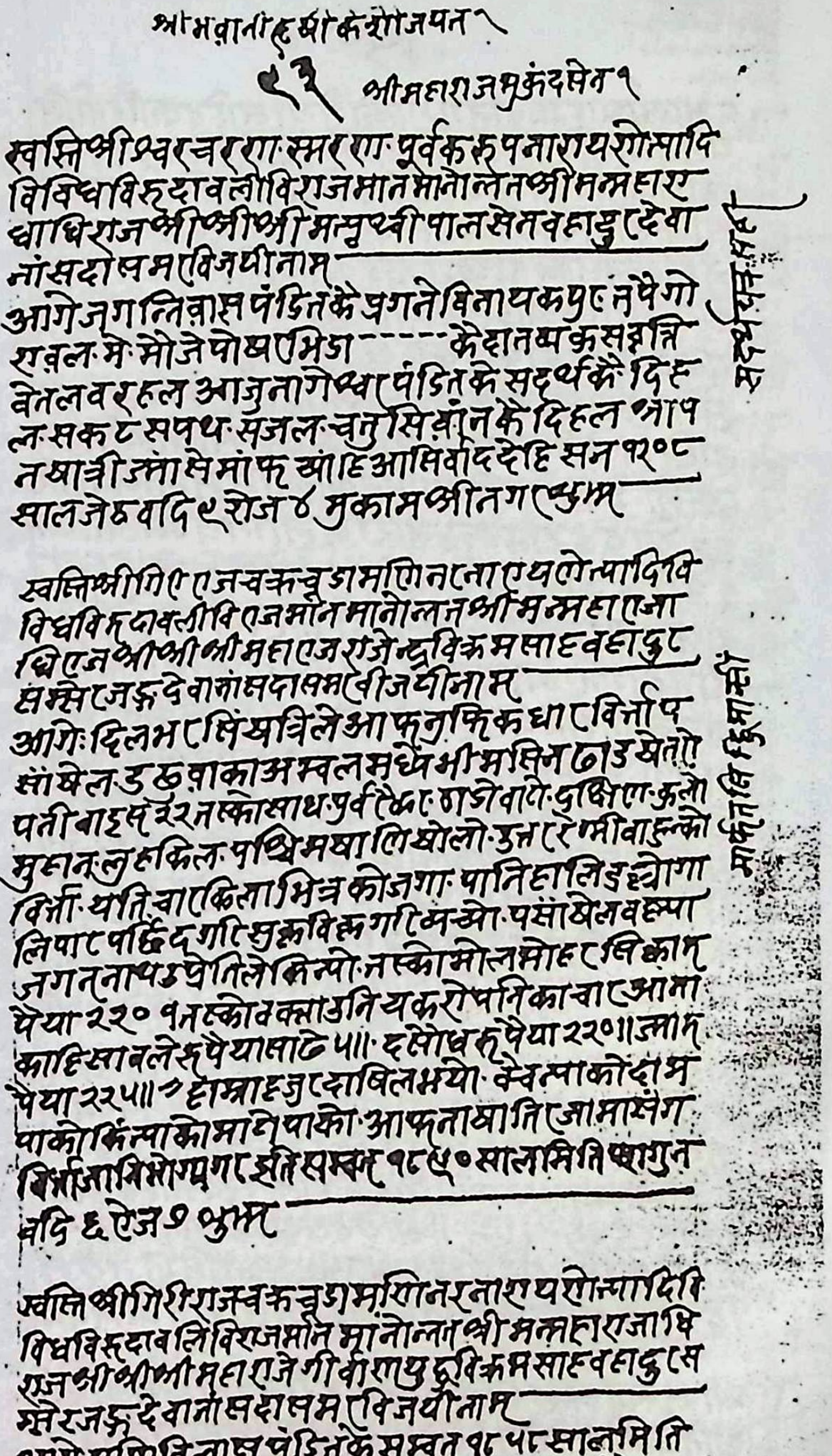

श्रीभवानीहृषीकेशोजयत

श्रीमहाराजमुकुंदसेन १

स्वस्तिश्रीश्वरचरणस्मरण पूर्वकरुपनारायणेत्यादि
विविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महारा
जाधिराजश्रीश्रीश्रीमत्पृथ्वीपालसेनबहादुरदेवा
नांसदासमरविजयीनाम
आगेजगन्निवासपंडितके प्रगनेविनायकपुर नपैगो
रखल मे मौजे पोखरभिडा ----- केदानम्कसङ्गति
वेतलवरहल आजुनागेश्वरपंडितके सदर्थकै दिह
ल सकट सपथ सजल चतुसिवानके दिहल आप
नयात्रीज्योतासेमाफ आहि आसिर्वाद देहि सन १२०८
सालजेठवदि ९ रोज ४ मुकाम श्रीनगर शुभम्

सदर्थपत्र

स्वस्तिश्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिवि
विधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजा
धिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजराजेन्द्रविक्रमसाहबहादुर
समसेरजङ्गदेवानांसदासमरविजयीनाम
आगे: दिलभरसिंखत्रिलेआफ्नुफिकधारविर्ताप
सां षेल ड ठकुराकाअम्वलमध्येभीमसिन ढाडखेतो
पतीबाहस्केरनस्कोसाध पुर्वछिर गाजीबारो दुक्षिण कुलो
मुसानजुहकिल पश्चिमषालिषोलो उत्तररेमीवाइल्को
विर्ता यति चारकिलाभित्रकोजगा पानिहालिइछ्योगा
लिपार पर्छिद गरि सुक्रुविक्र गरिस्क्यो पसांखेलवरूया
जगन्नाथउप्रेतिलेकिन्यो नस्कोमोलमोहररुपिकाग
पैया २२० १नस्कोवक्साउनियकरोपनिकावारआना
कान्हिसावलेरुपैयासाढे ५॥ दस्तोधरुपैया २२०॥ज्मा द
पैया २२५॥ ७ हाम्राहजुरदाखिलभयो केवल्याकोदाम
पाको किन्याकोमाल पाको आफ्नतामाति जोमासंग
विर्ताजानिभोग्यगर इति सम्वत् १८५० सालमिति फागुन
वदि ६ रोज ७ शुभम्

मार्फत लि शास्त्री

स्वस्तिश्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिवि
विधविरुदावलिविराजमान मानोन्नतश्रीमन्महाराजाधि
राजश्रीश्रीश्रीमहाराजगीर्वाणयुद्धविक्रमसाहबहादुरसे
मसेरजङ्गदेवानांसदासमरविजयीनाम
आगेवाणिविलासपंडितके सम्वत १८५८ सालमिति
पौषकृष्णत्रितियायां ३ तिथौ ताहिदिने श्रीकान्छामेगादा

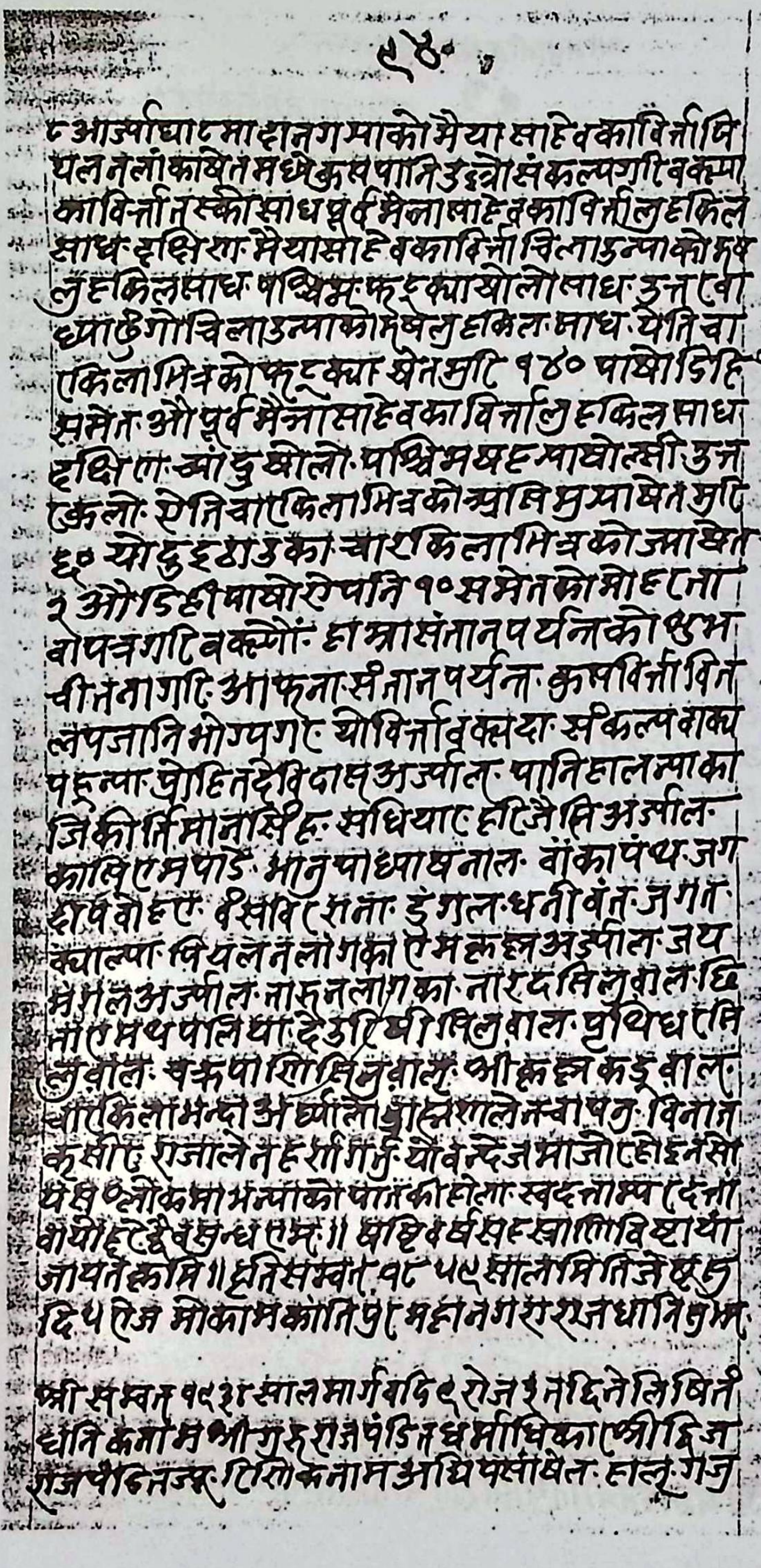

२४

८ आज्र्याघाटमा द्वानगन्याको मैयासाहेवका विर्त्ता पि
पलनेलो का षेतमध्ये कुस पानि उद्धो संकल्प गरि वक्स्या
का विर्त्ता तस्को साँध पूर्व मैला साहेवका विर्त्तालु हाकिल
साँध दक्षिण मैयासाहेवका विर्त्ता चिलाउन्याको षे
तु हाकिल साँध पश्चिम फरक्याषोलो साँध उत्तर वो
ष्याउगो चिलाउन्याको षेतु हाकिल साँध येति चा
र किला भित्रको फरक्या षेत मुरि १४० पाषो डिहि
समेत औ पूर्व मैला साहेवका विर्त्तालु हाकिल साँध
दक्षिण झाँडुषोलो पश्चिम षहर्याषोल्सी उत्त
र कुलो येति चार किला भित्रको स्राल मुल्या षेत मुरि
६० यो दुइ ठाउका चार किला भित्रको ज्मा षेत
२ औ डिही पाषो रोपनि १० समेतको मोहर ता
म्रपत्र गरि वक्स्यौं हाम्रा संतान पर्यन्तको शुभ
चीतना गरि आफना संतान पर्यन्त कुश विर्त्ता विर्त
लप जानि भोग्य गर यो विर्त्ता वक्स्यदा संकल्प वाक्य
पढ्न्या प्रोहित देविदास अर्ज्याल पानि हाल्न्या का
जि कीर्तिमानसिंह सधियार हरिजैसि अर्ज्याल
क्यालि एम पाडे भानु पाध्या षनाल वांका पंथ जग
दाप वोहरा दीसावि राना डुंगल धनीवंत जगत
क्याल्या पिपलनेलोगका ऐम कृष्ण अर्ज्याल जय
मंगल अर्ज्याल नारु नेलागका नारद सिलुवाल छि
तेज मथ पालिया देउरि भी सिलुवाल पृथिधर सि
लुवाल चक्रपाणि सिलुवाल औ कृष्ण कडुवाल
चारकिला भन्दा अर्घ्यालो शास्त्र गर्ले नचापनु विनाज
कसौर राजाले न हरी गर्नु यो बन्देजमा जो होइनसो
पंच श्लोकमा भन्याको पातकी होला स्वदत्ताम्परदत्तां
वा यो हरेत वसुन्धरां ॥ षष्ठि वर्ष सहस्राणि विष्टायां
जायते कृमि ॥ इति सम्वत् १८५९ साल मिति जेष्ठ शु
दि ५ रोज मोकाम कांतिपुर महानगर राजधानि शुभम्

श्री सम्वत् १८३१ साल मार्ग वदि ८ रोज ३ तद्दिने लिषितं
धर्मकर्म मा श्री गुरु राजपंडित धर्माधिकार श्री द्विज
राजपंडितज्यू टिकाराम नाम अघि पर्सा षेत हाल गर्नु

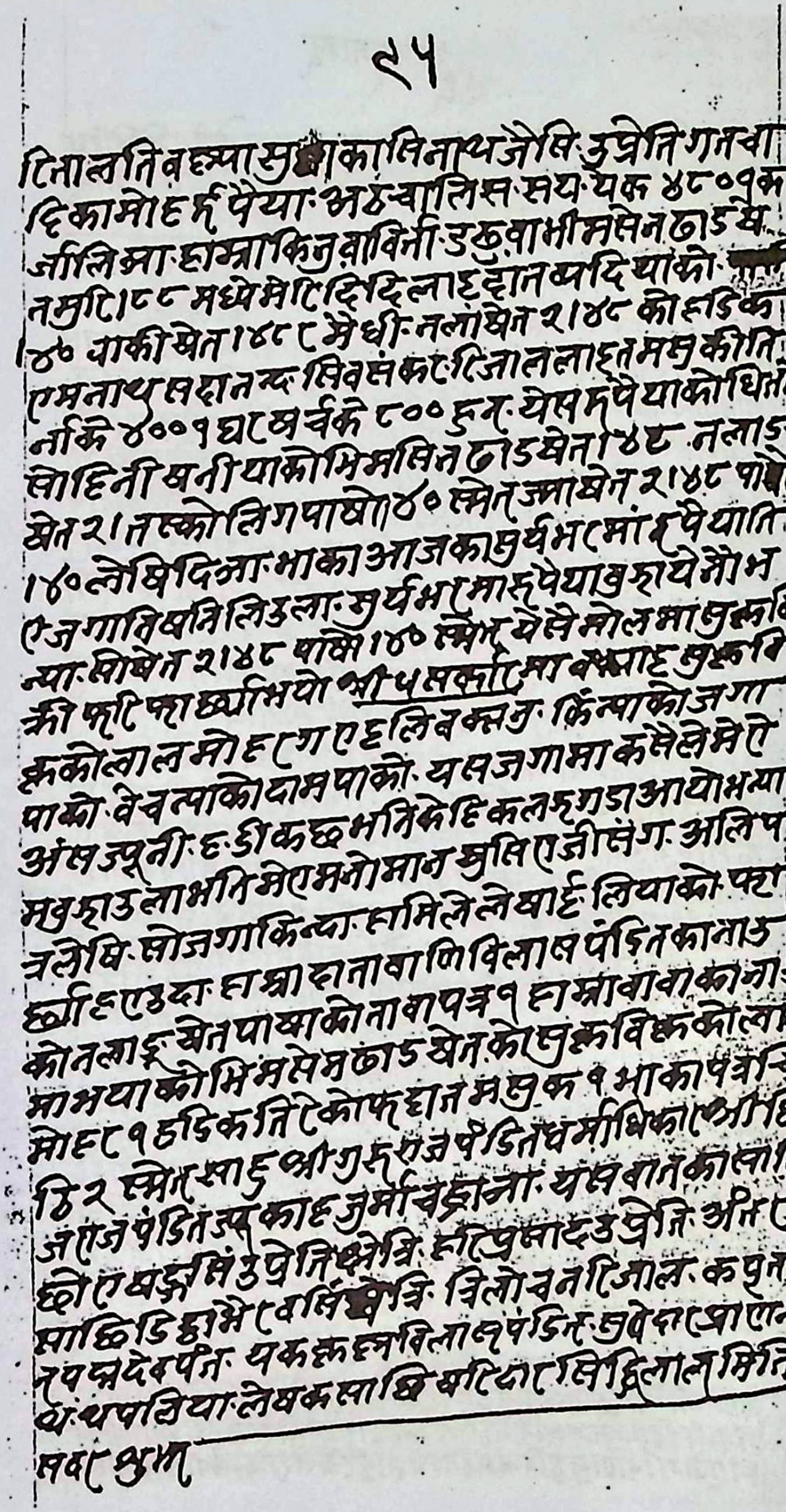

२५

लोल्तति वह्म्या सु[illegible]का कालिनाथ जोसि उप्रेति गमवा
दिकामोहर्द पैया अठ्चालिस सय येक ४८०१ के
जीलिम्मा हाम्रा किजु वाविनी डकुवा भीमसेन ढाडषे
तमुरी।८८ मध्ये मो(ह्रिदि दिलाइ द्दान मदियाको पानी
४० बाकी षेत।४८(मैधी नलाषेत २।४८ को हाडक
एमनाथ सदानन्द सिवसंकर जोतलाइ तमसु कीर्ति
नकि ४००१ घ(मे र्वके ८०० हुन येस रुपैयाको धितो
सोहिनी सनी याको भिमसेन ढाडषेत।४८ नलाइ
षेत २।तस्को लिग पाषो।४० रोपनी जम्मा षेत २।४८ पाषो
१४० लेषिदिमा भाका आजका सुर्यभ(मो रुपैयाति
एजगा विषति लिउला सुर्यभ(मोरुपैया उठाये मोभ
न्या सिषेत २।४८ पाषो।४० रोपनी येसै मोल भाउकावि
की फा(फाछ्यभियो श्री ५ सर्कार मा बक्साइ ज्युकावि
कोलाल मोहर(गए हलिव क्सनु किंन्याको जगा
पाको वेच त्याको दाम पाको यस जगामा कसैले मेए
अंसज्यूनी हडी कछु भनि देहि कलह गडा आयो भया
मष्ट्याउला भनि मेए मनोमान स्रुसि एजीसंग अलिप
त्रलेषि सोजगा किंन्या हामिले लेषाई लियाको पत्र
हर्ता हएउदा हाम्रा दाताबा जि विलास पंडित कागाउ
कोनलाइ षेत पाष्याको ताबा पत्र १ हाम्रा बाबा कागाउ
मामयाको भिमसेन ढाड षेतको जुक्त विक्री कोलास
मोहर(१ हडि कति कोपर्दा ज मजुक्त १ भाका पत्रवि
ठि २ स्रोप साइ श्री गुरु राज पंडित धर्माधिकार(ओहि
जगाजे पंडित ज्यू काइ जुर्मा वक्षना यस बात का लाछि
छोए पङ्गसिंह उप्रेति क्षेत्रि हरिप्रसाद उप्रेति अीत(
माछि डिहाभे(वर्लिं [illegible] क्षेत्रि त्रिलोचन जोल कपुना
नपन्न देव पंत यक कृष्ण विलाल पंडित जुवेद ओएना
धं थपाठिया लेषक साषि मदिया(रसिद्धिलाल मिति
सव(शुभ

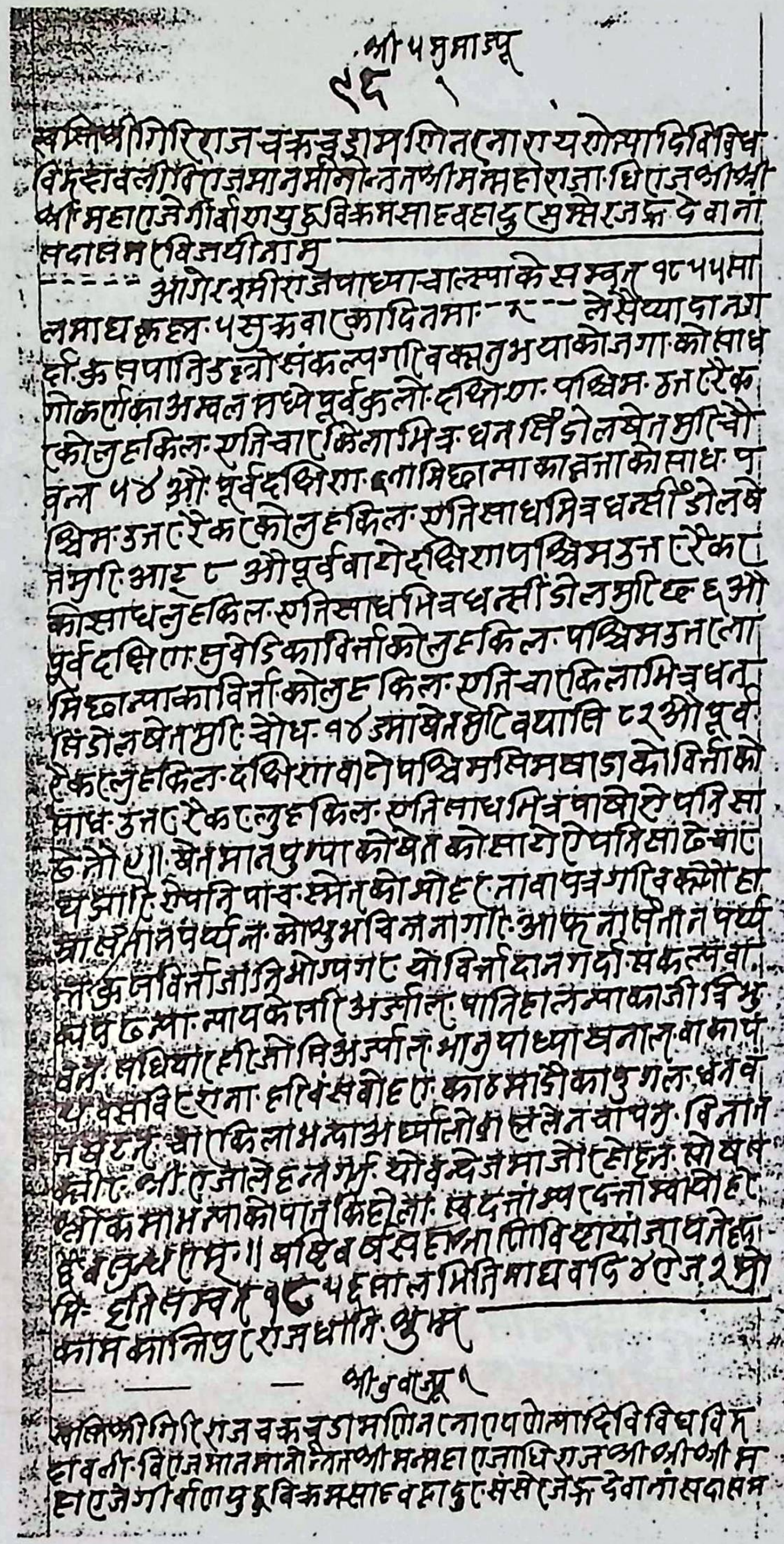

श्री५भुमाज्यू

९८

स्वस्तिश्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविध
विरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्री
श्रीमहाराजगीर्वाणयुद्धविक्रमसाहबहादुरसम्सेरजङ्गदेवानां
सदासमरविजयीनाम्
----- आगेरत्नमीराजेपाध्याचाल्स्याकेसम्वत् १८५५सा
लमाघकृष्ण ५ शुक्रवारकादिनमा --र-- लेसैय्यादानग
र्दी·कृष्णपातिडक्षोसंकल्पगरिवक्सनुभयाकोजगा·कोसाध
गोकर्णकाअम्बलमध्येपूर्वकुलो·दक्षिण·पश्चिम·उत्तररैक
कोलुहकिल·एतिचारकिलाभित्र·धनसिंडोलखेतमुरिचौ
वन्न ५४ औ·पूर्वदक्षिण·लामिछानाकाहनजाकोसाध·प
श्चिम·उत्तररैककोलुहकिल·एतिसाधभित्रधन्सीडोलखे
तमुरि·आठ ८ औपूर्ववायेदक्षिणपश्चिमउत्तररैक
कोसाधलुहकिल·एतिसाधभित्रधन्सीडोलमुरिछ ६ औ
पूर्वदक्षिण·कुवेडिकाविर्ताकोलुहकिल·पश्चिमउत्तरलो
मिछान्याकाविर्ता·कोलुहकिल·एतिचारकिलाभित्रधन
सिंडोलखेतमुरि·चौध·१४ जम्माखेतमुरिवयासि ८२ औपूर्व
रैककोलुहकिल·दक्षिणवानेपश्चिमसिमखाडकोविर्ताको
साध·उत्तररैककोलुहकिल·एतिसाधभित्रपाखोरेपतिसा
ढेतीन ३॥·खेतमातपुग्याकोखेतकोसाथेऐपतिसाढेचार
४॥·ऐपति पाच·समेतकोमोहर तावापत्रगरिवक्स्यौं हा
म्रासंतानपर्ष्यौला·कोसुभचिन्तनागरि·आफ्नासंतानपर्ष्य
न्तौकुलविर्ताजानिभोग्यगर· योविर्तादानगर्दासकल्पवा
क्यपढमा·नायकेलाई अर्जील·पातिछाल्न्याकाजीरविभु
वन·लाधियाहीजो तिअर्ज्याल·भानुपाध्याखनाल·वाकाप
पवसावि हरसना·हरिवंसवोहरा·काठमाडीकाउगल·धनव
नघरन·चारकिलाभन्दाअघ्यौलोधिलेनचापग·विनाग
कौत·श्रीराजौलेहुन्नगर्‍यौं·योवन्धेजमाजोहोइन·सोषष
कौकमाभन्याकोपाजकिहोलो·स्वदत्तांपरदत्तांवायोहरे
द्वसुन्धराम्॥ षष्टिवर्षसहस्राणिविष्ठायांजायतेकृ
मिः इतिसम्वत् १८५५ सालमितिमाघवदि ४ रोज २ मो
कामकान्तिपुरराजधानी·शुभम्

श्रीभवानीज्यू १

स्वस्तिश्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरु
दावली·विराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्रीम
हाराजगीर्वाणयुद्धविक्रमसाहबहादुरसंसेरजङ्गदेवानांसदासम

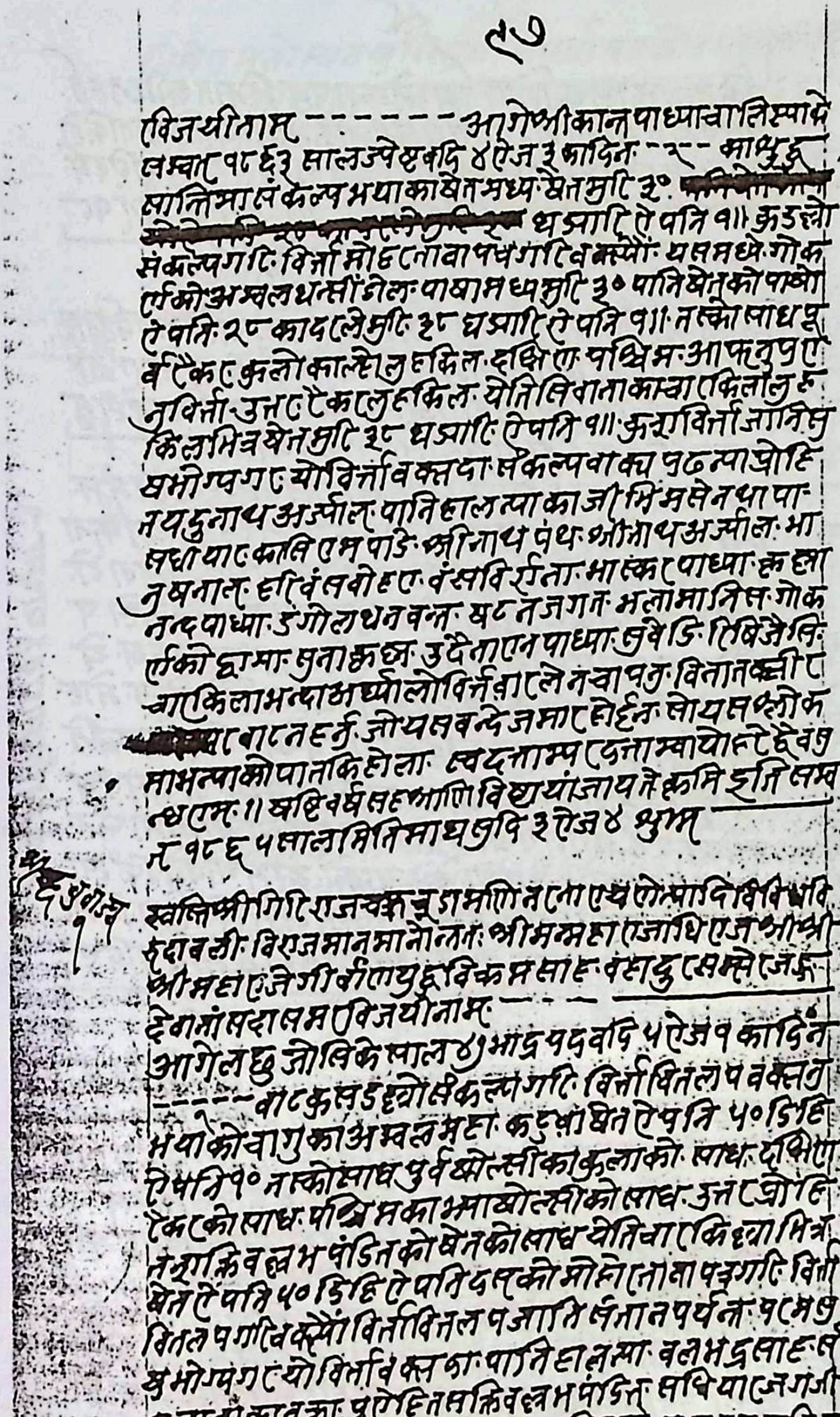

९७

विजयीनाम ------- आगे श्रीकान्त पाध्याका तिस्याके
सम्वत् १८६३ साल ज्येष्ठ वदि ४ रोज ३ का दिन -- र -- माधुकृ
ष्ण तिस्यासँ संकल्प भयाका खेत मध्ये खेत मुरि ३० [redacted]
थस्यारि ऐ पाति १॥ कुडल्यो
संकल्प गरि विर्ता मोहरनामा पत्र गरि दिबक्स्यौं · यस मध्ये गोक
र्णको अम्वल थर्सी जेल · पाखाम ध्य मुरि ३० पाति खेतुको पाखो
रे पाति · २८ कादले मुरि · २८ घस्यारि ऐ पाति १॥ · तस्को साध पु
र्व टैकर कुलो कालेखोलु हदिल · दक्षिण · पश्चिम · आफनु पुर
नु विर्ता · उत्तर टैकल्लो हदिल · येति लिखानाका स्वारु किलौ भु
किलाभित्र खेत मुरि ३८ घस्यारि ऐ पाति १॥ कुरुग विर्ता जानिस
सभोग्य गर येो विर्ता विक्तदा · संकल्प वाक्य पढन्या प्रोहि
त यदुनाथ अर्ज्याल · पाति लाल त्या काजी भिमसेन थापा पा
ख्या यार कालि एम पाडे · श्रीनाथ पंथ · श्रीनाथ अर्ज्याल · भा
नु पनात · हरिवंश वोहरा · वंसावि रंता · भास्कर पाध्या · कृष्णा
नन्द पाध्या · डंगोल धन वन्त · षट्न जगत · भला मानिस · गोक
र्णको छाप्मा · सुताकृष्ण · उदैनारायन पाध्या · जवे डि · लिखिजे लि
चा किला भन्दा अघ्यो लो विर्ताले नवा पत्र · वितानकमी र
[redacted] बाट न हर्नु जो यस वन्देज मा टोईन · सो यस श्लोक
मा भन्याको पातकि होला · स्वदत्ताम्परदत्ताम्वा यो हरेत वसु
न्धराम्॥ षष्टिवर्ष सहस्राणि विष्टायां जायते क्रमि इति सम्व
त १८६५ साल मिति माघ वदि २ रोज ४ शुभम्

[illegible]

स्वस्ति श्री गिरिराजचक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि विविध विरु
दावली · विराजमान मानोन्नत श्रीमन्महाराजाधिराज श्री श्री
श्री महाराज गीर्वाणयुद्ध विक्रम साह · वहादुर समसेर जङ्ग
देवानां सदा समर विजयीनाम ---
आगे लछु जोसिके साल ७) भाद्र पद वदि ५ रोज १ का दिन
----- बाटकुसडइयो संकल्प गरि · विर्ता थितलाप वक्स्यौ
भयाको चागुका अम्वल भटा · कडुवा खेत ऐ पाति ५० डिहि
ऐ पाति १० तस्को साध पुर्व खोल्सीका कुलाको · साध · दक्षिण
टैकरको साध · पश्चिम का भ्याखोल्सीको साध · उत्तर प्रोहि
त शक्तिवल्लभ पंडितको खेतको साध येति चार किल्ला भित्र
खेत ऐ पाति ५० डिहि ऐ पाति दशको मोहर नामा पत्र गरि विर्ता
वितलप गरि वक्स्यौं विर्ता वितलप जानि सन्तान पर्यन्त · पमेउ
स भोग्य गर यो विर्ता विक्तदा · पाति लालस्मा · वलभद्र साह · सं
कल्प वाक्य वक्ता पुरोहित शक्तिवल्लभ पंडित · साषि याजेगजा
नपाडे · श्रीधर जैसि अर्ज्याल · चुडामनि रेग्मी · गजवल खत्रि · चा

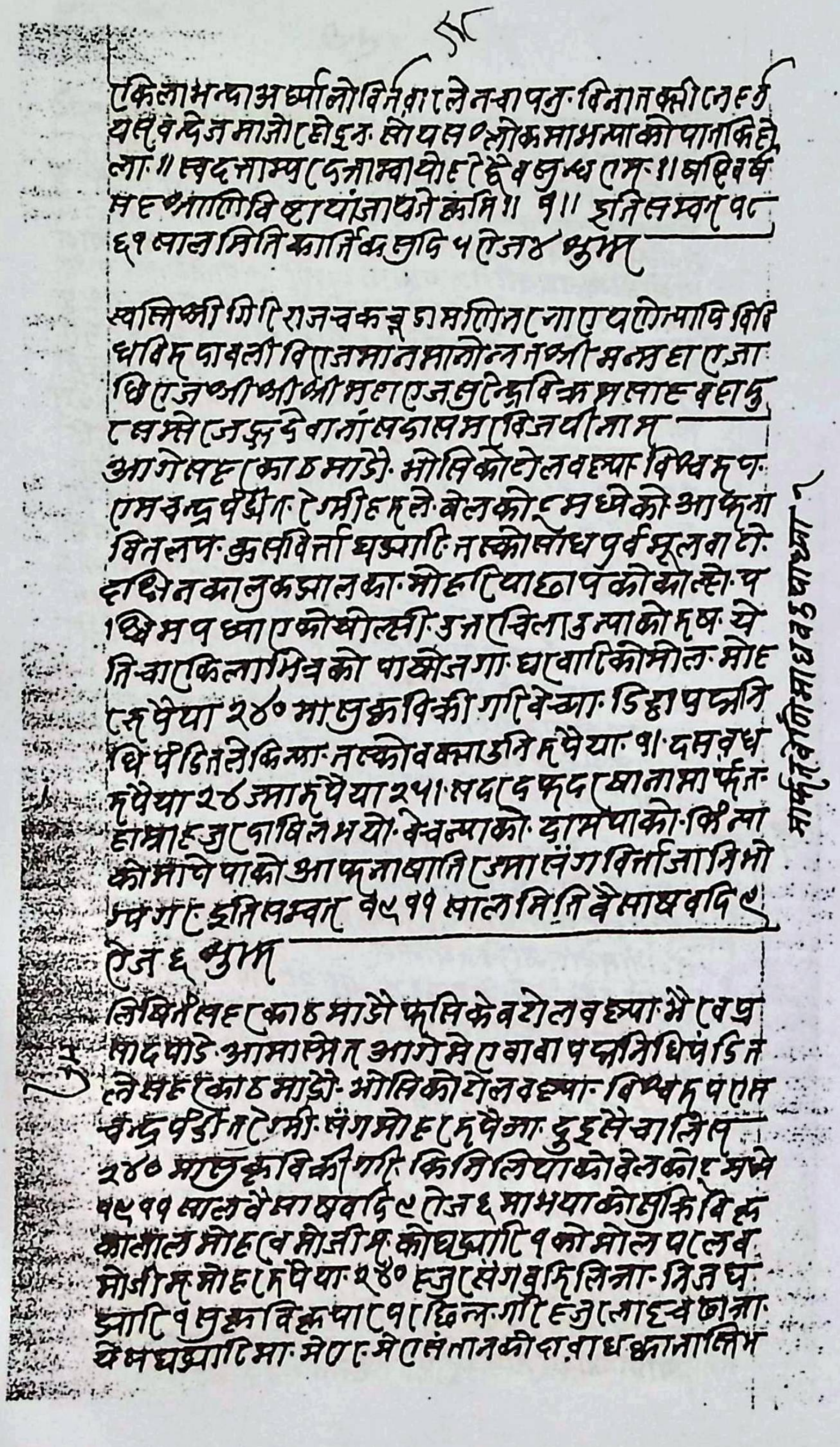

५८

एकिलाभन्याअर्घालोविर्तगरालेनचापत्र· विनातक्सीजेर्छ
यस्वन्देजमाजो छोडुरु· सो यस्सोकमाभन्याको पानादिहे
ला·॥ स्वदत्ताम्परदत्ताम्वायोहरेद्वसुंधरां॥ षष्टिवर्ष
सहश्राणिविष्टायांजायते कृमि॥ १॥ इतिसम्वत १८
६१ साल मिति कार्त्तिकसुदि ५ रोज ४ शुभम्

स्वस्तिश्री गिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविवि
धविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजा
धिराजश्रीश्रीश्रीमत्राजेन्द्रविक्रमसाहबहादु
रसम्सेरजङ्गदेवानाम्सदासमरविजयीनाम
आगेसर्हदकोठमाडौ·भोसिकोटोलवस्न्या· विश्वरूपप·
दमचन्द्रपंडीतहरूमीहरूले·वेलकोरसधेकोआफ्ना
वितलप·कुसविर्ताघर्खाट· तस्कोसोध पूर्व मूलबाटो·
दक्षिनकालुकसालको·मोहरियाछापकोखोल्सो·प
श्चिमपध्याएकोषोल्सी·उत्तरचिलाउन्याकोरुष·ये
तिचारकिल्लाभित्रकोपाखोजग्गा·घरबारीकोमोल·मोह
ररुपैया २४० मा छुक्क्राविक्री गरिवेच्या· डिठ्ठापत्राति
थिपंडितलेकिन्या· तस्कोवक्साउनि रुपैया· १· दसवंध
रुपैया २४ ज्मा रुपैया २५१· सदरदफदरषानामादाखील·
हाम्राहजुरदाखिलभयो· वेचन्याको· दामसपाको· किन्या
कोमाचेपाको आफ्नाआफ्नाति रुमालंगविर्ताजानिभो
ग्यगरः इतिसम्वत १८९१ साल मिति वैशाषवदि ९
रोज ६ शुभम्

मार्फत वेणीमाधव उपाध्या

लिषितंसर्हदकोठमाडौ फसिकेवटोलवस्न्या·भैरवप्र
सादपाडे· आमास्मेत आगेमेरावावापद्मनिधिपंडित
लेसर्हदकोठमाडौ· भोसिकोटोलवस्न्या· विश्वरूपपदम
चन्द्रपंडीतहरूसंग मोहररुपैया· दुइसे चालिस
२४० मा छुक्क्राविक्री गरि· किनिलियाको वेलकोरसमे
१८९१ साल वैसाषवदि ९ रोज ६ माभयाकोछुक्काविक्र
कासाल मोहरवेमोजीम· कोघर्खाट १ को मोल पत्रलेव
मोजीम मोहररुपैया· २४० हजुरसंगवुझिलिन्या· निज घ
र्खाट १ छुक्काविक्रपात्र १ छिन्नगरि हजुरलाइ चढाया·
केमघर्खाटमा· मेरा·मेरासंतानको दावाधक्का नालिस

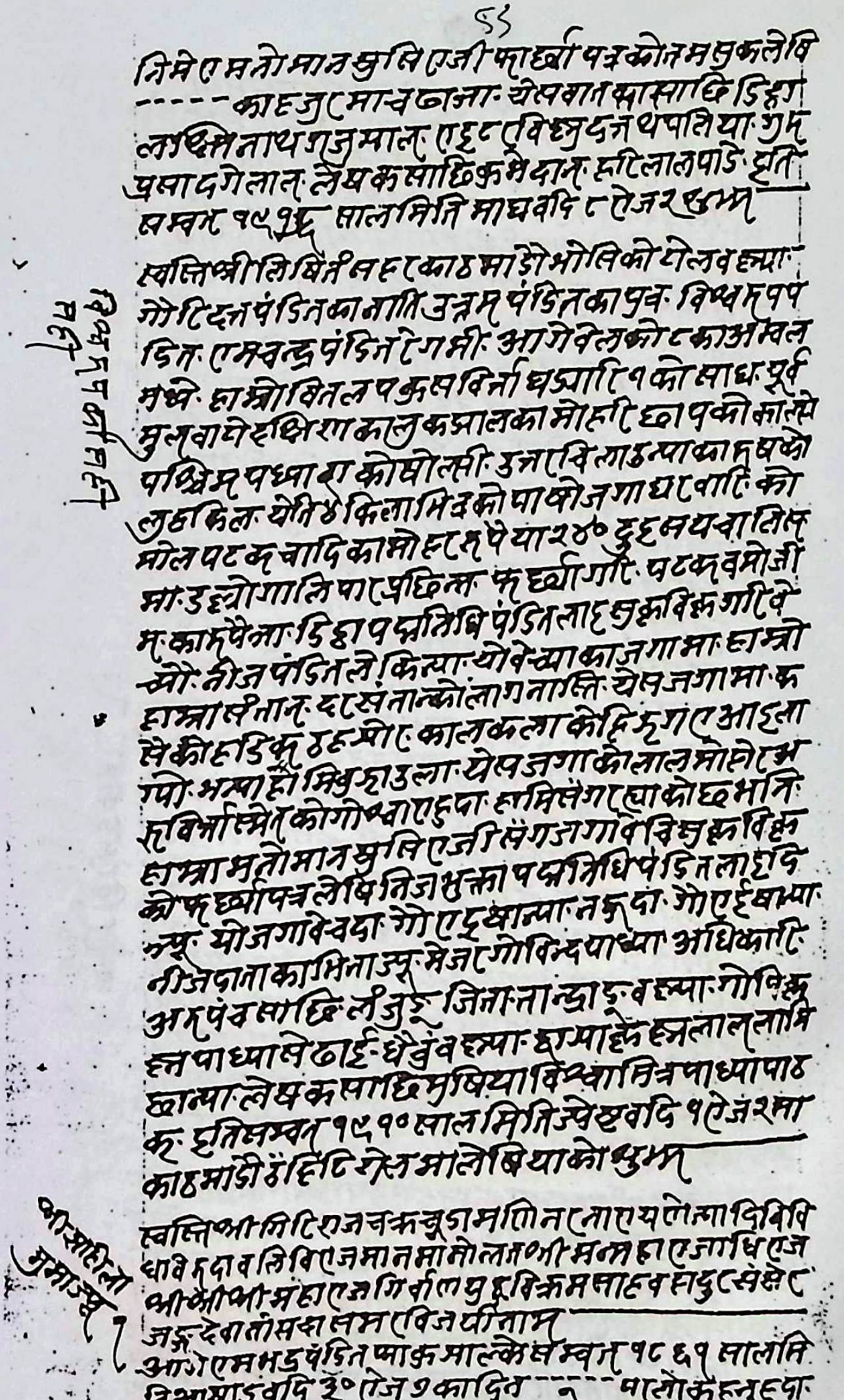

६६

त्रिमे ए मतोमान श्रुलि एजी फछ्र्यौ पत्र कोतम सुकलेषि
----- काहजुरमा च भजा॰ येसवात साछि डिट्ठा
लक्षिमिनाथ गजुमाल॰ एहुदा विष्णुदत्त थपालिया॰ गुरु
प्रसाद गेलाल॰ लेषक साछि कृष्णदास॰ हरिलाल पाडे॰ इति
सम्वत् १९१६ साल मिति माघ वदि ८ रोज २ शुभम्

विश्वरूप पंडितको
सही

स्वस्तिश्री लिषितं लक्ष्म काठमाडौ भोलिको पोलव छ्या॰
जोतिष्पंडितका नाति उत्तम पंडितका पुत्र॰ विश्वरूपपं
डित॰ रामचन्द्र पंडित रेग्मी॰ आगे वेलकोट का अम्वल
मध्ये॰ हाम्रो बितल पक्रुस बिर्ता घस्यार् १ को साध॰ पूर्व
मुलवाये दक्षिण का काल कसालका मोहोडि छा पक्की कास्से
पश्चिम पधरा रा को पोलसी॰ उत्तर दि त्याउस्पाप्का हषको
लुठकिल॰ योति ४ किलाभित्र को पा खोजगा घरवारि॰ को
मोल पटक चादिका मोहर पैया २४० दुइसय चालिस
मा॰ उह्योगालि पा प्रपछिन्ल॰ फछ्र्यौ गरि॰ पटक बमोजी
म॰ काम पैसा॰ डिट्ठा पद्मनिधि पंडितलाइ कृष्णविक्रि गरिदे
यौं॰ तीज पंडितले किन्या॰ यो बेच्या काजगामा॰ हाम्रो
हाम्रा सन्तान॰ दरसन्तानको लाग नास्ति॰ येस जगामा॰ कु
से को हाडिकु ठहर्‍यो र॰ कालकला कोहि कुराले आइला
ग्यो॰ भन्या हौं मिनुहाउला॰ येस जगाको लाल मोहोर भ
सविभास्मेत को गोश्वारा एहुदा॰ हामिसँग होलाको छ भनि॰
हाम्रा भतोमान सुलि एजी सँग जगा गावँ विष्णु हरिविष्णु
को फछ्र्यौ पत्र लेषि तिज भुक्ता पद्मनिधि पंडितलाइ दि
म्रू॰ यो जगा बेच्दा॰ गो एहु धान्या॰ नकृदा॰ जो एई षाम्या॰
नीजेदाताका भिनाज्यू मेजर गोविन्द पाध्या अधिकारि॰
अमरपंत साछि लीजुहू॰ जिना॰ नान्ठा हुँ व छ्या॰ गोविन्द
छत्र पाध्या से ढाई॰ घेर्तु व छ्या॰ हरसाहेब ब्रजलाल नामि
छान्या॰ लेषक साछि भृषिया विश्वानित्र पाध्यापाठ
क॰ इति सम्वत् १९१० साल मिति ज्येष्ठ वदि १ रोज २ मा
काठमाडौं हिटि रोस मा लेषियाको शुभम्

श्रीसाहेबीलो
मुमाज्यू

स्वस्तिश्री गिरिराज चक्र चुडामणि नरनारायणेत्यादि विवि
धविरुदावलि विराजमान मानोन्नत श्रीमन्महाराजाधिराज
श्री श्री श्री महाराज गिर्वाणयुद्धविक्रमसाहवहादुरसंसेर
जङ्ग देवानां सदा समर विजयिनाम्
आगे रामभद्र पंडित प्याक माल्को सम्वत् १८६१ साल मि
ति आषाढ वदि ३० रोज ७ का दिन ---- पट्टाको हरुहुदा

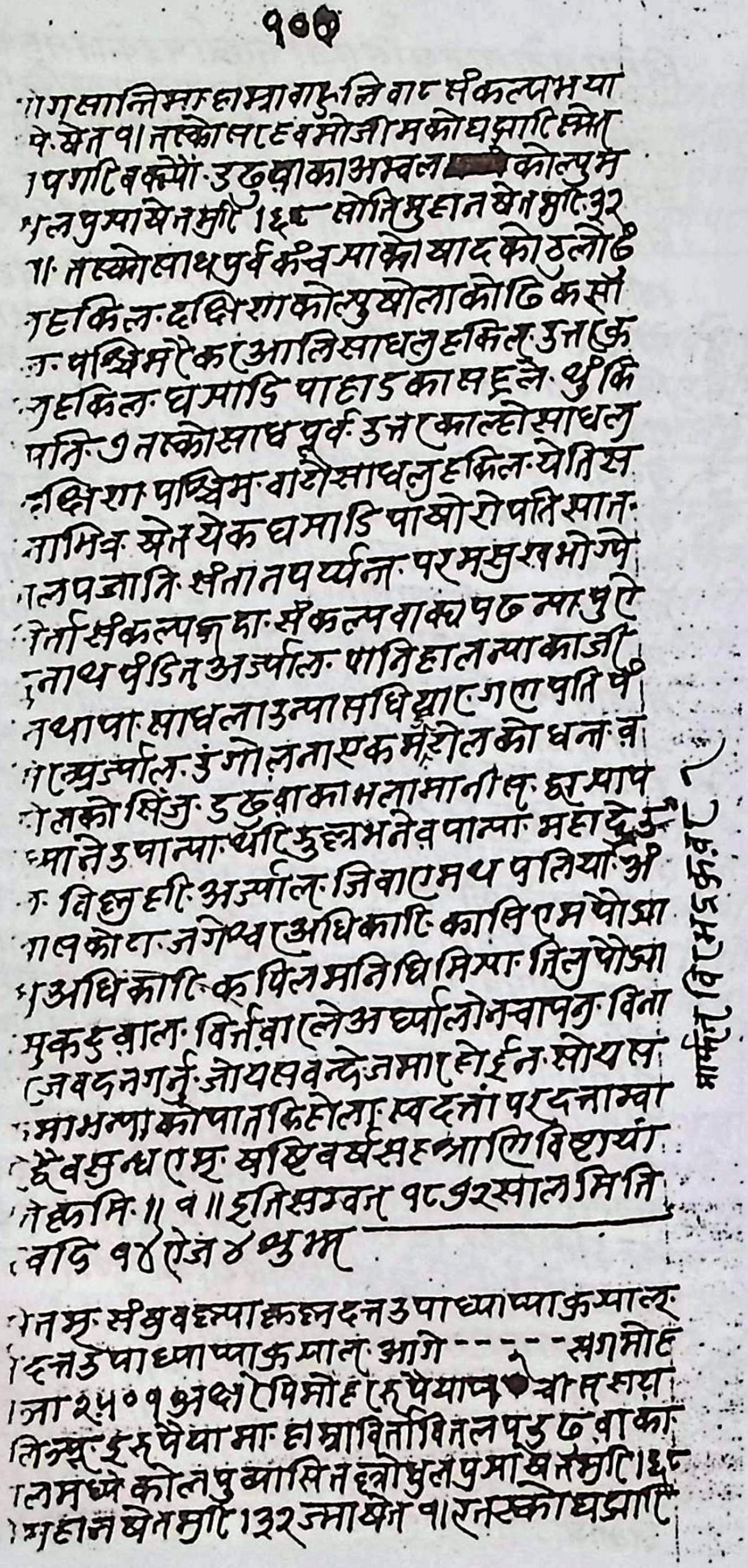

१०७

ागुसान्तिम्याट हाम्रा बाहुन्लि वाट संकल्प भया
पे खेत १। तस्को ल्टहेवमोजीम को घ्रुआट ल्मो
पगाट वक्स्यौं· उद्धवाका अम्वल [redacted] कोल्पुमे
ल्पुम्या खेत मुरी १६ सोतिमुहान खेत मुरी ३२
१· तस्को साध पुर्व कैंचमाको याद को ठलो ढ
हकिल· दक्षिण कोल्पु खोला को ढिकसो
·पश्चिम तैक ल्आलि साधलु हकिल· उत्तर
हकिल· घमाडि पाहाड का सहद्ले· पुर्कि
पति·७ तस्को साध पूर्व· उत्तर ल्कोल्हो साधलु
दक्षिण पश्चिम· वायो साधलु हकिल· येतिस
नाभित्र खेत येक घमाडि पाखो रोपनि सात·
ल्पजाति· खेता नपर्यन्त· परमसुख भोग्ये
तो संकल्पनु दा· संकल्प वाक्य पढ्न्या पुरो
नाथ पंडित अर्ज्याल· पानि हाल्न्या काजी
थापा· साधलाउन्या साधि झ्याट जगत पति पं
ल्ख्रे अर्ज्याल· डंगोलनाएक मैरोलको धन· व
ोलको सिंज· उद्धवाका भलामानीस· हरमाप
मानेउ पान्या· थरि कुल्ह्र भने व पान्या· महादेउ
· विष्णु हरि· अर्ज्याल· जिवाएम थ पतिया· अ
ालको दा· जगेस्व ल्अधिकारि· कालि एम पोख्रा
अधिकारि· कपिल मनि घिमिरया· जिलु पोख्रा
मुकुन्द वाल· विर्जिवा ल्तेअ घर्पालीनं चापगा· विना
ल्जबद न गर्नु· जो यसबन्देजमा ल्होईन· सो यस
माभन्याको पात कि होला· स्वदत्तां परदत्तां वा
हेर वसुन्धरा· षष्ठि वर्षसहस्राणि विष्ठायां
कृमि·॥ व॥ इति सम्वत् १८७२ साल मिति
वादि १४ रोज ४ शुभम्

मार्फत विरभद्रकवर ८

ेत मृ· सीक्ष वहन्या कल्प दत्त उपाध्या प्याकुल्याल·
दत्त उपाध्या प्याकुल्याल· आगे ––– – ––सगमोह
ज्जा २५०१ अक्षो ल्पिमोह ल्रु पैयाप [illegible] चा न सय
लिस्स· ५ रु पैया मा· हाम्रा वितोपिनल पढ ढ वाका
लमध्ये कोल्पु आसित धोखुल पुमा खेत मुरी १६
महान खेत मुरी ३२ ज्मा खेत १ तस्को घुआट

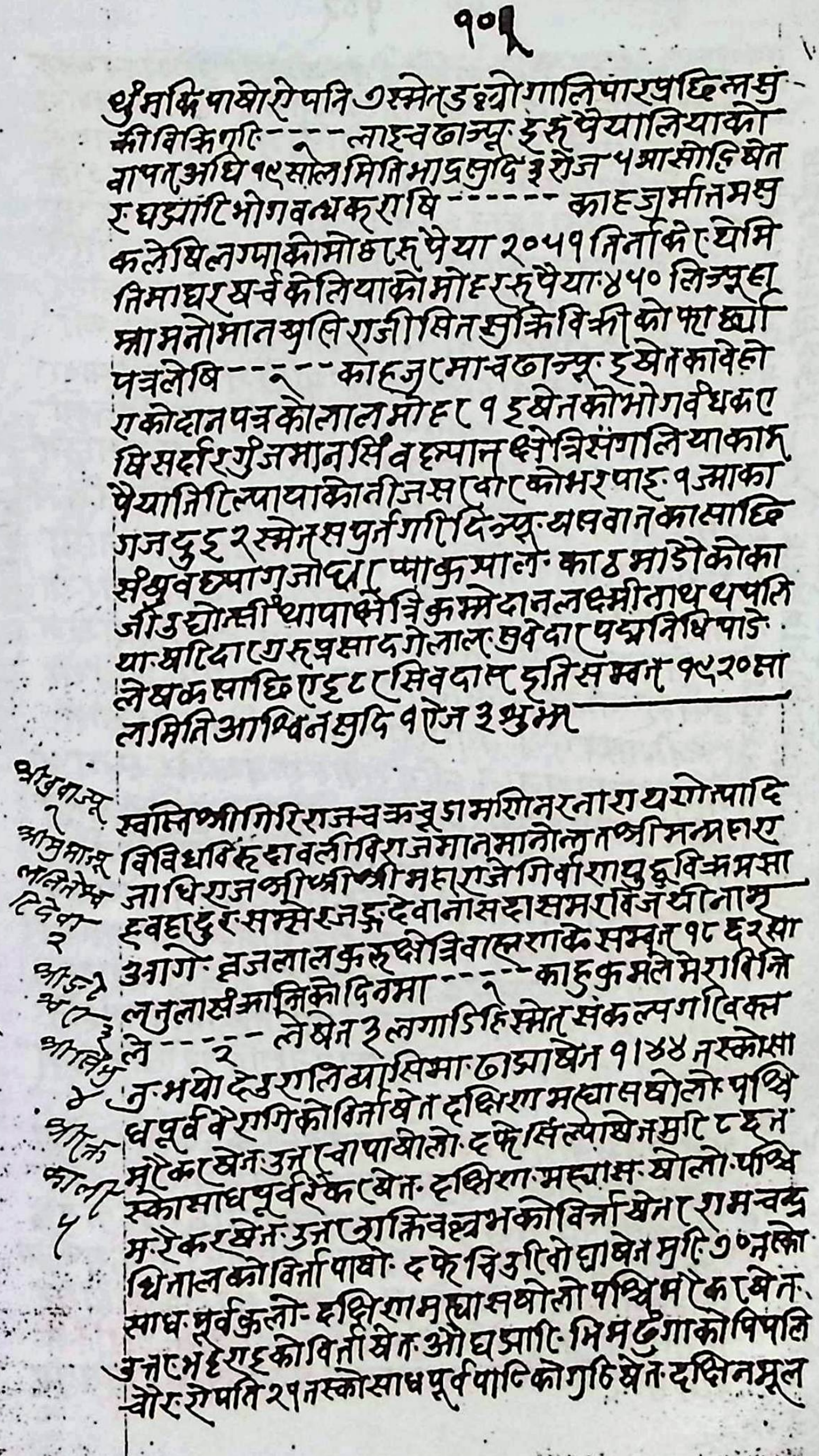

१०२

थुंमड्कि पाखो रोपनि ७ स्मेत डल्यो गालि पारखछि मसु
कीविक्रिणः ---२--- लाइच ढान्मू इरू पैयालियाको
बापत अघि १९ साल मिति भाद्र सुदि ३ रोज ५ मा सोहि षेत
र घड्यारि भोगवन्धक राषि ------ काहजु मीतमसु
कलेषि लग्याको मोहर रुपैया २०५१ तिर्नाले एयेमि
तिमा घर षर्च के लियाको मोहर रुपैया ४५० लिन्मु हुन्
ग्ना मनोभात खुसि राजी षित छोक्कि विक्री को पत्र छ्या
पत्र लेषि ---२--- काहजु मोच ढान्मू इ षेतकावेली
एकोदान पत्रको लाल मोहर १ इ षेतको भोगबन्धक ए
षि सर्दार गुंजमान सिंव छ्पाल क्षेत्रिसंग लियाका रू
पैया जिति ल्यायाको तिज सबै को भर पाइ १ जाका
गज दुइ २ स्मेत सपुर्त गरि दिन्मु यस बातका साछि
सैन्नु व छ्पा गुजोधा प्याक सालः काठमाडौको का
जीउ घोम्सी थापा श्रीत्रिक्रम्मेदान लक्ष्मीनाथ थपलि
या घदिया रुद्रप्रसाद गोलाल उबे दा पद्मनिधि पाडे
लेषक साछि एइट सिवदास इति सम्वत १९२० सा
ल मिति आश्विन सुदि १ रोज ३ शुभम्

अखिवाज्यू
१
आनुभाज्यू
ललितेश्व
टिकेपा
२
आडो
भट
३
आवेभु
४
श्रीले
काली
५

स्वस्ति श्री गिरिराजचक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि
विविध विरुदावली विराजमान मानोन्नत श्री मन्महाए
जाधिराज श्री श्री श्री महाराजे गिर्वाणयुद्ध विक्रमसा
हवहादुर सम्सेरजङ्ग देवानां सदा समरविजयीनाम्
आगे ब्रजलाल कुरु क्षेत्रि वाल्हराके सम्वत १८६२ सा
लजुलाईआत्मिको दिनमा ---२--- काहकुमले मेरा तिनि
ले ---२--- लेषेत २ लगाडिहि स्मेत संकल्प गरि विक्स
नु भयो देउरालि ब्यासिमा ढाञ्ञाषेत १।४४ नस्कोसा
धपूर्व वैरागिको विर्ता षेत दक्षिण मस्याङ षोलो पश्चि
म रैकर षेत उत्तर खोपा षोलो दफे सिल्पाषेत मुरि ८ न
स्कोसाध पूर्व रैकर षेत दक्षिण मस्याङ षोलो पश्चि
म रैकर षेत उत्तर शक्तिवल्लभको विर्ता षेत रामचन्द्र
थिमालको विर्ता पाखो दफे चिउरीबोट घाषेत मुरि ७० नस्को
साध पूर्व कुलो दक्षिण मस्याङ षोलो पश्चिम रैकर षेत
उत्तर भरेराइको विर्ता षेत ओघस्यारि भिमढुंगाको पिपलि
चौर रोपनि २१ नस्को साध पूर्व पानिको गुठि षेत दक्षिण मूल

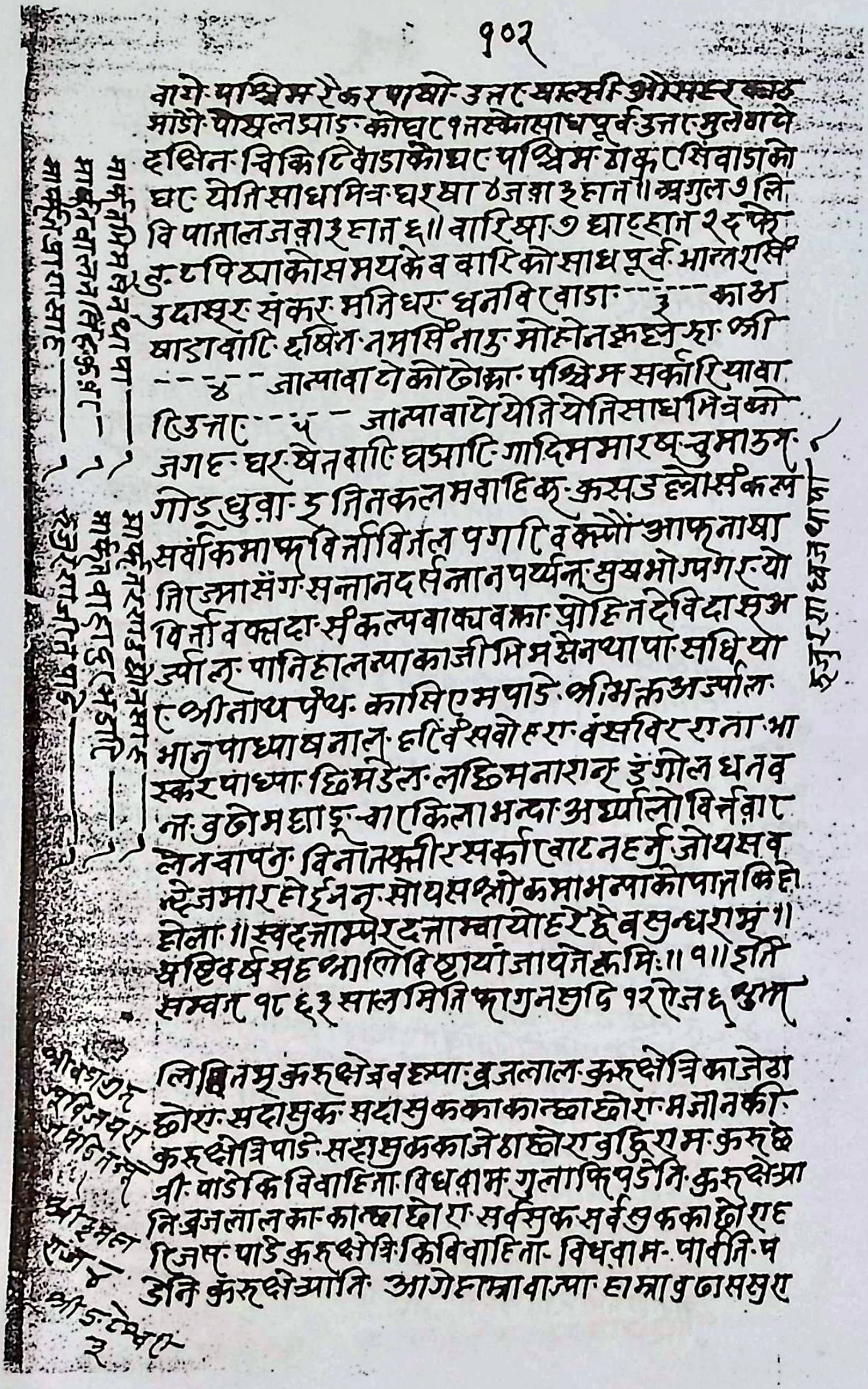

१०२

वाये पश्चिम रैकर पाखो उत्तर स्याल्सी ओसर कठ
माडो पोखलखाड कोघर १ तस्कोसाध पूर्व उत्तर मुलेबाटे
दक्षिन चिकिटिबोडाको घर पश्चिम ठाकुर सिंवाजको
घर येति साधाभित्र घरखा ८ जग्गा ३ हात ॥ अगुल ७ लि
वि पातालजग्गा ३ हात ६॥ वारिखा ७ घाट्हात २ द फे
रु टपिख्याकोसमयकै व वारिको साध पूर्व भान्तरसिं
उदाखर संकर मतिधर धनवि रोडा --- ३ --- काअ
खाडाबाटि दखिन नमासिं नाउ मोहोनकृष्णे स श्री
--- ४ --- जाम्मावा ये कोठोका पश्चिम सर्कारिया वा
टउत्तर --- ५ --- जाम्मावाटे येति येति साध भित्र को
जग्गा घर खेत बारि घसारि गादिम मारख चुमाउन
गोडुधुवा इ तितकल मवाहिक ऋसड ह्वौसर्कस
सर्वकिमाफ विर्ताविर्तल पगरि वक्स्यौं आफना खा
ति ज्मासँग सन्तानदर्सन्तान पर्यन्त सुखभोग्य गर्‍या
विर्ता वक्सदा संकल्पवाक्य वक्ता प्रोहित देविदास अ
ज्याल पानि हालन्या काजी भिमसेन थापा साधि या
ओ नाथ पंथ कासि एम पाडे अभिक्र अज्याल
भाजु पाध्या खनाल हरिवंश सवो हरा वंसविर राना भा
स्कर पाध्या छिमडेल लछिमनारान डंगोल धनव
न्त खोमहाइच्या एकिला भन्दा अघ्याली विर्तवा
लनवापत विनोतक्सीर सर्का खाटनहर्नु जो यसव
र्त्तेजमा र होईअन सो यसश्लोकमा भन्याको पातकि हो
हेला ॥ स्वदत्ताम्परदत्तावायो हरेछेवसुन्धरामृ ॥
षष्टिवर्षसहस्राणि विष्ठायां जायते कृमिः ॥ १ ॥ इति
सम्वत् १८६३ साल मिति फागुन वदि १२ रोज ६ शुभम्

मार्फत भिमसेन थापा —— १
मार्फत वालनसिंह कुवर —— १
मार्फत प्राणसाह —— १
मार्फत नरशाह ज्योनसाह —— १
मार्फत वाहादुर भंडारि —— १
हजुरे राजीत पाडे —— १

हजुर गणकखवाना —— १

लिखितम् कुरुक्षेत्रव हम्पा ब्रजलाल कुरुक्षेत्रि का जेठा
छोरा सदासुक सदासुकका कान्छा छोरा भजान की
कुरुक्षेत्रि पाडे सदासुकका जेठा छोरा वुद्धिराम कुरुक्षे
त्री पाडे कि विवाहिता विधवा म गुलाफि पडेनि कुरुक्षेत्रा
नि ब्रजलाल का कान्छा छोरा सर्वसुक सर्वसुकका छोरा ह
रिजस पाडे कुरुक्षेत्रि कि विवाहिता विधवा म पार्वति प
डेनि कुरुक्षेत्रानि आगे हाम्रा वाज्या हाम्रा वुढा ससुरा

श्रीवकठ्ठ
सरिजपर
मार्फत गाभै
प्राहमल
राजे ४
श्री ५ः देवर
२

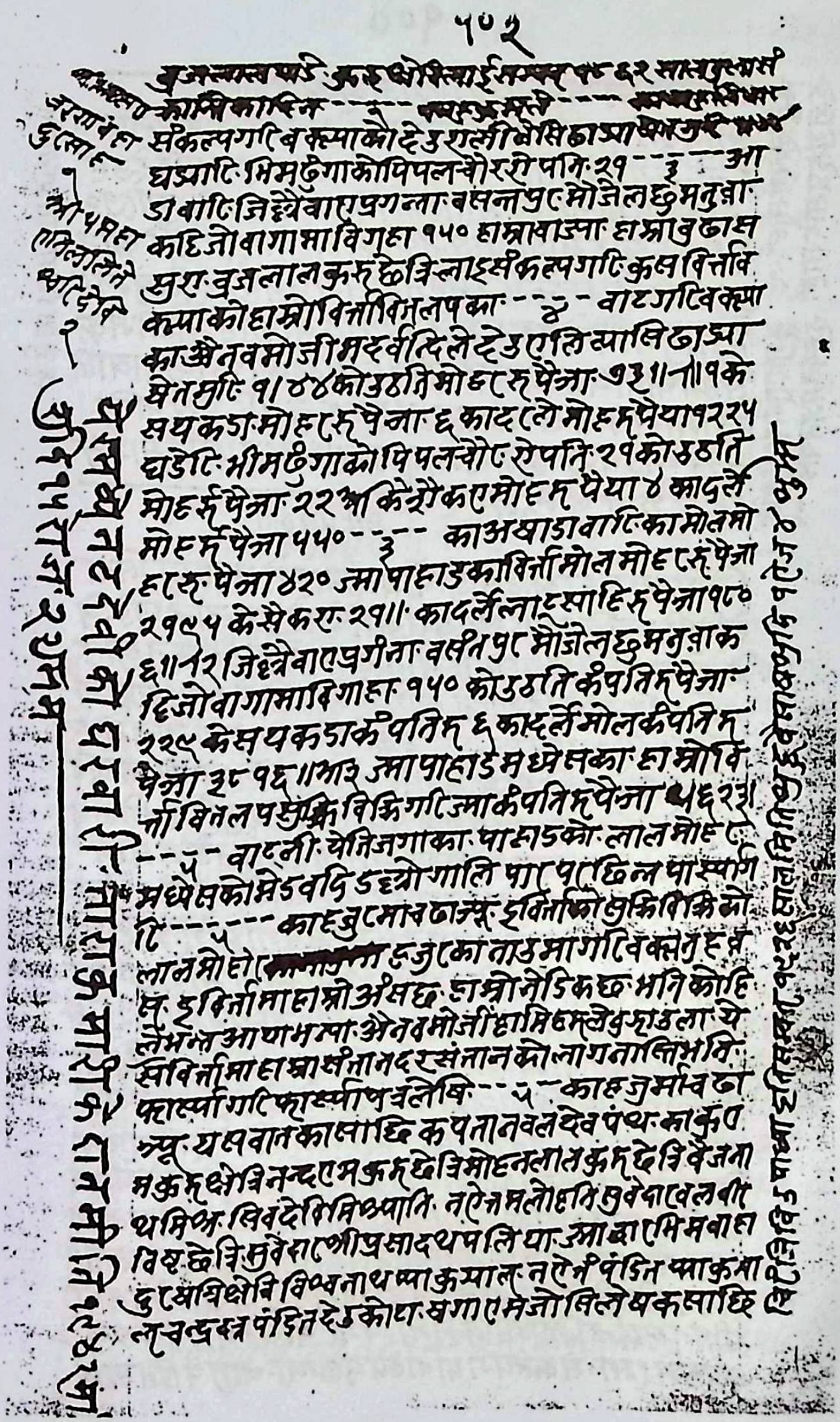

५०२

~~बुअस्लास पडे अरु खोसिल्याई सम्वत् ९८ ६२ सालकुरुमसँ~~
~~कालिकाविल~~ --- २ --- ~~मूर्ते~~ --- ~~[illegible]~~
संकल्प गरि बकस्याको देउ राली भैसि छाप्रा ~~[illegible]~~
घस्याटि भिमढुंगाको पिपलचोतरो पति २१ --- ३ --- आ
डावाटि जिह्वेवाए प्रगन्ना वसन्तपुर मौजे लछुमनुद्रा
कादिजोवागामा विगाहा १५० हाम्राबाज्या हाम्राबुढाप्र
मुरा व्रजलाल कुरु छेत्रिलाई संकल्प गरि कुश वित्तवि
कस्याको हाम्रो विर्ता विमलपका --- ४ --- वाट जाविकस्या
का औ नवमोजी भरवन्दि लेदेउ एलि स्यालि छाप्रा
घेतमुरि १। ७४ को उठति मोहरु पैसा ७२॥ ।।१के
सयकडा मोहरु पैसा ६ का दरले मोहरु पैसा १२२५
घडेटि भीमढुंगाको पिपलचोतरो पति २१ को उठति
मोहरु पैसा २२ आ केरो कएमोहरु पैसा ४ का दरले
मोहरु पैसा ५५० --- ३ --- का अषाडावाटि का मोतमो
हरु पैसा ४२० ज्मा पाहाडका विर्ता मोल मोहरु पैसा
हरु पैसा ४२० ज्मा पाहाडकाविर्तामोल मोहरु पैसा १९०
२१९५ के सैकरा २१॥ कादरलेलाई साहिरु पैसा १९०
छ।।१२ जिह्वेवाए प्रगीना वसन्तपुर मौजेलछुमनुद्राक
दिजोवागामा विगाहा १५० को उठति कैपतिरु पैसा
२२९ के सयकडाकै पतिरु ६ का दरले मोलकैपतिरु
पैसा ३८१६॥आरु ज्मा पाहाड मधेसका हाम्रो वि
र्ता वितलपको विक्रि गरि ज्माकैपतिरु पैसा ५६२३॥
--- ५ --- वाटली येति जगाका पाहाडको लालमोह
र मधेसको मेडवदि डह्यो गालि पाए पछि लपास्याँ
रि --- ५ --- काहजुमोव छाम्रु इविताको बुकिलिकि को
लालमोहो [illegible] हजुरको ताउमा गरि वकस्यो हुम्र
मु इविर्तामा हाम्रो अंसछ हाम्रो नेडिक छ भनि कोहि
लेभन्या आया भन्या औनवमोजी हामि वस्लेबुझाउला ये
सविर्तामा हाम्रा सैतानद रसंतान को लागता लिभनि
कास्यों गरि फाल्याँ पत्र लेषि --- ५ --- काहजुर माव दा
रू यस वात कासाछि कपतान वलदेव पंथ काकुर
म कुरु क्षेत्रि नन्द एम कुरु छेत्रि मोहनलाल कुरु देशि वैजना
थमिश्र शिवदेवमिश्र पाति नरेन्द्र मलोहानि सुवेदा वेलवी
विष्ट छेत्रि सुवेदार गौरीप्रसाद थपलिया ज्मादार भिमवाह
दुर षोषि क्षेत्रि विश्वनाथ प्याकु स्याल नरेन्द्र पंडित प्याकुसा
ल चन्द्रदत्त पंडित देउको पा. सगा एमेजो लिलेषक साछि

पराधंग डुलोर्‍ह
श्री ५ मन्त्र लेलालिते भाटिदेइ
२

येस्तब्बे नटदेवीको घरबारी ताराक मार्शीके दानमीति १९८४सा।
श्री१५राजेन्द्रसमम

चिठि जिविड पाध्या इति सम्वत् १८२६ साल मिति प्रथम वैशाख बदि १ रोज ४ शुभम्

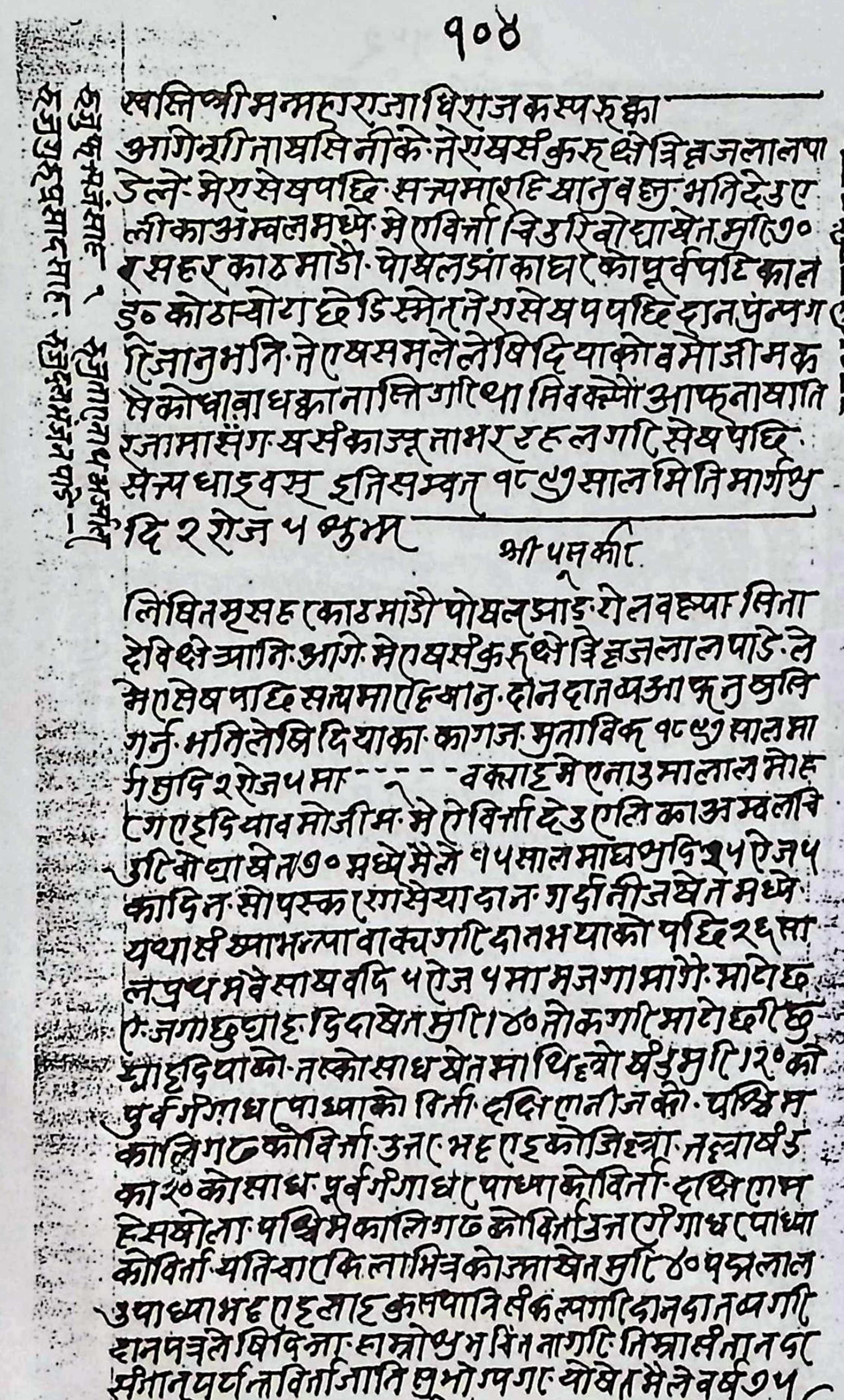

१०४

हजुर फत्तेजंगसाह १ हजुर गगननाथ अर्ज्याल
हजुर गुरुप्रसादसाह· हजुर दलभंजन पाडे

हजुर अभिमानसींह राना

स्वस्तिश्रीमन्महाराजाधिराजकस्यरुक्का
आगेश्रीतारापासिनीके· तेरा घर्सकुरुक्षेत्रि ब्रजलालपा
डेले· मेरा सेषपछि· सन्तमा रहिआनुबछु· भनि देउए
लीका अम्वलमध्ये· मेरा विर्ता त्रिउरिको पाषेत मुरि७०
र सहर काठमाडौ· पोषलआंका घरैको पूर्वपट्टि कान
डु० कोठाघ्योरा छेडि समेत तेरा सेष पछि दान पुन्य ग
र्जानु भनि· तेरा षसमले लेषि दियाको वमोजीम क
सैको षाखा धक्का नास्ति गरिथा निवक्लौं आफना षाति
रजामासंग· घर्स काज्यनाभर रहन लगाइ सेष पछि·
सत्य धाइवस्· इतिसम्वत १८६७ साल मिति मार्गशु
दि २ रोज ५ शुभम्

श्री पत्रकी

लिषितमूसहर काठमाडौ पोषलआइ· रोलवल्या सिता
देवि क्षेत्रि आनि· आगे· मेरा घर्सकुरुक्षेत्रि ब्रजलाल पाडे· ले
मेरा सेष पछि सत्यमा रहिआनु· दान दातव्य आफनु खुसि
गर्नु· भनि लेषि दियाका· कागज· मुताविक १८६७ सालमा
र्गशुदि २ रोज ५ मा - - - - - वक्साइ मेरानाउ मालाल मोह
र गरि दियाव मोजीम· मेरा विर्ता देउ एलिका अम्वलवि
उरिको पाषेत ७० मध्ये मैले ६५ साल माघशुदि १५ रोज ५
का दिन· सोपस्क र रामेश्या दान· गर्दा तीज षेत मध्ये
यथार्थ आभल्या वाक्य गरि दान भयाको पछि २६ सा
ल प्रथम वैसाष वदि ५ रोज ५ मा मजगामाभे· माथे छ
र· जगा छुटाइ दिदा षेत मुरि ४० तोक गरि माथे छाडि छु
टाइ दियाको· तस्को साध षेतमा थियो मुरि १२० को
पूर्व गंगाधर पाध्याको विर्ता· दक्षिण गनीजको· पश्चिम
कालिगढको विर्ता· उत्तर भट्टराइको जिम्मा· तस्का षेड
का ४० को साध· पूर्व गंगाधर पाध्याको विर्ता· दक्षिण गम
हिसषोला· पश्चिम कालिगढ को विर्ता· उत्तर गंगाधर पाध्या
कोविर्ता यति चार किलाभित्र को जगा षेत मुरि ४० पद्मलाल
उपाध्या भट्टराइलाइ कुशपानि संकल्प गरि दान दातव्य गरी
दानपत्र लेषिदिना· हाम्रा रोष भ सिन ना गरि तिम्रा सन्तान दर
सन्तानपर्यन्त विर्ताजानि उपभोग गर· यो षेत मैले वर्ष ७५
का डमेरमा· संकल्प गरा दिवाक्य १७म्पा· चामु पंडित अर्जी

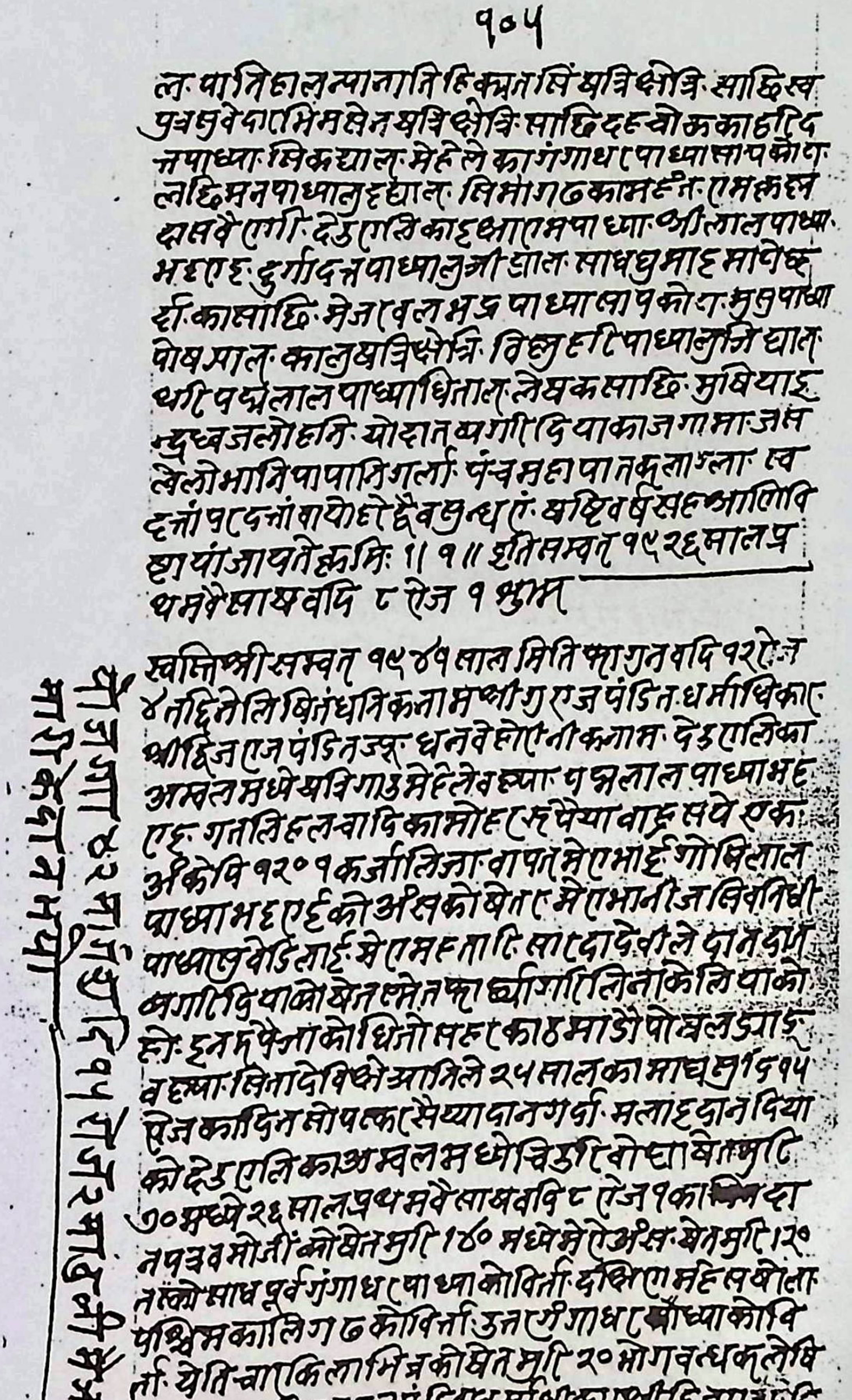

१०५

ल· पाति हाल स्यानाति हि क्यत सिं षत्रि क्षेत्रि· साछि स्व
पत्र छवे दात भिंमसेन षत्रि क्षेत्रि· साछि दहचोक का हदि
त पाध्या· सिकयाल· मेहेले का गंगाधर पाध्या साप कोट·
ल छिमन पाध्या लुइछाल· लिमोगढ कामहेन्‍त· एम कल्ल
छसवे एगी· देउ एलि काइछा एम पाध्या· श्रीलाल पाध्या·
भट्टराइ· दुर्गादत्त पाध्या लुअी डाल· माधव भाइ माणेछ
दी· का साछि· मेज रबल भड पाध्या लाप कोट· मुकु पाध्या
पोष माल· का लुषत्रि क्षेत्रि· विष्णु हरि पाध्या लुजि छाल
थरि पद्म लाल पाध्या धिताल· लेषक साछि· मुषियाइ
न्द्रध्वज लोहनि· योदान षगी दियाका जगामा जस
ले लोभा गि पापा गि गर्ला· पंच महा पातक लाग्ला· स्व
दत्तां परदत्तां वा यो हरेत् वसुन्धरा· षष्ठि वर्ष सहस्राणि वि
ष्ठायां जायते कृमिः ॥ १ ॥ इति सम्वत् १९२६ साल प्र
थम वैसाष वदि ८ रोज १ शुभम्

स्वस्तिश्री सम्वत् १९४१ साल मिति फाल्गुन वदि १२ रोज
४ तद्दिने लिषितं धर्मि कत्ता मध्ये श्री गुरुराज पंडित धर्माधिकार
श्री छिज राज पंडित ज्यू· धनवेलो एती कसाम· देउ एलिका
अम्वल मध्ये षत्रि गाउ मेहेले वस्या· पद्मलाल पाध्या भट्ट
राई· गतालि हल वादि का मोहर रु पैसा वाङ्‌ सये एक
औ केपि १२० १ कर्जा लिजा· वापत मेरा भाइ गोपिलाल
पाध्या भट्टराईको अंसको षेत मेरा भानीज लिवनिधी
पाध्या लुवेडि साई· मेरा महताद्‍ि सा दोदेवीले दान दर्ता
षगी दियाको षेत समेत फा छ्यी गरि लिनाकेलि पाको
हो· इन रुपैयाको धितो सरह काठमाडौं पोष्टल डाइ
व हम्मा लिना दो चिको आनिले २५ सालका माघ सुदि १५
रोज का दिन सो पल्का सैय्या दान गर्दा· मलाइ दान दिया
को देउ एलि का अम्वल मध्ये चिउडी वोट छा षेत मुरि
७० मध्ये २६ साल प्रथम वैसाष वदि ८ रोज १ का [illegible] दा
न पत्र व मोजीं को षेत मुरि १४० मध्ये मेरा अंस· षेत मुरि १२०
न स्को साध पूर्व गंगाधर पाध्याको विर्ता· दक्षिण महेस षोला
पश्चिम का लिगढ को विर्ता· उत्तर गंगाधर पौंड्याको वि
र्ता· येति चार किला भित्रको षेत मुरि २० भोग वन्धक लेषि
दीजमा [illegible] श्री गुरुराज पंडित धर्माधिकार श्री छिजराज पंडि

यो जग्गा ४२ मार्ग शुदि १५ रोज २ मा ढुली भैआपद्म
मारीके दान भयो

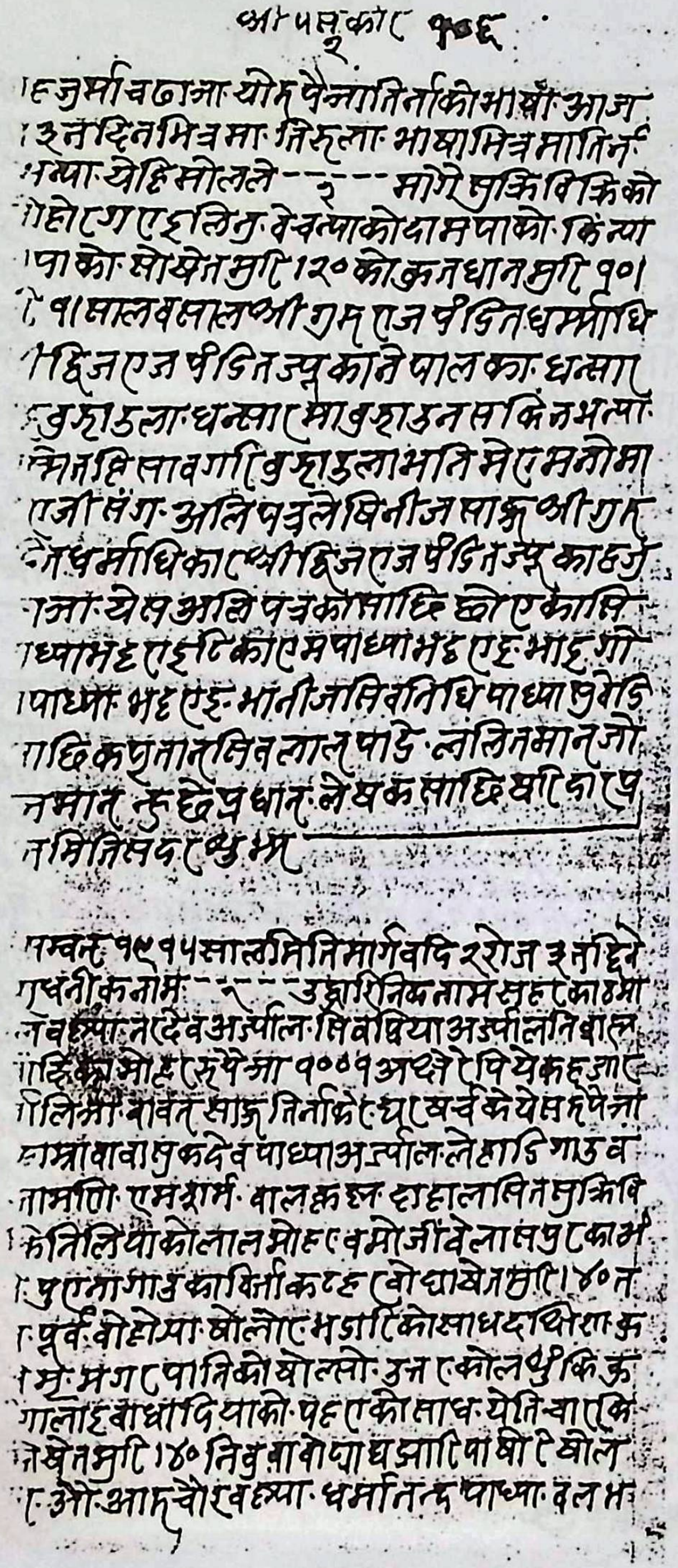

आ॰ पत्र् का॰ १०६

हजुर्माचढाञा योम्पैन्नातिर्नाकोभाषा आज
उनं दिनभित्रमा गिरुला भाषाभित्रमा तिर्न
भ्या येहि सोलले --२-- मोरे जाकि विकिको
होहोर एइलिन वेचत्याकोदाम पाक्को किंन्या
पाको सोषेत मुरि १२० कोकुतधान मुरि १०।
१ सालवसाल्आ गुम्र एज पंडित धर्माधि
द्विज एज पंडित ज्यूकाने पालका धन्सा
उम्हाउला धन्सार मोजम्हाउन सकिन भन्या
कैतहि लावगारि उम्हाउला भनि मेरा मनोमा
रजी संग अलि पत्रले थिनीज साक्षी श्री गुरु
धर्माधिकार श्री द्विज एज पंडितज्यू काहजु
रजा येस अलि पत्रको साक्षि छौं एकालि
ध्याभट एइटि कार मपाध्या भट एइ भाइ गो
पाध्या भट एइ भातीजा शिवानिधि पाध्या प्रभोडि
साक्षिक्पृतान्लिन लाल पांडे न्ललितमान जो
तमान् हुँछे प्रधान लेषक साक्षि षरिका प्र
नमितिसदर्थ भन

सम्वत् १९१५ साल मिति मार्गवदि २ रोज ३ नांद्दिने
धनी क नाम --२-- उद्धारिनिक नाम सहर काठमा
नवहस्या नरदेव अर्ज्याल सिवप्रिया अर्ज्यालतिथाल
साक्षि मोहर रुपैया १००१ अक्षे रुपैया एक हजार
लिलामी बावत साज तिनको घर खर्च गरी येस रुपैयाँ
सम्बाबाबा शुकदेव पाध्या अर्ज्याल ले गाडि गाउ व
तामणि एम शर्म बालकृष्ण दाहालानि पुन्याकि
केतिलियाको लाल मोहर बमोजीम वेलाबखत कोभ
पुरनागाउ काथिला कत्ह खेत बोधा षेत मुरि १४० त
पूर्व वीहोपा बोलोर भगरिकोसाधदाथिरा कु
मृ भगर पानिको बोल्सो उत्तर कोल पुंकि कु
गालाइ बाधा दियाको पहरको साध येति चार कि
नेखेत मुरि १४० तिनु बाबोपाघ जागिपा खी रखोल
र और आहचौरखडया धर्मानन्द पाध्या दलभ

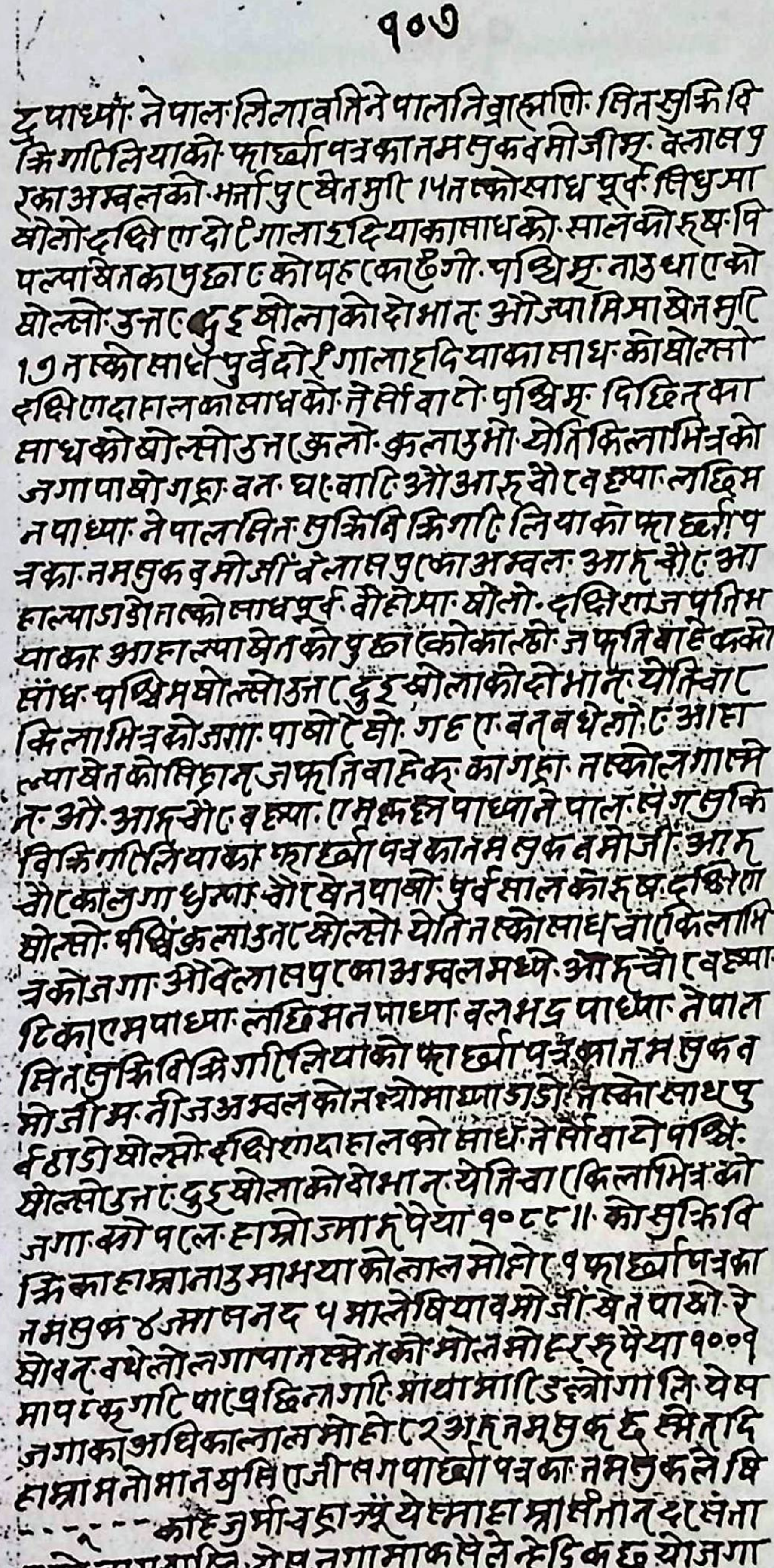

१०७

रु पाध्या· नेपाल लिलावति नेपालनि ब्राह्मणि· मित झुक्कि वि
क्रि गरि लियाको· फाछ्या पत्र का तमसुक वमोजीमः केलास पु
रका अम्वलको· भर्ना पुर् षेत मुरि १५ तस्को साध पूर्व· सिधुमा
षोलो· दक्षिण दोर्गालाहरु दियाका साधको· सालको रुष· पि
पल्ला षेतका पुछार को पहरु कोडुंगो· पश्चिमः नाउ धारको
षोल्सो· उत्तर दुइ षोलाको दोभान· ओज्यामिमा षेत मुरि
१७ तस्को साध पुर्व दोर्गालाहरु दियाका साध· को षोल्सो
दक्षिण दाहालका साधको· नेसीं वारो· पश्चिमः दिछितका
साधको षोल्सो उत्तर कुलो· कुलाउभो· येति किलाभित्रको
जगा पाषो गह्रा· वन· घर वारि औ आरुवो वेहृया· लछिम
न पाध्या· नेपाल मित झुक्कि विक्रि गरि लियाको फाछ्या प
त्रका· तमसुक वमोजी वेलास पुरको अम्वल· आरुवोट आ
हाल्या जडो तस्को साध पूर्व· वीहेमा षोलो· दक्षिण राज पतिम
धाका आहाल्या षेतको पुछार कोकाल्हो· ज फाति वाहेक्को
साध· पश्चिम षोल्सो उत्तर दुइ षोलाको दोभान· येति चार
किलाभित्रको जगा· पाषो रैसो· गह्रा· वन वधेलो र आहा
ल्या षेतको सिधान ज फाति वाहेकः का गह्रा· तस्को लगाल्ने
न· औ· आरुचो र वहृया· एम ... पाध्या नेपाल संग झुक्कि
विक्रि गरि लियाका फाछ्या पत्र का तमसुक वमोजी· आरु
वोट को जगा धुम्सा चौर षेत पाषो· पुर्व साल को रुष· दक्षिण
षोल्सो· पश्चिम कुलाउ उत्तर षोल्सो· येति तस्को साध चार किलाभि
त्रको जगा· औ वेलास पुरको अम्वल मध्ये· आरुचौर वेहृया·
टिकाराम पाध्या· लछिमन पाध्या· वलभद्र पाध्या· नेपाल
मित झुक्कि विक्रि गरि लियाको फाछ्या पत्र का तमसुक व
मोजीमः तीज अम्वल को नच्योमा घ्याजडो तस्को साध पु
र्व ठाडो षोल्सो· दक्षिण दाहालको साध· नेसीं वारो पश्चि·
षोल्सो उत्तर दुइ षोलाको दोभान· येति चार किला भित्रको
जगा को पलें हाम्रो जमा रुपैया १०८८॥ को झुक्कि वि
क्रि का हाम्रा नाउमा भयाको लाल मोहोर १ फाछ्या पत्रका
तमसुक ४ जमा जम्मा ५ मा लेषियाव मोजी षेत पाषो रै
षोवन· वधेलो लगायातस्मेतको मोल मोहर रुपैया १००१
माप स्कगरि पाउ छिनागरि· माथामाडि ल्योगा ति येस
जगाका अधिकार लाल मोहोर २ अरु तमसुक ६ स्मेता दि
हाम्रा मनोभाव खुसि राजी संग फाछ्या पत्र का तमसुक लेषि
- - - - - का हजुर मी चढाउँ ये स्मा हाम्रा स्वाधीन दार संता
नको लागमा छि· ये स जगामा कसैले न्हेडि दछ्छ यो जगा

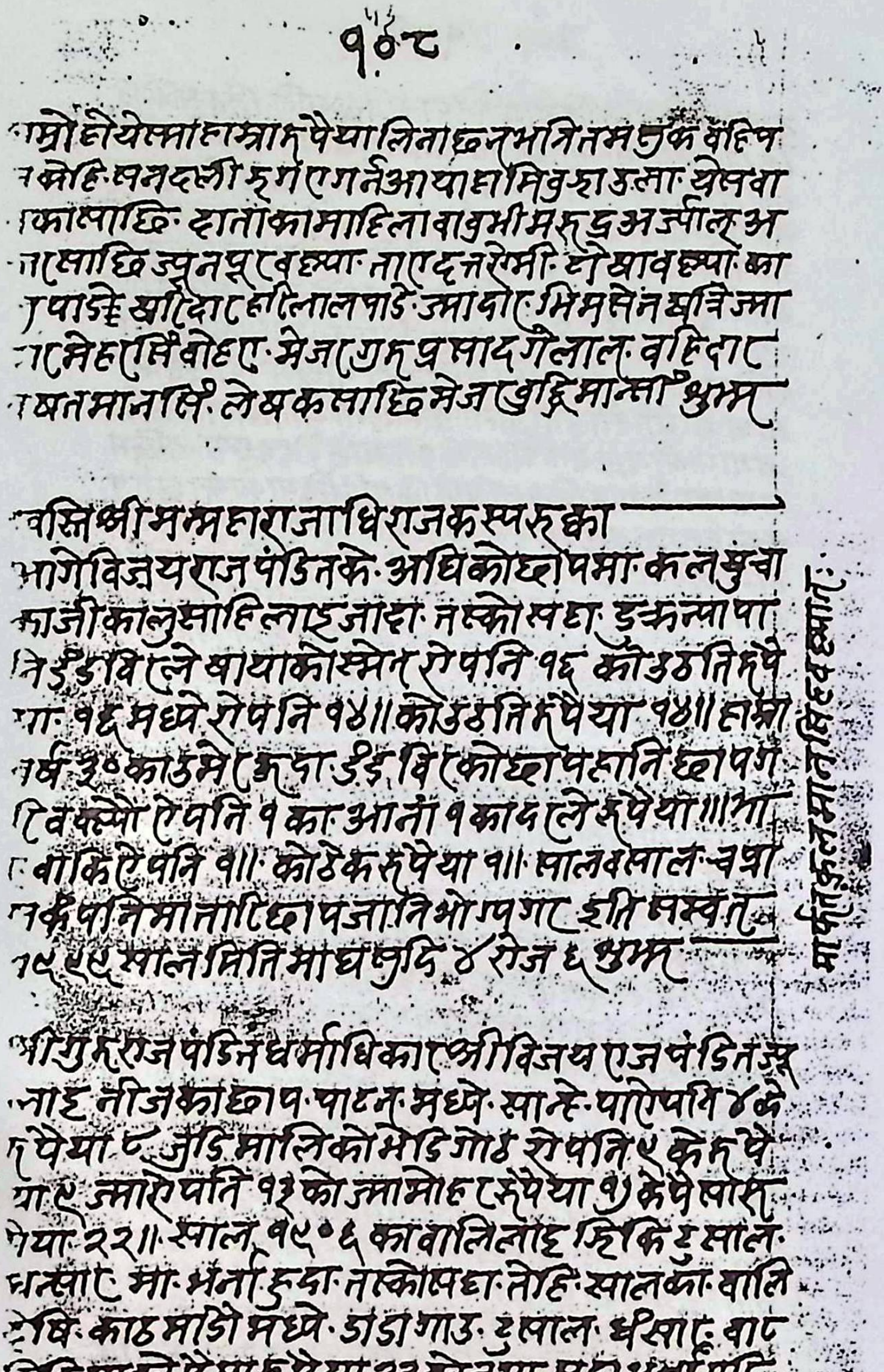

१०८

म्रो होये स्मा हाम्रा रुपैया लिनाछ्न भनि तमसुक वहिप
न कोहि सनदस्ती रुगि एगर्ने आयाछ्म मिति शाउला ग्रोसवा
काम्याछि दाताका मा हिला वाबुभी मरूद्र अर्ज्याल अ
नम्मोछि ज्यून सू वेछ्न्या नाएदत्त रेम्मी यो मावछ्न्या का
पाड्के खादार हरिलाल पाडे ज्मादार भिमसेन खत्रि ज्मा
दार मेहर सिं बोहरए मेजर तेज प्रसाद गैलाल वाहिदार
षतमान सिं लेषक साछि मेजर खड्ग मान सी शुभम्

स्वस्तिश्री मन्महाराजाधिराजकस्य रुक्का
भागे विज्जयराज पंडितके अघिको छापमा कलसुवा
माजी कालुसाहिलाइ जाछ्न तस्कोसघ इक्सन्या पा
नेइ डाबिले थायाकोस्मेत रोपनि १६ कोउठति रुपै
या १६ मध्ये रोपनि १४॥ कोउठति रुपैया १४॥ हाम्रा
र्ष ३० काउमे ठेना उई वि कोछ्छापसाति छ्छापगी
र विस्सो रोपनि १ का आनो १ कादले रुपैया ॥भा
र वाकि रोपनि १॥ कोठेक रुपैया १॥ सालवसाल चप्रा
सके पनि मा तालछ्छापजाति भोग्नु गर इति सम्वत्
१९ ६६ साल मिति माघ सुदि ४ रोज ६ शुभम्

मार्फत कुलमान षिंह बस्न्यात

श्रीगुरुराज पंडित धर्माधिकार श्री विजयराज पंडितज्यू
लाइ नीजका छाप पाटन मध्ये सानेपा पाएपाति ४ के
रुपैया ८ जुडि मालिको भोडि गोठ रोपनि ९ को रुपै
या ९ ज्मा रोपनि १३ को ज्मा मोहरु रुपैया १७ के पैसा रु
पैया २२॥ साल १९०६ का वालिलाइ फिकि दुसाल
सम्मा मा भर्ना हुदा तस्कोसघ तोहि सालका वालि
मिषि काठमाडौ मध्ये डाडा गाउ दुसाल धरसाउ वाट
फिकियाको पैसा रुपैया २३ केजग्गा सघ भर्ना गरि
दिनु इति सम्वत् १९०५ साले मिति पौष वदि १२ रोज ५ शुभम्

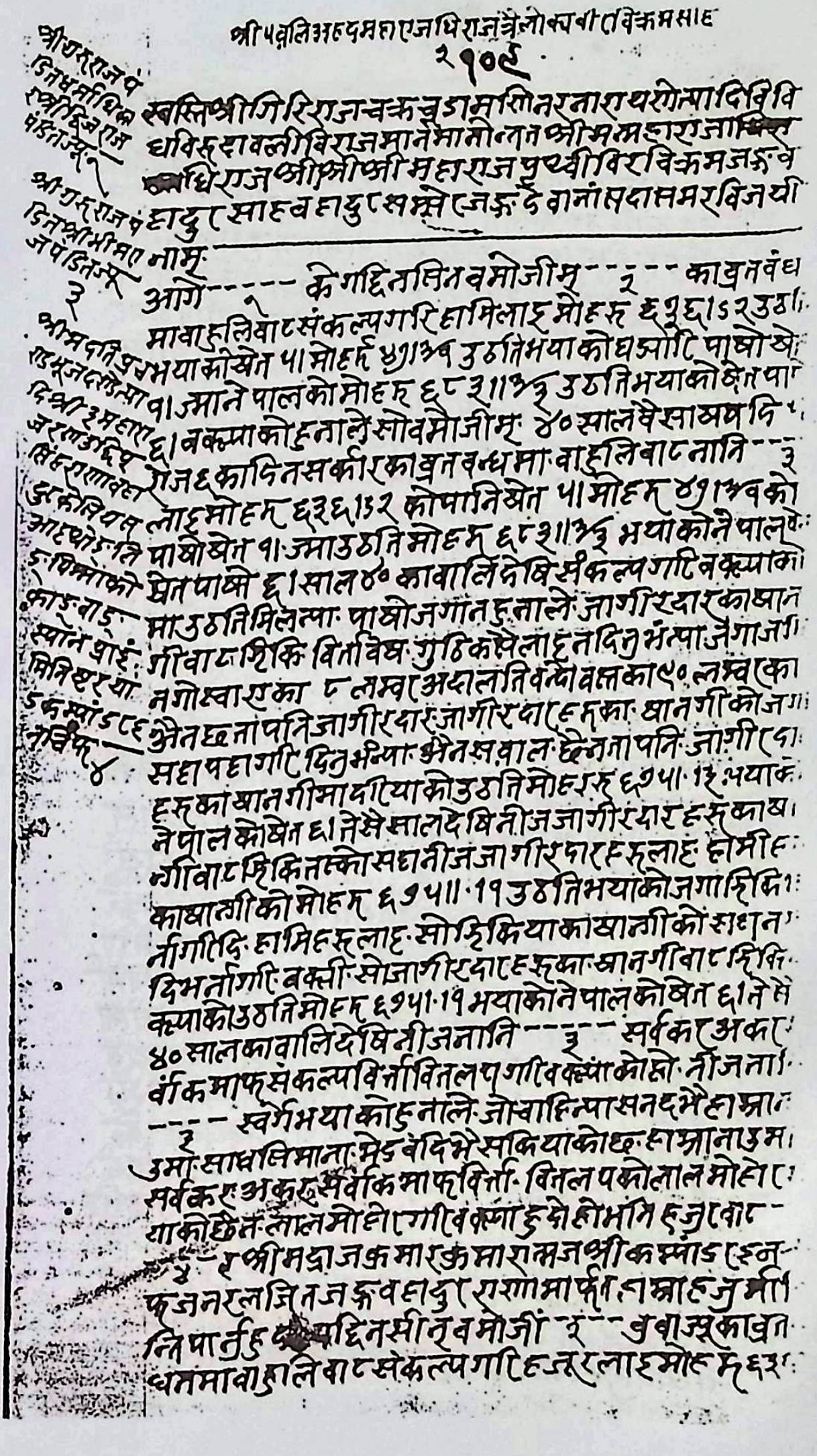

श्री ५ कलि अहदमहाराजधिराजत्रैलोक्यवीरविक्रमसाह

२१०६

श्रीगुरुराज पंडित धर्माधिकृत श्रीविजयराज पंडितज्यूले — स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नत श्रीमन्महाराजाधिराजाधिराज श्रीश्रीश्री महाराज पृथ्वीवीरविक्रमजङ्गवहादुर साहव हादुर समसेर जङ्ग देवानां सदा समरविजयीनाम्

श्रीगुरुराज पंडित श्रीभीमराज पंडितज्यू ३ — आगे ---- के गद्दिनसिन वमोजीम --- २ --- काव्रनवंधमावाहलिवाट संकल्प गरि हामिलाइ मोहरु ६३५६।।३२ उठा भयाको षेत पा मोहर ७५३।।ऽ१ उठति भयाको घरजोरि पाषो षेत १। ज्मा नेपालको मोहर ६८३।।ऽ२ उठति भयाको षेत पाद्वा नक्स्याको हुनाले सो वमोजीम ४० साल वैसाष प दि रोज ६ का दितसर्कारका व्रतबन्धमा वाहलिवाट नाति --- ३ लाइ मोहर ६३६८।३२ को पानि षेत पा मोहर ७५३।।ऽ१ को पाषो षेत १। ज्मा उठति मोहर ६८३।।ऽ२ भयाको नेपालके षेत पाषो द्वा साल ४० कावालि देषि संकल्प गरिनक्स्याको मा उठति मिलन्या पाषो जगात हुनाले जागिरदारका षानगीवाट छिकि विर्ताविषगुठिकसैलाइ हुनदिनु भन्या जैगाजा नगोस्वारका ८ लम्वर अदालति वन्दोवस्तका ९० लम्वरको भैत छ ना पनि जागीरदार जागीरदारहरुका षानगीकोज सह पह गरि दिनु भन्या भैत सवाल छैन ता पनि जागीरदारहरुका षानगीमा दीयाको उठति मोहरु ६२५।।२ भयाको नेपालको षेत द्वा तेसै सालदेषि तीज जागीरदारहरुका षानगीवाट छिकितक्को सह तीज जागीरदारहरुलाइ हामीहरुका षानगीको मोहर ६९५।।११ उठति भयाको जगाहिदि नगरिदि हामिहरुलाइ सो छिकियाका षानगीको सधान दिभनीगरि वक्सी सो जागीरदारहरुका षानगीवाट छिकि क्स्याको उठति मोहर ६९५।११ भयाको नेपालको षेत द्वा नेसे ४० सालका वालि देषि तीजनाति --- ३ --- सर्वकर अकर्विक माफ संकल्प विर्ता वितलप गरिवक्स्याको मोहो तीज ना ---- स्वर्गे भयाको हुनाले जो वाहिन्या सनद भै हाम्रा

२

उमा साधलिमाना भेड वंदि भै सकियाको छ हाम्रा नाउमा सर्वकर अकुरु सर्वकि माफ विर्ता वितलपको लाल मोहो याको छैन लाल मोहो गरिवक्स्या हुन्छ भनि हजुरवाट ---

श्री मन्ती प्रधान जनरल श्री साहिश्री ३ महाराज रणउद्दिप सिंह राणावहादुरके सियप आहवोट गति इ पछिको काइवाइ स्पोनछाई मिति ध्वरया ऽ कम्याण्ड इन चिफ ४ — ई श्री मद्राजकुमार कुमारात्मज श्री कम्याण्ड इन् चिफ जनरल जित जङ्ग वहादुर राणा मार्फत साहेज मीत्ति पानि हु ... गद्दिनसीन व मोजी -- २ -- उवाजुकाव्रतवन्धमा वाहलिवाट संकल्प गरि हजुरलाइ मोहर ६२

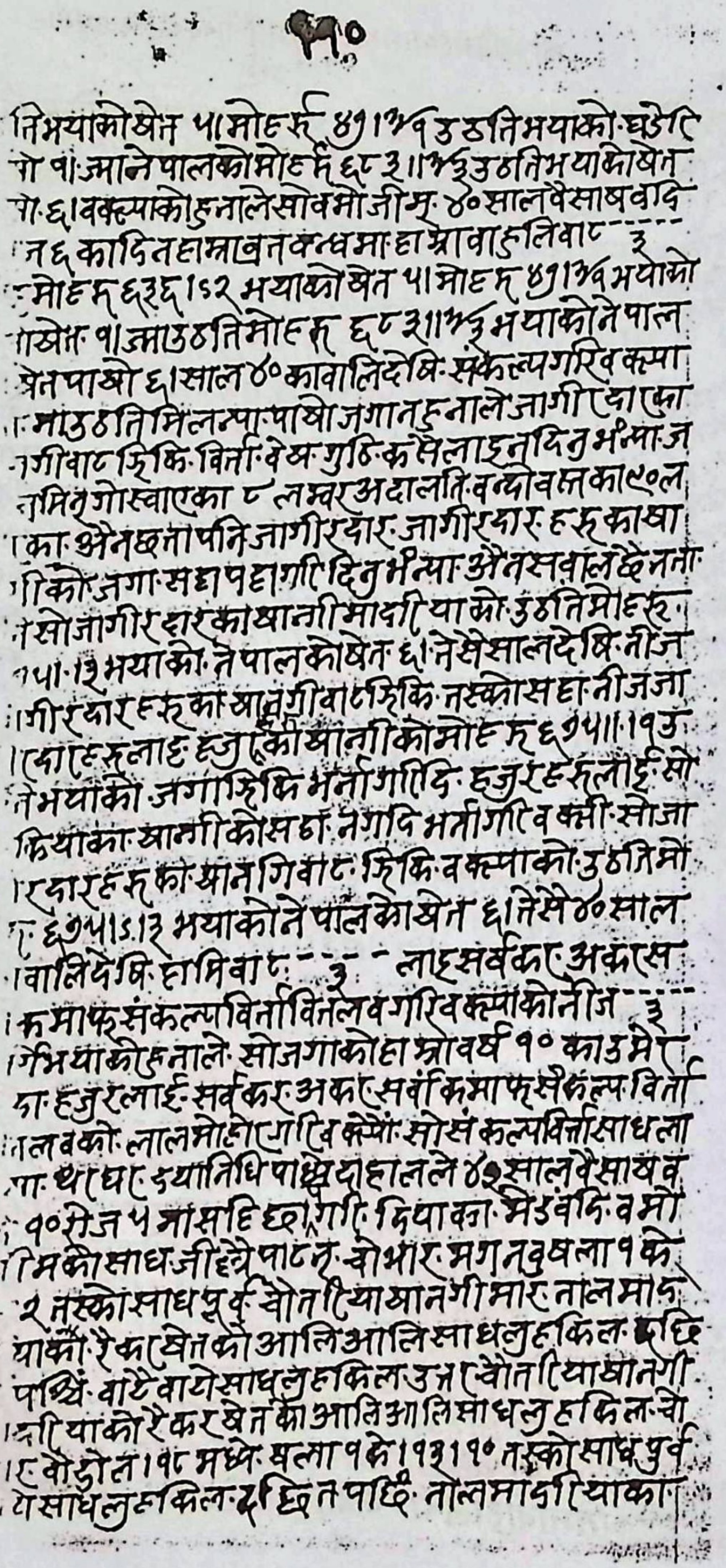

तिभयाको षेत पा।मोहर् ७७।७१ उठतिभयाको घडेरि
ो पा।ज्माने पालको मोहर् ६८३।७३ उठतिभयाको षेत
पो. घ।वक्स्याको हुनाले सोवमोजीम् ४० साल वैसाष वदि
ज ६ कादिन हाम्रा व्रतवन्धमा हाम्रा वाहुलिवाट ---- ३
मोहर् ६३६।८२ भयाको षेत पा।मोहर् ७७।७१ भयाको
ाषेत पा।ज्मा उठति मोहर् ६८३।७३ भयाको नेपाल
षेत पाखो घ।साल ४० कावालिदेषि संकल्प गरि वक्स्या
ा माउठति मिलन्या पाषो जगा न हुनाले जागीरदा
जगीवाट झिकि विर्ता वेष गुठि कसैलाइ न दिनु भन्या जा
नामितृ गोस्वारा का ८ लम्बर अदालति वन्दोवस्तका ९०ल
ा का औ न छन् ता पनि जागीरदार जागीरदार हरुका षा
ीको जगा सद्दा पट्टा गरि दिनु भन्या औ तसवाल छैनना
ा सो जागीरदारका षान्गी माफी गर्‍याको उठति मोहरु
पा।१२ भयाको नेपालको षेत घ। नेसे साल देषि नीज
ागीरदार हरुका आवुरी वाट झिकि तस्को सट्टा नीजजा
ा हरुलाइ हजुरको षान्गीको मोहर् ६७५।।१७उ
ते भयाको जगा झिकि भर्ना गरि दि हजुरहरुलाई सो
झियाका षान्गी को सट्टा नगदि भर्ना गरि वक्सी सोजा
रदारहरुका षानगि वाट झिकि वक्स्याको उठति मो
६७५।ऽ।१२ भयाको नेपालको षेत घ। जैसे ४० साल
वालिदेषि हामिवाट --- ३ -- लाइ सर्वकर अकरस
क माफ संकल्प विर्ता विर्तलव गरि वक्स्याको नीज --- ३
भयाको हुनाले सो जगाको हाम्रो वर्ष १० का उमेर
ा हजुरलाई सर्वकर अकर सर्वं कमाफ संकल्प विर्ता
लवको लालमोहर गरि वक्स्यौं सो संकल्प विर्ता साधला
ा थर घर इत्यादि पाक्षि दाहानले ४२ साल वैसाष व
१० रोज ५ मा सदि छ्ला गरि दियाका भेडवादि व मो
मको साध जीहिले पाटन चोभार मग न वुषला १ के
२ तस्को साध पूर्व चोतरिया षानगी मार ताल मार
याकौ रैकर षेत को आलि आलि साधलु हकिल दक्षि
पश्चिं वाटै वाटो साधलु हकिल उत्तर चौतरिया षानगी
र्‍याको रैकर षेतका आलि आलि साधलु हकिल चौ
ए वोडोल।१८ मध्ये षला १ के।१३।१० तस्को साध पुर्व
ये साधलु हकिल दक्षिन पश्चिं ताल मार्‍याका

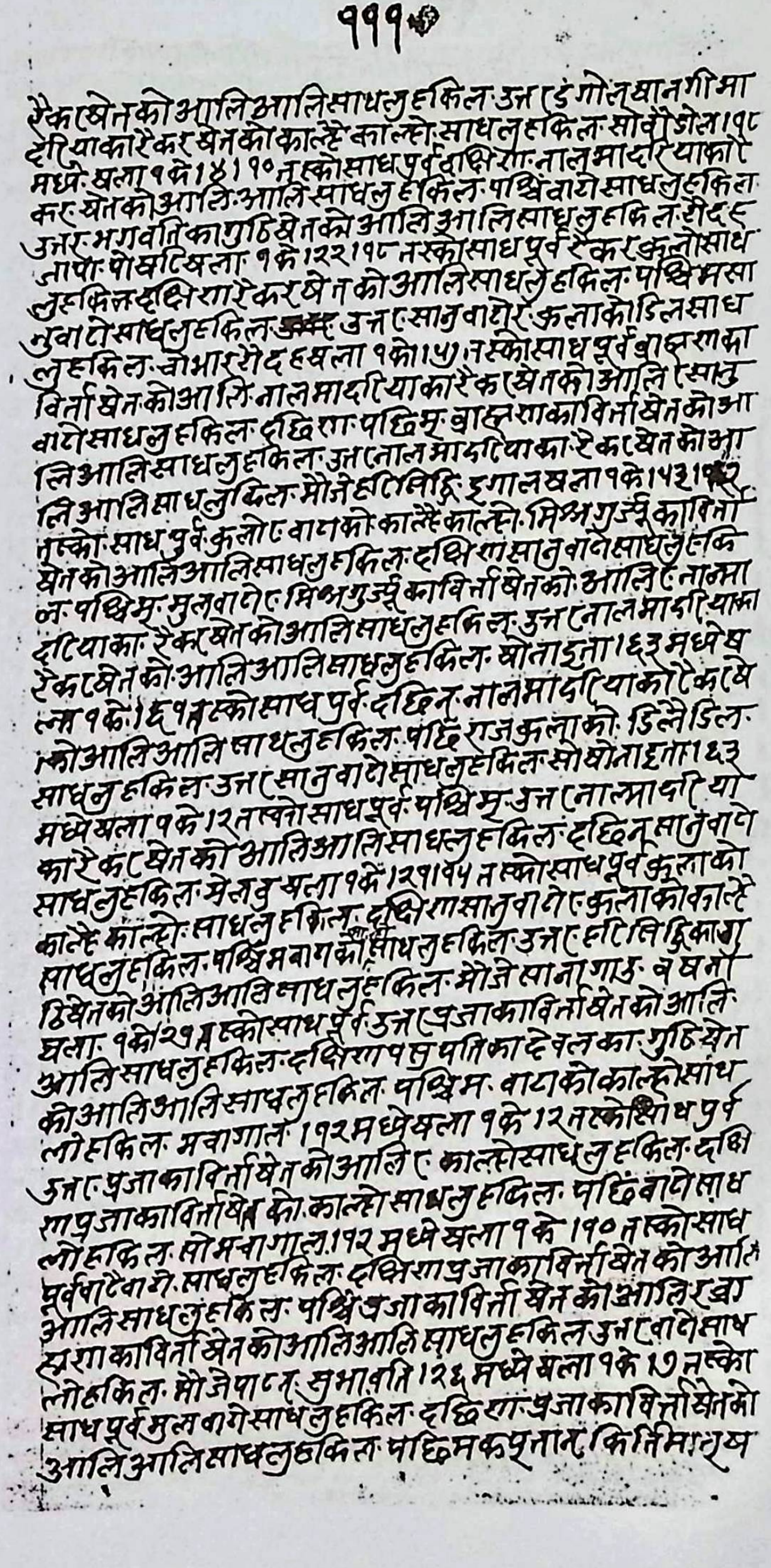

१११

रैकषेतकोआलिआलिसाधलुहकिल·उत्त(डुंगोलषानगीमा
ट्टीयाकारैकरषेतकोकाल्हेकाल्हो·साधलुहकिल·सोवोडेल।१८
मध्ये·षला१के।४।१०नस्कोसाधपुर्वदक्षिरा·नालमादर्याका
कर·षेतकोआलि·आलिसाधलुहकिल·पश्चिवायेसाधलुहकिल
उत्तर·भगवतिकागुठिषेतकोआलिआलिसाधलुहकिल·रौद६
जापा·पोषदषिला·१के।२२।१८नस्कोसाधपूर्वरैकरकुलोसाध
लुहकिलदक्षिरारैकरषेतकोआलिसाधलेहकिल·पश्चिमसा
नुवायेसाधलुहकिल·~~उत्तर~~·उत्त(सानुवायेर·कुलाकोडिलसाध
लुहकिल·चोभाररौद६षला१को।५।नस्कोसाधपूर्वब्राह्मणका
विर्तापेतकोआलि·नालमादर्याकारैकषेतकोआलि(सानु
वायेसाधलुहकिल·दछिरा·पछिम·ब्राह्मणकाविर्तापेतकोआ
लिआलिसाधलुहकिल·उत्त(नोलमादर्याका·रैकषेतकोआ
लिआलिसाधलुदिल·मौजेहरिसिद्धि·इगालषला१के।५३।१२
नुस्को·साधपुर्व·कुलो(वागको·काल्हेकाल्हो·मिश्रगुर्ज्युकाविर्ता
षेतकोआलिआलिसाधलुहदिल·दक्षिरासानुवायेसाधलेहकि
ल·पश्चिम·मुलवाये(मिश्रगुर्ज्युकाविर्तापेतको·आलि(नोलमा
दर्याका·रैकषेतकोआलिसाधलुहदिल·उत्त(नोलमादर्याका
रैकषेतको·आलिआलिसाधलुहकिल·षोताइता।६३मध्येष
ला१के।६१नस्कोसाधपुर्व·दछिन·नालमादर्याकोरैकषे
कोआलिआलिसाधलुहकिल·पाछि·राजकुलाको·डिलेडिल·
साधलुहकिल·उत्त(सानुवायेसाधलुहदिल·सोषोताइता।६३
मध्येषला१के।२तस्कोसाधपूर्व·पश्चिम·उत्त(नोलमादर्या
कारैक(षेतकोआलिआलिसाधलुहकिल·दछिन·सानुवाये
साधलुहकिल·मेलडुषला१के।२१।१५नस्कोसाधपूर्वकुलाको
काल्हेकाल्हो·साधलुहकिल·दक्षिरासानुवाये(कुलाकोकाल्हे
साधलुहकिल·पश्चिमबागको·साधलुहकिल·उत्त(हरिसिद्धिका
ठिषेतकोआलिआलिसाधलुहकिल·मौजेसानागाउ·वषमो
षला·१को२१नस्कोसाधपूर्व·उत्त(प्रजाकाविर्तापेतकोआलि
आलिसाधलुहकिल·दक्षिरापशुपतिकादेवलका·गुठिषेत
कोआलिआलिसाधलुहकिल·पश्चिम·वायाकोकाल्होसाध
लोहकिल·मचागाल·।१२मध्येषला१के।२नस्कोसाधपुर्व
उत्त(प्रजाकाविर्तापेतकोआलि(·काल्होसाधलुहकिल·दक्षि
राप्रजाकाविर्तापेतको·काल्होसाधलुहदिल·पाछिवायेसाध
लोहकिल·सोमचागाल।१२मध्येषला१के।१०नस्कोसाध
पूर्वषाटैवायो·साधलुहकिल·दक्षिराप्रजाकाविर्तापेतकोआलि
आलिसाधलुहकिल·पश्चिप्रजाकाविर्तापेतकोआलिब्रा
ह्मणकाविर्तापेतकोआलिआलिसाधलुहकिल·उत्त(वायेसाध
लोहकिल·मौजेपाटन·सुभावति।२६मध्येषला१के।७नस्को
साधपूर्वमुलवायेसाधलुहकिल·दछिरा·प्रजाकाविर्तापेतको
आलिआलिसाधलुहकिल·पाछिमकृष्णतान(कितिमार(ष

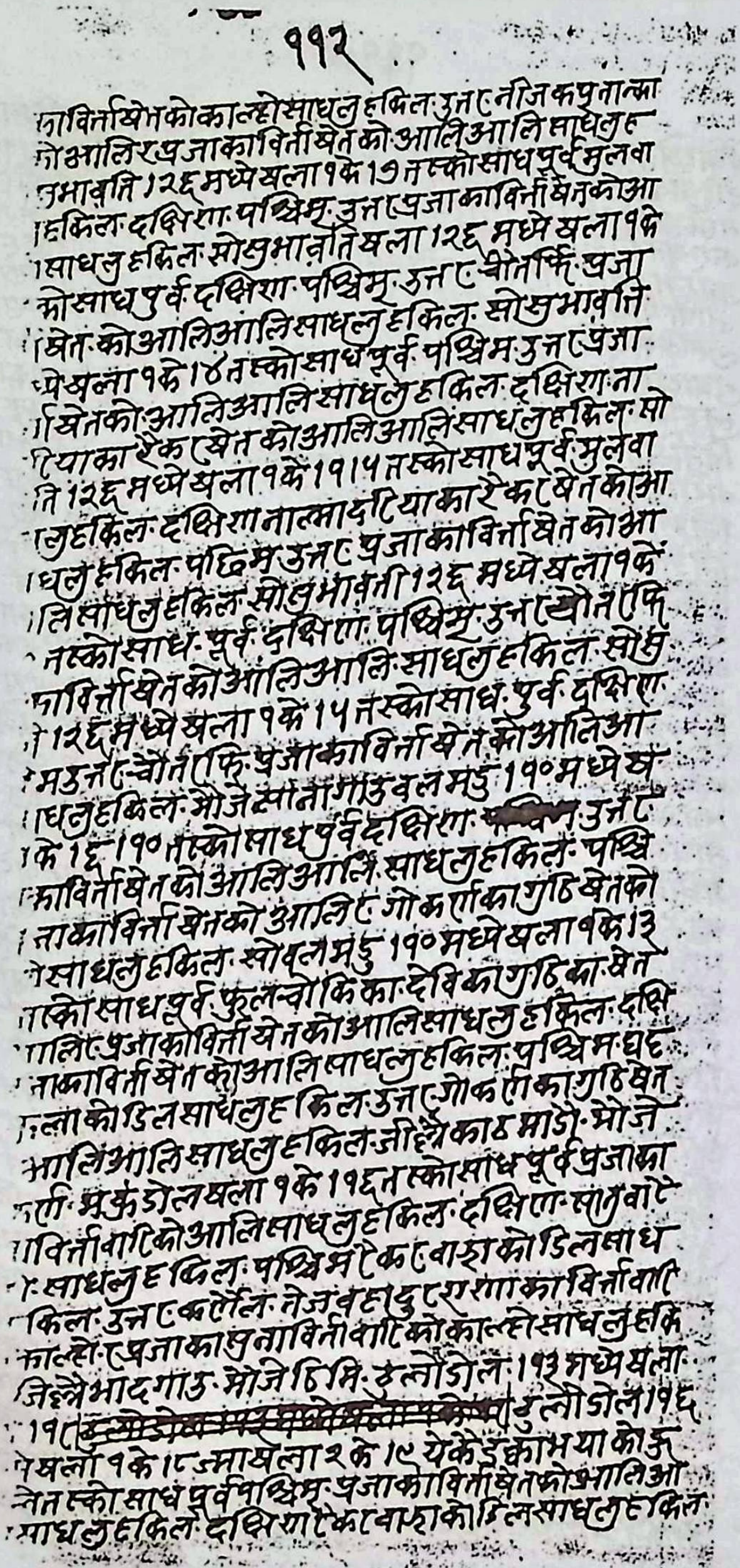

११२

ाविर्तखेतकोकान्लोसाधलु हकिल उत्तर नीजकपुतान्का
ोआलि र प्रजाकाविर्तीखेतको आलिआलि साधलु ह
भावृति १२६ मध्ये खला १के १७ तस्कोसाध पुर्व मुलवा
हकिल दक्षिरा पश्चिम उत्तर प्रजाकाविर्तीखेतकोआ
साधलु हकिल सोखुभावृति खला १२६ मध्ये खला १के
कोसाध पुर्व दक्षिरा पश्चिम उत्तर चौतर्फि प्रजा
खेत कोआलिआलिसाधलु हकिल सोखुभावृति
प्रे खला १के १४ तस्कोसाध पुर्व पश्चिम उत्तर प्रजा
खेतकोआलिआलिसाधले हकिल दक्षिरा ना
खेतकोआलिआलिसाधलु हकिल सो
याका रैक खेत कोआलिआलिसाधपुर्व मुलवा
ति १२६ मध्ये खला १के १।१५ तस्कोसाध पुर्व मुलवा
हकिल दक्षिरा नात्मादी याका रैक खेत कोआ
धलु हकिल पश्चिम उत्तर प्रजाकाविर्तीखेतकोआ
लिसाधलु हकिल सोखुभावृती १२६ मध्ये खला १के
तस्कोसाध पुर्व दक्षिरा पश्चिम उत्तर चौतर्फि
ाविर्तीखेतकोआलिआलि साधलु हकिल सोखु
१२६ मध्ये खला १के १५ तस्कोसाध पुर्व दक्षिण
मउत्तर चौतर्फि प्रजाकाविर्तीखेतकोआलिआ
घलु हकिल मौजे स्यानागाउ वल मडु ११० मध्ये ख
के १६ ११० तस्कोसाध पुर्व दक्षिरा [illegible] उत्तर
ाविर्तीखेतकोआलिआलि साधलु हकिल पश्चि
ताकाविर्तीखेतको आलि र जोकर्णकागुठिखेतको
साधलु हकिल सोवल मडु ११० मध्ये खला १के १३
तस्कोसाध पुर्व फुलचोकिका देविकागुठिका खेत
ालि प्रजाकोविर्तीखेतकोआलिसाधलु हकिल दक्षि
ताकाविर्तीखेतकोआलि साधलु हकिल पश्चिम घट
ल्ला कोडिलसाधलु हकिल उत्तर जोकर्णकागुठिखेत
आलिआलिसाधलु हकिल जीहै काठमाडौ मौजे
ली भकुडोल खला १के ११६ तस्कोसाध पुर्व प्रजाका
ाविर्तीबारीकोआलिसाधलु हकिल दक्षिरा सातबाटे
साधलु हकिल पश्चिम रैक बाहृाकोडिलसाध
किल उत्तर कर्वेलि नेजबहादुर रानाका विर्तीबारी
काल्हो प्रजाकाखुनाविर्तीबारीकोकान्लोसाधलु हकि
जिल्लै भादगाउ मौजे छिमि उल्लोडोल १।१३ मध्ये खला
११ ~~[illegible]~~ उल्लोडोल १।१६
खला १के १८ रमाखेला २के १९ येकेइकाम याकोउ
नेत तस्कोसाध पुर्व पश्चिम प्रजाकोविर्तीखेतकोआलिआ
साधलु हकिल दक्षिरा रैक बाहृाकोडिलसाधलु हकिल

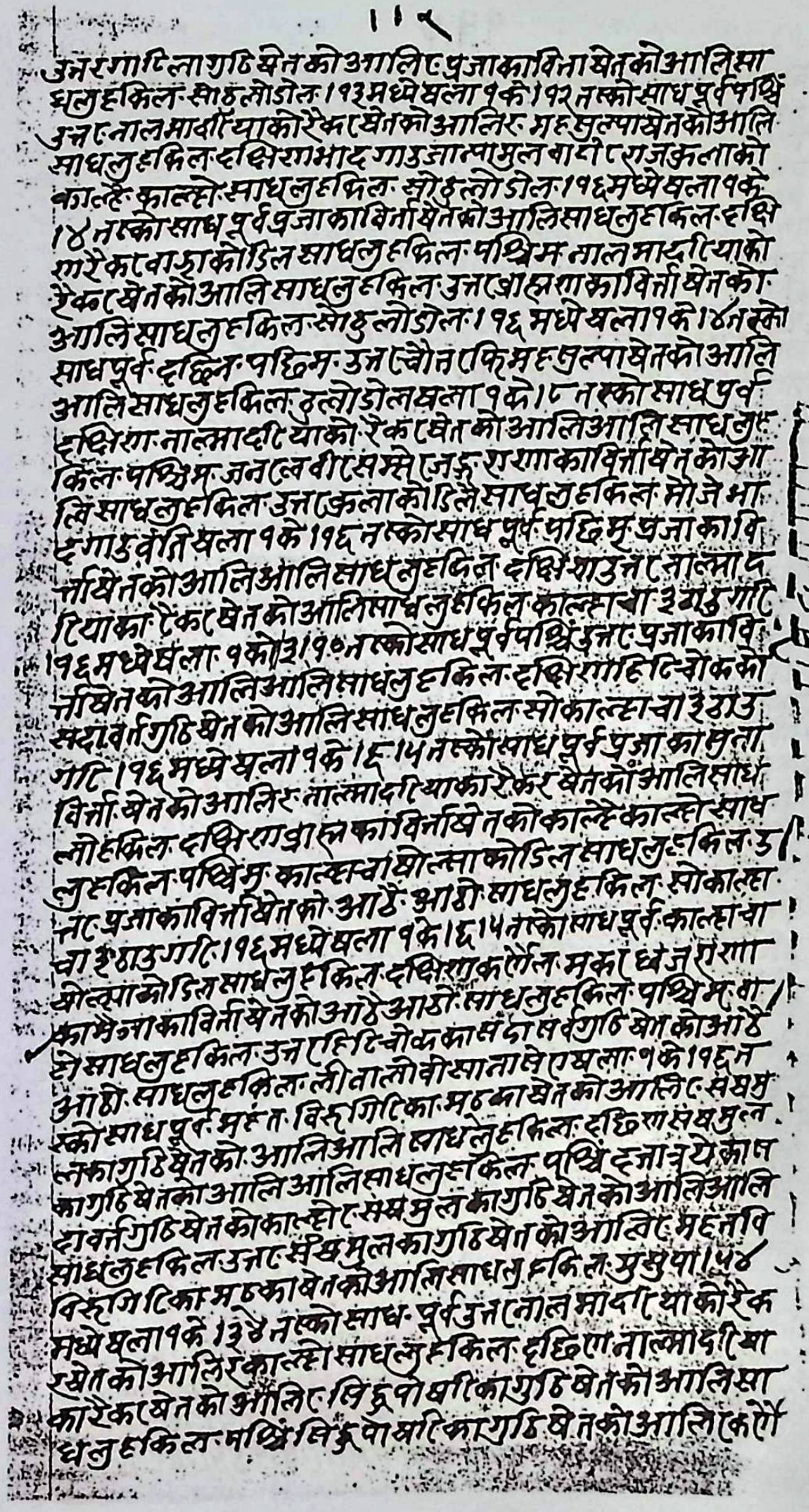

॥२

उत्तर गाछिला गुठि षेत को आलि ८ प्रजाका विर्ता षेत को आलि सा
धलु हकिल सोठलोडोल । १३ मध्ये षला १ के । १२ तस्को साध पूर्व पश्चिं
उत्तर ८ नाल मादी याको रैकर षेत को आलि ८ महसुल्पा षेत को आलि
साधलु हकिल दक्षिण भाद गाउ जात्पा मुल बाटो ८ राजकुलाको
कान्हे कान्हो साधलु हकिल सो ठुलो डोल । १६ मध्ये षला १ के
। ४ तस्को साध पूर्व प्रजाका विर्ता षेत को आलि साधलु हकिल दक्षि
ण रैकर बोहराको डिल साधलु हकिल पश्चिम नाल मादी याको
रैकर षेत को आलि साधलु हकिल उत्तर ब्राह्मणका विर्ता षेत को
आलि साधलु हकिल सो ठुलो डोल । १६ मध्ये षला १ के । ४ तस्को
साध पूर्व दक्षिण पश्चिम उत्तर चौतरिया महसुल्पा षेत को आलि
आलि साधलु हकिल ठुलो डोल षला १ के । ८ तस्को साध पूर्व
दक्षिण नाल्मादी याको रैकर षेत को आलिआलि साधलु ह
किल पश्चिम जनलेवी सेम्से जेठु राणाका विर्ता षेत को आ
लि साधलु हकिल उत्तर कुलाको डिले साधलु हकिल मौजे भा
द गाउ बाति षला १ के । १६ तस्को साध पूर्व पश्चिम प्रजाका वि
र्ता षेत को आलिआलि साधलु हकिल दक्षिण उत्तर नाल्माद
ीयाको रैकर षेत को आलि साधलु हकिल काल्हा बा ३ ठाउ गाठि
१६ मध्ये षला १ को ३ । १० तस्को साध पूर्व पश्चिं उत्तर प्रजाका वि
र्ता षेत को आलिआलि साधलु हकिल दक्षिण गाहिटिचोकको
सदावर्त गुठि षेत को आलि साधलु हकिल सो काल्हा बा ३ ठाउ
गाठि । १६ मध्ये षला १ के । ६ । ५ तस्को साध पूर्व प्रजाका मुता
विर्ता षेत को आलि ८ नाल्मादी याका रैकर षेत को आलि साध
लो हकिल दक्षिण राजाहल का विर्ता षेत को काल्हे कान्हो साध
लु हकिल पश्चिम काल्हा बाघोल्सा कोडिल साधलु हकिल उ
त्तर ८ प्रजाका विर्ता षेत को आठे आठो साधलु हकिल सो काल्हा
बा ३ ठाउ गाठि । १६ मध्ये षला १ के । ६ । ५ तस्को साध पूर्व काल्हा बा
षोल्सा कोडिल साधलु हकिल दक्षिण कर्णैल मकु धेज राणा
काभेज्या का विर्ता षेत को आठे आठो साधलु हकिल पश्चिम बा
डो साधलु हकिल उत्तर ८ हिटिचोक का सदावर्त गुठि षेत को आठे
आठो साधलु हकिल ली नाली बीस्ना ताले ८ षला १ के । १६ त
स्को साध पूर्व महन्त विरूजिटिका मठदा षेत को आलि ८ संघमु
लका गुठि षेत को आलिआलि साधलु हकिल दक्षिण संघमुल
का गुठि षेत को आलि आलि साधलु हकिल पश्चिं दजात्रु येका स
दावर्त गुठि षेत को काल्हो ८ संघमुल का गुठि षेत को आलिआलि
साधलु हकिल उत्तर ८ संघमुल का गुठि षेत को आलि ८ महतावि
विरूजटिका मठका षेत को आलि साधलु हकिल मुसुपा । ५४
मध्ये षला १ के । ३ । ६ तस्को साध पूर्व उत्तर गोल मादी याको रैक
र षेत को आलि र काल्हो साधलु हकिल दक्षिण नाल्मादी या
का रैकर षेत को आलि ८ लिङ्पोषीका गुठि षेत को आलि सा
धलु हकिल पश्चिं लिङ्पोषीका गुठि षेत को आलि केरौं

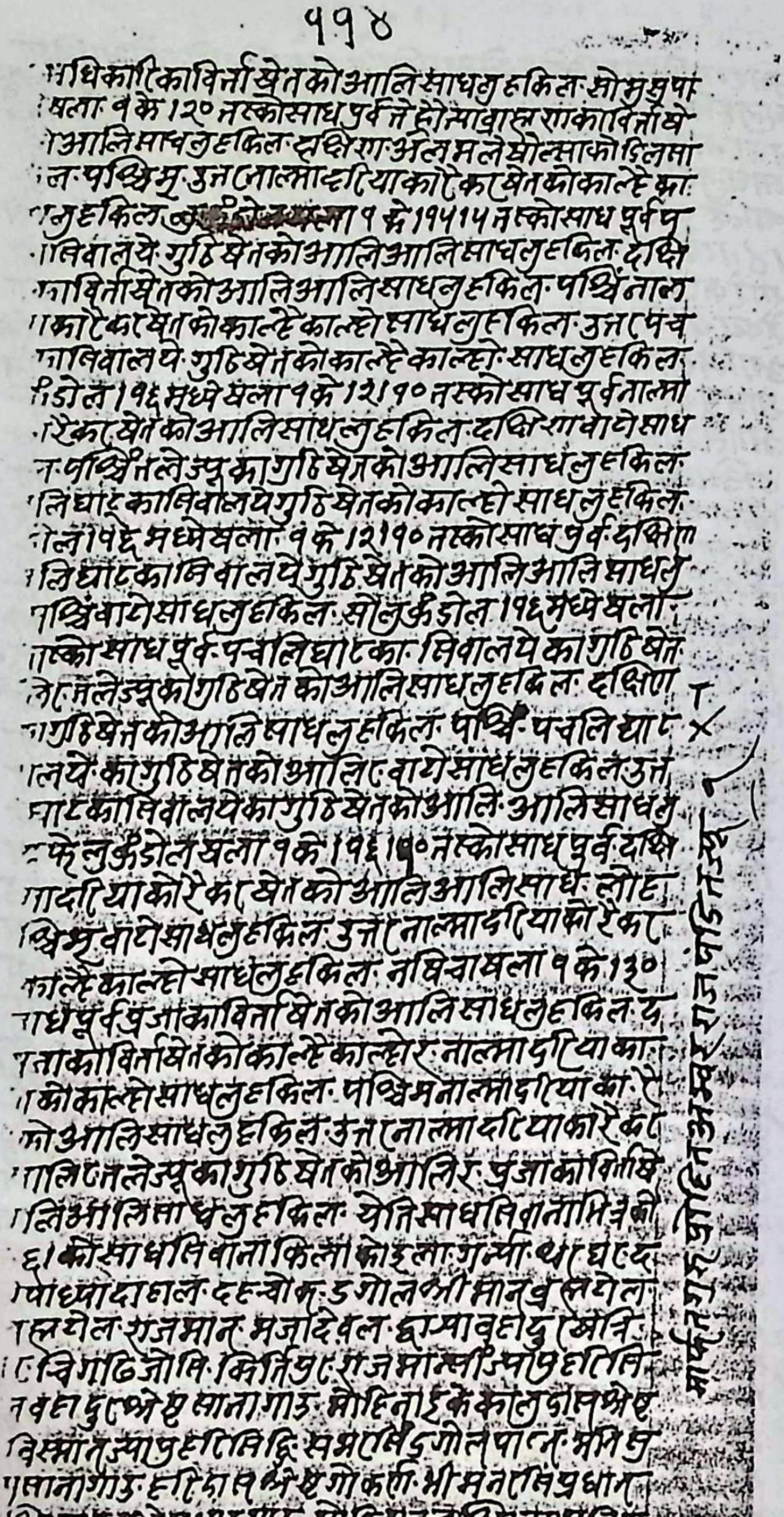

११४

अधिकारीकाविर्तापेतकोआलिसाधलुहकिल·सोमुगुपा
षला·१के।२० तस्कोसाध पुर्व जे प्रोस्माव्राह्मणकाविर्तापे
आलिसाधलुहकिल·दक्षिण·अंलमलेषोल्साकोडिलमा
ल·पश्चिम् उत्त तोल्मादयाकारैकषेतकोकाल्हे षा
लुहकिल ... षला १ के।१५।१५ तस्कोसाध पुर्व पु
लिवालये·गुठिषेतकोआलिआलिसाधलुहकिल·दक्षि
नाविर्तापेतकोआलिआलिसाधलुहकिल·पश्चिं नाल
काटैकषेतकोकाल्हे काल्हो साधलुहकिल·उत्त पेच
नालिवालये·गुठिषेतकोकाल्हे काल्हो·साधलुहकिल·
डोल।१६ मध्ये षला १के।२।१० तस्कोसाध पुर्व ताल्मा
रैकषेतकोआलिसाधलुहकिल·दक्षिणवाये साध
पश्चिंतल्लेज्यूकागुठिषेतकोआलिसाधलुहकिल·
लिघाट कालिवालयेगुठिषेतकोकाल्हो साधलुहकिल·
ल।१६ मध्ये षला·१के।२।१० तस्कोसाध पुर्व·दक्षिण
लिघाटकालिवालये गुठिषेतकोआलिआलि साधलु
पश्चिंवायेसाधलुहकिल·सोलुकंडोल।१६ मध्ये षला·
स्कोसाध पुर्व·पचलिघाटका·लिवालयेका गुठिषेत·
मल्लेज्यूकागुठिषेत कोआलिसाधलुहकिल· दक्षिण
गुठिषेतकोआलिसाधलुहकिल· पश्चिं·पचलिघाट
लये·कागुठिषेतकोआलि·वायेसाधलुहकिलउत्त
घाटकालिवालयेकागुठिषेतकोआलि·आलिसाधलु
फे लुकंडोल षला १के।१६।१० तस्कोसाध पुर्व·दक्षि
दयाकोरैकषेतकोआलिआलिसाध·लोह
श्चिम् वायेसाधलुहकिल·उत्त तोल्मादयाकोरैक
ल्हे काल्हो साधलुहकिल· नषिचाषला १के।३०
धपुर्व प्रजाकाविर्तापेतकोआलिसाधलुहकिल·द
ताकाविर्तापेतकोकाल्हे काल्हो र·ताल्मादयाका·
कोकाल्हो साधलुहकिल· पश्चिम तोल्मादयाका·रै
कोआलिसाधलुहकिल·उत्त तोल्मादयाकारैक
आलिजतल्लेज्यूकागुठिषेतकोआलि र·प्रजाकाविर्तापे
लिआलिसाधलुहकिल· येतिसाधलिवानाभित्रको
कौसाधलिवानाकिलाकोइलाजग्गा·थघेद
पोध्यादाहल·दहचोक·डगोल श्री मानवलयेल
लयेल·राजमान·मजादिवल·ध्वास्थावहादुर श्रीति
चिगाढिजोसि·कीर्तिभ·राजमान्सीज्याप हातिनि
बहादुर श्रेष्ठ साना गाउ· मोहितनाईके काजभाजश्रेष्ठ
विस्मात ज्याप हातिनि द्वि· समरसिंह डगोलपाल· भीम
साना गाउ· हा·दा·प श्रेष्ठ गोकर्ण भीम·मनताति प्रधान
स्मिनाराण श्रेष्ठ भादगाउ· मोहि मनतोषिज्याप पुतिपा
ज्याप पागा·थिनाराण ज्याप पागा·रामन तीसिज्याप पागा

मार्फत गुरु प्रोहित अम्बरराज पंडितज्यू

११५

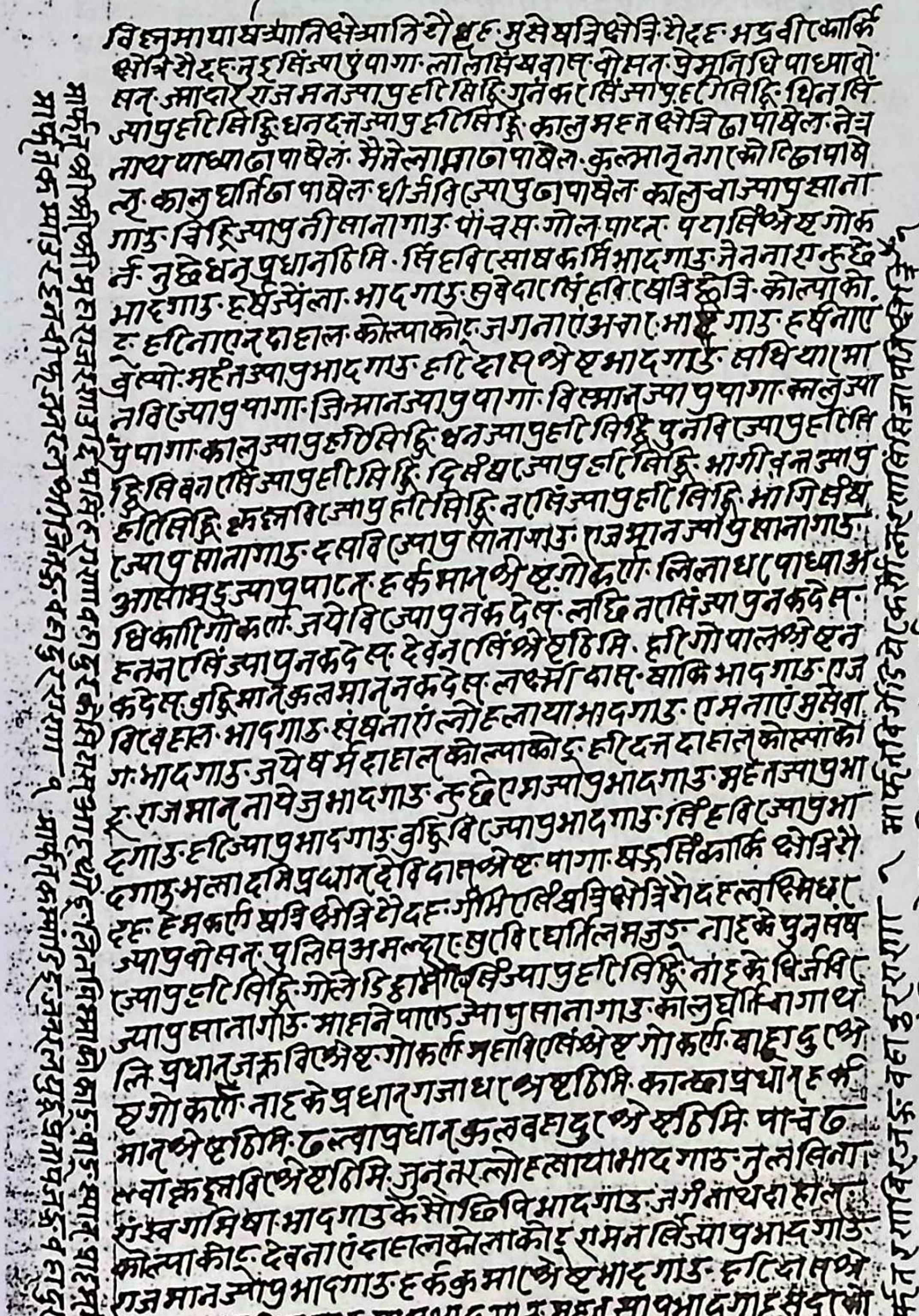

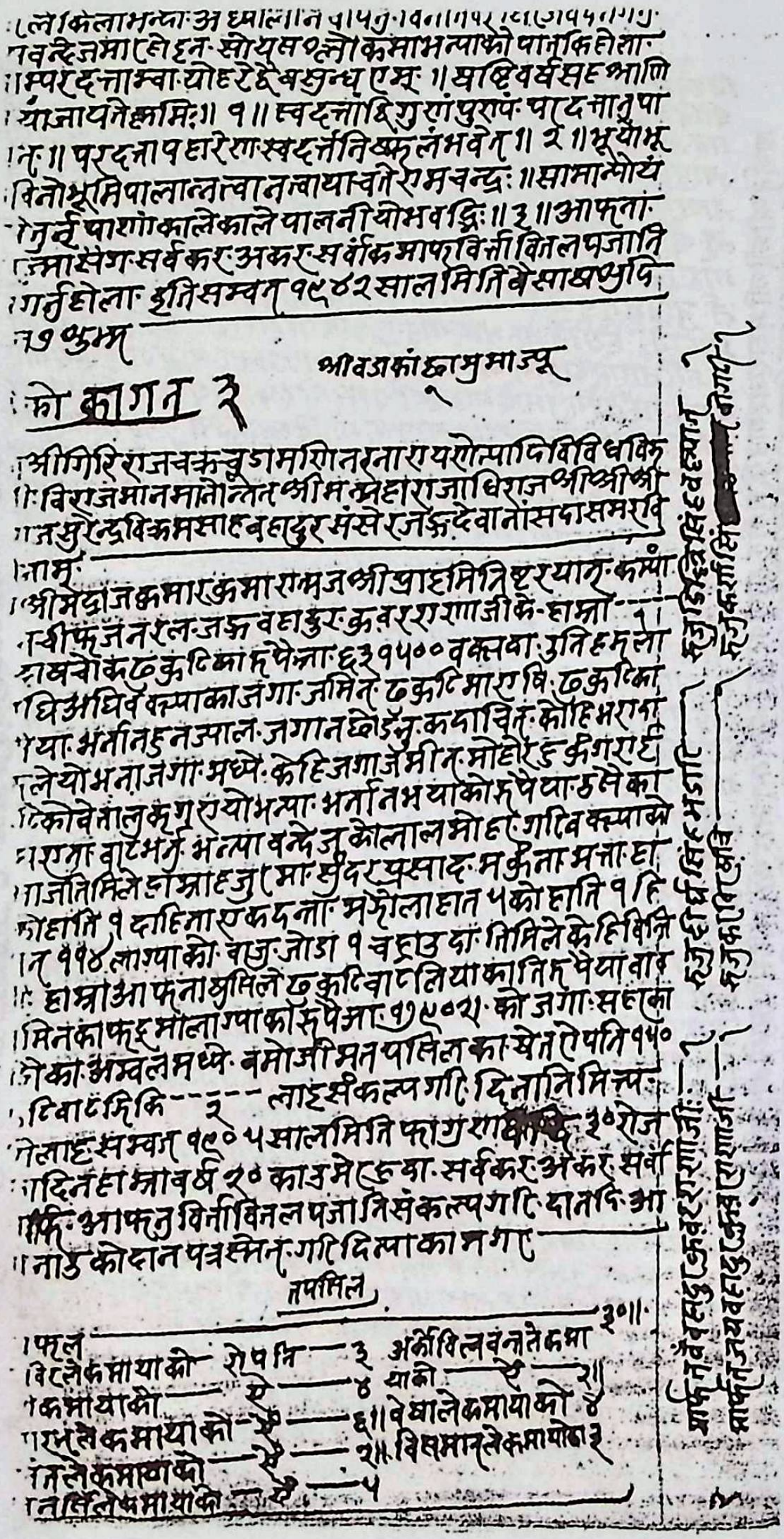

ले किलाभन्या अध्मा [illegible]
नवन्देजमा लेहुन सोयुस [illegible] कसाभन्याको पानकिहोला
म्परदत्ताम्वा योहरेद्वसुन्धराम् ॥ षष्ठिवर्षसहस्राणि
याजायते कृमिः ॥ १ ॥ स्वदत्ताद्विगुणं पुण्यं परदत्तानुपा
लनं ॥ परदत्तापहारेण स्वदत्तं निष्फलं भवेत् ॥ २ ॥ भूयोभू
यो भाविनो भूमिपालान्नत्वा नत्वा याचते रामचन्द्रः ॥ सामान्योयं
धर्मसेतुर्नृपाणां काले काले पालनीयो भवद्भिः ॥ ३ ॥ आफना
ज्मा सेग सर्वकर अकर सर्वाङ्ग माफ विर्ता बिनल पजाति
गर्नु होला इति सम्वत १९४२ साल मिति वैसाष शुदि
७ शुभम्

श्री वडा कांछा मुमाज्यू

को कागत २

श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरु
विराजमानमानोन्नत श्रीमन्महाराजाधिराज श्रीश्रीश्री
सुरेन्द्रविक्रमसाहबहादुर संसेरजङ्गदेवानां सदासमरवि
नाम्

श्रीमेजाजकुमारकुमारात्मज श्री प्राइमिनिष्टर यान्ड कम्यां
श्रीफ जनरल जङ्गबहादुर कुंवर राणाजीके हाम्रो
सम्बोक द ठकुटिका द पेन्ना ६३१५०० वकसवा उति हमलो
घिअघिर्व वस्याका जगा जमिन ठकुटिमा रषि ठकुटिका
या भर्ती नहुनज्याल जगा न छोड्नु कदाचित कोहि भराग
लेयो भन्ना जगा मध्ये कोहि जगा जमीन मोहोर इ कोही गराई
कोवेतालकू गुरयो भन्या भर्ता न भयाको रुपैया ठसेका
रगा वारेभर्ने भन्या वन्देजु कोलाल मोहर गरिव क्स्याको
राजतिमिले हाम्राद्ज्यु मा सुंदरप्रसाद मर्फत मना हा
कोहाति १ दाहिना एकदन्ता मझौला हात ५ को हाति १ हि
न १९४ लाग्याको वज जोडा १ व हाउदा तिमिले केहि बिन्ति
हाम्रा आफना भुसिले ठकुटिवाट लियाका तिरुपैया बाद
मिनका फइ मोल लाग्याको रुपैया ७५०२। को जगा सहको
जेका अम्वल मध्ये बमोजीमन पालिल का षेत ऐ पति १४०
दिवाट हिकि ---२--- लाइ संकल्प गरि दिनानि मिल्या
नेलाइ सम्वत १९०५ साल मिति फाल्गुण [illegible] ३० रोज
गदिन हाम्रा वर्ष २० का उमेरमा सर्वकर अकर सर्वा
ङ्ग आफनु विर्ता बिनल पजाति संकल्प गरि दानादि आ
नाउ को दान पत्र स्मिन गरि दिन्याका म गर

तपसिल

३०॥

फल
विरलैक मायाको रोपनि ---३ अर्कोषिल वन्नतेकमा
कमायाको --- रो ---४ याको --- रो --- २॥
रमलैक मायाको --- रो ---६॥ वेषालेकमायाको ४
गलैकमायाको --- रो ---२॥ विसमानलेकमायाको २
तलैकमायाको --- रो --- ५
तलैकमायाको --- रो

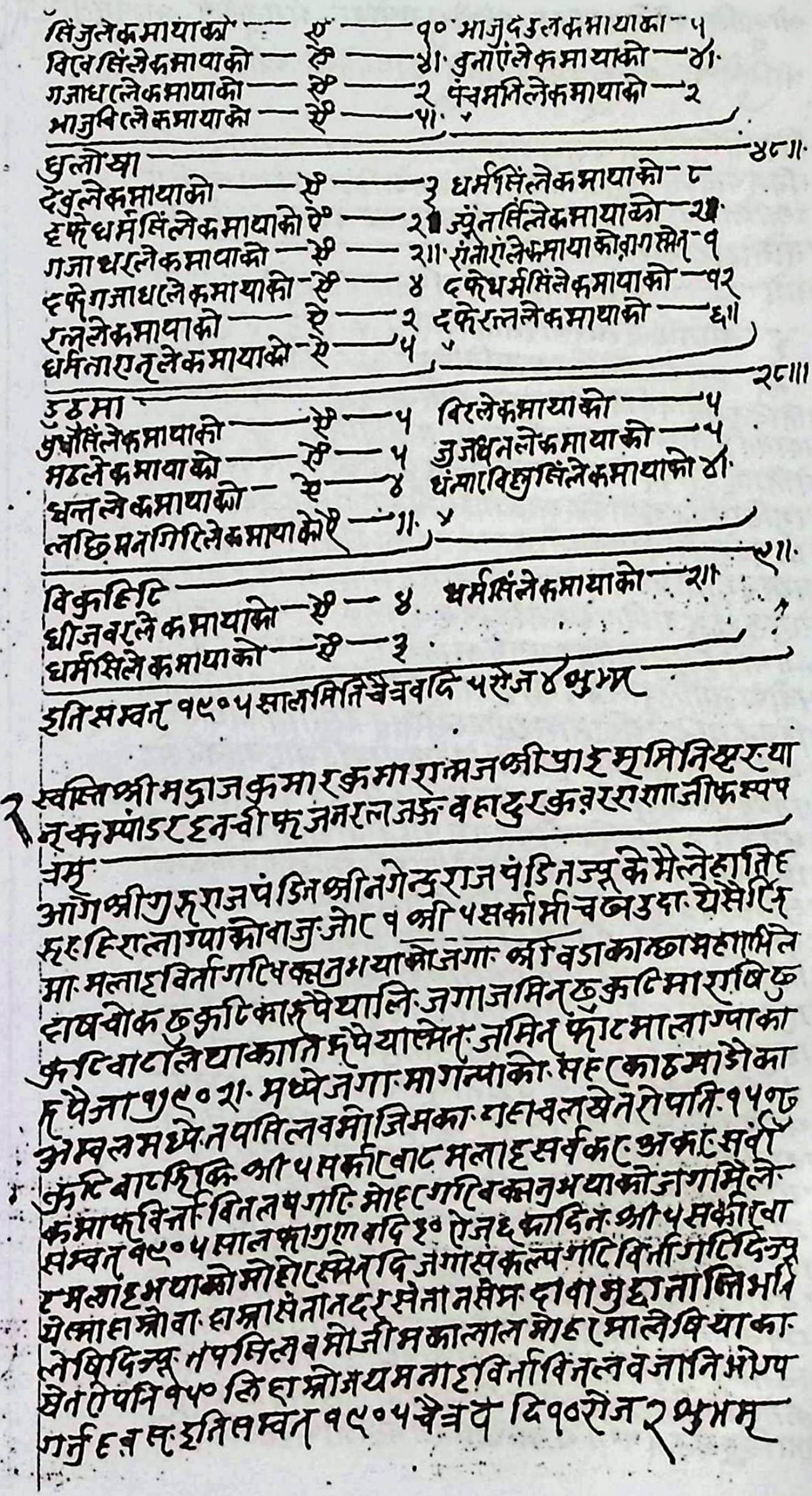

सिंजुलेकमायाको	ऐ	१०	भाजुदउलकमायाको	५
विरेसिंलेकमायाको	ऐ	४।	कुनाएंलेकमायाको	४।
गजाधलेकमायाको	ऐ	२	पंचमतिलेकमायाको	२
भाजुचिलेकमायाको	ऐ	५।		

४८॥

धुलोषा

देवुलेकमायाको	ऐ	३	धर्मसिंलेकमायाको	८
दफेधर्मसिंलेकमायाको	ऐ	२।	जंगुतसिंलेकमायाको	४।
गजाधरलेकमायाको	ऐ	२॥	रंतोएंलेकमायाकोशागस्मेत	१
दफेगजाधलेकमायाको	ऐ	४	दफेधर्मसिंलेकमायाको	१२
रत्नलेकमायाको	ऐ	२	दफेरत्नलेकमायाको	६॥
धर्मनारएनलेकमायाको	ऐ	५		

२८।।।

उठमा

कुंभौसिंलेकमायाको	ऐ	५	विरलेकमायाको	५
मठलेकमायाको	ऐ	५	जुजधनलेकमायाको	५
धन्तलेकमायाको	ऐ	४	धंमाविसुसिंलेकमायाको	४।
लछिमनगिरिलेकमायाको	ऐ	॥		

२१।

विकुहिटि

धीजवरलेकमायाको	ऐ	४	धर्मसिंलेकमायाको	२॥
धर्मसिलेकमायाको	ऐ	३		

इति सम्वत् १९०५ साल मिति चैत्र वदि ५ रोज ४ शुभम्

२ स्वस्तिश्रीमहाराजकुमारकुमारात्मजश्रीप्राइमिनिस्टरया
न्डकमांडरइनचीफजनरलजङ्गबहादुरकुंवरराणाजीफस्यप
नम्

आगेश्रीगुरुराजपंडितश्रीनगेन्द्रराजपंडितज्यूकेमेल्लेहातिह
रुहहिरालाग्याकोवाजुजोट १ श्री ५ सर्कामीचलेउदा येसैरि
माः मलाइविर्तागरिबक्सनुभयाकोजगाः श्री वडाकान्छामहाभिले
दाषवोकछुकुटिकारुपैयालि जगाजमिनछुकुटिमाराषिकु
कुल्वाटलियाकाति रुपैयास्मेत जमिन फांटमालाग्याका
रुपैयां १९०२। मध्ये जगा मागन्याको सहर काठमाडौंका
अम्वलमध्ये नपातिलवमोजिमका महावलखेतरोपनि १५ कु
कुटिबाटहिकि श्री ५ सर्कारबाट मलाइ सर्वकर अकर सर्वां
कमाफविर्ता वितलपगरि मोहरगरिबक्सनुभयाकोजगामिले
सम्वत् १९०५ साल फाल्गुण वदि १० रोज ६ का दिन श्री ५ सर्कारबा
र मलाइ भयाको मोहोरस्मेत दि जगासकलस्मेत गरि विर्तागरिदिन्छु
येस्मा हाम्रो वा हाम्रा सेतानदर सेतानसँग दावा मुद्दा नालिभारे
लेषिदिन्छु नपनिलवमोजीमकालाल मोहरमा लेखियाका
खेतरोपनि १५० ठहराया अयमनाइविर्तावितलव जानि भोग्य
गर्नु इति सं इति सम्वत् १९०५ चैत्र व दि १० रोज २ शुभम्

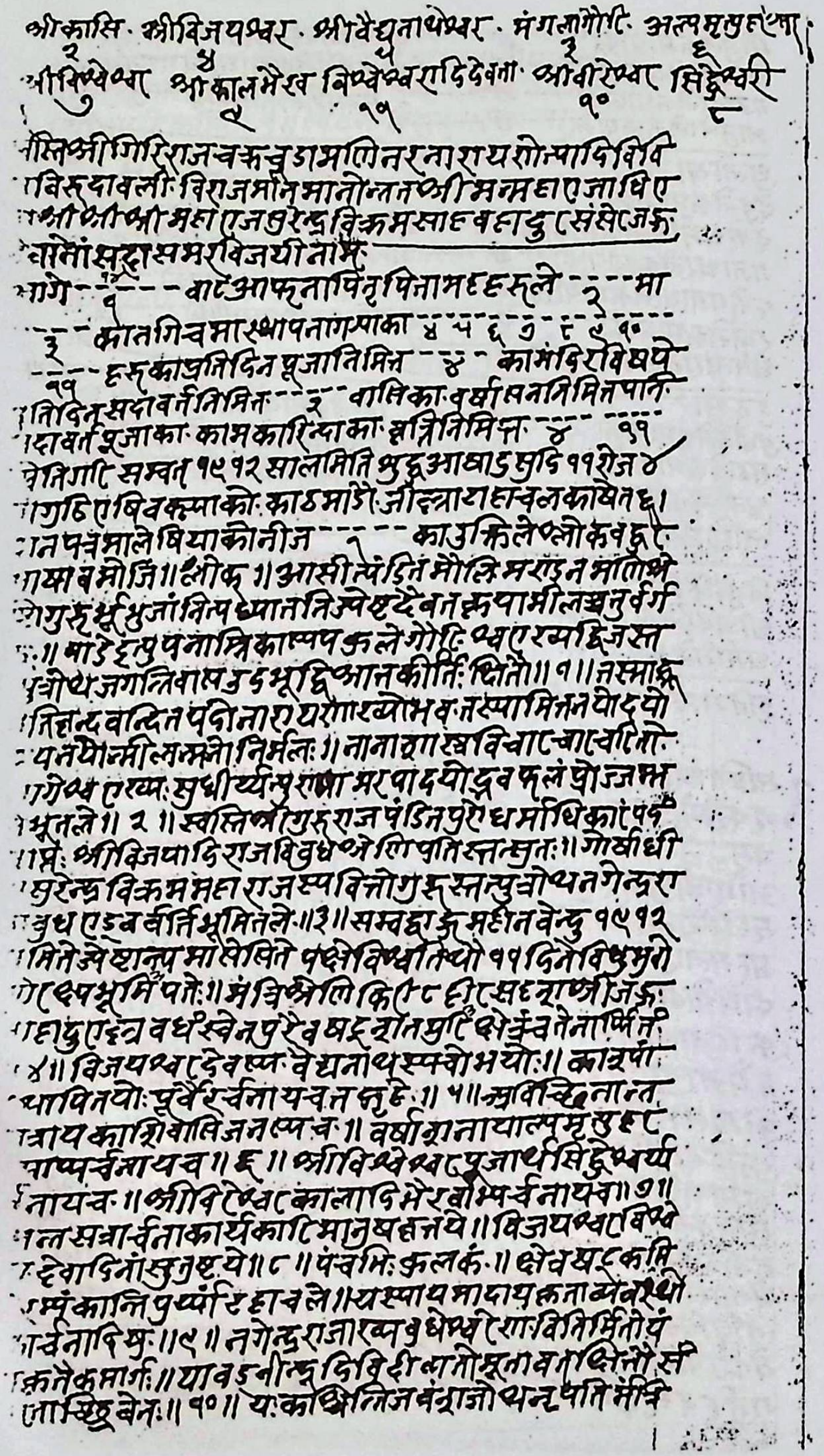

श्रीकाशि · श्रीविजयश्वर · श्रीवैद्यनाथेश्वर · मंगलागौरि · अन्नपूर्णा
२ ४ ५ ३ ६
श्रीविश्वेश्वर श्रीकालभैरव निध्वेश्वरादिदेवगण · श्रीवीरेश्वर सिद्धेश्वरी
७ ९ ११ १० ८

स्तिश्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविवि
विरुदावली विराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिरा
श्रीश्रीश्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहबहादुरसम्सेरजङ्ग
वानांसदासमरविजयीनाम्
ागे ---१--- बाटआफ्नापितृपितामहहरूले ---२--- मा
---३--- कोतगिचमास्थापनागर्याका ४ ५ ६ ७ ८ ९ १०
---११--- हरूकाप्रतिदिनपूजानिमित्त ---४--- कामंदिरविषये
तिदिनसदावर्तनिमित्त ---२--- वालिका·वर्षाशननिमित्तपाति
दावर्तपूजाका·कामकारिन्दाका·वृत्तिनिमित्त ---४--- ---११
तिगरि सम्वत १९१२ सालमिति शुद्ध आषाढ सुदि ११ रोज ४
गुठि एबिवक्स्याको·काठमाडौ·जौल्ल्यायाहाबलकायेतछ।
नपत्रमालेषियाकोनीज ---२--- काउकिलेश्लोकपछ
ाषाबमोजि ।। श्लोक ।। आसीत्स्वैडिनमौलिमराडनमातिभे
गुरुर्भूभुजांनित्यध्याननिष्ठेष्टदेवतद्रूपामीलक्षनुवर्ग
।। पाडेइत्युपनाम्निकाश्यपकुलेगोरि·श्वएरत्नद्विजस्त
श्चोथजगत्त्रिवासतुङ्गभूद्विख्यातकीर्तिः क्षितौ ।। १ ।। तस्माद्भू
तिनृपवन्दितपदोनारायणोरव्योभव·तस्यामितनयोदयो
पतयोत्मीलम्भो निर्मलः ।। नानाशास्त्रविचारचारुचरितो·
गोध्यएरत्नः सुधीर्यस्सुरापामरपादपोद्भवफलंप्रोज्जम्भ
भूतले ।। २ ।। स्वस्तिश्रीगुरुराजपंडितपुरेधर्माधिकारेपदं
प्तः श्रीविजयादिराजविबुधेअेलिपातिस्तत्सुतः ।। गोर्वाधी
सुरेन्द्रविक्रममल्लराजस्यविज्ञोगुरुस्तत्सुतोप्यनगेन्द्रए
बुधएङ्ववर्त्तिभूमितले ।।३।। सम्वद्द्वाङ्कमहीनवेन्दु १९१२
मितेज्येष्ठान्तमासेसिते पक्षेविष्णुतिथौ ११ दिनेविधुभवो
गेरत्नभूमिपतेः ।। मंत्रिश्रीलिकि(८ हौसेदृष्टाज्जीजङ्ग
हादुरएहत्रवधीस्वेनपुरैवषड्वीतमुरि श्रेङ्ग्वतेनार्पितं
४।। विजयश्वरदेवस्य·वैद्यनाथस्यचोभयोः ।। काशीपा
पापितयोः पूर्वैरर्चनायचतन्मुठे ।। ५ ।। श्राविच्छिन्नान्त
त्रायकाशिवासिजनस्यच ।। वर्षाशनायान्नपूर्ण
नाप्यर्चनायच ।। ६ ।। श्रीविश्वेश्वरपूजार्थसिद्धेश्वर्य
नायच ।। श्रीवीरेश्वरकालादिभैरवोभ्यर्चनायच ।। ७ ।।
न्नसत्रार्चनाकार्यकारिमानुषहेतवे ।। विजयश्वरविश्व
देवादिनांसुतुष्टये ।। ८ ।। पंचभिः कुलकं ।। क्षेत्रषट्कमि
म्मंकान्तिपुर्य्यांरिहाबले ।। यस्याथमादायकृतान्येवरथो
र्चनादिषु ।। ९ ।। नगेन्द्रराजास्यबुधेभ्यरत्नविनिर्मितोयं
क्रनेकमार्गः ।। यावन्नीन्द्रदिविदीनगोमूलावनौ क्षितौ सं
ताच्छिद्रवेनः ।। १० ।। यः कोपितनिजवंशजोथन्यपातिमंति

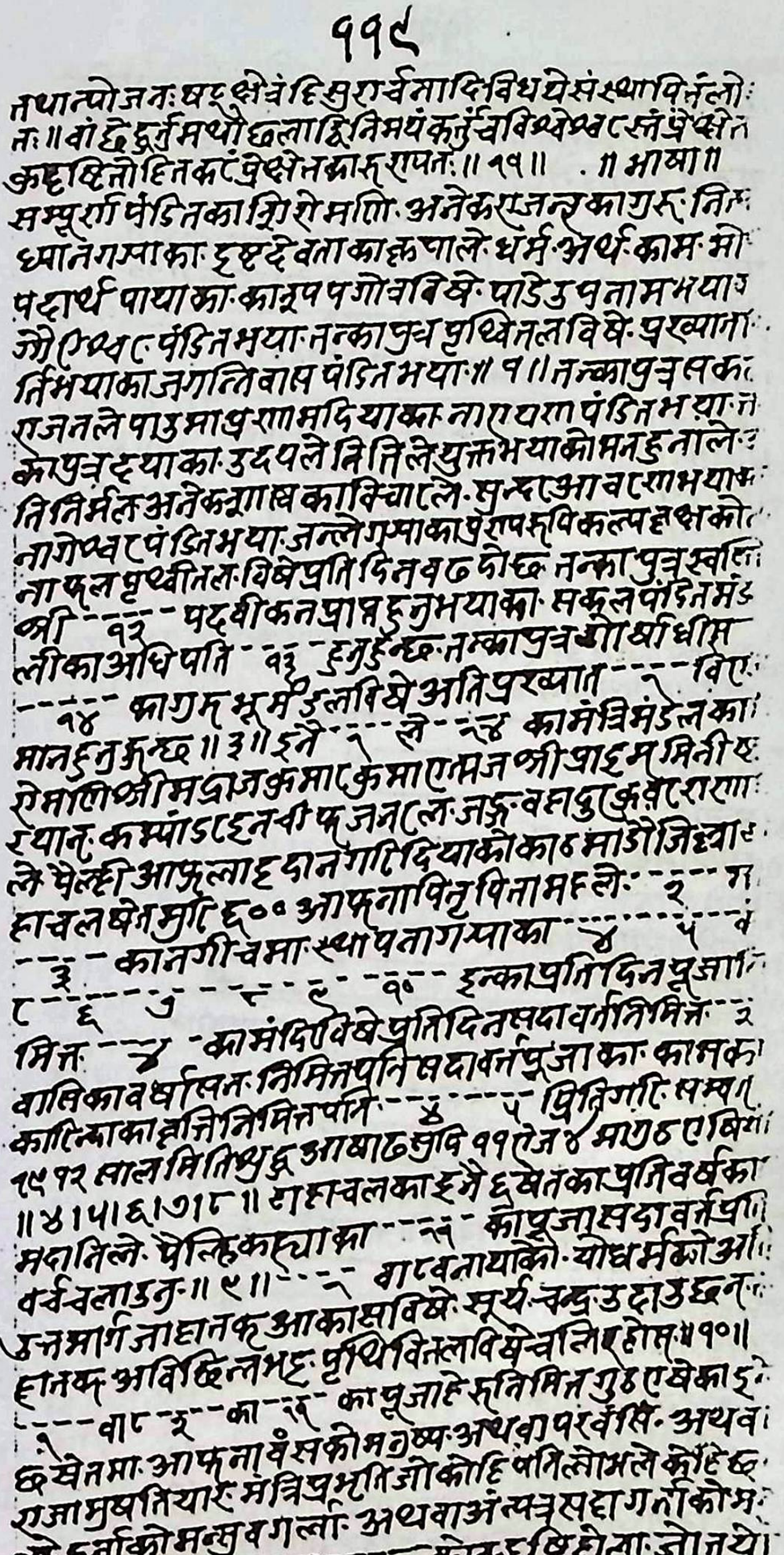

११९

तथात्पोजनः षट् क्षेत्रं हि सुराचैत्यादिविधये संस्थापितं लो
नः ॥ वां छेद्दुर्जमथो छलाद्दि निमयं कर्तुं च विध्वेष्य रत्नं प्रेक्षेत
कद्दष्टितो हितकं प्रेक्षेत ब्रह्मराक्षसः ॥ १९ ॥ . ॥ भाषा ॥
सम्पूर्ण पंडितका शिरोमणि · अनेक राजन्का गुरु · नि
ध्यान गर्याका · इष्टदेवताका कृपाले · धर्म · अर्थ · काम · मो
पदार्थ पायाका · [illegible] विषे · पाडे उपनाम भयाउ
जो [illegible] पंडित भया · तन्का पुत्र पृथ्वितल विषे · प्रख्याता
ति भयाका जगत्ति वास पंडित भया ॥ १ ॥ तन्का पुत्र [illegible]
राजनले पाउ माथ्र राखि दियाका · [illegible] पंडित भया · त
का पुत्र दयाका · उदयले तितिले युक्त भयाको मनहुनाले ·
तितिर्मल अनेक शास्त्रका [illegible] · सुन्दर आचरण भयाका
नागेश्वर पंडित भया · जन्ले [illegible] विकल्प [illegible] को
नाफल पृथ्वीतल विषे प्रति दिन बढ्दो छ · तन्का पुत्र [illegible]
[illegible] --- १२ --- पदवी कन प्राप्त हुनु भयाका · सकल पंडित मं
लीका अधिपति --- १३ --- हुनुहुन्छ · तन्का पुत्र [illegible]
--- १४ --- [illegible] भूमंडल विषे अति प्रख्यात --- [illegible]
--- १४ --- [illegible] मंत्रिमंडलका
मान हुनुहुन्छ ॥ ३ ॥ इनै --- ले --- १४ --- [illegible]
[illegible] श्री ३ महाराजकुमार [illegible] जंग [illegible]
[illegible] दिन [illegible] जङ्ग वहादुर [illegible] राणा
[illegible] कम्याण्डर इन चीफ जनरलले · [illegible]
ले [illegible] आफ्नालाई दान गरि दियाको [illegible] जिल्ला
[illegible] आफ्ना पितृ पितामहले · --- २ --- [illegible]
[illegible] ६०० आफ्ना पितृ पितामहले --- ४ --- ५ --- [illegible]
--- ३ --- कानगी च मास्थापना गर्याका --- ४ --- ५ ---
८ --- ६ --- ७ --- ८ --- ९ --- १० --- इन्का प्रति दिन पूजा
मित --- ४ --- का मंदिर विषे प्रतिदिन सदावर्त निमित्त --- २
वालिका वर्षासन निमित्त पनि सदावर्त पूजा का · [illegible]
कालिकाका [illegible] निमित्त पनि --- ४ --- ५ --- [illegible]
[illegible] आषाढ वदि ११ रोज ४ [illegible]
१९१२ साल मिति शुद्ध आषाढ [illegible] प्रति वर्षका
॥ ४ । ५ । ६ । ७ । ८ ॥ [illegible] पूजा सदावर्त प्र
[illegible] पेल्हि [illegible] --- २ --- [illegible] यो धर्म [illegible]
वर्ष चलाउनु ॥ ९ ॥ --- २ --- [illegible] सूर्य चन्द्र उदाउछन
[illegible] मार्ग जाहानक आकाश विषे पृथिवितल विषे [illegible] ॥ १० ॥
[illegible] अविच्छिन्न [illegible] पूजा [illegible] निमित्त [illegible]
--- वा --- ४ --- का --- २ --- का पूजा [illegible] अथवा परवंसि · अथवा
[illegible] आफ्ना वंसको [illegible] · अथवा परवंसि · अथवा
छ खेतमा · आफ्ना वंसको [illegible] जो कोहि [illegible] कोहि छ
राजा भुपति [illegible] मंत्रिप्रभृति जो कोहि [illegible]
ले · [illegible] अथवा अन्य [illegible] जो नये ।
[illegible] --- ७ --- [illegible]

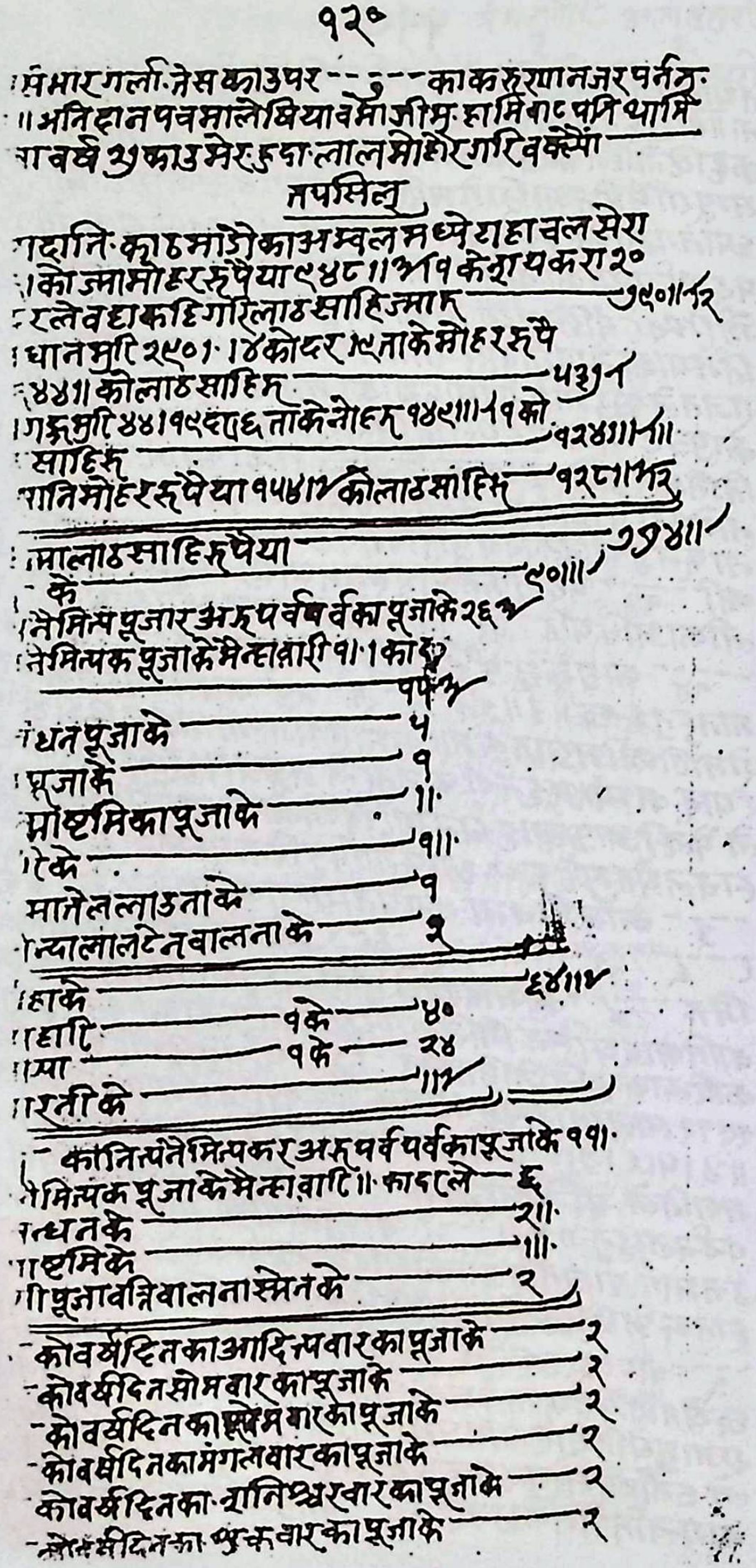

१२०

संभार गर्‍या नेस काउपर --- काक रुपा नजर पर्न्या
॥ भनि हान पच माले षियाव मोजीम हामि बाट पनि थामि
ा वर्ष ३ को काउ भेर रुपा लाल मोहोर गरि बक्स्यौं

तपसिल्

ाहानि काठमाडौंका अम्वल मध्ये राहा चल सेरा
ाको ज्मा मोहर रुपैया ९४८॥ ७१ केशा यकरा २०
रले वद्दा कट्टि गरिलाठ साहिज्मा — ३९०॥८२
धान मुरि २९०।१४ को दर ९ ताके मोहर रुपै
४४॥ को लाठ साहिज — ५३।८
ाग रुमुरि ४४।१९ दाध ताके मोहर १४९॥।१ को — १२४॥।॥
साहिज
ाति मोहर रुपैया १५४।७ को लाठ साहिज — १२८।८२
— ३९४॥
ाला लाठ साहिज रुपैया — ९०॥
के
ानैमित्य पूजार अरु पर्व पर्व का पूजा के २६७
ानैमित्यक पूजा के मैन्हावारी १।१ का ६७
— १५७
धन पूजा के — ५
पूजा के — १
ष्टमिका पूजा के — ॥
ाके — १॥
मागेलला उनाके — १
न्यालालटेन वाल्लना के — २
— ६४॥७
हाके — १ के — ४०
हारि — १ के — २४
मा — ॥७
रती के
कानित्य नैमित्यक र अरु पर्व पर्व का पूजा के ११।
ैमित्यक पूजा के मैन्हावारि ॥ का दले — ६
धन के — २॥
ष्टमि के — ॥।
ापूजा वत्ति वाल्लना स्नान के — २
कोवर्षदिनका आदित्यवार का पूजा के — २
कोवर्षदिन सोमवार का पूजा के — २
कोवर्षदिनका [illegible] वार का पूजा के — २
कोवर्षदिनका मंगलवार का पूजा के — २
कोवर्षदिनका शनिश्चरवार का पूजा के — २
कोवर्षदिनका शुक्रवार का पूजा के — २

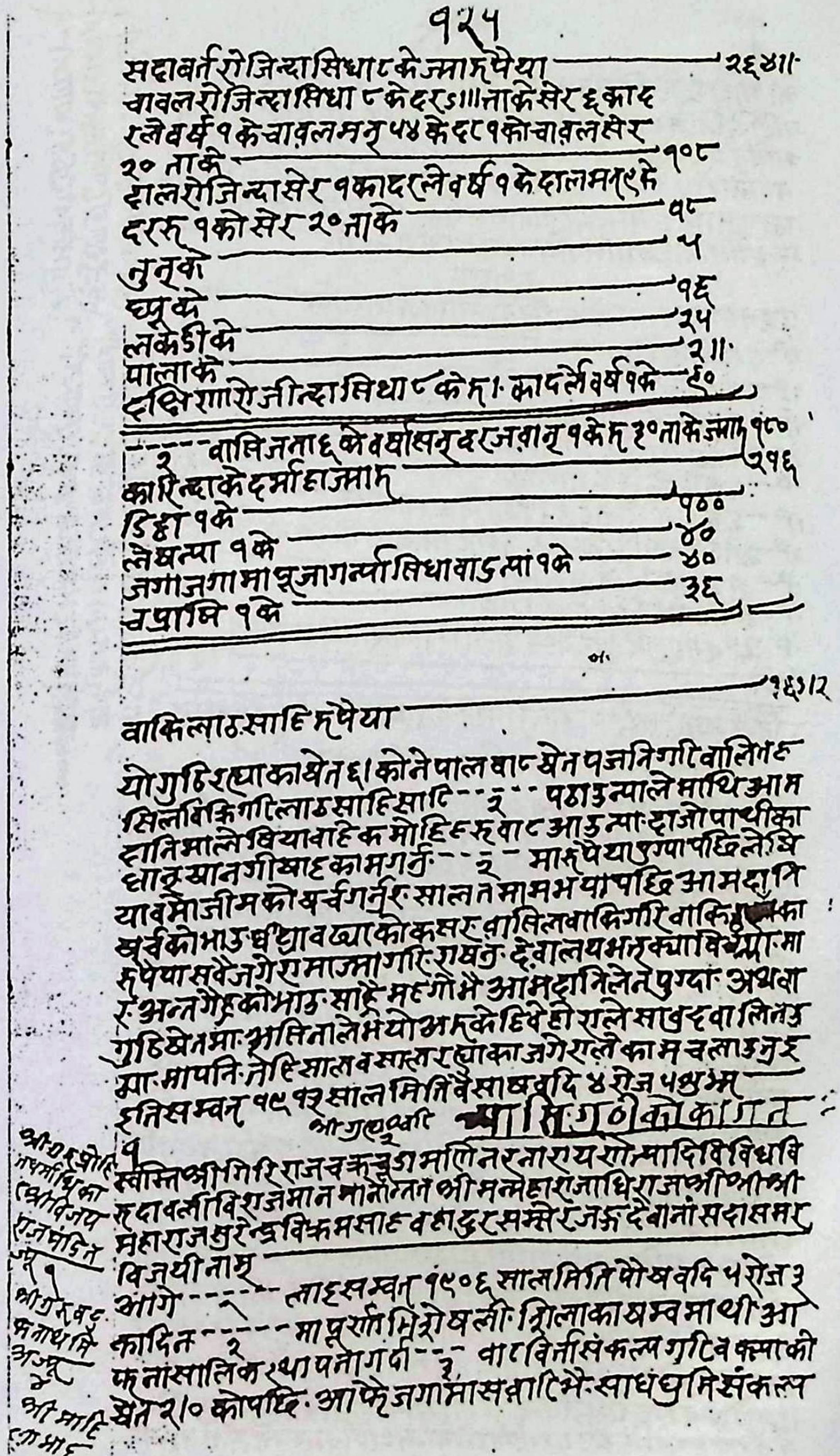

१२५

सदावर्त रोजिन्दा सिधा ८ के ज्मा रुपैया —— २६४।।
चावल रोजिन्दा सिधा ८ के दर ऽ।।। ताके सेर ६ का द
रले वर्ष १ के चावल मरु ५४ के दर १ को चावल सेर
२० ताके —— १०८
दाल रोजिन्दा सेर १ का दरले वर्ष १ के दाल मरु ९ के
दर रु १ को सेर २० ताके —— १८
नुनके —— ५
घ्युके —— १६
लकडीके —— २५
पालाके —— २।।
दक्षिणा रोजीन्दा सिधा ८ के रु। का दरले वर्ष १ के —— ९०
--२-- वालिजनाद के वर्षासन दर जवानु १ के रु २० ताके ज्मा रु —— १८०
कारिन्दाके दर्माहा ज्मा रु —— २१६
डिठा १ के —— १००
लेखन्या १ के —— ४०
जगाजगामा पूजा गर्न्या सिधा वाड्न्या १ के —— ४०
नप्राप्ति १ के —— ३६

—— ६६०।।

वाकि लाठ साहि रुपैया

यो गुठि रह्याका षेत द्वा को नेपाल वार षेत पजनि गरि वालिरु
सिल बिक्रि गरि लाठ साहि सारि --२-- पठाउन्याले माथि आम
दानि माले बियावाहेक मोहिन्हरु वार आउन्या दाजो पाथीका
धानु षानगी बाहेक काम गर्नु --२-- मा रुपैया एग्घा पछि लेषि
याव मौजीमको षर्च गर्नु र साल तमाम भया पछि आमदानि
षर्चको भाउ घटि बढ्याको कसर वालि तलवाकि गरि वाकि [illegible]का
रुपैया सवै जगेरामा ज्मा गरि राषनु देवालय भत्क्या बिग्र्यामा
र अन्त गैह्रको भाउ साहे महंगो भै आमदानिले न पुग्दा अथवा
गुठि षेतमा आपति नाले भै यो अरु केहि वेहोराले साउद वा लिनउ
मा मापति नेहि साल व साल रह्याका जगेराले काम चलाउनु र
इतिसम्वत् १९१२ साल मिति वैसाष वदि ४ रोज ५ शुभम्

आ गुरुज्यू

भारसिंगठीको कागत

श्री ५ [illegible]
धर्माधिका
श्री विजय
राज पंडित
ज्यू
१
श्री गुरु बद
मनाथ मि
श्र ज्यू
५
श्री माहि
ला भाई

१
स्वस्ति श्री गिरिराज चक्र चूडामणि नरनारायणेत्यादि विविध वि
रुदावली विराजमान मानोन्नत श्री मन्महाराजाधिराज श्री श्री श्री
महाराज सुरेन्द्र विक्रम साह बहादुर सम्सेर जङ्ग देवानां सदा समर
विजयीनाम्
आगे ---- लाइ सम्वत् १९०६ साल मिति पोष वदि ५ रोज ३
कादिन --२---- मा पूर्णागिरि षली टिलाका षम्व माथी आ
रुनासालिक र थापनी गर्दा --३-- वार विर्ता संकल्प गरि वक्स्याको
षेत २।० को पछि· आफ्नु जगामा सन्नाटि भै· साधु भूमि संकल्प

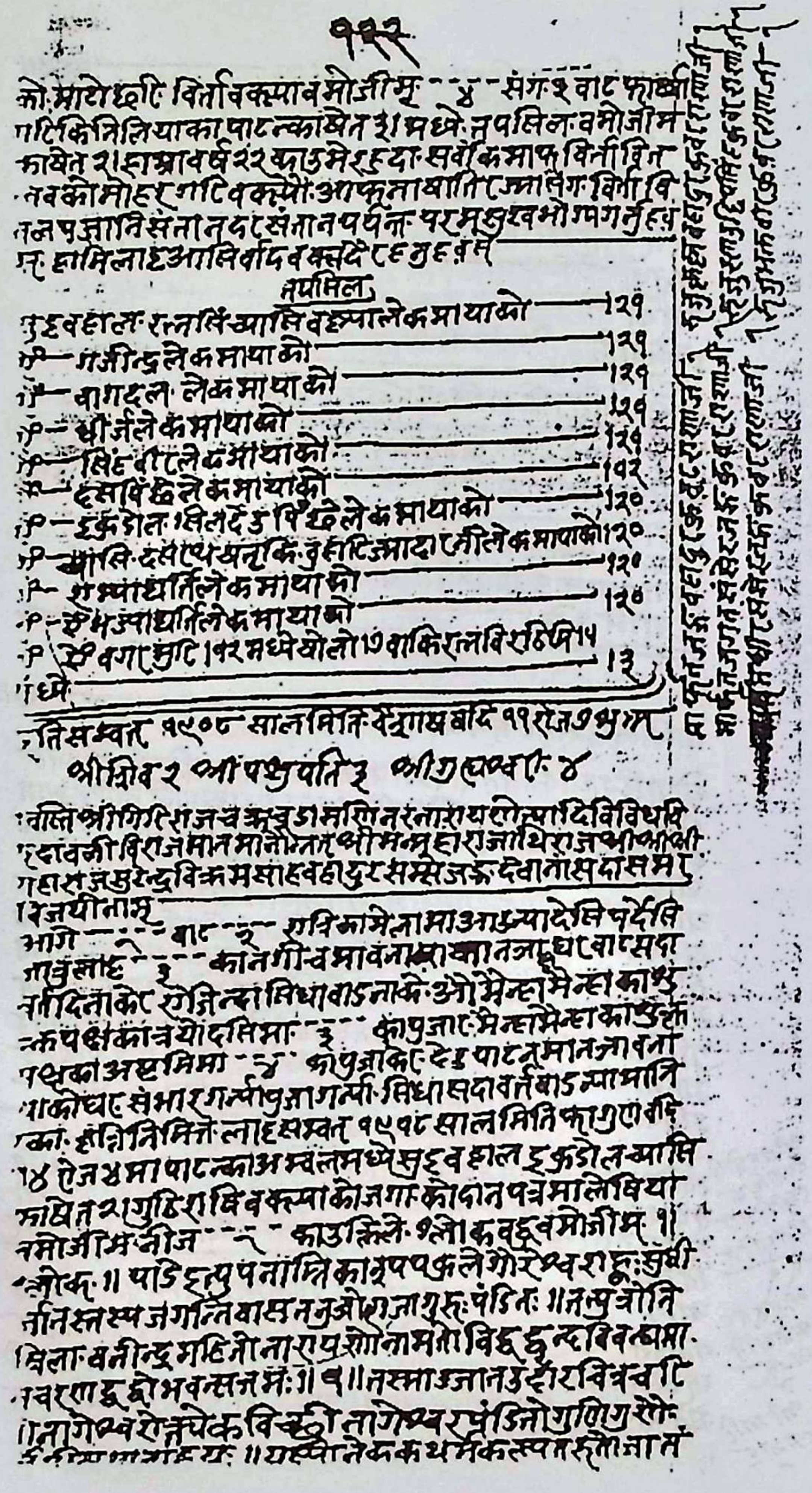

१२२

को मायो छाडि विर्ता बक्स्या बमोजिम मु — ४ — संग २ वाट फाल्गु
न दिकि तिलियाका पाटन्का खेत ३। मध्ये तपसिल बमोजिम
का खेत २। साम्रावर्ष २२ फाउ मेरु हुदा सर्वाङ्क माफ विर्ता ब्रि
तबको मोहर गरि बक्स्यौं आफ्ना खाति ज्मा लगाई विर्ता वि
त्ल पुत्रा पौत्रादि संतान दर संतान पर्यन्त परम सुखभोग गर्नु ईति
स्र हामिलाई आसिर्वाद बक्सदै रहनु हस्

तपसिल

गुह्येश्वर हाल रत्नसिं आलि बहस्पाले कमायाको — ।२१
ऐ — गजीन्द्रले कमायाको — ।२१
ऐ — वागदल लेकमायाको — ।२१
ऐ — धौजेले कमायाको — ।२१
ऐ — सिंहवीरले कमायाको — ।२१
ऐ — हसिछेले कमायाको — ।१२
ऐ — इकुडोल खिलर्दे उपिच्छेले कमायाको — ।२०
ऐ — आलि दसध्येयनाकि वुहाङि आदा जीतले कमायाको ।२०
ऐ — शम्भु थापाले कमायाको — ।२०
ऐ — भैरव थापाले कमायाको — ।२०
ऐ वगर सुर्ति ।१२ मध्ये खेतो ७ बाकि रतलविरहेछि ।५ — ।३
ध्ये

ति सम्वत् १९०८ साल मिति वैशाख वदि ११ रोज ७ शुभम्

श्रीशिव २ श्री पशुपति ३ श्रीगुह्येश्वरी ४

सा फर्नेजङ्ग बहादुर कुँवर राणाजी १ साजु कृष्ण बहादुर कुँवर राणाजी १
मा फर्नेल जगतसंसेर जङ्ग कुँवर राणाजी १ साजु रणउद्दीपसिंह कुँवर राणाजी १
धीरसंसेर जङ्ग कुँवर राणाजी १ साजु भक्तबीर कुँवर राणाजी १

स्वस्ति श्री गिरिराज चक्र चूडामणि नरनारायणेत्यादि विविध वि
रुदावली विराजमान मानोन्नत श्री मन्महाराजाधिराज श्री श्री श्री
महाराज सुरेन्द्र विक्रम साह वहादुर सम्सेर जङ्ग देवानाम् सदा सम
र विजयीनाम्
भागे — २ — बाट — २ — रविमासे तामा आउन्या देखि पर्देति
गाउँलाई — ३ — कानगीन्व मावनाम्राका तनखा घटवाट सदा
वर्तादिनाको रोजिन्दा सिधावाड नाके ओ भैन्हा भैन्हा काशु
क्लपक्षका त्रयोदसिमा — ३ — कापुजा भैन्हा भैन्हा काकृष्ण
पक्षका अष्टमिमा — ४ — कापुजाकि देउ पाटनमा तनखा वना
याको घट सेभार गर्न्या पुजागर्न्या सिधा सदावर्त वाड न्या माथि
का हजुरिनि मिति लाई सम्वत् १९१८ साल मिति फाल्गुण वदि
१४ रोज ४ मा पाटन्का अम्वलमध्ये सुह्येव हाल इकुडोल आसि
का खेत २ गुठि राखि बक्स्याको जगा कोदान पत्रमा लेखिया
बमोजिम बीज — २ — काउत्तिले ७ श्लोक वहु बमोजिम ॥
श्लोक ॥ पाडिहृतु पनाम्नि का वृष पक्ष ले गोरेश्वर हुः सुधी
नीनस्तस्य जगत्ति वास नजुओराजा गुरुः पंडितः ॥ तस्य त्रोति
क्षिला वनीन्दु महिनो नारायण शोत्तमी तो विदु हुन्दाविवस्मा
वरगा ह्न द्रोभवन्सज मः ॥ १ ॥ तस्मात्ज्जानउदार विश्वव
॥ नागेश्वर रोज्ञ्चैक विक्रिते नागेश्वर पूँजिनो गुणिग सो
॥ यस्मीनेकक धर्मकस्यमहतोता मे

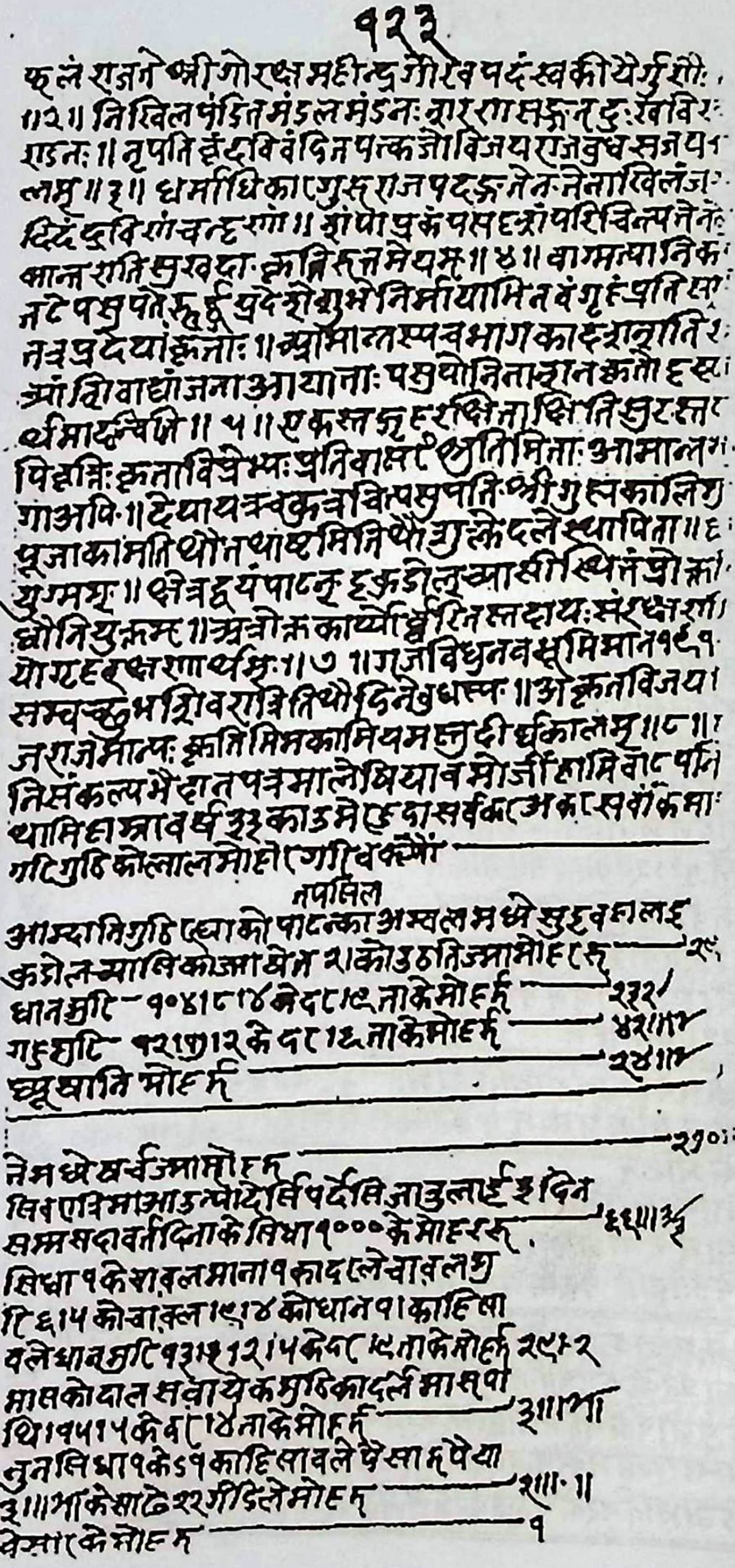

१२३

फलं राजते श्रीगोरक्षमहीन्द्रगौरवपदं स्वकीयैर्गुणैः ।
॥२॥ निखिलपंडितमंडलमंडनः शरणसङ्गतदुःखविदा-
रणः ॥ नृपतिहृद्रविवंदितपत्कजो विजयराजबुधस्तजय
त्यम् ॥३॥ धर्माधिकारगुरुराजपदङ्गतेन तेनाखिलज्ञ-
प्तिदं द्वविशांचन्द्रसंगो ॥ शंपोप्रकंपसद्मांपरिचिन्त्यतेनं
मानशांतिसुखदाःकृतिरत्नमेषम् ॥४॥ वाग्मत्यानिक-
नटे पशुपतेरुद्रप्रदेशे शुभे निर्मीयाभिनवं गृहं प्रतिसा-
नत्रप्रदेयांकृताः ॥ ग्रामाद्गत्स्यवभागकाद्ग्रानतिर-
ग्रां शिवाद्यांजना आयाताः पशुपोनितास्थानकृतो द्रस-
र्थमाद्दन्विधि ॥५॥ एकस्तत्रहरक्षितास्थितिसुरस्तर
पिट्टाग्निः कृताविप्रेभ्यः प्रतिवासरं स्थितिमिताः आमालग-
णाअपि ॥ द्वियायस्वकुलविपसुपति श्रीगुरुकालिर
पूजाकामति थोनथाप्समिति पैगुरुकेदले स्थापिता ॥६
युग्मम् ॥ क्षेत्रद्वयं पाटनद्रङ्गडोलु आसीत्स्थितं ग्रोक्ता
श्रोनियुक्तम् ॥ अत्रोक्तकार्य्ये भूरिरितिस्तदायः संरक्षणा
योग्यदरक्षणार्थम्भृः ॥७॥ गजविधुनवभूमिमाने १९१
सम्वत्सरे भाद्रेशिवरात्रितिथौ दिने बुधस्य ॥ ओ कृतविजय
जराजेनास्य कृतिमिमकामियमस्तु दीर्घकालम् ॥८॥
निसंकल्प भै दात पत्र माले पियाव मोर्जी हामिबाट पनि
थामिदिया वर्ष ३२ का उमेरदा सर्वकिजे अकर सवांकमा
नटिगुठिकोलाल मोहोर गोविंदको ———

तपसिल

आम्दानि गुठि ध्याको पाटनका अम्बल मध्ये सुरुबमलाई
कुठेतन्यालिको आयेम रोकोउठति जम्मा मोहर रू ——— २०
धानमुरि — १०४।८।४ केदर १८ नाके मोहर रू ——— २३२
गहुँघरि ४२।१।२ के दर १८ नाके मोहर रू ——— ४२।।।
घ्यूमानि मोहर रू ——— २४।।

——— २१०

नेमधे खर्च जम्मा मोहर रू ———
शिवरात्रिमा आउन्यालाई पर्दोलिजाउनलाई ३ दिन
सम्म सदावर्त दिनाके सिधा १००० के मोहर रू ——— ६६।।।
सिधा १ के चावल माना १ का दरले चावल मुरि
८।६।५ को चावल १९।४ को धान ९। काहिसा
वले धानमुरि १३।१।२।५ के दर १८ नाके मोहर २८।२
मासको दाल सवा ये कमुरिका दरले मासमुरि
१।४।५ के दर १४ नाके मोहर रू ——— ३।।।
नुनसिधा १ के ऽ१ काहिसावले पैसा ८ पैसा
३।।।भाके साढे ३२ गंडिले मोहर रू ——— २।।।
पेसा ८ के मोहर रू ——— १

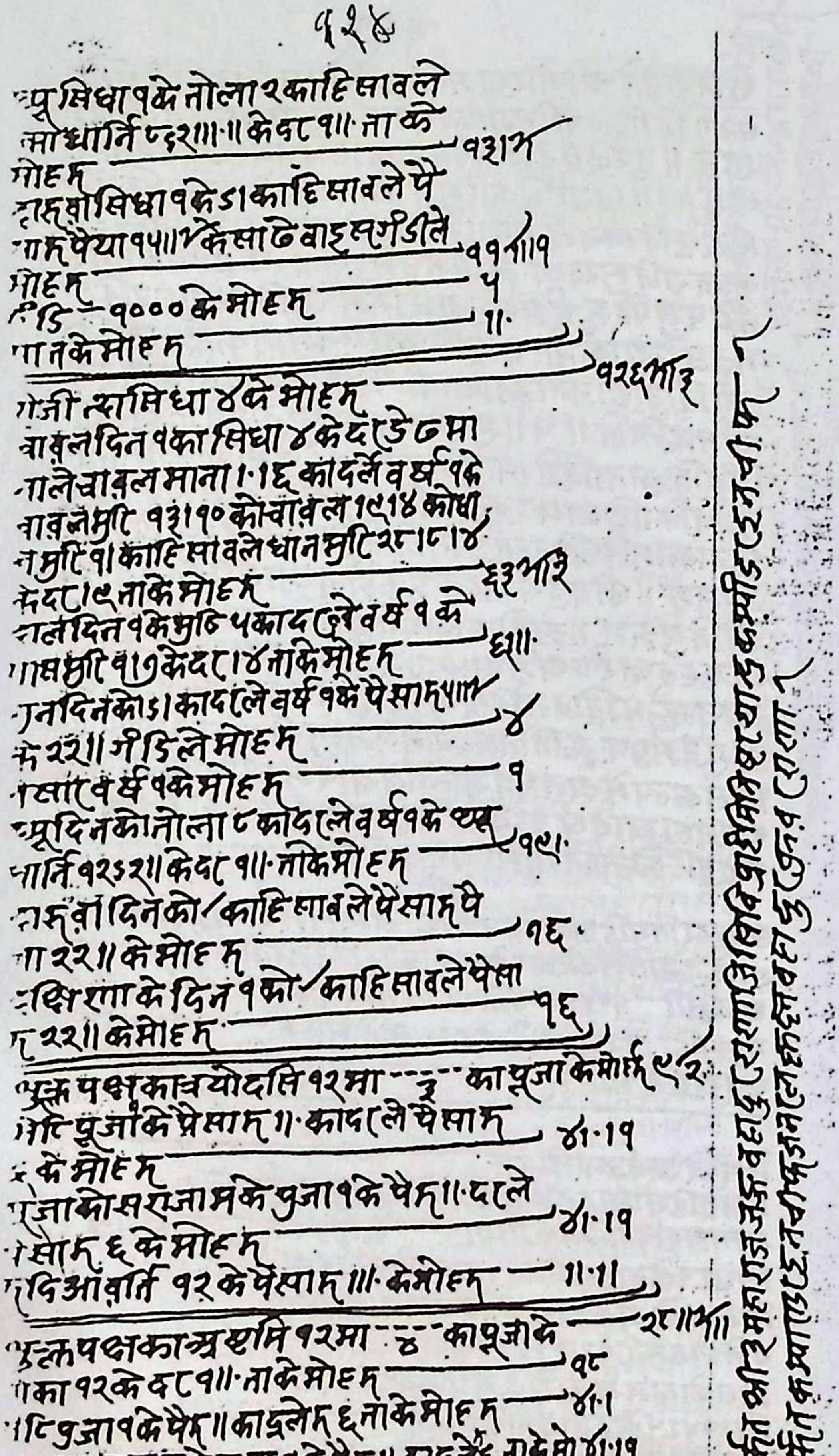

१२४

पू सिधा १ के तोला २ का हिसावले
सो धार्नि ८६२॥।॥ के दर १॥· ना के — १३।४
मोहर
दाहकाको सिधा १ के ऽ। का हिसावले पै
गाहक पैया १५॥। के साढे वाइस गंडाले — ११।।१
मोहर — ५
डि — १००० के मोहर — ॥·
गात के मोहर — १२६॥३
गोजी त्या सिधा ४ के मोहर
चावल दिन १ का सिधा ४ के दर ड ८ मा
गाले चावल माना १·।६ का दर्ले वर्ष १ के
चावल मुरि १३।१० को चावल १९।४ को धा
न मुरि १। का हिसावले धान मुरि २८।८।४
के दर ।९ ना के मोहर — ६२॥२
दाल दिन १ के मुठि ५ का दर्ले वर्ष १ के
गास मुरि १।७ के दर ।४ ना के मोहर — ६॥·
जनदिनको ऽ। का दर्ले वर्ष १ के पैसा ५॥।
के २२॥ गंडिले मोहर — ४
सा वर्ष १ के मोहर — १
मू दिनको तोला ८ का दर्ले वर्ष १ के घ्यू — १९·
धार्नि १२ऽ२॥ के दर १॥· ना के मोहर
दक्षिणा दिनको / का हिसावले पैसा ५ पै
गा २२॥ के मोहर — १६·
दक्षिणा के दिन १ को / का हिसावले पैसा
२२॥ के मोहर — १६
शुक्ल पक्षका त्रयोदशि १२ मा ३ का पूजा के मोहर — ९८२
पूजा के पैसा ५॥· का दरले पैसा ५ — ४।·१९
के मोहर
पूजा को सरंजाम के पूजा १ के पैसा ५॥· दरले — ४।·१९
सा ५ ६ के मोहर
दिआवर्ति १२ के पैसा ५।।। के मोहर — ॥·।।
शुक्लपक्षका अष्टमि १२ मा ८ का पूजाके — २९॥४॥
का १२ के दर १॥· ना के मोहर — १८
टि पूजा १ के पैसा ॥ का दरले ५ ६ ना के मोहर — ४।·।
ना सरंजाम के पूजा १ के पैसा ॥· का दरले ५ ६ ना के मो ४।·१९
डिआवर्ति १२ के पैसा ३ का दरले मोहर — २९२

मार्फत श्री ३ महाराज जङ्ग वहादुर राणा जि सि वि प्राईमिनिष्टर याण्ड कम्याण्डर इन चीफ ८
मार्फत कम्याण्डर इन चीफ जनरल रणद्दीप वहादुर कुँवर राणा ८

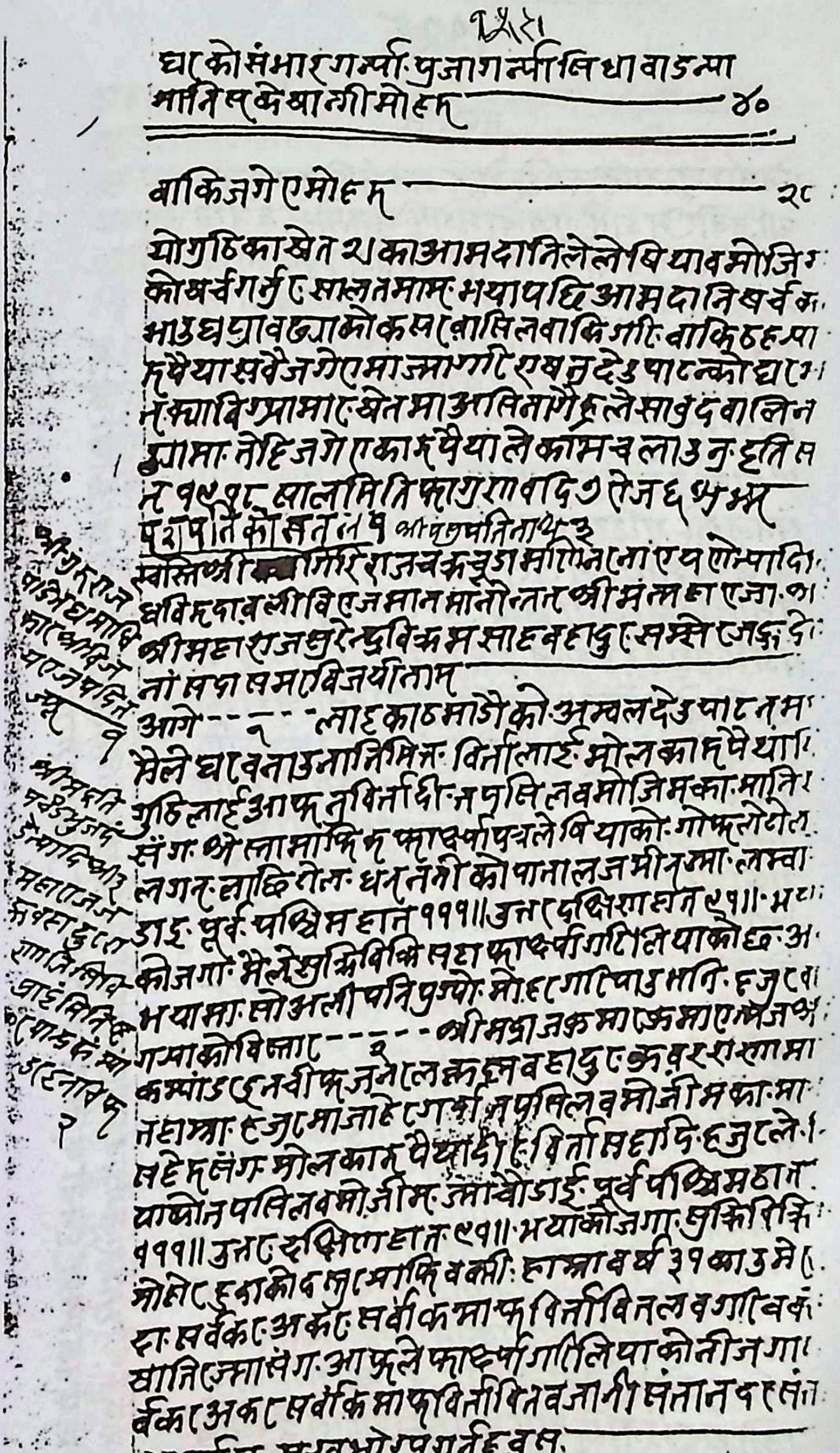

१५८१

घरकोसंभार गर्न्या पुजारी गर्न्या लिधावाडमा
मानिस एकेबाट मोहर —— ४०

बाकि जगेरा मोहर —— २८

योगुठिका खेत थ का आमदानि लेलेषि याव मोजिम
कोषर्च गर्नु र साल तमाम भयापछि आमदानि षर्च क
भाउ घर प्रावछ्याको कसर रोषिलवाकि गरी बाकि रहन्या
रुपैया सबै जगेरामा ज्ञान्नी एषनुदेउ पाटन्को घर
मक्याविग्रामा खेतमा आलिमाँगै हुन्ले साउद वालिन
गुमा नोहि जगेर काम पैयाले कामचलाउनु इति स
म १९१८ साल मिति फागुण बदि ७ रोज ६ शुभम्
पुरापतिको सत ११ आपङ्कपतिनाथ ३

श्रीगुरुराज
पाञ्जाधमाधि
कारमाधिज
पण्डितपदि
ज्यू १

श्रीमहती
गङ्गाउजर
इत्यादि श्रीर
महाराजन
जिवस्ताहुत
रागति वि
जाइ विति
रोडकम्मा
उदेना वग
२

स्वस्तिश्री [illegible] गिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादि
विविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नत श्रीमन्महाराजाधि
श्रीमहाराज सुरेन्द्रविक्रम साह बहादुर समसेर जङ्ग दे
वानां सदा समरविजयीनाम्
आगे --- २ --- लाई काठमाडौको अम्बल देउपाटन म
मैले घर बनाउनाका निमित्त विर्तालाई मोल कायम पैयां
गुठि लाई आफ्नु विर्तादीन प्रालि लव मोजिम का माति
संग श्री ल्माम्बिद फाड्र्नापचले षियाको गोप्तलोटोल
लगन लाछि टोल धरनगी को पाताल जमीन ल्मा लम्बा
डाइ पूर्व पश्चिम हात १११॥ उत्तर दक्षिण हात ९१॥ भ
कोजगा भैले खुक्रिविकि सदा फाड्पी गरिदि लियाको छ अ
भयामा सो अली पत्रि पुग्यो मोहर गोत्पाउ भनि हजुरबा
गमाको बिन्ती --- २ --- श्री मन्त्राजक माछमाएमजथ
कम्यांडर इनचीफ जनरल जंगबहादुर कुंवर राणाजीमा
नहामा हजुरमा जाहेर गर्दा प्रलिलव मोजीम का मा
लहे हलंग मोल काम पैयाको विर्ता सदाकि हजुरले
पाछोन पालिलव मोजीम जगाको डाई पूर्व पश्चिम हात
१११॥ उत्तर दक्षिण हात ९१॥ भयाको जगा खुकिबिकि
मोहर हनाको दस्तुर माफि बक्सी हाम्रा वर्ष ३१ काउमे
हा सर्वकर अकर सर्वीकमाफ विर्ता बितलब गरि बक
सातिज्मा संग आफूले फाड्पा गरिलियाको तीजगा
बकस अकर सर्वकि माफ बिर्ता बितव जानी संतान दरसं
तानपर्यन्त सुखभोग्य गर्नुहिरवप्

१२६

तपसिल

देउपाटन् लगायत् लाछि टोल मतमंडिल बस्न्या धोजबीर भंडारि राजबीर भंडारि सँग मोहर रुपैया ७५ मा १९४१ साल वैशाख वदि १२ रोज ३ का दिन दीन ४ को अलि एस्कि फाछ्र्या गरिलियाको नीज फाछ्र्या पत्र बमोजीम मः सोहि टोल नघंनगी पाताल पूर्वपश्चिम हात १६ उत्तर दक्षिण हात १६ भयाको जगा —— १

ऐ को फल्लेटोल फुल्लास गावर्न काअगाडी का खेतल को गुठिया मनो पथ भडारि एम कृष्ण ओझ धर्मता एन विसेट तिमना एन भडारि पुतालि विसेट हरि कुम्हे ओझ लछिमितर्लि भडारि आनंदेउ गोल इन्द्र सेंग देउपाटन् भटकुनि टोलको आफ्नु किनुवा विर्ता सदादि ४१ साल वैशाख वदि १३ रोज ४ का दिन फाछ्र्या गरिलियाको नीज फाछ्र्या पत्र वमोजीं सोहि टोलको आफ्नु विर्ता गुठि मा अघि घर वेनायाको घर भत्काई पाताल भयाको पाताल पूर्वपश्चिम हात १९ उत्तर दक्षिण हात १३ भयाको जगा —— १

---३--- का ४१ साल का कामकाज डिठ्ठा देवीतिम ओझ पंडित रिमाल विसेट नाइक्या सिवनसैं कालिदत्त मुलभडारि सिवनाएन लछिमिसें छिजविर विसेट धर्मता एन वैजनाथ मिश्रमना एं पुनालि मान देउ लक्ष्मीनारसिं देविदत जीतमान् शीकान्त जोसि इन्द्रसेंग देउपाटन भटकुनि टोल तामनती को आफ्नु किनुवा विर्ता सदादि ४१ साल वैशाख सुदि ६ रोज ६ का दिन फाछ्र्या गरिलियाको नीज फाछ्र्या पत्र बमोजीम कोफलेटोल को ---३--- का गुठि को अघि को घर भत्काई बा भयाको पाताल पूर्वपश्चिम हात २८।। उत्तर दक्षिण हात १४।। भयाको जगा —— १

मार्फत श्री ३ महाराजजङ्गबहादुर राणाजी सी.बि. प्राइम मिनीष्टर यान्ड कम्यांडर इन्चीफ १

मार्फत कम्यांडर इनचीफ जनरल कृष्णबहादुर कुँवर राणा १

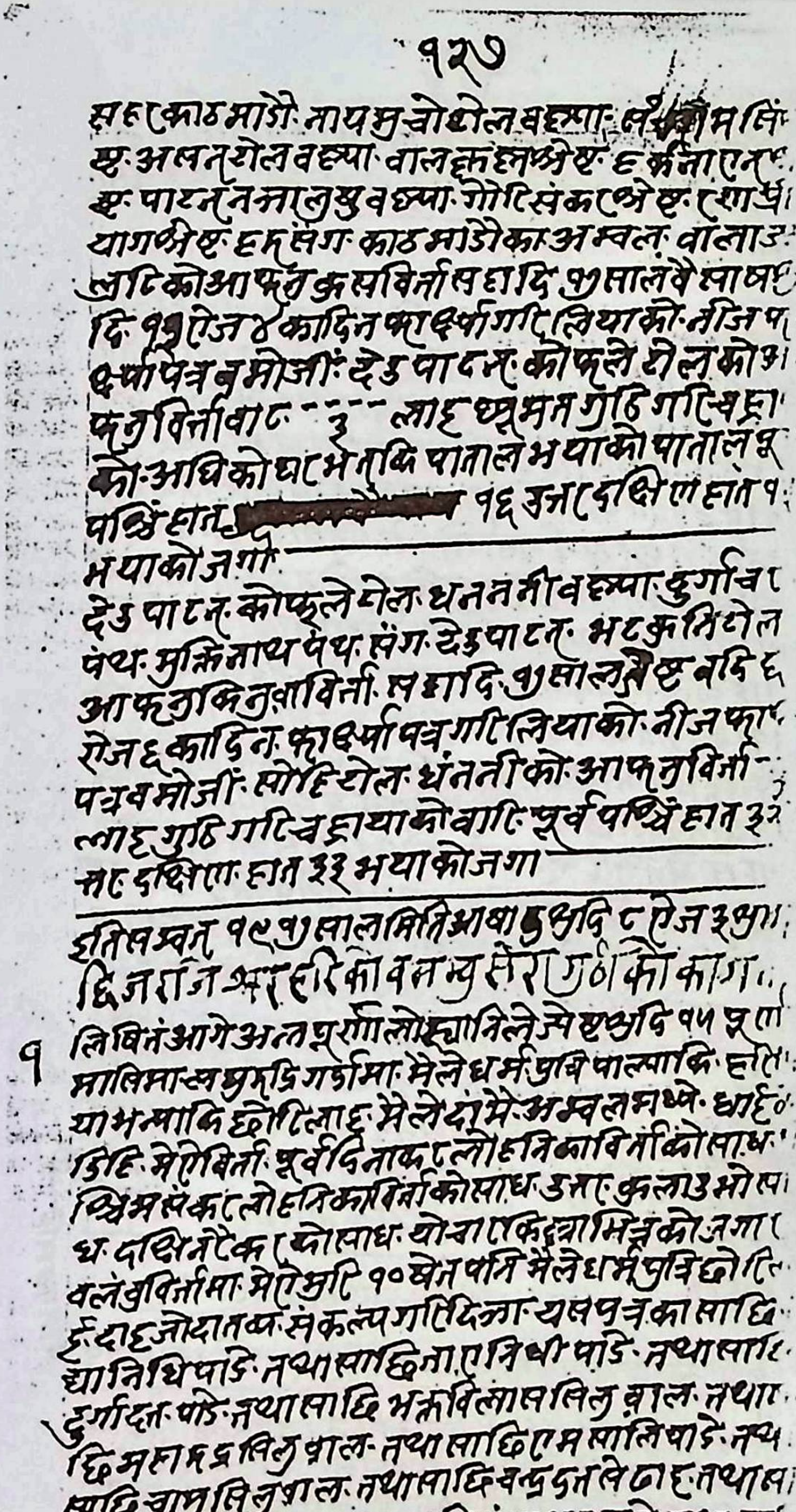

१२७

स्हि काठमाडौं नायमुचो टोल बस्न्या लक्ष्मीराम लिं
छु· असन टोल बस्न्या बालकृष्ण श्रेष्ठ ६ कजिाएन
छु· पाटन तन्मालछु बस्न्या गोविंद श्रेष्ठ छु· शोभ्रा
याग श्रेष्ठ छु· हन संग· काठमाडौंका अम्वल· वालाउ
न्नाटिको आफ्नै कुसविर्ता सहादि ७१ साल वैसाष
दि· १३ रोज ४ का दिन का छ्पी गरि लियाको· नीजि प
छ्पीपत्र बमोजीं· देउपाटन· कोफ्ले टोलको अ
फ्नु विर्तावाट ---- ३ ---- लाई छ्रुमन गुठि गरिदिन्छु
को· आघिको घर भै नाष्नि पाताल भयाको पाताल पु
पश्चिम हात [redacted] १६ उत्तर दक्षिण हात १
भयाको जगा
देउ पाटन· कोफ्ले टोल· धनन्तनी बस्न्या· दुर्गाव
पंथ· मुक्तिनाथ पंथ· संग· देउपाटन· भटकुनि टोल
आफ्नु आञ्जिनुवा विर्ता· सहादि· ७१ साल जेष्ठ वदि ६
रोज ६ का दिन· का छ्पी पत्र गरि लियाको· नीज फा
पत्र बमोजीं· सोर्हि टोल· धंनन्तीको· आफ्नु विर्ता
लाई गुठि गरिदिन्छ्याको वारि· पूर्व पश्चिम हात ३२
उत्तर दक्षिण हात ३३ भयाको जगा

इति सम्वत १९७१ साल मिति आषाढ वदि ८ रोज ३ शुभ
द्विजराज श्री हरिको वलभ्यु सेर गठौको काम

१ लिषितं आगे अन्नपूर्णा लोमस्यानिले जेष्ठ वदि १५ पूर्ण
मासि मास्न भूकंडि गर्दामा· मैले धर्म प्राप्त पाल्या छि· हरि
या भन्यादि छोडिलाइ· मैले दामे· अम्वल मध्ये· धाई
डिह· मेरो विर्ता· पूर्व दिनाफ लोहनि का विर्ताको साध
पश्चिम संकट लोहनि का विर्ताको साध· उत्तर· कुलाउ भो स
ध· दक्षिण टेकु लो साध· यो चार किल्ला भित्रको जगा
वलेउ विर्तामा मेरो आफ्नु १० खेत पनि मैले धर्म प्राप्त छोडि
दिई दाई जो धातव्य संकल्प गरिदिञ्या· यस पत्रका साछि
छा तिथि पाडे· तथा साछि ना एत्रि वी पाडे· तथा साछि
दुर्गादत्त पाडे· तथा साछि भक्तिविलास लिलुपाल· तथा
साछि महामद्र लिलुपाल· तथा साछि एम सालि पाडे· तथा
साछि चापु लिलु पाल· तथा साछि चन्द्रदत्त लेखाई· तथा स
छि भयहलेखे ढाई· तथा साछि गंगाधर पाडे· तथा सा

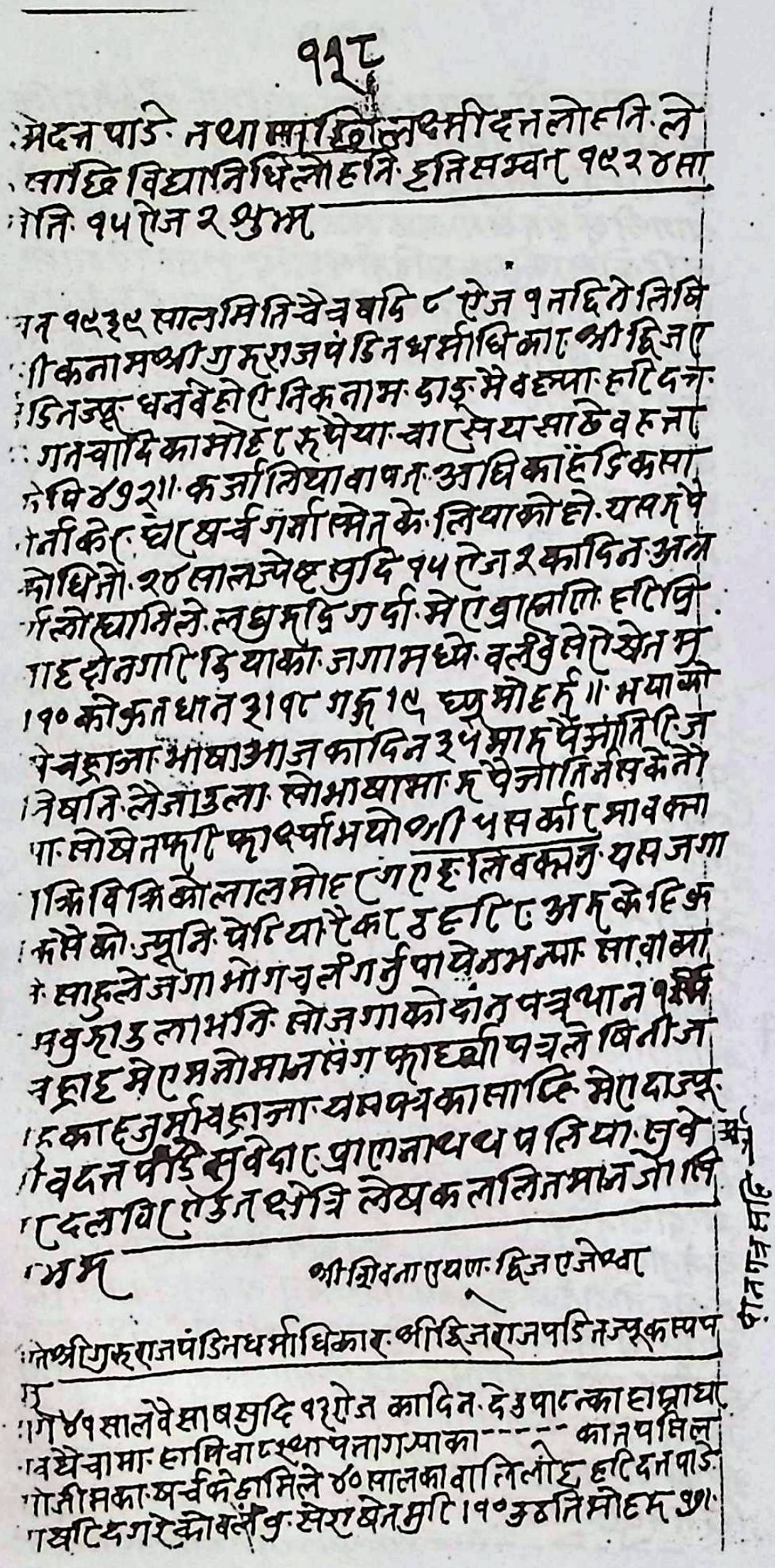

११८

अदत्त पाडे· तथा मा लक्ष्मीदत्त लोहनि· ले
लाछि विद्यानिधि लोहनि· इति सम्वत् १९२४ सा
ति· १५ रोज २ शुभम्

तत् १९३९ साल मिति चैत्र वदि ८ रोज १ ता दिनै लिखि
ी कनाम श्री गुरुराज पंडित धर्माधिकार श्री द्विजरा
डितज्यू धन वे होरा तिकनाम· डाइमे व हस्ता· हरिदत्त
गत चादिका मोहर रुपैया· चारसैय साठे व हत्ता
ेषि ४९२॥· कर्जा लियावापत· आधि का हुंडिका सा
ानी केर· घर खर्च गर्ना लाइ मेत के· लियाको हो· यस रुपै
ोधि नो· २४ साल ज्येष्ठ सुदि १५ रोज २ कादिन अम
र्त्तो ध्यानिले लक्ष्मीदत्त गर्दा मेरा बाहालि· हरिद्वि
ाद दोनगाउँ डि याको· जगा मध्ये· वत्खे लेरे खेत मु
१० को कुत धान ३॥१८ गडु १९ घ्यु मोहर ॥ भयाको
पे नहुन्जा· भोगा आज कादिन २५ माफ पैसा तिर्जा
ने घति· लेजाउला· सो भाखामा· रु पैसा तिर्न सके तो
पा· सो खेत फाट फारसी भयो श्री पसकार मावक्ता
लिवक्ता यस जगा
ाक्रि विक्रि को लाल मोहर छ हजारको अरु के ईश्व
सी को ज्यूनि· चोरिया रैकर ठहरिए अरु के ईश्व
ः साहुले जगा भोग चलन गर्न पाये मभन्या सावाका
मबुझाउ ला भनि· सो जगाको दान पत्र थान १
पत्र लेखि नीज
व द्वाइ मेरा मनोमानसंग फाइध्यी पत्र ले बितीज
ाहुका हजुर मुख्य हुन्जा· यस पत्रका साक्षि मेरा दाज्यू
कहुतारुम्पियहुन्जा· यस पत्रका साक्षि प्राणनाथ प पतिया·ज्यु वे
ाविदत्त पाडे सुवेदार प्राणनाथ प पतिया ज्यु वे
दलाविद्दे उत क्षेत्रि लेखक ललित माल जोसि
शुभम्

श्री शिवनारायण· द्विज एजेष्वा

तेश्री गुरुराज पंडित धर्माधिकार· श्री द्विजराज पंडितज्यू कस्यप

४१ साल वैशाख सुदि १३ रोज कादिन· देउपाटनका हाम्राघर
वथेचामा· हालिवा मैथिल पत्ताग स्याका ----- कान पछिल
ाजीमका· सर्व फिर्ता मिले ४० सालका वालि लोहनि हरिदत्त पाडे
ाजीमका सर्व फिर्ता मिले ४० सालका वातिलोह हरिदत्त पाडे
ाखरिदगरेको खेत जु· सेरा खेत मुरि १० उठनि मोहर श्री·

१२९

भयाको जगा गुठि चह्राञ्छू सो षेत मुरि १७० को साल व सालको पै
दावाले ------ कातपलितै वमोजीम कोषर्च पुजाहारिले बुझिलि
तपंसिलकाको मकामको षर्च गर्नुभन्या वन्दज गर्दि गुठिको
दानपत्रलेषि ------ प्रीति गर्दि चह्राञ्छू यस्मा जसले लोभा
तिपापात्रि गर्ली तसला हृयसश्लोकमा भन्याको पातक लाग
ला स्वदत्तां परदत्तां वा यो हरेद्वै वसुन्धराम् ॥ षष्टिवर्षस
हश्राणि विष्ठायां जायते क्रिमि ॥ १ ॥

तपसिल

आम्दानि जम्मा मोहर पैयां	१७।
नित्य पूजाके रोज १ कौद पैसा/ले जम्मा पैसा २२।। के	१४।।।
२ पर्व दिनका दरले मोहर	१।।
वर्षवन्धनके मोहर	।।
पूजाके	।।
रुद्रि आवर्ति ११ के	।।
विष्णुसहस्रनाम आवर्ति १ के	।।
	।।२
शिवरात्रिके मोहर	२
पूजाके	।।
रुद्रि आवर्ति ११ के	।।
	१२
कार्तिक शुदि १४ रोज का दिनके मोहर	२
पूजाके	।।
दीपमालाके	।।
रुद्रि आवर्ति ११ के	।।

इति सम्वत् १९४१ साल मिति जेष्ठ शुदि ८ रोज १ शुभम्

[illegible]
२
१

श्री कान्छा ... माज्यू
~~तेलीयाको ठौंको गो~~
स्वस्ति श्री गिरिराजचक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि विविध
विरुदावली विराजमान मानोन्नत श्री मन्महाराजाधिराज श्री श्री
श्री महाराज गीर्वाणयुद्धविक्रमसाह वहादुर समसेरजङ्ग देवानां
सदा समर विजयीनाम्
आगे ------ को आर्ज्या छेत्र मापी लोकहुकामा संकल्प भया
को विगहा पाखसमेत ५०० मध्ये ------ २ लाई विगहा यकसय
१०० अवादि विगहा ५० वेशनि कात्ता वंजर विगहा ५० पञ्चपो
वेडित लाई विगहा यकसय १०० अवादि विगहा ५० वेशनिका
त्ता वंजर विगहा ५० जिम्या वाए ब्रगन्ला सिध मान मोजे वडु
कीतेलीयाका जमीन विगाहा दुई सय २०० ब्रगन्ला वरेला
काकहाले ताप ये तिअ गाको माल पाये जलक वनकर इ
उग्रु नह गाति क्षिगा हाद मोरो अण ताति गादि म मा (ष - जु
मावम गोइ भुवा पारिद लाली साह छोर रहि प्रोहिति मं
ली आमितान मैचौ धरि कान्तु गोये काद सु विआहि

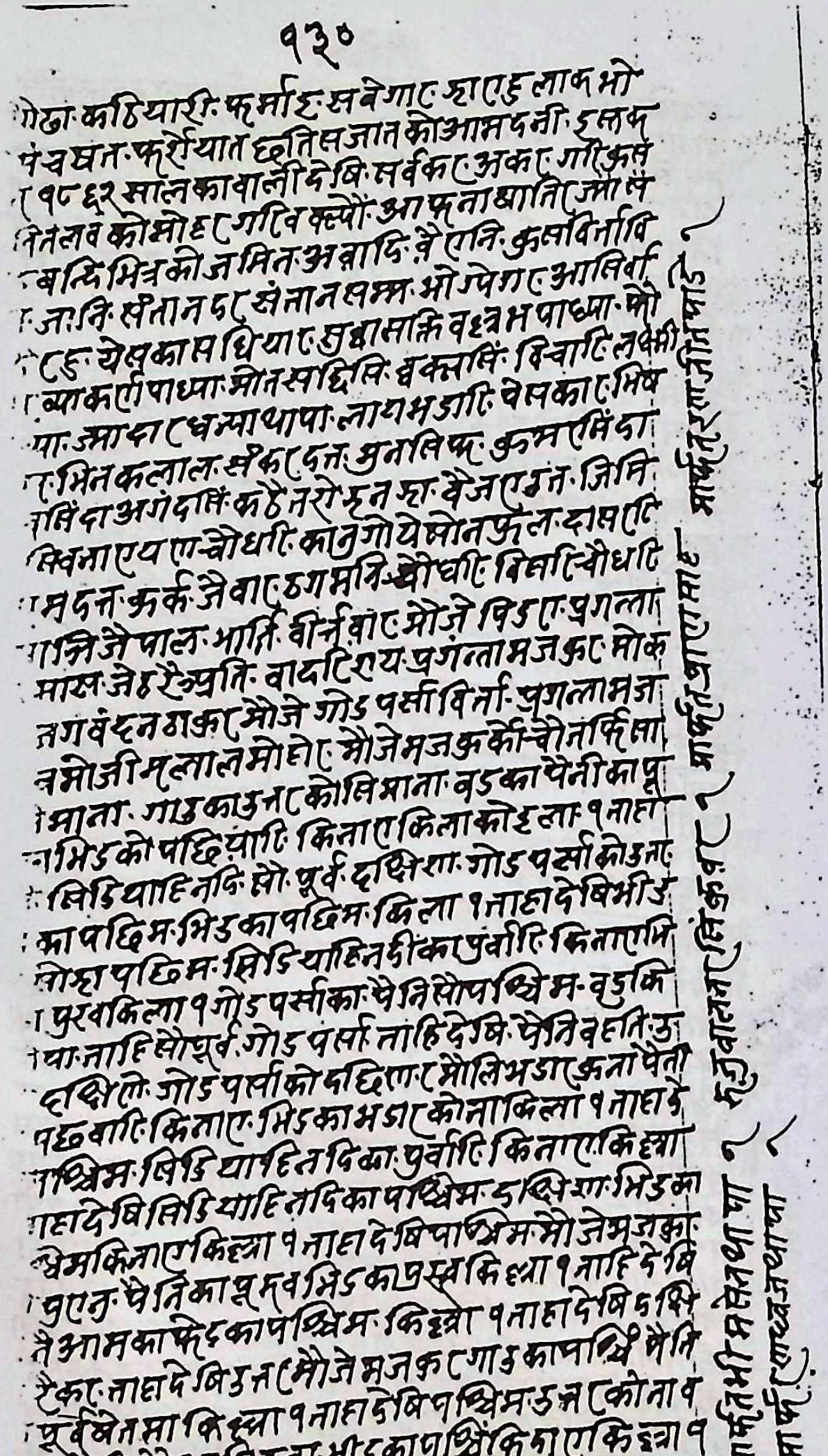

१३०

गोछा·काठियारि·फर्माइस बेगार·झारा इ लाद भो
पंचषत·फरैयात छतिस जातको आमदनी·इस्तद
र १८६२ सालका वाली देखि·सर्वकर·अकर·गरीकन
नैतलब कोमोहर गरिबक्स्यौं·आफना षातिर जमासं
बन्हि मित्रको जमित·अन्नादि·वै रानि·कुसबिर्तावि
जाग्नि·सँतान दर संतान सम्म·भोग्य गर आसिर्वा
रहु·येसका साधियार·सुबासाक्षि वद्धत्रभ पाध्या·पो
ब्याकर्ण पाध्या·मोतसाध्विति·बक्सासिं·बिचारि·लक्ष्मी
या·ज्मादार धम्मा थापा·लायभडारि·बेसकार·मिव
रु·भिन कलाल·सीकरदत्त·अनालिफ·कुम्मरसिंदा
नसिंदा अंगदासिं·कठैतरो मन स्रा·बैजरएत·जिमि
स्विमाएय एन चौधरी·काजुगो येसोनफेल·दासरटि
मदत्त·कर्क·जैवार·ठगमनि·चौधरी·बिलासचौधरि
राग्नि जै पाल·भारि·वीर्जुवार·मौजे पिडए·प्रगन्ना
मास·जेठ रैन्प्राति·वादरिय·प्रगन्ना मजकुर·मोक
नगवंदन ठाकुर मौजे गोड पर्सा बिर्ता·प्रगन्ना मज
नमौजी मल्लाल मोहोर·मौजे मजकुरको चौतर्फि ला
माता·गाछ काउनर कोलिमाता·वडका पेनीका पू
भिडको पछियारि·किनार किलाकोइला १ नाहा
सिडियाहि नदि·सो·पूर्व·दक्षिण·गोड पर्साको उतर
का पछिम·भिडका पछिम·किला १ नाहादेखि भीड
नोम्हा पछिम·सिडियाहि नदीका पुर्वारि·किनार एभि
पुरवा किला १ गोड पर्साका·पैनि सो पश्चिम·बुढुकि
या·नाहि सोपूर्व·गोड पर्सा ताहि देखि·पैनि वहति उ
दक्षिणले·गोड पर्साको दछिण·मौलिभडार कुना पैती
पछवारि·किनार·भिडका भडार कोना किला १ नाहा दे
पश्चिम·सिडियाहि नदिका·पुर्वारि·किनार एकिल्ला
नाहादेखि सिडियाहि नदिका पाश्चिम·दक्षिण·भिडका
पश्चिमा किनार एकिल्ला १ नाहा देखि पाश्चिम·मौजे मजकुर
पुरैन·पैनिका पूरब भिडका पश्च किल्ला १ नाहि देखि
नै आमका फेदका पश्चिम·किल्लो १ नाहादेखि दक्षि
रैकर·नाहादेखि उतर मौजे मजकुर गाउका पश्चिम पैनि
पूर्वखेत मा किल्ला १ नाहादेखि पश्चिम उतर कोना प
रकापे तिसो २ सिउता·भीडका पश्चिम किनार एकिल्ला १
चौतर्फिको नपलिल प्रहरदेव पश्चिमे रसरि १० उत्त

मार्फत रणजीत पाडे १
मार्फत प्राणसाह
हजुरवाला नरसिंकुवर १
मार्फत भीमसेन थापा १
मार्फत रणध्वज थापा १

। २१ ।

देदक्षिणे नापसाट २० को बिगहा २०० पाति हाल्न्या काजी त्रि
भुवन· वाक्यप हन्या प्रोहित प्रद्युमन पंडित इति सम्वत १८
६३ साल मिति कार्तिक सुदि १२ रोज २ शुभम्

२ स्वस्तिश्री मन्महाराजधिराजकस्य रुक्का
आगे· बलभद्र पाडे· दुर्योधन कार्कि प्रति· निधवालन पाम
धे· मौजे वडकि तोलिया· श्री गुरु रंगनाथ मिश्रज्यू पशु
पति पंडितलाइ· गादिसमाये· कुमाउन· गोड भुवा· स्मेत
सर्वांक भाप्द्रगाउँ सबिर्ता बितलव को मोहर गरि बक्स्याको
छ· तेस गाउँ मा· कुमाउन· वा पत· रैयान गादा न छोडि
देउ· अजलगस्याका म पेयाकि तोगरि देउ· इति सम्वत
१८६५ साल मिति वैसाष वदि १० रोज ४ शुभम्

मार्फत भीमसेन थापा १
मार्फत रणध्वज थापा १

३ स्वस्तिश्री सम्वत १९०५ साल मिति आश्विन सुदि ९ रोज ६
तद्दिने लिषितं धनिक नाम· श्री गुरुराज पंडित धर्माधिका·
श्री विजयराज पंडितज्यू रिणिक नाम काठमाडो वस्न्याल
क्ष्मीजोसिले हस्तेगत चादिका मोहर रुपैया· येक हजार
एक· १००१ रुपैयामध्ये· मेरा पसुपति पंडितका ना
उँका मोहोरबमोजिंको मेरे मधेस बिर्ता· तोलिया गाउँ लगा
पात स्मेत मारि मेटि पाति हालि उद्ध्योगालि· पाउछिलग
टि लेषिदिन्या· यसमानका साछि· भतिजा शिवदत्त जोसि
१ धुर्जटि जोसि १ लिमिठाना वस्न्या साछि श्री विष्णुप्र
साद पंडितज्यू श्री इन्द्रविलास पंडितज्यू मणिराम पांड
त बाउदेव जोसि लेषक साछि षरिदार लक्ष्मीनाथग
जुमाल शुभम्

सही शिवदत्त जोसि· धूर्जटि जोसिको सही
दामोदर पंडितकि ब्राह्मणीको *

श्रीकाशि
४ लिषितं· काठमाडौ वस्न्या· दामोदर पंडितकी ब्राह्मणि· राज
लक्ष्मी· आगे मेरा भाउज्यू· छिमाले मलाई --- माद
दियाको तोलिया गाउँ आधाको मोहर रुपैया चार सय प
महनारि लक्ष्मी निति तिरहालि मेरा भाउज्यूको दात मने
लिया आधा गाउँ आफ्नु षुसगर्नु हवस· भनि मैले मने
मान रवित महनार्गि लाई भर पाइ लेषि दिन्या· येस्वात
साछि सुवेदार लक्ष्मीनाथ पाध्या षरिदार रुद्रदेव लो
ति लेषक साछि षरिदार लक्ष्मीनाथ गजुमाल इति स
म्वत १९०५ साल मिति आश्विन सुदि ९ रोज ६ शुभम्

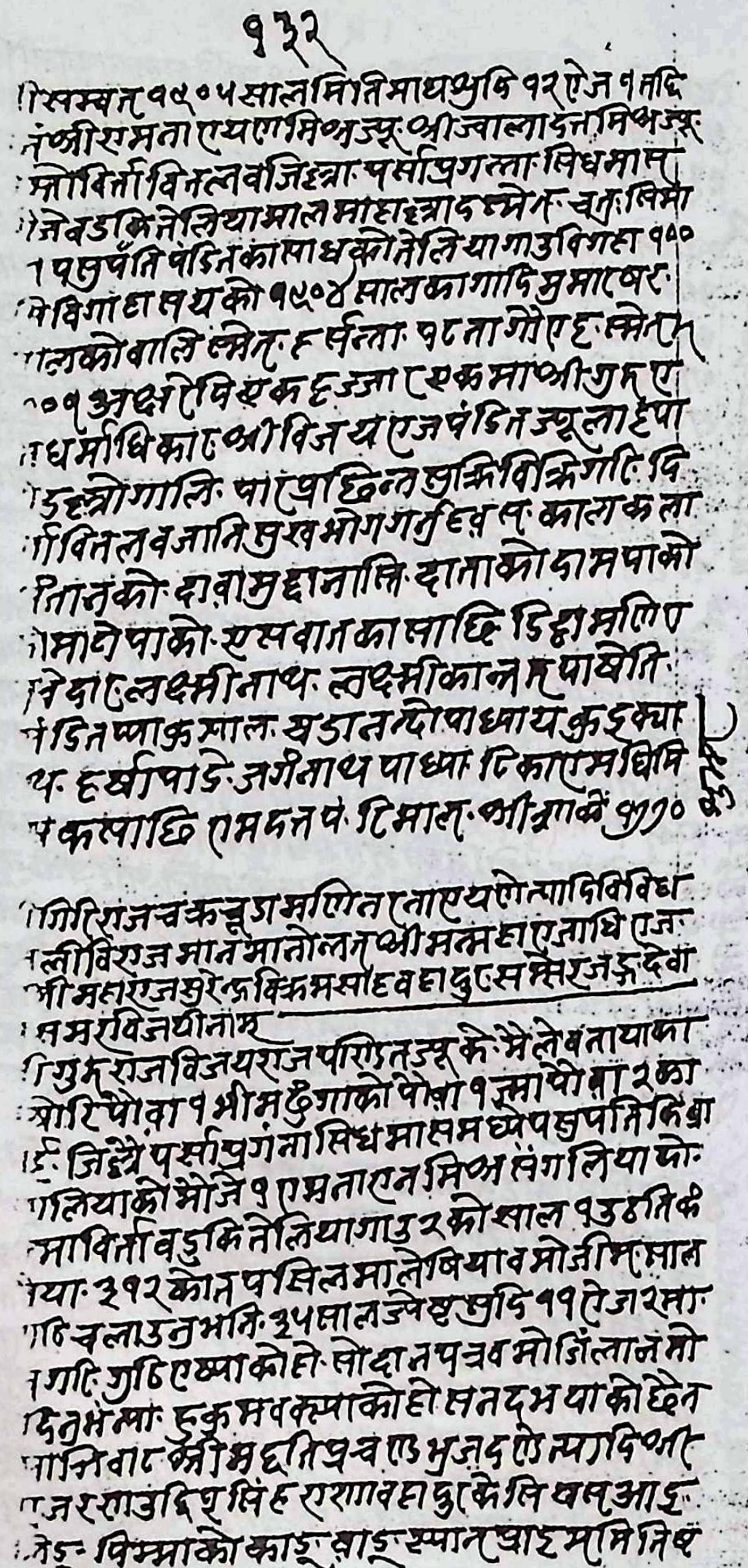

१३२

सम्वत १९०५ साल मिति माघ शुदि १२ रोज १ मदि
श्री राम नारायण मिश्र ज्यू श्री ज्वालादत्त मिश्र ज्यू
मोबिर्ता बिमल्ल व जिल्ला पर्सा प्रगन्ना सिंधमास
जे बडकि तेलिया माल माहाइत्राद कमेत चक्र लिमा
१ पशुपति पंडितका साधक्को तेलिया गाउ बिगहा १००
बिगाहा समय को १९०४ साल का गादि भुमाफेर
लको बालि समेत हर्सल्ता १८ ता रोजी एह समेत
०१ अक्षरेपि एक हज्जा रुपैया मा श्री राम ए
धर्माधिकार श्री विजयराज पंडित ज्यूलाई पा
इ रत्रौ गालि पाप्रो छिन्न भाक्रि बिक्रि गरि दि
बितल व जाति सुख भोग गर्नु छ्यु कागत कला
तानको दाम सुद्धा माहि दामाको दाम पाको
माये पाको एस बात का साछि डिट्ठा मलिय
दा लक्ष्मीनाथ लक्ष्मीकान्त पाधेति
डित प्याक माल सडानन्द उपाध्याय कुइक्या
थ हर्षपाडे अजीनाथ पाध्या टिकाराम घिमि
कसाछि रामदत्त पं टिमाल श्री ब्राको ९७७०

गिरिराजचक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि विविध
लीविराजमान मानोन्नत श्रीमन्महाराजाधिराज
श्री महाराज सुरेन्द्र विक्रम साह बहादुर सम्सेर जङ्ग देवा
समर विजयी नाम
गुरु राज विजयराज पण्डित ज्यू के भै लेखनाया का
श्रोरि पोता १ भीमदुर्गाको पोता १ ज्या पोता २ का
द्रि जिल्ला पर्सा प्रगन्ना सिंधमास मध्ये पशुपति मिश्र
जिल्ले पर्सा प्रगंना सिंध मास मध्ये
लियाको मौजे १ रामनारायण मिश्र संग लिया को
माबिर्ता बडुकि तेलिया गाउ २ को साल १३ ठाति कै
या ३१२ कोन पसिल मा लेखिया व मोजी मि साल
छि चलाउनु भनि ३५ साल ज्येष्ठ शुदि ११ रोज रसा
गरि जाठि एक्याको हो सो दाम पत्र व मोजि लाज मो
दिनु भैमा हुकुम बक्स्याको हो सन दम पाको छैन
मानि बाट श्री म द्धित्रि व ण भुजद ण स्यादि श्री
जर स्थाउदि श्री सिंह रराग बहादुर के लि बास आइ
नेइ बिम्माको काइ साइ स्पान आर मामि निध

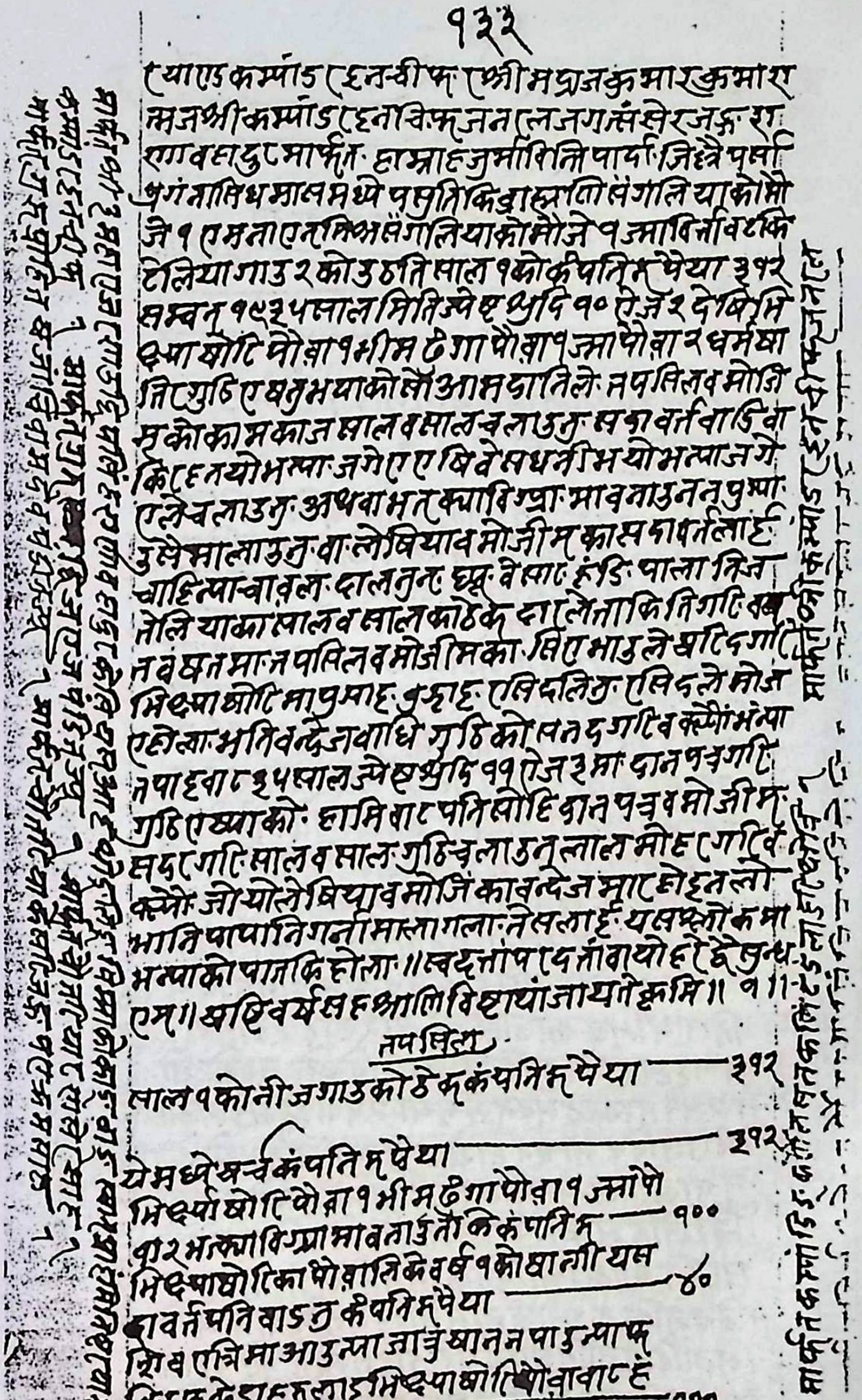

१३२

याएड कर्म्पांड हेनन्वीफ श्रीमद्राजकुमारकुमार
ात्मजश्री कर्म्पांड हेना विक्रजनन लजगत्संसेरजङ्ग रा
णा वहादुर मार्फत हाम्रा हजुर्मा विन्ति पार्दा जिह्रे पूर्व
अगंनासिध मालमध्ये पसुतिकिब्राह्मणलि संगालि याकोमो
जे १ एमतानि अलंगालियाकोमोजे १ ज्माविर्जावर्टकि
टेलियागाउ २ कोउठति साल १ कोकंपतिमपैया ३१२
सम्वत् १९२५ साल मिति ज्येष्ठ शुदि १० रोज २ दो बेमि
स्पा खोटि पोशा १ भीम ढँगा पोशा १ ज्मा पोशा २ धर्मखा
ति गुठि एषत्र भयाको लौ आमदानिले नपतिलव मोजि
मको काम काज साल वसाल चलाउनु सवा वर्त वाडिवा
कि र हेनयो भन्या जगेए ए षिवे स धर्म भयो भन्या जगे
एस्तै चलाउनु अथवा भत क्या विग्रा मावनाउनन् पुम्या
उसै मा लाउनु वा लोपि याव मोजीम फास दापर्ने लाई
चाहिन्या चावल दाल नुन घ्यू वेसार हंडि पाला क्रिज
नोलि याका साल व साल कोठेके दालेनाकि तिगरि वर्ष
न व षत मा न पतिल व मोजीमका लिए भाउले थपि दिगर्नि
मिस्पा खोटि मा पुम्याई जुम्याई एलि दलिउ एलि दले मोज
एहेला भतिवन्देजवाधि गुठिको मन द गरिव क्यों भन्या
नपाइवा १९२५ साल ज्येष्ठ शुदि ११ रोज ३ मा दान पत्र गरि
गुठि रख्याको हामि बाट पनि सोहि दान पत्र व मोजीम
सदर गरि साल व साल गुठि चलाउनु लाल मोहर गरि दि
क्स्यो जो योले बियाव मोजि का वन्देज मार होइन लो
भानि पापानि गर्ना मा स्ता गला तेसलाई यसश्लोक मा
भन्याको पातक होला ॥ स्वदत्तां परदत्तां वा यो हरेत् वसुन्धरां ॥
एम ॥ षष्टि वर्ष सहस्राणि विष्ठायां जायते कृमि ॥ १ ॥

तपसिल

साल १ को नीजगाउ कोठे दकं पतिमपैया —— ३१२

—— ३१२

येमध्ये खर्च कं पतिमपैया
मिस्पा खोटि पोशा १ भीम ढँगा पोशा १ ज्मा पो
शा २ भन्या विग्रा मावनाउनौ के कं पतिम —— १००
मिस्पा खोटिका पोशालि के वर्ष १ को षानी यस —— ४०
दावर्त पति वाडनु कं पतिम पैया
शिव रात्रि मा आउन्या जानु पानन पाउन्या फ
किर केडा हरू लाई मिस्पा खोटि पोशा वाट दे —— १७२
ना वाडना के

मार्फत श्री ३ महाराज रणोउद्दिप सिंह राणा बहादुर कोलि यल आई थोग्राफिसिना बिप्राकोकाइनाइ स्वामश्रा हंमितिश्यो
कर्म्पांड हेनन्वीफ १ मार्फत गुरु [illegible] हेमराज पंडितज्यू १ मार्फत चौतरिया र सोले सोह १
मार्फत गुरु पुरोहित रंगनाथ विष्णुदेव पंडितज्यू १ मार्फत चौतरिया केशरजङ्ग वऋम साह १

मार्फत श्री कर्म्पांड हेनन्वीफ्जनाल
मार्फत कर्म्पांडिङ कर्णेल लतकलिंटेड लाइफ्टेन्ट १

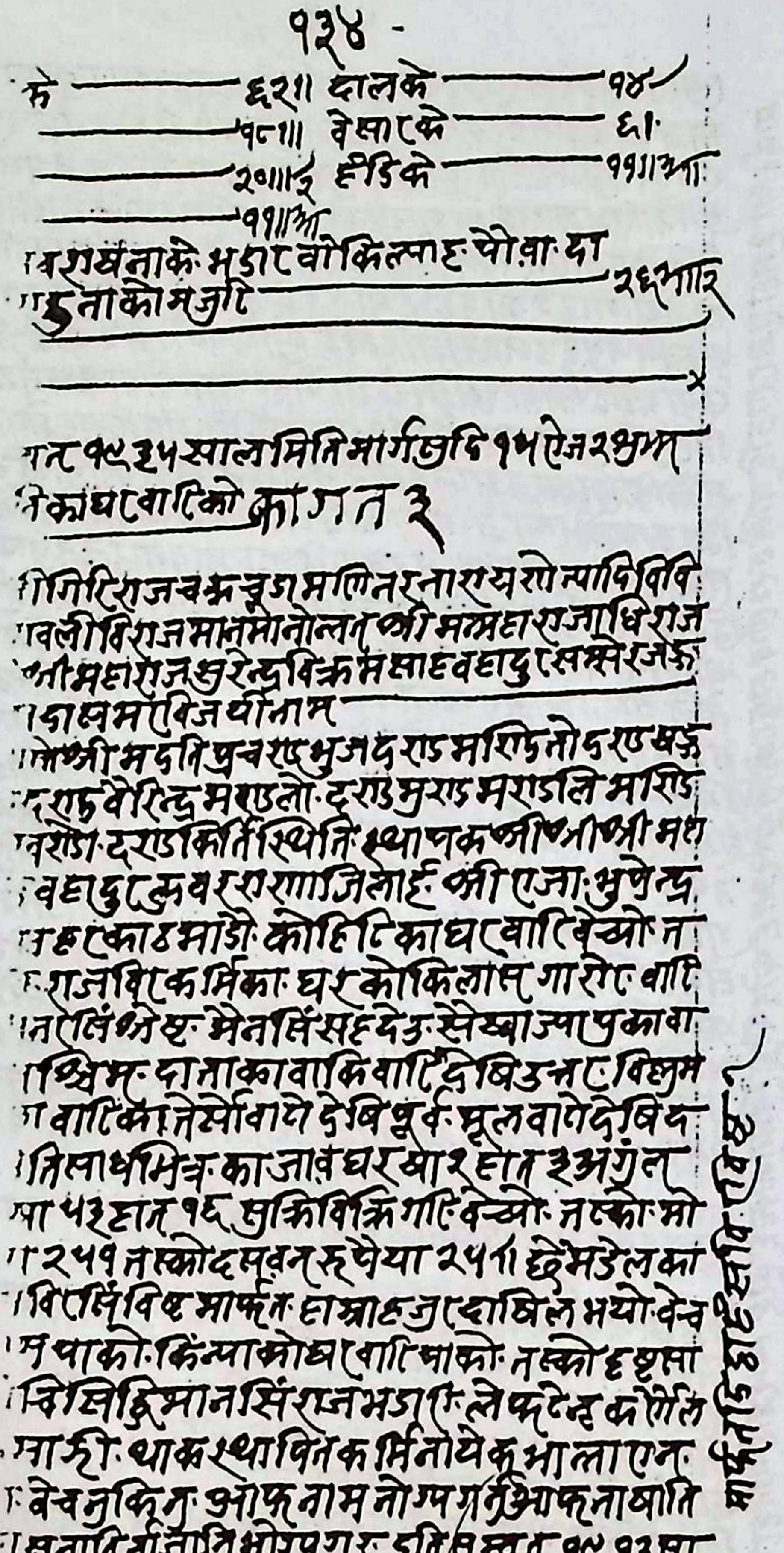

१२४ -

रु ——— ६२॥ दालके ——— १४

——— १८॥। वेसा(र)के ——— ६॥

——— २०॥।२ हँडिके ——— ११॥।आ

——— ११॥आ

वराघंताके भडा(र)वोकिल्लाइ पोवा दा ——— २६॥।र

हुताको मजुरि

त १९२५ साल मिति मार्ग सुदि १५ रोज २ शुभम्

काघ(र)वा(र)को कागत २

गिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविवि
वलीविराजमानमानोन्नत श्री मन्महाराजाधिराज
श्री महाराज सुरेन्द्रविक्रम साह बहादुर समसेर जङ्ग
ना समरविजयीनाम
श्री मदति प्रचण्ड भुजदण्ड मारिडनोदण्ड षड्
दण्ड वैरिवृन्द मण्डलो दण्ड भुजदण्ड मण्डलि मारिड
वरोडा दण्ड कीर्ति स्थिति स्थापक श्री ३ श्री मन्
बहादुर कुंवर राणाजि सोई श्री राजा भुपेन्द्र
ह कोठमाडौ कोहिटि काघ(र)वा(र) बेच्यो न
राजविक्रम सिंका घर कोकिलाख गारोट वारि
नरसिंह भेनासिंसह देउ सेस्वाज्यापकावा
श्चिम दाताका वारि वारि देखि उत्तर विद्युम
ग वारिको तेस्रो वापे देखि पुर्व मूल वाटो देखि द
तिसा धर्मिव काजाव घर चार हात २ अंगुल
सा पर हात १६ खुक्रि विक्रि गरि बेच्यो तस्को मो
र २५१ तस्को दस्तुर रुपैया २५।। छ मडेलका
वितर्लि विष्ट मार्फत हाम्रा हजुर दाखिल भयो बेच
म पाको किम्पा कोष(र)वा(र) पाको तस्को ह थ्सा
विलिद्धिमानसिं राजभडा(र)ले फदेन्द्र कौशिल
मारी थाक स्थापित कर्मि नोयेक भाल्ला एन
बेच नुकिनु आफ नाम नोम्प गर्नु आफ नाचाति
पुनादि निजागि भोग्य गर इति सम्वत १९ १२ सा
मार्गवदि ३० रोज ५ शुभम्

१३५

स्वस्ति श्रीमद्दतिप्रचण्डभुजदण्ड·मण्डितोदण्डखड्ग खण्डितोदण्डवैरिन्द्रमण्डलो· उदण्डमुण्ड·मण्डली· मण्डितावनि खण्डोदण्ड· कीर्तिस्थिति· स्थापक· श्री ३ महाराज जङ्गवहादुर कुवर राणाजी· साहेवानां सदा संग्रामविजयिनाम्

आगे श्रीगुरुराज पंडित धर्माधिकार विजयराज पंडितज्यूके सम्वत् १९१२ साल वैशाखशुदि ३ रोज ३ का दिन अक्षतृतीया पर्वमा· हामि वाट संकल्प गरि दिक्स्याको काठमाडौंको हिन्दि ढोका·वाहिर लविछु मति मा किता एको· वङ्गाली राजा गजराज सिंह ढुँडकिल्लाको पर्खाल भित्रका वघेचा र घर १ र पर्खालका· वल्पारि भित्रको स्तेनकुसपाति हालि विर्ता वितलव गरि दिक्स्यो· हामिलाइ र हाम्रा सन्तानलाइ आसिर्वाद दिव कन्नु भोगि विर्ता वितलव जानि भोग्य गर्नुहवस् इति सम्वत १९१२ साल मिति आश्विन वदि ६ रोज ६ शुभम्

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावली विराजमान मानोन्नत श्रीमन्महाराजाधिराज श्री श्री श्री महाराज सुरेन्द्रविक्रम साह वहादुर सम्सेर जङ्ग देवानां सदा समर विजयिनाम्

आगे श्रीगुरुराज पंडित धर्माधिकार श्री विजयराज पंडितज्यूलाई सम्वत् १९१२ साल वैशाखशुदि ३ रोज ३ का दिन अक्षतृतीया पर्वमा· श्री ३ महाराज जङ्गवहादुर कुंवर राणाजी वाट आफ्नु किनुवा विर्ता काठमाडौंको हिन्दि ढोका वाहिर लविछु मतिका किता एकको वङ्गाली राजा भूपेन्द्रसिंह ढुँडकिल्लाको पर्खाल भित्रका· वघेचा र घर १ र पर्खाल भित्रको स्नोत कुसपाति संकल्प गरि विर्ता वितवको १९१३ साल आश्विन वदि ६ रोज ६ का दिन स्यालामोहोर गरि दियाव मौजीमको जगार· घर १ स्नेत हामि वाट पनि थामि हाम्रा वर्ष २८ का उमेर कृपा सर्वकर अकर सर्वांक माफ गरि विर्ता वितलवको मोहोर गरि दिक्स्यो आफ्ना खातिर जमा संग सर्वकर अकर सर्वांक माफ विर्ता वितलव जानि सुख भोग्य गर्नुहवस्॥ स्वदत्तां परदत्तां वा यो हरेद्वैवसुन्धराम्॥ षष्टिर्वर्षसहस्राणि विष्ठायां जायते कृमिः॥१॥ इति सम्वत १९१२ साल मिति फाल्गुण वदि ११ रोज ६ शुभम्

मार्फत आज्ञाइ मिति दस्तयार कम्याण्डर इन चिफ जेनरल वम बहादुर कुँवर राणा·
मार्फत कम्याण्डर इन चिफ जनरल जङ्ग बहादुर कुँवर राणाजी·

मार्फत लेफ्टेन्ट जनरल जगत्जङ्ग बहादुर कुँवर राणाजी·१

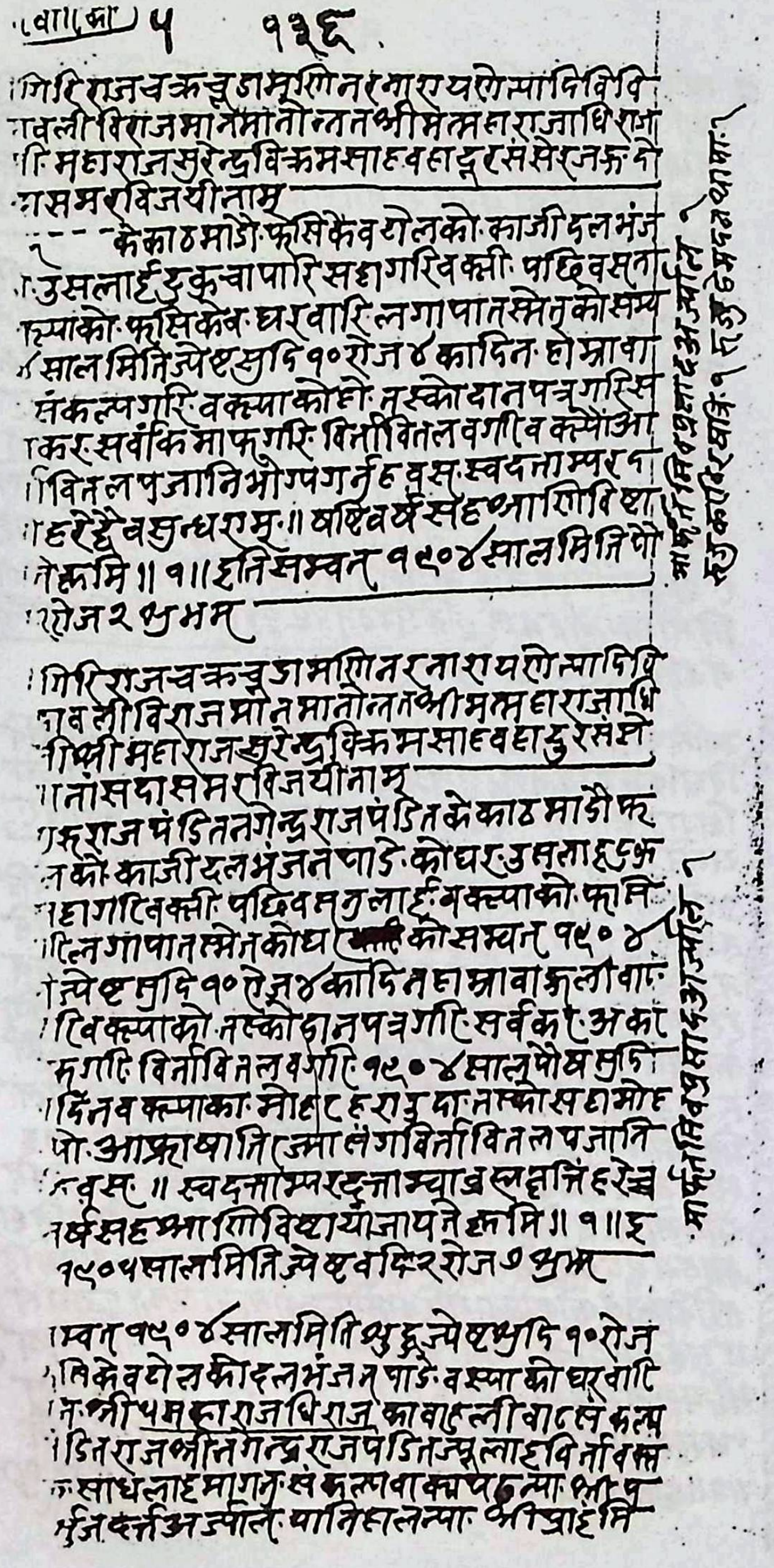

(बा।क्रा) ५ ११६

।गिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविवि
।वलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराज
।महाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहवहादुरसंसेरजङ्देव
।समरविजयीनाम्
--- के काठमाडौं फसिकेव टोलको काजी दलभंज
।उसलाई दुकुचापारि सह्य गरिवक्सी पछि वसन्त
।ग्याको फसिकेव घरवारि लगापात समेतको सम्व
।साल मिति ज्येष्ठसुदि १० रोज ४ का दिन हाम्रा
संकल्प गरि वक्स्याको हो तस्को दानपत्र गरिसि
।कर सर्वंकि माफ गरि विर्तावितल वगी(व)क्स्यौं आ
।वितल पुजानि भोग्य गर्नु ह्व वुस स्वदत्ताम्परदत्त
।हरेद्वे वसुन्धराम् ॥ षष्टिवर्ष सहश्राणि विष्टा
।तेक्रमि ॥ १ ॥ इति सम्वत् १९०४ साल मिति पौ
।रोज २ शुभम्

मार्फत सिवप्रसाद अर्ज्याल १
रुजु कपविर घात्रि १ रुजु छेमदन थापा १

।गिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिवि
।वलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधि
।श्री महाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहवहादुरसंसे
।।तांसदासमरविजयीनाम्
।राज पंडित नगेन्द्रराज पंडित के काठमाडौं फ
।न को काजी दलभंजन पाडे को घर उसलाई दुकु
।ह्य गरिवक्सी पछि वसन्तलाई वक्स्याको फसि
।लगापात समेतको घ[illegible]को सम्वत् १९०४
।ज्येष्ठ सुदि १० रोज ४ का दिन हाम्रा वाक्जली वा
।दि वक्स्याको तस्को दानपत्र गरि सर्वंकर अकर
।फ गरि विर्तावितल वगी १९०४ साल पौष सुदि
।दिन वक्स्याका मोहर हराउदा तस्को सहमोहर
।पो आफ्ना षातिर जमा लगाइ विर्तावितल पजानि
।वुस ॥ स्वदत्ताम्परदत्तांम्वा यो हरेद्व
।र्षसहश्राणि विष्टायां जायते कृमि ॥ १ ॥ इ
१९०४ साल मिति ज्येष्ठ वदि रोज ७ शुभम्

मार्फत सिवप्रसाद अर्ज्याल १

।म्वत् १९०४ साल मिति शुद्ध ज्येष्ठ सुदि १० रोज
।सिकेव टोलको दलभंजन पाडे वस्याको घरवारि
।न श्री ५ महाराजधिराज का वाहली वाट से कलम
।डित राज श्री नगेन्द्रराज पंडितज्यूलाई विर्ता वक्स
।साधलाई मागनु संकल्प वाक्य पढन्या श्री ५
।जि कलं अर्ज्याल पानि सालन्या श्री ४ इति

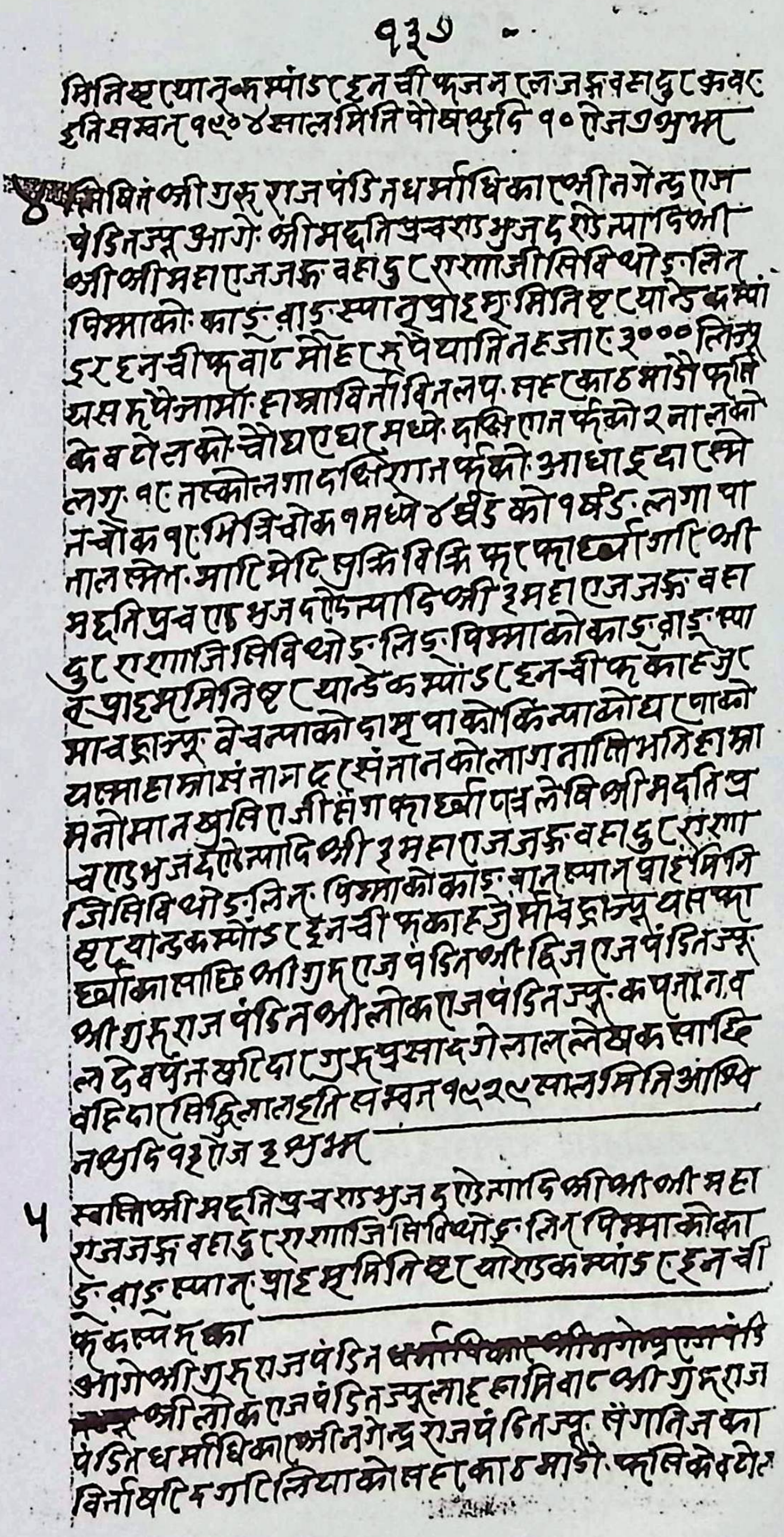

१३७

मिनिष्टर यान्ड कम्यांडर इनचीफ जनरल जङ्गवहादुर कुवर
इति सम्वत् १९०४ साल मिति पोषसुदि १० रोज ७ शुभम्

४ लिषितं श्री गुरु राज पंडित धर्माधिकार श्री नगेन्द्र राज
पंडितज्यू आगे श्रीमद्दतिप्रचण्डभुजदण्डेत्यादि श्री
श्री श्री महाराज जङ्ग वहादुर राणाजी लिषि थोङ्लिन
पिम्माको काङ्वाङ्स्यान् प्राइम् मिनिष्टर यान्ड कम्यां
डर इनचीफ वाट मोहर रुपैया तिन हजार ३००० लिनु
अस रुपैञामा हाम्रा विर्ता बिनलप सहर काठमाडौ फलि
केव टोलको चोघर घर मध्ये दक्षिण तर्फको २ नालको
लगु १ र तस्को लगा दक्षिण राज तर्फको आधाइ घर स्मे
नचोक १ र मित्रिचोक १ मध्ये ४ खंडको १ खंड लगा पा
नाल खेत आदि मेदि जुक्ति विक्रि गर काघ्र्या गरि श्री
मद्दतिप्रचण्डभुजदण्डेत्यादि श्री ३ महाराज जङ्ग वहा
दुर राणाजि लिषि थोङ्लिङ् पिम्माको काङ्वाङ्स्या
न् प्राइम मिनिष्टर यान्ड कम्यांडर इनचीफ का हजुर
मा वधान्सू वेचन्याको दाम पाको किन्याको घर पाको
यस्मा हाम्रा संतान दर संतानको लाग नालि भनि हाम्रा
मनोमान खुसि राजी संग काघ्र्या पत्र लेषि श्रीमद्दतिप्र
चण्डभुजदण्डेत्यादि श्री ३ महाराज जङ्ग वहादुर राणा
जि लिषि थोङ्लिन पिम्माको काङ्वाङ्स्यान प्राइम मिनि
ष्टर यान्ड कम्यांडर इनचीफ का हजुर मा वधान्सू घस्या
घ्र्याका साक्षि श्री गुरु राज पंडित श्री द्विज राज पंडितज्यू
श्री गुरु राज पंडित श्री लोक राज पंडितज्यू कपतान व
लदेव पंत ष्रिदार गुरुप्रसाद गोपाल लेषक सादि
वहिदार सिद्धिलाल इति सम्वत् १९२९ साल मिति आश्वि
न सुदि १२ रोज २ शुभम्

५ स्वस्तिश्री मद्दतिप्रचण्डभुजदण्डेत्यादि श्री श्री श्री महा
राज जङ्ग वहादुर राणाजि लिषि थोङ्लिन पिम्माको का
ङ्वाङ्स्यान प्राइम मिनिष्टर यान्ड कम्यांडर इन ची
फ कस्पन्दका
आगे श्री गुरु राज पंडित ~~धर्माधिकार श्री नगेन्द्र राज पंडि~~
आगे श्री गुरु राज पंडितज्यूलाइ हातिवाट श्री गुरु राज
~~[illegible]~~ श्री लोक राज पंडितज्यू संगातिज का
पंडित धर्माधिकार श्री नगेन्द्र राज पंडितज्यू संगातिजका
विर्ता पादि गरि दियाको सहर काठमाडौ फलिकेवटोल

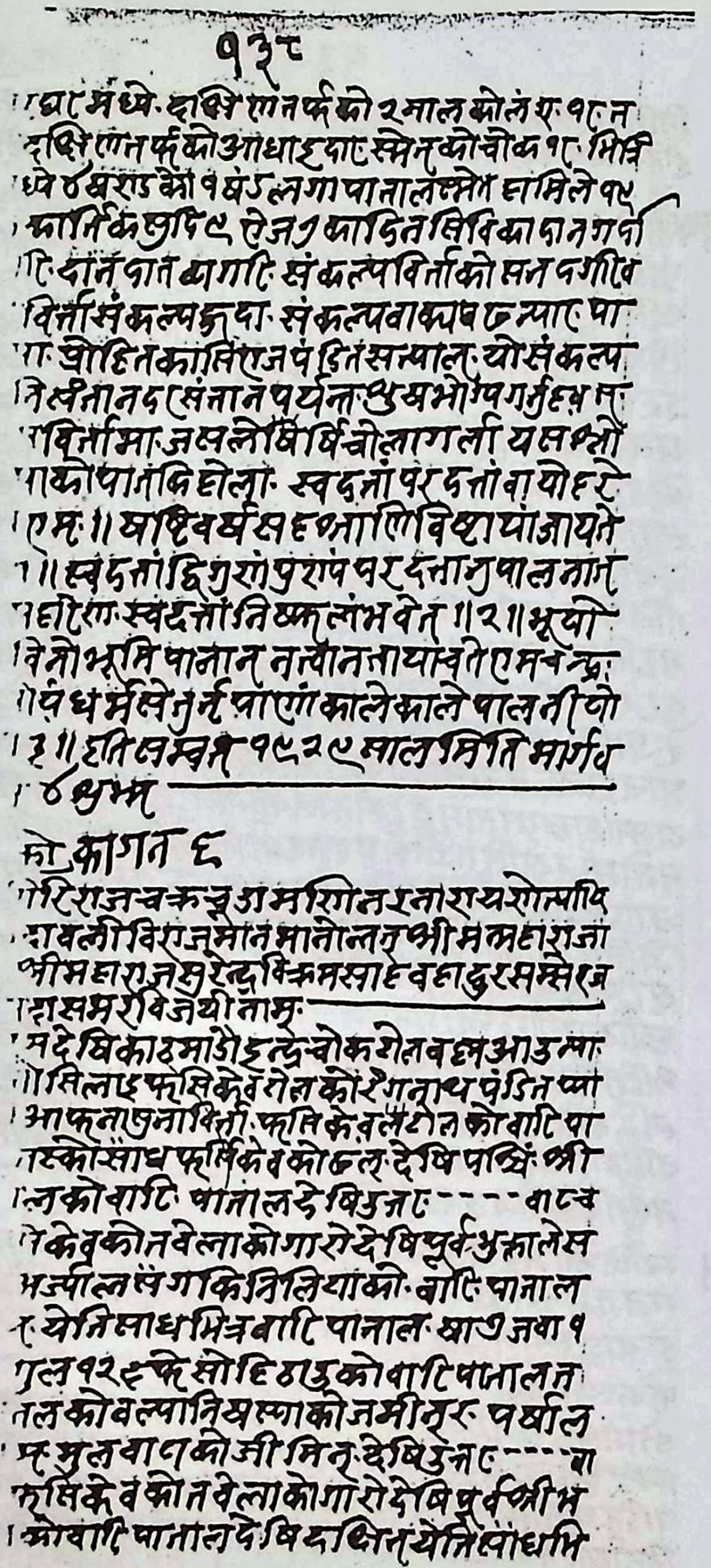

१३८

९८ मध्ये· दक्षिणानर्फको २ माल कोलं र· १८ न
दक्षिणानर्फको आधा हदा· स्मेनको चौक १८· भित्रि
ध्ये ४ खराड को १ षेउ लगा पातालस्मेत हामिले १९
कार्तिक शुदि ९ ऐजन्त कादित लिषिका दान गर्न
· दान पात कागा· संकल्प विर्ताको सन दर्गावि
विर्ता संकल्प कृदा· संकल्पवाक्यप छन्या· पा
ग· श्रोहितकान्तिराज पंडित सन्याल· योसंकल्प
ने स्पीतानद संतान पर्यन्त उपभोग्य गर्नुहुन्न
गविर्तामा जसल्ले षिचोषि चोलागर्ला यसको
राको पातकि होला· स्वदत्तां परदत्तां वा यो हरे
एम· ॥ षष्टिवर्षसहस्राणि विष्ठायां जायते
॥ स्वदत्तां द्विगुणं पुण्यं परदत्तानुपालनात्
हानि· स्वदत्तां निष्फलं भवेत ॥२॥ भूयो
वे नो भूमि पाना न त्वां न ता यावतो एमचन्द्र
पं धर्मसेतुर्न पाणं काले काले पालनीयो
३॥ इति सम्वत् १९२९ साल मिति मार्गव
४ शुभम्

को कागत ६

ोरि राजचक्र चूडामणि नरनारायणेत्यादि
शवली विराजमान मानोन्नत श्री मन्महाराजा
श्रीमहाराज सुरेन्द्र विक्रम साह बहादुर सम्सेरज
शसमरविजयी नाम्·
म देषि काठमाडौं इन्द्रचोक टोल बस्न आउन्या
सिलइ फोसिकेव टोलको रंगनाथ पंडित न्या
आफ्नो जनाविर्ता फासिकेव टोल को बारि पा
स्को साथ फासिकेव को ढल· देषि पश्चिम श्री
लको वारि· पाताल देषि उत्तर ---- वाच्च
केवृ को नवेलाको गारो देषि पूर्व अक्षालेस
भर्ज्यालसँग कित्तिलियाको· वारि पाताल
र· येति साथ भित्र वारि पाताल· षाउ जग्गा १
गल १२ हदे सो हि ठडुको वारि पाताल न
तलको वल्या निसन्याको जमीनुरु पर्षाल
म· मूल वाणको जी मिनु देषि उत्तर ---- वा
फासिकेव कोनवेलाको गारो देषि पूर्व श्री भ
को बारि पाताल देषि दक्षिण येति सांधभि

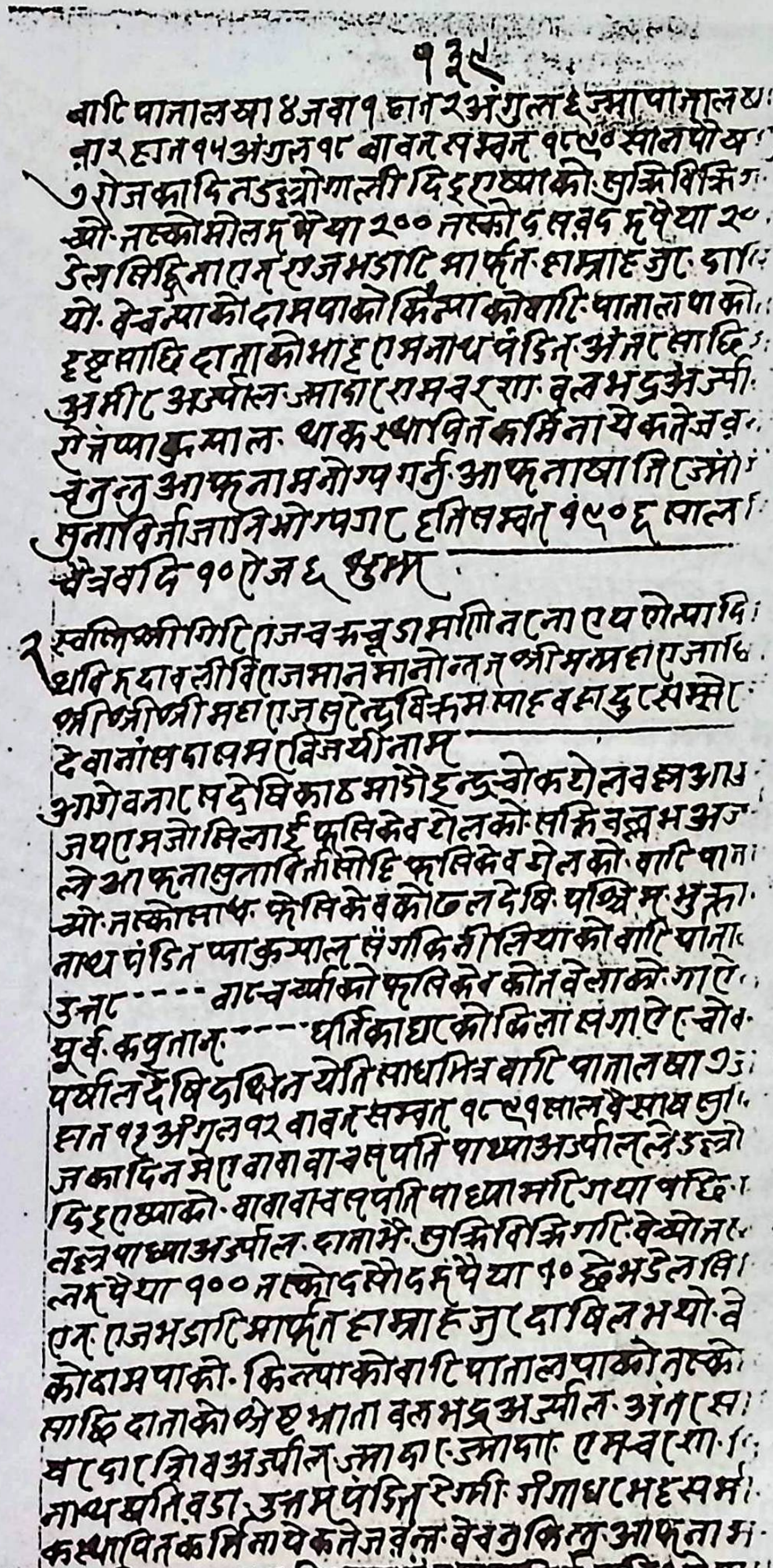

१३९

बाटि पातालखा ४जवा १ हात २ अंगुल ६ ज्मा पातालख
ण्ड२ हात १५ अंगुल १८ बाबन सम्वत १८९० साल पोष
७ रोज क्या दिन उछ्रोगाली दिइ राष्याको छुक्कि विक्रि ग
र्‍यौं· नस्को मोल रुपैया २०० नस्को दसवंद रुपैया २०
उेस लिइ नाहन राजभडारि मार्फत हाम्रा हजुर दाखि
ल भयो· बेच्न्याको दाम पाको किल्लाकोबारि· पातालपाको
हुन्छ साछि दाताको भाइ रामनाथ पंडित औंर साछि
अमीर अर्ज्याल ज्मादार रामवरदान· बलभद्र अर्ज्या
ल· रोज्नप्याकुर्‍याल· थापस्थापित कर्मि नायेक तेजव
ल· बेचन्यु आफना भमोग्य गर्नु· आफना षातिरज्मा
सुनाविर्ता जाति भोग्य गरि इति सम्वत १९०६ साल
चैत्र वदि १० रोज ६ शुभम्

२ स्वस्ति श्री गिरिराजचक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि
विविध विरुदावली विराजमान मानोन्नत श्री मन्महाराजाधि
राज श्री श्री श्री महाराज राजेन्द्र विक्रम साह बहादुर सम्सेर
देवानां सदा समर विजयी नाम
आगे वनारस देषि काठमाडौ इन्द्रचोक टोल बस्न आउ
ज्या रामजोसिलाई फलिकेव टोलको सक्रि वस्न भ अ
ल्ले आफना सुनाविर्ता सोहि फलिकेव टोलको बारि पात
ल्यो· नस्को साध· फलिकेव कोटल देषि· पश्चिम· सुक्ता
नाथ पंडित प्याकुर्‍याल सँग किनी लियाको बारि पाता
उत्तर ---- बाच्चम्याको फलिकेव कोत वेलाको गाए
पूर्व· कप्तान ---- घर्तिका घरको डिला लगाएर चोव
पर्षीत देषि दक्षिन येति साधभित्र बारि पातालषा ७३
हात ११ अंगुल १२ बाबन सम्वत १८९१ साल वैसाष सु
ज का दिन मेरा बाबा बाचस्पति पाध्या अर्ज्यालले उछ्रो
डि इराष्याको· बाबा बाचस्पति पाध्या स्वर्ग गया पछि
वल्लभ पाध्या अर्ज्याल· दाताभै· छुक्कि विक्रि गरि· बेच्यो नस्
ल रुपैया १०० नस्को दसौंद रुपैया १० छ्वे भडेल लि
एन· राजभडारि मार्फत हाम्रा हजुर दाखिल भयो· बे
को दाम पाको· किल्ला कोबारि पातालपाको नस्के
साछि दाताको जेठा भाता बलभद्र अर्ज्याल· औंर सा
यरदार श्रीव अर्ज्याल ज्मादार ज्मादार रामवरदा
नाथ पंति वडा उत्तम पंडित रेग्मी· नीसाध्य मेहरसम
कस्थापित कर्मि नायेक तेजवल· बेचन्यु किन्नु आफना भ
ग्य गर्नु· आफना षातिरज्मासँग सुनाविर्ता जाति भोग्य
१९०६ साल मिति चैत्र वदि १० रोज ६ शुभम्

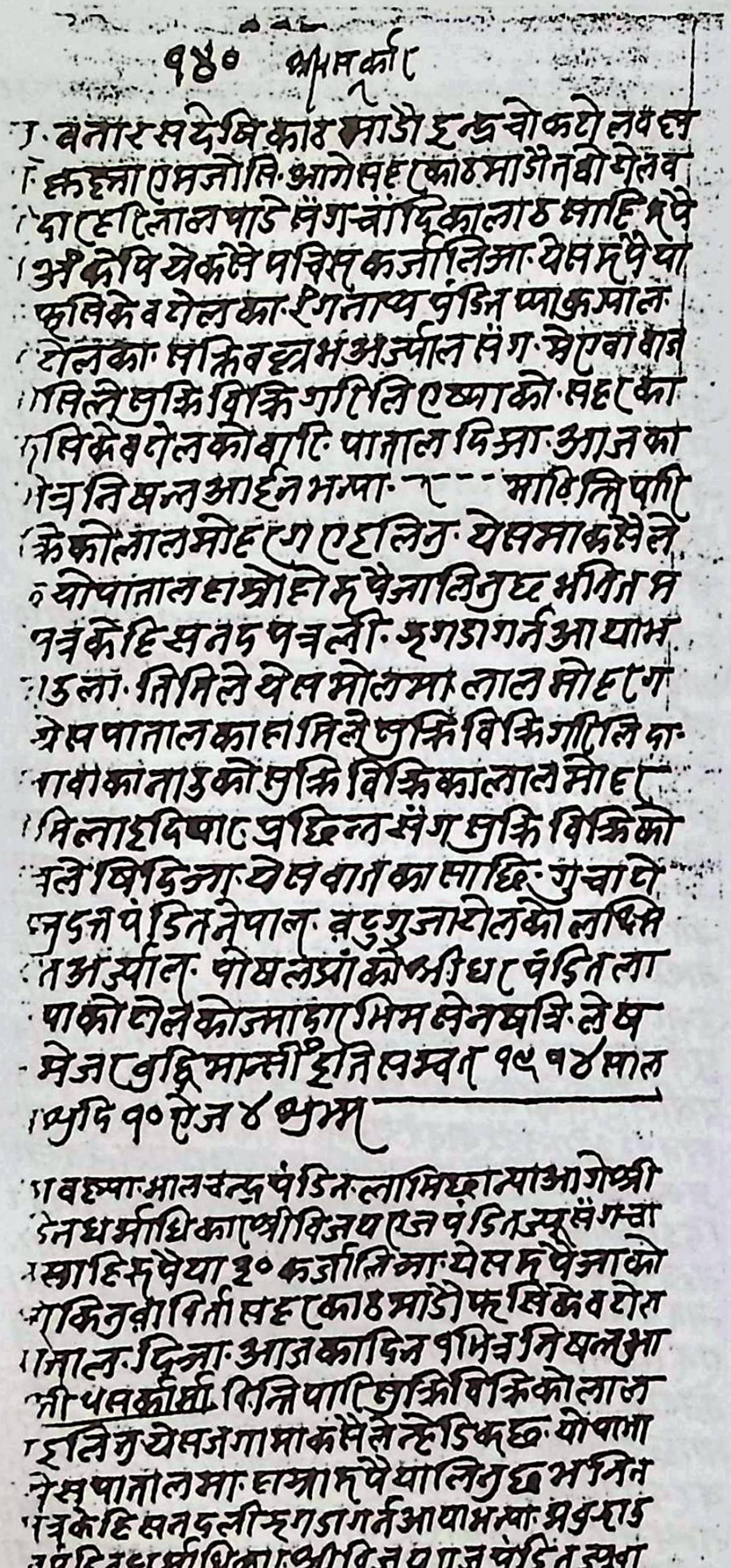

१४० श्रीमत्कौ

बनारसदेखि काठमाडौ इन्द्रचोकटोलव स
कह्ला एमजोति· आगे सहर काठमाडौ तघाटोलव
साहेलाल पाडे सँग चांदिका लाठ साहि रुपै
अ दोपि येकले पचिस कर्जा लिआ· येस रुपैया
फलिके व टोलका· ईशनाथ पंडित प्याकुसाल·
टोलका· लक्ष्मिवल्लभ अर्ज्याल सँग· मेएवा वाज
मिली जुक्ति विक्रि गर्लि एष्याको· सहर का
लिकेबटोलको वारि· पाताल दिआ· आजका
मित्र ति सल्ल आईन भन्या· र --- माथि लि पगी
क्के कोलाल मोहर गर एह लिनु· येसमा कसैले
यो पाताल हाम्रो हो भन्या पैञा लिनु छ भनि त प
त्र केहि सनद पत्र ली· झगडा गर्न आया भ
उला· तिमिले येस मोलमा लाल मोहर ग
येस पाताल का तिमिले जुक्ति विक्रि गर्लि का·
गर्वा का नाउको जुक्ति विक्रिका लाल मोहर
मिलाइदिया र प्रछिन्न सँग जुक्ति विक्रिको
रले थिदिन्या· येस वात का साछि· गुचा टो
लउवा पंडित नेपाल· वटुगुजा टोलको लक्ष्मि
त अर्ज्याल· पोष लाप्राँ को औधर पंडित ला
पाकी टोलको जसा [illegible] भिम सेन थापा· लेष
सेज र वुद्धि माल्सी हुनि सम्वत १९१४ साल
सुदि १० रोज ४ शुभम्

गवह्म्याः भाल चन्द्र पंडित लाभिपुखा सा आगे श्री
देनधर्माधिकार श्री विजयराज पंडितज्यू सँग
साहि रुपैया ३० कर्जा लिआ· येस रुपैयाको
कितरो विती सहर काठमाडौ फलिके व टोल
माल र दिआ· आजका दिन १ मित्र मि सल आ
त्री पल कोर्मा· तिनि पालि जुक्ति विक्रिको लाल
हति नु· येस जगामा कसैले हो हल्ला छ· यो पाता
नेस पाताल मा· हाम्रा रुपै पालिनु छ भनि न
त्र केहि सनद ली झगडा गर्न आया भन्या· प्रवुराउ
न पंडित धर्माधिकार श्री विजयराज पंडितज्यू सा
लाल मोहर गराइ लिनु· भनि येए मनो मान प्रति
[illegible]

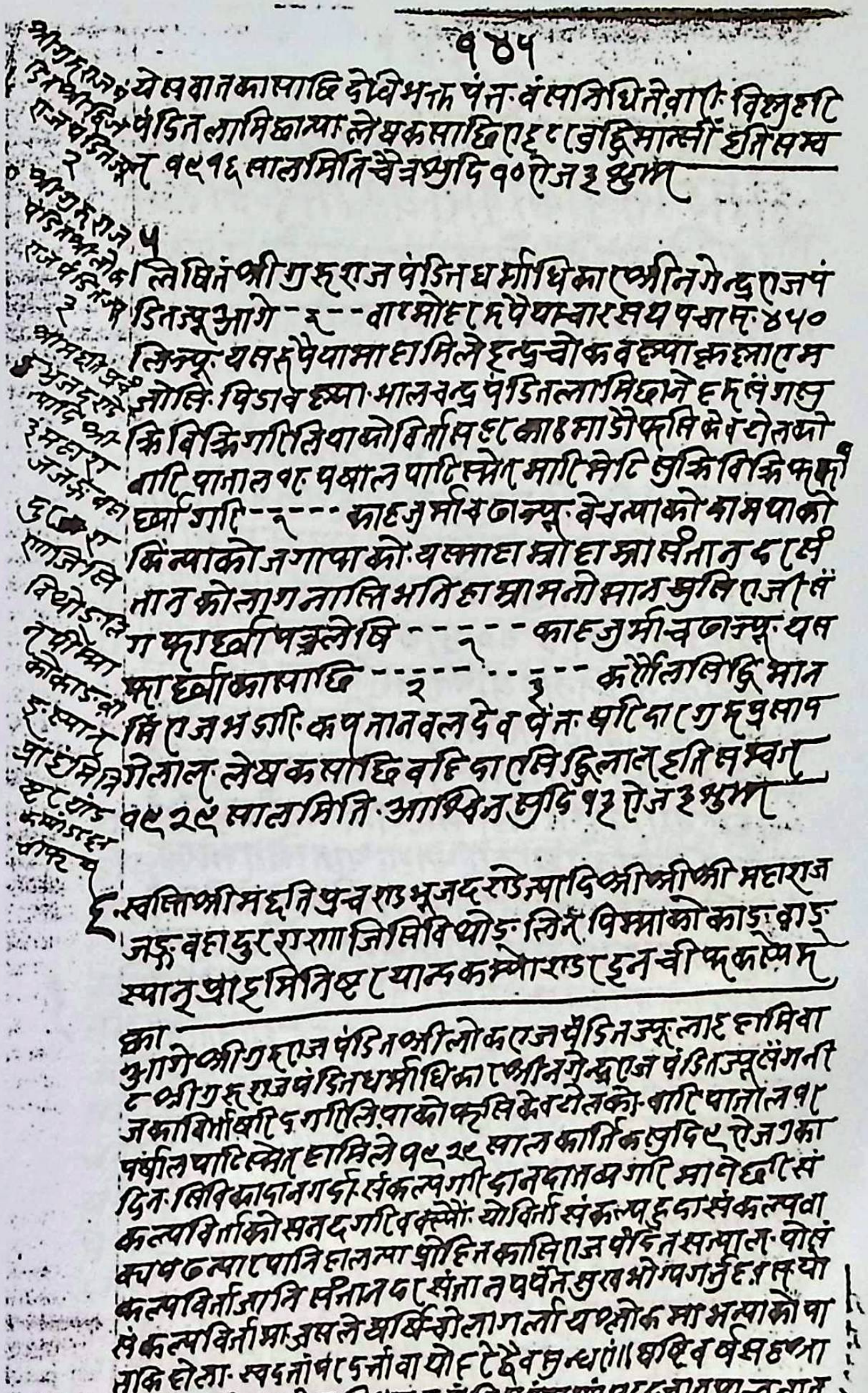

१४५

ये सब बातका साक्षि देवि भक्त पंत· वंसराजि घिमिरे वा(विष्णुहरि
पंडित लामिछान्या· लेषक साक्षि [illegible] बुद्धिमान्सो इति सम्व
त् १९१६ साल मिति चैत्र शुदि १० रोज ३ शुभम्

५

लिषितं श्री गुरुराज पंडित धर्माधिकार श्री निगेन्द्रराज पं
डितज्यू आगे --२-- वाग्मोहर पैयाँ चार सय पचास· ४५०
लिज्यू· यस रुपैयामा हामिले इन्द्रचोक बस्याका [illegible]
ओलि· पिडा बस्या· भालचन्द्र पंडित लामिछाने [illegible]
कि बिक्रि गरि लिया जो बिर्ता [illegible]
बारि पातालः १ पचाल पाटि [illegible] मार्ग भेटि [illegible] बिक्रि [illegible]
छौं गरि --२-- [illegible]
कि त्याको जगाया कौ· [illegible] सन्तान [illegible]
तान को लाग [illegible] राजी [illegible]
ग [illegible] पत्र लेषि --२-- [illegible]
का [illegible] साक्षि --२-- --३-- [illegible]
[illegible] पंत· [illegible]
[illegible] लेषक साक्षि [illegible] इति सम्वत्
१९२९ साल मिति· आश्विन शुदि १२ रोज २ शुभम्

६ स्वस्ति श्री मद् अति प्रचण्ड भुजदण्ड इत्यादि श्री श्री श्री महाराज
जङ्ग बहादुर राणा जि सि बि [illegible]
[illegible] कमान्डर इन चीफ [illegible]
का

आगे श्री गुरुराज पंडित श्री लोकराज पंडितज्यूलाई हामिबा
ट श्री गुरुराज पंडित धर्माधिकार श्री निगेन्द्रराज पंडितज्यूसँग नी
[illegible] पातालः १
[illegible] हामिले १९२८ साल कार्तिक शुदि ९ रोज [illegible] का
दिन· [illegible] दान गर्दा संकल्प गरी [illegible]
[illegible] यो बिर्ता संकल्प [illegible]
[illegible]
[illegible] सन्तान पर्यन्त [illegible]
[illegible]
[illegible] स्वदत्तां परदत्तां वा यो हरेत [illegible]
[illegible] ॥२॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]

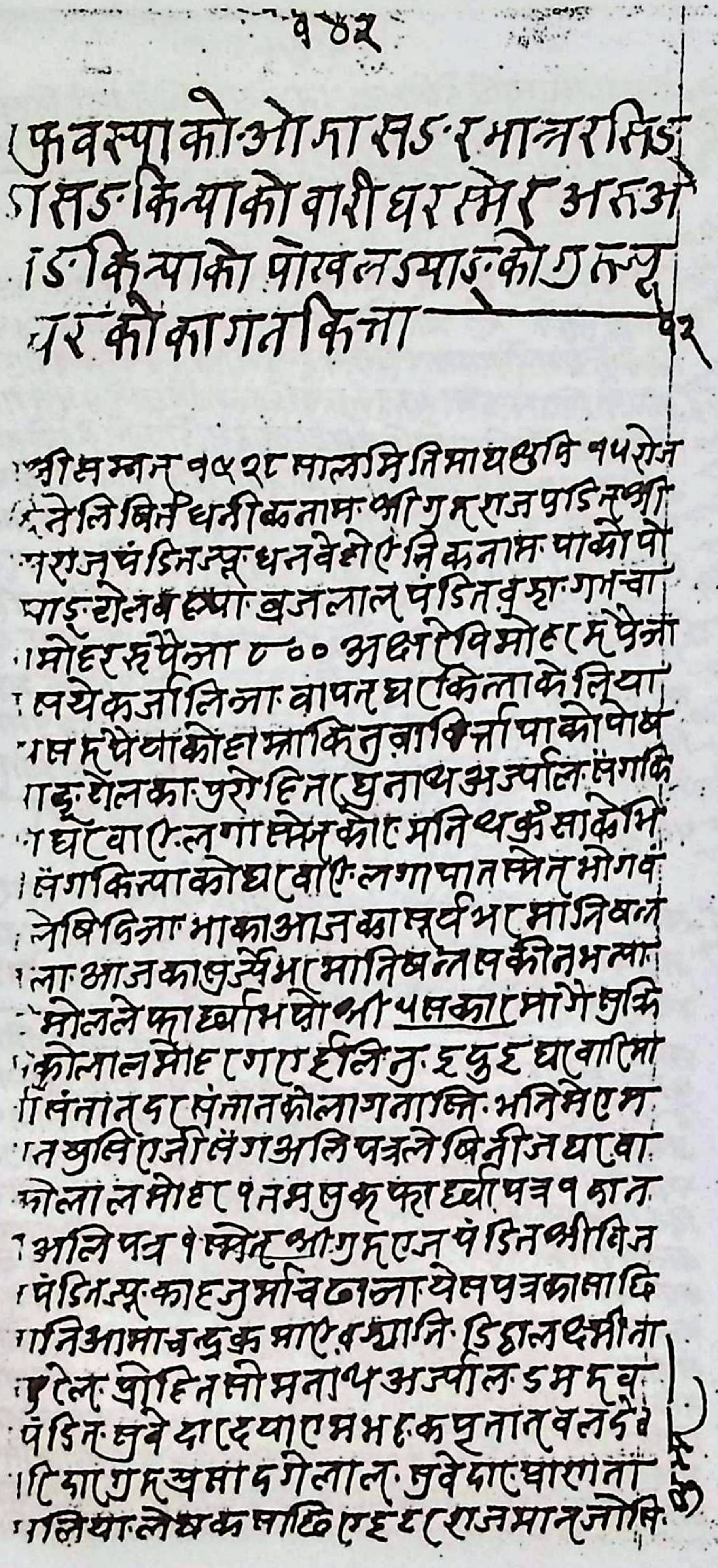

१४२

फुवस्याको ओभा सङ·र भान्नरसिङ
गासङ·किन्याको बारी घर स्मेर अरुअ
ाङ·किन्याको पोरवलङ्याङ·कोग तल्पू
घर को कागत किता —— ५२

श्री सम्वत् १८२८ साल मिति माघ शुदि १५ रोज
ते लिखितं धनीक नाम श्री गुरु राज पाडे नश्री
गराज पंडितज्यू धन बेहोर्ने क नाम पाक्षौ पौ
पाङ्देल व सन्या व्रजलाल पंडित बुहा गगचा
मोहर रुपैञा ८०० अक्षरेपि मोहर रुपैञा
सयेक जी लिञा बापत घर किता के लिया
स रुपैयाको सुद्याकि जराविर्ता पाको पोष
ाङ्देलका पुरोहित रघुनाथ अज्यालि लगाकि
घरवार एल गा स्मेत को दमानि थकु साकोभि
लगाकिन्याको घरवार एल गा पात स्मेत भोगवं
ले पिदिञा भाका आज क्ता सर्व भर मानि बन्न
ला आज काग्रुसर्व भर मानि बन्न सकीन भना
मोलले फाझ्य भिपो श्री पलका र मागे जुकि
कोलाल मोहर गणे हलिनु इ कुइ घरवारमा
संतान दर संतानको लाग नाग्नि· भनि मैए म
त खुसि राजी लिंग अलि पत्रले बिन्नीज घरवा
कोलाल मोहर १ तमसुक फाझ्या पत्र १ गान
अलि पत्र १ स्मेत श्री गुरु राज पंडित श्रीविज
पंडितज्यू का हजुर मा चिञाञा येस पत्रका साक्षि
गनि आभाचन्द्र क माए वस्याणि· डिठा लक्ष्मी ना
पुदेल· प्रोहित सोमनाथ अज्याल· डम्म रुद्र
पंडित· जुवे दार दयाराम भट्ट कपूनान वलदेव
र साग्रुरु दसमाद गेलाल· जुवे दार घारानता
लिया लेषक साक्षि एह द र राजमान जोसि·

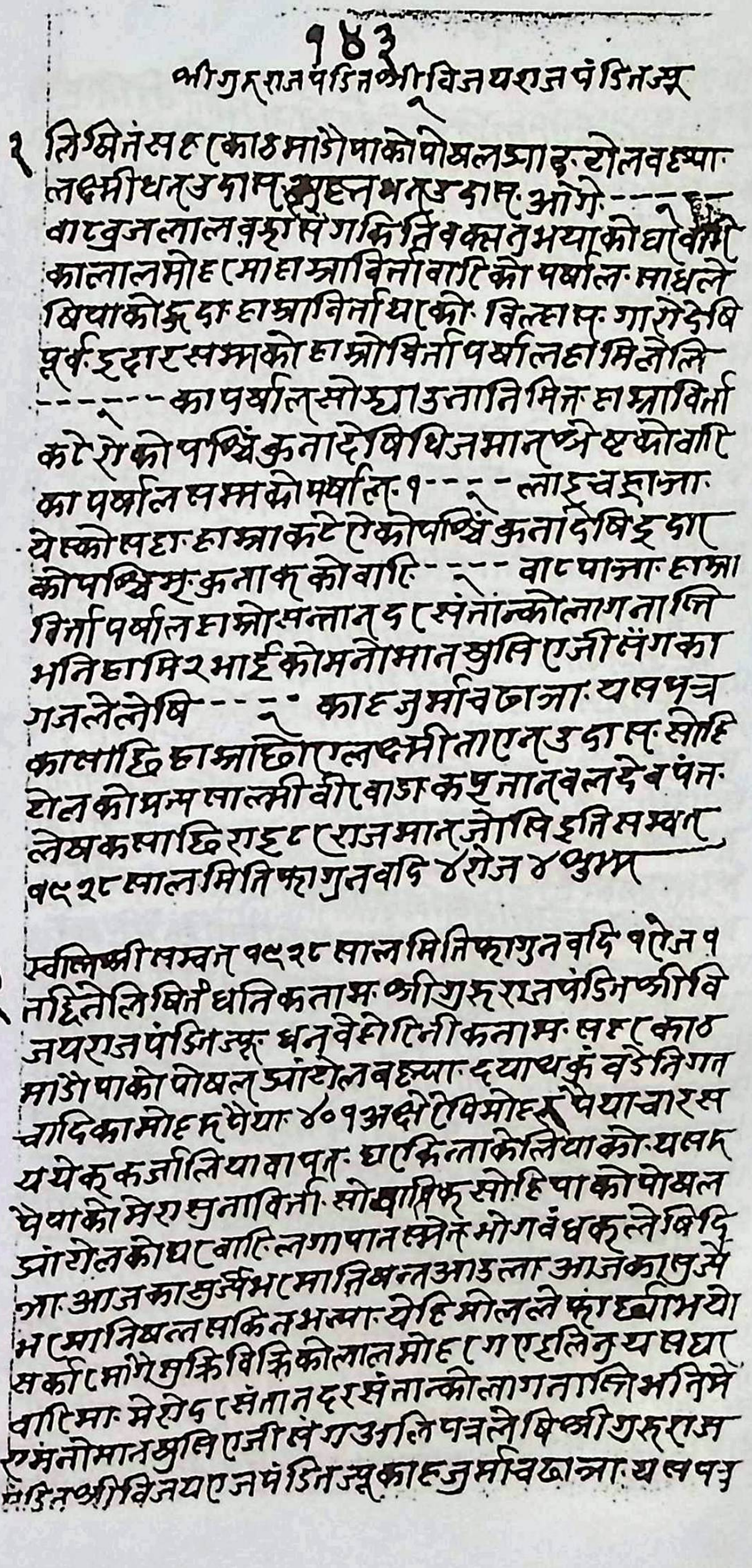

१४३

श्रीगुरुराजपंडित श्रीविजयराजपंडितज्यू

२ लिषितं सहर काठमाडौं पाको पोषल आइटोल बस्न्या
लक्ष्मीधर उपाध्या सुदर्शन उपाध्या आगे --- ---
बाबुजनलाल वर्म्मा स गर्दि तिवक्स भयाको घरबारी
का लाल मोहर मोहर आविर्ता बारिको पर्षाल माथले
षियाको रुकार हाम्रा निर्ता घरको विल्हाप गारोले षि
पूर्व दुवार सम्मको हाम्रो बिर्ता पर्षाल हामिले लि
--- ---का पर्षाल सो ग्याउत्तानि मित हाम्रा विर्ता
को टोको पश्चिम कुनादेषि धिजमान प्रधानको बारि
का पर्षालि सम्मको पर्षाल १ --- --- लाई चह्राञ्या
ये स्को सट्टा हाम्रा कटे टेको पश्चिम कुनादेषि दक्षि
को पश्चिम कुनाफ को बारि --- --- बाट पाञ्या हाम्रा
विर्ता पर्षाल हाम्रो सन्तान दर सन्तानको लागि नाज्नि
भनि हामि र भाईको मनोमान षुसि राजीसंग का
गजलेलेषि --- --- का हजुर्मा चह्राञ्या यस पत्र
का साछि हाम्रा छोरा एल लक्ष्मी ताएन उपाध्या सोहि
टोलको प्रेम स्याल्मी वीरवाडा कपुनात वलदेव पंत
लेषक साछि राइहर राजमान जोसि इति सम्वत्
१९२८ साल मिति फागुन वदि ४ रोज ४ शुभम्

स्वस्ति श्री सम्वत् १९२८ साल मिति फागुन वदि १ रोज १
२ तद्दिने लिषितं धनिकताम श्रीगुरुराजपंडित श्रीवि
जयराजपंडितज्यू धनु वेसाहनि कताम सहर काठ
माडौ पाको पोषल आंटोल बस्न्या दयाथकु वडेनिगत
चादिका मोहर पैया ४०१ अक्षरे [illegible] मोहर पैया चारस
य येक रुजु लियाबापत घरदिन्ताको लियाको यसक
पैयाको मेरा सुनाविर्ता सोबाहिक सोहि पाको पोषल
आंटोलको घरबारि लगापात समेत भोगबंधक लेषिदि
आज काजुसैं
जा आज काजु सैं भरमा तिषन्त आउला आजकाजुसैं
भरमा तिषल सकिन भन्या येहि मोलले फारषा भयो
सकौ मोमे षुकि विक्रिको लाल मोहर गएहलिनु यस घर
बारिमा मेरो दरसंतान दरसंतानको लागि नाज्नि भनि मे
रमनोमान षुसि राजी संग उअलि पत्र लेषि श्रीगुरुराज
पंडित श्रीविजयराजपंडितज्यूका हजुर्मा चह्राञ्या यस पत्र

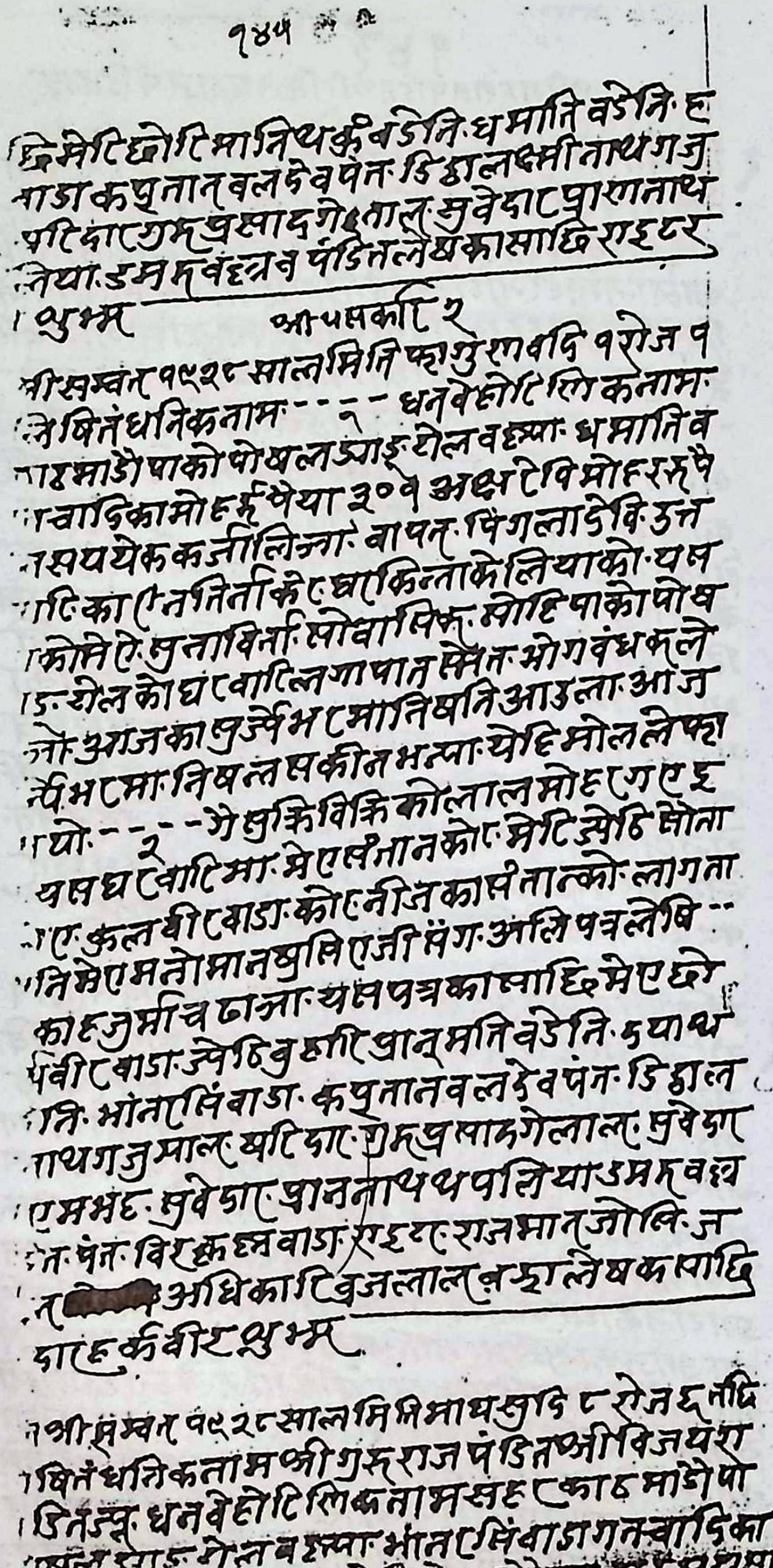

१४५

छिमेटि छोटि मानिथकं वडेनि· धमाति वडेनि· ह
नाडा कप्तान वलदेव पंत· डिठा लक्ष्मीनाथ गजु
पटिदार रामप्रसाद गेल्लाल· सुवेदार प्राणनाथ
लेया· उमराव वहदुरन पंडित लेषका साक्षि राइटर
शुभम्   आपसकारि २
श्रीसम्वत् १९२८ साल मिति फागुनवदि १ रोज १
लेषितं धनिकनाम· ---२-- धनवेहोरेलिकनाम·
ाठमाडौ पाको पोषलआइ टोल वस्न्या· धमाति व
वादिकामोहरु पैया ३०१ अक्षरेपि मोहरुपै
नसयएक कर्जी लिन्या· वापत· पिंगलाडेकि उक्त
टिका ऐनतितीके घरकिन्ताके लियाको· यस
कोत्ते ऐ· जुन्ताविना· सोवालिस· मोहिपाको पोष
ड· टोलको घरवारि लगापात समेत· भोगवंधकले
जो आजका जुर्जे भए मातिषति आउन्ता· आज
नेपि भए मा· निषल्ल सकीन भन्या· येहि मोललेफा
पो· ---२-- ले मुक्ति विक्रि को लालमोहर गएइ
यस घरवारिमा· भएसैतानको· मेटि झोठि सोना
ए· कुलथी घोडा· कोट नीजिकासैतान्को· लागता
नि भए मतो मान षुसि एजी संग· अलि पत्र लेषि --
काहजुमीच घल्ला· यस पत्रका साक्षि भए छ्रे
पवी घाडा· ज्येठिवुढारि प्रान् माति वडेनि· कयाथ
ति· भोनासिंबाडा· कप्तान वलदेव पंत· डिठाल
ाथगजु माल· पटिदार· रामप्रसाद गेल्लाल· सुवेदार
रामभद्र· सुवेदार· प्राननाथ थपलिया उमराव वहद्य
त· पंत· विरकृष्ण वाडा· राइटर· राजभान जोषि· ज
त [illegible] अधिकारि व्रिजलाल न्हाल लेषक साक्षि
दाहकवीर शुभम्

श्रीसम्वत् १९२८ साल मिति माघसुदि ८ रोज ६ लि
षितं धनिकनाम श्री गुरुराज पंडित श्रीविजयरा
डितज्यू· धनवेहोरेलिकनाम सह ८ काठमाडौ पा
लत्न स्याइ टोल वस्न्या· भोनासिंबाडा गनवादिका
वस्मा

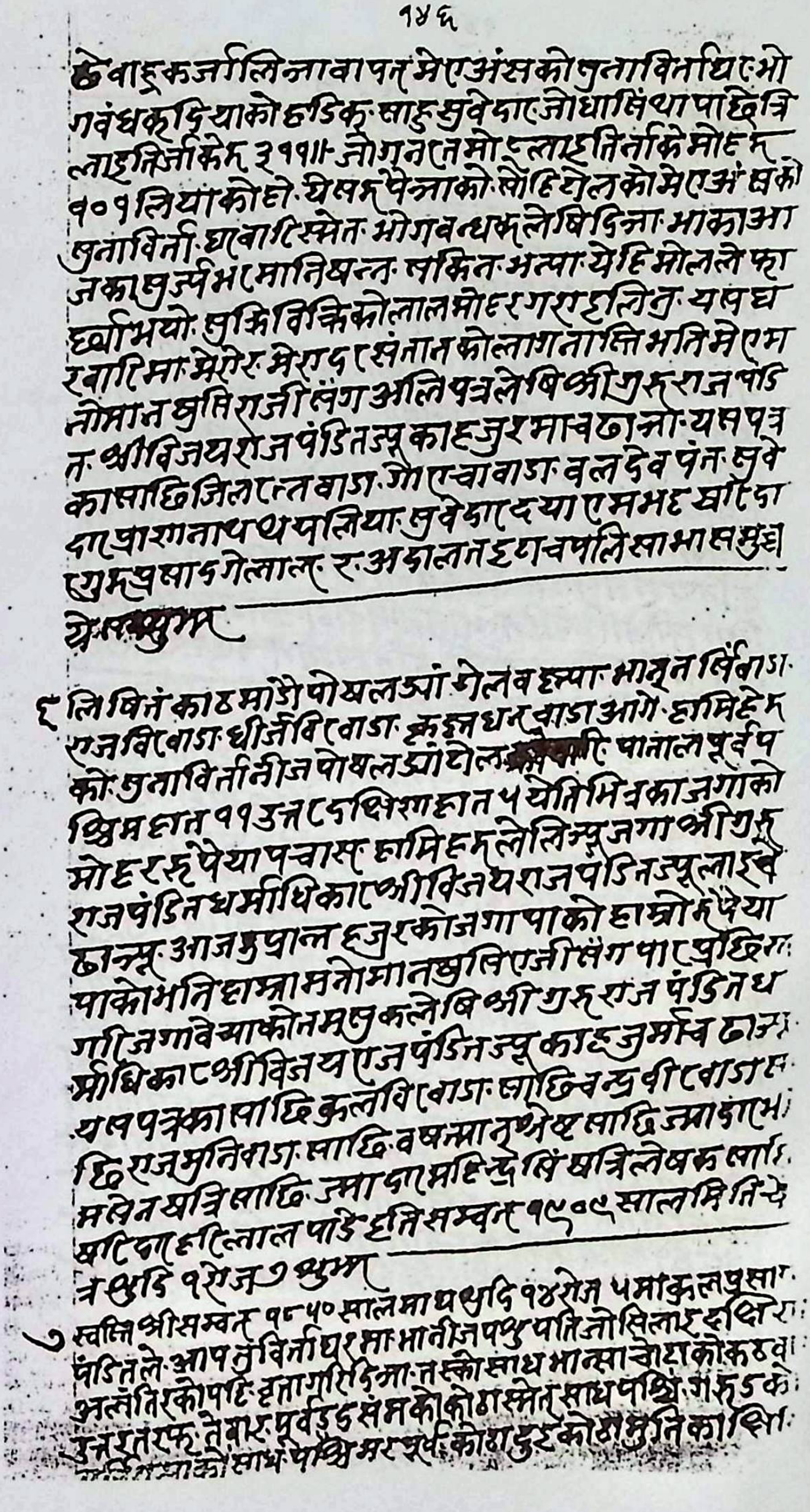

१४६

छेवाहेक जगा लिन्नावा पन मेरा अंसको जुनाविर्ताथियो भो
गवंधक दियाको हुंडिक साहु सुवेदार जोधासिं थापा छेत्रि
लाई तिर्जीकन ३११॥ जो गुनते मो इलाई तिर्ताको मोहर
१०१ लियाको हो घिसन पेन्नाको सोहि येलको मेरा अंसको
जुनाविर्ता घबार स्मेत भोगबन्धक लेषि दिन्ना भाकाआ
जकाजुर्सीभ मोनिषन्न साक्षित भन्या येहि मोलले फा
छ्या भयो सुक्षि विक्रिको लालमोहर गरर हलिनु यस घ
रबारिमा मेरो र मेरा दर संतान कोलाग नास्ति भनि मेरा म
नोमान खुसि राजी संग आलि पत्र लेषि श्री गुरु राज पाडि
त श्री विजयराज पंडितज्यू का हजुरमा चढान्नो यस पत्र
कासाछि जिलपत्त बाजा जो एचा बाजा वलदेव पंत सुवे
दार प्राणनाथ पालिया सुवेदार दयाराम भट घाटि दा
रामप्रसाद गेलाल र अडानत हपाच पालि साभा समुद्र
[illegible] सुभम्

६ लिषितं काठमाडौ पोषलआं गोलव इम्या भानुन सिंदाउ
राजविवाडा धीर्जविवाडा कृष्णधर वाडा आगे हामिहरु
को जुनाविर्तानीज पोषलआं पोल[illegible] पाताल पूर्व प
श्चिम हात ११ उत्तर दक्षिण हात ५ येति भित्रका जगाको
मोहर रुपैया पचास हामिहरुले लिन्यू जगा श्री गुरु
राजपंडित धर्माधिकार श्री विजयराज पंडितज्यूलाई बे
च्यान्नू आजउप्रान्त हजुरको जगा पाको हाम्रो रुपैया
पाको भनि हाम्रा मनोमान खुसि राजी संग पा प्राछिर
गाजिगा बेच्याको तमसुक लेषि श्री गुरु राज पंडित ध
र्माधिकार श्री विजयराज पंडितज्यू का हजुरमा चढान्नु
यस पत्रका साछि कुलविवाडा साछि न्वरुद्रवीवाडा स
छि राजमुनिवाडा साछि वषमानुथेह साछि जमादार म
मखिन षत्रि साछि जमादार महिन्द्र सिं षत्रि लेषक सा
मार्गदा हरिलाल पाडे इति सम्वत् १९०९ साल मिति चै
त्र सुदि १ रोज ७ शुभम्

७ स्वस्ति श्री सम्वत् १८५० साल माघ सुदि १४ रोज ५ मा कुलपुसा
पंडितले आपनु विर्ता घरमा भानीज पशुपति जोसिलाई हरिदिर
अत्तलतिरको पाटि दाता गरि दिञा तस्को साथ भान्सा वोटाको कठव
उत्तर तर्फ तेमार पूर्व डड सं मकोकोठा स्मेत साथ पाछि गरुड के
[illegible] मको साथ पश्चिम सर्व कोठा दुइ कोठा भुनि कासि

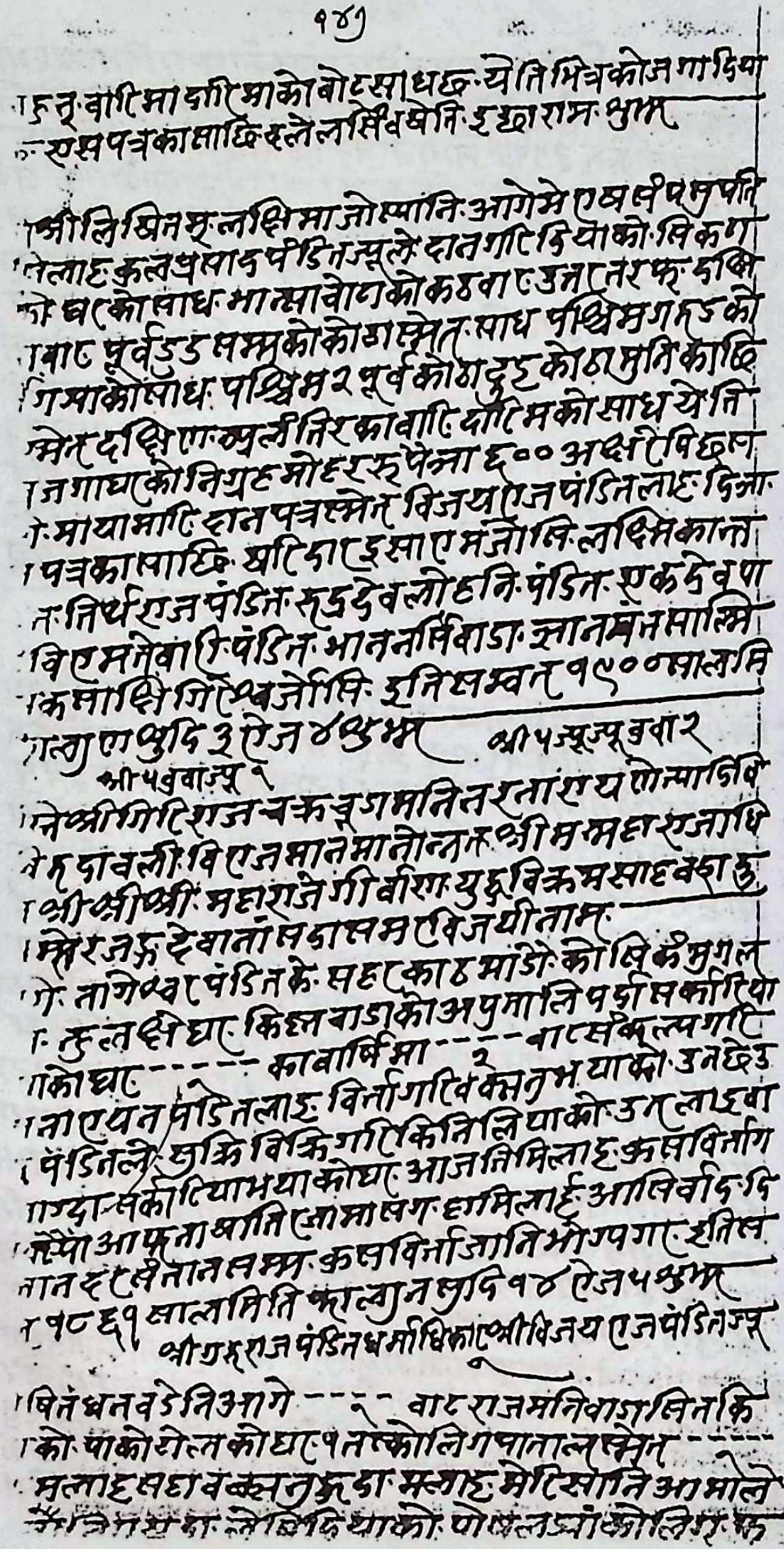

१४७

हुनु· वारिमा जीमाको वोटसाध छ· येति भित्रको जगा दिया
एस पत्रका साछि दलेलसिंह थेति· इछाराम· शुभम्

श्री लिखितम्· लक्ष्मि मा जोस्यांनि· आगे मेरा एस्ले पशुपति
तेलाइ कुलप्रसाद पंडितज्यूले दान गरि दियाको· लिकण
को घरको साध· भान्साचोकको कठवार उत्तर तरफ दक्षि
बाट पूर्वडुड सम्मको कोठा स्मेत· साध पश्चिम गाडको
गराको साध· पश्चिम २ पूर्व कोठा दुइ कोठा मुनि काछि
स्मेत दक्षिण· म्युल तिर कावारि दोरिमको साध येति
जगाको निग्रह मोहर रुपैञा ६०० अक्षरेपि छसय
माया मारि दान पत्र स्मेत विजयराज पंडितलाई दिञा·
पत्रका साछि· घरिदार इसाराम जोसि· लक्ष्मिकान्त
तिर्थराज पंडित· रुद्रदेव लोहनि· पंडित· एकदेव पा
विराम सेवारि· पंडित· भानु नर्सिदास· ज्ञानमान साक्षि
कमासि गिरिश्वर जोसि· इति सम्वत १९०० साल मि
ति फाल्गुन सुदि ३ रोज ४ शुभम्

श्री ५ ज्यूज्यू बुवार

श्री ५ बुवाज्यू २

स्वस्ति श्री गिरिराज चक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि वि
विध विरुदावली विराजमान मानोन्नत श्री मन्महाराजाधि
राज श्री श्री श्री· महाराज गीर्वाण युद्ध विक्रम साह वहादु
र सम्सेरजङ्ग देवानां सदा समर विजयीनाम्
आगे· नागेश्वर पंडितके· सहर काठमाडौंको खिकैमुशल
टोल· कुलक्षि घर किल्ला वाडाको अपुमालि पश्चिम कारिया
ाको घर ------ कावारिमा --- २ --- वारसे बढल्याइ गरि
भयाको उनछेउ
नारायण पंडितलाई बिर्ता गरि वकस भयाको· उनलाइ वा
पंडितले छाकि विकि गरि किनि लियाको· उनलाइ कुसविर्ता
गरिदा रसको दियाभयाको घर आज तिमिलाई आसिर्वाद दि
नस्यो आफ्ना खाति जो मा सम· हामिलाई आसिर्वाद दि
तान दर सैतान सम्म· कुसविर्ताजानि भोग गर· इति सं
१८६१ साल मिति फाल्गुन सुदि १४ रोज ५ शुभम्
श्री गुरु राज पंडित धर्माधिकार श्री विजयराज पंडितज्यू

स्वस्ति धन वडेनि आगे --- २ --- वार राजमनि वाग लितकि
को· पाको घरको घर १ तस्कोलिग पाताल स्मेत ------
मलाइ सघाव वकसनजङ्ग डा· मलाइ मोरि सोत्ते आमाले
जै दिन मा दा· ले छिदि दियाको· पोसल स्यांजोलिर· क

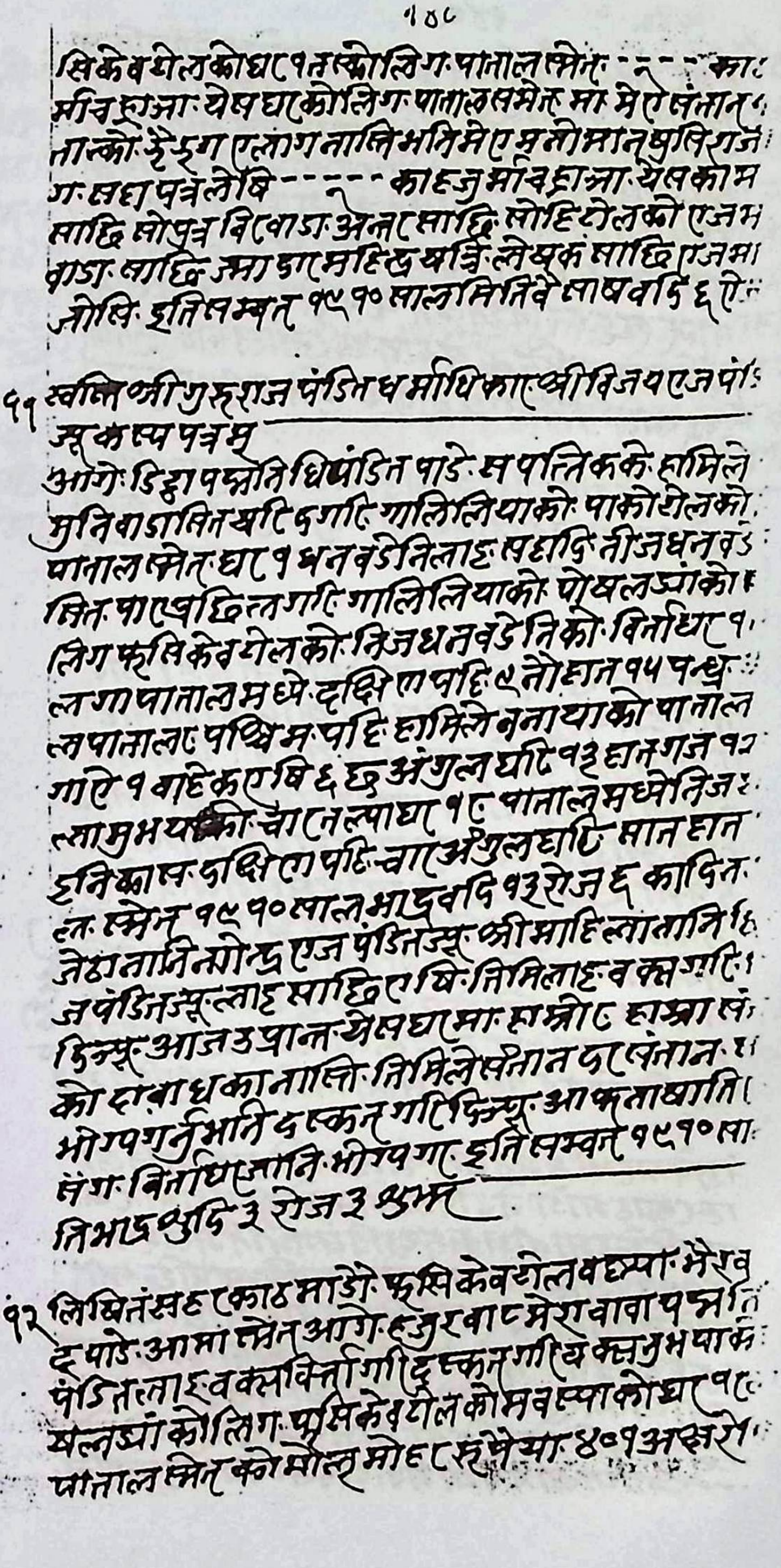

१८८

सिकेवयेलको घर १ तस्कोलिग पातालस्मेत ------ कार
मीच ह्राम्रा येस घरकोलिग पातालसमेत मा मेरे संतान
तान्को हैस्ग एलाग नाति भनि मेरे मन्तोसमान् खुसि राजे
ग लघ पत्रलेषि ------ काहजु मीच ह्राम्रा येसकोम
साछि सोपुत्र विरोडा अनन्त साछि सोहि टोलको एजम
वाडा साछि ज्मा डामहिन्द्र साक्षि लेषक साछि एजमा
जोसि इति सम्वत १९१० साल मिति वैसाष वदि ६ रोज

११ स्वस्ति श्री गुरुराज पंडित धर्माधिकार श्री विजयराज पं:
ज्यू कस्य पत्रम्
आगे डिल्ला पल्लाति धिपंडित पाडे स पत्तिकके हामिले
मुनि वाडा तित खरिद गरि गालिलियाको पाकोटोलको
पाताल स्मेत घर १ धन वडेनिलाइ सहाद्रि तीज धन वड
सित पाप्रेछित्त गरि गालिलियाको पोषलज्यांको
लिग फुसिकेवयेलको निजधनवडेतिको विर्ताघर १
ल गा पातालमध्ये दक्षिण पट्टि ९ तो हात १५ पश्चि
ल पातालर पश्चिम पट्टि हाम्किले वनायाको पाताल
गाए १ वाहेक एषि ६ छ अंगुल घटि १३ हात गज १२
ल्सामुभ यस्को चौरतेल्याघर १८ पातालमध्ये तिज
इति क्रास दक्षिण पट्टि चार अंगुल घटि सात हात
त स्मेत १९१० साल भाद्र वदि १३ रोज ६ काडित
जेठा नाति नगेन्द्रराज पंडितज्यू श्री माहिल्ला नाति हि
ज पंडितज्यूलाइ साछि राषि तिमिलाइ बक्स गरि
डिन्सू आज उप्रान्त येस घरमा हाम्रो हाम्रा सं
को दावा धका नाछि तिमिले संतान दरसंतान स
भोग्य गर्नु भनि दस्कत गरिदिन्सू आफ्नताघाति
लेग विर्ताघर जानि भोग्य गर इति सम्वत १९१० सा
ति भाद्र सुदि ३ रोज २ शुभम्

१२ लिषितं सहदेव काठमाडौं फसिकेवटोल वस्न्या भैरव
दत्त पाडे आमा स्मेत आगे हजुरवाट मेरा वावा पद्मपति
पंडितलाइ बकस विर्ता गरिदिस्कन गरिय कसतुभयाको
पल्लज्यांको लिग फुसिकेवटोलको मवस्याको घर १८
पाताल स्मेत को मोल मो ६८ रु पैसा ४०१ अक्षरे

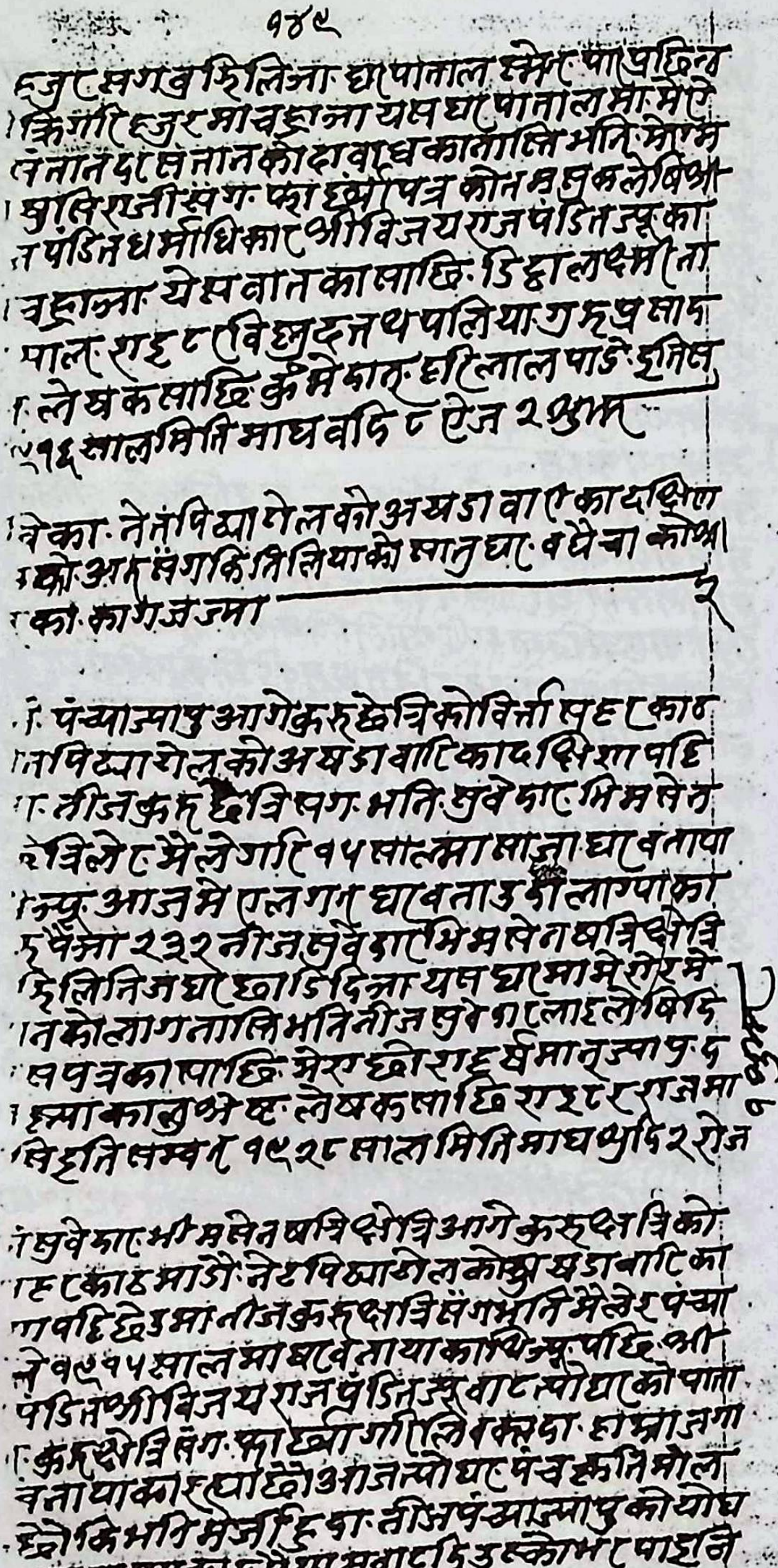

१४९

जुर भगवत्रिलिज्ञा घरपाताल भेर पाप्रछिन
क्रिर्गो हजुरमा चह्राज्ञा यस घरपातालमा मेरो
लेनानदा लेनानको दावाघ कानालि भनि मेरेम
घालिरजी संग फ्रा छुया पत्र कोनमछुकलेविआ
न पंडित धर्माधिकार श्री विजयराज पंडितज्यू का
चह्राञा येस नात का साछि डि ह्रा लक्ष्मीता
पाल राईट विश्नुदत्त थपलिया उमहप्रसाद
लेषक साछि कुमेदार हरिलाल पाडे इतिस
१६ साल मिति माघ वदि ८ रोज २ शुभम्

वेका नेतपिख्याखेलको अखडा वाटका दक्षिण
को अंक भगवति त्रिलियाको साजु घर व धेचा कोश्र
का कागज जमा

पंच्यास्माप्त आगे कुरुक्षेत्रिको विर्ता खहर कान
नपिख्याखेलको अखडा वाटका दक्षिण पट्टि
नीज कुरुक्षेत्रि संग भनि जुवेदार भिमसेन
क्षेत्रिले र भैलेगरि ७५ सालमा साजा घर वेताया
ज्यू आज मे एल गग घरवेताउ भी लागपाका
पैसा २३२ नीज जुवेदार भिमसेन पाक्षि क्षेत्रि
त्रिलित्तिज घर छाडिदिञा यस घरमा मेरो मे
नको लाग नालि भनि नीज छुवेदार लाइ लेखिदि
सपत्रका साछि मेरा छोरा हर्षमान ज्यापु द
सा कालु भे ष लेषक साछि रारहर राजमा
सि इति सम्वत् १९२८ साल मिति माघ शुदि २ रोज

छुवेदार भीमसेन पक्षि क्षेत्रि आगे कुरुक्षेत्रिको
हर कोठमाडौ नेटपिख्याखेलको अखडा वाटका
पट्टि छेउमा नीज कुरुक्षेत्रि संग भनि भैलेर पंच्या
ले १९७५ सालमा घरवेताया का थिञ्यू पछि श्री
पंडित श्री विजयराज पंडितज्यू वाट खोषाको पाता
कुरुक्षेत्रि संग फ्राछ्या गरी लिवकदा हाम्रा जग
वेतायाका हस्या छौ आज खो घर पंच कति मोल
छौ कि भनि मर्जी हुदा नीज पंच्यास्माउ को योघ
गाउ ज्याका नपैया मवाट दिउ भने पाइने

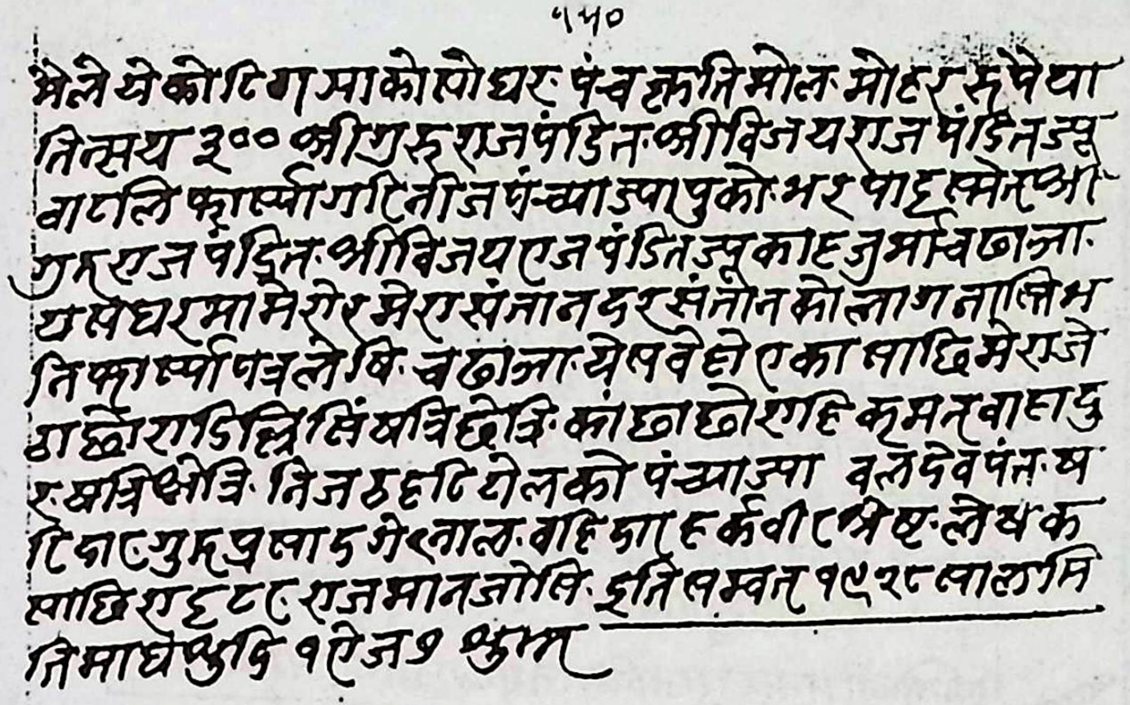

१५०

भेल्ने येको टिगसाको सोघर: पंच कृति मोल: मोहर रुपैया
तिन्सय ३०० श्रीगुरुराजपंडित: श्रीविजयराज पंडितज्यु
वाटलि कार्प्पी गरि तेजि पंच्याउन्या पुको: भर पाइ स्मेन श्री
गुरुराज पंडित: श्रीविजयराज पंडितज्यु का हजुमा स्वछाना:
यसै घरमा मेरो र मेरा संतान दर संतान को लाग नालिस भ
ति कार्प्पण त्रलो षि: च छाना: येसवे हो एका साछि मेरा जे
ठा छोरा डिल्लि सिं पाचि छोरि: कां छा छोरा गहि कृमन्त वाहादु
र पाचि छोत्रि: तिज ठहाटि टोल को पंच्याउन्या वलदेव पंत: स
टि गाट्युमु प्रसाद गेल्वाल: वाहि डा हकवी मेहू: लेषक
साछि राहू टट राजमान जोसि: इति सम्वत १९२८ साल मि
ति माघे सुदि १ ऐज१ शुभम्

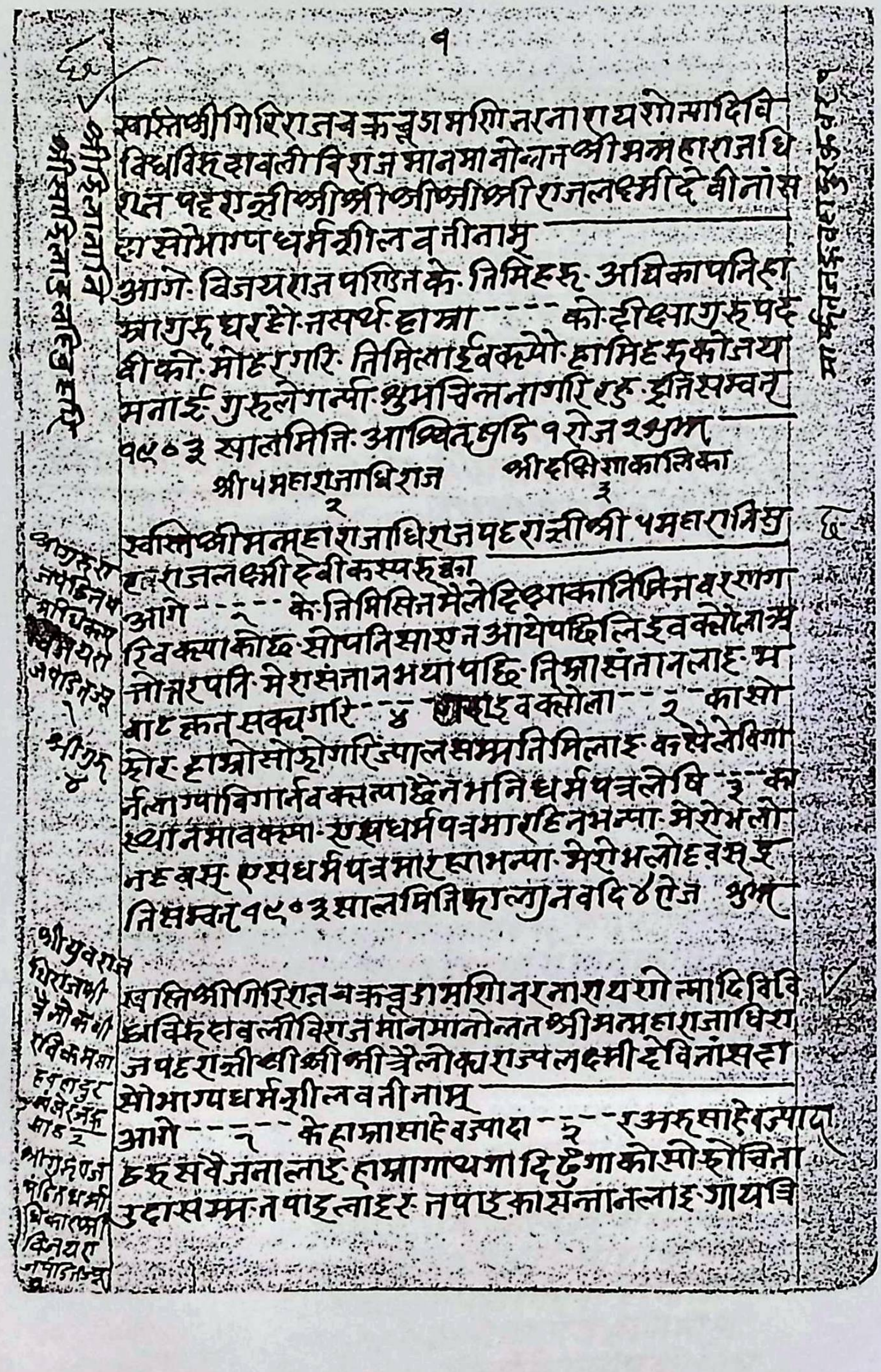

१

स्वस्तिश्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिवि
विधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजधि
राजपट्टराज्ञीश्रीश्रीश्रीश्रीश्रीराजलक्ष्मीदेवीनांस
दासौभाग्यधर्मशीलवतीनाम्
आगे विजयराज पण्डित के तिमिहरू अघिकापनि हा
म्रा गुरु घराको हौ तसर्थ हाम्रा ---- को दीक्षागुरु पद
श्रीको मोहर गरि तिमिलाई बक्स्यौं हामिहरूको जय
मनाई गुरुलेगर्न्या शुभचिन्तना गरि रहु इति सम्वत्
१९०३ साल मिति आश्विन शुदि १ रोज २ शुभम्

श्री ५ महाराजाधिराज
२

श्री दक्षिणाकालिका
३

स्वस्तिश्रीमन्महाराजाधिराजपट्टराज्ञीश्री ५ महारानिसु
रराजलक्ष्मीदेवीकस्यरुक्का
आगे --२-- के तिमिसित मेले दिक्षाका निमित्त बरणग
रि बक्स्याको छ सोपनि साएन आयेपछि लिइबक्सौला म
तो मरपति मेरा संतान भया पछि तिम्रा संतानलाई म
ार्फत सक्य गरि --४-- लाई बक्सौला --२-- का सो
खोर हाम्रो सो छोगरि ज्याल सम्म तिमिलाई कसैले बिगा
र्नेला ग्या बिगार्न बक्सन्या छैन भनि धर्मपत्र लेषि --३-- का
ख्याने मा बक्स्या एस धर्मपत्रमा रहिनभन्या मेरो भलो
नहवस् एस धर्मपत्रमा रह्या भन्या मेरो भलो हवस् इ
ति सम्वत् १९०३ साल मिति फाल्गुन वदि ४ रोज शुभम्

श्रीगुरु
४

श्रीयुवराजाधिराजश्री त्रैलोक्य श्री रविक्रमशाह बहादुर शंशेर जङ्ग शाह
२

स्वस्तिश्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविवि
धविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिरा
जपट्टराज्ञीश्रीश्रीश्रीत्रैलोक्यराज्यलक्ष्मीदेविनांसदा
सौभाग्यधर्मशीलवतीनाम्
आगे --२-- के हाम्रा साहेबज्यादा --२-- र अरु साहेबज्याद
हरु सबै जनालाई हाम्रा गाथगादि दिँदाको मोहोर चिन्ता
उदास मन्न पाइन्ला हरु नपाउन्का संतानलाई गायत्रि

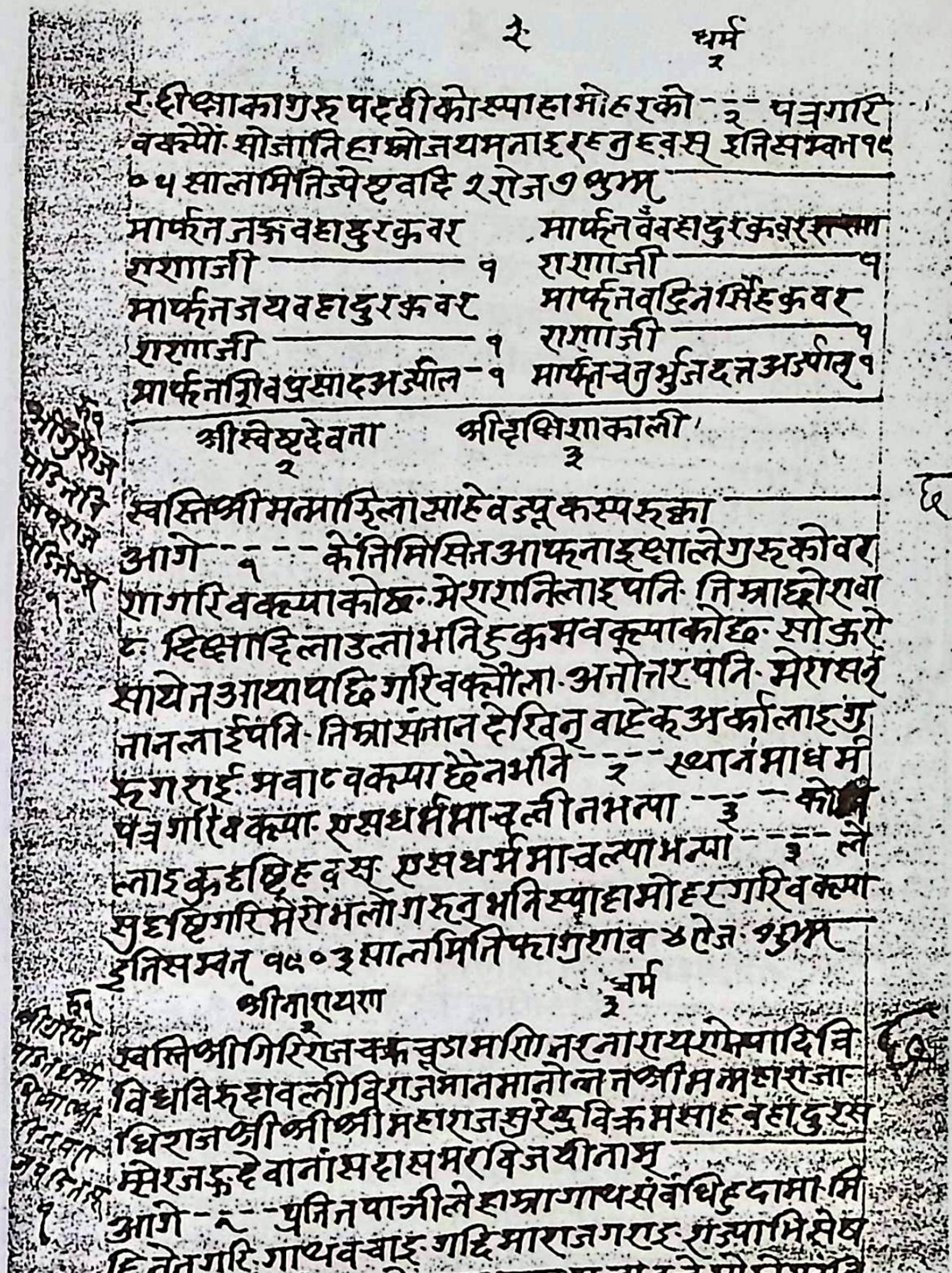

रे धर्म २

२ दीक्षाकागुरु पद्वीको स्याहामोहरको -- २ -- पत्रगरि
वक्स्यौं सोजानि हाम्रो जयमनाइ रहनु हवस् इतिसम्वत १९
०५ साल मिति जेष्ठवदि २ रोज ७ शुभम्

मार्फत जङ्गवहादुरकुवर	मार्फत वँवहादुरकुवर राणा
राणाजी ―――― १	राणाजी ―――― १
मार्फत जयवहादुरकुवर	मार्फत वद्रिनर्सिंहकुवर
राणाजी ―――― १	राणाजी ―――― १
मार्फत शिवप्रसादअर्ज्याल ― १	मार्फत चतुर्भुजदत्त अर्ज्याल १

नं १ श्रीगुरुराज पाध्ये [illegible] १

श्रीइष्टदेवता २ श्रीदक्षिणाकाली २

स्वस्तिश्री मत्माझिला साहेवज्यू कस्य रुक्का
आगे -- १ -- केतिमिसित आफ्ना इच्छाले गुरुकोवर
णा गरिवक्स्याकोछ मेरा रानिलाइ पनि तिम्रा छोरावा
ट दिक्षा दिलाउला भनि हुकुम वक्स्याकोछ सोकुरो
सायेन आया पछि गरिवक्सौंला अनोतर पनि मेरा स
न्तानलाई पनि तिम्रा संतान देखिनु वाहेक अर्कालाइ गु
रु गराई मवाट वक्स्या छैन भनि -- २ -- स्थानमा धर्म
पत्र गरिवक्स्या एसधर्ममा चल्ली नभन्या -- ३ -- कोन
लाइ कुदृष्टि हवस् एसधर्ममा चल्या भन्या -- ३ -- ले
सुदृष्टि गरि मेरो भलो गरुनु भनि स्याहामोहर गरिवक्स्या
इतिसम्वत १९०३ साल मिति फाल्गुणशुदि ४ रोज शुभम्

६

नं श्रीगुरुराज धर्म [illegible] १

श्रीनारायण धर्म २

स्वस्तिश्री गिरिराजचक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि वि
विधविरुदावली विराजमानमानोन्नत श्रीमन्महाराजा
धिराज श्री श्री श्री महाराज सुरेन्द्रविक्रमसाह वहादुरस
मशेरजङ्ग देवानां सदा समरविजयीनाम्
आगे -- २ -- पुर्जिन पाजीले हाम्रा गाथसंवंधि हुदामा मि
हिनेत गरि गाथ वचाइ गद्दिमा राजगराइ राज्याभिषेष
गराउदाका कारिह्र मध्ये तपाइका सन्तानले सोही गरानि
सम्म हाम्रा सकल संतानले तपाजिकाले तानासित म

६

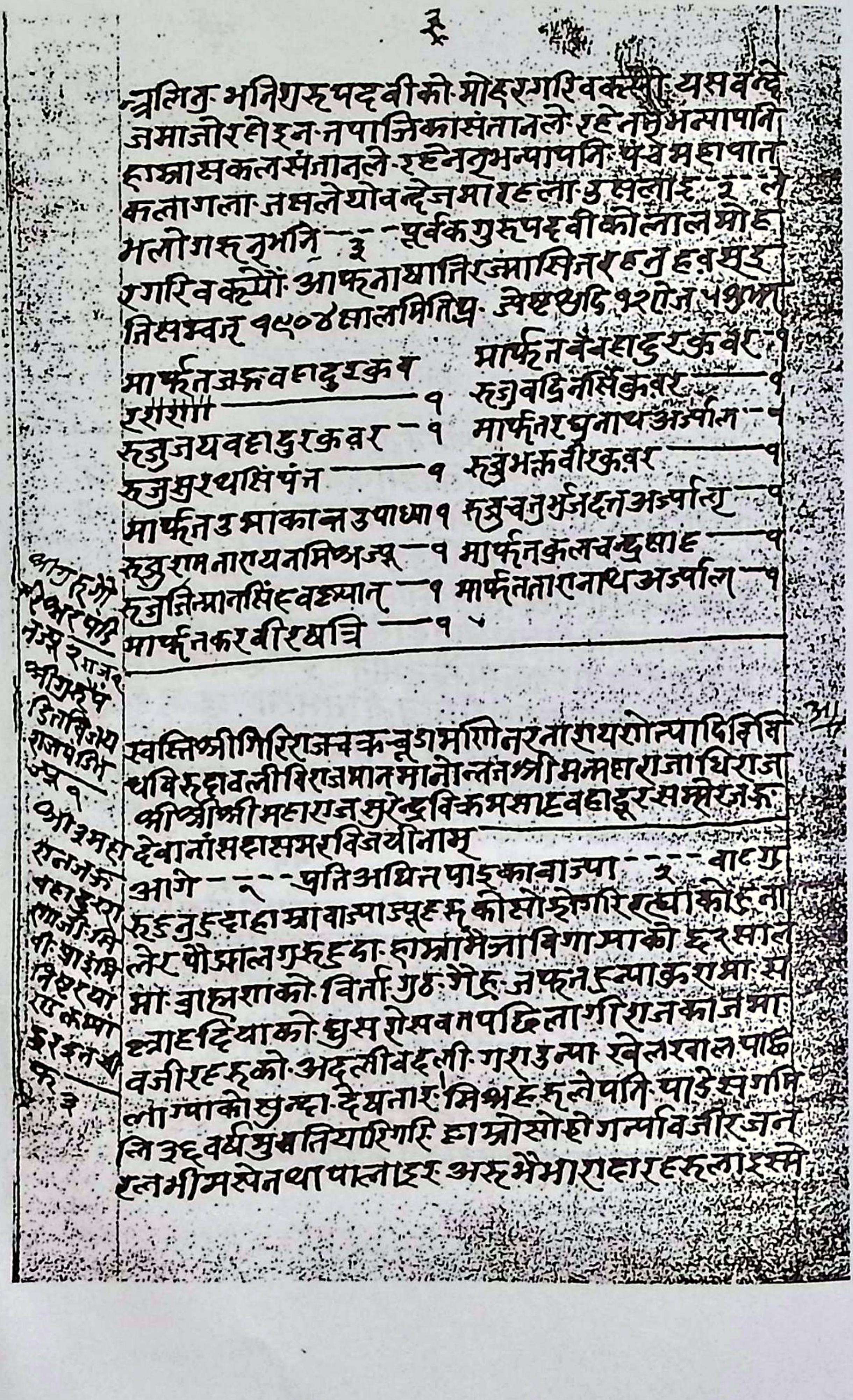

३

त्र्लित् भनि गुरुपदवीको मोहर गरिवक्स्यौं यसवन्दे
जमाजोरहेछन नपाजिकासंतानले रहेनछ भन्यापनि
हाम्रा सकलसंतानले रहेनछ भन्यापनि पंचमहापात
कलागला जसले यो वन्देजमा रहला उसलाई – २ – ले
भलो गरुन् भनि – ३ – पूर्वक गुरुपदवीको लालमोह
र गरिवक्स्यौं आफना षातिरजमासित रहनु हवस् सुई
ति सम्वत् १९०४ साल मिति प्र॰ ज्येष्ठ वदि १२ रोज ५ शुभम्

मार्फत जङ्गबहादुर कुंवर राणाजी —— १
रुजु जयबहादुर कुंवर — १
रुजु सुरथसिं पंत —— १
मार्फत उमाकान्त उपाध्या १
रुजु रामनारायन मिश्र ज्यू — १
रुजु जितमानसिंह वस्न्यात — १
मार्फत करवीर खत्रि — १

मार्फत बम्बहादुर कुंवर — १
रुजु बद्रिनर्सिंकुंवर —— १
मार्फत रघुनाथ अर्ज्याल — १
रुजु भक्तवीर कुंवर —— १
रुजु चतुर्भुजदत्त अर्ज्याल — १
मार्फत कुलचन्द्र साह —— १
मार्फत तारानाथ अर्ज्याल — १

आगे हरौ
रभरपर्गी
नम्बर २ राज
श्रीगुरुपं
डितविजय
राजपंडित
ज्यू १

श्री ३ मह
राज जङ्ग
बहादुर रा
णाजी ले
पी शा ३ मि
निरया
[illegible]
[illegible]
फ
३

स्वस्ति श्री गिरिराजचक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि विवि
धविरुदावली विराजमान मानोन्नत श्री श्री श्री महाराजाधिराज
श्री श्री श्री महाराज सुरेन्द्रविक्रमसाह वहादुर समसेरजङ्ग
देवानां सदा समरविजयीनाम्
आगे – २ – प्रति अधिन पाइका वाज्या – २ – वाद गु
रुज्युहरु हाम्रा वाज्याज्यूहरुको सो हेगरि रह्याको ईना
लेर पौसाल गर्दाहरु हाम्रा भेजा विणा स्याको हरसाद
मो ब्राह्मणको विर्ता गुठ गेहर जफत हुन्याकरमा स
व्राह दियाको घुस रोसवग पछिलागी राजकाजमा
वजीरहरुको अदलीवदली गराउन्या खेलखाल पाछि
लाग्याको छुन्दा देयनार मिश्रहरुले पनि पाईस गभि
लि ३६ वर्ष मुसतियार गरि हाम्रो सोहो गन्या विजीर जन
रल भीमसेन थापा नाताहरु अरु भैभारदारहरुलाई स्मो

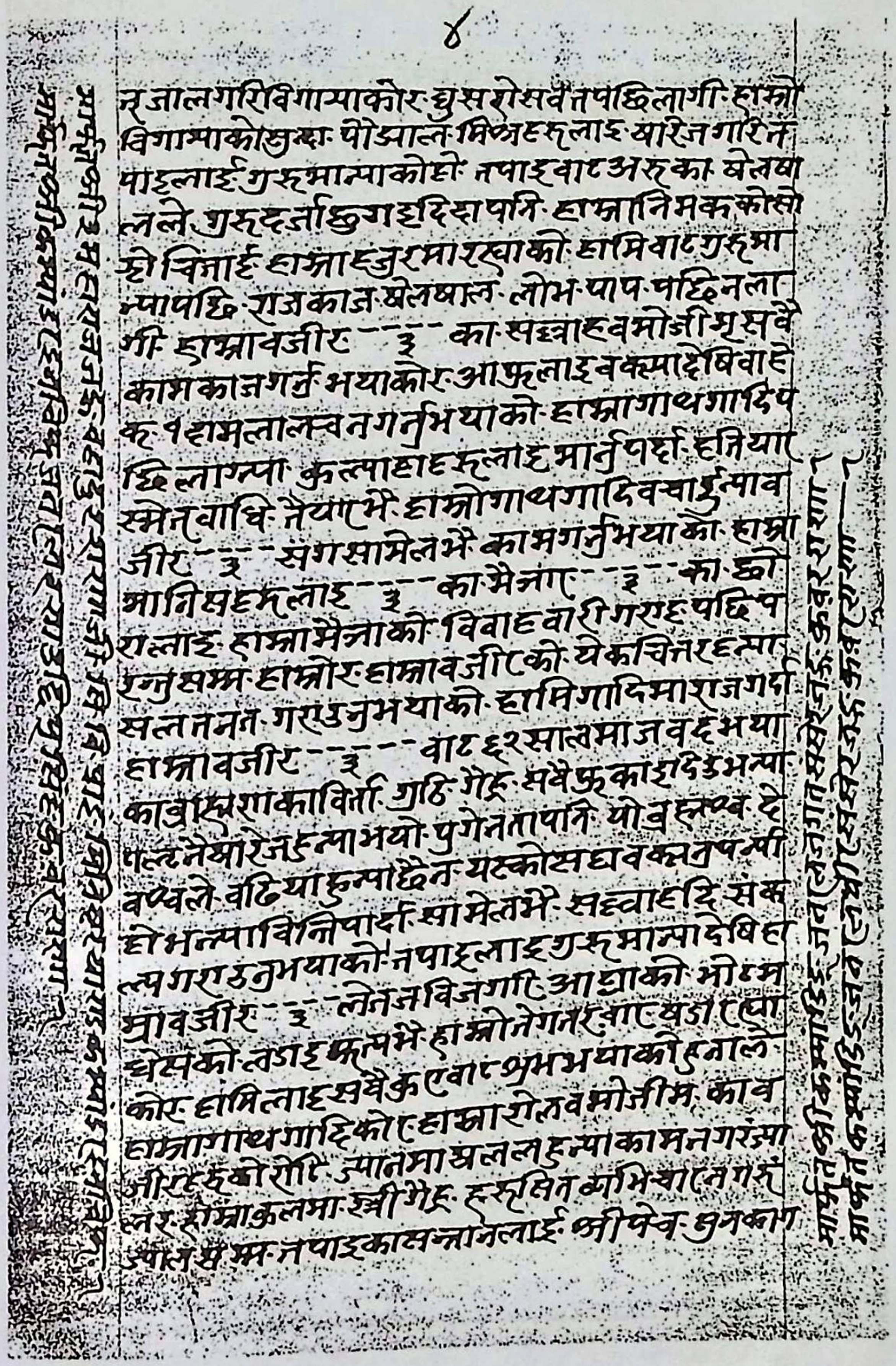

४

नजालगरिविगार्याकोर·घुसखोसवैतपछिलागी·हाम्रो
विगार्याकोसुन्दा·पीआल्त·मित्रहरूलाइ·खारेजगरिन
पाइलाई·गुरूमान्याकोहो·तपाइबाटअरुका·खेलया
लले·गुरुदर्जाछुटाइदिया पनि·हाम्रानिमककोसो
झो·विजाई·हाम्राहजुरमारख्याको·हामिवाटगुरुमा
न्यापछि·राजकाज·खेलखाल·लोभ·पाप·पछिनला
गी·हाम्रावजीर --- ३ --- का·सल्लाहबमोजीम सबै
कामकाजगर्नभयाकोर·आफुलाइवक्साइदेषिवाहे
क १ ठामल्लालखनगर्नुभयाको·हाम्रागाथगादिप
छि लाग्न्या कुल्याहाइहरूलाइ मार्नुपर्दा हतिया
स्मोतवाधि·नैयाभै·हाम्रोगाथगादिवचाइमाव
जीर --- ३ --- संगसामेलभै कामगर्नुभयाको·हाम्रा
भानिसहरूलाइ --- ३ --- का·मैनाराइ --- ३ --- का·छो
रालाइ·हाम्रामैनाको·विवाहवारीगराइ पछिप
र्न्नुसम्म·हाम्रो र·हाम्रावजीरको·येकचित्तरहन्या
सल्लनमत·गराउनुभयाको·हामिगादिमाराजगर्दा
हाम्रावजीर --- ३ --- वाट ६२ सालमा जवर्द भया
कावाक्षराकाविर्ता·गुठि·गैह्र·सबैफुकाइदिइभन्या
पल्लनेखारेजइन्याभयो·पुगेनतापनि·पोव्रहल्ब दे
वथ्वले·वढियाहुन्याछैन·यस्कोसघवक्लत्रपत्री
होभन्न्याविनिपार्दा·सामेलभै·सल्लाहदिइ संक
ल्पगराउनुभयाको·तपाइलाइगुरूमान्यादेखि ह
म्रावजीर --- ३ --- लेनजविजगरि·आज्ञाको मोहम
घेसको·लडाइफत्तेभै·हाम्रोनेगनरसाट खडा छो
कोर·हामिलाइसबैकएवाट शुभभयाको हुनाले
हाम्रागाथगादिको हाम्रारोलवमोजीम·काव
जीरहरूकोरोटि·ज्यानमा सललहुन्याकामनगरन्या
ल्नर·हाम्राकुलमा·स्त्री गैह्र·हरूसित कामिचाले गरन्
ल्पासम्म·तपाइकासन्तानलाई·श्रीपेच·जनका

मार्फत श्री ३ महाराजजङ्ग बहादुर राणाजी ले वि प्राइ मिनिस्टर याराड कम्यांडर इन चिफ ।
मार्फत श्री कम्यांडर इन चिफ जनरल रणउद्दिप सिंह कुवर राणा ।

मार्फत श्री कम्यांडिङ्ग जनरल जगतसंसेरजङ्ग कुवर राणा ।
मार्फत कम्यांडिङ जनरल धीरसंसेरजङ्ग कुवर राणा ।

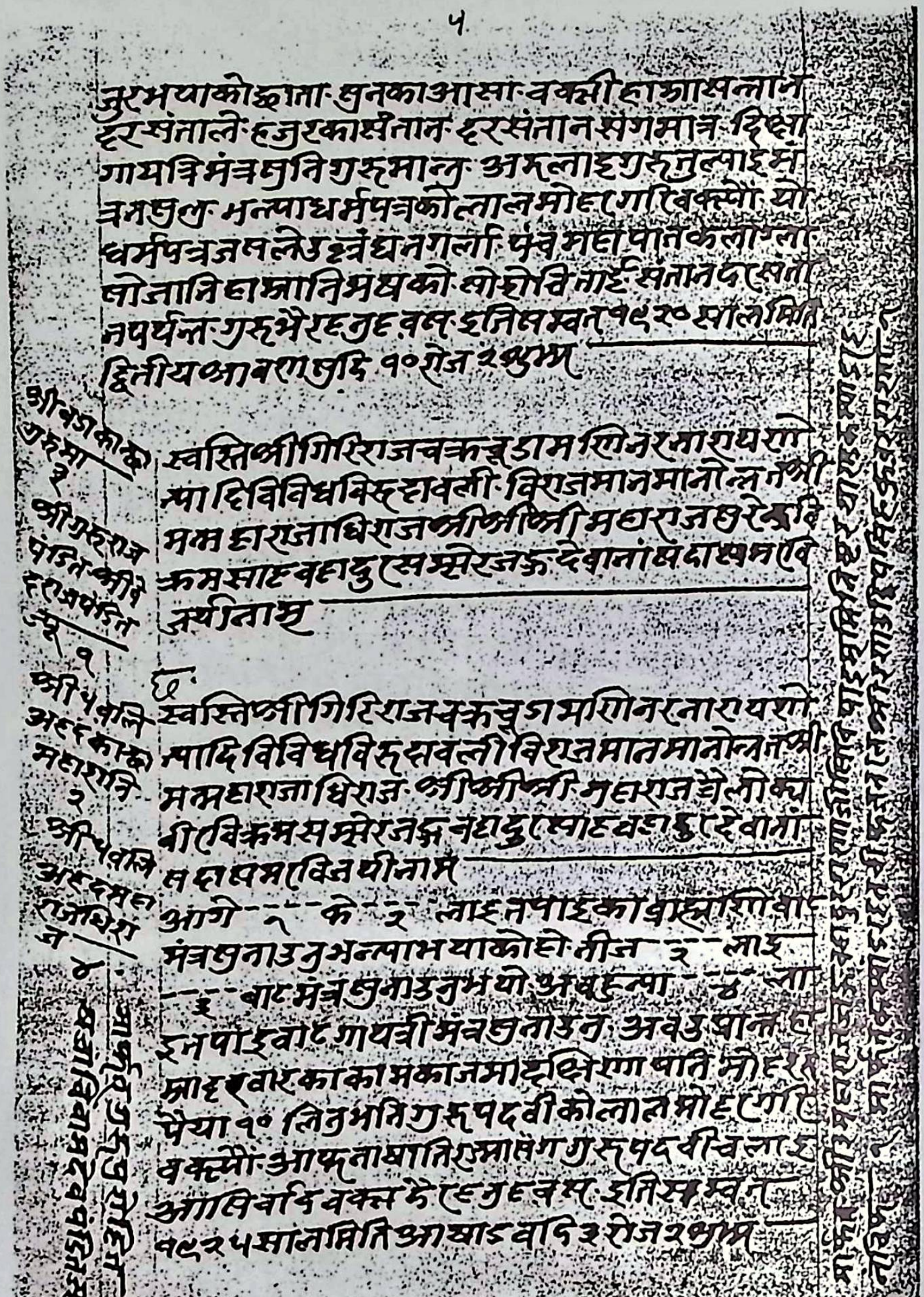

५

ज्युरभयाको छ्यामा· सुनका आसा· बक्सी हाम्रा सन्तान
दुर संतानले· हजुरका संतान· दर संतान संग मात्र· दिक्षा
गायत्रि मंत्र सुनि गुरुमान्नु· अरुलाइ गुरु गुरुलाइ मं
त्र सुन्नु· भन्याधर्मपत्रको लालमोहर गरिबक्स्यौं यो
धर्मपत्र जसले उठाउँछ त्यो पंचमहापातक लाग्ला
सो जानि हाम्रा निमषको सोहोबिगाई संतान दरसंता
न पर्यन्त· गुरु भै रहनु हवस्· इतिसम्वत् १९२० साल मिति
द्वितीय श्रावण सुदि १० रोज २ शुभम्

श्रीबडाकाजी गुरुमा २

श्रीगुरुराज पंडितश्रीहेमराजपंडित ज्यू १

स्वस्तिश्री गिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणे
त्यादिविविधविरुदावली· विराजमानमानोन्नतश्री
मन्महाराजाधिराज श्री श्री श्री महाराजसुरेन्द्रवि
क्रमसाह बहादुर सम्सेरजङ्ग देवानां सदा समरवि
जयिनाम्

६

श्री५बडी अरदकाका महारानि २

श्री५बडा अहदमहाराजधिराज ४

स्वस्तिश्री गिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणे
त्यादिविविधविरुदावली विराजमानमानोन्नतश्री
मन्महाराजाधिराज· श्री श्री श्री महाराज त्रैलोक्य
वीरविक्रम सम्सेरजङ्ग बहादुर साह बहादुर देवानां
सदा समरविजयीनाम्
आगे -- १ -- के -- २ -- लाइ तपाइका बाह्मणीसित
मंत्र सुनाउनु भन्या भयाको हो· तीज -- २ -- लाइ
-- ३ -- बाट मंत्र सुनाउनु भयो अब हुन्या -- ४ -- ला
इ तपाइबाट गायत्री मंत्र सुनाउनु· अब उप्रान्त द
स्तूर बारका काम काज मा दक्षिणा पाति मोहर
पैया १० लिनु भनि गुरुपदवीको लालमोहर गरि
बक्स्यौं· आफ्ना घातिस्यासँग गुरुपदवी चलाइ
आशिर्वाद बक्सनु हे हजुर बक्स· इतिसम्वत्
१९२५ साल मिति आषाढ वदि ३ रोज २ शुभम्

मार्फत गुरुपुरोहित
४ श्रीबडाविजयदेवपंडितस्य

मा.फ. श्री ३ महाराजजङ्गबहादुरराणाजीलाई पाइस्मिति [illegible] ६
नं.चिन्ह १ मार्फत कम्याण्डर इनचीफ जनरल श्री रणोद्दीपसिंह कुंवर राणा १

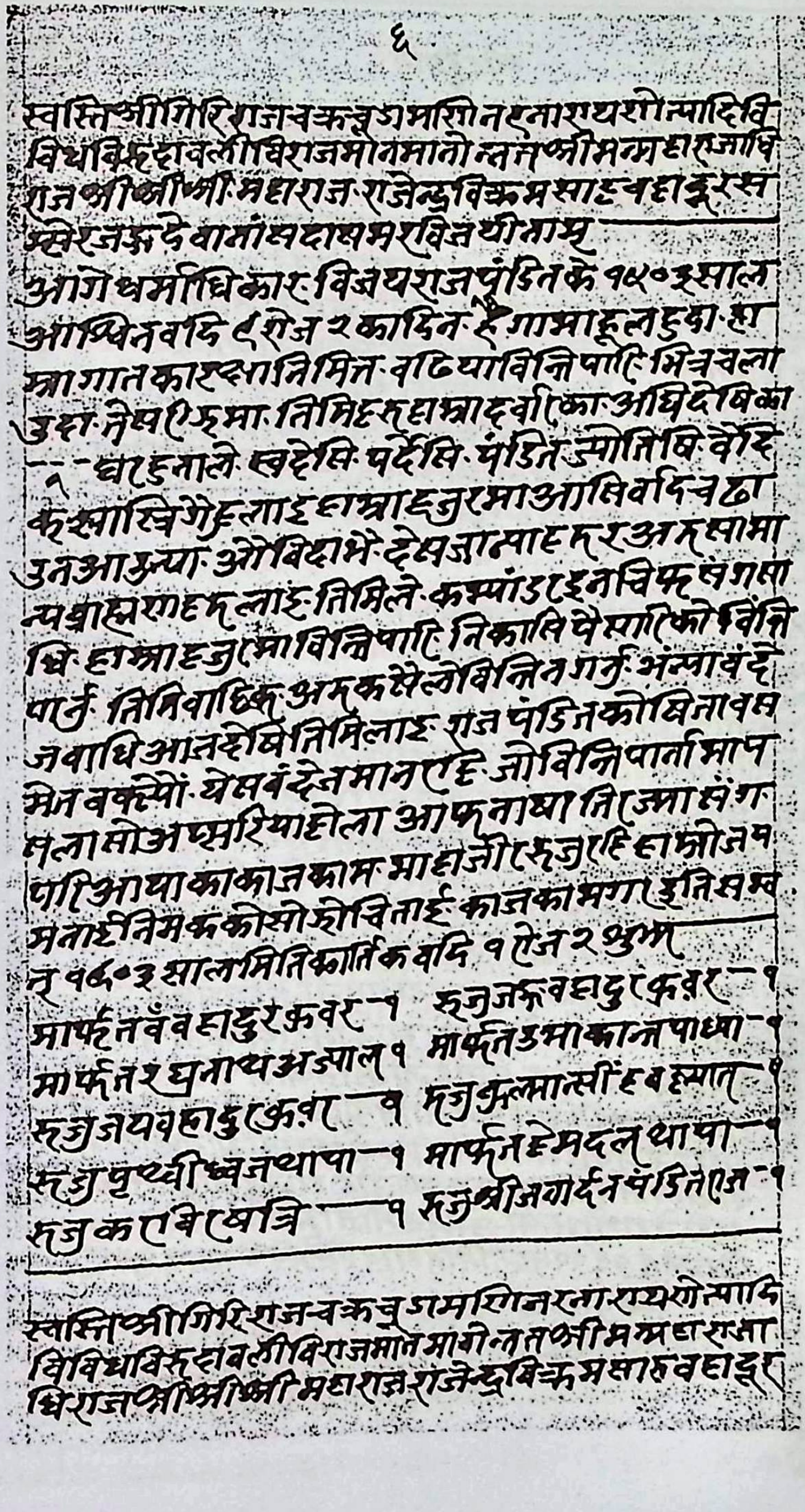

६

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिवि
विधविरुदावलीविराजमानमानोन्नत श्रीमन्महाराजाधि
राज श्री श्री श्री महाराज राजेन्द्रविक्रमसाह बहादुर सम
शेरजङ्ग देवानां सदा समरविजयीनाम्

आगे धर्माधिकार विजयराज पंडितके १८०२ साल
आश्विनवदि ८ रोज २ का दिन ई गामाहूलहुदा म
म्रा गात कारखानिमित्त बढियाविन्ति पाटि मित्रवला
उदा नेपालहमा तिमिहरु हाम्रा दर्वारको अघिदेखिका
२ --धा हुनाले स्वदेसि परदेसि पंडित ज्योतिषि वैद
करसास्त्रि गैह्रलाई हाम्रा हजुरमा आलिवदि चढा
उन आउन्या ओ विदाभै देसजानासाह दरअरसामा
न्यग्राहसाहदलाई तिमिले कम्पांडइनविफ संगसा
थि हाम्रा हजुरको विन्ति पाटि निकालि पेसाको विंति
पार्नु तिनिवाहेक अरु कसैले विन्ति नगर्नु भन्या वंदे
ज वाधि आजदेखि तिमिलाई राज पंडितको थितावम
मेत वक्स्यौं येसवंदेज मानरहे जो विन्ति पार्ना माफ
मला मोअपसरिया होला आफ्नाथा तिज्मा संग
पारि आया का काज काम माहाजो हजुर रहे हाकोजम
मनाई निमकको सोझो चिताई काजका मगा इति सम्व
त् १८०३ साल मिति कार्तिक वदि १ रोज २ शुभम्

	हजुर जङ्गबहादुर कुवर — १
मार्फत नवंबहादुर कुवर — १	मार्फत उमाकान्त पाध्या — १
मार्फत रघुनाथ अज्याल १	हजुर कुलमानसिं हबस्न्यात — १
हजुर जयबहादुर कुंवर — १	मार्फत हेमदल थापा — १
हजुर पृथ्वीध्वज थापा — १	हजुर श्रीजनार्दन पंडितएज — १
हजुर कएबेखेत्रि — १	

स्वस्ति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादि
विविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नत श्रीमन्महाराजा
धिराज श्री श्री श्री महाराज राजेन्द्रविक्रमसाह बहादुर

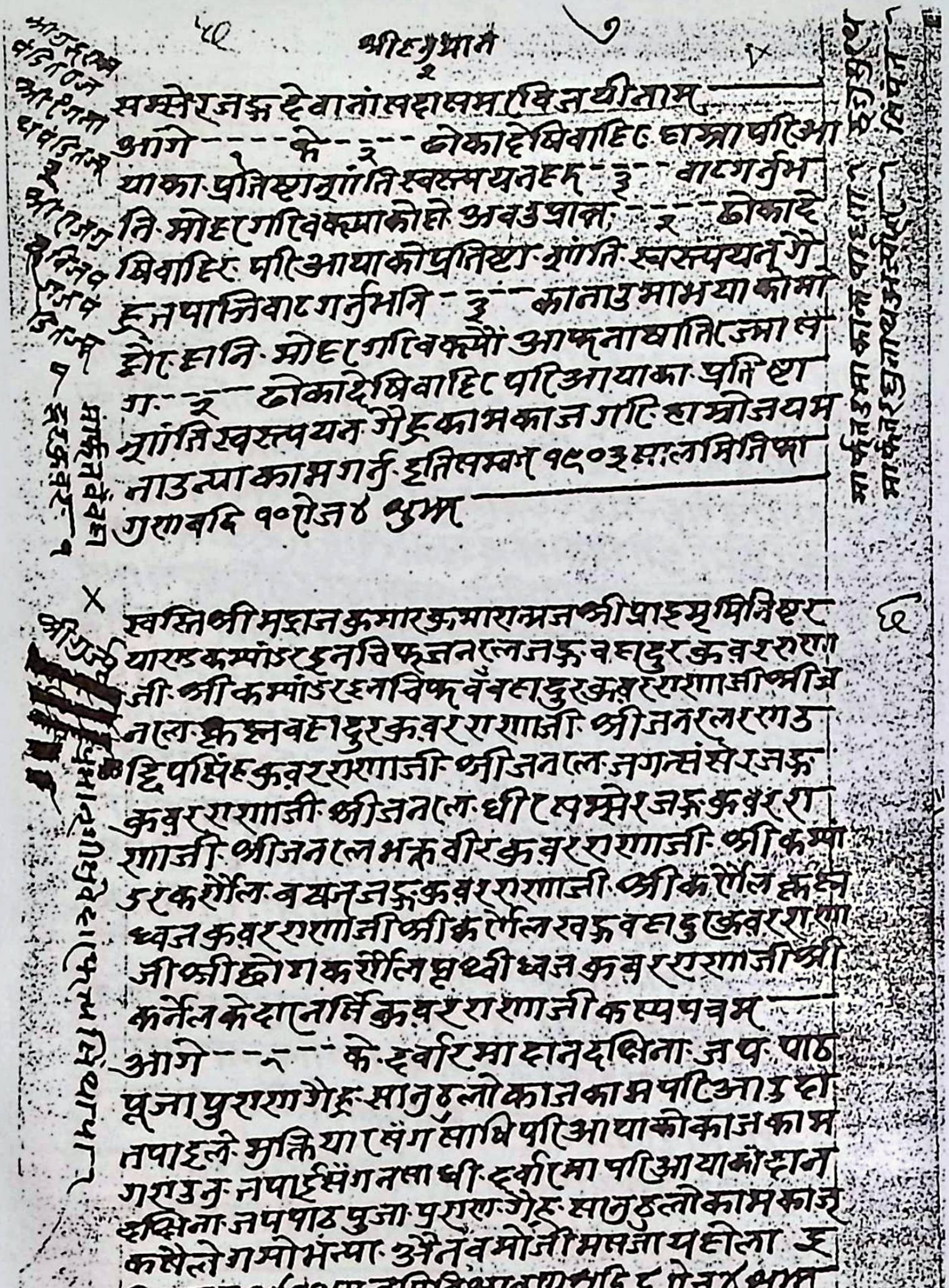

५१

श्रीदुर्गा

सम्सेरजङ्ग देवानांसदासमरविजयीनाम्
आगे ---- के -- २ -- ढोकादेषिवाहिर घाम्रा पाजिआ
याका प्रतिष्ठाशांति स्वस्त्ययनहद -- ३ -- वाट गर्नुभ
ति· मोहरगाविक्रमाकोहुते अवउप्रान्त -- २ -- ढोकादे
षिवाहिर पाजिआयाको प्रतिष्ठा शांति स्वस्त्ययन गे
हुन पाजिवाट गर्नुभनि -- ३ -- कानाउ माभ याकोमा
होर हानि· मोहरगाविक्रमौ आफ्नाथातिजमा पे
ग· -- २ -- ढोकादेषिवाहिर पाजिआयाका प्रतिष्ठा
शांति स्वस्त्ययन गेहु काम काज गरि हाम्रो जयम
नाउन्या काम गर्नु· इतिसम्बत् १९०३ सालमिति फा
गुणबदि १० रोज ४ शुभम्

५२

स्वस्ति श्री महाराजकुमारकुमारात्मज श्रीप्राइम्मिनिष्टर
यारएण्ड कम्पांडरइनचिफ जनरल जङ्गबहादुर कुंवर राणा
जी· श्री कम्मांडरइनचिफ वंमबहादुर कुंवर राणाजी· श्रीज
नरल· कृष्णबहादुर कुंवर राणाजी· श्री जनरल रणउ
द्दिपसिंह कुंवर राणाजी· श्री जनरल जगत्सम्सेरजङ्ग
कुंवर राणाजी· श्री जनरल धीरसम्सेर जङ्ग कुंवर रा
णाजी· श्री जनरल भक्तवीर कुंवर राणाजी· श्री कम्मा
ण्डर कर्णैल· बखनजङ्ग कुंवर राणाजी· श्री कर्णैल कृष्ण
ध्वज कुंवर राणाजी श्री कर्णैल खड्गबहादुर कुंवर राणा
जी श्री छोटा कर्णैल पृथ्वीध्वज कुंवर राणाजी श्री
कर्णैल केदारनर्सिं कुंवर राणाजी कस्य पत्रम्
आगे -- २ -- के दर्वारमा दान दक्षिना· जप· पाठ
पूजा पुरश्चरण गेह· साना ठुलो काज काम पाजिआउदो
नपाइले· भक्तियासँग साधि पाजिआयाको काज काम
गराउनु· नपाईसँग नसाधी· दर्वारमा पाजिआयाको दान
दक्षिना· जप पाठ पुजा· पुरश्चरण· गेह· सानाठुलो काम काज
कसैले गर्ला भन्या· औनव मोजी मसजा पहिला इ
तिसम्बत् १९११ साल मिति श्रावणवदि ८ रोज ४ शुभम्

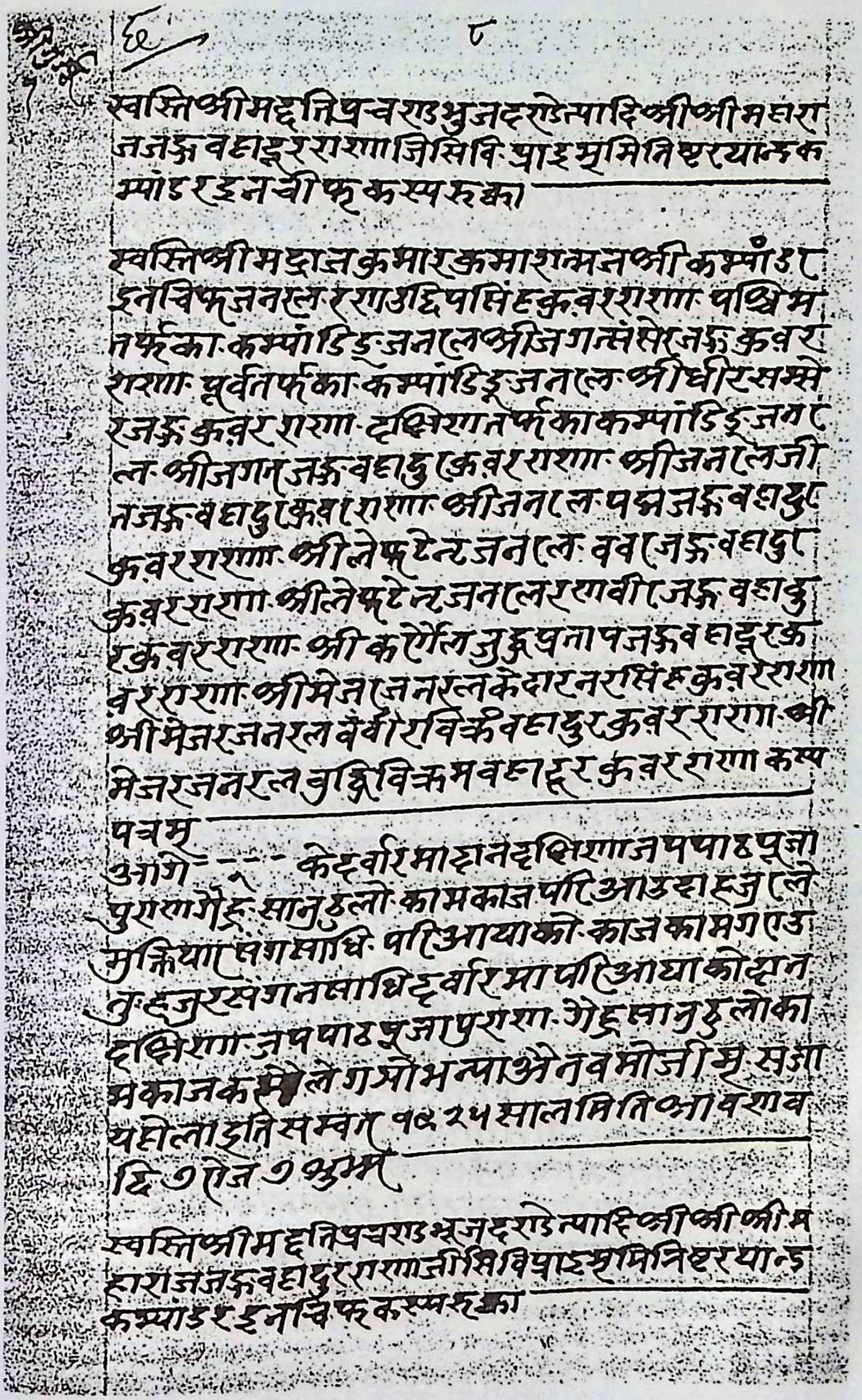

६९ ८

स्वस्तिश्रीमद्दतिप्रचण्डभुजदण्डेत्यादिश्रीश्रीमहारा
जजङ्गबहादुरराणा जिसिबि प्राइम्मिनिष्टर याण्ड क
म्याण्डर इन चीफ् कस्य रुक्का

स्वस्तिश्रीमद्राजकुमारकुमारात्मजश्री कम्याण्डर
इनचिफ जनरल रणउद्दीपसिंह कुंवर राणा पश्चिम
तर्फका कम्याण्डिङ जनरल श्री जगत्सम्सेर जङ्ग कुंवर रा
णा पूर्वतर्फका कम्याण्डिङ जनरल श्री धीरसम्से
र जङ्ग कुंवर राणा दक्षिणतर्फका कम्याण्डिङ जनर
ल श्री जगत जङ्ग बहादुर कुंवर राणा श्री जनरल जी
त जङ्ग बहादुर कुंवर राणा श्री जनरल पद्म जङ्ग बहादुर
कुंवर राणा श्री लेफ्टेन्ट जनरल बबर जङ्ग बहादुर
कुंवर राणा श्री लेफ्टेन्ट जनरल रणवीर जङ्ग बहादु
र कुंवर राणा श्री कर्णेल जुद्धप्रताप जङ्ग बहादुर कुं
वर राणा श्री मेजर जनरल केदारनरसिंह कुंवर राणा
श्री मेजर जनरल वैवीरविक्रम बहादुर कुंवर राणा श्री
मेजर जनरल वाङ्गिविक्रम बहादुर कुंवर राणा कम्प
पत्रम्
आगे - - - के दर्वारमा दानदक्षिणा जपपाठ पूजा
पुराण गैह्र साना ठूलो कामकाज परिआउदा हजुरले
मुक्तियारसंग साधि परिआयाको काजकाम गएउ
नु हजुरसंग नसाधि दर्वारमा परिआयाको दान
दक्षिणा जपपाठ पूजा पुराण गैह्र साना ठूलोका
मकाजको मैले गसो भन्याऔ नव मोजीम सजा
य हीला इति सम्वत् १९२५ साल मिति श्रावण ब
दि ७ रोज ७ शुभम्

स्वस्तिश्रीमद्दतिप्रचण्डभुजदण्डेत्यादि श्री श्री श्री म
हाराजजङ्गबहादुरराणा जिसिबि प्राइम्मिनिष्टर याण्ड
कम्याण्डर इन चिफ कस्य रुक्का

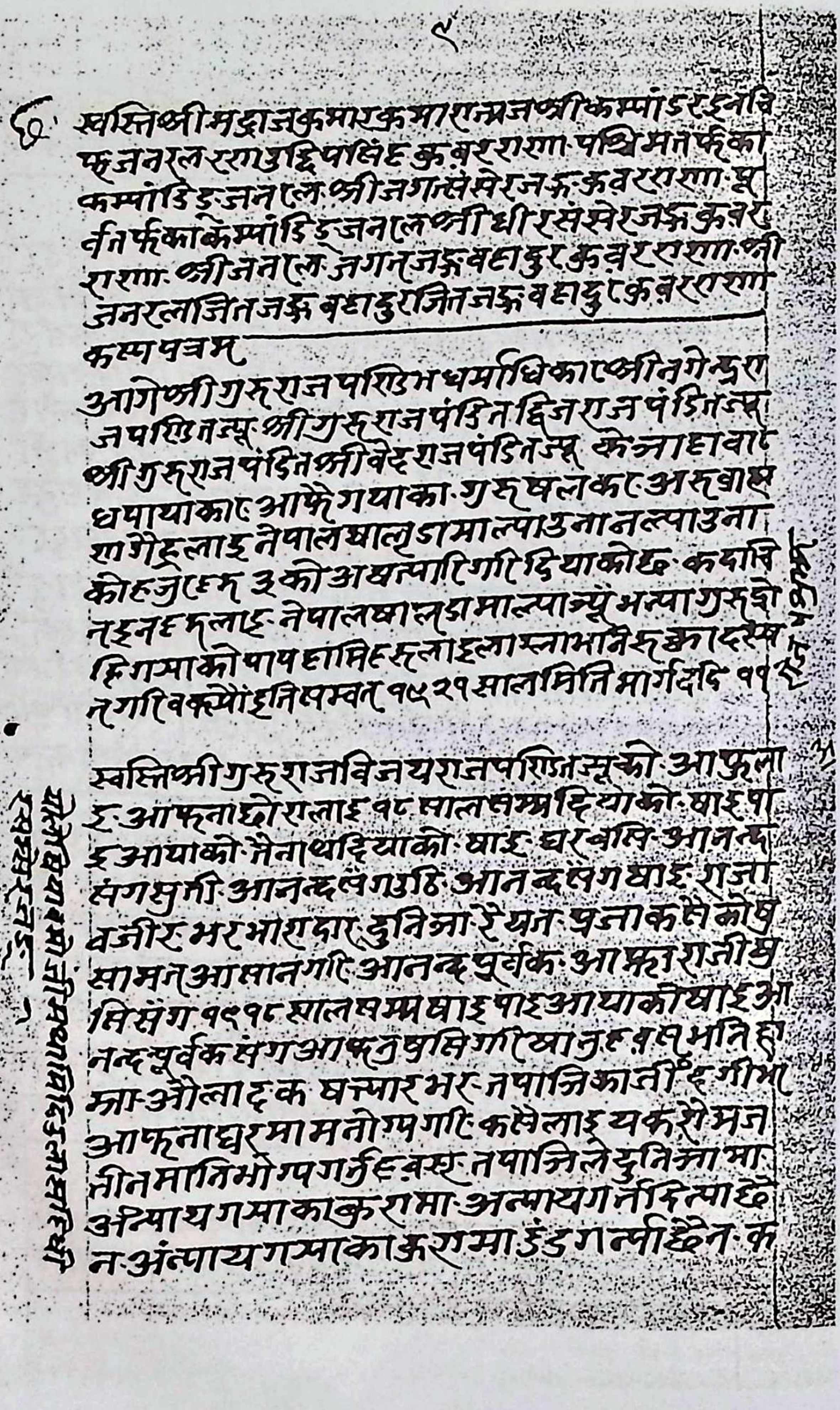

९

स्वस्तिश्रीमद्राजकुमारकुमारात्मजश्रीकम्मांडरइनचि
फ्जनरल रणउद्दिपसिंह कुंवर राणा पश्चिमतर्फका
कम्मांडिङ्जनरल श्रीजगत्सेसेरजङ्ग कुंवर राणा पू
र्वतर्फका कम्मांडिङ्जनरल श्रीधीरसंसेरजङ्गकुंवर
राणा श्रीजनरल जगतजङ्गबहादुर कुंवर राणा श्री
जनरल जितजङ्गबहादुर जितजङ्गबहादुर कुंवर राणा

कस्य पत्रम

आगे श्रीगुरुराजपण्डित धर्माधिकार श्रीनगेन्द्रर
जपण्डितज्यू श्रीगुरुराजपंडित द्विजराजपंडितज्यू
श्रीगुरुराजपंडित श्रीवेदराजपंडितज्यू केज्ञाहावाट
धपायाका आफै गयाका गुरुषलक असुवाए
रागेहरूलाइ नेपालषाल्डमा ल्याउना नल्याउना
कोहजुरहेम उकोअघल्याग गरि दियाकोछ कदाचि
नहुनहरूलाइ नेपालषाल्डमा ल्याउनु भन्या गुरुद्रो
हिगर्याको पाप लागिहरूलाइ लाग्ला भनि हरूका दस्त
नगरि वक्स्यौं इति सम्वत् १९२१ साल मिति मार्गशुदि ११ रो

स्वस्तिश्रीगुरुराजविजयराजपण्डितज्यूको आफुला
इ आफ्नाछोरालाइ १८ सालसम्म दियाको थाइ पा
इ आयाको मैनाथ दियाको थाइ घरबसि आनन्द
संगसुगी आनन्दसंग गुठि आनन्दसंग थाइ राजा
वजीर भरभारदार दुनिञा रैयत प्रजा कसैको पु
सामत आसान गरि आनन्दपूर्वक आफ्ना राजी पु
त्रिसंग १९१८ सालसम्म थाइ पाइआयाको थाइ आ
नन्दपूर्वक संग आफ्नु षुसि गरि आजइ ११९ भति हा
म्रा औलादक घत्सार भर तपाञिकाती इगीभ
आफ्ना घरमा मनोग्य गरि कसैलाइ यकरो मज
तीनमानि भोग्य गर्जइ वस्य तपाञिले दुनिञामा
अन्याय गर्याकाकुरामा अन्याय गर्नुदिन्याछै
न अन्याय गर्याकाकुरामा डंड गर्न्याछैन क

[illegible]

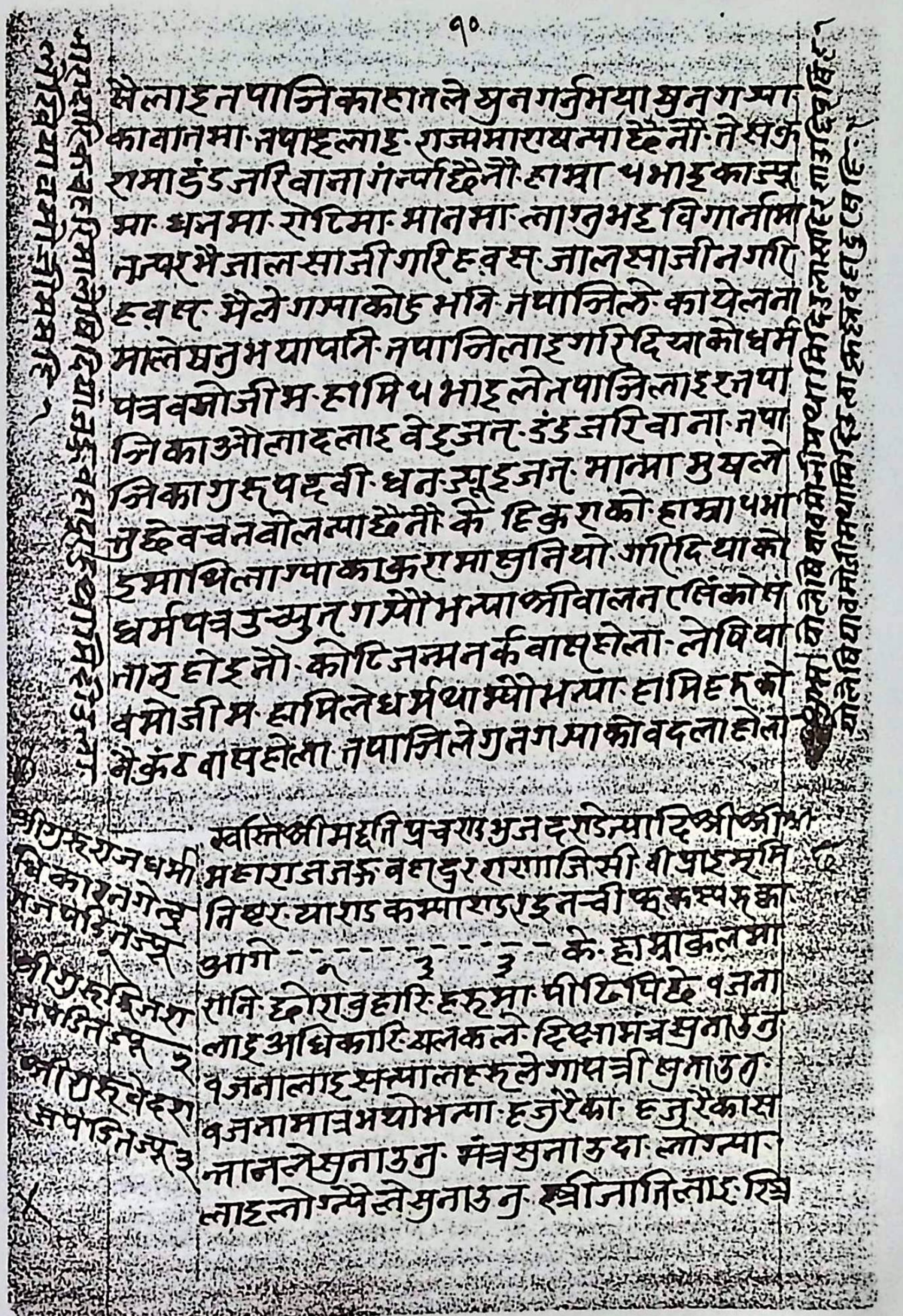

१०

भैलाइतपाञिकाहातले सुनगर्नुभया सुनगर्न्या
कावातमा·तपाइलाइ·राज्यमारायषन्याछैनौं·तेसैक
रमाडंडजरिवानागर्न्याछिछैनौं·हाम्रा ५ भाइकाउम्र
मा·धनमा·रोटिमा·मानमा·लाग्नुभइ विगार्नमा
तत्परभैजालसाजीगरिहवस्·जालसाजीनगरि
हवस्·भैलेगर्न्याकोइभनि·तपाञिले·कायेलना
माल्लेषनुभयापनि·तपाञिलाइगरिदियाकोधर्म
पत्रवमोजीम·हामि ५ भाइलेतपाञिलाइरतपा
ञिकाओलादलाइ वेइजत·डंडजरिवाना·तपा
ञिकागुरुपद्वी·धन·लुइजन·मान्यामुषले
नुछेवचनवोलन्याछैनौं·के हिकुराको·हाम्रा ५ भा
इमापिलाग्न्याकाकुरामासुनियो·गरिदियाको
धर्मपत्रउल्लुनगर्योभन्या·ञिवालनतलिंकोम
नाहुहोइनौं·कोटिजन्मनर्कवासहोला·लेषिया
वमोजीम·हामिलेधर्मथाम्योभन्या·हामिहरुको
भैकुंठवासहोला·तपाञिलेगुनगर्याकोवदलाहोला

भारदारिकचहरिमालेषिदियाजङ्गबहादुरथामिदिउला
लेषियाबमोजीमसहि १

सम्मत। योलेषियाबमोजीमथामिदिउलासाहेर राउद्धिशषि ह १
योलेषियाबमोजीमथामिदिउला कृष्णबहादुर सहि १

स्वस्तिश्रीमद्दति प्रचण्डभुजदण्डेत्यादिश्रीश्रीश्री
महाराजजङ्गबहादुर राणाजिसी·वीप्राइस्वामि
निष्ठुर·याराडकन्यारुइतन्वी फ्कस्मद्का
आगे - - - १ - - - - २ - - - ३ - - के·हाम्राकुलमा
रानि·छोराछोरि·हरुमा·पीढिपिढि १ जना
लाइ अधिकारि·थलेकले·दिक्षामंत्रसुनाउनु
१ जनालाइ सन्यासहरुलेगायत्री सुनाउन·
१ जनामात्रभयोभन्या·हजुरैका·हजुरैकास
न्तानलेसुनाउनु· मंत्रसुनाउदा·लोग्न्या·
लाइलोग्न्येलेसुनाउनु· स्त्रीजातिलाइ स्त्रि

श्रीगुरुरङ्गनाथधर्मा
धिकारनगेन्द्र
राजपण्डितज्यू
श्रीगुरुहेमनरा
जपण्डितज्यू २
श्रीगुरुवेदरा
जपण्डितज्यू ३

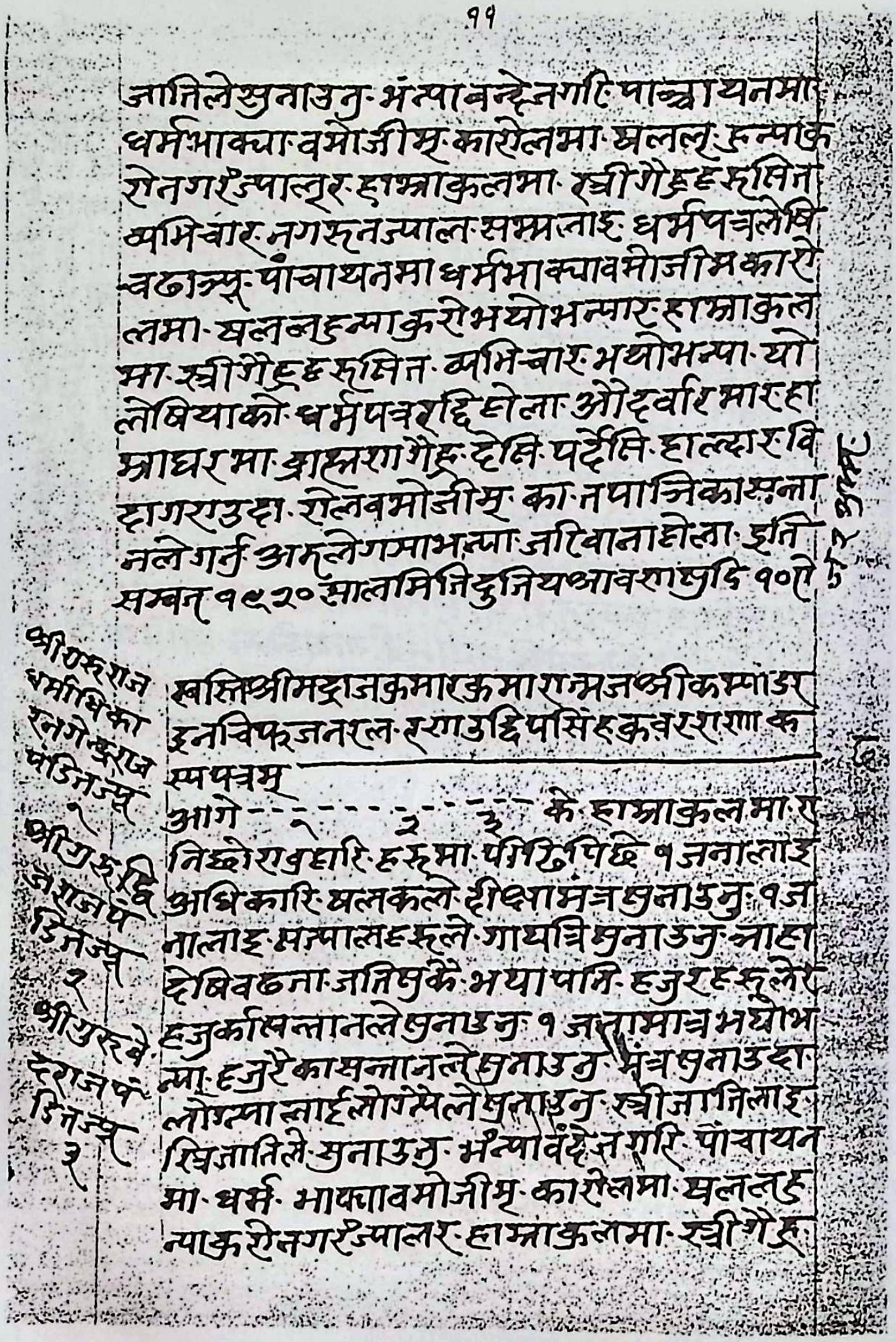

११

जातिले सुनाउनु भंन्या बन्देज नगरि पांचायनमा
धर्मभाक्या बमोजीम् कारेलमा सलल् हुन्याकु
रो नगरेज्यालर हाम्राकुलमा स्त्रीगेहरु हरुसित
व्यभिचार नगरुन् ज्याल सम्मलाइ धर्मपत्र लेखि
वक्सनु पांचायनमा धर्मभाक्या बमोजीम कारे
लमा सलल हुन्याकुरो भयो भन्यार हाम्राकुल
मा स्त्रीगेहरु हरुसित व्यभिचार भयो भन्या यो
लेखियाको धर्मपत्र रद्दि होला ओ दरबारि भार हा
म्राघरमा ब्राह्मणगेहरु देलि पर्दैनति हाल्दार बि
गराउदा रोलबमोजीम् का न पाम्निकासना
नले गर्न अम्ललेगसा भन्या जरिवाना होला इति
सम्बत् १९२० सालमिति दुतिय आषाढ बदि १० रो

श्रीहरराज
धर्माधिका
रनगेश्वरज
पंडितज्यू
२
श्रीबुद्धि
जैराजपं
डितज्यू
२
श्रीगुरुदे
वराजपं
डितज्यू
३

स्वस्तिश्रीमद्राजकुमारकुमारात्मजश्रीकम्याण्ड
रइनचिफजनरल रणउद्दिपसिंहकुवरराणा क
स्यपत्रम्
आगे --- २ --- २ --- ३ के हाम्राकुलमा र
निछोरा बुहारि हरुमा पनि छिपिछे १ जनालाइ
अधिकारि मलकले दीक्षामन्त्र सुनाउनु १ ज
नालाइ सन्यासहरुले गायत्रि सुनाउनु ब्राह्म
देखिबढ्ता जाति सुके भया पनि हजुरहरुलेर
हजुर्कासल्ला नलि सुनाउनु १ जना मात्र भयो भ
न्या हजुरैका सल्ला नलि सुनाउनु मंत्र सुनाउदा
लोग्न्यालाई लोग्न्याले सुनाउनु स्त्रीजातिलाइ
स्त्रिजातिले सुनाउनु भंन्या बंदेज गरि पांचायन
मा धर्म भाक्याबमोजीम् कारेलमा सललहु
न्याकुरो नगरेज्यालर हाम्राकुलमा स्त्रीगेहरु

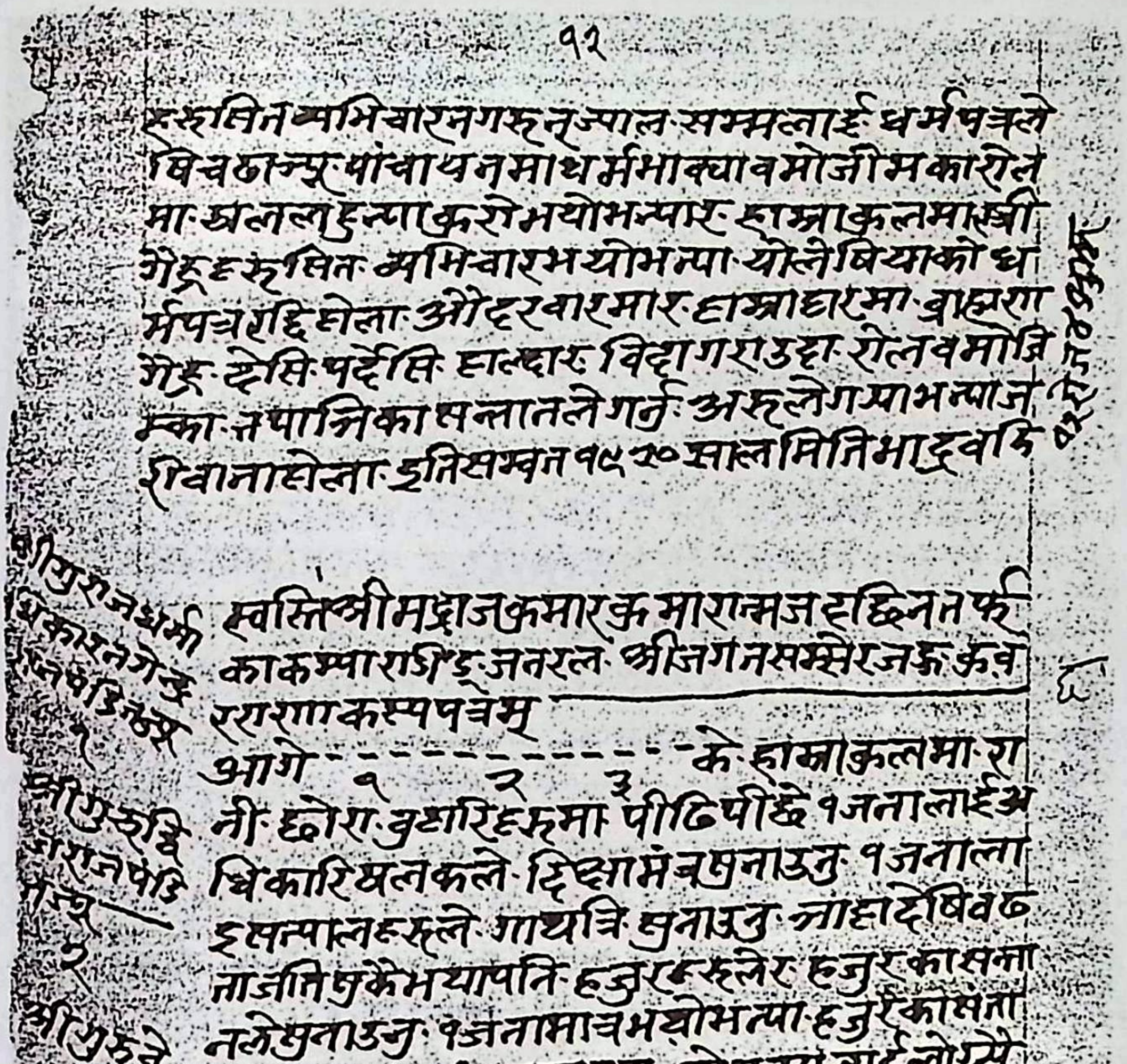

१२

हरुसित अभिचारनगरुनज्याल सम्मलाई धर्मपत्रले
षिवठान्नु पांचायनमाधर्मभाक्याबमोजीम कारोल
मा अलल हुन्याकुरोभयोभन्यार हाम्राकुलमा स्त्री
गैह्रहरुसित अभिचारभयोभन्या योलेषियाको ध
र्मपत्ररद्दिहोला औ दरवारमार हाम्राघरमा ब्राह्मण
गैह्र देषि पर्दैषि हाल्दार विदागराउदा रोलबमोजि
म्का नपाल्निका सन्तानले गर्नु अरुलेगन्याभन्याज
रिवानाहोला इतिसम्वत १९ २० साल मिति भाद्रवदि

श्रीगुरुजधर्म
प्रकाशनगैह्र
जपंडितज्यू
१

श्रीगुरुरुद्रि
राजपंडि
तज्यू
२

श्रीगुरुने
रराजप
राजज्यू
३

स्वस्तिश्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज दछिनतर्फ
काकम्याण्डिङ्‌जनरल श्रीजगतसम्सेरजङ्‌कुंव
रराणाकस्यपत्रम्
आगे १ २ ३ के हाम्राकुलमा रा
नी छोरा बुहारिहरुमा पीढिपीछे १जनालाई अ
धिकारि मलकले दिक्षामंत्रसुनाउनु १जनाला
ई सन्यासीहरुले गायत्रि सुनाउनु ब्राह्मणदेषिवढ
नाजातिसुकैभयापनि हजुरकहलेर हजुरकासमा
नलेसुनाउनु १जनामात्रभयोभन्या हजुरैकासना
नलेसुनाउनु मंत्रसुनाउदा लोगन्यालाई लोग्ने
लेसुनाउनु स्त्रीजातिलाई स्त्रिजातिलेसुनाउनु
भन्यावन्देजगरि पांचायतमाधर्मभाक्याबमो
जीम् कारोलमा अललहुन्याकुरीतगरुनज्या
लर हाम्राकुलमा स्त्रीगैह्रहरुसित अभिचार
नगरुनज्यालसम्म लाई धर्मपत्रलेषिवठान्नु
पांचायनमा धर्मभाक्याबमोजीम कारोलमा
अललहुन्याकुरोभयोभन्यार हाम्राकुलमा स्त्री
गैह्र हरुसित अभिचारभयोभन्या योलेषियाको
धर्मपत्ररद्दिहोला औ दर्वारमार हाम्राघरमा
ब्राह्मणगैह्र देषिपर्दैषि हाल्दा विदागराउ

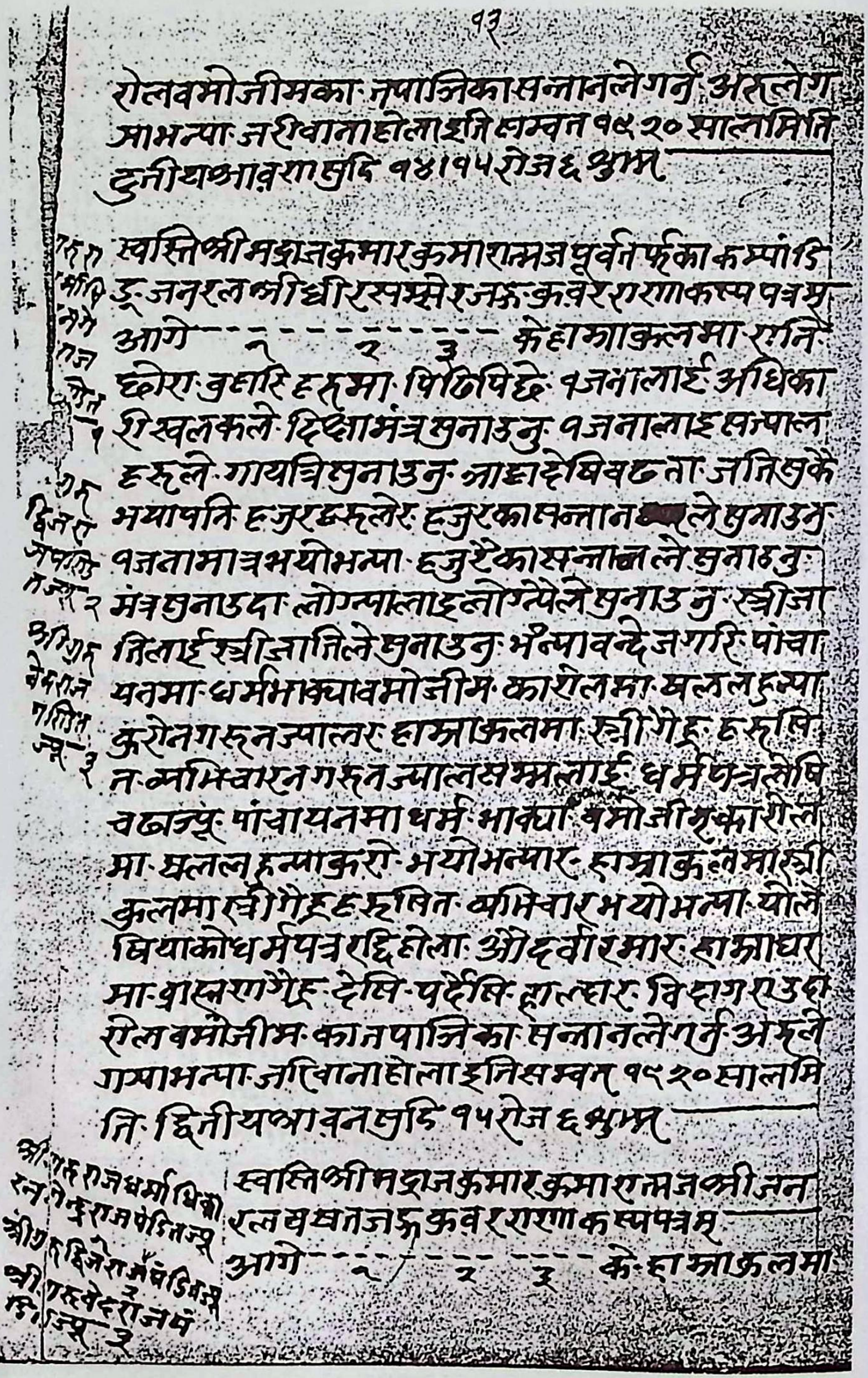

१३

रोलबमोजीमका नपाञ्जिकासन्तानलेगर्नु अरुलेग
र्‍याभन्या जरिवाना होला इति सम्वत १९२० सालमिति
द्वितीयश्रावणशुदि १४।१५ रोज ६ शुभम्

गुरुरा
श्रीधि
नेत्रे
राज
ज्यू
१

स्वस्तिश्री मज्जनकुमारकुमारात्मज पूर्वतर्फका कम्यांडि
ङ् जनरल श्री धीरसम्सेर जङ्ग कुवर राणाकस्य पत्रम्
आगे ---------- १ २ ३ के हाम्राकुलमा रहन्या
छोरा जुवाइ हरुमा पिठिपिछे १ जनालाई अधिका
री खलकले दिक्षामंत्र सुनाउनु १ जनालाइ सम्पाल
हरुले गायत्रि सुनाउनु ब्राह्मणदेखि वाहेक ता जातिकै
भयापनि हजुरहरुलेर हजुरकासन्तान[illegible]ले सुनाउनु
१ जना मात्र भयो भन्या हजुरैका सन्तानले सुनाउनु
मंत्र सुनाउदा लोग्न्यालाइ लोग्न्येले सुनाउनु स्त्रीजा
तिलाई स्त्रीजातिले सुनाउनु भन्यावन्देज गरि पांचा
यतमा धर्मभाक्याबमोजीम कारोलमा सलल हुन्या
कुरो नगरुन ज्यालर हाम्राकुलमा स्त्रीगैह हरुलि
न व्यभिचार नगरुन ज्याल सम्मलाई धर्मपत्र लेखि
वक्सन्यू पांचायतमा धर्म भाक्या बमोजीम कारोल
मा सलल हुन्या कुरो भयो भन्यार हाम्राकुलमा स्त्री
कुलमा स्त्रीगैह हरुलित व्यभिचार भयो भन्या योले
खियाको धर्मपत्र रद्द होला औ दर्वार मार हाम्राघर
मा ब्राह्मणगैह देखि पर्दैनि ल्हाल्हार विराग राउट
रोल बमोजीम कानपाञ्जिका सन्तानलेगर्नु अरुले
गर्‍याभन्या जरिवाना होला इति सम्वत १९२० सालमि
ति द्वितीयश्रावणशुदि १५ रोज ६ शुभम्

गुरु
द्विजरा
जपण्डित
ज्यू २

श्रीगुरु
वेदराज
पण्डित
ज्यू ३

श्रीगुरु राजधर्माधिकारी
रत्न नेत्रराज पण्डितज्यू
श्रीगुरु द्विजराज पंडितज्यू
२
श्रीगुरु वेदराज पं
डितज्यू २

स्वस्तिश्री मज्जनकुमारकुमारात्मज श्री जन
रल जगतजङ्ग कुवर राणाकस्य पत्रम्
आगे ------ १ २ ३ के हाम्राकुलमा

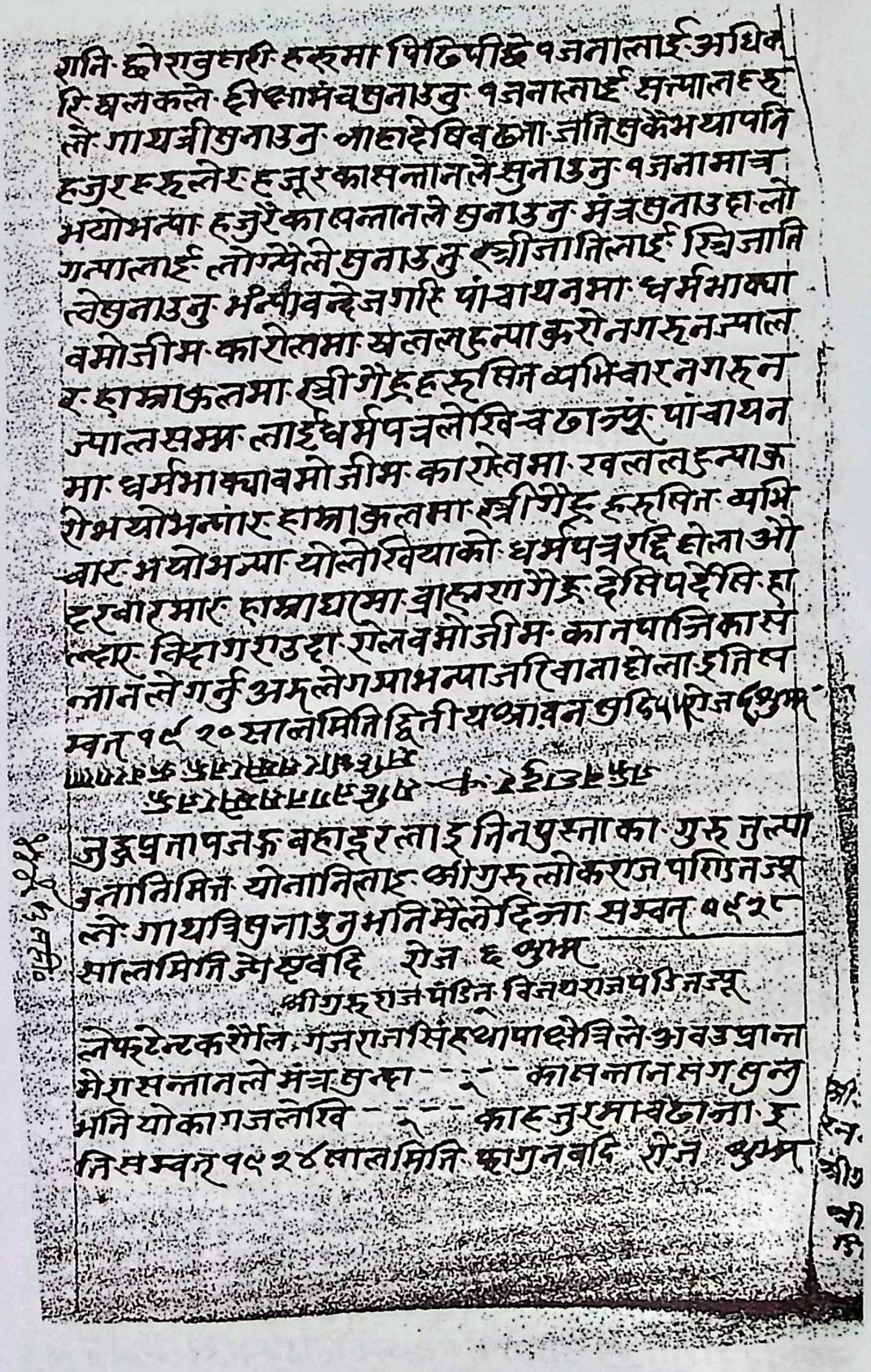

शनि छोराछोरी हरूमा पिढीपीढी १ जनालाई अधिक
रि घलकले दीक्षामंत्र सुनाउनु १ जनालाई सत्याल हरू
ले गायत्री सुनाउनु बाहादेषि वरछा जाति सुकै भयापनि
हजुर हरूले र हजूर का सन्तानले सुनाउनु १ जना मात्र
भयो भन्या हजुरैका सन्तानले सुनाउनु मंत्र सुनाउदा लो
गन्यालाई लोग्नेले सुनाउनु स्त्रीजातिलाई स्त्रिजाति
ले सुनाउनु भन्या वन्देज गरि पांचायनमा धर्मभाक्या
वमोजीम कारोबारमा खलल हुन्या करो नगरून स्याल
र हाम्राकुलमा स्त्री गैह्र हरूसित व्यभिचार नगरून
स्याल सम्म लाई धर्मपत्र लेखिदिन्छौं पांचायन
मा धर्मभाक्याबमोजीम कारोबारमा खलल हुन्याक
री भयो भन्या र हाम्राकुलमा स्त्री गैह्र हरूसित व्यभि
चार भयो भन्या योलेखियाको धर्मपत्र रद्द होला औ
दरबारमा र हाम्रा घरमो ब्राह्मण गैह्र देखिपर्दैनि हा
म्रा र विन्हा गराउदा रोलबमोजीम कानपाजिका स
न्तानले गर्नु अम्ल लेगम्या भन्या जाविना होला इति स
म्वत १९२० साल मिति द्वितीय श्रावन वदि ५ रोज ६ शुभम्

जङ्ग प्रताप जङ्ग बहादुर लाइ तिन पुस्ताका गुरु गुन्या
उनाका निमित्त योनातिलाइ श्रीगुरु लोकराज पण्डितज्यू
ले गायत्री सुनाउनु भनि मैले दिन्या सम्वत १९२८
साल मिति ज्येष्ठ वदि रोज ६ शुभम्

श्रीगुरु राजपंडित विजयराजपंडितज्यू

लेफ्टेनन्ट करनैल गजराज सिंह थापा क्षेत्रिले आवउप्रान्त
मेरा सन्तानले मंत्र सुन्दा --- २ --- का सन्तान संग सुन्नु
भनि योकागज लेखि --- २ --- का हजुरमा चढाया इ
ति सम्वत् १९२४ साल मिति फागुन वदि रोज शुभम्

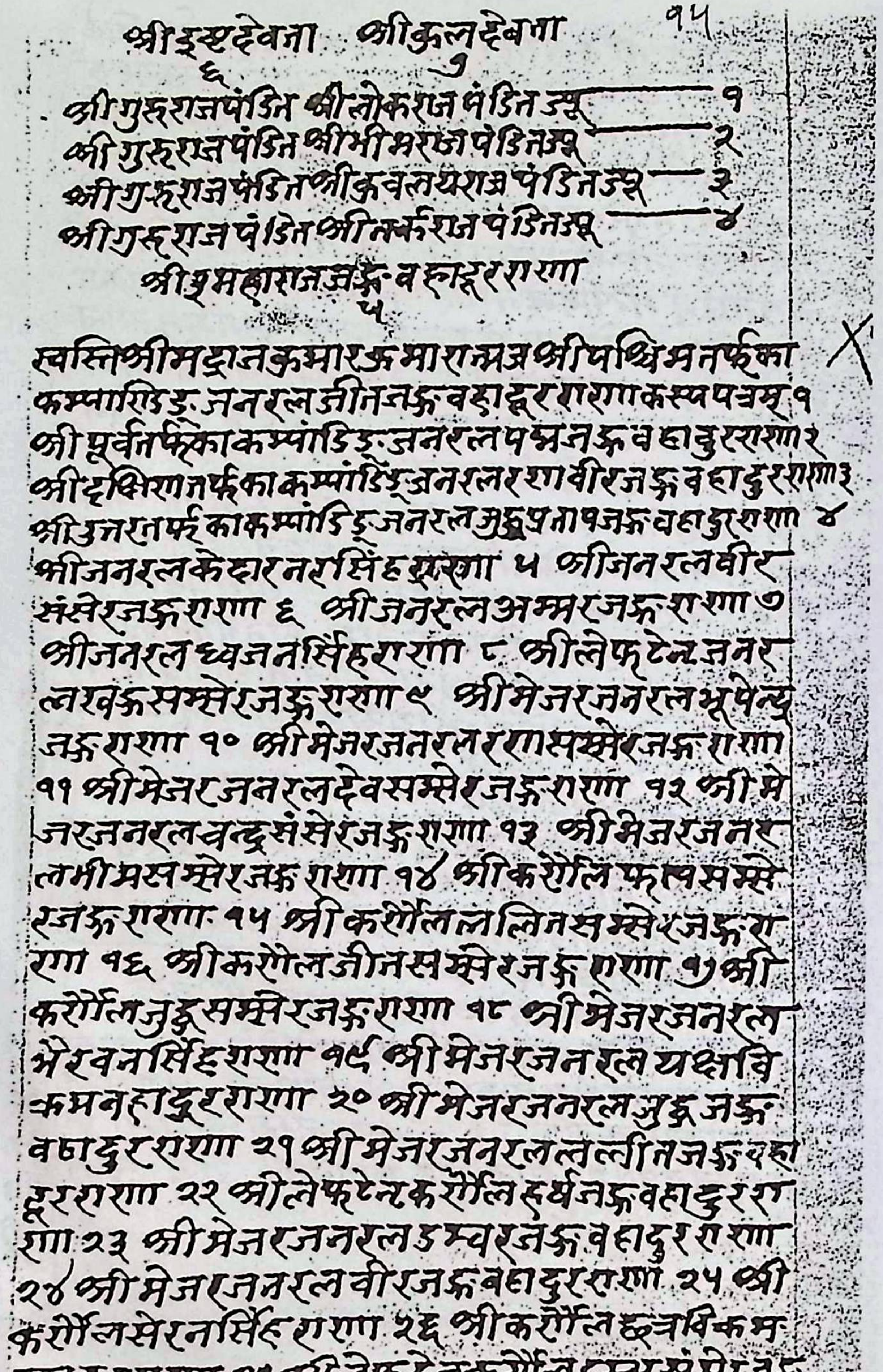

श्रीइस्टदेवता श्रीकुलदेवता ९५
६
श्रीगुरुराजपंडित श्रीलोकराज पंडितज्यू —— १
श्रीगुरुराजपंडित श्रीभीमराज पंडितज्यू —— २
श्रीगुरुराजपंडित श्रीकुवलयराज पंडितज्यू —— ३
श्रीगुरुराज पंडित श्रीनर्कराज पंडितज्यू —— ४
श्री३ महाराजजङ्ग बहादुर राणा
५

स्वस्तिश्रीमद्राजकुमारकुमारात्मज श्रीपश्चिमतर्फका
कम्यांडिङ् जनरल जीतजङ्ग बहादूर राणाकस्य पत्रम् १
श्री पूर्वतर्फका कम्यांडिङ् जनरल पद्मजङ्ग बहादुर राणा २
श्रीदक्षिणतर्फका कम्यांडिङ् जनरल रणवीरजङ्ग बहादुर राणा ३
श्रीउत्तरतर्फका कम्यांडिङ् जनरल जुद्धप्रतापजङ्ग बहादुर राणा ४
श्रीजनरल केशरनरसिंह राणा ५ श्रीजनरल वीर
संसेरजङ्ग राणा ६ श्रीजनरल अम्मरजङ्ग राणा ७
श्रीजनरल ध्वजनर्सिंह राणा ८ श्रीलेफ्टेन् जनर
ल खड्गसम्सेरजङ्ग राणा ९ श्रीमेजरजनरल भूपेन्द्र
जङ्ग राणा १० श्रीमेजरजनरल रणसम्सेरजङ्ग राणा
११ श्रीमेजर जनरल देवसम्सेर जङ्ग राणा १२ श्रीमे
जरजनरल चन्द्रसंसेरजङ्ग राणा १३ श्रीमेजरजनर
ल भीमसम्सेरजङ्ग राणा १४ श्रीकरौंल फत्तसम्से
रजङ्ग राणा १५ श्रीकरौंल ललितसम्सेरजङ्ग रा
णा १६ श्रीकरौंल जीतसम्सेरजङ्ग राणा १७ श्री
करौंल जुद्धसम्सेरजङ्ग राणा १८ श्रीमेजरजनरल
भैरवनर्सिंह राणा १९ श्रीमेजरजनरल यक्षवि
क्रमबहादुर राणा २० श्रीमेजरजनरल जुद्धजङ्ग
बहादुर राणा २१ श्रीमेजरजनरल ललितजङ्ग बहा
दूर राणा २२ श्रीलेफ्टेन्करौंल सूर्यजङ्गबहादुर रा
णा २३ श्रीमेजरजनरल डम्वरजङ्ग बहादुर राणा
२४ श्रीमेजरजनरल वीरजङ्गबहादुर राणा २५ श्री
करौंल सेरनर्सिंह राणा २६ श्रीकरौंल छत्रविक्रम
बहादुर राणा २७ श्रीलेफ्टेन्करौंल डम्वरसंसेरजङ्ग

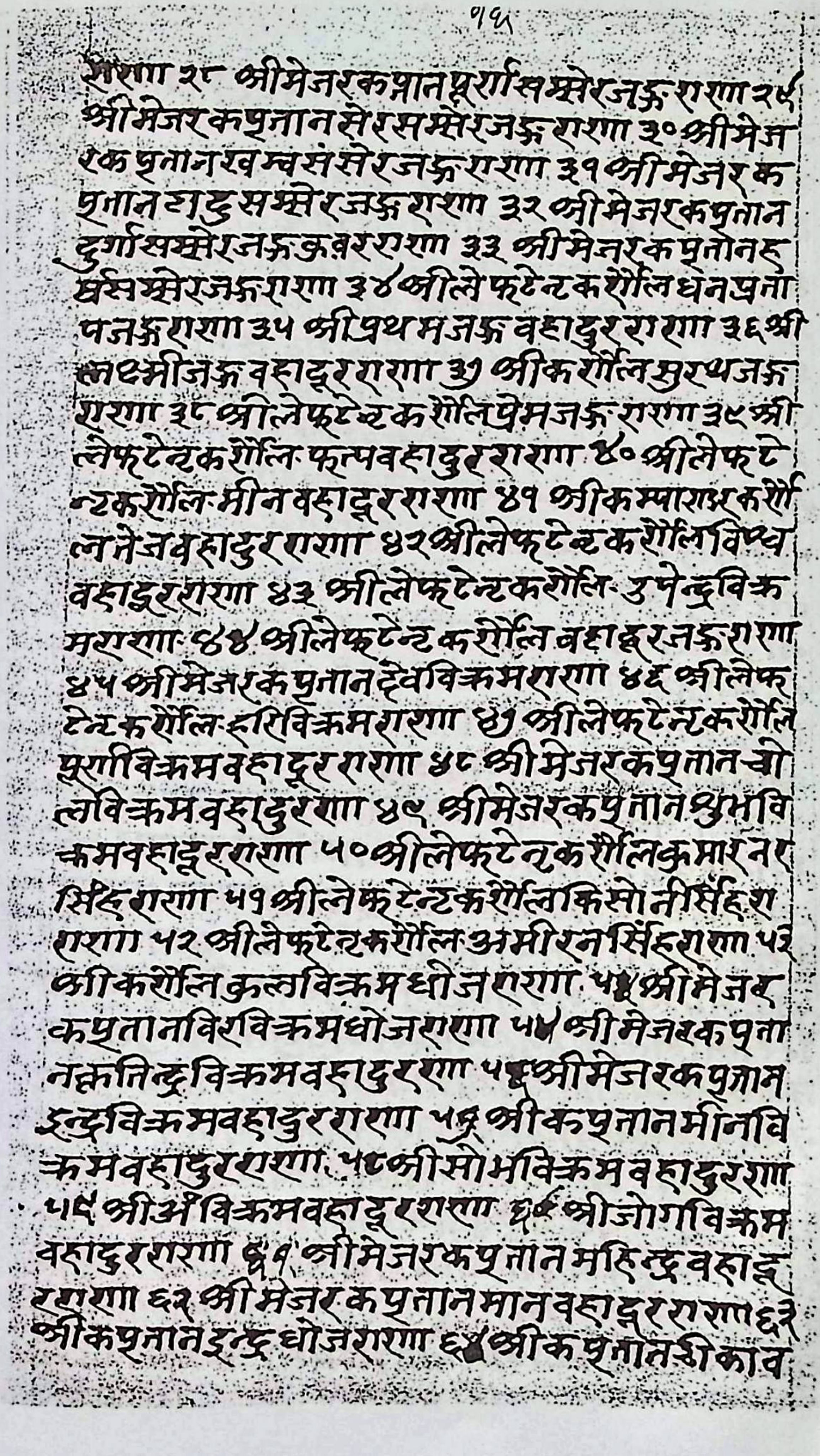

१५

राणा २८ श्रीमेजरकप्तान पूर्णसम्सेरजङ्ग राणा २९
श्रीमेजरकप्तान सेरसम्सेरजङ्ग राणा ३० श्रीमेज
रकप्तान खड्गसंसेरजङ्ग राणा ३१ श्रीमेजरक
प्तान रुद्रसम्सेरजङ्ग राणा ३२ श्रीमेजरकप्तान
दुर्गासम्सेरजङ्गकुवरराणा ३३ श्रीमेजरकप्तान ह
र्षसम्सेरजङ्गराणा ३४ श्रीलेफटेन्टकर्णेल धनप्रता
पजङ्गराणा ३५ श्रीप्रथमजङ्गवहादुरराणा ३६ श्री
लक्ष्मीजङ्गवहादुरराणा ३७ श्रीकर्णेल सुरथजङ्ग
राणा ३८ श्रीलेफटेन्टकर्णेल प्रेमजङ्गराणा ३९ श्री
लेफटेन्टकर्णेल रूपवहादुरराणा ४० श्रीलेफटे
न्टकर्णेल भीमवहादुरराणा ४१ श्रीकम्याण्डरकर्णे
ल तेजवहादुरराणा ४२ श्रीलेफटेन्टकर्णेल विष्व
वहादुरराणा ४३ श्रीलेफटेन्टकर्णेल उपेन्द्रविक्र
मराणा ४४ श्रीलेफटेन्टकर्णेल वहादुरजङ्गराणा
४५ श्रीमेजरकप्तान देवविक्रमराणा ४६ श्रीलेफ
टेन्टकर्णेल हरिविक्रमराणा ४७ श्रीलेफटेन्टकर्णेल
पूर्णविक्रमवहादुरराणा ४८ श्रीमेजरकप्तान चौ
लविक्रमवहादुरणा ४९ श्रीमेजरकप्तान शुभवि
क्रमवहादुरराणा ५० श्रीलेफटेन्टकर्णेल कुमारन
सिंहराणा ५१ श्रीलेफटेन्टकर्णेल किसोनीसिंहरा
राणा ५२ श्रीलेफटेन्टकर्णेल अमीरनसिंहराणा ५३
श्रीकर्णेल कुलविक्रमधोजराणा ५४ श्रीमेजर
कप्तान विरविक्रमधोजराणा ५५ श्रीमेजरकप्ता
न क्षितीन्द्रविक्रमवहादुरणा ५६ श्रीमेजरकप्तान
इन्द्रविक्रमवहादुरराणा ५७ श्रीकप्तान मीनवि
क्रमवहादुरराणा ५८ श्रीसोमविक्रमवहादुरराणा
५९ श्रीअंविक्रमवहादुरराणा ६० श्रीजोगविक्रम
वहादुरराणा ६१ श्रीमेजरकप्तान महिन्द्रवहादु
रराणा ६२ श्रीमेजरकप्तान मानवहादुरराणा ६३
श्रीकप्तान इन्द्रधोजराणा ६४ श्रीकप्तान शिकाव

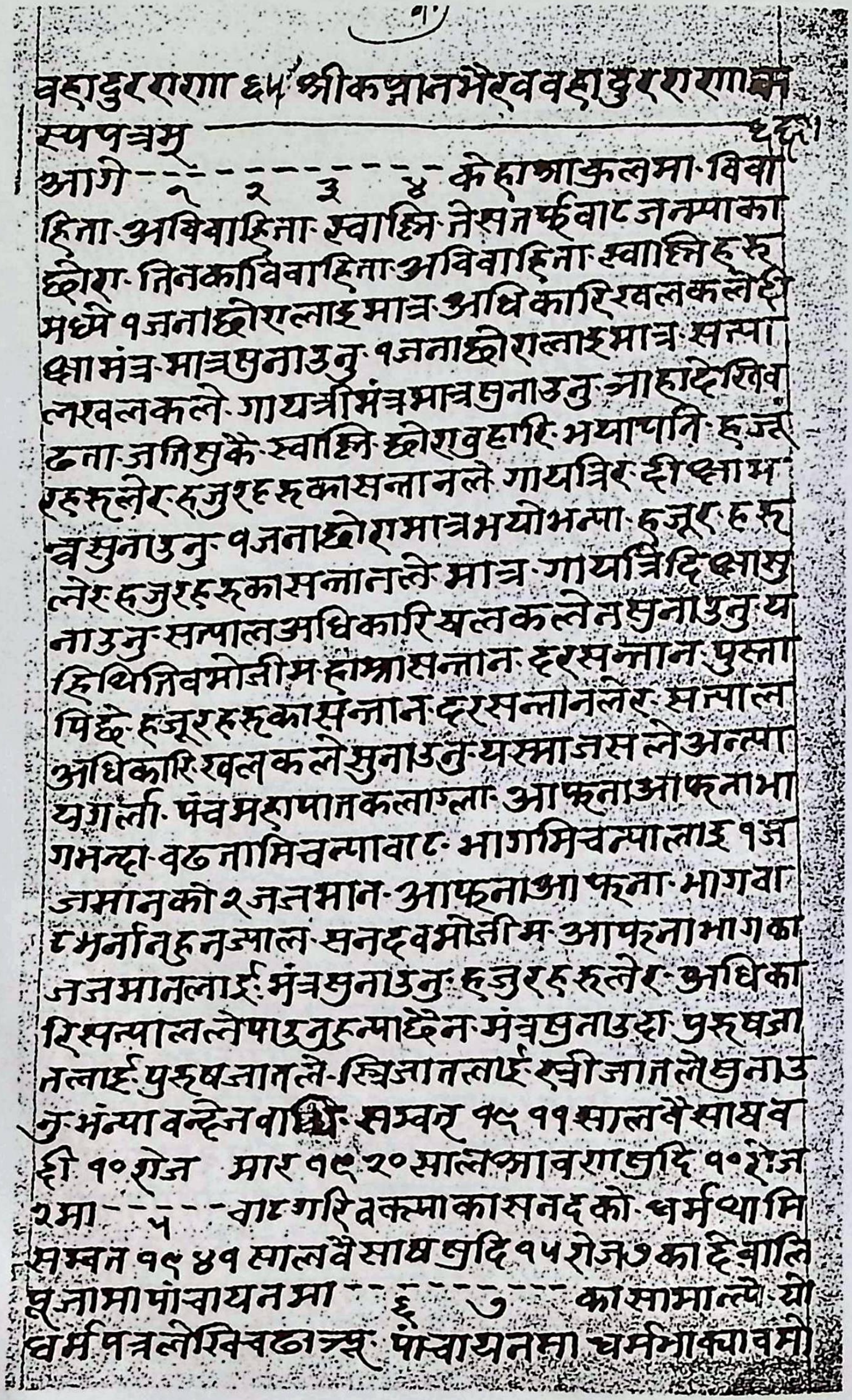

१

बहादुरराणा ६५ श्रीकप्तानभैरवबहादुरराणाक
स्यपत्रम् ——— ६८
आगे - - १ - - २ - - ३ - - ४ केहाम्राकुलमा·विवा
हिता·अविवाहिता·स्वास्नि·तेसतर्फबाट जन्म्याका
छोरा·तिनकाविवाहिता·अविवाहिता·स्वास्निहरु
मध्ये १जनाछोरएलाइमात्र·अधिकारिखलकलेदि
क्षामंत्र·मात्रसुनाउनु·१जनाछोराल्लाइमात्र·सन्पा
लखलकले·गायत्रीमंत्रमात्रसुनाउनु·त्याहादेखिव
ढना·जतिसुकै·स्वास्नि·छोराबुहारि·भयापनि·हजू
रहरुलेर·हजुरहरुकासन्तानले·गायत्रिर·दीक्षाभ
वसुनाउनु·१जनाछोरामात्रभयोभन्या·हजूरहरु
लेर·हजुरहरुकासन्तानले·मात्र·गायत्रिदिक्षासु
नाउनु·सन्पालअधिकारिखलकलेनसुनाउनु·य
हिथितिबमोजीम·हाम्रासन्तान·दरसन्तान·पुस्ता
पिछ्छे·हजूरहरुकासन्तान·दरसन्तानलेर·सन्पाल
अधिकारि·खलकलेसुनाउनु·यस्माजसलेअन्या
यगर्ला·पंचमहापातकलाग्ला·आफ्नाआफ्नाभा
गभन्दा·बढ्नामिचन्यावाट·भागमिचन्यालाइ १ज
जमानको २जजमान·आफ्नाआफ्ना·भागबा
टभर्नानहुनन्याल·सनदबमोजीम·आफ्नाभागका
जजमानलाई·मंत्रसुनाउनु·हजुरहरुलेर·अधिका
रिसन्पाललेपढउनुहुन्याछैन·मंत्रसुनाउदा·पुरुषजा
तलाई·पुरुषजातले·स्त्रिजातलाई·स्त्रीजातलेसुनाउ
नु·भंन्या वन्देज वांधि·सम्वत् १९ ११ सालवैसाषव
दी १० रोज मार १९ २० सालश्रावणशुदि १० रोज
२मा - - - ५ - - - वाटगरिवक्स्याकासनदको·धर्मथामि
सम्वत् १९ ४१ सालवैसाषशुदि १५ रोज ७ का दैवालि
पूजामा पांचायनमा - - ६ - - ७ - - - कासामान्ये·यो
धर्मपत्रलेखिचढाउंछु·पांचायनमा धर्मभोक्यावमो

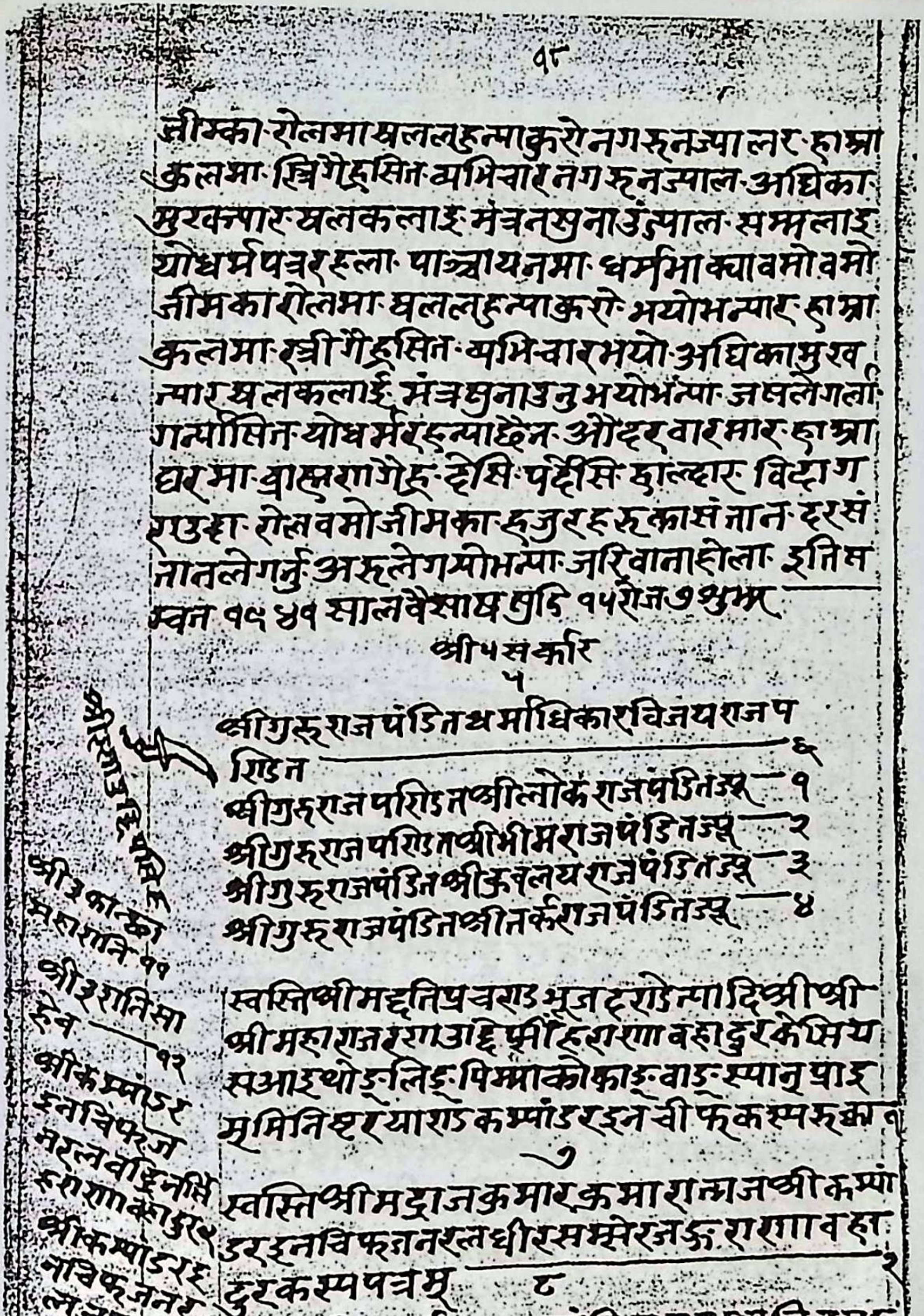

१८

जीम्का रोलमा मललहुन्याकुरो नगरून्ज्यालर हाम्रा
कुलमा स्त्रिगैहूसित व्यभिचार नगरून्ज्याल अघिका
मुरव्यार मलकलाइ मंत्र नसुनाउंन्याल सम्मलाइ
योधर्मपत्र रहला पाञ्चायनमा धर्मभाक्या बमोबमो
जीमका रोलमा मललहुन्याकुरो भयो भन्यार हाम्रा
कुलमा स्त्री गैहूसित व्यभिचार भयो अघिका मुरव
न्यार मलकलाई मंत्र सुनाउनु भयो भंन्या जसलेगर्ला
गर्न्यासित योधर्मै रहन्याछैन औरवार मार हाम्रा
घरमा ब्राम्हणगेहू देखि परदेसि हाल्दार विद्रा ग
रउस्ता रोलबमोजीमका हजुरहरूकासं जान दरसं
नातले गर्नु अरूलेगर्यो भन्या जरिवाना होला इतिस
म्वत १९४१ साल वैसाष सुदि १५ रोज ७ शुभम्

श्री ५ सर्कार
५

श्रीगुरुराजपंडित धर्माधिकार विजयराजप
ण्डित — ६
श्रीगुरुराज पण्डित श्रीत्रिलोकराज पंडितज्यू — १
श्रीगुरुराज पण्डित श्रीभीमराज पंडितज्यू — २
श्रीगुरुराजपंडित श्रीकुवलयराज पंडितज्यू — ३
श्रीगुरुराजपंडित श्रीतर्कराज पंडितज्यू — ४

श्रीरणोद्दिपसिंह

श्री ३ का का महाराने ११
श्री ३ रानीसाहेब — १२
श्रीकम्यांडर इनचिफ जनरल वीरसम्शेर राणा बहादुर
श्रीकम्यांडर इनचिफ जनरल जगतसम्शेर जङ्ग राणा बहादुर — १०

स्वस्ति श्री मद्दतिप्रचण्ड भुजदण्डेत्यादि श्री श्री
श्री महाराज राणा उद्दिप्सिंह राणा बहादुर के सिय
स आइ थोङ्लिङ् पिम्माको काङ्वाङ् स्यानु प्राइ
मु मिनिस्टर यारा कम्यांडर इन चीफ कस्य रूक्का — १

७

स्वस्ति श्री मद्राजकुमार कुमारात्मज श्री कम्यां
डर इनचिफ जनरल धीरसम्सेर जङ्ग राणा बहा
दुर कस्य पत्रम् — २
८
श्री पश्चिम तर्फका कम्याण्डिङ जनरल जितजङ्ग
बहादुर राणा ३ श्री पूर्व तर्फको कम्याण्डिङ जनरल

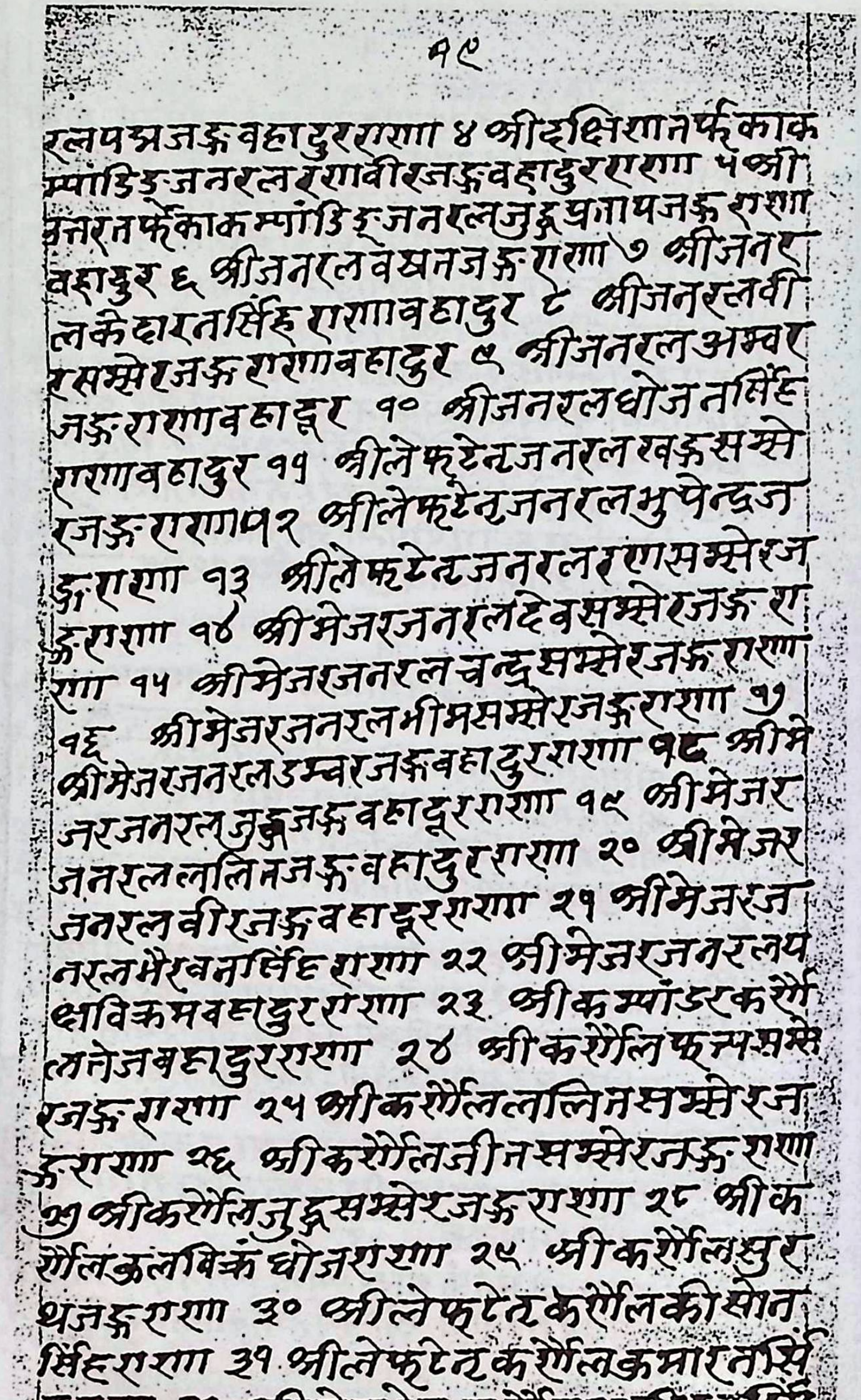

१९

रलपद्मजङ्ग वहादुर राणा ४ श्रीदक्षिणतर्फ काक
म्यांडिङ् जनरल रणवीरजङ्ग वहादुर राणा ५ श्री
उत्तरतर्फ काकम्यांडिङ् जनरल जुद्धप्रतापजङ्ग राणा
वहादुर ६ श्रीजनरल वबरजङ्ग राणा ७ श्रीजनर
ल केदारनर्सिंह राणावहादुर ८ श्रीजनरल वी
रसम्सेरजङ्ग राणावहादुर ९ श्रीजनरल अम्बर
जङ्ग राणावहादुर १० श्रीजनरल धोजनर्सिंह
राणावहादुर ११ श्रीलेफ्टेनजनरल खड्गसम्से
रजङ्ग राणा १२ श्रीलेफ्टेनजनरल भुपेन्द्रज
ङ्ग राणा १३ श्रीलेफ्टेनजनरल रणसम्सेरज
ङ्ग राणा १४ श्रीमेजरजनरल देवसम्सेरजङ्ग रा
णा १५ श्रीमेजरजनरल चन्द्रसम्सेरजङ्ग राणा
१६ श्रीमेजरजनरल भीमसम्सेरजङ्ग राणा १७
श्रीमेजरजनरल उम्बरजङ्ग वहादुर राणा १८ श्रीमे
जरजनरल जुद्धजङ्ग वहादूर राणा १९ श्रीमेजर
जनरल ललितजङ्ग वहादुर राणा २० श्रीमेजर
जनरल वीरजङ्ग वहादूर राणा २१ श्रीमेजरज
नरल भैरवनर्सिंह राणा २२ श्रीमेजरजनरल प
क्षविक्रम वहादुर राणा २३ श्रीकम्यांडर कर्णे
ल तेजवहादुर राणा २४ श्रीकर्णेल फत्तेसम्से
रजङ्ग राणा २५ श्रीकर्णेल ललितसम्सेरज
ङ्ग राणा २६ श्रीकर्णेल जीतसम्सेरजङ्ग राणा
२७ श्रीकर्णेल जुद्धसम्सेरजङ्ग राणा २८ श्रीक
र्णेल कुलविक्रं धोज राणा २९ श्रीकर्णेल सुर
थजङ्ग राणा ३० श्रीलेफ्टेन कर्णेल कीसोन
सिंह राणा ३१ श्रीलेफ्टेन कर्णेल कुमारनर्सिं
ह राणा ३२ श्रीलेफ्टेन कर्णेल अमीरनर्सिंह

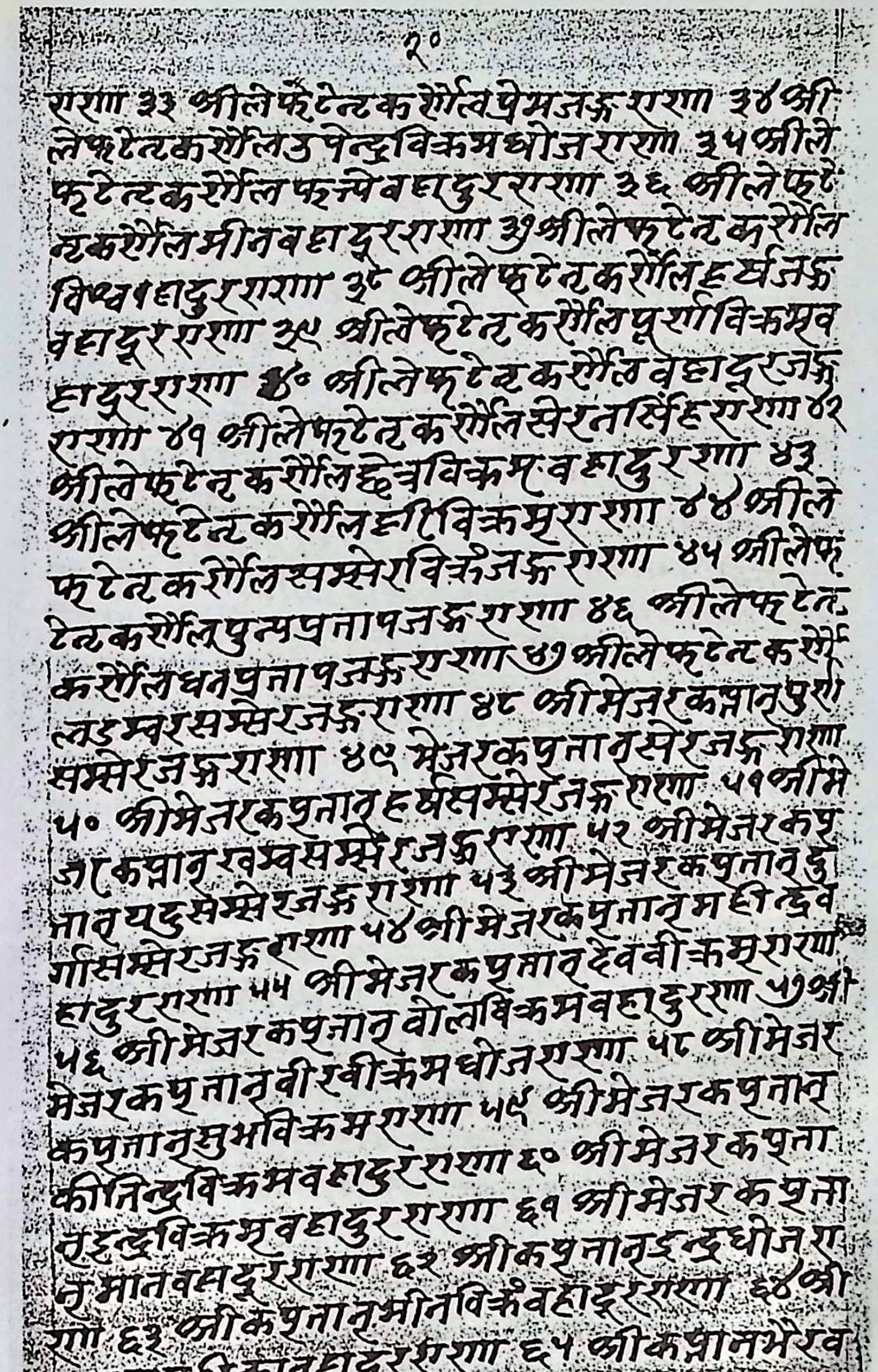

२०

राणा ३३ श्रीलेफ्टेन्टकर्णेलप्रेमजङ्ग राणा ३४ श्री
लेफ्टेन्टकर्णेलउपेन्द्रविक्रमधोज राणा ३५ श्रीले
फ्टेन्टकर्णेलफत्तेवहादुर राणा ३६ श्रीलेफ्टे
न्टकर्णेलमीनवहादूर राणा ३७ श्रीलेफ्टेन्टकर्णेल
विष्णुवहादुर राणा ३८ श्रीलेफ्टेन्टकर्णेलहर्षजङ्ग
वहादूर राणा ३९ श्रीलेफ्टेन्टकर्णेलपूर्णविक्रमव
हादूर राणा ४० श्रीलेफ्टेन्टकर्णेलवहादूरजङ्ग
राणा ४१ श्रीलेफ्टेन्टकर्णेलसेरतासिंह राणा ४२
श्रीलेफ्टेन्टकर्णेलछत्रविक्रम वहादुर राणा ४३
श्रीलेफ्टेन्टकर्णेलहरिविक्रम राणा ४४ श्रीले
फ्टेन्टकर्णेलसम्सेरविक्रजङ्ग राणा ४५ श्रीलेफ
टेन्टकर्णेलपुन्यप्रतापजङ्ग राणा ४६ श्रीलेफ्टेन्ट
कर्णेलधनप्रतापजङ्ग राणा ४७ श्रीलेफ्टेन्टकर्णे
लडम्वरसम्सेरजङ्ग राणा ४८ श्रीमेजरकप्तानपूर्ण
सम्सेरजङ्ग राणा ४९ मेजरकप्तानसेरजङ्ग राणा
५० श्रीमेजरकप्तानहर्षसम्सेरजङ्ग राणा ५१ श्रीमे
जरकप्तानखड्गसम्सेरजङ्ग राणा ५२ श्रीमेजरकप्
तानयदुसम्सेरजङ्ग राणा ५३ श्रीमेजरकप्तानरुद्र
गीसम्सेरजङ्ग राणा ५४ श्रीमेजरकप्तानमहीन्द्रव
हादुर राणा ५५ श्रीमेजरकप्तानदेववीक्रम राणा
५६ श्रीमेजरकप्तानवोलविक्रमवहादुर राणा ५७ श्री
मेजरकप्तानवीरवीक्रमधोज राणा ५८ श्रीमेजर
कप्तानसुभविक्रम राणा ५९ श्रीमेजरकप्तान
कीर्तिन्द्रविक्रमवहादुर राणा ६० श्रीमेजरकप्ता
नइन्द्रविक्रमवहादुर राणा ६१ श्रीमेजरकप्ता
नमानवहादूर राणा ६२ श्रीकप्तानइन्द्रधोज रा
णा ६३ श्रीकप्तानमीनविक्रमवहादूर राणा ६४ श्री
कप्तानटीकावहादूर राणा ६५ श्रीकप्तानभैरव

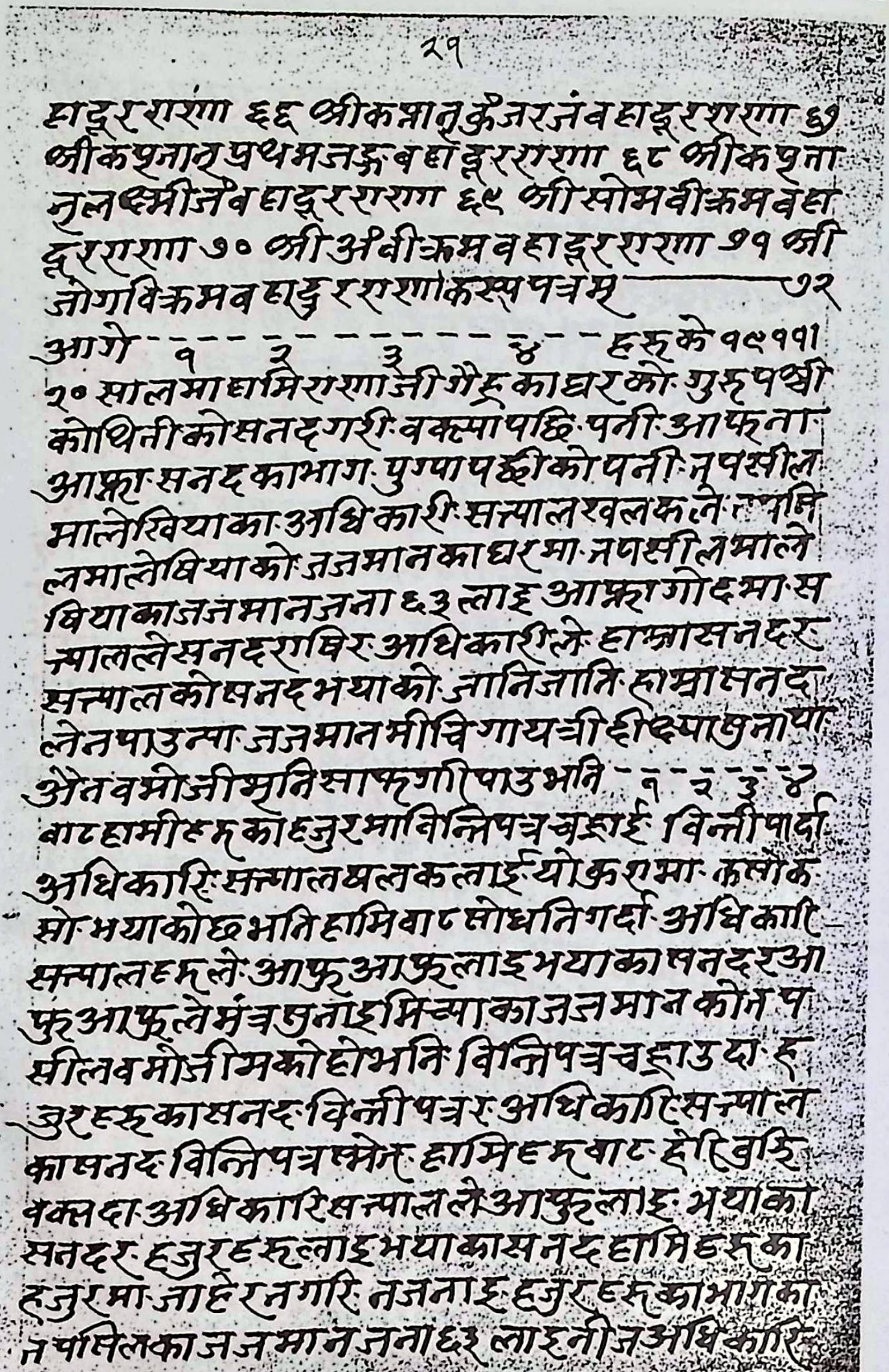

२१

हादूर राणा ६६ श्रीकृष्णानुकुँजरजंबहादूर राणा ६७
श्रीकृष्णानुप्रथमजङ्गबहादूर राणा ६८ श्रीकृष्णा
नुलक्ष्मीजंबहादूर राणा ६९ श्रीसोमवीक्रमबहा
दूर राणा ७० श्रीअंबीक्रमबहादूर राणा ७१ श्री
जोगविक्रमबहादुर राणाकस्य पत्रम् ——— ७२
आगे ---१---२---३---४--- हरूके १९११
२० सालमा हामि राणाजीगैहरूका घरको गुरुपथी
कोथितीको सनद गरी बक्स्या पछि पनी आफना
आफ्ना सनदका भाग पुग्या पछीको पनी तपसील
मालेखियाका अधिकारी सत्याल खलकले तपसि
लमाल्लेखियाको जजमानका घरमा तपसीलमाले
खियाका जजमान जना ६३ लाइ आफ्ना गोदमा स
मालले सनद राखिर अधिकारीले हाम्रा सनद र
सत्यालको सनद भयाको जानिजाति हाम्रा सनद
ले नपाउन्या जजमान भीचि गायत्री दीक्षा पाउना पा
औत बमोजीम नि साफ गरी पाउ भनि ---१---२---३---४
बाट हामीहरूका हजुरमा विन्तिपत्र चह्राई विन्ती पार्दा
अधिकारि सत्याल खलकलाई यो कुरामा कसो क
सो भयाको छ भनि हामि बाट सोधनि गर्दा अधिकारि
सत्यालहरूले आफु आफुलाइ भयाका सनद र आ
फु आफुले मंत्रजनाइ भिन्याका जजमान कोन प
सीलबमोजीमको हो भनि विन्तिपत्र चह्राउदा ह
जुरहरूका सनद विन्तीपत्र र अधिकारि सत्याल
का सनद विन्तिपत्र स्मेत हामिहरू बाट हेरिबुझि
बक्सदा अधिकारि सत्यालले आफुलाइ भयाका
सनद र हजुरहरूलाइ भयाका सनद हामिहरूका
हजुरमा जाहेर नगरि तजनाइ हजुरहरूका भागका
नपासिलका जजमान जना ६२ लाइ नीज अधिकारि

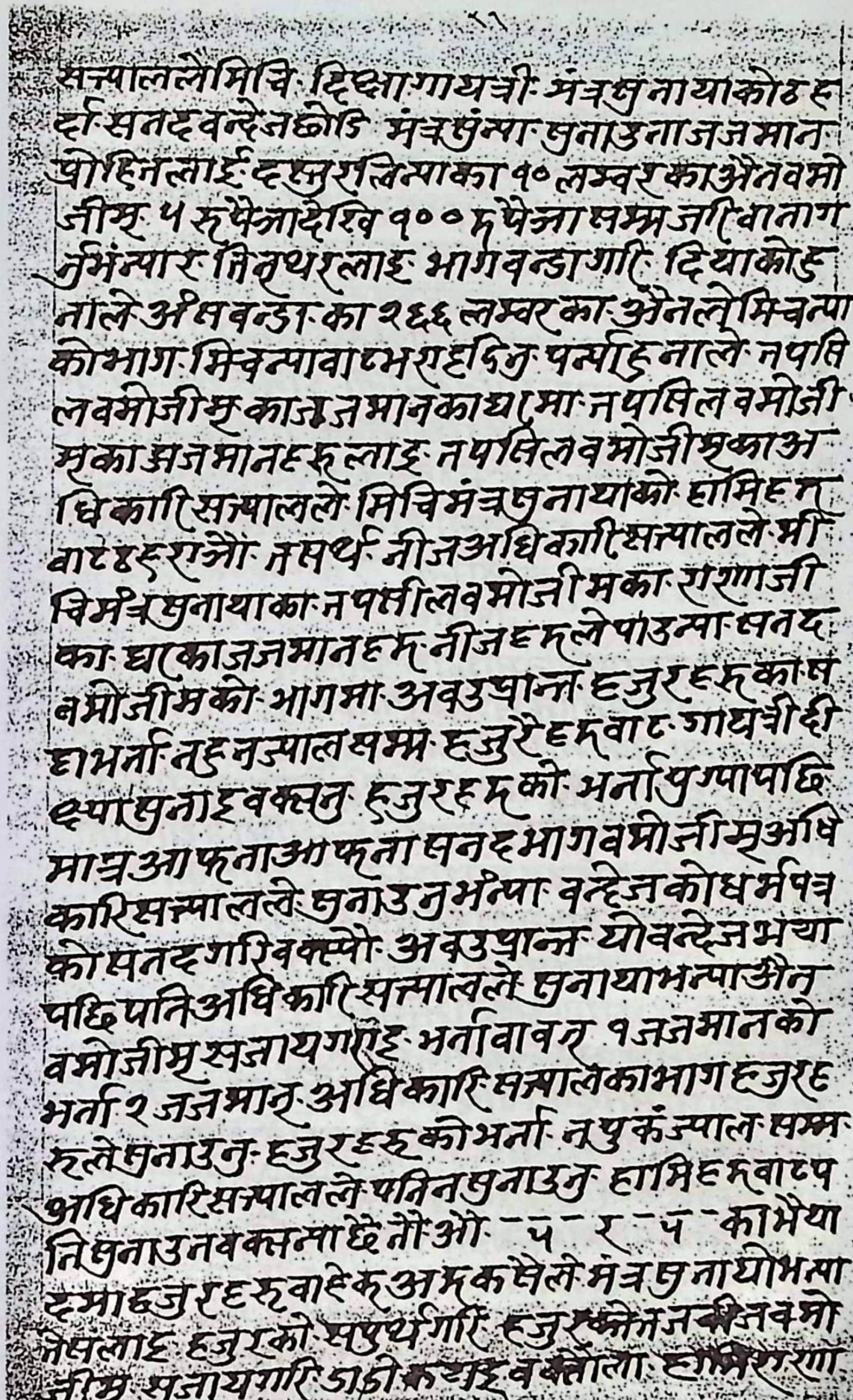

सन्यालले मिचि दिक्षा गायत्री मंत्र सुनायाको ठह
र्दा सनद वन्देज छोडि मंत्र सुन्या सुनाउना जजमान
पुरोहितलाई हजुर रहिल्याका १० लम्वरका ऐन वमो
जीम् ५ रुपैञादेखि १०० रुपैञा सम्म जरिवाना ग
र्नु भन्या र तिनु थरलाई भाग वन्डा गरि दियाको छ
नाले अंस वन्डाका २६६ लम्वरका ऐनले मिचन्या
को भाग मिचन्यावाट भराइदिनु पर्न्या हुनाले नपालि
लवमोजीम् का जजमानका घरमा नपालिल वमोजी
मका जजमानहरूलाई नपालिल वमोजीमका अ
धिकारि सन्यालले मिचि मंत्र सुनायाको हामिहरू
वाट ठहरायौ नसर्थ नीज अधिकारि सन्यालले मी
चि मंत्र सुनायाका नपालिल वमोजीमका रारणाजी
का घरको जजमानहरू नीजहरूले पाउन्या सनद
नमोजीमको भागमा अवउप्रान्त हजुरहरूका घ
घाभर्ना नहुन् सन्याल सम्म हजुरैहरूवाट गायत्री दी
क्ष्या सुनाइवक्सनु हजुरहरूको भर्ना पुग्यापछि
मात्र आफ्ना आफ्ना सनद भाग वमोजीम अधि
कारि सन्यालले सुनाउनु भन्या वन्देजको धर्मपत्र
को सनद गरि वक्स्यो अवउप्रान्त यो वन्देज भया
पछि पनि अधिकारि सन्यालले सुनाया भन्या ऐन
वमोजीम् सजाय गराइ भर्ना वावत १ जजमानको
भर्ना २ जजमानर अधिकारि सन्यालेका भाग हजुरह
रूले सुनाउनु हजुरहरूको भर्ना नपुकंज्याल सम्म
अधिकारि सन्यालले पनि नसुनाउनु हामिहरूवाट प
नि सुनाउन वक्स्या छैनौं ओ -५- र -५- का भेया
रूमा हजुरहरूवाहेक अरू कसैले मंत्र सुनायो भन्या
तेसलाइ हजुरको सपथ गरि हजुर [illegible] वमो
जीम् सजाय गरि डाडी [illegible] वक्सौला हामि [illegible]

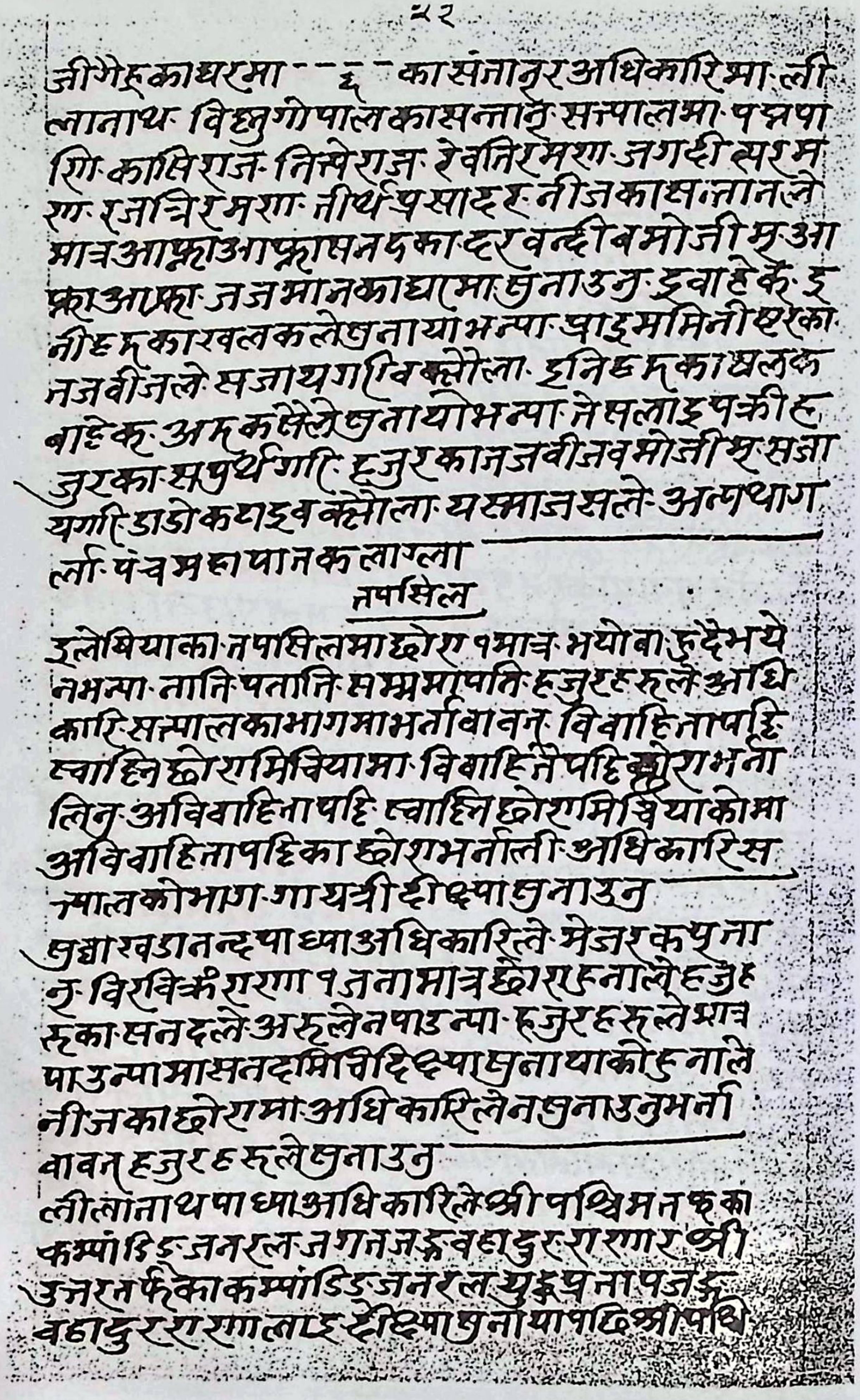

८२

जीभेहरूकाघरमा – – ६ – कासंतानर अधिकारिमा ली
लानाथ विष्णुगोपालकासन्तान सम्पालमा पद्मपा
णि काशिराज तिलकराज रेवतिरमण जगदीश्वरम
रण रजनिरमण तीर्थप्रसाद ह नीजकासन्तानले
मात्र आफ्नाआफ्नासनदका दरवन्दीबमोजीम आ
फ्नाआफ्ना जजमानकाघमा बुझाउन इवाहेक इ
नीहरूकारवलकलेबुझायाभन्या ब्राह्मणमिनी छरेका
नजवीजले सजायगर्नि बक्सौला इनिहरूकाघलक
बाहेक अरुकसैलेबुझायोभन्या नेसलाइ पनी ह
जुरका सपुर्थगरि हजुरकाजजवीजवमोजीम सजा
यगरि डाडोकपाइववक्सौला यस्माजसले अन्यथाग
र्ला पंचमहापातक लाग्ला

तपसिल

इलेषियाका तपसिलमा छोरा १ मात्र भयोवा हुंदैभये
नभन्या नाति पनाति सम्ममा पनि हजुरहरूले अधि
कारि सम्पालकाभागमाभर्तीवाननु विवाहितापट्टि
क्याछि छोरामिचियामा विवाहितेपट्टि छोराभना
लिनु अविवाहितापट्टि क्याछि छोरामिश्चियाकोमा
अविवाहितापट्टिका छोराभर्नाली अधिकारिस
म्पालकोभाग गायत्री दीक्षा बुझाउन

बुद्धारवडानन्द पाध्या अधिकारिले मेजरकप्ता
न विरविक्रमराणा १ जना मात्र छोराहुनाले हजुर
हरूका सनदले अरूलेनपाउन्या हजुरहरूलेमात्र
पाउन्यामासतदमिचिदिक्षा बुझायाकोहुनाले
नीजका छोरामा अधिकारिलेनबुझाउनुभनी
बावन हजुरहरूलेबुझाउन

लीलानाथ पाध्या अधिकारिले श्री पश्चिमतर्फका
कम्यांडिङ जनरल जगतजङ्ग वहादुर राणा र श्री
उत्तरतर्फका कम्यांडिङ जनरल युद्धप्रताप जङ्ग
वहादुर राणालाइ दीक्षा बुझायापाछि श्री पश्चि

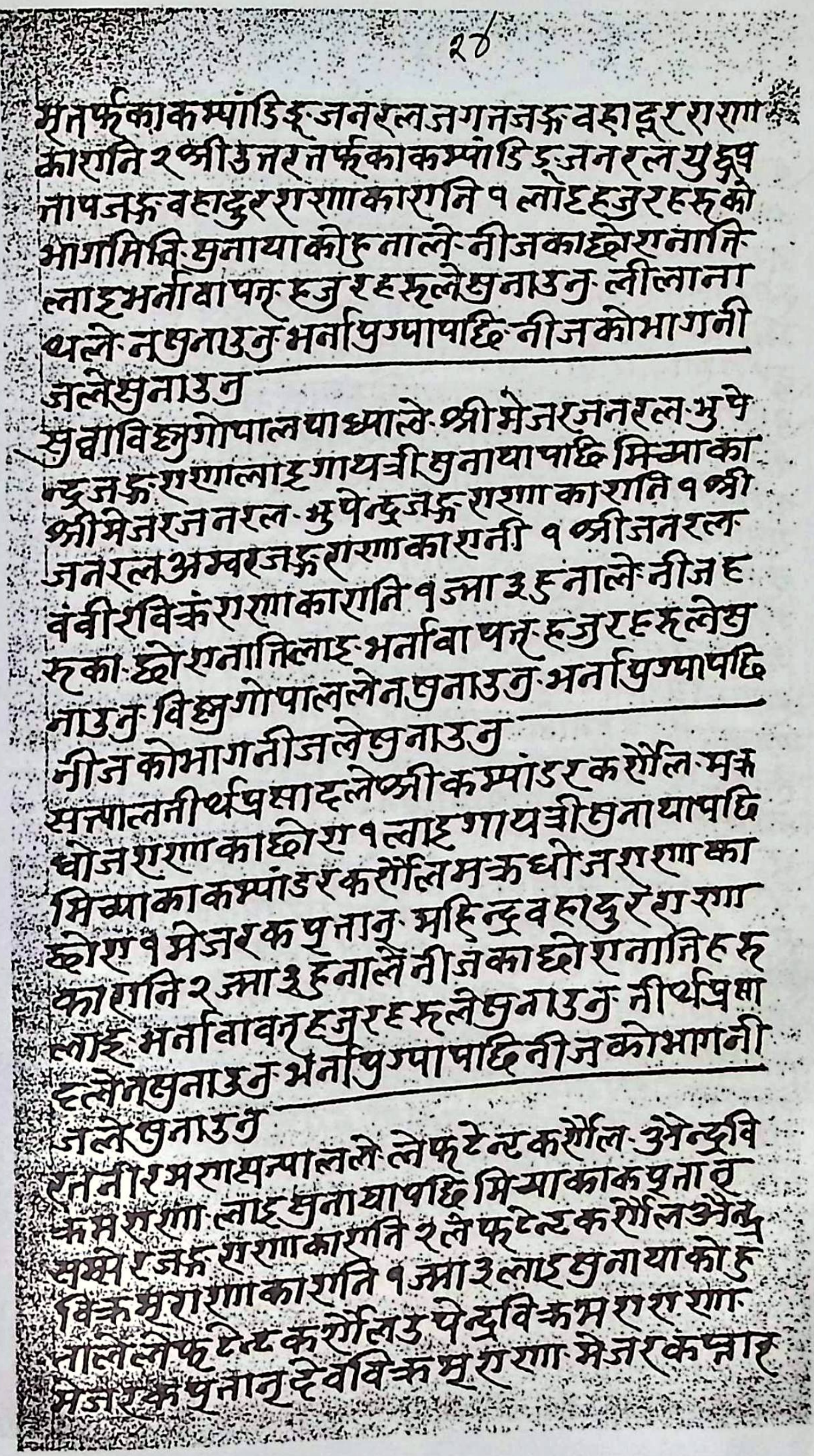

२८

मृतर्फकाकम्यांडिङ्जनरलजगतजङ्गवहादूरराणा
कानाति २ श्रीउतरतर्फकाकम्यांडिङ्जनरलयुद्ध
तापजङ्गवहादुरराणाकानाति १ लाइहजुरहरूको
आगमविधि·सुनायाकोहुनाले·नीजकाछोरानाति·
लाइभनीवापत·हजुरहरूलेसुनाउनु·लीलाना
थले·नसुनाउनु·भनीहुक्मपापछि·नीजकोभागनी
जलेसुनाउनु

सुब्बाविष्णुगोपालपाध्याले·श्रीमेजरजनरलभुपे
न्द्रजङ्गराणालाइगायत्रीसुनायापाछि मिस्याका
श्रीमेजरजनरल·भुपेन्द्रजङ्गराणाकानाति १ श्री
जनरलअम्बरजङ्गराणाकानाती १ श्रीजनरल
ववीरविक्रमराणाकानाति १ ज्मा ३ हुनाले·नीजह
रूका·छोरानातिलाइ·भनीवापत·हजुरहरूलेसु
नाउनु·विष्णुगोपाललेनसुनाउनु·भनीहुक्मपापछि
नीजकोभागनीजलेसुनाउनु

सत्पालतीर्थप्रसादलेश्रीकम्पांडरकर्नैल·मक
धोजराणाकाछोरा १ लाइगायत्रीसुनायापछि
मिस्याकाकम्पांडरकर्नैलमकधोजराणाका
छोरा १ मेजरकप्तान·महिन्द्रवहादुरराणा
कानाति २ ज्मा ३ हुनाले नीजकाछोरानातिहरू
लाइ·भनीवापतहजुरहरूलेसुनाउनु·तीर्थप्रसा
दलेनसुनाउनु·भनीहुक्मपापछि नीजकोभागनी
जलेसुनाउनु

रतनीरमरासम्पालले·लेफ्टेनन्टकर्नैल·उपेन्द्रवि
क्रमराणा·लाइसुनायापछि मिस्याकाकप्तान
समसेरजङ्गराणाकानाति २ लेफ्टेनन्टकर्नैलउपेन्द्र
विक्रमराणाकानाति १ ज्मा ३ लाइसुनायाकोहु
नालेलेफ्टेनन्टकर्नैलउपेन्द्रविक्रमराणा·मेजरकप्तान
मेजरकप्तानदेवविक्रमराणा

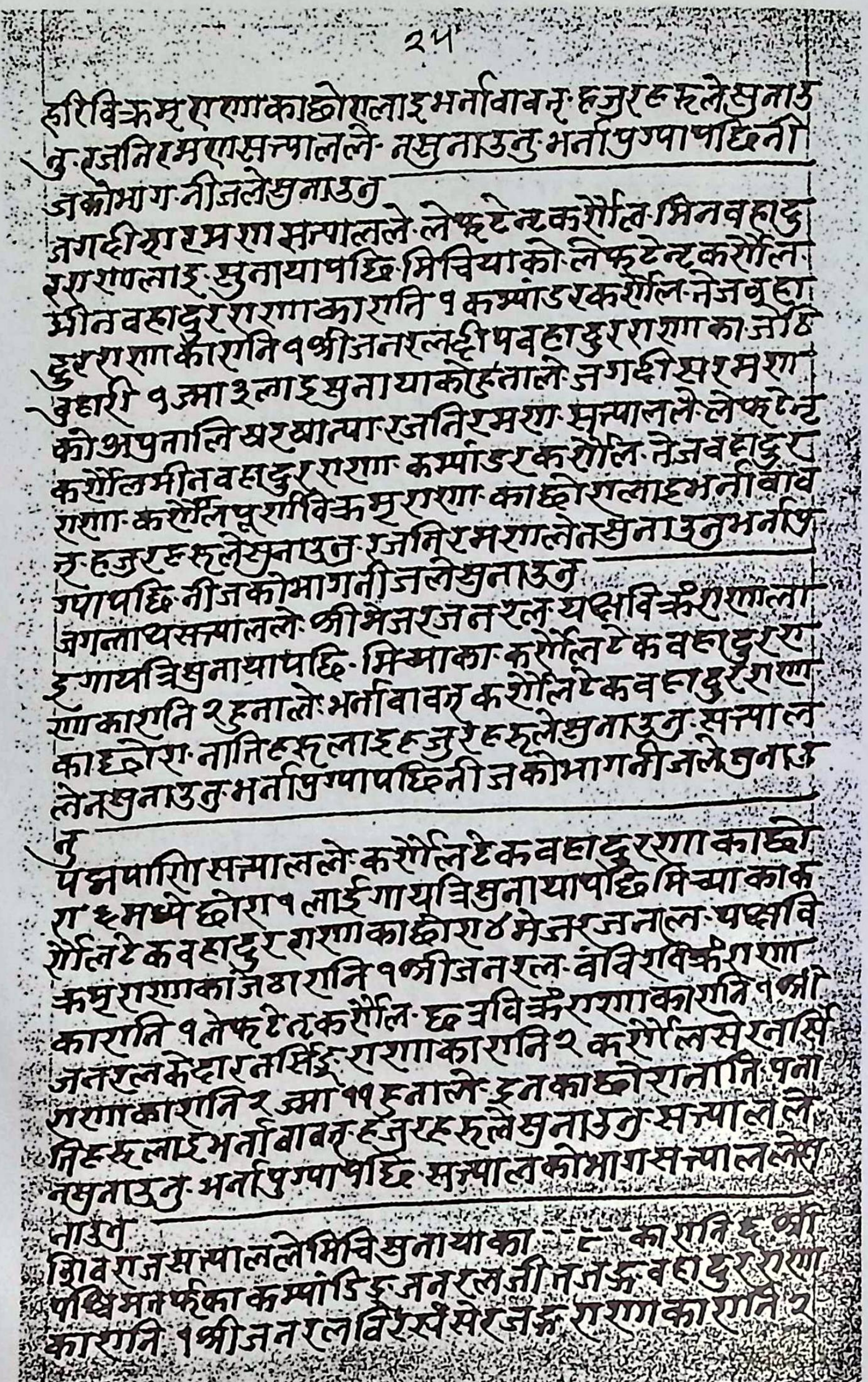

२५

हरिविक्रम् राणाका छोरालाइ भर्नावावत् · हजुरहरुले सुनाउ
नु · रजनिरमण सन्पालले · नसुनाउनु · भर्ना पुग्यापछि नी
जको भाग · नीजले सुनाउन
जगदीशरमण सन्पालले · लेफ्टेन्ट करौंल · भीमवहादु
र राणलाइ · सुनायापछि · मिचियाको · लेफ्टेन्ट करौंल ·
भीमवहादुर राणाका नाति १ कम्यांडर करौंल · तेजवहा
दुर राणाका नाति १ श्रीजनरल दीपवहादुर राणाका जेठ
वुहारी १ जना ३ लाइ सुनायाको हुँदाले · जगदीशरमण
को अपुताली घर थाम्या · रजनिरमण · सन्पालले · लेफ्टेन्ट
करौंल भीमवहादुर राणा · कम्यांडर करौंल · तेजवहादुर रा
राणा · करौंल पूर्णविक्रम् राणा · का छोरालाइ भर्नावाव
त् · हजुरहरुले सुनाउन · रजनिरमणले नसुनाउनु भर्ना पु
ग्यापछि · नीजको भाग नीजले सुनाउन
जगन्नाथ सन्पालले · श्रीमेजर जनरल · यक्षविक्रम् राणाला
इ गायत्रि सुनायापछि · मिच्याका · करौंल टेकवहादुर रा
णाका नाति २ हुनाले · भर्नावावत् करौंल टेकवहादुर राणा
का छोरा · नातिहरुलाइ हजुरहरुले सुनाउन · सन्पाल
ले नसुनाउनु भर्ना पुग्यापछि नीजको भाग नीजले सुनाउ
नु
पद्मपाणि सन्पालले · करौंल टेकवहादुर राणा काछो
रा ६ मध्ये छोरा १ लाई गायत्रि सुनायापछि मिच्याका क
रौंल टेकवहादुर राणाका छोरा ४ मेजर जनरल · यक्षवि
क्रम् राणाका जेठा नाति १ श्रीजनरल · वीरविक्रम् राणा
का नाति १ लेफ्टेन्ट करौंल · छत्रविक्रम् राणाका नाति १ श्री
जनरल केदारनरसिंह राणाका नाति २ करौंल सेरनासिं
ह राणाका नाति २ जना ११ हुनाले · इनका छोरा नाति पना
तिहरुलाइ भर्नावावत् · हजुरहरुले सुनाउन · सन्पालले
नसुनाउनु · भर्ना पुग्यापछि · सन्पालको भाग सन्पालले सु
नाउन
शिवराज सन्पालले मिचि सुनायाका ८ का नाति ६ श्री
पश्चिमतर्फका कम्यांडिङ जनरल जीतजङ्ग वहादुर राणा
का नाति १ श्रीजनरल विरसंसेर जङ्ग राणाका नाति २

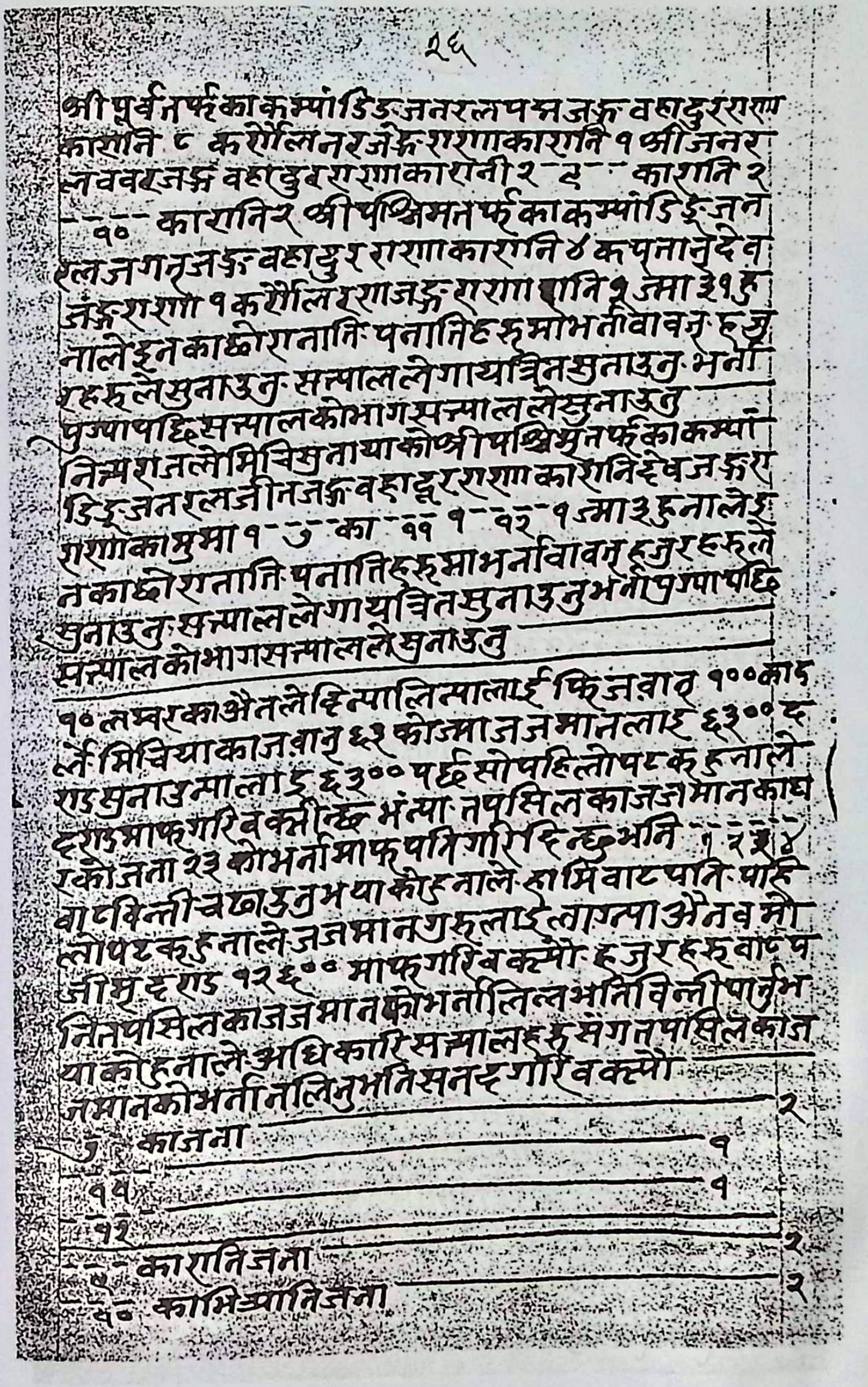

२६

श्री पूर्वतर्फका कम्यांडिङ जनरल पद्मजङ्ग बहादुर राणा
काराति ८ कर्णेल नरजङ्ग राणाकाराति १ श्रीजनर
ल बबरजङ्ग बहादुर राणाकारानी २ २ काराति २
१० कारानि २ श्री पश्चिमतर्फका कम्यांडिङ जन
रल जगतजङ्ग बहादुर राणा कारानि ४ कप्तान नृदेव
जङ्ग राणा १ कर्णेल रणजङ्ग राणा [illegible]नि १ जमा ३१ हु
नाले इनका छोरानाति पनातिहरूमा भनी बाबत हजु
रहरूले सुनाउनु सम्पालले गायत्री न सुनाउनु भनी
पुग्यापछि सम्पालको भाग सम्पालले सुनाउनु
निम्न राजले मि विसुनायाको श्री पश्चिमतर्फका कम्यां
डिङ जनरल जीतजङ्ग बहादुर राणा कारानि देवजङ्ग र
राणाका मुमा १ ३ का ११ १ १२ १ जमा ३ हुनाले इ
नका छोरानाति पनातिहरूमा भनी बाबत हजुरहरूले
सुनाउनु सम्पालले गायत्री न सुनाउनु भनी पुग्यापछि
सम्पालको भाग सम्पालले सुनाउनु

१० लम्बरका औतले हित्यालि स्यालाई फिजवार १०० का द
र्ने मिचियाका जवार ६२ को जमा जजमानलाई ६३०० द
राउ सुनाउमालाई ६३०० पर्छ सो पहिलो पटक हुनाले
दराउ माफ गरिबक्सीन्छ भंन्या तपसिलका जजमानका घ
रकोजना २३ को भनी माफ पनि गरिदिन्छु भनि १ २ ३ ४
वा पविन्ती चढाउनु भयाको हुनाले हामि बाट पनि पहि
लोपटक हुनाले जजमानहरूलाई लाग्न्या ऐनब मो
जी मुद्दराउ १२६०० माफ गरिबक्स्यो हजुरहरू बाट प
नि तपसिलका जजमानको भनी लिन्न भनि विन्ती पाउँ भ
याको हुनाले अधिकारि सम्पालहरू संग तपसिलका ज
जमानको भनी नलिनु भनि सनद गरिबक्स्यो

काजना २
३ १
११ १
१२
कारातिजना २
९
काभिख्यातिजना २
१०

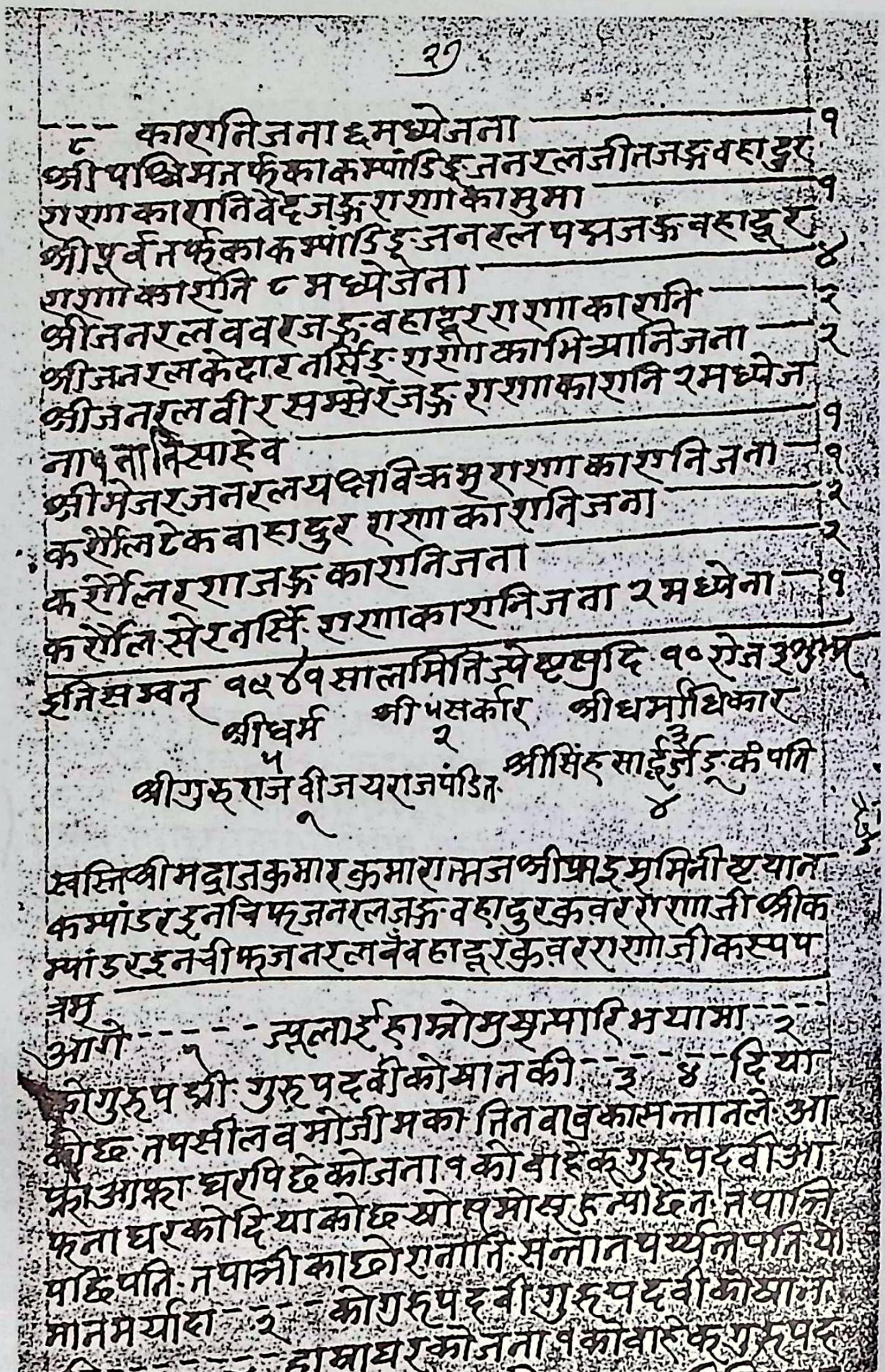

२७

८ कारानिजना ६ मध्येजना —— १
श्रीपश्चिमतर्फकाकम्यांडिङ्जनरलजीतजङ्गबहादुर
रराणाकारानिवेदजङ्गरराणाकामुमा —— १
श्रीपूर्वतर्फकाकम्यांडिङ्जनरलपद्मजङ्गबहादुर
रराणाकारानि ८ मध्येजेना —— ४
श्रीजनरलबबरजङ्गबहादुरराराणाकारानि —— २
श्रीजनरलकेदारनर्सिङ्रराणाकाभित्र्यानिजना —— २
श्रीजनरलवीरसम्सेरजङ्गरराणाकारानि २ मध्येज
ना१ता तिसाहेब —— १
श्रीमेजरजनरलयक्षविक्रमरराणाकारानिजना —— १
करैल टेकबहादुर रराणाकारानिजना —— २
करैल रणजङ्गकारानिजना —— २
करैल सेरनर्सिं रराणाकारानिजना २ मध्येना —— १
इतिसम्वत् १८७१ सालमिति ज्येष्ठसुदि १० रोज ३ शुभम्

श्रीधर्म श्रीपसर्कार २ श्रीधर्माधिकार ३
श्रीसिंहसाईजेङ्की पगि ४
५ श्रीगुरुराज वीजयराजपंडित २

स्वस्तिश्रीमद्राजकुमारकुमारात्मजश्रीप्राइम्मिनीष्टर यान्
कम्यांडरइनचिफ जनरलजङ्गबहादुरकुवर राणाजी श्रीक
म्यांडरइनचीफ जनरलबंबहादूरकुवर राणाजीकस्य प
त्रम्
आगे - - - - - स्लाई हाम्रोमुसम्मारि भयामा - - २
कोगुरुप श्री गुरुपद्वीकोमानकी - - ३ - ४ - दिया
कोछ तपसीलबमोजीमका तिनबाबुकासन्तानले आ
फ्नाआफ्ना घरपिछेकोजना १ कोबाहेक गुरुपद्वीआ
फना घरकोदियाकोछ योसमोसरु माछैन तपाकि
पछिपति तपाम्री काछोरानाति सन्तानपर्यन्त पाति यो
मानमर्याद - २ - कोगुरुपद्वी गुरुपद्वीकोमान
की - ३ - ४ - हाम्राघरकोजना १ कोबाहेक गुरुपद
वीयोसमोस नगर्नु भनि - - नु कोदफ्त नगरिदिनुस

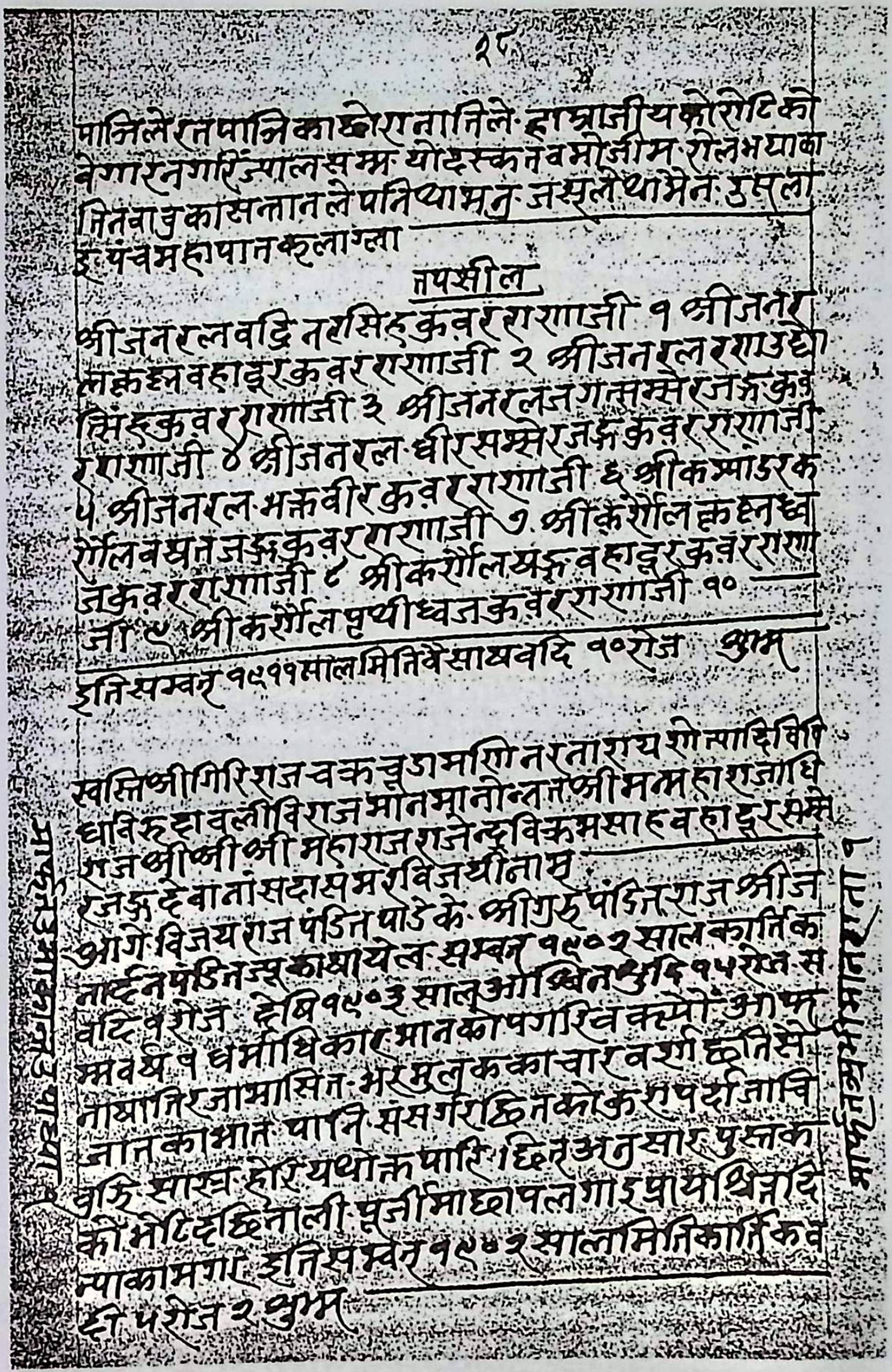

२८

मानिलेरतपानिकाछोरानातिले·हाम्राजीयकोरोटिको
वेगारनगरिंज्यालसम्म·योइस्कतवमोजीम·रोलभयाका
नितवाउकासन्तानलेपनिपाभनु·जस्लेथामेन·उसला
ई·पंचमहापातकलाग्ला

तपसील

श्रीजनरलवद्रिनरसिंहकुवरराणाजी १ श्रीजनर
लकृष्णवहादुरकुवरराणाजी २ श्रीजनरलरणउद्यो
तसिंहकुवरराणाजी ३ श्रीजनरलजगतसम्सेरजङ्गकुव
रराणाजी ४ श्रीजनरल·धीरसम्सेरजङ्गकुवरराणाजी
५ श्रीजनरल·भक्तवीरकुवरराणाजी ६ श्रीकम्याण्डरक
र्णेलवमतजङ्गकुवरराणाजी ७ श्रीकर्णेलकृष्णध्व
जङ्गकुवरराणाजी ८ श्रीकर्णेलपद्मवहादुरकुवरराणा
जी ९ श्रीकर्णेलपृथ्वीध्वजकुवरराणाजी १०
इतिसम्वत् १९११ साल मिति वैसाषवदि १० रोज शुभम्

स्वस्तिश्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविवि
धविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधि
राजश्रीश्रीश्रीमहाराजराजेन्द्रविक्रमसाहवहादुरसम्से
रजङ्गदेवानांसदासमरविजयीनाम्
आगेविजयराजपंडितपांडेके·श्रीगुरुपंडितराजश्रीज
नार्दनपंडितज्यूकाछायेत·सम्वत १९०२ सालकार्तिक
वदि ५ रोज देखि १९०३ साल आश्विनशुदि १५ रोज स
म्मवर्ष १ धर्माधिकारमानकोपगरिवक्स्यौं आफ्न
नामानिरजामासित·भरमुलुकका चारवर्ण छत्तीसै
जातकाभात·पानि·संसर्गराछिनकोकरिपर्दाजाति
वुझिसास्त्रहेरियथोक्तपारि।छिरअनुसारपुस्तक
कोभेटिदछिनाली·पुर्जीमाछापलगाइप्रायश्चित्तदि
न्याकामगरि इतिसम्वत १९०२ सालमितिकार्तिकव
दी ५ रोज २ शुभम्

[illegible]

[illegible]

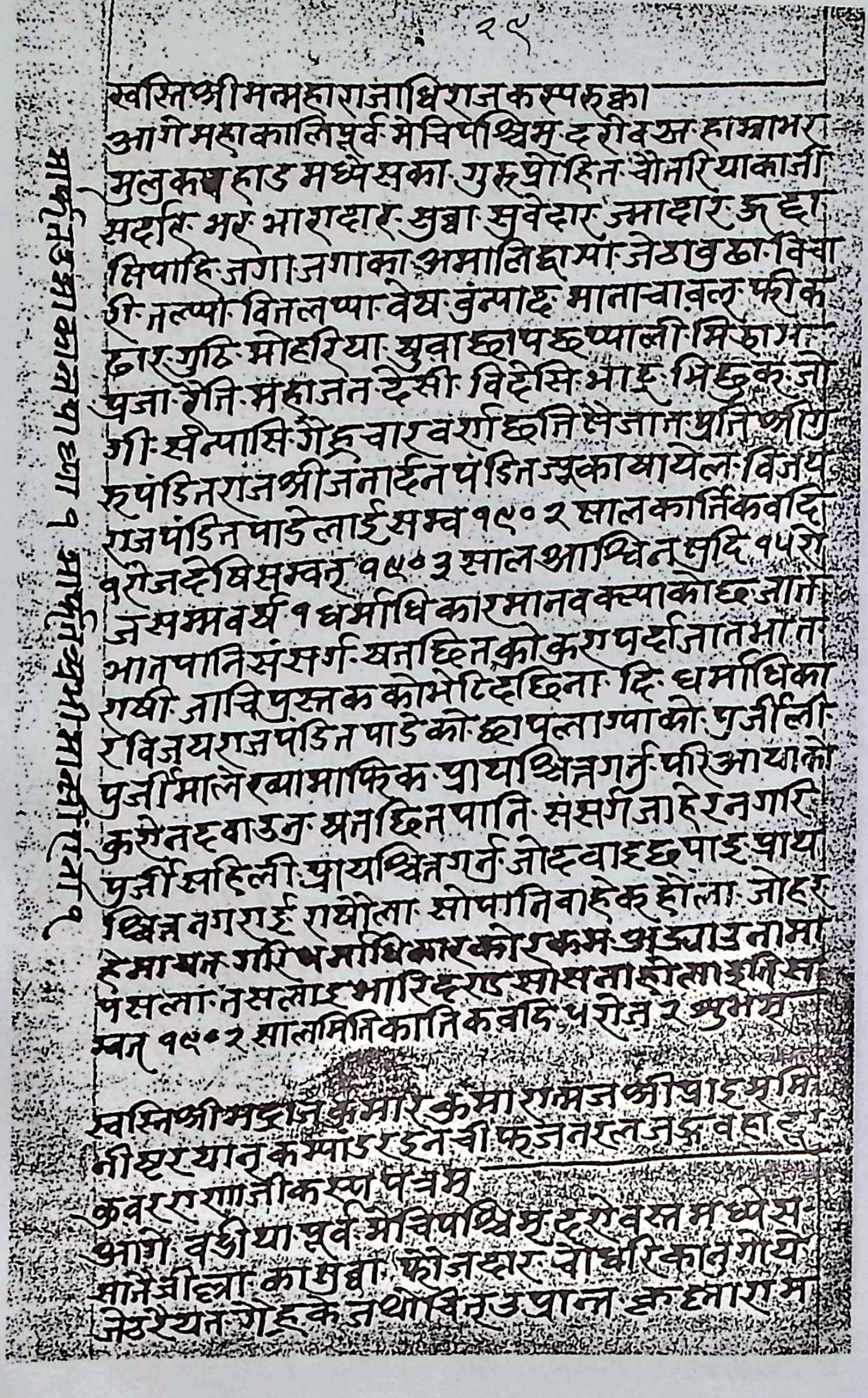

२९

स्वस्तिश्री मन्महाराजाधिराजकस्य रुक्का
आगे महाकालि पूर्व मेचि पश्चिम दरीवस्त हाम्रा भर
मुलुक पहाड मध्येसका गुरु प्रोहित चौतरिया काजी
सर्दार भर भारदार सुब्बा सुवेदार ज्मादार जद्दा
सिपाहि जगा जगाका अमालि द्वारा जेठावुढा विचा
रि तल्पो वितलप्पा वेद्य जुन्पाहु मानाचावल फरीक
दार गुठि मोहरिया सुवा छापछप्पाली मिराम
प्रजा रैति महाजन देसी विदेसि भाइ मिछुक जो
गी सन्यासि गैह्र चार वर्ण छत्तिस जात प्रति आगे गु
रु पंडितराज श्रीजनार्दन पंडितज्यूका पायेल विजय
राज पंडित पाडेलाई सम्वत १९०२ साल कार्तिक वदि
१ रोज देषि सम्वत १९०३ साल आश्विन सुदि १५ रो
ज सम्म वर्ष १ धर्माधिकार मानवक्स्याको छ जाति
भात पानि संसर्ग यतनछित क्रो कुरा पर्द जात भात
राषी जाचि पुस्तक कोभेटिद छिना दि धर्माधिका
र विजयराज पंडित पाडेको छापुल्ला गयाको पुर्जी ली
पुर्जी मालेरव्या माफिक प्रायश्चित्त गर्न परि आयाको
कुरेत दवाउन मनछित पानि संसर्ग जाहेर नगरि
पुर्जी सहिली प्रायश्चित्त गर्न जो द्वाइछ पाइ प्राय
श्चित्त नगराई राषोला सो पानि वाहेक होला जो हर
हेमापत गरि धर्माधिकारको रकम अज्याउ नामा
पसला नसलाइ भारिदराउ सो सजाय होला इति स
म्वत १९०२ साल मिति कार्तिक वदि ५ रोज २ शुभम्

मार्फत उझा कागत पठा १ मार्फत श्रमी मावो टेर्ला १

स्वस्तिश्रीमद्राजकुमार कुमारात्मज श्री प्राइम मि
नीष्टर यान्ड कम्याण्डर इनचीफ जनरल जङ्ग वहादु
कुवर राणाजीकस्य पत्रम्
आगे वडीया पूर्व मेचि पश्चिम दरेवस्त मध्येस
मानेत्रीला का सुब्बा फौजदार चौधरि कानुगोये
जेठरैयत गैह्रके जथोचित उप्रान्त क द्वारा म

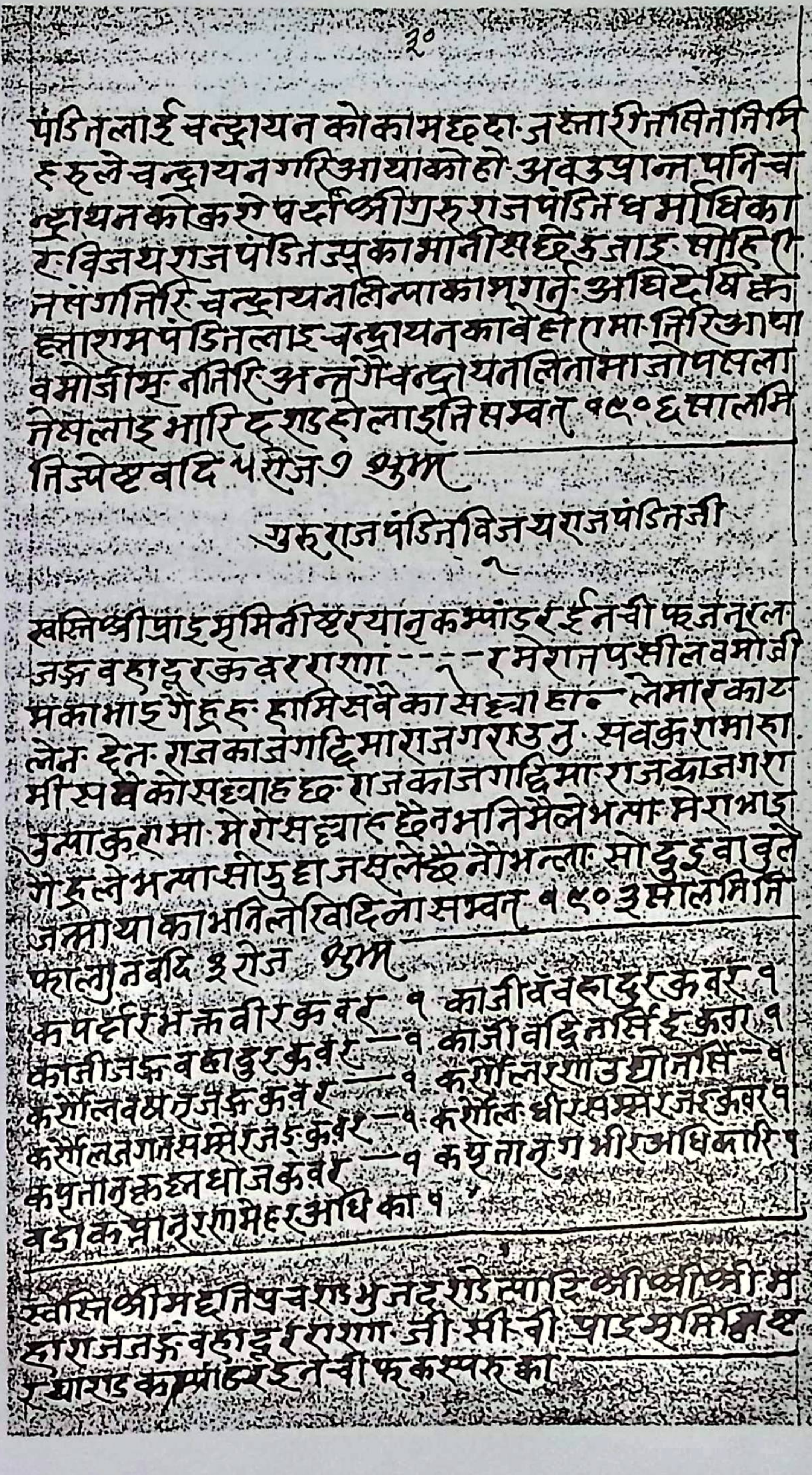

३०

पंडितलाई चन्द्रायनकोकाम छदा जस्तारीतासितानिमि
हरूले चन्द्रायन गरिआयाको हो अव उप्रान्त पनि च
न्द्रायनको करे पर्दा श्री गुरुराज पंडित धर्माधिका
र विजयराज पंडितज्यूका मानीस छेउ जाइ सोहि ए
नसंग तिरि चन्द्रायन लिन्या काम गर्नु अघि देषि छ
न्ज्ञाराम पंडितलाइ चन्द्रायनका वेहोरा एमा लिखिआया
वमोजीम तिरि अन्तु गै चन्द्रायन लिनामा जो पसला
तेसलाइ भारि दण्ड होला इति सम्वत १९०६ साल मि
ति ज्येष्ठ वदि ५ रोज ७ शुभम्

गुरुराज पंडित विजयराज पंडितजी

स्वस्ति श्री प्राइमिनिष्टर यान्ड कम्याण्डर इनचीफ जनरल
जङ्ग वहादुर कुवर राणा ---- र मेरा जपसील वमोजी
मका भाइ गैहह हामि सवैका सह्या हो लेमार काट
लेन देन राजकाज गद्दिमा राज गराउनु सव कुरामा हा
मी सवैको सह्याह छ राजकाज गद्दिमा राजकाज गरा
उन्याकुरामा मेरो सह्याह छैन भनि मैले भन्या मेरा भाइ
गैहहले भन्या सो कुरा जसले छैनौ भन्ला सो दुइ वावुले
जन्माया का भनि लेखि दिनो सम्वत १९०३ साल मिति
फाल्गुन वदि ३ रोज शुभम्

कपर्दार भक्तवीर कुवर १ काजी वंवहादुर कुवर १
काजी जङ्गवहादुर कुवर —१ काजी वद्रिनरसिंह कुवर १
कर्णेल वम्वरजङ्ग कुवर —१ कर्णेल रणोद्दीप सिंह —१
कर्णेल जगतसम्सेर जङ्ग कुवर —१ कर्णेल धीरसम्सेर जङ्ग कुवर १
कप्तान कृष्णधोज कुवर —१ कप्तान रणगंभीर अधिकारि १
वडा कप्तान रणमेहर अधिका १

स्वस्ति श्रीमद्दतिप्रचण्ड भुजदण्ड इत्यादि श्री श्री श्री म
हाराज जङ्गवहादुर राणा जी सी वी प्राइममिनिष्ट
र यान्ड कम्याण्डर इनचीफ कस्पर का

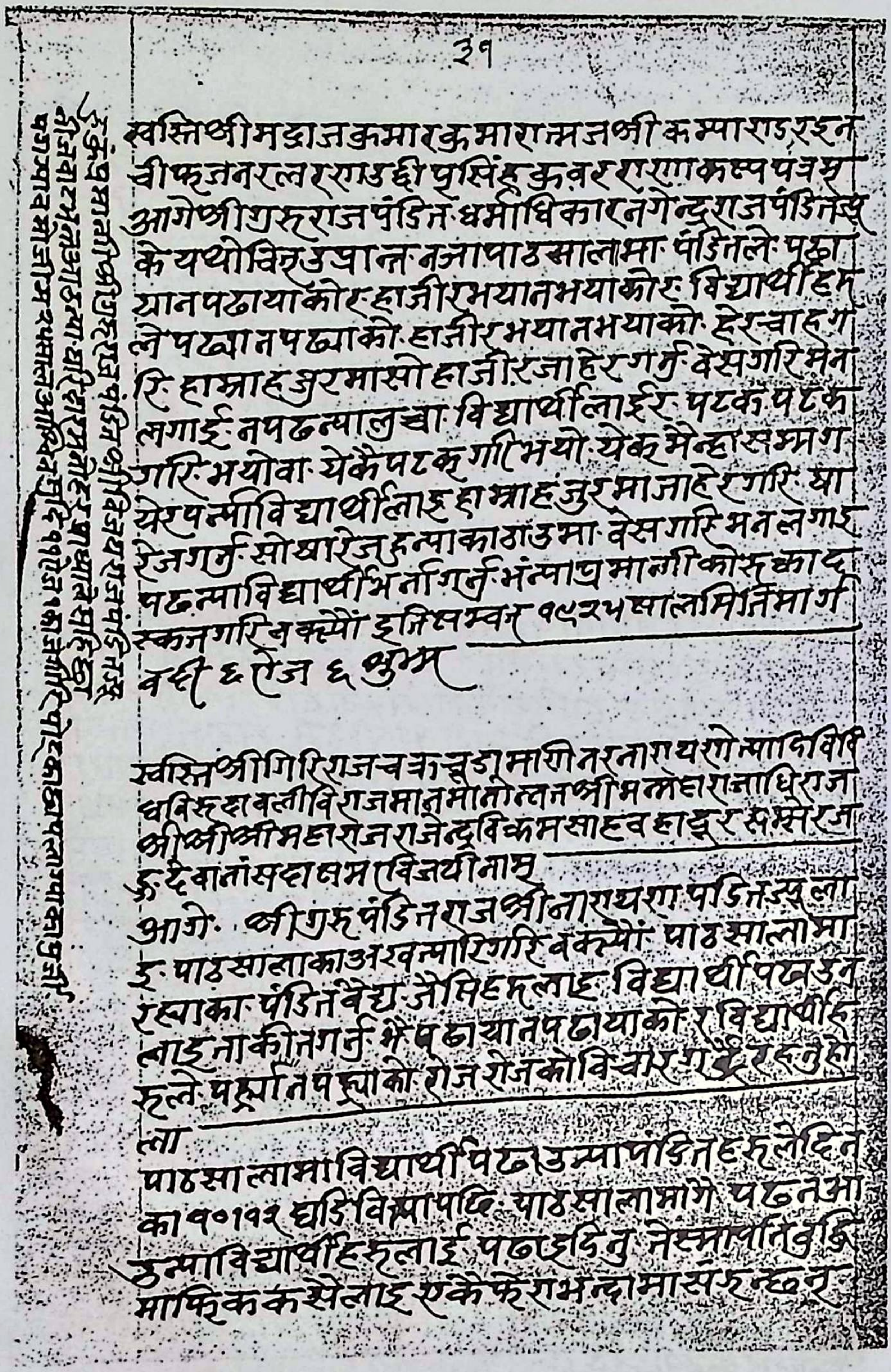

३१

हुकुंप्रमानगीश्रीगुरुराज पंडित श्रीविजयराजपांडितज्यू
नीजबाट भलआउन्या· घरिदारमनोहर पाध्याले साहिछा
पगस्याव मोजीम २५साल आश्विन सुदि ११ रोज १ का जेगरि पोर्काछ्यपलागपाकापुर्जी

स्वस्तिश्रीमद्राजकुमारकुमारात्मजश्री कम्याण्डरइन
चीफजनरल रणउद्दीप सिंह कुंवर राणाकस्य पत्रम्
आगेश्री गुरुराज पंडित· धर्माधिकार नगेन्द्रराजपंडितस्य
के यथोचित उप्रान्त· नजा पाठसालामा· पंडितले· पढा
यान पढायाको र· हाजीर भया न भयाको र· विद्यार्थीहरु
ले पढ्या न पढ्याको· हाजीर भया न भयाको· हेरचाह ग
रि· हाम्रा हजुरमा सो हाजीर जाहेर गर्नु· वेस गरि मन
लगाई· न पढन्या लुच्चा· विद्यार्थीलाई र· पटक पटक
गरि· भयो वा· येकै पटक गरि भयो· येक मैन्हासम्म ग
येर पन्या विद्यार्थीलाई हाम्रा हजुरमा जाहेर गरि· घा
रेज गर्नु· सो घारेज हुन्याका ठाउमा· वेस गरि मन लगाई
पढन्या विद्यार्थी भर्ना गर्नु· भंन्या प्रमानगी कोस का द
स्कत गरि बक्स्यों इति सम्वत् १९२५ साल मिति मार्ग
वदी ६ रोज ६ शुभम्

स्वस्तिश्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविवि
धविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराज
श्रीश्रीश्रीमहाराजराजेन्द्रविक्रमसाहबहादुर समसेरज
ङ्ग देवानां सदा समरविजयीनाम्
आगे· श्रीगुरु पंडितराज श्रीनारायण पंडितज्यूला
ई· पाठसालाका अख्त्यारि गरि बक्स्यों· पाठसालामा
रहन्याका· पंडित वैद्य· जैसिहरुलाई· विद्यार्थी पढाउन
लाई नाकी नगर्नु भै पढाया न पढायाको र विद्यार्थीह
रुले· पढ्या न पढ्याको· रोज रोजको विचार गर्दै रहनु हो
ला
पाठसालामा विद्यार्थी पढाउन्या पंडितहरुले दिन
का १०।१२ घडि विस्मा पछि· पाठसालामा गै पढन आ
उन्या विद्यार्थीहरुलाई पढाइदिनु नेम्मा नातिवाडि
माफिक कसैलाई एकै फेरा भन्दा मासैर न्छर

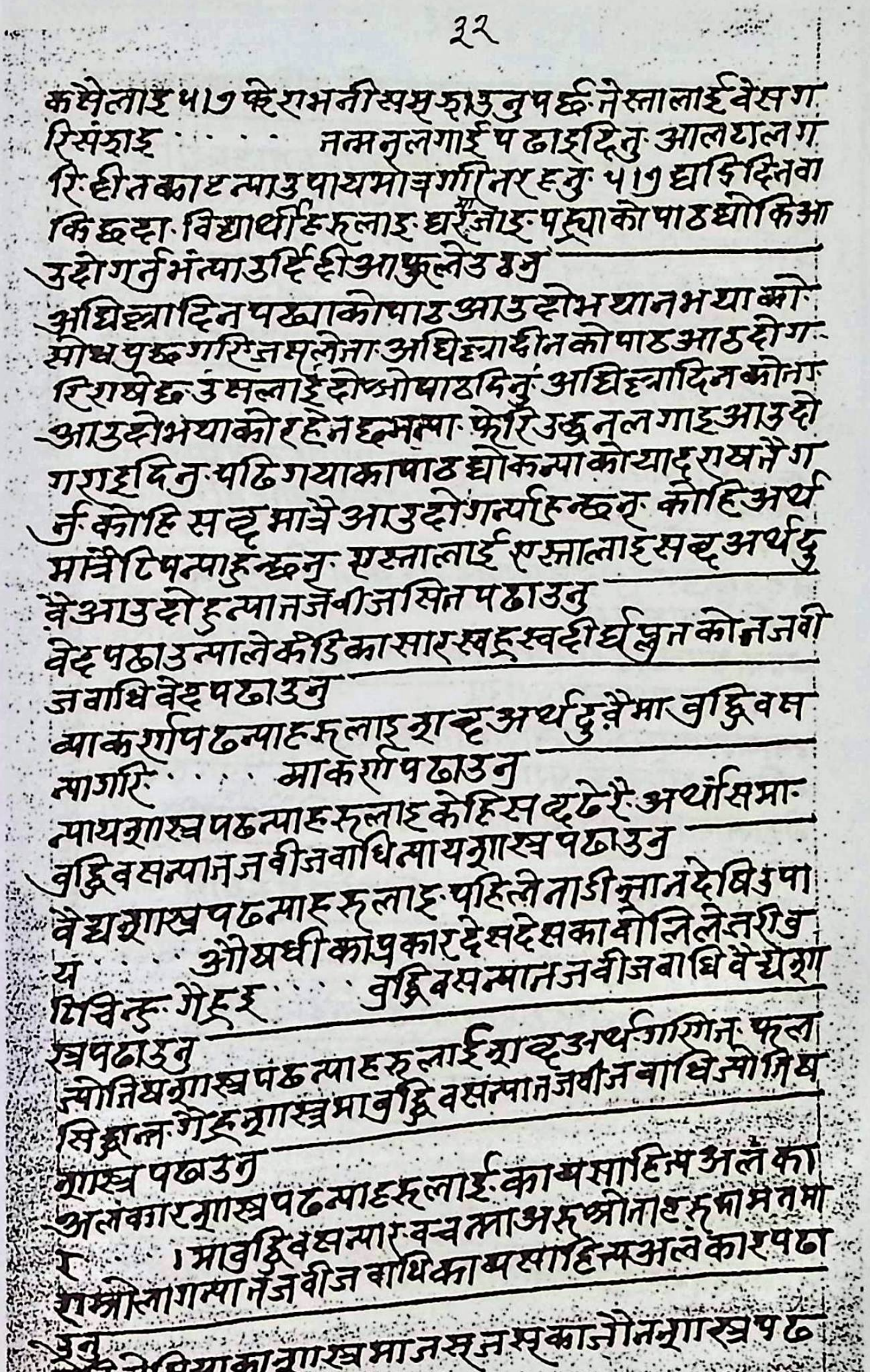

३२

कसैलाई ५।७ फेरा भनी सम्झाउनु पर्छ नेस्तालाई वेस ग
रि संझाइ . . . . नम्म नूलगाई पढाइदिनु आलयाल ग
रि हीतका टन्याउ पाय मोज्ञ गर्न्या नर हनु ५।७ घडि दिनवा
कि छन्दा विद्यार्थीहरूलाइ घरैंजाइ पढ्याको पाठ घोकिआ
उद्योग गर्नु भंन्या उर्दि ही आफुलेउ बग

अघिल्ला दिन पढ्याको पाठ आउद्दो भयानभयाको
सोध पुछ गरिलिनु भलेजा अघिल्ला दीनको पाठ आठदो ग
रिराषेछ उसलाई दोस्रो पाठ दिनु अघिल्ला दिनको नग
आउद्दो भयाको रहेन छ भन्या फेरि उही नुल गाइ आउदो
गराइदिनु पढिगयाका पाठ घोकन्याको याद राषने ग
र्न कोहि सब्द मात्रै आउद्दो गर्न्या हुन्छन् कोहि अर्थ
मात्रै टिपन्या हुन्छन् एस्तालाई एस्तालाइ सब्द अर्थ दु
वै आउद्दो हुन्या नजवीजासित पढाउनु

वेद पढाउन्याले कौडिका सार स्वह्रस्वदीर्घप्लुतको नजवी
जबाधि वेद पढाउनु

व्याकरण पढन्याहरूलाइ शब्द अर्थ दुवैमा बुद्धि बस
न्यागरि . . . व्याकरण पढाउनु

न्यायशास्त्र पढन्याहरूलाइ केहि सद्द टेरै अर्थासमा
बुद्धि बसन्या नजवीज बाधि न्यायशास्त्र पढाउनु

वैद्यशास्त्र पढन्याहरूलाइ पहिले नाडी ज्ञान देखिउ पा
य . . . औषधीको प्रकार देसदेसका बोलि लेत्त रीख
चिकिन्तु गेहरू . . . बुद्धि बसन्या नजवीज बाधि वैद्यशा
स्त्र पढाउनु

ज्योतिषशास्त्र पढन्याहरूलाई शाब्द अर्थ गरियोन फल
सिद्धान्त गेह्र शास्त्रमा बुद्धि बसन्या नजवीज बाधि ज्योतिष
शास्त्र पढाउनु

अलंकारशास्त्र पढन्याहरूलाई काव्य साहित्य अलंका
र . . . । मा बुद्धि बसन्या र वचनमा अरु श्रोताहरूका मनमा
शाओ सागन्या नजवीज बाधि काव्य साहित्य अलंकार पढ
उनु

योजिलेषियाका शास्त्रमा जस्तजस्का जौनशास्त्र पढ

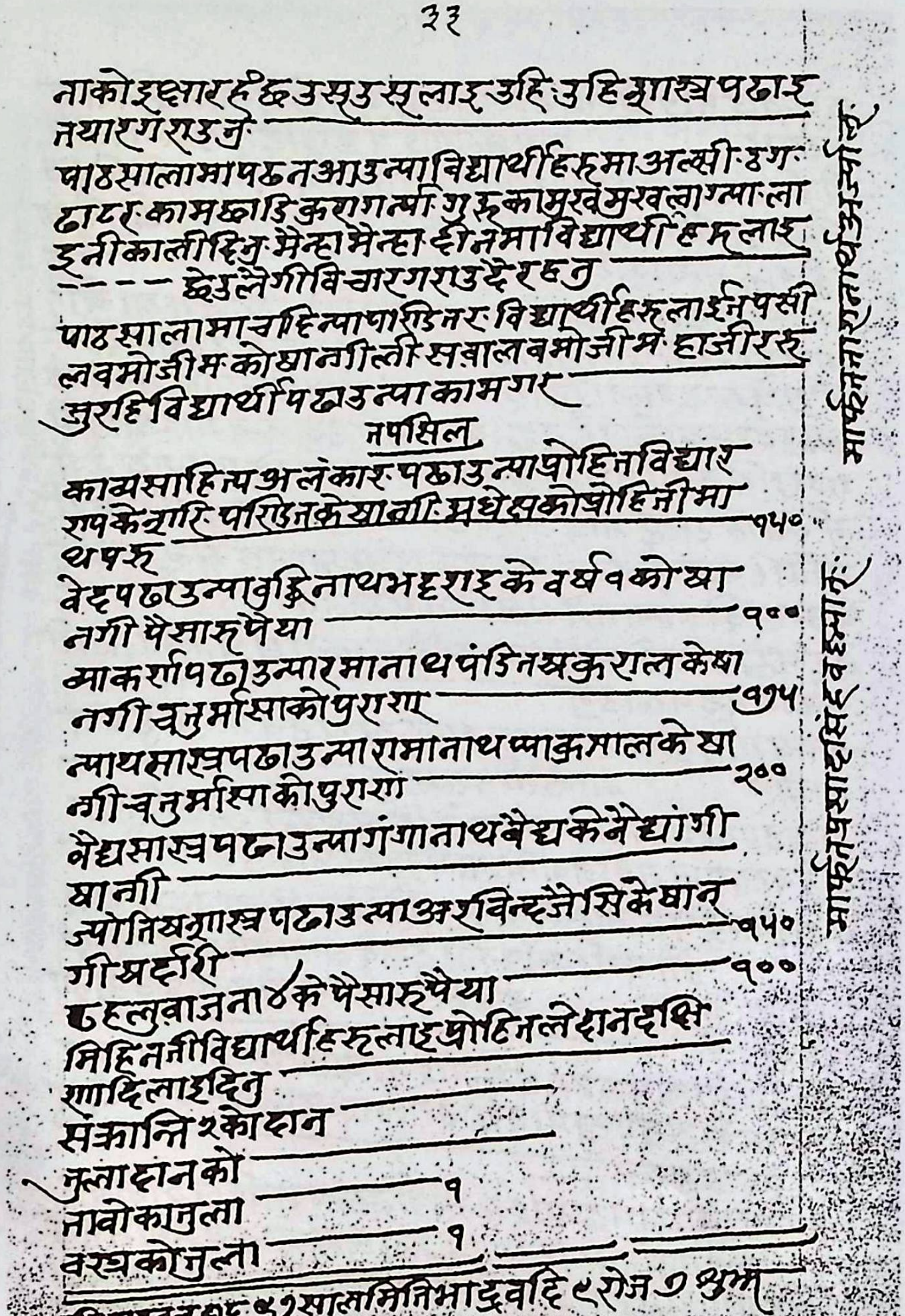

३३

नाकोइक्षारहैछउसउसलाइ उहि उहि शास्त्र पढाइ
तयार गराउनु
पाठसालामा पढनआउन्या विद्यार्थीहरूमा अल्सी ठग
ढाटर कामछाडि कुरागर्न्या गुरुका मुखैमुख लाग्न्या ला
इनी कालीदिनु मेन्हामेन्हा दीनमा विद्यार्थीहरूलाइ
---- छेउलेगी विचार गराउदै रहनु
पाठसालामा वहिन्या पण्डित र विद्यार्थीहरूलाई नपसी
लवमोजीम कोषा नगीली सवालवमोजीम हाजीर रहु
नुराही विद्यार्थी पढाउन्या काम गर

तपसिल

काव्यसाहित्य अलंकार पढाउन्या प्रोहित विद्यार
ण्यकेशरि पारिउनके षानगी मधेसको प्रोहितीमा — १५०
थपरू
वेदपढाउन्या वृद्धिनाथ भट्टराइके वर्ष १ को षा — १००
नगी पैसा रुपैया
व्याकर्ण पढाउन्या रमानाथ पंडित अकुरालके षा — १७५
नगी चउमासाको पुराण
न्यायसास्त्र पढाउन्या रमानाथ प्याकुरालके षा — २००
गी चउमासाको पुराण
वैद्यसास्त्र पढाउन्या गंगानाथ वैद्यके नैद्यांगी
षानगी
ज्योतिषशास्त्र पढाउन्या अरविन्द जोसिके षान — १५०
गी असर्फी — १००
टहलुवाजना ४ के पैसा रुपैया
मिहिनती विद्यार्थीहरूलाइ प्रोहितले दानदक्षि
णादिलाइदिनु
संक्रान्ति १२ को दान
तुलादानको — १
नावोकातुला — १
वस्त्रकोतुला
इति सम्वत् १८९७ साल मिति भाद्रवदि ९ रोज ७ शुभम्

मार्फत नारानाथ अर्ज्याल:

मार्फत प्रसादसिंह वस्न्यात:

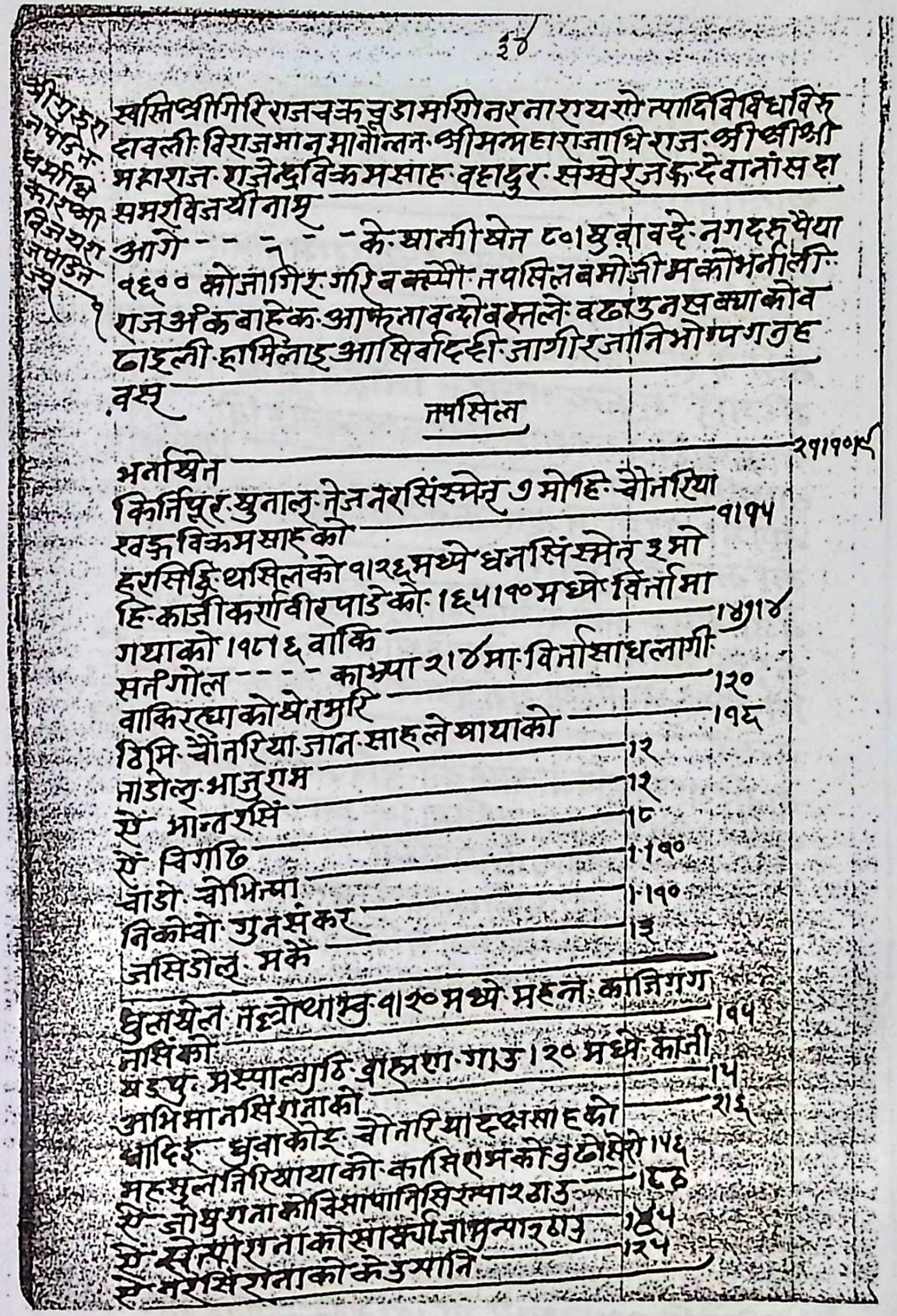

३०

श्रीगुरुरा
जपंडितं
धर्माधि
कारको
विजयरा
जपंडित
ज्यू

स्वस्तिश्रीगीरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरु
दावली·विराजमानमानोन्नत·श्रीमन्महाराजाधिराज·श्रीश्रीश्री
महाराज·राजेन्द्रविक्रमसाह·वहादुर·सम्सेरजङ्गदेवानांसदा
समरविजयीनाम्
आगे - - - - - - के·षामीषेत ८०।मुवावदे·नगदरूपैया
१६०० कोजागीर·गरिवक्स्यौं·तपसिलवमोजीमकोभनीलि·
राजअंकवाहेक·आफ्नावन्दोवस्तले·वढाउनसक्याकोव
ढाहली·हामिलाइ आसिवद्दिदी·जागीरजानिभोग्यगनुह
वस्

तपसिल

		२१।१०।५
भतषेत		
कीर्तिपुर·षुनाल·नेजनरसिंस्मेत ७ मोहि·चौतरिया		१।१५
खड्गविक्रमसाहको		
हरसिद्धि·थसिलको १।२६ मध्ये धनसिंस्मेत २ मो		
हि·काजीकर्णवीरपाडेको·।६५।१० मध्ये विर्तामा		१४।१४
गयाको।१८।६ वाकि		
सतगोल - - - - काभ्या २।४ मा·विर्तासाधलागी		।२०
वाकिरह्याकोषेतभरि		।७६
ठिमि·चौतरिया·जान·साहले षायाको	।२	
गाडोल·भाजुराम	।२	
ऐ भान्तरसिं	।८	
ऐ विगाठि	।।१०	
चाडो·चोभिन्मा	।।१०	
निकोषो·गुनसंकर	।३	
जसिडोल·मके		
धुसषेत·तह्रोथाम्बु·१।२० मध्ये महन्त·कान्तिगग		।१५
नासिंको		
मइपु·मस्याल्गाठि·ब्राह्मण·गाउं।२० मध्ये काजी		।५
अभिमानसिंरानाको		२।६
धादिङ· धुवाकोट· चौतरियादक्षसाहको	।५६	
महसुलतिरिखायाको·कासिरामकोवुढोमेरो	।८०	
ऐ जोधुरानाकोकिसापानिसिरस्यारठाउ	।२५	
ऐ सेतारानाकोसाकफजाकुस्यारठाउ	।२५	
ऐ मेरसिंरानाकोकेउस्यानि		

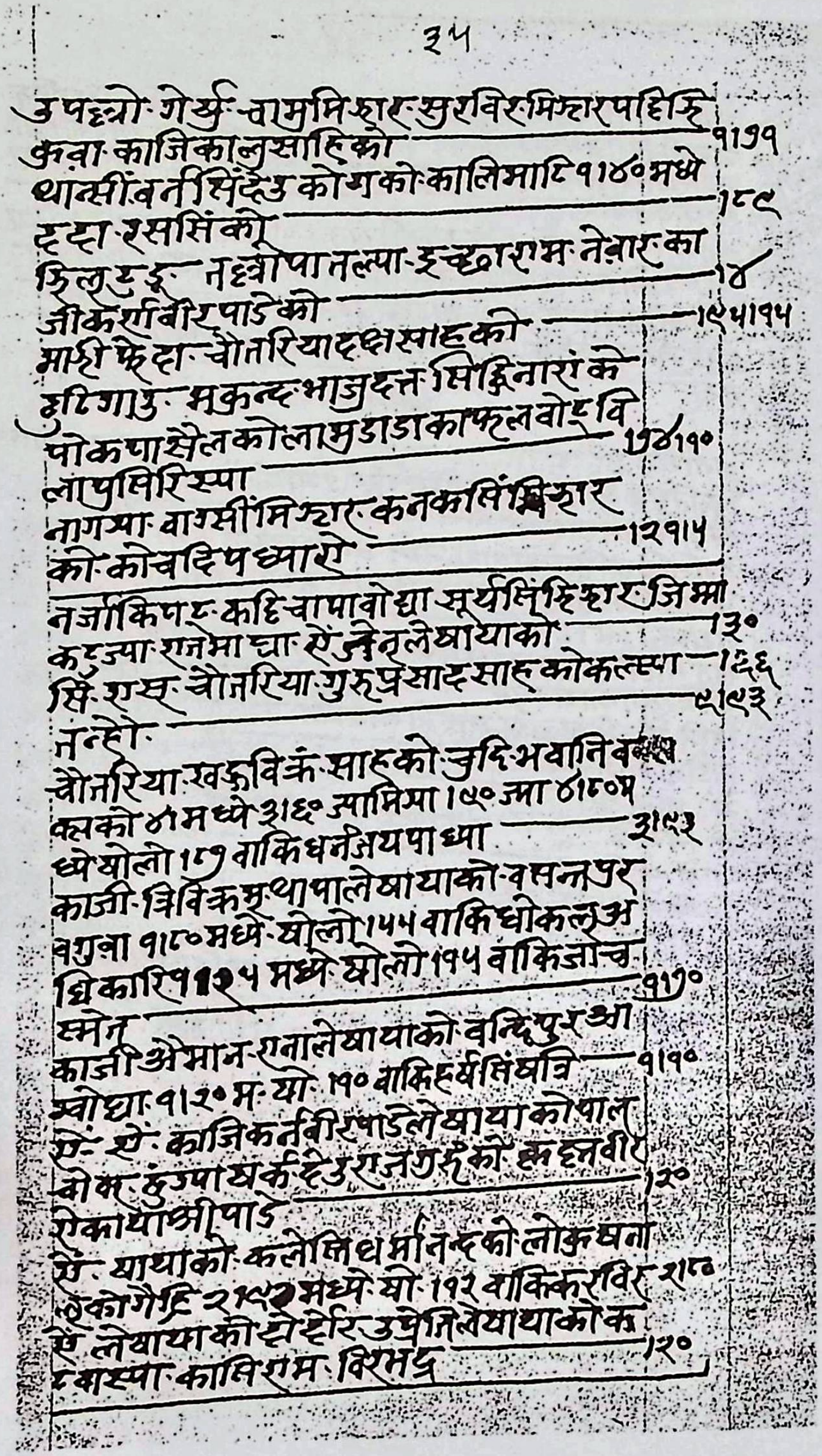

३५

उपद्र्यो गेर्खु वामपिरुार सुरविरमिश्रार पहिलि ११७१
कुवा काजि कालुसाहिको
थान्सीं वनसिंदेउ कोषको कालिमाटि ११८० मध्ये १८८
द्स्ता रससिंको
झिलुङ्इ नद्वोपा तल्या इच्छाराम नेवार का १४
जीकरविर पाडेको १९५।१५
माझी फेदा चोतरिया दक्षसाहको
डुटिगाउ मकन्द भाजुदत्त सिङ्खिनारं के
पोकपासेल कोलाम डाडाकाफलवोट वि १४।१०
लापुलिरिस्पा
नागस्या वाग्सीं मिश्रार कनकसिंमिश्रार १२।१५
को कोचदिप ध्यारे
नर्जाकिपट कदि चापावोया सूर्यसिंहिशार जिम्मा १३०
कट्ज्या राजभा घा ऐं जैनूलेषायाको १८६
सिं शस चोतरिया गुरुप्रसादसाहकोकत्स्या २।९३
नन्हो
चोतरिया खड्गविक्र साहको जुदि भवानि व
खलको ४ मध्ये ३।६८ ज्यामिसा १।७० ज्मा ४।८०१ ३।९२
ध्येषोलो १८९ वाकि धनंजय पाध्या
काजी त्रिविक्रम थापाले षायाको वसन्तपुर
वगुवा ११८० मध्ये षोलो १५५ वाकि घोकल अ
घिकारि ११२५ मध्ये षोलो ११५ वाकि जोच ९१७०
स्मेन
काजी अेमान रानाले षायाको वन्दिपुर आ ११९०
ख्वोघा ११२० म षो १९० वाकि हर्षसिंषत्रि
ऐं ऐं काजि कनबीर पाडेले षायाको पाल
वोक कुंपाषर्क देउराज गुरुंको छत्रवीर १२०
रेकाया श्रीपाडे
ले षायाको कलोसिंध धर्मानन्दको लोकमना २।८०
हेको गैरि २।८२ मध्ये षो ११२ वाकि करविर
ऐं लेषायाको उपेन्द्रलेषायाको क १२०
दवास्पा कासिराम विरभद्र

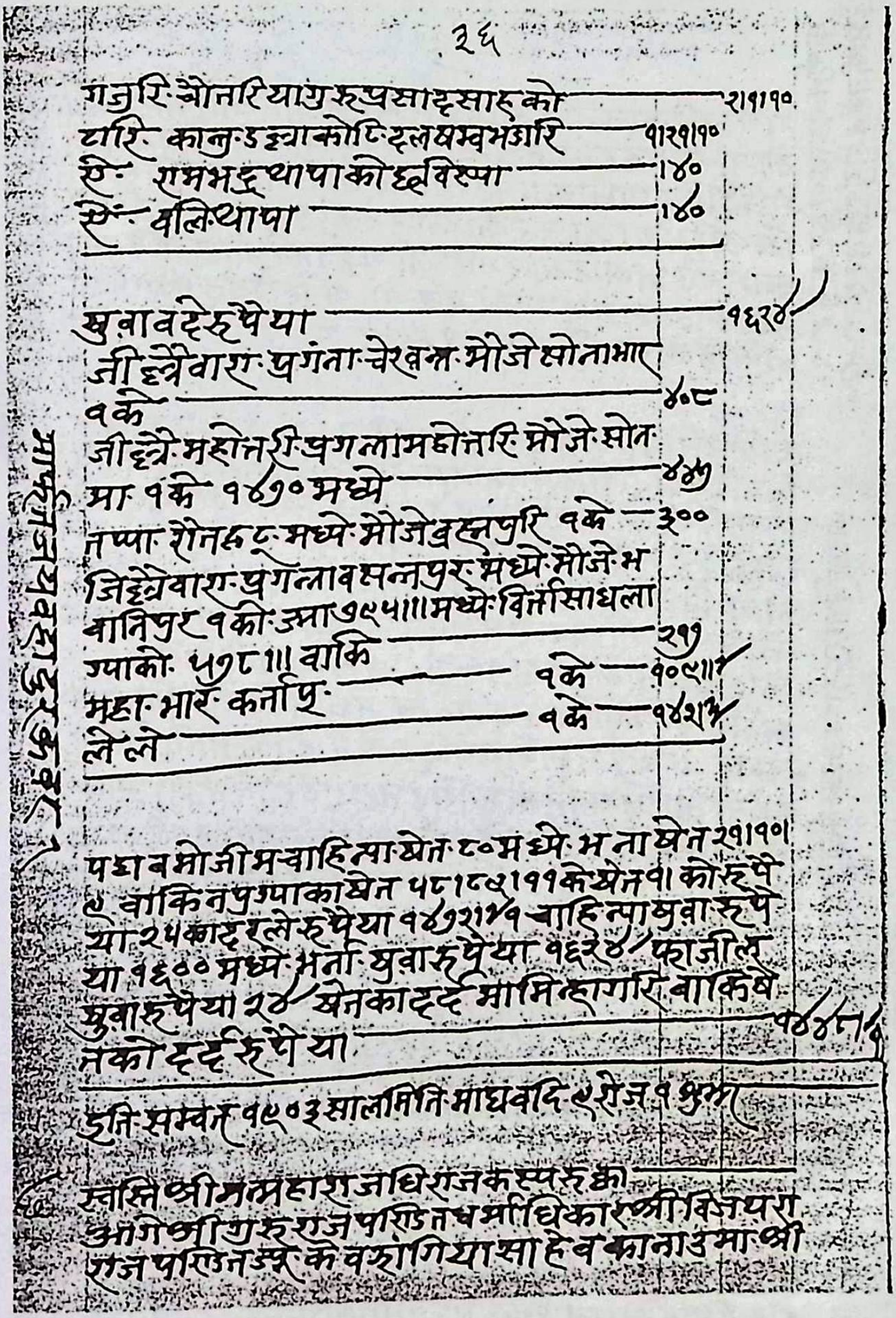

३६

गजुरि चौतरिया गुरुप्रसादसाह को — २।१।१०

दारि कानुङ्ग्या कोटि दलषम्व भंडारि — १।२१।१०

छे रामभद्रथापाको छ्विस्पा — १४०

छे वलिथापा — १४०

सुवाव दे रुपैया — १६२४

जी छ्वैवारा प्रगंना चेरवन्त मौजे सोनाभार १ के — ४०८

जी छ्वै महोत्तरी प्रगना महोत्तरि मौजे सोन मा १ के १४७० मध्ये — ४७

तप्पा शेनरु मध्ये मौजे ब्रह्मपुरि १ के — ३००

जिछ्वैवारा प्रगना वसन्तपुर मध्ये मौजे भवानिपुर १ को उमा ७९५।।। मध्ये विर्तासाधला ग्याको ५७८।।। वाकि — २१७

महा भार कर्नाप्र — १ के — १०९।।

१ के — १४३।

लेले

पद्मावमौजी मव्याहिताषेत ८० मध्ये भना षेत २१।१०। बाकि नपुग्याका षेत ५८।८९।११ के षेत १। को रुपैया २५ का दरले रुपैया १४७२।४१ चाहिन्या मुवा रुपैया १६०० मध्ये भर्ना मुवा रुपैया १६२४ फाजील मुवा रुपैया २४ षेनकादर्द मामिन्हागारि बाकि षेतको दर्द रुपैया — १४४८।६

इति सम्वत् १९०३ साल मिति माघवदि ९ रोज १ शुभम्

स्वस्ति श्रीमन्महाराजाधिराजकस्य रुक्का
आगे श्रीगुरुराज पण्डित धर्माधिकार श्री विजयराजपण्डितज्यूके वरुणागियासाहेब कानाउमा श्री

माफिक जनबहादुरकुवर

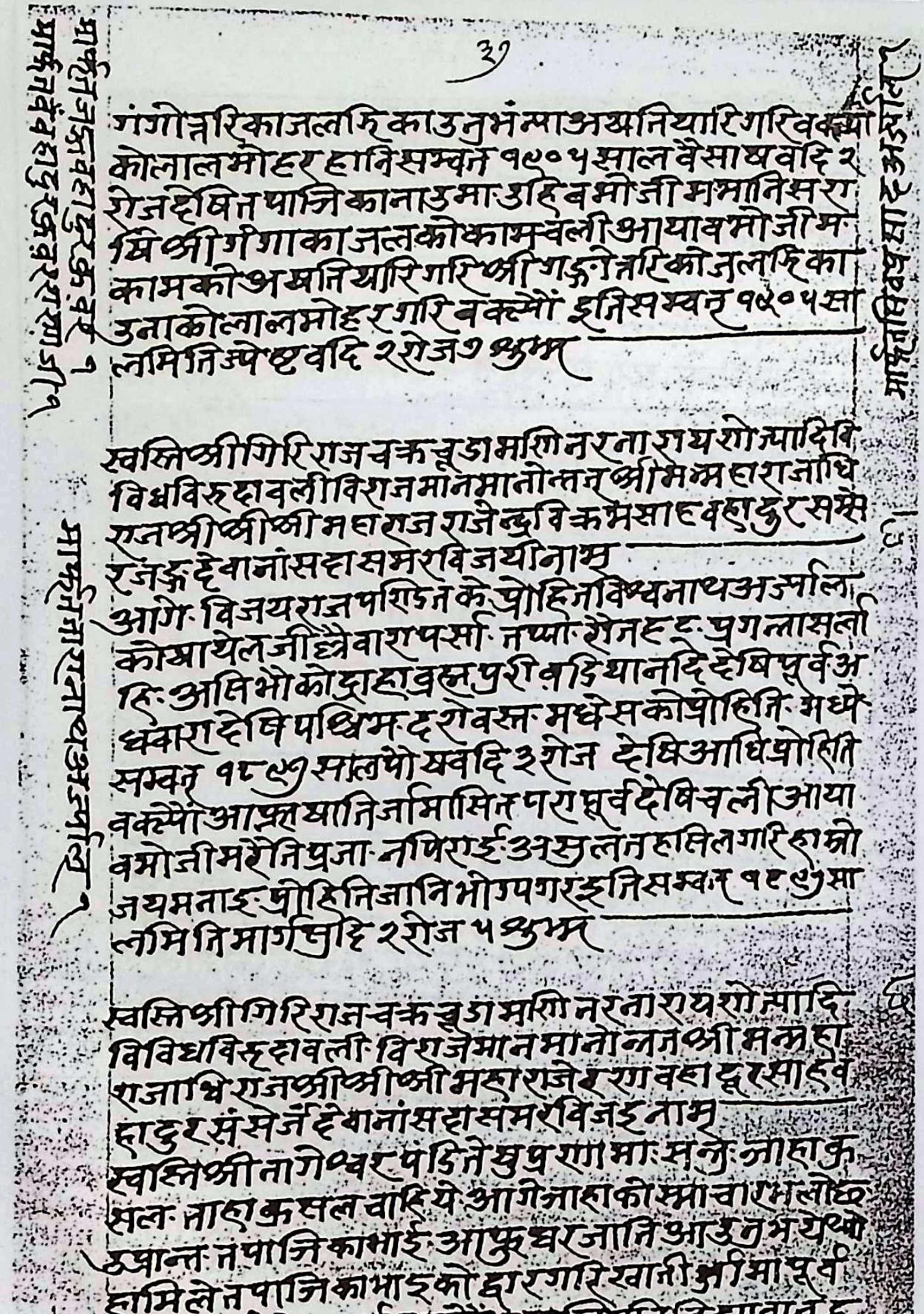

३१

मार्फत जङ्गबहादुर कुवर १
मार्फत बंबहादुर कुवर राणाजी १

मार्फत शिवप्रसाद अर्ज्याल १

गंगोत्तरिकाजलल्हिकाउनुभंम्माअख्तियारिगरिवक्स्यौ
कोलालमोहरहानिसम्वत १९०५ साल वैसाषवदि २
रोजदेषितपाजिकानाउमाउहिबमोजीमम्मानिसर
यिश्रीगंगाकाजलकोकामबलीआयाबमोजीम
कामकोअख्तियारिगरिश्रीगङ्गोत्तरिकोजलल्हिका
उनाकोलालमोहरगरिवक्स्यौं इतिसम्वत १९०५ सा
लमितिज्येष्ठवदि २ रोज ७ शुभम्

मार्फत नारानाथ अर्ज्याल १

स्वस्तिश्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिवि
विधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधि
राजश्रीश्रीश्रीमहाराजराजेन्द्रविक्रमसाहवहादुरसम्से
रजङ्गदेवानांसदासमरविजयीनाम्
आगे विजयराजपण्डितकेप्रोहितविश्वनाथअर्ज्याल
कोथायेलजीछेवारापर्सा तप्पा रौतहट प्रगन्नासत्ती
हि अस्तिभोकोद्राहब्रह्मपुरीवडियानदिदेषिपूर्वअ
धवारादेषिपश्चिम दशवस्त मधेसकोप्रोहिती मधे
सम्वत १८९७ सालपौषवदि २ रोज देषिआधिप्रोहिती
वक्स्यौं आफ्नु षातिजमासित पराघूर्वदेषिचलीआया
वमोजीम रैति प्रजा नफिराई अम्मलतहसिलगरिहाम्रो
जयमनाइ प्रोहितिजातिभोगगर इतिसम्वत १८९७ सा
लमितिमार्गशुदि २ रोज ५ शुभम्

स्वस्तिश्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादि
विविधविरुदावली विराजमानमानोन्नतश्रीमन्महा
राजाधिराजश्रीश्रीश्रीमहाराजरणवहादूरसाहव
हादुरसंसेजंगदेवानांसदासमरविजइनाम्
स्वस्तिश्रीनागेश्वरपंडितेषुप्रणाम मा: सने: जाहाकु
सल ताहाकुसल चाहिये आगे जाहाकोस्माचार भलो छ
उप्रान्त तपाजिकाभाई आफु घरजाति आउन भयथ्यो
हामिले तपाजिकाभाइको हारगरि खाती अरिमा पूर्व
कसर्वभाईको वनाई वक्स्यौं तपाजि पनि दियावारेदु

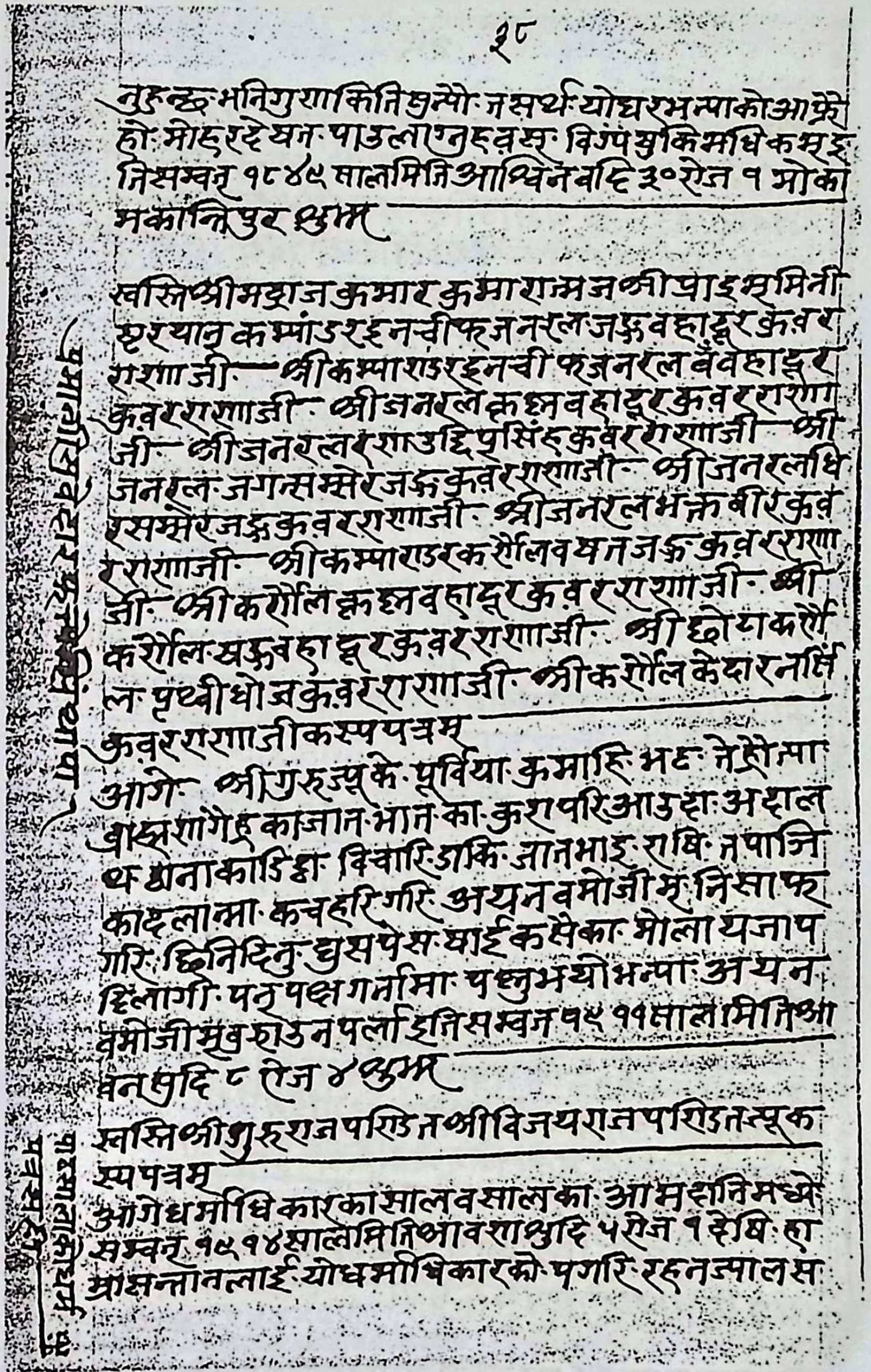

३८

तुरुन्छ भनिगुराकितिभन्यो·जसर्थ·योघरभन्याकोआफ्रै
हो·मोहरदेषन·पाउलाग्नुहवस्· विप्रशुकिमधिकमइ
निसम्वत् १८४९ सालमितिआश्विनवदि ३०रोज १ मोका
मकान्तिपुर शुभम्

स्वस्तिश्रीमद्राजकुमारकुमारात्मजश्रीप्राइमिनि
ष्टरयानुकम्यांडरइनचीफजनरलजङ्गबहादुरकुंवर
राणाजी· श्रीकम्यांडरइनचीफजनरलबंबहादुर
कुंवरराणाजी· श्रीजनरलकृष्णबहादुरकुंवरराणा
जी· श्रीजनरलरणउदिप्सिंहकुंवरराणाजी· श्री
जनरल·जगत्सम्सेरजङ्गकुंवरराणाजी· श्रीजनरलधि
रसम्सेरजङ्गकुंवरराणाजी· श्रीजनरलभक्तबीरकुंव
रराणाजी· श्रीकम्याण्डरकर्णेलबमजङ्गकुंवरराणा
जी· श्रीकर्णेलकृष्णबहादुरकुंवरराणाजी· श्री
कर्णेल·सङ्गबहादुरकुंवरराणाजी· श्रीछोटाकर्णे
ल·पृथ्वीधोजकुंवरराणाजी· श्रीकर्णेलकेदारनरसिं
कुंवरराणाजीकस्यपत्रम्
आगे· श्रीगुरुज्यूके· पूर्विया·कुमाहि·भट्ट·नेहेमा
वाह्मणगोहरुकाजात·भात·का·करा परिआउदा· अदाल
थ धानाकाडिठा· विचारि·डाकि·जातभाइ·राषि·तपाजि
काइलामा·कचहरि·गरि· अययनवमोजीम् निसाफ
गरि·छिनिदिनु·घुसपेस·घाईकसैका·मोलायजाप
हिलागी·पत्रपक्ष गर्नमा·पक्षुभयोभन्या· अययन
वमोजीमसुवराउनपर्ला इतिसम्वत १९११ सालमितिश्रा
वनसुदि ८ रोज ४ शुभम्

प्रमाणीसुवेदारकृष्णसिंथापा

स्वस्तिश्रीगुरुराजपण्डितश्रीविजयराजपण्डितज्यूक
स्यपत्रम्
आगेधर्माधिकारकासालवसालका·आमदानिमध्ये
सम्वत् १९१४ सालमितिश्रावणशुदि ५ रोज १ देषि·ह्र
श्राक्षन्तानलाई·योधर्माधिकारको·पगरि·रहनजालस

पाठसालाकोधर्म
पत्रसही

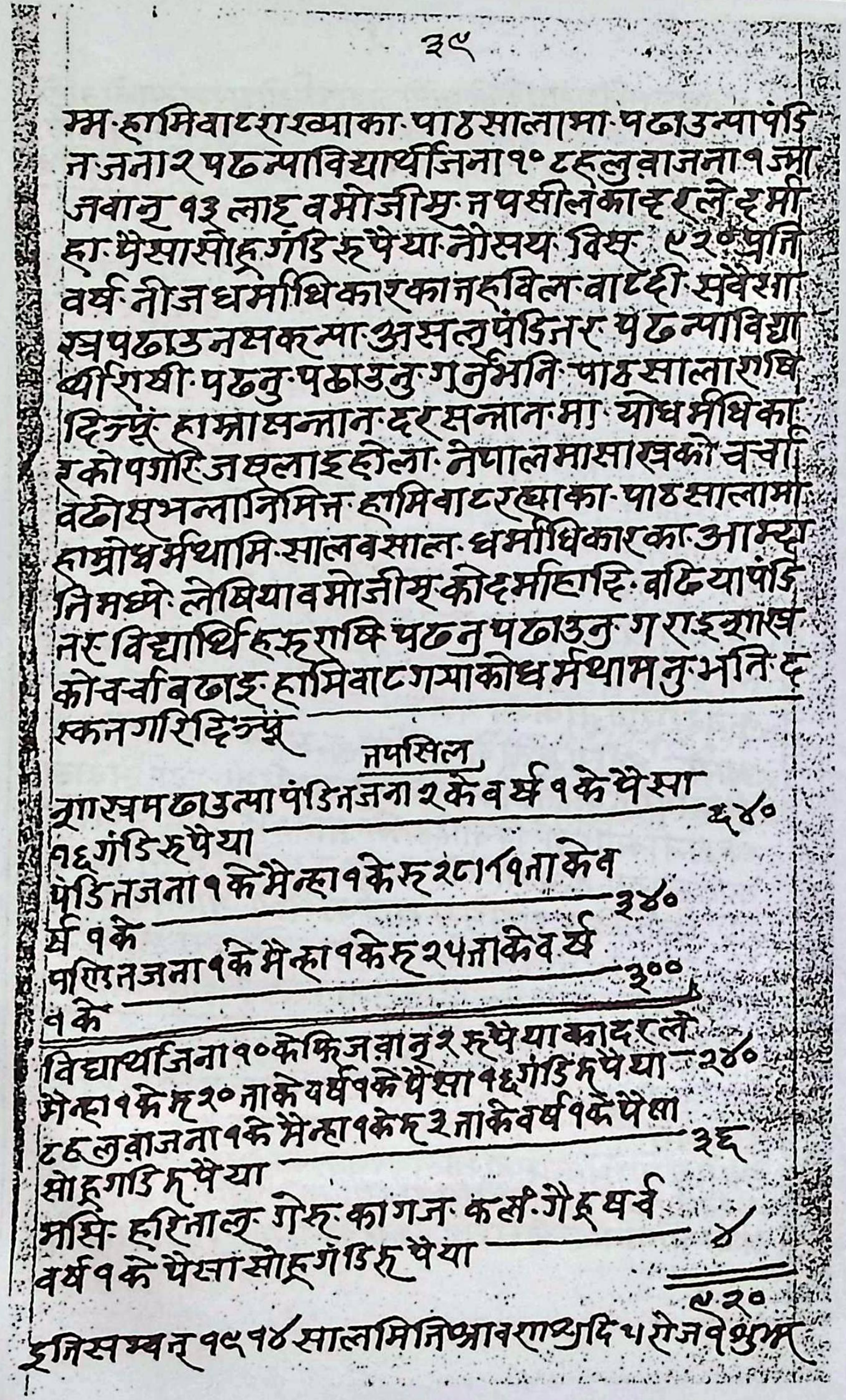

३९

स्म· हामिवाट राख्याका· पाठसालामा· पढाउन्या पंडि
त जना २ पढन्या विद्यार्थी जना १० टहलुवा जना १ जम्मा
जवान् १३ लाइ वमोजीम् तपसीलका दरले दर्मा
हा· पैसा सोह्र गंडि रुपैया· नौसय· विस ९२० प्रति
वर्ष· नीज धर्माधिकारका तहविल· वाट दी· सर्वशा
स्त्र पढाउन सक्न्या· असल् पंडित र पढन्या विद्या
र्थी राषी· पढनु· पढाउनु· गर्नु भनि· पाठसाला राषि
दिन्छुं· हाम्रा सन्तान· दर सन्तान· मा· यो धर्माधिका
रको पगारि जसलाइ होला· नेपालमा सास्त्रको चर्चा
वढोस् भन्या निमित्त· हामिवाट राष्याका· पाठसालामा
हाम्रो धर्म थामि· सालवसाल· धर्माधिकारका· आम्द
नि मध्ये· लेषिया वमोजीम् को दर्माहा दि· वढिया पंडि
त र विद्यार्थि हरु राषि पढनु पढाउनु गराइ सास्त्र
को चर्चा वढाइ· हामिवाट गर्याको धर्म थाम्नु भनि· द
स्कत गरि दिन्छुं

तपसिल

शास्त्र पढाउन्या पंडित जना २ के वर्ष १ के पैसा — ६४०
सोह्र गंडि रुपैया
पंडित जना १ के मैन्हा १ के रु २८।।१ ताके व — ३४०
र्ष १ के
पंडित जना १ के मैन्हा १ के रु २५ ताके वर्ष — ३००
१ के
विद्यार्थी जना १० के फि जवान् २ रुपैयाका दरले — २४०
मैन्हा १ के रु २० ताके वर्ष १ के पैसा १६ गांडि रुपैया
टहलुवा जना १ के मैन्हा १ के रु ३ ताके वर्ष १ के पैसा — ३६
सोह्र गाडि रुपैया
मसि· हरिताल· गेरु· कागज· कलम· गैह्र षर्च — ४
वर्ष १ के पैसा सोह्र गंडि रुपैया

९२०

इति सम्वत् १९१४ साल मिति श्रावण वदि ५ रोज १ शुभम्

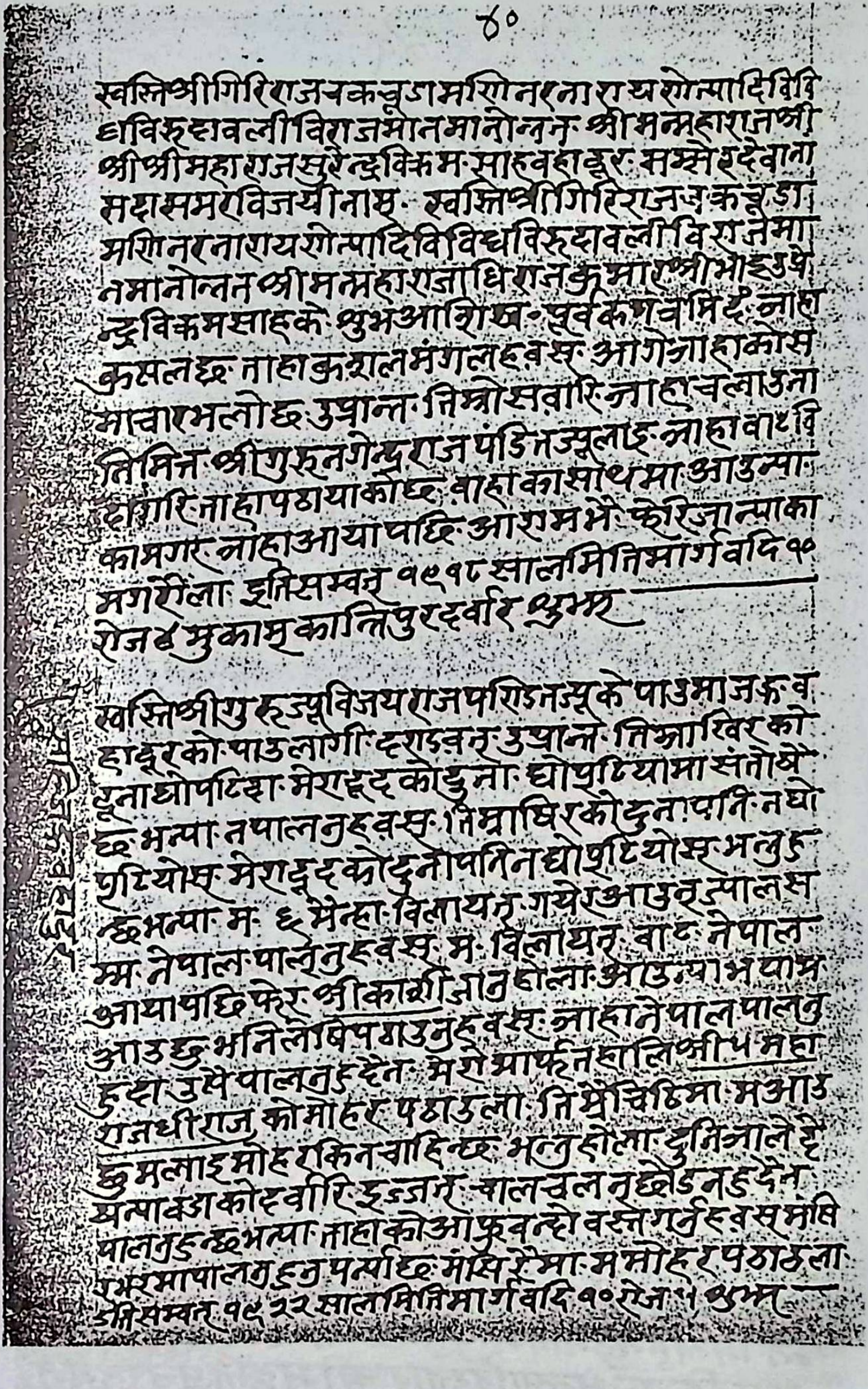

४०

स्वस्तिश्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविवि
धविरुदावलीविराजमानमानोन्नत श्रीमन्महाराजश्री
श्रीश्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रम·साहवहादुर· सम्सेरदेवाना
सदासमरविजयीनाम्· स्वस्तिश्रीगिरिराजचक्रचूडा
मणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमा
नमानोन्नत श्रीमन्महाराजाधिराजकुमार श्रीभाइउपे
न्द्रविक्रमसाहके· शुभआशिष· पूर्वक्रमवाणिदं· नाह
कुसलछ· ताहाकुशलमंगलहवस· आगेताहाकोस
माचारभलोछ· उप्रान्त· तिम्रोसवारि ताहा चलाउना
निमित्त श्रीगुरुनगेन्द्रराज पंडितज्यूलाइ ताहावाट वि
दागरि ताहा पठायाकोछ· ताहाकासाथमा आउन्या·
कामगर· ताहाआयापछि· आरामभै· फेरि ताहा त्याका
मगरौंला· इतिसम्वत् १९१८ सालमितिमार्गवदि १०
रोज ४ मुकाम् कान्तिपुरदर्वार शुभम्

स्वस्तिश्रीगुरुज्यूविजयराजपंडितज्यूके पाउमाजंगव
हादुरको पाउलागि· दरखास्त· उप्रान्त· तिआखिरको
पूनाघोपटिइ· मेराहृदकोदुनो· घोपृथ्वियामा संतोषे
छ भन्या· नपालनुहवस· तिम्राषिरकोदुनापनि· नघो
शृटियोस· मेराहृदकोदुनोपनि नघोशृटियोस· भनुइ
स्छ भन्या· म· ६ मेन्हा· विलायत गयेर आउनुसालस
म्म· नेपाल पाल्नुहवस· म· विलायत वाट नेपाल
आयापछि फेर· श्रीकाशीजान होला· आउ· याम पास
आउछु भनिलेषिपठाउनुहवस· ताहा नेपाल पालनु
हुदा उसै पालनुइदैन· मेरो मार्फत हालि श्री ५ महा
राजधीराजको मोहर पठाउला· तिम्रो चिठिमा म आउ
छु मलाइ मोहर किन चाहिन्छ· भन्नु होला दुनियाले दे
ख्याव आको दर्वारि इज्जत· चालचलन नछोड्न नइदैन
पालनुइन्छ भन्या· ताहाको आफु वन्दोवस्त गर्नुहवस मोषि
पभूमा पालनुइन्छ पर्याछ· मोसिरैमा· म मोहर पठाउला
इतिसम्वत् १९२२ सालमितिमार्गवदि १० रोज १ शुभम्

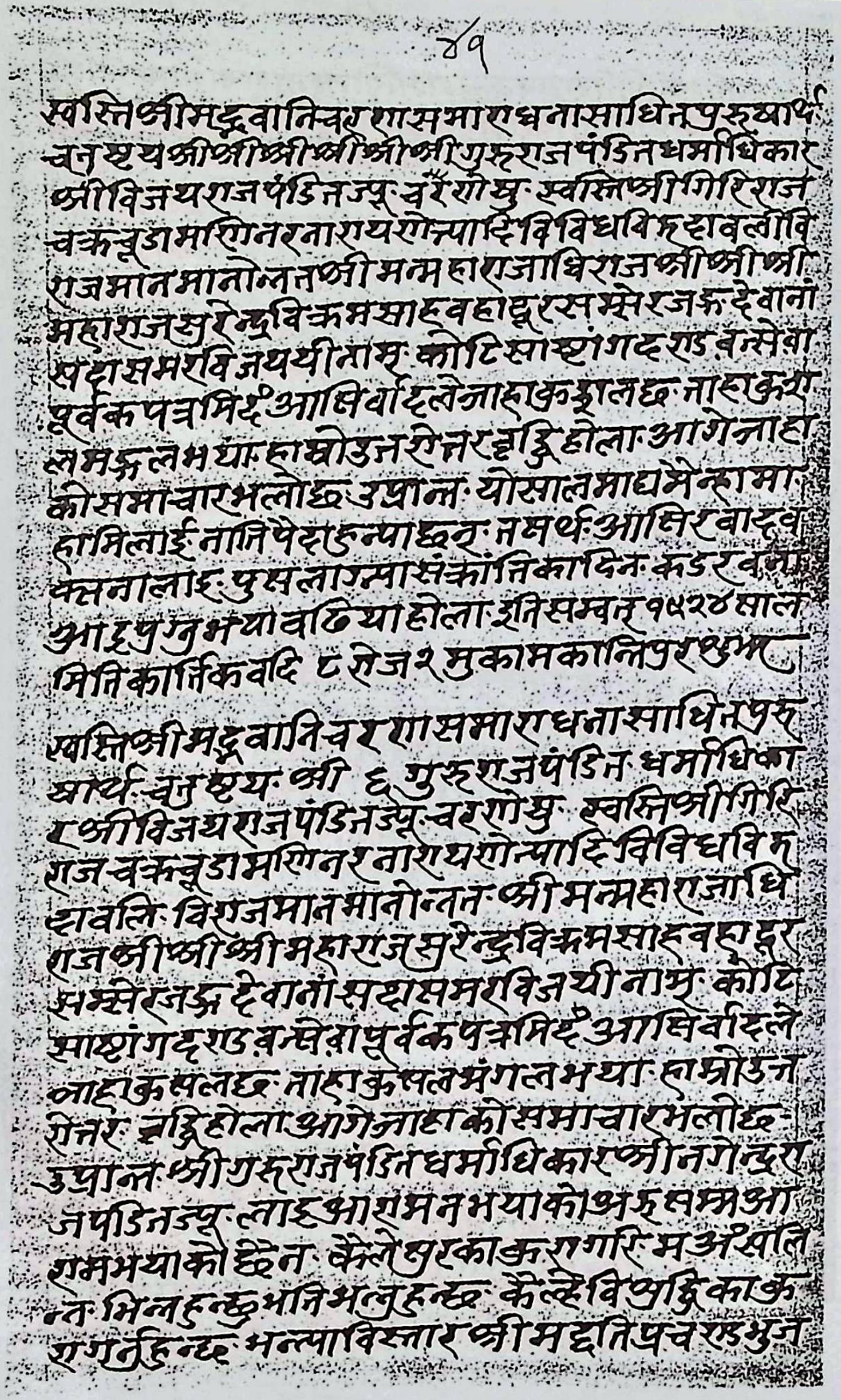

४१

स्वस्तिश्रीमद्भवानिचरणासमाराधनासाधितप्रकृष्टार्ध
चन्द्रोदय श्रीश्रीश्रीश्रीश्रीश्रीगुरुराजपंडितधर्माधिकार
श्रीविजयराजपंडितज्यू· चरणेषु· स्वस्तिश्रीगिरिराज
चक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावलीवि
राजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्री
महाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहवहादुरसम्सेरजङ्गदेवानां
सदासमरविजयीनाम्· कोटिसाष्टांगदण्डवत्सेवा
पूर्वकपत्रमिदं आसिर्वादइतेनाहाकुशलछ· ताहाकुश
लमङ्गलभया· हाम्रोउन्नतिर वृद्धि होला· आगेन्नाहा
कोसमाचारभलोछ· उप्रान्त· योसालमाघमैन्हामा·
हामिलाई नातिपैदाहुन्याछन्· तसर्थ आसिरवादव
क्सनालाई· पुसलाग्न्यासंक्रान्तिकादिन· कडरवना
आइपुग्नुभया वढिया होला· इतिसम्वत् १९२४ साल
मितिकार्त्तिकवदि ८ रोज २ मुकामकान्तिपुरशुभम्

स्वस्तिश्रीमद्भवानिचरणासमाराधनासाधितप्रकृ
ष्टार्धचन्द्रोदय· श्री ६ गुरुराजपंडित धर्माधिका
र श्रीविजयराजपंडितज्यू· चरणेषु· स्वस्तिश्रीगिरि
राजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरु
दावलि· विराजमानमानोन्नत· श्रीमन्महाराजाधि
राजश्रीश्रीश्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहवहादुर
सम्सेरजङ्गदेवानां सदासमरविजयीनाम्· कोटि
साष्टांगदण्डवत्सेवापूर्वकपत्रमिदं आसिर्वादले
नाहाकुसलछ· ताहाकुसलमंगलभया· हाम्रोउन्न
तिर· वृद्धि होला आगेन्नाहाकोसमाचारभलोछ·
उप्रान्त· श्रीगुरुराजपंडितधर्माधिकारश्रीनगेन्द्रर
जपंडितज्यू· लाई आराम नभयाको अहसम्मआ
रामभयाकोछैन· कैलेप्रकाकरागरि· मअंसाति
न्त· भिलहुन्छु भनि भन्नुहुन्छ· कैल्हे विअङ्गिकाक
रागनहुन्छ· भन्न्याविस्तार श्रीमद्दातिप्रचण्डभुज

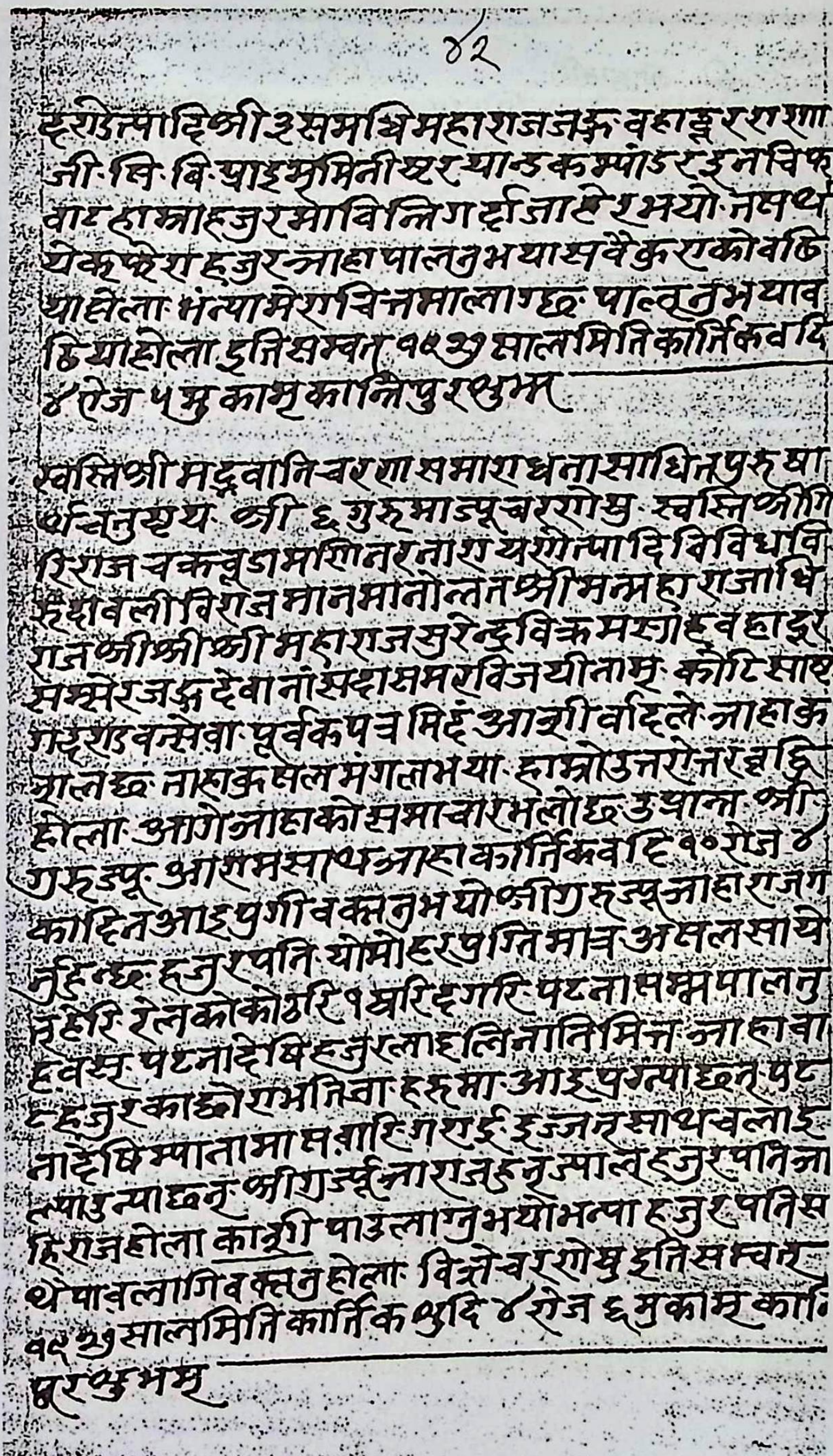

४२

स्तोत्पादि श्री ३ समथि महाराजजङ्ग वहादुर राणा
जी·सि·वि·ग्राइ प्राइमिनीष्टर यान्ड कम्पांडर इनचिफ
वाट हाम्राहजुरमा विन्तिगर्दाजाहेर भयो· नेसर्थ
येकफेरा हजुरआफ पालनुभया सवैकुराको वाकि
याहोला· भंन्या मेरा चित्तमालागछ· पालनुभयाव
क्सियाहोला इतिसम्वत् १९३३ साल मिति कार्तिक वदि
४ रोज ५ मु· काम् कान्तिपुर शुभम्

स्वस्तिश्री मद्भवानि चरणा समाराधना साधित पुरुषा
र्थचतुष्टय· श्री ६ गुरुमाज्यू चरणेषु· स्वस्ति श्रीगि
रिराज चक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि विविध वि
रुदावली विराजमान मानोन्नत श्रीमन्महाराजाधि
राज श्रीश्रीश्री महाराज सुरेन्द्र विक्रमशाह वहादुर
सम्सेरजङ्ग देवानां सदासमर विजयीनाम्· कोटिसाष्टा
ङ्गदण्डवत्सेवा· पूर्वक पत्रमिदं आशीर्वादले· याहाँकु
शल छ· ताहाँकुसल मंगल भया· हाम्रो उत्तरोत्तर वृद्धि
होला· आगे याहाँको समाचार भलो छ· उप्रान्त श्री
गुरुज्यू आरामसाथ याहाँ कार्तिकवदि १० रोज ४
कादिन आइपुगी वक्सनुभयो· श्रीगुरुज्यू याहाँ राजग
नुहुन्छ· हजुरपति· योमा हरप्रति मात्र असल साये
रहेरि· रेलको कोठरि १ षरिद गरि· पटनासम्म पालनु
हवस· पटनादेषि हजुरलाइ लिनि नातिमित्र याहाँवा
ट हजुरका छोरा भतिजा हरुमा आइपर्न्याछन्· पट
नादेषि म्यानामा सवारि गराई इज्जत साथ वलाइ
ल्याउन्याछन्· श्रीगुरुज्यूलाई राजगुरु गर्न्यामा हजुरपति आ
हिराजहोला काशी पाउलागनुभयो भन्या हजुरपतिस
थे पाउलागि वक्सनु होला· चिठ्ठीचरणेषु इतिसम्वत्
१९३३ साल मिति कार्तिक शुदि ४ रोज ६ मु· काम् कान्ति
पुर शुभम्

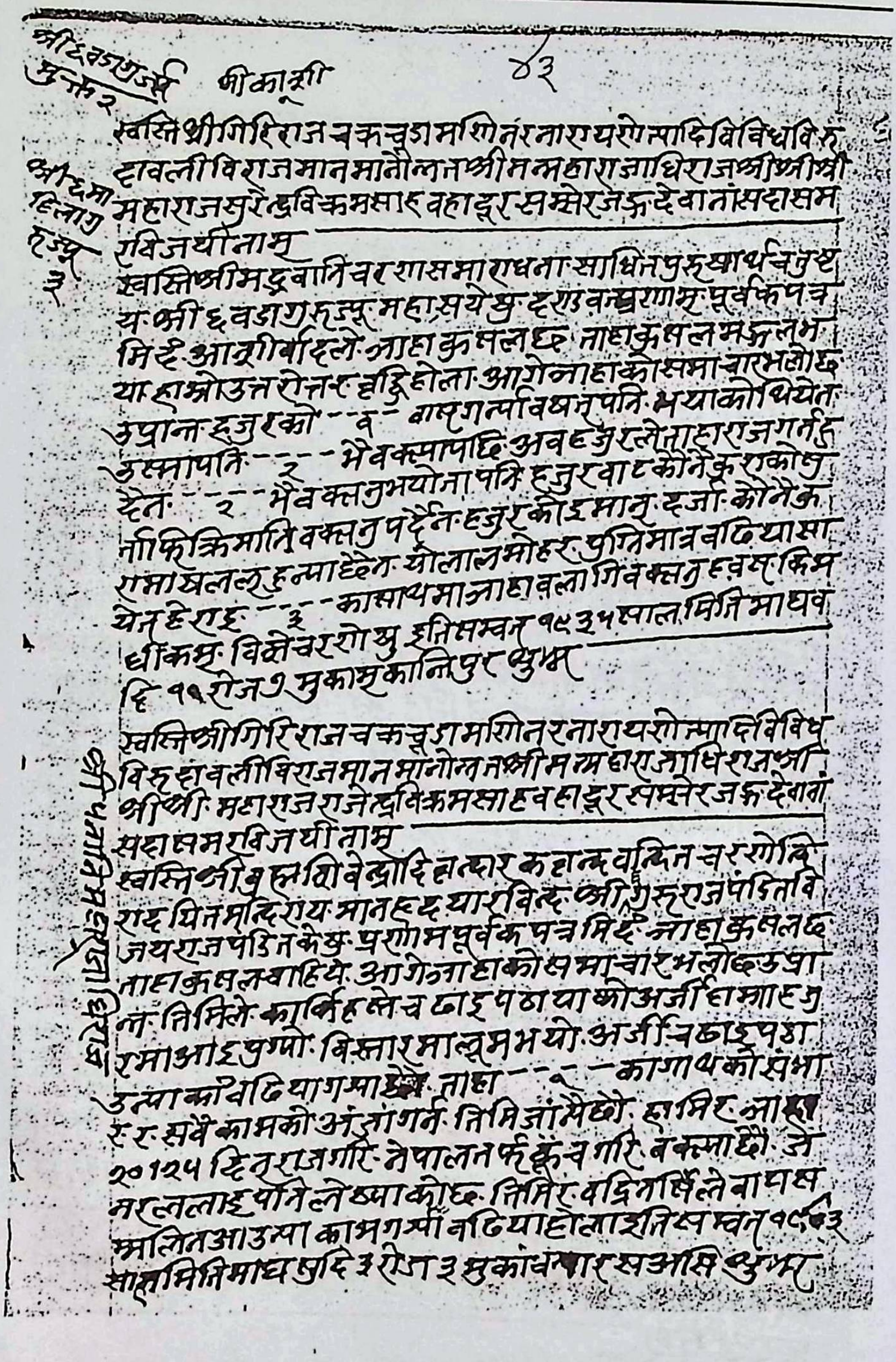

श्री ६ वडागुरुज्यू श्रीकाझी

पुजनं २

४३

श्री ५मा
हिलाग
हजुर
३

स्वस्तिश्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरु
दावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीश्रीश्री
महाराजसुरेन्द्रविक्रमसाह वहादुर सम्सेरजङ्ग देवानांसदासम
रविजयीनाम्
स्वस्तिश्रीमद्गुर्वाग्निवरणसमाराधनासाधितपुरुषार्थचतुष्ट
य· श्री ६ वडागुरुज्यू महाशयेषु दण्डवत्प्रणामपूर्वकपत्र
मिदं· आशीर्वाद दले· ज्याहा कुशल छ· ताहाकुशल मङ्गल भ
या· हाम्रो उत्तरोत्तर वृद्धि होला· आगे ज्याहाको समाचार भलो छ
उप्रान्त हजुरको --५-- बाह्रगन्त्या विषम पनि भयाको थियेत
उस्तापनि --२-- भैवक्सापाछि अब छ जे रत्ले ताहा राज गर्नहु
दैन· --२-- भैवक्सनुभयोना पनि हजुरबाट कोनै कुराको ज
ना फिक्रि माति वक्सनु पर्दैन· हजुरको इमानु दर्जा· कोनै कु
रामा षलल हुन्या छैन· यो लालमोहर पुग्निमात्र वाढियासा
येन हेराइ --३-- कासाथ माज्याहा वलागि वक्सनु हवस किम
धीकम्· विशेषवरणेषु इतिसम्वत् १९३५ साल मिति माघव
दि १९ रोज ७ मुकाम कान्तिपुर शुभम्

[illegible]

स्वस्तिश्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविध
विरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्री
श्रीश्री· महाराजराजेन्द्रविक्रमसाह वहादुर सम्सेरजङ्ग देवानां
सदासमरविजयीनाम्
स्वस्ति श्रीभुक्तिवेद्यादि हत्तार कहान्द वन्दित चरणोवि
राद यित मन्दिराय मान हृदयारविन्द· श्री गुरुराजपंडित वि
जयराज पंडितकेषु· प्रणामपूर्वक पत्र मिदं· ज्याहा कुशल छ
ताहा कुशल चाहियो· आगे ज्याहाको समाचार भलो छ उप्रा
न्त· तिमिले कार्तिक हस्ते चढाइ पठायाको अर्जी हाम्रा हजु
रमा आइपुग्यो· बिस्तार मालुम भयो· अर्जी चढाइ पठा
उन्याको वाढियाग माछौं· ताहा --२-- कागथको संभा
र र· सवै कामको अङ्गा गर्न· तिमि जांभेछौ· हामिर· आहा
२०१२५ दिनु राजगरि· नेपालतर्फ कुच गरि· नक्सा छौं· जे
मरलाइ पनि लेख्याको छ· तिमि र· वद्रिनरसिंहले नापस
मालिन आउन्या काम गर्नी वढियाहोला इतिसम्वत् १९६३
साल मिति माघ सुदि ३ रोज ३ मुकाम वनारस आसि शुभम्

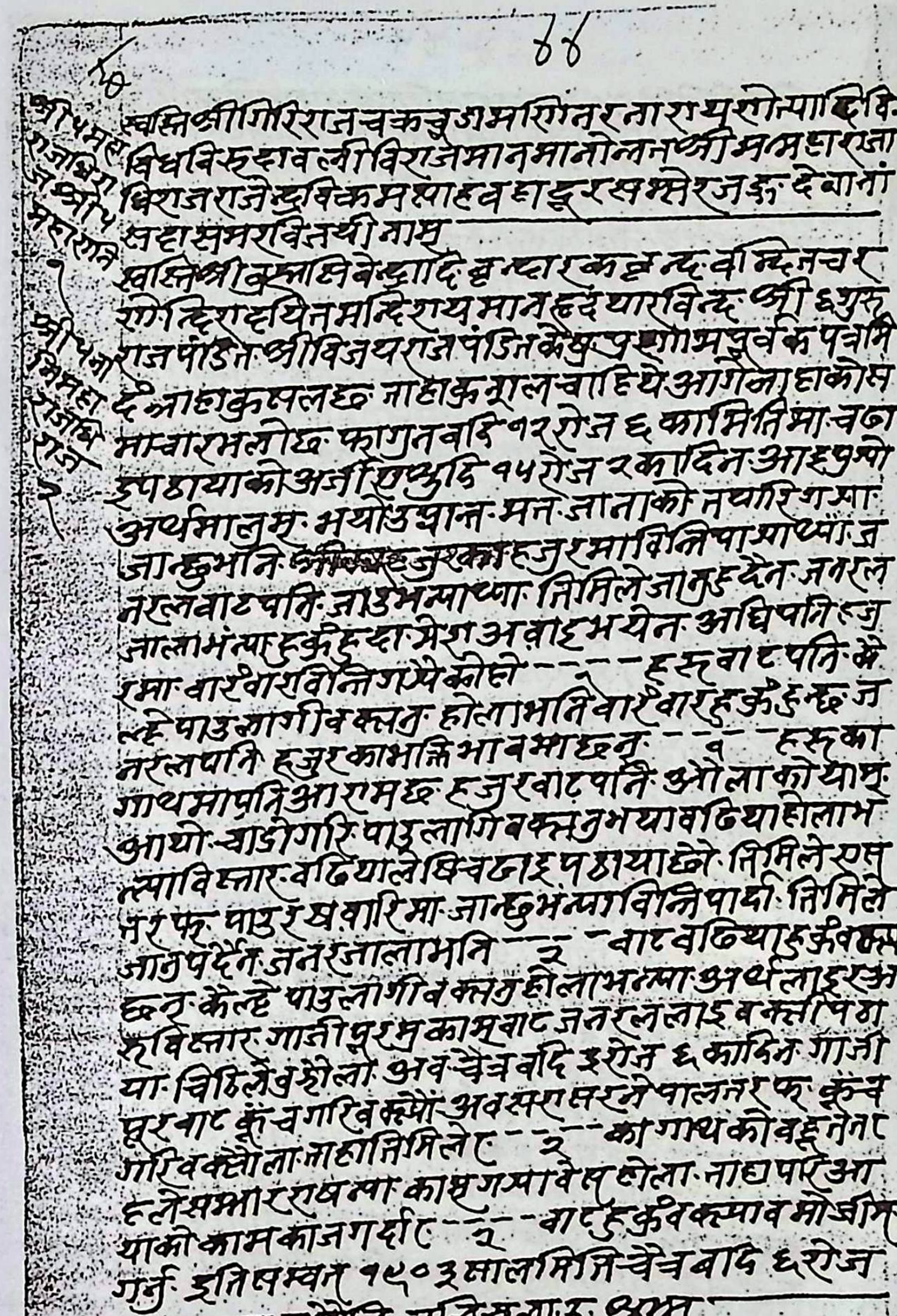

४४

५०

श्री ५ महा राजाधिरा ज श्री ५ महाराणी

श्री ५ मा महा राजाधि राज २

स्वस्ति श्री गिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिवि
विधविरुदावली विराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजा
धिराजराजेन्द्रविक्रमसाहबहादुरसमशेरजङ्ग देवानां
सदा समरविजयीनाम्
स्वस्ति श्री कमलासनेन्द्रादि वृन्दारकवृन्दवन्दितचर
णारविन्दद्वयेन मन्दिरायमानहृदयारविन्द श्री ६ गुरु
राज पंडित श्री विजयराज पंडितकेषु प्रणामपूर्वक पत्रमि
दं आगाकुशल छ ताहाँका मूल चाहिये आगे ताहाँको स
माचार भलो छ फागुन वदि १२ रोज ६ का मितिमा चल
इ पठायाको अर्जी सुदि १५ रोज २ का दिन आइपुग्यो
अर्थ मालुम भयो उप्रान्त मन जानाको नयाँरिगमा
जान्छु भनि [illegible] हजुरका हजुरमा विन्ति पार्‍याथ्याँ ज
नरलवाट पनि जाउ भन्याथ्या तिमिले जानुइदैन जनरल
जाला भंन्या हजुर हुँदा मेरा अवाह भयेन आघि पनि हजु
रमा वारंवार विन्ति गर्‍याकै थियो ---- हजुरवाट पनि मे
न्हे पाउ लागी वक्सनु होला भनि वारंवार हजुरउ हुन्छ ज
नरल पनि हजुरका भक्तिभावमा छन् --- १ --- हजुरका
गाथमा प्राप्ति आराम छ हजुरवाट पनि औलाकोयाम
आयो चाडो गरि पाउ लागि वक्सनु भया वढिया होला भ
न्या विस्तार वढियाले षिचढाइ पठायाछौ तिमिले एस
गर फर पाउ र सवारिमा जान्छु भन्या विन्ति पार्‍यौ तिमिले
जानुपर्दैन जनरल जाला भनि --- २ --- वारवढियाहजुरवक्सा
छन् केल्हे पाउ लागी वक्सनु होला भन्या अर्थलाइ रक्षा
रु विस्तार गाजीपुरम कामवाट जनरललाइ वक्सपिम
या चिठि लेखरहेला अव चैत्र वदि ३ रोज ६ का दिन गाजी
पुरवाट कुँच गरि वक्स्यौं अवसरासरसे पालनर फर कुँच
गरि वक्सौला ताहा तिमिले (-- २ -- का गाथको वहुतैन
हलैसभार राषन्या काम गर्‍याबेस होला नाघ पारे आ
यांको कामकाज गर्दा (-- २ -- वाट हजुर वक्स्याव मोजीम
गर्नु इति सम्वत् १९०३ साल मिति चैत्र वदि ६ रोज
२ मुकाम हरौलि चलियलाउ शुभम्

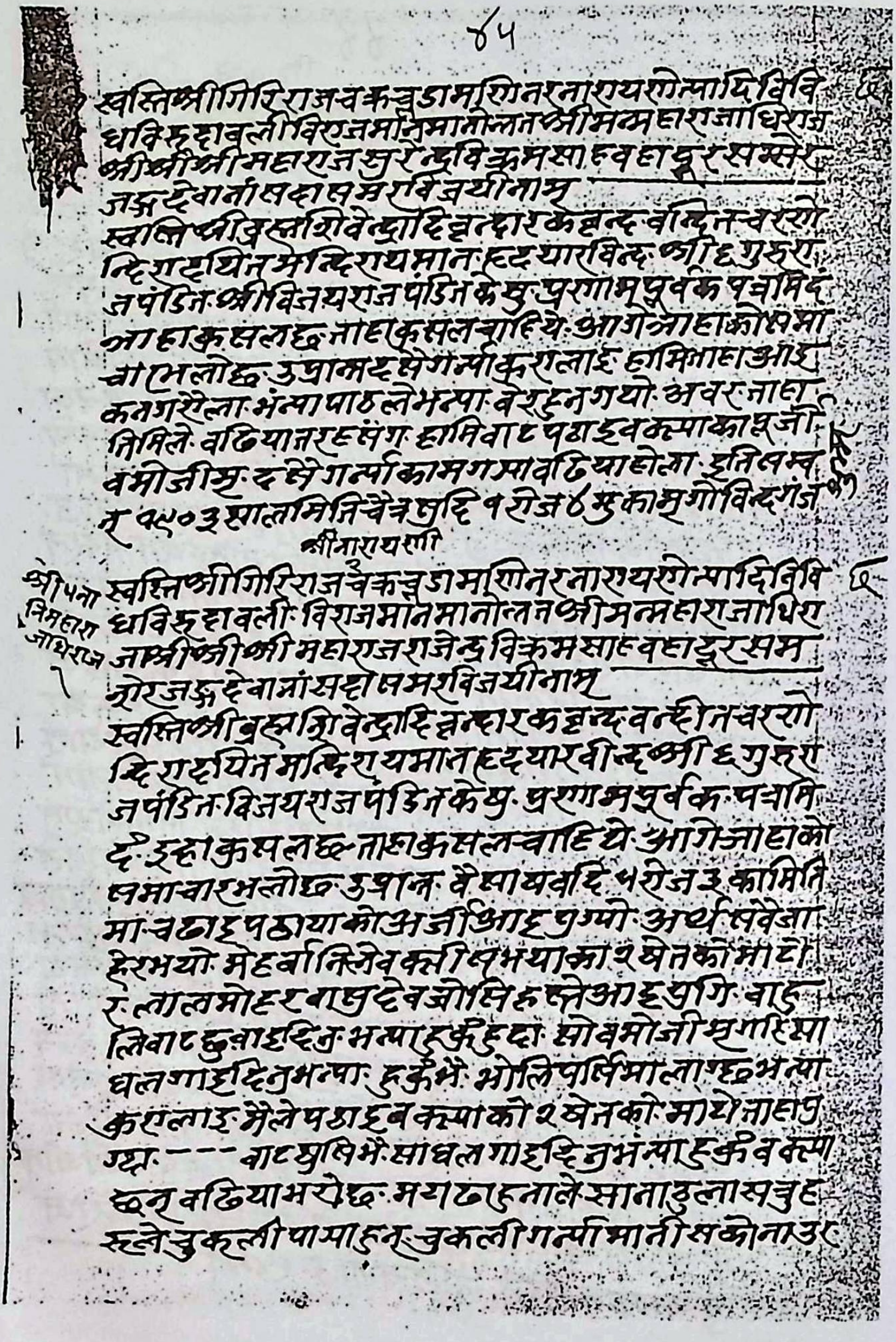

४५

स्वस्तिश्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविवि
धविरुदावलीविराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराज
श्रीश्रीश्रीमहाराजसुरेन्द्रविक्रमसाहबहादुरसमसेर
जङ्गदेवानांसदासमरविजयीनाम्
स्वस्तिश्रीब्रह्मशिवेन्द्रादिवृन्दारकवृन्दवन्दितचरणा
न्दिरार्पितमन्दिरायमानहृदयारविन्द श्री६गुरुहरू
जपंडित श्रीविजयराजपंडितकेषु प्रणामपूर्वक पत्रमिदं
आहाकुसलछ तहाकुसलचाहिये आगेआहाकोसमा
चाभलोछ उप्रान्तहरूसँगमेरोकुरालाई हामिआहाआइ
कनगरेला भंन्या पाठलेभन्या वेरहुनगयो अवरजाण
तिमिले वढियाजनहरूसँग हामिवाट पठाइवक्स्याकापुर्जी
वमोजीमहरू दसैंगर्न्याकामगर्न्यावढियाहोला इतिसम्व
त १९०३ सालमितिचैत्रसुदि १ रोज ४ मुकामगोविन्दगंज

श्रीनारायणी

श्रीपना
निमहारा
जाधिराज

स्वस्तिश्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविवि
धविरुदावली विराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिरा
जश्रीश्रीश्रीमहाराजराजेन्द्रविक्रमसाहबहादुरसम
सेरजङ्गदेवानांसदासमरविजयीनाम्
स्वस्तिश्रीब्रह्मशिवेन्द्रादिवृन्दारकवृन्दवन्दितचरणा
न्दिरार्पितमन्दिरायमानहृदयारवीन्द श्री६गुरुहरू
जपंडित विजयराजपंडितकेषु प्रणामपूर्वक पत्रमि
दं इहाकुसलछ तत्रास्तुकुसलचाहिये आगेजाहाको
समाचारभलोछ उप्रान्त वैसाषवदि ५ रोज ३ कामिति
मा चढाइपठायाकोअर्जीआइपुग्यो अर्थसबैजा
हेरभयो मेहरवानिसेवक्सीसभयाका २ षेतकोमाटो
र लालमोहर वासुदेवजोसिहरूलेआइपुगि वाड
लिवाट छुटाइदिनु भन्या हुकुम हुदा सोवमोजीमगाडिमा
घलगाइदिनुभन्या हुकुमभै भोलिपर्सिमालाग्छ भन्या
कुरालाई मैलेपठाइबक्स्याको २ षेतको माथोनाहाउ
प्ता ---- बाटषुलिभै साथलगाइदिनुभन्या हुकुमबक्स्या
छन् वढियाभयोछ मयाढहुनाले सानाठुलासत्रुह
रूले चुकलीपायाहुन चुकलीगर्न्यामानीसकोनाउर

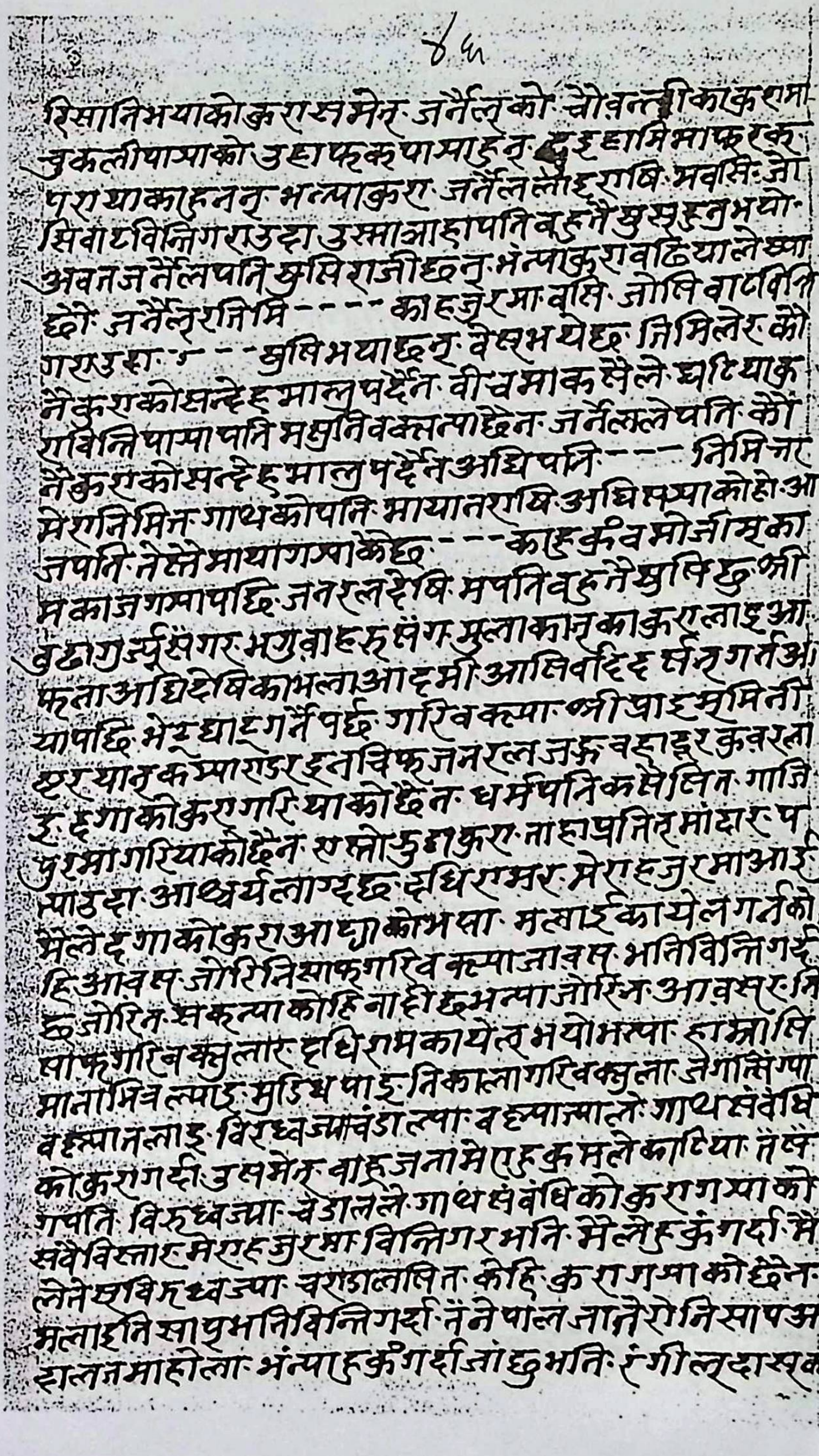

४५

रिसानिभयाकोकुरासमेत· जर्नैलको· चोवन्तीकाकुराम
चुकलीपायाको उहाफकपायाइन· दुइ हामिमाफरक
परायाकाहुननु· भन्याकुरा· जर्नैललाइ राषि· मवासि· जो
सिवाटविन्तिगराउदा उस्माआज्ञापनि वुझ्नैखुसहुनुभयो·
अवतजर्नैलपनि खुसिराजीछन्· भन्याकुरावाढियालेख्या
छौ· जर्नैलरजितसि---- काहजुरमा· वासि· जोसि वाटविन्ति
गराउदा· ---- खुसिभयाछन्· वेसभयेछ· तिमिलेर· को
नेकुराकोसन्देह मालुपर्दैन· वीचमा कसैले· घटियाकु
राविन्तिपाम्या पनि मसुनिवक्सन्याछैन· जर्नैलले पनि· को
नैकुराकोसन्देह मालुपर्दैन अघिपनि---- तिमिजर
मेरानिमित्त· गाथकोपनि· मायातराषि· अघिभन्याकोहो· आ
जपनि· तेस्तै मायागर्याकैछ---- काहुकुँवमोर्जाम्हका
मकाजगर्यापछि· जनरलरोषि· मपनि वहुतै खुसिछु· श्री
वडागुरुज्यूसँगर· भगुवाहरुसँग मुलाकात्काकुरालाइ आ
फलाअघिदेषिकाभलाआदमी· आसिर्वादिद सँगर गर्नअ
यापछि· भेटघाटगर्नैपर्छ· गरिवक्स्या· श्री प्राइमिनी
स्टर यात्रु कम्याण्डर इनचिफ जनरल जङ्गवहादुर कुँवररा
इ· दगाकोकुरागरियाकोछैन· धर्मपनि कसैसित· गाजि
पुरमागरियाकोछैन· एस्तोकुनैकुरा· ताहाप्रतिर मांदार· प
ठाउदा· आश्चर्यलाग्दछ· रुधिरसमेर· मेराहजुरमाआई
मैले दगाकोकुराआज्ञाकोभया· मलाई कायेलगर्नैको
हिआवस· जोरिनिसाफगरिवक्स्याजावस· भनिविन्तिगर्द
छुजोरिन· सकन्याकोहि नाहीछ भन्याजोरिस· आवस·रा नि
साफगरिवक्सुलार· रुधिरसमकायेल भयोभन्या· हाम्रालि
मानामित्र ल्याइ· मुडिय पाइ· निकालागरिवक्सुला· जेगासँगपा
वहस्यानलाइ· विरध्वज्याचंडाल्त्या· वहस्याज्माले· गाथसंवंधि
कोकुरागर्दा· उसमेत· वाहुजनामेएहुकुमले काटिया· तेस
गपनि· विरुध्वज्या· चेडालले· गाथसंवंधिकोकुरागर्याको
सवैविस्तार· मेराहजुरमा विन्तिगरभनि· मैलेहुकुंगर्दा· मै
लेनै घाविसध्वज्या· चराडालसित· कोहि कुरागर्याकोछैन·
मलाइनिसाफभनिविन्तिगर्दा· तैंनेपाल जान्नेरोनिसापअ
हालनमाहोला· भंन्याहुकुंगर्दाजांछु भनि· रंगीलदासका

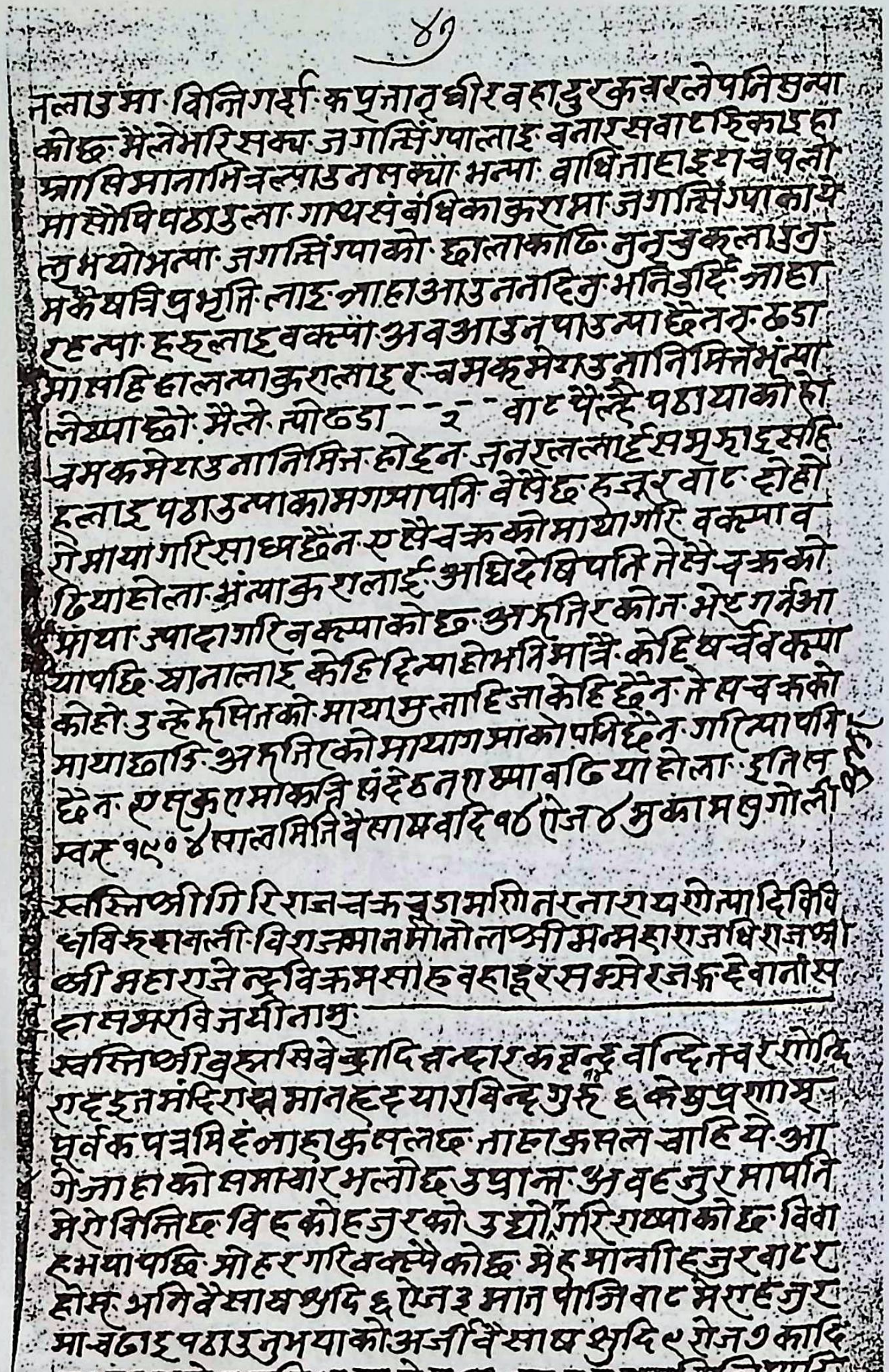

४१

नलाउमा· विन्तिगर्दा· कप्तान् वीरबहादुरकुँवरले पनि छन्या
कोछ· मैले भरिसक्य जगत्सिंग्पालाइ बनारसबाट झिकाइ ह
स्त्रा लिमानाभित्र ल्याउन सक्यौं भन्या· बाधिताहाइया चपली
मा सोपि पठाउला· गाथसंबंधिकाकुरामा· जगत्सिंग्पाका ये
त्र भयो भन्या· जगत्सिंग्पाको· छालाकाढि· जुनजुक्लाउन
मकै यत्रि प्रभृति· लाइ· गाहाआउनना दिनु भनिउर्दै· गाहा
र हन्या· हरुलाइ बक्स्यां· अब आउन पाउन्या छैन र· ठडा
मा सहि हालन्याकुरालाइ र· चमक मेयाउनानिमित्त भंन्या
लेख्या छौ· मैले· त्यो ठडा - - २ - - बाट पैल्है पठायाको हो
चमक मेयाउनानिमित्त· होइन· जनरललाई सम्झाइ सहि
हलाइ पठाउन्याकाम गर्मा पनि बेसै छ· हजूरबाट· दोहो
रै माया गरि साध्य छैन· एसै चक्रको माया गरि· बक्स्याब
ढिया होला· भंन्याकुरालाई· अघि देखि पनि तेसै चक्रको
माया ज्यादा गरिबक्स्याको छ· अझतिर कोन· भेद गर्नआ
यापछि· यानालाइ कोहि दिन्या होभनि मात्रै· कोहि षर्च बक्स्या
कोहो· उन्हे मसितको· मायाभन्नाहि जाकोहि छैन· तेस चक्रको
मायाछाडि· अरुजितको मायागर्न्याको पनि छैन· गरिस्या पनि
छैन· एसकुरामा कत्ति संदेह नराख्या बढिया होला· इति सं
म्वत् १९०४ साल मिति वैसाषवदि १० रोज ४ मुकाम छुगोली

स्वस्तिश्री गिरिराजचक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि विवि
धविरुदावली· विराजमान मानोन्नत श्री मन्महाराजधिराज श्री
श्री महाराजेन्द्रविक्रमसाह बहादूर समसेर जङ्ग देवानां स
दा समरविजयीनाम्
स्वस्तिश्री ब्रह्मसिवेन्द्रादि वृन्दारकवृन्द वन्दितचरणारवि
न्दद्वन्द्व मंदिरास्मानहृदयारविन्द गुरुहं छ केसप्रणाम
पूर्वक पत्रमिदं माहाकुशलछ· ताहाकुसल चाहिये· आ
गे जाहाको समाचार भलो छ उप्रान्त· अब हजुरमा पनि
मेरो बिन्ति छ· विहको हजुरको उद्योग गरि राष्याको छ· विवा
ह भयापछि· सो हरगरि बक्स्यैको छ· मैह मानी हजुरबाट र
होस· भनि बैसाष शुदि ६ रोज ३ मा न पाजि बाट मेरा हजुर
मा चढाइ पठाउनु भयाको अर्जी बैसाष शुदि ९ रोज ७ का दि
न आइपुग्यो मझ्सि भन्ना मेरा पर का हजुरमा बिन्ति पारि

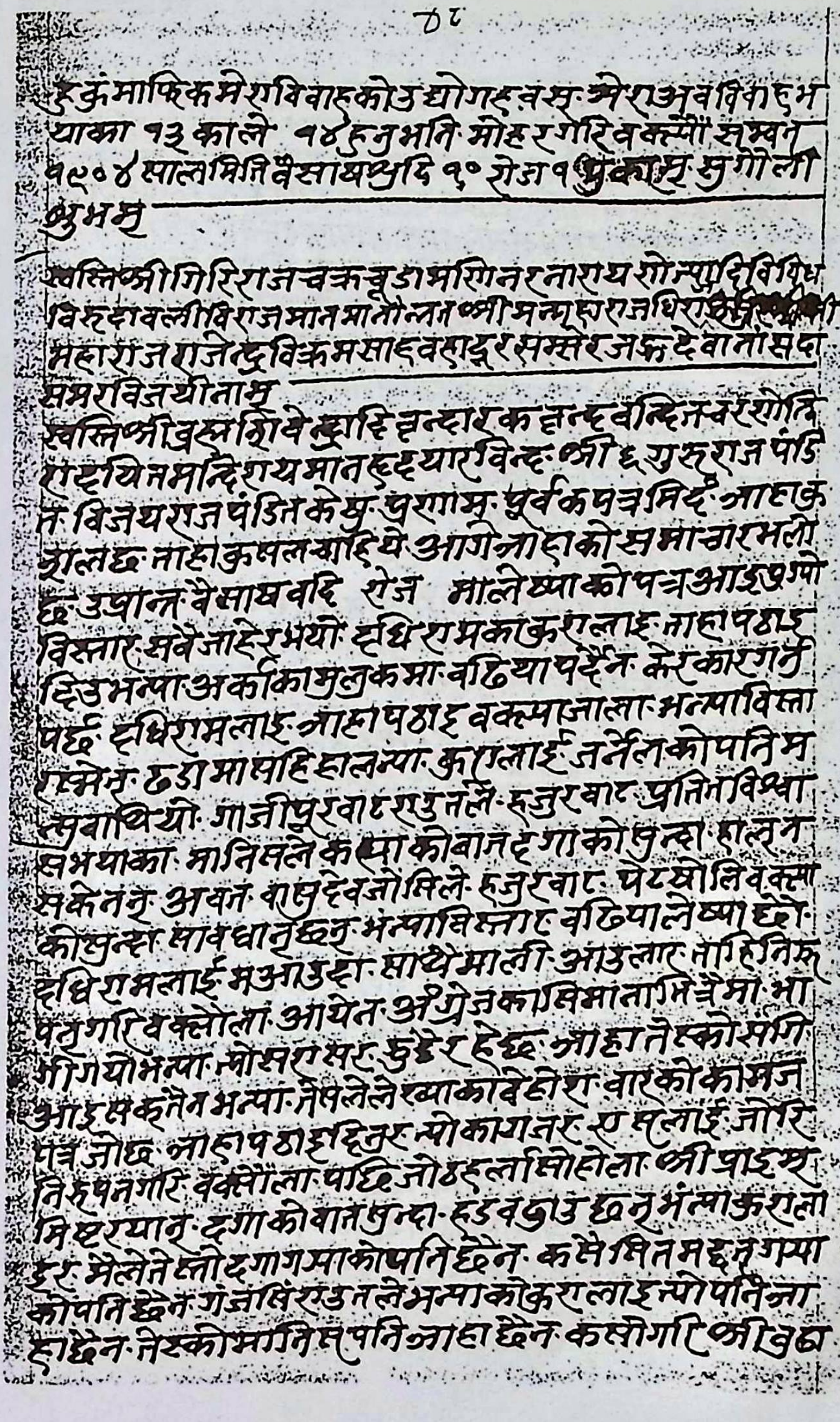

७८

हुकुंमाफिक मेरा विवाहको उद्योग हवस्· मेरा अब विवाह भ
याका १३ काले १४ हुनु भनि मोहर गरि बक्स्यौं सम्वत्
१९०४ साल मिति वैसाष शुदि १० रोज १ मुकाम सुगौली
शुभम्

स्वस्तिश्री गिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविध
विरुदावलीविराजमानमानोन्नत श्रीमन्महाराजधिराज [illegible]
महाराज राजेन्द्रविक्रमसाहबहादुरसम्सेरजङ्गदेवानां सदा
समरविजयीनाम्
स्वस्तिश्री ब्रह्मर्षिवेदादिवृन्दारकवृन्दवन्दितनवरशोभि
तसूचिनमन्दिरायमानहृदयारविन्द· श्री ६ गुरुराज पंडि
त· विजयराज पंडितके सु· प्रणामु· पूर्वक पत्रमिदं· आहाकु
शल छ· ताहाकुसल चाहिये· आगे आहाको समाचार भलो
छ· उप्रान्त· वैसाषवदि   रोज   मा लेष्याको पत्र आइपुग्यो
विस्तार सबै जाहेर भयो· रुधिरामका कुरालाइ· ताहा पठाइ
दिउ भन्या अर्काका मुलुकमा· बढिया पर्दैन· केरकार गर्नु
पर्छ· रुधिरामलाइ· आहा पठाइ बक्स्या जाला· भन्या विस्ता
र्‍योम· छडामा सहि हालन्या· कुरालाई जर्नैलको पनि म
सवा थियो· गाजीपुरवार रहुनले· हजुरबाट प्रतिमा विश्वा
स भयाका· मानिसले कसाको बात दगाको सुन्दा· हाल न
सकेनन्· अवत· वासुदेव जोसिले· हजुरबाट पेटघोलि बक्सा
को सुन्दा सावधान् छन्· भन्या बिन्ताइ बढियाले ष्या छो·
रुधिरामलाई मआउन्दा· साथै माली· आउलार· ताहि निरु
पत्र गरि बक्सोला· आयेन· अंग्रेजका सिमाना मिचे मा· भा
गी गयो भन्या· मोसरा सर· डुबेर हेछ· आहा तेस्को संगि
आइसक्तैन भन्या· नेपलेले स्याका बेहोरा· वारको कागज
पत्र जो छ· आहा पठाइदिनु· सो कायातर· ए मलाई जोरि
निरूपन गरि बक्सौला· पाछि जो ठहर्ला सोहोला· श्री प्राइस्र
मिष्टर यानु· दगाको बात सुन्दा· हड बढाउ छन्· भंन्या कुराला
हुर· मैले तेस्तो दगागमा कोपनि छैन· कसै मित मद्दत गर्न्या
कोपनि छैन· गजसिंरउतले भन्याको कुरालाइ त्यो पनि ता
हा छैन· तेस्को मानिस पनि आहा छैन· कसो गरि श्रीखुब

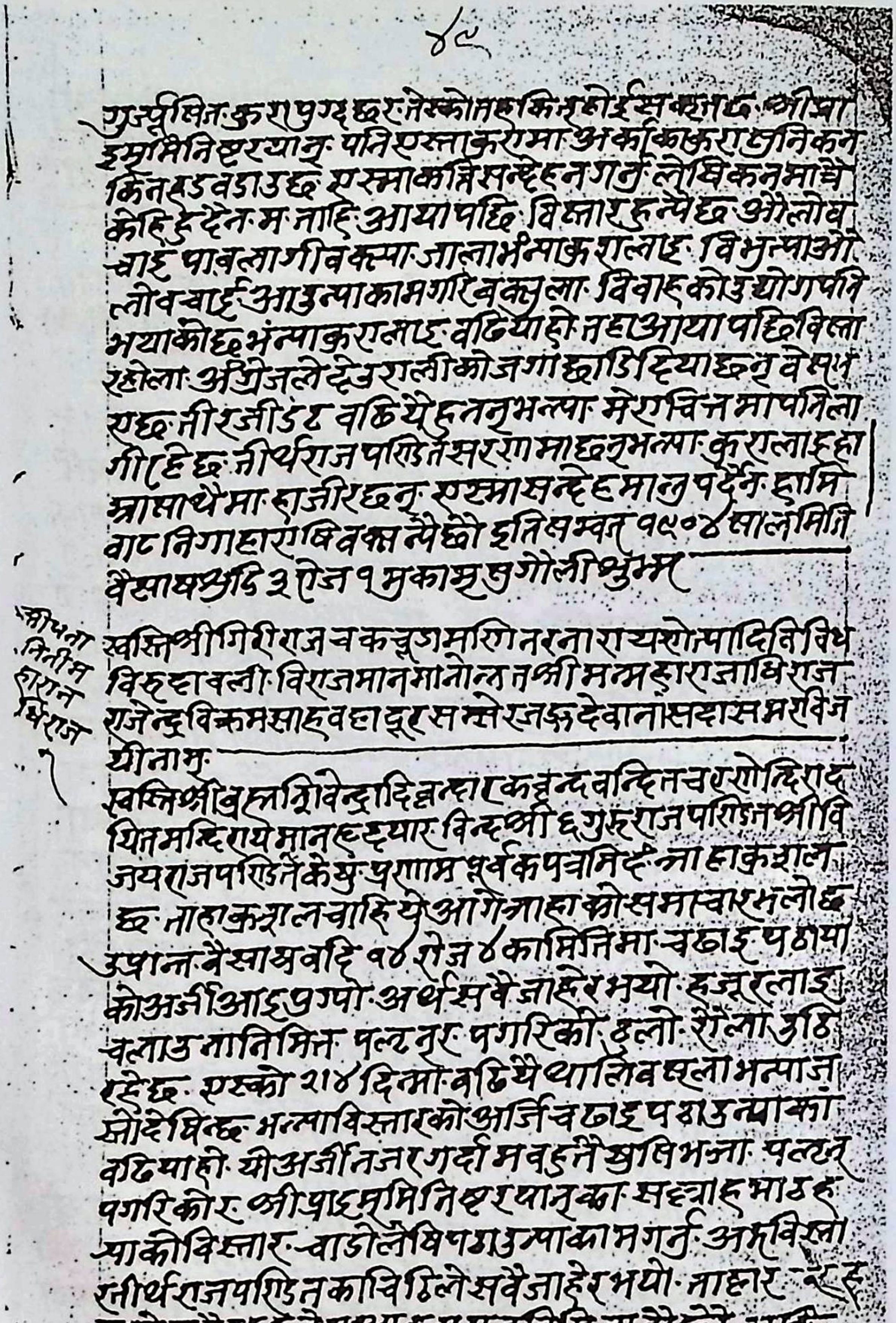

४८

गुरुज्यूलिन कुरा पुग्द छ र जेस्को मह किन होइस बक्साद छ श्रीमा
हमा भिनि छर यानु पनि एस्ता कुरामा अर्को कुरा जानिकन
कित सड वडाउ छ एस्माकान्नि सन्देह न गर्नु लेषि कन माथे
केहि हुदैन म ताहि आया पछि विस्तार हुन्ने छ औलोव
चाइ पाव लागी विकस्या जाला भंन्या कुरा लाइ विभन्याओ
लोव चाई आउन्या काम गरि बक्सु ला विवाह कोउ योग पनि
भयाको छ भंन्या कुरा लाइ वढिया हो तहा आया पछि विस्ता
रहोला अंग्रेजले देउराली को जगा छाडि दिया छन् र वे सर्प
रा छ तीरजीडंट वाकियै हुनन् भंन्या मेरा चित्त मा पनि ला
गी रहे छ तीर्थराज पण्डित सरण मा छन् र भन्या कुरा लाइ हा
म्रा साथै मा हाजीर छन् एस्मा सन्देह मान्नु पर्दैन हामि
वाट निगाहारा षि बक्स न्ये छौ इति सम्वत् १९०४ साल मिति
वैसाष शुदि ३ रोज १ मुकाम सुगोली शुभम्

श्रीमन्ना
नितीम
हाराज
धिराज

स्वस्ति श्री गिरिराज चक्र चूडामणि नरनारायणेत्यादि विविध
विरुदावली विराजमान मानोन्नत श्री मन्महाराजाधिराज
राजेन्द्र विक्रम साह वहादुर सम्सेर जङ्ग देवानां सदा समर विज
यीनाम्

स्वस्ति श्री व्रह्मविष्णुवेन्द्रादि वृन्दारक वृन्द वन्दित चरणोदिराद
यित मन्दिराय मानहृदयार विन्द श्री ६ गुरुराज पण्डित श्री वि
जयराज पण्डितै के सु प्रणाम पूर्वक पत्रमिदं ता हा कुशल
छ ताहा कुशल चाहिये आगे ताहा को समाचार भलो छ
उप्रान्त वैसाष वदि १४ रोज ४ का मितिमा चढाइ पठाया
को अर्जी आइपुग्यो अर्थ सबै जाहेर भयो हजूर लाइ
चलाउ नानि मित्त पल्टन र पगरिको हलो रैला उठि
रहेछ एस्को २१४ दिनमा वढियै थालिव ह्ला भन्या जा
स्दै थियेछ भन्या विस्तार को आर्जि चढाइ पठाउन्या का
वढिया हो यी अर्जी नजर गर्दा म वहुतै खुसि भजा पल्टन र
पगरि को र श्री प्राइम मिनिस्टर यानुका सहचाह भाठ ह
न्याको विस्तार चाडो लेषि पठाउन्या काम गर्नु अरु विस्ता
र तीर्थराज पण्डित का चिठि ले सबै जाहेर भयो ताहार रह
न्ह को सब वेतर हले सम्भार राषन तिमि जान्ने छौ बाकी

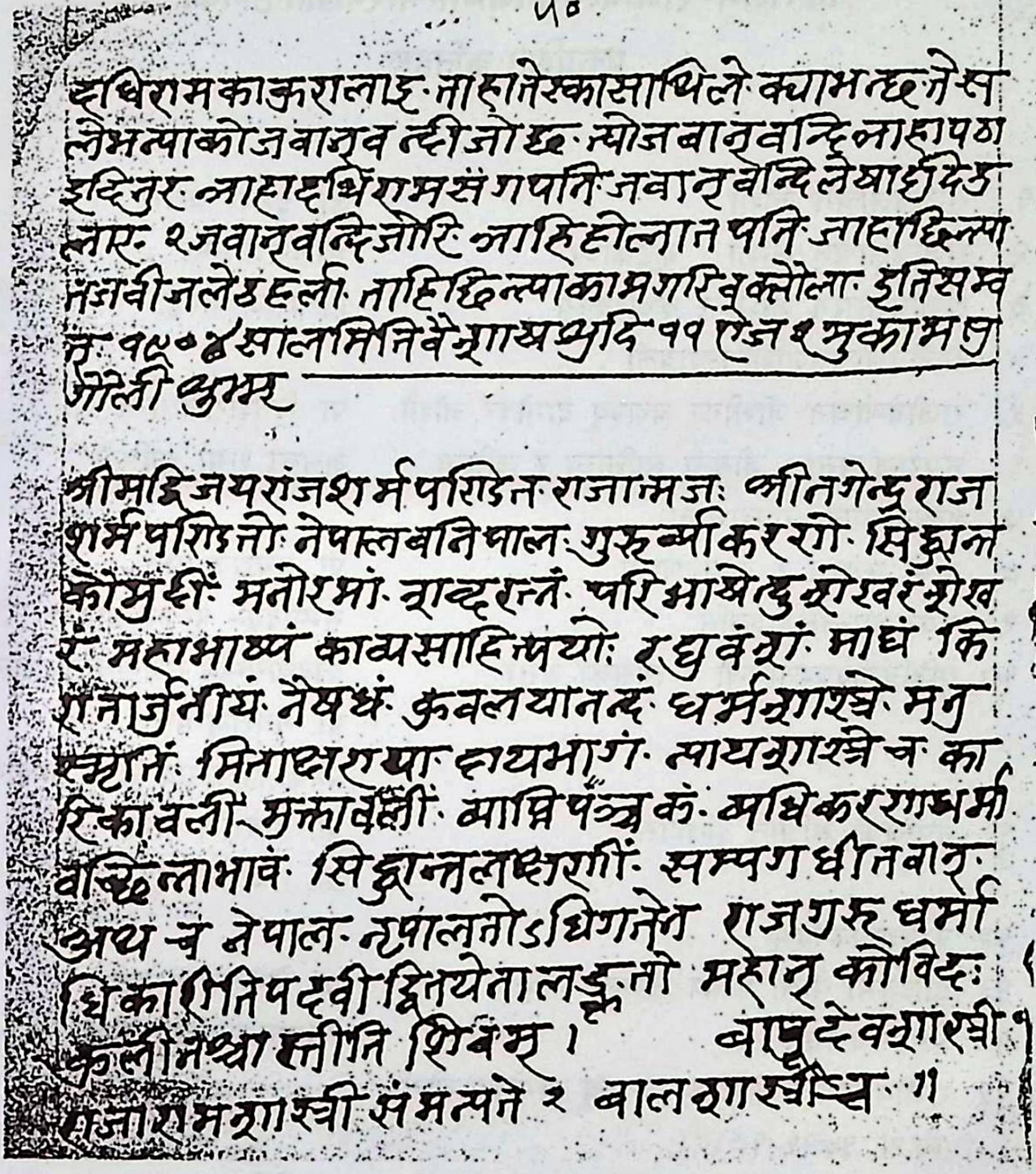

५०

दधिरामकाकुरालाइ· नाहातेस्कासाथिले क्याभत्छ गेस
लेभन्याकोजवाजुवत्दीजो छ· त्योजबानुवन्दिनाहापठा
इदिनुर· नाहादधिरामसंगपनि·जवानुवन्दिलेयार्दिदेउ
नार· २जवानुवन्दिजोरि· नाहिहोल्नानपनि·नाहाछिल्या
मजवीजलेठहली· नाहिछिल्याकामगरिबुक्लोला· इतिसम्व
त् १९०४सालामितिवैशाषशुदि ११ रोज २ मुकामभ
जौली शुभम्

श्रीमद्विजयराजशर्मपण्डित राजात्मजः श्रीनगेन्द्रराज
शर्मपण्डितोः नेपालवनिपाल·गुरुर्व्याकरणे· सिद्धान्त
कौमुदीं· मनोरमां· शब्दरत्नं· परिभाषेन्दुशेखरं शेख
रं· महाभाष्यं काव्यसाहित्ययोः रघुवंशं· माघं कि
रातार्जुनीयं· नैषधं· कुवलयानन्दं· धर्मशास्त्रे· मनु
स्मृतिं· मिताक्षरायां दायभागं· न्यायशास्त्रे च का
रिकावलीं· मुक्तावलीं· व्याप्तिपञ्चकं· अधिकरणधर्मा
वच्छिन्नाभावं· सिद्धान्तलक्षणीं· सम्यगधीतवान्
अथ च नेपाल· नृपालतोऽधिगतेन राजगुरु धर्मा
धिकारीति पदवी द्वितयेनालङ्कृतो महान् कोविदः
कुलीनश्चास्तीति शिवम्। बापूदेवशास्त्री
राजारामशास्त्री संमन्यते २ बालशास्त्रीच ।।

खिलशर्म-राजीवलोचनजोशीस्मारकप्रतिष्ठानका
प्रकाशित कृतिहरू

१. राजीवलोचन जोशी	डा. ईश्वर बराल
२. राजीवलोचन जोशी र कूटकाव्य	भरतराज पन्त
३. राजीवलोचन जोशी र केदारकल्प	नित्यराज पाण्डे
४. राजीवलोचनजोशीग्रन्थावली	
५. राजीवलोचन जोशीका बराज्यू दामोदर जोशी	प्रा. दिनेशराज पन्त
६. नयराज पन्त : जीवनी व्यक्तित्व र कृतित्व	अलका शर्मा चालिसे
७. श्लोकसंग्रह (गोर्खाभाषा)	
८. हाम्रो उद्देश्य र कार्यप्रणाली	प्रा. नयराज पन्त
९. नयराजपन्तश्रद्धाञ्जलि	सम्पादक- पुष्कर लोहनी
१०. बुद्धिविनोदप्रश्नावली र त्यसको उत्तर	कविशिरोमणि लेखनाथ पौड्याल प्रा. नयराज पन्त प्रा.डा.हरिप्रसाद शर्मा आचार्य
११. नेपालको संक्षिप्त इतिहास	प्रा. तोत्रराज पाण्डे प्रा. नयराज पन्त
१२. कविताकल्पद्रुम	
१३. धादिङमा फेला परेका नेपाली कविता	प्रा. दिनेशराज पन्त
१४. भाषापद्यसंग्रह	सम्पादक- शिव रेग्मी
१५. राजीवलोचन जोशीका बराज्यू दामोदर जोशी (वि.सं. १८१५-१८६५), संशोधित परिवर्द्धित दोस्रो संस्करण	प्रा. दिनेशराज पन्त
१६. भट्ट-मोतीराम भट्ट	पुष्कर लोहनी
१७. राजज्योतिषी लीलानाथ पाँडेले तयार पारेको तिथ्यावली	प्रा. दिनेशराज पन्त
१८. नित्यप्रकाश	नित्यराज पाण्डे
१९. संक्षिप्त वंशावली	प्रा. दिनेशराज पन्त
२०. श्री ३ वीरशमशेरको जीवनचरित्र	प्रा. दिनेशराज पन्त
२१. महामण्डलदेखि काँगडासम्म	प्रा. दिनेशराज पन्त
२२. बडागुरुज्यू विजयराजसँग सम्बद्ध पत्रहरू	प्रा. दिनेशराज पन्त

प्रा. दिनेशराज पन्तका प्रकाशित पुस्तकहरू

१. नेपालको इतिहासका केही पाना, वि.सं. २०३८
२. लिच्छविकालमा चलेका संवत्, वि.सं. २०३८
३. गोरखाको इतिहास (पहिलो भाग), वि.सं. २०४१
४. गोरखाको इतिहास (दोस्रो भाग), वि.सं. २०४३
५. गोरखाको इतिहास (तेस्रो भाग), वि.सं. २०४५
६. बुद्धदेखि पहलमानसम्म, वि.सं. २०४९
७. गोरखाको इतिहास (चौथो भाग), वि.सं. २०५०
८. इतिहासका कुरा (नानीहरूका लागि), वि.सं. २०५७
९. राजीवलोचन जोशीका बराज्यू दामोदर जोशी, वि.सं. २०५७
१०. श्री ५ पृथ्वीनारायण शाहको विषयमा केही कुरा, वि.सं. २०५८
११. श्री ५ बडामहाराजाधिराज पृथ्वीनारायण शाहको दिव्योपदेश, वि.सं. २०५९
१२. धादिङमा फेला परेका नेपाली कविता, वि.सं. २०६१
१३. श्री ५ त्रिभुवनको राज्यारोहण, वि.सं. २०६२
१४. राजीवलोचन जोशीका बराज्यू दामोदर जोशी (वि.सं. १८१५-१८६५), संशोधित परिवर्द्धित दोस्रो संस्करण, वि.सं. २०६३
१५. राजज्योतिषी लीलानाथ पाँडेले तयार पारेको तिथ्यावली, वि.सं. २०६४
१६. संक्षिप्त वंशावली, वि.सं. २०६५
१७. विद्वच्छिरोमणि हेमराजको गोरखासम्बन्धी अनुसन्धान, वि.सं. २०६५
१८. श्री ३ वीरशमशेरको जीवनचरित्र, वि.सं. २०६६
१९. महामण्डलदेखि काँगडासम्म, वि.सं. २०६७
२०. बडागुरुज्यू विजयराजसँग सम्बद्ध पत्रहरू, वि.सं. २०६८

अरूसँग मिलेर

१. श्री ५ पृथ्वीनारायण शाहको उपदेश (१-५ खण्ड), वि.सं. २०२५, २०२८
२. सुमतितन्त्रम् (प्रथमो भागः), वि.सं. २०३५
३. महेश्वराचार्येण विरचितो वृत्तशतकाभिधो मुहूर्तग्रन्थः, वि.सं. २०३५
४. कालचक्रको ज्यौतिषभाग र त्यसको विवेचना (पहिलो भाग), वि.सं. २०४४
५. संस्कृतविद्वत्सम्मेलनस्य संस्मरणग्रन्थः (प्रथमो भागः), वि.सं. २०५३
६. नेपालको इतिहासका विविध पक्ष, वि.सं. २०५८
७. पृथ्वीजयन्ती २०५८ स्मारिका, वि.सं. २०५८
८. तोयनाथपाण्डेयस्मृतिग्रन्थ, वि.सं. २०५९
९. श्रद्धाका केन्द्र : श्री ५ वीरेन्द्र, वि.सं. २०६०
१०. न्यायविकासिनी, वि.सं. २०६५

विभिन्न पत्रपत्रिकामा करीब ४५० वटा अनुसन्धानात्मक निबन्ध प्रकाशित